

ГОДИШЊАК

СХХІІІ

ЗА

2016.

БЕОГРАД

2017

ГОДИШЊАК

СХХІІІ

ЗА

2016.

Главни и одговорни уредник
академик МАРКО АНЂЕЛКОВИЋ

ГОДИШЊАК

CXXIII

ЗА

2016.

БЕОГРАД
2017

Издаје

Српска академија наука и уметности

Тираж 300 примерака

Штампа

Colorgrafx

САДРЖАЈ

I. САСТАВ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ	
1. Председништво и Извршни одбор	9
2. Чланови Академије	10
II. ПРЕМИНУЛИ ЧЛАНОВИ	
1. Редовни чланови	29
2. Дописни чланови	51
3. Чланови ван радног састава	58
4. Иностранци чланови	60
5. Почасни чланови	73
III. РАД АКАДЕМИЈЕ У 2016. ГОДИНИ	
1. Извршни одбор	81
2. Председништво	86
3. Скупштина	100
4. Одељење за математику, физику и гео-науке	126
5. Одељење хемијских и биолошких наука	138
6. Одељење техничких наука	150
7. Одељење медицинских наука	160
8. Одељење језика и књижевности	172
9. Одељење друштвених наука	181
10. Одељење историјских наука	187
11. Одељење ликовне и музичке уметности	194
12. Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности	202
13. Одбори, фондације и задужбине Академије	206
14. Скупови и предавања	209
15. Међународна сарадња	214
16. Издавачка делатност	223
17. Служба Академије	234
Архив у Београду	234
Архив у Сремским Карловцима	236
Библиотека	237
Галерија	243
Галерија науке и технике	253
Сектор за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и протокол	257
Сектор за издавачку делатност	258
Сектор за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата	259
Сектор за послове Председништва	263
Сектор за правне и административне послове	265
Сектор за рачуноводствене и финансијске послове	265
Сектор за дигитализацију, штампање, промоцију и одржавање интернет презентације	266
Сектор за техничке послове, инвестиционо и текуће одржавање	267
Сектор за послове физичког обезбеђења и противпожарне заштите	267
18. Финансијско пословање	268

IV. БИОГРАФИЈЕ И БИБЛИОГРАФИЈЕ

1. Миљко Сатарић	271
2. Зоран Кнежевић	277
3. Милена Стевановић	283
4. Славко Ментус.....	291
5. Дејан Б. Поповић.....	305
6. Душан Теодоровић	317
7. Владимир Кањух	323
8. Ђорђе Радак.....	343
9. Небојша Радуновић.....	365
10. Душица Лечић-Тошевић	381
11. Јасмина Грковић-Мејџор	395
12. Миро Вуксановић.....	403
13. Коста Чавошки	427
14. Михаило Војводић	437
15. Милан Лојаница	445
16. Петар Омчикус	455
17. Милован Данојлић	463

V. НЕКРОЛОЗИ

1. Стеван Карамата	499
2. Зоран Ј. Максимовић	503
3. Тихомир Новаков	507
4. Милорад Бојић	509
5. Тигран Мељкумович Турпаев	511
6. Дентон Артур Кули.....	513
7. Миодраг Радуловачки.....	517
8. Добрица Ћосић	519
9. Миодраг Павловић	525
10. Предраг Палавестра.....	529
11. Светозар Кољевић	537
12. Светлана Велмар-Јанковић.....	543
13. Јанош Бањаи	547
14. Милорад Екмечић.....	549
15. Борислав Јовановић	551
16. Драгољуб Живојиновић.....	555
17. Олга Јеврић	557
18. Томе Серафимовски	559

VI. ПРИЛОЗИ

Установе са којима је САНУ успоставила размену публикација у 2016. години	563
--	-----

VII. ОГРАНАК САНУ У НОВОМ САДУ

Уводна реч председника Огранка	565
--------------------------------------	-----

Састав Огранка САНУ.....	567
1. Извршни одбор.....	567
2. Чланови Огранка.....	568
3. Рад Огранка.....	568
4. Научноистраживачки рад.....	570
5. Издавачка делатност.....	571
6. Библиотека и Документација.....	571
7. Научни и јавни скупови, трибине, изложбе, приредбе и концерти у Огранку.....	572
8. Сарадња Огранка са другим институцијама и дародавци.....	576
9. Сектор Огранка.....	578
10. Средства Огранка – Финансијски извештај.....	578
 VIII. ОГРАНАК САНУ У НИШУ	
Оснивање и конституисање Огранка САНУ у Нишу.....	579
Јавна предавања, трибине, промоције.....	580
Изложбе, концерти.....	581
Објављене публикације.....	581
Активност руководства Огранка САНУ у Нишу.....	582
 IX. ЦЕНТАР ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД САНУ И УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ.....	583
 X. РЕГИСТАР ИМЕНА.....	587

I
САСТАВ СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ
НАУКА И УМЕТНОСТИ

1. ПРЕДСЕДНИШТВО

ИЗВРШНИ ОДБОР

Председник

академик *Владимир Костић*, изабран 7. априла 2015.

Потпредседници

академик *Зоран В. Поповић*, изабран 7. априла 2015.

академик *Љубомир Максимовић*, изабран 7. априла 2015.

Генерални секретар

академик *Марко Анђелковић*, изабран 7. априла 2015.

Председник Огранка у Новом Саду

академик *Стеван Пилиповић*, изабран 24. марта 2015.

Председник Огранка у Нишу

академик *Нинослав Стојадиновић*, изабран 4. новембра 2016.

СЕКРЕТАРИ ОДЕЉЕЊА

Одељење за математику, физику и гео-науке, академик *Драгош Цветковић*, изабран 30. марта 2012; *Градмир Миловановић*, изабран 25. марта 2016;

Одељење хемијских и биолошких наука, академик *Мирослав Гашић*, изабран 25. октобра 2002, поново изабран 25. фебруара 2011, поново изабран 20. фебруара 2015;

Одељење техничких наука, академик *Зоран Љ. Петровић*, изабран 16. априла 2013;

Одељење медицинских наука, академик *Драган Мицић*, изабран 23. децембра 2015;

Одељење језика и књижевности, академик *Предраг Пипер*, изабран 26. марта 2013;

Одељење друштвених наука, академик *Часлав Оцић*, изабран 24. новембра 2015;

Одељење историјских наука, академик *Драгољуб Живојиновић*, изабран 22. априла 2015; академик *Михаило Војводић*, изабран 24. фебруара 2016;

Одељење ликовне и музичке уметности, академик *Милан Лојаница*, изабран 10. марта 2011, поново изабран 18. марта 2015.

ОГРАНАК У НОВОМ САДУ

председник академик *Стеван Пилиповић*, изабран 24. марта 2015;
потпредседник академик *Милорад Радовановић*, изабран 24. марта 2015.

ОГРАНАК У НИШУ

председник академик *Нинослав Стојадиновић*, изабран 4. новембра 2016;
потпредседник дописни члан *Милорад Митковић*, изабран 4. новембра 2016.

2. ЧЛАНОВИ АКАДЕМИЈЕ

ОДЕЉЕЊЕ ЗА МАТЕМАТИКУ, ФИЗИКУ И ГЕО-НАУКЕ

Редовни чланови

- Др *Богољуб Станковић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 1. новембра 1924, у Ботошу; за дописног члана изабран 5. децембра 1963, за редовног 27. априла 1972, приступио Војвођанској академији наука и уметности 4. децембра 1979. Председник Председништва ВАНУ 1979–1984. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXII, LXXIV, LXXVIII, С; Настанак Војвођанске академије наука и уметности, 1981; Академске беседе ВАНУ 4).
- Др *Милосав Марјановић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 24. августа 1931, у Крсцу код Никшића; за дописног члана изабран 22. априла 1976, за редовног 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIV, CIII, CXII).
- Др *Олга Хацић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, рођена 25. августа 1946, у Новом Саду; за дописног члана ВАНУ изабрана 22. новембра 1984, за редовног 3. децембра 1990, за редовног члана САНУ примљена 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 31).
- Др *Драгош Цветковић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 6. марта 1941, у Сремској Митровици; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCIII, CIII, CXII, CXXI).
- Др *Федор Месингер*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 7. марта 1933, у Сремској Митровици; за дописног члана изабран 15. децембра 1983, за редовног 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, XCII, CIII, CXII).
- Др *Војислав Марић*, професор Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 12. јануара 1930, у Новом Саду; за дописног члана ВАНУ изабран 3. децембра 1987, за дописног члана САНУ примљен 29. маја 1991, за редовног изабран 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII).
- Др *Александар Ивић*, професор емеритус Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 6. марта 1949, у Београду; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CIV, CXII, CXXI).

- Др *Федор Хербут*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 2. маја 1932, у Новом Врбасу; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак ХCV, CIV, CXII, CXXI).
- Др *Никола Коњевић*, професор емеритус Физичког факултета Универзитета у Београду, рођен 18. септембра 1940, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXVII).
- Др *Ђорђе Шијачки*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 13. јуна 1947, у Новом Саду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXVII).
- Др *Стеван Пилиповић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 24. маја 1950, у Новом Саду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. Председник Огранка у Новом Саду од 24. марта 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXVII).
- Др *Видојко Јовић*, професор Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 2. септембра 1956, у Пироту; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXVII).
- Др *Стево Тодорчевић*, научни саветник Математичког института САНУ, рођен 9. фебруара 1955, у Убовића Брду код Мркоњић Града; за дописног члана изабран 25. априла 1991, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак ХCVIII, CV, CIV).
- Др *Градмир Миловановић*, професор Електронског факултета Универзитета у Нишу, у пензији, рођен 2. јануара 1948, у Зоруновцу; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).
- Др *Милан Дамњановић*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, рођен 7. септембра 1953, у Скопљу; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).
- Др *Миљко Сатарић*, професор Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, рођен 23. децембра 1948, у Миросаљцима код Ариља; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).
- Др *Зоран Кнежевић*, научни саветник Астрономске опсерваторије у Београду, у пензији, рођен 23. августа 1949, у Осијеку; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).

Дописни чланови

- Др *Завиша Јањић*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, рођен 21. фебруара 1949, у Чачку; за члана ван радног састава изабран 23. октобра 1997, дописни члан од 8. јуна 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак CVIII, CXVIII).
- Др *Зоран Радовић*, професор Физичког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 27. августа 1946, у Београду; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI).
- Др *Милан Судар*, професор Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 21. октобра 1946 у Београду; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI).

Др *Бранислав Јеленковић*, научни саветник, директор Центра за фотонику Института за физику у Београду, рођен 29. октобра 1950, у Новом Саду; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак СХІХ).

Др *Миодраг Матељевић*, професор Математичког факултета Универзитета у Београду, рођен 28. новембра 1949, у Ваљеву; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак СХІХ).

Др *Влада Цветковић*, професор Рударско-геолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 19. јуна 1964, у Аранђеловцу; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак СХІХ).

Др *Владимир Ракочевић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу, рођен 30. јануара 1953, у Нишу; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак СХХІІ).

Др *Слободан Б. Марковић*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 15. новембра 1970, у Зрењанину; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак СХХІІ).

Члан ван радног састава

Немања Калопер, професор Универзитета у Калифорнији, рођен 1963; изабран 2. новембра 2006.

Инострани чланови*

Богдан Маглић, професор универзитета по позиву, председник Управног одбора и технички директор у California Science & Engineering Corporation (CALSEC), рођен 5. августа 1928, у Сомбору; изабран 12. децембра 1985.

Сергеј Петровић Новиков (Сергей Петрович Новиков), члан Руске академије наука, рођен 20. марта 1938, у Горком; изабран 15. децембра 1988.

Јуриј Цолакович Оганесјан (Юрий Цолакович Оганесян), директор Лабораторије за нуклеарне реакције „Флеров“ при Обједињеном институту за нуклеарна истраживања у Дубни код Москве, члан Руске академије наука, рођен 14. априла 1933; изабран 23. октобра 1997.

Ђерђ Панто (Pantó György), директор Лабораторије за геохемијска истраживања Мађарске академије наука, члан Мађарске академије наука, рођен 29. јула 1936; изабран 23. октобра 1997.

Блавест Сендов, професор Универзитета у Софији, члан Бугарске академије наука, директор Лабораторије за паралелно процесирање БАН, рођен 8. фебруара 1932, у Асеновграду; изабран 26. октобра 2000.

Дитрих Х. Велте (Dietrich H. Welte), професор Рударско-геолошко-металуршког факултета Универзитета у Ахену, рођен 22. јануара 1935, у Вирцбургу; изабран 30. октобра 2003.

Андре Берже (André Berger), професор Католичког универзитета (Louvain) и директор Института за астрономију и геофизику Georges Lemaitre (Белгија), рођен 30. јула 1942, у Акозу (Белгија); изабран 2. новембра 2006.

Игор Ростиславовић Шафаревич (Шафаревич Игорь Ростиславович), саветник Математичког института В. А. Стеклова и члан Руске академије наука, рођен 3. јуна 1923, у Житомиру; изабран 2. новембра 2006.

---

* Извршни одбор Председништва САНУ на XXXIX седници од 17. децембра 1998. године донео је одлуку да се чланови САНУ ван радног састава из бивших југословенских република преведу у категорију иностраних чланова.

- Антон Цајлингер* (Anton Zeilinger), професор Физичког факултета Универзитета у Бечу и члан Аустријске академије наука, рођен 20. маја 1945, у Риду/Инкграјс (Ried/Innkreis) Аустрија; изабран 2. новембра 2006.
- Ендре Шили* (Süli Endre), професор Универзитета у Оксфорду, рођен 21. јуна 1956, у Кули; изабран 5. новембра 2009.
- Иван Божовић*, руководиоца лабораторије за суперпроводне филмове у Брукхејвен националној лабораторији, рођен 18. маја 1947, у Београду; изабран 5. новембра 2009.
- Ласло Форо* (Forró László) професор Федералног политехничког универзитета у Лозани (École Polytechnique Fédérale de Lausanne), рођен 12. јула 1955, у Бачком Петровом Селу; изабран 1. новембра 2012.
- Пјер Лена* (Pierre Léna), професор емеритус Универзитета Париз Дидро (Париз 7), рођен 22. новембра 1937, у Паризу; изабран 5. новембра 2015.
- Зоран Обрадовић*, професор Универзитета Темпл (САД), рођен 25. априла 1961, у Мартинцима; изабран 5. новембра 2015.

ОДЕЉЕЊЕ ХЕМИЈСКИХ И БИОЛОШКИХ НАУКА

Редовни чланови

- Др *Душан Чампраг*, професор Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 15. марта 1925, у Ади; за дописног члана ВАНУ изабран 4. децембра 1979, за редовног 3. децембра 1987, за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак Војвођанске академије наука и уметности, 1981; Академске беседе ВАНУ 29; Годишњак СХII).
- Др *Мирослав Гашић*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 30. децембра 1932, у Београду; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак ХСII, СII, CIV).
- Др *Иван Гутман*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу, у пензији, рођен 2. септембра 1947, у Сомбору; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CIV, СХII).
- Др *Драгослав Маринковић*, професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 21. јануара 1934, у Београду; за дописног члана изабран 23. октобра 1997, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак CIV, СIХ, СХV).
- Др *Живорад Чековић*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 11. септембра 1934, у Коштунићима; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, СХV).
- Др *Драган Шкорић*, професор Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 16. септембра 1937, у Кореници; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, СХXI).
- Др *Марко Анђелковић*, професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 18. септембра 1945, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. Генерални секретар Академије од 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, СХVIII).

Др *Миљенко Перић*, професор емеритус Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду, рођен 16. јануара 1949, у Загребу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXVII).

Др *Владимир Стевановић*, професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 4. децембра 1947, у Београду; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).

Др *Богдан Шолаја*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, рођен 8. јула 1951, у Београду; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).

Др *Милена Стевановић*, научни саветник Института за молекуларну генетику и генетичко инжењерство у Београду, рођена 29. августа 1959, у Ресавици; за дописног члана изабрана 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).

Др *Славко Ментус*, професор Факултета за физичку хемију Универзитета у Београду, у пензији, рођен 28. јула 1946, у Сарајеву; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).

Дописни чланови

Др *Радослав Ацић*, научни саветник Института за хемијска, технолошка и металуршка истраживања у Београду, рођен 18. фебруара 1942, у Матешеву код Бања Луке; изабран 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVIII).

Др *Слободан Милосављевић*, професор емеритус Хемијског факултета у Београду, рођен 30. децембра 1941, у Београду; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI).

Др *Радомир Н. Саичић*, професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, рођен 31. октобра 1961, у Београду; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIX).

Др *Радмила Петановић*, професор Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, рођена 18. јуна 1950, у Горњем Милановцу; изабрана 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIX).

Др *Милош И. Ђуран*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу, рођен 24. јула 1952, у Казанцима код Босанског Грахова; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXXII).

Др *Велимир Попсавин*, професор Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 29. маја 1951, у Новом Саду; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXXII).

Чланови ван радног састава

Др *Радомир Црквењаков*, председник истраживачке фирме Programmable Genomes a California LLC, рођен 2. децембра 1946, у Новом Саду; изабран 23. октобра 1997.

Др *Слободан Мацура*, професор Одељења за биохемију и молекуларну биологију Мајо медицинске школе у Рочестеру, рођен 3. јуна 1948, у Станишићу; изабран 26. октобра 2000.

Др *Станко Стојилковић*, старији истраживач у Cellular Signaling Section / Endocrinology and Reproduction Research Branch, NICHD, рођен 25. августа 1950, у Каравукову код Сомбора; изабран 30. октобра 2003.

Др *Ненад Костић*, професор Универзитета државе Ајове (САД), рођен 18. новембра 1952, у Београду; изабран 30. октобра 2003.

Др *Дражен Зимонић*, истраживач у Лабораторији за експерименталну карциногенезу Националног института за рак у Бетезди, рођен 30. марта 1950, у Београду; изабран 2. новембра 2006.

Инострани чланови

Сејмур Коен (Seymour S. Cohen), професор емеритус на Универзитету Стони Брук, члан Националне академије наука САД, рођен 30. априла 1917, у Њујорку; изабран 16. децембра 1971. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 9. марта 2000.

Душан Хаџи, професор Факултета за природне науке и технологију Универзитета у Љубљани, у пензији, члан Словеначке академије наука и уметности, рођен 26. августа 1921, у Љубљани; за члана ван радног састава изабран 16. новембра 1978; за иностраног члана преведен 17. децембра 1998.

Миха Тишлер, професор Факултета за природне науке и технологију Универзитета у Љубљани, у пензији, члан Словеначке академије наука и уметности, рођен 18. септембра 1926, у Љубљани; за члана ван радног састава изабран 16. новембра 1978; за иностраног члана преведен 17. децембра 1998.

Драго Грденић, професор Природословно-математичког факултета Свеучилишта у Загребу, у пензији, члан Хрватске академије знаности и умјетности, рођен 31. августа 1919, у Крижевцима; за члана ван радног састава изабран 12. децембра 1985; за иностраног члана преведен 17. децембра 1998. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 19. септембра 1991.

Чинтамани Нагеса Рамачандра Рао (Chintamani Nagesa Ramachandra Rao), професор Индијског института за науку у Бангалору, члан Индијске академије наука и Индијске националне академије наука, рођен 30. јуна 1934, у Бангалору; изабран 12. децембра 1985.

Бранислав Видић, професор Школе за медицину и стоматологију Џорџтаун универзитета у Вашингтону, у пензији, члан Њујоршке академије наука, рођен 20. маја 1934, у Сремској Митровици; изабран 25. априла 1991.

Велибор Крсмановић, професор Универзитета у Лиону, у пензији, рођен 8. новембра 1932, у Прешеву; изабран 27. октобра 1994.

Франк Карас (Frank E. Karasz), професор Масачусетс универзитета у Амхерсту, рођен 23. јула 1933, у Бечу; изабран 26. октобра 2000.

Франциско Ј. Ајала (Francisco José Ayala Pereda), професор Калифорнијског универзитета у Ирвајну, рођен 12. марта 1934, у Мадриду; изабран 30. октобра 2003.

Стенли Б. Прусинер (Stanley B. Prusiner), професор Калифорнијског универзитета у Сан Франциску, добитник Нобелове награде за медицину 1997. године, рођен 28. маја 1942, у Des Moines; изабран 30. октобра 2003.

Пол Грингард (Paul Greengard), директор Лабораторије за молекуларну и целуларну неуронауку на Рокфелер универзитету у Њујорку, добитник Нобелове награде за медицину 2000. године, рођен 11. децембра 1925, у Њујорку; изабран 2. новембра 2006.

Вајат Андерсон (Wyatt W. Anderson), професор генетике на Универзитету у Џорџији, рођен 27. марта 1939, у Њу Орлеансу; изабран 5. новембра 2009.

Зоран С. Петровић, емеритус професор на Државном универзитету Питсбург (Pittsburg State University), Канзашки центру за испитивање полимера (Kansas Polymer Research Center), рођен 4. јуна 1941, у Прокупљу; изабран 5. новембра 2009.

Гордана Вуњак-Новаковић, професор Колумбија универзитета (Columbia University), рођена 28. августа 1948, у Београду; изабрана 1. новембра 2012.

Милан Н. Стојановић, професор Колумбија универзитета (Columbia University), рођен 9. априла 1966, у Београду; изабран 5. новембра 2015.

ОДЕЉЕЊЕ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

Редовни чланови

Др инж. *Никола Хајдин*, професор Грађевинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. априла 1923, у Врбовском; за дописног члана изабран 28. маја 1970, за редовног 22. априла 1976. Председник Академије од 3. априла 2003. до 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII, XCIV, CIII).

Др инж. *Момчило Ристић*, професор Центра за мултидисциплинарне студије Универзитета у Београду, у пензији, рођен 27. јула 1929, у Мрчајевцима; за дописног члана изабран 21. марта 1974, за редовног 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, LXXXVII, XCII, CII, CIX).

Др инж. *Душан Миловић*, професор Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 28. марта 1925, у Новој Вароши; за дописног члана ВАНУ изабран 24. новембра 1981, за редовног 3. децембра 1987, за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 24).

Др инж. *Ђорђе Злоковић*, професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 30. септембра 1927, у Трсту; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCIII, CI, CVIII).

Др инж. *Владан Ђорђевић*, професор Машинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 7. октобра 1938, у Крушевцу; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CII, CIX, CXVIII).

Др инж. *Пантелија Николић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. јуна 1928, у Нишу; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CIV, CXII).

Др инж. *Ђорђе Ђукић*, професор Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 20. фебруара 1943, у Новом Саду; за дописног члана изабран 27. октобра 1994, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак CI, CVIII).

Др инж. *Бошко Петровић*, научни саветник Института за испитивање материјала Србије, у пензији, рођен 25. октобра 1926, у Алексинцу; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CIX).

Др инж. *Антоније Ђорђевић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, рођен 28. априла 1952, у Београду; за дописног члана изабран 23. октобра 1997, за редовног 2. новембра 2006 (Бгр., ббл.: Годишњак CIV, CXII, CXXI).

Др инж. *Теодор Атанацковић*, професор емеритус Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 2. новембра 1945, у Сибачу (Срем); за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXV).

- Др инж. *Зоран Љ. Петровић*, научни саветник Института за физику у Београду, рођен 20. децембра 1954, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXV).
- Др инж. *Зоран В. Поповић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, рођен 23. фебруара 1952, у Аранђеловцу; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. Потпредседник Академије од 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).
- Др инж. *Зоран Ђурић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 23. фебруара 1941, у Прилипцу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXX).
- Др инж. *Нинослав Стојадиновић*, професор Електронског факултета Универзитета у Нишу, рођен 20. септембра 1950, у Нишу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXX).
- Др инж. *Дејан Поповић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, рођен 2. априла 1950, у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).
- Др инж. *Душан Теодоровић*, професор Саобраћајног факултета Универзитета у Београду, рођен 21. јуна 1951, у Београду; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).

Дописни чланови

- Др инж. *Драгутин Зеленовић*, професор Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 19. маја 1928, у Сиригу; за дописног члана ВАНУ изабран 3. децембра 1987, за дописног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII).
- Др инж. *Милош Којић*, професор Машинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 24. децембра 1941, у Закути; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI).
- Др инж. *Велимир Радмиловић*, научни саветник Центра за нанотехнологије и функционалне материје Технолошко-металуршког факултета у Београду, рођен 25. септембра 1948, у Херцег Новом; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIX).
- Др *Слободан Н. Вукосавић*, професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, рођен 27. јануара 1962, у Сарајеву; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXXII).

Инострани чланови

- Драгослав Шилјак*, професор Универзитета у Санта Клари, рођен 10. септембра 1933, у Београду; изабран 12. децембра 1985.
- Вукан Р. Вучић*, професор емеритус Универзитета Пенсилваније у Филаделфији, рођен 14. јануара 1935, у Београду; изабран 27. октобра 1994.
- Валериј Владимирович Скороход* (Валерий Владимирович Скороход), почасни директор Института за проблеме у истраживању материјала „И. М. Францевич“ НАН Украјине, члан Националне академије наука Украјине, рођен 28. јула 1934, у Никополу; изабран 23. октобра 1997.

- Антони Кунадис (Anthony N. Kounadis)*, професор емеритус Националног техничког универзитета у Атини, члан Атинске академије, рођен 20. априла 1937, у Атини; изабран 23. октобра 1997.
- Феликс Леонидович Черноуско (Феликс Леонидович Черноуско)*, директор Лабораторије за управљање Института за проблеме механике РАН 2004–2015, члан Руске академије наука, рођен 16. маја 1938, у Лењинграду – Санкт Петербургу; изабран 23. октобра 1997.
- Милош Ерцеговац*, професор Електротехничког факултета Калифорнијског универзитета у Лос Анђелесу, рођен 28. јуна 1942, у Београду; изабран 30. октобра 2003.
- Зоран Д. Поповић*, научни саветник у Xerox Palo Alto Research Center, рођен 7. децембра 1941, у Београду; изабран 30. октобра 2003.
- Зоја Поповић (Zoya Popovic)*, професор на Универзитету Колорадо (University of Colorado, Boulder), рођена 1962, у Београду; изабрана 2. новембра 2006.
- Инго Милер (Ingo Müller)*, професор Техничког универзитета у Берлину, рођен 23. децембра 1936, у Дармштату; изабран 2. новембра 2006.
- Тошијаки Макабе (Toshiaki Makabe)*, професор емеритус Кеио универзитета у Јокохама, рођен 8. маја 1947, у предграђу Токија у области Канагава; изабран 5. новембра 2009.
- Валериј Васильевич Козлов (Валерий Васильевич Козлов)*, потпредседник Руске академије наука и директор Математичког института Стеклов РАН, рођен 1. јануара 1950, село Костиљи у Рјазанској области; изабран 1. новембра 2012.
- Чедомир Петровић*, истраживач у Департману за физику чврстог стања у Брукхејвен националној лабораторији, рођен 20. јануара 1971, у Београду; изабран 5. новембра 2015.

ОДЕЉЕЊЕ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

Редовни чланови

- Др Љубиша Ракић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 11. априла 1931, у Сарајеву; за дописног члана изабран 21. марта 1974, за редовног 15. децембра 1983. Потпредседник Академије од 28. фебруара 2008. до 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXII, XC, C, CIX).
- Др Владимир Кањух*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. марта 1929, у Охриду; за дописног члана изабран 21. марта 1974, за редовног 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXII, XC, XCV, CI, CVI, CXI, CXVIII, CXXIII).
- Др Зоран Ковачевић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 23. септембра 1935, у Попинцима; за дописног члана ВАНУ изабран 22. новембра 1984, за редовног 3. децембра 1990, за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. Председник Огранка у Новом Саду од 6. новембра 2002. до 24. марта 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 34; Годишњак CXVII).
- Др Веселинка Шушић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођена 11. маја 1934, у Београду; за дописног члана изабрана 12. децембра 1985, за редовног 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CIII, CXIV).

- Др *Миодраг Остојић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 7. јула 1946, у Београду; за дописног члана изабран 27. октобра 1994, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак CI, CVIII).
- Др *Владимир Костић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 18. октобра 1953, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. Председник Академије од 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXVIII).
- Др *Владимир Бумбаширевић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 6. августа 1951, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXXI).
- Др *Јован Хаци-Ђокић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, Нишу и Крагујевцу, у пензији, рођен 16. августа 1944, у Бајиној Башти; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXV).
- Др *Драган Мицић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 13. јануара 1950, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXVIII).
- Др *Миодраг Чолић*, професор Војномедицинске академије у Београду, рођен 23. августа 1953, у Ботурићима; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXXI).
- Др *Нинослав Радовановић*, хирург, председник Фондације за вештачко срце у Женеви (La Fondation pour le coeur artificiel „Charles Hahn“), рођен 6. маја 1940, у Нишу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXXI).
- Др *Радоје Чоловић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 25. јануара 1944, у Југову, Пљевља; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXV, CXXI).
- Др *Небојша Лалић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 14. јануара 1958, у Београду; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).
- Др *Војислав Лековић*, професор Стоматолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 28. новембра 1949, у Подгорици; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).
- Др *Предраг Пешко*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 29. маја 1955, у Боки код Зрењанина; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).
- Др *Ђорђе Радак*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 31. јула 1956, у Вршцу; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).
- Др *Небојша Радуновић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 18. маја 1954, у Косовској Митровици; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).
- Др *Душица Лечић-Тошевски*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођена 29. фебруара 1952, у Београду; за дописног члана изабрана 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).

Дописни чланови

Др *Мирослав Симић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. априла 1924, у Београду; изабран 15. децембра 1983, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од септембра 1995. (Бгр., ббл.: Годишњак ХСІ).

Др *Петар Сеферовић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 20. јануара 1951, у Београду; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак СХІХ).

Др *Зоран Кривокапић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 27. августа 1955, у Косовској Митровици; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак СХІХ).

Др *Милорад Митковић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Нишу, рођен 7. јуна 1950, у Лебану; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак СХІХ).

Др *Марко Бумбаширевић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 18. јула 1954, у Београду; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак СХХІІ).

Др *Горан Станковић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Београду, рођен 3. септембра 1962, у Лесковцу; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак СХХІІ).

Др *Бела Балинт*, професор Медицинског факултета ВМА у Београду, рођен 26. јула 1952, у Остојићеву; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак СХХІІ).

Чланови ван радног састава

Др *Драгутин Вукотић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Подгорици, у пензији, члан Црногорске академије наука и умјетности, рођен 15. октобра 1924, у Подгорици; изабран за члана ван радног састава ВАНУ 3. децембра 1990, за члана ван радног састава САНУ примљен 29. маја 1991.

Др *Стојанка Алексић*, професор Универзитета у Хамбургу, шеф Националног центра за дијагностику и испитивање узрочника цревних обољења и општу микробиологију Савезне Републике Немачке, рођена 4. децембра 1934, у Бачини код Крушевца; изабрана 26. октобра 2000.

Др *Драган Швракић*, професор Медицинског факултета Вашингтон универзитета у Сент Луису, Мисури, рођен 28. јануара 1952, у Београду; изабран 30. октобра 2003.

Др *Милан Стевановић*, професор Универзитета Јужна Калифорнија (University of Southern California, Keck School of Medicine), директор „Joseph H. Boyes” програма за хирургију руке, рођен 23. фебруара 1947, у Купинову (Црна Гора); изабран 30. октобра 2003.

Инострани чланови

Пашко Ракић, професор Медицинског факултета на Yale University у Њу Хејвену, рођен 15. маја 1933, у Руми; изабран 12. децембра 1985.

Карољи Лапиш (Lapis Károly), професор емеритус Семелвајсовог медицинског универзитета у Будимпешти, члан Мађарске академије наука, рођен 14. априла 1926, у Туркеве; изабран 15. децембра 1988.

Александер Маргулис (Alexander Margulis), професор Медицинске школе Калифорнијског универзитета у Сан Франциску, члан Националне академије наука САД, рођен 31. марта 1921, у Београду; изабран 15. децембра 1988.

- Тамио Јамакава* (Tamio Yamakawa), професор Универзитета у Токију, у пензији, члан Јапанске академије, рођен 20. октобра 1921, у Сендаиу; изабран 15. децембра 1988.
- Тибор Кашаи* (Kassai Tibor), професор емеритус Ветеринарског универзитета у Будимпешти, рођен 5. септембра 1930, у Мишколцу; изабран 27. октобра 1994.
- Момир Поленаковић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Скопљу, у пензији, члан Македонске академије наука и уметности, рођен 26. априла 1939, у Скопљу; изабран 27. октобра 1994.
- Јевгениј Иванович Чазов* (Евгений Иванович Чазов), директор Кардиолошког истраживачког центра Руске академије медицинских наука, члан Руске академије наука и Руске академије медицинских наука, рођен 10. јуна 1929, у Горком; изабран 27. октобра 1994. Добитник Нобелове награде за мир (као суоснивач и члан International Physicians for the Prevention of Nuclear War) 1985. године.
- Василис Танопулос* (Vasilios D. Thanopoulos), професор Медицинског факултета Универзитета у Патрасу, рођен 22. јануара 1942, у Агринион Етолоакарнаниасу; изабран 27. октобра 1994.
- Берислав Злоковић*, професор Универзитета Јужне Калифорније у Лос Анђелесу, директор Лабораторије за неуролошку хирургију, рођен 6. марта 1952, у Београду; изабран 23. октобра 1997.
- Еуђенио Пикано* (Eugenio Picano), шеф Ехокардиографске лабораторије Института за клиничку физиологију Националног савета за истраживања у Пизи, рођен 10. октобра 1958, у Касину; изабран 23. октобра 1997.
- Роналд Гросарт Матичек* (Ronald Grossarth Matiček), професор Универзитета у Хајделбергу, директор Института за превентивну медицину и медицинску психологију, рођен 19. јуна 1940, у Будимпешти; изабран 23. октобра 1997.
- Феликс Унгер* (Felix Unger), шеф Одсека кардиохирургије и председник Европске академије наука и уметности у Салцбургу, рођен 2. марта 1946, у Клагенфурту; изабран 26. октобра 2000.
- Роже Гијмен* (Roger Guillemin), почасни професор Медицинског факултета Калифорнијског универзитета у Сан Дијегу, члан Националне академије наука САД, добитник Нобелове награде за медицину 1977. године, рођен 11. јануара 1924, у Дижону; изабран 26. октобра 2000.
- Павлос Тутузас* (Pavlos Toutouzas), професор Атинског универзитета, директор Одељења за кардиологију Хипократове болнице, рођен 1. септембра 1935, у Теби; изабран 26. октобра 2000.
- Гаetano Тиене* (Gaetano Thiene), директор Института за патолошку анатомију у Падови, рођен 1. јула 1947, у Падови; изабран 30. октобра 2003.
- Вељко Влаисављевић*, професор Медицинског факултета Универзитета у Љубљани, рођен 30. јануара 1950, у Љубљани; изабран 30. октобра 2003.
- Антонио Коломбо* (Antonio Colombo), директор Лабораторије за катетеризацију у Колумбус болници и Сан Рафаеле болници у Милану, рођен 17. јуна 1950, у Галарате; изабран 2. новембра 2006.
- Торстен Визел* (Torsten Nils Wiesel), професор емеритус Рокфелер универзитета у Њујорку, добитник Нобелове награде за медицину 1981. године, рођен 3. јуна 1924, у Упсали; изабран 5. новембра 2009.
- Михаил Вениаминович Угрюмов* (Михаил Вениаминович Угрюмов), руководилац Лабораторије за хормоналну регулацију Института за биологију развића Руске академије наука, рођен 11. априла 1947, у Саратову; изабран 1. новембра 2012.

ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Редовни чланови

- Драгослав Михаиловић*, књижевник, рођен 17. новембра 1930, у Ћуприји; за дописног члана изабран 7. маја 1981, за редовног 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, XCIX, CVI, CXVII).
- Матија Бећковић*, књижевник, рођен 29. новембра 1939, у Сенти; за дописног члана изабран 15. децембра 1983, за редовног 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, CII, CXXI).
- Љубомир Симовић*, књижевник, рођен 2. децембра 1935, у Ужицу; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CV, CXIV).
- Др *Владета Јеротић*, шеф Психотерапеутског одељења Болнице „Драгиша Мишовић“ у Београду, у пензији, професор (по позиву) Теолошко-православног факултета, рођен 2. августа 1924, у Београду; за дописног члана изабран 27. октобра 1994, за редовног 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак, CI, CVIII, CXVII).
- Др *Иван Клајн*, професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 31. јануара 1937, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXV).
- Милосав Тешић*, књижевник, научни сарадник Института за српски језик САНУ, у пензији, рођен 15. новембра 1947, у Љештанском код Бајине Баште; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXVII).
- Душан Ковачевић*, књижевник, рођен 12. јула 1948, у Мрђеновцу код Шапца; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXVII).
- Др *Нада Милошевић-Ђорђевић*, професор Филолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођена 2. децембра 1934, у Београду; за дописног члана изабрана 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXX).
- Др *Предраг Пипер*, професор Филолошког факултета Универзитета у Београду и Новом Саду, рођен 20. августа 1950, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXVIII).
- Др *Александар Лома*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 2. марта 1955, у Ваљеву; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXX).
- Др *Милорад Радовановић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, рођен 4. септембра 1947, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. Потпредседник Огранка у Новом Саду од 24. марта 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXX).
- Др *Јасмина Грковић-Мејџор*, професор Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду, рођена 23. фебруара 1959, у Станишићу; за дописног члана изабрана 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).
- Миро Вуксановић*, књижевник, рођен 4. маја 1944, у морачкој Крњој Јели (Црна Гора); за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXVII, CXXIII).

Дописни чланови

Др Слободан Грубачић, професор емеритус Филолошког факултета Универзитета у Београду, рођен 9. јула 1942, у Билећком логору; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак СХVI).

Горан Петровић, књижевник, рођен 1. јула 1961, у Краљеву; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак СХIX).

Милован Данојлић, књижевник, рођен 3. јула 1937, у Ивановцима код Љига; за члана ван радног састава изабран 26. октобра 2000, за дописног члана изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак СХХII, СХХIII).

Др Злата Бојовић, професор Филолошког факултета у Београду, у пензији, рођена 24. децембра 1939, у Београду; изабрана 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак СХХII).

Чланови ван радног састава

Давид Албахари, књижевник, рођен 15. марта 1948, у Пећи; изабран 2. новембра 2006.

Инострани чланови

Антоније Тахиаос (Antonios Aimilios Tachiaos), професор емеритус Универзитета у Солуну, рођен 20. маја 1931, у Солуну; изабран 7. маја 1981.

Пер Јакобсен (Per Jacobsen), професор Универзитета у Копенхагену, рођен 23. фебруара 1935; изабран 15. децембра 1988.

Рајнхард Лауер (Reinhard Lauer), професор емеритус Универзитета у Гетингену, члан Академије наука у Гетингену, рођен 15. марта 1935, у Бад Франкенхаузену; изабран 15. децембра 1988.

Владимир Николајевич Војнович (Владимир Николаевич Войнович), књижевник, рођен 26. септембра 1932, у Стаљинабаду-Душанбе; изабран 25. априла 1991.

Ролф Дитер Клуге (Rolf-Dieter Kluge), професор Универзитета у Тибингену, рођен 26. јуна 1937, у Пирни; изабран 27. октобра 1994.

Зузана Тополињска (Zuzanna Topolinska), научни саветник Института за пољски језик Пољске академије наука, у пензији, професор Универзитета у Скопљу, члан Македонске академије наука и уметности и Пољске академије наука у Кракову, рођена 2. јануара 1931, у Варшави; изабрана 23. октобра 1997.

Светлана Михајловна Толстој (Светлана Михайловна Толстая), професор Универзитета у Москви, руководилац сектора за етнолингвистику и фолклор Института за славистику и балканистику, члан Руске академије наука, рођена 14. децембра 1938; изабрана 26. октобра 2000.

Роналд Харвуд (Ronald Harwood), књижевник, рођен 9. новембра 1934, у Кејптауну; изабран 30. октобра 2003.

Ђерђ Конрад (Konrad György), књижевник, рођен 2. априла 1933, у Дебрецину; изабран 2. новембра 2006.

Аксинија Џурова (Аксиния Джурова), директор Центра за словенско-византијска проучавања „Проф. Иван Дуйчев“ у Софији, рођена 18. септембра 1942, у Софији; изабрана 2. новембра 2006.

Габријела Шуберт (Gabriella Schubert), професор емеритус на Универзитету у Јени, рођена 22. септембра 1943, у Будимпешти; изабрана 2. новембра 2006.

Влада Урошевић (Влада Урошевић), књижевник, професор Филолошког факултета Универзитета у Скопљу, у пензији, члан Македонске академије наука и уметности, рођен 17. октобра 1934, у Скопљу; изабран 2. новембра 2006.

Манфред Јенихен (Manfred Jänichen), професор емеритус на Хумболтовом универзитету у Берлину, рођен 26. јануара 1933, у Берлину; изабран 2. новембра 2006.

Герхард Невекловски (Gerhard Neweklowsky), директор Института за славистику у Бечу, члан Аустријске академије наука, рођен 14. априла 1941, у Линцу; изабран 2. новембра 2006.

Иван Алексејевич Чарота (Иван Алексеевич Чарота), професор Белоруског државног универзитета у Минску, рођен 16. септембра 1952, у селу Лишчики (Белорусија); изабран 5. новембра 2009.

Петер Хандке (Peter Handke), књижевник, рођен 6. децембра 1942, у Грифену; изабран 1. новембра 2012.

Роберт Ходел (Robert Hodel), професор Хамбуршког универзитета, рођен 22. августа 1959, у Бутисхолцу; изабран 5. новембра 2015.

ОДЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

Редовни чланови

Др *Димитрије Стефановић*, научни саветник Музиколошког института САНУ, у пензији, рођен 25. новембра 1929, у Панчеву; за дописног члана изабран 22. априла 1976, за редовног 12. децембра 1985. Генерални секретар Академије од 29. марта 2007. до 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII, XCII, CII, CIX, CXVIII).

Др *Тибор Варади* (Várady Tibor), професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду, у пензији, рођен 25. маја 1939, у Зрењанину; за дописног члана ВАНУ изабран 3. децембра 1987, за дописног члана САНУ примљен 29. маја 1991, изабран за редовног члана 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII).

Др *Војислав Становчић*, професор Факултета политичких наука Универзитета у Београду, у пензији, рођен 2. јула 1930, у Убли код Херцег-Новог; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CV, CXII, CXXI).

Др *Данило Баста*, професор Правног факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 4. септембра 1945, у Зрењанину; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXVIII).

Др *Коста Чавошки*, професор Правног факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 26. октобра 1941, у Банатском Новом Селу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXVIII, CXXIII).

Др *Часлав Оцић*, научни саветник у Географском институту „Јован Цвијић“ САНУ у Београду, рођен 5. маја 1945, у Даљу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXXI).

Дописни чланови

Др *Александар Костић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 14. децембра 1947, у Београду; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI).

Инострани чланови

Владимир Стипетић, професор Економског факултета Свеучилишта у Загребу, у пензији, члан Хрватске академије знаности и умјетности, рођен 27. јануара 1928, у Загребу; за члана ван радног састава изабран 12. децембра 1985; за иностраног члана преведен 17. децембра 1998. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 21. септембра 1991.

Јирген Хабермас (Jürgen Habermas), професор емеритус Универзитета у Франкфурту на Мајни, рођен 18. јуна 1929, у Диселдорфу; изабран 15. децембра 1988.

Ноам Чомски (Noam Chomsky), професор емеритус Института за технологију у Масачусетсу, рођен 7. децембра 1928, у Филаделфији; изабран 30. октобра 2003.

Масајуки Ивата (Masayuki Iwata), професор емеритус Правно-економског факултета Ћиба универзитета у Токију, рођен 2. јула 1938, у Токију; изабран 2. новембра 2006.

Вацлав Клаус (Václav Klaus), политичар и економиста, председник Чешке Републике 2003-2013, рођен 19. јуна 1941, у Прагу; изабран 5. новембра 2009.

Томас Флајнер (Thomas Fleiner), професор Универзитета у Фрибуру, рођен 16. јула 1938, у Цириху; изабран 5. новембра 2009.

Душан Шиђански, професор емеритус Факултета економских и друштвених наука и Европског института Универзитета у Женеви, рођен 23. октобра 1926, у Београду; изабран 5. новембра 2009.

ОДЕЉЕЊЕ ИСТОРИЈСКИХ НАУКА

Редовни чланови

Др *Владимир Стојанчевић*, научни саветник Историјског института у Београду, у пензији, рођен 16. априла 1923, у Скопљу; за дописног члана изабран 16. новембра 1978, за редовног 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCIII, XCVII, C, CV, CXV, CXXI).

Др *Василије Крестић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 20. јула 1932, у Ђали; за дописног члана изабран 7. маја 1981, за редовног 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, XCIX, CVI, CXVII).

Др *Десанка Ковачевић-Којић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Сарајеву, у пензији, рођена 3. октобра 1925, у Сарајеву; за редовног члана изабрана 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CII, CIX, CXV).

Др *Никола Тасић*, научни саветник Балканолошког института САНУ, у пензији, рођен 19. јануара 1932, у Београду; за дописног члана изабран 15. децембра 1988, за редовног 26. октобра 2000. Потпредседник Академије од 29. марта 2007. до 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CIV, CXII).

Др *Гојко Суботић*, научни саветник Византолошког института САНУ у Београду, у пензији, рођен 11. августа 1931, у Босанској Градишки; за дописног члана

изабран 27. октобра 1994, за редовног 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак CI, CVIII, CXXI).

Др *Динко Давидов*, научни саветник Балканолошког института САНУ, у пензији, рођен 4. октобра 1930, у Сивцу (Бачка); за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXV).

Др *Љубомир Максимовић*, професор емеритус Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 27. новембра 1938, у Скопљу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. Потпредседник Академије од 7. априла 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXV).

Др *Јованка Калић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођена 15. септембра 1933, у Београду; за дописног члана изабрана 27. октобра 1994, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CI, CVIII, CXVII).

Др *Момчило Спремић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 29. августа 1937, у Доњој Бадањи; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXVII).

Др *Мирјана Живојиновић*, научни саветник Византолошког института САНУ, у пензији, рођена 25. августа 1938, у Сарајеву; за дописног члана изабрана 2. новембра 2006; за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).

Др *Михаило Војводић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 27. октобра 1938, на Цетињу; за дописног члана изабран 5. новембра 2009, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI, CXXIII).

Дописни чланови

Др *Љубодрог Димић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 20. фебруара 1956, у Земуну; изабран 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIX).

Др *Миодраг Марковић*, професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, рођен 10. децембра 1962, у Гацку; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXXII).

Др *Славенко Терзић*, научни саветник у Историјском институту САНУ, рођен 14. марта 1959, у Пандурици код Пљеваља; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXXII).

Чланови ван радног састава

Др *Владо Стругар*, пуковник, у пензији, редовни члан Црногорске академије наука и умјетности, рођен 28. децембра 1922, у сеоцу Доњи Улићи (предео Цеклин), код Цетиња; изабран 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CIII).

Др *Слободан Ђурчић*, професор емеритус Универзитета у Принстону, рођен 19. децембра 1940, у Сарајеву; изабран 23. октобра 1997.

Др *Јелена Милојковић-Ђурић*, научни сарадник Центра за хуманитарне науке Универзитета у Тексасу, у пензији, рођена 2. децембра 1931, у Београду; изабрана 2. новембра 2006.

Инострани чланови

- Тјалинг Ватерболк* (Tjalling Waterbolk), професор емеритус Универзитета у Гронингену, члан Холандске краљевске академије наука, рођен 18. маја 1924, у Хавелту, област Дрент; члан ван радног састава ВАНУ од 3. децембра 1987, за иностраног члана САНУ примљен 29. маја 1991, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 4. децембра 1995.
- Ноел Дивал* (Noël Duval), професор Универзитета у Паризу – Сорбона, у пензији, рођен 1929; изабран 23. октобра 1997.
- Харалд Хауптман* (Harald Hauptmann), професор Универзитета у Хајделбергу, директор Одељења Немачког археолошког института у Истанбулу, члан Академије наука у Хајделбергу, рођен 19. априла 1936, у Раткауу, област Тропау; изабран 23. октобра 1997.
- Цветан Грозданов*, професор Филозофског факултета Универзитета у Скопљу, у пензији, члан Македонске академије наука и уметности, рођен 1936, у Охриду; изабран 30. октобра 2003.
- Јелена Гускова* (Елена Юрьевна Гуськова), руководилац Центра за изучавање савремене балканске кризе у Институту славистике РАН, рођена 23. септембра 1949, у Москви; изабрана 2. новембра 2006.
- Панајотис Вокотопулос* (Panagiotis Vokotopoulou), професор Филозофског факултета у Атини, у пензији, рођен 1930, у Атини; изабран 2. новембра 2006.
- Енгелина Сергејевна Смирнова* (Энгелина Сергеевна Смирнова), професор на Катедри за историју руске уметности Универзитета у Москви, рођена 4. фебруара 1932, у Лењинграду; изабрана 5. новембра 2009.
- Анатолиј Аркадјевич Турилов* (Анатолий Аркадьевич Турилов), виши научни сарадник Института за славистику Руске академије наука, рођен 23. маја 1951, у Јарослављу; изабран 1. новембра 2012.
- Жан-Пол Блед* (Jean-Paul Bled), професор емеритус Универзитета у Паризу – Сорбона [L'université Paris-Sorbonne (Paris-IV)], рођен 22. маја 1942, у Паризу; изабран 5. новембра 2015.

ОДЕЉЕЊЕ ЛИКОВНЕ И МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ

Редовни чланови

- Светомир Арсић Басара*, вајар, професор Факултета уметности у Приштини, у пензији, рођен 15. маја 1928, у Севцу; за редовног члана изабран 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CII, CIX).
- Дејан Деспић*, композитор, професор Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, рођен 11. маја 1930, у Београду; за дописног члана изабран 12. децембра 1985, за редовног 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CII, CIX, CXVIII).
- Никола Јанковић*, вајар, професор емеритус Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду, рођен 13. децембра 1926, у Крагујевцу; за дописног члана изабран 23. октобра 1997, за редовног 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CIV, CXVIII).
- Милан Лојаница*, професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду, у пензији, рођен 8. јануара 1939, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXXIII).

Душан Оташевић, сликар, рођен 25. децембра 1940, у Београду; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXXI).

Властимир Трајковић, композитор, професор Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, рођен 17. јуна 1947, у Београду; за дописног члана изабран 26. октобра 2000, за редовног 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXVII).

Бранислав Митровић, професор емеритус Архитектонског факултета Универзитета у Београду, рођен 28. новембра 1948, у Бару; за дописног члана изабран 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).

Тодор Стевановић, сликар и писац, рођен 9. марта 1937, у Залужњу; за дописног члана изабран 30. октобра 2003, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CX, CXX).

Иван Јевтић, композитор, рођен 29. априла 1947, у Београду; изабран 30. октобра 2003. за члана ван радног састава; за дописног члана изабран 2. јуна 2005, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXX).

Исидора Жебелјан, композитор, професор Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду, рођена 27. септембра 1967, у Београду; за дописног члана изабрана 2. новембра 2006, за редовног 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX).

Петар Омчикус, сликар, рођен 6. октобра 1926, у Сушаку; за члана ван радног састава изабран 27. октобра 1994, за дописног члана изабран 1. новембра 2012, за редовног 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIX, CXXIII).

Дописни чланови

Милан Марић, архитекта, рођен 26. децембра 1940, у Новом Саду; изабран 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI).

Милица Стевановић, сликар, професор Факултета ликовних уметности Универзитета уметности у Београду, у пензији, рођена 22. јануара 1933, у Београду; изабрана 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXVI).

Светислав Божић, композитор, професор Факултета музичке уметности Универзитета уметности у Београду, рођен 22. маја 1954, у Лозници; изабран 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXXII).

Чланови ван радног састава

Владимир Величковић, сликар, професор на École Nationale Supérieure des Beaux-Arts у Паризу 1983–2000, члан Француске академије, рођен 11. августа 1935, у Београду; изабран 12. децембра 1985.

Инострани чланови

Борис Подрека (Boris Podrecca), архитекта, професор Универзитета у Штутгарту и директор Института за архитектонско пројектовање и теорију простора (Universität Stuttgart, Institut für Raumgestaltung und Entwerfen) 1988–2006, рођен 30. јануара 1940, у Београду; изабран 15. децембра 1988.

Арво Перт (Arvo Pärt), композитор, рођен 11. септембра 1935, у месту Паиде (Естонија); изабран 5. новембра 2009.

Иван Штраус, архитекта, рођен 24. јуна 1928, у Кремни; изабран 1. новембра 2012.

II ПРЕМИНУЛИ ЧЛАНОВИ

Редовни чланови

- Авакумовић Јован Ђ.* (Београд, 1. јануара 1841 – Рогашка Слатина, 3. августа 1928). Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Редовни члан Академије од 15. новембра 1892. (Бгр., ббл.: Годишњак IX, XXXV; нек.: XXXVII).
- Аљанчић Слободан* (Београд, 12. марта 1922 – Београд, 19. марта 1993). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXXI, LXXXII, XCIII; нек.: С).
- Анастасијевић Драгутин* (Крагујевац, 18. јула 1877 – Београд, 20. августа 1950). – Редовни члан Академије од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак LIII; нек.: Гласник II).
- Андрејевић Кун Ђорђе* (Вроцлав, 31. марта 1904 – Београд, 17. јануара 1964). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII).
- Андрић Иво* (Травник, 9. октобра 1892 – Београд, 13. марта 1975). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1926; редовни од 16. фебруара 1939. Добитник Нобелове награде за књижевност 1961. године. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVIII; нек.: LXXXII).
- Анђелић Татомир* (Бечањ код Чачка, 11. новембра 1903 – Београд, 7. августа 1993). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXVIII, LXXXI, XCIV; нек.: С).
- Анђус Радослав* (Београд, 13. октобра 1926 – Свети Стефан, 10. јула 2003). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIII, LXXXIX, XCIX, CVI; нек.: CX).
- Антић Иван* (Београд, 3. децембра 1923 – Београд, 25. новембра 2005). – Дописни члан Академије од 22. априла 1976; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CXII).
- Антонијевић Драгослав* (Алексинач, 17. октобра 1930 – Београд, 9. септембра 2001). – Дописни члан Академије од 25. априла 1991; редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак XCVIII, CIV, CVIII; нек.: CVIII).
- Аралица Стојан* (Шкаре, 24. децембра 1883 – Београд, 4. фебруара 1980). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV).
- Арнољчевић Војислав* (Разград, Бугарска, 15. септембра 1895 – Београд, 5. априла 1989). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXIX, LXXXIII; нек.: XCVI).

- Бан Матија* (Петрово Село, код Дубровника, 16. децембра 1818 – Београд, 1(13) марта 1903). Члан Друштва српске словесности од 12. јануара 1858. – Члан Српског ученог друштва од 29. јуна 1864. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I; нек.: XVII).
- Бартош Милан* (Београд, 10. новембра 1901 – Београд, 11. марта 1974). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. (Нек.: Годишњак LXXXI).
- Беговић Мехмед* (Ластва, 8. априла 1904 – Београд, 7. октобра 1990). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII, XCVI; нек.: XCVII).
- Белић Александар* (Београд, 2. августа 1876 – Београд, 26. фебруара 1960). – Дописни члан Академије од 4. фебруара 1905; редовни од 3. фебруара 1906. Председник Академије 1937–1960. (Бгр., ббл.: Годишњак XVIII, XLII; нек.: Гласник XII).
- Белић Јован* (Ваљево, 23. новембра 1909 – Београд, 6. октобра 1997). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXXII, LXXIV, LXXV, LXXVII, LXXXV, XCVII; нек.: CIV).
- Берић Берислав* (Београд, 11. новембра 1927 – Нови Сад, 8. августа 1994). – Дописни члан ВАНУ од 22. новембра 1984, редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV, Академске беседе 26; нек.: Годишњак CI).
- Беровић Радивоје* (Скадар, 27. новембра 1900 – Нови Сад, 7. децембра 1975). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXII).
- Бијелић Јован* (Колунић, код Босанског Петровца, 19. јуна 1886 – Београд, 12. марта 1964). – Редовни члан Академије од 5. децембра 1963. (Нек.: Гласник XVI).
- Билимовић Антон Д.* (Житомир, 8. јула 1879 – Београд, 17. септембра 1970). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1926; редовни од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXXI, LXXII; нек.: Гласник XXII).
- Благојевић Милош* (Милетићево (Банат), 17. октобра 1930 – Београд, 26. јун 2012). – Дописни члан Академије од 26. октобра 2000; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXIV; нек.: CXIX).
- Благојевић Обрен* (Дулут (САД), 14. новембра 1912 – Београд, 30. новембра 2001). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXII, LXXXIX, XCV, CIV; нек.: CVIII).
- Богдановић Димитрије* (Београд, 11. октобра 1930 – Београд, 14. јуна 1986). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCII; нек.: XCIII).
- Богдановић Милан* (Београд, 4. јануара 1892 – Београд, 28. фебруара 1964). – Дописни члан Академије од 14. јуна 1955; редовни од 17. децембра 1959.
- Богишић Валтазар* (Цавтат, 7. децембра 1834 – Ријека, 24. априла 1908). Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан Академије од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II, IX; нек.: XXII).
- Богучовић Владимир* (Босански Нови, 5. јуна 1912 – Београд, 11. марта 1986). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXII, LXXXIV; нек.: XCIII).
- Божич Бранко* (Осијек, 9. марта 1907 – Београд, 29. марта 1991). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII, XCVI; нек.: XCVIII).

- Божовић Борислав* (Стијена Пиперска, 9. априла 1913 – Београд, 11. децембра 1987). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI; нек.: XCIV).
- Бори Имре* (Бачко Градиште, 28. децембра 1929 – Нови Сад, 22. априла 2004). – Дописни члан ВАНУ од 22. новембра 1984; редовни од 3. децембра 1990; за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 30; нек.: Годишњак CXI).
- Борић Душан* (Могорић, 1. септембра 1889 – Београд, 3. септембра 1978). – Дописни члан Академије од 10. јуна 1955; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXX, LXXI, LXXXV; нек.: LXXXV).
- Боројевић Славко* (Кнезовљани, 21. новембра 1919 – Нови Сад, 19. септембра 1999). – Редовни члан ВАНУ од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. Председник Председништва ВАНУ 1984–1988. (Бгр., ббл.: Настанак Војвођанске академије наука и уметности, 1981, Академске беседе ВАНУ 8, Годишњак САНУ CIII; нек.: CVI).
- Бошковић Јован* (Нови Сад, 19. фебруара 1834 – Београд, 25. децембра 1892). Члан Српског ученог друштва од 7. новембра 1865. – Редовни члан Академије од 15. новембра 1892. (Нек.: Годишњак VI).
- Бошковић Стеван* (Зајечар, 10. маја 1868 – Београд, 9. маја 1957). – Дописни члан Академије од 15. фебруара 1932; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак XL; нек.: Гласник IX).
- Бошковић Стојан* (Свилајнац, 1833 – Београд, 21. фебруара 1908). Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, редовни члан од 6. фебруара 1869. – Дописни члан Академије од 23. јануара 1888; редовни од 15. новембра 1892.
- Бошњакковић Владимир* (Београд, 10. августа 1930 – Београд, 4. марта 2008). – Дописни члан Академије од 25. априла 1991; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак XCVIII; нек.: CXV).
- Брановачки Данило* (Сента, 28. децембра 1915 – Београд, 6. јула 1995). – Дописни члан ВАНУ од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981, Академске беседе ВАНУ 17; нек.: Годишњак CII).
- Брукнер Богдан* (Загреб, 13. маја 1931 – Сремска Каменица, 8. јануара 2006). – Дописни члан ВАНУ од 22. новембра 1984, редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 35; нек.: Годишњак CXIII).
- Бручи Рудолф* (Загреб, 30. марта 1917 – Нови Сад, 30. октобра 2002). – Дописни члан ВАНУ од 4. децембра 1979; редовни од 22. новембра 1984; за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак Војвођанске академије наука и уметности, 1981; нек.: Годишњак CIX).
- Будимир Милан* (Мркоњић Град, 2. новембра 1891 – Београд, 17. октобра 1975). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LVIII, LXXVI; нек.: LXXXII).
- Бумбаширевић Живојин* (Крушевац, 26. јула 1920 – Београд, 12. новембар 2008). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, CII; нек.: CXV).
- Валтровић Михаило* (Београд, 17. септембра 1839 – Београд, 9. септембра 1915). Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I).

- Васић Милоје* (Велико Градиште, 3. септембра 1869 – Београд, 4. новембра 1956). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 27. маја 1952 (Нек.: Гласник VIII).
- Велмар-Јанковић Светлана* (Београд, 1. фебруара 1933 – Београд, 9. априла 2014). – Дописни члан Академије од 2. новембра 2006; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII; нек.: CXXIII).
- Виторовић Драгомир* (Београд, 17. септембра 1926 – Златибор, 23. јула 2015). – Дописни члан Академије од 7. маја 1981; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, XCVIII, CV, CXII; нек.: CXXII).
- Вороњец Константин П.* (Кијев, 30. јануара 1902 – Београд, 19. октобра 1974). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII; нек.: LXXI).
- Вујановић Божићдар* (Смедерево, 8. септембра 1930 – Сремска Каменица, 11. марта 2014). Дописни члан ВАНУ од 3. децембра 1990; за дописног члана САНУ примљен 29. маја 1991, за редовног изабран 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ X; Годишњак CXVII).
- Вујевић Павле* (Рума, 22. августа 1881 – Београд, 17. новембра 1966). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXIX).
- Вујић Михаило* (Београд, 26. октобра 1853 – Сушак, 1. марта 1913). Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Редовни члан Академије од 5. фебруара 1901. (Бгр., ббл.: Годишњак XV, XXII; нек.: XXVII).
- Вукасовић Павле* (Зајечар, 15. јула 1893 – Београд, 21. новембра 1973). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIV; нек.: Гласник XXV).
- Вукдраговић Михаило* (Окучани, 8. новембра 1900 – Београд, 14. марта 1986). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXXXIV, LXXXIX; нек.: XCIII).
- Вукобратовић Миомир* (Ботош (код Великог Бечкерека) – Зрењанин, 26. децембра 1931 – Београд, 11. марта 2012. – Дописни члан Академије од 7. маја 1981; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, C, CVIII, CXVIII; нек.: CXIX).
- Вулић Никола* (Скадар, 15. новембра 1872 – Београд, 25. маја 1945). – Редовни члан Академије од 19. фебруара 1921. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIX, XXXIX, XLVII; нек.: LII).
- Вуловић Светислав* (Ивањица, 29. новембра 1847 – Београд, 3. маја 1898). Члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887 (Бгр., ббл.: Годишњак I; нек.: XII).
- Вучић Новица* (Липљан, 20. децембра 1924 – Нови Сад, 22. априла 1992). – Дописни члан ВАНУ од 24. новембра 1981, редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I, Академске беседе ВАНУ 21; нек.: Годишњак ВАНУ XII).
- Гавриловић Богдан* (Нови Сад, 20. децембра 1863 – Београд, 5. августа 1947). – Дописни члан Академије од 31. јануара 1902; редовни од 4. фебруара 1905. Председник Академије 1931–1937. (Бгр., ббл.: Годишњак XV; нек.: LIV).
- Гавриловић Славко* (Сремске Лазе, 1. фебруара 1924 – Нови Сад, 15. септембра 2008). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCVII, CV; нек.: CXV).
- Гарашанин Милутин* (Београд, 10. фебруара 1843 – Париз, 21. фебруара 1898). – Редовни члан Академије од 28. децембра 1892. (Нек.: Годишњак XII).

- Гарашанин Милутин* (Београд, 11. септембра 1920 – Београд, 4. априла 2002). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIV, CV; нек.: CIX).
- Гвозденовић Недељко* (Мостар, 24. фебруара 1902 – Београд, 31. јануара 1988). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXIII; нек.: XCV).
- Гершић Глигорије Гига* (Бела Црква, 29. јуна 1842 – Београд, 8. марта 1918). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан Академије од 23. јануара 1888; редовни од 6. јануара 1890. (Нек.: Годишњак XXVIII).
- Глигорић Велибор* (Рипањ, 28. јула 1899 – Београд, 3. октобра 1977). – Дописни члан Академије од 14. јуна 1955; редовни од 30. јануара 1958. Председник Академије 1965–1971. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVII, LXXI, LXXXIV; нек.: LXXXIV).
- Гранић Филарет Бранко* (Велика Кикинда, 1. септембра 1883 – Београд, 3. фебруара 1948). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1935; редовни од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIII, XLIX).
- Грицкат-Радуловић Ирена* (Београд, 19. јануара 1922 – Београд, 7. априла 2009). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCII, CII; нек.: CXVI).
- Даниловић Војислав* (Горње Чичево, 6. априла 1910 – Париз, 24. октобра 1981). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIV, LXXXVIII; нек.: LXXXVIII).
- Дедијер Владимир* (Београд, 4. фебруара 1914 – Бостон, 1. децембра 1990). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV, XCVI; нек.: XCVII; Гласник XXX).
- Дероко Александар* (Београд, 4. септембра 1894 – Београд, 30. новембра 1988). – Дописни члан Академије од 14. јуна 1955; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXXVIII, XCIV; нек.: XCV; Гласник XXVIII).
- Деспић Александар* (Београд, 6. јануара 1927 – Београд, 7. априла 2005). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. Председник Академије од 1994. до 1999. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXV, LXXXI, XCII, CII, CIX; нек.: CXII).
- Динић Михаило* (Лучица, код Пожаревца, 23. априла 1899 – Београд, 12. маја 1970). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV).
- Добровић Никола* (Печуј, 12. фебруара 1897 – Београд, 11. јануара 1967). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI; нек.: Гласник XIX).
- Добросављевић Слободан* (Солун, 5. септембра 1903 – Београд, 2. априла 1980). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXIV, LXXXIV; нек.: LXXXVII).
- Дражић Драгутин* (Београд, 5. маја 1930 – Београд, 6. фебруара 2008). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, CII, CIX; нек.: CXV).
- Дучић Јован* (Требиње, 5. фебруара 1871 – Гери, Индијана, САД, 7. априла 1943). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1924; редовни од 16. фебруара 1931. (Нек.: Годишњак LI).
- Дучић Нићифор* (Луг на Требињици, 21. новембра 1832 – Београд, 21. фебруара 1900). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. и његов председник 1889–1891. – Редовни члан Академије од 15. новембра 1891. (Бгр., ббл.: Годишњак VIII).

- Душанић Слободан* (Сомбор, 22. марта 1939 – Београд 12. децембар 2012). – Дописни члан Академије од 25. априла 1991; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак ХCVIII, CVI, CXVIII; нек.: CXIX).
- Ђаја Иван* (Ле Авр, 21. јула 1884 – Београд, 1. октобра 1957). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1922; редовни од 16. фебруара 1931. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX, XXXV, XL, XLVI, LVI; нек.: Гласник IX).
- Ђорђевић Андра* (Крагујевац, 28. марта 1854 – Крагујевац, 22. октобра 1914). – Дописни члан Академије од 3. фебруара 1906; редовни од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак XIX).
- Ђорђевић Божидар* (Београд, 5. јануара 1910 – Београд, 11. априла 1986). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXII; нек.: XCIII).
- Ђорђевић Владан* (Београд, 21. новембра 1844 – Баден, код Беча, 31. августа 1930). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан Академије од 23. јануара 1888; редовни од 15. новембра 1892. (Бгр., ббл.: Годишњак VIII, XIII, XXI, XXXII, XXXV; нек.: XXXIX).
- Ђорђевић Живојин* (Пожаревац, 28. марта 1872 – Београд, 27. новембра 1957). – Дописни члан Академије од 3. фебруара 1906; редовни од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак XIX, XXI, XXIII, XXX, XXXV, XLIII, XLVIII; нек.: Гласник IX).
- Ђорђевић Јован* (Београд, 10. марта 1908 – Београд, 9. децембра 1989). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVII; нек.: XCVI).
- Ђорђевић Пера (Петар) П.* (Крагујевац, 21. јуна 1855 – Београд, 18. новембра 1902). – Дописни члан Академије од 6. јануара 1890; редовни од 25. јануара 1894. (Нек.: Годишњак XVI).
- Ђорђевић Тихомир Р.* (Књажевац, 19. фебруара 1868 – Београд, 28. маја 1944). – Дописни члан Академије од 19. фебруара 1921; редовни од 16. фебруара 1937. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIX, XXXV, XLVII).
- Ђурђев Бранислав* (Сремски Карловци, 4. августа 1908 – Лединци, 26. фебруара 1993). – Редовни члан ВАНУ од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ од 1. септембра 1992. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 1; нек.: Годишњак С).
- Ђурић Војислав Ј.* (Велика Писаница код Бјеловара, 26. фебруара 1925 – Београд, 12. маја 1996). – Дописни члан Академије од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII, XCIII, CIII; нек.: CIII).
- Ђурић Војислав М.* (Мало Крчмаре код Раче Крагујевачке, 17. јануара 1912 – Београд, 27. јула 2006). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961, редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXXV, XCVII, CV; нек.: CXIII).
- Ђурић Милан* (Велики Бечкерек, 16. фебруара 1920 – Београд, 12. јуна 1988). – Дописни члан Академије од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV; нек.: XCV).
- Ђурић Милош* (Бенковац, код Окучана, 3. јануара 1892 – Београд, 5. децембра 1967). – Дописни члан Академије од 10. јуна 1955; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXX, LXXII, LXXIII; нек.: Гласник XIX).
- Ђурић Михаило* (Шабац, 22. августа 1925 – Београд, 25. Новембра 2011). – Дописни члан Академије од 27. октобра 1994; за редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак CI, CVIII; нек.: CXVIII).

- Ђуричић Богдан* (Љубљана, 31. маја 1950 – Београд, 11. децембра 2008). – Дописни члан Академије од 23. октобра 1997; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CIV; нек.: CXV).
- Ђуричић Илија* (Београд, 18. јула 1898 – Београд, 2. априла 1965). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 10. јуна 1955. Председник Академије 1960–1965.
- Ђуришић Милутин* (Краљ, 5. маја 1905 – Београд, 16. јула 1982). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXV, LXXVIII; нек.: LXXXIX).
- Екмечић Милорад* (Пребиловци, 4. октобра 1928 – Београд, 29. августа 2015). – Члан ван радног састава од 16. новембра 1978; преведен у статус редовног члана од 1. јула 1992. (Бгр., ббл.: Годишњак CIII, CXII; нек. CXXXIII).
- Ердељановић Јован М.* (Панчево, 30. октобра 1874 – Београд, 12. фебруара 1944). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1922; редовни од 10. фебруара 1933. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX, XXXV; нек.: CI).
- Ерцеговац Марко* (Ниш, 12. априла 1937 – Београд 15. фебруара 2012). – Дописни члан Академије од 26. октобра 2000; редовни од 2. новембра 2006. (Бгр., ббл.: Годишњак CVII, CXV; нек.: CXIX).
- Жежељ Бранко* (Бенковац, 14. марта 1910 – Београд, 19. фебруара 1995). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961, редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVII, LXXVIII, LXXXVII; нек.: CII).
- Живановић Тома* (Параћин, 6. фебруара 1884 – Београд, 31. марта 1971). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1922; редовни од 18. фебруара 1926. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX).
- Живојиновић Драгољуб* (Врање, 17. априла 1934 – Београд, 5. фебруара 2016). – Дописни члан од 2. новембра 2006; редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIII, CXX; нек. CXXXIII).
- Жујовић Јован М.* (Брусница, код Горњег Милановца, 18. октобра 1856 – Београд, 19. јула 1936). Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. Председник Академије 1915–1921. (Бгр., ббл.: Годишњак I, XXXV; нек.: XLVI).
- Жупанчић Отон* (Виница, код Чрномелја, 23. јануара 1878 – Љубљана, 11. јуна 1949). – Редовни члан Академије од 2. марта 1948. (Нек.: Гласник I).
- Зрнић Ненад* (Шабач, 28. јануара 1909 – Београд, 20. фебруара 1991). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV; нек.: XCVIII).
- Ибровац Миодраг* (Горњи Милановац, 24. августа 1885 – Београд, 21. јуна 1973). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 28. маја 1970. (Нек.: Гласник XXV).
- Ивић Милка* (Београд, 11. децембра 1923 – Београд 7. марта 2011). – Дописни члан Академије од 22. априла 1976; редовни 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII, XCI, C, CVIII; нек.: CXVIII).
- Ивић Павле* (Београд, 1. децембра 1924 – Београд, 19. септембра 1999). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIX, LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CVI).
- Исаковић Антоније* (Београд, 6. новембра 1923 – Београд, 13. јануара 2002). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CIX).

- Јагић Ватрослав* (Вараждин, 6. јула 1838 – Беч, 5. августа 1923). Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан Академије од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: XXXII).
- Јаковљевић Стеван* (Књажевац, 24. новембра 1890 – Београд, 2. новембра 1962). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1937; редовни од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV).
- Јанковић Љубица* (Алексинац, 14. јуна 1894 – Београд, 3. маја 1974). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXII, LXXV, LXXVIII; нек.: LXXXI).
- Јеврић Олга* (Београд, 29. септембра 1922 – Београд, 10. фебруара 2014). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак CIX; нек.: CXXIII).
- Јенко Даворин* (Дворје, 9. новембра 1835 – Љубљана, 25. новембра 1914). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I).
- Јовановић Борислав* (Кавадарци, 22. јуна 1930 – Београд, 13. новембра 2015). – Дописни члан од 30. октобра 2003; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXVIII; нек.: CXXIII).
- Јовановић Ђорђе* (Нови Сад, 21. јануара 1861 – Београд, 23. марта 1953). – Редовни члан Академије од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII, XXXV; нек.: Гласник V).
- Јовановић Змај Јован* (Нови Сад, 24. новембра 1833 – Сремска Каменица, 3. јуна 1904). Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Редовни члан Академије од 5. фебруара 1896. (Нек.: Годишњак XVIII).
- Јовановић Љубомир* (Котор, 2. фебруара 1865 – Београд, 10. фебруара 1928). – Дописни члан Академије од 6. јануара 1890; редовни од 7. фебруара 1900. (Бгр., ббл.: Годишњак XV; нек.: XXXVI).
- Јовановић Милован* (Даниловград, 22. децембра 1917 – Београд, 26. маја 1992). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXII, LXXIII, XCIV; нек.: XCIX).
- Јовановић Морски Милан* (Јарковац, 12. априла 1834 – Београд, 25. маја 1896). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан Академије од 6. јануара 1890; редовни од 15. новембра 1892. (Нек.: Годишњак X).
- Јовановић Паја* (Вршац, 4. јуна 1859 – Беч, 30. новембра 1957). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Редовни члан Академије од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: Гласник IX).
- Јовановић Петар С.* (Добрача, код Крагујевца, 10. марта 1893 – Београд, 25. новембра 1957). – Дописни члан Академије од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак LIII; нек.: Гласник IX).
- Јовановић Слободан* (Нови Сад, 21. новембра 1869 – Лондон, 12. децембра 1958). – Дописни члан Академије од 4. фебруара 1905; редовни од 4. фебруара 1908. Председник Академије 1928–1931. (Бгр., ббл.: Годишњак XVIII, XXI, XXXV).
- Јовичић Миодраг* (Јагодина, 7. јануара 1925 – Београд, 16. октобра 1999). – Дописни члан Академије од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, XCIX, CVI; нек.: CVI).
- Јовчић Димитрије* (Врање, 14. октобра 1889 – Београд, 16. фебруара 1973). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX; нек.: Гласник XXV).

- Јосиф Енрико* (Београд, 1. маја 1924 – Београд, 13. марта 2003). – Дописни члан Академије од 25. априла 1991; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак ХCVIII, CV; нек.: CX).
- Јосифовић Младен* (Суви До, 1. марта 1897 – Београд, 23. јуна 1981). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXXII, LXXVII; нек.: LXXXVIII).
- Каназир Душан* (Мошорин, 28. јуна 1921 – Београд, 19. септембра 2009). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. Председник Академије од 1981. до 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXXI, XCII, CII, CIX; нек.: CXVI).
- Карамата Јован* (Загреб, 1. фебруара 1902 – Женева, 14. августа 1967). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1939; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVIII, LXIX, LXX, LXXI).
- Карамата Стеван* (Земун, 26. септембра 1926 – Земун, 25. јула 2015). – Дописни члан Академије од 28. маја 1970; редовни од 28. маја 1998. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVII, LXXXIV, XCII, CII, CIX; нек.: CXXIII).
- Кардељ Едвард* (Љубљана, 27. јануара 1910 – Љубљана, 10. фебруара 1979). – Редовни члан Академије од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVII, LXXVII, LXXVIII, LXXIX, LXXXIV; нек.: LXXXVI).
- Кашанин Радивој* (Бели Манастир, 21. маја 1892 – Београд, 30. октобра 1989). – Дописни члан Академије од 2. марта 1946; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV, LXXXV; нек.: XCVI).
- Кидрич Франце* (Ратанска Вас, 23. марта 1880 – Љубљана, 11. априла 1950). Председник Словеначке академије наука и уметности 1945–1950. – Редовни члан Академије од 9. априла 1947. (Нек.: Гласник II).
- Клерић Љубомир* (Суботица, 29. јуна 1844 – Београд, 21. јануара 1910). Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I; нек.: XXIII).
- Кмећ Јан* (Јап Кмет') (Арадац, 18. октобра 1927 – Нови Сад, 16. октобра 2003). – Дописни члан ВАНУ од 24. новембра 1981, редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ 1; Академске беседе ВАНУ 23).
- Ковачевић Љубомир* (Петница, код Ваљева, 4. јануара 1848 – Врњци, 19. новембра 1918). – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I, II; нек.: XXVIII).
- Коички Стеван* (Бачка Паланка 21. августа 1929 – Београд, 11. септембра 2007). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, XCIV, CIV; нек.: CXIV).
- Којић Бранислав* (Смедерево, 24. маја 1899 – Београд, 26. јула 1987). – Дописни члан Академије од 14. јуна 1955; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXX, LXXV, LXXVII, LXXXIV; нек.: XCIV).
- Колендић Петар* (Дубровник, 17. септембра 1882 – Београд, 14. априла 1969). – Дописни члан Академије од 15. фебруара 1931; редовни од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак XL, LXIX; нек.: Гласник XXI).
- Кољевић Светозар* (Бања Лука, 9. септембра 1930 – Нови Сад, 29. маја 2016). Члан ван радног састава од 12. децембра 1985, дописни члан од 1. децембра 1992, редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак C, CVII; нек.: CXXIII).

Константиновић Зоран (Београд, 5. јуна 1920 – Београд 22. маја 2007). – Члан ван радног састава од 15. децембра 1988, преведен у статус дописног члана 1. марта 1991, за редовног члана изабран 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак ХCVIII, CVI; нек.: CXIV).

Коњовић Милан (Сомбор, 28. јануара 1898 – Сомбор, 20. октобра 1993). – Редовни члан ВАНУ од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 2; нек.: Годишњак С).

Коњовић Петар (Чуруг, 5. маја 1883 – Београд, 1. октобра 1970). – Редовни члан Академије од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак LIII, LXIX, LXXI, LXXII).

Кораћ Војислав (Дебело Брдо (код Коренице), 6. јуна 1924 – Београд, 29. октобра 2010). – Дописни члан Академије од 7. маја 1981; редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, XCVII, CV; нек.: CXVII).

Костић Лаза (Ковиљ, 31. јануара 1841 – Беч, 26. новембра 1910). Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Редовни члан Академије од 26. јануара 1909. (Нек.: Годишњак XXIV).

Костић Миливоје (Сарајево, 24. августа 1883 – Београд, 21. фебруара 1974). – Дописни члан Академије од 10. јуна 1955; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXX, LXXI; нек.: LXXXI).

Костић Мита (Димитрије) (Сремска Митровица, 4. марта 1886 – Београд, 11. априла 1980). – Дописни члан Академије од 14. јуна 1955; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV, LXIX, LXX, LXXI, LXXXIV; нек.: LXXXVII).

Костић Слободан (Сарајево, 21. априла 1902 – Београд, 14. јануара 1986). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII; нек.: XCIII).

Кош Ерих (Сарајево 15. априла 1913 – Београд, 24. маја 2010). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV, XCVI, CV; нек.: CXVII).

Кошанин Недељко (Чечина чачанска, 13. октобра 1874 – Грац, 22. марта 1934). – Дописни члан Академије од 3. фебруара 1914; редовни од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVII, XXX, XXXV).

Крлежа Мирослав (Загреб, 7. јула 1893 – Загреб, 29. децембра 1981). – Редовни члан Академије од 14. новембра 1950. (Нек.: Годишњак LXXXIX).

Крстић Милан (Београд, 19. јуна 1914 – Београд, 12. децембра 1974). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI; нек.: LXXXI).

Кујунџић Милан (Абердар) (Београд, 16. фебруара 1842 – Београд, 14. новембра 1893). Члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I; нек.: VII).

Куленовић Скендер (Босански Петровац, 2. септембра 1910 – Београд, 25. јануара 1978). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV).

Куљбакин Степан М. (Тифлис – Тбилиси, 28. јула (9. августа) 1873 – Београд, 22. децембра 1941). – Дописни члан Академије од 19. фебруара 1921; редовни од 16. фебруара 1925. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIX, XXXV, XLI; нек.: LI).

Курепа Ђуро (Мајске Пољане код Глине, 16. августа 1907 – Београд, 2. новембра 1993). – Редовни члан Академије од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV; нек.: С).

Лазаревић Ђорђе (Власина, 3. марта 1903 – Београд, 28. јуна 1993). – Дописни члан Академије од 10. јуна 1955; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXX, XCVII; нек.: С).

- Лалић Михаило* (Трепча код Андријевице, 7. октобра 1914 – Београд, 30. децембра 1992). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, XCIX; нек.: XCIX).
- Ласкарев Владимир Д.* (Бирјуч, 26. јуна 1868 – Београд, 10. априла 1954). – Дописни члан Академије од 15. фебруара 1932; редовни од 29. марта 1947. (Бгр., ббл.: Годишњак XL, XLVIII, LII; нек.: Гласник VI).
- Лесковац Младен* (Стари Сивац, 1. јануара 1904 – Нови Сад, 25. децембра 1990). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXXV, XCVI; нек.: XCVII).
- Лозанић Сима* (Београд, 24. фебруара 1847 – Београд, 7. јула 1935). Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1873. – Дописни члан Академије од 23. јануара 1888; редовни од 6. јануара 1890. Председник Академије 1899–1900. и 1903–1906. (Бгр., ббл.: Годишњак VIII, XIII, XVIII; нек.: XLIV).
- Лубарда Петар* (Љуботињ, 27. јула 1907 – Београд, 13. фебруара 1974). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Нек.: Годишњак LXXXI).
- Лукић Радомир* (Милошевац, 31. августа 1914 – Београд, 31. маја 1999). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CVI).
- Луковић Милан Т.* (Краљево, 17. фебруара 1889 – Београд, 15. септембра 1972). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXVIII; нек.: Гласник XXIV).
- Лутовац Милисав* (Дапсић код Берана, 7. марта 1901 – Београд, 10. августа 1988). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXXXI, XCIV; нек.: XCV).
- Максимовић Десанка* (Рабровица код Ваљева, 16. маја 1898 – Београд, 11. фебруара 1993). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV; нек.: C).
- Максимовић Зоран* (Београд, 18. марта 1923 – Београд, 16. априла 2016). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, LXXXIX, XCII, XCVII, CV; нек.: CXXIII).
- Максимовић Иван* (Београд, 21. априла 1924 – Београд, 8. јануара 2007). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCIII, CIII; нек.: CXIV).
- Маретић Томислав* (Вировитица, 13. децембра 1854 – Загреб, 15. јануара 1938). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1915–1918. – Дописни члан Академије од 5. фебруара 1897; редовни од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак XI; нек.: XLVII).
- Маринчић Александар* (Сињ, 9. јула 1933 – Београд, 12. маја 2011). – Дописни члан Академије од 25. априла 1991, редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак XCVIII, CVI, CXV; нек.: CXVIII).
- Марић Звонко* (Бујановац, 2. новембар 1931 – Београд, 18. октобар 2006). – Дописни члан Академије од 12. децембра 1985, редовни од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CII, CIX; нек.: CXIII).
- Марић Љубица* (Крагујевац, 18. марта 1909 – Београд, 17. септембра 2003). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CX).
- Марић Сретен* (Косјерић, 5. марта 1903 – околина Тура у Француској, 26. септембра 1992). – Редовни члан ВАНУ од 4. децембра 1979; редовни члан САНУ

- од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 5; нек.: Годишњак ВАНУ XII).
- Марковић Михаило* (Београд, 24. фебруара 1923 – Београд, 7. фебруара 2010). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIII, LXXV, XCVII, CV; нек.: CXVII).
- Мартиновић Петар* (Подгорица, 11. јула 1897 – Београд, 26. јануара 1984). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXXV, LXXVII; нек.: XCI).
- Матавуљ Симо* (Шибеник, 14. септембра 1852 – Београд, 20. фебруара 1908). – Редовни члан Академије од 30. јануара 1904. (Нек.: Годишњак XXI).
- Матић Душан* (Ћуприја, 31. августа 1898 – Београд, 12. септембра 1980). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 28. маја 1970.
- Мацура Милош* (Беч, 20. јануара 1916 – Београд, 29. августа 2005). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, LXXXIX, XCIX, CVI; нек.: Годишњак CXII).
- Медаковић Дејан* (Загреб, 7. јула 1922 – Београд, 1. јула 2008). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 7. маја 1981. Председник Академије од 1999. до 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, LXXXVIII, XCV, CIV; нек.: CXV).
- Мештровић Иван* (Врпоље, 15. августа 1883 – Саут Бенд, САД, 16. јануара 1962). – Дописни члан Академије од 6. фебруара 1912; редовни од 18. фебруара 1924. (Бгр., ббл.: Годишњак XXV; нек.: Гласник XIV).
- Мијатовић Чедомил* (Београд, 6. октобра 1842 – Лондон, 14. маја 1932). Члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. Председник Академије 1888–1889. (Бгр., ббл.: Годишњак I; нек.: XLI).
- Миклошич Франц* (Радомершчак, Штајерска, 20. новембра 1813 – Беч, 7. марта 1891). Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1969. – Редовни члан Академије од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: V).
- Миланковић Милутин* (Даљ, 28. маја 1879 – Београд, 12. децембра 1958). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1920; редовни од 18. фебруара 1924. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII, XLI, LII, LXIII; нек.: Гласник X).
- Милин Радивој* (Лалић, Бачка, 18. марта 1912 – Нови Сад, 23. августа 1996). – Дописни члан Академије од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVII, LXXXIV, XCIV; нек.: CIII).
- Милисавец Живан* (Батровци, 25. фебруара 1915 – Нови Сад, 21. јуна 1997). – Редовни члан Војвођанске академије наука и уметности од 3. децембра 1987; редовни члан Академије од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII; Академске беседе ВАНУ 18; Годишњак CIII; нек.: Годишњак CIV).
- Милићевић Милан Ђ.* (Рипањ, 4. јуна 1831 – Београд, 4. новембра 1908). Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. Председник Академије 1896–1899. (Бгр., ббл.: Годишњак I, IX, XIII, XV; нек.: XXII).
- Милојевић Боровоје Ж.* (Царина, код Пецеке, 10. децембра 1885 – Београд, 22. октобра 1967). – Дописни члан Академије од 29. марта 1947; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LIV, LXIX, LXXI, LXXII; нек.: Гласник XIX).
- Милосављевић Миодраг* (Пожаревац, 23. априла 1905 – Београд, 16. новембра 1980). – Дописни члан Академије од 27. маја 1952; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV, LXXV, LXXXIII; нек.: LXXXVII).

- Милосављевић Предраг Пеђа* (Лужнице код Крагујевца, 4. фебруара 1908 – Београд, 25. јануара 1987). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI; нек.: XCIV).
- Милошевић Никола* (Сарајево, 17. априла 1929 – Београд, 24. јануара 2007). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, XCIII, CIII, CIX; нек.: CXIV).
- Милуновић Мило* (Цетиње, 6. августа 1897 – Београд, 11. фебруара 1967). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник XIX).
- Миљанић Петар* (Београд, 17. августа 1927 – Београд, 16. фебруара 2015). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIX, CIII, CXIV; нек.: CXXII, исправка: CXXIII).
- Митровић Митар* (Цетиње, 25. децембра 1903 – Београд, 30. марта 1983). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVII; нек.: XC).
- Мићовић Вукић М.* (Баре Краљске, 1. јануара 1896 – Београд, 19. јануара 1981). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXXIII, LXXVII; нек.: LXXXVIII).
- Михаиловић Коста* (Шабац, 1. марта 1917 – Београд, 19. септембра 2007). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, CVIII; нек.: CXIV).
- Михаиловић Михаило Љ.* (Београд, 22. јануара 1924 – Београд, 8. јуна 1998). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXX, LXXI, LXXIV, LXXVII, LXXVIII, LXXIX, LXXXVII, XCIX, CV; нек.: CV).
- Мишковић Војислав* (Фужине, 18. јануара 1892 – Београд, 25. новембра 1976). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1929; редовни од 16. фебруара 1939. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXVII, XLIX, LXV, LXXI; нек.: LXXXIII).
- Мишковић Јован* (Неготин, 6. јула 1844 – Београд, 20. октобра 1908). Члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875. – Редовни члан Академије од 15. новембра 1892. Председник Академије 1900–1903. (Бгр., ббл.: Годишњак VIII, IX, XIII; нек.: XXII).
- Младеновић Александар* (Битољ, 25. августа 1930 – Београд, 6. априла 2010). – Дописни члан Академије од 23. октобра 1997; редовни од 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак CIV, CX; нек.: CXVII).
- Мокрањац Василије* (Београд, 11. септембра 1923 – Београд, 27. маја 1984). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV; нек.: XCI).
- Мурат Марко* (Лука Шипањска, код Дубровника, 30. децембра 1864 – Дубровник, 14. октобра 1944). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1920; редовни од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII, L).
- Назор Владимир* (Постире, 30. маја 1876 – Загреб, 19. јуна 1949). – Редовни члан Академије од 18. марта 1948. (Нек.: Гласник I).
- Недељковић Душан* (Исаково, 18. маја 1899 – Београд, 29. јуна 1984). – Дописни члан Академије од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV, XCII; нек.: XCII).
- Ненадовић Љубомир П.* (Бранковина, 14. септембра 1826 – Ваљево, 21. јануара 1895). Члан Друштва српске словесности од 1. августа 1848. – Члан Српског ученог друштва од 29. јуна 1864. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I; нек.: VIII).

- Ненадовић Мирослав* (Београд, 31. марта 1904 – Београд, 21. фебруара 1989). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXV, LXXVI, LXXIX, LXXXV; нек.: XCVI).
- Нешић Димитрије* (Београд, 8. октобра 1836 – Београд, 26. априла 1904). Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. Председник Академије 1892–1896. (Бгр., ббл.: Годишњак I, XIII; нек.: XVIII).
- Нешић Ђорђе* (Шабац, 15. јуна 1873 – Београд, 24. октобра 1959). – Редовни члан Академије од 29. марта 1947. (Нек.: Гласник XI).
- Николајевић Светомир* (Радуша, код Ваљева, 27. септембра 1844 – Београд, 18. априла 1922). Члан Српског ученог друштва од 17. фебруара 1874. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I).
- Николић Андра* (Београд, 23. септембра 1853 – Париз, 18. септембра 1918). – Редовни члан Академије од 5. фебруара 1897.
- Николиш Гојко* (Сјеничак код Карловца, 11. августа 1911 – Шере, 10. јула 1995). – Дописни члан Академије од 28. маја 1970; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIII; нек.: CII).
- Новак Виктор* (Доња Стубица, 4. фебруара 1889 – Београд, 1. јануара 1977). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 20. децембра 1961. (Нек.: Годишњак LXXXIV).
- Новаковић Стојан* (Шабац, 1. новембра 1842 – Ниш, 5. фебруара 1915). Члан Српског ученог друштва од 7. новембра 1865. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. Председник Академије 1906–1915. (Бгр., ббл.: Годишњак I, XXIV; нек.: XXVIII).
- Нушић Бранислав* (Београд, 8. октобра 1864 – Београд, 19. јануара 1938). – Редовни члан Академије од 10. фебруара 1933. (Нек.: Годишњак XLVII).
- Обрадовић Илија* (Београд, 29. децембра 1911 – Париз, 15. октобра 2010). – Дописни члан Академије од 27. маја 1952; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, XCVI; нек.: CXVII).
- Обрадовић Никола* (Београд, 15. маја 1900 – Београд, 7. децембра 1982). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXXIV, LXXVIII, LXXXV; нек.: LXXXIX).
- Острогорски Георгије А.* (Петроград, 6(19) јануара 1902 – Београд, 24. октобра 1976). – Дописни члан Академије од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак LIII, LXXV, LXXVIII; нек.: LXXXIII).
- Павић Милорад* (Београд, 15. октобра 1929 – Београд, 30. новембра 2009). – Редовни члан Академије од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак XCVIII; нек.: CXVI).
- Павловић Драгољуб* (Јабланица, код Бољевца, 2. маја 1903 – Београд, 11. августа 1966). – Дописни члан Академије од 27. маја 1952; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV; нек.: Гласник XVIII).
- Павловић Драгољуб Дража* (Књажевац, 16. јуна 1867 – Београд, 3. априла 1920). – Дописни члан Академије од 4. фебруара 1905; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XVIII).
- Павловић Ђорђе* (Смедерево, 1838 – Београд, 28. октобра 1921). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Редовни члан Академије од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак XIX).
- Павловић Живко Г.* (Башин, код См. Паланке, 1. марта 1871 – Београд, 25. априла 1938). – Редовни члан Академије од 19. фебруара 1921. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIX, XXXV, XXXIX; нек.: XLVIII).

- Павловић Миодраг* (Нови Сад, 28. новембра 1928 – Тутлинген, 17. августа 2014). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCIII, CIII, CXII; нек.: CXXIII).
- Павловић Петар С.* (Пожаревац, 28. јуна 1864 – Београд, 5. августа 1938). – Дописни члан Академије од 3. фебруара 1906; редовни од 18. фебруара 1922 (Бгр., ббл.: Годишњак XIX, XXX, XXXV; нек.: XLVIII).
- Павловић Стојан* (Београд, 14. јуна 1903 – Београд, 12. септембра 1981). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV, LXX, LXXXVI; нек.: LXXXVIII).
- Палавестра Предраг* (Сарајево, 14. јуна 1930 – Београд, 19. августа 2014). – Дописни члан Академије од 7. маја 1981; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, C, CVI, CXV; нек.: CXXIII).
- Пантелић Душан* (Звездан, код Зајечара, 23. октобра 1879 – Београд, 10. октобра 1955). – Дописни члан Академије од 15. фебруара 1932; редовни од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак XL; нек.: Гласник VII).
- Пантић Владимир* (Међулужје, 5. априла 1921 – Београд, 19. маја 2006). – Дописни члан Академије од 28. маја 1970, редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVIII, LXXXV, XCVI, CV; нек.: CXIII).
- Пантић Мирослав* (Свилајнац, 9. јула 1926 – Београд, 16. септембра 2011). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974, редовни од 7. маја 1981. Генерални секретар Академије 1994–1998; потпредседник Академије 1998–2003. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXII, LXXXVIII, XCIX, CV, CXV; нек.: CXVIII).
- Пантић Никола* (Смедерево, 18. децембра 1927 – Београд, 21. новембра 2002). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCIV, CI, CVIII; нек.: CIX).
- Пантовић Милорад* (Зајечар, 23. септембра 1910 – Београд, 17. новембра 1986). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII; нек.: XCIII).
- Панчић Јосиф* (Брибир, 5. априла 1814 – Београд, 25. фебруара 1888). Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1850; редовни члан од 29. јула 1864. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. Председник Академије 1887–1888. (Бгр., ббл.: Годишњак I; нек.: II, III).
- Папазоглу Фанула* (Битољ, 3. фебруара 1917 – Београд, 26. јануара 2001). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXII, XC, CI; нек.: CVIII).
- Папо Изидор* (Љубушки, 13. децембра 1913 – Београд, 14. октобра 1996). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXXI, LXXII, LXXIII, XCIV; нек.: CIII).
- Перовић Сава* (Маглај, 21. фебруара 1939 – Београд, 4. априла 2010). – Дописни члан Академије од 30. октобра 2003; редовни од 5. новембра 2009. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI; нек.: CXVII).
- Петковић Владимир К.* (Бољевац, 19. јуна 1873 – Београд, 21. марта 1935). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1922; редовни од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX, XXXV, XLI; нек.: XLIV).
- Петковић Владимир Р.* (Доња Ливадица, код Жабара, 17. септембра 1874 – Београд, 13. новембра 1956). – Редовни члан Академије од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак LIV; нек.: Гласник VIII).
- Петковић Коста* (Солун, 13. марта 1903 – Београд, 28. маја 1987). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 17. маја 1952. (Бгр., ббл.: Годишњак LIV, LXIV, LXXII, LXXXIV; нек.: XCIV).

- Петковић Сава* (Ниш, 24. септембра 1910 – Београд, 26. октобра 1992). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVIII, LXXXV; нек.: XCIX).
- Петровић Бошко* (Орадеа Маре (Велики Варадин), 7. јануара 1915 – Нови Сад, 30. јуна 2001). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, CII; нек.: CVIII).
- Петровић Вељко* (Сомбор, 5. фебруара 1884 – Београд, 27. јула 1967). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1925; редовни од 17. фебруара 1936. (Нек.: Гласник XIX).
- Петровић Војислав* (Мала Каменица, 2. јануара 1925 – Београд 7. маја 2007). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, XCIV, C; нек.: CXIV).
- Петровић Златибор* (Уљма, 19. априла 1921 – Београд, 7. фебруара 2009). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII, XCIII, CIII, CXIV; нек.: CXVI).
- Петровић Михаило* (Београд, 24. априла 1868 – Београд, 8. јуна 1943). – Дописни члан Академије од 5. фебруара 1897; редовни од 4. фебруара 1899. (Бгр., ббл.: Годишњак XI, XIII, XV, XVIII, XXI, XXII, XXV, XXVI, XXVIII, XXXIV, XXXVIII, XLII, XLVI; нек.: LI).
- Петровић Светозар* (Карловац, 28. јуна 1931 – Нови Сад, 23. октобра 2005). – Дописни члан ВАНУ од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 33; нек.: Годишњак CXII).
- Петронијевић Бранислав* (Совљак, код Уба, 25. марта 1875 – Београд, 4. марта 1954). – Дописни члан Академије од 3. фебруара 1906; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII, XXXI, XXXV, XXXIX, LXVII; нек.: Гласник VI).
- Пећинар Миладин* (Љубиш, Златибор, 5. марта 1893 – Београд, 5. јуна 1973). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVII, LXX, LXXII; нек.: Гласник XXV).
- Пешикан Митар* (Трешњево, Црна Гора, 8. новембра 1927 – Београд, 8. јула 1996). – Дописни члан Академије од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CII; нек.: CIII).
- Пивко Светополк* (Марибор, 28. септембра 1910 – Београд, 13. октобра 1987). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXX, LXXIV, LXXVII, LXXVIII, XCIV; нек.: XCIV).
- Пијаде Моша* (Београд, 22. децембра 1889 – Париз, 15. марта 1957). – Редовни члан Академије од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII).
- Попов Чедомир* (Меленци, 15. марта 1936 – Нови Сад, 9. јун 2012). – Дописни члан ВАНУ, од 24. новембра 1981, редовни од 3. децембра 1987. Члан ван радног састава САНУ од 15. децембра 1988, за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 25; нек.: Годишњак CXIX).
- Поповић Богдан* (Београд, 20. децембра 1863 – Београд, 7. новембра 1944). – Редовни члан Академије од 3. фебруара 1914.
- Поповић Бранко* (Београд, 24. фебруара 1934 – Београд, 25. августа 2002). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CIX).

- Поповић Владислав* (Београд, 21. децембра 1930 – Београд, 8. октобра 1999). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак ХСІ, С, СVІ; нек.: СVІ).
- Поповић Миодраг Мића* (Лозница, 12. јуна 1923 – Београд, 22. децембра 1996). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, ХСІІ, СІІ; нек.: СІІІ).
- Поповић Павле* (Београд, 4. априла 1868 – Београд, 4. јуна 1939). – Дописни члан Академије од 20. јануара 1909; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак ХХІ, ХХVІІІ, ХХХV, ХL, ХLІІІ, ХLVIІ; нек.: ХLIX).
- Поповић Петар* (Његуши, 30. априла 1899 – Београд, 5. октобра 1987). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LХІХ, LХХVІІІ; нек.: ХСІV).
- Првановић Милева* (Жлне код Књажевца, 16. јула 1929 – Београд, 12. фебруара 2016). – Дописни члан ВАНУ, од 24. новембра 1981, редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 27).
- Предић Урош* (Орловат, 25. новембра 1857 – Београд, 11. фебруара 1953). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Дописни члан Академије од 26. јануара 1909; редовни од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак ХХVІІІ).
- Продановић Јаша* (Чачак, 10. априла 1867 – Београд, 1. јуна 1948). – Дописни члан Академије од 17. фебруара 1936; редовни од 18. марта 1948. (Нек.: Годишњак LV).
- Путанов Паула* (Дарда, 14. јула 1925 – Београд, 24. јануар 2014). Дописни члан ВАНУ од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; за редовног члана САНУ примљена 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак Војвођанске академије наука и уметности, 1981; Академске беседе ВАНУ 22; Годишњак СХІІ).
- Радић Душан* (Сомбор, 10. априла 1929 – Београд, 3. априла 2010). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LХХІХ, LХХХVІ, ХСІV, СІV, СХІV; нек.: СХVІІ).
- Радовановић Милутин* (Табановић, код Шапца, 15. марта 1900 – Винтхук, Африка, 21. априла 1968). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LХVІІІ).
- Радовановић Мирослав* (Брусник, 3. децембра 1919 – Нови Сад, 16. јуна 2008). – Дописни члан ВАНУ од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1987. – Редовни члан САНУ од 29. маја 1991. Председник Председништва ВАНУ 1989–1990, председник ВАНУ од 1990. до 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 20; Годишњак САНУ СІІ; нек.: СХV).
- Радовановић Светолик* (Прћиловица, 23. марта 1863 – Београд, 17. јула 1928). – Дописни члан Академије од 5. фебруара 1897; редовни од 31. јануара 1902. (Бгр., ббл.: Годишњак ХІ; нек.: ХХХVІІ).
- Радојичић Ђорђе Сп.* (Београд, 19. августа 1905 – Београд, 28. јануара 1970). – Дописни члан Академије од 14. јуна 1955; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LХV, LХІХ, LХХІІ; нек.: Гласник ХХІІ).
- Радојичић Никола* (Кузмин, код Сремске Митровице, 17. августа 1882 – Београд, 12. новембра 1964). – Дописни члан Академије од 15. фебруара 1930; редовни од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак ХХХVІІІ; нек.: Гласник ХVІ).
- Радојичић Светозар* (Сремски Карловци, 14. маја 1909 – Београд, 20. октобра 1978). – Дописни члан Академије од 27. маја 1952; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LХVІІ, LХХХІV; нек.: LХХХV).

- Радонић Јован* (Мол, 28. јануара 1873 – Београд, 25. новембра 1956). – Дописни члан Академије од 26. јануара 1909; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXII, XXVIII, L; нек.: Гласник VIII).
- Радосављевић Александар* (Будимпешта, 26. августа 1877 – Београд, 14. фебруара 1956). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII; нек.: Гласник VIII).
- Раичковић Стеван* (Нересница, 5. јула 1928 – Београд, 6. маја 2007). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIX, XC, C, CVIII; нек.: CXIV).
- Рајићић Станојло* (Београд, 16. децембра 1910 – Београд, 21. јула 2000). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CVII).
- Ракић Милан М.* (Београд, 18. септембра 1876 – Загреб, 30. јуна 1938). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1922; редовни од 12. фебруара 1934. (Нек.: Годишњак XLVIII).
- Раковић Бранко* (Београд, 24. септембра 1922 – Београд, 18. фебруара 1984). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, XCI; нек.: XCI).
- Рељић Радомир* (Скопље, 18. јула 1938 – Београд, 6. новембра 2006). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1988; редовни од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CIV; нек.: CXIII).
- Решетар Милан* (Дубровник, 1. фебруара 1860 – Фиренца, 14. јануара 1942). – Дописни члан Академије од 5. фебруара 1897; редовни од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак XI, LXIX; нек.: LI; Гласник XVII).
- Рибникар Слободан* (Београд, 24. маја 1929 – Београд, 15. јануара 2008). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983, редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, C, CVIII; нек.: CXV).
- Ристић Јован* (Крагујевац, 4. јануара 1831 – Београд, 23. августа 1899). Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855. – Члан Српског ученог друштва од 22. септембра 1864. – Редовни члан Академије од 6. јануара 1890. Председник Академије 1899. (Нек.: Годишњак XIII).
- Ристић Јован* (Београд, 30. октобра 1912 – Београд, 28. маја 2001). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV; нек.: CVIII).
- Ристић Милан* (Београд, 18. августа 1908 – Београд, 20. децембра 1982). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV; нек.: LXXXIX).
- Росандић Тома* (Сплит, 22. јануара 1878 – Сплит, 1. марта 1958). – Редовни члан Академије од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак LIII; нек.: Гласник X).
- Рош Мирко* (Загреб, 20. септембра 1879 – Баден, код Цириха, 29. маја 1962). – Редовни члан Академије од 14. новембра 1950. (Нек.: Гласник XIV).
- Руvaraц Иларион* (Сремска Митровица, 1. септембра 1832 – Манастир Гргетег, 8. августа 1905). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Редовни члан Академије од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: XIX; Гласник VII).
- Ружићић Урош* (Пљевља, 21. новембра 1891 – Београд, 7. октобра 1966). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXX).

- Савић Димитрије* (Београд, 29. септембра 1898 – Београд, 16. априла 1981). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXII, LXXXV; нек.: LXXXVIII).
- Савић Павле* (Солун, 10. јануара 1909 – Београд, 30. маја 1994). – Дописни члан Академије од 2. марта 1946; редовни од 18. марта 1948. Председник Академије 1971–1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LIII, LXXXIV, XCIV; нек.: CI).
- Салтиков Никола Н.* (Вишњи Волочек, 15. маја 1872 – Београд, 28. септембра 1961). – Дописни члан Академије од 12. фебруара 1934; редовни од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак XLII, LIII; нек.: Гласник XIII).
- Самарџић Радован* (Сарајево, 22. октобра 1922 – Београд, 1. фебруара 1994). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIV; нек.: CI).
- Сарић Милоје* (Неменикуће, 12. септембра 1925 – Београд, 6. децембра 2002). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCII, XCVI, XCIX, CIV, CVIII; нек.: CIX).
- Секулић Исидора* (Мошорин, 16. фебруара 1877 – Београд, 5. априла 1958). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1939; редовни од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII; нек.: Гласник X).
- Сели Иштван* (Szeli István) (Сента, 11. септембра 1921 – Нови Сад, 25. фебруара 2012). – Дописни члан ВАНУ од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак Војвођанске академије наука и уметности, 1981; Академске беседе ВАНУ 16; нек.: Годишњак CXIX).
- Селимовић Меша* (Тузла, 26. априла 1910 – Београд, 11. јула 1982). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVII, LXXXIV; нек.: LXXXIX).
- Симић Чедомир* (Чумић, 28. јуна 1896 – Београд, 5. јануара 1969). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXXI, LXXIII).
- Сокић Љубица Цуца* (Битољ, 9. децембра 1914 – Београд, 8. јануара 2009). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVII, XCIX; нек.: CXVI).
- Служић Владимир* (Ужичка Пожега, 12. фебруара 1893 – Београд, 6. јануара 1982). – Дописни члан Академије од 10. јуна 1955; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXXIII, LXXIV, LXXV, LXXVII; нек.: LXXXIX).
- Служић Иван* (Београд, 2. септембра 1928 – Београд, 7. августа 2003). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, CII; нек.: CX).
- Србиновић Младен* (Сушица код Гостивара, 29. новембра 1925 – Београд, 12. маја 2009). – Дописни члан Академије од 7. маја 1981; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVIII, XCIX, CVI, CXV; нек.: CXVI).
- Срејовић Драгослав* (Крагујевац, 8. октобра 1931 – Београд, 29. новембра 1996). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXII, XCIII, CIII; нек.: CIII).
- Сремац Стеван* (Сента, 11. новембра 1855 – Сокобања, 12. августа 1906). – Редовни члан Академије од 3. фебруара 1906. (Нек.: Годишњак XX).
- Срећковић Пантелија (Панта) С.* (Крчмари, 3. новембра 1834 – Београд, 8. јула 1903). Члан Друштва српске словесности од 21. фебруара 1862. – Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Редовни члан Академије од 5. априла 1887. (Бгр., ббл.: Годишњак I, XIII; нек.: XVII).

- Станковић Синиша* (Зајечар, 26. марта 1892 – Београд, 24. фебруара 1974). – Дописни члан Академије од 12. фебруара 1934; редовни од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак XLII, LXXIV; нек.: LXXXI).
- Станојевић Станоје* (Нови Сад, 12. августа 1874 – Беч, 30. јула 1937). – Дописни члан Академије од 4. фебруара 1905; редовни од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XVIII, XXVIII; нек.: XLVII).
- Стевановић Андра Ј.* (Београд, 12. новембра 1859 – Београд, 15. новембра 1929). – Дописни члан Академије од 3. фебруара 1910; редовни од 6. фебруара 1912. (Нек.: Годишњак XXXVIII).
- Стевановић Боровоје* (Ниш, 14. октобра 1878 – Београд, 19. маја 1976). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак LXXXIII).
- Стевановић Борислав* (Алексинац, 12. фебруара 1891 – Београд, 23. новембра 1971). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 28. маја 1970.
- Стевановић Михаило* (Пипери, 3. априла 1903 – Београд, 14. јануара 1991). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXII, LXXVII, LXXXIV, XCIII; нек.: XCVIII).
- Стевановић Петар* (Бањевац, 16. јуна 1914 – Београд, 31. марта 1999). – Дописни члан Академије од 27. маја 1952; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXXVII, LXXXV, XCVI; нек.: CVI).
- Стефановић Владисав* (Ниш, 29. децембра 1943 – Ниш, 10. октобра 2015). – Дописни члан Академије од 30. октобра 2003; редовни од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXI, CXVIII; нек.: CXXII).
- Стефановић Ђорђе* (Земун, 10. марта 1904 – Београд, 27. маја 1988). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXXII, LXXVII, XCIV; нек.: XCV).
- Стефановић Милутин* (Београд, 25. фебруара 1924 – Београд, 7. маја 2009). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, XC, XCIX, CVI; нек.: CXVII).
- Стефановић Станоје* (Сремски Карловци, 23. маја 1911 – Београд, 25. фебруара 1991). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 7. марта 1968 (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXXV; нек.: XCVIII).
- СТИЈОВИЋ Ристо* (Подгорица, 8. октобра 1894 – Титоград, 20. децембра 1974). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, XCVIII; нек.: LXXXI).
- СТИПЧЕВИЋ Никша* (Сплит, 14. августа 1929 – Београд, 12. јуна 2011). – Дописни члан Академије од 15. децембра 1983; редовни 27. октобра 1994. Директор Библиотеке САНУ од 1992. до 2011. (Бгр., ббл.: Годишњак XCI, CI, CVIII; нек.: CXVIII).
- Стојаковић Мирко* (Крепољин, 20. августа 1915 – Београд, 5. јула 1985). – Дописни члан Академије од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXII, LXXXV; нек.: XCII).
- Стојановић Илија* (Оточац (Лика), 31. августа 1924 – Београд, 24. јануара 2007). – Дописни члан Академије од 12. децембра 1985; редовни од 26. октобра 2000. (Бгр., ббл.: Годишњак XCIII, CVI; нек.: CXIV).
- Стојановић Љубомир* (Ужице, 6. августа 1860 – Праг, 16. јуна 1930). – Дописни члан Академије од 6. јануара 1890; редовни од 25. јануара 1894. (Бгр., ббл.: Годишњак IX, XXXII; нек.: XXXIX).

- Стојановић Сретен* (Приједор, 2. фебруара 1898 – Београд, 29. октобра 1960). – Дописни члан Академије од 14. новембра 1950; редовни од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII; нек.: Гласник XII).
- Сурутка Јован* (Бања Лука, 23. марта 1921 – Београд, 12. децембра 2006). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974; редовни од 15. децембра 1983. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, XCVI, XCVII, CIV; нек.: CXIII).
- Суша Свето* (Кистање, 15. децембра 1925 – Београд, 2. априла 2013). – Дописни члан Академије од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CII, CXVIII; нек.: CXX).
- Табаковић Иван* (Арад, 10. децембра 1898 – Београд, 27. јуна 1977). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIII; нек.: LXXXIV).
- Тадић Јорјо* (Стариград, на Хвару, 5. јуна 1899 – Београд, 4. октобра 1969). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1940; редовни од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIX).
- Тадић Љубомир* (Смријечно код Плужина, 14. маја 1925 – Београд, 30. децембар 2013). – Дописни члан Академије од 12. децембра 1985; редовни од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак XCIII, CIII, CXIV; нек.: CXX).
- Тарановски Теодор В.* (Плоњск, 12. маја 1875 – Београд, 23. јануара 1936). – Редовни члан Академије од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIV; нек.: XLIV).
- Терзин Александар* (Сентандреја, 16. септембра 1911 – Нови Сад, 11. децембра 1987). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXVII, XCIII; нек.: XCIV).
- Тесла Никола* (Смиљан, 10. јула 1856 – Њујорк, 7. јануара 1943). – Дописни члан Академије од 25. јануара 1894; редовни од 16. фебруара 1937. (Нек.: Годишњак LI; Гласник V).
- Тешић Живојин* (Брђани, 30. марта 1908 – Београд, 25. априла 1994). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII, LXXII, LXXVII, LXXXI, XCIV; нек.: CI).
- Тишма Александар* (Хоргош, 16. јануара 1924 – Нови Сад, 15. фебруара 2003). – Дописни члан ВАНУ од 4. децембра 1979, редовни од 22. новембра 1984; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Настанак Војвођанске академије наука и уметности, 1981; Академске беседе ВАНУ 14; Годишњак САНУ CIII).
- Тодоровић Коста* (Београд, 22. јуна 1887 – Београд, 19. септембра 1975). – Дописни члан Академије од 9. априла 1947; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак LXV, LXXIII, LXXIV; нек.: LXXXII).
- Тодоровић Стеван* (Нови Сад, 13. априла 1832 – Београд, 11. маја 1925). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Дописни члан Академије од 4. фебруара 1899; редовни од 5. фебруара 1901. (Бгр., ббл.: Годишњак XII, XV).
- Томић Јован Н.* (Нова Варош, 9. маја 1869 – Београд, 22. јула 1932). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1903; редовни од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак XVI, XVIII; нек.: XLI).
- Томић Миодраг* (Београд, 30. новембра 1912 – Београд, 23. новембра 2001). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXX, LXXI, LXXXII, XCVII, CV; нек.: CVIII).
- Томовић Рајко* (Баја, 1. новембра 1919 – Београд, 30. маја 2001). – Редовни члан ВАНУ од 24. новембра 1981; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ 1; Академске беседе ВАНУ 11; нек. Годишњак САНУ CVIII).

- Тривунац Милош* (Алексинац, 16. јула 1876 – Београд, новембра 1944). – Редовни члан Академије од 16. фебруара 1939. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVIII).
- Туроман Јован* (Уштица, код Новске, 1840 – Нови Сад, 20. маја 1915). Члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879. – Редовни члан Академије од 15. новембра 1892. (Бгр., ббл.: Годишњак VIII, XVIII).
- Тутунџић Панта* (Београд, 15. новембра 1900 – Београд, 21. августа 1964). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX).
- Туцаков Јован* (Чуруг, 24. јануара 1905 – Београд, 22. септембра 1978). – Дописни члан Академије од 21. децембра 1961; редовни од 21. марта 1974. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXIII, LXXXI; нек.: LXXXV).
- Ђелић Стојан* (Босански Нови, 16. фебруара 1925 – Београд, 30. априла 1992). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVII, XCII; нек.: XCIX).
- Ђирковић Сима* (Осијек, 29. јануара 1929 – Београд, 14. новембра 2009). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972; редовни од 7. маја 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIX, LXXXIV, XC, XCVII, CV, CXIV; нек.: CXVI).
- Ђопић Бранко* (Хашани, 1. јануара 1915 – Београд, 26. марта 1984). – Дописни члан Академије од 16. децембра 1965; редовни од 7. марта 1968.
- Ђоровић Владимир* (Мостар, 15. октобра 1885 – у авионском удесу изнад Грчке, 12. априла 1941). – Дописни члан Академије од 18. фебруара 1922; редовни од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX).
- Ђосић Добрица* (Велика Дренова, 29. децембра 1921 – Београд, 18. мај 2014). – Дописни члан Академије од 28. маја 1970; редовни од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCIV, CIII; нек.: CXXIII).
- Ђулум Јован* (Ковиљ, 11. маја 1928 – Нови Сад, 20. јануара 1998). – Дописни члан ВАНУ од 22. новембра 1984; редовни од 3. децембра 1990; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ IV; Академске беседе ВАНУ 32; нек.: Годишњак CV).
- Угринов Павле* (*Василије Поповић*) (Мол, 15. априла 1926 – Београд, 23. јуна 2007). – Дописни члан ВАНУ од 24. новембра 1981; редовни од 3. децембра 1987; редовни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 28; нек.: Годишњак CXIV).
- Урошевић Атанасије* (Гњилане, 14. октобра 1898 – Београд, 16. октобра 1992). – Дописни члан Академије од 5. децембра 1963; редовни од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI, LXXV, LXXVIII, XCIV; нек.: XCIX).
- Урошевић Сава* (Врмца, код Сокобање, 13. јануара 1863 – Београд, 14. септембра 1930). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1904; редовни од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак XVII; нек.: XXXIX).
- Фармаковски Владимир В.* (Симбирск, 8. октобра 1880 – Београд, 5. јуна 1954). – Редовни члан Академије од 18. марта 1948. (Нек.: Гласник VI).
- Ферјанчић Божидар* (Београд, 17. фебруара 1929 – Београд, 28. јуна 1998). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCVII, CV; нек.: CV).
- Фира Александар* (Крагујевац, 4. маја 1929 – 31. децембар 2011). – Дописни члана ВАНУ изабран 4. децембра 1979, за редовног 22. новембра 1984; за редовног члана САНУ примљен 29. маја 1991. Председник Председништва ВАНУ 1988–1990. (Бгр., ббл.: Академске беседе ВАНУ 19; нек.: Годишњак CXVIII).
- Херцег Јанош* (Herczeg János) (Сомбор, 11. маја 1909 – Сомбор, 29. јануара 1995). – Редовни члан ВАНУ од 24. новембра 1981; редовни члан САНУ од 29. маја

1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; Академске беседе ВАНУ 10; нек.: Годишњак СII).
- Хлитчијев Јаков М.* (Нахичеван на Дону, 1. децембра 1886 – Београд, 14. априла 1963). – Редовни члан Академије од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV; нек.: Гласник XV).
- Христић Стеван* (Београд, 19. јуна 1885 – Београд, 21. августа 1958). – Дописни члан Академије од 18. марта 1948; редовни од 14. новембра 1950. (Нек.: Гласник X).
- Цвијић Јован* (Лозница, 29. септембра 1865 – Београд, 16. јануара 1927). – Дописни члан Академије од 5. фебруара 1896; редовни од 4. фебруара 1899. Председник Академије 1921–1927. (Бгр., ббл.: Годишњак XII, XVI, XVIII, XXXI; нек.: XXXV).
- Челебоновић Марко* (Београд, 21. новембра 1902 – Сен Троpez, 23. јула 1986). – Дописни члан Академије од 30. јануара 1958; редовни од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак ХСIII).
- Чобељић Никола* (Лесковац, 21. априла 1912 – Београд, 26. октобра 2002). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CIX).
- Чубриловић Васа* (Босанска Градишка, 14. јануара 1897 – Београд, 11. јуна 1990). – Дописни члан Академије од 17. децембра 1959; редовни од 20. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIV, XCVII; нек.: XCVII).
- Шаховић Ксенофон* (Охрид, 7. јануара 1898 – Париз, 5. јануара 1956). – Дописни члан Академије од 16. фебруара 1940; редовни од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак LVIII; нек.: Гласник VIII).
- Штампар Андрија* (Дреновица, код Славонског Брода, 1. септембра 1888 – Загреб, 26. јуна 1958). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1947–1958. – Редовни члан Академије од 18. марта 1948.
- Шуловић Војин* (Куршумлија, 18. маја 1923 – Гунцати (код Барајева), 22. фебруара 2008). – Дописни члан Академије од 16. новембра 1978; редовни од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCVI, CV; нек.: CXV).
- Шушић Миленко* (Гуча, 5. априла 1925 – Београд, 10. октобра 2006). – Дописни члан Академије од 21. марта 1974, редовни од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI, LXXXVII, ХСII, СII, CIX; нек.: CXIII).

Дописни чланови

- Авакумовић Војислав* (Земун, 12. марта 1910 – Марбург на Лани, 19. августа 1990). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Годишњак ХСVII).
- Аврамовић Драгослав* (Скопље, 14. октобра 1919 – Роквил, 26. фебруара 2001). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CI; нек.: CVIII).
- Арнољевић Иван* (Велика Кикинда, 7. марта 1869 – Београд, 7. новембра 1951). – Члан од 18. марта 1948 (Нек.: Гласник III).
- Бабић Анто* (Граховик, код Травника, 3. јануара 1899 – Сарајево, 12. јануара 1974). – Члан од 16. децембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXI).
- Бабић Љубомир* (Ђалски Ксавер Шандор) (Гредице, 26. октобра 1854 – Гредице, 6. фебруара 1935). – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак ХVIII).
- Бабић-Ђорђевић Гордана* (Ваљево, 21. фебруара 1932 – Београд, 25. децембра 1993). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак ХCV, C; нек.: C).
- Бањаи Јанош* (Bányai János) (Суботица, 20. новембра 1939 – Нови Сад, 21. фебруара 2016). – Члан од 1. новембра 2012. (Бгр., ббл.: Годишњак CXIX; нек.: CXXIII).

- Барановић Крешимир* (Шибеник, 25. јула 1894 – Београд, 17. септембра 1975). – Члан од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак LXXXII).
- Богдановић Богдан* (Београд, 20. августа 1922 – Беч, 18. јуна 2010). – Члан од 28. маја 1970, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ 1981. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVII; нек.: CXVII).
- Божјић Иван* (Макарска, 23. априла 1915 – Београд, 20. августа 1977). – Члан од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII; нек.: LXXXIV).
- Бојић Милорад* (Земун, 4. јануара 1951 – Крагујевац, 22. јануара 2016). – Члан од 5. новембра 2015. (Бгр., ббл.: Годишњак CXXII; нек.: CXXIII).
- Брашован Драгиша* (Вршац, 25. маја 1887 – Београд, 7. априла 1965). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX; нек.: Гласник XVII).
- Брусина Спиридон Шпиро* (Задар, 11. децембра 1845 – Загреб, 21. маја 1908). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II, IX, XIII; нек.: XXII).
- Будмани Петар* (Дубровник, 27. октобра 1835 – Кастел Ферети, 27. децембра 1914). Дописни члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. – Члан од 23. јануара 1888.
- Буковац Влахо* (Цавтат, 4. јула 1855 – Праг, 24. априла 1922). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак XVIII).
- Букуров Станислав* (Велики Бечкерек, 19. јула 1905 – Београд, 11. новембра 1985). – Члан од 22. априла 1976. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXIII; нек.: XCII).
- Булић Фране* (Врањин, код Сплита, 4. октобра 1846 – Загреб, 29. јула 1934). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX; нек.: XLIII).
- Буријан Рихард* (Беч, 8. јануара 1871 – Њујорк, 2. маја 1954). – Члан од 18. фебруара 1926. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVIII).
- Бутозан Васо* (Старчево, 5. децембра 1902 – Загреб, 15. маја 1974). – Члан од 5. децембра 1963.
- Варићак Владимир* (Швица код Оточца, 26. марта 1865 – Загреб, 17. јануара 1942). – Члан од 3. фебруара 1914. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVII).
- Васић Драгиша* (Горњи Милановац, 2. октобра 1885 – Нова Градишка, априла 1945). – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак XLII).
- Величковић Душан* (Београд, 1. фебруара 1909 – Београд, 8. октобра 1971). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXV, LXXVII).
- Видовић Емануел* (Сплит, 24. децембра 1870 – Сплит, 1. јуна 1953). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX).
- Војновић Иво* (Дубровник, 9. октобра 1857 – Београд, 30. августа 1929). – Члан од 18. фебруара 1924. (Нек.: Годишњак XXXVIII).
- Воук Вале* (Госпић, 21. фебруара 1886 – Загреб, 27. новембра 1962). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIV).
- Вујић Владимир* (Београд, 13. фебруара 1894 – Београд, 25. новембра 1953). – Члан од 14. новембра 1950. (Нек.: Гласник V).
- Вукасовић Вулетић Вид* (Брсечина, код Дубровника, 16. децембра 1853 – Дубровник, 10. јула 1933). – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак XX; нек.: XLII).
- Вуковић Сава* (Сента, 13. априла 1930 – Београд, 16. јуна 2001). – Члан од 23. октобра 1997. (Бгр., ббл.: Годишњак CIV; нек.: CVIII).
- Вучетић Антоније* (Дубровник, 18. децембра 1845 – Дубровник, 16. маја 1931). – Члан од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXVII; нек.: XL).

- Герзић Зоран* (Ужице, 17. октобра 1927 – Београд, 23. августа 2001). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CI; нек.: CVIII).
- Горјановић-Крамбергер Драгутин* (Загреб, 25. октобра 1856 – Загреб, 22. децембра 1936). – Члан од 3. фебруара 1914. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVII).
- Грујић Радослав* (Земун, 17. јуна 1878 – Хвар, 25. маја 1955). – Члан од 16. фебруара 1939. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVIII; нек.: Гласник VII).
- Гушић Бранимир* (Загреб, 6. априла 1901 – Загреб, 7. јула 1975). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXX, LXXII, LXXV; нек.: LXXXIII).
- Дробњаковић Боривоје* (Крагујевац, 4. августа 1890 – Београд, 7. фебруара 1961). – Члан од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV; нек.: Гласник XIII).
- Белинео Стефан* (Стариград, на Хвару, 17. јуна 1898 – Београд, 1. октобра 1971). – Члан од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак LIV, LXV, LXXIII, LXXIV, LXXVII).
- Ђорђевић Драгутин Ј.* (Лозница, 22. августа 1866 – Београд, 9. априла 1933). – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII; нек.: XLII).
- Ђорђевић Милан* (Смедеревска Паланка, 14. августа 1933 – Париз, 21. јануара 1993). – Члан од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак XCVIII; нек.: C).
- Елезовић Глиша (Глигорије)* (Вучитрн, 6. јануара 1879 – Београд, 17. октобра 1960). – Члан од 2. марта 1946. (Бгр., ббл.: Годишњак LIII; нек.: Гласник XII).
- Живановић Јован* (Сремски Карловци, 30. јануара 1841 – Сремски Карловци, 18. новембра 1916). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II, IX).
- Живковић Миленко* (Београд, 25. маја 1901 – Београд, 29. јуна 1964). – Члан од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI; нек.: Гласник XVI).
- Живковић Петар Ј.* (Зајечар, јуна 1847 – Београд, 23. септембра 1923). Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 25. јануара 1894. (Бгр., ббл.: Годишњак IX).
- Живојиновић Светислав* (Чента, 7. августа 1907 – Старо Ланиште, код Светозарева, 3. децембра 1966). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX, LXXI).
- Жупанић Нико* (Грибље, на Купи, 1. децембра 1876 – Љубљана, 11. септембра 1961). – Члан од 16. фебруара 1939. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVIII).
- Закић Борислав* (Бања Лука, 15. јула 1926 – Београд, 5. фебруара 2003). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CI, CVIII; нек.: CX).
- Зарић Зоран* (Београд, 17. маја 1929 – Београд, 14. децембра 1985). – Члан од 16. новембра 1978. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXVI, XCII; нек.: XCII).
- Зоре Луко* (Цавтат, 15. јануара 1846 – Цетиње, 26. новембра 1906). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 4. фебруара 1899. (Бгр., ббл.: Годишњак XII; нек.: XX).
- Иванић Момчило* (Пивнице, код Бачке Паланке, 2. марта 1853 – Београд, 23. априла 1916). – Члан од 30. јануара 1903. (Бгр., ббл.: Годишњак XVI, XVIII).
- Ивановић Љубомир* (Београд, 12. марта 1882 – Београд, 23. новембра 1945). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX).
- Ивић Стјепан* (Ораховица, Славонија, 13. августа 1884 – Загреб, 14. јануара 1962). – Члан од 15. фебруара 1932.
- Игњатовић Јаков (Јаша)* (Сентандреја, 30. новембра 1822 – Нови Сад, 23. јуна 1889). Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862. – Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. – Члан Академије од 23. јануара 1888. (Нек.: Годишњак IV; ком. говор: Годишњак LXXIX; Гласник XXIV, 283).

Јоанновић Ђорђе (Беч, 16. јуна 1871 – Београд, 28. јануара 1932). – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак XL; Гласник VIII).

Јовановић Драгољуб (Параћин, 21. фебруара 1891 – Београд, 17. фебруара 1970). – Члан од 18. марта 1948. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX).

Јовановић Радмило (Крушевац, 18. новембра 1893 – Београд, 29. јула 1961). – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Гласник XIII).

Јовичић Милорад (Београд, 11. јануара 1868 – Грац, 4. новембра 1937). – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак XIX, XXI).

Кацер Фридрих (Katzer Friedrich) (Рокицани, Чешка, 5. јуна 1861 – Сарајево, 4. фебруара 1925). – Члан од 18. фебруара 1924. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXII).

Киш Данило (Суботица, 22. фебруара 1935 – Париз, 15. октобра 1989). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, XCVII; нек.: XCVI).

Ковачевић Благоје (Грахово, 25. марта 1900 – Загреб, 1. децембра 1959). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник XI).

Кос Милко (Горица, 12. децембра 1892 – Љубљана, 24. марта 1972). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник XXIV).

Косановић Богдан (Плашки, 2. јула 1892 – Тузла, 19. септембра 1964). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX; нек.: Гласник XVI).

Крбек Иво (Загреб, 23. августа 1890 – Сплит, 16. јануара 1966). – Члан од 16. децембра 1965.

Курепа Милан (Бачка Паланка, 11. маја 1933 – Београд, 16. октобра 2000). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CI; нек.: CVII).

Лаврич Божидар (Нова Вас, 10. новембра 1899 – Љубљана, 15. новембра 1961). – Члан од 14. јуна 1955.

Лазаревић Лаза К. (Шабац, 1. маја 1851 – Београд, 29. децембра 1890). – Члан од 23. јуна 1888. (Нек.: Годишњак V).

Лалић Иван В. (Београд, 8. јуна 1931 – Београд, 28. јула 1996). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CI, CII; нек.: CIII).

Личеноски Лазар (Галичник, 26. марта 1901 – Скопље, 10. априла 1964). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX; нек.: Гласник XVI).

Манојловић Гавро (Задар, 27. октобра 1856 – Загреб, 1. новембра 1939). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1924–1933. – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIII; нек.: XLIX).

Маринковић Јосиф (Врањево, Банат, 11. октобра 1851 – Београд, 13. маја 1931). Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак XX; XXXV, нек.: XL).

Марић Растислав (Скопље, 14. јануара 1905 – Београд, 25. децембра 1961). – Члан од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVI, LXVIII; нек.: Гласник XIII).

Мартиновић Нико (Цетиње, 5. јуна 1914 – Сарајево, 10. јануара 1975). – Члан од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIX; нек.: LXXXII).

Матковић Петар (Сењ, 18. јуна 1830 – Беч, 25. марта 1898). Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. – Члан од 16. јануара 1895. (Бгр., ббл.: Годишњак IX; нек.: XII).

Мезеи Стеван (Mezei István) (Пригревица, 26. децембра 1918 – Нови Сад, 9. јануара 1992). – Дописни члан ВАНУ од 24. новембра 1981; дописни члан САНУ од 29. маја 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ I; нек.: XII).

Мелик Антон (Чрна Вас, 1. јануара 1890 – Љубљана, 8. јуна 1966). – Члан од 5. децембра 1963. (Нек.: Гласник XVIII).

Миланковић Богдан (Даљ, 31. децембра 1884 – Сарајево, 10. јула 1966). – Члан од 30. јануара 1958. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXX; нек.: Гласник XVIII).

- Милаш Никодим* (Шибеник, 4. априла 1845 – Дубровник, 20. марта 1915). Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. – Члан од 31. јануара 1902. (Бгр., ббл.: Годишњак XV).
- Милић Мирко* (Галац, Румунија, 21. априла 1932 – Берн, 6. септембра 1993). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV; нек.: С).
- Мирковић Мијо* (Ракаљ, 28. септембра 1898 – Загреб, 17. фебруара 1963). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник XV).
- Митровић Андреј* (Крагујевац, 17. априла 1937 – Београд, 25. августа 2013). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CIII, CX; нек.: CXXI).
- Митровић Душан* (Београд, 29. децембра 1912 – Београд, 25. априла 1962). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник XIV).
- Митровић Момчило* (Рашевица код Параћина, 30. априла 1921 – Београд, 28. маја 1996). – Члан од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак XCII, CIII; нек.: CIII).
- Михаиловић Љубодраг* (Косовска Митровица, 27. фебруара 1926 – Београд, 22. септембра 1974). – Члан од 21. марта 1974. (Нек.: Годишњак LXXXI).
- Младеновић Милош* (Нова Градишка, 6. априла 1898 – Макарска, 13. септембра 1973). – Члан од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII, LXIX, LXX, LXXI, LXXV, LXXVII, LXXVIII; нек.: Гласник XXV).
- Мокрањац Стеван Ст.* (Неготин, 28. децембра 1855 – Скопље, 16. септембра 1914). – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак XIX).
- Мршуља Богомир* (Лендава, 18. септембра 1940 – Београд, 30. новембра 1994). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CI; нек.: CI).
- Мурко Матија* (Дрстеља, код Птуја, 10. фебруара 1861 – Праг, 11. фебруара 1952). – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак XVIII; нек.: Гласник IV).
- Мусић Аугуст* (Крка, код Новог Места, 3. августа 1856 – Загреб, 26. јула 1938). – Члан од 18. фебруара 1926. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXIV; нек.: XLVIII).
- Нахтигал Рајко* (Ново Место, 14. априла 1877 – Љубљана, 29. марта 1958). Председник Словеначке академије наука и уметности 1939–1942. – Члан од 15. фебруара 1930. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXVIII).
- Нинчић Момчило* (Јагодина, 28. маја 1876 – Лозана, 23. децембра 1949). – Члан од 16. фебруара 1937.
- Нодио Натко* (Сплит, 31. августа 1834 – Загреб, 21. маја 1912). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIII; нек.: XXVI).
- Остојић Тихомир* (Потиски Свети Никола – Остојићево, 5. јула 1865 – Беч, 18. октобра 1912). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIII).
- Павловић Миливој* (Ниш, 8. децембра 1891 – Београд, 19. јануара 1974). – Члан од 27. априла 1972. (Нек.: Годишњак LXXXI).
- Пекић Борислав* (Подгорица, 4. фебруара 1930 – Лондон, 2. јула 1992). – Члан од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак XCIII; нек.: XCIX).
- Перић Живојин* (Стублине, код Обреновца, 3. јануара 1868 – Оберурнен, Швајцарска, 12. септембра 1953). – Члан од 4. фебруара 1905. (Бгр., ббл.: Годишњак XVIII, XXI, XXXV).
- Перичић Властимир* (Вршац, 7. децембра 1927 – Београд, 1. марта 2000). – Члан од 15. децембра 1988. (Бгр., ббл.: Годишњак XCV, CIV; нек.: CVII).
- Перовић Драго* (Горица, код Требиња, 20. септембра 1888 – Загреб, 6. јануара 1968). – Члан од 14. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXII; нек.: Гласник XX).
- Петровић Зора* (Добрица, 17. маја 1894 – Београд, 25. маја 1962). – Члан од 21. децембра 1961.

- Петровић Мита (Димитрије)* (Панчево, 14. октобра 1848 – Будимпешта, 17. децембра 1891). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: V).
- Петровић Сава* (Шабац, 13. јануара 1839 – Београд, 20. јануара 1889). Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. – Члан од 8. јануара 1889. (Нек.: Годишњак IV).
- Пилар Буро* (Славонски Брод, 22. априла 1846 – Загреб, 19. маја 1893). Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 8. јануара 1889. (Нек.: Годишњак VII).
- Племел Јосип* (Град на Бледу, 11. децембра 1873 – Љубљана, 22. маја 1967). – Члан од 15. фебруара 1930. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXVIII; нек.: Гласник XIX).
- Поповић Јован* (Велика Кикинда, 18. новембра 1905 – Београд, 13. фебруара 1952). – Члан од 14. новембра 1950. (Бгр., ббл.: Годишњак LVII; нек.: Гласник IV).
- Поповић Петар Ј.* (Прилеп, 23. маја 1873 – Београд, 4. фебруара 1945). – Члан од 16. фебруара 1925. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXIII, XXXV).
- Премерштајн Антон* (Љубљана, 6. априла 1869 – Марбург на Лани, 6. фебруара 1935). – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак XLII).
- Пупин Михајло* (Идвор, 27. септембра 1854 – Њујорк, 12. марта 1935). – Члан од 6. фебруара 1912. (Нек.: Годишњак XLIV).
- Пушин Никола А.* (Саратов, 7. фебруара 1875 – Београд, 22. октобра 1947). – Члан од 29. марта 1947. (Нек.: Годишњак LIV).
- Радовановић Војислав* (Павлица, код Студенице, 14. јануара 1894 – Београд, 26. априла 1957). – Члан од 16. фебруара 1940. (Бгр., ббл.: Годишњак LIV; нек.: Гласник IX).
- Радовић Иван* (Вршац, 21. јуна 1894 – Београд, 13. августа 1973). – Члан од 28. маја 1970. (Нек.: Гласник XXV).
- Радочић Милош* (Земун, 31. августа 1903 – Тонон ле Бен, 14. маја 1975). – Члан од 17. децембра 1959. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXI; нек.: LXXXII).
- Рамовш Фран* (Љубљана, 14. септембра 1890 – Љубљана, 16. септембра 1952). Председник Словеначке академије наука и уметности 1950–1952. – Члан од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXVII; нек.: Гласник IV).
- Рачки Франьо* (Фуџине, 25. новембра 1828 – Загреб, 13. фебруара 1894). Дописни члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1866–1886. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: VII; ком. говор: XXXVII).
- Руварац Димитрије* (Стари Бановци, 25. октобра 1842 – Сремски Карловци, 3. децембра 1931). – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак XIX; нек.: XL).
- Рутар Симон* (Крн, код Толмина, 12. октобра 1851 – Љубљана, 3. маја 1903). – Члан од 31. јануара 1902. (Нек.: Годишњак XVII).
- Савић Кирило* (Ивањица, 26. јануара 1870 – Београд, 27. априла 1957). – Члан од 18. марта 1948. (Нек.: Гласник IX).
- Селенић Слободан* (Пакрац, 7. јуна 1933 – Београд, 27. октобра 1995). – Члан од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак XCVIII, XCIX; нек.: CII).
- Синдик Илија* (Тиват, 11. јула 1888 – Београд, 5. јануара 1958). – Члан од 14. новембра 1950 (Бгр., ббл.: Годишњак LVII; нек.: Гласник X).
- Скарић Владислав* (Сарајево, 10. јуна 1869 – Сарајево, 6. августа 1943). – Члан од 18. фебруара 1935. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIII; нек.: LI).

- Скерлић Јован* (Београд, 8. августа 1877 – Београд, 2. маја 1914). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIII, XXVI).
- Скок Петар* (Јурково Село, 1. марта 1881 – Загреб, 3. фебруара 1956). – Члан од 15. фебруара 1930. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXVIII; нек.: Гласник VIII).
- Славковић Јован* (Земун, 21. јануара 1906 – Београд, 22. августа 1966). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI).
- Смичиклас Тадија* (Рештово, 1. октобра 1843 – Загреб, 8. јуна 1914). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1900–1914. – Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр., ббл.: Годишњак XXV).
- Спекторски Евгеније В.* (Острог, Русија, 15. октобра 1875 – Њујорк, 3. марта 1951). – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак XLII).
- Станчић Светислав* (Загреб, 7. јула 1895 – Загреб, 7. јануара 1970). – Члан од 16. децембра 1965. (Нек.: Гласник XXII).
- Стеле Франце* (Туњице, код Камника, 21. фебруара 1886 – Љубљана, 10. августа 1972). – Члан од 28. маја 1970. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVII; нек.: Гласник XXIV).
- Тасовац Синиша* (Ниш, 27. септембра 1899 – Београд, 26. јула 1960). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник XII).
- Тодоровић Доброслав* (Краљево, 16. фебруара 1889 – Београд, 24. септембра 1959). – Члан од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIV; нек.: Гласник XI).
- Тројановић Сима* (Шабац, 2. фебруара 1862 – Београд, 21. новембра 1935). – Члан од 19. фебруара 1921. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIX, XXXV; нек.: XLIV).
- Туђан Фран* (Дивуша, 26. септембра 1878 – Загреб, 22. јула 1954). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIV; нек.: Гласник VI).
- Туцић Никола* (Нови Сад, 2. маја 1946 – Београд, 2. марта 2015). – Члан од 30. октобра 2003. (Бгр., ббл.: Годишњак CX; нек.: CXXII).
- Увалић Радивој* (Бачка Паланка, 20. априла 1912 – у аутомобилској несрећи у северном Ирану, 28. септембра 1971). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXVII).
- Флашар Мирон* (Београд, 23. јуна 1929 – Београд, 2. марта 1997). – Члан од 25. априла 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак XCVIII).
- Франгеш Михановић Роберт* (Сремска Митровица, 2. октобра 1872 – Загреб, 12. јануара 1940). – Члан од 16. фебруара 1929. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXVII; нек.: XLIX).
- Хауптман Људмил* (Hauptmann Ljudmil) (Грац, 5. фебруара 1884 – Загреб, 19. априла 1968). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIV, LXX; нек.: Гласник XXII).
- Хаџи Јован* (Темишвар, 22. новембра 1884 – Љубљана, 11. децембра 1972). – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIV; нек.: Гласник XXIV).
- Хегедушић Крсто* (Петриња, 26. новембра 1901 – Загреб, 7. априла 1975). – Члан од 7. марта 1968. (Нек.: Годишњак LXXXII).
- Цар Марко* (Херцег-Нови, 3. августа 1859 – Београд, 1. новембра 1953). – Члан од 19. фебруара 1923. (Бгр., ббл.: Годишњак XXXII; нек.: Гласник V).
- Чајкановић Веселин* (Београд, 28. марта 1881 – Београд, 6. августа 1946). – Члан од 18. фебруара 1922. (Бгр., ббл.: Годишњак XXX).
- Чремошник Грегор* (Лочица код Ползеле, 24. фебруара 1890 – Љубљана, 12. новембра 1958). – Члан од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак XL).
- Чулиновић Фердо* (Карловац, 17. маја 1897 – Загреб, 15. септембра 1971). – Члан од 16. децембра 1965. (Нек.: Гласник XXIII).

Џацић Петар (Битољ, 18. септембра 1929 – Београд, 31. јула 1996). – Члан од 27. октобра 1994. (Бгр., ббл.: Годишњак CI; нек.: CIII).

Шантић Алекса (Мостар, 27. маја 1868 – Мостар, 2. фебруара 1924). – Члан од 3. фебруара 1914. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVII).

Шишић Фердо (Винковци, 9. марта 1869 – Загреб, 21. јануара 1940). – Члан од 18. фебруара 1924. (Нек.: Годишњак XLIX).

Шљивић Бранко (Београд, 6. јуна 1895 – Београд, 14. новембра 1963). – Члан од 30. јануара 1958. (Нек.: Гласник XV).

Штрекељ Карел (Горјанско, 24. фебруара 1859 – Грац, 7. јула 1912). – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIII; нек.: XXVI).

Шурмин Ђуро (Сишчани, код Чазме, 13. септембра 1867 – Загреб, 22. марта 1937). – Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр., ббл.: Годишњак XXV).

Чланови ван радног састава*

Апостолски Михаило (Ново Село (Штип), 8. новембра 1906 – Дојран, 7. августа 1987). Председник Македонске академије наука и уметности 1976–1983. – Члан од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIV; нек.: XCIV).

Аугустинчић Антун (Клањец, 4. маја 1900 – Загреб, 10. маја 1979). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXI).

Бенац Алојз (Плехан, 20. октобра 1914 – Сарајево, 6. марта 1992). – Члан од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXII).

Блануша Данило (Осијек, 7. децембра 1903 – Загреб, 8. августа 1987). – Члан од 28. маја 1970. (Нек.: Годишњак XCVI).

Божич Мирко (Синь, 21. септембра 1919 – Загреб, 1. августа 1995). – Члан од 7. марта 1968.

Брецељ Богдан (Горица, 6. маја 1906 – Љубљана, 9. септембра 1986). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX, LXX, LXXII, LXXV; нек.: XCIII).

Букуров Бранислав (Потиски Свети Никола – Остојићево, 13. маја 1909 – Нови Сад, 20. априла 1986). – Дописни члан Академије од 7. марта 1968; редовни од 16. новембра 1978. Приступио Војвођанској академији наука и уметности 5. децембра 1979. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIV, LXXVII; Академске беседе ВАНУ 5; Настанак ВАНУ, 1981; нек.: Годишњак XCIII).

Видмар Јосип (Љубљана, 14. октобра 1895 – Љубљана, 11. априла 1992). Председник Словеначке академије наука и уметности 1952–1976. – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX).

Гавриловић Загорка (Београд, 21. августа 1926 – Нотингам, 19. јануара 2009). – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак CXVI).

Графенауер Бого (Љубљана, 16. марта 1916 – Љубљана, 12. маја 1995). – Члан од 16. новембра 1978.

Ђорђевић Димитрије (Београд, 17. фебруара 1922 – Санта Барбара, 5. марта 2009). – Члан од 12. децембра 1985. (Бгр., ббл.: Годишњак XCIII, CI).

Јакац Божићар (Ново Место, 16. јула 1899 – Љубљана, 20. новембра 1989). – Члан од 5. децембра 1963. (Бгр., ббл.: Годишњак LXX; нек.: XCVI).

Јуранчић Јанко (Андренци, 18. децембра 1902 – Љубљана, 15. децембра 1989). – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак XCVI).

---

* „Чланови ван радног састава“ установљени су Законом о Српској академији наука и уметности од 7. маја 1976. Чланови изван Републике Србије бирани до тог датума имали су статус дописних чланова.

- Калѐб Вјекослав* (Тијесно на Муртеру, 27. септембра 1905 – Загреб, 13. априла 1996). – Члан од 16. децембра 1965.
- Когој Фрањо* (Крањска Гора, 13. октобра 1894 – Крањска Гора, 30. септембра 1983). – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Годишњак ХСІ).
- Конески Блаже* (Небрегово код Прилепа, 19. децембра 1921 – Скопље, 7. децембра 1993). Председник Македонске академије наука и уметности 1967–1975. – Члан од 6. децембра 1963. (Нек.: Годишњак С).
- Космач Цирил* (Слап, 28. септембра 1910 – Љубљана, 28. јануара 1980). – Члан од 7. марта 1968.
- Костренчић Марко* (Загреб, 21. марта 1884 – Загреб, 19. маја 1976). – Дописни члан СКА од 15. фебруара 1930; дописни члан САН од 22. марта 1948; члан ван радног састава од 15. маја 1976. (Нек.: Годишњак LXXXIII).
- Крањец Мишко* (Велика Пољана, 15. септембра 1908 – Љубљана, 8. јуна 1983). – Члан од 16. децембра 1965.
- Кршинић Франо* (Лумбарда, 24. јуна 1897 – Загреб, 1. јануара 1982). – Члан од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIV).
- Кухељ Антон* (Опчине, 11. новембра 1902 – Љубљана, 31. јула 1980). – Члан од 21. децембра 1961. (Бгр., ббл.: Годишњак LXIX; нек.: LXXXVII).
- Маринковић Ранко* (Вис, 22. фебруара 1913 – Загреб, 28. јануара 2001). – Члан ван радног састава од 7. марта 1968; за иностраног члана преведен 17. децембра 1998.
- Марић Лука* (Папићи, код Суње, 24. фебруара 1899 – Тијесно на Муртеру, 17. јуна 1979). – Члан од 10. јуна 1955. (Бгр., ббл.: Годишњак LXVIII; нек.: LXXXVI).
- Мекули Есад* (Плав, 17. децембра 1916 – Приштина, 6. августа 1993). – Члан од 16. новембра 1978.
- Милчински Јанез* (Љубљана, 3. маја 1913 – Љубљана, 28. јула 1993). Председник Словеначке академије наука и уметности 1976–1992. – Члан од 16. новембра 1978. (Нек.: Годишњак С).
- Михаиловић Милорад Бата* (Панчево, 8. фебруара 1923 – Париз, 23. априла 2011). – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак CXVIII).
- Новак Грга* (Хвар, 2. априла 1888 – Загреб, 7. септембра 1978). Председник Југославенске академије знаности и умјетности 1958–1978. – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Годишњак LXXXV).
- Петровић Гајо* (Српске Моравице код Карловца, 12. марта 1927 – Загреб, 13. јуна 1993). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак С).
- Поленаковић Харалампије* (Гостивар, 17. јануара 1909 – Скопље, 15. фебруара 1984). – Члан од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIV).
- Попа Васко* (Гребенац, 29. јуна 1922 – Београд, 5. јануара 1991). – Дописни члан Академије од 27. априла 1972. Приступио Војвођанској академији наука и уметности 5. децембра 1979. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXXV; Настанак ВАНУ, 1981; Академске беседе ВАНУ 3; нек.: Годишњак ВАНУ XI).
- Поповић Љубомир Љуба* (Тузла, 14. октобра 1934 – Београд, 12. августа 2016). Члан од 25. априла 1991.
- Пријатељ Круно* (Сплит, 1. јула 1922 – Сплит 27. јуна 1998). – Члан од 16. новембра 1978; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ телеграмом од 21. септембра 1991.
- Раковец Иван* (Љубљана, 18. септембра 1899 – Љубљана, 3. августа 1985). – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Годишњак ХСII).
- Рашковић Јован* (Книн, 5. јула 1929 – Београд, 28. јула 1992). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак ХСIX).

Рибар Бела (Ribár Belá) (Дебелача 5. септембра 1930 – Нови Сад, 21. марта 2006). – Дописни члан ВАНУ од 3. децембра 1987, за дописног члана САНУ примљен 29. маја 1991, за редовног изабран 26. октобра 2000; од 1. октобра 2004. члан ван радног састава (Бгр., ббл.: Годишњак ВАНУ VII; нек.: Годишњак CXIII).

Ступица Габријел (Дражгоше код Шкофије Локе, 21. марта 1913 – Љубљана, 19. децембра 1990). – Члан од 16. новембра 1978. (Нек.: Годишњак XCVII).

Тартаља Марино (Tartaglia Marino) (Загреб, 3. августа 1894 – Загреб, 21. априла 1984). – Члан од 16. децембра 1965. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXII, LXXV).

Тодоровић Милева Мица (Сарајево, 16. децембра 1900 – Сарајево, 10. октобра 1981). – Члан од 16. новембра 1978.

Финжгар Алојзиј (Шкофја Лока, 30. децембра 1902 – Љубљана, 28. марта 1994). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CI).

Фисковић Цвито (Оребић на Пељешцу, 24. децембра 1908 – Сплит, 12. јула 1996). – Члан од 16. децембра 1965; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ изјавом у штампи 22. септембра 1991. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXII, LXXVIII).

Хаџиселимовић Хајрудин (Бањалука, 12. новембра 1914 – Сарајево, 10. априла 1981). – Члан од 16. новембра 1978. (Нек.: Годишњак LXXXVIII).

Цветко Драготин (Вучја Вас, 19. септембра 1911 – Љубљана, 2. септембра 1993). – Члан од 7. марта 1968. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXV, LXXVII; нек.: C).

Цвитер Фран (Zwitter Fran) (Бела Црква, Долењско, 24. октобра 1905 – Љубљана, 14. априла 1988). – Члан од 28. маја 1970. (Нек.: Годишњак XCV).

Чалић Душан (Смртић – Ратковац код Нове Градишке, 18. августа 1918 – Загреб, 17. априла 1993). – Члан од 27. априла 1972. (Бгр., ббл.: Годишњак LXXIX; нек.: C).

Џамоња Душан (Струмица, 31. јануара 1928 – Загреб, 14. јануар 2009). – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CXVI).

Шкроб Никола (Загреб, 21. августа 1920 – Загреб, 3. марта 1993). – Члан од 12. децембра 1985; поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 26. августа 1991.

Шопов Ацо (Штип, 20. децембра 1923 – Скопље, 20. априла 1982). – Члан од 7. марта 1968.

Инострани чланови*

Акијама Хироши (Akiyama Hiroshi). Чибa, 1931 – 21. септембра 2012. Члан од 23. октобра 1997.

Алексејев Михаил Павлович (Алексеев Михаил Павлович). Кијев, 24. маја (5. јуна) 1896 – Лењинград, 19. септембра 1981. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак LXXXIX).

Алиханов Абрам Исакович (Алиханов Абрам Исаакович). Елизаветпољ–Кировабад, 20. фебруара (4. марта) 1904 – Москва, 8. децембра 1970. – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник XXII).

Андрејевић Милета. Велики Бечкерек, 25. септембра 1925 – Њујорк, 20. октобра 1989. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак XCVI).

---

* Инострани чланови установљени су тек Законом о Српској академији наука и уметности од 28. јуна 1960. Чланови из иностранства бирани до тог датума имали су статус дописних, односно редовних чланова Академије.

- Аргези Тудор* (Arghezi Tudor – Theodorescu Ion). Букурешт, 21. маја 1880 – Букурешт, 14. јула 1967. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник XIX).
- Артоболевски Иван Иванович* (Артоболевский Иван Иванович). Москва, 26. септембра (9. октобра) 1905 – Москва, 21. септембра 1977. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXVII).
- Бакуљев Александар Николајевич* (Бакулев Александр Николаевич). Невењиковска, 25. новембра (7. децембра) 1890 – Москва, 31. марта 1967. – Члан од 17. децембра 1959.
- Барбулеску Илије* (Barbulescu Ilie). Букурешт, 3. децембра 1875 – Јаши, 5. јуна 1945. – Члан од 3. фебруара 1914.
- Баркан Омер Лутфи* (Barkan Omer Lütfi). Једрене, 1902 – Инстанбул, 23. августа 1979. – Члан од 16. децембра 1971.
- Бартон Дерек* (Barton Derek Harold Richard). Греивсенд, 8. септембра 1918 – 16. марта 1998. – Члан од 15. децембра 1988. Добитник Нобелове награде за хемију 1969. године. (Нек.: Годишњак CV).
- Бенс Норман* (Baynes Norman). Лондон, 29. маја 1877 – Лондон, 12. фебруара 1961. – Члан од 17. децембра 1959.
- Бенш Адолф* (Benš Adolf). Пардубице, 18. маја 1894 – Праг, 8. марта 1982. – Члан од 4. новембра 1965.
- Берар Виктор* (Bérard Victor). Морез ди Жира, 10. августа 1864 – Париз, 13. новембра 1931. – Члан од 16. фебруара 1920. (Нек.: Годишњак XL).
- Берза Михаи* (Berza Mihai). Такучи, 23. августа 1907 – Букурешт, 5. октобра 1978. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак LXXXV).
- Бернар Жан* (Bernard Jean). Париз, 26. маја 1907 – Париз, 17. априла 2006. Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CXIII).
- Блашкович Диониз* (Blašković Dionuz). Јаблоница, 2. августа 1913 – Братислава, 17. новембра 1998. – Члан од 7. маја 1981.
- Бобжињски Михал* (Bobrzyński Michał). Краков, 30. септембра 1849 – Познањ, 3. јула 1935. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак XX).
- Богдан Јоан* (Bogdan Joan). Брашов, 25. јула 1864 – Букурешт, 1. јуна 1919. – Члан од 3. фебруара 1914.
- Богдановић Борислав*, Нови Сад, 3. јуна 1934 – Милхајм на Руру, 11. септембра 2010. – Члан од 2. новембра 2006.
- Бокрис Џон* (Bockris John O'Mara). Јоханесбург, 5. јануара 1923 – Гејнисвил, Флорида, 7. јула 2013. – Члан од 15. децембра 1988.
- Болдвин Џејмс Марк* (Baldwin James Mark). Колумбија, 12. јануара 1861 – Париз, 8. новембра 1934. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII).
- Бранка Виторе* (Branca Vittore). Савона, 9. јула 1913 – Венеција, 28. маја 2004. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CXI).
- Браун Максимилиан* (Braun Maximilian). Петроград 6. фебруара 1903 – Гетинген, 17. јула 1984. – Члан од 16. децембра 1971.
- Брауницер Герхард* (Braunitzer Gerhard). Марибор, 24. септембра 1921 – Минхен, 27. маја 1989. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак XCVI).
- Браше Жан* (Brachet Jean). Етербек, 19. марта 1909 – Брен л'Але, 10. августа 1988. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак XCV).
- Брен Едмонд* (Brun Edmond Antoine). Сен Кана, 31. децембра 1898 – Париз, 4. новембра 1979. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак LXXXVI).
- Брикнер Александер* (Brückner Aleksander). Тарнопољ, 29. јануара 1856 – Берлин, 24. маја 1939. – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак XIX).

- Брин Жан* (Bruhnes Jean). Тулуза, 1869 – Париз, 27. августа 1930. – Члан од 16. фебруара 1920. (Нек.: Годишњак XXXIX).
- Бритн Бенџамин* (Britten Benjamin Edward). Лоустофт, 22. новембра 1913 – Алд-берг, 4. децембра 1976. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXIII).
- Бродел Фернан* (Braudel Fernand). Лимевил, 24. августа 1902 – Сен Жерве, 27. новембра 1985. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак XCIII).
- Брок Олаф* (Broch Olaf). 4. августа 1867 – Осло, 28. јануара 1961. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII).
- Бузников Генадиј Алексејевич* (Бузников Геннадий Алексеевич). Лењинград – Санкт-Петербург, 18. јануара 1931 – Москва 27. августа 2012. – Члан од 25. априла 1991.
- Бурас Хараламбос* (Bouras Charalambos). Превеза, 17. јула 1933 – Атина, 27. јула 2016. – Члан од 27. октобра 1994.
- Вавилов Сергеј Иванович* (Вавилов Сергей Иванович). Москва, 12 (24) марта 1891 – Москва, 25. јануара 1951. – Члан од 18. марта 1948.
- Вагнер Хенри Н.* (Wagner Henry N.). Балтимор, 12. маја 1927 – Балтимор 25. септембра 2012. – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак CXIX).
- Вајан Андре* (Vaillant André). Соасон, 3. новембра 1890 – Париз, 23. јуна 1977. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Годишњак LXXXIV).
- Вајс Паул* (Weiss Paul). Беч, 21. марта 1898 – Њујорк, 8. септембра 1989. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак XCVIII).
- Ваксман Селман* (Waksman Selman). Новаја Прилука, 10 (22) јула 1888 – Хианис / Масачусетс, 16. августа 1973. – Члан од 17. децембра 1959. Добитник Нобелове награде за медицину 1952. године. (Нек.: Гласник XXV).
- Валдони Пјетро* (Valdoni Pietro). Трст, 22. фебруара 1900 – Рим, 23. новембра 1976. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXVII).
- Вален Роберт Жане* (Walen Robert Janet). Ротердам, 8. априла 1912 – Париз, 20. септембра 1994. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак CI).
- Вамбери Армин* (Vambéry Armin). Дунасердахел, 19. марта 1832 – Будимпешта, 2. септембра 1913. – Члан од 6. јануара 1890. (Нек.: Годишњак XXVII).
- Васиљев Александр Александрович* (Васильев Александр Александрович). Петроград, 22. септембра 1867 – Вашингтон, 30. маја 1953. – Члан од 12. фебруара 1934. (Бгр., ббл.: Годишњак XLII).
- Васиљевски Василиј Григорјевич* (Васильевский Василий Григорьевич). Иљинск, 21. јануара (2. фебруара) 1833 – Фиренца, 13. маја 1899. – Члан од 23. јануара 1888. (Нек.: Годишњак XIII).
- Ведел Жорж* (Vedel Georges). Ош, 5. јула 1910 – Париз, 21. фебруара 2002. Члан од 4. новембра 1965.
- Велес Егон* (Wellesz Egon). Беч, 21. октобра 1885 – Оксфорд, 9. новембра 1974. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак LXXXI).
- Вентури Франко* (Venturi Franco). Рим, 16. маја 1914 – Торино, 14. децембра 1994. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CI).
- Вернер Јоахим* (Werner Joachim). Берлин, 23. децембра 1909 – Минхен, 9. јануара 1994. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CI).
- Верон Марсел* (Veron Marcel). Париз, 28. новембра 1900 – Веји сир Сен, 24. августа 1984. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак XCI).
- Вес Јулиус Е.* (Wess Julius Erich). Обервелц (Аустрија), 5. децембра 1934 – Минхен, 8. августа 2007. Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак CXV).

- Веселовски Александр Николајевич* (Веселовский Александр Николаевич). Москва, 4 (16) фебруара 1838 – Петроград, 10 (23) октобра 1906. – Члан од 16. јануара 1895. (Бгр., ббл.: Годишњак IX; нек.: XX).
- Видоески Божидар*. Звечан, 8. новембра 1920 – Скопље, 16. маја 1998. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак CV).
- Вили Клод* (Villée Claude A.). Ланкастер 9. фебруара 1917 – Бостон, 7. августа 2003. – Члан од 15. децембра 1988 (Нек.: Годишњак CXI).
- Виноградов Александр Павлович*. Петроград, 9 (21) августа 1895 – Москва, 16. новембра 1975. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак LXXXII).
- Виноградов Виктор Владимирович*. Зарајск, 31. децембра 1894 (12. јануара 1895) – Москва, 4. октобра 1969. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник XXIII).
- Виноградов Иван Матвејевич* (Виноградов Иван Матвеевич). Милољуб, 2 (14) септембра 1891 – Москва, 20. марта 1983. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак XC).
- Владимиров Василиј Сергејевич* (Владимиров Василий Сергеевич). Дјаглев – санктпетербуршка област, 9. јануара 1923 – Москва, 3. новембра 2012. – Члан ван радног састава ВАНУ од 3. децембра 1987, за иностраног члана САНУ примљен 29. маја 1991. (Нек.: Годишњак CXIX).
- Волков Мстислав Васильевич* (Волков Мстислав Васильевич). 2. јуна 1923 – 1996. – Члан од 22. маја 1975.
- Вузовски Војислав*. Кладово, 11. децембра 1932 – Ротердам, 7. октобра 1999. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак CVI).
- Вујичић Стојан*. Помаз, 15. маја 1933 – Рим, 11. фебруара 2002. Члан од 26. октобра 2000. (Нек.: Годишњак CIX).
- Вучинић Вејн* (Vucinich Wayne S.). Бјут (Монтана), 23. јуна 1913 – Менло Парк, 21. априла 2005. – Члан од 30. октобра 2003 (Нек.: Годишњак CXII).
- Галето Диониђи* (Galletto Dionigi). Монстероло ди Савиљано, 26. јануара 1932 – Торино, 25. септембра 2011. – Члан од 2. новембра 2006. (Нек.: Годишњак CXVIII).
- Галис Арне* (Gallis Arne). Андеб, 29. новембра 1908 – Осло, 31. јануара 1997. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CIV).
- Галоа Пјер Мари* (Gallois Pierre Marie). Торино, 29. јуна 1911 – Париз, 23. августа 2010. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак CXVII).
- Говен Огист* (Gauvain Auguste). Везул, 1861 – По, 17. априла 1931. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII; нек.: XL).
- Грабар Андре* (Grabar André). Кијев, 26. јула 1896 – Париз, 6. октобра 1990. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак XCVII).
- Грегоар Анри* (Grégoire Henri). Иј, 21. марта 1881 – Розијер, 28. септембра 1964. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Гласник XVI).
- Греков Борис Дмитријевич* (Греков Борис Дмитриевич). Миргород, 9 (21) априла 1882 – Москва, 9. септембра 1953. – Члан од 9. априла 1947.
- Гурвич Жорж* (Gurvitch Georges). Новоросијск, 20. октобра 1894 – Париз, 10. децембра 1965. – Члан од 4. новембра 1965.
- Давсон Хју* (Davson Hugh). Лондон, 25. новембра 1909 – Лондон, 2. јула 1996. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CV).
- Данеш Јиржи* (Daneš Jiří). Нови Двур, 23. августа 1880 – Лос Анђелес, 12. априла 1928. – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак XXXVII).
- Дарби Вилијам* (Darby William Jefferson). Галовеј, 6. новембра 1913 – Нешвил, 6. јуна 2001. Члан од 17. децембра 1959.

Дворжак Антоњин (Dvořák Antonín). Нелахозевес, на Влтави, 8. септембра 1841 – Праг, 1. маја 1904. – Члан од 22. фебруара 1888.

Демус Ото (Demus Otto). Харланд, 4. новембра 1902 – Беч, 17. новембра 1990. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак ХСVIII).

Дени Ернест (Denis Ernest). Ним, 3. јануара 1849 – Париз, 4. јануара 1921. Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр.: Годишњак XXV; нек.: XXIX).

Дешнер Карлхајнц (Deschner Karlheinz). Бамберг, 23. маја 1924 – Хасфурт, 8. априла 2014. Члан од 2. новембра 2006.

Диверже Морис (Duverger Maurice). Ангулем, 5. јуна 1917 – 17. децембар 2014. Члан од 7. маја 1981.

Дигве Ејнар (Dyggve Ejnar). Лиенаја, 17. октобра 1887 – Копенхаген, 6. августа 1961. – Члан од 16. фебруара 1940.

Дил Шарл (Diehl Charles). Стразбур, 4. јула 1859 – Париз, 1. новембра 1944. – Члан од 17. фебруара 1936.

Дитур Жан (Dutourd Jean). Париз, 14. јануара 1920 – Париз, 17. јануар 2011. – Члан од 23. октобра 1997.

Домин Карел (Domin Karel). Кутна Хора, 4. маја 1882 – Праг, 10. јуна 1953. – Члан од 18. фебруара 1926.

Дорошевски Витолд (Doroszewski Witold Jan). Москва, 1. маја 1899 – Варшава, 26. јануара 1976. – Члан од 16. децембра 1971.

Доти Пол (Paul M. Doty). Чарлстон, 1. јуна 1920 – Кембриџ, 5. децембра 2011. – Члан од 22. маја 1975.

Драгнић Алекс (Dragnich Alex N.). Рипаблик, 22. фебруара 1912 – Мичелвил, 10. августа 2009. – Члан од 23. октобра 1997.

Дујчев Иван (Дуйчев Иван). Софија, 18. априла (1. маја) 1907 – Софија, 24. априла 1986. – Члан од 7. маја 1981 (Нек.: Годишњак ХСIII).

Еверит Вилијам Н. (Everitt William N.). Бирмингем, 10. јуна 1924 – Бирмингем 17. јула 2011. – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак СХVIII).

Егер Рудолф (Egger Rudolf). Брук/Мур, 11. априла 1882 – Беч, 7. маја 1969. – Члан од 12. фебруара 1934.

Едвардс Џеси (Edwards Jesse E.). Хајд Парк (Масачусетс), 14. јула 1911 – Рочестер (Минесота), 18. маја 2008. – Члан од 12. децембра 1985.

Ердеј-Груз Тибор (Erdey-Grúz Tibor). Будимпешта, 27. октобра 1902 – Будимпешта, 16. августа 1976. – Члан од 22. маја 1975.

Есканд Леополд (Eskande Léopold). Тулуза, 1. јуна 1902 – Тулуза, 13. септембра 1980. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак LXXXVII).

Жариков Вилен Андрејевич (Жариков Вилен Андреевич). Москва, 20. септембра 1926 – Москва, 29. јула 2006. Члан од 25. априла 1991. (Нек.: Годишњак СХVI).

Завадски Силвестер (Zawadzki Sylwester). Варшава, 19. октобра 1921 – Варшава, 4. јула 1999. – Члан од 7. маја 1981.

Закитинос Дионисиос (Zakythinios Dionisios). Лискурион на Кефалонији, 15. децембра 1905 – Атина, 18. јануара 1993. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак С).

Захрадник Карел (Zahradník Karel). Литомишл, 16. априла 1848 – Брно, 23. априла 1916. – Члан од 25. јануара 1894. (Бгр., ббл.: Годишњак IX; нек.: XXIX).

Зеје Жак (Zeiller Jacques). Париз, 21. марта 1878 – Париз, 2. јула 1962. – Члан од 16. фебруара 1937. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVI).

Зенкевич Лав Александрович (Зенкевич Лев Александрович). Москва, 4 (16) јуна 1889 – Москва, 20. јуна 1970. – Члан од 9. априла 1947. (Нек.: Гласник XXII).

- Зепос Панајотис* (Zepos Panayotis J.). Атина 1. децембра 1908 – Атина, 18. маја 1985. – Члан од 22. априла 1976.
- Златарски Георги Николов*. Трново, 25. јануара 1854 – 9. августа 1909. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 7. фебруара 1900. (Нек.: Годишњак XXIII).
- Зубати Јозеф* (Zubatý Josef). Праг, 20. априла 1855 – Праг, 21. марта 1931. – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак XL).
- Ивашкјевич Јарослав* (Iwaszkiewicz Jarosław). Калник, 20. фебруара 1894 – Варшава, 2. марта 1980. – Члан од 16. децембра 1971.
- Икономидис Николаос* (Oikonomidès Nikolaos). Атина 1934 – Атина, 31. маја 2000. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак CVII).
- Иналџик Халил* (Halil İnalçık). Истанбул, 26. маја 1916 – Анкара, 25. јула 2016. – Члан од 25. априла 1991.
- Јакобсен Арне* (Jacobsen Arne). Копенхаген, 11. фебруара 1902 – Копенхаген, 3. марта 1971. – Члан од 4. новембра 1965.
- Јакобсон Роман Осипович*. Москва, 28. септембра (10. октобра) 1896 – Кембриџ (Масачусетс, САД), 18. јула 1982. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Годишњак XC).
- Јастребов Иван Степанович* (Јастребов Иван Степанович). Громушка, 27. јануара (8. фебруара) 1839 – Солун, 7. јануара 1894. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: VII).
- Јиречек Константин Јозеф* (Jireček Konstantin Josef). Беч, 24. јула 1854 – Беч, 10. јануара 1918. Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878. – Члан од 25. јануара 1894. (Бгр., ббл.: Годишњак VIII).
- Јорга Никола* (Iorga Nicolae). Ботошани, 18. јуна 1871 – Букурешт, 27. новембра 1940. – Члан од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак XXII; нек.: L).
- Кадлец Карел* (Kadlec Karel). Пшехоржов, 11. јануара 1865 – Праг, 4. децембра 1928. – Члан од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак XXII; нек.: XXXVII).
- Кајзер Шарл* (Kayser Charles). Колмар, 21. јула 1899 – Стразбур, 20. септембра 1981. – Члан од 4. новембра 1965 (Нек.: Годишњак LXXXIX).
- Капица Пјотр Леонидович* (Капица Петр Леонидович). Кронштат, 26. јуна (8. јула) 1894 – Москва, 8. априла 1984. – Члан од 16. децембра 1971. Добитник Нобелове награде за физику 1978. године. (Нек.: Годишњак XCI).
- Касен Рене* (Cassin René). Бајон, 5. октобра 1887 – Париз, 20. фебруара 1976. – Члан од 27. априла 1972. Добитник Нобелове награде за мир 1968. године.
- Касу Жан* (Cassou Jean). Деусто код Билбаоа, 9. јула 1897 – Париз, 15. јануара 1986. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак XCIII).
- Кедров Бонифациј Михајлович* (Кедров Бонифатий Михайлович). Јарослав, 27. новембра (10. децембра 1903) – Москва, 10. септембра 1985. – Члан од 4. новембра 1965.
- Керимов Џангир Абасович* (Керимов Джангир Аббасович = Kərimov Cahangir Abbas oğlu). Баку, 18. јула 1923 – Москва, 22. фебруара 2015. – Члан од 7. маја 1981.
- Кин Отмар* (Kühn Othmar). Беч, 5. новембра 1892 – Беч, 26. марта 1969. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник XXI).
- Колс Џон* (Coales John Flavell). Харборн (Бирмингем) 14. септембра 1907 – Кембриџ, 6. јуна 1999. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CVI).
- Кондаков Никодим Павлович*. Халањ, Новосокољскиј Ујезд, 1 (13) новембра 1844 – Праг, 17. фебруара 1925. – Члан од 5. фебруара 1901.
- Кондорели Луиђи* (Condorelli Luigi). Рим, 28. маја 1899 – Рим, 18. фебруара 1985. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак XCII).

Кондураки Емилијан (Condurachi Emilian Grigore). Скантеја, 3. јануара 1912 – Букурешт, 16. августа 1987. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак ХСIV).

Конев Илија (Конев Илия). Петрич, 6. фебруара 1928 – Софија, 14. августа 2009. – Члан од 26. октобра 2000.

Коренс Карл (Correns Carl W.). Тибинген, 19. маја 1893 – Гетинген, 29. августа 1980. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак LXXXVII).

Котарбињски Тадеуш (Kotarbiński Tadeusz). Варшава, 31. марта 1886 – Варшава, 3. октобра 1981. – Члан од 4. новембра 1965.

Крајндлер Артур (Kreindler Arthur). Букурешт, 15. маја 1900 – Букурешт, 27. маја 1988. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак ХСV).

Крумбахер Карл (Krumbacher Karl). Кирнах, 23. септембра 1856 – Минхен, 12. децембра 1909. – Члан од 4. фебруара 1908. (Бгр., ббл.: Годишњак ХХI; нек.: ХХIII).

Кули Дентон Артур (Denton Arthur Cooley). Хјустон, 22. августа 1920 – Хјустон, 18. новембра 2016. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак СХХIII)

Кулчињски Станислав (Kulczyński Stanisław). Краков, 9. маја 1895 – Варшава, 12. јула 1975. – Члан од 9. априла 1947. (Нек.: Годишњак LXXXIV).

Курилович Јежи (Kuryłowicz Jerzy). Станиславов, 26. августа 1895 – Краков, 28. јануара 1978. – Члан од 17. децембра 1959.

Курушима Хидесабуру (Kurushima Hidesaburo). Токио, 11. септембра 1888 – Токио, 24. септембра 1970. – Члан од 21. децембра 1961. (Нек.: Гласник ХХII).

Кшижановски Јулијан (Krzyżanowski Julian). Стојањци код Лавова, 4. јула 1892 – Варшава, 19. маја 1976. – Члан од 4. новембра 1965 (Нек.: Годишњак LXXXIV).

Лавров Пјотр Алексејевич (Лавров Петр Алексеевич). Ярослав, на Волги, 6 (18) септембра 1856 – Лењинград, 24. новембра 1929. – Члан од 3. фебруара 1906. (Бгр., ббл.: Годишњак ХIХ; нек.: XXXVIII).

Лазарев Виктор Никитич. Москва, 22. августа (3. септембра) 1897 – Москва, 1. фебруара 1976. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак LXXXIII).

Лаију Ангелики Е. (Laiou Angeliki E.). Атина, 6. априла 1941 – Бостон, 11. децембра 2008. – Члан од 2. новембра 2006. (Нек.: Годишњак СХV).

Лакасањ Антоан (Lacassagne Antoine). Вилрест, 29. августа 1884 – Париз, 16. децембра 1971. – Члан од 14. јула 1955. (Нек.: Гласник ХХIII).

Лакроа Алфред (Lacroix Alfred). Макон, 4. фебруара 1863 – Париз, 16. марта 1948. – Члан од 18. фебруара 1926.

Ласкарис Михаил (Laskaris Mihail). Крф, 29. новембра 1903 – Солун, 7. новембра 1965. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник ХVII).

Леким Жан (Lequime Jean). Удан-Емери, 15. маја 1908 – Брисел, 11. новембра 1999. Члан од 16. децембра 1971.

Лемерл Пол (Lemerle Paul). Париз, 22. априла 1903 – Париз, 17. јула 1989. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак ХСVI).

Леонов Леонид Максимович. Москва, 19 (31) маја 1899 – Москва, 8. августа 1994. – Члан од 16. децембра 1971 (Нек.: Годишњак CI).

Лер-Сплавински Тадеуш (Lehr-Splawiński Tadeusz). Краков, 20. септембра 1891 – Краков, 17. фебруара 1965. – Члан од 16. фебруара 1940. (Нек.: Гласник ХVII).

Лескин Аугуст (Leskien August). Кил, 8. јула 1840 – Лајпциг, 20. септембра 1916. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II, IX).

- Лиан Камиј* (Lian Camille). Трењи, 14. јануара 1882 – Париз, 8. априла 1969. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник XXI).
- Лихачов Дмитриј Сергејевич* (Лихачев Дмитрий Сергеевич). Санкт Петербург, 15 (28) новембра 1906 – Санкт Петербург, 30. септембра 1999. – Члан од 16 децембра 1971. (Нек.: Годишњак CVI).
- Лутославски Витолд* (Lutosławski Witold). Варшава, 25. јануара 1913 – Варшава, 7. фебруара 1994. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CI).
- Мавер Ђовани* (Maver Giovanni). Корчула, 18. фебруара 1891 – Рим, 12. јула 1970. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник XXII).
- Мазон Андре* (Mazon André). Париз, 7. септембра 1881 – Париз, 13. јула 1967. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник XIX).
- Мајер Владимир* (Сисак 14. септембра 1922 – Загреб, 4. фебруар 2012). – Члан ван радног састава изабран 15. децембра 1988; за иностраног члана преведен 17. децембра 1998. Поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 26. августа 1991.
- Мајор Мате* (Major Maté). Баја, 3. августа 1904 – Будимпешта, 12. априла 1986. – Члан од 4. новембра 1965.
- Макконел Харден* (McConnel Harden M.). Ричмонд, 18. јула 1927 – Атертон, 8. октобра 2014. – Члан од 23. октобра 1997.
- Малро Андре* (Malraux André). Париз, 3. новембра 1901 – Париз, 23. новембра 1976. – Члан од 16. децембра 1971.
- Мате Жорж* (Mathé Georges). Сермаж, 9. јула 1922 – Париз, 15. октобра 2010. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CXVII).
- Меје Антоан* (Meillet Antoine). Мулен, 11. новембра 1866 – Шатомејан, 23. септембра 1936. – Члан од 16. фебруара 1920 (Бгр., ббл.: Годишњак XXVII; нек.: XLVI).
- Мекензи Дејвид* (Mackenzie David). Рочестер 10. јуна 1927 – Гринсбороу, 4. децембра 2008. – Члан од 15. децембра 1988.
- Менделеев Дмитриј Иванович* (Менделеев Дмитрий Иванович). Тоболск, 27. јануара (8. фебруара) 1834 – Петроград, 20. јануара (2. фебруара) 1907. – Члан од 30. јануара 1904. (Нек.: Годишњак XX).
- Менер Владимир Васильевич* (Меннер Владимир Васильевич). Шацк, 11 (24) новембра 1905 – Москва, 6. јануара 1989. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак XCVI).
- Мије Габријел* (Millet Gabriel). Сен Луи, Сенегал, 17. априла 1867 – Париз, 8. маја 1953. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII).
- Микусињски Јан* (Mikusiński Jan). Станиславов, 3. априла 1913 – Катовице, 27. јула 1987. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак XCV).
- Милку Штефан* (Milcu Ștefan). Крајова, 15. августа 1903 – Букурешт, 1. децембра 1997. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CVI).
- Милош Чеслав* (Milesz Czesław). Шетејњи, 30. јуна 1911 – Краков, 14. августа 2004. – Члан од 12. децембра 1985. Добитник Нобелове награде за књижевност 1980. године.
- Миркин-Гецевич Борис*. Киев, 1. јануара 1892 – Париз, 1. априла 1955. – Члан од 16. фебруара 1937. (Бгр., ббл.: Годишњак XLVI).
- Мјасников Александр Леонидович* (Мясников Александр Леонидович). Красни Холм, 6 (18) септембра 1899 – Москва, 19. новембра 1965. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник XVII).
- Мојленграхт Ејнер* (Meulengracht Einer). Копенхаген, 7. априла 1887 – Копенхаген, 11. фебруара 1977. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак LXXXIX).

Монтел Пол (Montel Paul). Ница, 29. априла 1876 – Париз, 22. јануара 1975. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXII).

Монтићели Ђорђо (Monticelli Giorgio). Триполи, 15. фебруара 1915 – Рим, 24. јуна 1994. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CI).

Моравчик Ђула (Moravcsik Gyula). Будимпешта, 29. јануара 1892 – Будимпешта, 10. децембра 1972. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник XXV).

Мота Пјетро (Motta Pietro). Сасари, 18. септембра 1942 – Рим, 20. јуна 2002. – Члан од 26. октобра 2000. (Нек.: Годишњак CIX).

Мука Арношт К. (Muka Arnošt K.). Велики Восик, 10. марта 1854 – Будишин, 10. октобра 1932. – Члан од 30. јануара 1903. (Бгр., ббл.: Годишњак XVII; нек.: XLI).

Мур Хенри (Moore Henry). Кастелфорд, 30. јула 1898 – Мач Хадам, 31. августа 1986. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак XCIII).

Наливкин Дмитриј Василјевић (Наливкин Дмитрий Васильевич). Петроград – Лењинград, 13 (25) августа 1889 – Лењинград, 3. марта 1982. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXIX).

Нарочнишки Алексеј Леонтјевић (Нарочницкий Алексей Леонтьевич). Чернигов, 3 (16) фебруара 1907 – Москва, 14. јуна 1989. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак XCVI).

Нидерле Лубор (Niederle Lubor). Клатови, 20. септембра 1865 – Праг, 14. јуна 1944. – Члан од 30. јануара 1904. (Бгр., ббл.: Годишњак XVII).

Новаков Тихомир. Апатин, 16. марта 1929 – Кенсингтон, 1. јануара 2015. – Члан од 25. априла 1991; (Нек.: Годишњак CXXIII).

Нориндер Харалд (Norinder Ernest Harald). Норчепинг, 3. марта 1888 – Упсала, 6. јула 1969. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак XCI).

Њич Казимјеж (Nitsch Kazimierz). Краков, 1. фебруара 1874 – Краков, 26. септембра 1958. – Члан од 17. фебруара 1936.

Обен Мишел (Aubin Michel). Руан, 15. априла 1923 – Атина, 6. септембра 1996. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CIII).

Оболенски Димитри (Obolensky Dimitri). Петроград, 1. априла 1918 – Оксфорд, 23. децембра 2001. – Члан од 15. децембра 1988.

Овчиников Јуриј Анатољевић (Овчинников Юрий Анатольевич). Москва, 2. августа 1934 – Москва, 17. фебруара 1988. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак XCV).

Олшак Вацлав (Olszak Waclaw). Карвина, 24. октобра 1902 – Удине, 8. децембра 1980. – Члан од 17. децембра 1959.

Оман Емил (Haumant Emile). Сарбур, 17. априла 1859 – Лион, 11. децембра 1942. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак XX; нек.: LI).

Опалек Казимјеж (Opalek Kazimierz). Краков, 13. јула 1918 – Краков, 11. новембра 1995. – Члан од 7. маја 1981.

Охоцимски Дмитриј Јевгењевић (Охоцимский Дмитрий Евгеньевич). Москва, 26. фебруара 1921 – Москва, 18. децембра 2005. – Члан од 26. октобра 2000.

Павлов Тодор Димитров. Штип, 14. фебруара 1890 – Софија, 8. маја 1977. – Члан од 18. марта 1948.

Пастер Валери-Радот Луј (Pasteur Valléry-Radot Louis). Париз, 13. маја 1886 – Париз, 1970. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Гласник XXII).

Перен Франсис (Perrin Francis). Париз, 17. августа 1901 – Париз, 4. јула 1992. – Члан од 16. децембра 1971.

Петровић Емил (Petrovics Emil). Велики Бечкерек, 9. фебруара 1930 – Будимпешта 30. јуна 2011). – Члан од 25. априла 1991. (Нек.: Годишњак CXVIII)

- Петровски Борис Васиљевић* (Петровский Борис Васильевич). Јесентука, 14 (27) јуна 1908 – Москва, 4. маја 2004. – Члан од 16. децембра 1971.
- Пикар Пјер Шарл* (Picard Pierre Charles). Феријер ан Галина, 7. јуна 1883 – Париз, 15. децембра 1965. – Члан од 14. јуна 1955 (Нек.: Гласник XVIII).
- Пинтер Харолд* (Pinter Harold). Лондон, 10. октобра 1930 – Лондон, 24. децембра 2008. – Члан од 2. новембра 2006. Добитник Нобелове награде за књижевност 2005. године. (Нек.: Годишњак CXV).
- Плашка Рихард* (Plaschka Richard Georg). Вотау, 8. јула 1925 – Беч, 27. октобра 2001. Члан од 12. децембра 1985.
- Поливка Јиржи* (Polívka Jiří). Енс, 6. марта 1858 – Праг, 22. марта 1933. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр.: Годишњак XX; нек.: XLII).
- Помпеју Димитрије* (Pompeiu Dimitrie). Броскауци, 22. септембра 1873 – 8. октобра 1954. – Члан од 16. фебруара 1940.
- Поповић Александар*. Београд, 29. маја 1931 – Париз, 1. октобра 2014. – Члан од 25. априла 1991.
- Потје Пјер* (Potier Pierre). Боа Коломб, 22. августа 1934 – Жиф сир Ивет, 3. фебруар 2006. – Члан од 23. октобра 1997. (Нек.: Годишњак CXIV).
- Прелог Владимир*. Сарајево, 23. јула 1906 – Цирих, 7. јануара 1998. – Члан од 7. маја 1981. Добитник Нобелове награде за хемију 1975. године. (Нек.: Годишњак CV).
- Пују Жан* (Pouilloux Jean). Вер, 31. октобра 1917 – Париз, 23. маја 1996. – Члан од 27. октобра 1994. (Нек.: Годишњак CIII).
- Радакришнан Сарвепали* (Radhakrishnan Sarvepalli). Мадрас, 5. септембра 1888 – Њу Делхи, 16. априла 1975. – Члан од 4. новембра 1965.
- Радуловачки Миодраг*. Параге, 28. априла 1933 – Београд, 27. мај 2014. – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак CXXIII).
- Рајт Џорџ Хенрик фон* (Wright Georg Henrik von). Хелсинки, 14. јуна 1916 – Хелсинки, 16. јуна 2003. – Члан од 15. децембра 1988. (Нек.: Годишњак CXI).
- Рамбо Алфред* (Rimbaud Alfred). Безансон, 3. јула 1842 – Париз, 10. новембра 1905. Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878. – Члан од 5. фебруара 1896. (Нек.: Годишњак XIX).
- Рамон Гастон* (Ramon Gaston). Белшом, 30. септембра 1886 – Гарш, 8. јуна 1963. – Члан од 14. јуна 1955. (Нек.: Гласник XV).
- Рашка Карел* (Raška Karel). Страшин, 17. новембра 1909 – Праг, 21. новембра 1987. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак CI).
- Реји Џемс* (Reilly James). Ландрно, 6. марта 1887 – Париз, 4. децембра 1974. – Члан од 17. децембра 1959.
- Рикалин Николај Николајевич* (Рыкалин Николай Николаевич). Одеса, 14 (27) септембра 1903 – Москва, 21. маја 1985. – Члан од 17. децембра 1959. (Нек.: Годишњак XCII).
- Рјепин Иља Јефимович* (Репин Илья Ефимович). Чугујев, 24. јула (5. августа) 1844 – Куокале, 29. септембра 1930. – Члан од 5. фебруара 1907.
- Розамбер Андре* (Rosambert André). Решицабања, 4. јула 1896 – Нанси, 24. јуна 1977. – Члан од 16. децембра 1971.
- Розвадовски Јан* (Rozwadowski Jan). Чарна, код Тарнова, 7. децембра 1867 – Варшава, 13. марта 1935. – Члан од 6. фебруара 1912. (Бгр., ббл.: Годишњак XXV; нек.: XLIV).
- Розен Стенли* (Rosen Stanley). Ворен (Охајо), 29. јула 1929 – Филадельфија, 4. маја 2014. – Члан од 30. октобра 2003.

- Рош Жан* (Roche Jean). Сорг, 14. јануара 1901 – Париз, 24. маја 1992. – Члан од 7. маја 1981 (Нек.: Годишњак С).
- Ружичка Лавослав*. Вуковар, 13. септембра 1877 – Мамерн, 26. септембра 1976. – Члан од 9. априла 1947. Добитник Нобелове награде за хемију 1939. године. (Нек.: Годишњак LXXXV).
- Румјанцев Валентин Виталевич* (Румянцев Валентин Виталевич). Скатовка код Саратова 19. јула 1921 – Москва, 10. јуна 2007. – Члан од 23. октобра 1997.
- Сабо Имре* (Szabó Imre). Бергсас, 25. новембра 1912 – Будимпешта, 31. маја 1991. – Члан од 22. маја 1975 (Нек.: Годишњак ХCVIII).
- Сапори Армандо* (Sapori Armando). Сијена, 11. јула 1892 – 6. марта 1976. – Члан од 4. новембра 1965.
- Саундерс Овен Алфред* (Saunders Owen Alfred). Лондон, 24. септембра 1904 – Лондон, 10. октобра 1993. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак CII).
- Сејбин Алберт* (Sabin Albert Bruce). Бјалисток, 26. августа 1906 – Вашингтон, 3. марта 1993. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак С).
- Секерис Константин* (Sekeris Constantin E.). Нафплион, 12. јуна 1933 – Атина 15. септембра 2009. – Члан од 27. октобра 1994.
- Сентаготаи Јанош* (Szentágothai János). Будимпешта, 31. октобра 1912 – Будимпешта, 8. септембра 1994. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак CI).
- Серафимовски Томе*. Зубовце код Гостивара, 14. јула 1935 – Скопље, 3. марта 2016. – Члан од 30. октобра 2003. (Нек.: Годишњак CXXIII).
- Сестан Ернесто* (Sestan Ernesto). Тренто, 2. новембра 1898 – Фиренца, 19. јануара 1986. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак XCIII).
- Сиборг Глен Теодор* (Seaborg Glenn Theodore). Ишпеминг (Мичиген), 19. априла 1912 – Лафајет (Калифорнија), 25. фебруара 1999. – Члан од 12. децембра 1985. Добитник Нобелове награде за хемију 1951. године. (Нек.: Годишњак CVI).
- Симић Мајкл* (Simic Michael). Нови Бечеј, 29. јануара 1932 – Гетерсберг (Gaithersburg) (Мериленд), 25. октобра 2009. – Члан од 25. априла 1991.
- Сједов Леонид Иванович* (Седов Леонид Иванович). Ростов, 1 (14) новембра 1907 – Москва, 5. септембра 1999. – Члан од 4. новембра 1965.
- Сјенкјевич Хенрик* (Sienkiewicz Henryk). Вола Окшејска, 5. маја 1846 – Вевер, 15. новембра 1916. – Члан од 3. фебруара 1906. Добитник Нобелове награде за књижевност 1905. године.
- Сјерпињски Вацлав* (Sierpiński Wacław). Варшава, 14. марта 1882 – Варшава, 21. октобра 1969. – Члан од 15. фебруара 1932. (Бгр., ббл.: Годишњак XL; нек.: Гласник XXI).
- Скрјабин Константин Иванович* (Скрябин Константин Иванович). Петроград, 25. новембра (7. децембра) 1878 – Москва, 17. октобра 1972. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник XXIV).
- Смирнов Владимир Иванович*. Петроград – Лењинград, 29. маја (10. јуна) 1887 – Лењинград, 11. фебруара 1974. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXI).
- Собољевски Алексеј Иванович* (Соболевский Алексей Иванович). Москва, 26. децембра 1856 (7. јануара 1857) – Москва, 24. маја 1929. – Члан од 26. јануара 1909. (Бгр., ббл.: Годишњак XXII; нек.: XXXVIII).
- Солжењицин Александр* (Солженицын Александр Исаевич). Кисловодск, 11. децембра 1918 – Москва, 3. августа 2008. – Члан од 27. октобра 1994. Добитник Нобелове награде за књижевност 1970. године. (Нек.: Годишњак CXV).

- Сперански Михаил Несторович* (Сперанский Михаил Несторович). Москва, 19. априла (1. маја) 1863 – Москва, 12. априла 1938. – Члан од 5. фебруара 1907. (Бгр., ббл.: Годишњак XX; нек.: XLVIII).
- Спригс Ричард* (Spriggs Richard M.). Вашингтон, 8. маја 1931 – Њујорк, 21. јула 2007. – Члан од 12. децембра 1985.
- Стирикович Михаил Адолфович* (Стирикович Михаил Адолфович). Петроград, 3(16). новембра 1902 – Петроград, 27. октобра 1995. – Члан од 22. маја 1975.
- Тамбора Анђело* (Tamborra Angelo). Киас, 14. октобра 1913 – Рим, 14. септембра 2004. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак CXI).
- Татаркјевич Владислав* (Tatarkiewicz Władysław). Варшава, 3. априла 1886 – Варшава, 4. априла 1980. – Члан од 16. децембра 1971.
- Теокарис Периклес* (Theocaris Pericles). Атина, 24. септембра 1921 – Атина, 15. септембра 1999. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак CVII).
- Термије Пјер* (Termier Pierre). Лион, 3. јула 1859 – Гренобл, 23. октобра 1930. – Члан од 18. фебруара 1926. (Нек.: Годишњак XXXIX).
- Тибке Вернер* (Tübke Werner). Шенбек на Елби, 30. јула 1929 – Лајпциг, 27. маја 2004. – Члан од 15. децембра 1988, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 30. јула 1992.
- Тирлиман Бруно* (Thürlimann Bruno). Гасау, 6. фебруара 1923 – Цирих, 29. јула 2008. – Члан од 25. априла 1991.
- Токарев Сергеј Александрович* (Токарев Сергей Александрович). Тула, 16 (28) децембра 1899 – Москва, 19. априла 1985. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак XCIV).
- Толстој Лав Николајевич* (Толстой Лев Николаевич). Јасна Пољана, 28. августа (9. септембра) 1828 – Астапово, 7 (20) новембра 1910. – Члан од 3. фебруара 1910. (Бгр., ббл.: Годишњак XXIII; нек.: XXIV).
- Толстој Никита Ильич* (Толстой Никита Ильич). Вршац, 15. априла 1923 – Москва, 27. јуна 1996. – Члан од 12. децембра 1985. (Нек.: Годишњак CIII).
- Томек Вацлав* (Tomek Václav Vladivoj). Храдец Кралове, 21. маја 1818 – Праг, 12. јуна 1905. – Члан од 30. јануара 1904. (Нек.: Годишњак XIX).
- Торгов Игор Владимирович* (Торгов Игорь Владимирович). Казан, 2 (15) фебруара 1912 – Москва, 15. јуна 2007. – Члан од 27. октобра 1994.
- Трапезников Вадим Александрович*. Москва, 15 (28) новембра 1905 – Москва 15. августа 1994. – Члан од 22. априла 1976.
- Турпаев Тигран Мелькумович* (Турпаев Тигран Мелькумович). Астрахан, 20. октобра 1918 – Москва, 27. октобра 2003. – Члан од 7. маја 1981. (Нек.: Годишњак CXXIII).
- Урисон Ги* (Ourisson Guy). Булоњ-Биланкур, 26. марта 1926 – Париз, 3. новембра 2006. – Члан од 25. априла 1991. (Нек.: Годишњак CXIV).
- Успенски Фјодор Иванович* (Успенский Федор Иванович). Горки, 7 (19) фебруара 1845 – Лењинград, 10. септембра 1928. – Члан од 23. јануара 1888. (Бгр., ббл.: Годишњак II; нек.: XXXVII).
- Фел Онор* (Fell Honor Bridget). 22. маја 1900 – 22. априла 1986. – Члан од 22. маја 1975. (Нек.: Годишњак XCIII).
- Фикер Фридберт* (Ficker Friedbert). Арнолдс Грин, 5. септембра 1927 – Јена, 10. јануара 2007. – Члан од 26. октобра 2000.
- Флорински Тимофеј Дмитријевич* (Флоринский Тимофей Дмитриевич). Петроград, 28. октобра (9. новембра) 1854 – Кијев, 2. маја 1920. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883. – Члан од 5. фебруара 1897.

- Фол Александар* (Фол Александър). Софија, 3. јула 1933 – Софија, 1. марта 2006. – Члан од 27. октобра 1994.
- Фонтен Рене* (Fontaine René). Биштроф сир Сар, 6. јуна 1899 – Страсбур, 24. новембра 1979. – Члан од 16. децембра 1971. (Нек.: Годишњак LXXXVI).
- Фортунатов Филип Фјодорович* (Фортунатов Филип Федорович). Вологда, 2 (14) јануара 1848 – Косолма, 20. септембра (3. октобра) 1914. – Члан од 5. фебруара 1907.
- Фракноји Вилмош* (Fraknói Vilmos). Урмени, 27. фебруара 1843 – Будимпешта, 20. новембра 1924. – Члан од 6. јануара 1890.
- Фролов Константин Васильевич* (Фролов Константин Васильевич). Киров, 22. јула 1932 – Москва, 18. новембра 2007. – Члан од 25. априла 1991.
- Хавранек Бохуслав* (Havránek Bohuslav). Праг, 30. јануара 1893 – Праг, 2. марта 1978. – Члан од 4. новембра 1965.
- Хадзидакис Манолис* (Chatzidakis Manolis). Хераклион, Крит, 15. новембра 1909 – Атина, 1. марта 1998. (Нек.: Годишњак CV).
- Хадрович Ласло* (Hadvovics Laszlo). Лендава, 27. јуна 1910 – Будимпешта, 13. маја 1997. – Члан ван радног састава Војвођанске академије наука и уметности од 22. новембра 1984; инострани члан Српске академије наука и уметности од 29. маја 1991. (Нек.: Годишњак CIV).
- Халперн Бернар* (Halpern Bernard). Тарнос, 2. новембра 1904 – Париз, 23. септембра 1978. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXV).
- Харват Јозеф* (Charvát Josef). Праг, 6. августа 1897 – Праг, 31. јануара 1984. – Члан од 4. новембра 1965.
- Харитос Панајотис* (Panagiotis Charitos). Родос, 1946 – Родос, 12. јула 2014. – Члан од 5. новембра 2009.
- Хафнер Станислав* (Hafner Stanislaus), Sant Veit an der Glan (Корушка), 13. децембра 1916 – Грац, 9. децембра 2006. – Члан од 7. маја 1981.
- Хвостов Владимир Михајлович* (Хвостов Владимир Михайлович). Казан, 11 (24) јуна 1905 – Москва, 9. марта 1972. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Гласник XXV).
- Херак Милан*. Брашљевица код Озаља, 5. марта 1917 – Загреб, 26. априла 2015. – Члан ван радног састава од 16. новембра 1978, инострани члан од 17. децембра 1998, поднео захтев да буде разрешен чланства у САНУ писмом од 23. септембра 1991.
- Хорак Јиржи* (Horák Jiří). Бенешов, 4. децембра 1884 – Мартин, 14. августа 1975. – Члан од 16. фебруара 1939. (Нек.: Годишњак LXXXIII).
- Хујер Олджих* (Hujer Oldřich). Пацержице, 25. новембра 1880 – Праг, 4. априла 1942. – Члан од 17. фебруара 1936. (Бгр., ббл.: Годишњак XLIV).
- Хунгер Херберт* (Hunger Herbert). Беч, 9. децембра 1914 – Беч, 9. јула 2000. – Члан од 7. маја 1981.
- Цицин Николај Васильевич* (Цицин Николай Васильевич). Саратов, 6 (18) децембра 1898 – Москва, 17. јула 1980. – Члан од 9. априла 1947. (Нек.: Годишњак LXXXVIII).
- Џонсон Даглас* (Johnson Douglas). Паркерсберг, 30. новембра 1878 – Сербинг, 24. фебруара 1944. – Члан од 16. фебруара 1920. (Бгр., ббл.: Годишњак XXVIII; нек.: LIII).
- Шахматов Алексеј Александрович* (Шахматов Алексей Александрович). Нарва, 5 (17) јуна 1864 – Петроград, 16. августа 1920. – Члан од 30. јануара 1904. (Бгр., ббл.: Годишњак XVII).

Шишманов Иван Д. Свиштов, 22. јуна 1862 – Осло, 23. јуна 1928. – Члан од 5. фебруара 1897. (Бгр., ббл.: Годишњак XI; нек.: XXXVII).

Шолохов Михаил Александрович. Вјешенскаја Станица на Дону, 11 (24) маја 1905 – Вјешенскаја Станица, 21. фебруара 1984. – Члан од 4. новембра 1965. Добитник Нобелове награде за књижевност 1965. године.

Шостакович Дмитриј Дмитријевич (Шостакович Дмитрий Дмитриевич). Петроград, 12 (25) септембра 1906 – Москва, 9. августа 1975. – Члан од 4. новембра 1965. (Нек.: Годишњак LXXXI).

Шпалдон Емил (Spaldon Emil). Чадци, 12. маја 1918 – Нитра, 16. септембра 2015. – Члан ван радног састава ВАНУ од 22. новембра 1984, примљен за иностраног члана САНУ 29. маја 1991.

Почасни чланови

(На основу чл. VII, тач. 3 Закона о изменама и допунама у Основном закону Краљевско-српске академије од 10. фебруара 1892. чланови Српског ученог друштва постали су почасни чланови Српске краљевске академије).

Аврил Адолф (Avril Adolphe baron d'). Париз, 13. августа 1822 – Копијер, 27. октобра 1904. Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Бгр., ббл.: Годишњак IX; нек.: XIX).

Алексић Анта (Антоније). Панчево, 9. маја 1844 – Београд, 12. новембра 1893. Члан Српског ученог друштва од 17. фебруара 1874. (Нек.: Годишњак VII).

Алковић Коста. Земун, 14. септембра 1834 – Београд, 2. маја 1909. Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак XXIII).

Андоновић Милан. Пожаревац, 11. јула 1849 – Беч, 31. августа 1926. Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.

Андрејевић Андреја. Крагујевац, 1. VII 1840 – Крагујевац, 2. IX 1893. Дописни члан Српског ученог друштва од 24. I 1871.

Асколи Грацијадіо (Ascoli Graziadio Isaia). Горица, 16. јула 1829 – Милано, 21. јануара 1907. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Бакић Војислав. Перна, код Топуског, 22. августа 1847 – Београд, 30. априла 1929. Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. (Нек.: Годишњак XXXVIII).

Бат Џон Александер Тин маркиз од (Bath John Alexander Thynne Marquis of). Вестминстер, 1. марта 1831 – Венеција, 20. априла 1896. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

Безсонов Пјотр Алексејевич (Бессонов Петр Алексеевич). Москва, 1828 – Харков, 22. фебруара (6. марта) 1898. Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. Дописни члан Српског ученог друштва од 20. јула 1864.

Борхграв Емил (Borchegrave Emile baron de). Ган, 27. децембра 1873 – Брисел, 1. августа 1917. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Будилович Антон Семјонович (Будилович Антон Семенович). Комотово, Гродненска губ., 24. маја (5. јуна) 1846 – Петроград, 12 (25) децембра 1908. Дописни члан Српског ученог друштва од 9. фебруара 1886.

Бурмов Тодор Стојанов. Габрово, 2. јануара 1834 – 25. октобра 1906. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.

Ваљавец Матија. Средња Бела, 17. фебруара 1831 – Загреб, 15. марта 1897. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак XII).

Васиљевић Алимпије. Велишевац код Љига, 21. новембра 1831 – Београд, 21. јануара 1911. Члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак XXIV).

- Вацлик Јан*. Плав, 1832 – Петроград, 1918. Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.
- Вељковић Стојан*. Параћин, 1830 – Београд, 22. априла 1925. Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869.
- Верешчагин Василиј Васиљевић* (Верещагин Василий Васильевич). Череповец, Новгород. губ., 14 (26) октобра 1842 – Портартур, 31. марта (13. априла) 1904. Почасни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883 (Нек.: Годишњак XVIII).
- Вета Анђело* (Vetta Angelo). Умро 29. октобра 1901. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Витковић Гаврило*. Будим, 1829 – Неготин, 25. јула 1902. Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1872. (Нек.: Годишњак XVI).
- Вујић Никола*. Пригор, 1. октобра 1846 – Беч, 12. марта 1910. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Вукићевић Никола Ђ*. Сомбор, 8. новембра 1830 – 26. октобра 1910. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.
- Гледстон Вилијам Еварт* (Gladstone William Ewart). Ливерпул, 29. децембра 1809 – Хаварден, 19. маја 1898. Почасни члан Српског ученог друштва од 19. октобра 1880. (Нек.: Годишњак XII).
- Грот Константин Јаковљевић* (Грот Константин Яковлевич). Царско Село, 22. јуна 1853 – Лењинград, 29. септембра 1934. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.
- Грујић Јеврем*. Даросава, 8. новембра 1827 – Београд, 15. септембра 1895. Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855, члан Српског ученог друштва од 5. марта 1869. (Нек.: Годишњак X).
- Грујић Сава*. Колари, код Смедерева, 25. новембра 1840 – Београд, 21. октобра 1913. Члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875. (Нек.: Годишњак XXVII).
- Де Губернатис Анђело* (De Gubernatis Angelo). Торино, 7. априла 1840 – Рим, 26. фебруара 1913. Дописни члан Српског ученог друштва од 8. фебруара 1886. (Нек.: Годишњак XXVI).
- Дестунис Гаврил Спиридонович*. Петроград, 16. марта 1818 – Петроград, 19. марта 1895. Дописни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881. (Нек.: Годишњак XI).
- Димитријевић Сава*. Панчево, око 1860 – Београд, 5. септембра 1927. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.
- Докић Лазар*. Београд, 27. марта 1846 – Опатија, 1. децембра 1893. Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак VII).
- Драгашевић Јован*. Пожаревац, 4. фебруара 1836 – Ниш, 1. јула 1915. Члан Друштва српске словесности од 21. фебруара 1862, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869.
- Дринов Марин Стојанов*. Панађуриште, 20. октобра 1838 – Харков, 28. фебруара 1906. Почасни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.
- Друе Анри* (Drouet Henri). Троа, 27. новембра 1829 – Дижон, 16. марта 1900. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.
- Ђорђевић Јован*. Сента, 13. новембра 1826 – Београд, 9. априла 1900. Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак XIV).

- Ђурић Димитрије*. Београд, 29. септембра 1838 – Београд, 19. октобра 1893. Члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881. (Нек.: Годишњак VII).
- Еванс Артур Џ.* (Evans Arthur John). Неш Милз, 8. јула 1851 – Јулбери, 11. јула 1941. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.
- Здравковић Стеван*. Живица, код Пожаревца, 16. априла 1835 – Београд, 4. августа 1900. Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. (Нек.: Годишњак XIV).
- Зечевић Милош*. Брњица, код Кнића, 27. марта 1838 – Београд, 5. фебруара 1896. Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак X).
- Зима Лука*. Јуровце, 13. октобра 1830 – Вараждин, 16. марта 1906. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак XX).
- Ивачковић Светозар*. Делиблато, 10. децембра 1844 – Београд, 30. јануара 1924. Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878, члан од 22. новембра 1881.
- Илић Јован*. Београд, 8. септембра 1824 – Београд, 12. марта 1901. Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XV).
- Ирби Полин* (Irby Adeline Pauline). Бојленд Хол, 7. децембра 1831 – Сарајево, 2 (15) септембра 1911. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак XXV).
- Јакшић Владимир*. Крагујевац, 23. априла 1824 – Београд, 16. августа 1899. Члан Друштва српске словесности од 8. јануара 1850, члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XIII).
- Јанковић Милован*. Влашка, код Младеновца, 1. новембра 1828 – Београд, 8. октобра 1899. Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак XIII).
- Јовановић Богољуб*. Бохданеч, 2. јуна 1839 – Београд, 13. априла 1924. Члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879.
- Јовановић Владимир*. Шабац, 28. септембра 1833 – Београд, 4. марта 1922. Члан Друштва српске словесности од 21. фебруара 1862, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 6. фебруара 1869.
- Јовановић Јован Јероним*. Шабац, 1824 – Салицбург, 10. јуна 1894. Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак IX).
- Јовановић Милоје Михаило*. Сокобања, 19. августа 1826 – Београд, 5. фебруара 1898. Почасни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1857, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XI).
- Јосимовић Емилијан*. Стара Молдава, 1823 – Сокобања, 25. маја 1897. Члан Друштва српске словесности од 1. августа 1848, члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XI).
- Каљевић Љубомир*. Ужице, 1841 – Београд, 20. марта 1907. Члан Српског ученог друштва од 20. марта 1869.
- Каниц Феликс* (Kanitz Felix). Будимпешта, 2. августа 1829 – Беч, 5. јануара 1904. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак XVII).
- Ковачевић Ристо Н.* Рисан, 22. маја 1845 – Рисан, 22. априла 1909. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.
- Косановић Саво*. Миљанићи, 14. јануара 1839 – Улцињ, 11 (24) фебруара 1903. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.

- Крек Грегор*. Четена Раван, 8. марта 1840 – Грац, 2. августа 1905. Дописни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878. (Нек.: Годишњак XIX).
- Крстић Ђорђе*. Стара Кањижа, 19. априла 1851 – Београд, 17. октобра 1907. Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.
- Крстић Никола*. Вац, 20. септембра 1829 – Шабац, 12. јануара 1902. Члан Друштва српске словесности од 3. јануара 1854, члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XV).
- Кулаковски Платон Андрејевич* (Кулаковский Платон Андреевич). Поневеж, 26. јуна (8. јула) 1848 – Петроград, 18 (31) децембра 1913. Члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881. (Нек.: Годишњак XXVII).
- Кулиш Пантелејмон Александрович* (Кулиш Пантелеймон Александрович). Вороњеж, 27. јула (8. августа) 1819 – Салаш Мотроновка, Черниговска губ., 2 (14) фебруара 1897. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Кумануди Стефан*. Једрене, 1818 – Атина, 1899. Дописни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.
- Кухач Фрањо Ксавер*. Осијек, 20. новембра 1834 – Загреб, 18. јуна 1911. Дописни члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871. (Нек.: Годишњак XXV).
- Ламански Владимир Иванович* (Ламанский Владимир Иванович). Петроград, 26. јуна (8. јула) 1883 – Петроград, 19. новембра (2. децембра) 1914. Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.
- Ламброс Спиридон*. Крф, 8. априла 1851 – Атина, 23. јула 1919. Дописни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.
- Леже Луј* (Léger Louis). Тулуза, 13. јануара 1843 – Париз, 1. маја 1923. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Леко Марко*. Београд, 17. септембра 1853 – Београд, 4. новембра 1932. Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак XLI).
- Љубић Шиме*. Стариград, на Хвару, 24. маја 1822 – Стариград, 19. октобра 1896. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак X).
- Мајков Аполон Александрович* (Майков Аполлон Александрович). Москва, 28. јула (9. августа) 1826 – Москва, 17 (30) октобра 1902. Дописни члан Друштва српске словесности од 12. јануара 1858, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XVI).
- Мајкснер Фрањо* (Maixner Franjo). Осијек, 4. августа 1841 – Загреб, 2. марта 1903. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Малецки Антони* (Malecki Antoni). Објезеже код Познања, 16. јула 1821 – Лавов, 7. октобра 1913. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Мариновић Јован*. Сарајево, 1821 – Вије сир Мер, 30. јула 1893. Члан Друштва српске словесности од 26. августа 1845, члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак VII).
- Машић Никола*. Оточац, 28. новембра 1852 – Загреб, 4. јуна 1902. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак XVI).
- Медаковић Милорад*. Звониград, Лика, новембра 1823 – Београд, 14. марта 1897. Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863, почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XI).
- Медовић Аћим*. Подвиздов, Галиција, 15. маја 1815 – Београд, 11. маја 1893. Члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак VII).

- Микешин Михаил Осипович*. Платоново, Смољенска губ., 9 (21) фебруара 1835 – Петроград, 19 (31) јануара 1896. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Милковски Зигмунд* (Milkowski Zygmunt – Jež Teodor Tomasz). Сарацеа, на Дњестру, 23. марта 1824 – Лозана, 11. јануара 1915. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак XI).
- Миловановић Ђорђе Н.* Београд, 20. фебруара 1850 – Гринвилд код Минхена, 3. фебруара 1919. Члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875.
- Милојевић Милош*. Црна Бара, код Богатића, 16. октобра 1840 – Београд, 24. јуна 1897. Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак XI).
- Милутиновић Драгутин (Драгиша) С.* Београд, 21. новембра 1840 – Панчево, 3. децембра 1900. Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак XIV).
- Момзен Теодор* (Mommssen Theodor). Гординг, 30. новембра 1817 – Шарлотенбург, 1. новембра 1903. Почасни члан Српског ученог друштва од 9. фебруара 1886. Добитник Нобелове награде за књижевност 1902. године. (Нек.: Годишњак XVII).
- Никетић Светозар*. Београд, 29. јуна 1842 – Београд, 31. октобра 1900. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1872. (Нек.: Годишњак XIV).
- Николајевић Ђорђе*. Јазак, 20. априла 1807 – Сарајево, 8. фебруара 1896. Дописни члан Друштва српске словесности од 11. јуна 1842, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак IX).
- Огњановић Илија (Абуказем)*. Нови Сад, 12. маја 1845 – Будимпешта, 21. августа 1900. Дописни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. (Нек.: Годишњак XIV).
- Павић Армин*. Славонска Пожега, 29. марта 1844 – Загреб, 11. фебруара 1914. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак XXVII).
- Павловић Стеван*. Нови Сад, 27. фебруара 1829 – Нови Сад, 24. јануара 1908. Дописни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.
- Пантелић Ђорђе*. 1859 – 14. августа 1913. Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863. Почасни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XXVII).
- Пантелић Стеван Р.* Шабац, 4. септембра 1839 – Београд, 1. септембра 1929. Члан Српског ученог друштва од 8. јануара 1867. (Нек.: Годишњак XXXVIII).
- Пачу Јован*. Александрово, код Суботице, 17. марта 1847 – Загреб, 30. октобра 1902. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак XVI).
- Петковић Михаило К.* Стари Бечеј, 7. новембра 1833 – Београд, 26. јуна 1917. Члан Српског ученог друштва од 24. јануара 1871.
- Петрановић Герасим*. Шибеник, 23. априла 1820 – Котор, 18. априла 1906. Дописни члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870.
- Петронијевић Милан*. Јагодина, 11. новембра 1831 – Врњачка Бања, 1. октобра 1914. Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855, члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.
- Пецић Јосиф*. Будиловина, под Копаоницом, 1. маја 1829 – Врњци, 29. јула 1896. Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883. (Нек.: Годишњак X).
- Пико Емил* (Picot Emile). Париз, 23. септембра 1844 – Шато ди Менил, 1918. Дописни члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875.

- Пипин Александар Николајевић* (Пыпин Александр Николаевич). Саратов, 25. марта (6. априла) 1833 – Петроград, 26. новембра (9. децембра) 1904. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Побједоносцев Константин Петровић* (Победоносцев Константин Петрович). Москва, 21. маја (2. јуна) 1827 – Петроград, 10 (23) марта 1907. Почасни члан Српског ученог друштва од 22. новембра 1881.
- Полит-Десанчић Михаило*. Нови Сад, 15. априла 1833 – пустара Мира, код Темишвара, 30. марта 1920. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Поповић Ђорђе*. Буковац, 20. октобра 1832 – Београд, 25. марта 1914. Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864, члан од 30. јануара 1885.
- Поповић Стеван В.* Стари Бечеј, 22. септембра 1845 – Земун, 26. јануара (8. фебруара) 1918. Дописни члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.
- Поповић Стеван Д.* Шабац, 30. јула 1844 – Београд, 24. септембра 1902. Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак XVI).
- Поповић Стеван Р.* Ивањица, 1834 – Београд, 3. јануара 1902. Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1872. (Нек.: Годишњак XV).
- Пулски Ференц* (Pulszky Ferenc). Прешова, 17. септембра 1814 – Пешта, 9. септембра 1897. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Радић Ђорђе*. Велики Бечкерек, 22. априла 1839 – Краљево, 11. октобра 1922. Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870.
- Рендић Иван*. Супетар, 27. августа 1849 – Сплит, 29. јуна 1932. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884. (Нек.: Годишњак XII).
- Ренијерис Марко*. Трст, 1815 – Атина, 1897. Дописни члан Друштва српске словесности од 8. јануара 1861. Дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.
- Ригер Франтишек Ладислав* (Rieger František Ladislav). Семиле, 10. децембра 1818 – Праг, 3. марта 1903. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1868.
- Ружићић Никанор*. Свилеува, 15. априла 1843 – Београд, 16. октобра 1916. Члан Српског ученог друштва од 27. фебруара 1883.
- Сентклараји Јене* (Szentkláray Jenő). Нови Бечеј, 21. јануара 1843 – Темишвар, 12. октобра 1925. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Спасић Алекса Н.* Смедерево, 1831 – Београд, 25. октобра 1920. Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Спасић Милован*. Рековац, 24. фебруара 1818 – Београд, 11. јуна 1908. Члан Друштва српске словесности од 10. фебруара 1845, члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XXII).
- Спасовић Владимир Данилович* (Spasowicz Włodzimierz). Речица код Минска, 16. јануара 1829 – Варшава, 26. октобра 1906. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885. (Нек.: Годишњак XX).
- Сретеновић Сава*. Дедовци, 14. јануара 1828 – Београд, 30. септембра 1893. Члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855, члан Српског ученог друштва од 29. јуна 1864. (Нек.: Годишњак VII).
- Стојановић Димитрије*. Пожаревац, 27. октобра 1841 – Опатија, 15. септембра 1905. Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак XIX).
- Сундечић Јован*. Голињево, 24. јуна 1825 – Котор, 6. јула 1900. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1869.

- Тијер Анри* (Thiers Henri). ? – 1895. Дописни члан Српског ученог друштва од 24. јуна 1879.
- Тителбах Владислав*. Ленешница, код Прага, 9. јуна 1847 – Београд, 6. фебруара 1925. Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Тице Емил* (Tietze Emil). Вроцлав, 15. јуна 1845 – Беч, 4. марта 1931. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Ткалац Игњатијевић Имбро*. Карловац, 6. маја 1824 – Рим, 6. јануара 1912. Дописни члан Друштва српске словесности од 2. јануара 1855, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак XXV).
- Топаловић Мита* (Димитрије). Панчево, 27. септембра 1849 – Панчево, 5. јануара 1912. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Торбар Јосип*. Крашић, 1. априла 1824 – Загреб, 26. јула 1900. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Трнски Иван*. Рача, код Бјеловара, 1. маја 1819 – Загреб, 30. јуна 1910. Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.
- Тула Франц* (Toula Franz). Беч, 20. децембра 1845 – Беч, 3. јануара 1920. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.
- Ћудина Ђакомо* (Chiudina Giacomo). Филип, код Задра, 17. јула 1826 – Сплит, 11. марта 1900. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.
- Убавкић Петар*. Београд, 19. септембра 1850 – Београд, 27. јуна 1910. Члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1883.
- Филиповић Иван*. Велика Копаница, 23. јуна 1823 – Загреб, 28. октобра 1895. Дописни члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869. (Нек.: Годишњак IX).
- Фуке Фердинанд Андре* (Fouqué Ferdinand André). Мортен, 21. јуна 1828 – Париз, 7. марта 1904. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.
- Хаждеу Богдан П.* (Hasdeu Bogdan Petriceicu). Криштинешти, 26. фебруара 1838 – Кимпина 25. августа 1907. Почасни члан Српског ученог друштва од 18. јуна 1878.
- Хатала Мартин* (Hattala Martin). Трстена, 4. новембра 1821 – Праг, 11. децембра 1903. Дописни члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1863, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.
- Хацић Антоније*. Суботица, 20. новембра 1831 – Нови Сад, 17. јануара 1916. Члан Српског ученог друштва од 6. фебруара 1869.
- Хофман Феликс* (Hofmann Felix). Нова Молдава, 4. децембра 1830 – Бела Црква, 4. фебруара 1914. Почасни члан Српског ученог друштва од 2. јуна 1875, члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1884.
- Христић Филип*. Београд, марта 1819 – Мантон, 29. јануара 1905. Члан Друштва српске словесности од 13. јануара 1846, члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864.
- Црногорац Коста*. Београд, 12. августа 1836 – Врање, 25. марта 1906. Члан Српског ученог друштва од 17. фебруара 1874. (Нек.: Годишњак XX).
- Чумић Аћим*. Трешњевица, код Крагујевца, 1836 – Кусадак, 27. јула 1901. Члан Српског ученог друштва од 25. јануара 1870. (Нек.: Годишњак XV).
- Шапчанин Милорад, Поповић*. Шабац, 7. јула 1841 – Београд, 14. фебруара 1895. Члан Српског ученог друштва од 21. јануара 1868. (Нек.: Годишњак VIII).

Швикер Јохан Хајнрих (Schwicker Johann Heinrich). Бешенова, 28. априла 1839 – Будимпешта, 7. јула 1902. Дописни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1885.

Штросмајер Јосип Јурај (Strossmayer Josip Juraj). Осијек, 4. фебруара 1815 – Баково, 8. априла 1905. Почасни члан Српског ученог друштва од 30. јануара 1869. (Нек.: Годишњак XIX).

Шулек Богослав. Суботиште, 20. априла 1816 – Загреб, 30. новембра 1895. Дописни члан Друштва српске словесности од 21. јануара 1862, дописни члан Српског ученог друштва од 29. јула 1864. (Нек.: Годишњак IX).

Броз Јосип Тито (Кумровец, 7. маја 1892 – Љубљана, 4. маја 1980). – Проглашен 11. новембра 1948. (Нек.: Годишњак LXXXVII).

III

РАД АКАДЕМИЈЕ У 2016. ГОДИНИ

1. ИЗВРШНИ ОДБОР САНУ

Извршни одбор САНУ, као основни извршни орган Председништва и Скупштине САНУ, својим радом усмерава целокупну њену активност, полазећи како од одлука Председништва и Скупштине тако и од својих надлежности прописаних Статутом САНУ. Област деловања Извршног одбора је изузетно широка и обухвата питања која се односе на садржај рада Академије и њене улоге у нашем друштву и свету, па до рада служби у Академији.

Извршни одбор САНУ је радио у саставу: академик Владимир С. Костић, председник, академик Зоран Поповић, потпредседник, академик Љубомир Максимовић, потпредседник, академик Марко Анђелковић, генерални секретар, академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду и од 1. децембра 2016. академик Нинослав Стојадиновић, председник Огранка САНУ у Нишу.

Одржане су укупно 34 седнице: 14. јануара (I), 22. јануара (II), 4. фебруара (III), 19. фебруара (V), 26. фебруара (VI), 17. марта (VII), 24. марта (VIII), 31. марта (IX), 7. априла (X), 13. априла (XI), 28. априла (XII), 12. маја (XIII), 25. маја (XIV), 9. јуна (XV), 16. јуна (XVI), 24. јуна (XVII), 28. јуна (XVIII), 7. јула (XIX), 14. јула (XX), 18. августа (XXI), 2. септембра (XXII), 8. септембра (XXIII), 29. септембра (XXIV), 6. октобра (XXV), 13. октобра (XXVI), 20. октобра (XXVII), 27. октобра (XXVIII), 3. новембра (XXIX), 9. новембра (XXX), 17. новембра (XXXI), 1. децембра (XXXII), 15. децембра (XXXIII), 22. и 29. децембра (XXXIV). У оквиру рада на седницама Извршни одбор је разматрао и донео закључке за око 1000 тачака дневног реда. Један број одлука и предлога које је формулисао Извршни одбор су, у складу са Статутом САНУ, усвојене на Годишњој скупштини САНУ, одржаној 26. маја 2016. године.

Година 2016. биће посебно забележена у аналима Српске академије наука и уметности као 175. јубиларна година постојања и рада њених чланова. Свечарска атмосфера и настојање да се на што достојанственији начин Академија представи широј јавности, додатно су употпунили својим ангажовањем председник и чланови Извршног одбора. Са задовољством се може констатовати да су план и програм предвиђени за обележавање 175 година континуитета који баштини САНУ, успешно реализовани организовањем низа трибина, изложби, предавања, скупова, концерата и једном позоришном представом.

Из бројних активности које је покренуо председник САНУ са члановима Извршног одбора треба издвојити следеће: покренути су циклуси предавања у САНУ; уведен је програм *Гост Српске академије наука и уметности* за око 5 до 6 посета годишње с циљем да САНУ активно комуницира и размењује идеје са

изузетним ствараоцима у области науке, културе и уметности; успешно је завршен циклус прославе јубилеја 150 година од рођења Јована Цвијића представљањем монографије и зборника радова на српском и енглеском језику поводом чега су упућене честитке члановима Организационог одбора; отпочета је и завршена дигитализација грађе из едиције „Документи о спољној политици Краљевине Србије 1903–1914“, са избором и преводом кључних поглавља едиције и одржавањем презентација исте; захваљујући ванредном напору академика Зорана Поповића урађен је и издат „Водич кроз САНУ“, а академик Нада Милошевић Ђорђевић са формираним уредништвом отпочела је са припремом материјала за монографију о женама чланицама САНУ. Посебно треба указати да је председник САНУ академик Владимир С. Костић иницирао оснивање Академијског одбора посвећеног оснивању Аудиовизуелног архива САНУ са Центром за дигитализацију у оквиру САНУ. Реализована је идеја да се формира Академијски одбор за сарадњу са нашим научницима и уметницима у свету, као и да се Академијски одбор за проучавање живота и дела српских научника преименује у Академијски одбор за проучавање живота и дела српских научника и историју САНУ.

У протеклом периоду одржаване су периодичне конференције за штампу на којима је јавност обавештавана о раду и активностима Академије.

Академик Владимир С. Костић, председник САНУ, и академик Љубомир Максимовић, потпредседник САНУ, обавили су више посета институтима САНУ и том приликом је закључено да су активности у њима веома живе, а да питање старања САНУ над институтима треба јасније прецизирати у актима САНУ. Састанцима одељења САНУ је током године повремено присуствовао председник САНУ академик Владимир С. Костић.

Извршни одбор САНУ је такође покренуо акцију и обезбедио средства за сређивање зграде САНУ која су обухватила санацију термо-техничких инсталација у згради САНУ. Обезбеђена је и покривеност Wi-Fi сигналом у читавој згради САНУ. Један од битних подухвата било је иницирање и завршетак посла на климатизацији простора у Галерији САНУ и у депоу Галерије САНУ. У Свечаној сали САНУ обезбеђен је и инсталиран нови систем за озвучење и снимање.

На иницијативу председника САНУ и чланова Извршног одбора потписани су протоколи о сарадњи са Универзитетом у Крагујевцу, Архивом Југославије и Државним универзитетом у Новом Пазару. Поред тога потписани су: Споразум о научној сарадњи са Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“ из Београда, Споразум за реализацију иницијативе за обезбеђивање адекватних услова за рад Центра у Нишу, Споразум о сарадњи са Јавном медијском установом РТС, Споразум о сарадњи са Јавним предузећем „Службени гласник“ и Споразум о сарадњи са Врховним касационим судом. На основу дугогодишње сарадње САНУ и Истраживачке станице „Петница“ потписан је споразум о стратешком партнерству и сарадњи са овом образовно-истраживачком институцијом.

Српска академија наука и уметности је ове године добила више признања као установа, а посебна признања добили су и њени чланови: академици Љубомир Симовић, Владимир Кањух, Матија Бећковић, Василије Крестић, Драган Шкорпић, Богољуб Станковић, Драгослав Михаиловић, Радоје Чоловић, Душан Ковачевић, Мило Вуксановић, Богдан Шолаја, Душица Лечић Тошевски, Дејан Поповић, Нинослав Стојадиновић, Душан Теодоровић, Теодор Атанацковић, Видојко Јовић и дописни чланови Зоран Кривокапић, Марко Бумбаширевић, Милорад Митковић и Петар Сеферовић.

Извршни одбор САНУ је својим одлукама предложио, потврдио и именовао чланове у многим академијским и одељенским одборима, научним и стручним телима, саветима, комисијама, радним групама. Ове године су изабрани академик

Драган Мицић за секретара и академик Небојша Радунковић за заменика секретара Одељења медицинских наука САНУ; академик Михаило Војводић за секретара и дописни члан Љубодраг Димић за заменика секретара Одељења историјских наука САНУ; академик Градимир Миловановић за секретара Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ; академик Богдан Шолаја за председника Комисије за задужбине САНУ; академик Иван Гутман за управника и дописни члан Милош Ђуран за заменика управника Центра за научна истраживања САНУ и Универзитета у Крагујевцу; именовани су нови чланови САНУ у управним одборима и научним већима института САНУ; именован је стални Организациони одбор за све будуће скупове о Николи Тесли; именовани су чланови установљене Комисије за старање о програму *Гост Српске академије наука и уметности*, као и чланови Комисије за организацију циклусних предавања и стручно-научних састанака у САНУ. Чланови САНУ су такође предложени и узели су учешћа у многим телима министарства Владе Републике Србије, и то у Националном савету за научни и технолошки развој где је академик Зоран Поповић, потпредседник САНУ, изабран за председника Националног савета за научни и технолошки развој, Националном савету за културу, Националном просветном савету, у Међуресорном радном телу за израду Стратегије истраживања и иновација за паметне специјализације у Републици Србији и у Савету за популациону политику при Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Извршни одбор САНУ је размотрио и прихватио записнике са састанака Академијиних одељења и огранака. Разматрао је и усвојио извештаје о научноистраживачком раду Академијиних јединица, центара и института и планове рада за наредну годину. Прихваћени су извештаји са радних састанака одбора, комисија, радних група, као и белешке о посетама значајних личности из света науке и културе, државних институција, дипломатског кора.

На иницијативу академика Владимира С. Костића, председника САНУ, приступило се сређивању у сегменту задужбина, фондова и легата САНУ. Академик Богдан Шолаја, председник Комисије за задужбине САНУ, озбиљном анализом затченог стања у задужбинама, фондовима и легатима САНУ дао је Извршном одбору конструктивне предлоге као полазне тачке за даље деловање у тој значајној области рада Академије.

Извршни одбор САНУ је током године, на предлог Издавачког одбора, одобрио штампање 27 публикација, што одсликава на најрепрезентативнији начин врло живу активност у овом сегменту рада САНУ.

Галерија САНУ, Галерија науке и технике САНУ, Библиотека САНУ и Архив САНУ су ове године својим брижљивим и преданим радом на најбољи начин допринели репрезентативном обележавању јубилеја 175 година Српске академије наука и уметности. Издавајмо само неке од догађаја.

Уз подршку и координацију Извршног одбора, у Галерији ликовне и музичке уметности САНУ, организоване су изложбе: „Београдски атлас Јована Цвијића“, „Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици“, која наставља свој живот представљањима у другим градовима Србије, бриљантна изложба „Свет српске рукописне књиге (XII–XVII)“, као и изложба „Српска академија наука и уметности 1841–2016“. Од догађаја у Галерији науке и технике САНУ издавајмо: „Византијско градитељство као инспирација српских неимара новијег доба“; „Наука и техника: реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ“; „Пола века спектроскопије на Студентском тргу“ и „Великани српске медицине и 145 година СЛД“.

На изузетно посећеним трибинама у организацији Библиотеке САНУ представљена су током године 22 наслова од којих издавајмо: „Академске

беседе", књ. 1, уредник Миро Вуксановић; „Образовање: развојни потенцијал Србије", зборник радова са научног скупа одржаног 23. и 24. новембра 2012. године, уредник Александар Костић; Дан Библиотеке САНУ посвећен Вуку Стефановићу Караџићу „Вук Стефановић Караџић: (1787–1864–2014)", уредник Нада Милошевић-Ђорђевић; и „Три поеме" Матије Бећковића.

Из Архива САНУ, уз расположиву грађу, реализован је скуп „Историјати одељења САНУ" као и изложба „Српска академија наука и уметности 1841–2016" и „Водич кроз Архив Српског ученог друштва" (уредник академик Василије Крстић).

Из богате концертне активности издвајају се циклус концерата „Музички разговори" и свечани концерт хорске и камерне музике академика САНУ.

Извршни одбор САНУ је донео велики број одлука у оквиру остварене богате међународне сарадње. Издвајамо посете академика Владимира С. Костића, председника САНУ, Румунској академији наука поводом 150 година од оснивања и Академији наука Француског института поводом прославе 350-годишњице; посете академика Владимира С. Костића, председника САНУ, са члановима Извршног одбора Македонској академији наука и уметности и Академији наука и умјетности Републике Српске; посета академика Зорана Поповића, потпредседника САНУ, Кинеској академији наука; посета академика Стевана Пилиповића, председника Огранка САНУ у Новом Саду, Бугарској академији наука.

Остварена су бројна учешћа у раду наших чланова на међународним конференцијама и у међународним организацијама, као што су: учешће академика Љубомира Максимовића, потпредседника САНУ, на Другој заједничкој научној конференцији западног Балкана и на ванредној Генералној скупштини и Међународном савету за науку (ICSU), заједничкој Генералној скупштини ICSU и Међународног савета за друштвене науке (ISSC); учешће академика Стевана Пилиповића, председника Огранка САНУ у Новом Саду, на Генералној скупштини Европске федерације академија (ALLEA); учешће академика Владимира Стевановића на Конференцији подунавских академија (DAC).

Потписани су: Протокол о научној и уметничкој сарадњи између САНУ и Македонске академије наука и уметности; Споразум о научној и уметничкој сарадњи Српске академије наука и уметности и Црногорске академије наука и умјетности; допуна Споразума о научној сарадњи и Протокола између САНУ и Чешке академије наука; Протокол о научној сарадњи између САНУ и Мађарске академије наука за период 2016–2018. године; проширење сарадње са Пољском академијом наука; проширење сарадње са Словачком академијом наука; Програм сарадње између САНУ и Академије наука и умјетности Републике Српске за период 2016–2017. године; пројектна сарадња са Бугарском академијом наука за период 2017–2019. године.

САНУ су посетили: проф. др Антон Цајлингер, председник Аустријске академије наука који је одржао предавање, а у оквиру међународног симпозијума „Националне академије наука и уметности у 21. веку", у организацији САНУ, проф. др Феликс Унгер, председник Европске академије наука и уметности, проф. др Тадеј Бајд, председник Словеначке академије наука и уметности, академик Драган К. Вукчевић, председник Црногорске академије наука и умјетности; академик Таки Фити, председник Македонске академије наука и уметности; академик Рајко Кузмановић, председник Академије наука и умјетности Републике Српске, проф. др Гинтер Шток, председник Европске федерације академија (ALLEA) и други.

Учињени су кораци ка успостављању сарадње са Кинеском академијом наука. У САНУ је организован састанак Главног одбора Европске федерације академија (ALLEA). Направљен је прелиминарни програм за организацију Осме конференције академија подунавске регије (DAC) за 2017. годину у САНУ.

Извршни одбор САНУ је прихватио, иницирао и одлучио о организацији многобројних научних и стручних скупова, симпозијума, конференција, трибина, предавања. Свечано су обележени Дан Академије и Дан Библиотеке САНУ, одржане су приступне беседе новоизабраних академика. Одржано је више циклусних предавања током године: циклус „Разговори о музици“ у организацији академика Исидоре Жебељан и циклусни пројекат „Од Сунчевог система до границе васионе“ у организацији академика Зорана Кнежевића. У организацији академика Небојше Радуновића одржан је стручно-научни састанак „Проблеми јавног здравља у Србији, хумана репродукција – рађање или одумирање Србије“. У оквиру програма *Гост САНУ* предавања су одржали проф. др Јошинори Асакава, режисер Емир Кустурица и књижевник Орхан Памук. Свечана академија о Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу одржана је у Огранку САНУ у Новом Саду. Научним скупом на којем су одржали предавање академик Василије Ђ. Крстић и проф. др Мира Радојевић обележено је 75 година од оснивања логора Јасеновац.

У оквиру јубиларне 175. године постојања САНУ у сарадњи са Српским комитетом за византологију одржан је Светски конгрес византолога. Скуп је окупио преко 1600 учесника, међу којима су били најпознатији светски византолози, а покровитељ скупа био је председник Републике Србије.

Комеморативним скуповима, чланови Академије су одали пошту преминулим члановима: академику Милораду Екмечићу, академику Драгољубу Живојиновићу, академику Бориславу Јовановићу, академику Милеви Првановић и академику Зорану Максимовићу.

Извршни одбор је размотрио и одобрио низ студијских боравака за научне истраживаче у нашој земљи, као и учешћа чланова Академије и наших научних истраживача на скуповима и студијским боровцима у иностранству.

Разматрајући финансијске аранжмане и многобројна питања у вези са финансирањем САНУ, Извршни одбор САНУ је обезбедио одређена средства из донација за активности поводом јубилеја САНУ. Усвојени су Завршни рачун САНУ за 2015. годину и Нацрт финансијског плана САНУ за 2016. годину. Донета је одлука за закључење Уговора о финансирању програма научноистраживачког рада САНУ, као и за склапање многобројних разнородних уговора којима је обезбеђиван несметан рад Академије.

У оквиру нормативне делатности Извршни одбор САНУ је и ове године наставио са радом на сређивању административних акта САНУ. У складу са даљим потребама и настојањима да се обезбеди што квалитетнији рад у Академији, сачињен је Правилник о интернет презентацији Српске академије наука и уметности. Израђен је Предлог правилника о организацији и систематизацији послова у Служби САНУ. Припремљени су: Предлог правилника о награди Златна медала САНУ и Предлог правилника о употреби језика у САНУ. Израђене су Смернице поступања и протоколарних процедура у САНУ. Ради реализације будућих неопходних измена и допуна Статута САНУ, оформљена је Комисија за припрему измена и допуна Статута САНУ. Израђена су Правила Огранка САНУ у Нишу, која су са осталим нормативним актима прихваћена на конститутивној седници Скупа Огранка САНУ у Нишу. Поднет је предлог измена и допуна Правилника о раду Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, који је прихваћен од стране Сената Универзитета у Крагујевцу.

У оквиру радно-правних односа треба истаћи да је спроведен конкурсни поступак за избор управника послова САНУ. На предлог Конкурсне комисије Председништво САНУ је за управника послова САНУ изабрало др Бојана Бугарчића, који је ступио на дужност 3. октобра 2016. године.

Поред напред наведеног, Извршни одбор САНУ је, такође, размотрио и донео одлуке за више од 100 разнородних упита, дописа и молби, како из саме Академије тако и од многобројних институција и појединаца са стране.

Извршни одбор се старао да се обезбеде услови да се на адекватан начин обележи Дан Академије, одржи пријем за ђаке добитнике медаља на такмичењима из области природних наука и да приреди новогодишњи коктел за чланове Академије и чланове радне заједнице.

2. ПРЕДСЕДНИШТВО

У складу са Статутом САНУ Председништво су чинили чланови Извршног одбора САНУ и секретари одељења САНУ.

Председништво је одржало 9 седница: 18. јануара (I), 7. марта (II), 19. априла (III), 13. маја (IV), 29. јуна (V), 1. септембра (VI), 20. октобра (VII), 17. новембра (VIII) и 27. децембра (IX).

Седницама је председавао академик Владимир С. Костић, председник САНУ. Седницама су присуствовали управник послова САНУ и заменик управника послова. Од седме седнице присуствовао је новоизабрани управник послова др Бојан Бугарчић.

Прва седница

Председништво САНУ је са задовољством примило к знању следеће информације: да је академик Матија Бећковић добитник међународне награде Златни кључ Смедерева за укупно песничко дело и добитник „Вукове награде“ за 2015. годину одлуком Културно-просветне заједнице Србије; да је академику Миру Вуксановићу додељена награда Српске читаонице „Лаза Костић“ из Сомбора, поводом 170 година од њеног оснивања и награда „Вељкова голубица“ (названа по Вељку Петровићу) за укупан приповедачки рад; да је академику Владети Јеротићу додељена награда „Теодор Павловић“ за животно дело и награда „Теодор Павловић“ за најбољу књигу – за дело *Са Богом, мимо Бога, око Бога*; да је академику Душану Ковачевићу уручена награда „Златни крст кнеза Лазара“, која му је додељена одлуком жирија „Видовданског песничког бденија 2015.“ у порти манастира Грачаница и награда „Подрум Радовановић“ за 2015. годину за животно дело; да је академику Светозару Кољевићу додељена Повеља пријатеља Филолошког факултета за „изузетан допринос у развоју Филолошког факултета“; да је академику Александру Ломи додељена награда „Павле и Милка Ивић“ Славистичког друштва Србије за књигу *Топонимија Бањске хрисовуље: ка осмишљењу старосрпског топонимског речника и бољем познавању општесловенских именословних образаца*; да је академику Нади Милошевић Ђорђевић уручена награда „Дејан Медаковић“ за студију *„Ковчежић“ Вука Караџића у издању Вукове задужбине*; да је академик Предраг Пипер постао носилац новоустановљене повеље „Радован Кошутић“ Славистичког друштва Србије за животно дело и референтне монографије објављене у последње три године, и плакете Коларчеве задужбине за дугогодишњу успешну сарадњу са том угледном установом.

Председништво САНУ упознато је са Белешком о застоју у раду Центра за научна истраживања САНУ и Универзитета у Крагујевцу и Белешком о посети госпође Јелене Триван, в. д. директора ЈП „Службени гласник“.

На предлог председника САНУ академика Владимира С. Костића и на основу одлуке са I седнице Извршног одбора САНУ од 14. јануара 2016. године,

Председништво САНУ је донело одлуку којом се установљава програм *Гост Српске академије наука и уметности*.

Председништво САНУ је одлучило да Скупштини САНУ предложи потврђивање избора академика Драгана Мицића за секретара Одељења медицинских наука САНУ и академика Небојше Радуновића за заменика секретара Одељења медицинских наука САНУ.

Председништво САНУ је, на предлог Одељења историјских наука САНУ, за новог члана Стручног савета Галерије ликовне и музичке уметности и Стручног савета Галерије наука и технике, именovalo дописног члана САНУ Миодрага Марковића.

Председништво САНУ је донело одлуку да Скупштини САНУ предложи именовање академика Данила Басте за новог члана Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, као представника Одељења друштвених наука САНУ.

Председништво САНУ је донело одлуку да Скупштини САНУ предложи именовање академика Косте Чавошког за новог члана Комисије за задужбине САНУ, као представника Одељења друштвених наука САНУ.

Председништво САНУ усвојило је допуну Издавачког плана САНУ за 2015. годину следећим издањима: *Трибина Библиотеке САНУ, год. IV, бр. 4*, на предлог Одељења језика и књижевности САНУ, у серији САНУ „Трибина Библиотеке САНУ“. За уредника је предложен академик Миро Вуксановић; и репринт књиге Војислава Ј. Суботића *Др Владан Ђорђевић, педесетогодишњица књижевног рада 1860–1910*, на предлог Одељења медицинских наука САНУ, као заједничко издање САНУ и Српског лекарског друштва. О штампању се брине СЛД, а САНУ рефундира 50 одсто трошкова. За уредника је предложен академик Радоје Чоловић.

Председништво САНУ се сагласило са: извештајима о раду у 2015. години Библиотеке САНУ, Галерије науке и технике САНУ и Огранка САНУ у Новом Саду, које ће доставити Скупштини САНУ кроз *Годишњак САНУ*.

Председништво САНУ се упознало са: Програмом рада Библиотеке САНУ и плановима рада Галерије науке и технике САНУ и Огранка САНУ у Новом Саду за 2016. годину, које ће доставити Скупштини САНУ на утврђивање.

Председништво САНУ се сагласило са извештајима о раду Византолошког института САНУ и Етнографског института САНУ за 2015. годину.

Председништво САНУ је донело одлуку да се следећа седница Председништва САНУ одржи у другој половини јануара 2016. године, на којој би се пре свега разговарало о резултатима избора у чланство САНУ у 2015. години и могућим правцима решавања консеквенци наведених избора.

Члановима Председништва САНУ достављен је, као основа за почетак разговора, следећи материјал: оставка академика Данила Басте на место секретара Одељења друштвених наука САНУ; упоредна анализа избора у чланство САНУ 2012–2015; допис академика Косте Чавошког; допис Одељења језика и књижевности САНУ поводом резултата избора за нове чланове САНУ и анализа изборног процеса за нове дописне чланове САНУ изабране 2015. године коју је сачинио генерални секретар САНУ академик Марко Анђелковић.

Председништво САНУ је донело одлуку да се, након дискусије, у записник у тезама изнесу основни елементи дискусије: да су учињени напори да се избори одрже у коректној атмосфери и да је Комисија за праћење избора под руководством академика Антонија Ђорђевића стручно обавила велики посао и уложила велики напор да САНУ процедурално испоштује све статутарне обавезе; да су Извршни одбор САНУ, Председништво САНУ и Скупштина САНУ дали препоруке члановима САНУ о потребном броју нових чланова за поједина „угрожена“ оде-

љења САНУ; констатована је асиметрија броја чланова појединих одељења САНУ, као и укупног броја чланова у области друштвених и хуманистичких наука с једне стране и природних наука с друге стране; констатовано је да је потребно реаговати – или мењати деловање и праксу одељења или мењати Статут САНУ; разговарало се о томе да кандидовање великог броја лица доводи до расипања гласова, као и о томе да нису јасни критеријуми по којима се оцењују кандидати; констатовано је да је потребно постићи споразум у вези са циљевима САНУ; препоручено је да чланови САНУ приликом гласања за нове чланове САНУ треба да имају у виду одређене обавезе према колективитету; констатовано је и да негативна кампања у средствима јавног информисања, која прати изборну процедуру, утиче на атмосферу и на мишљење чланова САНУ, и да је моменат да се кроз договоре између одељења САНУ, после самих избора, САНУ окрене конструктивном раду и својој будућности.

Друга седница

У уводној речи председник САНУ академик Владимир С. Костић информисао је чланове Председништва САНУ о следећем: да је Влада Републике Србије одобрила САНУ новчана средства у износу од 22.000.000,00 динара ради поправке климатизације у јединицама САНУ; да истиче мандат управника послова САНУ 14. марта 2016. године; да захваљује академику Милану Лојаници на изради предлога Конкурсне документације за графички дизајн за медаљу и повељу САНУ; да је пригодно завршен циклус прославе 150 година Јована Цвијића; да је закључен уговор са Универзитетом у Крагујевцу; да су покренуте активности о формирању Огранка у Нишу; да ће изложба *Ликовни уметници САНУ* обићи градове у Србији (Нови Сад, Ниш, Врњачку Бању, Чачак и Суботицу); да ће се у току маја организовати посета чланова САНУ фрушкогорским манастирима; да ће САНУ 14. и 15. марта посетити председник Аустријске академије наука академик Антон Цајлингер; да је слаб одзив чланова САНУ на симпозијумима, манифестацијама и сличним активностима; о рукопису/монографији Захарија Орфелина; о предлозима у вези са беседама новоизабраних академика; о Комисији за протокол о употреби језика у САНУ; о посетама Институтима САНУ и проблемима у вези са њима; о формирању Статутарне комисије; о проблемима у вези са организацијом симпозијума о историјату САНУ.

Председништво САНУ са задовољством је примило к знању следеће информације: да је Српској академији наука и уметности Друштво за церебралну и дечију парализу Крагујевац доделило захвалницу за несебичну помоћ члановима Друштва; да је Музеј савремене уметности из Београда доделио Српској академији наука и уметности захвалницу за сарадњу и допринос развоју научног стваралаштва, а поводом педесетогодишњице рада Музеја; да је академику Богдану Шолаји Српско хемијско друштво уручило медаљу за трајан и изванредан допринос науци за 2015. годину, за успехе постигнуте у области развоја антималярике, инхибитора ботулинског токсина и инхибитора ебола вируса; да је академик Драган Шкорић изабран за иностраног члана Академије наука и умјетности Републике Српске; да је Културно-просветна заједница Србије доделила академику Матији Бећковићу *Вукову награду*; да је Андрићев институт из Андрићграда код Вишеграда доделио академику Матији Бећковићу новоустановљену награду за укупно књижевно стваралаштво, као и за књигу *Три поеме*, и да је академик Љубомир Симовић добитник пете књижевне награде *Извијиска Његошева*.

Председништво САНУ се упознало са Белешком са I састанка Актива представника чланова САНУ који су именовани у националним саветима, комисијама и другим радним телима министарстава Владе Републике Србије и Белешком

о додели награде *Почасни докторат* Института за проблеме науке о материјалима Украјинске академије наука (Frantsevich Institute for Problems in Materials Science NASU, Kiev, Ukraine) академику Момчилу Ристићу.

Председништво САНУ је одлучило да Скупштини САНУ предложи потврђивање избора академика Михаила Војводића за секретара Одељења историјских наука САНУ и дописног члана САНУ Љубодрага Димића за заменика секретара Одељења историјских наука САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да Скупштини САНУ предложи именовање дописног члана САНУ Љубодрага Димића на место недостајућег члана Финансијског одбора САНУ.

Председништво САНУ је, на предлог Одељења историјских наука САНУ, за новог члана Стручног савета Архива САНУ именovalo академика Мирјану Живојиновић.

Председништво САНУ се сагласило са одлуком Извршног одбора САНУ, да се не започиње са процедуром избора новог управника послова САНУ до доношења новог Акта о систематизацији и организацији Службе САНУ, и да у међувремену, до расписивања конкурса и избора новог управника послова САНУ, госпођа Драгана Петровић Рађеновић врши дужност управника послова будући да испуњава формалне услове за то. То привремено решење биће изузетно примењено због неопходности временског усклађивања расписивања конкурса и израде Акта о систематизацији и организацији Службе САНУ и с тим у вези евентуалних измена САНУ.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Галерије ликовне и музичке уметности САНУ за 2015. годину и доставиће га Скупштини САНУ кроз Годишњак САНУ, као и са Планом рада Галерије за 2016. годину и доставиће га Скупштини САНУ на потврђивање у оквиру Програма рада САНУ.

Председништво САНУ сагласило се са извештајима о раду Балканолошког института САНУ и Института за српски језик САНУ за 2015. годину.

Председништво САНУ усвојило је достављени План предавача и План научних скупова за 2016. годину.

Председништво САНУ је усвојило допуну Одлуке о одржавању научних скупова у САНУ са увођењем категорије *Академијини скупови*, који би се одржавали у салама САНУ и на другим локацијама предвиђеним планом скупа. *Академијини скупови* финансираће се из средстава која ће бити издвојена као посебна позиција у оквиру Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Организациони одбор *Академијиних скупова* именује Извршни одбор САНУ на предлог једног или више одељења САНУ. Издања поводом таквих скупова улазе у Издавачки план САНУ и на њих се може ставити лого САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да Извештај о извршеном попису имовине Српске академије наука и уметности у 2015. години достави Скупштини САНУ на потврђивање.

Настављена је дискусија о резултатима избора у чланство САНУ у 2015. години. Председништво САНУ донело је одлуку да председник САНУ припреми основне тезе дискусије и достави их члановима Председништва. Председник САНУ академик Владимир С. Костић констатовао је, уз сагласност присутних, да се темељним сагледавањем и евентуалном изменом одредаба Статута САНУ мора дуже бавити, али да тај посао треба завршити до прве половине 2017. године.

Трећа седница

Настављена је дискусија о резултатима избора у чланство САНУ у 2015. години (поремећена равнотежа чланства САНУ у појединим одељењима САНУ). Председник САНУ доставио је члановима Председништва САНУ подсетник са претходног састанка Председништва САНУ, допуњен новим предлозима, са којима

је упознао присутне. Констатовано је да је то полазни текст, да се дискусије са саме седнице неће уносити у записник, а да ће чланови Председништва САНУ у разумном року доставити своја размишљања председнику САНУ електронским путем. Закључено је да председник САНУ за следећу седницу Председништва САНУ, заказану за 13. мај 2016. године, обједини приспеле предлоге и достави их кроз материјал члановима Председништва САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да се формира Комисија за Статут САНУ.

Чланови Комисије су секретари одељења САНУ, а за председника Комисије за Статут САНУ изабран је академик Зоран Петровић.

Четврта седница

Председник САНУ академик Владимир С. Костић осврнуо се у уводној речи на три важне теме: навео је да су беседе новоизабраних редовних чланова САНУ управо завршене и да је то био један од бољих циклуса приказивања интелектуалног, научног и уметничког рада чланова САНУ; да изражава жаљење што је до чланова САНУ дошао документ – Подсетник са састанка Председништва САНУ поводом анализе резултата избора за нове чланове САНУ у 2015. години – који се састојао од таксативно набројаних предлога, али не и од њиховог критичког разматрања, што је и децидирано закључено на претходној седници Председништва САНУ, чиме је додатно изазвана конфузија међу члановима САНУ који су радне предлоге доживели као дефинитивне предлоге за измену Статута САНУ; да предстоји обилазак фрушкогорских манастира 31. маја, уз молбу секретарима одељења САНУ да у оквиру својих одељења стимулишу чланове САНУ да у што већем броју узму учешће, уз констатацију да примећује како недостаје елементарна лојалност чланова САНУ у догађајима који су у вези са радом САНУ, почевши од научних састанака, па све до испраћаја преминулих чланова САНУ.

Председништво САНУ са задовољством је примило к знању следеће информације: да је Рударско-геолошки факултет Универзитета у Београду уручио захвалницу САНУ за вишегодишњу успешну сарадњу поводом јубилеја – 70 година у образовању, науци и привреди; да је Студентска конференција универзитета Србије доделила САНУ Повељу за покровитељство којом САНУ пружа институционалну подршку и потпору њиховом даљем раду и развоју; да је академик Душица Лечић Тошевски именована од стране Министарства здравља Републике Србије за националног експерта за ментално здравље, у сарадњи са Светском здравственом организацијом; да је академику Радоју Чоловићу Војномедицинска академија из Београда доделила Медаљу „Др Владан Ђорђевић“ и да су му Румунско хируршко друштво и Хируршка секција Српског лекарског друштва, поводом десетогодишње редовне сарадње, уручили признање *Honorary diploma*; да је дописни члан САНУ Зоран Кривокапић поводом Дана државности Републике Србије за свој рад примио одликовање *Златна медаља* од председника Републике Србије господина Томислава Николића и да је дописни члан САНУ Милорад Митковић поново изабран за председника Савета Медицинског факултета у Нишу.

Председништво САНУ упознато је са Белешком о посети проф. Антона Цајлингера, председника Аустријске академије наука; са Белешком о посети председника Врховног касационог суда господина Драгомира Милојевића; са Белешком о посети научне делегације Републике Белорусије; са Белешком са састанка у Огранку САНУ у Новом Саду; са Извештајем председника Огранка САНУ у Новом Саду академика Стевана Пилиповића са Генералне скупштине ALLEA, која је одржана у Бечу 18. и 19. априла 2016. године, и са Извештајем академика Часлава Оцића са конференције „Геостратејски и геополитички положај Републике

Македоније у условима мигрантске и избегличке кризе", која је одржана 21. марта 2016. године у Скопљу.

Председништво САНУ донело је одлуку да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика Градимира Миловановића за секретара Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да предложи Скупштини САНУ именовање академика Владимира Стевановића за новог члана Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, као представника Одељења хемијских и биолошких наука САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да, на предлог Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, именује академика Видојка Јовића за новог члана Стручног савета Галерије науке и технике САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да именује дописног члана САНУ Милоша Ђурана за заменика управника Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу, уз сагласност Сената Универзитета у Крагујевцу.

На предлог Огранка САНУ у Новом Саду, Председништво САНУ донело је одлуку да предложи Скупштини САНУ именовање академика Драгана Шкорића за новог члана Комисије за задужбине САНУ.

Председништво САНУ сагласило се са Извештајем о раду Огранка САНУ у Новом Саду у 2015. години и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање кроз Годишњак САНУ у достављеном формату резимеа.

Председништво САНУ сагласило се са извештајима о раду Математичког института САНУ, Института техничких наука САНУ и Музиколошког института САНУ за 2015. годину.

Председништво САНУ усвојило је Извештај о раду Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу за 2015. годину и поднеће га Скупштини САНУ на усвајање кроз Годишњак САНУ, и сагласило се са Програмом рада Центра и доставиће га Скупштини САНУ на потврђивање у оквиру Програма рада САНУ.

Председништво САНУ усвојило је Правилник о интернет-презентацији Српске академије наука и уметности уз измену члана 3. Предлога. Пречишћен текст сачиниће Сектор за правне и административне послове САНУ.

Председништво САНУ је, по прибављеном позитивном мишљењу одељења САНУ на самој седници, утврдило Предлоге измена и допуна Статута САНУ (број 214/9-07 од 10.5.2016. године) које је доставила Комисија за Статут САНУ, и донело одлуку да их предложи Скупштини САНУ на доношење.

Председништво САНУ донело је одлуку да прихвати предлог да се установи прелазни период до годину дана у ком ће се посао у вези са формирањем правног оквира за рад Огранка САНУ у Нишу окончати. Коначни текст Предлога измена и допуна Статута САНУ за Скупштину САНУ, допуњен том одлуком, сачиниће Сектор за правне и административне послове САНУ.

Председништво САНУ усвојило је Извештај о финансијском пословању САНУ у 2015. години (Завршни рачун) и Финансијски план САНУ за 2016. годину, уз позитивна мишљења Финансијског одбора САНУ, и одлучило да их достави Скупштини САНУ на потврђивање.

Председништво САНУ усвојило је Издавачки план САНУ и Огранка САНУ у Новом Саду за 2016. годину.

Председништво САНУ донело је одлуку о оснивању нове серије САНУ „Словенски и српски средњи век / Mediaevalia Slavica et Serbica“.

Секретар Одељења техничких наука САНУ академик Зоран Љ. Петровић обавестио је Извршни одбор САНУ да је Одељење разматрало питања радног про-

стора чланова САНУ у Палати САНУ. Председништво САНУ је, након краће расправе, закључило да има и другачијих размишљања, условљених објективним околностима и примило к знању допис Одељења, уз напомену да ће то питање озбиљно бити разматрано у предстојећем периоду.

Председништво САНУ дало је подршку покретању иницијативе за постављање скулптуре из фонда поч. академика Олге Јеврић у близини зграде САНУ, сугеришући да у реализацији идеје буду узете у обзир димензије које ће саму скулптуру чинити препознатљивом у простору.

Пета седница

Услед неусклађености одредаба прописаних Статутом САНУ и услова за обављање послова на радном месту „управник послова“ који су прописани важећим Правилником о организацији и систематизацији послова Службе САНУ, председник САНУ академик Владимир С. Костић је предложио, а Председништво САНУ је усвојило његов предлог о усклађивању Правилника са Статутом и задужило сектор надлежан за правне послове у Служби САНУ да изради одлуку о томе, и након ступања наведене одлуке на снагу, да пречисти текст Правилника.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић доставио је члановима Председништва САНУ документ – *Подсетник* са ранијих састанака Председништва САНУ, а поводом анализе резултата избора за нове чланове САНУ, те успешније припреме за наредни изборни циклус. Замолио је да се Председништво САНУ изјасни о предлозима, али не на нивоу одељења САНУ, већ прво на нивоу Председништва САНУ и да се од септембра започне шира дискусија, имајући у виду да од чланова Председништва САНУ још увек није добио већину ставова. Два одговора која је добио инкорпорирао је у *Подсетник за састанак*. Тек дефинисањем прихватљивих предлога, они се могу упутити одељењима на дискусију.

Председништво САНУ сагласило се са предлогом председника САНУ академика Владимира С. Костића, који је замолио да сви ипак учине додатни напор и промисле о будућности САНУ. Замолио је да се на нивоу одељења САНУ покрене и питање о будућем облику организовања рада САНУ, о делатности САНУ, да се сагледају критике постојећег стања, предложе нови модели као основ за будућу подробну дискусију која би се водила од септембра т. г.

Председништво САНУ сагласило се са предлогом председника САНУ академика Владимира С. Костића у вези са текстом Правилника којим се уређује организација Службе САНУ и систематизација радних места, да се дефинисан текст, пре коначног достављања Председништву САНУ, додатно размотри и на нивоу руководиоца Службе САНУ, њених сектора и јединица. Након тог разматрања, текст ће поново бити достављен Извршном одбору САНУ за Председништво САНУ, које ће о свему донети коначну одлуку.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић, навео је да је упознат са текстом Правилника Огранка САНУ у Нишу који је припремила Радна група и који ће се наћи у материјалу Извршног одбора САНУ након што га размотри Сектор за правне и административне послове САНУ. Међутим, предложио је да Радна група настави са припремом систематизације, решавањем питања простора, решавањем финансијских питања, и да ће након тога пречишћен текст Правилника бити достављен на некој од наредних седница Председништва САНУ на коначно усвајање. Такође је рекао да би Ниш требало да постане центар науке у том делу Републике Србије.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић истакао је да се активно ради поводом обележавања 175 година континуитета САНУ.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић подсетио је присутне да је раније замолио да се о оглашавању САНУ поводом 30-годишњице Меморандума прво заузме став на нивоу Председништва САНУ. Констатовано је да су поједина одељења САНУ ипак расправљала о том питању.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић је, осврнувши се на досадашњу краткотрајну праксу позивања госта САНУ у оквиру истоименог програма изнео примедбу да је идеја установљивања тог програма била унеколико другачија. Председништво САНУ сагласило се са ставом да се са предлагањима за 2016. годину престане, а да потпредседник САНУ академик Зоран Поповић покрене позив за 2017. годину уз писмо са детаљнијим објашњењем наведеног програма.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић подсетио је присутне да је на XIII седници Извршног одбора САНУ од 12. 5. 2016. године формирана Комисија за организацију циклуса предавања у САНУ у саставу: академик Ђорђе Радак, дописни члан САНУ Владица Цветковић и дописни члан САНУ Велимир Радмиловић.

Председништво САНУ прихватило је предлог и донело одлуку да формира Академијски одбор за формирање Аудиовизуелног архива САНУ у саставу: академик Владимир С. Костић, Радослав Зеленовић, дописни члан САНУ Александар Костић, дописни члан САНУ Љубодраг Димић, академик Душан Оташевић, Војислав Павловић, академик Бранислав Митровић, Милена Драгићевић Шешић и академик Александар Лома.

Шеста седница

Председништво САНУ је донело одлуку да се за управника послова изабере др Бојан Бугарчић, на мандатни период од четири године. Тачан датум ступања на дужност и почетак мандата утврдиће се у договору са изабраним кандидатом, са којим ће бити закључен уговор о раду на одређено време, до истека мандата.

Након разматрања тачака дневног реда председник САНУ академик Владимир С. Костић је информисао чланове Председништва о следећем: да се убрзо очекује нова седница Председништва на чијем дневном реду би требало да буде нова систематизација; да је у наредном периоду потребно да се наставе започете активности у вези са побољшањем процеса избора дописних и редовних чланова САНУ; да су окончани радови на монтажи два агрегата за Галерију и Депо, а да је план да се у 2017. години и 2018. години настави са радовима на сређивању радног простора Академијиних јединица; да је успешно окончан Међународни конгрес византолога, који је привукао велику пажњу, те да за такав успех треба захвалити и упутити честитке потпредседнику САНУ академику Љубомиру Максимовићу, којем је овим поводом додељен орден председника Републике Србије; да је нови министар науке господин Шарчевић одабрао САНУ као прву институцију коју је на почетку свог мандата желео да посети, те су га тим поводом угостили чланови Извршног одбора.

Седма седница

Председништво САНУ је са задовољством примило к знању следеће информације: да је Друштво за електронику, телекомуникације, рачунарство, аутоматику и нуклеарну технику (ЕТРАН), поводом одржавања јубиларне 60. конференције, доделило САНУ Велику повељу у знак признања за изузетан допринос остваривању циљева и задатака ЕТРАН-а у периоду 2007–2016. године, коју је у име САНУ примио академик Дејан Поповић; да је Институт за молекуларну

генетику и генетичко инжењерство Универзитета у Београду, поводом 30 година свог постојања, доделио САНУ Захвалницу за допринос у развоју ИМГТИ и дугогодишњу успешну сарадњу; да је потпредседник САНУ академик Љубомир Максимовић изабран за члана Управног одбора Матице српске; да су академику Василију Крстићу Умјетничко братство манастира Крка и Српско културно друштво „Зора“ Книн–Београд доделили Прстен братства у знак поштовања и захвалности за очување и обogaћивање духовне ризнице народа Српске крајине и да је академик Василије Крстић добио награду „Владимир Ћоровић“ за животно дело; академик Владимир Кањух изабран је за почасног члана Мађарске академије наука и за почасног члана Удружења патолога и цитолога Србије на Првом интернационалном конгресу УПЦС; академик Миро Вуксановић добитник је Захвалнице Српске православне црквене општине сенћанске и Златне захвалнице за подршку у развоју културног стваралаштва и неговању традиције писане речи, коју му је доделила Народна библиотека „Стеван Сремац“ поводом 137 година од оснивања Библиотеке; академик Матија Бећковић добитник је Награде за целокупан допринос српској књижевности, коју му је доделио Институт „Иво Андрић“, у Андрићграду, књижевне награде „Пјесма над пјесмама“ Клуба умјетничких душа из Мркоњић Града, за поему *Вера Павладољска* одлуком жирија 15. међународног конкурса љубавне поезије и изабран је за почасног грађанина Суботице; академик Душан Ковачевић добитник је Априлске награде града Шапца у категорији за укупан развој и промоцију града Шапца и, осим кључа града, додељено му је и звање почасног грађанина града Шапца; академику Љубомиру Симовићу додељена је књижевна награда *Извијеска Његошева*, коју додељују за целокупно књижевно дело Епархија будимљанско-никшићка и компанија „Мона“ и награде „Љубомир П. Ненадовић“ за најбољу путописну књигу на српском језику у 2016. години, за дело *До Оба и Хуанглуа* у издању београдске куће „Танеси“; академик Драгослав Михаиловић добитник је награде *Ramondaserbica* за 2016. годину, за целокупно књижевно дело и допринос књижевности и култури; дописни члан САНУ Петар Сеферовић изабран је, у Атини, за председника Европског удружења за срчану инсуфицијенцију (Heart Failure Association of the ESC); дописни члан САНУ Марко Бумбаширевић изабран је на Конгресу Европске федерације микрохируршких удружења (ЕФСМ), у Анталији, за председника те федерације, са мандатом у трајању од две године.

Председништво САНУ се упознало: са Белешком са састанка потпредседника САНУ Љубомира Максимовића са представницима института САНУ; са Белешком са састанка Комисије за старање о програму *Гост САНУ*; са Белешком са састанка потпредседника САНУ академика Зорана Поповића са државним секретаром Министарства трговине, туризма и телекомуникација, госпођом Тањом Матић; са Белешком са састанка потпредседника САНУ академика Љубомира Максимовића са представницима института САНУ и председницима њихових управних одбора и научних већа; са Белешком о посети делегације Института за европске студије Кинеске академије друштвених наука; са Белешком о посети делегације Српског пословног клуба „Привредник“; са Белешком са састанка са Министром просвете, науке и технолошког развоја; са Белешком о посети амбасадорке Израела, Њ. Е. госпође Алоне Фишер Кам; са Белешком о посети академика Сергеја Аблameјка, ректора Белоруског државног универзитета; са Извештајем потпредседника САНУ академика Љубомира Максимовића о боравку на свечаној годишњој скупштини Аустријске академије наука у Бечу и учешћу на Другој конференцији академских структура западног Балкана; са Извештајем потпредседника САНУ академика Зорана Поповића о посети Кинеској академији наука; са Извештајем академика Владимира Стевановића са Конференцији подунавских академија (DAS) одржане у

Словеначкој академији наука и уметности у Љубљани; са Извештајем академика Часлава Оцића о учешћу на 15. конференцији „Мислити Европу“, која је одржана у Букурешту и са Извештајем дописног члана САНУ Слободана Грубачића о учешћу на међународном скупу у Букурешту који је организовала Национална фондација за науку и уметност Румунске академије.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић информисао је присутне о састанку представника САНУ и представника Академије наука и уметности Републике Српске, који је одржан у октобру у Бањој Луци.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић обавестио је присутне да ће, у оквиру програма *Гост САНУ*, 16. новембра 2016. године у САНУ предавање одржати господин Емир Кустурица и да ће у периоду од 19. до 20. децембра 2016. године предавање одржати добитник Нобелове награде за књижевност господин Орхан Памук.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић са великим задовољством је честитао потпредседнику САНУ академику Зорану Поповићу на избору за председника Националног савета за научни и технолошки развој.

Председништво САНУ се сагласило са именовањима до усвајања свих неопходних аката и конституисања органа Огранка САНУ у Нишу да се за чланове Стручно-научног већа Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу именују: академик Драгослав Михаиловић, академик Драгослав Маринковић, академик Јован Хаџи-Ђокић, академик Видојко Јовић, академик Градимир Миловановић, академик Нинослав Стојадиновић, дописни члан Милорад Митковић, дописни члан Љубодраг Димић и дописни члан Владимир Ракочевић; да се продужи мандат заменику управника Центра проф. др Драгану Жунићу; да се продужи мандат свим начелницима одсека Центра, и то за:

- начелника Одсека за математику, физику и гео-науке – др Миодраг Петковић, редовни професор Електронског факултета Универзитета у Нишу;
- начелника Одсека хемијских и биолошких наука – др Весна Станков Јовановић, редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу;
- начелника Одсека техничких наука – др Властимир Николић, редовни професор Машинског факултета Универзитета у Нишу;
- начелника Одсека медицинских наука – др Мирослава Живковић, редовни професор Медицинског факултета Универзитета у Нишу;
- начелника Одсека језика и књижевности – др Горан Максимовић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу;
- начелника Одсека друштвених наука – др Драган Жунић, редовни професор Факултета уметности Универзитета у Нишу;
- начелника Одсека историјских наука – др Ема Миљковић Бојанић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Нишу;
- начелника Одсека ликовне и музичке уметности – др Сузана Костић, редовни професор Факултета уметности Универзитета у Нишу.

Именовања ступају на снагу када се са њима сагласи Сенат Универзитета у Нишу.

Председништво САНУ је, на предлог Одељења историјских наука САНУ, именovalo академика Гојка Суботића за новог члана Стручног савета Архива САНУ.

Председништво САНУ се није сагласило са предлогом да се План учешћа чланова САНУ на скуповима у земљи и иностранству у 2016. години, допуни учешћем дописног члана САНУ Радомира Саичића и дописног члана САНУ Слободана

Милосављевића на Међународном симпозијуму о природним производима, који ће се одржати у Јапану од 1. до 4. септембра 2016. године и учешћем академика Мирјане Живоиновић на Међународном симпозијуму о историји и животу манастира Свете Горе, који ће се одржати 9. и 10. децембра 2016. године у Солуну.

Председништво САНУ потврдило је Правила Огранка Српске академије наука и уметности у Нишу.

Председништво САНУ донело је Правилник о употреби језика у Српској академији наука и уметности, који ступа на снагу 1. јануара 2017. године.

Председништво САНУ усвојило је допуну Издавачког плана САНУ за 2016. годину издавањем следећих публикација и одобрило њихову штампу: *Јасеновац*, аутора академика Василија Ђ. Крстића и Мире Радојевић, у серији САНУ „Посебна издања Председништва“, упоредо на српском и енглеском језику, тврди повез, у тиражу од 1.000 примерака. За уредника је именован генерални секретар САНУ академик Марко Анђелковић. Објављивање публикације финансира се из средстава предвиђених за обележавање 175 година САНУ; *Гени и геном*, радови саопштени у оквиру циклуса предавања у САНУ, као вансеријско издање Председништва, у брошираном повезу, тираж 400 примерака. За уредника је именована академик Милена Стевановић; *Великохрватске претензије на Војводину, Босну и Херцеговину*, аутор академик Василије Ђ. Крстић, у серији САНУ „Посебна издања Председништва“, упоредо на српском и енглеском језику, тврди повез, тираж 1.000 примерака. За уредника је именован генерални секретар САНУ академик Марко Анђелковић; *Књига о САНУ*, као вансеријско издање Председништва, броширан повез, у тиражу од 1.000 примерака; *Академске беседе*, књига 1, у серији САНУ „Издања Председништва“, у тиражу од 750 примерака, тврди повез, са прилогом од три компакт-диска. За уредника је именован академик Миро Вуксановић. Објављивање публикације финансира се из средстава предвиђених за обележавање 175 година САНУ; *Српски дијалектолошки зборник*, књига LXII, на предлог Одељења језика и књижевности, у серији САНУ „Српски дијалектолошки зборник“, као заједничко издање САНУ и Института за српски језик САНУ. О штампању брине Институт за српски језик, а САНУ рефундира 50 одсто трошкова штампања зборника; *Библиографија радова академика Живорада Чековића*, предлог Одељења хемијских и биолошких наука, у серији САНУ „Биографије и библиографије“, броширани повез, у тиражу од 300 примерака. За уредника је одређен академик Мирослав Гашић; *Водич кроз Архив Српског ученог друштва*, на предлог Одељења историјских наука, у серији САНУ „Издања Архива“, у тиражу од 600 примерака, броширан повез. За уредника је именован академик Василије Ђ. Крстић. Објављивање публикације финансира се из средстава предвиђених за обележавање 175 година САНУ; Каталог *Из прошлости Српске академије наука и уметности*, на предлог Одељења историјских наука, у серији САНУ „Галерија Српске академије наука и уметности“, у тиражу од 1.000 примерака; *Српска академија наука и уметности* – брошура, као вансеријско издање Председништва, броширани повез, у тиражу од 1.000 примерака. За уредника је именован потпредседник САНУ академик Зоран В. Поповић.

Председништво САНУ је, на предлог академика Предрага Пипера, донело одлуку да се у корпус издања САНУ на предстојећем Сајму књига у Београду уврсти и часопис *Јужнословенски филолог*, као издање САНУ и Института за српски језик САНУ.

Председништво САНУ је усвојило следеће предлоге председника САНУ академика Владимира С. Костића у вези са наставком дискусије поводом анализе резултата избора за нове чланове САНУ у 2015. години и припреме наредних избора: да се на основу предложених, али и евентуалних нових идеја на седници

Председништва САНУ дефинишу они предлози који су прихватљиви за разматрање (рок три недеље); да се на следећој седници Председништва САНУ, средином новембра, разматрају прихватљиви предлози и утаничи текст предлога који би био достављен одељењима САНУ на коначно разматрање (рок око два месеца); да је потребно да одељења САНУ започну дискусије након што Председништво САНУ утврди оквир за дискусију, чиме би се избегле недоумице око идеја које су у претходним разговорима означене као неприхватљиве или тешко прихватљиве. Закључено је и да представници одељења у Председништву САНУ у року од три недеље треба да председнику САНУ академику Владимиру С. Костићу доставе дефинисане предлоге који ће се разматрати на следећој седници Председништва САНУ (друга половина новембра т. г.).

Председништво САНУ усвојило је програм *Дан отворених врата САНУ*.

Председништво САНУ се сагласило са предлогом академика Часлава Оцића да радна тела САНУ (одбори, комисије и др.) на предавања и научне скупове који се организују у САНУ позивају своје сараднике-стипендисте.

Осма седница

Председништво САНУ је са задовољством примило к знању следеће информације: да је академик Богољуб Станковић добио "ICFDA 16 Anatoly Kilbas Award: Life Achievement Award", која му је уручена током International Conference on Fractional Differentiation and its Applications, ICFDA 16; да је академику Матији Бећковићу за књигу *Огледало* (изабране нове песме на српском и македонском језику), 10. октобра 2016. године додељена међународна награда „Арка“ за најбољу књигу домаћег писца (награду „Арка“ додељује истоимена издавачка кућа из Смедерева); да је академик Матија Бећковић добитник овогодишње награде „Лазар Вучковић“, коју додељује приштински недељник Јединство, једини косметски лист на српском језику (на књижевној вечери одржаној 11. октобра 2016. године у Дому културе у Грачаници добитнику је уручена награда која носи име трагично настрадаоог песника са Космета); да је жири за доделу награде „Рачанска повеља“ 12. октобра 2016. године донео одлуку да се „Рачанска повеља“ ове године додели академику Матији Бећковићу, а уручење је обављено 16. октобра 2016. године у манастиру Рача, у оквиру свечаног затварања свечаности; да је академик Дејан Поповић изабран за председника, а дописни члан САНУ Слободан Вукосавић за потпредседника ЕТРАНА (конференција и асоцијација електроинжењера Србије); да је академик Нинослав Стојадиновић изабран за главног уредника часописа *Facta Universitatis: Electronics and Energetics* (наведени часопис је увршћен у ESCY листу); да су академик Душан Теодоровић и проф. Милан Јанић аутори књиге *Transportation Engineering: Theory, Practice and Modeling*, коју је издала издавачка кућа „Elsevier“; да је академик Љубомир Симовић добитник награде „Дејан Медаковић“ издавачке куће „Прометеј“ за књигу *До Оба и Хуангпау*; да је International Conference of Fractional Differentiation and Applications (Novi Sad, Serbia, July, 18–20, 2016) доделила академику Теодору Атанацковићу награду „Mittag-Leffler Award: FDA Achievement Award“ (for cumulative contribution to the field).

Председништво САНУ упознало се са Извештајем потпредседника САНУ академика Љубомира Максимовића о учешћу на ванредној генералној скупштини, односно скупштини уједињења двеју најважнијих међународних научних организација – ICSU (International Council of Science), чији је САНУ члан и ISSC (International Social Science Council), као и са Извештајем академика Часлава Оцића са скупа „КПК у дијалогу са светом: иновације у глобалном економском управљању“, који је одржан од 13. до 15. октобра 2016. године у Чунгџингу, Кина.

Поводом анализе резултата избора за нове чланове САНУ у 2015. години и припреме наредних избора, Председништво САНУ донело је одлуку да чланови Председништва САНУ у што краћем року доставе председнику САНУ академику Владимиру С. Костићу свој став о предлозима датим у *Завршним разматрањима*, након чега ће председник САНУ сачинити нови коначни текст који ће упутити на разматрање одељењима САНУ.

Председништво САНУ замолило је генералног секретара САНУ академика Марка Анђелковића да се приступи изради *Каталога издања САНУ*.

Председништво САНУ донело је одлуку да се назив Академијског одбора за проучавање живота и рада српских научника преименује у Академијски одбор за проучавање живота и рада српских научника и писање историје САНУ.

Девета седница

Председништво САНУ са задовољством је примило к знању следеће информације: Српској академији наука и уметности Бошњачки институт Фондације Адиле Зулфикарпашића доделио је захвалницу за подршку, успешну сарадњу и партнерство, а поводом 15 година рада и деловања Института; академику Видојку Јовићу и Одељењу за математику, физику и гео-науке САНУ Српско геолошко друштво уручило је плакете за допринос активностима Друштва.

Председништво САНУ упознало се са Извештајем председника Огранка САНУ академика Стевана Пилиповића са округлог стола на тему „Вредновање у науци“ и са Извештајем дописног члана САНУ Слободана Марковића о учешћу у раду Првог интернационалног научног форума „Појас и пут иницијатива“, у Пекингу.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић је у обраћању члановима Председништва САНУ нагласио следеће: да је текућа година – година бројних активности у САНУ у којој су обележени извесни успеси, као и извесни неуспеси, нагласио је да је реституисана улога Председништва САНУ, које је одржало девет састанака, и најавио је месечно састајање убудуће. У осврту на рад на систематизацији и организацији радних места у Служби САНУ нагласио је да је израда предлога текста највећа заслуга генералног секретара САНУ академика Марка Анђелковића, који је тренутно одсутан услед болести. У име Председништва САНУ зажелио је генералном секретару САНУ академику Марку Анђелковићу брз опоравак уз очекивање да у следећој години настави рад на започетом послу.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић нагласио је да је финализован рад на формирању Огранка САНУ у Нишу самим оснивањем Огранка и именовањем његових органа управљања.

Констатовао је да је стабилизован рад Огранка САНУ у Новом Саду, као и да се крајем т. г. приступило решавању проблема у вези са радом Центра за научно-истраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу.

Интензивирана је сарадња са државним органима, установама и институцијама, са променљивим успехом. У том смислу, чланови САНУ су ангажовани у бројним радним телима.

Одржаване су редовне конференције за штампу како би се јавност више упознала са радом САНУ.

Покренута је јавна дебата око Меморандума САНУ, формиран је иницијални одбор будућег Центра за дигитализацију САНУ, интензивирана је сарадња са институтима САНУ, формиран је Клуб пријатеља и добротвора САНУ, у одсуству генералног секретара САНУ замољен је дописни члан САНУ Радомир Саичић да преузме послове око руковођења изразом нове веб-презентације САНУ, урађена је климатизација Галерије САНУ, а у току је и припрема радова за климатизацију

Архива САНУ и Библиотеке САНУ, и приступило се и парцијалном сређивању Свечане сале САНУ.

САНУ се ангажовала у области науке, културе, образовања, и то организовањем бројних симпозијума, састанака, предавања, изложби, трибина и других догађаја.

САНУ је успешно деловала кроз рад својих радних тела, нарочито кроз рад својих одбора, те се приступило формирању и нових одбора: Академијског одбора за сарадњу са нашим научницима и уметницима у иностранству, а у плану је и формирање одбора који ће се бавити прикупљањем грађе о узроцима сукоба у Југославији, под руководством дописног члана САНУ Љубодрага Димића.

Интензивирана је и међународна сарадња, нарочито са Академијом наука и уметности Републике Српске, Македонском академијом наука и уметности, Црногорском академијом наука и уметности и Румунском академијом. У 2017. години најављена је посета председника Мађарске академије и Бугарске академије Српској академији наука и уметности.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић нагласио је да сматра да је Председништво САНУ уложило озбиљан напор у промишљање проблема изборног циклуса у чланство САНУ, меморандумског питања и др.

Такође, председник САНУ академик Владимир С. Костић указао је на своју грешку да је због заблуде око назива подносиоца молбе одобрено Европској академији наука, иновација и одрживог развоја коришћење сале у згради САНУ.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић захвалио је на успешном и одговорном раду свим члановима Председништва САНУ.

Председништво САНУ донело је одлуку да се Издавачки план САНУ за 2016. годину допуни штампањем следећих рукописа: каталогом Галерије науке и технике САНУ „Великани српске медицине“ који ће пратити истоимену изложбу; брошуром за изложбу *Српска академија наука и уметности 1841–2016*, која ће пратити редовну публикацију изложбе, као вансеријско издање, у тиражу од 1.000 примерака.

Председништво САНУ је донело одлуку да формира Академијски одбор за сарадњу са нашим научницима и уметницима у иностранству. За чланове Одбора именовани су: академик Тибор Варади, академик Исидора Жебељан, академик Часлав Оцић, академик Душан Оташевић, академик Дејан Поповић, академик Љубисав Ракић, академик Милена Стевановић, академик Живорад Чековић, дописни члан САНУ Слободан Грубачић, дописни члан САНУ Миодраг Марковић, дописни члан САНУ Миодраг Матељевић, дописни члан САНУ Велимир Радмиловић и дописни члан САНУ Зоран Радовић. Председништво САНУ је за копредседнике Академијског одбора именovalo академика Живорада Чековића и дописног члана САНУ Зорана Радовића.

Председништво САНУ је усвојило достављени текст поводом анализе резултата избора за нове чланове САНУ у 2015. години и припреме наредних избора и донело одлуку да се до краја 2016. године текст достави секретарима одељења САНУ за све чланове одељења САНУ, уз измену броја чланова Одељења за математику, физику и гео-науке (наведено је 27 чланова, а треба да стоји 25 чланова).

Чланови Председништва САНУ захвалили су председнику САНУ академику Владимиру С. Костићу на уложеном раду и подизању угледа САНУ у јавности.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић честитао је предстојеће новогодишње и божићне празнике и пожелео свима пуно здравља.

3. СКУПШТИНА

Редовно заседање

Годишња скупштина Српске академије наука и уметности одржана је 26. маја 2016. године.

Скупштином је председавао председник Српске академије наука и уметности академик Владимир С. Костић.

Отварајући редовно годишње заседање Скупштине САНУ, председник је поздравио све присутне чланове Академије и са дубоким жаљењем констатовао да су од прошлог заседања Скупштине 2015. године преминули многи значајни чланови САНУ и то: редовни чланови Драгомир Виторовић, Стеван Карамата, Милорад Екмечић, Владислав Стефановић, Борислав Јовановић, Драгољуб Живојиновић, Милева Првановић и Зоран Максимовић; дописни чланови Милорад Бојић и Јанос Бањаи, и инострани чланови Томе Серафимовски и Хироши Акиама. Председник САНУ академик Владимир С. Костић је замолио присутне да минутом ћутања одају пошту и призову сећања на преминуле колегинице и колеге.

Затим је председник САНУ академик Владимир С. Костић констатовао да постоји потребан кворум за пуноважан рад Скупштине. Српска академија наука и уметности има 105 редовних и 36 дописних чланова, што чини укупно 141 члана. У кворум се према извештају одељења и према закључку Извршног одбора САНУ не рачуна 10 чланова: 6 редовних и 4 дописна члана који у периоду од преко годину дана нису учествовали у раду Академије. Према томе, за пуноважан рад Скупштине потребно је да присуствује најмање 66 чланова, а данашњој Скупштини присуствује 89 чланова, 66 редовних и 23 дописна. У том смислу за доношење одлука на Скупштини САНУ потребно је 45 гласова. За доношење одлуке о променама Статута САНУ потребна је квалификована већина од 66 гласова, без обзира колики је кворум на данашњој Скупштини.

Уз позив на Скупштину, свим члановима САНУ је достављен дневни ред са пропратним материјалом, који је усвојен без примедба.

Председавајући је навео да се на дневном реду налази тачка 23: Доношење измена и допуна Статута САНУ и да се у складу са Статутом САНУ она доноси, како је горе наведено, квалификованом већином.

Затим је Скупштина прешла на рад према дневном реду:

1. Усвајање Записника са заседања редовне Годишње скупштине САНУ одржане 11. јуна 2015. године, који се налази у Годишњаку САНУ а доступан је на интернет презентацији
Записник је усвојен без примедба.

2. Избор оверача записника

За овераче записника предложени су и изабрани академик Мирјана Живојиновић и академик Градимир Миловановић.

3. Беседа председника Српске академије наука и уметности академика Владимира С. Костића

Поштовани чланови Српске академије наука и уметности,

Једногодишње искуство у координисању активности САНУ несумњиво омогућава доношење извесних, мада не и коначних, нити посебно општих закључака, који би се могли довести у везу са предвиђањима блиске будућности САНУ. У данашњем обраћању, практичност сам претпоставио некој својој начелној умишљености, бирократски прагматизам потреби да пред Вама гласно и слободно размишљам.

На самом почетку и у покушају да вредносно дефинишем сопствени једно-годишњи ангажман, био бих неискрен ако бих сакрио да у устима више осећам горчину неуспешности него свест о некаквим постигнућима, којих је било, али који припадају мојим колегама из Извршног одбора и одређеном броју сваког поштовања вредних чланова САНУ. Суочавајући се са наредне три године, стрепња је искорачила испред оптимизма. Покушаћу да неке своје дилеме објасним у пар кратких теза, свесно ризикујући Вашу љутњу и неслагање:

1. САНУ је изузетно сложена институција (лично верујем да велики број њених чланова и не слуги шта се све догађа под овим кровом), која је у дугом периоду постојања почела да се превише ослања на инерцију своје традиције и устаљене навике. И то је, да не кријем, неуспешни еуфемизам за извесну запуштеност механизма координације, односно усклађеног деловања: од недостатка елементарног протокола, правила у трошењу средстава, односа међу одељењима, односа чланова и администрације, односа унутар саме администрације (који су далеко од оптималних и под сенком специфичних патернализама који манифестују наши чланови), нерешеног обрасца старања над институтима САНУ, чије су делатности повремено у колизији са интересима оснивача итд. Упустили смо се у решавање појединих од наведених проблема, али је прерано да оцењујем успешност, односно неуспешност таквих покушаја. Међутим, део кривце је и на нама самим, односно нашим основним организационим јединицама, одељењима. Наиме, на читав низ извршних функција које захтевају усредсређену активност и функционисање или бирамо исте људе или наше угледне чланове који најалост, из различитих, а најчешће здравствених разлога, нису у могућности да на прави начин одговоре обавезама. Укратко, потребна нам је знатно већа скрупулозност (јер дужни смо и да бринемо једни о другима) и одговорност при избору наших чланова у различитим телима у којима се артикулише, између осталог, и значај САНУ. А нас је, даме и господо, толико колико нас је!

2. Доживљај који наша јавност има према САНУ и даље је више него контроверзан, разапет између крајности. Међутим, много више забрињава став дела чланова према активностима САНУ: ради се о уочљивом недостатку елементарне лојалности према установи и колегама и то се може илустровати нашим присуством на различитим активностима САНУ, тј. отварањима изложби или симпозијума, присуства беседама, до коначних испраћаја. Како очекујемо долазак других на садржаје САНУ, који своју пуну харизму добијају тек уз наше присуство, ако нас је готово по правилу присутно тек неколицина. Неко ко покушава да координира активности САНУ суочиће се са до гротескности универзализованим објашњењима да је нешто изван видокруга интересовања појединца или да није у склопу активности одељења (као да је САНУ конфедерација одељења, и као да смо изабирани само због постигнућа у уским хиперспецијализованим маргинама професионалне делатности). Тренутна заузетост пословима као ехо, као увредљиви стереотип повремено се понавља на било какав предлог ангажмана. Чак и скрупулозна, беневољентна анализа делатности чланова САНУ у протеклој години указује да је неку општију ангажованост изван пуког постојања у САНУ испољило мање од 60 (прецизније 58) од 141 члана (43%). И да се одмах одредим: постојање или одсуство ангажовања нема корелације са годинама академика или њиховим здравственим стањем – напротив. Према томе, морамо се позабавити одговором на питање: Шта је САНУ нама, и шта смо ми њој? Избором за члана САНУ треба промовисати став да је САНУ у свом трајању била и још увек јесте радна, али и почасна институција. Лично мислим да је САНУ, ако га уопште има, свој дуг према нама, својим члановима увелико испунила. У мом случају и преплатила.

Питање је колико ми отплаћујемо свој дуг САНУ и јесмо ли га уопште свесни? Ослободимо се обмане неупитног трајања: још како нам и живима мере репове. Свако од нас је својим избором за члана требало да САНУ прихвати у потпуности и као своју институцију кроз коју ће се надаље промовисати путем њене афирмације на најширем друштвеном плану: она није резонантна кутија која само треба да појачава звуке наших успеха и делатности ван ње. Неопходно је да управо кроз њу у годинама након избора испољавамо своју креативност и барем део својих резултата (научних или уметничких, све једно).

3. Трећа и последња тачка мог обраћања тиче се промишљања будућности САНУ, а у ширем смислу улоге националне академије у 21. веку. Садашњи статус тражи 3 упоришна одговора, који су унутар саме САНУ у овом тренутку извор дилема и нестабилности.

Традиционално, ми смо академија наука и уметности или уметности и наука (како Вам драго) и дубоко верујем, тако треба и да остане. И унутар саме САНУ постоје сумње у овакво устројство и став да је раздвајање могуће решење. Ради се о погубној идеји, не само због традиције, већ и због кохезионе улоге коју САНУ има и треба да има у Србији, због преимућства интегративног деловања коју ова пола омогућавају. Наставак такве идеје је и да САНУ треба да има представника из сваке гране наука и уметности. Држим да нико од нас није примљен само због онога што је урадио у уским оквирима струке. Заблуда omnipotentности САНУ није потпуно напуштена и она за резултат има извесну изолованост у неким областима. Отворена академија која обезбеђује простор комуникације компетентним и одговорним појединцима, уз обогаћивање њихових могућих афилијација нашој кући (не само кључно дописно и редовно чланство) чини ми се да би дало потребну динамику и разноликост у компетентностима. Али сумња ипак тиња! Нису ли резултати претходних избора, избегавајући и коначно, апсолутно се не слажући са једноставном расподелом кривице („они други нека је носе“), довели до озбиљне неравнотеже међу областима, која нерешена прети да у годинама пред нама унеколико уруши и углед саме САНУ, већ кородирајући споне међусобног поверења. На томе се тренутно озбиљно ради и ниједна идеја није сувишна, довољно је само да их дате! Коначна тачка неспоразума: радна или почасна САНУ, а уколико радна, колико радна? У времену постмодерних релативизација вредности и постигнућа, нема инсигнија почасте које неће бити доведене у питање, укључујући и елементарну сврсисходност САНУ – коначно, то се и догађа у „спонтаним“ реакцијама на наш рад, истина најчешће игнораната, које ипак доминантно копка не шта сте урадили, шта радите, већ колики је академијски додатак? Уверавам Вас у оно што вероватно и сами знате, да су садржаји нашег рада најбоља одбрана од зловоље једне уморне и вишеструко преварене јавности. И година за нама, хвала свима који су дали допринос, то је добро илустровала!

Управо стога смо се одлучили да 2016. година буде година наших размишљања о САНУ барем у првој половини 21. века, у који смо узгред доброано ушли. Свако понаособ је писмом замољен да сам или са колегама у формалним или неформалним групама, у оквиру одељења, одбора, итд. дате своје мишљење и предлоге о организацији, структури, начину вођења, избору и стратификацији чланства, формама активности, буквално о сваком елементу живота САНУ да би потом заједнички одлучили о даљим правцима. Улазимо у јун, а Извршном одбору је своја размишљања предало само десетак чланова. Не оптужујем, опомињем!

На крају свог обраћања могао сам слаткоречиво да хвалим оно што је постигнуто и што није мало – али, управо зато што Вас поштујем сматрао сам својом обавезом да говорим искрено, по цену да моја искреност буде доживљена као

агресивна и непријатна. А не бих се трудио да будем искрен да не верујем да САНУ има унутрашњу моћ и мудрост да буде успешна, потребна и неопходна, да не верујем да и сами схватате да она сем нас нема никога другог. На крају, молим Вас да и Ви према мени будете искрени, а свестан сопствених резултата, вероватно и непријатни.

4. Извештај о раду САНУ за 2015. годину, који подноси генерални секретар САНУ академик Марко Анђелковић

Уважени господине председниче САНУ, поштовани потпредседници САНУ, поштовани председниче Огранка САНУ у Новом Саду, цењени чланови САНУ, даме и господо,

На основу релевантних извештаја одељења, јединица и одсека Службе САНУ, као и извештаја Огранка САНУ у Новом Саду и извештаја Центра за научно-истраживачки рад у Нишу, подносим Скупштини Српске академије наука и уметности извештај о раду Академије у 2015. години. Без обзира на упозорење, или боље речено, с обзиром на упозорење које је дао председник, о томе у ком правцу треба да размишљамо да уложимо напоре, ја ћу у овом тренутку ипак слободно изнети генералну оцену да је свеукупни рад у оквиру Академије у наведеном временском периоду, то значи прошле године, био доста интензиван, свеобухватан и, што је најважније, продуктиван. Мислим да ти постигнути резултати показују да се САНУ понаша још увек у складу са својим трајним обележјем, а то је да је она радна установа која само кроз интензиван и актуелизован, сврсисходан рад, постојање и остваривање вредних резултата може у садашњем времену да оправда своју историјску улогу, као и нормативно утврђени статус највише научне и уметничке установе у Србији. У свом свакодневном раду, а посебно у амбијенту редовне Годишње скупштине САНУ, ми смо сигурно позвани да оценимо резултате свог рада у одређеном задатом временском периоду, као и да постигнуте резултате пружимо на увид јавности, очекујући објективан и критичан став и оцену нашег рада.

Чланови САНУ су у 2015. години радили на реализацији 167 пројеката које финансира Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности. Велики број чланова Академије био је ангажован на пословима координације и/или непосредне реализације 118 научних пројеката који се одвијају у оквиру 22 билатерална споразума са иностраним националним академијама наука. Истовремено је немали број чланова САНУ био ангажован у својству руководиоца и/или истраживача на пројектима чија се реализација одвија у оквиру научноистраживачког програма ресорног министарства Владе Републике Србије. Вредна је пажње и чињеница да је одређени број чланова САНУ ангажован и на међународним научноистраживачким пројектима, по правилу у својству водећих истраживача. Резултати свеукупног наведеног ангажовања чланова САНУ на научноистраживачким пројектима учињени су доступним најширој научној јавности, према расположивим подацима, у више од 630 научних публикација. Хоћу да верујем да највећи број тих радова, ако не и сви, што би било пожељно, носе и афилијацију Српске академије наука и уметности.

Пажње су вредни подаци да је током 2015. године у организацији САНУ, или у њеном непосредно ангажовању, одржано преко 25 научних скупова, три научне конференције, четири округла стола, око 20 научних предавања и више тематских састанака. Желим овом приликом да истакнем да је близу половине свих активности на овом плану, значи плану предавања и научних скупова, реализовано у оквиру нове форме рада у Српској академији наука и уметности, а то је организовање тематских циклуса предавања. Тако је у оквиру циклуса „Проблеми јавног здравља у Србији“ одржана научна конференција „Шећерна болест: савремена достигнућа и изазови“. Други циклус предавања одвијао се под називом

„Гени и геном“. Наведене активности су својом посећеношћу и интерактивним учешћем присутних потврдиле очекивања у погледу целисходности и оправданости установљивања ових форми рада. Поред обраде научних, стручних и уметничких тема, одређен број скупова био је посвећен актуелним проблемима који су присутни у животу и раду научне и високошколске заједнице, о чему је разговарано у оквиру трибине „Наука: стање, стратегија, перспективе“ и на округлом столу „Докторске студије у Србији: где смо данас и куда идемо?“

Током прошле године Српска академија наука и уметности, укључујући и Огранак САНУ у Новом Саду, објавила је 54 књиге. Међу овим публикацијама објављена су и капитална дела као што су: „Законик цара Стефана Душана“, „Срби и Први светски рат 1914–1918“, „Документи о спољној политици Краљевине Србије 1903–1914“ и „Јован Цвијић: живот, дело, време“. Изузетно запажена активност, која је на одређени начин логички повезана са издавачком делатношћу, остварена је, слободан сам рећи, на већ традиционалним трибинама Библиотеке САНУ, којих је у 2015. години било 22, а на којима је промовисано 25 наслова.

У Галерији САНУ одржано је шест изложби, као и 74 концерта. У Галерији науке и технике САНУ приређено је 11 изложби, а у Галерији Огранка САНУ у Новом Саду приређено је и представљено јавности 13 изложби. Галерија науке и технике САНУ преузела је на себе улогу организатора и домаћина једне нове манифестације а то је циклус „Сусрети са ствараоцима – Мастерклас“, као једног потпуно новог вида активности у оквиру САНУ, који треба да у широј јавности, нарочито код млађег дела популације, промовише успехе у раду првенствено дугогодишњих чланова САНУ и тиме уједно охрабри млађе ствараоце у области науке и уметности да свој рад наставе у нашој средини. Током 2015. године организована су два сусрета на којима су се представили академици Никола Хајдин и Милан Лојаница.

Ако се узму у обзир само нека, условно речено „јавна“ догађања која су овде апострофирана из читавог контекста активности САНУ, може се рећи да се сваки други дан у току протекле године одвијала или одигравала нека научно-стручна или уметничка активност која је носила обележје Српске академије наука и уметности. Узимајући, пак, у обзир свеукупне активности које су реализоване током 2015. године, које овде из разлога рационалности коришћења времена нису могле бити све поменуте, та учесталост је, верујте ми, много већа.

Имајући у виду да се свим члановима Српске академије наука и уметности редовно достављају записници са састанака Извршног одбора и Председништва САНУ, ценим да нема потребе да се рад ових тела посебно и шире апсолвира. Међутим, желим само да напоменем да је у протеклој години закључено седам споразума или протокола о узајамној сарадњи и координацији активности, првенствено са институцијама и стратешким партнерима који су посвећени сличним друштвеним активностима и задацима као и САНУ, или су сами вољни да помогну Академији у њеном раду. Такође су интензивиране активности за сређивање фондова САНУ и стварање услова за евентуални повраћај имовине САНУ у процесу реституције. У прошлој години је формирано и Друштво пријатеља и добротвора САНУ. У оквиру активности на унутрашњем организационом консолидовању Академије, а након свеукупног сагледавања постојећег стања и потребе унапређивања ефикасности и квалитета пословања у Служби САНУ, започет је поступак припреме нових аката о организацији и систематизацији Службе и очекује се да овај посао буде окончан до краја првог полугодишта ове године.

У мноштву активности и догађања у оквиру Српске академије наука и уметности свакако да специфично место по мултидимензионалности припада изборном процесу који је у току прошле године окупирао и узео доста наших

активности при предлагању и целој процедури за нове редовне, дописне и иностране чланове. Цела процедура, као што вам је познато, окончана је Изборном скупштином одржаном 5. новембра 2015. године. Дозволите ми да се у најкраћим цртама осврнем на ток и резултате избора, односно само на резултате избора за нове дописне чланове САНУ. У преткандидационим поступцима у оквиру одељења САНУ евидентирана су 73 потенцијална кандидата за дописне чланове. На конкурс који је расписала Академија за предлагање кандидата за нове дописне чланове САНУ, од верификованих институција ван Академије пристигао је 51 предлог, који је у потпуности испуњавао пропозиције Конкурса. Сходно наведеном, укупан број потенцијалних кандидата за нове дописне чланове САНУ био је 124. Од тог броја су 59% били прелиминарно разматрани потенцијални кандидати у одељењима САНУ, а 41% су били предлози који су потицали од институција ван САНУ. У тзв. другом кругу гласања у оквиру одељења САНУ, када се гласало о свим предложеним кандидатима за нове дописне чланове без обзира на то ко је предлагач, 30% кандидата добило је двотрећинску већину, или већи број од тога, а 9% кандидата добило је већину гласова присутних. На основу таквих резултата гласања у одељењима 27% (33) кандидата прелиминарно предложених за нове дописне чланове квалификовало се за предлагање Изборној скупштини САНУ. На Изборној скупштини, као што вам је познато, изабрано је 14 нових дописних чланова, тј. 42% од предложених. Од тог броја је 11 новоизабраних дописних чланова, или 79%, било предложено Изборној скупштини САНУ од стране одговарајућих одељења на основу двотрећинске већине гласова. Свих наведених 11 новоизабраних дописних чланова било је иницијално предложено од стране одељења САНУ, а три новоизабрана дописна члана, или 21%, била су иницијално предложена од стране квалификованих институција ван Академије, а они су били предложени Изборној скупштини на основу гласова већине присутних чланова одељења на гласању за коначно утврђивање предлога кандидата за нове дописне чланове САНУ.

На основу изнетих података које сам циљано желео да вам саопштим намеће се закључак који желим да поделим са вама: процедура предлагања избора која је специфична по томе да се први пут избор нових чланова САНУ врши по процедури која је предвиђена Статутом САНУ, који је ступио на снагу 18. јуна 2014. године, није ни у којој мери утицала на пораст броја новопримљених дописних чланова у односу на ранију изборну процедуру. Исто тако, што је важно, може се закључити да наведена процедура у потпуности обезбеђује препознатљиве разлике између категорија кандидата који су на гласањима у одељењима добили двотрећински или већи број гласова и кандидата који су добили подршку већине чланова одељења, али мању од двотрећинске већине.

У контексту ове анализе и на основу податка колико у овом тренутку броји чланова САНУ, ја бих вас само информисао да је на дан 1. јануара 2015. године Српска академија наука и уметности имала 136 чланова, док је 31. децембра исте године, тј. релативно непосредно након одржаних избора за нове чланове САНУ, број чланова био 143.

У погледу рада Академије, свакако делите мишљење да САНУ не сме да буде сама себи сврха и да треба да има јасно дефинисану и прихваћену друштвену улогу, те мислим да је потребно сагледати друштвену запаженост наших активности и постигнутих резултата. Сигурно да томе нећу посветити све могуће анализе, али мислим да је један од релевантних показатеља извештавање медија о раду САНУ. Извршни одбор Српске академије наука и уметности организовао је четири конференције за штампу у 2015. години. Српска академија наука и уметности била је 132 пута присутна у штампаним и електронским медијима, на интернет порта-

лима и у агенцијским вестима. У 90% случајева радило се о прилозима са неутралним тоналитетом, под чиме се подразумева само обавештавање или преношење информација о догађајима у Академији за које су медији сматрали да их треба презентовати, или смо их ми путем своје службе за односе са јавношћу о томе обавештавали. 90% тзв. неутралних случајева чине изјаве појединих чланова Академије објављене у штампи или комплетни интервјуи чланова Академије. Но, од преосталих 10% прилога који нису неутралног тоналитета, 7% су имали позитивни тоналитет, а у 3% случајева радило се о текстовима, саопштењима или коментарима негативног тоналитета. Како год схватили ове показатеље, мислим да могу да изрекнем оцену с којом ће се сложити већина, да Српска академија наука и уметности није презентована колико треба, односно, да ради више, слободан сам рећи, много више него што се то у јавности примећује, односно, хајде да будемо конкретнији – региструје. Сигурно да бисмо желели да се то стање поправи и кад кажем 'региструје' није најважније регистровање наше активности у очима најшире јавности колико регистровање наше активности од стране институција, друштва и меродавних институција државе. Но, надам се да ћемо се сви потрудити да се ови показатељи измене, да својим актуелним и квалитетним радом, као и резултатима вредним пажње оправдамо оно што сам истакао на почетку – своју радну димензију и друштвену улогу која је и верификована, а то је да смо највиша научна и уметничка установа у Републици Србији. Хвала на пажњи.

5. Реч потпредседника САНУ из реда чланова Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука академика Зорана В. Поповића

Поштовани господине председниче, поштовани часници Академије, поштоване колегинице и колеге чланови САНУ, назив мог данашњег обраћања је „Радни капацитет Српске академије наука и уметности“.

Када говоримо о радном капацитету једне академије наука, морамо да направимо разлику између два основна типа академије наука. Академија наука може бити почасни клуб заслужних научника и уметника или највиша национална научна институција која активно доприноси научном развоју једне земље. У првом случају, разматрање радног капацитета такве академије није потребно. У другом случају, кад се ради о академији као кровној научној националној институцији која активно доприноси свеопштем развоју земље, неопходно је то чинити.

Радни капацитет савремене академије наука може се проценити узимајући у обзир бројност чланова и њихову старосну структуру и „покривеност“ појединих научних и уметничких области и дисциплина активностима чланова академије.

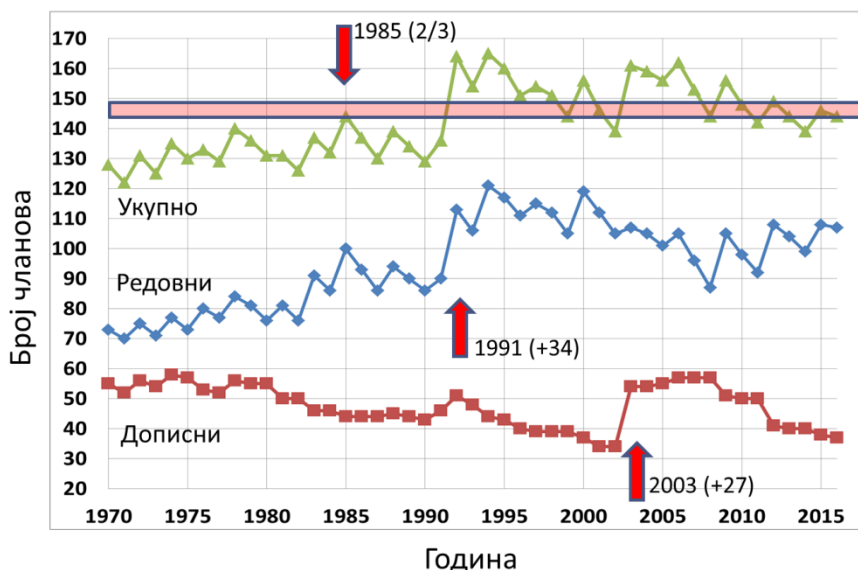
ПРЕГЛЕД ПРОМЕНЕ БРОЈА ЧЛАНОВА АКАДЕМИЈЕ У ПОСЛЕДЊИХ 45 ГОДИНА

На слици 1 приказана је промена броја чланова Академије у последњих 45 година, а која је настала као допуна дијаграма који је пре десет година поч. академик Стеван Коички објавио¹. Као што се са слике 1 види, број чланова Академије је у порасту у односу на 1970. годину (128 чланова). Последњих двадесетак година број чланова САНУ одржава се на вредности од око 150 чланова, што се усталило као природни *numerus clausus*.

---

¹ Говор академика Стевана Коичког на Редовној годишњој скупштини САНУ од 07.06.2007, штампан у Годишњаку CXIV.

Три догађаја треба поменути у овом временском раздобљу. Године 1985. прешло се са двогодишњег на трогодишњи изборни циклус што је довело до успоравања у порасту броја нових чланова за око 30% јер се наставило са примамом скоро истог броја нових чланова али у трогодишњем интервалу. Године 1991. дошло је до спајања Војвођанске академије и САНУ, којом приликом су примљена 34 нова члана. Вероватно је то повећање довело до „мршавих“ изборних резултата у наредним годинама тако да се почетком двадесетпрвог века број чланова већ свео на око 150. До значајног подмлађивања САНУ дошло је 2003. године када је примљено 27 нових чланова. Међутим, у наредним годинама није се наставило овим трендом, примано је у просеку око 13 нових чланова сваке треће године, тако да смо 2016. годину дочекали са само 37 дописних и 107 редовних чланова (тренутно САНУ броји укупно 142 члана).

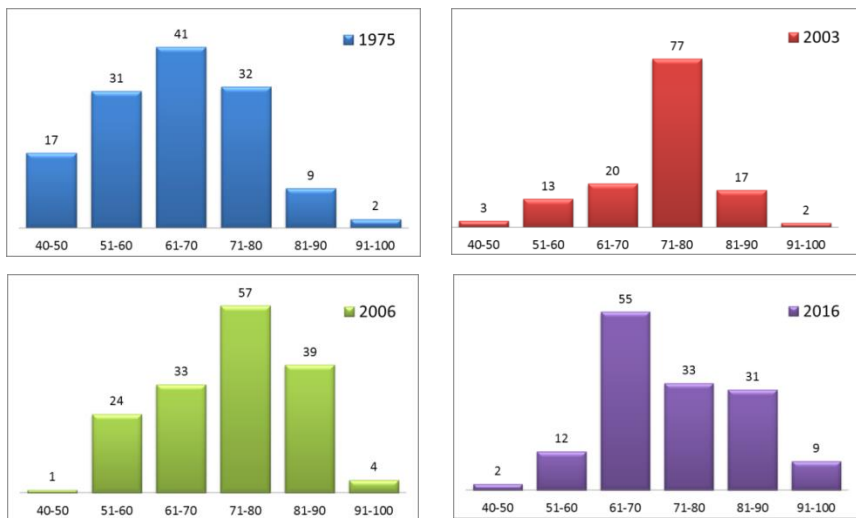

Слика 1. Промена броја чланова Академије у последњих 45 година

Као што се са слике 1 може видети број дописних чланова лагано опада, а број редовних расте, што представља неповољан тренд. Године 1970. однос броја дописних према броју редовних чланова се приближавао вредности од око 60%, што је знатно боље него 2016. године када је тај однос био око 34%. У многим европским академијама број дописних чланова је већи, а у најнеповољнијем случају, једнак броју редовних чланова. Ова пропорција је врло важна за радни капацитет академије, јер су дописни чланови, по правилу у животном добу између 40 и 60 година и још увек радно активни.

АНАЛИЗА СТАРОСНЕ СТРУКТУРЕ ЧЛАНОВА АКАДЕМИЈЕ

Радни капацитет Академије зависи не само од броја чланова већ, пре свега, од њихове старосне структуре. На слици 2 приказана је дистрибуција старосне структуре чланова Академије у временским интервалима од по 10 година за 1975, 2003, 2006. и 2016. годину.

Слика 2. Дистрибуција старосне структуре чланова Академије између 1975. и 2016. године

Најпожељнија, приближно симетрична, расподела старосне структуре била је 1975. године, са максимумом између 61 и 70 година. Благо асиметрична расподела са максимумом на 71–80 година је уследила 2003. године. Позитивно код ове расподеле је то што је њена асиметричност ка млађим годинама. Године 2006. дошло је до повећања броја чланова старости од 81 до 90 година, али је у основи цела расподела остала асиметрична ка млађим годинама. Најзад, 2016. године максимум расподеле је померен ка млађим годинама (61–70), што је свакако пожељно, али је неповољна њена значајна асиметрија ка старијим годиштима. Ако не дође до брзог и значајног подмлађивања, Академија ће имати значајно мањи радни капацитет него што је то тренутно.

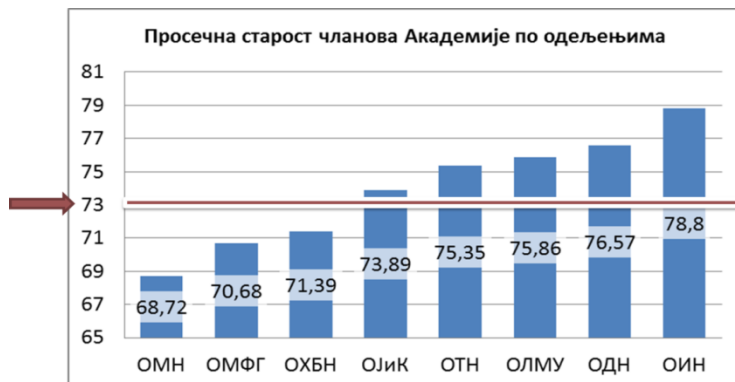
Старосна расподела броја чланова Академије у 2016. години у временском интервалу од по 5 година (у повећаној временској резолуцији) дата је на слици 3.

Слика 3. Старосна дистрибуција броја чланова САНУ у 2016. години

Значајно је што је максимум ове дистрибуције на члановима млађим од 70 година и да се ту негде налази и просечна старост свих чланова. Тачније, просечна старост свих чланова Академије је тренутно 73 године, што је много повољније него што се веровало. Имамо пет одељења која имају просечну старост

изнад овог просека и три одељења која су испод тог просека. Једна четвртина чланова је млађа од 65 година (слика 3). Оно што забрињава је просечна старост чланова појединих одељења Академије која је приказана на слици 4.

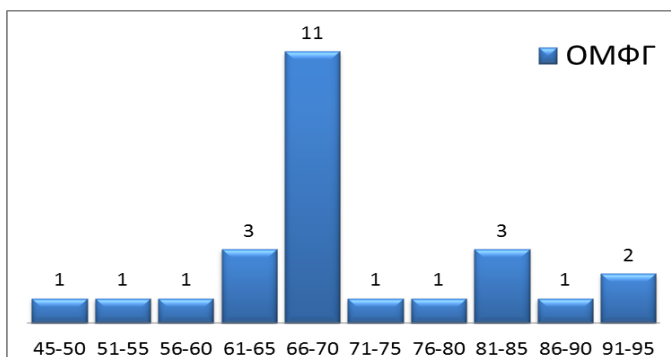
Слика 4. Просечна старост чланова Академије по одељењима

Као што се са слике 4 види, „најмлађе“ одељење је Одељење медицинских наука (ОМН), а „најстарије“ Одељење историјских наука (ОИН). Испод просечне старости Академије су и Одељења за математику, физику и гео-науку (ОМФГ) и Одељење хемијских и биолошких наука (ОХБН). Остала одељења, Одељење језика и књижевности (ОЈиК), Одељење техничких наука (ОТН), Одељење ликовних и музичких уметности (ОЛМУ) и Одељење друштвених наука (ОДН) по старости својих чланова налазе се изнад просечне вредности за Академију од 73 године.

АНАЛИЗА СТАРОСНЕ СТРУКТУРЕ ЧЛАНСТВА АКАДЕМИЈЕ ПО ОДЕЉЕЊИМА

Одељење за математику, физику и гео-науке (ОМФГ)

Одељење за математику, физику и гео-науке има укупно 25 чланова. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 5.

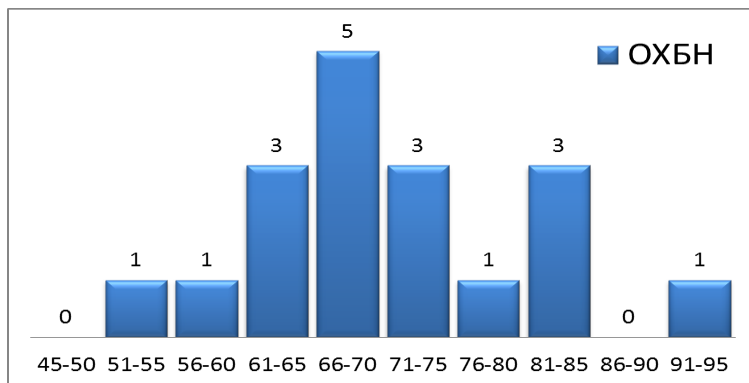

Слика 5. Старосна дистрибуција чланова Одељења за математику, физику и гео-науке

Као што се са слике 5 види, старосна дистрибуција чланова овог одељења је врло повољна. Највећи број чланова (њих 11) је у старосној доби између 66 и 70 година. Просечна старост свих чланова одељења је 70,68 година.

Одељење хемијских и биолошких наука

Одељење хемијских и биолошких наука има укупно 18 чланова чија је просечна старост 71,4 година. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 6.

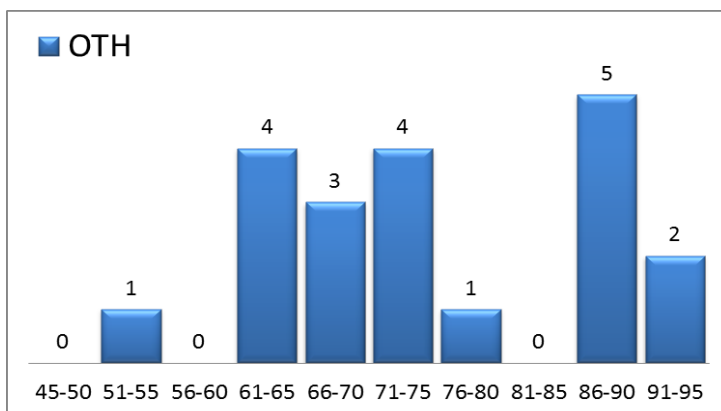

Слика 6. Старосна дистрибуција чланова Одељења хемијских и биолошких наука

И у случају овог одељења може се сматрати да је старосна дистрибуција врло повољна с максимумом на старосној доби између 66 и 70 година.

Одељење техничких наука

Одељење техничких наука има укупно 20 чланова чија је просечна старост 75,35 година. Четири члана овог одељења (Зеленовић Драгутин, Миловић Душан, Петровић Бошко и Ристић Момчило) већ одавно не учествују у раду ОТН. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 7.

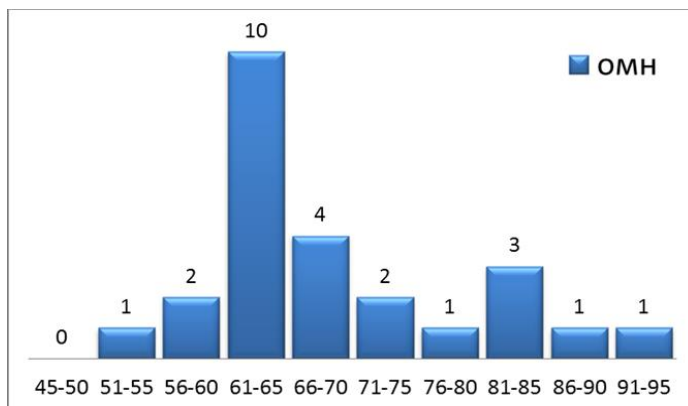

Слика 7. Старосна дистрибуција чланова Одељења техничких наука

С обзиром на то да је седам чланова одељења старости између 86 и 95 година може се сматрати да је старосна дистрибуција ОТН врло неповољна. Ипак, тринаест чланова одељења млађе је од 80 година, што представља значајан радни капацитет и овог одељења.

Одељење медицинских наука

Одељење медицинских наука има укупно 25 чланова чија је просечна старост 68,72 година. Један члан овог одељења (Симић Мирослав) већ одавно (од 1992) не учествује у његовом раду јер себе не сматра чланом Академије. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 8.

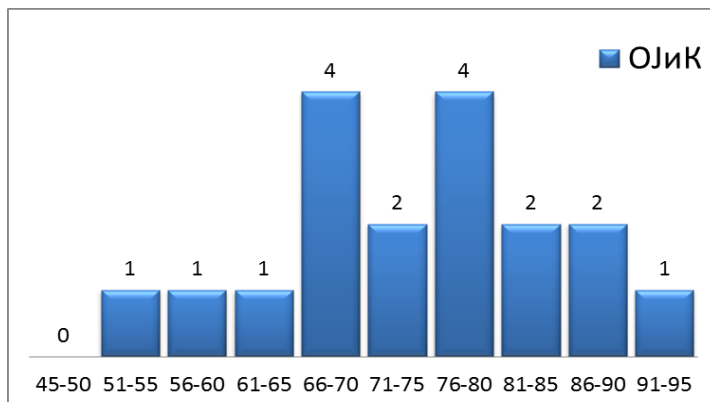

Слика 8. Старосна дистрибуција чланова Одељења медицинских наука

Види се да је у случају овог одељења старосна дистрибуција веома повољна, с веома израженим максимумом на старосној доби између 61 и 65 година, што представља велики радни капацитет самог одељења и целе Академије.

Одељење језика и књижевности

Одељење језика и књижевности има укупно 18 чланова чија је просечна старост 73,9 година. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 10.

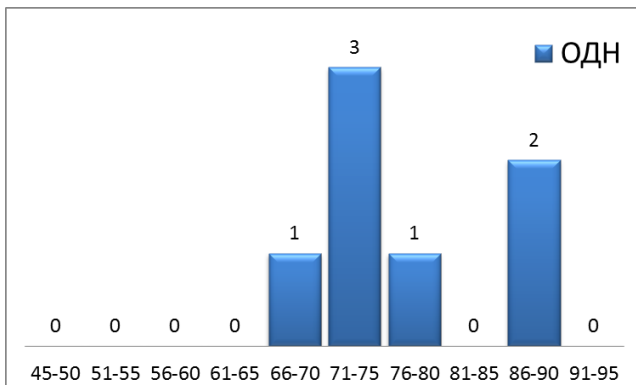
Слика 10. Старосна дистрибуција чланова Одељења језика и књижевности

Највећи број чланова овог одељења је старости између 66 и 80 година што представља солидни радни потенцијал одељења.

Одељење друштвених наука

Одељење друштвених наука има укупно 7 чланова чија је просечна старост 76,57 година. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 11.

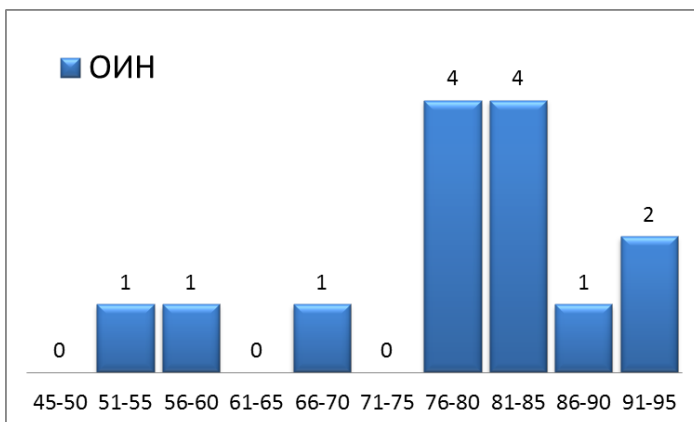

Слика 11. Старосна дистрибуција чланова Одељења друштвених наука

Највећи број чланова овог одељења је старости између 66 и 80 година (укупно 5). Уколико се под хитно број чланова овог одељења не повећа постоји велика опасност да се ово одељење угаси. Руководство Академије ће врло брзо морати да отвори дискусију, а председник Академије нас је све позвао да дамо предлоге како да тренутну ситуацију превазиђемо.

Одељење историјских наука

Одељење историјских наука има укупно 14 чланова. Просечна старост чланова одељења је највећа у Академији и износи 78,8 година. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 12.

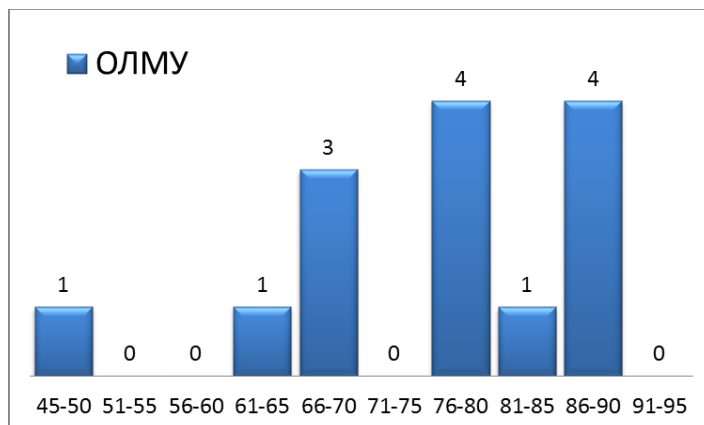

Слика 12. Старосна дистрибуција чланова Одељења историјских наука

С обзиром на то да је највећи број чланова одељења старији од 75 година (11 од укупно 14) веома је важан пријем нових чланова у овом одељењу.

Одељење ликовне и музичке уметности

Одељење ликовне и музичке уметности броји 14 чланова. Просечна старост чланова одељења је 75,86 година. Старосна дистрибуција чланова овог одељења у временском интервалу од 5 година приказана је на слици 13.

Слика 13. Старосна дистрибуција чланова Одељења ликовне и музичке уметности

И у случају овог одељења највећи број чланова је старији од 76 година (9 од 14) што подразумева што хитнији избор нових млађих чланова.

АНАЛИЗА ПОКРИВЕНОСТИ НАУЧНЕ АКТИВНОСТИ ЧЛАНОВИМА АКАДЕМИЈЕ

Номенклатуре по којима се наука дели по гранама, областима и научним дисциплинама се непрекидно допуњују и усавршавају. Најпознатије су „Фраскати“² и УНЕСКО номенклатуре³, а у Европској комисији је одомаћена подела наука према ЦЕРИФ номенклатури⁴. Ми смо се определили за ЦЕРИФ класификациону шему. Поред поменутих, постоји читав низ класификационих шема које доносе научна друштва, издавачи научне литературе, тела која се старају о науци итд. Користим ову прилику да се захвалим свима вама који сте се одазвали на моју молбу да своје истраживачке активности означите према ЦЕРИФ номенклатури, и поред тога што је она далеко од савршене. Без ваше помоћи ја данас не бих био у прилици да прикажем покривеност науке научним активностима наших чланова.

ЦЕРИФ шема целокупну научну делатност дели на пет грана и то: на хуманистичке науке, биомедицинске науке, природне науке и математику, друштвене науке и техничке науке (видети табелу 1). Нажалост, чланови наше Академије који

² У јуну 1963. године OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) организовала је састанак националних експерата за истраживање и развој у граду Фраскати (Frascati) у Италији. Резултат овог састанка је, поред осталог, номенклатура о подели науке на области и дисциплине, која је добила име Фраскати номенклатура, а која се у складу с развојем наука непрекидно усавршава.

³ Proposed international standard nomenclature for fields of science and technology, UNESCO/NS/ROU/257 rev.1 Paris, 5.12.1988. <http://unesdoc.unesco.org/images/0008/000829/082946eb.pdf>

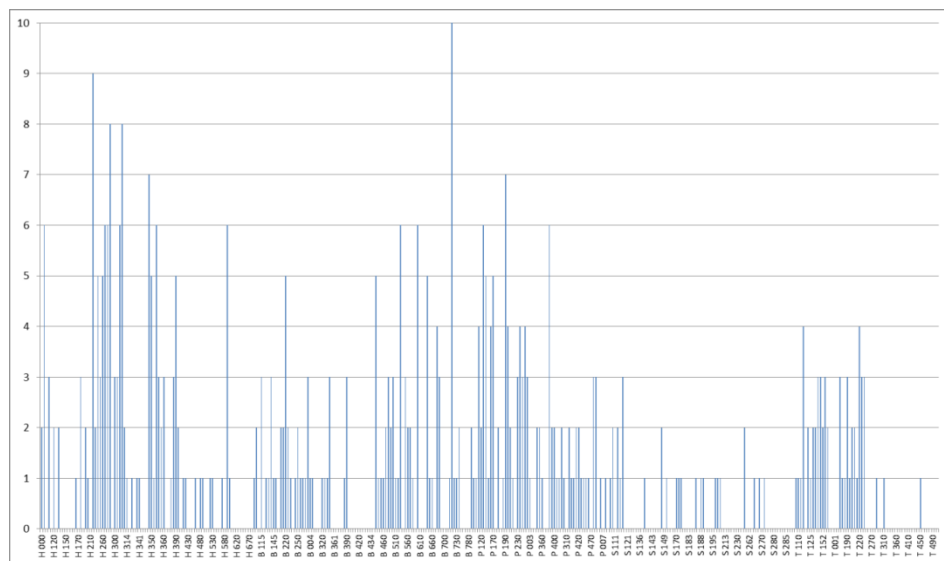
⁴ Заједничка европска истраживачка класификациона шема (Common European Research Information Format – CERIF), Official Journal of the European Communities, L189, 1991-07-13 p. 0001-0034, <http://cordis.europa.eu/cerif/home.html>

су писци, песници, композитори и уметници нису могли да буду заступљени у овој шеми, тако да ћемо сви бити ускраћени недостатком приказа њихових уметничких акивности и доприноса на уметничком пољу.

Табела 1. Подела наука по областима према ЦЕРИФ класификацији

H 000 Humanities	P 000 Natural sciences and mathematics
H 001 Philosophy	P 001 Mathematics
H 002 Theology	P 002 Physics
H 003 History and arts	P 003 Chemistry
H 004 Philology	P 004 Biochemistry, Metabolism
	P 005 Geology, Physical geography
B 000 Biomedical sciences	P 006 Palaeontology
B 001 General biomedical sciences	P 007 Astronomy
B 002 Biophysics	
B 003 Ecology	S 000 Social sciences
B 004 Botany	
B 005 Zoology	T 000 Techological sciences
B 006 Agronomics	T 001 Electronics and electrical technology
B 007 Medicine	T 002 Construction technology
	T 003 Transport technology

Резултати анализе покривености научних области и дисциплина акативно-стима наших чланова дати су на слици 14.

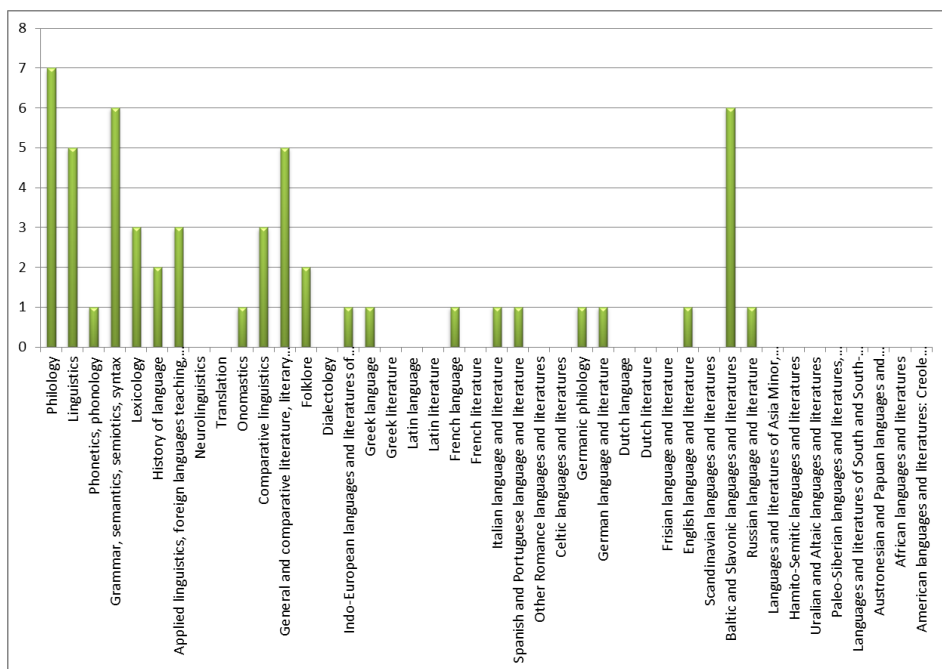

Слика 14. Покривеност научних области члановима Академије

На хоризонталној оси налазе се ознаке научних области и дисциплина, а на вертикалној оси број наших чланова који су активни у појединим дисциплинама. Пожељна расподела у овом случају је да имамо што више попуњених места по хоризонталној скали а што мање чланова по вертикалној скали. Уочава се да је највише чланова (укупно 10) активно у дисциплини дијагностика, што је очеки-

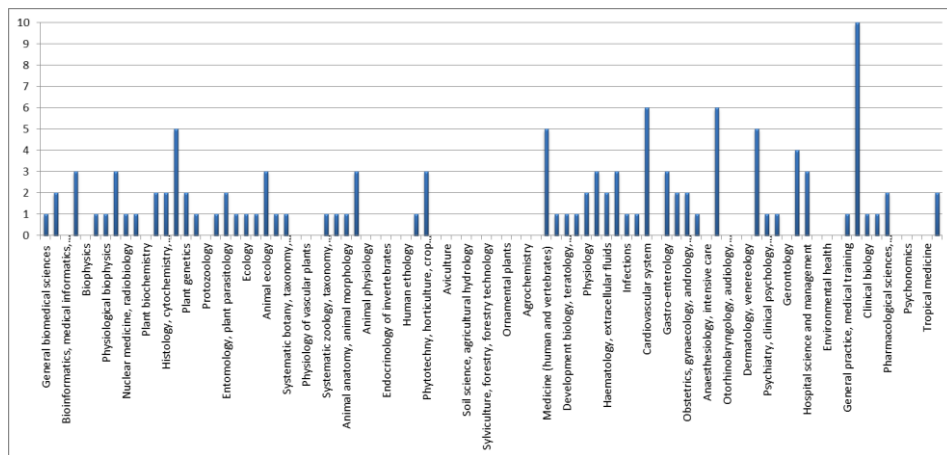
вано јер скоро сваки лекар у медицинским наукама обавља, поред осталог, и дијагностику болести пацијената којима се бави. Други „екстрем“ је у области хуманистичких наука, дисциплина филологија, у којој је активно 7 чланова академије, што је такође очекивано.

Приказ заступљености по појединим наукама дат је на сликама 15–19. На слици 15 приказана је покривеност хуманистичких наука и уметности активностима наших члановима. Треба истаћи да је филозофија у свим научним номенклатурама сврстана у хуманистичке науке, осим код нас где се налази међу друштвеним наукама. Зашто је то тако није нам познато. Види се да неке области овде нису заступљене, као што су на пример: етика и морал у области филозофије, у области историје уметности египтологија којом се нико не бави; при томе не кажем да треба да се бави, него само дајем као илустрацију где су ти „прозори“ (непокривеност). Што се тиче филологије, највећи прозор је на месту „егзотичних“ језика као што су: сибирски, афрички, итд. Такође је проучавање холандског језика непокривено. Исто важи и за грчку литературу, латински језик и латинску литературу.

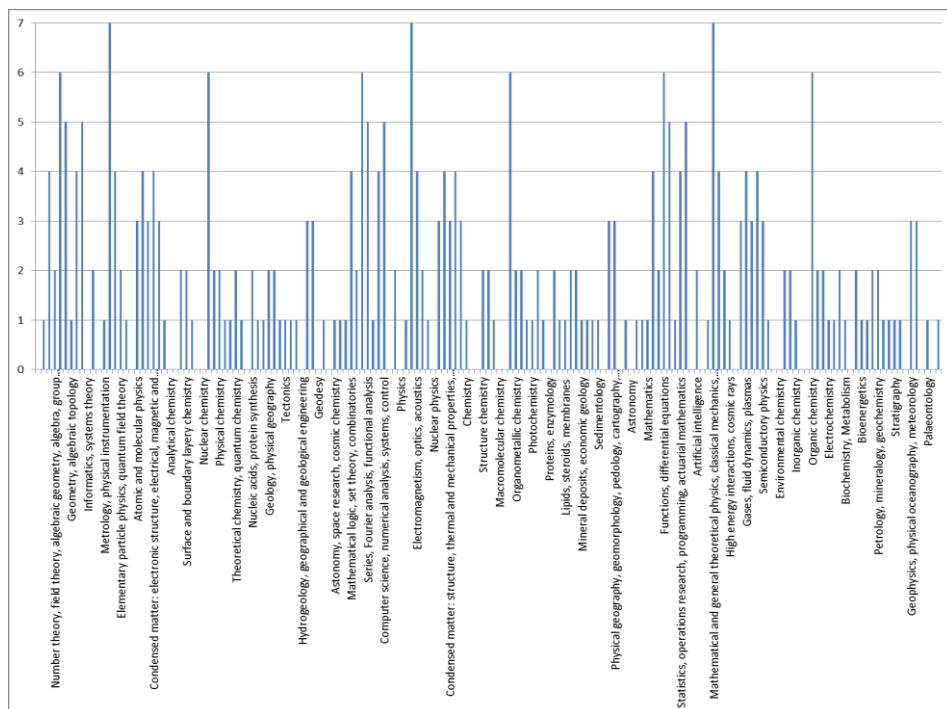
Слика 15. Хуманистичке науке и уметност

Следеће су биомедицинске науке, слика 16. Видите, добра је прекривеност већине научних дисциплина осим зоологије, агрономије и ботанике. Ситуација у овим областима ће се свакако поправити након укључивања података везаних за активности Академијиних одбора за село, флору и фауну, на пример. Приказ који вам сада дајем има мањкавости јер не приказује комплетне потенцијале Академије у овом смислу.

Слика 16. Биомедицинске науке

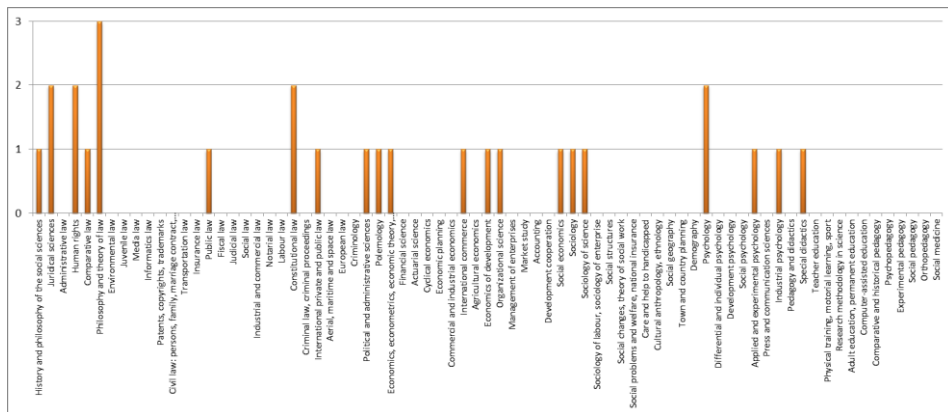
Што се тиче медицинских наука (слика 16), да поменем само неке дисциплине из ове области, из геронтологије немамо никога, као ни из дерматологије и офталмологије.

Слика 17. Природне науке

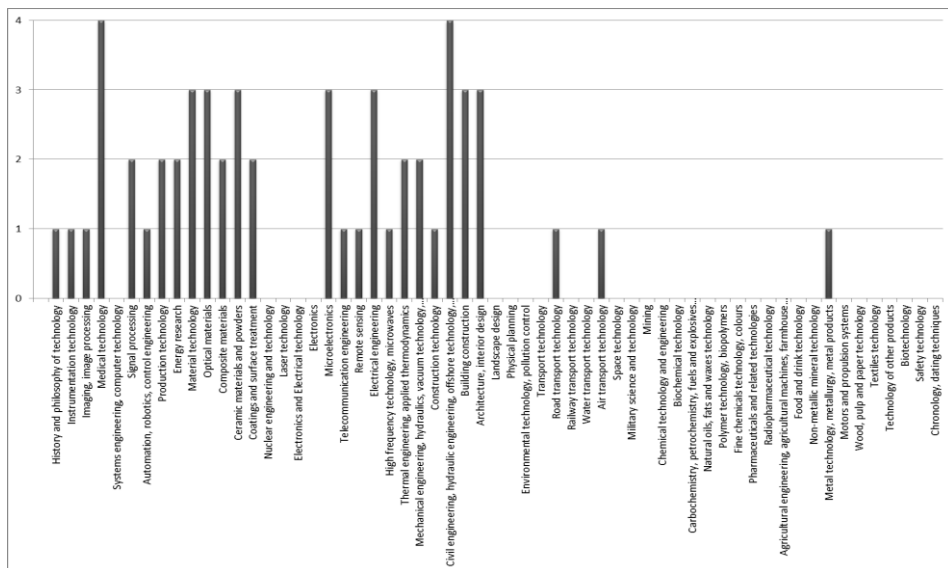
У природним наукама и математици, које су приказане на слици 17, покривеност научних дисциплина је најбоља. И у овим наукама се уочавају прозори који

нам недостају. У областима физике и хемије немамо никога ко покрива нуклеарну физику и нуклеарну хемију, а имамо највећи институт у Београду који се бави нуклеарним наукама. Поред тога, у хемији је уочено да из органске хемије, на пример, имамо шест чланова, а из неорганске хемије само једног члана. Из аналитичке хемије немамо чланове који покривају ту област.

Слика 18. Друштвене науке

На слици 18 приказана је покривеност друштвених наука. У овом случају нисмо у могућности да изведемо закључке јер анализа није могућа када на само седам чланова долази широко поље друштвених наука: због тога има више непокривених у односу на покривене области.

Слика 19. Техничке науке

Последња слика 19 односи се на техничке науке. Уочава се груписаност појединих научних области и дисциплина.

Прво, овде имамо четири члана који су активни у области биомедицинских технологија. Затим имамо неколико чланова који се баве различитим аспектима физике и науке о материјалима. У електроници имамо такође добру заступљеност, као и у грађевинарству. Од осталих инжењерских дисциплина имамо у саобраћају једног члана, а у низу инжењерских области и технолошких дисциплина, као на пример рударству, информационим технологијама, технологијама хране, текстила итд. немамо никога. Ово много не чуди, с обзиром на невелику бројност Одељења техничких наука и велики број научних области и дисциплина које техничке науке обухватају. При пријему нових чланова требало би о овоме повести рачуна.

У закључку истичемо:

- У САНУ је успостављен природан *numerus clausus* на око 150 чланова што би приближно требало да одговара броју од 20 чланова по одељењу. Одељење друштвених наука је „пред гашењем“, с обзиром на то да је број чланова само 7. У последњих десет година постоје покушаји да се број чланова овог одељења повећа, али без успеха.
- Старосна структура чланова Академије није задовољавајућа. Најстарије одељење је Одељење историјских наука, затим следи Одељење друштвених наука, а затим Одељење ликовне и музичке уметности. Ни Одељење техничких наука није у много бољем положају. Требало би посебно повести рачуна о подмлађивању наведених одељења.
- Што се тиче покривености, најбоља покривеност научних области и дисциплина члановима САНУ је у природним наукама, а најнеповољнија у друштвеним наукама, пре свега због малобројности чланства. Техничке науке такође имају малу покривеност због тога што једно одељење покрива све техничке дисциплине. Потпунији приказ научне покривености наше Академије биће сагледан тек након анализе академијских и одељењских одбора и Академијиних института.

На крају, желео бих овде да се захвалим госпођама Јасмини Јовановић и Марини Нинић, које су ми доставиле податке о чланству Академије. Посебну захвалност дугујем свим члановима Академије на сарадњи везаној за сврставање њихових научних делатности према ЦЕРИФ класификацији.

Хвала на пажњи.

6. Реч потпредседника САНУ из реда чланова Одељења језика и књижевности, Одељења друштвених наука, Одељења историјских наука и Одељења ликовне и музичке уметности академика Љубомира Максимовића

Поштовани господине председниче, драге колегинице и колеге,

Подразумева се, као што је председник већ рекао, да је ово извештај за 2015. годину у званичном смислу, али је исто тако чињеница да је овај Извршни одбор изабран почетком априла 2015. године, а да смо сада већ на крају маја 2016, те ће у мом обраћању бити асоцијација и на ову годину, што се није могло избећи, јер оно што је презентовано током прошле године има својих последица и о њима говоримо сада. Као и на прошлогодишњој Скупштини, моја је дужност да у свом излагању ставим нагласак на три питања која се исказују као значајна у животу Српске академије наука и уметности, а која улазе у моја задужења у оквиру Извршног одбора. За сва три питања сам тада рекао да су раније са променљивим успехом била третирана, тако да ће и у будућем времену засигурно представљати проблематику којом ћемо се бавити. Њиховом решавању у протеклој 2015. и 2016. години Извршни одбор је посветио заслужену пажњу, постигао

одређене успехе, али смо далеко од тога да неки горући проблеми буду решени. Разуме се, реч је:

1. о друштвеним и хуманистичким наукама, с једне, и уметничким дисциплинама, с друге стране;
2. о Академијиним институтима;
3. о међународној сарадњи Академије.

Прво питање постало је нагло актуелно у прошлој, изборној години, када је Председништво чак у два маха закључило да су одељења друштвених и хуманистичких наука и уметности у већој или мањој мери угрожена смањивањем броја чланова. То је данас и истакнуто. Уосталом, и Статут предвиђа неопходност настојања да се достигне изbalансирани однос у величини одељења из различитих области стваралаштва (члан 30 Статута). Новембарски избори су, међутим, поново показали, можда још драстичније него раније, да дејство узрока који друштвене и хуманистичке науке одводе на маргину, како научне заједнице уопште тако и саме Академије, није престало. Не желим да на овом месту анализирам узроке, јер то сам учинио на прошлогодишњој Скупштини, а учинили су то и многи други у више наврата, али желим да подвучем да покренута расправа о могућим путевима решења негативног тренда о којем је реч, укључујући и проналажење одговарајућих статутарних решења, није процес који може брзо да се заврши. Требало би, ипак, да то буде учињено, бар у извесној мери, током ове и идуће године, како би следећи изборни циклус, 2018. године, могао да донесе нове прилазе и, можда, побољша структуру Академијиних одељења. У Академији, као највишој научној и уметничкој установи у земљи, која није била до сада институционално везана за стратегије научног развоја које су начиниле фетиш од тројства, наука – технолошки развој (или иновације) – привреда, декларативно је готово увек брањена мисао да су друштвене и хуманистичке науке неопходне за целину нашег научног напретка. Овај став, међутим, не производи последице које би се могле очекивати. У широј научној јавности те су науке посматране као специфичне, односно помало необичне у односу на целину, јер се безуспешно покушавало да се јединственим системом мерења вредности научног доприноса те науке ставе у аршине који им нису својствени. У самој Академији, у којој нема ове практичне стране научне политике, сличан став би се последично могао сагледати у резултатима избора у чланство.

Већ прошле године било је увелико јасно, што сам тада и образложио, да би ствари морале да се мењају и да би нова стратегија и нови циклуси пројеката морали на другачији начин да третирају друштвене и хуманистичке науке. Овогодишњим циклусом пројеката, иако је сама стратегија изнела иновације у први план, покушано је да се питање унеколико реши са два паралелна конкурса. Показало се, међутим, да то није довољно и, уз сва неразумевања која су пратила конкурс, као да је учвршћено и неразумевање правих решења за валоризацију друштвених и хуманистичких наука. Стога је пред Академијом, рекао бих, у овом смислу двострук задатак. С једне стране, то подразумева конкретизовање одговарајућих сопствених погледа и њихово заступање у органима власти који креирају научну политику. С друге стране, у самој Академији, њено увек живо структурирање кроз изборне процесе требало би да буде повезано са реченим погледима.

Нешто другачији од претходног проблема, али такође изазов који се поставља пред читаву Академију, јесте третирање уметничких профила који се исказују или, боље речено, не исказују у њеном животу. То јесте проблематика која је већ покретана и која ће, такође ове и идуће године, морати да добије целовит одговор Академије, јер од њега у доброј мери зависи и физиономија следећег изборног циклуса.

Друго питање – институти – унеколико је повезано са првим, утолико што већина института припада сфери друштвених или хуманистичких наука, али већи део институтске проблематике је самосвојан. Прошле године сам, у име новог Извршног одбора, на Скупштини изнео, иначе познате, елементе статуса института. Што се њиховог живота у Академији тиче, било је већ тада јасно оно што бих и сада желео да поновим, јер се ситуација није променила. Цитирам: „Академија би требало, не мешајући се у прерогативе формалне самосталности института, да поведе конзистентнију политику у којој би постојале заједничке идеје водиле. Институти се међусобно разликују, као и научне области које покривају, али остају и неискоришћени елементи заједништва. И као што одељења Академије, бавећи се сопственим питањима, понекад испуштају из вида корист од заједништва у њеној целини, тако и институти недовољно између себе комуницирају, и што је можда још важније, у њиховом односу са Академијиним одељењима ниједна страна не користи довољно могућности заједничког учешћа чланова Академије и институтских сарадника на истим пројектима, било институтским или Академијиним. Позитивни другачији примери су више усамљени него што представљају правило. Да читав овај однос добије другачији изглед нису потребна додатна средства него одговарајуће разумевање, комуникација и, разуме се, ангажман. Функционалност института у бићу Академије би била повећана, а улога Академије у обезбеђивању сигурности њиховог рада видљивија и ефикаснија. Ово се чини утолико важнијим што Академијини институти представљају уникате у својој врсти, па њихово постојање под окриљем САНУ има општију културну вредност.“

Тако је било онда, тако је отприлике и сада.

Свестан ових чињеница, које сведоче о важности постојања института у оквиру САНУ (могао бих да наведем да само Аустријска академија наука, која је врло слична нашој по структури и улози, осим што не обухвата уметности, има чак 29 института), Извршни одбор је задужио председника Костића и мене да се упознамо са разним аспектима живота и рада института и њихових узајамних односа са Академијом. Разговарали смо прво са директорима свих института, потом са члановима управних одбора института из реда академика, а затим смо и посетили све институте и упознали се, у разговорима са истраживачима, са питањима која су видљива само на лицу места. Добили смо и дописе појединих института са корисним предлозима. Поступак је трајао више месеци, а сазнања до којих смо дошли омогућавају да многа конкретна питања решавамо у контактима са појединим институтима. То ће бити трајан посао, део свакодневног живота.

Установили смо, међутим, да у односима института са Академијом, нарочито у организационој сфери, има разлика које нису сасвим оправдане и нису везане за специфичности које су својствене сваком институту. У ствари, овим сазнањима само смо конкретизовали првобитни утисак који сам цитирао из прошлогодишњег реферата. Углавном се ради о недостатку заједништва, о недостатку координације са Академијом, тамо где би то било потребно и остварљиво без оспоравања правне и финансијске самосталности института. Помало је избледела чињеница да се ради о, истина сложеној, али у основи једној кући у којој сви треба да будемо свесни да САНУ има одређену одговорност на основу својих оснивачких права у вези са институтима. Једноставно речено, та одговорност треба да постане видљивија.

Треће питање – међународна сарадња – представља у животу Академије, као што је и раније констатовано, домен са релативно безначајним проблемима. Последњих година развијена је доста интензивна билатерална сарадња са знатним бројем академија наука. У овом тренутку САНУ има потписане споразуме о сарадњи, који се остварују у већој или мањој мери, са 24 националне академије. Детаљни подаци биће објављени у Годишњаку, у извештају Службе за међунаро-

дну сарадњу, а на овом месту бих само подвукао да се ради о преко 100 пројеката који су обухваћени овом билатералном сарадњом. Само у прошлој години САНУ је, по разним основама посетило 326 страних истраживача, док је 77 наших чланова или сарадника наших института боравило у иностранству. Током ове године већ је било седам разних билатералних сусрета са представницима страних академија и пет међународних скупова академија на којима су учествовали наши представници. Могућности, дакле, нису мале и само недовољна средства представљају главни ограничавајући чинилац, не само за САНУ него и за њене партнере, нарочито у билатералним разменама истраживача за које се смањује број расположивих недеља у години и на једној и на другој страни. У овом моменту, то је ситуација на коју Академија може мало да утиче. Зато је утолико потребније концентрисање на грађење или одржавање спона које ће се показати као добра залога будућности. Ово нарочито важи за мултилатералну сарадњу, у којој новину на којој Извршни одбор истрајава, представља учешће што већег броја чланова Академије у званичним контактима.

Наша Академија чланица је неколико академијских структура у свету и то вам је добро познато, али је посебну пажњу посвећивала, у последњих годину дана такође, (а) интеракадемијској, организованој сарадњи у југоисточној Европи, (б) подунавском региону, као и (в) европском систему ALLEA (All European Academies) и (г) светској организацији UAI (Union Académique Internationale). У овој Унији академија посвећеној хуманистичким наукама, о којој је већ било речи, постоје могућности за заједничке академијске пројекте, можда невеликог обима, али важне за неговање веза. Пројекат у којем је раније наша Академија учествовала, о античким вазима, завршен је рекао бих поодавно и сада би требало, до следеће Скупштине 2017. године, осмислити неки прихватљив пројекат.

Наша Академија се одазвала позиву за HORIZON 2020, али није, као институција, много ни учинила на промишљању учешћа у споменутом програму. То не значи да многи њени чланови у њему не намеравају да учествују, или већ учествују у облику који би се, у односу на Академију, могао назвати индивидуалним приступом. Због тога, као и због целине међународног положаја САНУ и њеног по могућству изразитијег присуства у креирању домаће научне политике, истичемо неопходност да Академија институционално приступа решавању најважнијих питања научне политике и свих питања која су са њом повезана у ширем културолошком смислу.

7. Реч председника Огранка САНУ у Новом Саду академика Стевана Пилиповића

Поштовани господине председниче САНУ, поштовани часници САНУ, поштовани чланови САНУ,

У договорима које смо имали у оквиру Извршног одбора предложено је да ја говорим о огранцима. Размишљајући како то да урадим, одлучио сам да вам представим делатност Огранка САНУ у Новом Саду. Ви знате да су Извршни одбор и Председништво донели једногласне одлуке у вези са овим променама које треба данас да буду изгласане, а видећете и зашто сматрамо да је добро имати огранке. Вероватно ћу неке од података, које сте већ чули, поновити, али просто желим да испричам.

Најважнији догађај у 2015. години био је избор академика и пријем нових чланова САНУ. У Огранку, редовни чланови су постали академици Миро Вуксановић, Јасмина Грковић-Мејџор и Миљко Сатарић, а дописни чланови Слободан Марковић и Велимир Попсавин. Најтужније у Огранку, два истакнута члана су нам преминула после избора. То су академик Милева Првановић и Јанош Бањаи, дописни члан САНУ.

Огранак има 22 члана, док је у овој Војвођанској академији наука и уметности било 44, када се прикључила САНУ. Пет чланова је ван радног састава, шест чланова имају близу или више од 90 година, што показује да је пријем нових чланова од виталног значаја за Огранак.

По угледу на САНУ: записници са седница Извршног одбора и Скупа свих чланова Огранка се електронским путем шаљу свим члановима Огранка као и Извршном одбору САНУ. То је једна новина у раду коју желим да истакнем. Оно што такође овде желим да истакнем и што је за нас који живимо у Војводини веома битно јесте да смо успоставили врло добру сарадњу са Владом Аутономне покрајине Војводине, са Матицом српском, која је наравно наш стратешки партнер, као и са Универзитетом у Новом Саду, са којим је Протокол о сарадњи у ствари успоставила САНУ. Са Градом Новим Садом смо такође успоставили одличну сарадњу.

Огранак је прикључен на академску мрежу АМРЕС, а у међувремену смо потписали Протокол о сарадњи са медијским кућама „Дневник“ и РТВ. Нажалост, овде у Београду не може да се купи „Дневник“, а то су наше најважније новине у Војводини. Програм РТВ прати више чланова. Огранак је сада медијски далеко присутнији и из тог разлога је главни и одговорни уредник „Дневника“ господин Драган Миливојевић добио захвалницу САНУ.

Што се тиче наше научне делатности, објављено је 40 научних радова у међународним часописима, 15 у домаћим часописима, осам књига, два зборника, осам монографских чланака, и мислим да је то добра и квалитетна продукција јер се ради о одличним часописима. Поред тога, учествовали смо на 25 међународних и домаћих научних скупова.

На научној и културној трибини Огранка одржали смо 13 научних предавања, пет промоција књига и две књижевне вечери. Већина предавања је публикована у *Аналима* Огранка.

У Галерији Огранка је одржано 13 изложби, од којих посебно треба истаћи ову последњу изложбу која је по мом мишљењу и најимпресивнија – „Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици“. Формиран је Стручни савет Галерије „Платонеум“, који води академик Теодор Атанацковић. Огранак је добио стручњаке у области ликовне уметности и унапредио рад Галерије.

Имали смо једну међународну научну конференцију посвећену академику Теодору Атанацковићу поводом његовог 70-тог рођендана, са великим бројем страних и угледних научника и такође један изузетни скуп „Српска проза данас“, који је организовао а касније је саопштења и публикувао, управо академик Миро Вуксановић.

У предстојећем периоду, преузели смо на себе као Огранак организацију посете фрушкогорским манастирима за све чланове САНУ, а на јесен, 9. новембра, планирамо организацију свечане академије посвећене оснивачима Друштва српске словесности: Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу. Дакле, мислим да је то врло значајан датум и за Академију и верујем да ће бити врло успешна свечана академија.

У реализацији је протокол о сарадњи са Академијом уметности и увођењем музичког програма у активности Огранка, кроз ту сарадњу. Формиран је такође Савет за организацију округлих столова три најважније институције у Новом Саду посвећене науци, уметности и култури уопште, и образовању. Дакле, то су Огранак, Матица српска и Универзитет, а округли столови биће са темама из науке и уметности и образовања.

Наравно, имамо и посебне проблеме које морамо сада да решавамо. Најзахтевнија је одлука Државне ревизорске комисије да морамо да иселимо институције које су биле у Платонеуму дуги низ година и које су са нама одлично сарађи-

вале. Чак имамо два института, која према одлуци ове Државне ревизорске комисије, треба да иселимо. Дакле, врло озбиљан проблем. Затим, зграда Платонеума дуги низ година није уопште одржавана, ништа није рађено, и сад просто долази све на ред. Следе кадровски проблеми: неки људи су отишли у пензију или су пред пензијом. Дакле, све су то проблеми пред нама. Ја говорим о животу Огранка САНУ да видите како то изгледа и зашто мислим да огранци треба да постоје. Наша искуства Огранка САНУ у Новом Саду могу бити од значаја за оснивање Огранка САНУ у Нишу. Ја јесам укључен у све то и са колегама сам био присутан на више састанака те стално истичем да без јасне спознаје значајних научних и уметничких активности чланова Академије, редовних и дописних, у средини у којој они живе и у којој се оснива огранак, огранак не постиже свој циљ. Дакле, пред огранком постоје врло важни задаци.

Управо тако Огранак у Новом Саду, као део САНУ, што стално истичемо у свим нашим активностима, успева да на високом нивоу промовише и представља науку и уметност у Војводини. Слично, у складу са капацитетима о којима треба да водимо рачуна, не можемо очекивати све ово што сам навео у блиској будућности, уз велико ангажовање чланова САНУ Нишке регије. Верујем да ће Огранак у Нишу промовисати науку и уметност у својој средини на исти начин. Због тога сматрамо да је потребно да имамо огранке и залажемо се да се оснују. Хвала на пажњи.

8. Усвајање годишњег Извештаја о раду САНУ за 2015. који се налази у Годишњаку а који је доступан и на интернет презентацији

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је једногласно прихватила Извештај о раду САНУ.

9. Потврђивање Извештаја о извршеном попису имовине САНУ у 2015. години, Извештаја о финансијском пословању САНУ у 2015. години (Завршни рачун) и потврђивање Финансијског плана САНУ за 2016. годину

Председништво САНУ је на својој IV седници одржаној 13. маја 2016. године усвојило наведене акте и уз позитивно мишљење Финансијског одбора САНУ, одлучило да их достави Скупштини САНУ на потврђивање.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила извештаје и Финансијски план за 2016. годину.

10. Потврђивање избора академика Часлава Оцића за секретара и дописног члана САНУ Александра Костића за заменика секретара Одељења друштвених наука САНУ

Председништво САНУ је на својој V седници одржаној 17. децембра 2015. године одлучило да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика Часлава Оцића за секретара и дописног члана САНУ Александра Костића за заменика секретара Одељења друштвених наука САНУ

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог на период од четири године.

У име присутних чланова САНУ, председавајући им је честитао на избору.

11. Потврђивање избора академика Драгана Мицића за секретара и академика Небојше Радуновића за заменика секретара Одељења медицинских наука САНУ

Председништво САНУ је на својој I седници одржаној 18. јануара 2016. године одлучило да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика

Драгана Мицића за секретара и академика Небојше Радуновића за заменика секретара Одељења медицинских наука САНУ

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог на период од четири године.

У име присутних чланова САНУ, председавајући им је честитао на избору.

12. Потврђивање избора академика Михаила Војводића за секретара и дописног члана САНУ Љубодрага Димића за заменика секретара Одељења историјских наука САНУ

Председништво САНУ је на својој II седници одржаној 7. марта 2016. године одлучило да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика Михаила Војводића за секретара и дописног члана САНУ Љубодрага Димића за заменика секретара Одељења историјских наука САНУ

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог на период од четири године.

У име присутних чланова САНУ, председавајући им је честитао на избору.

13. Потврђивање избора академика Градимира Миловановића за секретара Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ

Председништво САНУ је на својој својој IV седници одржаној 13. маја 2016. године одлучило да предложи Скупштини САНУ потврђивање избора академика Градимира Миловановића за секретара Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог на период од четири године.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао академику Градимиру Миловановићу на избору.

14. Избор представника Одељења историјских наука САНУ у Председништву САНУ

Чланови Одељења историјских наука САНУ су на свом III редовном скупу, одржаном 30. марта 2016. године, изабрали секретара Одељења за свог представника у Председништву САНУ.

Председништво САНУ је на својој IV седници одржаној 13. маја 2016. године одлучило да предложи Скупштини потврђивање избора представника Одељења историјских наука у Председништву САНУ.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог на период до истека мандата Председништва САНУ.

15. Именовање академика Косте Чавошког за новог члана Комисије за задужбине САНУ

Председништво САНУ је на својој I седници одржаној 18. јануара 2016. године одлучило да предложи Скупштини САНУ избор академика Косте Чавошког за новог члана Комисије за задужбине САНУ.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог до истека мандата тог радног тела.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао академику Кости Чавошком на избору.

16. Именовање академика Драгана Шкорића за новог члана Комисије за задужбине САНУ

Председништво САНУ је на својој IV седници одржаној 13. маја 2016. године на предлог Огранака САНУ из Новог Сада одлучило да предложи Скупштини САНУ избор академика Драгана Шкорића за новог члана Комисије за задужбине САНУ.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог до истека мандата тог радног тела.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао академику Драгану Шкорићу на избору.

17. Именовање дописног члана САНУ Злате Бојовић за новог члана Комисије за задужбине САНУ

Скупштина САНУ је на предлог Одељења језика и књижевности, именovala дописног члана САНУ Злату Бојовић за новог члана Комисије за задужбине САНУ.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао дописном члану САНУ Злати Бојовић на избору.

18. Именовање академика Николе Коњевића за новог члана Комисије за задужбине САНУ

Скупштина САНУ је на предлог Одељења за математику, физику и гео-науке именovala академика Николу Коњевића за новог члана Комисије за задужбине САНУ.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао академику Николи Коњевићу на избору.

19. Избор дописног члана САНУ Љубодрага Димића за новог члана Финансијског одбора САНУ

Председништво САНУ је на својој II седници одржаној 7. марта 2016. године одлучило да предложи Скупштини САНУ избор дописног члана САНУ Љубодрага Димића за новог члана Финансијског одбора САНУ.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог до истека мандата тог радног тела.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао дописном члану Љубодрагу Димићу на избору.

20. Именовање академика Данила Басте за новог члана Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, као представника Одељења друштвених наука

Председништво САНУ је на својој I седници одржаној 18. јануара 2016. године одлучило да предложи Скупштини САНУ избор академика Данила Басте за новог члана Финансијског одбора САНУ.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог до истека мандата тог радног тела.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао академику Данилу Басти на избору.

21. Именовање академика Владимира Стевановића за новог члана Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, као представника Одељења хемијских и биолошких наука САНУ

Председништво САНУ је на својој IV седници одржаној 13. маја 2016. године одлучило да предложи Скупштини САНУ избор академика Владимира Стевановића за новог члана Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила овај предлог до истека мандата тог радног тела.

У име присутних чланова САНУ, председавајући је честитао академику Владимиру Стевановићу на избору.

22. Утврђивање програма рада САНУ за 2016. годину (План рада Огранка САНУ у Новом Саду, Програм рада Библиотеке САНУ, План рада Галерије Ликовне и музичке уметности, План рада Галерије науке и технике и Програм рада Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу)

Председништво САНУ је на I седници одржаној 18. јануара, на II седници одржаној 7. марта и на IV седници одржаној 13. маја, одлучило да достави Скупштини на утврђивање програм рада САНУ за 2016. годину (План рада Огранка САНУ у Новом Саду, Програм рада Библиотеке САНУ, План рада Галерије Ликовне и музичке уметности, План рада Галерије науке и технике и Програм рада Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу).

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је потврдила програм рада САНУ за 2016. годину.

23. Доношење измена и допуна Статута САНУ

Председништво САНУ је на својој IV седници одржаној 13. маја 2016. године, по прибављеном позитивном мишљењу одељења САНУ на самој седници, утврдило коначан текст Предлога измена и допуна Статута САНУ и одлучило да га достави Скупштини САНУ на доношење.

Председавајући је подсетио да се о овом предлогу одлука доноси већином гласова чланова радног састава Академије, умањеног бројем оних чланова који не улазе у кворум. Потребан број гласова јесте 66.

Изјашњавајући се гласањем, Скупштина је усвојила Измене и допуне Статута САНУ.

24. Дискусија

За дискусију су се јавили академик Иван Јевтић и академик Василије Крестић.

Након тога председавајући је захвалио члановима Академије који су својим присуством увеличали редовну Годишњу скупштину која је овим завршена.

Оверен тонски запис са овог заседања Скупштине, налази се у Сектору за послове Председништва САНУ.

4. ОДЕЉЕЊЕ ЗА МАТЕМАТИКУ, ФИЗИКУ И ГЕО-НАУКЕ

Састав Одељења

На крају године Одељење је имало у редовном саставу укупно 25 чланова, и то 17 редовних и 8 дописних чланова. У раду Одељења учествовао је и академик Иван Гутман, члан Одељења хемијских и биолошких наука. Одељење има једног члана ван радног састава и 14 иностраних чланова.

У току године преминули су академици Милева Првановић (12. фебруара) и Зоран Максимовић (16. априла).

Редовни члан Стево Тодорчевић и дописни члан Завиша Јањић протеклу годину су провели на научном раду у иностранству, и то Стево Тодорчевић у Паризу и Торонту, а Завиша Јањић у САД.

Секретар Одељења је био академик Драгош Цветковић до марта месеца, потом академик Градимир Миловановић. Заменик секретара Одељења био је академик Зоран Кнежевић.

Одељење има три одсека: Одсек за математику (председавајући академик Богољуб Станковић), Одсек за физику (председавајући академик Федор Хербут) и Одсек за гео-науке (председавајући академик Видојко Јовић).

Скупови Одељења

У току године Одељење је одржало девет скупова. Просечна посећеност скупова била је на нивоу оне у претходној години (у просеку је било присутно 71% од укупног броја чланова у радном саставу, односно 79% од броја чланова који улазе у кворум).

Један скуп Одељења је одржан у Огранку САНУ у Новом Саду.

На скуповима су разматрани различити проблеми који се односе на рад Одељења. Они су приказани у појединим одељцима овог извештаја.

У овој години одржана су 4 предавања чланова Одељења и два приступна предавања новоизабраних дописних чланова Одељења:

- академик Иван Гутман: "On two degree-and-distance-based graph invariants" (О две графовске инваријанте засноване на степенима и растојањима). Рад је прихваћен за објављивање у Билтену математичке садржине бр. 41.
- приступно предавање дописног члана Слободана Марковића: „Лесно-палеоземљишне секвенце у Србији: недостајућа карика за боље разумевање палеоклиматских промена на северној полулопти током последњих милион година" (Serbian loess-paleosol sequences: missing link to better understanding of paleoclimatic Dynamics at Northern Hemisphere during the past million years). Рад је прихваћен за објављивање у *Аналима* Огранка САНУ у Новом Саду.
- приступно предавање дописног члана Владимира Ракочевића „Од Фредхолмове теорије до теорије фиксне тачке" (From Fredholm theory to fixed point theory). Рад је прихваћен за објављивање у Билтену математичке садржине бр. 41.
- академик Драгош Цветковић: „Три примера преломног утицаја претраге променљивих околина на истраживања у теорији графова" (Three examples of a ground-breaking impact of the variable neighborhood search on investigations in graph theory). Рад је прихваћен за објављивање у Билтену математичке садржине бр. 41.
- академик Стеван Пилиповић и сарадници Марко Костић и Даниела Велинова: "Degenerate C-distribution semigroups in locally convex spaces" (Дегенерисане С-дистрибуционе полугрупе у локално конвексним просторима). Рад је прихваћен за објављивање у Билтену математичке садржине бр. 41.
- академик Иван Гутман: "On hyper-Zagreb index and coindex" (О хипер-загребачком индексу и коиндексу). Рад је прихваћен за објављивање у Билтену математичке садржине бр. 42.

Једна од сталних тема на скуповима Одељења било је подношење усмених и писаних извештаја чланова о учешћу на међународним и домаћим научним скуповима и студијским бораваца у иностранству. У току године чланови Одељења остварили су већи број боравака у иностранству, студијских боравака, као и учешћа на скуповима у земљи. У већини случајева боравак са предавањима на иностраним скуповима финансирали су организатори, а мањи број је финансирала САНУ.

Обележавање 175 година постојања САНУ била је редовна тема скупова Одељења. Сви чланови Одељења су активно учествовали у организацији више манифестација поводом овог значајног јубилеја. Посебан задатак представљало је писање и презентација историјата Одељења, што су учинили академик Федор Месингер, дописни члан Милан Судар, дописни члан Бранислав Јеленковић и дописни члан Миодраг Матељевић.

Одељење је расправљало о правцима трансформације САНУ у ближој и даљој будућности, као и о распдели финансијских средстава додељених Одељењу од стране Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности за 2016. годину.

Научни одбори и научноистраживачки пројекти Одељења

У току године у Одељењу за математику, физику и гео-науке радило је седам одељенских одсека и одбора са 22 научноистраживачка пројекта и три академијска одбора.

Структура Одбора и пројеката била је следећа:

1. Одсек за математику (председник академик Богољуб Станковић): са 9 пројеката;
2. Одсек за физику (председник академик Федор Хербут): из области физике 7 пројеката, из астрономије 1 пројекат;
3. Одсек за гео-науке (председник академик Видојко Јовић) из области метеорологије 2 пројекта;
4. Одбор за палеофлору и палеофауну (председник дописни члан Милан Судар), 1 пројекат;
5. Одбор за геодинамику Земљине коре и горњег омотача (председник дописни члан Владица Цветковић);
6. Одбор за геохемију (председник академик Видојко Јовић);
7. Одбор за крас и спелеологију (председник дописни члан Слободан Марковић), 1 пројекат.

Академијски одбори: Одбор за селен и магнезијум (председник академик Видојко Јовић); Одбор за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића (председник академик Федор Месингер); Одбор за образовање (председник академик Милосав Марјановић).

Делатност чланова Одељења

Академик Богољуб Станковић је учествовао у раду International Conference on Fractional Differentiation and Applications (Novi Sad July 18–20, 2016).

У току конференције уручена му је *A. A. Kilbas Award: Life Achievement Award*. Посебно је учествовао у раду Округлог стола "D`ou venons-nous? Que sommes-nous? Ou allons-nous?" Предлог који је поднео о даљем развоју ове области математике штампан је у *Fractional Calculus and Applied Analysis*, vol. 19, nr. 5, 2016.

Академик Милосав Марјановић учествовао је у раду Одбора за образовање.

Академик Олга Хаџић била је ангажована на докторским студијама на Департману за географију, туризам и хотелијерство Природно-математичког факултета у Новом Саду. Члан је редакција часописа *Panoeconomicus* и *UTMS Journal of Economics*, уредник-саветник часописа *Novi Sad Journal of Mathematics*, Стручног већа за природно-математичке и друштвене науке Универзитета у Новом Саду и Научног већа Географског института „Јован Цвијић“ САНУ. У току године завршила је израду публикације (коаутор Милена Недељковић Кнежевић): *Психолошки и културолошки аспекти предузетништва у сервисном сектору – туристички и медицински сектор* (у штампи).

Академик Драгош Цветковић је професор Електротехничког факултета у Београду у пензији. До марта 2016. године био је секретар Одељења за математику, физику и гео-науке.

У оквиру САНУ руководио је пројектом „Истраживања помоћу рачунара у дискретној математици“ а у Математичком институту САНУ је учествовао у раду и руковођењу пројектом „Теорија графова и математичко програмирање са применама у хемији и рачунарству“ (пројекат бр. 174033, Основна истраживања, Министарство за просвету, науку и технолошки развој Републике Србије).

Члан је редакционих одбора часописа *Applicable Analysis and Discrete Mathematics*, Публикације Математичког института (Београд), *Yugoslav Journal for Operations Research* (YUJOR), *Facta Universitatis (Series Mathematics and Informatics)*, *Phlogiston*, *Ars Mathematica Contemporanea* и *Transactions on Combinatorics*. Члан је и председник Научног већа Математичког института САНУ. Био је члан Почасног програмског одбора конференције CYM-OP-IS-2016. Објавио је у 2016. години, заједно са коауторима, четири научна рада.

Поводом његовог 75. рођендана, одржана је од 18. до 20. маја научна конференција „Spectra of Graphs and Applications, SGA 2016“ у организацији Математичког института САНУ, под покровитељством САНУ, уз међународни програмски одбор и четири позвана предавача било је присутно око 50 учесника, од којих око 30 из иностранства.

Академик Федор Месингер је у сарадњи са бразилским корисницима „ЕТА модела“ провео скоро два месеца у тамошњем Центру за прогнозу времена и студије климе (CPTEC), Cachoeira Paulista, SP. Боравак је био у оквиру трогодишњег пројекта са бразилским Националним саветом за научни и технолошки развој (CNPq), а унутар активности овог Савета са називом „Наука без граница“.

Руководио је пројектом „Нумеричка симулација времена и климе“ САНУ и председник је Академијског одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића. Члан је Уредничког одбора часописа *Meteorology and Atmospheric Physics*, који издаје Springer. Члан је Европске академије са седиштем у Лондону (Academia Europaea). Одржао је два предавања у оквиру радионице поменутог центра CPTEC, у месту Сао Жозе дос Кампос (São José dos Campos), SP, Бразил; предавање по позиву на конференцији Међународне асоцијације за воду (IWA) и Института „Јарослав Черни“ у Београду; и два предавања на годишњој скупштини Европског метеоролошког друштва, у Трсту, Италија. Објавио је, са коауторима, један прегледни рад, а један рад у коауторству са Катарином Вељовић му је прихваћен за објављивање у научном часопису.

Академик Војислав Марић је члан Савета Галерије САНУ. Стални је референт реферативних часописа *Mathematical Reviews* и *Zentralblatt für Mathematik*.

У Српској енциклопедији уредник је струке: математика, физика, астрономија. У Српском биографском речнику члан је уређивачког одбора.

Руководио је пројектом „Квалитативна и нумеричка анализа неких класа диференцијалних и диференцијалних једначина“ у САНУ. У оквиру тог пројекта истраживане су особине решења диференцијалних и функционалних диференцијалних једначина. Сарађивао је у едицији „Живот и дело српских научника“. Два научна рада су у штампи. Радио је са коауторима на припреми књиге *Regular variation and asymptotic analysis of solutions of equations of various kinds*.

Академик Александар Ивић је наставио рад у оквиру САНУ на тему „Асимптотске формуле у аналитичкој теорији бројева“. Главна област истраживања били су проблеми делитеља и Риманова зета-функција $\zeta(s)$ и њој сродни Дирихлеови редови, као и испитивање тзв. Хардијеве функције, Лапласове трансформације и момената $\zeta(s)$ комбинованих са функцијом $\Delta(x)$, која означава остатак у тзв. Дирихлеовом проблему делитеља.

Учествовао је по позиву на конференцији „Number Theory – in honor of Krishna Alladi's 60th birthday“ у Гејнсвилу, Флорида, САД. Конференцију је организовао Универзитет Флориде, а учествовало је преко 130 математичара из 30-ак земаља. Наслов његовог предавања је био „Hardy's function $Z(t)$ - results and problems“. Учествовао је са саопштењем на скупу „ELAZ 2016“ („Elementare und analytische Zahlentheorie“) у Строблу, Аустрија, који је организовао Технички универзитет у Грацу, Аустрија. Наслов предавања био је „The distribution of values of Hardy's function $Z(t)$ “. Ово је међународни скуп који се сваке две године одржава у Немачкој или Аустрији, а било је око 80 учесника.

Академик Федор Хербут је стални члан Међународног удружења математичких физичара (International Association of Mathematical Physicists), као и Издавачког савета домаћег научног часописа *Свеске физичких наука (СФИН)*. Руководилац је научног пројекта САНУ „Статистичност и каузалност у квантној механици“ и председник је Одбора за физику САНУ.

Дуги низ година решава нека фундаментална питања квантне механике. Ту спадају: мерење, корелације, реалност таласне функције, значење вероватноће за једну честицу. Надаље, ту спадају и закон вероватноће и интерпретација квантне механике. Ове године је објавио по један рад из наведене проблематике.

Академик Никола Коњевић је руководио следећим пројектима: „Облици и помераји спектралних линија у гасној плазми и гасним електричним пражњењима“ САНУ и „Експериментално и теоријско проучавање физичких процеса у тињавом пражњењу“ САНУ – Бугарска академија наука. Члан је Одбора за задужбине САНУ. У звању професора емеритуса Физичког факултета Универзитета у Београду ангажован је на докторским студијама на смеровима: Фотоника и ласери и Физика јонизованог гаса, плазме.

Придружени је уредник *Часописа за примењену спектроскопију* који се издаје у Минску на руском језику *Журнал прикладной спектроскопии*, а у енглеском преводу као *Journal of Applied Spectroscopy*, који издаје Springer, New York. Од 2009. године придружени је уредник часописа *Spectrochimica Acta, Part B*, Elsevier. У току године објавио је два рада у међународним часописима.

Академик Ђорђе Шијачки је научни саветник у пензији Института за физику у Београду. На Физичком факултету Универзитета у Београду ангажован је као редовни професор на докторским студијама смера Квантна поља, честице и гравитација. У САНУ је члан Одсека за физику и Академијског одбора за климатски систем Земље и дело Милутина Миланковића. Члан је Националног савета за високо образовање Републике Србије и Националне комисије за широкопојасни

приступ и дигитални развој. Председник је Управног одбора Института за физику. Члан је Комисије за сарадњу са ЦЕРН-ом Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. На Универзитету у Београду члан је Комисије за универзитетска признања. Представник је Србије у Европском комитету за будуће акцелераторе (European Committee for Future Accelerators). Представник је Србије у Колаборацији АТЛАС на Великом сударачу хадрона у ЦЕРН-у, и руководи српским тимом на експерименту АТЛАС. Руководилац је пројекта САНУ „Афина симетрија физичких закона“. Руководи српско-португалским пројектом из области математичке физике и теорије гравитације. Члан је Међународног координационог комитета Марсел Гросман конференције (Marsel Grossmann Meeting on General Relativity, Gravitation and Relativistic Field Theories). Члан је Светске академије уметности и науке (WAAS), члан је Европске академије (Academia Europaea) са седиштем у Лондону, председник је Српског огранка АЕ, и почасни члан Академије инжењерских наука Србије (АИНС).

У току године објавио је 116 радова АТЛАС колаборације публикованих у међународним часописима категорије M21.

Академик Стеван Пилиповић је председник Огранка САНУ у Новом Саду, члан ИО САНУ и Финансијске комисије САНУ. Председник је Српског математичког научног друштва, председник Већа Докторске школе математике у Србији, члан комисије за Ђинђићеву награду, потпредседник математичке асоцијације "International Association for Generalized Functions", члан Извршног одбора Међународне асоцијације за математичку анализу и примене ISAAC и руководиоца Центра за математичка истраживања нелинеарних феномена – Center for Mathematical Research of Nonlinear Phenomena (CMRNP). Добитник је награде за животно дело Удружења универзитетских наставника и научника Војводине за 2016. Члан је редакција 11 часописа (5 са SCI листе) и главни уредник два часописа. Руководилац је пројекта у МНТР Србије, у САНУ и координатор ДААД-овог пројекта за југосисточну Европу. Публиковао је 10 радова. Коорганизатор је конференција: Летња школа – Intensive course: New Aspects of the Time Frequency Analysis involving Fréchet Frames, International Conference "Applications of Generalized Functions in General Relativity, Stochastics and Mechanics". Одржао је предавања по позиву на Македонском конгресу математике, на конференцији ГФ 2016, на конференцији у Дубровнику посвећеној проф. Краснеру, на конференцији "Bulgarian section of SIAM". Учествовао је као експерт на пројектима H-2020 (Brussels). Одржао је једно предавање у АНУРС, у Бањалуци. Ментор је три докторске дисертације.

Академик Видојко Јовић је редовни професор Рударско-геолошког факултета у Београду, где предаје више предмета из области геохемије, као и предмет Геологија и заштита животне средине, а на Географском факултету у Београду – предмет Геохемија предела. Председник је Одбора за геохемију, руководиоца Академијског одбора за селен и магнезијум, члан Одбора „Човек и животна средина“, уредник Билтена Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности и Bulletin of Scientific and Art Research – Annual Report, члан уређивачких одбора часописа *Геолошки анали Балканског полуострва*, *Зборник Матице српске за природне науке*, *Phlogiston*, *Ecologica*, *Српска наука данас*, члан редакционог одбора часописа у Казахстану *The Problems of Biogeochemistry and Geochemical Ecology*, члан уређивачког одбора библиотеке „Поучник“ Српске књижевне задруге, заменик председника Савета Истраживачке станице Петница, члан Програмске комисије за геологију Истраживачке станице Петница, члан Управног одбора Вукове задужбине и Друштва „Ecologica“, члан Научног савета Задужбине Андрејевић, председник Управног одбора Природњачког музеја у Београду, почасни председ-

ник Огранка Вукове задужбине у Баваништу. У САНУ је председник Управног одбора Фондације „Драгослав Срејовић“, члан Управног одбора Фонда Зоре и др Велибора Поповића и члан Савета Галерије науке и технике. Руководилац је два пројекта са Националном академијом наука Украјине: „Петрогенеза вулканогених стена повезаних са развојем Панонског басена“ и „Неогена седиментација у циркумпанонском региону“.

Поводом 125 година од оснивања Српског геолошког друштва добио је плакету за допринос активностима Друштва. Локални еколошки покрет – Смедерево доделио му је захвалницу за подршку током 2016. године. Објавио је шест радова у току године. Уредио је Билтен Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, бр. 41, *Bulletin of Scientific and Art Research – Annual Report for 2015*, као и зборник радова „Минерални ресурси никла у Србији и утицај на животну средину“.

Академик Стево Тодорчевић је током године одржао предавања по позиву на конференцији „Young Set Theory Workshop“ у Копенхагену, на конференцији „Set Theory and General Topology“ на Иришком Венцу; пленарно предавање на „Prague Symposia on General Topology and its Relations to Modern Analysis and Algebra“ у Прагу и пленарно предавање под називом „Godel Lecture Award Lecture“ на симпозијуму „Logic Colloquium 2016“ у Лидсу. Уреднички рад је обављао у међународним часописима: *Fundamenta Mathematicae*, *Forum for Mathematics Pi and Sigma*, *Topology and its Applications* и *European Journal of Mathematics*. Добитник је следећих награда и признања: Godel Lecture Award of the Association of Symbolic Logic и Fellow of the Royal Society of Canada.

Академик Градимир Миловановић је редовни професор Електронског факултета Универзитета у Нишу, у пензији. Предаје на докторским студијама на Електротехничком факултету Универзитета у Београду. Председник је Матичног одбора за математику, рачунарске науке и механику при Министарству просвете и науке Републике Србије и члан Научног већа Математичког института. Главни уредник је у часописима *Journal of Inequalities and Applications* (Springer), *Bulletin, Classe des Sciences Mathématiques et Naturelles, Sciences mathématiques* (САНУ, Београд) и *Publications de l'Institut Mathématique* (Математички институт САНУ, Београд), уредник (Associate Editor) у часописима са SCI листе *Applied Mathematics and Computation* (Elsevier), *Optimization Letters* (Springer), *Applicable Analysis and Discrete Mathematics* (Електротехнички факултет у Београду) и *FILOMAT* (Природно-математички факултет у Нишу), као и члан редакција више часописа у Србији, Бугарској, Румунији, Јерменији, Ирану и Хрватској.

Руководилац је пројекта „Апроксимација интегралних и диференцијалних оператора и примене“ у области основних истраживања и учесник на једном пројекту у области интегралних информационо-комуникационих технологија, који се финансирају од стране Министарства просвете и науке Републике Србије, као и пројекта „Интерполациони и квадратурни процеси засновани на теорији ортогоналности“ (САНУ).

У току године објавио је 10 радова (8 у часописима са SCI листе), а још 7 му је прихваћено за штампу. Одржао је четири пленарна предавања на међународним научним скуповима [Cluj-Napoca (Romania); Kirsehir (Turkey); Vrnjačka Banja (Serbia); Alba di Canazei (Italy)] и више предавања у домаћим и иностраним институцијама, као и серију предавања за студенте докторских студија из области Теорије апроксимација у Алжиру (Université des Sciences et de la Technologie Houari Boumédiène, Faculté des Mathématiques).

Академик Милан Дамњановић се током године бавио истраживањима из области физике квантних корелација и наносистема, објавивши два рада у воде-

ћим светским часописима. Учествовао је на три међународне конференције. Руководи домаћим пројектом Министарства за науку и технолошки развој. Члан је Националног просветног савета и Матичног одбора за физику. Предаје курс квантне механике на студијском програму Теоријска и експериментална физика Физичког факултета у Београду, као и курс *Models and Theories of Molecular Dynamic Processes* на мастер програму Нанонауке и нанотехнологије, Аристотеловог универзитета у Солуну.

Академик Миљко Сатарић је био ангажован у настави физике и њених техничких примена на више одсека Факултета техничких наука у Новом Саду, на основном, мастер и докторским студијама. На одсеку Биомедицинског инжењерства формирао је нови курс Биофизичко моделовање нервног и кардиоваскуларног система човека и биофизика канцера. Учествовао је у комисијама за оцену и одбрану дванаест мастер радова и три докторске тезе. Био је активан члан Матичног одбора за физику Министарства просвете, науке и технолошког развоја. На Светосавској церемонији добио је награду Факултета техничких наука за животно дело. Поводом избора за редовног члана САНУ, одржао је 10. маја приступну беседу „Микротубуле, коридори за унутарћелијски саобраћај и сигнализацију“, публиковану у књизи *Академске беседе*, издање САНУ.

Са групом младих сарадника добио је, као носилац, нови четворогодишњи пројекат Покрајинског секретаријата АПВ за високо образовање и научноистраживачку делатност, под називом „Микротубуле као биолошке наножице и путеви за наномоторе – корак ка применама у нанотехнологијама и биомедицини“. Као учесник на конференцији 10th International Frolich's Symposium "Biophysical Aspects of Cancer" у Прагу одржао је уводно предавање "Dissipative solitons in cellular microtubules" и додатно позивно предавање "Small post-translational modifications of microtubules make great differences in their functions".

Са сарадницима је публиковао два рада у интернационалним часописима (*Chaos; Applied Mathematics and Computation*), а током године се појавило нових 110 цитата његових публикација.

Академик Зоран Кнежевић је научни саветник у пензији, заменик секретара Одељења САНУ за математику, физику и гео-науке, члан Одсека за физику САНУ и Одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића, руководилац Академијиног пројекта (Ф-187) „Динамика тела Сунчевог система“ и српског дела пројекта "Stardust" европског FP7 Marie Curie програма. Члан је уређивачких одбора часописа *Serbian Astronomical Journal* и монографске серије *Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade* и члан Редакцијског одбора часописа *Српска наука данас*. Предаје на докторским студијама на Математичком факултету Универзитета у Београду. Потпредседник је Матичног одбора за гео-науке и астрономију МПНТР Србије и члан Управног одбора Института за физику из Београда.

У току године је у два наврата боравио на Универзитету у Пизи, где је радио на истраживањима у оквиру Академијиног пројекта Ф-187 везаним за утицај негравитационих ефеката на структуру астероидних фамилија у фазном простору сопствених елемената кретања и одређивању старости резонантних, еродираних и фосилних фамилија, развоју симулатора транзита планета са прстеновима преко диска звезде, и на припреми каталога синтетичких сопствених елемената резонантних астероида.

Учествовао је као позвани предавач на научном скупу "Dynamics and chaos in astronomy and physics" у Бањер де Лишону, у Француској, где је био и председа-

вајући једне радне секције. На научном скупу "Stardust Final Conference on Asteroids and Space Debris" одржаном у седишту Европске свемирске агенције (ESA) у Нордвiku (Холандија) учествовао је такође као позвани предавач, организатор једног од мини-симпозијума у оквиру скупа и председавајући једне радне секције. Био је члан Научног одбора циклусног пројекта „Од Сунчевог система до граница васионе“, организованог поводом обележавања 175 година континуитета САНУ, у оквиру којег је одржано 6 предавања. У Даљу је учествовао на 9. Миланковићевим циклусима и одржао пригодно предавање. Приступну беседу под називом "Quo Vadis Mechanica Coelestis?" одржао је у САНУ, 10 маја.

Дописни члан Завиша Јањић је током године био активан у САД.

Дописни члан Зоран Радовић је редовни професор Физичког факултета Универзитета у Београду у пензији и шеф пројекта „Суперпроводност, магнетизам и флукуационе појаве“ Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Ангажован је на докторским студијама на предметима Методе квантне теорије поља у физици кондензоване материје и Физика суперпроводности. Координатор је докторских студија за област Физика кондензоване материје. Од стране Европске комисије изабран је за рецензента пројеката HORIZON 2020.

Истражује у области физике суперпроводника. У току године одржао је два предавања по позиву на међународним конференцијама и објавио један научни рад у међународном часопису.

Дописни члан Милан Судар је у току године био председник Одбора за палеофлору и палеофауну САНУ и члан Одбора за геодинамику САНУ. До краја године био је председник Националног комитета Србије у оквиру Карпато-балканске геолошке асоцијације. Члан је Националног савета за геонаслеђе Србије. Председник је МНО за гео-науке и астрономију МПНТР РС, председник је Комисије за стратиграфију Србије. Члан је уређивачких одбора часописа *Геолошки анали Балканског полуострва* (Београд), *Journal of Alpine Geology* (Беч, Аустрија) и *Geologija* (Љубљана, Словенија). Активно је учествовао у раду међународних научних организација као што су Pander Society (у саставу Међународне палеонтолошке асоцијације – IPA), IUGS: Subcommission on Triassic Stratigraphy (STS), 4 посебне STS Boundary Working Groups, Triassic and P/Tr Working Groups итд.

Руководилац је међународних заједничких истраживачких пројеката САНУ са академијама Словеније (САЗУ), Румуније (РА) и Русије (РАН). Руководио је и радио у оквиру Одбора за палеофлору и палеофауну Србије (Ф-12). У оквиру Одбора за геодинамику руководио је пројектом Ф-22 а учествовао је у раду самог Одбора (Ф-9), као и пројекта Ф-17. Руководилац је једног научноистраживачког пројекта основних истраживања МПНТР РС.

У току године наставио је са комплексним проучавањима палеозојских и тријаских конодоната, као и мезозојских фораминифера. Постигнуте резултате својих истраживања примењивао је у разноврсним истраживањима проблематике палеозојске и мезозојске стратиграфије/биостратиграфије, литостратиграфије, реконструкције еволуције палеогеографских односа и интерпретације палеосредина, геодинамике, офиолитског меланжа и др. У истраживањима мезозоика на разним теренима Србије учествовао је заједно са истраживачима из Словеније, Румуније, Аустрије и САД. Такође је у оквиру студијских боравака проучавао творевине млађег фанерозоика у Словенији и Румунији. Посебно је ангажован као председник Научног одбора у припреми међународног научног скупа 13th Workshop on Alpine Geological Studies, који ће се одржати 2017. године на Златибору. Објавио је

5 библиографских јединица, од којих је једна објављена у врхунском међународном часопису (M21), једна у истакнутом међународном часопису (M22), а једна у међународном часопису (M23). Аутор је једног поглавља у домаћој монографији о 125 година историје Српског геолошког друштва, а кооуредник је и једне домаће књиге у којој је приказан живот и научна каријера рано погинулог геолога М. Маровића. Такође је коаутор два саопштења која су публикована као резимеи са два међународна скупа.

Дописни члан Бранислав Јеленковић је у току године учествовао на једној конференцији и борао је у иностранству у оквиру два студијска борава. На међународној конференцији 18th International Conference on Transparent Optical Networks, ICTON у Тренту (Италија) одржао је предавање по позиву. Резултате које је представио остварио је у лабораторији за квантну оптику Центра за фотонику Института за физику у Београду.

Током септембра и октобра био је на студијском боравку на Масачусетском технолошком институту (Massachusetts Institute of Technology – MIT), у Камбриџу, САД. Посета групи проф. Владана Вулетића остварена је у оквиру вишегодишње сарадње са Центром за фотонику, а проучаван је утицај температурних промена на стабилност оптичких резонатора, који се користе за стабилизацију учестаности ласера.

Током новембра је био на двонедељном студијском боравку на Катар А&М Универзитету када је са проф. Миливојем Белићем дискутовао о новом пројекту који би финансирала Катарска научна фондација. Пројекат је из биофизике, а на њему учествују, поред Института за физику, и Институт Каролинска из Стокхолма.

Дописни члан Миодраг Матељевић је руководио пројекта „Анализа и алгебра са применама“ Министарства просвете, науке и технолошког развоја и ради у САНУ на пројекту „Специјална поглавља комплексне анализе и примене“ (Пројект КА). У раду на овим пројектима објавио је три рада. Из ове области одбрањено је неколико докторских и мастер дисертација под његовим руководством. Одржао је два пленарна предавања на VI симпозијуму „Математика и примене“ у Београду (новембар) и пленарна предавања на XIX Geometrical Seminar на Златибору (август). Одржао је предавање на Семинару за комплексну анализу у Љубљани, као и серију предавања на семинару за анализу и геометрију, и специјални курс Геометријска теорија функција (ГФТ). Борао је у САД од 27. 2. до 5. 5. и одржао је предавања на Универзитету у Синсинатију (Cincinnati University), Универзитету Фордхам (Fordham University, NY) и Универзитету Тексас у Даласу (University Texas at Dallas). На Принстону је разговарао са Ј. Синајем (Y. Sinai) и решио проблем о понашању градијента Дирихлеових функција.

Дописни члан Владица Цветковић је редовни професор на Рударско-геолошком факултету у Београду и шеф Лабораторије за скенирајућу електронску микроскопију. У току године наставио је руковођење пројектом ОН 176016 Министарства просвете, науке и технолошког развоја (МПНТР) и пројектом Швајцарског фонда за науку SCOPES, који има за циљ увођење метода испитивања гасно-флуидних инклузија у минералима. Члан је панела за евалуацију програма HORIZON2020 у потпрограму Marie Skłodowska Curie (IF), а обављао је и функцију потпредседника у оквиру панела ENV. Обављао је дужности члана Националног савета за високо образовање и председника Стручног тима за праћење реформе високог образовања у Србији (HERE-тим). У САНУ је био председник Одбора за геодинамику Земљине коре и руководио пројекта Проучавање офиолитских

појасева Вардарске зоне, Динарида и Карпато-балканида. Објавио је 3 публикације у часописима са SCI-листе (један M21 и два M23), као и уводно поглавље у монографији водећег међународног значаја (Springer-Verlag). Био је члан Уредничког одбора зборника радова Трећег геолошког конгреса геолога Републике Македоније (Струга, август 2016) и члан Управе Српског геолошког друштва. Био је члан уређивачких одбора једног часописа из категорије M23, једног M24, четири M51 и једног из категорије M52. Тренутно је ментор за израду једне докторске дисертације на Рударско-геолошком факултету и ко-ментор једног докторанда на Универзитету у Утрехту (Холандија). Члан је УО Института за мултидисциплинарна истраживања.

Дописни члан Слободан Марковић је члан редакција часописа: *Central European Journal of Geosciences/Open Geosciences, Acta Geographica Slovenica, Geographica Pannonica, Journal of Environmental Geography, Вісник Львівського університету. Серія географічна, Зборник радова Географског института САНУ „Јован Цвијић“*. Реферисао је током године велики број радова у страним и домаћим часописима. Руководилац је пројекта Геотрансформације простора Србије Министарства просвете, науке и технолошког развоја Р. Србије. Учествовао је на конференцији Loess2M, чији су организатори били Српска академија наука и уметности, Огранак у Новом Саду и INQUA Loess Focus Group, где је одржао једно предавање по позиву, 11 усмених и 2 постер-презентације. На LoessFEST 2016, Eau Claire, USA учествовао је у септембру и одржао је предавање по позиву, 7 усмених и једну постер-презентацију. На Отвореном научном форуму One belt, one road Initiative одржаном у новембру у Пекингу био је званични представник САНУ и одржао је уводно предавање на секцији посвећеној медицинским ризицима.

Током октобра, новембра и децембра боравио је у Институту за геологију и геофизику у Пекингу, као добитник престижне стипендије председника Кинеске академије наука. Био је ментор докторске дисертације која је одбрањена на Универзитету у Новом Саду. Такође је и председник International Loess focus group of International Union for Quaternary Research (INQUA). Национални представник у International Board of International Union for Quaternary Research и Past Global Changes a core project of the International Geosphere-Biosphere Programm, члан Матичног одбора за астро- и гео-науке Министарства просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије.

Дописни члан Владимир Ракчевић редовни је професор Природно-математичког факултета Универзитета у Нишу. Учествовао је у организацији гостовања професора Ердала Карапинара (Анкара) на ПМФ-у у Нишу. Одржао је предавање на мини-конференцији на ПМФ-у у Нишу.

У Одељењу је одржао приступно предавање „Од Фредхолмове теорије до теорије фиксне тачке“ (From Fredholm theory to fixed point theory), које је објављено у Билтену САНУ математичке садржине, бр. 41.

Научни и други скупови у организацији Одељења

Током године организовани су следећи скупови:

- 28th Summer School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases 8SPIG 2016), Београд, 29. август – 2. септембар (одговорно лице академик Никола Коњевић);
- Loess 2 M2016, Нови Сад (одговорно лице дописни члан Слободан Марковић);

- Spectra of graphs and applications, SGA-2016, под покровитељством САНУ, 18–20. мај (одговорно лице академик Драгош Цветковић);
- „Математика и примена“, под покровитељством САНУ, 15. и 16. октобар (одговорно лице дописни члан Миодраг Матељевић).
- академик Зоран Кнежевић је организовао у САНУ „Циклусни пројекат – Од Сунчевог система до граница васионе“.

Предавања у организацији Одељења

Одржана су три предавања:

- проф. др Џејмс Викерс (James Vickers), професор математике на Универзитету у Саутхемпτονу, Уједињено Краљевство: „Уопштене функције и сингуларности Ајнштајнових једначина“ (Generalised functions and singularities of Einstein's equations)
- проф. др Зоран Обрадовић, члан Европске академије, инострани члан САНУ, професор Универзитета Темпл, Филадельфија, САД, и директор Центра за аналитику података и биомедицинску информатику Универзитета Темпл, Филадельфија, САД: „Интеграција квалитативног знања и великих података са применама у здравству“ (Fusion of qualitative knowledge and big data for predictive analytics in healthcare)
- проф. Тони Доне (Tony Donné), програмски менаџер EURO Fusion конзорцијума; уводна реч проф. Жером Памела (Jerome Pamela), председник EURO Fusion конзорцијума, модератор академик Никола Коњевић. Одржано је предавање под насловом „Нуклеарна фузија: од научне фикције до научне чињенице“ (Nuclear fusion: from science fiction to science fact).

Издавачка делатност Одељења

Одељење је прихватило рецензије и одобрило објављивање 10. свеске Зборника Одбора за крас и спелеологију САНУ. Уредник је дописни члан Владица Цветковић. Тираж је 300 примерака.

Одељење је прихватило штампање Билтена математичке садржине бр. 41 са 5 радова у 400 примерака. Уредник је академик Градимир Миловановић.

Међународна сарадња

Међународна сарадња у току године била је плодна и одвијала се претежно у виду индивидуалне сарадње чланова Одељења са колегама из иностраних институција, као и учешћем на више међународних и домаћих скупова са међународним учешћем, или током студијских боравака у иностраним центрима, најчешће по позиву.

Веома плодна сарадња остварена је са Академијом наука Руске Федерације, Румунском академијом наука, Мађарском академијом наука, Пољском академијом наука, Македонском академијом наука и уметности, Словеначком академијом наука и уметности и Бугарском академијом наука. Сарадња на билатералној основи између САНУ и других академија наука дата је у извештају о међународним активностима САНУ у овом Годишњаку.

Именовања и признања

У току године чланови Одељења стекли су следећа именовања и признања:

- академик Богољуб Станковић је добио награду за животно дело ICFDA 16 Anatoly Kilbas Award: Life Achievement Award, која му је уручена током скупа International Conference on Fractional Differentiation and its Application, ICFDA 16;
- академик Видојко Јовић је поводом 125-годишњице оснивања Српског геолошког друштва добио плакету за допринос активностима Друштва;
- Одељењу за математику, физику и гео-науке САНУ уручена је такође плакета за допринос активностима Друштва.

Осврт на рад Одељења

Рад Одељења за математику, физику и гео-науке може се оценити врло успешним. У области научног и стручног рада, најважније делатности Одељења, остварени су веома добри резултати на пројектима, о чему сведоче извештаји у Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности на српском и посебно на енглеском језику. Међународна сарадња остварена је у задовољавајућој мери, што се огледа кроз учествовање чланова Одељења на међународним научним скуповима, преко пројеката са иностраним академијама наука, као и кроз заједничке радове са научницима из иностранства.

5. ОДЕЉЕЊЕ ХЕМИЈСКИХ И БИОЛОШКИХ НАУКА

Састав Одељења

Одељење је у радном саставу имало укупно 18 чланова, и то 12 редовних и 6 дописних чланова, као и 5 чланова ван радног састава и 15 иностраних чланова.

Скупови Одељења

Дописни члан Радослав Ацић не присуствује скуповима Одељења пошто се налази у иностранству, а академик Душан Чампраг из оправданих разлога није присуствовао дуже од годину дана скуповима Одељења, те сходно члану 48. Статута САНУ, не улази у бројно стање радног састава неопходно за пуноважно одлучивање на скуповима Одељења.

Током године одржано је 9 редовних скупова Одељења. Посећеност ових скупова била је више него задовољавајућа. Састанцима Одељења присуствовало је у просеку око 90% чланова на основу којег се формира кворум. На месечним скуповима чланови Одељења разматрана су питања која су се односила како на рад Одељења тако и на рад Академије у целини. Чланови Одељења обавештавани су о одржавању научних и стручних манифестација у земљи и иностранству, о расписивању конкурса за додељивање домаћих и међународних награда из области науке, просвете и др. Чланови Одељења подносили су на даљи увид сепарате својих објављених радова и штампане књиге. Такође су добијани на увид часописи и књиге које су поклонили друге установе и дародавци. Сви ови материјали достављани су Библиотеци САНУ.

На скуповима Одељења редовно су подношени усмени и писани извештаји о учешћу чланова на националним и међународним скуповима и о студијским боравацима. Чланови Одељења током године реализовали су један студијски боравак и учествовали су на десетак међународних научних скупова. Том приликом одржали

су на реномираним универзитетима 11 предавања и семинара, а на научним скуповима поднели су око 25 реферата, од којих је пет било пленарних или по позиву.

Одбори и научноистраживачки пројекти

Научноистраживачка активност Одељења одвијала се у оквиру истраживачких пројеката којима руководе чланови Одељења, као и у оквиру четири академијска и једног међуодељеног одбора.

У оквиру Одбора за хемију (председник академик Живорад Чековић) реализовано је осам пројеката, којима руководе академици Драгомир Виторовић, Мирослав Гашић, Иван Гутман, Живорад Чековић, Миљенко Перић и Богдан Шолаја као и дописни чланови Слободан Милосављевић и Радомир Саичић. У оквиру Одбора за физичку хемију научноистраживачки рад се одвијао у оквиру два пројекта, којима руководе академик Славко Ментус и дописни члан Слободан Милосављевић. Научноистраживачка активност у оквиру Одбора за биологију (председник академик Драгослав Маринковић) обухватала је рад на шест пројеката, којима руководе академици Драгослав Маринковић, Драган Шкорић, Марко Анђелковић, Милена Стевановић и Владимир Стевановић, као и дописни члан Радмила Петановић. Детаљни извештаји о раду на пројектима чланова садржани су у Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности за 2016. годину.

Рад Одељења се одвијао у оквиру четири академијска одбора. То су Академијски одбор за проучавање фауне Србије (председник дописни члан Радмила Петановић), Академијски одбор за флору и вегетацију (председник академик Владимир Стевановић), Академијски одбор „Човек и животна средина“ (председник академик Марко Анђелковић) и Академијски одбор за село (председник академик Драган Шкорић). У оквиру Академијског одбора „Живот и дело српских научника“ реализује се пројекат-едиција под истим називом, а радом Одбора и реализацијом пројекта руководи академик Владан Ђорђевић, члан Одељења техничких наука.

У оквиру одбора и индивидуалних пројеката чланови Одељења су остварили завидне резултате – објављен је 61 научни рад у престижним иностраним и домаћим часописима, монографијама и периодичи, као и у издањима САНУ. Руководиоци пројеката и Одбора поднели су извештаје о раду, који су позитивно оцењени и прихваћени од стране Одељења.

Предавања у организацији Одељења

У организацији Одељења одржана су два приступна предавања: дописног члана Милоша Ђурана „Медицинска неорганска хемија: комплекси злата (III) са пептидима као потенцијални антитуморски и антимикубриолошки агенси“ и дописног члана Велимира Попсавина „Синтеза и антитуморска активност одабраних стирил-лактона и аналога“. Дописни члан Слободан Милосављевић је одржао предавање „Ко је први изоловао антimalарик артемизинин“ у САНУ. Академик Богдан Шолаја је одржао предавање на Свечаној скупштини Српског хемијског друштва као добитник медаље за трајан и изванредан допринос науци под насловом „Да ли је могуће искоренити маларију? Размишљање једног хемичара“.

Такође су у организацији Одељења одржана предавања др Наталије Скородумове (Natalia Skorodumova) професора Краљевског института за технологију из Стокхолма, на тему „Поларони у оксидима: варијанте појаве и приступи у моделирању“ и проф. др Зорана Петровића, професора емеритуса Државног универзитета Питсбург на тему „Пројектовање полимерних материјала из биолошких уља“. На предлог Одељења, у оквиру програма *Гост САНУ* предавање је одржао светски познати и угледни фитохемичар професор Јошинори Асакава из Јапана.

Научни скупови у организацији Одељења

Научни скупови који су одржани у организацији Одељења и/или под његовим покровитељством:

- научно-стручни скуп „Водоснабдевање становника брдско-планинских предела“ у организацији Академијског одбора за село;
- научно-стручни скуп „Образовање за модерну пољопривреду“ у организацији Академијског одбора за село;
- „Еколошки и економски значај фауне Србије“ у организацији Академијског одбора за проучавање фауне Србије;
- „Материјали за конверзију енергије“ – пет година пројекта „Литијум-јон батерије и горивне ћелије – истраживање и развој“.

Издавачка делатност

Издавачка делатност чланова Одељења била је веома активна, што се види по издањима која су штампана, а то су:

1. Зборник радова циклусног пројекта „Гени и геном“, уредник академик Милена Стевановић;
2. Фауна репатих водоземаца, уредник дописни члан Радмила Петановић;
3. Унапређење пчеларства у Србији, уредник академик Драган Шкорић.

Међународна сарадња

Међународна сарадња првенствено се одвијала преко пројеката који се реализују са другим академијама наука, и то:

Бугарска академија наука

- *Припрема и примена нових каталитичких материјала* – носиоци сарадње: Институт за хемију, технологију и металургију Универзитета у Београду, Центар за катализу и хемијско инжењерство и Институт за катализу БАН;

- *Нови наночестични катализатори хидрогенације на бази метала VIII групе* – координатори за први пројекат су др Д. Јовановић са српске стране и др М. Габровска са бугарске стране;

- *Синтеза и примена нових каталитичких материјала добијених методама плазме* – договорена координација иде преко др П. Банковића са српске и др С. Раковског са бугарске стране;

- *Секундарни метаболити дивље растућих и култивисаних биљака са потенцијалном биолошком активношћу* – руководилац пројекта дописни члан Слободан Милосављевић. Носиоци сарадње: Хемијски факултет Универзитета у Београду, Центар за хемију Института за хемију, технологију и металургију Универзитета у Београду и Центар за фитохемију БАН;

- *Detection of genetic identity and bioavailability of heavy metals in golden jackal (Canis aureus) populations from Bulgaria and Serbia* (Одређивање генетичких особености и биолошке доступности тешких метала код популација шакала (*Canis aureus*) – координатор из САНУ академик Владимир Стевановић. Носиоци сарадње: Биолошки факултет Универзитета у Београду и Институт за биодиверзитет и истраживања екосистема БАН.

Румунска академија наука

- *Физичко-хемијска карактеризација хетерополи једињења* – координатор из САНУ дописни члан Славко Ментус. Носиоци сарадње: Технолошки факултет

Универзитета у Новом Саду, Факултет за физичку хемију Универзитета у Београду и Институт за хемију РАН.

Мађарска академија наука

– Испитивање криптогамне флоре (биофита, лишајева) и биодиверзитета у Србији и Мађарској, нарочито у хабитатима ретких врста – носиоци сарадње: Институт за ботанику Биолошког факултета Универзитета у Београду, САНУ (координатор из САНУ академик Владимир Стевановић) и Мађарски национални природњачки музеј, Департман за ботанику;

– Испитивања из области земљишта и агрохемије, Вредновање дуготрајних стационарних пољских огледа (утицај земљишног стреса на њивске биљке), Разматрање препорука за примену ђубрива (принципи и методе), Загађивање земљишта и њивских биљака токсичним елементима (тешким металима) – координатор из САНУ академик Драган Шкорић. Носиоци сарадње: Научни институт за ратарство и повртарство и Институт за земљиште и агрокултурну хемију МАН.

Македонска академија наука и уметности

– Ендемична флора Балканског полуострва у Србији и Македонији – распрострањење, разноврсност, екологија и фитогеографски положај – руководилац у САНУ академик Владимир Стевановић.

Пољска академија наука

– Род *Hieracium* у Србији и суседним областима – таксономско-фитогеографска истраживања – координатор из САНУ академик Владимир Стевановић. Носиоци сарадње: Природњачки музеј и Институт за ботанику ПАН;

– Нове аноде у горивим спрегивима: електролитички процеси на *Pt-Bi* легурама – координатор из САНУ академик Славко Ментус. Носиоци сарадње ИХТМ и Институт за катализу и површинску хемију.

Руска академија наука

Сарадња са Руском академијом наука је тренутно замрзнута због примене новог закона у Русији.

– Геохемијска испитивања седимената – фосилна горива и загађивање животне средине – координатор из САНУ академик Драгомир Виторовић. Носиоци сарадње: Хемијски факултет Универзитета у Београду и Институт за нафтну хемију, Сибирског одељења РАН у Томску;

– Аквакултура угрожених рибљих врста и њена примена у заштити и реституцији природних популација – координатор из САНУ академик Драгослав Маринковић. Носиоци сарадње: Институт за мултидисциплинарна истраживања у Београду, Црногорска академија наука и уметности и Институт за биологију копнених вода „Л. Д. Папаин“ РАН.

Чешка академија наука

– Истраживања нових биоактивних секундарних метаболита – координатори из САНУ академик Мирослав Гашић и дописни члан Никола Туцић. Носиоци сарадње: Институт за молекуларну генетику и генетичко инжењерство и Институт за микробиологију АНРЧ.

Украјинска академија наука

– Истраживања митохондрија пирамидалних ћелија хипокампуса после исхемије мозга – координатор из САНУ академик Драгослав Маринковић. Носиоци сарадње: Биолошки факултет Универзитета у Београду и „Богомолец“ Институт за физиологију УАН.

Словачка академија наука
– *Потенцијални наноматеријали и бионаноматеријали на бази фулерена* – координатор академик Богдан Шолаја.

Црногорска академија наука и уметности
– *Изоловање, хемијска и биохемијска карактеризација једињења са биолошком активношћу из морских организама* – носиоци сарадње: Одељење хемијских и биолошких наука САНУ (руководилац академик Мирослав Гашић) и Институт за биологију мора ЦАНУ;

Словеначка академија наука
– *Синтеза нових тетраоксана и њихових химера са 4-аминохинололинима као потенцијалних антималярија* – носиоци сарадње: Институт за хемију, технологију и металургију Универзитета у Београду, Центар за хемију (руководилац из САНУ академик Богдан Шолаја) и Институт „Јоже Штефан“, Одсек за физичку и органску хемију.

Делатност чланова Одељења

Академик Душан Чампраг због болести није учествовао у раду Одељења у 2016. години.

Академик Мирослав Гашић је секретар Одељења хемијских и биолошких наука (четврти мандат), члан Комисије за израду Статута САНУ, Председништва САНУ, Савета Галерије, Савета Архива и Издавачког одбора САНУ. Руководилац је или координатор научних пројеката: „Хемијска и биохемијска реактивност природних хинона и хидрохинона и њихових деривата“ (САНУ), „Изоловање, хемијска и биохемијска карактеризација једињења са биолошком активношћу из морских организама“ (САНУ – ЦАНУ) и координатор пројекта „Природни производи из биљних и морских организама: медицински и еколошки значај“ (САНУ – БАН). Такође је научни саветник на два пројекта које реализује Институт за хемију, технологију и металургију.

Члан је Председништва Српског хемијског друштва, члан је редакционог одбора часописа *Journal of the Serbian Chem. Soc. (JSCS)* и члан Савета међународног часописа *Molecules*. Дугогодишњи је члан америчког и немачког Хемијског друштва. Председник је Секције за медицинску хемију Српског хемијског друштва и изабран за члана извршног комитета Европске федерације за медицинску хемију.

Академик Иван Гутман је редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу. Руководилац је пројекта САНУ „Истраживања у математичкој хемији“. Члан је редакционих одбора и савета следећих часописа: *Polycyclic Aromatic Compounds*, *MATCH Communications in Mathematical and in Computer Chemistry*, *Transactions on Combinatorics*, *Communications in Combinatorics and Optimization*, *Applicable Analysis and Discrete Mathematics*, *International Journal of Chemical Modeling*, *Journal of the Argentine Chemical Society*, *Iranian Journal of Mathematical Chemistry*, *Iranian Journal of Mathematical Sciences and Informatics*, *Journal of the Serbian Chemical Society*, *Хемијски преглед*, *Bulletin of the Chemists and Technologists of Bosnia and Herzegovina*, *Kragujevac Journal of Mathematics* и *Kragujevac Journal of Science*. Главни уредник је међународног часописа *MATCH Communications in Mathematical and in Computer Chemistry* (импакт фактор 3,858) који се издаје у Крагујевцу (видети на www.pmf.kg.ac.rs/match). Уредник је серије књига *Mathematical Chemistry Monographs* у оквиру које је објављена књига бр. 17. Припремљена је и књига бр. 18. Одржао је предавања на универзитетима у Кини

(Тианцин, Вухан, Нанчанг), на Малти, у Немачкој (Минхен и Лајпциг) и у Хрватској (Осјек). Објавио је око 40 научних радова.

Академик Драгослав Маринковић је редовни професор Биолошког факултета у Београду у пензији, ангажован у настави докторских студија из области генетике и биоетике. У САНУ је члан Одбора „Човек и животна средина“, међуодељењских одбора за биологију хумане репродукције и за проучавање живота и рада научника у Србији. Председник је Одбора за биологију Одељења хемијских и биолошких наука и почасни председник Националног комитета за биоетику Унескове комисије Р. Србије са седиштем у САНУ. Члан је Одбора за архив, као и Финансијске комисије САНУ. Руководилац је научног пројекта „Адаптивне границе популационо-генетске полиморфности“, а низ година је био координатор пројекта из области ихтиологије чији су носиоци САНУ, Институт за мултидисциплинарна истраживања у Београду и Руска академија наука. Председник је Комисије САНУ за доделу стипендија за усавршавања у Шведској, према легату Р. и М. Ђермановића, које се остварују преко Краљевске шведске академије наука. Почасни је члан Биоетичког друштва Србије и члан Међународног форума УНЕСКО-ових наставника биоетике. Одржао је уводно предавање на 54. конгресу АДС у Сремским Карловцима. Објавио је два рада у часописима у иностранству. Члан је редакција научних часописа *Genetika*, *Facta Universitatis*, *Гласника* Антрополошког друштва Србије. По позиву је рецензент радова међународних часописа *Animal Behaviour* и *Global Bioethics*.

Академик Живорад Чековић је редовни професор Хемијског факултета Универзитета у Београду у пензији. Током године бавио се популаризацијом природних наука, нарочито хемије, проучавао је живот и рад научних великана у Србији, а бавио се и неким темама из историје науке. Делатност у САНУ обухвата рад у Одељењу и у неколико одбора. Председник је Одбора за хемију у матичном Одељењу. Као члан међуодељеног Академијиног одбора за проучавање живота и рада српских научника прикупљао је биографски садржај. Члан је Одбора за село, а сарађивао је и у Одбору за образовање и Одбору за заштиту животне средине. Иницирао је оснивање одбора САНУ који ће се бавити сарадњом са нашим научницима и уметницима у свету и предложио елаборат за његово оснивање и делатност. Рецензирао је научне радове из области органске хемије за часописе *Journal of the Organic Chemistry* Америчког хемијског друштва и *Journal of the Serbian Chemical Society* Српског хемијског друштва. Учествовао је у раду Председништва Српског хемијског друштва. Председник је редакционог одбора стручног часописа *Хемијски преглед* и члан је редакционог одбора *Journal of the Serbian Chemical Society* Српског хемијског друштва.

Академик Драган Шкорић је професор емеритус на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду за предмете Оплеменењивање биљака и Семенарство. Иностранци је члан Академије наука и уметности Републике Српске и Академије аграрних наука Украјине, као и струковне Академије инжењерских наука Србије. Главни је и одговорни уредник међународног часописа о сунцокрету *Helia* (видети на: <http://www.degruyter.com/view/j/helia>). Поред тога је члан уредништва румунског часописа *Annals*, македонског *Journal of Plant Environmental Protection*, украјинског *Breeding and Seed Production*, као и домаћег часописа *Генетика*.

Током године учествовао је по позиву са рефератима на два међународна скупа. У међународној монографији објавио је једно поглавље и коаутор је једног рада штампаног у међународном часопису. Такође је објавио по један научни и стручни рад у зборницима САНУ. Председник је Академијског одбора за село САНУ,

у оквиру којег је организовано неколико научно-стручних скупова. Одбор је у току године објавио три зборника. Члан је и Међуодељеног одбора за проучавање живота и рада српских научника. У оквиру САНУ реализује научни пројекат „Испитивање начина наслеђивања отпорности сунцокрета према новим расама воловода“ (*Orobanche cumana* Wallr).

Академик Марко Анђелковић је редовни професор у пензији Биолошког факултета Универзитета у Београду и научни саветник у пензији Института за биолошка истраживања „Синиша Станковић“ у Београду. У оквиру докторских студија на Биолошком факултету учествовао је у настави из предмета Популациона генетика и био је члан комисије за јавну одбрану једне докторске дисертације. Руководилац је пројекта „Динамика генофонда, генетичка и фенотипска варијабилност популација у зависности од променљивости средине“, који финансира Министарство образовања и науке Републике Србије и пројекта САНУ „Еколошка и генетичка истраживања популација *Drosophila subobscura* централног Балкана“. Током године публиковао је два научна рада и један прегледни рад. У оквиру САНУ обавља следеће функције: генерални секретар САНУ, председник Академијског одбора „Човек и животна средина“, члан Академијског одбора за проучавање фауне Србије и члан Академијског одбора за изучавање и праћење стратегије науке САНУ, председник Уређивачког одбора веб-презентације САНУ, члан Организационог одбора за обележавање 175 година од формирања Друштва српске словесности и постојања САНУ, и руководиоца радне групе за израду Правилника о организацији и систематизацији Службе САНУ.

Поред наведеног, обавља следеће друштвено-стручне функције: члан је редакције часописа *Генетика*, *Acta Entomologica Serbica*, *Acta Physiologica et Pharmacologica Serbica*, члан Савета Истраживачке станице „Петница“, члан Стручне редакције за биологију, ботанику, зоологију и микробиологију Српске енциклопедије, члан Надзорног одбора Друштва генетичара Србије, члан Управног одбора Института за нуклеарне науке Винча, члан Надзорног одбора Српског биолошког друштва и председник одбора Фонда Нови добротвори Универзитета у Београду. Био је члан Научног одбора скупа „Еколошки и економски значај фауне Србије“ и члан жирија за избор најбољег научног, односно стручног остварења наставника и сарадника Универзитета у Београду за доделу награде „Веселин Лучић“ за 2016. годину. Члан је националних научних друштава: Српског биолошког друштва, Друштва генетичара Србије и Ентомолошког друштва Србије, као и међународних научних друштава: European Environmental Mutagen Society и European Society for Evolutionary Biology.

Академик Миљенко Перић је у својству професора емеритуса на Факултету за физичку хемију Универзитета у Београду био ангажован као руководиоца једне докторске тезе и рецензент уџбеника. Учествовао је у раду Одбора САНУ за образовање, а посебно је био ангажован на организовању трибине о настави у основним школама. Представник је САНУ у организацији ALEA, а активно учествује у и раду Националног просветног савета. Са сарадницима је разрадио варијациони квантохемијски поступак за третирање вибронске и спин-орбитне спреге у петоатомским молекулима. По позиву је учествовао на Међународној конференцији о Јан-Телеровом ефекту у Тартуу (Естонија).

Академик Владимир Стевановић је редовни професор Биолошког факултета Универзитета у Београду, у пензији од октобра 2016. године. Председник је Одбора за изучавање флоре и вегетације Србије и члан Одбора „Човек и животна средина“. Руководилац је пројекта САНУ „Хоролошки и еколошки чиниоци

диференцијације орофитске флоре Србије и околних територија централног дела Балканског полуострва". Члан је међународног Комитета за картирање флоре Европе (Atlas Florae Europaeae) и руководилац тима за картирање васкуларне флоре Србије, Црне Горе, Македоније и Босне и Херцеговине у оквиру истоименог европског пројекта. Са групом сарадника учествовао је изради *Атласа флоре Европе*, св. 18, који се односи на распрострањење таксона из дела породице *Papilionaceae*. Објавио је 2 рада у водећим међународним часописима из категорије M22 и 3 рада у међународним часописима из категорије M23. Уредник је струка биологије, хемије, геологије и шумарства у Српској Енциклопедији и аутор преко 10 одредница за том III/1 ове едиције (Г-Д). Заменик је секретара Одељења хемијских и биолошких наука САНУ. Члан је редакционих одбора међународних ботаничких часописа *Phytologia Balcanica* и *Botanika Chronika*, и домаћег часописа са међународним редакционим одбором *Botanica Serbica* и *Bulletin of Natural History Museum in Belgrade*. Стални је рецензент неколико водећих међународних ботаничких и еколошких часописа (*Annales Botanici Fennici*, *Nordic Journal of Botany*, *Biodiversity and Conservation*, *Turkish Journal of Botany*).

Академик Богдан Шолаја је руководио пројектом „Нови биоактивни молекули засновани на природним производима". Члан је редакционог одбора часописа *Journal of the Serbian Chemical Society* (СХД). Научна истраживања вршио је у сарадњи и/или кроз пројекте са United States Army Research Institute of Infectious Diseases (САД), Walter Reed Army Institute of Research (САД), ИХТМ Центром за хемију, National Cancer Institute (САД), Parasitology/Immunology of the Department of Biomedical, Surgical and Dental Sciences of the University of Milan (Италија) и Институтом за медицинска истраживања, Београд. Руководио је следећим пројектима: Синтеза аминокиселина и њихових деривата као антималярија и инхибитора Ботулинума неуротоксина А, Министарства науке Србије; Small Molecule Antiviral Inhibitors, United States Army Medical Research Institute of Infectious Diseases, Frederick; Discovery and optimization of new antiparasitic compounds to treat and control malaria and leishmaniasis, to be used in both human and veterinary medicine, Università di Milano, Dipartimento di Scienze Biomediche, Chirurgiche e Odontoiatriche. Учесник је на пројекту Контрола инфекција апикомплексним патогенима: од нових места деловања лека до предикције. Директор је Иновационог центра Хемијског факултета у Београду.

Током године радио је на синтези антималяријских лекова. Испитивао је новосинтетизоване аминокиселине са адамантанским носиоцем фармакофоре. Резултати презентовани 2016. године су први овакве врсте у свету. У оквиру овог пројекта развијена је нова метода за синтезу дипиридоазепинских једињења, чија је предност ефикасна синтеза без присуства катализатора на бази прелазних метала. Синтетисана једињења и друга где је примењен овај синтетички поступак исказују значајну антифунгалну активност и први резултати указују да би се могли развити у добра, селективна, антимикробска средства.

Академик Милена Стевановић је научни саветник Института за молекуларну генетику и генетичко инжењерство Универзитета у Београду. На Биолошком факултету у Београду предаје Основе манипулисања генима на дипломским академским студијама, а као координатор предмета Молекуларна биологија гена укључена је у реализацију докторских студија Молекуларна биологија. Руководилац је пројекта „Проучавање молекуларних механизма укључених у одржавање плурипотентности и диференцијацију матичних ћелија" у оквиру Фонда САНУ и пројекта „Проучавање сигналних путева и епигенетичких механизма укључених у контролу експресије хуманих SOX гена: даље расветљавање њихове улоге у

одређивању судбине и диференцијације ћелија" Министарства просвете, науке и технолошког развоја Р. Србије. У оквиру ових пројеката објавила је у коауторству три научна рада у индексираним међународним часописима и имала је пет саопштења на научним скуповима. Са сарадницима је у току године наставила истраживања усмерена на проучавање улоге SOX гена у одржавању плурипотентности и диференцијацији матичних ћелија. Бавила се и проучавањем епигенетичких механизма у регулацији транскрипције гена укључених у одржавање плурипотентности и процесе ћелијске диференцијације, као и улогом SOX гена у процесу онкогенезе.

Члан је Управног одбора Српског друштва за молекуларну биологију, редакционог одбора часописа *Balkan Journal of Medical Genetics* и *Dataset Papers in Biology*, као и Матичног научног одбора за биологију МПНТР. Именована је за члана Националног савета за научни и технолошки развој. Активно је учествовала у раду Националног комитета за биоетику са седиштем у САНУ.

Академик Славко Ментус је редовни професор на Факултету физичке хемије Универзитета у Београду. Током године учествовао је у раду Одбора за физичку хемију. Руководио је пројектом „Електрокатализа у савременим процесима конверзије енергије, финансираном од стране Фонда САНУ, као и националним пројектом „Литијум-јонске батерије и горивне ћелије – истраживање и развој“, финансираним средствима Министарства просвете и науке Републике Србије. Руководио је посредством Факултета за физичку хемију и билатералним међународним научним пројектом NATO-Science for Peace and Security (SPS) Programme, Projekat G4925 – „DURAPEM - Novel Materials for Durable Proton Exchange Membrane Fuel Cells“.

Члан је Управног одбора Српског хемијског друштва, Научног одбора Друштва за истраживање материјала Србије, и члан међународних научних удружења Electrochemical Society и International Society of Electrochemistry. Био је члан уредништва часописа *Гласник хемичара технолога и еколога Републике Српске*, *Ecologica*, и *Флогистон*. Учествовао је у научним одборима на четири међународне научне конференције. Одржао је приступну беседу „Секундарни електрохемијски извори енергије са интеркалатним електродним материјалима“ на свечаној седници САНУ, 11. маја. Током године рецензирао је 36 радова поднетих за публикавање у научним часописима реномираних издавачких кућа Elsevier, Springer, Royal Society of Chemistry (RSC), и других: *Alloys and Compounds*, *BioResources*, *Electrochimica Acta*, *Electrochemistry Communications*, *Journal of Electroanalytical Chemistry*, *ACS Applied Materials and Interfaces*, *Journal of Materials Chemistry A*, *RCS Advances*, *Journal of Solid State Electrochemistry*, *Acta Physica Polonica*, *ChemElectroChem*, *Science China Materials*, *Science Bulletin* и др. Као резултат рада на научноистраживачким пројектима, у својству аутора или коаутора, публиковао је 11 радова у међународним научним часописима, и три саопштења на научним конференцијама.

Дописни члан Слободан Милосављевић је професор емеритус на Хемијском факултету Универзитета у Београду, где је држао предавања на докторским академским студијама из предмета: Савремене структурне методе 2 и Хемија секундарних метаболита. Учествовао је на следећим пројектима као сарадник (1) и руководилац (2 и 3): „Биоактивни природни производи самониклих, гајених и јестивих биљака: одређивање структура и активности“ (МПНТР); „Хемијска карактеризација и биолошка активност секундарних метаболита самониклих, лековитих биљака централног Балкана“ (САНУ) и „Секундарни метаболити дивљерастућих и култивисаних биљака са потенцијалном биолошком активношћу“ (Бугарска академија наука и САНУ). Одржао је предавање по позиву на међународном симпозијуму о природним производима за будућност 2016 (International Symposium

on Natural Products for the Future 2016) у Токушими (Јапан) у организацији Фито-хемијског друштва Азије. У оквиру обележавања 175 година САНУ одржао је предавање „Ко је први изоловао антималяријски артемизинин“. Као председник Савета Галерије науке и технике САНУ активно је учествовао у организовању неколико изложби. Поред тога био је аутор изложбе под насловом *Пола века спектроскопије на Студентском тргу* у Галерији НТ у оквиру обележавања 175 година САНУ.

Дописни члан Радомир Н. Саичић је редовни професор Хемијског факултета Универзитета у Београду, где је држао предавања у оквиру редовних студија (Органске синтезе 1 и 2), мастер (Синтезе комплексних органских молекула) и докторских студија (Нове синтетичке методе). Члан је Академијског одбора за високо образовање САНУ, као и Уређивачког одбора (за бригу о веб-презентацији и електронским издањима САНУ).

Током године, научноистраживачки рад његове групе одвијао се у оквиру пројекта „Развој нових синтетичких метода и њихова примена у синтези природних производа и биолошки активних једињења“ МПНТР, као и у оквиру истоименог пројекта САНУ. У оквиру ових истраживања развијане су нове методе за синтезу органских једињења, засноване на примени катализатора на бази комплекса прелазних метала, органокатализатора, домино-реакција и тактичких комбинација органских реакција. Такође, остварене су синтезе природних производа алстохоларизина и габозина X, у току је рад на синтезама хиполахнина А, вирозинина А и лико-тетрастина, а рад на тоталној синтези антибиотика платензимицина приводи се крају. Резултати ових истраживања публиковани су у три научна рада, а изнети су и у оквиру једног предавања по позиву на међународном научном скупу.

Дописни члан Радмила Петановић је редовни професор Пољопривредног факултета Универзитета у Београду у пензији. Ангажована на докторским студијама на предметима: Методе у акарологији, Принципи зоосистематике, Општа фитоакарологија и Примењена фитоакарологија. Предаје по позиву на студијској групи основних студија (предмет Примењена екологија) и мастер (предмет Примењена ентомологија) на Биолошком факултету у Београду. У протеклој години одржала је предавање из области акарологије у Истраживачкој станици „Петница“. Ментор је две докторске дисертације. Пројекти и програми научне сарадње у којима учествује су: „Агробiodиверзитет и коришћење земљишта у Србији: интегрисана процена биодиверзитета кључних група артропода и биљних патогена“ МПНТР и “Investigations on the use of mites as biological control agents against invasive rangeland weeds” CABI Europe-Switzerland; Biotechnology and Biological Control Agency (BBCA), Rome, Italy, University of Belgrade, Faculty of Agriculture, Serbia and Russian Academy of Sciences, St Petersburg, Russia, у којем је водећи истраживач за Србију. Члан је следећих научних друштава: Ентомолошког друштва Србије, Друштва за заштиту биља Србије (председник Суда части), Друштва еколога Србије, Српског биолошког друштва, European Association of Acarologists, The International Society for Pest Information. Актуелни је члан редакционих одбора часописа *Acta Entomologica Serbica*, *Заштита биља*, *Пестициди и фитомедицина*, *Ecologica Montenegrina* и *Archives of Biological Sciences*. Рецензент је бројних радова у међународним часописима *Experimental and Applied Acarology*, *Zootaxa*, *Systematic and Applied Acarology*, *International Journal of Acarology*. Овлашћена је за обављање здравственог прегледа на присуство гриња, од стране Министарства пољопривреде. Члан је Академијског одбора за образовање САНУ и Научног савета Задужбине Андрејевић. Сарадник је Редакције за биологију Српске Енциклопедије. Председник је Академијског одбора за проучавање фауне Србије САНУ. Уредник је

одредница које се односе на *Eriophyoidea*, светске енциклопедије *Encyclopedia of Plant Pests*, монографије *Фауна репатих водоземаца Србије*, која је објављена у издању САНУ. Била је председник Организационог и Научног одбора научног скупа „Еколошки и економски значај фауне Србије“ који је одржан у САНУ. Објавила је шест научних радова у научним часописима и саопштила шест научних радова на научним скуповима.

Дописни члан Милош Ђуран је редовни професор Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу, где је држао предавања из области неорганске хемије за студенте основних, мастер и докторских академских студија. Научноистраживачки рад одвијао се у оквиру пројеката МПНТР „Синтеза нових комплекса метала и испитивање њихових реакција са пептидима“ и Фонда САНУ „Комплекси метала као потенцијални терапеутски агенси“. У оквиру ових пројеката бави се истраживањем области медицинске неорганске хемије, а резултати су публиковани у оквиру седам научних радова у познатим међународним научним часописима (3xM21 и 4xM22) и једног ревијског рада (M22). Поред тога, учествовао је са радовима на националним и међународним научним конференцијама (осам научних саопштења штампаних у изводу). У оквиру VI седнице Одељења одржао је приступну беседу „Медицинска неорганска хемија: комплекси злата (III) са пептидима као потенцијални антитуморски и антимикробиолошки агенси“, где је представио најновије резултате својих научних истраживања. Као предавач по позиву, учествовао је на 13. европској конференцији из биолошке неорганске хемије (13th European Biological Inorganic Chemistry Conference, EuroBIC13) у Будимпешти. Одржао је предавање за наставнике и студенте Природно-математичког факултета Универзитета у Приштини са седиштем у Косовској Митровици. Учествовао је у писању предлога текста Стратегије интернационализације високог образовања у Републици Србији за период 2017–2025. као члан Радне групе МПНТР. Именован је за заменика управника Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу и за председника Уметничког савета Универзитетске галерије у Крагујевцу. Члан је Управног одбора Фондације Темпус, уређивачког одбора часописа *Journal of the Serbian Chemical Society* и Управног одбора „Фонда Ненада М. Костића за хемијске науке“. Био је председник Научног одбора 53. саветовања Српског хемијског друштва. Добитник је медаље Српског хемијског друштва за трајан и изванредан допринос науци за 2016. годину.

Дописни члан Велимир Попсавин је редовни професор Природно-математичког факултета у Новом Саду, где је држао наставу из предмета Медицинска хемија и Биоорганска хемија на основним студијама, односно из курса Рационални дизајн лекова на мастер академским студијама биохемије. Руководи једном докторском тезом, чија је израда у току. Руководи пројектом САНУ „Развој и биомедицинска испитивања потенцијалних антитуморских агенаса“ и пројектом Министарства просвете, науке и технолошког развоја Р. Србије „Синтеза и биолошка испитивања нових миметика или деривата одабраних цитотоксичних лактона, антитуморског агенса тиазофурина и природних нафтних киселина“. У оквиру ових пројеката објавио је у коауторству три научна рада (2xM21 и 1xM22), а имао је и седам саопштења на научним скуповима (2xM34 и 5xM64). Одржао је два приступа предавања (прво, у Огранку САНУ у Новом Саду, и друго, на VII седници Одељења). Рецензирао је шест радова за часописе са ISI листе (за *European Journal of Medicinal Chemistry* – 5 радова и за *Journal of the Serbian Chemical Society* – 1 рад). Члан је Матичног научног одбора за хемију у Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

Осврт секретара на рад Одељења

Чланови Одељења су поред уобичајних текућих питања, највише дискутовали о проблемима проистеклим после последњег изборног циклуса у САНУ, односно о неуједначености и великој диспропорцији броја чланова по одељењима. Председништво САНУ покренуло је широку демократску дискусију у правцу решења овог горућег проблема Академије. Председништво је објединило предлоге самих одељења или појединих академика на даље разматрање и доношење нових или пречишћених предлога. У том смислу Одељење хемијских и биолошких наука је у неколико наврата дискутовало о овим питањима, али није заузело јединствен став, са образложењем да су пристигли предлози често контрадикторни и да је неопходно урадити њихово сажимање. У дискусијама које су вођене у Одељењу истакнуто је да изборни процеси у одељењима са малим и великим бројем чланова нису вођени са довољном озбиљношћу и да је резултат данашњег састава чланова по одељењима последица недовољно промишљених и аргументованих изборних поступака, који су довели до мајоризације и/или миноризације појединих одељења. Такође је истакнуто да је Одељење хемијских и биолошких наука добар пример уравнотежености остварене у свим изборним циклусима. Чланови Одељења очекују да ће се предлози за превазилажење овог проблема у Академији пречистити пре новог изборног циклуса и да ће се о њима поново дискутовати у оквиру Одељења.

Осим тога, разматрано је и представљање потенцијалних кандидата за чланове САНУ, пре и за време изборног циклуса. Одбачена је идеја да то треба да буду предавања по позиву јер она на одређени начин прејудуцирају избор кандидата. Истакнуто је да представљање потенцијалних кандидата за избор може да се спроведе кроз постојеће форме и активности Академије као што су, пре свега, научни скупови.

Такође, на седницама Одељења расправљано је и о пројектима међуакадемијске сарадње, посебно о онима где САНУ, односно Одељење није непосредни учесник, већ подршка институцијама у Србији које оставрују пројекте преко института других националних академија, какав је случај са академијама наука Бугарске, Мађарске, Словачке, Чешке, Румуније, Русије, Украјине итд. Истакнуто је да би у оваквим пројектима, уколико покажу интересовање и потребу, чланови Одељења требало да имају веће учешће, а не да, као што је до сада био случај, буду формални координатори и покриће да и САНУ учествује у реализацији оваквих пројеката.

Одељење је подржало делатност новог руководства САНУ, његове одлучне напоре да се у Академији уреде нарушени односи у организацији и делатностима администрације, о чему је раније често било речи на састанцима Одељења. Такође, чланови Одељења су изразили задовољство начином вођења политике руководства Академије, њеној афирмацији у друштву и активностима које недвосмислено показују њену отвореност према различитим питањима које се тичу друштва у целини.

Са задовољством би требало нагласити да су чланови Одељења радили у веома пријатној атмосфери, а да су дискусије биле конструктивне и критички настројене.

6. ОДЕЉЕЊЕ ТЕХНИЧКИХ НАУКА

Састав Одељења

Одељење има 20 чланова, од којих 15 редовних и 5 дописних чланова САНУ. Секретар Одељења је академик Зоран Љ. Петровић. Заменик секретара је академик Теодор Атанацковић. Академик Зоран В. Поповић је потпредседник САНУ. Академик Нинослав Стојадиновић је председник Огранка САНУ у Нишу.

На жалост, дописни члан Милорад Бојић преминуо је 22. јануара 2016. године.

Научноистраживачки пројекти у САНУ

Извештај о раду на 15 пројеката које воде чланови Одељења презентирао је у извештају Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Почетком године било је 14 пројеката али је предложен и прихваћен још један пројекат под руководством дописног члана Слободана Вукосавића.

Скупови Одељења

У току године одржано је 10 скупова Одељења. На два скупа није било саопштења. Поред редовног извештавања о дописима Извршног одбора и Председништва, посебна пажња је посвећена организовању скупа и изложбе са приказом патената чланова Одељења и њихова реализација у индустрији, као и изложба и једнодневни скуп поводом 160 година од рођења Николе Тесле. На скуповима Одељења одржана су следећа предавања:

На I скупу, одржаном 19. јануара, академик Зоран Љ. Петровић је саопштио рад „Примена неравнотежних плазми у пољопривреди“. Направљен је оквирни договор око обележавања 175 година САНУ. Академик Владан Ђорђевић је ангажован на припреми предлога за прославу и представљање ОТН у одбору за прославу.

На II скупу, одржаном 23. фебруара, Одељење је обавештено да је премијно дописни члан САНУ Милорад Бојић, редовни професор Универзитета у Крагујевцу. Одељење је упутило телеграме саучешћа. Научни део скупа чинило је саопштење рада академика Владана Ђорђевића „Стишљиво струјање ваздуха у соларним торњевима променљивог попречног пресека – једно тачно решење“. Поводом обележавања 175 година САНУ, Извршни одбор САНУ је обавештен да је још на XI скупу Одељења 2015. формирана радна група у оквиру Одељења у саставу академика Владана Ђорђевића, Дејана Поповића и Зорана Ђурића, са задатком да истраже историјат Одељења. Прихваћен је годишњи извештај Института техничких наука. Отворена је дискусија о натписима у штампи и акцијама групе института друштвених и хуманистичких наука у којима је негативно оцењен систем оцењивања пројеката и појединаца. Закључено је да наводи тих института углавном нису тачни јер нема никаквог отежавања статуса сарадника института у односу на претходни период. Такође је указано да је опасно што се ова акција везује за САНУ иако се не ради о ставу Академије.

На III скупу, одржаном 15. марта, дописни члан Велимир Радмиловић саопштио је рад „Дефекти у вурцитним ZnO нано-жицама“. Секретар Одељења је обавестио чланове о предложеним мерама за уравнотежење састава одељења САНУ и о промени управника послова САНУ, а посебно је размотрено питање смештаја чланова САНУ и одлучено је да се Извршном одбору и Председништву упути допис. Скуп посвећен годишњици рођења Николе Тесле је заказан за 11. јул, када ће бити отворена и изложба у Галерији НТ САНУ. Скуп „Наука и привреда“ је заказан за 2. и 3. јун.

На IV скуп, одржаном 29. марта, академик Дејан Поповић саопштио је рад „Управљање хватањем на бази синергијског модела“. Прихваћен је предлог академика Теодоровића да проф. Амадео Одони, са МИТ-а у САД, одржи предавање у оквиру програма *Гост САНУ*.

На V скуп, одржаном 17. маја, дописни члан Милош Којић саопштио је рад „Нека унапређења транспорта лека у тумору“. Дописни члан Слободан Вукосавић је предложио да се покрене нови пројекат „Алгоритми за увећање енергетске ефикасности ветрогенератора“, којим ће и руководити. Чланови Одељења су се сагласили.

На VI скуп, одржаном 21. јуна, није било саопштења јер је на дневном реду био већи број значајних питања. Скуп је једногласно подржао предвиђену расподелу средстава Фонда која ће бити достављена УО Фонда. Поводом писма председника САНУ секретарима одељења о решењима проблема попуњавања неких одељења, Одељење је упознато са предложеним решењима и овој тачки приступило је са пуним разумевањем, указујући да са четири члана ван радног састава Одељењу прети опасност опадања броја чланова, а треба имати у виду да ОТН представља велики број различитих наука и факултета. Посебна пажња је посвећена и разматрању предложених правила коришћења језика у САНУ. Скуп је једногласно подржао предлог академика Атанацковића да га у Уређивачком одбору Српске енциклопедије замени дописни члан Слободан Вукосавић. У допису Одељења за математику, физику и гео-науке (238/2 од 14.06.2016) стављена је примедба на избор кандидата за Матични одбор за физику Министарства за просвету, науку и технолошки развој. Став Одељења је да и даље подржи предложеног кандидата и да научници имају право да буду кандидовани за матична одељења у областима у оквиру којих учествују на пројектима министарства. Што се тиче Дописа ОМФГН (број 20/67 од 14.06.2016), односно коментара на конференцију „Наука, привреда и друштво у Србији“, чланови Одељења су између осталог закључили: „Како је био циљ да се отвори разговор између науке, привреде и државних структура, основна идеја конференције је била да се привуче што више предавача из домена великог капитала, великих индустријских система, средњих предузећа која користе високе технологије, ресорних министарстава, асоцијација које се баве организовањем сарадње науке и индустрије. У том смислу простор за већи број предавача из САНУ је био ограничен. Но, треба имати у виду да је ово прва конференција из серије и да ће све пропусти бити могуће исправити. Ми мислимо да је циљ конференције успешно постигнут и да је ово био нови приступ представљању ове теме.“

Поводом дописа Академије инжењерских наука Србије (АИНС) и Инжењерске коморе поводом нацрта Закона о инжењерској делатности, ОТН је донело одлуку да треба испитати у оквиру САНУ у којој мери законско признавање АИНС може да буде претекст за умањивање улоге и значаја САНУ и да за то треба обезбедити правно мишљење стручњака који треба да саветују Извршни одбор и Председништво САНУ по овом питању. Готово сви говорници су се сложили да је нејасно зашто су на начин предложен у предлогу закона повезане активности Инжењерске коморе са Академијом инжењерских наука и закључено је да сви чланови ОТН који су истовремено и чланови АИНС пре свега раде у оквиру АИНС и пробају да тамо разјасне ове дилеме.

На VII скуп, одржаном 4. октобра, такође није било саопштења већ је разматран већи број тачака дневног реда. Првој половини скупа присуствовали су председник САНУ академик Владимир С. Костић и нови управник послова САНУ др Бојан Бугарчић. Председник је обавестио ОТН о активностима Академије, похвалио је делатност Одељења, али је изнео и примедбу да у активностима САНУ учествује јако мали број академика. Представљен је програм рада на изради интернет

портала САНУ, одржана је дискусија о диспропорцији у броју чланова појединих одељења и о другим актуелним питањима. Посебно је било речи о статусу института САНУ и њиховом међусобном односу, а најшира дискусија се водила око дефиниције активности САНУ. Оцењено је да је потребно кохерентно деловање академика на плану формирања свести о будућим изазовима и оптимизацији функционисања науке у земљи. Издавачки план САНУ је допуњен каталогом „Реализована техничка решења чланова ОТН САНУ“ у оквиру обележавања 175 година САНУ. Обиман посао је тим поводом завршио академик Дејан Б. Поповић и одано му је признање. Потврђено је и да ће академик Д. Б. Поповић изложити историјат ОТН на свечаној седници САНУ.

На VIII скуп, одржаном 25. октобра, дописни члан Слободан Вукосавић саопштио је рад „Резонантни претварачи за напајање електростатичких преципитатора“. Настављен је рад на припреми историјата ОТН. Одобрена су два пројекта билатералне сарадње са Бугарском академијом наука. Академик Нинослав Стојадиновић је упознао Одељење да су два члана ОТН, академик Дејан В. Поповић и дописни члан Слободан Вукосавић постали председник односно потпредседник асоцијације електроинжењера ЕТРАН.

IX скуп Одељења, одржан 10. новембра, био је отворен за све посетиоце и састојао се од следећих излагања:

Модератор: Зоран Љ. Петровић, секретар ОТН

Општи увод: Дејан Поповић

1. Никола Хајдин: Активности ОТН у области грађевинарства
2. Владан Ђорђевић: Активности ОТН у области машинства
3. Слободан Вукосавић: Активности ОТН у области електроенергетике и енергетске електронике
4. Нинослав Стојадиновић: Активности ОТН у области микроелектронике
5. Антоније Ђорђевић: Активности ОТН у области електромагнетизма и телекомуникација
6. Дејан Поповић: Активности ОТН у области роботике и биомедицинског инжењерства
7. Зоран Поповић: Активности ОТН у области науке о материјалима
8. Теодор Атанацковић: Активности ОТН у области примењене механике
9. Душан Теодоровић: Активности ОТН у области саобраћајног инжењерства

Сва предавања су се односила на историјат и доприносе чланова ОТН. Представљене су и две књиге, једна везана за изложбу техничких решења и патентна сарадника ОТН, а друга за историјат Одељења од 1986. до 2016. Исте вечери је отворена изложба која илуструје техничке доприносе сарадника ОТН. Заједничко мишљење је да су изложба и отворени скуп били изузетно добро организовани и конципирани, али да је штета што више гостију, посебно из ресорног министарства и медија, није било заинтересовано.

На X скуп, одржаном 6. децембра, академик Душан Теодоровића је представио своју књигу у коауторству са проф Миланом Јанићем *Transportation Engineering: Theory, Practice and Modeling* у издању Elsevier-а. Потом су се секретар и чланови Одељења осврнули на рад Одељења у протеклој години.

Делатност чланова Одељења

Академик Никола Хајдин је руководио пројектом „Теоријска и експериментална истраживања металних конструкција и њихов утицај на савремено пројекто-

вање и извођење", који финансира министарство преко Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Почасни је председник Огранка САНУ у Нишу и члан Комисије за задужбине.

Члан је Националног комитета за климатске промене Министарства заштите животне средине Републике Србије и Фонда за младе таленте Републике Србије. Члан је Атинске академије наука, Словеначке академије наука и уметности, Европске академије науке и уметности са седиштем у Салцбургу, Европске академије за литературу и науку са седиштем у Паризу, Европске академије наука у Лијежу, у Белгији. Председник је југословенске групе Међународног удружења за мостове и високоградњу (ИАБСЕ) и члан сталног Комитета ИАБСЕ. Дописни је члан Грчког удружења за истраживање металних конструкција и почасни члан Грчког удружења за теоријску и примењену механику.

Академик Момчило М. Ристић је руководио пројектом „Проучавање консолидације савремене техничке керамике“ Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. У оквиру овог пројекта рађена су експериментална истраживања Fe/BaTiO₃. Кристална структура прахова и синтерованих узорака FBT (Fe/BaTiO₃) одређена је помоћу уређаја Philips PW 1050. Урађена су и термомагнетна мерења у атмосфери ваздуха Фарадејевом методом, затим експериментална истраживања MgTiO₃ и кордијерита MAS (2MgO+2Al₂O₃+5SiO₂). За анализу прахова кордијерита MAS, коришћене су следеће методе: XRD, PSA, TG-DTA, SEM-EDS, двостепено синтеровање и електрична мерења. Истраживан је и утицај механичке активације на систем MgO-Al₂O₃-SiO₂ у присуству адитива. Такође је истраживан утицај механичке активације на еволуцију структуре нанокристалног праха SrTiO₃. У оквиру истраживања, коришћен је комерцијални прах SrTiO₃ (99% Sigma-Aldrich) механички активирани у планетарном микромлину Fritsch Pulverisette 7 premium line. Резултати истраживања са овог пројекта презентовани су на међународним конференцијама и публиковани у међународним часописима. Академик М. Ристић руководи програмима научне сарадње са Институтом за проблеме науке о материјалима Националне академије наука Украјине, пројектима сарадње са Факултетом техничких наука у Чачку и учествује у реализацији истраживања на пројекту „Усмерена синтеза, структура и својства мултифункционалних материјала“ који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Уредник је међународног часописа *Science of Sintering*.

Академик Ђорђе Злоковић је руководио научноистраживачким пројектом „Нове математичке методе у теорији конструкција, теорији еластичности и теорији пластичности“, у оквиру којег је моделовао решења са групно суперматричном формулацијом координата и функција облика, и анализирао разлике и предности у поређењу са стандардним поступком у анализи коначним елементима. Као заменик председника Стручног савета Галерије САНУ радио је на формирању изложбеног програма. У својству заменика председника суделовао је у раду Одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића. У својству потпредседника Уређивачког одбора Српске енциклопедије радио је на ревизији предметних и биографских одредница из области егзактних наука и привреде и био уредник Редакције за грађевинарство и геодезију.

Академик Владан Ђорђевић се у своме научном раду бавио проблемима струјања флуида – ваздуха у тзв. соларним торњевима. Коришћењем једнодимензијског модела природног струјања стишљивог флуида под утицајем Сунчевог зрачења, детаљно је описао струјање ваздуха у свим конститутивним деловима торња: колектору, турбинама, димњаку. Добијени резултати имају директну при-

мену у процесу пројектовања соларних торњева. Са сарадником Александром Ђоћићем објавио је рад "One-dimensional analysis of compressible flow in solar chimney power plants" у часопису *Solar Energy*. У својству председника Одбора за проучавање живота и рада српских научника учествовао је у припреми 15 књиге едиције *Живот и дело српских научника*, која се налази у штампи, док је за 16. прикупио више од половине потребног материјала.

Академик Пантелија Николић је наставио истраживања везана за синтезу и карактеризацију монокристалних и поликристалних узорака произведених у нашој лабораторији. Настављена су истраживања особина BiTe допираног са селеном (Se), арсеном (As), антимоном (Sb) и цирконијумом (Zr) и извршена је карактеризација њихове структуре, електричних и фотоакустичних својстава. Снимање оптичке рефлексије у инфрацрвеној области и ЕДС анализе вршене су код професора К. М. Параскевопулоса на Аристотел универзитету у Солуну. Нумеричке анализе свих експерименталних резултата обављене су у нашој лабораторији у САНУ. Термо-електричне карактеристике су мерене у Јожеф Стефан институту, у Словенији, код професора Славка Берника. Поред ових истраживања, са колегама је радио на синтези, оптимизацији и карактеризацији синтерованих дебелослојних пасти на ФТО стаклима. Пасте су добијене од мешавине нанометарских прахова хематита (Fe_2O_3) и (анатаса) TiO_2 у моларном односу 1:1 и 1:1.5, реакцијом у чврстом стању при чему је добијена стабилна фаза псеудобрукита (Fe_2TiO_5), са циљем да се направи чврста нанопорозна анода са применом у фотоелектрохемији.

Академик Антоније Р. Ђорђевић, редовни професор Електротехничког факултета Универзитета у Београду, руководио је пројектом Ф-133 САНУ и био учесник пројекта TP32005 Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Велики део времена посветио је настави на Електротехничком факултету и њеном осавремењавању, а посебно објављивању уџбеника *Основи електротехнике*. Најзначајнији нови објављени научни резултати везани су за утицај паразитних пропусних опсега микроталасних филтара на импулсни одзив, микроталасно формирање слика и карактеризацију керамичких материјала. Публиковао је радове са сарадницима у водећим научним часописима.

Академик Теодор М. Атанацковић је заменик секретар Одељења техничких наука и секретар Огранка САНУ у Новом Саду. Руководио је пројектом САНУ Ф-64. Председник је Управног одбора Математичког института САНУ, члан Комисије за систематизацију радних места САНУ, председник Савета докторских студија Факултета техничких наука у Новом Саду и професор на докторским студијама, члан уређивачког одбора часописа *International Journal of Structural Stability and Dynamics* који издаје World Scientific, члан уређивачког одбора часописа *Прикладная математика и математическая физика (Appl. Math. & Math. Physics)* као и уређивачког савета часописа *Publications de l'Institut Mathématique*. Радио је на проблемима стабилности еластичних и вискоеластичних система, као и на формулисању и решавању математичких проблема у стоматологији и фармакологији. Добио је награду Митаг-Лефлер Удружења за фракционе изводе и примене на конференцији 2016. године (FDA-Mittag-Leffler Award 16) за укупни допринос тој области. Публиковао је четири рада у међународним часописима са ISI листе и учествовао је на четири конференције по позиву.

Академик Зоран Љ. Петровић, секретар Одељења техничких наука и управник Галерије науке и технике САНУ, руководио је пројектом САНУ 155, пројектом ОИ 171037, као и Центром изузетних вредности Министарства просвете, науке и технолошког развоја „Неравнотежни процеси“, затим са више билатераних проје-

ката и са једним пројектом за институције из иностранства. Био је инострани учесник два национална пројекта из физике Аустралијског савета за науку, члан уређивачких одбора часописа *Plasma Sources Science and Technology*, *European Physical Journal D*, *European Physical Journal TI Techniques and Instrumentation*. Учествовао је у раду више научних комитета међународних конференција. Током претходне године најзначајнији нови научни резултати били су: рад на транспортним коефицијентима вишег реда и њихова примена у флуидним моделима, прорачуни за већи број јона који се могу наћи у смешама ваздуха, водене паре и ретких гасова, први резултати на примени плазма третмана течности за примене у пољопривреди, формирање и провера уређаја за мерење пробоја у радио-фреквентним пољима у гасовима на ниском притиску и финализација анализе рада трапа за позитроне у коме је основни гас угљеник тетрафлуорид.

Публиковао је седам радова у међународним часописима са ISI листе, одржао је пет уводних предавања на међународним конференцијама и једно на националној, док је био коаутор на још четири. Био је у комитетима три међународне конференције, док је на две конференције био један од председавајућих посебно организованих једнодневних радионица. Био је уредник специјалног броја часописа *Eur. Phys. J. D* где је објавио и један уреднички прилог. Објавио је рад у зборнику радова *Наука: стање, стратегија, перспективе* и седам радова на енглеском језику у научним часописима.

Академик Зоран В. Поповић је током године руководио пројектом САНУ Ф-134 и пројектом Министарства просвете, науке и технолошког развоја, билатералним пројектима сарадње са Бугарском академијом наука („Истраживање интеракције електрона великих енергија са SiOx и nc(a)-Si/SiOx танким филмовима“) и Румунском академијом наука („Magnetic, electrical and optical investigation of materials with perovskite and fluorite structures“), као и билатералним пројектима (финансираним преко МПНТР) који се спроводе у сарадњи са Немачком („Competition between s-wave and d-wave pairing channels and Fe-vacancy ordering in tetragonal β -Fe_{1+x}Se“), Италијом („Научна и технолошка сарадња између Универзитета у Риму 'La Sapienza' и Универзитета у Београду у области културног наслеђа“) и Кином („Interplay between superconductivity, phase separation and magnetism in alkali doped iron selenides“). Настављен је рад и на пројекту DAFNEOX (Designing Advanced Functionalities through controlled NanoElement integration in OXide thin films), који је финансиран од стране Европске комисије у оквиру програма Хоризонт 2020. Као потпредседник САНУ задужен је за питања научног рада у Академији (председник је Фонда за науку САНУ и Академијског одбора за стратегију науке и научне политике). Поред тога, именован је и за председника Националног савета за науку и технолошки развој Републике Србије. Активно је узео учешћа (као копредседавајући) у организацији научног скупа „Тесла за сва времена“ поводом обележавања 160-годишњице Теслиног рођења. Одржао је пет предавања у САНУ, затим на Ренмин универзитету у Пекингу, Националном техничком универзитету на Криту, као и два уводна предавања на међународним конференцијама у Румунији. Објавио је радове у два зборника *Наука: стање, стратегија, перспективе* и *Светлост у развоју друштва: прошлост, садашњост и будућност*, као и четири рада на енглеском језику.

Академик Зоран Ђурић, директор Института техничких наука САНУ, руководио је пројектом САНУ Ф/150 „Микро и наносензори“. Две централне теме његовог рада су: временска зависност односа сигнал-шум код биохемијских адсорпционих сензора, која има практичан значај зато што омогућава да се одреди оптимално време мерења са задатим нивоом поузданости, док се друга односи на допирање

графена помоћу адсорпције молекула из гасне фазе и трансфера носилаца наелектрисања из графена и са молекула, те може да пружи одговор на механизме функционисања адсорпционих хемијско-биолошких сензора формираних на графену. Учествовао је на међународној конференцији *Euroensors* где је презентовао свој рад, који је објављен у часопису *Procedia Engineering*. На водећој конференцији из области микро- и наносистема (*42nd International Conference on Micro and Nano Engineering MNE 2016*), био је у улози председавајућег на сесији *Sensing*. На истој конференцији је презентовао два рада. Учествовао је у организацији скупа *Наука, привреда и друштво у Србији* и одржао предавање. Такође је активно учествовао у припреми материјала и организацији изложбе *Наука и техника: реализована решења чланова Одељења техничких наука*. Поред тога, након дуге процедуре, достављена му је Исправа о патенту бр 54877 – *Систем за перманентно напајање електричном енергијом аутономних потрошача мале снаге*. Носиоци патентних права су Зоран Ђурић и Зоран Николић.

Академик Нинослав Стојадиновић је руководио пројектом САНУ „Особине танких и ултратанких оксидних слојева“, који се реализује на Електронском факултету у Нишу, пројектом „Dynamic aspects of electrical breakdown of memory capacitors based on high-k Hf- and Al- doped Ta2O5“, који се спроводи у сарадњи САНУ и Бугарске академије наука, и пројектом „Карактеризација, анализа и моделовање физичких појава у танким слојевима за примену у MOS нанокомпоната“, који финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Такође, у оквиру сарадње САНУ и Бугарске академије наука, као руководилац групе домаћих истраживача, предложио је нов трогодишњи пројекат „Reliability aspects and radiation hardness of HfO₂-based multilayer stacks for non-volatile flash memories“. Главни је и одговорни уредник међународног научног часописа *Microelectronics Reliability* (Elsevier). Члан је уредништва међународног научног часописа *Nanoscience and Nanotechnology – Asia*, и члан интернационалног саветодавног комитета међународног научног часописа *Journal of Semiconductor Technology and Science* (IEE Korea). Такође, главни је и одговорни уредник домаћег научног часописа *Facta Universitatis, Series: Electronics and Energetics*. Активно је учествовао у раду међународне научне конференције *27th European Symposium on Reliability of Electron Devices, Failure Physics and Analysis ESREF 2016*. Руководио је организацијом међународне конференције о микроелектроници MIEL 2017. Поред тога, био је уредник Зборника радова IEEEESTEC конференције. Најзначајније научне резултате постигао је у оквиру истраживања и анализе утицаја електричног напрезања и NBT нестабилности код VDMOS транзистора снаге, као и у оквиру моделовања и симулације утицаја зрачења на напон прага VDMOS транзистора снаге. Објавио је три научна рада у међународним научним часописима.

Академик Дејан Б. Поповић је руководио пројектом САНУ 137; учествовао је на пројекту Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије „Истраживање и развој амбијентално интелигентних сервисних робота антропоморфних карактеристика“; на ТЕМПУС пројекту *Assisting humans with special needs: curriculum for HUMAN-TOOL interaction Network (HUTON)* и значајно је допринео оформљењу и акредитацији мастер-програма „Мехатроника у рехабилитацији“ на универзитетима у Београду, Новом Саду и Државном универзитету у Новом Пазару. Представник је Србије на пројекту *COST OC-2016-1 Wearable Robots for Augmentation, Assistance or Substitution of Human Motor Functions*. Одржао је приступну беседу „Ентропија или негентропија: Шта је утицало на мој развој?“ која је штампана у књизи *Академске беседе*, издање САНУ. Члан је Савета Галерије науке и технике САНУ и председник Управног одбора Института техничких наука САНУ. Изабран је за емеритус

професора на Алборг универзитету, Данска. Покренуо је пројекат сарадње САНУ и Македонске академије наука и уметности и припремио је пројекат сарадње у области неурорехабилитације са Црногорском академијом наука и уметности. Интензивно је био укључен у организацију прославе 175 година САНУ, био је копредседник организационог одбора скупа *Наука, привреда и друштво у Србији* и научног скупа *Тесла за сва времена*, где је одржао и предавање. Био је главни организатор и аутор каталога изложбе „Наука и техника: реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ“ у Галерији ТН САНУ. У сарадњи са колегама из Одељења припремио је текст „Историјат Одељења техничких наука САНУ у периоду од 1986. године“. Најзначајнији научни резултати везани су за унапређење методологије и примене асистивних система за рехабилитацију особа са повредама или болестима централног нервног система. Посебна пажња је посвећена развоју нових електрода погодних за селективну активацију моторног система и успорење замора вештачки активираних мишића, и примени дистрибуиране активације сензорно-моторног система на начин који је налик активацији у здравим системима. Одржао је по позиву четири пленарна предавања на међународним скуповима. Објавио је четири рада у часописима на листи *Web of Science*, један рад у домаћем часопису, пет радова са позивних предавања и међународних конференција и књигу *Robotics for rehabilitation*. Придружени је уредник часописа *IEEE Trans for Neural Systems and Rehabilitation Engineering*, члан уређивачких одбора у часописима *Neuromodulation, Medical Engineering and Physics* и уредник домаћег часописа *J Automatic Control*.

Академик Душан Теодоровић је руководио пројектом САНУ и пројектом Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Пројекти се односе на развој модела, заснованих на рачунарској интелигенцији за управљање саобраћајним процесима. Као председник Академијског одбора за високо образовање задужен је, у оквиру САНУ, за питања развоја високог образовања у Србији. Организовао је и водио округли сто посвећен етичком кодексу универзитетских наставника. Именован је и за члана Матичног одбора за саобраћај, урбанизам и грађевинарство у оквиру Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије. У САНУ је у току године одржао предавање „Основи саобраћајног инжењерства“ и био је један од учесника на промоцији књиге *Transportation Engineering*, коју је коауторски написао са професором Миланом Јанићем у издању Elsevier-а. Објавио је већи број текстова у дневној штампи посвећених питањима науке и високог образовања у Србији, рад на српском језику у оквиру зборника *Наука: стање, стратегија, перспективе* и рад на енглеском језику у часопису *International Journal of Transport Economics*.

Дописни члан Милош Којић је руководио пројектом ОИ 174028 као и Истраживачко развојним центром за биоинжењеринг БИОИРЦ у Крагујевцу. Био је учесник националног пројекта и међународних пројеката из области компјутерског моделирања у биоинжењерингу. Председник је Српског друштва за рачунску механику и главни уредник часописа *Journal of the Serbian Society for Computational Mechanics*. Учествовао је у пројектима чији је носилац Houston Methodist Research Institute, где има звање Senior Member и Professor of Nanomedicine. Координирао је сарадњу између БИОИРЦ-а и домаћих и иностраних институција. Учествовао је у раду Managing Board of European Community on Computational Methods in Applied Sciences. Научна делатност је била усмерена на развој нових метода компјутерског моделирања и софтвера за транспорт лекова и наноделића у капиларним системима и тумору, где је учињен значајан напредак. Публиковао је један рад у *Computers in Biology and Medicine*, а резултате научног рада је саопштио на две међународне конференције и на домаћим научним скуповима.

Дописни члан Велимир Р. Радмиловић руководио је пројектом САНУ Ф-141. Учествовао је у реализацији пројекта Министарства бр. 172054 и пројекта у оквиру Центра изврности за нанотехнологије и функционалне материјале ТМФ-а. Био је члан неколико саветодавних комитета међународних конгреса. Током године са сарадницима се бавио истраживањима флексибилних електрода од наножица сребра и дендрита сребра за примену у полимерним соларним ћелијама, наноструктурама катализатора и геополимерним материјалима. У најзначајније резултате спадају: анализа дефеката у кристалним структурама дендрита и наножица сребра на атомском нивоу; анализа оптоелектронских и механичких својстава нанокомпонитних структура на бази полимерних матрица са нанопуниоцима, као што су графин, једнозидне и вишезидне угљеничне наноцеви и синтеза платинских наночестица контролисане величине и облика, микроемулзионом методом. Публиковао је осам радова у међународним часописима са SCI листе, одржао осам предавања, од којих су четири пленарна и два по позиву на међународним конференцијама и био коаутор на још два презентирана рада. Одржао је једно предавање по позиву на Витс универзитету (Wits University) у Јоханесбургу, Јужна Африка. Објавио је седам радова у међународним научним часописима.

Дописни члан Слободан Вукосавић је руководио пројектом „Алгоритми за увећање енергетске ефикасности ветрогенератора“ подржаним средствима Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, пројектом TP33022 „Интегрисани системи за уклањање штетних састојака дима и развој технологија за реализацију термоелектрана и енергана без аерозагађења“, финансираним из фонда за технолошки развој МНТР, пројектом матричног претварача снаге за LJMU, Liverpool, UK, као и другим билатералним пројектима. Током године је развио концепт и учествовао у пројектовању хардвера и алгоритама електронски управљаног енергетског претварача DR2020 урађеног за потребе компаније MOOG. Најзначајнији научни резултати укључују развој субрезонантних топологија енергетских претварача за високе једносмерне напоне, пројектовање неинвазивних метода за оцену стања ротора електричних машина на основу расположивих мерења статорских величина, развој новог приступа пројектовању електричних мотора са малом инерцијом за примене у КЕРС системима спортских аутомобила, развој нове класе струјних регулатора заснованих на концепту унутрашњег модела са значајно увећаним пропусним опсегом, развој нових техника за компензацију транспортног кашњења у дигиталним контролерима, као и пројектовање система за мерење и апсорпцију паразитних једносмерних напона у дистрибутивним мрежама са тачношћу бољом од 1 ppm. Био је члан уређивачких одбора часописа *IET Electric Power Application*, *Electronics Journal* и *Facta Universitatis*, *keynote speaker*, на међународној конференцији MedPower 2016, и предавач по позиву на бројним домаћим скуповима. Руководио је Лабораторијом за дигитално управљање енергетским претварачима и погонима ЕТФ чији је тим освојио *The Best Educational Impact Award* на међународном IEEE такмичењу IFEC2016. Публиковао је осам радова у међународним часописима са ISI листе, од чега три уз делимично коришћење средстава Фонда. Радове, који нису финансирани из средстава Фонда САНУ, објавио је у међународним стручним часописима: *IEEE Transactions on Power Electronics*, *IET Electric Power Applications* и др.

Научни скупови

Одржана су два скупа у организацији Одељења:

– Наука, привреда и друштво, организатор скупа Српска академија наука и уметности (2. и 3. јун)

– Тесла за сва времена – научни скуп поводом 160-годишњице рођења Николе Тесле; организатори скупа су Српска академија наука и уметности, Музеј Николе Тесле и Електротехнички факултет Универзитета у Београду (11. јул).

Одељење је било покровитељ три скупа:

- XVIII међународни симпозијум Енергетска електроника (28–30. октобар, Нови Сад)
- IV међународна конференција Српског керамичког друштва (21–23. септембар, САНУ)
- Миланковићева годишњица – Унеско симпозијум = Milankovitch Anniversary UNESCO Symposium (3–5. септембар, САНУ, Институт „Јарослав Черни“ и Унеско центар).

Издавачка делатност

- Наука и техника: историјат Одељења техничких наука, ур. Дејан Б. Поповић
- Наука и техника: реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ (каталог изложбе), ур. Дејан Б. Поповић

Међународна сарадња

Чланови Одељења као истакнути научници имају богату међународну сарадњу са готово свим земљама света у којима се развија наука. Међународна сарадња се претежно одвијала кроз билатералне пројекте највише са академијама наука Бугарске и Румуније. Покренути су и нови пројекти са академијама наука Македоније и Мађарске. Посебно је потребно истаћи учешће наших чланова у пројектима Европске уније и земаља попут Швајцарске, Аустралије, Данске, САД и Јапана. Веома је значајно да неки од сарадника Одељења имају и комерцијалне пројекте са привредом развијенијих земаља и међународним организацијама (НАТО).

Именовања и признања

На место председника Огранка у Нишу изабран је академик Нинослав Стојадиновић.

Институти на старању Одељења

Представници Одељења су активно учествовали у раду и праћењу рада Института техничких наука САНУ. Директор Института је академик Зоран Ђурић. На скупу Одељења је рад Института оцењен као успешан. Институт је финансијски пословао позитивно, рад у области природних и техничко-технолошких наука одвијао се у оквиру 16 пројеката, из који су проистекли различити научни и технолошки резултати, од тога 58 публикација које су током 2016. године објављене у часописима са ISI листе, а на којима су сарадници Института коаутори. Институт је био суорганизатор две конференције.

Осврт секретара на рад одељења

Чланови Одељења су током јубиларне године на изузетно квалитетан начин подржали активности у вези са прославом 175 година САНУ. У овим активностима посебно је значајан допринос остварио академик Дејан Поповић. Одељење је организовало следеће скупове: *Наука, привреда и друштво*, где је промењен приступ конференцијама те врсте и на тај начин је отворен простор за већи утицај нових идеја и активности и једнодневни скуп поводом 160-годишњице рођења Николе Тесле *Тесла за сва времена*. Истовремено је организована изложба у сарадњи са

Музејом Николе Тесле о Теслином делу, а у *Политикином Забавнику* је на дан отварања изложбе изашао стрип, који је припремило Америчко друштво физичара за промоцију науке и великана науке, о Теслином раду на осветљавању Светске изложбе у Чикагу. Припремљена је изложба о реализованим радовима чланова Одељења техничких наука и издат је веома репрезентативан каталог изложбе. Аутор изложбе је академик Дејан Поповић. Одељење је припремило детаљни историјат Одељења техничких наука од 1986. до данас. Уредник овога издања је академик Дејан Поповић. Организована је и четворочасовна презентација историјата на отвореном скупу ОТН. За омот књиге о историјату је на предлог академика Зорана Ђурића изабрана слика реке Саве на којој се виде три моста и хала Београдског сајма, што су резултати пројеката чланова ОТН. Поред наведених активности, Одељење је веома активно укључено у бројне активности у САНУ, као што су формирање Огранка у Нишу, промене устројства САНУ везано за изборе нових чланова, активности Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности и другим активностима.

7. ОДЕЉЕЊЕ МЕДИЦИНСКИХ НАУКА

На крају године Одељење медицинских наука је у свом саставу имало 18 редовних и 7 дописних чланова. У раду Одељења не учествује дописни члан Мирослав Симић, јер је 1995. године поднео захтев за разрешење из чланства САНУ.

Активност Одељења

Рад Одељења може се поделити у два дела. Један део активности је излагање резултата научног рада чланова, а други део активности био је посвећен обележавању 175 година САНУ.

Одељење је разматрало дописе које су Извршни одбор и Председништво САНУ достављали на мишљење, као и о дописе који су долазили од трећих лица.

Редовни чланови Ђорђе Радак, Небојша Радуновић и Душица Лечић-Тошевски су одржали приступне беседе у мају 2016. године:

- академик Ђорђе Радак, „Каротидна хирургија, 360 секунди самоће“
- академик Небојша Радуновић, „Од ћелије до новорођенчета“
- академик Душица Лечић-Тошевски, „Рат и мир у психијатрији“.

Скупови Одељења

Одржано је девет скупова Одељења:

I скуп, 24. фебруара – приступно предавање дописног члана Марка Бумбаширевића „Значај микрохирургије у ортопедској хирургији и трауматологији“;

II скуп, 30. марта – приступно предавање дописног члана Горана Станковића „Стентовање рачви коронарних артерија“;

III скуп, 27. априла – приступно предавање дописног члана Беле Балинта „Терапијске хемаферезе – од измене плазме до мултимодалне аферезе“;

IV скуп, 25. маја – приказ рада дописног члана Зорана Кривокапића „Карцином ректума. Да ли зрачење може да излечи?“;

V скуп, 29. јуна – приказ редовног члана Владимира Костића „Прогресија Паркинсонове болести: ненаучене лекције“;

VI скуп, 28. септембра – приказ рада редовног члана Ђорђа Радака „Хирургија венског система у ендоваскуларној ери“;

VII скуп, 26. октобра – приказ рада редовног члана Радоја Чоловића „Лечење пуштањем крви – некад и сад (или Терапијске флеботомије – некад и сад)“;

VIII скуп, 30. новембра – приказ рада дописног члана Милорада Митковића „Научна истраживања у области хируршког лечења прелома и последица прелома“;

IX скуп, 21. децембра – приказ рада редовног члана Душице Лечић-Тошевски „Суицид у годинама стреса“.

Научни скупови и предавања

VII научни састанак Друштва имунолога Србије, академик Миодраг Чолић (април);

XIV интернационални конгрес клиничке кардиологије и срчане инсуфицијенције, дописни члан Петар Сеферовић, *Cardios 2016* (април);

XV конгрес Удружења психијатара Србије „Путеви и раскршћа психијатрије“, са међународним учешћем, академик Душица Лечић-Тошевски (октобар);

Десети међународни симпозијум колопроктолога, дописни члан Зоран Кривокапић (октобар);

V конгрес Удружења за атеросклерозу Србије, са међународним учешћем, академици Владимир Кањух и Небојша Лалић (новембар);

Реконструктивне операције на уретри, академик Јован Хаџи-Ђокић (децембар).

Пројектни циклус конференција – Проблеми јавног здравља у Србији:

– Хумана репродукција – Рађање или одумирање Србије, академик Небојша Радуновић (април);

– Епидемија гојазности и Србија, академик Драган Мицић (октобар).

Гости предавачи: Одељење у овој години није имало госте предаваче.

Научноистраживачки рад

Чланови Одељења са својим сарадницима радили су на пројектима којима руководе. Такође су организовали рад одбора, а извештаји су објављени у Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.

Делатност чланова Одељења

Академик Љубиша Ракић је председник Академијског одбора за биомедицинска истраживања САНУ, председник Савета Галерије САНУ, координатор за сарадњу са Црногорском академијом наука, председник програмског комитета Савета академија наука југоисточне Европе, председник Одбора за међународну сарадњу САНУ, инострани члан Руске академије наука, члан Европске академије наука у Паризу, инострани члан Академије наука и уметности Републике Српске, члан Европске академије наука и уметности у Салцбургу, инострани члан Македонске академије наука и уметности, инострани члан Црногорске академије наука и уметности и инострани члан Академије наука БиХ. Члан је редакционих одбора међународних часописа *Journal of Developmental Neurosciences* и *World&I*, редактор међународног часописа *Neurologia et Psychiatria*, члан Европског удружења за клиничку неурофармакологију, члан Савета међународног пројекта Етички односи Карнеги универзитета, члан редакционог одбора *Psychologica et Phfarmacologica acta*, члан Савета часописа за историју науке *Phlogiston*, почасни председник Хуманитарног дечијег фонда, почасни председник за Клиничку биохемију Српског лекарског друштва и Друштва физиолошких наука Србије, председник Друштва за неуронауке Србије и члан Савета за научноистраживачку делатност Министарства одбране. У оквиру Академијског одбора за биомедицинска истраживања САНУ радио је на пројекту

„Хомеостатски механизми и регулациони системи понашања“. Овај пројекат је део међународне сарадње са академијама наука Русије и Мађарске и Универзитета у Барију. Радио је и на пројекту „Улога неуротрансмitera у раној ембриогенези“ (сарадња са Институтом за биологију развића, Руске академије наука и ЦАНУ). Руководилац је научног пројекта Универзитета у Калифорнији и Медицинског факултета у Београду „Имуни одговор на амилоид бета у Алцхајмеровој болести“. Сарадник је америчког пројекта Фогарти фондације о старењу.

Заједно са својим сарадницима имао је два саопштења на међународним и шест саопштења на домаћим научним скуповима. У оквиру међународне конференције *Tehnology + Society =? Future* у организацији ЦАНУ и ALLEA саопштио је реферат по позиву „Tehnology and Society challenges for Future“; на међународној конференцији *On radiation and application in various field* са сарадницима је одржао пленарно предавање, а уводни пленарни реферат је оджао и на међународном симпозијуму ЦАНУ уз учешће академија наука југоисточне Европе са темом „Академија наука у 21. веку“.

Академик Владимир Кањух објавио је 38 стручно-научних радова, од тога у целости 22 а као сажетке 16; у Србији 33 а у иностранству 5. Са академиком Н. Лалићем био је уредник зборника радова и сажетак 5. конгреса Удружења за атеросклерозу Србије. Реферисао је 21 рад који још нису штампани (у земљи 12 а у иностранству 9). Руководилац је пројекта ЦАНУ „Патолошка морфологија и морфолошко-клиничке корелације у кардиоваскуларним болестима“ (укључујући и историјске аспекте) са 35 сарадника и члан је још 4 пројекта у ЦАНУ и једног у МНТ. Учествовао је у последипломској настави Медицинског факултета у Београду из кардиологије (коруководилац два предмета). Као предавач и организатор (председник Програмског савета) учествовао је на VIII међународној летњој кардиолошкој школи ECPD UN у Милочеру, 4–8 јула.

Учествовао је на научним скуповима: 1st Serbian Biomarker Symposium, Jan. 29 (два рада); X BASICS, Београд, 17–19 април; Конгрес патолога и цитолога Србије, Златибор 21–23 априла (4 рада); прослава 50-годишњице последипломске наставе Медицинског факултета у Београду, 27. април (1 рад); I Am. College Cardiol. of Serbia and R. Srpska, Belgrade May 9–10; IV конгрес Удружења кардиолога Р. Српске, Бања Врућица, 13–15. мај (3 рада); 7. конгрес Удружења кардиолога и ангиолога БиХ, Мостар 26–28. мај (3 рада); World congress of legal medicine, Venice and History of Medicine, Padua June 21–24; Cardiologial Congress of Russian Federation, Ekaterinburg, Sept. 20–23. (два пленарна рада уз председавање); 5. конгрес Удружења за атеросклерозу Србије, Београд, ЦАНУ, 8–10. нов, председник Конгреса (17 радова); IX скуп Одељења медицинских наука, 21. дец., предавање о Д. А. Кулију.

Добитник је следећих признања: почасни члан Мађарске академије наука и Удружења патолога и цитолога Србије; златна медаља Удружења кардиолога и ангиолога БиХ; повеља Академије медицинских наука СЛД. Председник је: Одбора за КВП ЦАНУ и члан још четири одбора, Стручне редакције Српске енциклопедије за медицину, стоматологију, фармацију и ветеринарску медицину и Удружења за атеросклерозу Србије. Члан је саветодавних одбора Европског и Интернационалног удружења за атеросклерозу; европских удружења: патолога, кардиоваскуларних патолога и кардиолога; СЛД (секције за патологију, кардиологију и историју медицине) и његове Академије медицинских наука. Иностранци члан АНУРС.

Академик Зоран Ковачевић обављао је функцију главног и одговорног уредника *Анала* Огранка ЦАНУ у Новом Саду. Учествовао је на годишњој скупштини Европске академије наука и уметности, чији је члан. Члан је Црногорске академије наука и уметности, Биохемијског друштва Велике Британије и Одбора ЦАНУ за

урогениталне туморе. Учествовао је по позиву организатора у раду 10. годишњег састанка Фондације Egon and Ann Diszfalusy посвећеног репродуктивном здрављу који је одржан у Будимпешти. Промовисао је своју књигу *Сусрет и сукоб са науком у Огранку САНУ у Новом Саду*. Објавио је рад „Шта доминира понашањем савременог човека – природа или култура“ у *Аналима* Огранка САНУ, бр. 11.

Добитник је награде Академије медицинских наука за изузетан допринос њеном раду поводом 40-годишњице оснивања.

Академик Веселинка Шушић је оснивач Одбора за сомнологију. Члан је Одбора за ендокринологију САНУ и Уређивачког одбора *Bulletin of scientific research* који издаје САНУ.

Изван САНУ је члан: Медицинске академије СЛД, секција СЛД за физиологију и патолошку физиологију, за неуролошке науке, Удружења за атеросклерозу Србије и Црне Горе, Биолошког друштва Србије и Одсека за стрес Института за ментално здравље у Београду. У међународним удружењима је члан European Sleep Research Society and Association for psychological study of sleep. Члан је редакције следећих часописа: *Медицинска истраживања* Медицинског факултета Универзитета у Београду, *Клиничка и експериментална неурологија*, *Acta Biol. Med. Exp.*, Приштина, *Acta Clinica KCS*, *Психијатрија данас* Института за ментално здравље Београд.

Академик Миодраг Остојић је професор емеритус на Медицинском факултету Универзитета у Београду, саветник у УКЦ РС у Бањалуци као и у КБЦ Звездара у Београду, и гостујући професор на Медицинском факултету у Бањалуци. Иностран члан је Академије наука и уметности Републике Српске. У САНУ ради на пројекту „Акутни коронарни синдром: истраживање вулнерабилности (плака, крви и миокарда), оптимално лечење и одређивање прогностичких фактора“. Руководилац је интегралног интердисциплинарног истраживачког пројекта Министарства за науку и технологију „Акутни коронарни синдром: од вулнерабилног плака до вулнерабилног пацијента“. У току године објављени су резултати мултицентричне STREAM рандомизоване студије која је била део пројекта у САНУ и МПНТР са поређењем лечења акутног инфаркта миокарда са примарном перкутаном интервенцијом или фармакоинвазивним приступом.

Члан је Председништава Кардиолошке секције Српског лекарског друштва, секретар Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ, члан управних одбора Удружења за борбу против атеросклерозе, Удружења за борбу против болести срца и крвних судова „Коронарни клуб“ и Удружења за срчану инсуфицијенцију. Редовни је члан Академије медицинских наука Српског лекарског друштва. Оснивач је и председник „Фонда Србије: за ваше срце (Serbian Heart Foundation)“. Иностран члан је Кардиолошке секције Републике Српске. Члан је уредништва часописа *Кардиологија* и уредништва још неколико домаћих часописа, као и уредништва интернационалног часописа *Biomed – Cardiovascular Ultrasound Journal*. Рецензент је за више домаћих часописа и иностраних часописа. У току године је био председник научног одбора XV конгреса интерниста Србије и члан Научног одбора Конгреса кардиолога Републике Српске. Објавио је укупно 8 радова у најјеминентнијим страним часописима, као и 8 резимеа у иностраним часописима или зборницима. Одржао је 6 предавања по позиву на иностраним конгресима и састанцима и два на домаћим.

Академик Владимир С. Костић је током године обављао своје основне активности на Клиници за неурологију КЦС, где је начелник Одељења за дегенеративне болести централног нервног система, и у оквиру САНУ, чији је председник. Изабран је за почасног члана Академије наука и уметности Републике Српске. Почасни је председник Друштва неуролога Србије. Руководи пројектом бр. 175090

при МПНТР РС, као и пројектом у оквиру САНУ, а учествује и у међународном COST пројекту European Network for the Study of Dystonia Syndromes. Током године сарађивао је са истраживачким групама у Италији, Немачкој и САД. Члан је уредништва часописа *Polish Journal of Neurology and Neurosurgery*, *Romanian Journal of Neurology, Scripta Periodica* (Медицински Универзитет Софија), *Degenerative Neurological and Neuromuscular Disease*, *Neurology Discovery* и *Current Treatment Options in Neurology* и већег броја домаћих часописа. Рецензирао је радове за већи број међународних часописа (*Movement Disorders, Journal of Neurology, European Journal of Neurology, Neurology, Journal of Neural Transmission, Neurobiology of Aging, Parkinson Disease, Psychiatry Research Neuroimaging, Movement Disorders Clinical Practice, PeerJ, Basal Ganglia, Neurodegenerative Disease Management, Acta Neurologica Belgica, Scientific Reports, Journal of Neuroradiology*). председавао је и држао уводна предавања на међународним скуповима и универзитетима у Варни, Берлину и Охриду. Са својом групом објавио је током године 18 радова у престижним међународним часописима, а уредник је и 2. издања уџбеника *Неурологија за студенте*.

Академик Владимир Бумбаширевић је ректор Универзитета у Београду, редовни професор Медицинског факултета и председник Конференције универзитета. На Медицинском факултету у Београду поред учешћа у настави на основним и последипломским студијама, председник је програмског савета докторских студија у области молекуларне медицине. Поред активности у стручним удружењима, члан је Савета Европске асоцијације универзитета. Копредседник је управног одбора Института Конфуције, члан управног одбора Токио фондације, члан Извршног одбора Европске организације за докторску едукацију у области биомедицинских наука (ORPHEUS), и члан Фонда за младе таленте Републике Србије. У САНУ је члан Међуодељенског одбора за проучавање живота и рада научника у Србији и научника српског порекла изван Србије, члан Одбора за универзитетско образовање, члан Одбора за мултидисциплинарна истраживања шећерне болести и Одбора за ендокринологију и утицај природних фактора.

Одржао је више предавања по позиву у земљи и иностранству, укључујући састанке у Бриселу, Галвеју (Ирска), Прагу, Риму, Варшави и Београду. Своја истраживања спроводи у оквиру пројекта финансираног од стране МПНТР и Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности. Коаутор је 5 радова публикованих у истакнутим међународним часописима, као и рада „Однос науке и високог образовања“, у: *Наука – стање, стратегија, перспективе*. Зборник радова са научног скупа одржаног 5. и 6. јуна 2015. у САНУ (уредник А. Костић).

Академик Јован Хаци-Ђокић је учествовао у раду Медицинског одељења САНУ. Био је члан комисије за одбрану једне докторске дисертације на Медицинском факултету у Београду. Одржао је више предавања на домаћим стручним састанцима. Такође је одржао и предавања на интернационалним стручним састанцима у Скопљу и Софији. Одржао је предавање „Болести кардиоваскуларног система, дијабетес и атеросклероза као фактори ризика за настанак еректилне дисфункције“ на симпозијуму о атеросклерози који је одржан у САНУ у организацију академика Владимира Кањућа. Учествовао је као коаутор три научна рада из области реконструктивне хирургије на интернационалном симпозијуму уролога (IMORU VII) у Хамбургу, у априлу. Обављао је хируршке интервенције на уролошким одељењима у Лесковцу, Врању, Пироту и КБЦ „Звездара“ у Београду, као и у болници МСБ (Медицински систем Београд). Одржао је два предавања: у школи оперативне урологије у Пироту и на интернационалном симпозијуму уролога у Нишу. Био је један од организатора школе оперативне урологије у Пироту, организатор симпозијума о оперативном лечењу болести простате у Нишу и интернационалног симпозијума *Urethral recon-*

struction, semi-live surgical workshop који је одржан у САНУ, 5. децембра. Био је рецензент за пријем радова за светски конгрес уролога (Societe Generale d'Urologie – SIU). Водио је Одбор за туморе урогениталног система у САНУ, као и пројекат о скринингу карцинома простате. Био је активан приликом формирања Огранка САНУ у Нишу. Члан је Већа београдске општине Врачар, задужен за здравство и науку. Одређен је за координатора за изучавање ендемске нефропатије у САНУ, као и за међуакадемијску сарадњу са Бугарском и Македонском академијом наука.

Академик Драган Мицић је обављао дужност продекана за последипломску наставу Медицинског факултета Универзитета у Београду, шефа Катедре за ендокринологију на Медицинском факултету, председника Здравственог савета Републике Србије, потпредседника Европске асицијације за проучавање гојазности (EACO) за јужну Европу са седиштем у Лондону, члана Краљевског медицинског одбора у оквиру Фондације принцезе Катарине Карађорђевић, председника Републичке стручне комисије за ендокринологију, председника Републичке стручне комисије за превенцију хроничних незаразних болести, председника Комисије за доделу Награде града Београда за изузетно дело које представља допринос развоју медицине, председника Одбора за гојазност Ендокринолошке секције СЛД и председника Српског удружења за проучавање гојазности. Био је члан Obesity Management Task Force у оквиру European Association for the Study of Obesity (EASO).

Обављао је дужност секретара Одељења медицинских наука САНУ и председника Одбора за ендокринологију и факторе спољашње средине САНУ, као и члана Одбора за кардиоваскуларну патологију и Одбора за поремећаје спавања САНУ. У току године налазио на позицији придруженог уредника часописа *Obesity and Metabolism* и *European Journal of Obesity (Obesity Facts)*, члана уређивачког одбора часописа *Ожирение и метаболизам* и *ISRN Obesity*, и члана уредничког савета часописа *Romanian Journal of Diabetes, Obesity and Metabolic Disorders*, члана уређивачког одбора *Медицинских истраживања* и *Тимочког медицинског гласника*. Био је рецензент у часописима: *Metabolism*, *PLOS*, *ISRN Obesity*, *Obesity Facts*, *Journal of Endocrine Investigations*, *Српски архив* и *Војносанитетски преглед*. У оквиру научних активности на Медицинском факултету био је носилац пројекта „Истраживање ендокриних регулаторних механизма, маркера системске инфламације и кардиоваскуларних фактора ризика у метаболичким болестима“, који финансира Министарство за науку и заштиту животне средине Републике Србије. У оквиру научних активности у САНУ руководио је пројектом „Контролни ендокринолошки механизми у регулацији телесне тежине у гојазних особа“, финансираног од стране Фонда САНУ за истраживање у науци и уметности. Организовао је Трећи српски конгрес о гојазности и конференцију у САНУ *Епидемија гојазности и Србија*, у оквиру пројектног циклуса САНУ *Проблеми јавног здравља у Србији*. Одржао је 17 предавања по позиву на међународним састанцима, учествовао је у публиковању три рада у међународним часописима, два рада у домаћим часописима, једног поглавља у монографији и десет сажетака на међународним састанцима.

Академик Миодраг Чолић је председник Одбора за имунологију и алергологију, Одељења медицинских наука САНУ, члан Одбора за кардиоваскуларну патологију, члан Међуодељенског одбора за биомедицинска истраживања. Руководилац је пројекта Имунобиологија дендритичних ћелија у здрављу и болести. Такође је професор емеритус Медицинског факултета ВМА, научни саветник у ИНЕП-у, координатор за докторске студије Медицинског факултета у Фочи, Р. Српска. Уредник је *Војносанитетског прегледа* и *Српског архива*. Члан је Српског лекарског друштва (СЛД), редовни члан Медицинске академије СЛД, члан Друштва имунолога Србије, Друштва физиолога Србије и European Macrophage and Dendritic Cells Society.

Потпредседник је Матичног научног одбора за медицину Министарства просвете, науке и технолошког развоја Р. Србије. Руководилац је једног пројекта у ВМА и једног пројекта МПНТР и сарадник на више домаћих и међународних пројеката. У оквиру ових пројеката публиковао је: 7 радова у целости у међународним часописима (категорије М20) и 10 сажетака са домаћих и међународних скупова. Учествовао је на две међународне конференције из имунологије, затим као експерт предавач на Универзитету у Марибору у оквиру ERASMUS plus пројекта и Италијанско-српске асоцијације научника у Београду. Организатора је VII научни састанак Друштва имунолога Србије у САНУ, 27–28. априла. Држао је предавања из области имунологије на Медицинском факултету ВМА Универзитета одбране у Београду и на Медицинском факултету у Фочи. Био је члан комисије за одбрану три докторске тезе одбрањене на Медицинском факултету у Крагујевцу и Медицинском факултету у Београду. Рецензирао је радове у већем броју домаћих и иностраних часописа.

Академик Нинослав Радовановић је обављао редовне активности у Одељењу медицинских наука САНУ. Сарађивао је са Pennsylvania State University у развоју вештачког педијатријског срца, као председник La Fondation pour le Coeur Artificiel "Charles Hahn". Учествовао је на International Congress of the European Society for Cardiovascular and Endovascular Surgery у Београду, и на MC Medicor simpozij – MC Medicor Symposium, International Symposium of Cardiovascular Diseases у Порторожу, у Словенији. Активно је учествовао у раду Српског лекарског друштва, Удружења кардиолога Србије, Удружења кардиоваскуларних хирурга Србије, Swiss Society of Cardiology, The Society of Thoracic Surgeons USA, The European Section of the International Society for Cardiovascular Surgery, Swiss Society of Cardiothoracic and Cardiovascular Surgeons, The European Society for Cardiovascular Surgery и Mediterranean Association of Cardiology and Cardiac Surgery (MACCS). Редовни је члан Медицинске академије наука СЛД, члан Одбора САНУ за хуману репродукцију и Одбора САНУ за кардиоваскуларну патологију.

Академик Радоје Чоловић је професор емеритус на Медицинском факултету у Београду. Члан је комисије за оцену и одбрану једне докторске дисертације. У САНУ је члан Савета Архива САНУ, члан Савета Библиотеке САНУ, члан Одбора за кардиоваскуларну патологију и Академијског одбора за изучавање живота и дела српских научника, у којем је уредник за медицинске и биолошке науке. Руководилац је пројекта Историја српске медицине. У Српском лекарском друштву (СЛД) је председник Друштва и редовни члан Академије медицинских наука СЛД. Активни је члан и почасни председник Хируршке секције СЛД. Члан је Задужбинског одбора Задужбине др Стеван Милосављевић. У Матици српској сарадник је Српског биографског речника и Енциклопедије српског народа, у којој је члан редакције за област медицине, стоматологије и ветерине. Члан је уредништва часописа: *Српски архив* за целокупно лекарство, *Војносанитетски преглед* и *Acta Chirurgica Iugoslavica* и члан Издавачког савета часописа *Флогистон*.

Добитник је следећих награда: медалје „Др Владан Ђорђевић“, коју додељује ВМА, Honorary Diploma поводом Anniversary Event of Colaboration Between Romanian Society of Surgery and Surgical Section of the Serbian Society, плакете поводом 70-годишњице оснивања и рада Друге хируршке клинике, плакете Секције опште медицине СЛД, поводом 50 година од оснивања Секције, плакет Уролошке секције СЛД и награде „Др Владимир Станојевић“, за допринос развоју Секције за историју медицине. Учествовао је на 17 стручних и научних скупова. Објавио је књигу: Чоловић Р., Чоловић М., Чоловић Н. *Прилози за историју хематологије у Србији* у издању Српског лекарског друштва. Објавио је 17 радова и поглавља у научним зборницима и одржао 25 предавања.

Академик Небојша Лалић је обављао дужности декана Медицинског факултета Универзитета у Београду. У научном раду првенствено се бавио истраживањима у области дијабетологије у правцу проучавања односа инсулинске сензитивности и секреције инсулина у настанку дијабетеса и могућих компликација; могућности превентивне интервенције у спречавању типа 2 дијабетеса и у правцу нових терапијских приступа лечењу дијабетеса (инкретински концепт и инсулинске пумпе). У том смислу, наставио је рад у оквиру пројекта ePredice (Оквирни програм 7 ЕУ), INTERPRET DD пројекта (сарадња са академиком Душицом Лечић-Тошевић и њеним тимом), као и на још три међународна и два национална пројекта. Организовао је последипломску школу ЕАСД у Београду, био је председник Организационог одбора 5. конгреса Удружења за атеросклерозу Србије у САНУ и члан Научног одбора Конгреса ендокринолога Србије, у Београду. Одржао је предавања по позиву на интернационалним скуповима у Солуну, Бањој Луци, Бриселу, Еричеу/Палерму, Дубровнику, Салцбургу, Загребу, Паризу, Минску, Клужу, Варшави, Бечу, Валети и Берлину, у АНУРС и ЦАНУ.

Академик Војислав Лековић је редовни професор Стоматолошког факултета Универзитета у Београду и гостујући професор Универзитета Калифорнија, у Лос Анђелесу. Председник је Удружења пародонтолога Србије. Члан је Европске академије за осеоинтеграцију, Европске академије за имплантологију, Европског удружења пародонтолога, Америчке академије за осеоинтеграцију, као и Америчке пародонтолошке асоцијације. У оквиру САНУ учествовао је у даљем развоју комплексних мултидисциплинарних истраживања биологије обољења периимплантних ткива и удружености наведених обољења с обољењима пародонцијума. Студије на већем узорку резултовале су издвајањем одређених биомаркера обољења периимплантних ткива, што је довело до закључака од значаја за разумевање патогенезе и параметара за праћење инфламације периимплантних ткива. Истраживани генетички маркери дају податке од значаја за клиничку праксу, с обзиром да се план терапије, прогноза и сама терапија могу модификовати у односу на постојеће генотипове. Активно је учествовао у софистицираним истраживањима у области примене компјутеризоване томографије у дијагностици и терапији обољења пародонцијума и његов тим је покренуо серију истраживања и нову сарадњу с Универзитетом у Архусу (Данска). Предавања и радионице је одржао на годишњим састанцима Европске академије за осеоинтеграцију, Америчке асоцијације за осеоинтеграцију и Америчке академије за пародонтологију.

Академик Предраг Пешко је руководио Центром за хирургију једњака Клинике за дигестивну хирургију Прве хируршке клинике КЦС. Одржао је више предавања у земљи и иностранству. Руководио је докторским студијама из области реконструктивне хирургије на Медицинском факултету Универзитета у Београду и био је ментор више одбрањених докторских дисертација, од којих је и прва докторска дисертација написана и одбрањена на енглеском језику на Катедри за хирургију, Медицинског факултета у Београду.

У оквиру научног рада започео је рад на генетском истраживању GIST-а у сарадњи са Лабораторијом за генетска испитивања, Клинике за неурологију КЦС, са циљем одређивања прогностичког значаја одређених генских мутација код преживљавања болесника, као и са циљем процене одговора на евентуалну адјувантну и неоадјувантну терапију. Учествовао је у организацији клиничког курса Центра за хирургију једњака, на тему радиофреквентне аблације једњака са међународним учешћем, на којој је одржао и уводно предавање. Руководио је иницијацијом пројекта препознавања ризичних група за настанак карцинома једњака, као и

организацијом више планираних семинара на тему значаја превенције малигних обољења горњег дигестивног тракта. Као гостујући професор и ментор, активно је помагао развоју програма докторских студија Медицинског факултета Универзитета у Бањалуци. Одликован је Орденом части са златним зрацима указом председника Републике Српске, за свој рад у афирмацији етичких вредности и великој помоћи у организацији и хируршком раду здравственим установама Републике Српске.

Академик Ђорђе Радак је редовни професор хирургије и шеф Катедре за васкуларну хирургију са ангиологијом Медицинског факултета у Београду. Управник је Клинике за васкуларну хирургију Института за кардиоваскуларне болести Дедине. Председник је Удружења за васкуларну медицину Србије, редовни члан Академије медицинских наука СЛД и члан Комисије за науку Академије медицинских наука СЛД. Одржао је приступну беседу у САНУ „Каротидна хирургија, 360 секунди самоће“. На редовном састанку Одељења медицинских наука одржао је предавање „Хирургија венског система у ендоваскуларној ери“. У току године је одржао 5 предавања по позиву и објавио у целини 23 рада у часописима индексираним у CC/Sci index citation, 7 радова у националним часописима и 11 поглавља и увода у зборницима интернационалног значаја.

У фокусу рада било је подизање стандардног нивоа класичних отворених васкуларних операција, уз освајање нових и развијање већ промовисаних ендоваскуларних интервенција, које се примењују успешно у све ширем индикационом подручју. Настављен је рад на интегративном научноистраживачком пројекту „Каротидна болест у Србији, патолошка динамика, превенција, дијагностика и иновативни терапијски поступци“ Министарства за науку и просвету Србије. Развија се рад на пројекту САНУ „Електронска анализа текстуре плака у превенцији и лечењу рестенозе након каротидне ендартеректомије“. Реализују се успешно интернационални пројекти: Asyptomatomatic Carotid Surgery Trial II – ACST II (највећи број пацијената у Европи), Carotid Artery Aneurysms, Multicentric Study of follow up results, Vein Consult Program, International Society for Phlebology. Очувана је и унапређена активност Школе за ангиолошку ултразвучну дијагностику која се одвија два пута годишње, традиционално, већ 9 година. Менторство: 3 магистеријума, 2 докторске дисертације и 4 рада уже специјализације из васкуларне хирургије. Члан је одбора European Society for Vascular and Endovascular Surgery (ESVS) и International Union of Angiology (IUA). Члан је редакције *World Journal of Clinical Case Conference* (WJCCC), рецензент *Journal of Vascular Surgery* и *Journal of Cardiovascular Surgery, Angiology* и *Journal of Health and Diseases* (JHD), главни уредник часописа *Медицинска истраживања*, члан уредништва *Војносанитетског прегледа*, *Acta Facultatis Medicinae Naissensis*, *Actual Novi Sad* и *Acta Medica Saliniana* и рецензент неколико књига. Именован је за члана Комисије за организацију циклусних предавања у САНУ. Добио је Октобарску награду града Вршца. Примљен је за члана угледног интернационалног друштва FACTCATS (Faculty Advocating for Collaborative and Thoughtful Carotid Artery Treatments).

Академик Небојша Радуновић је током године обављао своје редовне дужности на Клиници за гинекологију и акушерство КЦС, где је начелник Одељења за хуману репродукцију. Председник је националног Удружења за хуману репродукцију Србије, Удружења за перинаталну медицину Србије и Удружења за перинаталну медицину југоисточне Европе. Председник је националне комисије за перинаталну медицину, члан је едукционог комитета Европског удружења за перинаталну медицину (ЕАПМ), члан Извршног одбора Међународног удружења „Фетус као пацијент“ и члан руководства европског удружења за хуману репродукцију и ембриологију (ESHRE). Води истраживачки пројекат у оквиру САНУ. Сарађује са истражива-

чким групама у Грчкој, Турској, Италији, Француској и САД. Члан је уредништва часописа *Gynecology Obstetrics & Reproductive Medicine – GORM* и *Acta Medica Saligniana*. Председавао је и држао уводна предавања на међународним скуповима и универзитетима у Амстердаму, Хелсинкију, Њухејвену, Атини и Милану. Био је председник организационих одбора симпозијума „Наших првих четврт века АРТ-а“ и „Рађање или одумирање Србије“ и уредник публикованих издања са ових симпозијума. Учествовао је у раду четири комисије за одбрану магистарских теза и био је ментор једног доктората. Одржао је 8 предавања по позиву и аутор је 4 поглавља у књигама. У САНУ је председник Одбора за хуману репродукцију, потпредседник Међуодељењског одбора за сиду, члан Одбора за туморе урогениталног тракта, члан Међуодељењског одбора за проучавање мањина и људских права и члан Одбора за кардиоваскуларну патологију. Руководилац је пројекта „Изучавање фетоплацентног развоја у трудноћи насталој асистираном репродукцијом“.

Академик Душица Лечић-Тошевски је своје активности обављала у Институту за ментално здравље, где је директор, шеф Одсека за научно-истраживачки рад и руководиоца Колаборативног центра Светске здравствене организације (СЗО) за едукацију (WHO Collaborating Centre for Mental Healthcare Force Development); на Медицинском факултету где је редовни професор психијатрије, и у оквиру међународних удружења. Руководилац је пројекта САНУ Коморбидитет депресије и дијабетеса – међународно испитивање клиничких манифестација и клиничких путева. Ово је мултицентрични, међународни пројекат – INTERPRET – DDD студија међународне преваленце и третмана дијабетеса и депресије. Руководилац је истраживачког пројекта Министарства просвете и науке – Темперамент и структура симптома поремећаја личности. У сарадњи са САНУ организовала је XV конгрес Удружења психијатара Србије и регионални конгрес Удружења психијатара Источне Европе и Балкана (као председник оба удружења). Конгрес је одржан у САНУ под покровитељством Светске психијатријске асоцијације. Наставила је учешће у Радној групи СЗО за нову, МКБ-11 класификацију поремећаја личности. Од стране Министарства здравља поново је постављена за националног експерта за ментално здравље Светске здравствене организације. Приступну беседу „Рат и мир у психијатрији“ одржала је у САНУ, 11. маја. У току године одбрањене су две докторске дисертације под њеним менторством и у току је менторство у 5 докторских дисертација. Објавила је 12 радова у часописима на JCR листи, једна међународна књига објављена је у Cambridge Scholars Publishing, 2 поглавља у међународним књигама. Публиковала је радове у националним часописима и била уредник и преводилац књиге „Стазе и путеви медицине“ (издавачи Институт за ментално здравље и Clio). Биографија Душице Лечић-Тошевски укључена је у књигу „Изузетне жене Србије XX и XXI века“ (Zepher Book World, Београд, 2016).

Дописни члан Петар М. Сеферовић је редовни професор Интерне медицине на Медицинском факултету у Београду и шеф Катедре интерне медицине Медицинског факултета. Председник је Удружења за срчану слабост Србије. Одржао је у току године 21 предавање по позиву на интернационалним конгресима у земљи и иностранству. Био је председник организационог комитета на 14. интернационалном конгресу клиничке кардиологије и срчане инсуфицијенције CardioS 2016, који је одржан у Београду под покровитељством САНУ. Као оснивач Самита европских националних удружења за срчану инсуфицијенцију и члан Одбора Европског удружења за срчану слабост, био је један од организатора V самита европских националних удружења за срчану инсуфицијенцију (Heart Failure National Societies Summit 2016), који је одржан на Кипру, Грчка. Активно је сарађивао на пројекту Министарства науке и технолошког развоја „Дијастолна срчана инсуфицијенција у

кардиомиопатијама, дијабетесу, болестима перикарда и плућној хипертензији: дијагностички критеријуми, стратификација ризика и терапијски модалитети". Води пројект Министарства здравља Републике Србије „Рано откривање срчане слабости". Координатор је пројекта Београдског универзитета „Restructuring of Doctoral Studies in Serbia –RODOS".

Објавио је 13 радова у интернационалним научним часописима, међу којима се истичу Практични водич за лечење болесника са тешким облицима перипарталне кардиомиопатије, Документ о савременом лечењу акутног попуштања десне коморе. Такође су важне и публикације о једногодишњем праћењу болесника из ЕОРП регистра, као и исход лечења болесника са најтежим облицима исхемијске болести срца матичним ћелијама. У оквиру научних активности у САНУ, успешно води пројект „Срчана инсуфицијенција: унапређење превенције, дијагностике, лечења и рехабилитације".

Дописни члан Зоран Кривокапић је био ангажован на Првој хируршкој клиници КЦС, где је начелник Одељења колоректалне хирургије и на Медицинском факултету као редовни професор. Директор је Удружења колопроктолога наше земље. Активно учествује у раду Краљевског колеџа хирурга Енглеске (FRCS), Америчког колеџа хирурга (FACS) и Америчког удружења колоректалних хирурга (Hon FASCRS). Председник је Републичке стручне комисије за превенцију и контролу карцинома дебелог црева. Руководи организованим скринингом карцинома дебелог црева у земљи. Руководилац је радне групе Министарства здравља за израду и примену водича добре клиничке праксе за лечење рака дебелог црева. Руководилац је научног пројекта САНУ „Оптимизирање (индивидуализација) лечења карцинома ректума коришћењем предиктивних молекуларно-генетских биомаркера"; пројекта Министарства за науку и технолошки развој Србије „Улога преоперативног одређивања стадијума болести, прогностичких, терапијских маркера, објективизирање функционалних резултата у одлуци о стратегији лечења карцинома ректума, а у циљу унапређења онколошких резултата и квалитета живота" и члан пројекта Министарства за науку, заједно са колегама Машинског факултета „Развој нових метода и технике за рану дијагностику канцера грлића материце, дебелог црева, усне дупље и меланома на бази дигиталне слике и ексцитационоемисионих спектара у видљивом и инфрацрвеном домену". Добитник је Светогорског ордена за допринос медицини и промоцију Србије у свету. Члан је Европског удружења хирурга (European Surgical Association – ESA). Одржао је 7 предавања на међународним, 2 на домаћим стручним састанцима и конгресима и предавање на Медицинском факултету у Бањалуци. Био је председавајући или модератор на 7 конгреса у иностранству и једном домаћем. Објавио је 4 рада у иностраним и 6 радова у домаћим часописима и 1 сажетак у иностраном зборнику са конгреса. Учествовао је као члан Организационог одбора свечаног скупа поводом 40 година од оснивања Академије медицинских наука СЛД. Ментор је 7 докторских дисертација из области хирургије, молекуларне биологије, генетике и патологије. Организовао је јубиларни Десети међународни симпозијум колопроктолога у Београду.

Дописни члан Милорад Митковић је обављао своје дужности на Медицинском факултету Универзитета у Нишу, где је председник Савета факултета. Као председник Српске трауматолошке асоцијације (СТА), наставио је сарадњу са водећим европским и светским трауматолозима. У оквиру СТА учествовао је у разматрању стања у српској трауматологији и у прављењу стратешког плана унапређивања ове гране медицине. Као председник Удружења за изучавање и примену метода спољне и унутрашње фиксације, организовао је научни скуп експерата о постигнућима и будућим пројектима у области ефикасног лечења повреда коштаног система

и у области хирушког решавања деформитета скелета и дегенеративних обољења зглобова. Организовао је два курса примене савремених метода спољне и унутрашње фиксације. Редовни је члан Академије медицинских наука СЛД и члан Нучног већа АМН. Један је од оснивача светског удружења за реконструктивну ортопедију (ReCon ILLRS&ASAMI) и национални представник. Био је члан Европске комисије за прављење водича за лечење прелома кука. Са двојицом сарадника одржао је 5 предавања и два мастеркласа у Русији о примени спољне и унутрашње фиксације. Одржао је два предавања и председавао је на Европском конгресу трауматологије и ургентне хирургије у Бечу. У САНУ је на позив Математичког института одржао предавање о биомеханици и моделовању биолошких система. Руководилац је потпројекта „Дефинисање потреба“ у оквиру пројекта VIHOS Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије. Активно је сарађивао у пројекту САНУ „Дефинисање оптималних биомеханичких услова за регенерацију коштаног ткива при корекцији деформитета екстремитета и конструкција хирушког корективног уређаја“. У оквиру Темпус пројекта којим је руководио, увео је предмете по избору на постдипломским студијама из биомедицинског инжењеринга на Универзитету у Нишу. Одржавао је своје међународно признате патенте и проширио је њихову примену у још две земље (Русија и Казахстан). Као члан Републичке стручне комисије за ортопедију дао је значајан допринос у процени стања ове дисциплине и предлагању мера. Члан је уређивачких одбора у 3 страна и 3 домаћа часописа. Био је ментор у 3 докторске дисертације. Током године одржао је 6 предавања по позиву, заједно са сарадницима објавио 2 рада у целисти у страним часописима, док је 11 радова објавио у изводу.

Дописни члан Марко Бумбаширевић је редовни професор и шеф наставне базе Медицинског факултета у Београду. Председник је EFSM (Европска федерација удружења микрохирурга). Уредник је микрохирушког уџбеника Европског удружења микрохирурга шаке. Председник је Комитета за микрохирургију Светског удружења ортопеда и трауматолога SICOT, где је и национални делегат. Организатор је инструктивних предавања из домена микрохирургије на Светском конгресу ортопедских хирурга и трауматолога. Председник је Српско ортопедско-трауматолошке асоцијације COTA. Национални је делегат и члан финансијског комитета Европског удружења ортопеда и трауматолога – EFORT, као и организатор инструктивног курса из домена шаке на Конгресу тог удружења одржаног у Женеви. Председник је Српског удружења за реконструктивну хирургију и Српског удружења за хирургију шаке. Руководилац је пројекта Министарства за науку и развој Републике Србије („Процена инциденце, морбидитета и морталитета повређених у саобраћајном трауматизму у односу на локацију, време и учеснике у саобраћајним незгодама на територији Београда“). Помоћни је уредник часописа EJOST – Европски часопис ортопеда и трауматолога и члан издавачког одбора *International Orthopaedics* (Springer). Коуредник је часописа *Acta Chirurgica Iugoslavica*, члан уређивачког одбора часописа *Српски архив* и *Hand and Microsurgery* (Турска). У наведеним часописима рецензирао је значајан број радова, а рецензент је и у британском часопису *The Bone and Joint Journal*.

Дописни члан Горан Станковић је ванредни професор интерне медицине и кардиологије и заменик шефа последипломске Катедре за кардиологију Медицинског факултета у Београду. Директор је Клинике за кардиологију КЦС и начелник службе интервентне кардиологије. Редовни је члан Академије медицинских наука Српског лекаарског друштва. Председник је европског и члан јапанског и индијског бифуркационог клуба. Члан је Комитета Training & Research Grant Programme EAPCI (European association of percutaneous cardiovascular interventions) за избор младих перспективних европских кардиолога, чију ће едукацију и тренинг подржати EAPCI,

као и селекцију европских клиника у којима ће се обављати процес усавршавања. Одржао је 29 предавања по позиву у иностранству и објавио 17 радова у часописима индексираним у CC/Sci index citation (укључујући *Lancet*, *European Heart Journal*, *JACC Cardiovasc Interv*, *Circ Cardiovasc Interv*). председавао је и држао уводна предавања на међународним скуповима и универзитетима у иностранству. Руководи пројектом бр. 175082 при МПНТР РС. Организовао је интернационални конгрес „Serbian Conference on INtERventional CardiolOgy: SINERGY 2016 – иновације у кардиоваскуларној интервентној медицини“.

Гостујући је уредник специјалног броја часописа *Eurointervention* (званичног часописа ЕАРСИ) о коронарним бифуркацијама. Коуредник је часописа *Cardiology International*, члан уређивачких одбора 7 еминентних интернационалних часописа, укључујући *Eurointervention* и *Journal of the American College of Cardiology* и рецензент у 18 часописа индексираних у CC/SCI. Ментор је две одбрањене докторске дисертације из кардиологије. За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 5. новембра 2015. године.

Дописни члан Бела Балинт је био председник научног одбора симпозијума „Трансплантација матичних ћелија хематопоезе: од историјата до савремених терапијских приступа“, одржаног у Београду; XII конгреса Удружења Anest Reanim Transfuz, одржаног у Врњачкој Бањи и интернационалног симпозијума "Current approaches for the application of stem cells, transplantation of organs and the organization of emergency services – cooperation between medical doctors from Belgrade and diaspora", одржаног у Београду. Учествовао је са научним радовима на 5 конгреса. Поред тога, објавио је 11 радова у домаћим и међународним научним часописима.

8. ОДЕЉЕЊЕ ЈЕЗИКА И КЊИЖЕВНОСТИ

Састав Одељења

Одељење има 17 чланова у радном саставу, од тога 13 редовних и четири дописна члана.

Скупови Одељења

Одржано је десет скупова Одељења, на којима је доста пажње посвећено организовању научних скупова, предавања о савременој српској лингвистици, свечаних академија као и другим облицима обележавања 175 година континуитета САНУ, питањима из домена рада одбора и пројеката Одељења, питањима из области издавачке делатности и међународне сарадње.

Научноистраживачки пројекти

Одбори: Одбор за ономастику (А. Лома); Одбор за критичка издања српских писаца (С. Грубачић); Одбор за Речник српскохрватског књижевног и народног језика (М. Тешић); Одбор за проучавање историје књижевности (З. Бојовић); Старословенски одбор (Ј. Грковић-Мејџор); Одбор за народну књижевност (Н. Милошевић Ђорђевић); Одбор за српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија (М. Радовановић); Одбор за Етимолошки речник српског језика (А. Лома); Одбор за српски језик и књижевност у поређењу са другим језицима и књижевностима (П. Пипер); Одбор за дијалектолошки атлас (А. Лома).

Лични пројекти: Лингвистичка славистика као предмет научне критике и историографије (П. Пипер); Српско-немачке књижевне и културне везе (С. Грубачић).

Одељење је у току године имало десет одбора и два лична пројекта.

Делатност чланова Одељења

Академик Љубомир Симовић је објавио две књиге: путопис *До Оба и Хаунгпуа* (издавач Танеси, Београд) и *Жабе у реду пред поткивачницом: интервјуи, предговори, беседе* (издавач Танеси, Београд). Током године је објавио и седам чланака, есеја и беседа у разним зборницима, часописима и новинама, и дао десет интервјуа за домаће и стране новине, радио и телевизију.

Поводом обележавања Дана Српске академије наука и уметности, 18. новембра, приредио је Завештања: „Заборављене поруке“. Текстове Јована Стерије Поповића, Јована Цвијића, Исидоре Секулић, Милутина Миланковића, Светозара Радојичића, Ива Андрића и Слободана Јовановића говорили су драмски уметници Гојко Шантић и Небојша Кундачина. Текстови „Завештања: Поруке умних Срба које нисмо чули“ објављени су у домаћој штампи.

Добитник је награде „Извијеска Његошева“, за целокупно дело и награде „Љубомир П. Ненадовић“, за најбољу путописну књигу на српском језику у 2016. години, за књигу *До Оба и Хаунгпуа*.

Академик Милосав Тешић је у току године објавио књигу есеја *Певање и мера (књижевно-естетичке и метричке анализе)*; у зборнику *Звук, метар и смисао у поезији Милосава Тешића* у виду интервјуа са Александром Јовановићем објавио је есеј „Као да нешто драгоцено држим у рукама“. У периодици је објавио следеће песме: „Некропола у Дићима селу“ (песма), *Политика*, год. CXIII, субота 27. фебруар 2016, у додатку *Култура, уметност, наука*; „У Ваљеву лепом, у болници граду“ (песма), *Вечерње новости*, год. LXIV, субота 5. март 2016, у додатку *Култура* и циклус песама „У слици и речи“ I–VII у *Београдском књижевном часопису*, бр. 44–45, јесен/зима 2016. Одржао је у Београду две књижевне вечери: у Студентском културном центру и на Коларчевом народном универзитету.

Уређује часописе *Поетика* и *Језик данас*.

Академик Душан Ковачевић:

1. Доктор Шустер, превод Драган Мраовић, режија Хелена Петковић, Teatro de Trieste, премијерно извођење 12. јануара 2016.
2. Признање града Шапца „Кључеви града“ уручени су Душану Ковачевићу 15. априла 2016.
3. На 33. Нушићевим данима у Смедереву, награда за најбољу представу у целини припала је *Клаустрофобичној комедији* Душана Ковачевића, у режији Дарка Бајића, у извођењу Звездара театра из Београда.
4. Лист *Недељник*, специјално издање, уврстио је Душана Ковачевића у „100 људи који су променили Србију“.
5. Први Театарски фестивал *Позоришно пролеће* одржан је од 11. до 18. априла у Шапцу; Душан Ковачевић је председник уметничког савета и један од оснивача.
6. *Звездана прашина* у режији Бранислава Недића, изведена у Градском позоришту „Театар 91“ из Алексинца, 11. октобра 2016.
7. Фестивалски одбор фестивала ПИП у Алексинцу доделио је Душану Ковачевићу Повељу за допринос савременој српској драми.

8. Удружење књижевника Србије у знак посебног признања доделило је Душану Ковачевићу Повељу за животно дело.
9. *Хипноза једне љубави*, текст и режија Душан Ковачевић, Звездара Театар, Београд, премијерно изведена 17. децембра 2016.

Академик Нада Милошевић-Ђорђевић се као председник Одбора за народну књижевност САНУ бавила уношењем и рашчитавањем података из дела дигитализоване Етнографске збирке Архива САНУ. Члан је више одбора: Уређивачког одбора Српске енциклопедије „Студије о Србима“, Управног одбора и Одбора за награде у области науке Вукове задужбине, Управног одбора Задужбине Бранка Ћопића и жирија за додељивање награде „Бранко Ћопић“, Одбора за књижевност и језик Матице српске и жирија награде „Младен Лесковац“, Уређивачког одбора Библиотеке из књижевних архива Андрићевог института у Андрићграду, Уређивачког одбора Библиотеке *Језик и књижевност*, серија *Српска литература на руском језику*, Филолошки факултет, Београд, Уређивачког одбора *Лицеума*, часописа за студије књижевности и културе Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Крагујевцу. Потпредседник је Редакцијског одбора међународног мултидисциплинарног часописа *Српска наука данас* Задужбине Андрејевић, Београд. Члан је Савета америчког међународног часописа за фолклор *Oral Tradition* (Slavica Publishers, Inc., Columbus, Ohio), Међународног друштва за изучавање народне прозе (*ISFNR*), уредник је *Данице*, српског народног илустрованог календара, члан уредништва *Прилога за књижевност, језик, историју и фолклор*. Главни је уредник публикације САНУ о женама члановима СУД, СКА и САНУ. Почасни је председник Удружења фолклориста Србије, почасни члан Комисије за фолклор при Међународном славистичком комитету, носилац Повеље почасног члана Славистичког друштва Србије. Написала је извештај у својству трећег члана комисије за одбрану докторске дисертације *Synkretische Glaubensvorstellungen in den Volksliedern der Südslawen* коју је кандидат Petra Himstedt-Vaid предала Филозофском факултету „Фридрих Шилер“ Универзитета у Јени. Написала је рецензије за више зборника и рукописа. У Српској академији наука и уметности одржала је говор у спомен академику Светозару Кољевићу, а на Трибини Библиотеке САНУ говорила је о јубиларном зборнику радова о Вуку Караџићу (1787–1864–2014). На Коларчевом универзитету приказала је зборник *Гора Љиљанова*. Објавила је током године шест радова.

Академик Предраг Пипер је поред наставних обавеза на основним, мастер и докторским студијама на Филолошком факултету Универзитета у Београду, имао научне и организационе обавезе: у САНУ је секретар Одељења језика и књижевности, члан Председништва САНУ, Издавачког одбора, Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, председник Одбора за српски језик и књижевност у поређењу са другим језицима и књижевностима и члан Одбора за српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија Одељења језика и књижевности, председник УО Фонда „Ђорђе Зечевић“ за заштиту и унапређивање ћирилице. Потпредседник је Уређивачког одбора Српске енциклопедије. У Матици српској је члан УО МС, члан Одељења за књижевност и језик, члан уредништва едиције *Студије о Србима*. На Филолошком факултету је председник Савета Центра за српски као страни језик. Члан је Одбора за додељивање награде „Павле и Милка Ивић“ Славистичког друштва Србије, чији је такође члан. Члан је жирија Вукове задужбине за награде у области науке. Члан је Научног већа Института за српски језик САНУ и сарадник је на пројекту *Опис и стандардизација савременог српског језика* Института за српски језик САНУ. Члан је Одбора за стандардизацију

српског језика и Комисије за хитна питања тог одбора. Главни је уредник часописа *Јужнословенски филолог*, члан уредништва часописа *Материјали к славјано-рускому језикознанию* (Воронеж), *Съоставително езикознание* (Софија), *Восточно-европейское обозрение* (Олштин), *Studia Linguistica Polono-Meridianslavica* (Скопље), *Славистички студии* (Скопље); члан научног савета часописа *Studia z filologii polskiej i słowiańskiej* (Варшава), *Slavia Meridionalis* (Варшава).

Објавио је 21 рад у зборницима и часописима и имао је 16 излагања на научним скуповима и јавним трибинама у Београду, Ваљеву, Новом Саду, Бањалуци и Скопљу. Додељена су му следећа признања: повеља „Радован Кошутих“ Славистичког друштва Србије и награда „Златна књига“ Библиотеке Матице српске. Округли сто „Лингвистика и славистика у делу Предрага Пипера“ одржан је поводом додељивања награде „Златна књига“ 15. новембра 2016.

Академик Александар Лома у току године је наставио са обављањем својих редовних послова у САНУ и на Филозофском факултету, од којих издваја: руковођење пројектом Етимолошка истраживања српског језика и израда Етимолошког речника српског језика при Институту за српски језик САНУ; руковођење одборима САНУ за етимолошки речник, за ономастику и за дијалектолошке атласе; уређивање часописа *Ономатолошки прилози*; чланство у Комисији за етимологију Међународног славистичког комитета, у Издавачком одбору Атласа европских језика (ALE), и у Поткомисији за морфонолошку анализу Општесловенског лингвистичког атласа (ОЛА).

Учествовао је са рефератом на скупу *Symposium etymologicum. Śladami myśli etymologicznej* (W stulecie urodzin wybitnego slawisty i etymologa Profesora Franciszka Sławskiego) у Кракову. Као председник Одбора за дијалектолошке атласе учествовао је у организацији овогодишњег заседања *Општесловенског лингвистичког атласа* у Београду, у току којег је био ангажован у раду Поткомисије за морфонолошку анализу. Одржао је једно предавање по позиву на Филолошком факултету у Београду „Етимологија српског језика: увиди, превиди, привици“, говорио је у Галерији САНУ на отварању изложбе „Средњовековни Рудник – археолошка истраживања 2009–2015“ и на представљању XXII књиге *Ономатолошких прилога* и монографије Милете Букумирића *Ономастика централног Косова* на Трибини Библиотеке САНУ.

Објавио је током године 7 радова, укључујући публикације које носе на себи 2015. годину, али су изашле тек ове године. Поред тога, предао је у штампу 7 радова.

Академик Милорад Радовановић је члан уредништва часописа *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, *Linguistics Abstracts* (Basil Blackwell, Oxford) и *Анала* Огранка САНУ у Новом Саду. Председник је Уређивачког одбора Библиотеке *Студије о Србима*. Члан је Стручне редакције за лингвистику и филологију Српске енциклопедије. Редактор је *Целокупних дела Павла Ивића*. Рецензирао је књиге и чланке за домаће и иностране издаваче и часописе.

Члан је Управног одбора Матице српске, Одбора Одељења за књижевност и језик Матице српске, Комисије за социалингвистику Међународног комитета слависта, Комисије за синтаксу и Одбора за стандардизацију српског језика, САНУ. Председник је Комисије за библиотеку, документацију и архиву Огранка САНУ и Комисије за издавачку делатност Огранка САНУ; потпредседник (од априла 2015) Извршног одбора Огранка САНУ. Председник је Одбора САНУ за „Српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија“ и члан Одбора „Српски језик у поређењу са другим језицима“.

Објавио је рад „Стандардни српски језик данас – у светлу једног лингвистичког модела“ у зборнику *Вук Стефановић Караџић : (1787–1864–2014)* и „Предраг

Пипер о језику и простору" у зборнику научних радова поводом 65 година живота академика Предрага Пипера. Учествовао је на промоцији књиге *Фази лингвистика* на Трибини Библиотеке САНУ.

Академик Јасмина Грковић-Мејдор на Филозофском факултету у Новом Саду предаје предмете: *Старословенски језик, Српскословенски језик, Увод у упоредно проучавање старословенског језика с основама старословенског, Упоредна грамика словенских језика* (основне академске студије); *Основе старословенске синтаксе* (дипломске академске студије); *Теоријско-методолошке основе историјске синтаксе, Историјска семантика и лексикологија* (докторске студије).

Главни и одговорни уредник је часописа *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*. Члан је редакције часописа *Slovēne. International Journal of Slavic Studies* (Институт славјановедения, РАН, Русија), и *Wiener Slavistisches Jahrbuch* (Harrassowitz Verlag, Wiesbaden). Члан је Стручне редакције за лингвистику и филологију *Српске енциклопедије* (САНУ – Матица српска – Завод за уџбенике и наставна средства).

Руководилац је пројекта *Историја српског језика*, који финансира Министарство за науку и технолошки развој и пројекта *Речник српског језика XII–XVIII века*, који се реализује у оквиру Матице српске. Председник је Старословенског одбора САНУ, члан Одбора за српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија САНУ, Одбора за етимологију САНУ, Извршног одбора Огранка САНУ у Новом Саду, Издавачког одбора САНУ, Одбора за универзитетско образовање САНУ; члан Одбора Одељења за књижевност и језик Матице српске, Управног одбора Матице српске, секретар Његошевог одбора Матице српске и члан Управног одбора фонда „Ђорђе Зечевић". Члан је Националног савета за научни и технолошки развој (представник САНУ за област друштвених и хуманистичких наука).

Објавила је у току године већи број радова у домаћим и међународним научним часописима и зборницима радова са научних скупова: Интердисциплинарност Миклошичевог рада. *Трибина Библиотеке САНУ, IV/4*; Основна подручја интересовања академика Предрага Пипера. *Трибина Библиотеке САНУ, IV/4*; Формуле с именицом вђра у старосрпском језику. Anatolij A. Alekseev et al. (Hrsg.). *Slavische Geisteskultur: Ethnolinguistische und philologische Forschungen. Teil 2: Zum 90. Geburtstag von N. I. Tolstoj* (Philologica Slavica Vindobonensia 2); Образци заклинања у историјској перспективи: лингвистички и когнитивни увиди. Миро Вуксановић (ур.). *Академске беседе, књ. 1*; Родољубни живот Јована Стерије Поповића. Миро Вуксановић (ур.). *Оснивачи Друштва српске словесности*. У част Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу, Београд: САНУ, 2016. Учествовала је на скупу у Цириху *Variation in Space and Time: Clausal Complementation in South Slavic* и на 1st *International Conference on Language Contact in the Balkans and Asia Minor*, у Солуну.

Академик Миро Вуксановић је објавио треће, допуњено издање збирке приповедака *Повратак у Раванград*, двадесет прилога у књигама и периодици, дао је девет интервјуа. Штампан је зборник радова с научног скупа у Билећи (поводом Награде „Светозар Ђоровић") *Књижевно дело Мира Вуксановића*, с огледима академика С. Кољевића, П. Пипера и А. Ломе, професора С. Гордића, Ј. Делића, Л. Томић и других, као и књига Д. Копривице *Семољски рефрени* (о раману *Семољ људи*).

У Антологијској едицији *Десет векова српске књижевности* (чији је покретач и главни уредник) објављено је седмо коло у 10 књига и припремљено за штампу осмо коло у 10 књига. Приредио је антологијске књиге *Миодраг Булатовић* и *Његош довијек* (2. допуњено издање). Уредио је прву књигу *Академске беседе*, с уводном студијом „О приступним беседама српских академика", књигу *Оснивачи Друштва српске словесности* (о Стерији и Ат. Николићу) и 4. број годишњака *Трибина Библио-*

теке САНУ. У Огранку САНУ у Новом Саду организовао је 3. округли сто *Српска књижевност данас*, а саопштења су објављена у зборнику о књижевној критици и есејистици. Члан је уређивачких одбора *Српске енциклопедије* и *Српског биографског речника*, уредник *Његошевог зборника Матице српске* и Едиције *Матица*.

Управник је Библиотеке САНУ и уредник Трибине (22 програма, 75 учесника), члан ИО Огранка САНУ у Новом Саду и Уредништва *Анала*, председник управних одбора Института за српски језик (до јуна), Библиотеке Матице српске и Задужбине Ива Андрића (од јуна), директор Издавачког центра, потпредседник Његошевог одбора и члан Одбора Одељења за књижевности и језик Матице српске, члан Одбора за проучавање историје књижевности и Одбора за етимолошки речник САНУ, представник САНУ у Националном савету за културу. На свечаном скупу (12. маја) казивао је приступну беседу „Балада о најдражој речи“. Његов књижевни портрет, поводом награде „Вељкова голубица“, у Сомбору је приказало 12 учесника.

Објавио је у периодици и књигама 20 прилога, дао 9 интервјуа, треће изд. књиге *Повратак у Раванград*, приредио је 17 публикација, а о његовом делу су објављене две књиге.

Дописни члан Слободан Грубачић је у својству професора емеритуса, гостујућег професора и члана неколико одбора и комисија наставио са обављањем својих редовних дужности на Филолошком факултету у Београду. Био је ментор у изради две докторске тезе и члан неколико међукатедрарских комисија за одбрану докторских дисертација. У својству председника Одбора за критичка издања српских писаца, пратио је послове око довршења дугогодишњег научног пројекта *Хронике Славеносербске Ђорђа Бранковића*. Успешно је завршена сарадња са проф. др Снежаном Милинковић, шефом Катедре за италијанистику, која је превела, приредила и предала рукопис за штампу *Преписке Лудовика Бекаделија*, дубровачког бискупа из XIV века, у серији Посебних издања САНУ.

Одржао је и неколико предавања из историје и теорије књижевности на факултетима у Србији, Републици Српској и Црној Гори. Поред јавних предавања и представљања књига, учествовао је на конгресима и другим научним конференцијама у земљи и иностранству, а током јула боравио је у архиву у Риму (Италија), где је прикуљао грађу за монографију из области упоредне књижевности. Радио је на индивидуалном пројекту „Српско-немачке књижевне и културне везе“; учествовао је у међународном пројектима РОДОС и ТЕМПУС, а у својству рецензента, у оцењивању студијских програма за основне и постдипломске студије у склопу акредитације филолошких дисциплина на факултетима у Србији. Учествовао је са рефератима на међународним конгресима. Члан је Одбора за српски језик и књижевност у поређењу са другим језицима и књижевностима, уредништва часописа *Прилози за књижевност, историју и фолклор*, главни и одговорни уредник едиције *Филоксенија*, уредник *Гласа Одељења за језик и књижевност САНУ*, као и члан Националног савета за високо образовање, Одбора за дијаспору Владе РС, Европске академије наука са седиштем у Салцбургу, друштва *Gesellschaft für interkulturelle Germanistik (GIG)*, *Deutsche Schiller-Gesellschaft*, Европског друштва за културу (Венеција) и Комисије за стицање научних звања Министарства просвете, науке и технолошког развоја РС. Објавио је већи број радова и прилога и приредио је двотомну књигу *Писци XX века*.

Дописни члан Горан Петровић објавио је друго издање превода романа *Ситничарница „Код срећне руке“* на руски језик, антологије: „El espejo de Delfos“, „Cómo se ejerce la fe“, „El cuarto espejo“, „La leyenda de la Puerta de los Mundos“, у А

través del espejo (antología a cargo de Andrés Ibáñez) [Кроз огледало : антологија текстова о огледалима], Girona / Barcelona : Atalanta, 2016. и „Вртом пролазимо као сени“, у *Писац у врту* (саставио Томислав Маринковић), Београд : Службени гласник 2016. Написао је и предговор „Camino junto a los signos“, у *Ivo Andrić: Signos junto al camino* [„Путеви поред знакова“ у књизи *Знакови поред пута*], México D.F. : Editorial Sexto Piso, 2016.

Учествовао је на свечаној академији посвећеној Петру Кочићу (текст „Причање приче којом се човек исправља“) и у програму *Гост САНУ* – Орхан Памук (текст „Минијатура из Истанбула“). Председник је УО Фонда „Никола Трајковић“, потпредседник УО Фонда „Бранко Ћопић“, члан УО Задужбине „Иво Андрић“, Организационог одбора поводом обележавања 175. годишњице од формирања Друштва српске словесности и постојања САНУ. Уреднички рад обухвата следеће књиге: Василије Крестић, Ивана Спасовић, „Друштва свога доба“ (Службени гласник, 2016); Владислава Војновић, „Аврам, Богдан, воду газе...“ (Службени гласник, 2016); Петар Поповић, Михајло Пантић, „Бити рокенрол“ (Службени гласник, 2016).

Учествовао је на скуповима и трибинама у Лиону (књижевне вечери и централни програм Assisec Internationales du Roman – Villa Gillet – Lyon) и у Мексику (XVI Internacional del libro Zócalo – Ciudad de México, централни програм „Territorio de encuentros“ и гостовање на Универзитету UNAM).

Дописни члан *Злата Бојовић* објавила је две књиге: *Историју дубровачке књижевности*, друго (дивот) издање и *Каталог легата Петра Колендића: рукописи, кореспонденција, старе књиге*, као и шест студија и научних радова у зборницима и часописима и три приказа. За неколико зборника и рукописа књига у земљи и иностранству написала је рецензије.

Председник је Одбора за проучавање историје књижевности, у чијој организацији је одржан научни скуп са темом *Књижевност и језик у Друштву српске словесности* у оквиру обележавања 175 година САНУ. Председник је Управног одбора Института за језик (изабрана 13. септембра). Члан је Уређивачког одбора за израду књиге о женама члановима САНУ; била је председник Комисије за питања о употреби језика и писма у САНУ; члан је Комисије за задужбине САНУ. Сарадник је научног пројекта о пољско–српским језичким и књижевним везама Катедре за славистику Универзитета у Гдањску.

Главни уредник је „Прилога за књижевност, језик, историју и фолклор“, 2016, LXXXII и годишњака „Братство“, 2016, XX. Председник је Уређивачког одбора Српске библиографије књига од 1868. до 1964. и рецензент (Народна библиотека Србије). Члан је Уређивачког одбора Антологијске едиције *Десет векова српске књижевности*; уредник струке Српског биографског речника; члан Уређивачког одбора библиотеке *Српска књижевност (коло Српска књижевност 18. и 19. века)* Филолошког факултета у Београду; члан је Уређивачког одбора Библиотеке *Из књижевних архива* Андрићевог института у Вишеграду; Уређивачког одбора Библиотеке *Језик и књижевност*, серија *Српска литература на руском језику*, Филолошки факултет у Београду; члан је Уредништва часописа „Лицеум“ (ФИЛУМ, Крагујевац); Програмског савета „Дани српскога духовног преображења“ и члан Редакције зборника „Дани српскога духовног преображења“, *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности*; члан је Управе Друштва „Свети Сава“. Приступно предавање са темом *Дубровник у српској књижевности* одржала је 25. октобра 2016. на посебном скупу Одељења језика и књижевности САНУ. Учествовала је на четири научна скупа у земљи и иностранству. Добитник је Медаље Друштва „Свети Сава“ у Београду.

Научни скупови

Одељење је као (су)организатор одржало следеће научне скупове:

„Језик у образовању“ (са Филолошким факултетом);

„Књижевност и језик у Друштву српске словесности“

Издавачка делатност

Одељење је објавило следећа издања:

Трибина Библиотеке САНУ, година IV, број 4;

Српски дијалектолошки зборник, књ. LXII;

Снежана Милинковић, Никша Стипчевић, *Преписка Лодовика Бекаделија, надбискупа дубровачког (1555–1560)*, Посебна издања DCLXXXII, књ. 59;

Јужнословенски филолог, књ. 72, св. 1–2 и св. 3–4 (са Институтом за српски језик САНУ).

Међународна сарадња

Одељење је имало успешну сарадњу са академицима, професорима и научним сарадницима Македонске академије наука и уметности, Руске академије наука и АНУРС.

Именовања и признања

Академик Матија Бећковић први је добитник новоустановљене награде за укупно књижевно стваралаштво Андрићевог института из Андрићграда код Вишеграда. Бећковић је награђен и за књигу Три поеме. Такође је добитник награде за целокупан допринос српској књижевности, коју му је доделио Институт „Иво Андрић“ у Андрићграду. Академик Нада Милошевић Ђорђевић добила је награду „Дејан Медаковић“ издавачке куће Прометеј за студију *Ковчежић Вука Караџића* у издању Вукове задужбине. Дописни члан Злата Бојовић је добила Медаљу Друштва „Свети Сава“ у Београду. Академик Матија Бећковић добитник је књижевне награде „Пјесма над пјесмама“ Клуба умјетничких душа из Мркоњић Града, за поему *Вера Павладољска* одлуком жирија 15. међународног конкурса љубавне поезије. Академик Љубомир Симовић добитник је пете књижевне награде „Извиискра Његошева“, која се додељује за 2014/2015. годину. Награда је додељена за целокупан књижевни рад. Академик Предраг Пипер добитник је повеље „Радован Кошутић“ Славистичког друштва Србије. Академик Душан Ковачевић добитник је Априлске награде града Шапца у категорији за укупан развој и промоцију града Шапца. Осим кључа града, академику Душану Ковачевићу је додељено и звање почасног грађанина града Шапца. Академик Предраг Пипер добитник је награда „Златна књига“ Библиотеке Матице српске. Академик Миро Вуксановић добитник је Златне захвалнице за подршку у развоју културног стваралаштва и неговању традиције писане речи, коју му је у Нишу доделила Народна библиотека „Стеван Сремац“ поводом 137 година од оснивања библиотеке. Такође је добитник Захвалнице Српске православне црквене општине сенћанске. Академик Матија Бећковић изабран је за почасног грађанина Суботице. Академик Љубомир Симовић добитник је награде „Љубомир П. Ненадовић“ за најбољу путописну књигу на српском језику у 2016. години, за дело *До Оба и Хуанглуа*. Академик Драгослав Михаиловић добитник је награде „Ramonda serbica“ за 2016. годину, а то признање припало му је за целокупно књижевно дело и допринос књижевности и култури. За књигу *Огледало* (изабране нове песме на српском и македонском језику) академику Матији Бећковићу додељена је међународна награда „Арка“ за најбољу

књигу домаћег писца. Награду „Арка“ додељује истоимена издавачка кућа из Смедерева. Академик Матија Бећковић добитник је овогодишње награде „Лазар Вучковић“, коју додељује приштински недељник „Јединство“, једини косметски лист на српском језику. Жири за доделу награде „Рачанска повеља“ донео је одлуку да се „Рачанска повеља“ ове године додели академику Матији Бећковићу. Академик Љубомир Симовић добитник је награде „Дејан Медаковић“ издавачке куће Прометеј за књигу *До Оба и Хуангпуа*. Академик Миро Вуксановић добио је признање Народне библиотеке у Белој Цркви – почасну чланску карту Народне библиотеке у Белој Цркви.

Институти и фондови на старању Одељења

На старању Одељења је Институт за српски језик САНУ чија се делатност одвијала на неколико планова: I. У Институту се реализује пет дугорочних научно-истраживачких пројеката који имају за предмет српски језик на дијахроном и синхроном плану, и један потпројекат у оквиру интердисциплинарних проучавања. Све пројекте у целини финансира Министарство просвете и науке РС. Објављене су три монографије, два зборника радова и велики број научних радова у земљи и свету. II. Институт је био суорганизатор два научна скупа: међународног научног симпозијума *Словенска терминологија данас* (са САНУ, АНУРС и Матицом српском) и заседање Међународне комисије и Међународне радне групе *Општесловенског лингвистичког атласа* (ОЛА), при Међународном комитету слависта (са САНУ). Сарадници на пројектима Института имали су преко 100 учешћа на научним скуповима у земљи и иностранству. III. Докторске дисертације одбранило је тринаест сарадника Института. IV. Објављене су следеће публикације: 1. часописи: *Јужнословенски филолог* 72/1–2 и 3–4 (за 2016), *Српски дијалектолошки зборник* 62 (за 2015) и 63 (за 2016), *Наш језик* 47/1–2 и 3–4 (за 2016), *Лингвистичке актуелности* 28 (за 2016); 2. монографије: *Српска фразеологија и религија* Наташе Вуловић, *Вођарска лексика и терминологија* Неђе Јошића и *Српска војна лексика и терминологија* Владана Јовановића; 3. *Зборник Српски језик и актуелна питања језичког планирања* (ур. Срето Танасић) и *Зборник лексикологија и лексикографија у светлу савремених приступа* (ур. Стана Ристић, Ивана Лазић Коњик и Ненад Ивановић). Сарадници на пројектима су објавили преко 250 категорисаних радова. V. Књига Наташе Вуловић *Српска фразеологија и религија* добила је награду Славистичког друштва Србије „Павле и Милка Ивић“.

Поред Института за српски језик САНУ на старању Одељења били су: Фонд „Ђорђе Зечевић“ за заштиту и унапређивање ћирилице и Фонд „Никола Трајковић“ за стваралаштво младих књижевника. У оквиру рада Фонда „Ђорђе Зечевић“ наставља се израда *Библиографије српске и словенске ћирилице*, припрема се споменица Милану Решетару, а у оквиру рада Фонда „Никола Трајковић“ припрема се, у сарадњи са Удружењем преводилаца Србије, конкурс за најбоље радове младих преводилаца.

Осврт секретара на рад Одељења

У току године број чланова у радном саставу Одељења језика и књижевности САНУ смањено се, нажалост, са 19 на 17 чланова. Преминули су академик Светозар Кољевић и дописни члан Јанош Бањаи. Тиме се наставило смањивање бројног састава Одељења, које траје две деценије, а део је укупног смањивања друштвено-хуманистичких одељења у САНУ, које је достигло забрињавајуће размере.

У Одељењу је настављен рад на раније започетим пројектима, како на пројектима појединих одбора Одељења тако и на личним пројектима, на научном и уметничком раду.

Одељење је организовало 10 предавања у оквиру циклуса „Српска лингвистика данас“ (осам у Београду и два у Огранку САНУ у Новом Саду), два научна скупа, једно предавање у програму *Гост САНУ*, три свечане академије (две у Београду, једна у Новом Саду у организацији Огранка САНУ) и приступну беседу иностраног члана САНУ Роберта Ходела. Више чланова Одељења учествовало је на научним скуповима у земљи и иностранству и на јавним трибинама, књижевним вечерима, прилозима у електронским и штампаним медијима.

Одељење је у протеклој години посебно успешно сарађивало са АНУРС, РАН, МАНУ, Матицом српском, Филолошким факултетом и Институтом за српски језик САНУ. У оквиру САНУ Одељење је посебно успешно сарађивало са Библиотеком САНУ и Сектором за међународну сарадњу и научне скупове, као и са Сектором за издавачку делатност.

Одељење је према плану наставило рад на новим монографијама и зборницима.

У протеклој години седам чланова Одељења добило је 20 угледних уметничких и научних признања за свој рад.

Последњих година Одељење све тешње и све успешније сарађује са филолошким и филозофским факултетима, посебно са србистима и славистима, али и са англистима, италијанистима, хиспанистима и стручњацима других филолошких профила, што је врло успешно настављено у 2016. години.

Даљи рад Одељења језика и књижевности САНУ у предстојећим годинама највише ће зависити од повећања или смањивања броја чланова Одељења, од могућности и спремности свих чланова Одељења да учествују у редовним организационим и другим пословима Одељења, од тога да ли ће бити довољно средстава за остваривање научних и уметничких планова Одељења, као и од укупне спремности САНУ да подржи научни и уметнички рад Одељења језика и књижевности САНУ.

9. ОДЕЉЕЊЕ ДРУШТВЕНИХ НАУКА

Састав Одељења

Одељење има седам чланова у радном саставу: шест редовних и једног дописног. Иностраних чланова има седам.

Одељење је у току 2016. године одржало десет редовних скупова.

Скупови Одељења

Рад Одељења одвијао се на редовним одељенским скуповима на којима је расправљано о питањима из надлежности Одељења. Посебна пажња посвећена је предлозима за измену изборне процедуре, предлозима за промену начина финансирања научног рада, пројекту *Будућност Србије*, као и проблемима у раду Географског института „Јован Цвијић“ САНУ. Давана је сагласност за студијске боравке, усвајане су рецензије и прихватани зборници за штампу, усвајани су пројекти у оквиру билатералне сарадње САНУ и других националних академија, извештаји чланова Одељења.

На I скупу, одржаном 19. јануара, усвојен је Издавачки план као и план научних скупова за 2016. годину, разматран је извештај о раду Географског института САНУ, одобрено је издавање каталога са изложбе *Светло и тамно: становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век*, разматран је текст упоредне анализе избора у САНУ.

На II скупу, одржаном 18. фебруара, усвојен је извештај о раду Одељења у 2015. години, изабран је нови члан Одбора за проучавање мањина и људских права, подржан је допис Етнографског института о неприхватљивим критеријумима за рангирање научних часописа, разговарано је о стању у Географском институту, анализирани су избори у САНУ.

На III скупу, одржаном 11. марта, изабрани су нови чланови УО и НВ Географског института, вођени су разговори о писању историјата Одељења за историю симпозијум, разматрана је истраживачка класификациона схема CERIF, предложено одржавање научног скупа *Будућност Србије*.

IV скупу, одржаном 15. априла, присуствовао је и председник САНУ академик Владимир С. Костић, усвојена је за штампу књига *Модернизација Србије грађитељским законима*, изабран је нови члан Одбора за проучавање становништва САНУ, усвојени су предлози за стране предаваче, прихваћен је студијски боравак истраживача у Словачкој.

Најважније тачке V скупа, одржаног 17. маја, биле су давање смерница за рад представника ОДН у Управном одбору Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, избор нових чланова Одбора за економске науке, прихватање студијског боравка истраживача у Чешкој, даљи рад на пројекту *Будућност Србије* и подршка Задужбини Доситеја Обрадовића.

На VI скупу, одржаном 14. јуна, усвојен је Финансијски план расподеле средстава, разматрани су предлози новог система расподеле средстава, изабран је представник Одељења за писање реферата о историјату Одељења, констатовано је да и даље постоје проблеми у односима са директором Географског института.

Једна од тачака VII скупа, одржаног 20. септембра, била је сарадња са АНУРС, планови рада за наредну годину, разматрање годишњица преминулих чланова САНУ, прихватање студијског боравка истраживача из Румуније и предлози Одбора за проучавање мањина и људских права.

Кључне тачке VIII скупа, одржаног 18. октобра, биле су прихватање студијског боравка истраживача из Чешке, усвајање за штампу три свеске Зборника Етнографског института, поновно покретање иницијативе за оснивање Института економских наука САНУ.

На IX скупу, који је одржан у два дела, 15. новембра и 13. децембра, изабран је представник Одељења као предлог за члана Националног савета за културу, изабрани су представници Одељења у Одбору САНУ за сарадњу с нашим научницима у дијаспори, одређена су имена некадашњих чланова Одељења за обележавање јубиларних годишњица, прихваћен је предлог за представљање нацрта новог Српског грађанског законика у САНУ.

На X скупу, одржаном 13. децембра, којем је присуствовао управник послова САНУ др Бојан Бугарчић, разматран је предлог измена изборне процедуре, усвојен је Издавачки план Одељења за 2017. годину, усвојен је предлог заједничког пројекта САНУ и Словачке академије наука, прихваћен је предлог Одбора за проучавање мањина и људских права, усвојени су за штампу *Глас 32 Одељења друштвених наука и зборник радова са научног скупа Стање и перспективе мултикултурализма у Србији и државама региона*.

Одбори Одељења и научноистраживачки пројекти

(за појединости видети Билтен Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности)

У оквиру Одељења и уз његово старање радили су следећи одбори који су финансирани средствима Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности:

Одбор за изворе српског права – председник академик Коста Чавошки, који такође води и пројекат *Два века српске уставности*.

Одбор за филозофију и друштвену теорију – председник дописни члан САНУ Александар Костић.

Одбор за проучавање становништва – председник академик Часлав Оцић.

Одбор за економске науке – председник академик Часлав Оцић.

Одбор за проучавање живота и обичаја Рома – председник академик Тибор Варади.

Одбор за истраживања на пројекту „Филозофија између Истока и Запада“ – председник академик Данило Баста.

Одбор за проучавање националних мањина и људских права – председник академик Војислав Становчић.

Делатност чланова Одељења

Академик Димитрије Стефановић је председник Стручног савета Архива САНУ у Београду и члан Стручног савета Архива у Сремским Карловцима, председник је Управног одбора Етнографског института САНУ и члан Научног већа Музиколошког института. Изабран је за члана Савета Матице српске.

Предавање о *Доживљеним музичким и духовним искуствима* држао је у оквиру недеље *Корнелију у спомен* у Сремским Карловцима, за студенте Организације српских студената у иностранству, у крипти храма Светог Марка у Београду, у сали Вазнесењске цркве у Београду.

Читао је на црквенословенском и српском *Канон Андрије Критског* у београдској и крагујевачкој Богословији и у манастиру Грнчарица.

Редовно је сваког понедељка држао пробе хора са којим је учествовао на богослужењима у Богословији, цркви Светог Саве у Београду, Руској цркви у Београду, манастирима Велика Ремета и Беочин.

У крипти храма Свети Сава у Београду пред енглеским принцем Чарлсом организовао је кратак музички програм једногласних српских песама које је открио у Оксфорду.

Академик Тибор Варади (*Tibor Varady*) је председник Одбора за проучавање живота и обичаја Рома, члан Одбора за проучавање националних мањина и људских права, члан Академијског одбора за сарадњу с нашим научницима и уметницима у свету и члан Међуакадемијске комисије САНУ и МАН. Такође је арбитар у две међународне арбитраже. На Централноевропском универзитету у Будимпешти је ментор докторандима (6 дисертација). Објавио је током године књигу *Weltgeschichte und Alltag im Banat* (Wien, 2016) и чланак *Megengedett és meg nem engedett lemondás a kifogás jogáról a nemzetközi választottbíráskodásban* (Дозвољени и недозвољени одустанак од приговора у међународној арбитражи) у: *Európai Jog*. Учествовао је на више научних скупова у земљи и иностранству, са преко десет реферата: *Különböző vitarendezési módok egy kikötésen belül* (Различити начини решавања спорова предвиђени истом стимулацијом) – предавање на Докторској школи Универзитета ELTE у Будимпешти; Свакодневна правна пракса у узаврелим временима – предавање на научном скупу „Преиспитивање права у прошлости” у организацији Deutsche Stiftung für Internationale Rechtliche Zusammenarbeit (IRZ) у Београду; три

предавања на тему "Recognition and Enforcement of Arbitral Awards" у Паризу на Универзитету Сорбона; How and Why to Keep a Dissident Spirit in Spite of Transition – Уводно предавање на конференцији "Transition Without Justice", у организацији београдског Института за филозофију и друштвену теорију у Београду; The anchor language, or the hidden original language – предавање на конференцији "Multilingualism and Law" у Клужу, Румунија; „Kis nyelvek" és „nagy nyelvek" helyzete a globalizálódó világban (Положај малих и великих језика у глобализованом свету), предавање на конференцији Szarvas Gábor Nyelvművelő Napok (Лингвистички дани Габора Сарваша) у Ади; одржао је уводну и завршну реч на Конференцији „Очување, заштита и перспективе језика Рома у Србији", САНУ, у Београду; председавао је на научној конференцији посвећеној представљању нацрта новог Српског грађанског законика на Правном факултету у Сегедину; More languages within the same proceedings – in line with Article 19 of the UNCITRAL Rules – предавање на конференцији "UNCITRAL and Arbitration" у Будимпешти; Познавање језика арбитраже од стране арбитра и заступника – предност или предуслов? – предавање на конференцији „Избор арбитра и заступника у арбитражним поступцима с елементом иностраности" у организацији Немачко-српске привредне коморе, Deutsches Institut für Schiedsgerichtsbarkeit и Deutsche Stiftung für internationale rechtliche Zusammenarbeit у Београду.

Књига *Weltgeschichte und Alltag im Banat* представљена је у Бечу и Будимпешти и о књизи су говорили бивши мађарски председник проф. Ласло Шољом (László Sólyom) и аутор. Књига је представљена и у Суботици.

Академик Војислав Становчић је председник Одбора за проучавање националних мањина и људских права, члан је Одбора за изворе српског права, као и Управног одбора и Научног већа Етнографског института САНУ.

Уредник је зборника радова *Стање и перспективе мултикултурализма у Србији и државама региона*. Радови су саопштени на истоименом скупу који је организован као одељенски у Српској академији наука и уметности. Рецензирао је неколико радова који ће бити објављени у зборнику.

Академик Данило Н. Баста је председник Одбора за истраживање на пројекту „Филозофија између Истока и Запада", члан је Одбора за проучавање Косова и Метохије, Одбора за изворе српског права, Одбора за филозофију и друштвену теорију (до 13. децембра 2016), Савета Библиотеке САНУ и Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.

Објављени радови: књига *Пруст и виолина у Забели. О Михаилу Ђурићу поводом петогодишњице његовог упокојења (2011–2016)* (Досије студио, Београд 2016); Један поглед на ране радове Михаила Ђурића, у: *Глас CDXXIV. Одељење друштвених наука*, књига 31 (САНУ, Београд 2015; објављено априла 2016); Антисемитизам у Црним свескама и потрес у Хајдегеровом друштву, *Српски књижевни лист* бр. 15/120, април–мај–јун 2016; Повратак Фихтеу зарад будућности одређене слободом, у зборнику: *Међународна филозофска школа Felix Romuliana. Зборник излагања 2007–2015*. (Зајечар 2015; изишао октобра 2016); Стратеголошки и стратегијски путокази, у: *Трибина Библиотеке САНУ*, година IV, бр. 4 (САНУ, Београд 2016); Слободан Јовановић, фељтон у дневном листу *Политика* у 12 наставака; Полихисторска перспектива Мила Ломпара, у недељнику *Печат* бр. 448 од 2. децембра 2016.

Превео књиге Адолфа Јулијуса Меркла *Двоструко лице права* (Досије, Београд 2015) (објављена јануара 2016) и Роберта Валтера *Три прилога чистој теорији права*, друго издање (Досије, Београд 2016).

На Правном факултету Универзитета у Београду учествовао у представљању зборника *Научно наслеђе Радомира Д. Лукића* (САНУ – Правни факултет, Београд 2015). На Трибини Библиотеке САНУ учествовао у представљању зборника *Научно наслеђе Радомира Д. Лукића* и у представљању књиге Косте Чавошког *Моћ и превласт. Тукидидова политичка мисао* (Catena mundi, Београд 2015).

Присуствовао је у Обреновцу откривању меморијалног споменика академику Живојину М. Перићу, подигнутог на иницијативу Српског адвокатског друштва и присуствовао је у име САНУ откривању спомен-плоче на кући у којој је деценијама живео академик Михаило Ђурић. Том приликом се с неколико реченица обратио присутнима.

У Народној библиотеци Србије учествовао у представљању књиге Мила Ломпара *Полихисторска истраживања* (Catena mundi, Београд 2016). У оквиру манифестације „Дан Михаила Ђурића“ у Шапцу, представљена је у тамошњој библиотеци његова књига *Пруст и виолина у Забели*. Као уредник радио је на припремању и приређивању наредног броја *Гласа* Одељења друштвених наука.

Академик Часлав Оцић је секретар Одељења друштвених наука и члан Председништва САНУ од новембра 2015. године, председник Одбора за економске науке (ОЕН) САНУ и председник Академијског одбора за проучавање становништва. Члан је следећих одбора САНУ: Академијског одбора за Косово и Метохију (члан редакције *Косовско-метохијског зборника*), Академијског одбора за проучавање националних мањина и људских права, Одбора „Човек и животна средина“, Одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића, Академијског одбора за стратегију научног и технолошког развоја Србије, Одбора за село, Одбора за филозофију и друштвену теорију (до 13. децембра 2016, када је из принципијелних разлога на то чланство поднео оставку) и члан Академијског одбора за сарадњу с нашим научницима и уметницима у свету. Представник је Одељења друштвених наука у Управном одбору Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, а представља Одељење и у уређивачком одбору Билтена тог Фонда, као и у Уређивачком одбору веб-презентације САНУ. Један је од (24) уредника Српске енциклопедије; евалуатор научноистраживачких пројеката Европске уније; председник Научног већа Географског института „Јован Цвијић“ САНУ (од 2010. до 2016) и председник Управног одбора (од 2016); члан Управног одбора Српске књижевне задруге (од 2012. потпредседник) и члан Одбора Одељења за друштвене науке Матице српске.

Објавио је 28 радова и прилога у часописима и зборницима. Уредник је (са академиком Миланом Лојаницом) књиге Бранислав Крстић, *Модернизација Србије грађевинским прописима*. Одржао је приступну беседу на свечаном скупу САНУ на тему *Крај рада или ново ропство?*

Учествовао је у сарадњи с другим академијама у изради извештаја с конференције Геостратегијски и геополитички положај Републике Македоније у условима мигрантске и избегличке кризе, одржане 21. марта у Скопљу у свечаној сали Македонске академије наука и уметности. Разговор о сарадњи с председником МАНУ, економистом академиком Такијем Фитијем и с академиком Владом Камбовским (претходним председником МАНУ) о раду недавно основаног Института за стратешка истраживања МАНУ вођен је у децембру у Београду. У јуну је САНУ посетила делегација Кинеске академије друштвених наука на челу с Хуанг Пингом. Сарадња је настављена у октобру 2016. у Чонкингу. Са АНУРС реализују се заједнички пројекти: Природни ресурси и Подриње.

Главни и одговорни уредник је *Зборника Матице српске за друштвене науке*. После 12 година рада као главног и одговорног уредника и 16 година чланства у Уредништву, мандат му је престао 14. новембра 2016. када је изабран за пред-

седника Савета часописа. Заменик је главног уредника часописа *Екслибрис Летопис* – *Exlibris Chronicles*, програмски уредник часописа *Српска наука данас* (*Serbian Science Today*) од 2016. и (покретач и) главни и одговорни уредник часописа *Matica* на енглеском језику, периодичне публикације Матице српске за друштвене и хуманистичке науке, од 2016.

Академик Коста Чавошки је председник Одбора за изворе српског права. Током године објавио је 15 чланака: Полиграф и избори, *Геополитика* бр. 94; Научни пројекат од националног значаја, *Трибина Библиотеке САНУ*, година IV, бр. 4; Веронаука нас подсећа ко смо, *Православље*, бр. 1173; Новине у судској пракси. Прећутно одбацивање приговора, *Геополитика*, бр. 95; Улазак у НАТО на мала врата, *Геополитика*, бр. 96; Нове невоље у Цркви, *Збиља*, год. XXVI, бр. 317–318–319; Лаж и превара у политици, *Геополитика*, бр. 97; Јупитер и волови, *Геополитика*, бр. 98; Велика дипломатска 'победа', *Геополитика*, бр. 96; Судије на стубу срама, *Хришћанска мисао*, бр. 1–6/2016; Ескимски пси и српски главари, *Хришћанска мисао*, бр. 1–6/2016; Успостављање и потоњи развој косовске аутономије, *Catena mundi*, књ. III (*Catena mundi*, Београд 2016); Комунистичка партија Југославије и косовско питање, *Catena mundi*, књ. III (*Catena mundi*, Београд); Слава и бесмртност, *Академске беседе*, Српска академија наука и уметности, Београд 2016; Лоши глумци и добри преваранти, *Геополитика*, бр. 101.

Дописни члан Александар Костић је председник Одбора за филозофију и друштвену теорију САНУ.

Објавио је рад у *Гласу Одељења друштвених наука САНУ*, CDXXIV, књига 31 (публикација изашла 2016) „Осетљивост когнитивног система и комплексност језичких структура: Прилог разумевању когнитивне обраде флективне морфологије“. Учествовао је са сарадницима на XXII научном скупу *Емпиријска истраживања у психологији* са радовима „Граматичко примовање придева и именице – утицај редоследа приказивања на обраду флективних облика у српском језику“ и „Неутрална тачка у испитивању ефекта граматичког контекста на обраду флективних облика у српском језику“. У оквиру САНУ био је уредник (заједно са академиком Видојком Јовићем) монографије *Јован Цвијић: живот, дело, време / Jovan Cvijić: Life, Work, Times*, коју је поводом 150-годишњице Цвијићевог рођења издала Српска академија наука и уметности. Такође је био уредник зборника *Наука: стање, стратегија, перспективе* у коме су објављени радови саопштени на скупу под истим насловом који је организовала Српска академија наука и уметности.

Руководилац је пројекта САНУ „Дигитализација граматички анотираних текстова Старих српских повеља и писама“ који је подржан од стране Министарства културе и информисања Републике Србије. Учествује у оснивању Аудиовизуелног архива САНУ у коме би у дигиталном облику била похрањена српска културна, уметничка и научна баштина. Члан је тима за израду новог сајта Академије. Иницирао је покретање годишње публикације САНУ у којој би на јасан и илустративан начин била представљена целокупна делатност Академије у тој години. Иницирао је оснивање документационог центра који би на систематичан начин документовао све активности САНУ. Поводом 175 година САНУ написао је историјат Одељења друштвених наука који је изложио на представљању одељења САНУ.

Научни скупови

У организацији Одељења одржана су два научна скупа у САНУ:

1. *Очување, заштита и перспективе ромског језика у Србији*, 20–21. октобар 2016. године, председник Организационог одбора академик Тибор Варади

2. *Култура. Основа државног и националног идентитета*, 24–25. новембар 2016. године, копредседници Организационог одбора академик Владимир Костић и дописни члан Александар Костић

Издавачка делатност

1. *Глас*, књ. 32 (уредник академик Данило Баста)
2. *Стање и перспективе мултикултурализма у Србији и државама региона* (уредник академик Војислав Становчић)
3. Галерија науке и технике бр. 23, каталог са изложбе *Светло и тамно. Становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век*
4. Зборник са научног скупа *Наука. Стање, стратегија, перспективе* (уредник дописни члан Александар Костић)
5. Бранислав Крстић, *Модернизација Србије грађитељским законима од 1837. до 1903.* (уредници академик Часлав Оцић и академик Милан Лојаница)

Институти на старању Одељења

На старању Одељења друштвених наука већ дуги низ година су Етнографски институт САНУ и Географски институт „Јован Цвијић“ САНУ.

10. ОДЕЉЕЊЕ ИСТОРИЈСКИХ НАУКА

Састав Одељења

У свом саставу Одељење има 11 редовних и три дописна члана. Према Статуту САНУ у кворум Одељења због дугог одсуства не улази академик Владимир Стојанчевић, који је као уредник и аутор иначе веома ангажован у његовом раду.

Скупови Одељења

Рад Одељења одвијао се на редовним одељењским скуповима, на којима је расправљано о питањима која су, по Статуту САНУ, у надлежности Одељења. Усвојени су Издавачки план Одељења за 2016. годину, годишњи извештаји о раду Одељења, као и Балканолошког и Византолошког института, који су на старању Одељења. Усвојен је предлог расподеле средстава Фонда за истраживања у науци и уметности. Именовани су рецензенти и прихватане рецензије радова који ће бити штампани у издањима САНУ. Давана је сагласност за студијске боравке наших истраживача у иностранству и страних у нашој земљи. Посебна пажња је поклањана билатералној сарадњи САНУ и појединих националних академија, као и сарадњи са другим научним установама.

Током године Одељење је одржало 10 редовних скупова (27. јануара, 24. фебруара, 30. марта, 27. априла, 25. маја, 29. јуна, 28. септембра, 26. октобра, 30. новембра, 28. децембра) и један ванредни скуп 29. фебруара.

На I скупу, одржаном 27. јануара, усвојен је извештај о раду Одељења, као и Балканолошког института САНУ у 2015. години, разматран је извештај о раду Међуакадемијске комисије САНУ и МАН о утврђивању цивилних жртава у Војводини током и после Другог светског рата, одобрено је издавање каталога *Византијско грађитељство као инспирација српских неимара новијег доба*.

На II скупу, одржаном 24. фебруара, изабрани су нови секретар и заменик секретара Одељења, нови члан Стручног савета Архива САНУ, затим Научног већа Балканолошког института САНУ, нови председник Одбора за историју 20. века, усво-

јен је за штампу 46. број годишњака Балканолошког института *Balkanica*, прихваћен је студијски боравак истраживача из Шведске, и истраживача у Мађарској.

I ванредни скуп, одржан 29. фебруара, сазван је како би се размотрио допис Византолошког института САНУ поводом писма осам редовних професора Филозофског факултета Универзитета у Београду, објављеног у *Вечерњим новостима*, које је на неетички начин претило да угрози углед потпредседника САНУ академика Љ. Максимовића.

На III скупу, одржаном 30. марта, разматран је текст о историјату Одељења, усвојена је допуна Издавачког плана Одељења, прихваћен је студијски боравак истраживача у Бугарској, усвојен је за штампу каталог са изложбе посвећене краљици Јелени Анжујској, разматран је и подржан допис Археолошког института поводом најављеног усвајања подзаконских аката који дискриминишу научни рад на пољу хуманистичких наука. Пре почетка скупа дописни члан САНУ С. Терзић одржао је своје приступно предавање.

У оквиру IV скупа, одржаног 27. априла, разматрани су предлози за измену изборне процедуре, затим предлог да се у САНУ одржи циклус предавања о контроверзама у српској историографији, изабрани су нови чланови Академијиног одбора за проучавање Косова и Метохије. Пре почетка скупа дописни члан САНУ М. Марковић одржао је своје приступно предавање.

На V скупу, одржаном 25. маја, одлучено је да се 2017. године одржи научни скуп посвећен 175-годишњици од рођења Стојана Новаковића, затим да наредна три *Гласа* Одељења буду посвећена почившим академицима М. Екмечићу, Д. Живојиновићу и М. Благојевићу, разматран је предлог за обележавање три деценије од објављивања Меморандума САНУ, прихваћен је студијски боравак истраживача у Бугарској.

Најважније тачке VI скупа, одржаног 29. јуна, биле су усвајање за штампу књиге *Водич кроз Архив Српског ученог друштва* и именовање редакцијског одбора књиге 18 *Гласа* Одељења историјских наука.

На VII скупу, одржаном 28. септембра, прихваћен је Предлог програма сарадње САНУ и АНУРС, разматран је Нацрт правила о коришћењу језика у САНУ, прихваћен је студијски боравак истраживача из Бугарске и Пољске, изабран је члан Стручног савета Архива САНУ.

На VIII скупу, одржаном 26. октобра, именовани су рецензенти 11. књиге *Зборника о Србима у Хрватској*, прихваћени су предлози пројеката за нови трогодишњи циклус билатералне сарадње САНУ и БАН, предложен је члан Одељења за нови сазив Националног савета за културу.

Кључне тачке IX скупа, одржаног 30. новембра, биле су усвајање Издавачког плана Одељења за 2017. годину, прихватање пројектне сарадње САНУ и БАН, подршка иницијативи Одељења језика и књижевности, као и Удружењу Јасеновац-Доња Градина.

На X скупу, одржаном 28. децембра, усвојен је Извештај о раду Византолошког института у 2016. години, План научних скупова и План учешћа на скуповима за 2017. годину, усвојени су за штампу књига 11 *Зборника о Србима у Хрватској* и књига 53 *Зборника радова Византолошког института*, разматрана је молба Историјског института за повратак под окриље САНУ.

Награде и признања

Академик Љубомир Максимовић изабран је за конгресног амбасадора Србије. Академик Василије Крстић добитник је награде „Владимир Ћоровић“ за 2016. годину за животно дело. Умјетничко братство манастира Крка и Српско културно друштво „Зора“ Книн-Београд доделили су академику Василију Крстићу „Прстен

братства". Дописни члан САНУ Славенко Терзић добитник је признања „Златни витез“, главне награде Међународног словенског књижевног форума за 2016. годину. Академик Василије Крстић добитник је Награде града Зрењанина.

Публикације

1. Зборник радова са научног скупа *Србија и Русија 1814–1914–2014* (уредник академик Михаило Војводић)
2. *Зборник о Србима у Хрватској 10* (уредник академик Василије Крстић)
3. *Вардарски зборник 11* (уредник академик Владимир Стојанчевић)
4. Зборник за научног скупа *700 година Краљеве цркве – манастир Студеница* (уредници академик Љубомир Максимовић и проф. др Владимир Вукашиновић)
5. Каталог са изложбе *Византијско градитељство као инспирација српских неимара новијег доба*
6. Каталог са изложбе *Свет српске рукописне књиге*
7. Каталог са изложбе *Српска академија наука и уметности 1841–2016*
8. *Српска академија наука и уметности 1841–2016 – кратка историја*

Научни скупови и други скупови у организацији Одељења

У току године одржано је предавање поводом 75-годишњице од оснивања логора Јасеновац у НДХ. Предавање су одржали академик Василије Крстић и проф. др Мира Радојевић.

Одбори на старању Одељења

Рад одељенских одбора, као и рад на индивидуалним пројектима чланова Одељења, финансира се средствима Фонда за истраживања у науци и уметности САНУ. Одбори на старању Одељења су: Одбор за археологију (председник академик Никола Тасић), Одбор за историју уметности (председник академик Гојко Суботић), Хиландарски одбор (председник академик Мирјана Живојиновић), Сентандрејски одбор (председник академик Динко Давидов), Одбор за историју Срба у Хрватској (председник академик Василије Крстић), Одбор за проучавање настанка Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца 1914–1918 (председник дописни члан САНУ Љубодрог Димић), Одбор за историју Србије у 19. веку (председник дописни члан САНУ Славенко Терзић), Вардарски одбор (председник академик Владимир Стојанчевић), Одбор за историју Босне и Херцеговине (председник дописни члан САНУ Славенко Терзић), Одбор за историју 20. века (председник дописни члан САНУ Љубодрог Димић), Одбор за историју српско-руских односа (председник академик Михаило Војводић), Византолошки одбор (председник академик Љубомир Максимовић) и Балканолошки одбор (председник академик Никола Тасић).

Извештаји о раду одбора и о раду на индивидуалним пројектима чланова Одељења налазе се у Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.

Институти на старању Одељења

На старању Одељења су већ дужи низ година Византолошки и Балканолошки институт САНУ. Чланови Одељења учествују у управљању тим институтима, вођењу њихове научне и издавачке политике.

Осврт секретара Одељења

Током године чланови Одељења су били веома ангажовани у раду Академије, учествујући у активностима које су се тицале прославе 175-годишњице постојања

САНУ. На Трибини Библиотеке САНУ представљен је значајан број издања чији су аутори или приређивачи били чланови Одељења историјских наука. Отпочет је значајан посао на припреми научног скупа о Стојану Новаковићу и пратећој изложби, које ће се одржати у новембру 2017. године. Именовани су предавачи и утврђене теме за циклус предавања *Контроверзе у српској историографији* који ће се одржати од фебруара до маја 2017. године.

Делатност чланова Одељења

Академик Владимир Стојанчевић је председник је Вардарског одбора САНУ и уредник *Вардарског зборника*, члан је и сарадник Редакционог одбора *Косовско-метохијског зборника*.

У току 2016. године објавио је:

Миладин Никчевић Симић, Наш просветно-национални рад у Македонији и Старој Србији, Вардарски зборник 11, САНУ, Београд 2016

Село (и мудирлук) Никодим у српско-бугарским односима од краја 19. века до хуријета 1908. године, Вардарски зборник 11, САНУ, Београд 2016

Академик Василије Крстић је током године био управник Архива САНУ у Београду, председник Одбора САНУ за историју Срба у Хрватској. Главни и одговорни уредник је *Зборника о Србима у Хрватској*. Члан је Одбора за историју српског народа у XIX веку. Председник је Стручног савета Архива САНУ у Сремским Карловцима, члан је Управног одбора Матице српске, Управног одбора Српске књижевне задруге и члан Редакције „Кола“ Српске књижевне задруге. Члан је уређивачког одбора *Српског биографског речника* Матице српске. Сарадник је *Српске енциклопедије*.

У издању Матице српске објавио је књигу *Запамћења*, Нови Сад 2016.

Академик Десанка Ковачевић-Којић је у току године наставила транскрибовање и проучавање садржине *Подсетника* *Трговачких књига браће Кабужић* сачуваног у Дубровачком архиву, а до сада необјављеног.

Учествовала је у раду Одељења историјских наука. Члан је Научног већа Византолошког института, редакционог одбора зборника посвећеног академику Милораду Екмечићу у издању САНУ.

Академија наука и умјетности Републике Српске објавила је 2016. године *Зборник радова у част академику Десанки Ковачевић Којић* (Бања Лука 2015) чији је главни уредник академик Рајко Кузмановић. Промоција зборника одржана је 11. октобра 2016. године у Српској академији наука и уметности и говорили су академик Љубомир Максимовић, академик Момчило Спремић и др Срђан Рудић. Реч захвалности академик Десанка Ковачевић Којић.

Чланак *Двојно књиговодство у Дубровнику и Бенко Котруљевић (нови погледи)* припрема за зборник посвећен Милораду Екмечићу и у завршној је фази. Објавила је рад *Кућа воштана (getto) у Дубровнику према Трговачким књигама браће Кабужић (1426–1433)*, *Историјски часопис* 65.

Академик Никола Тасић је наставио рад на археолошким истраживањима као председник Одбора за археологију, Балканолошког одбора САНУ и као руководиоца пројекта Грађа за археологију Србије и Култура и уметност бронзаног и гвозденог доба српског Подунавља.

Председник је Управног одбора и члан Научног већа Балканолошког института САНУ. Био је рецензент неколико монографија.

Академик Гојко Суботић је у сарадњи са др Бојаном Миљковићем, сарадником Византолошког института, привео крају рад на књизи *Натписи манастира Хиландара*,

која ће бити предата у штампу у првој половини 2017. године у заједничком издању Хиландарског одбора и Византолошког института Српске академије наука и уметности.

У оквиру Трибине Библиотеке САНУ учествовао је у представљању књиге *Натписи историјске садржине у зидном сликарству. Том 1, XII–XIII век* / Гојко Суботић, Бојан Миљковић, Ирена Шпадијер, Ида Тот (Београд: Византолошки институт САНУ, 2015). У току године објавио је *Издана велике традиције (Реч пријатеља)*, Девета казивања о Светој Гори, Београд 2016.

У штампи су: *Зборба. Ασκητῆριό του Αγίου Νικάνора* (са Јустином Симонопетритисом), монографија у издању Византолошког института и *Ко су биле монахиње Јефимија и Евпраксија из натписа на плаштаници манастира Путне?* Глас Српске академије наука и уметности, Зборник радова посвећен академику Милораду Екмечићу.

Академик Динко Давидов је председник Сентандрејског одбора САНУ, члан Управног одбора Српске књижевне задруге, Управног одбора Вукове задужбине, Управног одбора Фонда САНУ за истраживање у науци и уметности и Стручног савета Архива САНУ у Сремским Карловцима.

У току године највише времена је посветио припремању изложбе *Тотални геноцид*, која ће бити постављена у Галерији САНУ на пролеће 2017. године.

Академик Момчило Спремић се у току године бавио српском историјом 14–16. века. У посебном раду обрадио је животни пут деспота Лазара Бранковића, који је пропутовао Угарску, Италију, Далмацију и Зету, а једно време владао је Србијом. Приредио је друго издање књиге *Србија и Венеција*, у којој су изложени српско-млетачки односи током целог средњег века.

Академик Љубомир Максимовић је током године обављао дужност потпредседника САНУ и директора Византолошког института САНУ. Истовремено је руководио Византолошким одбором САНУ и пројектом *Традиција, иновација и идентитет у византијском свету* (из пројекта Министарства просвете и науке). Рад на индивидуалном пројекту *Држава и друштво у Византији* је у значајној мери стагнирао због великог интензитета послова које је имао као председник 23. међународног (светског) конгреса византолога (Београд, 22–27. августа 2016).

Објавио је следеће радове: *Karl Krumbachers serbische Schüler, Süd-Ost Forschungen* 73 (2014, ed. 2016); *Пропаст Византије у огледалу српске историје* (*Untergang von Byzanz im Spiegel der serbischen Geschichte*), *Зборник радова у част академика Десанке Ковачевић-Којић*, Бања Лука 2015 (изд. 2016); *Byzantium in Serbia – Serbian Authenticity and Byzantine Influence, Byzantine Heritage and Serbian Art*, vol. II: *Sacral Art of the Serbian Lands in the Middle Ages*, eds. D. Vojvodić, D. Popović, Belgrade 2016 (with B. Krstanović) = *Византија у Србији – српска самосвојност и ромејски утицај, Византијско наслеђе и српска уметност*, књ. II: *Сакрална уметност српских земаља у средњем веку*, ур. Д. Војводић, Д. Поповић, Београд 2016 (коаутор Б. Крстановић).

Академик Мирјана Живојиновић је објавила рад *Утврђење манастира Хиландара у Хрусији*, Девета Казивања о Светој Гори (2016). Предала је за штампу „*Les actes des archives du monastère de Chilandar en tant que sources pour la connaissance des rapports entre la Serbie et Byzance jusqu'à la mort du roi Milutin*“. *Actes Colloque dédié du 70e anniversaire de la collection „Archives de l'Athos“*.

Учествовала је на 23. међународном конгресу византолога (22–27. август) са темама – на округлом столу: „*L'authenticité des copies remaniées des souverains de la dynastie des Nemanjić- Archives de Chilandar*“ и у тематској секцији: „*Les actes grecs traduits en ancienne serbe*“. Учествовала је и на Првој међународној научној радио-

ници (1. Διεθνές Επισημοποιημένο Εργαστήριο) у организацији Светогорског друштва (Αγιορειτική Εστία), Солун (9–10. децембар) са темом „Монаси Хиландара – чувари хиландарског властелинства у Србији“.

Радила је на завршним припремама рукописа за издања: „Акти манастира Хиландара I. Акти династије Немањића“ и „Actes de Chilandar II dès 1320 à 1335“.

Наставила је рад на припреми грчких аката за трећи том аката Хиландара у издању „Archives de l'Athos“

Писала је рецензије за *Зборник радова Византолошког института и Хиландарски зборник*.

Академик Михаило Војводић током године обављао је дужност секретара Одељења историјских наука. Председник је Академијског одбора за проучавање Косова и Метохије, као и Одбора САНУ за проучавање српско-руских односа. Уредник је *Косовско-метохијског зборника*. Члан је Председништва САНУ, Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, Издавачког одбора САНУ и Управног одбора Балканолошког института САНУ. Држао је реферате на неколико научних скупова и промоција одржаних у САНУ и учествовао у представљању публикација на научним трибинама.

Наставио је рад на свом личном пројекту прикупљајући архивске документе и остале изворе. Као председник Одбора за проучавање српско-руских односа највише пажње посветио је прикупљању прилога са претходног научног скупа српских и руских историчара и уређивању одговарајућег зборника. Као председник Академијског одбора за проучавање Косова и Метохије водио је разговоре о припремању изложбе посвећене српској културној баштини на Косову и Метохији, која треба да се одржи у Галерији САНУ у току 2017. године, као и разговоре о ангажовању сарадника за теренска истраживања на Косову и Метохији.

Дописни члан Љубодраг Димић објавио је у току године књиге: *Југославија – СССР, Сусрети и разговори на највишем нивоу руководиоца Југославије и СССР 1965–1980*, том 2, Београд 2016. (писац предговора и један од приређивача грађе); *Србија у Великом рату 1914–1918, Кратка историја* (коаутор Мира Радојевић), Београд 2016, треће издање; чланке: *Југословенски државни врх и политичка смена Никите Сергејевича Хрушчова, Србија и Русија 1814–1914–2014*. Међународни научни скуп, САНУ књ. 38, Београд 2016; *Како препознати и вредновати капиталне пројекте из области историографије (перспективе, приоритети, стање)*, Наука: стање, стратегија, перспективе, *Зборник радова са научног скупа у САНУ*, Београд 2016; *Михаило Војводић, Само својим путем. Стојан Новаковић у скупштинском и јавном животу Србије 1905–1915*, Трибина библиотеке САНУ, година IV, бр. 4, Београд 2016; *Вишезначно сведочење докумената (Документи о спољној политици Краљевине Србије 1903–1914)*; Трибина библиотеке САНУ, година IV, бр. 4, Београд 2016; *Верност славянском братству, Дышать свободой, Книга о Юрии Кирякове*, Екатеринбург 2016.

Учествовао је на научним скуповима са рефератима: Наука и стварност, научни скуп одржан на Филозофском факултету на Палама, 21. мај 2016. (реферат: *Контроверзе савремене историографије о Југославији*); Наука: стање, стратегија, перспективе, научни скуп одржан у САНУ, јун 2016. (реферат: *Како препознати и вредновати капиталне пројекте из области историографије – перспективе, приоритети, стање*); Југословенско-пољски односи у XX веку, међународни научни скуп одржан у Београду 29–30. септембра 2016. (реферат: *Прилаз Југославије питању европске безбедности средином 60-их година XX века и ставови југословенског руководства према мировној иницијативи Пољске изложеној у склопу „Плана*

Гомулка"); L arcivescovo Alojzije Stepinac e la Chiesa ortodossa serba dal 1934 al 1941, научни разговор вођен у Загребу 17–18. октобра 2016. (реферат: Алојзије Степинац 1934–1941). Током године учествовао је на седам промоција књига и био је ментор у одбрани седам докторских дисертација а члан комисије у тли.

Дописни члан Славенко Терзић је обављао дужност амбасадора Републике Србије у Руској Федерацији (и на нерезиденцијалној основи у Узбекистану, Туркменистану, Таџикистану и Киргизији). Током године истраживао је у Руском архиву за социјално-политичку историју, Руском државном архиву за кино-фото документацију, Руском државном војном архиву. Из фондова државног архива под називом Госфилмофонд, добио је 72 филмска записа који се тичу НДХ.

Одржао је приступно предавање у Одељењу историјских наука САНУ (30. марта), на тему *Срби у политичко-културним концепцијама руских словенофила 60-их и 70-их година XIX века*. На позив Историјског факултета Московског универзитета „М. В. Ломоносов“, на међународном научном скупу о односима Русије и Грчке поднео је научно саопштење *Русија и српско-грчки односи у другој половини XIX века* (18. новембра).

У оквиру сарадње са Руском националном библиотеком у Санкт-Петербургу постигао је договор са генералним директором Александром Вислијем да Библиотека дигитализује 370 старих српских рукописа и књига, од 12. до 18. века који се чувају у овој библиотеци. Председник САНУ академик Владимир Костић прихватио је да САНУ буде носилац посла са наше стране, и позвао А. Вислија да посети САНУ. Руска национална библиотека је, излазећи у сусрет нашој молби, израдила копију Радослављевог јеванђеља, ради изложбе старих српских књига и рукописа у САНУ поводом Светског византолошког конгреса.

Члан је Уређивачког одбора научног часописа *Вестник МГИМО-Университета (MGIMO – Review of International Relations)*, члан је Реакционо-издавачког савета Московског архитектонског института (Државне академије), библиотеке која се бави руским и европским културним наслеђем *УГМК – књиге из уметности и архитектуре*, Управног одбора (Попечитељског савета) Московског архитектонског института, изабран је за почасног професора Белгородског државног универзитета „В. Г. Шухов“.

За руско издање књиге *Стара Србија – драма једне цивилизације*, током године добио је две награде: „Terra Incognita“ жирија Московског међународног сајма књига и награду „Златни витез“ од стране Седмог међународног словенског књижевног форума, одржаног у Ставропољу.

Дописни члан Миодраг Марковић је током године учествовао у раду Одељења Историјских наука САНУ, Одбора за историју уметности САНУ, Научног већа Византолошког института САНУ и уређивачког одбора Зборника радова Византолошког института. Као члан Стручног савета учествовао је у раду Галерије САНУ и Галерије науке и технике САНУ, а као члан Управног одбора у раду Фондације Драгослава Срејовића, односно Фонда Секуле Зечевића. Суделовао је у раду редакције *Речника појмова ликовних уметности и архитектуре* и био је члан Организационог одбора 23. међународног конгреса византолога, учествовао је у припреми изложбе *Српска академија наука и уметности, 1841–2016*, Београд 2016, чији је аутор био академик Гојко Суботић, и ради на припреми изложбе под називом *Српско уметничко наслеђе на Косову и Метохији. Идентитет, значај, угроженост*, која би требало да буде припређена у Галерији САНУ почетком јесени 2017. године.

Управљао је радом Института за историју уметности, учествовао је у раду Одбора Одељења за ликовне уметности Матице српске, Научног већа Института за историју уметности Филозофског факултета у Београду, Српског комитета за

византологију и одбора директора Међународног центра за средњовековну уметност у Њујорку (International Center of Medieval Art).

Учествовао је у раду три пројекта које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије:

- *Српска средњовековна уметност и њен европски контекст* (руководилац пројекта Института за историју уметности Филозофског факултета у Београду);

- *Традиција, иновација и идентитет у византијском свету* (сарадник на пројекту Византолошког института САНУ);

- *Српско зидно сликарство у доба Царства* (сарадник на пројекту Матице српске).

Био је активан члан уређивачких одбора научних часописа „Зограф“, „Зборник Народног музеја у Београду“, „Зборник за ликовне уметности Матице српске“, „Зборник радова Византолошког института“ и зборника „Ниш и Византија“.

Учествовао је на два научна скупа: *23rd International Congress of Byzantine Studies* у Београду, 22–27. августа 2016. (један од организатора округлог стола: *Issues of Sinaitic Iconography*, са Maria Panagiotidi-Kessisoglou, Nikolaos Fyssas, Dionyssi Mourelatos) и *Monumental Painting in Byzantium and Beyond: New Perspectives*, Dumbarton Oaks, Washington, 5. новембар 2016 (учешће по позиву, са саопштењем *Painters in the Late Byzantine World*). У оквиру Трибине Библиотеке САНУ учествовао је у приказивању две књиге: ПЕРІΒΟΛΟΣ. Књ. 1–2, Зборник у част Мирјане Живојиновић (ур. Бојан Миљковић, Дејан Џелебић), Београд, 2015. и Натписи историјске садржине у зидном сликарству. Том 1, XII–XIII век, Гојко Суботић, Бојан Миљковић, Ирена Шпадијер, Ида Тот, Београд, 2015.

Објавио је током године седам радова у научним часописима и зборницима.

11. ОДЕЉЕЊЕ ЛИКОВНЕ И МУЗИЧКЕ УМЕТНОСТИ

Састав Одељења

Одељење је на крају године у свом радном саставу имало 14 чланова, од чега 11 редовних и 3 дописна члана САНУ. У састав Одељења убраја се члан ван радног састава, са сталним боравком у иностранству, сликар Владимир Величковић, и иностранни чланови: композитор Арво Перт, архитекти Борис Подрекa и Иван Штраус. Љуба Поповић и Томе Серафимовски су, нажалост, преминули 2016. године.

Скупови Одељења

Одељење је у овој години имало 8 пленарних скупова и више радних састанака по секцијама. председавао је секретар Одељења академик Милан Лојаница, а заменик секретара био је Душан Оташевић. Активности групе музичара као и старање о Музиколошком институту и концертима у Галерији САНУ организационо је водио академик Дејан Деспић. Чланови Одељења су редовно присуствовали састанцима, изузев у оправданим случајевима због путовања и болести.

На скуповима су разматрани и усвајани записници са претходних скупова, извештаји о најзначајнијим активностима Извршног одбора и Председништва САНУ, службени дописи Одељења, као и бројни поједини извештаји и саопштења о актуелним догађањима и радним резултатима чланова Одељења. Редовно је праћен рад Одбора и активности на пројектима Одељења, праћен је рад и доношене су одлуке од значаја за активности Музиколошког института, Галерије САНУ и Галерије науке и технике. Издавачка делатност је била у повременом фокусу интересовања у вези са штампањем књига и монографских публикација чланова Одељења. Велика пажња је

посвећена програму и реализацији активности везаних за обележавање 175 година САНУ. У средишту пажње била су и актуелна збивања у јавности, пре свега она од значаја за област културе, образовања и друга важна питања друштвене заједнице. Уз то, на дневном реду скупова Одељења и састанака по секцијама био је низ текућих, организационих, техничких, финансијских и других питања од интереса за активности Одељења.

На I скупу, одржаном 4. јануара, Одељење је прихватило предлог секретара за оквирни план обележавања 175 година од оснивања САНУ и формирани су тимови по областима, у чијем саставу су осим чланова Одељења именовани и спољни сарадници. Такође, дефинисана је структура активности свих тимова по фазама.

На II скупу, одржаном 18. марта, разговор се водио о изложби из оставштине Олге Јеврић која је постављена у Галерији Тејт у Лидсу у организацији Института „Хенри Мур“. Усвојени су извештаји о раду Одељења, Музиколошког института и Галерије САНУ. Такође, прихваћен је предлог да се ради припреме историјата Одељења за област ликовне уметности ангажује др Јелена Межински (сарадник Галерије САНУ); за област музичког стваралаштва др Биљана Миловановић (из Музиколошког института) и Слободан Гиша Богуновић (члан Академије архитеката Србије). Усвојена је концепција изложбе *Ликовно стваралаштво српских академика*, покренута је иницијатива за организовање изложбе *Архитектонски концепти у делима академика*, као и програмски концепт за одржавање великог концерта *Композитори чланови САНУ*. Прихваћен је предлог за распис конкурса за графички дизајн и примењену скулптуру којима би се истражила могућност осавремењивања визуелног идентитета основних докумената САНУ, као и иницијатива о организовању тематских концерата са музичким разговорима у Галерији САНУ (које би водила академик Исидора Жебељан).

На III скупу, одржаном 19. маја, Одељење је упутило срдчане честитке добитницима Априлске награде града Београда за 2016. годину: академику Дејану Деспићу за дело *Опус 202 за виолину и гудаче* и дописном члану Милицы Стевановић за ретроспективну изложбу *Настајање слике* у Галерији САНУ. Такође, академику Деспићу су упућене и честитке поводом изласка из штампе његове књиге *На крају пута*. Представљен је низ веома запажених активности и остварења, концерата, учешћа на изложбама, предавањима, јавним наступима, интервјуима и медијским презентацијама у којима су учествовали чланови Одељења: Милица Стевановић, Исидора Жебељан, Властимир Трајковић, Светислав Божић, Бранислав Митровић, Иван Јевтић и Милан Лојаница. Овогодишња награда „Станојло Рајичић“ за најуспешнији наступ у Галерији САНУ за сезону 2014/2015. додељена је вилионисти Николи Алексићу. Усвојен је предлог Музичке секције Одељења за програмски концепт концерта поводом обележавања 175 година САНУ у Задужбини Илије Коларца. Одељење је упознато и са успешним одвијањем активности у сарадњи са групом историографа (Љиљаном Благојевић, Марином Ђурђевић и Александром Кадиевићем) који раде на приређивању документарне грађе за изложбу и монографију о делу и деловању архитеката чланова САНУ.

На IV скупу, одржаном 9. јуна, евидентирано је да се изложба *Академици ликовни уметници САНУ* већ реализује и да ће бити приказана у више градова Србије. Активности у вези са припремом концерта у Коларчевој задужбини организационо су поверене академику Ивану Јевтићу и дописном члану Светиславу Божићу. Усвојен је програмски план који је припремио дописни члан Милан Марић за дизајн визуелног идентитета САНУ и упућен је позив шесторици аутора за сарадњу. Разматрана је иницијатива проф. Мрђана Бајића да се у непосредној близини зграде САНУ (ул. Вука Караџића) постави једна скулптура академика Олге Јеврић. Иницијатива је подржана уз сугестију да се позиционирање дела пажљиво сагледа.

На V скуп, одржаном 15. септембра, присуствовао је председник Владимир Костић. Скуп је посвећен реализацији активности у склопу обележавања 175 година САНУ, али и дугорочном плану рада Одељења и његовој позицији у организационој структури САНУ. Председник је изнео свој став у вези са овим питањима, стављајући акценат на потребу правилнијег баланса између научног и уметничког дискурса САНУ, подржавајући све иницијативе које доприносе јачању области хуманистичких наука и уметности као идентитетских чланица средине. У фокусу разговора било је и шире питање положаја културе и уметности у актуелним друштвеним условима, са критичким освртом на управо објављени програм образовног система Владе Србије у којем поразно изостаје област уметности. Преузимајући на себе обавезу да, посредством Извршног одбора САНУ, наведене ставове уобличи у форму погодну за комуникацију са надлештвима, председник је подсетио и на обавезе унутар Академије које се тичу самих академика, не устежући се од отворених критичких и аутокритичких осврта, апострофирајући изостанак већег степена учешћа чланова САНУ у важним активностима, догађајима и збивањима од значаја за САНУ. Одељење је посветило и дужну пажњу критичком осврту академика Дејана Деспића на неке актуелне догађаје, као што је додела изузетних признања пренаглашеног друштвеног значаја и несразмерних новчаних износа заслужним спортистима, наспрам минимизирања доприноса у области културе и уметности. Пружена је подршка УО Галерије графичког колектива поводом настојања да ова галерија остане у простору на Косанчићевом венцу. Такође, размотрен је предлог програма сарадње САНУ–АНУРС, вођен је разговор о програму и начину обележавања јубиларних годишњица у овој и наредној години (Никола Добровић, Мило Милуновић, Мића Поповић, Миливоје Милојевић, Бручи Рудолф и Драгутин Ђорђевић).

На VI скуп, одржаном 27. октобра, Одељење је упознато са обављеним пословима на приређивању историјата Одељења по областима архитектуре, ликовне уметности и музике, а одлучено је да целовит приказ на свечаности поводом дана Академије приреди секретар академик М. Лојаница. Поводом рада двоје уметника на алтернативним могућностима редизајна визуелног идентитета САНУ закључено је да предложени елаборати задовољавају уговорене услове, да је један од радова (аутор Душан Оташевић) ослоњен ближе на хералдички традиционална обележја постојећег грба (буктиња, оцили и крст) а да други (аутора Милене Митровић) истражује могућност слободније интерпретације, са већим степеном апстракције симбола и њихових значења. Стога ће оба рада бити достављена Извршном одбору са препоруком да се дефинитивни дизајн реализује у сарадњи са оба уметника уз примену постојећег грба САНУ, који ће бити инкорпориран у дефинитивну верзију. На овом скупу је такође вођена расправа о критеријима за расподелу средстава Фонда САНУ и закључено је да досадашњу праксу расподеле по броју чланова Одељења треба заменити расподелом према понуђеним програмима рада и тематским приоритетима од интереса за САНУ и ширу заједницу.

На VII скуп, одржаном 15. децембра, начињен је осврт на низ разноврсних манифестација којима је обележено 175 година САНУ и које су привукле изузетно интересовање и пажњу јавности. Уочено је, нажалост, да су осим појединачног ауторског учешћа, ове манифестације прошле са изненађујуће малобројним одзивом чланова појединих одељења, па и чланова ОЛМУ. Разматрани су и усвојени извештаји о раду Одбора и раду на пројектима, планови активности за наредну годину, усвојен је план измена и допуна издавачке делатности, и план обележавања значајних годишњица у 2017. С тим у вези, подржан је предлог да историчар уметности Марта Вукотић Лазар приреди снопсис за обележавање 120 година од рођења архитекте Николе Добровића, као и да се пригодним скупом обележи и годишњица сликара Мила Милуновића, а такође и 140 година од рођења композитора Петра Стојановића, док би у Галерији САНУ било, на предлог проф. др Ирине Суботић, обе-

лежено и 25 година од смрти академика Стојана Ћелића. На крају овог скупа у Одељењу је одржана мала свечаност посвећена деведестом рођендану академика Николе Коке Јанковића.

Осим планираних скупова Одељења, у току године је знатно више него раније функционисала активност по секцијама. Тако је Секција ликовних уметника и архитеката имала током маја, јуна и септембра више састанака поводом предлога за редизајн визуелног идентитета САНУ и израду повеље и медаље САНУ, као и приређивање историографије Одељења, док је Секција композитора на више својих сусрета разматрала програмске и организационе аспекте концерата композитора чланова САНУ у Коларчевој задужбини поводом обележавања 175-годишњице САНУ.

Одбори и пројекти Одељења

У одељењу су се у току године одвијале активности у оквиру следећих одбора и пројеката:

1. *Одбор за Речник појмова из области ликовних уметности и архитектуре* којим руководи академик Милан Лојаница. Током године одвијао се рад на 141 одредници од чега је у потпуности завршено 76 нових одредница, укључујући завршне рецензије, а на 65 одредница су у току завршни послови и рецензије. До сада је обрађено 350 одредница, што чини више од половине обима II тома Речника, а прикупљен је и значајан део графичких и других илустративних прилога.

2. *Одбор за израду Лексикона уметничке игре*, у оквиру пројекта *Лексикон уметничке игре* којим руководи академик Дејан Деспић, а главни уредник је Гордан Драговић. До сада је завршено укупно 150 текстова на којима је извршена и лектура, 156 текстова је припремљено за лекторисање, 152 текста су урађена у другој и трећој верзији, а за 148 је припремљена грађа и урађена прва верзија.

3. *Одбор за заштиту српске музичке баштине* је у току године наставио рад на уносу базе података о 20 српских композитора. Организован је концерт камерне музике истакнутог српског композитора Милоја Милојевића, поводом 70 година од композиторове смрти. У сарадњи са дискографском кућом Mascom Records из Београда, објављен је компакт диск *Камерна музика Јосипа Славенског*.

Пројекат *Савремена српска музичка сцена* – руководилац је академик Дејан Деспић. У оквиру пројекта објављено је више истраживања, одржан је низ предавања и учешћа на научним скуповима у земљи и иностранству.

Пројекат *Легат Олге Јеврић* – руководилац пројекта је академик Душан Оташевић, а члан тима: кустос Жаклина Марковић. Одржана је изложба *Олга Јеврић: Предлози за споменике* у Институту Хенри Мур у Лидсу, у Великој Британији, од 3. фебруара до 17. априла 2016. године.

Делатност чланова Одељења

Извештај о свом раду доставили су следећи чланови Одељења:

Академик *Светислав Арсић Басара* је урадио бисте академицима Радомиру Лукићу и Михаилу Ђурићу. Бисте су постављене у парку Мали Ташмајдан. На изложби поводом 175 година од оснивања САНУ *Уметничка збирка САНУ, ликовни уметници академици* излажио је скулптуру „Оклопник Цара Лазара“, 2012. На Јесењој изложби УЛУС-а изложио је скулптуру „Девета симфонија Л. В. Бетовена“, 2016, дрво-метал. На изложби *Уметничка колонија брод* изложио је скулптуру „Временске зоне Русије“, комбинована техника дрво-метал; 200x140x50 см. Ради бисту Путина у другој варијанти, као и неке нове скулптуре и довршава започете. Припрема своје радове за изложбу у Галерији САНУ поводом свог деведесетог рођендана 2018. године. У научном журналу *Вестник*, Но 2 (27), јун 2016, објављен је чланак В. И.

Косика, „Балкан: памјатъ и памјатници в процесе „печатания“ новой култури национализма“, у којем аутор говори о делу академика Светислава Арсића Басаре.

Академик Дејан Деспић није компоновао нова музички дела, пошто сматра да је са опусом 246 (*Музичка кутија*, за дувачки квартет) завршио своје музичко стваралаштво. Међутим, у издању САНУ је изашла аутобиографија *На крају пута*, која је и промовисана 1. новембра у Академији. У издању Завода за уџбенике објавио је нову, проширену и ћириличну верзију универзитетског уџбеника *Музички инструменти*. Од музичких издања, Дувачки квартет Београдске филхармоније снимио је на компакт-диск четири квинтета (*Вињете*, *Сонатина*, *A cinque* и *Састанак*) који су имали промоцију у сали Филхармоније 10. септембра. Према ауторовој евиденцији, у току године јавно је (на концертима или у медијима) изведено 24, углавном различитих дела. У оквиру тога су и две премијере: *Кончертино*, оп. 205 за клавир и оркестар, и *Колаж*, оп. 139 за соло фагот. Од осталих извођења најзначајнија су: поема за камерни оркестар *На крају пута*, оп. 125 – на концерту поводом 175-годишњице САНУ, и *Recitativo e Pasacaglia funebre*, оп. 52a – на једном од концерата БЕМУС-а. Наставља се континуирано штампање ауторових композиција код ексклузивног издавача *Brandstaetter Musikverlag* у Келну.

Академик Никола Кока Јанковић је поводом 160-годишњице рођења великог научника српског порекла урадио споменик Николи Тесли, који је 10. јула свечано откривен у Карађорђевој парку на Врачару.

Академик Милан Лојаница је урадио архитектонско-урбанистичко идејно решење аутобуске станице у блоку 42 на Новом Београду – пројекат прве фазе реализације првонаграђеног конкурсног рада (у коауторству са арх. Владимиром Лојаницом и у сарадњи пројектних атељеа „Про-Аспект“ и „Про-Инг“ из Новог Сада); анекс пристанишне зграде аутобуске станице у подмостовљу УНП-а у Улици антифашистичке борбе на Новом Београду (разрада наведеног првонаграђеног конкурсног рада – у сарадњи са архитектонским бироом ЦИП, Београд); пословно-хотелски комплекс у Рајићевој улици у Београду, и идејне и главне пројекте и реализацију пет ивичних грађевина са историјским репликама у ул. Краља Петра и Узун-Мирковој (у коауторску са В. Лојаницом и тимом сарадника „Про-Аспект“). Био је члан жирија на конкурс за архитектонско-урбанистичко решење блока 18 на Новом Београду. Написао је текст о делу академика Петра Омчикуса поводом академских беседа САНУ, историјат Одељења ликовне и музичке уметности поводом обележавања 175 година континуитета САНУ, текст „Извори и воде“ поводом отварања изложбе Душана Љубојевића у Кући Ђуре Јакшића у Скадарлији. Дао је интервју за часопис *Гласник* ИКС бр. 37 поводом доделе награде за животно дело Инжењерске коморе Србије. Председник је Одбора за Речник појмова из области ликовне уметности и архитектуре и члан Одбора САНУ за истраживања у науци и уметности. Секретар је Одељења и члан Председништва САНУ.

Академик Душан Оташевић је имао две изложбе: самосталну изложбу под називом „Илија Димић“ у Музеју савремене уметности у Бањој Луци и колективну изложбу „Догодило се сутра“ у Салону Музеја савремене уметности у Београду.

Академик Бранислав Митровић учествовао је на међународном архитектонско-урбанистичком конкурс у Бечићима и на конкурс за урбанистичко-архитектонско решење градске галерије Косанчићев венац. Творац је пет идејних решења и три главна архитектонско-грађевинска пројекта у Србији и Црној Гори. Учествовао је на четири изложбе: на изложби поводом награде Ранко Радовић; Мајској изложби; 38. Салон архитектуре и 20. Салону архитектуре у Новом Саду. Одржао је

четири предавања: на Архитектонском факултету предавање "Artist or Worker"; у Српској академији наука и уметности „Анализа стамбеног склопа ромске куће”; у Црногорској академији наука и уметности „Градитељско наслеђе – локална традиција као препрека или генератор урбанистичко просторног (архитектонског) развоја” и панел у оквиру 7. ФРЕИ фестивала под називом „Значај архитектонског конкурса за квалитет простора”. На урбанистичко-архитектонском конкурс у Идејно решење и реконструкцију објекта у Ресавској 40б и пренамену у музеј града Београда био је члан жирија. Добитник је награде „Ранко Радовић” у категорији: архитектура за изведен објекат хелидрома у Црној Гори.

Академик Иван Јевтић у свој годишњи извештај убраја: у априлу *Концерт вокалне музике* у Хавани са кубанским оперским певачима и инструменталистима и камерним оркестром; у мају *Концерт у Скупштини града*, Драгана Томић, клавир, интерпретација *Dance Suite*; у мају блех квинтет ФМУ изводи *Квинтет бр. 2*; у јуну у Teatro lirico nacional de Cuba у Хавани премијера опере *Mandragola liberata, versione nuova* са кубанским солистима и Националним оркестром Кубе; у септембру промоција монографије *Иван Јевтић композитор на путевима слободе* ауторке Силви Нисефор из Париза, у Свечаној сали САНУ; истог месеца у три града у области Минстера изведене су композиције *Quasi una passacaglia*, за трубу и оргуље и *La Révélation de la lumière* за оргуље; на БЕМУС-у у октобру, као и на концерту поводом 175 година САНУ у новембру изведена је *Симфонијска поема 1804* за симф. орк. и гусле, на Коларчевом народном универзитету.

Академик Исидора Жебељан је компоновала позоришну музику за представу *Доплер*, премијерно изведену 30. јануара у Регионалном позоришту у Трондхајму (Норвешка), у адаптацији и режији Томија Јанежича, из које је начинила и концертну минијатуру под истим називом, премијерно изведену 10. јуна у Београду. Такође је компоновала концерт за кларинет и оркестар *Фрула и фламингоси*. На 33 концерта/манифестација у 10 земаља (Холандија, Аустрија, Италија, Француска, Норвешка, Аустралија, Иран, Хрватска, Црна Гора и Србија) одржано је укупно 60 извођења 25 композиција, укључујући и нову поставку опере *Две главе и девојка*. У току године премијерно је изведена још и композиција *Нове Ладине песме без речи*, за обоу/енглески рог/обоу д’аморе и гудачки оркестар, у извођењу солиста и оркестра I Solisti Veneti, са диригентом Клаудиом Шимонеом (Claudio Scimone) (Падова, Италија, март 2016). Најзначајнији концерти: 1. Одржана су три ауторска концерта – у Сомбору (Фестивал СОМУС, април 2016), у Котору (Фестивал Котор Арт, Црна Гора, јул 2016) и у Новом Саду (новембар 2016). 2. Изведена је композиције *Игра дрвених штапова*, за хорну и гудачки квинтет, у Дижону (Француска), 1. априла, у извођењу хорнисте Hervé Joulain;. 3. Изведена је композиције *Три козја увета*, свите за обоу, виолину и клавир, на Bangalow Music Festival-у у Аустралији. 4. Изведена је композиције *Поломка квинтет* у Бечу (Аустрија) и Техерану (Иран); извођачи: Antaria quartet из Пољске. У децембру је Исидора Жебељан одржала предавања о својој музици на Универзитету за музику и драмску уметност у Бечу (Аустрија).

Дописни члан Милица Стевановић имала је самосталну изложбу у Градској галерији у Ужицу, октобар 2016; колективну изложбу 29. Чукарички ликовни салон, децембар 2016; колективну изложбу на Луксембуршкој недељи уметности 2016. у новембру, MuseLink Contemporary Art.

Дописни члан Светислав Божић је у току године имао преко тридесет јавних извођења и концерата у земљи и иностранству, од који су светску премијеру имале композиције: *Сумрак на стазама деспотовим*; *Антифон*, за клавир четвороручно,

светска премијера; *Мали лирски опход*, фантазија за виолу и клавир, светска премијера – САД (Ferguson Art Center, Christopher Newport University, USA); *Мали лирски опход*, фантазија за виолу и клавир, српска премијера и извођење у САД Arts of the Albemarle, Elizabeth City, North Carolina, USA; *Тема Владимира и Косаре* – за виолу и клавир, премијера, САД. Могу да се издвоје и: *Јефимија* – мадригал за мешовити хор, премијерно изведена у порти манастира Љубостиња (Јефимијини дан), *Студеница* – слика за клавир, изведена поводом отварања Међународног конгреса византолога у Београду, као и *Литургија Св. Јована Златоустог* – за мешовити хор (делови), КНУ у Београду, *Метохијска појања* – концертино за клавир и оркестар, Београд, КНУ, концерт симфонијске музике академика САНУ и *Богородица Тројеручица* – за баритон соло и мешовити хор, емитовано на Радио Слово љубве (гост емисије у сусрет концерту академика САНУ, поводом јубилеја 175 година САНУ). Био је члан жирија за Априлску награду града Београда у области музике и музичког стваралаштва; уметнички директор БЕМУС-а, председник жирија за доделу Вукове награде, члан жирија за доделу награде Вукове задужбине, сарадник у организацији Свечаног концерта композитора академика САНУ, рецензент за Зборник Музиколошког института САНУ и за монографију Првог београдског певачког друштва.

Издавачка делатност

Одељење не може бити сасвим задовољно реализацијом издавачког плана током године јер је због преоптерећености другим активностима, припремама концерата, изложби, рада на пројектима, путовањима, јавним предавањима и другим надлежним обавезама, као и изостанком потребне финансијске потпоре, низ планираних издања био пребачен у издавачки план за наредну годину. Поједина издања представљају изузетна достигнућа: аутобиографија академика Дејана Деспића *На крају пута* у издању САНУ и универзитетски уџбеник *Музички инструменти* академика Д. Деспића у издању Завода за уџбенике. Такође, изашла је из штампе монографија *Иван Јевтић – композитор на путевима слободе* ауторке Силви Нисефор. Обе монографије су промовисане и пропраћене фрагментарним извођењем ауторских дела у Академији. Издавачкој делатности чланова Одељења у овој години прибраја се и више музичких издања на компакт-дискovima, као и у стручној литератури.

Институти на старању Одељења

У Музиколошком институту је настављен рад на основном пројекту Института који је код Министарства просвете и науке Републике Србије пријављен под називом *Идентитети српске музике од локалних до глобалних оквира: традиције, промене, изазови* (бр. 177004). Првобитно је пројекат требало да траје четири године (2011–2014), међутим продужен је до краја 2016. године.

Институт је организовао два научна скупа: о Јосипу Славенском и Кости Манојловићу. Објављене су једна монографија и један зборник радова, а изашла су из штампе два броја часописа *Музикологија*. Поред ангажовања на главном пројекту, сарадници су радили и на допунским, једногодишњим пројектима финансираним од Министарства културе и Секретаријата за културу Београда и СОКОЈ-а, као и на допунским пројектима Матице српске. Неколико сарадника су и даље били ангажовани на два међународна пројекта. Поред тога, Институт је наставио рад на три међуакадемијска пројекта. Сарадници Института објавили су 30 научних радова у престижним домаћим и иностраним научним публикацијама, а примљено је за штампу чак 48 радова. Учествовали су на 45 научних скупова у земљи и иностранству.

Концерти у Галерији САНУ

У оквиру циклуса концерата у Галерији САНУ организован је 71 концерт. На њима је наступио 171 извођач: 128 солиста, 39 клавирских сарадника и 4 камерна ансамбла. Највећи број учесника је из Београда. Поред тога, остварена су гостовања солиста и ансамбала из других градова Србије (Ћуприја, Нови Сад, Ниш, Крагујевац и Панчево), као и из других држава (Република Српска, Албанија, Русија и Бразил). Прилику да наступе у Галерији имали су на два концерта солисти и камерни ансамбли образовних установа са којима Галерија сарађује: Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу – 2. јуна, и Школе за музичке таленте у Ћуприји – 14. новембра. Концертом организованом у сарадњи са Удружењем музичких и балетских педагога Србије 5. маја отворено је XXI међународно такмичење младих музичара „Петар Коњовић“ у Београду. У оквиру циклуса концерата одржаване су и ауторске музичке вечери српских композитора: концерт студената композиције из класе академика Исидоре Жебељан на Факултету музичке уметности у Београду под називом „Млади српски композитори 21. века“ – 12. маја, концерт са делом „Клин чорба, надреалистичка бајка за октет“ Исидоре Жебељан – 10. новембра; „Камерна музика Милоја Милојевића“ (у сарадњи са Одбором САНУ за заштиту српске музичке баштине) – 28. новембра; концерт клавирске музике Светислава Божића под насловом „Егејске омилије“ – 26. децембра. Уз сарадњу са Програмом за постдипломске студије музике Федералног универзитета у Минас Жераису организован је 22. децембра концерт камерне музике Еитора Вила-Лобоса на коме су, поред српске виолинисткиње Марије Михајловић, свирали бразилски уметници – пијанисткиња Миријам Бастос и виолончелиста Робсон Фонсека. У Галерији САНУ су приређене и две вечери новог концертног циклуса „Музички разговори“ академика Исидоре Жебељан.

Реч секретара Одељења

Несумњиво да је 2016. година била испуњена веома значајним активностима Одељења ЛМУ, пре свега оних које су се тичале успешног обележавања 175 година континуитета САНУ, као и оних које су везане за реализацију програма одељенских одбора и пројеката, као и активностима које сведоче о садржајном личном стваралачком раду академика чланова ОЛМУ. Такође, значајан допринос овим резултатима дала је и група спољних сарадника на задацима, што је активностима Одељења допринело да имају извесну отвореност, комуникативност у релацији са културним миљеом средине и шире јавности. Па ипак, у наредном периоду Одељење ће се наћи пред веома важним питањем – да ли време које долази налаже извесне промене и какве промене у досадашњој организационој структури и позицији уметничких дисциплина у окружењу научних области заступљених у САНУ. С тим у вези отвара се низ тема од којих је у првом плану писмом Председништва (које је на истеку 2016. године упућено свим одељењима и члановима САНУ) покренуто питање организације и спровођења наредног изборног циклуса. Како, дакле, избећи грешке и неуспехе неколико претходних избора који су довели до драматично нарушене, иначе статутарно предвиђене, равнотеже између научних и уметничких области, што доводи у питање углед Академије, па и саму њену друштвену улогу.

Нема сумње да је ово питање приоритетно те да је пред Одељењем да, у месецима који долазе, још једном преиспита своје гледање на овај проблем па можда и уз претходне консултације – размену мишљења са другим одељењима – благовремено изађе са својим конкретним предлозима. Најпре оним предлозима који би се тичали дисциплинарног састава односно заступљености уметничких грана у САНУ, а потом и питањима организационог уређења – једно веће, вишедисциплинарно одељење (са 25 чланова) или два мања одељења састављена од међусобно

ближих дисциплинарних грана (са по 12 до 15 чланова). Најзад, ништа мање, важно је благовремено још једном кристалисати ставове и споразумети се о критеријумима за кандидовање као и о техници изборног поступка, која је такође од значаја, неки пут чак и пресудног. У писму Председништва упућеном свим одељењима и свим члановима САНУ о овим темама је специфицирано више идеја довољних за подстицај разговора.

12. ФОНД САНУ ЗА ИСТРАЖИВАЊА У НАУЦИ И УМЕТНОСТИ

Уводне напомене

Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности је остварио укупни приход у износу од 45.000.000,00 динара, од Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Одлуку о расподели средстава за 2016. годину донео је Управни одбор Фонда, на седници одржаној 27. маја 2016. године.

Финансијским планом Фонда САНУ средства су распоређена на следеће позиције: за научноистраживачке пројекте у области уметности, објављивање научних публикација, међународну научну сарадњу, организовање научних скупова, учешће чланова САНУ и њихових сарадника на научним скуповима у земљи и иностранству, набавку научне литературе и за друге намене Програма научноистраживачких и уметничких активности САНУ.

Делатности финансиране из Фонда САНУ

Као и у претходним годинама, у току године Фонд САНУ за истраживања у науци и уметности финансирао је следеће активности:

Научноистраживачки и пројекти из области уметности

Научноистраживачки и уметнички програм САНУ, укључујући и центре за научноистраживачки рад САНУ и универзитета у Нишу и Крагујевцу, садржао је 29 пројеката из области математике, физике, гео-наука, 19 из области хемијских и биолошких наука, 15 из области техничко-технолошких наука, 32 из области медицинских наука, 17 из области језика и књижевности, 20 из области друштвених наука, 32 из области историјских наука и 10 пројеката из области ликовне и музичке уметности.

Резултати рада пројеката и одбора САНУ објављују се у Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности за 2016. годину.

Издавачка делатност

У издањима САНУ одштампано је 47 наслова, у укупном обиму од око 1.300 ауторских, односно 1.400 штампарских табака. У овим издањима 515 аутора објавило је укупно 495 радова. За Академију ове књиге су наштампане у укупном тиражу од 24.650 примерака. Међу овим публикацијама, између осталих су објављене следеће публикације: *Светлост у развоју друштва*, *Оснивачи Друштва српске словесности*, *Минерални ресурси никла у Србији и утицај на животну средину*, *Свет српске рукописне књиге XII–XVII век* итд.

Међународна сарадња, организација научних скупова и учешће чланова САНУ на научним скуповима у земљи и иностранству

Током године 47 чланова и сарадника САНУ остварили су студијске боравке, учествовали на научним скуповима у земљи и иностранству и узели учешћа у радним телима међународних асоцијација, или као представници САНУ на значајним међународним скуповима, а САНУ је посетило преко 1.500 научника из иностранства по основу споразума о сарадњи, учешћа на научним скуповима, као предавачи или чланови званичних делегација. Тринаест истраживача посетило је научне институције ван састава САНУ које су носиоци пројектне сарадње у оквиру њених билатералних споразума. Академија је током године организовала и била покровитељ 16 научних скупова, 35 предавања, једног округлог стола, два циклуса предавања, 8 научних конференција и 3 свечане академије. Српска академија наука и уметности забележила је врло истакнуту међународну активност и у овој години. Контакти са научним и културним институцијама имали су посебно место у њеним активностима. Академија је такође усмерила своју пажњу на унапређење и проширење сарадње са иностраним академијама и међународним научним институцијама и организацијама, било кроз чланство у овим организацијама или кроз рад на заједничким научним пројектима на основу потписаних билатералних споразума. САНУ има потписане билатералне споразуме о научној сарадњи са 22 националне академије наука и две високе државне научне институције из укупно 24 земље. Размена истраживача по принципу бездевизне размене на основу важећих протокола и усклађених тематских планова била је нешто успешнија него претходне године. Наша страна искористила је укупно 61 недељу за размену, а примила истраживаче из других академија на студијске боравке у трајању од 43 недеље. Укупно су за бездевизну размену утрошене 104 човек/недеље.

Рад Библиотеке САНУ

Библиотека САНУ је током године у узајамном каталогу креирала 3.868 записа, а из њега је преузела 5.378 записа, па је тако укупан број записа у бази *COBISSANU* 42.385. У Библиотеци је за потребе чланова САНУ и корисника Библиотеке САНУ дигитализовано укупно 3.817 страна разноврсне грађе. Библиотека је приновила 4.927 свезака монографских и периодичних издања. Из размене је стигло 3.179 јединица, а као поклон су примљене 1.262 јединице грађе. Библиотека је и ове године бирала публикације из откупа Министарства културе и информисања, па су на тај начин набављене 584 публикације за фонд и још 825 примерака за размену укупне вредности 1.162.740,32 динара. Дезидерати су набављани преко размене. У одељењу за набавку и размену публикација креирано је укупно 1.120 записа, а преузето 1.577 записа за монографске публикације. Инвентарисано је 1.688 бројева периодике. Одељење старе и ретке књиге и посебних фондова у 2016. години активно је обрађивало 9 легата. За фонд посебних библиотека креирано је или преузето из узајамне базе укупно 2.223, од чега су запослени у Одељењу креирали 1.150 записа, преузели 952, допунили 989, каталогизирали 1.151, доделили 1.471 УДК број и израдили 1.558 предметних одредница. У току године урађено је укупно 5.368 библиографских јединица. За *Годишњак САНУ СХХII* урађене су библиографије новопримљених дописних чланова САНУ. Урађена је допуна поглавља *Састав Академије и Преминули чланови*. За *Годишњак САНУ СХХIII* започет је рад на допуни библиографија 15 новоизабраних редовних чланова и настављен рад на библиографији дописног члана Милована Данојлића. Завршене су јубиларне библиографије академика Љубомира Симовића и Драгослава Михаиловића. Започет је рад на јубиларним библиографијама акаде-

мика Гојка Суботића, Војислава Становчића, Момчила Спремића и Николе Тасића. Урађени су регистри, ревизија и коректура *Прегледа издања САНУ 1999–2009*. У бази *COBISSANU* преузета су и креирана укупно 84 нова записа (за ПБ 39). Од текућег фонда укупно је обрађен 5.551 запис за монографске публикације и 18 записа за серијске публикације, креирано је 2.077, а преузето 3.962 записа, каталогизовано је 1.529 записа и додељено је 1.450 УДК бројева и 1.301 предметна одредница. Када је реч о књижној грађи, комплетно је обрађено 10 записа, креирано је 137, каталогизовано 137 и преузето 8 записа, додељено је 158 УДК бројева и 161 предметна одредница. У Одељењу за обраду публикација укупно је обрађено 2.450 приновљених монографских публикација (без заостатака), 3.727 монографских публикација (из ретроспективе) и 18 наслова приновљених серијских публикација. Обрађена су и 132 наслова серијских публикација из старог фонда и инвентарисана 2.253 појединачна броја (ретроспективна обрада).

Одржане су двадесет две трибине Библиотеке САНУ. Приказано је 29 наслова чланова САНУ, издања САНУ и института и центара чији је САНУ оснивач. На Трибини су говорили академици, професори универзитета, књижевни критичари и књижевници (укупно 75 говорника).

Рад галерија САНУ

Галерија САНУ реализовала је током године 6 изложби у Галерији САНУ, 3 изложбе изван Галерије САНУ, сарађивала је на 2 изложбе ван просторија Галерије САНУ и извршила припремне радње за 6 изложби које су у плану за 2017. годину. Галерија је и током године, по потреби, пружала стручне услуге, односно омогућавала коришћење своје документације – о изложбама, ликовним уметницима академицима, Уметничкој збирци, као и коришћење своје приручне библиотеке. Сарађивала је у припреми материјала за симпозијум *Историјати одељења САНУ* поводом јубилеја 175 година континуитета САНУ. Прикупљени су подаци о активностима ликовних уметника – сликара и вајара у оквиру Академије од њеног оснивања, са посебним акцентом на Одељење ликовне и музичке уметности (од када је оно формирано). Настављено је прикупљање документације о ликовним уметницима академицима и активностима Галерије из дневне штампе и средстава јавног информисања за хемеротеку, углавном преко система веб-клипинга са интернет адресе www.ninamedia.co.rs

Прикупљана је документација о животу и раду ликовних уметника чланова САНУ и о активностима Галерије. У инвентарну књигу документације о изложбама инвентарисано је 28, а у књигу документације о академицима 116 нових јединица.

У Галерији САНУ организован је 71 концерт на којима је наступио 171 извођач, 128 солиста, 39 клавирских сарадника и 4 камерна ансамбла. Прилику да наступе у Галерији имали су на два концерта солисти и камерни ансамбли образовних установа са којима Галерија сарађује: Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу и Школе за музичке таленте у Ћуприји. Концертом организованим у сарадњи са Удружењем музичких и балетских педагога Србије отворено је ХХI међународно такмичење младих музичара „Петар Коњовић” у Београду. У оквиру циклуса концерата одржаване су и ауторске музичке вечери српских композитора: концерт студената композиције из класе академика Исидоре Жебељан на Факултету музичке уметности у Београду под називом „Млади српски композитори 21. века”, концерт са делом „Клин чорба, надреалистичка бајка за октет” Исидоре Жебељан (у сарадњи и у оквиру Трибине „Нови звучни простори” на фестивалу *БУНТ*); „Камерна музика Милоја Милојевића”. Уз сарадњу са Програмом за постдипломске студије музике Федералног универзитета у Минас Жераису организован је

концерт камерне музике Еитора Вила-Лобоса на коме су, поред српске виолинисткиње Марије Михајловић, свирали бразилски уметници: пијанисткиња Миријам Бастос и виолончелиста Робсон Фонсека. У Галерији САНУ су приређене и две вечери новог концертног циклуса „Музички разговори“ академика Исидоре Жебелан, први под насловом „Смејати се музиком“ и други посвећен уметничком доживљају Скандинавије под насловом „Светлости севера“.

Галерија науке и технике САНУ је током године реализовала 13 изложби као и богат пратећи програм. Организовала је 56 стручних и научних предавања, укључујући и XII меморијални циклус предавања „Академик Александар Деспић“. Поред тога, била је домаћин многобројних трибина, промоција научних и стручних књига, и учествовала у организацији и реализацији бројних стручних радионица за студенте, дечијих радионица, и стручних вођења кроз изложбе за посетиоце. Галерија је и ове године учествовала на две велике и значајне манифестације које су привукле велики број посетилаца: Дани европске баштине и Ноћ музеја. Такође, Галерија науке и технике је по трећи пут била домаћин међународној конференцији Асоцијације за развој одрживе урбане заједнице – „О Архитектури“. Настављен је циклус предавања „Сусрети са ствараоцима – Мастерклас“. Током године објављено је 5 пратећих каталога у издању САНУ.

Конзервација и откуп архивалија

Настављен је рад на архивистичкој обради, конзервацији, откупу, скенирању и изради дигиталних снимака грађе у архивима САНУ у Београду и Сремским Карловцима. Поклони и откупљене аквизиције су обрађивани и стављани на располагање истраживачима. Знатан део времена архивисти Архива утрошили су на послове који су се тицали манифестација везаних за обележавање 175-годишњице САНУ. Вршили су избор докумената који су изложени на изложбама *Свет српске рукописне књиге*, *Српска академија наука и уметности 1841–2016*. и *Великани српске медицине*. Услужили су Радио-телевизију Србије која је за емисије о САНУ снимала архивску грађу о Милутину Миланковићу, Михаилу Валтровићу, Стевану Мокрањцу и Стојану Новаковићу. За изложбени каталог написан је краћи историјат Архива САНУ, текст о историјату САНУ од 1986. до 2016. а за симпозијум о историјату Академијиних одељења припремљен је текст о Одељењу историјских наука. Др Ивана Спасовић је са академиком Василијем Крестићем била коаутор књиге *Друштва свога доба*. Драгослав Опсеница, пензионисани архивиста Архива САНУ, Миле Станић и академик Василије Крестић су поводом обележавања 175. године САНУ припремили за штампу књигу *Водич кроз Архив Српског ученог друштва*. Уз све ове послове архивисти су архивистички обрадили све новоприспеле аквизиције мањег обима, обавили сређивање рукописне заоставштине академика Васе Чубриловића, личног фонда Драгољуба Јовановића, грађе у Кабинету за дубровачке студије покојног академика Мирослава Пантића.

Начин пословања Фонда САНУ

Стручни послови Фонда САНУ реализовани су у Сектору за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата, по налогу Управног одбора Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, управника послова САНУ и уз сарадњу са Академијиним одељењима, секторима Службе Академије и њеним јединицама. Управни одбор Фонда сачињавали су: председник Управног одбора Фонда САНУ академик Зоран В. Поповић; секретари одељења САНУ академици Градимир Миловановић, Мирослав Гашић, Зоран Петровић, Драган Мицић,

Предраг Пипер, Часлав Оцић, Михаило Војводић, Милан Лојаница; представници одељења САНУ: дописни члан Зоран Радовић, академици Владимир Стевановић, Нинослав Стојадиновић, Миодраг Чолић, Александар Лома, Динко Давидов, Светомир Арсић Басара и представник Огранка САНУ у Новом Саду, академик Теодор Атанацковић.

Управни одбор Фонда САНУ одржао је у току године три седнице, 11. априла, 27. маја и 20. децембра 2016. На седницама су усвојене одлуке о усвајању Извештаја о раду одбора и пројекта одељења САНУ, о усвајању Финансијског плана Фонда САНУ за 2016. годину, разматрана су питања реализације и финансирања Програма научноистраживачких и уметничких активности САНУ и друга питања везана за рад Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности.

13. ОДБОРИ, ФОНДАЦИЈЕ И ЗАДУЖБИНЕ АКАДЕМИЈЕ

Издавачки одбор

Издавачки одбор је радио у следећем саставу: председник академик Марко Анђелковић, генерални секретар САНУ; чланови: академик Градимир Миловановић, секретар Одељења за математику, физику и гео-науке; академик Мирослав Гашић, секретар Одељења хемијских и биолошких наука; академик Зоран Петровић, секретар Одељења техничких наука; академик Драган Мицић, секретар Одељења медицинских наука; академик Предраг Пипер, секретар Одељења језика и књижевности; академик Часлав Оцић, секретар Одељења друштвених наука; академик Михаило Војводић, секретар Одељења историјских наука; академик Милан Лојаница, секретар Одељења ликовне и музичке уметности и академик Јасмина Грковић-Мејџор, представник Огранка САНУ у Новом Саду.

Одбор је одржао пет седница, од којих три електронским путем, на којима је усвојен Издавачки план САНУ и Огранка у Новом Саду за 2016. годину, прихватане су допуне Издавачког плана, одлучивано је о штампању заједничких издања, разматрани су предлози за штампање нових издања. Одштампано је 47 наслова, у којима је 515 аутора објавило укупно 495 радова. За Академију су ове књиге одштампане у укупном тиражу од 24.650 примерака.

Фондација за студије наука и уметности

Циљеви Фондације утврђени су Статутом и односе се на обезбеђивање услова за образовање младих (студената и ученика) и њихово оспособљавање за стваралачки рад у науци и уметности, као и ради подршке студијама из области науке и уметности. У Управни одбор Фондације на мандат од четири године именовани су: академик Димитрије Стефановић, председник; Славица Павловић, ЕФГ банка Београд; Милица Маринковић, Алфа банка Београд; Верољуб Дугалић, Удружење банака Србије; Павле Ђурић, Народна банка Србије; Милорад Марјановић, Завод за уџбенике и наставна средства Београд и Горан Милићевић, Комерцијална банка, чланови. Управни одбор именовао је управитеља Слађану Млађен. Административне и рачуноводствене послове обавља Стручна служба САНУ.

Фондација остварује циљеве додељивањем стипендија за студенте основних и постдипломских студија током њиховог трајања, а по изузетку и за нарочито способне ученике средњих школа током даљег школовања. Током године исплаћена је једна стипендија.

Управни одбор је током године одржао две седнице.

Фонд Зоре и др Велибора Поповића

Фонд је основан у циљу помагања у прикупљању, рестаурацији и конзервацији докумената који се тичу политичке и културне историје српског народа, а који се чувају у Архиву САНУ. Управни одбор Фонда радио је у саставу: академик Василије Крстић, председник; академик Драгослав Михаиловић и академик Видојко Јовић, чланови. Управни одбор Фонда именовао је за управитеља Слађану Млађен. Административне и рачуноводствене послове за потребе Фонда обавља Стручна служба САНУ.

Управни одбор Фонда одржао је седницу 11. фебруара 2016. године на којој су усвојени: Финансијски извештај за 2015. годину, Извештај о раду за 2015, као и Финансијски план за 2016. годину.

Фондација Драгослав Срејовић

Фондација је основана у циљу стварање услова за помагање развоја научног и уметничког стваралаштва Српске академије наука и уметности. Извршни одбор САНУ именовао је у Управни одбор Фондације: академика Видојка Јовића, за председника; академика Николу Тасића и Миодрага Марковића, дописног члана САНУ, за чланове. Управни одбор Фондације именовао је управитеља Слађану Млађен. Административно-правне и рачуноводствене послове за потребе Фондације обавља Служба САНУ.

Управни одбор Фондације одржао је седницу 11. фебруара 2016. године на којој су усвојени: Финансијски извештај за 2015, Финансијски план за 2016. и Извештај о раду за 2015. годину.

Фонд Ђорђе Зечевић за заштиту и унапређење ћириличног писма

Фонд Ђорђе Зечевић за заштиту и унапређење ћириличног писма основан је ради заштите, унапређења и усавршавања ћириличног писма. Извршни одбор САНУ именовао је у Управни одбор Фонда, на мандатни период од четири године: академика Предрага Пипера, за председника; академика Јасмину Грковић-Мејџор и академика Данила Басту, за чланове. Управни одбор Фонда именовао је управитеља Слађану Млађен. Административне и рачуноводствено-књиговодствене послове за потребе Фонда обавља Стручна служба САНУ.

Од активности Фонда треба издвојити рад на изради *Библиографије радова српске и словенске ћирилице*. У том послу је остварен значајнији напредак. У току су и активности припреме и објављивања књиге *Споменица Милану Решетару*. Предвиђено је објављивање штампаног издања. Поред тога, Фонд је у својству суорганизатора, учествовао и у припреми научног скупа који организује Одељење језика и књижевности САНУ, а који се тиче српског језика и писма.

Динамика остваривања планираних активности током године била је одређена износом расположивих финансијских средстава.

Управни одбор Фонда одржао је седницу 19. фебруара 2016. године на којој су донете одлуке о усвајању Финансијског извештаја за 2015. и Финансијског плана за 2016. годину. Усвојен је, такође, Извештај о раду за 2015. и Програм рада за 2016. годину.

Фонд Браниславе Бране Белић

Фонд је основан у циљу помагања издавања каталога о изложбама које организује и одржава САНУ у својој изложбеној Галерији САНУ. Извршни одбор САНУ у Управни одбор Фонда на мандатни период од четири године именовао је: академика Душана Оташевића, за председника; академика Ђорђа Злоковића и

академика Љубомира Симовића, за чланове. Управни одбор Фонда именовао је Слађану Млађен за управитеља. Административне и рачуноводствене послове за потребе Фонда обавља Служба САНУ. Фонд располаже скромним девизним средствима и из камате на орочене депозите није у могућности да остварује циљеве.

Управни одбор Фонда одржао је 19. фебруара 2016. године седницу на којој су усвојени: Финансијски извештај за 2015. годину, Извештај о раду Фонда у 2015. и Финансијски план за 2016.

Наградни фонд Секуле Зечевића

Циљеви Фонда су одређени Статутом и остварују се доделом награде за ученике или студенте, родом из Херцеговине. Извршни одбор САНУ у Управни одбор Фонда на мандатни период од четири године именовао је: академика Данила Басту, за председника; академика Предрага Пешка и Миодрага Марковића, дописног члана САНУ, за чланове. Управни одбор Фонда именовао је управитеља Слађану Млађен. Административне и рачуноводствене послове за потребе Фонда обавља Стручна служба САНУ.

Награда Фонда није додељена током године због ограничених прихода што је утицало да Управни одбор усвоји закључак да се награда додељује сваке друге године.

Управни одбор Фонда одржао је седницу 19. фебруара 2016. године на којој је донета одлука о усвајању Финансијског извештаја за 2015. годину и Финансијског плана за 2016. Усвојен је Извештај о раду за 2015. и План рада за 2016. годину.

Фонд Николе Трајковића

Извршни одбор САНУ именовао је у Управни одбор: Горана Петровића, дописног члана САНУ, за председника; академика Данила Басту и академика Предрага Пипера, за чланове. Управни одбор Фонда именовао је управитеља Слађану Млађен. Административне и рачуноводствене послове за потребе Фонда обавља Стручна служба САНУ.

Усвојен је Правилник о Награди Фонда Николе Трајковића, којим је утврђено да се Награда Фонда додељује преводиоцу за превођење стране поезије на српски језик, објављене на територији Републике Србије, једанпут у две године.

Према Статуту Фонда, Скупштина Удружења књижевних преводилаца Србије делегирала је у жири за доделу награде Фонда четири члана: Милоша Константиновића (председника УКПС и преводиоца са француског језика), Душка Паунковића (преводиоца са руског језика), Дејана Илића (преводиоца са италијанског језика) и Бранислава Прелевића (преводиоца са шпанског и португалског језика). Горан Петровић, по функцији председник УО Фонда Николе Трајковића, истовремено је председик жирија за доделу награде.

Управни одбор Фонда, на седници одржаној 19. фебруара 2016. године усвојио је Финансијски извештај за 2015. годину, Финансијски план за 2016, Извештај о раду за 2015. и Програм рада за 2016. годину.

Задужбина Бранка Ћопића

Задужбина је основана на неодређено време, а ради остваривања општекорисних циљева, тј. у циљу награђивања писаца за дела написана и објављена на српском језику. Додељују се две награде: награда за прозу и награда за поезију. Извршни одбор САНУ именовао је у Управни одбор Задужбине: академика

Милосава Тешића, председника и академике: Душана Ковачевића, Матију Бећковића, Наду Милошевић Ђорђевић и Горана Петровића, дописног члана САНУ, за чланове. За управитеља је именована Слађана Млађен. Административне и књиговодствено-рачуноводствене послове обавља Стручна служба САНУ.

Награда из Фонда Задужбине Бранка Ћопића за књигу високе уметничке вредности објављену 2015. године додељена је Дејану Тиаго Станковићу за роман *Есторил* и Мићу Цвијетићу за збирку поезије *Свет и кућа*. Свечаност уручивања награда одржана је у септембру 2016. године у Свечаном салону клуба САНУ.

Управни одбор Задужбине је током године одржао осам седница.

14. СКУПОВИ И ПРЕДАВАЊА

Научни скупови

Српска академија наука и уметности организовала је 11. марта у Свечаној сали САНУ округли сто *Друштвено-хуманистичке науке у Србији – стање и питање вредновања*.

Одбор за биомедицинска истраживања Српске академије наука и уметности у оквиру пројектног циклуса конференција *Проблеми јавног здравља у Србији*, 7. и 8. априла, организовао је конференцију *Рађање или одумирање Србије*.

Српска академија наука и уметности обележила је 26. априла 75. година од оснивања логора Јасеновац.

Одељење медицинских наука Српске академије наука и уметности, Одбор за имунологију и алергологију и Друштво имунолога Србије организовали су 27. и 28. априла у Свечаној сали САНУ национални скуп са међународним учешћем *VII научни састанак друштва имунолога Србије*.

Српска академија наука и уметности, Одељење језика и књижевности, Академија наука и умјетности Републике Српске, Одељење књижевности и уметности, Матица српска и Институт за српски језик САНУ организовали су од 11. до 13. маја скуп *Словенска терминологија данас*.

Одељење за математику, физику и гео-науке САНУ заједно са Математичким институтом САНУ организовало је научну конференцију *Спектри графова и примене* (Spectra of Graphs and Applications SGA-2016), 19. и 20. маја.

Српска академија наука и уметности организовала је 2. и 3. јуна скуп *Наука, привреда и друштво у Србији* у Свечаној сали САНУ.

Српска академија наука и уметности у оквиру прославе 175-годишњице континуитета САНУ организовала је 11. јула научни скуп *Тесла за сва времена*.

Под покровитељством г. Томислава Николића, председника Републике Србије и Унеска, у организацији Српског националног комитета за византолошке студије и Међународне асоцијације за византолошке студије, и у сарадњи са Византолошким институтом САНУ, Српском академијом наука и уметности, Универзитетом у Београду, Филолошким факултетом и Правним факултетом у Београду организован је *XXIII конгрес византолога* од 22. до 27. августа.

Одељење за математику, физику и гео-науке заједно са Физичким факултетом Универзитета у Београду организовало је од 29. августа до 2. септембра конференцију *28th Summer School and International Symposium on the Physics of Ionized Gases (SPIG 2016)*.

Одељење хемијских и биолошких наука САНУ организовало је 27. септембра у сали 2 САНУ научну конференцију *Материјали за конверзију енергије – пет година пројекта Литијум-јонске батерије и горивне ћелије – истраживање и развој*.

Академијски одбор за село Српске академије наука и уметности организовао је 4. октобра у Свечаној сали САНУ научно-стручни скуп *Водоснабдевање становника брдско-планинских предела*.

Одељење језика и књижевности Српске академије наука и уметности и Одјељење књижевности и умјетности Академије наука и умјетности Републике Српске организовали су 6. октобра у Свечаној сали САНУ *Свечану академију посвећену Петру Кочићу (1877–1916)*.

Светска психијатријска асоцијација и Удружење психијатара Србије под покровитељством Одељења медицинских наука Српске академије наука и уметности организовали су конгрес *Путеви и раскршћа у психијатрији* од 12. до 15. октобра.

Српска академија наука и уметности и Институт за српски језик САНУ организовали су од 16. до 23. октобра конференцију *Општесловенски лингвистички атлас* – заседање Међународне радне групе и Међународне комисије ОЛА при Међународном комитету слависта. Скуп се одржавао у Свечаној сали САНУ и у салама Института за српски језик САНУ.

Одељење друштвених наука Српске академије наука и уметности организовало је међународни научни скуп *Очување, заштита и перспективе ромског језика у Србији*, 20. и 21. октобра у Свечаној сали САНУ.

Одбор за биомедицинска истраживања Српске академије наука и уметности у оквиру пројектног циклуса конференција *Проблеми јавног здравља у Србији* организовао је 27. октобра у Свечаној сали САНУ скуп *Епидемија гојазности и Србија*.

Српска академија наука и уметности у оквиру прославе 175 година континуитета организовала је 28. октобра научни скуп *Књижевност и језик у Друштву српске словесности*.

Математички факултет Универзитета у Београду, под покровитељством Одељења за математику, физику и гео-науке, организовао је 4. новембра у Свечаној сали конференцију *Математика и примене*.

Удружење за атеросклерозу Србије, Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ и Одбор за дијабетес Ендокринолошке секције Српског лекарског друштва под покровитељством Српске академије наука, European Atherosclerosis Society (EAS) и International Atherosclerosis Society (IAS) организовало је *V конгрес Удружења за атеросклерозу Србије*, од 8. до 10. новембра у Свечаној сали САНУ.

Одељење техничких наука Српске академије наука и уметности организовало је у клубу САНУ у оквиру прославе 175 година континуитета САНУ, 10. новембра, отворени скуп *Рад чланова Одељења техничких наука САНУ у периоду од 1986. године*.

Академијски одбор за проучавање фауне Србије Српске академије наука и уметности организовао је 17. новембра научни скуп *Еколошки и економски значај фауне Србије*.

Српска академија наука и уметности 18. новембра у Свечаној сали САНУ одржала је централну прославу Дана Академије.

Српска академија наука и уметности поводом јубилеја 175 година континуитета САНУ организовала је 22. новембра симпозијум *Историјати одељења САНУ*.

У оквиру циклуса „Стратешки правци развоја Србије у XXI веку“ Српска академија наука и уметности организовала је научно-стручни скуп *Култура – основа државног и националног идентитета*, 24. и 25. новембра у Свечаној сали САНУ.

Музиколошки институт САНУ под покровитељством Одељења ликовне и музичке уметности САНУ организовао је 28. и 29. новембра међународну конференцију о Кости Манојловићу *Kosta P. Manojlović and the Idea of Slavic and Balkan Cultural Unification (1918–1941)*.

Српска академија наука и уметности организовала је у оквиру прославе 175 година континуитета САНУ конференцију *Националне академије наука и уметности у XXI веку*, 2. децембра у Свечаној сали САНУ.

Српско уролошко друштво, Уролошка секција Србије, Фондација „С. Перовић“ под покровитељством САНУ организовало је 5. децембра у Свечаној сали САНУ међународну конференцију *Urethral Reconstruction*.

Комеморативни скупови

Српска академија наука и уметности организовала је седам комеморативних скупова посвећених успомени на своје преминуле редовне чланове: академика Драгомира Виторовића, академика Милорада Екмечића, академика Борислава Јовановића, академика Драгољуба Живојиновића, академика Зорана Максимовића, академика Милеву Првановић и академика Светозара Кољевића.

Предавања

На предлог Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ председник Аустријске академије наука и инострани члан САНУ проф. др Антон Цајлингер (Anton Zeilinger) одржао је 15. марта предавање на тему *Квантна телепортација, увезаност и Ајнштајново питање: Шта је светлост?*

Инострани члан САНУ проф. др Зоран Обрадовић, члан Европске академије, професор Универзитета Темпл у Филаделфији и директор Центра за аналитику података и биомедицинску информатику Универзитета Темпл, одржао је предавање 22. јуна на позив Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ. Тема предавања: *Интеграција квалитативног знања и великих података са применама у здравству*.

На предлог Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ, потпредседника САНУ академика Зорана Поповића и академика Николе Коњевића, 13. јуна у Свечаној сали САНУ одржао је предавање проф. др Тони Доне (Tony Donne), програмски менаџер EUROfusion конзорцијума оног дела програма HORIZON2020 који је комплементаран са истраживањима контролисане нуклеарне фузије, на тему *Нуклеарна фузија: од научне фикције до научне чињенице*. Уводну реч дао је проф. др Жером Памела (Jerome Pamela) председник EUROfusion конзорцијума.

Проф. др Џејмс Викерс (James Vickers), професор математике Универзитета у Саутхемпτονу (Уједињено Краљевство), одржао је предавање 28. октобра, на предлог председника Огранка САНУ у Новом Саду академика Стевана Пилиповића и Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ. Тема предавања: *Уопштене функције и сингуларности Ајнштајнових једначина*.

На предлог потпредседника САНУ академика Зорана Поповића и у сарадњи са Институтом за физику, др Луис Фарињо-Бусто (dr Luis Fariña Busto) из Извршне агенције Европског истраживачког савета, тела Европске комисије за финансирање истраживача са изврсним резултатима, 8. децембра одржао је предавање на тему *European Research Council – Funding opportunities for frontier science*.

Проф. др Огњен Миљанић, професор Универзитета у Хјустону (САД), одржао је 8. јуна предавање на тему *Порозни молекулски кристали*. Проф. др О. Миљанић одржао је предавање по позиву Одељења хемијских и биолошких наука САНУ.

На предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ проф. др Наталија Скородумова (Natalia Skorodumova), професор Краљевског института за технологију у Стокхолму (Шведска) и руководиоца истраживачке групе за моделирање материјала, одржала је предавање 28. септембра на тему *Поларони у оксидима: варијанте појаве и приступи у моделирању*.

Инострани члан САНУ проф. др Зоран Петровић, професор емеритус Државног универзитета Питсбург (САД) и оснивач Kansas Polymer Research Center (KPRC) Државног универзитета Питсбург (САД), одржао је предавање 28. септембра на тему *Пројектовање полимерних материјала из биолошких уља*. Инострани члан САНУ проф. др З. Петровић одржао је предавање на предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ.

На предлог Одељења хемијских и биолошких наука САНУ, дописни члан САНУ Слободан Милосављевић одржао је 24. октобра предавање на тему *Ко је први изоловао антималяријски артемизинин*.

Професор Роберт Синклер (Robert Sinclair), редовни професор Станфорд универзитета и директор лабораторије за нанокarakterизацију, директор програма за студије у иностранству Станфорд универзитета, на предлог Одељења техничких наука САНУ одржао је 12. фебруара предавање на тему *Истраживања реакција у материјалима високо резолуционом in situ електронском микроскопијом на атомском нивоу*.

Инострани члан САНУ проф. др Чедомир Петровић са Департмана за физику кондензованог стања и науку о материјалима Националне лабораторије Брукхејвен (САД), на предлог Одељења техничких наука САНУ, одржао је предавање 29. јуна на тему *Истраживачка физика материјала у XXI веку: дизајн, синтеза и откриће*.

На предлог Комисије за организацију циклусних предавања и стручно-научних састанака у САНУ и Одељења техничких наука САНУ, 30. новембра предавање је одржао проф. др Владо А. Лубарда, професор Факултета за наноинжињерство и машинско и ваздухопловно инжињерство Калифорнијског универзитета у Сан Дијегу (UCSD) и редовни члан ЦАНУ. Тема предавања: *О одређивању дислокационе силе и њеном значају у проблемима науке о материјалима*.

На предлог Одељења техничких наука САНУ, 26. октобра, одржано је представљање књиге под називом *Transportation engineering; Theory, Practice and Modeling* аутора академика Душана Теодоровића и професора Милана Јанића у издању издавачке куће Elsevier. О књизи су говорили академик Зоран Петровић, секретар Одељења техничких наука САНУ, проф. др Небојша Бојовић, декан Саобраћајног факултета Универзитета у Београду и аутори.

На предлог Хумболтовог клуба, 22. децембра, потпредседник САНУ академик Зоран Поповић одржао је предавање на тему *Наномагнетизам – суперпарамагнетизам у гвожђем допираним СеО₂ нанокристалима*.

Инострани члан САНУ проф. др Роберт Ходел (Robert Hodel), професор словенске књижевности на Хамбуршком универзитету и инострани члан Српског књижевног друштва, на предлог Одељења језика и књижевности САНУ, одржао је 14. новембра предавање *О канонизацији књижевности у оквиру језичке глобализације*.

На предлог Одељења друштвених наука САНУ, проф. Бернд Рабел (Bernd Rabehl), професор социологије на Слободном универзитету у Берлину, одржао је 24. маја предавање на тему *Политичка економија студентских протеста 1968. године*.

Проф. др Жан-Пол Блед (Jean-Paul Bled), инострани члан САНУ и професор емеритус Универзитета Париз-Сорбона (Paris-IV) на Катедри за историју Немачке и централне Европе, на предлог Одељења историјских наука САНУ, одржао је 5. октобра предавање на тему *Мит о Францу Јозефу*, поводом стогодишњице његове смрти.

На предлог Одељења ликовне и музичке уметности САНУ одржано је 6. септембра представљање монографије композитора и академика Ивана Јевтића под називом *Иван Јевтић – композитор на путевима слободе*. О монографији је говорила Силви Нисефор (Sylvie Nicephor), доктор музиколошких наука на Сорбони у Паризу.

Циклуси предавања

Одељење за математику, физику и гео-науке САНУ организовало је током априла, маја и јуна циклус предавања *Од Сунчевог система до граница васионе*:

- Бојан Новаковић, Катедра за астрономију Математичког факултета Универзитета у Београду: *У нашем суседству: мала тела Сунчевог система.*
- Слободан Јанков, Астрономска опсерваторија: *Висока просторна резолуција: нови прозор за сагледавање тајни васионе.*
- Оливера Латковић, Астрономска опсерваторија: *Шта се крије у светлости звезда?*
- Дејан Урошевић, Катедра за астрономију Математичког факултета Универзитета у Београду: *Остаци супернових: најмоћнији акцелератори у галаксији*
- Лука Ч. Поповић, Астрономска опсерваторија: *Најсјајнији објекти у васиони: активна галактичка језгра и гама бљескови.*
- Милан Ћирковић, Астрономска опсерваторија: *Астробиологија и еволуција – пола века након Симпсона и Кардашева.*

Одељење језика и књижевности САНУ организовало је током године у периоду фебруар–јун и септембар–децембар циклус предавања *Српска лингвистика данас*, који је део програма САНУ за обележавање 175-годишњице оснивања Друштва српске словесности. Предавања су посвећена српској дијалектологији, ареалној лингвистици, историји језика, етимологији, фонологији, граматички, лексикологији и лексикографији, когнитивној лингвистици те контрастивној лингвистици и типолошким истраживањима.

- Слободан Реметић, академик АНУРС: *Српска дијалектологија јуче, данас и сутра.*
- Софија Милорадовић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу: *Лингвистичка географија у Србији – језички записи на картама и њихово значење.*
- Јасна Влајић-Поповић, Институт за српски језик САНУ: *Етимологија српског језика данас – са освртом на јуче и погледом ка сутра.*
- Срето Танасић, Институт за српски језик САНУ: *Српска граматика данас.*
- Рајна Драгићевић, Филолошки факултет Универзитета у Београду: *Српска лексикологија данас: садашње стање и перспективе.*
- Људмила Поповић, Филолошки факултет Универзитета у Београду: *Актуелна питања когнитивно-лингвистичких проучавања српског језика.*
- Јелица Јокановић-Михајлов, Филолошки факултет Универзитета у Београду: *Фонетика, фонологија и прозодија српског језика – актуелно стање и развојне перспективе.*
- Даринка Гортан-Премк, Филолошки факултет Универзитета у Београду: *Српска лексикографија данас.*

Свечане академије

Дана 6. октобра у Свечаној сали САНУ одржана је свечана академија посвећена Петру Кочићу (1877–1916). На свечаној академији говорили су дописни члан АНУРС Станиша Тутњевећ на тему *Топоси косовског мита у дјелу Петра Кочића* и дописни члан САНУ Горан Петровић на тему *О Петру Кочићу у три слике*. Драмски уметник Небојша Дугалић говорио је одабране текстове из дела Петра Кочића.

Свечана академија „Сервантес и Срби“ одржана је 1. децембра у Свечаној сали САНУ. Говорили су председник САНУ академик Владимир С. Костић и управник Библиотеке САНУ академик Миро Вуксановић. Проф. др Јасна Стојановић са Филолошког факултета Универзитета у Београду одржала је предавање на тему *Дон Кихот и српски роман*. Студенти Катедре за иберијске студије Универзитета у Београду одржали су презентацију *Сервантес: живот и стваралаштво*.

Свечана академија „Вилијам Шекспир (1564–1616)“ одржана је 9. децембра у Свечаној сали САНУ. Потпредседник САНУ академик Љубомир Максимовић отворио је свечану академију. Предавања су одржали проф. др Зоран Пауновић са Филолошког факултета Универзитета у Београду на тему *Шекспир и Лаза Костић* и проф. др Јелисавета Милојевић са Филолошког факултета Универзитета у Београду на тему *Шекспир као неизбежност*. Одабране Шекспирове стихове казивао је драмски уметник Народног позоришта у Београду Хаџи Ненад Маричић.

15. МЕЂУНАРОДНА САРАДЊА

Српска академија наука и уметности била је активна на међународном плану и у 2016. години. Извршни одбор и даље је фокусиран на регионалну сарадњу и због тога се академије наука у окружењу редовно обавештавају о планираним активностима и позивају чланови партнерских академија да учествују у организацији заједничких активности. Председник САНУ академик Владимир С. Костић посетио је МАНУ у два наврата. Као организатор научног симпозијума *Националне академије наука и уметности у 21. веку*, САНУ је била домаћин представницима Македонске академије наука и уметности, Црногорске академије наука и уметности, Академије наука и уметности Републике Српске, Словеначке академије наука и уметности, Атинске академије, Аустријске академије наука, Европске федерације академија и Европске академије наука и уметности. Због бројних обавеза председник САНУ није могао да посети Румунску академију, Мађарску академију наука, Националну академију наука Белорусије и Кинеску академију наука у Пекингу.

Представници САНУ учествовали су на састанцима међународних научних асоцијација, као и на скуповима у организацији других академија наука који су били посвећени различитим темама: односима науке и друштва, научном интегритету, климатским променама, очувању природних ресурса, заштити околине, развоју информатичког друштва, етици али и другим проблемима глобалног света.

Међународна сарадња САНУ одвија се кроз:

- размену истраживача у оквиру билатералних споразума о научној сарадњи (међуакадемијских, међуинституционалних, као и споразума на међудржавном нивоу);
- мултилатералну сарадњу, која подразумева активности везане за програме финансиране из фондова Европске комисије или неких других фондова (FP 7, EUREKA, TEMPUS, CERN, COST, HORIZON 2020);
- чланство у невладиним међународним научним асоцијацијама на различитим нивоима, односно на светском: IAP – Глобална мрежа академија наука, Међународни савет за науку (ICSU), Међународна унија академија (UAI), UNESCO; европском: Европска федерација академија (ALLEA), Европска академија наука и уметности (EASA), Европска академија уметности, наука и хуманистичких наука (EAASH); регионалном: Мрежа академија централне и источне Европе (CEEN), Glo-

bal Round Table, Мрежа академија Медитерана (EMAN), Академије подунавске регије (DAC), Академије земаља црноморског региона (ICBSS), и балканском: Интеракадемијски савет југоисточне Европе (IAC SEE);

– учешће на међународним научним скуповима у иностранству, као и организацију истих у земљи;

– гостовање угледних научника из света и земље као предавача.

Српска академија наука и уметности такође унапређује научну сарадњу са институцијама које нису у њеном саставу, а која се пре свега одвија кроз реализацију заједничких научних пројеката у оквиру потписаних споразума о научној сарадњи са другим академијама.

Међународне активности САНУ

Представници Академије су активно учествовали на бројним међународним скуповима и конференцијама.

Делегација САНУ предвођена председником Владимиром С. Костићем посетила је Македонску академију наука и уметности 25. јануара. Том приликом потписан је Протокол о научној и уметничкој сарадњи САНУ–МАНУ.

Српску академију наука и уметности посетио је проф. Антон Цајлингер председник Аустријске академије наука, 14–15. марта. Том приликом је одржао предавање под називом *Квантна телепортација, увезаност и Ајнштајново питање „Шта је светлост?“*

У организацији Центра за стратегијска истраживања МАНУ и Института за геостратешка истраживања и спољну политику Министарства спољних послова Републике Македоније, у Скопљу је 21. марта одржана конференција *Геостратегијски и геополитички положај Републике Македоније у условима мигрантске и избегличке кризе*. Конференцији је, у име САНУ, присуствовао академик Часлав Оцић.

Академик Владимир С. Костић присуствовао је прослави 150-годишњице Румунске академије, која је одржана 3–6. априла.

Европска федерација академија (ALLEA) одржала је Генералну скупштину 18. и 19. априла у Бечу. Домаћин је била Аустријска академија наука. У оквиру Скупштине одржан је симпозијум *Слобода научног истраживања пред политичким и друштвеним захтевима*. Представник САНУ на овом заседању био је академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду.

У Љубљани је 12–13. маја одржана VII конференција академија подунавске регије (DAC). Конференцији су у име САНУ присуствовали академици Владимир Стевановић и Дејан Поповић.

Редовна Годишња скупштина Аустријске академије наука одржана је 20. маја у Бечу. У име САНУ присуствовао је потпредседник академик Љубомир Максимовић.

У организацији Националне академије наука Немачке „Леополдина“ и Аустријске академије наука, одржана је II заједничка научна конференција академијских структура западног Балкана, 22–24. маја у Бечу. Конференцији под називом *Корак напред: смернице за унапређивање система у науци*, присуствовао је академик Љубомир Максимовић.

Међународна конференција *Технологија + Друштво → Будућност* одржана је у Подгорици, 19–20. маја. Конференцију је организовала ЦАНУ у сарадњи са Светском академијом наука (WAAS), Европском академијом наука и уметности (EASA), Глобалним округлим столом (GRT) и Европском федерацијом академија (ALLEA). Академик Љубисав Ракић присуствовао је конференцији као представник САНУ.

Турска академија наука организовала је научни скуп *Иновативне ћелијске терапије у хематологији-онкологији*, 19–22. маја у Белеку, Анталија. Симпозијуму је у име САНУ присуствовао академик Миодраг Чолић.

Академик Зоран Поповић је посетио Кинеску академију наука 8. јуна. Посета је организована у оквиру пројекта при Министарству просвете и науке. Вођени су разговори о могућностима за успостављање сарадње.

На позив председника Македонске академије наука и уметности, академик Владимир С. Костић присуствовао је свечаној академији посвећеној Св. Клименту Охридском, која је одржана 9–10. августа.

Ове године Академија наука Француског института прославила је 350-годишњицу свог постојања. Прослави одржаној 27. септембра у Лувру присуствовао је председник САНУ академик Владимир С. Костић.

У Букурешту је од 29. септембра до 1. октобра одржан међународни симпозијум *Мислити европски*. Представници САНУ били су академик Часлав Оцић са рефератом *Балкан пред таласом глобализације и поновне европеизације* и дописни члан Слободан Грубачић, који је имао излагање под називом *Идеја Европе данас*.

На основу договора о заједничким састанцима извршних одбора САНУ и АНУРС, делегација САНУ на челу са председником академиком Владимиром С. Костићем посетила је Академију наука и уметности Републике Српске, 13–14. октобра.

Ванредна Генерална скупштина Међународног савета за науку (ICSU) одржана је 24. октобра у Ослу (Норвешка). Скупштина је организована због уједињења ICSU и Међународног савета за друштвене науке (ISSC) који су такође имали Генералну скупштину. У име САНУ скупштини је присуствовао потпредседник академик Љубомир Максимовић.

На форуму о иницијативи *Појас и пут*, одржаном у Пекингу 7. и 8. новембра, Српску академију наука и уметности представљао је дописни члан Слободан Марковић. Домаћин форума била је Кинеска академија наука, али су и друге академије (Руска академија наука, Пољска академија наука, Национална академија наука Казахстана, Узбекистанска академија наука, Пакистанска академија наука, Универзитет Руна из Шри Ланке и Међународни центар за интегрисани развој планина) учествовале у организацији.

Српска академија наука и уметности била је домаћин састанка Одбора Европске федерације академија (ALLEA) који је одржан 1. децембра.

Ради благовремених припрема VIII конференције академија подунавске регије (DAC), чији ће САНУ бити домаћин следеће године, Извршни одбор је одржао састанак са председником Европске академије наука и уметности (EASA) проф. Феликсом Унгером и председником Словеначке академије наука и уметности академиком Тадејем Бајдом.

Академија наука и уметности Републике Српске организовала је округли сто *Двадесет и пет година постојања и рада народне скупштине Републике Српске*. Округлом столу који је одржан 9. децембра присуствовао је академик Коста Чавошки.

* * *

Српску академију наука и уметности посетили су ресорни министри у Влади Републике Србије, угледни научници, представници научних, културних и привредних институција из земље и иностранства, шефови/представници дипломатско-конзуларних мисија у Београду, и имали разговоре са члановима Извршног одбора или учествовали на значајним скуповима које је Академија организовала или им била домаћин у протеклој години.

Председник САНУ академик Владимир С. Костић, приредио је 23. децембра традиционални пријем за ученике средњих и основних који су освојили једно од прва три места на светским олимпијадама и такмичењима из природних наука. Пријему су осим младих талената присуствовали директори школа и вође екипа. САНУ је свим добитницима признања обезбедила пригодне поклоне.

Билатерална научна сарадња на основу потписаних споразума

Српска академија наука и уметности има потписане билатералне споразуме о научној сарадњи са 22 националне академије наука. Овим споразумима обухваћена су 72 истраживачка пројекта и предвиђено је 147 човек/недеља годишње за бездевинску размену за наше и иностране истраживаче.

Размена истраживача у оквиру пројекта којим руководе чланови САНУ била је нешто већа него претходне године, али и даље далеко испод нивоа од пре 2012. године. Искоришћене су укупно 104 човек/недеље. Од тог броја страни истраживачи су искористили 43 недеље, а домаћи 61 недељу.

Сарадња са Азербејџанском националном академијом наука

Видети Годишњак СХХII за 2015. годину.

Сарадња са Академијом наука и умјетности Републике Српске

Споразум о научној сарадњи САНУ и АНУРС потписан је 21. септембра 2015. у Београду. Заједничка седница извршних одбора две академије одржана је 14. октобра 2016. године у Бањалуци. Делегацију САНУ чинили су председник академик Владимир С. Костић, потпредседници академици Зоран Поповић и Љубомир Максимовић, председник Огранка САНУ у Новом Саду академик Стеван Пилиповић и управник послова др Бојан Бугарчић. Усвојен је програм сарадње који обухвата и два заједничка пројекта.

Председник АНУРС академик Рајко Кузмановић био је гост САНУ у оквиру симпозијума „Националне академије наука и уметности у 21. веку“, 2. децембра 2016. године.

Сарадња са Атинском академијом

Видети Годишњак СХХII за 2015. годину.

Сарадња са Аустријском академијом наука

Председник ААН проф. Антон Цајлингер посетио је САНУ, на позив председника САНУ академика Владимира С. Костића. Осим разговора са члановима Извршног одбора и представницима одељења Академије, организовано је и предавање проф. А. Цајлингера и посета Институту за физику.

У протеклој години није било размене истраживача. Аустријска академија наука већ неколико година због финансијских тешкоћа не прима истраживаче по размени.

Сарадња са Бугарском академијом наука

Важећи Тематски план сарадње садржи укупно 21 заједнички пројекат, а годишња квота за размену износи 50 недеља. Од тога су домаћи истраживачи искористили 24, а бугарски 13 недеља.

У октобру је започето предлагање пројеката за нови трогодишњи циклус сарадње 2017–2019. године. Обједињене предлоге свих одељења усвојио је Извршни одбор САНУ на последњој седници у текућој години. Предлози ће бити достављени Бугарској академији наука на разматрање почетком 2017. године.

Сарадња са Националном академијом наука Белорусије

Споразум о научној сарадњи потписан је у новембру 1998, а Протокол 2001. године. Годишња квота за размену предвиђа по четири недеље за сваку страну, а у Тематском плану се налази само један заједнички пројекат.

Председник НАНБ академик Владимир Гусаков позвао је председника САНУ академика Владимира С. Костића да посети Минск, али до посете није дошло због бројних обавеза везаних за обележавање 175-годишњице САНУ.

У 2016. години белоруска страна искористила је две недеље за размену истраживача, а српска ниједну.

Сарадња са Мађарском академијом наука

У марту је усаглашена листа са шест заједничких истраживачких пројеката за период 2016–2018. године. Председници академија проф. Владимир С. Костић и проф. Ласло Ловаш потписали су нови протокол о сарадњи за исти период.

Током године планирани су сусрети председника САНУ и МАН у Будимпешти и Београду, али до њихове реализације није дошло.

Домаћи истраживачи боравили су у Мађарској у укупном трајању од 14 недеља, а мађарски истраживачи у Србији у укупном трајању од четири недеље.

Сарадња са Македонском академијом наука и уметности

Делегација САНУ у саставу: председник академик Владимир С. Костић, потпредседник Зоран Поповић, потпредседник Љубомир Максимовић и председник Огранка САНУ у Новом Саду академик Стеван Пилиповић посетила је Скопље, 25. и 26. јануара 2016. године. Примили су их новоизабрани чланови Председништва МАНУ: председник академик Таки Фити, потпредседник академик Владо Матевски, потпредседник академик Луан Старова и секретар академик Леонид Грчев. Разговарало се о унапређењу билатералне сарадње, а председници су потписали Протокол о научној и уметничкој сарадњи САНУ и МАНУ. Протокол је потписан на неодређено време.

Укупан број заједничких пројеката је 12. Обе стране су искористиле по шест недеља за размену.

Председник МАНУ академик Таки Фити био је гост САНУ у оквиру симпозијума „Националне академије наука и уметности у 21. веку“.

Сарадња са Пољском академијом наука

У августу је усвојен нови заједнички пројекат „Житарице малог зрна – физиолошка, биохемијска и анатомска основа отпорности на сушу“, чији су носиоци Пољопривредни факултет Универзитета у Београду и Институт за физиологију биљака „Франћишек Горски“ ПАН.

Тематски план садржи четири пројекта, а годишња квота за размену истраживача износи по седам недеља. Од тога је пољска страна искористила пет, а наша две недеље.

Сарадња са Румунском академијом наука

На позив председника Румунске академије проф. Јонела-Валентина Влада, председник САНУ академик Владимир Костић посетио је Румунску академију поводом обележавања њене 150. годишњице, у времену од 3. до 6. априла 2016. године.

Укупан број заједничких пројеката износи 11. Од 15 недеља годишње квоте за размену, румунска страна искористила је пет, а наша седам недеља.

Сарадња са Руском академијом наука

Протокол о научној сарадњи САНУ и РАН престао је да важи 31. децембра 2014. године. Са тиме је практично престала и важност заједничких пројеката чија је листа представљала саставни део Протокола. До обнављања сарадње није дошло ни након контаката амбасадора РС у Москви са руководством Руске академије наука. Могуће је склапање међуинституционалних споразума између института РАН и САНУ.

Сарадња са Словачком академијом наука

Крајем године усаглашен је нови заједнички пројекат Словачка заједница у Србији: актуелни друштвени и политички процеси чији су носиоци Етнографски институт САНУ и Институт политичких наука САН. На пројекту ће се радити у периоду 2017–2019. године.

Годишња квота за размену истраживача износи по четири недеље, а тематски план обухвата четири заједничка пројекта.

Од предвиђене четири недеље за размену, наши истраживачи су искористили једну, а словачки ниједну.

Сарадња са Словеначком академијом наука и уметности

Председник академик Тадеј Бајд био је гост САНУ у оквиру симпозијума „Националне академије наука и уметности у 21. веку“, 2. децембра 2016. године.

Тематски план обухвата укупно пет заједничких пројеката, а годишња квота за размену износи по две недеље. Од тога су обе стране искористиле по две недеље.

Сарадња са Турском академијом наука

Видети Годишњак САНУ CXVIII за 2011. годину, стр. 269.

Сарадња са Националном академијом наука Украјине

Видети Годишњак САНУ CXXI за 2014. годину, стр. 219.

Сарадња са Академијом наука Чешке Републике

Важећи Протокол о сарадњи потписан је 2010. године. Годишња квота за размену утврђена је на 15 недеља, а тематски план обухвата укупно шест пројеката. У фебруару месецу потписана је допуна протокола којом се утврђује висина дневница за истраживаче по размени.

Од предвиђених 15 недеља за размену, наша страна је искористила три, а чешка шест недеља.

Сарадња са Краљевском академијом за књижевност, историју и старине (Шведска)

Видети Годишњак САНУ CXXI за 2014. годину, стр. 219.

Шведска страна искористила је две недеље за размену истраживача, а српска ниједну.

Сарадња са Краљевском фламанском академијом наука и уметности Белгије

Видети Годишњак САНУ CXVIII за 2011. годину, стр. 264.

Сарадња са Кинеском академијом друштвених наука у Пекингу

Споразум о научној сарадњи САНУ и КАДН потписан је почетком новембра 2007. године у Београду. Споразум су потписали председник САНУ академик Никола Хајдин и генерални секретар КАДН проф. Хуанг Хаотао.

Од предвиђених седам недеља годишње квоте за размену, стране нису искористиле ниједну недељу.

Сарадња са Националном академијом „Деи Линчеи“

Видети Годишњак САНУ CXXI за 2014. годину, 220.

Сарадња са Црногорском академијом наука и уметности

Председници академик Владимир С. Костић и академик Драган К. Вукчевић потписали су 2. децембра 2016. године Споразум о научној и уметничкој сарадњи Српске академије наука и уметности и Црногорске академије наука и уметности. Споразум је потписан у циљу наставка и унапређења научно-технолошке и уметничке сарадње.

Председник ЦАНУ академик Драган К. Вукчевић и потпредседник академик Ђорђе Борозан били су гости САНУ у оквиру симпозијума „Националне академије наука и уметности у 21. веку“.

Конкретни предлози за сарадњу утврдиће се почетком 2017. године, а тренутно је активан само један пројекат *Неуробиолошке студије на морским организмима*.

Сарадња са Академијом наука Исламске Републике Иран

Видети Годишњак САНУ CXVIII за 2011. годину, стр. 264.

Сарадња са Националним саветом за истраживања Канаде

Видети Годишњак САНУ CXVIII за 2011. годину, стр. 264.

Споразуми о билатералној сарадњи са академијама земаља чланица ЕУ

З е м љ а	Број про- јеката	Укупан број недеља	Број искоришћених недеља		Број гостујућих истраживача	
			ино- страни	домаћи	ино- страни	домаћи
Аустрија*	1	4	-	-	-	-
Бугарска	21	50	13	24	16	29
Мађарска	6	није фиксни	4	14	4	10
Пољска	4	7	5	2	5	2
Румунија	11	15	5	7	5	8
Словачка	4	4	-	1	-	1
Словенија	5	2	2	2	2	3
Чешка Република	6	15	6	3	6	4
Шведска*	-	10	2	-	1	-
Белгија*	-	4	-	-	-	-
Грчка*	-	4	-	-	-	-
Италија**						

* Не постоји листа усклађених пројеката, већ се бездизна размена истраживача одвија према одредбама дефинисаним Споразумом о научној сарадњи две академије.

** Потписан Меморандум о разумевању као кровни документ, а детаљи сарадње разрађују се за сваки посебан пројекат.

Споразуми о билатералној сарадњи са академијама осталих земаља

З е м љ а	Број пројеката	Укупан број недеља	Број искоришћених недеља		Број гостујућих истраживача	
			ино- страни	домаћи	ино- страни	домаћи
Азербејџан	-	2	-	-	-	-
Белорусија	1	4	2	-	2	-
Кина*	-	7	-	-	-	-
Македонија	12	6	6	6	6	10
Република Српска	2	-	-	-	-	-
Русија****	-	-	-	-	-	-
Турска*	-	6	-	-	-	-
Украјина	-	7	-	-	-	-
Црна Гора**	1	--	-	-	-	-

* Не постоји листа усклађених пројеката, већ се бездизна размена истраживача одвија према одредбама дефинисаним Споразумом о научној сарадњи две академије.

** Потписан Меморандум о разумевању, на основу кога ће се сачинити извршни протокол.

*** Потписан Споразум о сарадњи, на основу кога ће се сачинити извршни програм.

**** Протокол о научној сарадњи истекао 31. 12. 2014, чиме је престала важност одредбе о квоти за размену и важност заједничких пројеката.

Листа институција по земљама са којима САНУ има потписане
споразуме / остварује сарадњу

Р. бр.	Земља	Национална академија наука	Друга установа
1.	Азербејџан	Азеребејџанска национална академија наука	
2.	Аустрија	Аустријска академија наука	Европска академија наука и уметности, Салцбург
3.	Белорусија	Национална академија наука Белорусије	
4.	Белгија	Краљевска фламанска академија наука и уметности Белгије	
5.	Бугарска	Бугарска академија наука	
6.	Грчка	Атинска академија	
7.	Италија	Национална академија „Деи Линчеи“	Савет за национална истраживања Италије
8.	Иран	Академија наука Исламске Републике Иран	
9.	Канада		Национални савет за истраживања Канаде
10.	Кина	Кинеска академија друштвених наука	
11.	Мађарска	Мађарска академија наука	
12.	Македонија	Македонска академија наука и уметности	
13.	Пољска	Пољска академија наука	
14.	Република Српска	Академија наука и умјетности Републике Српске	
15.	Румунија	Румунска академија	
16.	Руска Федерација	Руска академија наука	
17.	Словачка	Словачка академија наука	
18.	Словенија	Словеначка академија наука и уметности	
19.	Турска	Турска академија наука	
20.	Украјина	Национална академија наука Украјине	
21.	Француска	Академија наука Француског института*	Европска академија уметности, наука и друштвених наука, Париз
22.	Црна Гора	Црногорска академија наука и умјетности	
23.	Чешка Република	Академија наука Чешке Републике	
24.	Шведска	Краљевска академија за књижевност, историју и старине	

* Споразум се односи на сарадњу две академије у оквиру пројекта „Рука у тесту“

16. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

У току године Српска академија наука и уметности објавила је следећа издања:

Председништво

Годишњак СХХИИ, за 2015.

– Београд 2016, стр. 686, 24 цм.

Билтен Фонда САНУ за научна истраживања у науци и уметности за 2015. годину. Број 41.

– Београд 2016, стр. 225, 24 цм.

Bulletin of Scientific Research, Annual Report for 2015.

– Belgrade 2016, pages 199, 24 cm.

Академске беседе, књига 1

– Београд 2016, стр. 375, 24 цм.

Владимир С. Костић, председник САНУ, Поздравна реч. – Миро Вуксановић, О приступним беседама српских академика. Приступне беседе садашњих редовних чланова САНУ. – Миљко Сатарић, Микротубуле, коридори за унутарћелијски саобраћај и сигнализацију. – Зоран Кнежевић, Quo vadis mechanica coelestis? – Милена Стевановић, SOX гени: од открића до функције. – Славко Ментус, Секундарни електрохемијски извори енергије са интеркалантним електродним материјалима. – Дејан Б. Поповић, Ентропија или негентропија: шта је утицало на мој развој? – Душан Теодоровић, Моделирање саобраћаја. – Ђорђе Радак, Каротидна хирургија, 360 секунди самоће. – Небојша Радуновић, Од ћелије до новорођенчета. – Душица Лечић Тошевски, Рат и мир у психијатрији. – Јасмина Грковић-Мејџор, Обрасци заклинања у историјској перспективи: лингвистички и когнитивни увиди. – Миро Вуксановић, Балада о најдужој речи. – Коста Чавошки, Слава и бесмртност. – Часлав Оцић, Крај рада или ново ропство? – Михаило Војводић, Берлински конгрес – после тридесет година (српски поглед). – Петар Омчикус, Изложба слика. Радне биографије.

Василије Ђ. Крстић, Ивана Б. Спасовић, *Друштва свога доба*

– Београд 2016, стр. 183, 24 цм.

Друштво српске словесности. Српско учено друштво.

Светлост у развоју друштва: прошлост, садашњост и будућност

– Београд 2016, стр. 204, 24 цм.

Зоран В. Поповић, Двојна природа светлости. – Зоран Кнежевић, Читање светлосног кода. – Љупчо Хациевски, Извори светлости – од ватре до ласера и органских светлосних диода. – Д. Пантелић, А. Крмпот, Д. В. Стојановић, М. Д. Рабасовић, С. Ђурчић, С. Савић-Шевић, В. Лазовић, Д. Павловић, Светлост на крилу лептира. – Зора Дајић Стевановић, Марина Мачукановић-Јоцић, Драгана Ранчић, Светлана Аћић, И. Шоштарић, Илинка Пећинар, Биљке и светлост: осветљавање. – Павле Р. Анђус, Светлост за биологију и медицину или о дометима ласерске микроскопије. – Бранислав Јеленковић, Како искривити, завртети и увезати светлост. – Дејан М. Гвоздић, Фотони: маратонци информационо-комуникационе ере. – Александар Радојевић, Милан Радојевић, Значење светлости у архитектури. – Јована Петровић, Марија Д. Ивановић, Примена сензора на бази решетки у оптичким влакнима у медицинској дијагностици. – Бојан Арбутина,

Потрага за остацима супернових у оближњим галаксијама. – Стефан Стаменковић, Вера Стаменковић, Дуња Бијелић, Милена Милошевић, Употреба нових извора светлости за микроскопију у неуробиологији. – Бојан Златковић, Мешање и стварање нових фотона и стиснута светлост. – Ана Анакијев, Лумино уметност – почеци и развој. – Н. Лазаревић, З. В. Поповић, Хечанг Леи, Ч. Петровић, Примена Романове спектроскопије за детекцију сепарације фаза на нано-скали у суперпроводницима на бази гвожђа.

Водич кроз САНУ

– Београд 2016, стр. 107, 23 цм.

Кратак историјски приказ. Задачи и активности САНУ. Међународна сарадња. Организација САНУ. Чланство. Одељења САНУ. Награда САНУ. Јединице САНУ. Фондови, задужбине и фондације Српске академије наука и уметности. Издавачка делатност. Институти САНУ. Локација.

Гени и геном

– Београд 2016, стр. 101, 24 цм.

Милена Стевановић, Успон и достигнуће геномике. – Душанка Савић-Павићевић, Анатомија и физиологоја генома – шта смо научили у геномској ери? – Ивана Новаковић, Нела Максимовић, Валерија Добричић, Владимир С. Костић, Варијабилност у наследној основи човека: значај и примена у студијама асоцијације и у дијагностици. – Соња Павловић, Година 2020: персонализована медицина у пракси. – Мелита Видаковић, Однос између генетике и епигенетике – научни изазови у будућим фундаменталним и транслационим истраживањима.

Одељење за математику, физику и гео-науке

Bulletin, Tome CXLIX

Classe des sciences mathématiques et naturelles. Sciences mathématiques. No 41

– Belgrade 2016, pages 123, 24 cm.

М. Kostić: Abstract degenerate multi-term fractional differential equations with Riemann-Liouville derivatives. – I. Gutman, On two degree-and-distance-based graph invariants. – V. Rakočević, From Fredholm operators to fixed point theory. – D. Cvetković, Three examples of a ground-breaking impact of the variable neighborhood search on investigations in graph theory. – М. Kostić, S. Pilipović, D. Velinov, Degenerate C-distribution semigroups in locally convex spaces.

Одељење хемијских и биолошких наука

Посебна издања DCLXXVII, књига 8

– Београд 2016, стр. 393, 24 цм.

Георг Џукић, Тања Д. Вуков, Милош Л. Калезић, *Фауна репатих водоземаца Србије*

Научни скупови CLVII, књига 7

– Београд 2016, стр. 194, 24 цм.

Минерални ресурси никла у Србији и утицај на животну средину

Реч академика Николе Хајдина, председника САНУ. Реч академика Марка Анђелковића. Реч академика Видојка Јовића: Експлоатација никла у Србији – да или не. – В. Јовић, Геохемија никла у животној средини. – Р. Ј. Јеленковић, Рудна лежишта и појаве никла у Србији. – Ж. Ј. Камберовић, Д. М. Вучуровић, Избор технологије производње никла и могући утицај на животну средину. – М. Лазић,

Ж. Кљајић, Утицај експлоатације и прераде руда никла на подземне воде. – П. Булат, З. Булат, Утицај никла на људско здравље. – В. Стевановић, Гордана Томовић, Серпентинска флора и фитоаккумуляција никла са посебним освртом на Балканско полуострво. – Б. Драшковић, Економски аспекти експлоатације необновљивих ресурса са освртом на никал. – Загорка Стевић Гојков (дискусија), Употребљивост концепта одрживи развој у локалној заједници – пример рудник никла Талвиара у Финској. – Петар Пфендт (дискусија).

Научни скупови CLX, књига 9

– Београд 2016, стр. 237, 24 цм.

Унапређење пчеларства у Србији

М. Младеновић, Пчеларство у свету и код нас. – З. Рајић, Д. Живковић, С. Јелић, Подстицајне мере Министарства пољопривреде и заштите животне средине за развој пчеларства у Републици Србији. – М. Мишчевић, Мед, извозна шанса Републике Србије. – В. Пешева, М. Младеновић, Б. Анђелковић, Стање пчеларства на Косову и Метохији. – С. Б. Рашић, А. А. Затезало, М. А. Младеновић, Нестајање пчела у свету и код нас. – Ј. М. Кулинчевић, П. С. Стојановић, Р. Н. Брчин, Р. П. Павловић, Љ. Ж. Станисављевић, Селекција медоносних пчела у Србији: Апицентар. – Плавша Нада, И. Павловић, Бабић Јелена, Н. Недић, М. Младеновић, Проблеми санације вароатозе и нозематозе. – И. Павловић, Нада Плавша, Етиологија, дијагноза и терапија заразних болести. – К. Матовић, А. Жарковић, Д. Видановић, З. Дебељак, Н. Васковић, М. Шеклер, Америчка куга пчелињег легла у југозападном делу Србије. – Р. Шовљански, Д. Инђић, С. Вуковић, Мере предострожности у заштити пчела при примени пестицида. – Д. Шкорић, З. Сакач, Сунцокрет као медоносна биљка – стварање хибрида са повећаном нектарности. – Г. Јевтић, Б. Анђелковић, З. Лугић, Ј. Радовић, М. Младеновић, Н. Недић, К. Матовић, Медоносна пчела у производњи индустријског и крмног биља. – М. Младеновић, Марина Мачукановић-Јоцић, Љубиша Станисављевић, Значај пчела у опрашивању и експлоатацији воћарских култура и других биљних врста. – Н. Недић, Ж. Тешић, Д. Милојковић-Опсеница, Карактеризација квалитета меда у циљу стварања препознатљиве робне марке. – Саша М. Милосављевић, Увођење нових техничко-технолошких решења ка добијању веће количине меда. – Бојана Бекић, Лана Настић, Сањин Ивановић, Висина и структура улагања у комерцијалне пчелињаке.

Научни скупови CLXI, књига 10

– Београд 2016, стр. 257, 24 цм.

Унапређење села у брдско-планинским подручјима Србије

Поздравне речи: академик Марко Анђелковић, генерални секретар САНУ, академик Драган Шкорић, председник Академијског одбора за село САНУ. Предговор. – Милован М. Митровић, Села и становништво у брдско-планинским подручјима Србије. – Снежана М. Јанковић, Раде Д. Јовановић, Вељко Ђ. Ђорђевић, Ана П. Богучевић, Слађан В. Станковић, Значај и улога саветодавства на унапређењу пољопривредне производње у брдско-планинским пределима Републике Србије. – Зорица Васиљевић, Д. Томић, Ј. Субић, В. Ковачевић, Финансирање пољопривреде и сеоског развоја у брдско-планинским подручјима Србије. – Ратко Лазаревић, Значај гајења говеда и оваца у одрживом развоју села у брдско-планинским регионима. – З. Кесеровић, М. Николић, Воћарство шанса развоја села – предлог мера и модела. – Ж. Илин, Н. Моморовић, Б. Адамовић, Соња Илин, Концепт развоја производње поврћа и кромпира у брдско-планинским подручјима Србије. – Милорад Н. Давидовић, Драган П. Гачић, Мирјана Шијачић-Николић, Шумски ресурси у функцији развоја руралних подручја. – П. Булат, Д. Илић, Како унапредити досту-

пност здравственим услугама становницима брдско-планинских подручја Србије? – Радош Бајић, Судбина Мирчета. – Стеван Маширевић, Душанка Стојшин Инђић, Мењати село или становништво. – Душан Ковачевић, Снежана Ољача, Жељко Долијановић, Перспектива развоја ратарске производње у брдско-планинском подручју Србије. – Александра Р. Новаковић, Јасна С. Мاستиловић, Жарко С. Кервешан, Елизабет П. Јанић Хајнал, Тања И. Радусин, Финализација биљних производа ради повећања вредности производње пољопривредних газдинстава. – Предраг М. Иконић, Татјана А. Тасић, Александра Р. Новаковић, Јованка Д. Левић, Финализација производа од меса и млека ради повећања вредности производње пољопривредних газдинстава. – Љ. Тописировић, М. Остојић, Производња аутохтоних сирева у брдско-планинским пределима. – Нада И. Видић, Сеоски туризам у брдско-планинским пределима Србије. – Мирослав С. Ивановић, Диверсификација услуга у сеоском туризму пут ка успешнијем пословању сеоских туристичких домаћинстава Западне Србије. – Бранислав Гулан, Перспективе руралних средина у Србији. Закључци.

Галерија науке и технике САНУ, број 25

– Београд 2016, стр. 36, 24 цм.

Пола века спектроскопије на Студентском тргу

Библиографије XIX, књига 4

– Београд 2016, стр. 65, 24 цм.

Марина Нинић, *Библиографија радова академика Живорада Чековића*

Биографије и библиографије, књига XV

– Београд 2016, стр. 582, 24 цм.

Живот и дело српских научника 15

Александар Николић, Атанасије Стојковић. – Радмила Гудовић, Синиша Бабовић, Биљана Срдич Галић, Илија Огњановић Абуказем. – Милосав Марјановић, Војислав Марић, Тадија Ж. Пејовић. – Душица Лечић-Тошевски, Оливера Вуковић, Владимир Ф. Вујић. – Александар Грубић, Василије Симић. – Александар М. Николић, Иван Прокић, Мирко Стојаковић. Марија Хрибшек, Бранко Раковић. – Эрне Киш, Горан Бошковић, Паула С. Путанов. – Косана Константинов, Јанко Думановић. – Снежана Бојивић, Бранислав Николић, Александар Деспић. – Мирјана Поповић-Божић, Звонко Марић. – Бранислав Боровац, Миомир Вукобратовић.

Одељење техничких наука

Научни скупови CLXIV, књига 5

– Београд 2016, стр. 184, 24 цм.

Тесла за сва времена

Зоран В. Поповић, Никола Тесла и Српска академија наука и уметности. – Драган Ковачевић, Институт Николе Тесле у Београду – развој уз уважавање традиције. – Бранимир Јовановић, Музеј Николе Тесле – како се чува и шири Теслино наслеђе. – Јован Цветић, Осамдесет година рада Друштва за ширење научних сазнања „Никола Тесла“. – Братислав Миловановић, Бранко Ковачевић, Теслина открића и делатност ЕТ(Р)АН-а у контексту развоја електротехничког инжењерства. – Зорица Циврић Флорес, Никола Тесла – од Смиљана до Њујорка. – Слободан Вукосавић, Теслино обртно поље и асинхрони мотори. – Никола Рајакловић, Дело Николе Тесле и модерни дистрибутивни и преносни системи. – Зоран Љ. Петровић, Драгана Марић, Саша Дујко, Невена Пауч, Гордана Маловић, Теслини доприноси физици плазме и јонизованих гасова у светлу данашњих сазнања. –

Дејан Б. Поповић, Комуникације без жица: од Тесле до *cloud*-а. – Душан Драјић, Теслин допринос радиотехници. – Милић Стојић, Тесла – мерна јединица магнетне индукције. – Мирослав Бенишек, Бранимир Јовановић, Идеје, истраживања, реализације и патенти Николе Тесле у области машинства. – Бранимир Јовановић, Тесла – научни и/или социјални феномен. – Зоран Николић, Електрични погони транспортних средстава од Тесле до данас.

Галерија науке и технике САНУ, број 26/I, 26/II

– Београд 2016, стр. 84+52, 24 цм.

Наука и техника: реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ, свеска 1 и свеска 2.

Одељење медицинских наука

Посебна издања DCLXXX, књига 39

– Београд 2016, стр. 24 цм.

Др Војислав М. Суботић, Доктор Владан Ђорђевић, педесетогодишњица књижевног рада 1860–1910.

Галерија науке и технике САНУ, број 27

– Београд 2016, стр. 117, 30 цм.

Великани српске медицине, поводом 175 година САНУ и 145 година СЛД 19. век и прва половина 20. века

Почеци развоја медицинских наука у Србији у 19. веку и у првој половини 20. века. Биографије знаменитих српских лекара.

Одељење језика и књижевности

Трибина Библиотеке САНУ

Година IV, број 4

– Београд 2016, стр. 303, 24 цм.

Драме 1–5 / Душан Ковачевић. – Речник појмова ликовних уметности и архитектуре. Том 1, А–Љ. – Како написати и објавити научно дело / Зоран В. Поповић. – Зборник радова Византолошког института. Књ. 50, 1–2. – Србија и Венеција (VI–XVI век) / Момчило Спремић. – Зборник радова и сажетака / 4. Конгрес Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем, Београд 20–23. новембра 2014. – Српски језик на Косову и Метохији данас: (социолингвистички и лингвокултуролошки аспект) / Митра Рељић. – Зборник института за српски језик САНУ. Књ. 2, Српски језик и актуелна питања језичке политике. – Петар С. Јовановић: истраживач у географији – прегалац у друштву. – Генетички модификовани организми: чињенице и изазови: зборник радова са научног скупа одржаног 22–23. октобра 2013. године. – Дан Библиотеке САНУ посвећен научнику, државнику и председнику Српске краљевске академије Стојану Новаковићу (1842–1915–2015). *Italy's Balkan Strategies (19th–20th Century)*. – Црквена политика Византије од краја иконоборства до смрти цара Василија I / Предраг Коматина. – Топонимија Бањске хрисовуље: ка осмишљању старосрпског топономастичког речника и бољем познавању општесловенских именословних образаца / Александар Лома. – *MIKLOSICHIANA bicentennialia*: зборник у част двестоте годишњице рођења Франца Миклошича. – Могуће стратегије развоја Србије / Часлав Оцић. – Речник српскохрватског књижевног и народног језика. Књ. 19, Оцат – петогласник. – Срби и Први светски рат 1914–1918: зборник радова са међународног научног скупа одржаног 13–15. јуна 2014. – Законик цара Стефана Душана. Књ. 4, том 1–2. – Документи о спољној

политици Краљевине Србије 1903–1914. Књ. 1–7, св. 1–42. – Између завичаја и туђине: сусрети различитих култура у српској књижевности / Светозар Кољевић. – Сто десет година Српског дијалектолошког зборника. – Др Аћим Медовић: (1815–1893): живот и дело: зборник радова с научног скупа поводом 200 година од рођења. – Ватикан и Први светски рат: 1914–1918. Књ. 1–3 / Драгољуб Р. Живојиновић. – Лингвистичка славистика: студије и чланци / Предраг Пипер. – Српски у кругу словенских језика: граматичка и лексичка поређења / Предраг Пипер.

Српски дијалектолошки зборник LXII

– Београд 2015, стр. 349, 24 цм.

Расправе и грађа. – Милош Бојиновић, Рјечник гламочког говора. – Љиљана Недељков и Бранкица Марковић, Дијалекатска лексикографија штокавског наречја (од 1818. до 2014. године). – Библиографија. – Бранкица Марковић, Сто десет година Српског дијалектолошког зборника (1905–2015) – Библиографија.

Српски дијалектолошки зборник, књ. LXIII

– Београд 2016, стр. 855, 24 цм.

Расправе и грађа.

Монографије, расправе и чланци:

Недељко Богдановић, Антопографски речник југоисточне Србије. – Татјана Трајковић, Говор Прешева. – Драгомир Козомара, Фонетске и морфолошке особине српских посавских говора између Врбаса и Украине. – Сања Зобеница, Из лексике Источне Лике (Доњи Лапац и Јошан). – Мирјана К. Илић, Тле и тело у светлу искуства с бојама у говору старопланинског краја.

Посебна издања DCLXXXII, књига 59

– Београд 2016, стр. 455, 24 цм.

Снежана Милинковић, Никша Стипчевић, *Преписка Лодовика Бекаделија, надбискупа дубровачког (1555–1560)*

Оснивачи Друштва српске словесности

– Београд 2016, стр. 97, 24 цм.

У част Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу

Владимир С. Костић, председник САНУ, Поздравна реч. – Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду, Поздравна реч. – Јасмина Грковић-Мејџор, Родољубни живот Јована Стерије Поповића. – Мило Вуксановић, Детаљи за аутопортрет Атанасија Николића. Селективна библиографија Јована Стерије Поповића. – Селективна библиографија Атанасија Николића.

Издања Библиотеке 27/I и 27/II

– Београд 2016, стр. 1011, 24 цм.

Преглед издања Српске академије наука и уметности 1999–2009.

Одељење друштвених наука

Галерија науке и технике, број 23

– Београд 2016, стр. 24 цм.

Светло и тамно. Становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век

Роми у Београду: историјат насеља и становања. Ромска насеља у Београду почетком 2000-их. Ромски стан у попису из 1991, 2002. и 2011. Побољшати становање Рома: подршка и иницијативе. Светло: позитивна решења и добре праксе.

Тамно: стамбени проблеми Рома, уједно и друштва. Напомене. Литература. Каталог експоната. Предавања. Округли сто о легализацији ромских насеља. Рецензије.

Научни скупови CLXIII, књига 37

– Београд 2016, стр. 329, 24 цм.

Наука : стање, стратегија, перспективе

Реч уредника. – Александар Костић, Поводом циклуса скупова „Стратешки правци развоја Србије у XXI веку“. – Владимир С. Костић, После образовања, наука. – Вера Дондур, Преглед стања науке у Србији. – Перо Шипка, Десет година наглог раста српске научне продукције: али шта је са њеним квалитетом? – Тибор Сабо, Наука у Србији и окружењу и њено финансирање у периоду од 2000. до 2014. године. – Зоран Љ. Петровић, Гордана Маловић, Зоран Николић, Ресурси и инфраструктура који стоје на располагању науци у Србији. – Владимир Бумбаширевић, Однос науке и високог образовања. – Душан Николић, Подела наука и њихова међусобна условљеност. – Бојан Јовић, Домаће научне публикације и скупови и њихово финансирање. – Зоран В. Поповић, Етика научног рада. – Округли сто: „Специфични проблеми науке у Србији“. – Симпозијум: „Друштвено-хуманистичке науке у Србији: стање и питање вредновања“. – Перо Шипка, Интернационализација и евалуација као изазови српске хуманистике.

Научни скупови CLXV, књ. 38.

– Београд 2016, стр. 441, 24 цм.

Одбор за проучавање националних мањина и људских права

Стање и перспективе мултикултурализма у Србији и државама региона

Предговор, Горан Башић. – Тибор Варади, Културна различитост и правна релевантност културне различитости. – Силво Деветак, Нестајање мултикултурализма подрива стубове на којима је изграђена Европска унија. – Горан Башић, Етнокултурни идентитети – политике признања и праксе опстанка. – Алпар Лошонц, Притиснути мултикултурализам. – Слободан Дивјак, Мултикултурализам и модерно право. – Вукашин Павловић, Мултикултурализам између глобализације и националне државе. – Ранко Бугарски, Језик, мултикултурализам и интеркултурализам. – Вера Клопчић, Контролни механизми за имплементацију међународних докумената за заштиту права мањина. – Зорица Мршевић, Механизми деловања интерсекционалности. – Мирјана Рашевић, Имиграција као импулс мултикултуралности у Србији? – Маријана Пајванчић, Нормативни оквир – права националних мањина, мањинска самоуправа, мултикултуралност. – Тамаш Корхец, Колективно право националних мањина на самоуправу у правном поретку Републике Србије – национални савет – *sui generis* институција између невладине организације и органа јавне власти. – Љубица Ђорђевић, Љубљанске смернице за интеграцију разноликих друштава и политичко представљање националних мањина у Србији. – Славен Бачић, Парламентарно представништво националних мањина и њихова заступљеност у другим органима државне и јавне власти у Републици Србији. – Ксенија Марковић, Улога политичких странака у процесу интеграције националних мањина у Републици Србији. – Јелена Лончар, Под којим условима мањински представници заступају интересе мањина? Анализа институционалних и културолошких фактора. – Анкица Шобот, Специфичности у погледу образовања према националној припадности и мултикултурализам у Србији. – Александра Вујић, Образовање припадника националних мањина у Војводини 2004/05–2014/15. школске године. Нада Радушки, Положај и интеграција ромске националне мањине у мултикултуралној Србији. – Синиша Таталовић, Политичко представљање националних мањина: хрватско искуство. – Светомир Шкарић, Мањинске

заједнице у Македонији: уставна и законска регулатива. – Весна Станковић Пејновић, Амбивалентност мултикултурализма у Македонији. – Зарије Сеизовић, Мирза Смајић, Особености мултикултурализма Босне и Херцеговине у пост-дејтонском периоду. – Сенадин Лавић, Босна, Бошњаци и идентитетна историја: основне црте процеса идентитетне историје. – Зоран Лутовац, Стање и перспективе мултикултурализма у Црној Гори. – Ебен Гридман, Роми у државама наследницама Југославије.

Бранислав Крстић, *Модернизација Србије градитељским законима од 1837. до 1903.*

– Београд 2016, стр. 306, 24 цм.

Одељење историјских наука

Научни скупови CLV, књига 38

– Београд 2016, стр. 426, 24 цм.

Србија и Русија 1814–1914–2014

Међународни научни скуп 13–14. октобар 2014. године

М. В. Белов, После разгрома: донесения Ф. И. Недовы из Нови Сада (1814 г.) – Е. П. Кудрявцева, Русско-сербские политические отношения в свете новой документальной публикации. – М. Анисимов, Русский консул в Сербии (1843–1849 г.) Г. И. Данилевский. – Јована Блажић Пејић, Нил Попов и Србија. – Маја Лаковић, Односима Србије и Русије у 1872. Години. – Драга Мاستиловић, Херцеговина у једном извештају Валеријана Владимировича Безобразова из 1861. Године. – А. Л. Шемякин, Об одном забютом юбилее (К 130-летию регулярных культурно-художественных связей между Россией и независимой Сербией). – Александар Растовић, Британци о Русији на основу српских дипломатских извештаја из Лондона 1885. године. – Љубодраг П. Ристић, Русија према Србији у време Намесништва (1889–1893) – (по британским извештајима). – Сузана Рајић, Србија у извештајима барона Таубеа крајем 19. века. – Владимир Стојанчевић, Дипломатско-политичка активност В. Машкова, руског генералног конзула у Скопљу, на заштити српског становништва у Косовском вилајету на почетку 20. века. – Михаило Војводић, Оцене руско-српских односа у светлу Анксионе кризе. – Милош Ковић, Руски узор Младе Босне. – Ј. В. Вишняков, Сербский фронт: от войн балканских к мировой. – Мира Радојевич, Мемоари кнеза Трубецког као извор за историју Србије у Првом светском рату. – Владислав Пузовић, Патријарх Варнава (Росић) и црквени спорови у „Заграничној Русији“. – Драгомир Бонцић, Руски емигранти наставници Београдског универзитета од 1919. до средине 20. века. А. А. Силкин, Югославянская идея и проблемы её реализации в королевстве Сербов, Хорватов и Словенцев (1918–1929 г.) – Александар Животић, Политика СССР-а на Балкану и положај Југославије (1940–1941). – Слободан Селинић, Југословенска амбасада у СССР-у 1944–1949. – политичке прилике и партијски живот. – Владимир Љ. Цветковић, Совјетски утицај на нормализацију односа Југославије са суседним источноевропским земљама 1953–1954: југословенско виђење. – Милан Гулић, Југословенско-совјетска мјешовита друштва – од наде до разочарења. – Александар Раковић, Југословенска мека дипломатија према Совјетском Савезу на примеру забавне музике током шездесетих година 20. века. – Драган Богетић, Југословенско-совјетски односи у време биполарног детанта 1971–1975. – Љубодраг Димић, Југословенски државни врх и политичка смена Никите Сергејевича Хрушчова. – Ненад Поповић, Историјски развој српско-руских економских

односа. – К. В. Никифоров, Феномен самопроглашених непризнатих држава крајем XX – почетком XXI века. – Е. Ю. Гускова, Балканские кризисы XX и XXI веков: исторические параллели.

Научни скупови CLIX, књига 39

– Београд 2016, стр. 298, 24 цм.

Манастир Студеница – 700 година Краљеве цркве

Срђан Пириватрић, Византијско-српски односи из друге половине владавине краља Милутина (1299–1321) у делима савремених цариградских историографа – прилог проучавању проблема. – Ђорђе Бубало, Неколико запажања о повељи краља Милутина за манастир Бањску. – Смиља Марјановић-Душанић, Свод српских светих у доба краља Милутина: династички култови. – Слободан Ђурчић, Краљева црква у Студеници. Символика, архитектонска концепција и реализација – улоге Данила II. – Даница Петровић, Свод српских светих у доба краља Милутина – култови архијереја и пустиножитеља. – Аксиња Џурова, Иван Патев, Хронологија култа Св. Стефана Уроша II Милутина (Светог Краља) у југозападној Бугарској. – Радомир Поповић, Ктитор и игуман према Хиландарском и Студеничком типу. – Ненад Милошевић, Бигослужбена форма у Српској Цркви у време Светога Саве. – Бранислав Тодић, Задужбине краља Милутина у делу архиепископа Данила Другог. – Предраг Пузовић, Везе манастира Студенице са Карловачком митрополијом у 18. веку. – Милка Чанак Медић, О другом студеничком ктитору. – Миодраг Марковић, Михаило Астрапа и фреске Краљеве цркве у Студеници. – Тихон Ракићевић, Богословске идеје у олтарским преградама у периоду од Немањине до Милутинове студеничке цркве. – Марко Поповић, Студеничка здања краља Милутина. – Томислав Јовановић, Синаксарско житије светог краља Милутина патријарха Данила Бањског. – Владимир Вукашиновић, Теолошко тумачење чина освећења литургијског простора код Срба у XIII и XIV веку. – Драган Војводић, Родословне представе и идеја прародитељства у манастиру Студеници. – Гордана Јовановић, Александар Јаковљевић, Антропонија области Студенице према турском попису из 1548. године. – Зоран Крстић, Права ктитора као изазов црквеном поретку. – Весна Сара Пено, Црквено појање у контексту богослужбене реформе и исихастичког покрета у 14. веку.

Вардарски зборник 11

– Београд 2016, стр. 377, 24 цм.

Љиљана Алексић-Пејковић, Митрополитско питање 1907–1910. године. – Славиша Недељковић, Побуне и покрети против реформи у Скопском пашалуку деценијама XIX века (до 1844. године). – Миле Станић, Дебарско-велешка епархија у извештајима њеног секретара 1901–1902. – Станиша Војиновић, Учитељ, публициста и национални радник Деспот С. Бацовић. – Љиљана Алексић-Пејковић, О црквеној политици у Турској после увођења уставности (хуријета). – Владимир Стојанчевић, Миладин Никачевић Симић, Наш просветно-национални рад у Македонији и Старој Србији. – Владимир Стојанчевић, Село (и мудирлук) Никодим у српско-бугарским односима од краја 19. века до хуријета 1908. године. – Милић Ф. Петровић, Политика и злочини Бугара за време Првог светског рата. – Божидар Јововић, Македонски говори у песништву Милосава Јелића. – Ђорђе Перић, Рад ђака и професора Скопске гимназије (1901) на сакупљању народних песама по Македонији. – Драгиша И. Кецојевић, Насељеници у Дорјанском срезу између два светска рата. – Станиша Војиновић, Скопски лист *Вардар* (1932–1934) – Књижевност, култура, историја. – Радомир Хаџи Петровић, In memoriam Милан Ивановић (1923–2011).

Зборник о Србима у Хрватској 10

– Београд 2016, стр. 453, 24 цм.

Војин С. Дабић, Властелинство Сирач (1695–1763). – Сњежана Орловић, Везе манастира Гомирја с Русијом у 18. вијеку. – Исидора Точанац Радовић, Реформа мреже парохија у Пакрачкој епархији током друге половине XVIII века. – Станиша Војиновић, Претплатници из Осијека и Даља на српске књиге, новине и часописе штампане од 1831. до 1850. године. – Никола Ф. Павковић, Спиридон Јовић, етнограф из 19. века, непознат у српској етнологији. – Бранко Ћупурдија, Поскочице из Дрежнице. – Ђорђе Перић, Песме српских песника у мелографским записима Владоја Берсе. – Владислав Б. Сотировић, Хрватска „правашка“ историографија и Срби. – Љубинка Тошева-Карповић, Кореспонденција Српске православне црквене општине у Ријечи са Урошем Предићем и Пајом Јовановићем 1908. године. – Василије Ђ. Крстић, Попис политички сумњивих личности с подручја Далмације, Црногорског приморја, Босне и Херцеговине у време Првог светског рата. – Вељко Ђурић Мишина, Прилози историји положаја Српске православне цркве у Хрватској после 1945. године. – Славица Гароња Радованац, Милош Шкарић: „Живот и обичаји српског народа у Лици и Крбави“. – Мирослав Јовановић, Библиографија Зборника о Србима у Хрватској.

Изложбена свеска Галерије САНУ, број 39

– Београд 2016, стр. 83, 24 цм.

Јелена, велика краљица 1314–2014. Седам векова од смрти краљице Јелене Слободан Ракетић, Слово љубве за Јелену. – Татјана Михаиловић, Сузана Новчић, Јелена, велика краљица. – Тужбалица краља Милутина.

Галерија науке и технике 24,

– Београд 2016, стр. 135, 24 цм.

Александар Кадијевић, *Византијско градитељство као инспирација српских неимара новијег доба*

Галерија Српске академије наука и уметности 137, *Свет српске рукописне књиге (XII–XVII век)*

– Београд 2016, стр. 455, 24 цм.

Смиља Марјановић-Душанић, „Радионице Молитве“ – Ђорђе Бубало, Писменост у средњовековној Српској земљи. – Милена Давидовић, Српски скрипторији од XII до XVII века. – Татјана Суботин-Голубовић, Литургијски рукописи. – Ирена Шпадијер, Стара српска књижевност и средњовековно рукописно наслеђе. – Зоран Ракић, Сликани украс српских рукописних књига од XII до XVII века.

Галерија Српске академије наука и уметности 138, *Српска академија наука и уметности 1841–2016*

– Београд 2016, стр. 181, 24 цм.

Уводна реч, Владимир С. Костић. Српска академија наука и уметности 1841–2016. Сима Ћирковић, До 1986. године. Мирослав Јовановић, Од 1986. до 2016. године. Архив Српске академије наука и уметности у Београду. Архив Српске академије наука и уметности у Сремским Карловцима. Библиотека Српске академије наука и уметности. Галерија Српске академије наука и уметности. Галерија науке и технике Српске академије наука и уметности. Из прошлости САНУ: Јован Стерија Поповић, Вук Стефановић Караџић, Катарина Ивановић, Стојан Новаковић, Иво Андрић, Јован Цвијић, Бранислав Нушић, Стеван Стојановић Мокрањац, Феликс Филип Каниц, Михаило Валтровић/Драгутин С. Милутиновић, Никола Тесла, Михаило Пупин, Милутин Миланковић, Владан Ђорђевић, Александар

Дероко, Георгије Острогорски, Драгослав Срејовић, Јован Бијелић, Љубица Марић.
Палата Српске академије наука и уметности.

Марина Нинић, Сања Степановић Тодоровић, *Српска академија наука и уметности 1841–2016, Кратка историја*

– Београд 2016, стр. 19, 24 цм.

Одељење ликовне и музичке уметности

Галерија Српске академије наука и уметности 136

– Београд 2016, стр. 160, 24 цм.

Јован Чекић, *Случај акробате Илије Димића*. – Бранко Вучићевић, Јован Чекић, *Око Димића 1895–1938*. – Ирина Суботић, *Илија Димић*

Душан Оташевић, *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици Јелена Межински Миловановић, Уметничка збирка САНУ – некад и сад. Кроз историју зграде САНУ*

– Београд 2016, стр. 168, 24 цм.

Григор Чемерски – *Догађаји и знаци земље македонске*

– Београд 2016, стр. 114, 30 цм.

Силви Нисефор, *Иван Јевтић композитор на путевима слободе*

– Београд 2016, стр. 278, 24 цм.

Огранак Српске академије наука и уметности у Новом Саду

Анали Огранка САНУ у Новом Саду, број 11 за 2015.

– Нови Сад 2016, стр. 138, 29 цм.

РЕЧ УРЕДНИКА: Зоран Ковачевић, Шта доминира понашањем савременог човека – природа или култура. ТРИБИНА: Миклош Биро, Како постати и остати ментално здрав. – Душан Иванић, Живот и поезија (Над преписком Лазе Костића). – Таско П. Грозданов, Полукласични и квантно механички методи описивања структуре, судара и интеракције са зрачењем атома и молекула. – Синиша Црвенковић, Господар формалних теорија. – Драгослав Стојиљковић, Атракција и репулзија као суштина материје – од античке филозофије до савремене науке. – Марко Бумбаширевић, Микрохируршко лечење најсложенијих стања у ортопедији и трауматологији. ГАЛЕРИЈА: Љубомир Вучинић, Јединство различитости: поводом изложбе Кристине Опарушић и Данијеле Тасић. – Сава Степанов, „Скраћена“ ретроспектива Иване Бибе Мијатовић. – Миле Игњатовић, Равница – снег и лед. – Јелена Межински Миловановић, Царство небеса: слике, мозаици, радови на папиру. – Данило Вуксановић, Конаци и коначишта Драгана Бартуле. – Петар Ћурчић, Настајање слике. – Јелена Павићевић, Фасцинације традицијом и анегдоте из сопствене прошлости. – Сава Степанов, О аутентици и поетици слика Добра Марића. – Данило Вуксановић, Изложба слика Данила Вуксановића Асистенца. ПРИКАЗИ: Јасмина Грковић-Мејџор, Славистичка обзорја Предрага Пипера. – Милан Лојаница, О речнику појмова из области ликовне и музичке уметности. – Драгољуб Којчић, Речник појмова ликовних уметности и архитектуре. – Љиљана Пешикан-Љуштановић, Вишеструки допринос европској византологији. – Зоран Кнежевић, Приказ дела Николе Коперника. – Слободан Владушић, О интернационалној теми. НАУЧНИ СКУПОВИ: Стеван Пилиповић, Душан Зорица, Механика кроз математичко моделирање.

Хроника Огранка САНУ у Новом Саду, број 5
– Нови Сад 2016, 30 цм.

Образовање за модерну пољопривреду
Зборник радова са научног скупа. Шабац, 27. мај. 2016. године
– Нови Сад 2016, стр. 172, 24 цм.

Поздравна реч академика Марка Анђелковића, генералног секретара САНУ.
– Драган Шкорић, Предговор. – Драган Шкорић, Ратко Лазаревић, *Образовање, наука и село.* – Милован М. Митровић, *Сеоске школе и образовање за модерну пољопривреду у Србији.* – Милан Гајић, *правци развоја средњешколског образовања у пољопривреди Србије – куда и како даље?* – Вера Рашковић, Вера Милошевић, Раденко Степић, Милан Глишић, Улога високог образовања у руралном развоју Србије. – Зоран Кесеровић, Жарко Илин, Јан Боћански, Предлог реформе високошколског образовања у пољопривреди Србије. – Снежана Јанковић, Слађан Станковић, Јања Кузевски, Драган Раховић, Ведран Томић, Улога и значај трансфера савремених знања од истраживача до образовних институција и пољопривредних произвођача. – Петар Булат, Стефан Мандић-Рајчевић, *Образовање за безбедан и здрав рад у савременој пољопривреди.* – Данило Томић, Бисерка Комненић, *Изазови високог образовања за пољопривреду у друштву и економији заснованих на знању.* – Драган Шкорић, Закључци са научног скупа.

Округли сто
Наука и друштво, свеска 5
Српска књижевна критика и есејистика данас
– Нови Сад 2016, стр. 126, 24 цм.

Стеван Пилиповић, Поздравна реч. – Мирко Вуксановић, Уреднички уводник.
– Милан Радуловић, *Књижевна критика и српска културна идеологија данас.* – Саша Радојчић, *Савремени српски есеј.* – Марко Паовица, *Стари и нови мисионари.* – Соња Веселиновић, *Критичари и критика у српским књижевним часописима данас.* – Игор Перишић, *Од Александра до Александре.*

17. СЛУЖБА АКАДЕМИЈЕ

Током године Служба САНУ је успешно и благовремено извршавала све стручне, административно-техничке, финансијске, правне, опште и остале послове за потребе Академије.

Служба је такође остваривала успешну и благовремену сарадњу са државним и другим органима, како у административном тако и у стручном делу. Приликом реализације активности на пројектима, чланови САНУ имали су пуну подршку запослених у Служби Академије.

Радам Службе САНУ са места управника послова од 3. октобра 2016. године руководио је др Бојан Бугарчић.

Појединачне активности сектора Службе Академије дате су у оквиру извештаја о раду јединица и сектора Академије.

Архив у Београду

У Стручном савету Архива дошло је до једне промене. На место преминулог академика Драгољуба Живојиновића именован је академик Гојко Суботић. У радној јединици током протекле 2016. године, није било промена.

Своје фондове Архив је обогатио следећим аквизицијама: од г. Животија Ђорђевића више његових радова у рукопису о разним темама из прошлости Срба (ул. инв. бр. 1531); од академика Василија Крстића: Штампани проглас цара Фране Јосифа о установљењу Намесничког већа за Далмацију, Хрватску и Славонију; Смртваницу Тријанонске Југославије (ксерокс копија); писмо Александра Шарића од 6. новембра 1944. Душану Недељковићу, председнику Комисије за утврђивање ратних злочина (ксерокс копија); преписку и разна документа академика Крстића (ул. инв. бр. 1532); од госпође Гордане Радојчић Костић, два индекса, Ђорђа Тасића с Београдског универзитета, из 1913/14. године, и Катарине Сретеновић са Скопског универзитета, из 1922/23. године, с потписима Богдана Поповића, Јована Радонића, Бранислава Петронијевића, Радослава Грујића, Симе Тројановића и Бранка Гранића (ул. инв. бр. 1533); од г. Данила Крстајића, из Београда, преписку која се односи на његово кажњавање по основу ИБ-а (ул. инв. бр. 1534); од академика Драгослава Михаиловића, списак Голооточана (ул. инв. бр. 1535); од госпође Јасмине Јанковић, из Београда, компакт-диск *Композитори српског романтизма* (ул. инв. бр. 1536); од г. Бориса Јовића, из Београда, његов дневник и друге списе из времена његовог активног бављења политиком (ул. инв. бр. 1537); од академика Владе Стругара, списе из његове рукописне заоставштине (ул. инв. бр. 1538); од госпође Наталије Глигорић, из Београда, рукопис њеног деде Данила Тунгуза Перовића, *Истребљење Срба у Херцеговини 1914. и 1941.* (ул. инв. бр. 1539); од непознатог сакупљача: новински прес-клипинзи о САНУ из 1973. године (ул. инв. бр. 1540); од новинара и публицисте г. Радована Поповића, ксеркос копије *Дневнички записи академика Владимира Дедијера* из 1953, које је понудио ревији „Интервју“, али их она није објавила (ул. инв. бр. 1541).

Кабинет за медале ове године обогатио је с 12 нових плакета, повеља и диплома. Приручна библиотека Архива обогатила је са 47 нових књига, зборника, часописа и изложбених каталога.

Знатан део времена архивисти Архива утрошили су на разне послове који су се тицали неких манифестација везаних за обележавање 175. годишњице САНУ. Вршили су избор докумената који су изложени на изложби *Свет српске рукописне књиге, САНУ 1841–2016.* и *Великани српске медицине.* Уступили су материјал Радио-телевизији Србије, која је за емисије о САНУ снимала архивску грађу о Милутину Миланковићу, Михаилу Валтровићу, Стевану Мокрањцу и Стојану Новаковићу.

Архивиста М. Станић је за изложбени каталог написао краћи историјат Архива САНУ. М. Јовановић је за исти каталог написао текст о историјату САНУ од 1986. до 2016. а за симпозијум о историјату академијиних одељења припремио је текст о Одељењу историјских наука. Др Ивана Спасовић је са академиком Василијем Крстићем коаутор књиге *Друштва свога доба.* Драгослав Опсеница, пензионисани архивиста Архива САНУ, М. Станић и академик Крстић су поводом обележавања 175. године САНУ припремили за штампу књигу *Водич кроз Архив Српског ученог друштва.* Уз све ове послове архивисти су архивистички обрадили све новоприспеле аквизиције мањег обима. М. Јовановић започео је сређивање рукописне заоставштине академика Васе Чубриловића, а Б. Масалушић ради на сређивању личног фонда Драгољуба Јовановића. Архивиста М. Станић према потреби помаже дописном члану Злати Бојовић у сређивању грађе у Кабинету за дубровачке студије покојног академика Мирослава Пантића.

Током протекле године у Архиву је радило 203 истраживача, од којих 13 из иностранства, с 981 посетом. За њихове потребе снимљено је 9.500 ксерокс копија и 4.981 скенираних страна архивске грађе.

Архив САНУ у Сремским Карловцима

У Архиву САНУ у Сремским Карловцима у сталном радном односу су и даље три радника, иако су била дата обећања за једног недостајућег радника на радном месту спремаице и за једно стручно, високообразовано лице за рад на дигитализацији архивских фондова и библиотеке. Поред тога, осећа се потреба за још једним висококвалификованим радником (историчарем), који би био запослен на одређено. Архиву су ови кадрови преко потребни, с обзиром на то да троје радника опслужује велики број стално присутних истраживача.

И поред недостатка радника, присутни радници успевају да одговоре постављеним задацима, прилагођавајући се условима и новонасталој ситуацији, тако да се за сада то не одражава на редован рад и квалитет услуга који се пружа истраживачима. Такође, то се не одражава и на чување и одржавања архивске грађе, иако је делове грађе, која је у лошем стању, потребно слати у Библиотеку Матице српске на заштиту. Издвајање ове грађе јесте посебан задатак за који је потребно обезбедити одговарајућа средства и, у вези с тим, утврдити одговарајуће процене и приоритете.

У последњих неколико година Архив се технички солидно опремио, тако да смо, захваљујући ангажовању председника САНУ академика Владимира Костића, добили скенер за рад са документима А3 формата. Такође, настављају се активности и са измештањем архивске грађе по фондовима из старих, дотрајалих архивских кутија у нове. Нови метални ормар, у којем је смештена Збирка планова и скица, током године је допуњаван. На жалост, Архиву још није враћен микрофилмовани материјал, тачније 66 микрофилмова из Задарског архива, над којим је извршена конзервација, али није завршена дигитализација исте. Ради се о значајној грађи везаној за живот српског народа у Далмацији. У скороје време очекујемо завршетак дигитализације и приступ заинтересованих истраживача истој.

Напорима и залагањем свих запослених остварени су веома добри резултати у раду Архива током године. У Архиву се истраживачким радом бавило 74 истраживача, од тога 7 странаца. Истраживања су била разноврсна и обухватала су различите теме: историју српског народа од XVIII до XX века, историју Српске православне цркве и српских манастира, историју српске уметности од XVIII до XX века, историју насеља, места, села и миграција становништва, Први светски рат 1914–1918, Сремске Карловце у Другом светском рату, литургијски живот и теологију у Карловачкој митрополији, историју Срба у Румунији, школство у Карловачкој митрополији, Српски народни покрет 1848–1849, реституцију имовине, историју породица, фрушкогорске манастире, руску емиграцију итд.

Истраживачи су у Архиву провели укупно 230 дана, за њихове потребе фотокопирано је 1326 страна, начињено је 20.189 снимака и 268 скенирања. Истраживачима је, такође, у личним и телефонским контактима и путем мејла Архива, а ради бржег, економичнијег и квалитетнијег истраживања, пружена сва помоћ. Библиотека Архива увећана је за 144 књиге, тако да је данашње (ново) стање у библиотеци 4218 књига.

Архив и надаље наставља активну сарадњу са Матицом српском, Вуковом задужбином, Музејом Војводине, Градским музејом Новог Сада и са Огранком у Сремским Карловцима на разним пројектима и изложбама као што су: *Српски биографски речник*, *Српска енциклопедија*, *Српска академија наука и уметности (1841–2016)*.

Архив су у току године посетили многи значајни истраживачи. Посебно бисмо истакли посету делегације Српске и Руске православне цркве Архиву, коју су предводили епископ сремски господин Василије и епископ кронштатски господин Назарије. Том приликом гости су упознати с богатом грађом и радом Архива.

Архив је активно био укључен у прославу обележавања 175-годишњице САНУ, како на централној изложби у Галерији САНУ у Београду, тако и у пратећем програму, у којем је био видно представљен у пратећем материјалу институција САНУ.

Извршени су сви редовни послови одржавања простора Архива, као и сви административни, дактилографски и други стални и повремене послови.

Библиотека

Увод

Библиотека Српске академије наука и уметности радила је у складу са Законом о Српској академији наука и уметности, Законом о библиотечко-информационој делатности, Законом о старој и реткој библиотечној грађи, Правилником о раду Библиотеке САНУ и важећим међународним стандардима. Према Закону о библиотечко-информационој делатности Библиотека САНУ је један од пет носилаца библиотечко-информационог система Републике Србије.

Важно је одмах истаћи да је у децембру 2016. године започето реновирање просторија БСАНУ на међуспрату.

Управљање

Према Статуту САНУ, рад Библиотеке надгледа генерални секретар САНУ академик Марко Анђелковић.

Радам Библиотеке САНУ руководи управник, академик Миро Вуксановић. Рад Библиотеке прати Стручни савет Библиотеке који ради у следећем саставу: академици Милосав Тешић (председник), Јованка Калић, Никола Јанковић, Федор Хербут, Радоје Чоловић, Данило Баста, Милена Стевановић, Миро Вуксановић и дописни члан Велимир Радмиловић. На предлог Стручног савета, Извршни одбор САНУ прихватио је Извештај о раду Библиотеке САНУ у 2015. години и Програм рада Библиотеке САНУ у 2016. години. Председништво САНУ усвојило је оба документа.

Делатност

Послове у Библиотеци САНУ обавља тридесет четворо запослених распоређених у шест одељења (један мање у односу на претходну годину). Запослени су се трудили да одговоре на све захтеве корисника и да побољшају квалитет и доступност информација о фонду. У раду су се руководили плановима својих одељења и подносили су месечне извештаје о раду. Стручни послови у Библиотеци нормирани су на дневном или месечном нивоу где је то било могуће.

Заменик управника БСАНУ Данка Кужељ учествовала је на стручно-научном скупу Библиотекет одржаном у Крагујевцу од 26. до 28. маја. Руководилац Одељења за набавку и размену Милена Цибин присуствовала је тродневној конференцији о COBISS-у у Марибору од 21. до 23. новембра. Библиотекар Милица Чолаковић је током јуна обавила стручну и студијску праксу у Културном центру Србије у Паризу.

Осим својих редовних послова, запослени у БСАНУ су, у сарадњи са другим службама САНУ, обављали и следеће послове: учешће у раду комисија за јавне набавке, пописних комисија, учешће у припреми изложбе у Галерији САНУ, преводјење, лектура и коректура докумената за потребе Председништва и ИО САНУ, замењивање администратора електронске мреже САНУ, аудио-видео снимања скупова у САНУ, рад у магацину издања САНУ итд.

Узајамни каталог (COBISS.SR)

Библиотека САНУ је према Закону о библиотечко-информационој делатности један од пет носилаца јединственог библиотечко-информационог система Републике Србије.

Библиотека САНУ је током године у узајамном каталогу креирала 3.868 записа, а из њега је преузела 5.378 записа, па је тако укупан број записа у бази COBISSANU 42.385.

Дигитализација

Током године Сектор за дигитализацију није дигитализовао старе и ретке књиге. У Библиотеци је за потребе чланова САНУ и корисника Библиотеке САНУ дигитализовано укупно 3.817 страна разноврсне грађе.

Набавка, размена

Библиотека САНУ је у 2016. години приновила 4.927 свезака монографских и периодичних издања. Из размене је стигло 3.179 јединица, а као поклон су примљене 1.262 јединице грађе. Библиотека је и ове године бирала публикације из откупа Министарства културе и информисања, па су на тај начин набављене 584 публикације за фонд и још 825 примерака за размену укупне вредности 1.162.740,32 динара. Купљен је мали број периодичних и монографских публикација. Дезидерати су набављани преко размене.

Значајни дародавци Библиотеке били су Филолошки факултет, Институт за књижевност и уметност, Службени гласник и др.

За размену и поклон партнерима у земљи и иностранству припремљене су 7.664 публикације.

Редовно је ажурирана база размене и након ревизије угашено је 9 размена. Успостављена је 1 нова размена. У бази се тренутно као активно води 770 институција.

Одељење за набавку и размену публикација унело је у COBISSANU податке о партнерима и спискове институција у сегменту *COBISS3/Nabavka*. Одељење је радило и на дефинисању недостатака и проблема у раду у том сегменту програма. У Одељењу је креирано укупно 1.120 записа, а преузето 1.577 записа за монографске публикације. Инвентарисано је 1.688 бројева периодике.

Радни састанци су одржани са колегама из Баварске националне библиотеке (Минхен), *Uni Press*-а и Бошњачког института (Сарајево), *Serbica Books*-а (Торонто), NUK (Љубљана), Конгресне библиотеке (Вашингтон), Библиотеке МАНУ (Скопље).

Поред редовних, обављани су и други послови: учешће у раду Комисије за поклоне и Комисије за ревизију и отпис грађе, обука колегиница за пријем грађе, допремање публикација за фонд Библиотеке и за размену итд.

Стара и ретка књига и посебни фондови

Одељење старе и ретке књиге и посебних фондова активно је обрађивало 9 легата: Бранка Ћопића (ПБ 31), Милана Дединца (ПБ 37), Милутина Миланковића (ПБ 4), Милана Јовановића-Батута (ПБ 2), Виктора Новака (ПБ 11), Мирољуба Тодоровића (ПБ 19), Војислава Мишковића (ПБ 7), Милана Будимира (ПБ 12) и Динка Давидова (ПБ 38). Завршена је обрада легата Милутина Миланковића (ПБ 4) и Милана Дединца (ПБ 37). Библиотекари Одељења за обраду публикација, Одељења за набавку и размену и Библиографског одељења обрађивали су легате Мирослава Пантића (ПБ 18), Данила Киша (ПБ 30) и Драгослава Михаиловића – *О Голом отоку* (ПБ 39). У септембру је од породице преузета књижна заоставштина покојног академика Борислава Јовановића. Књиге које буду одабране за фонд биће чуване као целина под сигнатуром ПБ 40.

За фонд посебних библиотека креирано је или преузето из узајамне базе укупно 2.223, од чега су запослени у Одељењу креирали 1.150 записа, преузели

952, допунили 989, каталогизирали 1.151, доделили 1.471 УДК број и израдили 1.558 предметних одредница. Инвентарисали су укупно 2.526 јединица грађе.

Запослени у овом одељењу, поред свог основног посла, обављали су и следеће послове: припрема документације за два пројекта за конкурсе Министарства културе и информисања за 2016. годину, припрема и слање на корицење 242 примерка из легата Милутина Миланковића, Милана Јовановића-Батута и Васка Попе, припрема за штампу 5. броја годишњака *Трибина Библиотеке САНУ*, рад у Комисији за пријем поклона, у Комисији за ревизију и отпис грађе, замене у читаоници итд.

Корисницима је за рад у читаоници или за потребе изложбе поводом 175 година САНУ издато укупно 220 публикација из фонда старе и ретке књиге.

Библиотека САНУ је ове године имала више организованих посета и телевизијских снимања у легатима.

Због недостатка финансијских средстава за фонд старе и ретке књиге ни ове године није купљен ниједан наслов, али је фонд старе и ретке књиге увећан за 23 књиге које су из општег фонда, који се ретроспективно електронски обрађује, прикључене фонду старе и ретке књиге. Након што се утврдило да публикације припадају старим и ретким књигама, измене у јавном, интерном и топографском каталогу као и у књизи инвентара су уредно унете.

Обрада текућег фонда

Од текућег фонда (приновљене публикације и ретроспектива) укупно је обрађен 5.551 запис за монографске публикације и 18 записа за серијске публикације, креирано је 2.077, а преузето 3.962 записа, каталогизирано је 1.529 записа и додељено је 1.450 УДК бројева и 1.301 предметна одредница.

Када је реч о некњижној грађи, комплетно је обрађено 10 записа, креирано је 137, каталогизирано 137 и преузето 8 записа, додељено је 158 УДК бројева и 161 предметна одредница.

У Одељењу за обраду публикација укупно је обрађено 2.450 приновљених монографских публикација (без заостатака), 3.727 монографских публикација (из ретроспективе) и 18 наслова приновљених серијских публикација. Обрађена су и 132 наслова серијских публикација из старог фонда и инвентарисана 2.253 појединачна броја (ретроспективна обрада). Креирано је укупно 1.059 записа, преузето 2.668, инвентарисане су 3.944 монографске публикације, каталогизирано је 1.626 јединица, додељено 1.670 УДК бројева и 1.509 предметних одредница.

Запослени у Одељењу били су ангажовани и на другим пословима: замена библиотекара у читаоници и каталогу, рад у Комисији за ревизију и отпис грађе, обука колегиница из читаонице за рад у електронском каталогу итд.

Обрада издања САНУ

Сва издања САНУ пристигла у току године инвентарисана су и формално и садржински обрађена, укључујући монографије, бројеве периодике, аналитику и сепарате. У 2016. години приновљено је укупно 79 јединица монографске и периодичне грађе и 162 сепарата. У бази *COBISSANU* креирано је 336, а преузето 25 аналитичких записа, каталогизиране су укупно 443 јединице грађе, додељено је 936 УДК бројева и формирано је 918 предметних одредница. Комплетно је обрађено (допуњено и редиговано) 816 записа.

Библиографије

У току године урађено је укупно 5.368 библиографских јединица. За *Годишњак САНУ СХХII* урађене су библиографије новопримљених дописних чланова САНУ: Слободана Б. Марковића, Владимира Ракочевића, Милоша Ђурана, Вели-

мира Попсавина, Милорада Бојића, Слободана Вукосавића, Беле Балинта, Марка Бумбаширевића, Горана Станковића, Злате Бојовић, Милована Данојлића, Славенка Терзића, Миодрaга Марковића и Светислава Божића. Урађена је допуна поглавља *Састав Академије и Преминули чланови*.

За *Годишњак СХХIII* започет је рад на допуни библиографија 15 ново-изабраних редовних чланова и настављен рад на библиографији дописног члана Милована Данојлића.

Завршене су јубиларне библиографије академика Љубомира Симовића и Драгослава Михаиловића, по новој концепцији, са литературом. Започет је рад на јубиларним библиографијама академика Гојка Суботића, Војислава Становчића, Момчила Спремића (у Одељењу за обраду публикација) и Николе Тасића (у Одељењу за информације и услуге читаоцима).

Урађени су регистри и ревизија и коректура *Прегледа издања САНУ 1999–2009*.

Одељење је наставило са прикупљањем и обрадом документације о члановима ДСС, СУД, СКА и САНУ и са пружањем информација о њима. Из фототеке је у електронској форми издато 1.056 фотографија чланова САНУ и њених претходника, а примљено је 5 нових фотографија и у досијеима је забележено 6 потписа.

У бази *COBISSANU* преузета су и креирана укупно 84 нова записа (за ПБ 39).

Запослени из Одељења су учествовали и у следећим пословима: замена библиотекара у читаоници и каталогу, рад у Комисији за ревизију и отпис грађе, припрема података о члановима САНУ за разна издања САНУ, сарадња са одељењима САНУ приликом припреме историјата одељења итд.

Коришћење

У Библиотеку САНУ учлањено је 213 нових корисника и продужено је више од 300 чланских карата. Читаоница је имала више од 4.750 посета, а каталог око 2.150. У читаоници је дато на коришћење 9.300 монографија, 4.300 бројева часописа и око 600 приручника. За потребе академика и других корисника, фотокопирано је 9.900 страна. За чланове САНУ и сараднике института САНУ скенирано је 210 и фотокопирано 895 страна. Корисницима је за рад ван Библиотеке издато 629 наслова. У оквиру међубиблиотечке позајмице, Библиотека САНУ је од Библиотеке Матице српске и Народне библиотеке Србије позајмила 10 наслова, а другим библиотекама је издато 5 наслова.

Током лета је урађена ревизија приручника у читаоници.

Корисници Библиотеке САНУ свакодневно у читаоници имају бесплатан приступ бази *CoBSON*. Финансиран од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, тај пројекат чини доступним преко тридесет пет хиљада страних научних часописа и књига у електронском облику, у целини.

Технички су обрађене све новоприспеле књиге (5.159 примерака). Настављен је рад на обради референтне збирке Библиотеке. За фонд референтне литературе у бази *COBISSANU* креирано је 12 нових записа, преузето 53, каталогизирано 13, док је класификовано 14 записа; додељено је 28 УДК бројева и 18 предметних одредница; допуњено је 55 записа, а инвентарисано је 57 јединица грађе.

У холу Библиотеке постављено је 7 пригодних изложби посвећених годишњицама рођења, као и једна тематска: Милош Мацура (1916–2005); Бого Графенауер (1916–1995); Антоан Меје (1866–1936); Драгољуб Дража Павловић (1866–1920); Иван Кукуљевић-Сакцински (1816–1889); тематска изложба „Византија – свет промена“ (за Међународни конгрес византолога); Александар Андрић (1816–1876); Ђорђе Малетић (1816–1888). Аутор изложби је Маријана Пешић.

Смештај

Одељење библиотечких фондова и техничких послова старало се о смештају и чувању фонда Библиотеке и о издавању публикација корисницима, као и о одржавању просторија Библиотеке САНУ.

Настављајући рад на сређивању магацина, запослени у Одељењу су преместили публикације с полица у дужини од 250 метара.

Књижничари су на место уложили и вратили 13.437 примерака, од тога 4.082 нове књиге. Корисницима је за рад у читаоници издато 4.036 свезака монографских и серијских публикација, а запосленима су за рад издате 4.543 свеске. Корисницима је за рад ван Библиотеке издато 629 књига.

За поклон библиотекама у Србији, а највише у Крагујевцу, спаковане су књиге у 65 кутија, а спакована је и једна метална кутија музејског примерка издања САНУ. Књижничар из Одељења је помагао у магацину Издавачке службе САНУ. Руководилац Одељења, као редактор, радио је допуну записа у бази COBISSANU.

Припремљени су за редовно корићење дневни лист *Политика* и недељник *НИН*.

Трибина Библиотеке САНУ

Уредник Трибине БСАНУ је управник Библиотеке САНУ академик Миро Вуксановић. Стручни сарадник Трибине је Стасја Церовић. У припреми трибина учествовали су и запослени из Одељења за обраду публикација и Одељења за информације и услуге читаоцима.

У 2016. години одржане су двадесет две трибине Библиотеке САНУ. Приказано је 29 наслова чланова САНУ, издања САНУ и института и центара чији је САНУ оснивач. Ови наслови су објављени у 33 свеске. На Трибини су говорили академици, професори универзитета, књижевни критичари и књижевници (укупно 75 говорника). Трибина је имала око 2.400 посетилаца.

Израђено је и послато око 7.500 позивница. Послат је и велики број електронских позивница. Трибина се редовно оглашава у суботњем Политикином „Културном додатку“. Настављена је сарадња са преко 20 новинара из различитих медијских кућа. У штампаним и електронским медијима објављено је више десетина чланака посвећених Трибини БСАНУ. У сарадњи са Сектором за дигитализацију, обезбеђено је видео-снимање и фотографисање сваке трибине. Снимци се чувају у архиви Трибине.

Издања

Издања Библиотеке САНУ излазе у оквиру Академијиних серијских публикација. Уредник издања Библиотеке је управник Библиотеке академик Миро Вуксановић.

У 2016. години је изашао четврти број годишњака *Трибина Библиотеке САНУ*. Рецензенти су академици Нада Милошевић-Ђорђевић и Предраг Пипер. Припремљене су за штампу јубиларне библиографије академика Драгослава Михаиловића и Љубомира Симовића, а рецензент је академик Миро Вуксановић. Такође су за пети број годишњака *Трибине Библиотеке САНУ* прикупљени и припремљени за штампу текстови изговорени на трибинама у току године.

Преглед издања: 1999–2009 ауторке Биљане Јовановић биће објављен у серији *Издања Библиотеке* бр. 27. Аутори рецензија су академици Предраг Пипер и Нада Милошевић-Ђорђевић.

Уговори, конкурси, споразуми, донације

Библиотека САНУ је у 2016. години учествовала на конкурсима Министарства културе и информисања са два пројекта, и Министарство је донело одлуку да оба пројекта подржи. Први пројекат је поднет на конкурс Министарства културе и информисања за суфинансирање пројеката из области библиотечно-информационе делатности у 2016. години. Циљ овог пројекта је био обезбеђивање средстава за рад Библиотеке у систему *COBISS.SR* у износу од 1.000.000,00 динара. Библиотека САНУ је други пројекат пријавила у оквиру конкурса из области заштите, очувања и презентације старе и ретке библиотечке грађе и одлуком Министарства културе и информисања одобрена су јој средства у износу од 500.000 динара. Оба пројекта су у потпуности остварена.

Финансије

За редовно пословање Библиотеке САНУ у 2016. години одлуком Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности предвиђено је да се издвоји 1.600.000,00 динара. Предвиђена сума је уплаћена Библиотеци САНУ и утрошена је, највећим делом, за поштанске трошкове (слање публикација у размену и царина), за трошкове сервисирања рачунарске опреме, претплате за часописе, куповину стране референтне литературе и лампи за рад корисника у читаоници.

Библиотека САНУ је преко конкурса обезбедила додатних 1.500.000,00 утрошених на лиценце за рад у систему *COBISS*, на набавку опреме за рад у том систему и на корицење публикација из легата Библиотеке САНУ.

Захваљујући уласку у систем откупа публикација Министарства културе и информисања, Библиотека САНУ је прибавила најновија домаћа издања у вредности од 1.162.740,32 динара.

Библиотека САНУ је у другој половини 2016. године, из буџета САНУ, добила додатних 3.450.000,00 динара за потребе реновирања и сређивања просторија на међуспрату.

Реновирање просторија Библиотеке САНУ

Када је 1948. године донета одлука о пресељењу Академије из зграде у Бранковој улици бр. 15 у палату у Кнез Михаиловој 35, одлучено је да у њу буде пресељена и Библиотека Српске академије наука. За њен смештај одређен је простор на међуспрату Академијине палате, али не у обиму који данас заузима Библиотека САНУ.

Пројектант адаптације и унутрашњег уређења био је архитекта Григорије Иванович Самојлов. Половином 1950. године почели су радови на сређивању фонда Библиотеке и припреме за пресељење, а Библиотека је свечано отворена 18. октобра 1952. Тада је пресељено око 220.000 свезака. Намештај у Библиотеци рађен је по нацртима Г. И. Самојлова. Библиотека САН је радила у просторијама које су јој тада додељене све до проширења магацинског простора, које је уследило поводом прославе 130 година од њеног постојања, 1972. године. Тада је извршена адаптација магацина, који је подељен на три нивоа.

Од усељења БСАНУ у садашње просторије 1952. године па до данас, једини радови који су извођени јесу адаптација магацина 1972. године и кречење каталога и читаоница 1986. године. После вишегодишњих неуспешних покушаја и стално понављаних захтева, Библиотека САНУ је са задовољством примила одлуку Извршног одбора са XX седнице, одржане 14. јула 2016. године, да се за послове уређења просторија Библиотеке САНУ издвоји 2.500.000,00 динара.

У складу са својим годишњим програмима рада из претходних година, Библиотека је донела одлуку да су приоритетни радови на сређивању паркета и

молерско-фарбарски радови у њеним просторијама на међуспрату. Сprovedен је поступак јавних набавки за наведене радове и за обе врсте посла је изабрана фирма „Техноинжењеринг“ из Новог Сада. Радови су започели 1. децембра и завршени су у предвиђеном року. Дипл. инж. Слободан Церовић је израдио премер и прерачун за потребе састављања понуде за јавне набавке и ангажован је да обави стручни надзор над радовима, с посебном пажњом за очување аутентичности ентеријера.

Радови су обухватили сређивање паркета површине 550 м². Постојећи паркет је сачуван где год је то било могуће, док је Сала академика покривена новим паркетом. Затим се приступило молерско-фарбарским радовима. Оштећења на зидовима и плафонима су била велика, те су и припреме површина за кречење трајале дуже од очекиваног. Молерски радови су извођени на површини од 1.684 м². Сређена је столарија (површине 148 м²), 34 радна стола и три пулта у каталогу и читаоницама (укупне површине 90 м²).

Током наведених радова, исечени су сви сувишни каблови у просторијама БСАНУ и купљене су нове телефонске кутије. Истовремено су проверене електроинсталације у читаоницама и радним просторијама.

У децембру је Библиотека САНУ поднела Извршном одбору САНУ молбу за обезбеђивање додатних средстава за довршетак радова на уређењу просторија, процењених на износ од 950.000 динара. ИО САНУ је на XXXIII седници од 15. децембра 2016. године одобрио тражена средства и омогућен је наставак и завршетак радова у јануару следеће године.

Сви наведени радови, у укупној вредности од 3.450.000,00 динара, обављени су тако да је постојећи ентеријер Библиотеке остао у потпуности очуван.

Закључак

Библиотека САНУ се у 2016. години руководила Програмом рада за 2016. годину и основама Стратегије развоја и рада Библиотеке у 2012. и наредним годинама, а све у складу са Правилником о раду Библиотеке САНУ. Библиотека САНУ је у 2016. години успела великим делом да оствари програм рада за ову годину и да знатно побољша услове рада корисника и запослених.

Галерија

I   *Изложбена и издавачка делатност*

Реализоване изложбе и штампани каталози

1. Илија Димић

23. децембар 2015 – 13. март 2016.

После поздрава заменика управника Галерије САНУ Јелене Межински Миловановић, поздравну реч је одржао председник САНУ академик Владимир С. Костић, а изложбу је отворио др Јерко Денегри.

Број посетилаца: 18.794 (од тога 13.359 посетилаца у 2016).

Аутор изложбе: Душан Оташевић.

Изложба је организована у сарадњи са Фондацијом *Колекција Трајковић*, а финансијски су је подржали и Министарство културе и информисања Републике Србије и Секретаријат за културу града Београда.

Штампан је каталог – монографија број 136 у серији *Галерија Српске академије наука и уметности*: Група аутора, *Илија Димић*, Београд 2016; са текстовима Јована Чекића (*Случај акробате Илије Димића* на српском и енглеском језику), Бранка Вучићевића и Јована Чекића (*Око Димића: 1895–1938*), Ирине Суботић (*Илија Димић – репринт каталога изложбе у Галерији Себастиан*), Владимира С.

Костића (*Реч на отварању изложбе*) и Јеше Денегрија (*Реч на отварању изложбе*), каталогом радова на српском и енглеском језику и кратким биографијама Душана Оташевића, Бранка Вучићевића и Јована Чекића на српском и енглеском језику; са 127 колор и 39 црно-белих репродукција.

Каталог је представљен 9. марта на промоцији у Галерији САНУ на којој су говорили Јован Чекић и Горан Марковић.

2. *Средњовековни Рудник. Археолошка истраживања, 2009–2015.*

23–30. март

После поздравне речи управника Галерије САНУ академика Душана Оташевића, о изложби је говорио др Ђорђе Јанковић, а изложбу је отворио академик Александар Лома.

Број посетилаца: 5.361.

Аутори изложбе и поставке: Ана Цицковић и Дејан Радичевић.

Изложбу је приредио Музеј рудничко-таковског краја.

Штампани су плакат и флајер.

3. *Јелена, велика краљица, 1314–2014. Седам векова од смрти краљице Јелене* 6. април – 10. мај

После поздравне речи управника Галерије САНУ академика Душана Оташевића, изложбу је представио директор Народног музеја у Краљеву Драган Драшковић, а изложбу је отворио академик Гојко Суботић.

Број посетилаца: 19.049.

Аутори изложбе: Татјана Михаиловић, Сузана Новчић и Емилија Пејовић.

Аутори поставке: Татјана Михаиловић и Сузана Новчић.

Изложбу је приредио Народни музеј у Краљеву у сарадњи са Заводом за заштиту споменика културе Републике Србије.

Штампан је каталог у серији *Изложбена свеска* број 39 (заједничко издање САНУ и Народног музеја Краљево): Татјана Михаиловић, Сузана Новчић, Слободан Ракитић, *Јелена, велика краљица, 1314–2014. Седам векова од смрти краљице Јелене*, Београд–Краљево 2016; са уводним текстом, песмом Слободана Ракитића (*Слово љубве за Јелену*), Татјане Михаиловић и Сузане Новчић (*Јелена, велика краљица* – на српском и резимеом на енглеском и француском језику), *Тужба-лицом краља Милутина над телом његове мајке краљице Јелене из Житија краљице Јелене* архиепископа Данила II, библиографијом и каталогом. Публикација има 33 колор репродукције, 2 цртежа и 1 мапу.

Публиковани су и плакат и позивнице за изложбу.

Пројекат је финансијски помогао Секретаријат за културу града Београда.

4. *Глигор Чемерски, догађаји и знаци земље Македонске*

18. мај–17. јул

Поздравну реч је одржао и говорнике најавио управник Галерије САНУ академик Душан Оташевић, затим је говорила министарка културе Републике Македоније др Елизабета Канческа Милевска, присутнима се у име Македонске академије наука и уметности обратио академик Влада Урошевић и изложбу је отворио председник САНУ академик Владимир С. Костић.

Број посетилаца: 18.572.

Аутори и стручни сарадници (Македонија): Александар Крстов (из Галерије Грал), Огњен Чемерски, Рајна Крстов-Чемерска и Елена Чемерска.

Изложба је реализована у сарадњи са Македонском академијом наука и уметности, Министарством за културу Републике Македоније и Галеријом Грал из Скопља.

Штампан је каталог – монографија изван серија САНУ, заједничко издање САНУ и МАНУ: Група аутора, *Глигор Чемерски, догађаји и знаци земље Македонске*, Београд 2016, са студијама Владе Урошевића, *Слојеви македонског тла у сликама Глигора Чемерског*, Митка Маџункова, *Три сунца над Македонијом*, текстом Глигора Чемерског, *Из поноћних разговора са Филипом*, цитатима бројних страних и македонских аутора о делу Г. Чемерског, биографијом уметника и прегледом награда које је добио (на српском и македонском језику), избором његових изложби и каталогом радова. Уз 56 репродукција дела и детаља радова Г. Чемерског, 6 документарних фотографија мозаика и споменичких целина у екстеријеру – у боји, 7 црно-белих цртежа, публикован је и један црно-бели и један портрет уметника у боји.

Штампани су плакат, позивница и деплијан изложбе.

5. Свет српске рукописне књиге (XII–XVII век)

23. август–30. септембар

Изложба, која је организована као део пратећег програма 23. међународног конгреса византијских студија у Београду, није званично отворена због високог безбедносног ризика.

Број посетилаца: 30. 633.

Аутори изложбе и поставке: Зоран Ракић и Ирена Шпадијер.

Дизајн изложбе: Озарија Марковић Лашић.

Изложба је реализована у сарадњи са Српском православном црквом, манастиром Хиландаром, Народном библиотеком, Централним институтом за конзервацију и Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“. Експонати су позајмљени из бројних колекција у земљи и из Народне библиотеке „Кирил и Методиј“ (Софија). До 31. августа било је изложено Мирослављево јеванђеље из Народне музеја, које је тада, због посебног режима заштите замењено репринтом.

Штампан је каталог – монографија број 137 у серији *Галерија Српске академије наука и уметности*: Група аутора, *Свет српске рукописне књиге (XII–XVII век)*, Београд 2016; са текстовима Смиље Марјановић-Душанић (*Радионице молитиве*), Ђорђа Бубала (*Писменост у средњовековној Српској земљи*), Милене Давидовић (*Српски скрипторији од XII–XVII века*), Татјане Суботин-Голубовић (*Литургијски рукописи*), Ирене Шпадијер (*Стара српска књижевност и средњовековно рукописно наслеђе*) и Зорана Ракића (*Сликани украс српских рукописних књига од XI –XVII века*) – на српском и енглеском језику и детаљним каталогом рукописа (аутори: З. Ракић, И. Шпадијер, В. Тријић, Н. Убипарип, Ј. Станојловић, К. Манозиси, М. П. Живковић, М. П. Живковић, М. Гајић, М. Бунарџић и Д. Рајић) на српском и енглеском језику, уз подроби опис рукописа на српском), списак илустрација и пратеће речи аутора. Публикација је опремљена репродукцијама рукописа и илустрацијама у боји (148).

Публикован је плакат за изложбу.

Организована су бројна вођења кроз изложбу, самих аутора у више наврата. По редовном програму (четири дана у недељи, од 6. до 30. септембра) кроз изложбу су водили млади сарадници: Милица Јевђенијевић, Ирена Плаовић, Милош Живковић, Јелена Славковић, Александар Савић и Милена Давидовић, као и Милош Живковић.

Реализацију изложбе су подржали Влада Републике Србије, Министарство културе и информисања Републике Србије, Министарство унутрашњих послова Републике Србије.

6. Српска академија наука и уметности 1841–2016.

18. новембар 2016–10. јануар 2017.

Изложбу је отворио председник САНУ академик Владимир С. Костић на крају програма Свечане академије поводом јубилеја 175 година од оснивања САНУ у Свечаној сали, после чега су гости сишли у Галерију САНУ.

Број посетилаца: 14.888 (до 31. децембра 2016).

Основна замисао и руковођење реализацијом изложбе: Гојко Суботић.

Дизајн изложбе: Игор Степанчић

Изложба је приређена од експоната Архива, Библиотеке, Уметничке збирке и Галерије САНУ, Архива Србије, Историјског музеја Србије, Народног музеја у Београду, Музеја града Београда, Музеја Николе Тесле, Галерије Матице српске и Рукописног одељења Матице српске. Поставка је допуњена приказима у електронској верзији сваке теме, односно јединица САНУ, личности итд.

Штампан је каталог – монографија број 138 у серији *Галерија Српске академије наука и уметности*: Група аутора, *Српска академија наука и уметности 1841–2016*, Београд 2016. После уводне речи председника САНУ Владимира С. Костића, уз уводну студију Симе Ћирковића (репринт) и текст Мирослава Јовановића, представљен је и избор од двадесет чланова од оснивања Друштва српске словесности до наших дана, и то: Јован Стерија Поповић, Вук Стефановић Караџић, Катарина Ивановић, Стојан Новаковић, Иво Андрић, Јован Цвијић, Бранислав Нушић, Стеван Стојановић Мокрањец, Феликс Филип Каниц, Михаило Валтровић, Драгутин С. Милутиновић, Никола Тесла, Михајло Пупин, Милутин Миланковић, Владан Ђорђевић, Александар Дероко, Георгије Острогорски, Драгослав Срејовић, Јован Бијелић и Љубица Марић. Аутори текстова и сарадници су: Бојана Божић Хреља, Драгослав Боро, Михаило Војводић, Андреј Вујновић, Миро Вуксановић, Жарко Димић, Мирослав Јовановић, Видојко Јовић, Јасмина Ковачевић, Татјана Корићанац, Ђорђе С. Костић, Снежана Крстић Букарица, Данка Кужел, Љубомир Максимовић, Рада Маљковић, Жаклина Марковић, Јасмина Марковић, Миодраг Марковић, Миодраг Матицки, Јелена Межински Миловановић, Мелита Милин, Марина Нинић, Александра Нинковић Ташић, Александар Петровић, Зоран Петровић, Сања Петровић, Милан Просен, Андреа Раичевић, Миле Станић, Сања Степановић Тодоровић, Братислав Стојиљковић, Марија Цветковић, Милица Чолаковић, Радоје Чоловић, Љиљана Чубрић и Симона Чупић.

Текстове допуњују 74 црно-беле и 217 колор илустрација. Штампану публикацију прати и проширена електронска верзија на USB меморији.

Осим каталога у редовној серији Галерије, изложбу прати и мања публикација, издање изван серија – *Српска академија наука и уметности 1841–2016. Кратка историја*, Београд 2016, које су приредиле Марина Нинић и Сања Степановић Тодоровић.

Публиковани су плакат и две врсте позивница за изложбу, једна званицама за Свечану академију поводом јубилеја САНУ и друга за редовне госте Галерије САНУ.

Током децембра, петком од 13.00 часова организовано је неколико стручних вођења кроз изложбу.

Изложбе на којима је Галерија САНУ сарађивала изван Галерије САНУ у Београду

1. *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици*

Аутор изложбе и поставке: Јелена Межински Миловановић.

Путујућа изложба 50 радова 50 ликовних уметника чланова САНУ организована поводом 175 година Српске академије наука и уметности.

Издат је каталог изложбе изван серија САНУ: Ј. Межински Миловановић, *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици*, Београд 2016. Публикација, уз уводни текст *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици*

академика Душана Оташевића (на српском и енглеском језику) и студију *Уметничка збирка САНУ – некад и сад. Кроз историју зграде САНУ* Ј. Межински Миловановић (са резимеом на енглеском језику), садржи и каталог радова, уз основне податке о уметницима и њиховом чланству у САНУ (на српском и енглеском језику), као и репродукције у боји свих радова, црно-беле фотографске портрете аутора и 38 документарних фотографија.

Галерија Огранка САНУ – Платонеум, Нови Сад

14–28. април

Изложбу је отворио председник САНУ академик Владимир С. Костић.

Уз плакат и позивницу штампан је и деплијан: Ј. Межински Миловановић, *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици, поводом 175 година од оснивања САНУ*, Београд 2016, са списком изложених радова и репродукцијама у боји 4 дела и једном документарном црно-белом фотографијом.

Галерија Синагога (Народни музеј), Ниш

24. мај – 10. јун

Изложбу је отворио дописни члан САНУ Миодраг Марковић.

Уз плакат и позивницу штампан је и деплијан: Ј. Межински Миловановић, *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици, поводом 175 година од оснивања САНУ*, Београд 2016, са списком изложених радова и репродукцијама у боји 4 дела и једном документарном црно-белом фотографијом.

Завичајни музеј – Замак културе – Културни центар Врњачке Бање, Врњачка Бања

1–31. јул

Ликовно-просторна поставка: Благоје Димић.

Изложбу је отворио академик Видојко Јовић.

Уз плакат и позивницу штампан је и деплијан: Ј. Межински Миловановић, *Поводом 175 година од оснивања САНУ: Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици*, Врњачка Бања 2016, са списком изложених радова и 14 репродукција у боји одабраних дела.

Народни музеј, Чачак

29. август – 23. септембар

Изложбу је отворио председник САНУ академик Владимир С. Костић.

Штампани су плакат и позивница.

Галерија Културног центра *Лаза Костић*, Сомбор

у оквиру манифестације *Ликовна јесен*

7–28. октобар 2016.

На отварању је прочитан говор председника САНУ академика Владимира С. Костића.

Савремена галерија, Суботица

16. децембар 2016 – 15. јануар 2017.

Изложбу је отворио председник САНУ академик Владимир С. Костић.

Уз плакат и позивницу штампан је и деплијан: Ј. Межински Миловановић, *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици, поводом 175 година од оснивања САНУ*, Београд 2016, са списком изложених радова и репродукцијама у боји 4 дела и једном документарном црно-белом фотографијом.

2. *Београдски атлас Јована Цвијића. Век и по од рођења 1865–2015.*
Изложба аутора Татјане Корићанац (2015. одржана у Галерији САНУ)

Ректорат Универзитета у Новом Саду

1–29. фебруар

Број посетилаца: 1.950

Народни музеј, Зрењанин

17. март – 30. април

Број посетилаца: 3.600

Универзитетска галерија, Крагујевац

6. децембар 2016 – 13. јануар 2017.

Број посетилаца: 500

3. *Милица Стевановић – слике*

Градска галерија – Ужице

11–31. октобар (у склопу прославе Дана града Ужица).

Изложбе и публикације у припреми у Галерији САНУ

1. *Сликари / ратници*

2. *Градина на Јелици – тридесет година археолошких истраживања*

3. *Тотални геноцид*

4. *Никола Добровић – живот посвећен архитектури*

5. *Петар II Петровић Његош у визуелној култури*

6. *Предела и грађевине. Ведуте из Уметничке збирке САНУ*

Изложбе на којима Галерија САНУ планира сарадњу у наредном периоду изван Галерије САНУ у Београду

1. *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици* (Народни музеј, Зрењанин)

2. *Београдски атлас Јована Цвијића. Век и по од рођења 1865–2015.*
(Галерија Синагога, Ниш)

Финансије

Министарство културе и информисања Републике Србије, као и Секретаријат за културу града Београда, финансијски су подржали организовање појединих пројеката Галерије САНУ, а део средстава обезбедили су други донатори.

Средства остварена продајом публикација – 593.900,00 динара, Галерија је предала Сектору за рачуноводствене и финансијске послове САНУ.

II Односи са јавношћу и друге активности

Пре отварања изложби у Галерији САНУ одржаване су редовне конференције за медије (осим за изложбе *Свет српске рукописне књиге, XII–XVII век и Српска академија наука и уметности 1841–2016*). Продужена је сарадња са новинарима и репортерима ради представљања изложбене и концертне делатности путем кратких интервјуа и најава догађаја. Снимани су телевизијски и радио-прилози о изложбама и публиковани су прикази изложби у периодици.

Галерија је током године, по потреби пружала стручне услуге, односно омогућавала коришћење своје документације – о изложбама, ликовним уметницима академицима, Уметничкој збирци, као и коришћење своје приручне библио-

теке, појединцима и институцијама културе. Велику помоћ у припреми и дигитализацији документационог материјала Галерије пружао је Сектор за дигитализацију.

Галерија САНУ је испуњавањем упитника, годишњих извештаја, анкета итд. давала податке и информације о свом раду (Заводу за проучавање културног развитка у Београду – у три наврата, Музеју историје Југославије и Централном институту за конзервацију).

У Изложбеном салону Галерије у оквиру манифестације *Дани европске баштине* од 27. до 30. септембра организована су стручна вођења кроз изложбу *Свет српске рукописне књиге (XII–XVII век)*.

Галерија САНУ је сарађивала у припреми материјала за симпозијум *Историјати одељења САНУ* поводом јубилеја 175 година континуитета САНУ. Прикупљени су подаци о активностима ликовних уметника – сликара и вајара у оквиру Академије од њеног оснивања, са посебним акцентом на Одељење ликовне и музичке уметности (од када је оно формирано). Коришћена је, углавном, грађа из Годишњака САНУ и материјали са седница Одељења у Архиву САНУ. Прилог Ј. Межински Миловановић је интегрисан у општи преглед историјата Одељења ликовне и музичке уметности, који је на скупу 22. новембра прочитао секретар Одељења академик Милан Лојаница. Излагање је праћено видео-презентацијом.

III *Документација (изложбе и ликовни уметници)*

1. Редовно је припреман и одабиран материјал за представљање изложби Галерије на интернет сајту САНУ.

2. Настављено је прикупљање документације о ликовним уметницима академицима и активностима Галерије из дневне штампе и средстава јавног информисања за хемеротеку, углавном преко система веб-клипинга са интернет адресе www.pina-media.co.rs и снимањем појединих ТВ емисија које *Нина медија* доставља на дисковима. Такође је сређен, опремљен и разврстан велики део чланака за хемеротеку који су, у претходном периоду, били само прикупљени.

3. Фотограф Драгиша Радуловић је наставио да за фототеку Галерије САНУ, снима отварања и поставке свих изложби, преузете су фотографије израђене на папиру, али и у електронској форми (укупно набављена 301 фотографија у боји). Д. Радуловић је за документацију Галерије САНУ доставио и раније снимке отварања и поставки изложби, које је имао у електронској форми (за период 2008–2016).

4. Настављена су снимања камером свих отварања и поставки изложби (Студио *Дизниленд* из Београда).

5. Континуирано се прикупља документација и фото-документација о животу и раду ликовних уметника чланова САНУ и о активностима Галерије. У инвентарну књигу документације о изложбама инвентарисано је 28, а у књигу документације о академицима 116 нових јединица.

6. Библиотека Галерије САНУ је увећана за 86 нових каталожних јединица/публикација које су заведене у инвентарну књигу и печатирани. Све публикације су поклони галерија, музеја и појединаца или поклон самих аутора. Углавном су то каталози изложби. Ниједна књига није купљена. Од часописа Галерија редовно добија *Православље*.

7. Експонати изложбе о Милутину Миланковићу из документације Галерије САНУ позајмљени су Ректорату Универзитета у Новом Саду који је у априлу организовао изложбу о М. Миланковићу у свом простору (позајмљена су 3 модела са комплетном електронском опремом, 11 великих панова, 56 текстуалних легенди, 70 фотографија, фолија са репродукцијом небеског свода).

IV Уметничка збирка

1. Документација

Настављено је инвентарисање Збирке у компјутерском инвентарном списку, инвентарној књизи и електронским картонима. Са Сектором за дигитализацију САНУ обрађивани су и дигитализовани поједини снимци дела из Уметничке збирке, у складу са потребама Галерије. Висококвалитетне фотографије уметничких дела је за документацију Збирке радио и Влада Поповић. Овај материјал је онда и архивиран на екстерном хард-диску (HD D).

2. Откупи

Због тога што нису добијена наменска средства на Конкурсу за финансирање уметничких дела из области визуелних уметности Министарства културе и информисања Републике Србије, откупи за Уметничку збирку САНУ у 2016. години нису вршени.

3. Поклони

Током 2016. године за Уметничку збирку САНУ примљено је десет поклона:

1. Петар Омчикус, *Још увек куца*, 2000, уље на платну, 2040 × 1940 mm, поклон аутора;

2. Петар Омчикус, *Ex voto за Југославију*, 1991, уље на платну, 975 × 2550 mm, поклон аутора;

3. Петар Омчикус, *Кројачи историје*, 1991–2004, уље на дасци, 1990 × 2050 mm, поклон аутора;

4. Петар Омчикус, *Врт / Rambouillet*, 2000, уље на платну, 1900 × 1950 mm, поклон аутора;

5. Драган Стојков, *Ex Ponto XIV*, 2012, уље на платну, 600 × 600 mm, поклон председника САНУ коме је ово дело поклонио аутор;

6. Марина Јовандарић, *Лик Богородице*, око 2015, казеинска темпера на малтеру, 430 × 320 mm, поклон председника САНУ коме је ово дело поклонио Универзитет у Крагујевцу;

7. Љубица Марић, *Богородица*, темпера на гипсу, преузето, уз сагласност управника Архива САНУ Василија Крестића, на иницијативу заменика управника Архива САНУ господина Милета Станића, из заоставштине Љубице Марић у Архиву САНУ;

8. Душан Оташевић, *Конструкција с витрином и портретом Илије Димића*, 1990, комбинована техника, 277 × 212,5 × 100 cm, поклон аутора;

9. Милан Радаковић (?), *Зимски пејзаж*, уље на платну, 600 × 505 mm, поклон ректора Универзитета у Новом Саду Душана Николића;

10. Никола Кока Јанковић, *Никола Тесла*, бронза, 38 × 20 × 19 cm, поклон аутора.

4. Конзерваторско-рестаураторски радови

Пројекат конзервације и рестаурације скулптура у Легату Олге Јеврић реализовали су стручњаци Централног института за конзервацију у Београду – ЦИК средствима Секретаријата за културу града Београда.

За путујућу изложбу *Уметничка збирка САНУ – ликовни уметници академици* конзерватор саветник Народног музеја у пензији мр Јован Пантић конзервирао је и рестаурирао следећа дела: Петар Лубарда, *Први српски устанак*; Зора Петровић, *Сељанка*; Стојан Ћелић, *Ехо XII*; Миодраг Мића Поповић, *Планирање под човека (Мајмун)*.

Конзерватори Галерије Матице српске, под руководством Данијеле Королије Црквењаков конзервирани су и рестаурирани дело Паје Јовановића, *Гуслар*.

Конзерватор Народног музеја Ристо Милић конзервирао је и рестаурирао је рад на гипсу Љубице Марић, *Богородица*.

Средствима Секретаријата за културу града Београда конзервирана су и рестаурирана следећа дела из заоставштине Љубице Марић: Матија Вуковић, *Фигуре*; Љубица Марић, *Селимир Ђорђевић*; Љубица Марић, *Посмртна маска*; Љубица Марић, *Апстрактна композиција I*; Љубица Марић (?) *Посмртна маска мајке Љубице Марић*; Љубица Марић, *Селимир Ђорђевић II*; Љубица Марић, *Апстрактна композиција са текстом*; Богосав Живковић, *Композиција са фигурама*; Недељко Гвозденовић, *Цвеће и крст*; Непознати аутор, *Без назива (Виолончелиста)*; Никола Бешевић, *Љубица Марић*; Вилим Свечњак, *Предео*; Мирјана Михаћ, *Љубица Марић*; Непознати аутор, *Свети Ђорђе*.

5. Легат Олге Јеврић

Легат је током године био отворен за посетиоце.

Редовно су ажурирани подаци виртуалне презентације Легата Олге Јеврић на сајту САНУ. Мултимедијална презентација (на српском, енглеском и француском језику) технички је подржана у простору Легата и за ову намену набављена су три таблет рачунара и вишенаменски рачунар са тач-скрин монитором.

Остварено је геопозиционирање јавних споменика Олге Јеврић преко *Google maps*-а. Омогућен је преглед свих каталога у дигиталном облику као и препознавање садржаја витрине на основу скен-кода (ради брзог претраживања коришћењем личних андроид уређаја или таблет рачунара).

Средствима Министарства културе и информисања Републике Србије израђена је витрина од каљеног стакла за скулптуре Олге Јеврић, уграђена је расвета у витрине и набављени су апарати за мерење релативне влажности и температуре са опремом.

6. Појединачно излагање дела у земљи и иностранству

Институту Хенри Мур у Лидсу (Велика Британија), за изложбу Олга Јеврић: *Предлози за споменике* у периоду 3. фебруар – 17. април 2016, позајмљено је десет дела Олге Јеврић: *Три елемента II*, 1956; *Комплементарне форме (Жувитиња)*, 1956; *Закривљени облик I (Харфа)*, 1956; *Предлог за споменик I (Бубањ)*, 1959; *Хирошима I*, 1959; *Агресивне форме I*, 1959; *Предлог за споменик – Авала I*, 1963; *Захваћени простор II*, 1964; *Ексцентрично разлагање I*, 1965/1967 и *Хијатус I*, 1967 (1973).

Приликом свечане беседе академика Петра Омчикуса поводом пријема у редовне чланове САНУ, у априлу 2016. пред Свечаном салом изложена су следећа његова дела: *Црмница*, 1949, *Човек који се брије*, 1981 и *Маслине*, 2012.

У Кући легата у Београду од 27. априла до 31. маја изложена је слика Љубице Сокић, *Композиција у плаво-сивом*, 1975.

Музеј савремене уметности у Галерији-легату Милице Зорић и Родољуба Чолаковића у Београду од 20. маја до 27. јуна изложио је два рада Душана Јанковића, *Мапа графика Љубе Ивановића, "Стари Париз"*, 1932 и *Мапа графика Љубе Ивановића, "Из наших крајева"*, 1934.

Дело Душана Оташевића, *Господар муња*, 2010 у периоду од 4. до 17. јула излагано је у Кући краља Петра I у Београду.

Аутопортрет Александра Дерока из 1977. излаган је на изложби у Галерији науке и технике САНУ у периоду 19. август – 15. септембар.

Две слике Милице Стевановић *Ентеријер (са скулптуром у углу)*, 1960 и *Тетрапак (Трагови посматрања)*, 1969, излагане су у периоду од 11–31. октобра у Градској галерији – Ужице.

7. Распоређивање уметничких дела у просторијама Академије

Приликом измена у сталној поставци Уметничке збирке САНУ прераспоређено је двадесет једно дело, измењене су и допуњене поставке у пет кабинета и канцеларија и у оквиру депоа.

V Музички програм

У оквиру циклуса концерата, који се редовно одржавају у Галерији Српске академије наука и уметности, организован је 71 концерт. Одзив публике био је добар. На њима је наступио 171 извођач: 128 солиста, 39 клавирских сарадника и 4 камерна ансамбла.

Највећи број учесника је из Београда. Поред тога, остварена су гостовања солиста и ансамбала из других градова Србије (Ђуприја, Нови Сад, Ниш, Крагујевац и Панчево), као и из других држава (Република Српска, Албанија, Русија и Бразил).

Прилику да наступе у Галерији имали су на два концерта солисти и камерни ансамбли Филолошко-уметничког факултета у Крагујевцу и Школе за музичке таленте у Ђуприји. Концертом организованим у сарадњи са Удружењем музичких и балетских педагога Србије 5. маја отворено је XXI међународно такмичење младих музичара „Петар Коњовић“ у Београду.

У оквиру циклуса концерата одржаване су и ауторске музичке вечери српских композитора: концерт студената композиције из класе академика Исидоре Жебељан на Факултету музичке уметности у Београду под називом „Млади српски композитори 21. века“; концерт са делом „Клин чорба, надреалистичка бајка за октет“ Исидоре Жебељан (у сарадњи и у оквиру Трибине „Нови звучни простори“ на фестивалу БУНТ); „Камерна музика Милоја Милојевића“ (у сарадњи са Одбором САНУ за заштиту српске музичке баштине); концерт клавирске музике Светислава Божића под насловом „Егејске омилије“. Уз сарадњу са Програмом за постдипломске студије музике Федералног универзитета у Минас Жераису организован је Концерт камерне музике Еитора Вила-Лобоса на коме су, поред српске виолинисткиње Марије Михајловић, свирали бразилски уметници – пијанисткиња Миријам Бастос и виолончелиста Робсон Фонсека.

На аудиције, које су у току године одржаване ради ангажовања младих уметника – дебитаната на концертном подијуму, изашло је 15 кандидата.

Захваљујући СОКОЈ-у концерти у Галерији били су ослобођени ауторске накнаде. Циклус концерата је и у овој години финансијски подржао Секретаријат за културу града Београда.

Сви концерти су снимљени у DVD формату за документацију Галерије, у сарадњи са фото-студиом *Дизниленд* из Београда.

Штампарија САНУ израдила је све плакате и програме за концерте, као и програме за сваки месец са репертоаром на српском и енглеском језику.

У Галерији САНУ су приређене и две вечери новог концертног циклуса „Музички разговори“ академика Исидоре Жебељан. Учесници прве вечери, под насловом „Смејати се музиком“, били су Аница Добра и Никола Ђуричко, а у музичком делу Људмила Грос-Поповић и Анета Илић (сопрани), Мирјана Нешковић (виолина), Борислав Чичовачки (трска, обоа, енглески рог), Бобан Стошић (контрабас), Корнел Папишта и Милош Будимиров (тубе), академик Исидора Жебељан (електроника, клавир), Милош Вељковић (клавир) и Мирослав Карловић (удараљке), а такође и Аница Добра као рецитатор и Никола Ђуричко као баритон; изведена су дела Ђоакина Росинија, Константина Бабића, Исидоре Жебељан, Франсиса Пуланка, Душана Радића, Жана Франсеа и Рајмонда Лидекеа. Друго вече је посвећено уметничком доживљају Скандинавије под насловом „Светлости севера“, а разговор

је водила академик Исидора Жебељан са Видом Огњеновић и Светланом Бојковић; наступили су музичари Александра Станковић (сопран), Данијел Роуланд (виолина, Велика Британија), Александар Ружићић, Неда Арсенијевић и Тања Симоновић (флауте), Борислав Чичовачки (обоа), Милош Вељковић (клавир) и Милош Јањић и Марко Игњатовић (гитаре) у композицијама Исидоре Жебељан, Едварда Грига, Карла Нилсена, Дејана Деспића и Јана Сибелијуса. Обе вечери су биле одлично посећене и у целини снимљене за Радио-телевизију Србије.

VI Стручни савет Галерије

Савет је заседао два пута током године, 26. фебруара и 21. децембра.

Галерија науке и технике

Галерија науке и технике САНУ, чији је управник академик Зоран Љ. Петровић, у току године реализовала је 13 изложби, као и богат пратећи програм у виду стручних и научних предавања (укупно 54 предавања) укључујући и XII меморијални циклус предавања Академик Александар Деспић. Поред тога, била је домаћин многобројних трибина, промоција научних и стручних књига, и учествовала у организацији и реализацији бројних радионица за студенте, дејчјих радионица, као и стручних вођења кроз изложбе за посетиоце. Галерија је и ове године била домаћин међународној конференцији *О архитектури* Асоцијације за развој одрживе урбане заједнице – СТРАНД. Запажено је учешће на три велике и значајне манифестације које су привукле велики број посетилаца: *Недеља свести о мозгу, Ноћ музеја и Дани европске баштине*. Настављен је циклус предавања *Сусрети са ствараоцима – Мастерклас* и организована су три сусрета (академик Драгослав Михаиловић, академик Тибор Варади и инострани члан САНУ Гордана Вуњак-Новоковић). Када је у питању издавачка активност, штампано је 5 публикација: изложбене свеске Галерија науке и технике бр. 23 – *Светло и тамно: Становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век*, Галерија науке и технике бр. 24 – *Византијско грађитељство као инспирација српских неимара новијег доба*, Галерија науке и технике бр. 25 – *Пола века спектроскопије на Студентском тргу* поводом 175 година САНУ, Галерија науке и технике бр. 26 – *Наука и техника: Реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ* поводом 175 година САНУ, Галерија науке и технике бр. 27 – *Великани српске медицине* поводом 175 година САНУ и 145 година СЛД.

Укупан број посетилаца на изложбама је 14.652, а број посетилаца на предавањима, трибинама, радионицама и промоцијама књига је 4.406.

Програм Галерије науке и технике САНУ остварен је уз ангажман кустоса и приређивача појединих изложби.

Изложбена и издавачка делатност

Три боје вина – Човек и вино

23. децембар 2015. године – 27. фебруар 2016. године

Организација: Природњачки музеј, Београд и Галерија науке и технике САНУ

Укупан број посетилаца на изложби: 2.016

Недеља свести о мозгу 2016 – Седам светских чула

14–19. марта

Организација: Студентска секција Друштва за неуронауке Србије и Галерија науке и технике САНУ

Укупан број посетилаца на изложби: 981

Светло и тамно: Становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век
7–28. априла

Организација: Галерија науке и технике САНУ

Аутори изложбе: др Злата Вуксановић-Мацура и проф. др Владимир Мацура

Укупан број посетилаца на изложби: 710

Изложбу прати каталог у серији „Галерија науке и технике САНУ“ бр. 23 –
Светло и тамно: Становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век

МИ СА НаУком МАТЕМАТИКОМ – обележавање 70 година МИСАНУ

9–31. маја

Организација: Математички институт САНУ и Галерија науке и технике САНУ

Укупан број посетилаца на изложби: 3.527

Мала историја српске бродоградње из збирке Машинског факултета у Београду

8–22. јуна

Организација: Машински факултет у Београду и Галерија науке и технике САНУ

Укупан број посетилаца на изложби: 768

Српске палате у Трсту

27. јун – 7. јула

Организација: Галерија науке и технике САНУ

Аутор изложбе: Гордана Гордић

Укупан број посетилаца на изложби: 708

Теслин рад на енергијама – Инспирација за будућа поколења

11–21. јула

Организација: Српска академија наука и уметности – Галерија науке и технике, Музеј Николе Тесле, Schneider Electric Србија, Електротехнички факултет Универзитета у Београду, Министарство трговине, туризма и телекомуникација Републике Србије

Укупан број посетилаца на изложби: 939

Византијско градитељство као инспирација српских неимара новијег доба

19. август–15. септембар

Организација: Српски комитет за византологију и Галерија науке и технике САНУ

Аутор изложбе: проф. Александар Кадијевић; сарадници: Иван Р. Марковић и Александра Илијевски

Укупан број посетилаца на изложби: 1.705

Изложбу прати каталог у серији „Галерија науке и технике САНУ“ бр. 24 – *Византијско градитељство као инспирација српских неимара новијег доба*

Постер сесија конференције „Путеви и раскршћа психијатрије“ – XV конгрес Удружења психијатара Србије и Регионални конгрес Удружења психијатара источне Европе и Балкана

У оквиру конгреса, поводом обележавања Светског дана менталног здравља: изложба радова пацијената „Живот и нада“

Изложба је трајала од 10. до 12. октобра, а постер сесија у оквиру конференције 13. и 14. октобра 2016. године

Организација: Удружење психијатара Србије и Галерија науке и технике САНУ

Укупан број посетилаца на изложби: 207, а на постер сесији: 350

Пола века спектроскопије на Студентском тргу поводом 175 година САНУ

20. октобар–5. новембар

Организација: Галерија науке и технике САНУ, Хемијски факултет Универзитета у Београду, Центар за хемију, ИХТМ Универзитета у Београду

Укупан број посетилаца на изложби: 1.031

Изложбу прати каталог у серији „Галерија науке и технике САНУ“ бр. 25 – *Пола века спектроскопије на Студентском тргу* поводом 175 година САНУ

Наука и техника: Реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ поводом 175 година САНУ

10–26. новембара

Организација: Галерија науке и технике САНУ, Одељење техничких наука САНУ

Укупан број посетилаца на изложби: 572

Изложбу прати каталог у серији „Галерија науке и технике САНУ“ бр. 26 – *Наука и техника: Реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ* поводом 175 година САНУ

О архитектури – Скала дизајна: од микро до макро – изложба и међународна конференција

1–15. децембара

Организација: Асоцијација за развој одрживе урбане заједнице – СТРАНД и Галерија науке и технике САНУ

Укупан број посетилаца на изложби: 834

Великани српске медицине поводом 175 година САНУ и 145 година СЛД

21. децембар 2016. године – 28. фебруар 2017. године

Организација: Музеј науке и технике, Галерија науке и технике САНУ и Српско лекарско друштво

Аутор изложбе: др Јелена Јовановић Симић

Укупан број посетилаца на изложби, до 31. децембра: 579

Изложбу прати каталог у серији „Галерија науке и технике САНУ“ бр. 27 – *Великани српске медицине* поводом 175 година САНУ и 145 година СЛД

Предавања, пројекције, радионице и трибине

Март

Промоција књиге: Џере Брофи *Како мотивисати ученике да уче* (Clio). Књигу представљају: Драгица Павловић Бабић, Биљана Лајовић, Смиљана Јошић, Марина Вицановић; модератор: Иванка Јелић.

Циклус предавања *Сусрети са ствараоцима – Мастерклас*, 3. сусрет. Представљање: академик Драгослав Михаиловић.

Пропратни програм поводом изложбе и манифестације *Недеља свести о мозгу*: Интерактивни програм – радионице за најмлађе посетиоце.

Предавања: Дејан Поповић *Моторне и сензорне неуропротезе*; Срђан Лопичић *Плодови мора, неуротоксини и неуролошка обољења*; Валентина Пауновић *Адаптивно учење код особа са церебралном парализом*; Оливер Тошковић *Писма о рибару Марину, Мари и анизотропији – интеракција чула при опажању простора*; Милош Бајчетић *Од неурона до неуропедагогије*; Љубинко Кевац *Андроиди и Гиноиди*; Душица Филиповић Ђурђевић *Кад мозак говори уназад: необична језичка игра разоткива сазнајне процесе и њихове генетске основе*; Ирена Дујмовић Башуровски *У чему мозак плива?*

Април

Пропратни програм поводом изложбе *Светло и тамно: Становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век*

XII Меморијални циклус предавања „Академик Александар Деспић“

Александра Мокрањац *Приказ истраживања академика Милана Лојанице о најнижем стамбеном фонду Београда средином двадесетог века*; Мина Петровић *Стамбена искљученост Рома у Југоисточној Европи и Србији*; Владимир Мацура *Мапирање ромских насеља Београда 2000. године*; Лазар Дивјак *Истраживање иницијатива за пресељење нехигијенског ромског насеља „Газела“ 2004–2008*; Бранислав Митровић и Јелена Митровић *Анализа стамбених склопова ромске куће*; Биљана Сикимић *Традиционалне бајте и окућнице Рома у Подунављу*; Љиљана Ђукановић *Енергетске карактеристике ромске куће*; Миодраг Ференчак *Самоградња и ромска кућа*; Злата Вуксановић-Мацура *Социјално становање и Роми*; Владимир Мацура *Статистички подаци о становању Рома*; Јелена Јеринић *Правни аспекти становања Рома у нелегално изграђеним или насељеним објектима*

Округли сто *Легализација ромских насеља*

Мај

Пропратни програм поводом изложбе *МИ СА НаУком МАТЕМАТИКОМ*

Предавања: Весна Тодорчевић *Јапански геометријски облици – Сангаку*; Бранимир Јовановић и Владан Вучковић *Пројекат компјутерске симулације и 3D моделирања оригиналних патената Николе Тесле 2009–2016: развој и интернационална достигнућа*; Anastasia Heidi Larvoll *Математика у односу Алберта и Милеве Ајнштајн*

James Tanton – *How to operate creatively and brilliantly in mathematics: A parent's guide*

Представљање књиге *Српски математичари* – Зборник предавања одржаних на скупу „Српски математичари“ у оквиру манифестације *Мај месец математике 2012*.

Дечје радионице поводом изложбе *МИ СА НаУком МАТЕМАТИКОМ*. Организатори радионица: МИСАНУ и ЦПН. Радионице су се одржавале сваког дана сем понедељка.

Манифестација *Ноћ музеја 2016*

Радионица *Математика није баук*

Промоција књиге *Messerschmitt Bf 109 The Yugoslav Story*

Аутори: Борис Циглић, Драган Савић, Милан Мицевски и Предраг Миладиновић

Септембар

Манифестација *Дани европске баштине 2016*

Предавање: Александра Нинковић Ташић *Михајло Идворски Пупин – од физичке ка духовној реалности*

Октобар–новембар

Пропратни програм – предавања поводом изложбе *Пола века спектроскопије на Студентском тргу*

Предавања: Љубодраг Вујисић *Аналитика хемијског оружја*; Веле Тешевић *У вину је хемија*; Влатка Вајс *Примењена спектроскопија – неки примери из наше праксе*

Циклус предавања *Сусрети са ствараоцима – Мастерклас, 4. сусрет*

Представљање: академик Тибор Варади

Децембар

Сесије конференције – предавања, поводом изложбе *О архитектури – Скала дизајна: од микро до макро* (предавања на енглеском језику)

Циклус предавања *Сусрети са ствараоцима – Мастерклас, 5. сусрет*

Представљање: инострани члан САНУ Гордана Вуњак-Новаковић

Предавање *Од управљања ризиком до резилијентности – еволуција прилагођавања глобалним променама*, проф. Слободан П. Симоновић, Грађевински Факултет, Универзитет Западног Онтарија, Лондон, Канада

Сектор за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и протокол

Радам Сектора руководи заменик управника послова Драгана Петровић Рађеновић. У Сектору раде: виши стручни сарадник за организацију скупова и предавања, виши стручни сарадник за међународну сарадњу, сарадник за билатералну сарадњу и сарадник за административно-техничке послове и протокол.

Сектор је у протеклој години наставио сарадњу са академијама наука, научним институцијама и асоцијацијама у иностранству. Организоване су посете председника Аустријске академије наука, као и председника и представника неколико академија из региона, у оквиру симпозијума „Националне академије наука и уметности у 21. веку“.

САНУ има потписане билатералне споразуме о научној сарадњи са 22 националне академије наука и две високе државне научне институције из укупно 24 земље. Размена истраживача по принципу бездевизне размене на основу важећих протокола и усклађених тематских планова била је нешто успешнија него претходне године. Наша страна искористила је укупно 61 недељу за размену, а примила истраживаче из других академија на студијске боравке у трајању од 43 недеље.

Сектор је учествовао у активностима Академије у међународним научним асоцијацијама и панелима, на глобалном (IAP, ICSU, IAU, UNESCO), европском (ALLEA, EASA, EAASH) и регионалном нивоу (EMAN, ICBSS, CEEN, IAC SEE, DAC).

Током читаве године праћене су информације о конкурсима за финансирање пројеката из фондова Европске комисије (програми COST, HORIZON 2020, TEMPUS, CERN, EUREKA) или неких других фондова (IAP, ICSU) и о томе редовно извештавани чланови САНУ преко њихових одељења којима је пружана стручна и техничка помоћ где је било потребно. Одељењима САНУ и бројним институцијама ван ње достављана су обавештења о међународним научним и стручним скуповима, конкурсима, стипендијама, програмима за одређене категорије истраживача и сл.

У протеклој години Сектор је редовно достављао свим одељењима расписе о наградама и стипендијама за 2016/2017. годину, које додељују разне фондације и установе у свету.

На основу предлога чланова САНУ, Сектор израђује програме и финансијске планове за учешће на међународним скуповима, студијске боравке у иностранству, организацију научних скупова и посете предавача, као и аналитички преглед планираних и утрошених средстава по програмима током године. Дневно се припремају материјали за седнице Извршног одбора Академије који се односе на делокруг рада Сектора и реализују одлуке са седница ИО и Председништва.

Чланови Извршног одбора и представници САНУ који су учествовали на значајним међународним састанцима и скуповима, добили су пуну стручну и техничку помоћ Сектора.

Сектор пружа стручну и техничку помоћ у организацији научних скупова и предавања, свечаних и осталих јавних скупова Академије.

У Сектору се обављају и следећи послови: резервација и куповина путних карата, резервација смештаја у иностранству путем интернета, израда путних налога за службена путовања чланова САНУ у земљи и иностранству, израда решења за девизну исплату за путовања у иностранству, резервација смештаја за

истраживаче по размени, чланове делегација, предаваче, учеснике научних скупова из земље и иностранства, комплетна организација научних скупова и предавања, организација боравка иностраних делегација, послови протокола у случају смрти неког од чланова Академије, прибављање виза за земље предвиђене визним режимом, организација коктела.

Уз редовне послове, Сектор обавља сву кореспонденцију са иностранством, мање преводилачке услуге, сачињава прилоге и подсетнике за разговоре са иностраним гостима, води белешке на састанцима и разговорима, припрема сценарија за скупове и свечаности, прилоге за веб-страницу Академије из свог деловног круга рада, као и остале административно-техничке послове.

У реализацији програма међународне сарадње остварена је успешна сарадња са партнерским академијама, међународним асоцијацијама академија, Министарством просвете, науке и технолошког развоја, Министарством културе и информисања, Министарством спољних послова и Одељењем за међународну научну, културну, просветну и спортску сарадњу, Протоколом председника Републике Србије, дипломатско-конзуларним мисијама у Београду и нашим мисијама у иностранству, као и бројним научним, образовним и културним установама у Србији.

Сектор за издавачку делатност

Током године у Сектору посао су обављали: помоћник управника, технички уредник, лектор (од 1. маја), коректор (до 20. октобра), референт за дистрибуцију издања и референт за послове складиштења књига.

Припремљено је, одржано и разрађено пет седница Издавачког одбора САНУ, од којих су три обављене електронским путем.

Сви раније примљени као и нови рукописи континуирано су технички припремани и након обављених тендера за јавну набавку дати у штампу, по приоритетима како је то одредио Издавачки одбор САНУ и у складу с финансијским могућностима. У току године одштампано је 47 наслова, у укупном обиму од око 1.300 ауторских односно 1.400 штампарских табака. У овим издањима 515 аутора објавило је укупно 495 радова. За Академију су ове књиге одштампане у укупном тиражу од 24.650 примерака. Објављивање неких издања финансирани су дародавци, за нека су обезбеђена наменска средства, а издања обе галерије САНУ финансирана су из посебних извора. Укупни трошкови издавања ових књига које је подмирила Академија износе око 10.000.000,00 динара. Започет је рад и на 12 рукописа који ће изаћи током 2017. године.

Обављани су сви текући послови према одлукама Издавачког и Извршног одбора у вези с издавачком делатношћу (израда, праћење и реализација уговора са саиздавачима, штампаријама, ауторима и другим сарадницима, склапање уговора и израда решења о исплати ауторских и других хонорара, као и анализа трошкова и утврђивање предлога продајних цена, састављање разних писама и дописа, сакупљање, обрада и припремање материјала за Годишњак, израда регистра за ту публикацију као и свих других публикација из серије Председништва САНУ).

Технички је обрађено и припремљено за штампу 13 рукописа, за прелом је припремљено 14 рукописа (текст, илустрације као и прилози који не улазе у пагинацију), у току штампања праћене су ревизије 20 рукописа. Израђена је спецификација за понуде јавне набавке за 47 рукописа, као и за позивнице, честитке и програм научног скупа *Култура: основа државног и националног идентитета*. Редовно је одржаван контакт са штампаријама, као и са Народном библиотеком Србије у вези с израдом СРП-а за сва објављена издања.

Урађена је правописна редакција 941 стране научних радова и коректура 747 страна грађе. Позивнице, програми, апстракти и позивна писма, укупно 26 јединица грађе, лекторисани су за потребе Сектора за међународну службу. Поред наведеног, лекторка је пружала, усменим и писаним путем, препоруке, савете и сугестије колегама из других служби, превасходно из међународне, у погледу стилских и правописних недоумица у циљу подизања и очувања језичке норме.

Купцима су испостављена 32 рачуна за продају 212 књига уз пренос на рачун САНУ. Издато је 205 налога и направљено је 198 решења о уступању 14.948 примерака књига без накнаде у складу са Правилником о издавачкој делатности САНУ. Израђен је преглед издања САНУ објављених крајем 2015. и у 2016. години за Каталог књига научно-истраживачких организација Министарства за науку, објављеног поводом одржавања Међународног сајма књига у Београду. Редовно су достављане публикације Народној библиотеци Србије, Универзитетској библиотеци, Библиотеци града Београда, Универзитетској библиотеци у Бањалуци, као и CD за јавну верзију Народне Библиотеке. Израђен је преглед издања за Годишњак САНУ за 2015 . годину.

Решењем 022-47-05-0107/2015 од 23. јануара 2015. године Сектор за издавачку делатност је задужен регистар касом. Купци свакодневно могу директно у САНУ да купе наша издања са попустом. Током године продате су 74 књиге преко фискалне касе.

Књиге из магацина у Курсулиној улици су измештене у подрумске просторије магацина САНУ тако што је од сваког наслова у наш магацин враћено 70 примерака а преостали примерци су припремани и пописивани за поклон библиотекама у Србији и Републици Српској у сарадњи са Музејом књига Адлигат.

Из магацина је спаковано и послато или на други начин испоручено 20.000 књига. У магацину су примљене и смештене све новообјављене књиге и каталози Галерије САНУ.

Уредно су поштоване одредбе Закона о јавним набавкама и спровођени су тендерски поступци сходно овом закону. Све дактилографске послове обављали су запослени у Сектору сами.

Сектор за послове Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, фондација, задужбина и легата

Сектор је током године имао четири запослена и то: помоћника управника послова САНУ за Сектор, два виша стручна сарадника Академијиних одбора и комисија и једног стручног сарадника Академијиних одбора. У Сектору су и даље упражњена два радна места.

Помоћница управника послова организовала је рад у Сектору и сарадњу са другим секторима и јединицама у Служби Академије. Припремала је материјал за седнице Управног одбора Фонда САНУ, којих је било две и старала се о томе да спроведе закључке који су на овим седницама усвојени. Реализовала је потребну сарадњу са Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Министарством културе и информисања Републике Србије, као и са другим институцијама које сарађују са САНУ, везано за финансирање и реализацију научно-истраживачких пројеката и пројеката из области уметности САНУ. Поред ових, обављала је и послове везане за израду Финансијског плана за текућу и Финансијског извештаја за протеклу годину за средства Фонда САНУ и Извештаја о реализацији Програма научно-истраживачког и уметничког рада САНУ, пратила је реализацију Финансијског плана Фонда као и наменских средстава уплаћених током године за финансирање пројеката, научних скупова или публиковања издања САНУ, припремала периодичне извештаје о утрошку средстава Фонда,

финансијске и статистичке анализе о раду Фонда, одбора и пројеката САНУ и центара у Нишу и Крагујевцу. Припремила је материјал за ревизију одбора и пројеката САНУ, финансираних средствима Фонда САНУ и за ажурирање чланства у одборима САНУ и извештај о пословању Фонда САНУ за Билтен Фонда САНУ на српском језику.

Припремила је извештај о раду Комисије за задужбине САНУ и реализовала потребну сарадњу са Агенцијом за привредне регистре везану за фондације и задужбине са седиштем у САНУ. Фондови Академије за које је обављала послове стручног сарадника су: Фонд Зоре и Велибора Поповића, Фонд Секуле Зечевића, Фонд Ивана Табаковића, Фонд Александра Белића, Фонд Николе Трајковића, Фонд Ђорђа Зечевића за унапређење ћириличног писма и Фонд Браниславе Бране Белић. Координирала је рад са управитељем ових фондова и институцијама везаним за делатност фондација и задужбина. Обављала је секретарске послове за Комисију за задужбине САНУ и спроводила њене закључке. Радила је, у својству члана, у Комисији САНУ за избор кандидата за предлог за стипендију Фонда Рајко и Мај Ђермановић на пословима избора кандидата за стипендију овог Фонда, припреми неопходне документације, и на сарадњи и преписци са Шведском краљевском академијом, у вези са тим. Као стручни сарадник Задужбине Бранка Ђопића припремала је седнице Управног одбора Задужбине, којих је било девет током године, организовала свечана уручења награде Задужбине за област поезије и прозе у САНУ, радила на реализацији ауторских права Задужбине у земљи и иностранству, реализовала сарадњу са издавачким кућама и др. Радила је на закључивању уговора за орочавање девизних средстава Задужбине и на праћењу реализације утрошка средстава. Обављала је стручно-административне послове за Фондацију за студије наука и уметности, координацију рада са оснивачима Фондације, менторима студената, Народном банком Србије, Удружењем банака Србије и Републичком фондацијом Министарства просвете, организовала састанке Управног одбора, Фондације, припремила извештај Фондације и реализацију њених закључака. Радила на закључивању уговора о орочавању динарских средстава и праћењу њихове реализације.

Обављала је и друге послове из делокруга рада Сектора, по налогу управника послова САНУ.

Једна виша стручна сарадница Академијиних одбора и комисија радила је на пословима праћења реализације средстава Фонда САНУ, израде уговора о делу и ауторству, израде путних налога, реализације фактура за потребе пројеката и одбора Одељења за математику, физику и гео-науке, Одељења хемијских и биолошких наука, Одељења техничких наука и Одељења медицинских наука и неких академијских одбора САНУ.

Обављала је секретарске послове за следеће одборе: Академијски одбор за село, Академијски одбор за проучавање живота и рада српских научника, Академијски одбор „Човек и животна средина“, Академијски одбор за проучавање флоре и вегетације Србије и Академијски одбор за проучавање фауне Србије. Најзначајније активности Академијског одбора за село односиле су се на организовање научно-стручних скупова који су првенствено за циљ имали обавезу да јавно подстичу и подржавају научна истраживања, акционе руралне и агроекономске пројекте, националне, регионалне и локалне сеоске културне акције и манифестације, као и све друго што доприноси одрживом и свеукупном развоју српског села. У Високој пољопривредној школи струковних студија у Шапцу организовала је научно-стручни скуп „Образовање за модерну пољопривреду“, где је саопштено осам реферата са критичким освртом на постојећи образовни систем и унапређење истог на свим нивоима у складу са светским и европским трендовима. У Српској

академији наука и уметности организовала је научно-стручни скуп „Водоснабдевање становника брдско-планинских предела“, где је саопштено осам реферата. У Привредној комори Војводине у Новом Саду организовала је представљање рада Академијског одбора за село од његовог оснивања осамдесетих година прошлог века. Радила је на прикупљању радова саопштених на скуповима. Координирала рад између аутора и рецензената. Старала се о одлукама надлежног Одељења и Издавачког одбора, па све до изласка књига из штампе и њихове дистрибуције. Објављена су 3 зборника: *Унапређење села у брдско-планинским подручјима Србије*, *Унапређење пчеларства у Србији* и *Образовање за модерну пољопривреду*. У оквиру рада Академијског одбора за проучавање живота и рада српских научника координирала је активности председника, чланова и сарадника ангажованих на реализацији програма рада Одбора. Радила је на праћењу штампе 15. књиге едиције „Живот и дело српских научника“, координирала је рад између аутора, рецензената и уредника, организовала превод резимеа на енглески језик, уједначавање библиографских јединица и сл.

За потребе Академијског одбора „Човек и животна средина“ радила је на припреми рукописа за штампу за зборник радова са научног скупа „Минерални ресурси никла у Србији и утицај на животну средину“ који је током године изашао из штампе. Са члановима Одбора организовала је више консултација у вези са институционалним укључивањем Академије у процес преговора са ЕУ кроз Национални конвент, саветодавно тело при Скупштини Србије, којим председава Европски покрет у Србији. За Академијски одбор за проучавање флоре и вегетације Србије организовала је годишњу седницу Одбора. Сарађивала је на организовању трибине, где је представљен зборник радова са свечане академије посвећен 200-годишњици рођења Јовифа Панчића и „Флора маховина Србије 1“. Радила је на прикупљању рукописа за трећи том новог издања *Флора Србије*. За Академијски одбор за проучавање фауне Србије старала се око организације за штампу монографије „Фауна репатих водоземаца Србије“. Организовала је научни скуп „Еколошки и економски значај фауне Србије“.

Друга виша стручна сарадница Академијиних одбора и комисија радила је на следећим пословима: праћење реализације средстава Фонда САНУ, израда уговора о делу и ауторству, израда путних налога, реализација фактура за потребе пројеката и одбора за сва дељења САНУ, обављање стручно-административних послова за следеће Академијине фондове, фондације и задужбине: Наградни фонд Секуле Зечевића, Фонд „Ђорђе Зечевић“ за заштиту и унапређење ћириличног писма, Фонд Зоре и др Велибора Поповића, Фонд Николе Трајковића, Фонд Браниславе Бране Белић, Фондација „Драгослав Срејовић“. Обављала је секретарске послове за одборе САНУ, припрему материјала, организацију седница, вођење записника и то за: Сентандрејски одбор, за чије потребе је узела учешћа у организацији рада са сарадницима који су ангажовани на припреми радова за Сентандрејски зборник бр.5; Вардарски одбор, за чије потребе је узела учешћа у организацији рада са сарадницима који су били ангажовани на припреми радова за Вардарски зборник бр. 11 и прикупљању радова за Вардарски зборник бр. 12; Одбор за економске науке, у оквиру чијег рада је организовала предавање др Мирослава Н. Јовановића, са Универзитета у Женеви у САНУ; Академијски одбор за образовање у оквиру чијег рада је организовала следеће активности: Трибина 1–2016 „Образовање сеоског становништва у функцији развоја села“; Трибина 2–2016 „Истраживачки приступ у образовању за одрживи развој“ – ресурси за наставнике развијени у оквиру пројеката Рука у тесту, EU-Fibonacci и EU-sustain и искуство наставника у школама Србије; Трибина 3–2016 – „Разматрање разлога који би водили реформи осмогодишње основне школе“.

За потребе рада Академијског одбора за високо образовање, организовала је округли сто са темом „Кодекс професионалне етике на универзитетима Србије: какав је и да ли га поштујемо?“ Током године је добила ново задужење да се стара о програму *Гост предавач САНУ*. Програм *Гост предавач САНУ* има за циљ да у току године, упоредо са гостима и предавачима који посећују САНУ по различитим основама, омогући предавање/излагање и краћи боравак у САНУ оним особама које су у различитим сферама науке, културе и уметности померале, или померају сазнајне и естетске границе. У оквиру циклуса предавања организовала је 3 изузетно посећена и медијски пропраћена предавања/излагања: проф. Јошинора Асакаве, проф. Емира Кустурице и писца Орхана Памука.

Учествовала је у организацији међународног научног скупа „Очување, заштита и перспективе ромског језика у Србији“ и пројектног циклуса конференција „Проблеми јавног здравља у Србији“ у оквиру којег је одржана конференција „Епидемија гојазности и Србија“. Учествовала је у раду Академијиних фондова и задужбина, обављала стручно-административне послове, сарађивала са управитељком фондова госпођом Слађаном Млађен, ажурирала деловоднике за Академијине фондове и задужбине, као и у реализацији активности које су у вези са програмом стипендирања и усавршавања у Шведској из Фонда Рајка и Мај Ђермановић. Сарађивала је са свим секторима у САНУ за потребе реализације послова израде планова расподеле средстава, координације плаћања фактура, ауторских хонорара и уговора о делу итд.

Трећа стручна сарадница Академијиних одбора била је ангажована на пословима: Одбора за проучавање националних мањина и људских права, Одбора за изворе српског права и Одбора за проучавање живота и обичаја Рома. Током године на старање су јој поверена још два академијска одбора: Академијски одбор за изучавање и праћење стратегије науке и Академијски одбор за биомедицинска истраживања. За потребе наведених одбора обављала је секретарске послове; учествовала је у координацији планирања и реализације научно-истраживачког рада одбора, у изради годишњих планова и извештаја и старању о утрошку средстава одбора и пројеката. За потребе Одбора за проучавање националних мањина и људских права обављала је следеће послове: прикупљање рукописа и припрему за објављивање зборника радова са научног скупа „Стање и перспективе мултикултурализма у Србији и државама региона“. У оквиру пројекта „Цинцари у Србији, идентитет и културна размена“, организовала је више предавања посвећених језику, култури, идентитету, историји и савременом положају Цинцара. Сарађивала је са Српским институтом из Будимпеште на пројекту „Евидентирање српских гробаља и гробних места, надгробних споменика и натписа у Мађарској“.

За потребе Одбора за изворе српског права била је ангажована на два пројекта. У оквиру пројекта „Српско средњовековно право“ започет је рад на румунској верзији преписа законодавства цара Стефана Душана где се старала о координацији свих сарадника. У оквиру пројекта „Два века српске уставности“ започет је рад на проучавању појма „О правди и правичности у законодавству и судској пракси“ где је радила на прикупљању и прегледању аката из новије судске праксе.

За потребе Одбора за проучавање живота и обичаја Рома учествовала је у припреми изложбе „Светло и тамно: становање Рома у Београду на прелазу 20. у 21. век“ и припреми и организацији међународног научног скупа „Очување, заштита и перспектива ромског језика у Србији“.

У оквиру Академијског одбора за биомедицинска истраживања у оквиру циклуса конференција „Проблеми јавног здравља у Србији“, учествовала је у припреми и организацији симпозијума „Рађање или одумирање Србије“.

Сектор за послове Председништва

Сектор за послове Председништва САНУ обављао је стручне послове у оквиру делокруга рада Сектора. Руководилац Сектора је током године највећи део активности имала у погледу организовања Сектора, припреме и израде записника са састанака Извршног одбора САНУ и разрада записника, припрема и разрада седница Председништва САНУ и Скупштине САНУ. Припремљени су и стручно обрађени материјали за Годишњу скупштину САНУ која је одржана 26. маја 2016. године. У току године припремљени су и обрађени материјали за девет седница Председништва САНУ и 34 седнице Извршног одбора САНУ. Обављала је и друге послове из делокруга рада Сектора, по налогу непосредног руководиоца.

Стручна сарадница у Председништву САНУ обављала је послове за чланове Извршног одбора САНУ. Планирала распоред обавеза председника и чланова ИО САНУ, састављала преписке и друге писане информације за председника и чланове ИО САНУ, бринула се о организацији и вршила припреме за пословне састанке и старала се о материјалима потребним за састанке. Организовала је и обављала телефонску, писану и електронску комуникацију по налогу председника САНУ и чланова ИО, координирала контакте са свим институцијама, обављала послове везане за организацију службених путовања председника САНУ и чланова ИО САНУ, као и послове свакодневних активности и обавеза чланова Извршног одбора. Старала се такође о достављању записника и одлука Извршног одбора и Председништва одељењима САНУ, секторима у Служби САНУ и институцијама, архивирала предмете са седница Извршног одбора, припремала извештаје Извршног одбора САНУ и Председништва САНУ за генералног секретара САНУ према регистру одлука које је водила током године. Обављала је и друге послове из делокруга рада Сектора, по налогу непосредног руководиоца.

Технички секретар управника послова обављала је административно-техничке послове. Уредно је водила своје белешке и обавезе водећи рачуна да руководиоци, чланови САНУ, запослени радници и пословни партнери правовремено добијају неопходне информације. Ажурно је радила пријем и слање дневне, обичне и електронске поште. Обављала је и све друге послове из делокруга рада по налогу непосредног руководиоца.

Стручна сарадница Одељења историјских наука САНУ и Одељења друштвених наука САНУ обављала је секретарске послове у оквиру одељења. Учествовала је са секретарима одељења у припреми и организацији десет редовних скупова Одељења историјских наука САНУ (од којих је један одржан у Огранку САНУ у Новом Саду) и једног ванредног скупа одељења, и десет скупова Одељења друштвених наука САНУ. Разрађивала је одлуке из записника одељења, старала се о издавачкој делатности одељења, била је ангажована за вођење белешки на неколицини састанака САНУ, од којих су се неки тицали прославе јубилеја 175 година САНУ, формирања Аудио-визуелног архива САНУ, научног скупа о култури, писања историјата одељења САНУ, учествовала је у организацији посете чланова САНУ фрушкогорским манастирима, као и Огранку САНУ у Новом Саду на Свечаној академији посвећеној Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу. Такође се старала о ауторским уговорима, дистрибуирала је публикације и сепарате издања одељења, учествовала је у припреми нових издања, научних скупова, као и планираних предавања. Обављала је и све друге послове из делокруга рада по налогу непосредног руководиоца.

Стручна сарадница Одељења језика и књижевности САНУ и Одељења ликовне и музичке уметности САНУ обављала је послове у наведеним одељењима који су се односили на припрему редовних скупова одељења, израду записника и

одлука са 10 скупова Одељења језика и књижевности САНУ и 7 скупова Одељења ликовне и музичке уметности САНУ. У свакодневном раду сарађивала је са Музичко-лошким институтом САНУ и са Институтом за српски језик САНУ, са Галеријом САНУ, Галеријом науке и технике и Легатом Олге Јеврић; била је ангажована на прикупљању радова са научних скупова: *Књижевност и језик у Друштву српске словесности* и *Вук Стефановић Караџић*. У оквиру издавачке делатности достављала је рецензије радова за *Српски дијалектолошки зборник*, затим за *Јужнословенски филолог* 72, св. 3–4, за *Изабрана дела Мирона Флашара*, 1–3 и за *Трибину Библиотеке САНУ* год V, бр 5. Обављала је и послове везане за подношење захтева и документације на конкурсе Министарства културе и информисања за пројекте одељења. Учествовала је у организацији свечаних концерата поводом 175 година континуитета САНУ, водила је записнике на састанцима радне групе за припрему изложбе *Из фондова САНУ*, ужег организационог одбора „175 година САНУ“ и чланова САНУ о припреми историјата Одељења, те разговора Председништва Академије наука и умјетности Републике Српске (АНУРС) са члановима Извршног одбора All European Academies (ALLEA). Обављала је и све друге послове из делокруга рада по налогу непосредног руководиоца.

Стручна сарадница Одељења техничких наука САНУ и Одељења медицинских наука САНУ обављала је стручно-административне послове одељења. Одељење техничких наука САНУ је одржало 10 скупова, а Одељење медицинских наука САНУ је одржало 9 скупова. У сарадњи са секретарима одељења припремала је материјал за скупове одељења и учествовала у разradi одлука и закључака. Извршном одбору САНУ и секторима у Служби САНУ доставила је 51 одлуку Одељења техничких наука САНУ и 36 одлука Одељења медицинских наука САНУ. Позиве за састанак и записнике са скупова одељења уредно је достављала члановима одељења. Чланове одељења обавештавала је о приспелој пошти, а секретарима је водила дневне обавезе. Годишње извештаје чланова као и планове рада прикупила је и доставила одговарајућим секторима. На захтев појединих чланова одељења радила је коректуру њихових текстова. Учествовала је у састављању извештаја одељења. За потребе писања историјата Одељења медицинских наука САНУ прикупљала је податке из издања САНУ и достављала секретару Одељења. Обављала је и све друге послове из делокруга рада, а по налозима непосредног руководиоца (нпр. на Годишњој скупштини САНУ), и секретара одељења.

Стручна сарадница Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ и Одељења хемијских и биолошких наука САНУ обављала је административно-техничке и стручне послове за одељења. Учествовала је са секретарима и заменицима секретара одељења у припреми материјала за скупове одељења и у разradi одлука и закључака. Одељење за математику, физику и гео-науке САНУ одржало је 9 скупова, разрађено је 64 одлуке, а Одељење хемијских и биолошких наука САНУ одржало је 9 скупова, разрађено је 60 одлука или закључака, које су прослеђене Извршном одбору САНУ. Обављала је секретарске послове и послове везане за свакодневне активности и обавезе секретара и заменика секретара одељења. Учествовала је у организовању састанака, старала се о материјалима потребним за састанке. С обзиром на то да је 2016. година била посвећена прослави 175 година постојања САНУ, учествовала је у активностима везаним за организацију прославе у коју су били укључени сви чланови САНУ. Обављала је и све друге послове из делокруга рада по налогу непосредног руководиоца.

Стручни сарадник за послове Академијиних одељења обављала је административно-техничке послове у припреми материјала за седнице Извршног одбора САНУ, Председништва САНУ и Годишње скупштине САНУ, и по потреби обављала послове замене одсутних радника у Сектору. У току године била је ангажована и

на пословима у Сектору за међународну сарадњу, организацију скупова, предавања и протокола, са задатком организовања научних предавања, свечаних академија и протокола.

Сектор за правне и административне послове

У Сектору за правне и административне послове је радило шесторо запослених, који су послове из делокруга рада Сектора обављали током целе године квалитетно и благовремено.

Све правне послове самостално је обављао в. д. помоћника управника послова и то: израђивао уговоре, контролисао уговоре припремљене од стране других сектора или трећих лица, израђивао захтеве, молбе и друге врсте поднесака којима се САНУ обраћала државним органима, израђивао све опште акте за потребе САНУ, уредно пратио прописе, старао се о поштовању рокова за поступање и о томе уредно информисао управника послова, давао правна мишљења и тумачења за потребе органа САНУ и управника послова, пружао правну помоћ члановима САНУ, припремао документацију везану за имовинско-правне послове Академије, заступао Академију у појединим судским и другим поступцима, учествовао у раду разних комисија и радних тела (Статутарне комисије, Комисије за избор управника послова, Радне групе за израду систематизације и сл.) и обављао све друге послове по налозима председника, генералног секретара и управника послова. У Сектору су, такође, обављани и сви кадровски послови који подразумевају вођење кадровске евиденције, израду уговора о раду, израду свих врста решења везаних за остваривање права и обавеза из радног односа, ажурно пријављивање/одјављивање запослених и чланова породица на обавезно социјално осигурање, пружање стручне помоћи запосленима у вези са остваривањем права и обавеза из радног односа и сл.

У писарници су сви послови у току године рађени квалитетно и ефикасно. Референт писарнице је свакодневно уредно примао сву пошту, исту заводио у деловодник, а затим, координирајући рад курира, пошту благовремено упућивао надлежним органима и лицима у САНУ. Пошта је из Академије благовремено експедована трећим лицима, непосредно, преко доставне књиге и поштанским пошиљкама.

Курири су свакодневно преузимали пристиглу пошту, обављали курирске послове за потребе чланова САНУ, управника послова и запослених и уредно и квалитетно извршавали све задатке који су пред њих постављени. Током целе године помагали су запосленима и члановима САНУ приликом преношења намештаја и опреме, пресељења из једне у другу канцеларију и сл. Курири су, такође, били ангажовани на истовару и утовару књига за потребе Сектора за издавачку делатност.

Дактилограф је обављао све дактилографске послове за потребе чланова САНУ, одељења и сектора (прекуцавање разних текстова, рукописа, куцање по непосредном или телефонском диктату, куцање аудио-записа са научних скупова, куцање путних налога у земљи за чланове САНУ и запослене, као и све друге дактилографске послове који су им дати у рад). Дактилограф је уредно водио књигу сала, која представља евиденцију о датуму и времену издавања сала у зградама САНУ.

Сектор за рачуноводствене и финансијске послове

У Сектору за рачуноводствене и финансијске послове је у току године посао обављало једанаест запослених. Сектор је, уз знатан пораст послова настао услед

повећаних активности Академије и честих измена закона у области пословања буџетских корисника, благовремено обављао све послове утврђене одлукама органа управљања и управника послова Академије.

Рад Сектора одвијао се у условима добре финансијске ликвидности, посебно у случају надлежних министарстава Републике Србије. Доброј финансијској ликвидности допринело је знатно повећање средстава донација правних и физичких лица у земљи и иностранству. Извесни проблеми у Сектору настају због неодређености појединих законских прописа, пре свега прописа који регулишу порезе и доприносе на лична примања (академијске награде, ауторски хонорари и уговори о делу), порез на додату вредност, као и спровођење поступака јавних набавки. Посебни проблеми Академије приликом спровођења поступака јавних набавки настају услед недоречености појединих законских прописа, немогућности њихове примене на већину буџетских корисника, непостојање одговарајућих аката Академије, као и неодговарајућа организованост већине сектора у Служби Академије. Може се очекивати да ће се у наредном периоду пооштрити прописи за спровођење поступака јавних набавки, што ће још више отежавати обављање редовних активности Академије.

Сектор за дигитализацију, штампање, промоцију и одржавање интернет презентације

Сарадња с медијима, главним и одговорним уредницима и новинарима била је током године на високом нивоу. Интернет презентација САНУ редовно је ажурирана на српском, енглеском и француском језику.

У оквиру програмске активности „Развој ИКТ инфраструктуре у установама образовања, науке и културе“ Министарства трговине, туризма и телекомуникација планирани пројекат развоја (проширења) *eduroam* бежичне инфраструктуре, за који је била задужена Академска мрежа Републике Србије – АМРЕС, реализован је у САНУ крајем августа. На основу извршених мерења Wi-Fi сигнала у оквиру зграде и добијеног пројекта, уређаји (29 *Access Point*-а) су монтирани на одговарајуће позиције. У сарадњи са компанијама CodeComputer, Kimtec и Hewlett Packard Enterprise, а поводом изложбе *Српска академија наука и уметности 1841–2016*, имплементирано је Wi-Fi решење на бази Aruba Instant технологије којом је покривен цео простор Галерије. Поред тога обављани су послови на одржавању сервера, радних станица и друге рачунарске и мрежне опреме у САНУ.

Рад Академијине штампарије одвијао се у оквиру Издавачког плана САНУ и текућих послова. Тај рад је пратио активности Сектора за међународну сарадњу и организацију скупова, Галерије, Библиотеке, Архива, Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности, одељења, одбора и осталих служби САНУ. У 2016. години одштампана су следећа издања: Билтен Фонда за 2015. годину, Билтен Фонда за 2015. годину (на енглеском језику), Математички билтен број 40 (на енглеском језику), Међународни научни симпозијум „Словенска терминологија данас“, књига сажетака. Поред наведеног, штампани су програми, апстракти, позивнице и остали промотивни материјал.

Осим скенирања књига, микрофилмова, дигитализације аудио и видео грађе, урађени су следећи послови: графичко обликовање текста и припрема за публикавање; дизајн штампаног материјала за научне скупове, Дан Академије, предавања, свечане академије, изложбе и концерте (позивнице, програми, лифлети, плакати, каталози за Платонеум, пропратни материјали, књиге сажетака); дизајн визит-карти, продукција пригодног документарног филма поводом

обележавања 75 година оснивања логора Јасеновац; обрада и дигитално ретуширање оштећених фотографија; припрема материјала за ажурирање сајта САНУ; преузимање прес-клипинг материјала о члановима САНУ; дигитализација аудио-грађе за потребе Огранка у Новом Саду; снимање и видео-монтажа снимљеног материјала с трибина Библиотеке САНУ, предавања и научних скупова; дизајн омота и умножавање компакт-дискова и др.

Сектор за техничке послове, инвестиционо и текуће одржавање

Број извршилаца у Сектору за техничке послове, инвестиционо и текуће одржавање није се мењао и чине га шеснаест стално запослених и пет лица ангажованих по уговору на одржавању хигијене.

Одржавање хигијене у делу зграде који користи САНУ (око 8.000 м²) поверено је специјалистичкој форми која пружа услуге чишћења свакодневно, недељно, месечно и квартално.

Одржавање електричне мреже и електро-уређаја у Палати САНУ и у згради САНУ, у Кнез Михаиловој 36, врши професионално лице електро-струке, стално запослено. На крају календарске године сав прикупљени електронски отпад предаје се специјализованом предузећу на уништавање.

Одржавање уређаја и постројења за грејање, климатизацију и вентилацију врше лица професионално оспособљена за те послове. Постоје два аутономна система и то: систем за Свечану салу и систем за Галерију и депо слика. Извршена је климатизација (вентилација, грејање и хлађење) Галерије Српске академије наука и уметности за потребе одржавања изложбе „Свет рукописне књиге“ у оквиру 23. међународног конгреса византолога. Одржавање хидрофорских уређаја, водоводне и канализационе мреже такође одржавају запослени у Сектору, док се за веће кварове ангажују специјализована предузећа. Превоз чланова радних тела Академије путничким аутомобилима врши се према утврђеној процедури.

Клуб САНУ је опслуживао велики број скупова. Организатори научних скупова изван САНУ самостално ангажују послужење.

Шест лифтова и лифтовских постројења у зградама САНУ радило је ефикасно, без застоја и са минималним временом одзива сервисера (Дака сервис).

Аудио-визуелна подршка и техничка испомоћ приликом одржавања научних скупова у свечаној сали, салама I, II и III, Галерији и Галерији науке и технике одвијала се задовољавајуће.

Одржавање противпаничних светилки, сервисирање дизел-агрегата у Палати САНУ и згради САНУ врше овлашћени сервисери. Током ове године било је неколико застоја у раду.

Спољни и унутрашњи систем видео-надзора ради непрекидно, са минималним застојима, а сервисирање и одржавање врши испоручилац опреме у ходу. Атестирање громобранске инсталације извршило је овлашћено предузеће.

Сектор за послове физичког обезбеђења и противпожарне заштите

Сектор за физичко обезбеђење и противпожарну заштиту је и ове године радио као и претходних 11 година са једним човеком мање.

На основу Закона и других прописа надлежних органа и општих аката САНУ, Сектор је обављао послове из свог делокруга рада. Вршени су редовни прегледи стања противпожарних и превентивно техничких мера у зградама у Кнез Михаиловој 35 и 36, као и у Архиву у Сремским Карловцима и Огранку САНУ у

Новом Саду од стране овлашћеног лица. Међународни скупови, предавања, одржани у згради САНУ као и отварање изложби у Галерији САНУ протекли су без икаквих проблема.

Добра сарадња са МУП-ом приликом посета домаћих и страних високих званичника настављена је и ове године.

Посао руковоаца телефонске централе обавља сектор обезбеђења.

Обезбеђење Академијине имовине и лица запослених у САНУ су обављени на начин који омогућује овај број људи у Сектору.

Током године почело је лиценцирање запослених у Сектору ФО и ППЗ.

18. ФИНАНСИЈСКО ПОСЛОВАЊЕ

Финансијско пословање Академије у 2016. години одвијало се у релативно повољним условима, имајући у виду пре свега укупну висину одобрених средстава Буџета Републике Србије, али и висину новчаних средстава по основу донација.

Нето приходи Академије у 2016. години остварени су у укупном износу од 562.333.090,66 динара, без пренетих неутрошених средстава из ранијих година. Укупни приходи са пренетим неутрошеним средствима из ранијих година износе 587.975.676,33 динара.

Средства Буџета Републике Србије (сагласно Закону о Буџету Републике Србије за 2016. годину, објављеном у Службеном гласнику Републике Србије број 103/2016) износе 444.332.997,72 динара односно 79,02% укупних текућих прихода Академије. Средства за редовну деланост Академије износе 424.332.997,72 динара а средства посебних намена износе 24.000.000,00 динара (5.500.000,00 динара за активности поводом обележавања 175. годишњице Академије и 18.500.000,00 динара за набавку и уградњу опреме за климатизацију Галерије САНУ).

Средства Министарства за науку Републике Србије износе 45.000.000,00 динара односно 8,00% укупних текућих прихода Академије. Ово Министарство не следи принципе и токове Закона о буџету Републике Србије и тиме умањује учешће Академије у средствима опредељеним за научноистраживачки рад Републике Србије, што ће се вероватно наставити и наредних година.

Средства Министарства за културу Републике Србије износе 10.068.366,00 динара односно 1,79% укупних текућих прихода Академије. Министарство одобрава средства на основу програма рада Галерије САНУ.

Средства Фонда за здравство и Фонда дечије заштите износе 4.135.582,32 динара односно 0,74% укупних текућих прихода Академије. Висина ових средстава зависи од висине исплаћених накнада породилјских и других боловања запослених.

Средства Буџета АП Војводине износе 4.600.000,00 динара односно 0,82% укупних прихода Академије. Износ од 2.000.000,00 динара односи се на научну и уметничку делатност Огранка САНУ у Новом Саду а износ од 2.600.000,00 динара су наменска средства за инвестиционо одржавање зграде Огранка САНУ.

Средства Града Београда износе 500.000,00 динара односно 0,09% укупних текућих прихода Академије.

Средства донација правних и физичких лица из земље и иностранства износе 14.250.475,67 динара односно 2,53% укупних текућих прихода Академије.

Сопствени приходи (закупнине, накнада режијских трошкова, приходи од паркинга, продаја публикација, приходи клуба САНУ, камате, ванредни приходи и вишкови) износе 39.445.668,95 динара односно 7,01% укупних текућих прихода

Академије. Сопствени приходи по основу закупнина и наплате режијских трошкова су незнатно нижи у односу на претходну годину. Ово је резултат повремених кашњења у наплати потраживања од предузећа „Бунти књижаре“ и предузећа „Тачка арт“.

Пренос неутрошених (наменских) средстава из ранијих година износи 25.642.585,67 динара и та средства су наменски и утрошена.

Расходи Академије у 2016. години остварени су у износу од 578.091.040,61 динар и чине их функционални расходи у износу од 75.207.044,87 динара односно 13,00% укупних расхода, лични расходи у износу од 374.988.242,46

динара односно 64,87% укупних расхода, режијски расходи у износу од 90.322.101,52 динара односно 15,63% укупних расхода и наменски расходи у износу од 37.573.651,76 динара односно 6,50% укупних расхода.

Функционални расходи остварени су у износу од 75.207.044,87 динара и чине их расходи научноистраживачких пројеката у износу од 25.853.782,88 динара, трошкови Архива САНУ у износу од 598.920,00 динара, трошкови Галерије САНУ у износу од 8.316.570,75 динара, трошкови Галерије наука и технике у износу од 659.367,83 динара, трошкови легата Олге Јеврић у износу од 300.000,00 динара, трошкови Библиотеке САНУ (трошкови набавке и размене књига и часописа) у износу од 1.611.601,64 динара, трошкови научних скупова САНУ у износу од 3.605.577,04 динара, трошкови научног скупа „Први светски рат“ у износу од 46.143,00 динара, трошкови учешћа на научним скуповима у износу од 3.381.277,96 динара, трошкови међународне сарадње у износу од 881.992,80 динара, чланарине САНУ у међународним асоцијацијама академија у износу од 348.067,19 динара, трошкови издавачке делатности у износу од 5.586.428,91 динар, трошкови штампања „Билтен Фонда за научна истраживања“ у износу од 293.995,64 динара, трошкови пројекта „гост САНУ“ износе 324.725,97 динара, трошкови обележавања „175. година САНУ“ износе 21.228.459,38 динара, трошкови научне и уметничке делатности Огранка у Новом Саду износе 2.143.953,08 динара и трошкови комисије "цивилне жртве у Војводини" у износу од 26.180,80 динара. Реализација појединих научних активности одређена је висином додељених средстава као и одлукама надлежних органа Академије.

Лични расходи остварени су у износу од 374.988.242,46 динара од чега плате запослених (у бруто износу) износе 123.260.902,21 динар, социјални доприноси (доприноси на плате који терете Академију) износе 22.083.516,13 динара, поклони деци за Нову годину износе 468.089,44 динара, отпремнине, поклони и помоћи запосленима износе 636.729,95 динара, накнаде превоза запослених износе 4.614.773,50 динара, накнаде зарада запослених (боловања преко 30 дана и породилска боловања која се рефундирају од фондова социјалног осигурања) износе 3.958.651,85 динара и академијске награде (бруто) износе 219.965.579,38 динара.

Режијски расходи остварени су у износу од 90.322.101,52 динара и чине значајну позицију у укупним расходима Академије. Највећи део ових расхода представљају трошкови осигурања имовине, грејања, електричне енергије, ПТТ и комуналних услуга, који чине половину укупних режијских расхода Академије. Наведени расходи нису у непосредној вези са обимом пословних активности и на њихову величину Академија не може утицати.

Наменски расходи остварени су у износу од 37.573.651,76 динара и односе се на набавку рачунарске, биротехничке и друге опреме у износу од 7.380.127,21 динар и набавка и уградња опреме за климатизацију Галерије САНУ у износу од 30.193.524,55 динара.

Нето вишак прихода (неутрошена средства појединих намена) износи 9.884.635,72 динара. Вишак прихода (неутрошена средства) остварен је од при-

хода донација домаћих и иностраних правних и физичких лица у износу од 2.667.050,66 динара, од неутрошених прихода Фонда за здравство и Фонда дечије заштите у износу од 177.943,91 динар, од неутрошених наменских средстава Министарства културе у износу од 4.271.520,42 динара и неутрошених наменских средстава буџета АП Војводине у износу од 2.768.120,73 динара. Релативно повољнији услови финансијског пословања Академије у 2016. години настали су услед повећаних средстава Буџета Републике Србије намењених покрићу трошкова набавке опреме, трошкова инвестиционог одржавања и општих режијских трошкова. Знатан утицај на позитивно финансијско пословање Академије утицао је и велики пораст прихода по основу донација домаћих и иностраних правних и физичких лица.

IV БИОГРАФИЈЕ И БИБЛИОГРАФИЈЕ

МИЉКО САТАРИЋ **редовни члан**

(Допуна биографије и библиографије објављених у Годишњаку CXVI за 2009, 2010,
стр. 331–345)

После избора за дописног члана САНУ, М. Сатарић је наставио истраживања у два правца:

Први је био потстакнут експериментима канадске групе под вођством Џека Тузинског. Они су детектовали да микротубуле у јонским растворима испољавају својства појачавача јонских струјних сигнала, имитирајући био-транзисторе. У радовима из ове области су изложени оригинални модели за разјашњење локализованих јонских пулсева који се стабилно пропaгирају дуж микротубула брзинама реда сантиметра у секунди, значајно превазилазећи брзине дифузионог кретања јона у ћелијама. То је дало уверљиво објашњење ефикасног и брзог деловања јона калцијума и магнезијума у регулацији рада срчаних мишића и у контроли вибрација аудиторних ћелија.

Други аспект истраживања се односи на наставак рада на изучавању нелинеарне механо-електричне динамике ДНК и микротубула.

Педагошка активност М. Сатарића на Факултету техничких наука обухватала је предавања широког спектра курсева од основних до мастер и докторских студија. Основао је и нове курсеве примењене физике у техници:

- квантна и молекуларна електроника
- биофизичко моделовање нервног и кардиоваскуларног система човека
- конверзија енергије водених таласа у електричну енергију.

Године 2012. је извео првог докторанта у нас из биомолекуларне електронике (Далибор Секулић). Водио је и већи број дипломских и мастер радова из наноелектронике.

Награде:

- Поводом јубилеја 50 година Факултета техничких наука 2010. године добио је награду за најистакнутије научне доприносе Факултету.
- 2012. године је од родног Ариља награђен годишњом наградом за свеукупне доприносе у науци и образовању Србије.
- 2015. године је од Удружења универзитетских професора Војводине добио Награду за животно дело.
- 2016. године је од Факултета техничких наука добио Светосавску награду за укупне доприносе развоју Факултета.

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Научни и стручни радови

2010

DNA-RNA transcription as an impact of viscosity / Slobodan Zdravković, Miljko V. Satarić, Ljupčo Hadžievski // *Chaos*. ISSN 1054-1500. 20 : 4 (2010) art. no. 043141 (5 pp)

Solitonic ionic currents along microtubules / M. V. Satarić, D. Sekulić, M. Živanov // *Journal of Computational and Theoretical Nanoscience*. ISSN 1546-1955. 7 : 11 (2010) 2281–2290.

Stacking interaction in DNA molecule / S. Zdravković, M. V. Satarić // *Journal of Computational and Theoretical Nanoscience*. ISSN 1546-1955. 7 : 10 (2010) 2031–2035.

The nonlinear tsunami-like waves have something in common from ocean to cell environment / Miljko Satarić, Dalibor Sekulić, Mile Dragić // *Tehnika*. ISSN 0040-2176. 65 : 3 (2010) 153–161.

Тематски број: садржи избор радова наставника и сарадника Факултета техничких наука у Новом Саду поводом 50 година од оснивања факултета. Гости уредници: Теодор Атанацковић, Илија Ћосић и Јанко Ходолич.

2011

Биофизика цитоскелетних мотор-протеина / Миљко Сатарић // *Анали Огранка САНУ у Новом Саду*. ISSN 1452-4112. 6 (2011) 39–47.

Приступно предавање у САНУ.

From giant ocean solitons to cellular ionic nano-solitons / Miljko V. Satarić, Mile S. Dragić, Dalibor L. Sekulić // *Romanian Reports in Physics*. ISSN 1221-1451. 63 : 3 (2011) 624–640.

Ionic pulses along cytoskeletal protofilaments / M. V. Satarić, B. M. Satarić // *Journal of Physics: Conference Series*. ISSN 1742-6588. 329 (2011) art. no. 012009 (7 pp)

Тематски број: 9th International Fröhlich's Symposium: Electrodynamical Activity of Living Cells (Including Microtubule Coherent Modes and Cancer Cell Physics) : 1–3 July 2011, Prague, Czech Republic.

Modeling of relay helix functional dynamics and feasibility of experimental verification by neutron scattering / Miljko V. Satarić, Slobodan Zdravković, Jack A. Tuszynski // *Chaos*. ISSN 1054-1500. 21 : 4 (2011) art. no. 043135 (5 pp)

Nonlinear ionic pulses along microtubules / D. L. Sekulić, B. M. Satarić, J. A. Tuszynski, M. V. Satarić // *The European Physical Journal E*. ISSN 1292-8941. 34 : 5 (2011) art. no. 49 (11 pp)

Symbolic computation of some new nonlinear partial differential equations of nanobiosciences using modified extended tanh-function method / Dalibor L. Sekulić, Miljko V. Satarić, Miloš B. Živanov // *Applied Mathematics and Computation*. ISSN 0096-3003. 218 : 7 (2016) 3499–3506.

Transverse interaction in DNA molecule / Slobodan Zdravković, Miljko V. Satarić // *Biosystems*. ISSN 0303-2647. 105 : 1 (2011) 10–13.

2012

Microtubule as nanobioelectronic nonlinear circuit / Dalibor L. Sekulić, Miljko V. Satarić // *Serbian Journal of Electrical Engineering*. ISSN 1451-4869. 9 : 1 (2012) 107–119.

Award for the best paper by young researcher (D. Sekulić) presented in Section *Microelectronics and Optoelectronics*, at Conference ETRAN 2011, June 6–9, Banja Vrućica – Teslić, Bosnia and Herzegovina.

Modified extended tanh-function method and nonlinear dynamics of microtubules / Slobodan Zdravković, Louis Kavitha, Miljko V. Satarić, Slobodan Zeković, Jovana Petrović // *Chaos, Solitons & Fractals*. ISSN 0960-0779. 45 : 11 (2012) 1378–1386.

Morse potential in DNA molecule – an experiment proposal / Slobodan Zdravković, Miljko V. Satarić // *Journal of Biosciences*. ISSN 0250-5991. 37 : 4 (2012) 613–616.

Nonlinear dynamics of microtubules / S. Zdravković, A. Maluckov, J. Petrović, S. Zeković, L. Kavitha, M. V. Satarić // *Nonlinear Phenomena in Complex Systems*. ISSN 1561-4085. 15 : 4 (2012) 339–349.

Тематски број: Proceedings of the Conference & Symposium : XVI International Conference-School „Foundations and Advances in Nonlinear Science“ & International Symposium „Advances in Nonlinear Photonics“, 24–28 September 2012, Minsk, Belarus.

Protein-based nanobioelectronics transmission lines / Dalibor L. Sekulic, Miljko V. Sataric // *Proceedings / 28th International Conference on Microelectronics [MIEL 2012], Niš, 13–16 May, 2012 ; organized by IEEE Serbia and Montenegro Section – ED/SSC Chapter ; under the co-sponsorship of IEEE Electron Devices Society with the cooperation of IEEE Solid-State Circuits Society*. Piscataway : IEEE Electron Devices Society, 2012. Str. 215–218.

ISBN 978-1-4673-0238-8

Soliton-like pulses along electrical nonlinear transmission line / D. L. Sekulic, M. V. Sataric, M. B. Zivanov, J. S. Bajic // *Elektronika ir elektrotehnika*. ISSN 1392-1215. 121 : 5 (2012) 53–58.

2013

Kink solitons in DNA / Slobodan Zdravković, Miljko V. Satarić, Muthiah Daniel // *International Journal of Modern Physics B*. ISSN 0217-9792. 27 : 31 (2013) art. no. 1350184 (11 pp)

Nonlinear DNA dynamics: nonlinearity versus dispersion / Slobodan Zdravković, Miljko V. Satarić // *Applied Mathematics and Computation*. ISSN 0096-3003. 225 (2013) 401–406.

Nonlinear dynamics of microtubules – a longitudinal model / S. Zdravković, M. V. Satarić, S. Zeković // *EPL*. ISSN 0295-5075. 102 : 3 (2013) art. no. 38002 (6 pp)

2014

A nonlinear model of the dynamics of radial dislocations in microtubules / S. Zdravković, M. V. Satarić, A. Maluckov, A. Balaž // *Applied Mathematics and Computation*. ISSN 0096-3003. 237 (2014) 227–237.

An improved electrical model of microtubule as biomolecular nonlinear transmission line / Dalibor L. Sekulic, Miljko V. Sataric // *Proceedings / 29th International Conference on Microelectronics – MIEL 2014, Belgrade, Serbia 12–14 May 2014 ; org. by IEEE Serbia and Montenegro Section – ED/SSC Chapter ; under the co-sponsorship of IEEE Electron Devices Society with the cooperation of IEEE Solid-State Circuits Society*. Danvers : Institute of Electrical and Electronics Engineers, Inc., 2014. Str. 111–114.

ISBN 978-1-4799-5296-0

Are microtubules discrete or continuum systems? / S. Zdravković, A. Maluckov, M. Đekić, S. Kuzmanović, M.V. Satarić // *Applied Mathematics and Computation*. ISSN 0096-3003. 242 (2014) 353–360.

Nonlinear dynamics of cellular microtubules / Miljko Satarić // *Bulletin / Académie serbe des sciences et des arts. Classe des sciences mathématiques et naturelles. Sciences mathématiques*. ISSN 0561-7332. 146 : 39 (2014) [1]–21.

Propagation of kink—antikink pair along microtubules as a control mechanism for polymerization and depolymerization processes / L. Kavitha, A. Muniyappan, S. Zdravković, M. V. Satarić, A. Marlewski, S. Dhamayanthi, D. Gopi // Chinese Physics B. ISSN 1674-1056. 23 : 9 (2014) art. no. 098703 (15 pp)

2015

Actin filaments as the fast pathways for calcium ions involved in auditory processes / Miljko V. Sataric, Dalibor L. Sekulic, Bogdan M. Sataric // Journal of Biosciences. ISSN 0250-5991. 40 : 3 (2015) 549–559.

An improved nanoscale transmission line model of microtubule: the effect of nonlinearity on the propagation of electrical signals / Dalibor L. Sekulić, Miljko V. Satarić // Facta Universitatis: Series: Electronics and Energetics. ISSN 0353-3670. 28 : 1 (2015) 133–142.

Role of nonlinear localized Ca^{2+} pulses along microtubules in tuning the mechano-sensitivity of hair cells / Miljko V. Sataric, Dalibor L. Sekulic, Bogdan M. Sataric, Slobodan Zdravkovic // Progress in Biophysics and Molecular Biology. ISSN 0079-6107. 119 : 2 (2015) 162–174.

Temperature-dependent complex impedance, electrical conductivity and dielectric studies of MFe_2O_4 ($\text{M} = \text{Mn, Ni, Zn}$) ferrites prepared by sintering of mechanochemical synthesized nanopowders / Dalibor L. Sekulic, Zorica Z. Lazarevic, Miljko V. Sataric, Cedomir D. Jovalekic, Nebojsa Z. Romcevic // Journal of Materials Science: Materials in Electronics. ISSN 0957-4522. 26 : 3 (2015) 1291–1303.

2016

Localized modulated waves and longitudinal model of microtubules / Slobodan Zdravković, Slobodan Zeković, Aleksandr N. Bugay, Miljko V. Satarić // Applied Mathematics and Computation. ISSN 0096-3003. 285 (2016) 248–259.

Микротубуле, коридори за унутарћелијски саобраћај и сигнализацију / Миљко Сатарић // Академске беседе / ур. Миро Вуксановић. Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. Стр. [49]–64.

Приступна беседа одржана у САНУ 10. маја 2016. године. Видео снимак доступан на CD-ROM-у бр. 1 (10. мај 2016), приложеном уз књигу.

Nonlinear dynamics of C-terminal tails in cellular microtubules / Dalibor L. Sekulic, Bogdan M. Sataric, Slobodan Zdravkovic, Aleksandr N. Bugay, Miljko V. Sataric // Chaos. ISSN 1054-1500. 26 : 7 (2016) art. no. 073119 (12 pp)

Универзитетски и високошколски уџбеници

2010

Praktikum laboratorijskih vežbi iz fizike : Odsek zaštite na radu / Miljko Satarić, Uranija Kozmidis-Luburić, Ljuba Budinski-Petković, Aleksandra Mihailović, Milica Vučinić-Vasić, Dušan Ilić, Selena Grujić. – Novi Sad : Symbol, 2010. – 129 str. : graf. prikazi, tabele ; 30 cm
ISBN 978-86-85251-39-9

2011

Zbirka rešenih zadataka iz fizike. Deo 2, Optika, kvantna priroda svetlosti, atomska fizika, kvantna mehanika i statistička fizika / M. [Miljko] Satarić, U. [Uranija] Kozmidis-Luburić, Lj. [Ljuba] Budinski-Petković, A. [Aleksandra] Mihailović, D. [Dušan] Ilić, S. [Selena] Grujić. – 2. izd. – Novi Sad : Fakultet tehničkih nauka, 2011. – 121 str. : ilustr. ; 24 cm. – (Едиција „Техничке науке – уџбеници“ ; 313)
ISBN 978-86-7892-364-7

2014

Zbirka zadataka iz fizike : za studente elektrotehnike / M. [Miljko] Satarić, Lj. [Ljuba] Budinski-Petković, I. [Ivana] Lončarević, A. [Aleksandra] Mihailović, D. [Dušan] Ilić. – Novi Sad : Fakultet tehničkih nauka, 2014. – 250 str. : ilustr. ; 24 cm. – (Edicija „Tehničke nauke – udžbenici“ ; 445)

ISBN 978-86-7892-591-7

– 2. izd. – 2016. – (Edicija „Tehničke nauke – udžbenici“ ; 564). – ISBN 978-86-7892-801-7

2015

Zbirka zadataka iz fizike : odseci zaštite životne sredine, zaštite na radu i biomedicinskog inženjerstva / Miljko Satarić, Tomas Nemeš, Selena Grujić, Robert Lakatoš. – Novi Sad : Fakultet tehničkih nauka, 2015. – 285 str. : graf. prikazi ; 24 cm. – (Edicija „Tehničke nauke – udžbenici“ ; 518)

ISBN 978-86-7892-726-3

Приредила *Марина Нинић*

ЗОРАН КНЕЖЕВИЋ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављених у Годишњаку CXVI за 2009, 2010, стр. 313–329)

На Астрономској опсерваторији у Београду радио је од 1973. до пензионисања у својству научног саветника 2016. године. Од 1. јула 2002. до 25. децембра 2014. године био је и њен директор.

Предаје на докторским студијама на Математичком факултету у Београду. У периоду од избора за дописног члана САНУ био је члан 3 комисије за одбрану докторских теза.

Од 2002. до 2014. године био је главни и одговорни уредник часописа *Serbian Astronomical Journal* и монографске серије *Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade*. И даље је члан Уређивачких одбора ових публикација, као и члан Редакцијског одбора часописа *Српска наука данас*. У периоду 2010–2016 рецензирао је 8 радова за најпознатије међународне часописе, као и већи број радова за домаће часописе, зборнике и књиге.

У више наврата био је члан разних домаћих и иностраних панела и експертских тимова и комисија и рецензент научних пројеката; потпредседник је Матичног одбора за геонауке и астрономију Министарства за просвету, науку и технолошки развој Србије; био је члан Управног одбора Асоцијације италијанских и српских научника и истраживача до 2015. године; члан Управног одбора Института за физику (Београд); члан Савета ИС Петница.

Руководилац је пројекта „Динамика тела Сунчевог система“ (Ф-187) САНУ и српског дела FP7 пројекта „Stardust“ европског Marie Curie програма. Руководилац је радног пакета европског FP7 пројекта „BELISSIMA“. Од марта 2015. године заменик је секретара Одељења за математику, физику и гео-науке САНУ. Члан је Академијског одбора за динамику климатског система Земље и дело Милутина Миланковића, као и члан Одсека за физику.

У периоду 2010–2016 више пута је боравио на Универзитету у Пизи, где је радио на истраживањима у оквиру Академијиног пројекта Ф-187 везаног за утицај негравитационих ефеката на структуру астероидних фамилија у фазном простору сопствених елемената кретања, ажурирању класификације астероида у фамилије, анализи статистичке значајности малих фамилија и одређивању старости резонантних и комплексних фамилија.

Члан је Међународне астрономске уније, Друштва астронома Србије и Друштва физичара Србије.

У Међународној астрономској унији, у периоду 2009–2012 обављао је функцију председника Комисије 7, члана Организационог одбора Дивизије I (Фундаментална астрономија) и члана Комитета за резолуције.

На међународним научним скуповима имао је 10 предавања по позиву (уз неколико коауторских). Био је члан Научних организационих комитета 10 међународних и националних скупова, више пута био је председавајући секција.

Зоран Кнежевић је у периоду од избора за дописног члана САНУ објавио 48 радова, од тога 11 у водећим међународним часописима, 1 рад у монографији међународног значаја, 2 предавања по позиву на међународним конференцијама, 3 рада у зборницима међународних конференција уз још 16 радова штампаних у изводу. Уредник је једног зборника радова међународне конференције. Радови су му укупно цитирани 1935 пута (без аутоцитата), Хиршов индекс 19.

За научни рад је 2013. године добио награду Астрономске опсерваторије (Београд).

За редовног члана Српске академије наука и уметности изабран је 5. новембра 2015. године.

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Научни и стручни радови

2004*

The South-Eastern Branch of the European Astronomical Society – a regional network for the developing countries [Електронски извор] / Magda Stavinschi, Kiril Panov, Zoran Knezevic // Proceedings of „Euroscience Workshop on European Research Area, Regional Scientific Cooperation in southeast Europe, pathways for stabilizing the RTD Potential“ Bucharest, 26 September 2003. (4 pp.)

Доступно на интернет адреси:

<http://www.biodyn.ro/web-eurosc/Proceedings-pdf/MagdaStavinschiText%20trio2.pdf>

2010

Chaotic transport and chronology of complex asteroid families / B. Novaković, K. Tsiganis, Z. Knežević // Monthly Notices of the Royal Astronomical Society. ISSN 0035-8711. 402 : 2 (2010) 1263–1272.

Dynamical characteristics of the Hungaria asteroids : [invited lecture] / Z. Knežević, B. Novaković, A. Milani // Proceedings of the 6th SREAC Meeting „Astrophysics and Astrodynamics in Balkan Countries in the International Year of Astronomy“, September 28–30, 2009, Belgrade, Serbia / Ištvan Vince, Tanyu Bonev, eds. Belgrade : Astronomical Observatory, 2010. Str. 11–18. – (Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade. ISSN 0373-3742 ; 90)

Dynamical portrait of the Lixiaohua asteroid family / B. Novaković, K. Tsiganis, Z. Knežević // Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy. ISSN 0923-2958. 107 : 1 (2010) 35–49.

Dynamics of the Hungaria asteroids / Andrea Milani, Zoran Knežević, Bojan Novaković, Alberto Cellino // Icarus. ISSN 0019-1035. 207 : 2 (2010) 769–794.

Milutin Milanković and the astronomical theory of climate changes / Zoran Knežević // Europhysics News. ISSN 0531-7479. 41 : 3 (2010) 17–20.

---

* Раније пропуштена јединица.

2011

Families among high-inclination asteroids / Bojan Novaković, Alberto Cellino, Zoran Knežević // *Icarus*. ISSN 0019-1035. 216 : 1 (2010) 69–81.

2012

Attribution of survey observations to known Solar system bodies / Z. Knežević, A. Milani // *Proceedings of the XVI National Conference of Astronomers of Serbia, October 10 – 12, 2011, Belgrade, Serbia* / Slobodan Jankov, Nadežda Pejović, Rade Pavlović, eds. Belgrade : Astronomical Observatory, 2012. Str. 185–189. – (Publications of the Astronomical Observatory of Belgrade. ISSN 0373-3742 ; 91)

Identification of known objects in Solar system surveys / Andrea Milani, Zoran Knežević, Davide Farnocchia, Fabrizio Bernardi, Robert Jedicke, Larry Denneau, Richard J. Wainscoat, William Burgett, Tommy Grav, Nick Kaiser, Eugene Magnier, Paul A. Price // *Icarus*. ISSN 0019-1035. 220 : 1 (2012) 114–123.

Recent collisional jet from a primitive asteroid / Bojan Novaković, Aldo Dell'Oro, Alberto Cellino, Zoran Knežević // *Monthly Notices of the Royal Astronomical Society*. ISSN 0035-8711. 425 : 1 (2012) 338–346.

2013

Astronomical Observatory of Belgrade: Individual and institutional cooperation with Italy : [e-book] / Srdjan Samurović, Zoran Knežević // *Serbia – Italia : Status and Perspectives of the Scientific and Technological Bilateral Cooperation* : June 25–26, 2012, University of Belgrade, Studentski trg 1, Belgrade / eds. P. Battinelli and M. Ivetić. Beograd : Asocijacija italijanskih i srpskih naučnika i istraživača, 2013. Str. 69–77.

2014

Asteroid families classification: exploiting very large datasets / Andrea Milani, Alberto Cellino, Zoran Knežević, Bojan Novaković, Federica Spoto, Paolo Paolicchi // *Icarus*. ISSN 0019-1035. 239 (2014) 46–73.

Automated classification of asteroids into families at work / Zoran Knežević, Andrea Milani, Alberto Cellino, Bojan Novaković, Federica Spoto, Paolo Paolicchi // *Complex Planetary Systems : proceedings of the 310th symposium of the International Astronomical Union held in Namur, Belgium July 7–11, 2014* / eds. Zoran Knežević, Anne Lemaître. Cambridge : Cambridge University Press : International Astronomical Union, 2014. Str. 130–133. – (IAU symposium proceedings. ISSN 1743-9213 ; 310)

ISBN 978-1-107-07868-0

Dynamical properties of Watsonia asteroid family / Georgios Tsirvoulis, Bojan Novaković, Zoran Knežević, Alberto Cellino // *Complex Planetary Systems : proceedings of the 310th symposium of the International Astronomical Union held in Namur, Belgium July 7–11, 2014* / eds. Zoran Knežević, Anne Lemaître. Cambridge : International Astronomical Union, 2014. Str. 180–181. – (IAU symposium proceedings. ISSN 1743-9213 ; 310)

ISBN 978-1-107-07868-0

Сопствени елементи кретања астероида : (приступно предавање одржано 24. септембра 2010. године на V скупу Одељења за математику, физику и гео-науке) / Зоран Кнежевић // *Глас / Српска академија наука. Одељење природно-математичких наука*. ISSN 0374-7956. 422 : 61 (2014) [221]–240.

2015

Asteroid family ages / Federica Spoto, Andrea Milani, Zoran Knežević // *Icarus*. ISSN 0019-1035. 257 (2015) 275–289.

Asteroid secular dynamics: Ceres' fingerprint identified / Bojan Novaković, Clara Maurel, Georgios Tsirvoulis, Zoran Knežević // *The Astrophysical Journal Letters*. ISSN 0004-637X. 807 : 1 (2015) art. no. L5 (5 pp)

2016

Asteroid family identification: history and state of the art : [invited lecture] / Zoran Knežević // *Asteroids: New Observations, New Models : proceedings of the 318th Symposium of the International Astronomical Union held in Honolulu, United States, August 3–7, 2015* / eds. Steven R. Chesley, Alessandro Morbidelli, Robert Jedicke, Davide Farnocchia. Cambridge : Cambridge University Press : International Astronomical Union, 2016. Str. 16–27. – (IAU symposium proceedings. ISSN 1743-9213 ; 318)

ISBN 978-1-107-13825-4

Читање светлосног кода / Зоран Кнежевић // *Светлост у развоју друштва : прошлост, садашњост и будућност* / ур. Зоран В. Поповић, Бранислав Јеленковић. Београд : САНУ, 2016. Стр. [15]–28.

ISBN 978-86-7025-704-7

Families classification including multiopposition asteroids / Andrea Milani, Federica Spoto, Zoran Knežević, Bojan Novaković, Georgios Tsirvoulis // *Asteroids: New Observations, New Models : proceedings of the 318th Symposium of the International Astronomical Union held in Honolulu, United States, August 3–7, 2015* / eds. Steven R. Chesley, Alessandro Morbidelli, Robert Jedicke, Davide Farnocchia. Cambridge : Cambridge University Press : International Astronomical Union, 2016. Str. 28–45. – (IAU symposium proceedings. ISSN 1743-9213 ; 318)

ISBN 978-1-107-13825-4

Footprints of the YORP effect in asteroid families / Paolo Paolicchi, Zoran Knežević // *Icarus*. ISSN 0019-1035. 274 (2016) 314–326.

Quo vadis mechanica coelestis? / Зоран Кнежевић // *Академске беседе* / ур. Мило Вуксановић. Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. Стр. [65]–84.

Приступна беседа одржана у САНУ 10. маја 2016. године. Видео снимак доступан на CD-ROM-у бр. 1 (10. мај 2016), приложеном уз књигу.

Извештаји Комисија Међународне астрономске уније

2007

Commission 7: Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy / A. Milani, J. A. Burns, J. Hadjidemetriou, Z. Knežević, C. Beaugé, B. Erdi, T. Fukushima, D.C. Heggie, A. Lemaître, A. Maciejewski, A. Morbidelli, M. Sidlichovský, D. Vokrouhlický, J.-L. Zhou // *Reports on Astronomy 2003–2005* / O. Engvold, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2007. Str. 7–16. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 26A)

ISBN 978-0-521-85604-1

2008

Commission 7: Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy / A. Milani, J. A. Burns, J. Hadjidemetriou, Z. Knežević, C. Beaugé, B. Erdi, T. Fukushima, D.C. Heggie, A. Lemaître, A. Maciejewski, A. Morbidelli, M. Sidlichovský, D. Vokrouhlický, J.-L. Zhou // *Proceedings of the Twenty Sixth General Assembly Prague 2006* / K. A. van der Hucht, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2008. Str. 84–87. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 26B)

ISBN 978-0-521-85606-5

2009

Division I: Fundamental Astronomy / J. Vondrak, D. D. McCarthy, T. Fukushima, A. Brzezinski, J. A. Burns, P. Defraigne, D. W. Evans, G. H. Kaplan, S. A. Klioner, Z. Knežević, I. I. Kumkova, C. Ma, R. N. Manchester, G. Petit // Reports on Astronomy 2006–2009 / K. A. van der Hucht, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2009. Str. 1–4. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 27A)

ISBN 978-0-521-85605-8

2010

Commission 7: Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy / J. A. Burns, Z. Knežević, A. Milani, D. Vokrouhlický, E. Athanassoula, C. Beaugé, B. Érdi, A. Lemaître, A. J. Maciejewski, R. Malhotra, A. Morbidelli, S. J. Peale, M. Sidlichovský, J.-L. Zhou // Proceedings of the Twenty Seventh General Assembly Rio de Janeiro 2009 / I. F. Corbett, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. Str. 120–122. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 27B)

ISBN 978-0-521-76831-3

Division I: Fundamental Astronomy / J. Vondrak, D. D. McCarthy, T. Fukushima, A. Brzezinski, J. A. Burns, P. Defraigne, D. W. Evans, G. H. Kaplan, S. A. Klioner, Z. Knežević, I. I. Kumkova, C. Ma, R. N. Manchester, G. Petit // Proceedings of the Twenty Seventh General Assembly Rio de Janeiro 2009 / I. F. Corbett, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2010. Str. 107–115. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 27B)

ISBN 978-0-521-76831-3

2012

Commission 7: Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy / Z. Knežević, A. Morbidelli, J. A. Burns, E. Athanassoula, J. Laskar, R. Malhotra, S. Mikkola, S. J. Peale, F. Roig // Reports on Astronomy 2009–2012 / I. F. Corbett, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. Str. 15–20. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 28A)

ISBN 978-1-107-01987-4

Division I: Fundamental Astronomy / D. D. McCarthy, S. A. Klioner, J. Vondrák, D. W. Evans, C. Y. Hohenkerk, M. Hosokawa, C.-L. Huang, G. H. Kaplan, Z. Knežević, R. N. Manchester, A. Morbidelli, G. Petit, H. Schuh, M. H. Soffel, N. Zacharias // Reports on Astronomy 2009–2012 / I. F. Corbett, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2012. Str. 1–8. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 28A)

ISBN 978-1-107-01987-4

2015

Division I: Commission 7: Celestial Mechanics & Dynamical Astronomy / Z. Knežević, A. Morbidelli, J. A. Burns, E. Athanassoula, J. Laskar, R. Malhotra, S. Mikkola, S. J. Peale, F. Roig // Proceedings of the Twenty-Eighth General Assembly Beijing 2012 / T. Montmerle, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2015. Str. 83–86. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 28B)

ISBN 978-1-107-07883-3

2016

Division A: Commission 7: Celestial Mechanics and Dynamical Astronomy: Legacy Report: 2005–2015 // Reports on Astronomy: Commission Legacy Reports (IAU XXIXA) / T. Montmerle, ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2015. Str. 24–45. – (Transactions of the International Astronomical Union, ISSN 0251-107X ; 29A)

ISBN 978-1-107-16979-1

Садржи и: Quo Vadis, Celestial Mechanics? / Zoran Knežević : стр. 33–34.

Остало

2010

Pogled u daleke svetove : [intervju] / Zoran Knežević ; [razgovor vodio] M. Rajković // Planeta. ISSN 1451-4990. 39 (2010) 8–12.

2012

Instructions for authors / B. Arbutina, B. Urošević, Z. Knežević // Serbian Astronomical Journal. ISSN 1450-698X. 183 (2012) 109–112.

2014

[Излагање на представљању књиге Милутина Миланковића Математичка теорија топлотних појава насталих сунчевим зрачењем на Трибини Библиотеке САНУ, Београд, 25. јун 2013. године] / Зоран Кнежевић // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. 2 : 2 (2014) [99]–102.

2015

Приказ дела Николе Коперника *Шест књига о кружењима небеских сфера* / Зоран Кнежевић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. 11 (2016) 126–128.

Уреднички рад

2012

Математичка теорија топлотних појава насталих сунчевим зрачењем / Милутин Миланковић ; ред. Зоран Кнежевић, Александар Петровић ; [превела са француског Мирјана Петровић]. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике, 2012. – 367 стр. : граф. прикази ; 24 см. – (Изабрана дела / Милутин Миланковић ; књ. 9)

ISBN 978-86-17-17044-6

Превод дела: *Théorie mathématique des phénomènes thermiques produits par la radiation solaire.* – Стр. 7–25: Тамновање и осунчавање : [предговор] / Александар Петровић, Зоран Кнежевић.

2014

Complex Planetary Systems : proceedings of the 310th symposium of the International Astronomical Union held in Namur, Belgium July 7–11, 2014 / eds. Zoran Knežević, Anne Lemaître. Cambridge : Cambridge University Press : International Astronomical Union, 2014. – XIV, 228 p. : illustr. ; 26 cm. – (IAU symposium proceedings. ISSN 1743-9213 ; 310) ISBN 978-1-107-07868-0

Триста година од рођења Руђера Бошковића / ур. Зоран Кнежевић. – Београд : САНУ : Астрономска опсерваторија, 2014. – 125 стр. : илустр. ; 24 см. – (Научни скупови / Српска академија наука и уметности ; књ. 144. Одељење за математику, физику и гео-науке ; књ. 6)

ISBN 978-86-7025-623-1

Према подацима из књиге, научни скуп под истим називом одржан је 26. октобра 2011. године у Свечаној сали САНУ. – Стр. [9]–10: Пролог / Зоран Кнежевић.

Приредила *Марина Нинић*

МИЛЕНА СТЕВАНОВИЋ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављених у Годишњаку СХVI за 2009, 2010, стр. 375–394)

Др Милена Стевановић је и у периоду 2010–2016. радила као научни саветник Института за молекуларну генетику и генетичко инжењерство (ИМГГИ) Универзитета у Београду и редовни професор Биолошког факултета Универзитета у Београду.

На Биолошком факултету Универзитета у Београду била је ангажована на извођењу наставе на предмету *Основи манипулисања генима*. За овај предмет самостално је припремила наставни програм, који је током година усаглашавала са актуелним токовима науке, а 2016. године објавила је и истоимени рецензирани уџбеник.

Поред тога, од 2006. године др Милена Стевановић ангажована је на извођењу наставе на докторском студијском програму Молекуларна биологија, у оквиру кога је водећи наставник предмета *Молекуларна биологија гена*, а такође је учествовала као предавач и у извођењу наставе на предметима *Методолошки приступи у молекуларној биологији* и *Молекуларна генетика болести човека*.

Поред наставних активности на Биолошком факултету др Милена Стевановић је као организатор и/или предавач учествовала у програмима за перманентно образовање, и на курсевима у организацији професионалних удружења. Као предавач учествовала је и на симпозијумима континуиране медицинске едукације *„Регенеративна медицина – европске тенденције“* (2010), *„Регенеративна медицина, ткивно и генетичко инжењерство“* (2011) као и на симпозијуму *„Истраживања у неуролошкој рехабилитацији“* (Трећи меморијални симпозијум „Петар Арежина“, 2014). Као члан Организационог одбора и предавач др Милена Стевановић је учествовала у реализацији едукационог курса *„Молекуларни приступи у анализи аберација хромозома у пренаталној и постнаталној дијагностици“* и који је одржан у Београду 2013. године.

У периоду 2006–2010. г. била је руководилац пројекта из области основних истраживања *„Изучавање регулације експресије и функције хуманих SOX гена“*. Од 2010. године руководи пројектом *„Проучавање молекуларних механизма укључених у одржавање плурипотентности и диференцијацију матичних ћелија“* који финансира научни фонд САНУ. Од 2011. године руководи пројектом *„Проучавање сигналних путева и епигенетичких механизма укључених у контролу експресије хуманих SOX гена: даље расветљавање њихове улоге у одређивању судбине и диференцијације ћелија“* и учесник је на пројекту *„Етногенеза Срба у средњем веку: упоредна анализа историјско-културног наслеђа, генетичког материјала и предмета материјалне културе“*.

са аспекта аналитичке хемије" које финансира Министарство за просвету, науку и технолошки развој (МПНТРС). У периоду од 2013. до 2015. године била је сарадник на заједничком пројекту САНУ и Мађарске академије наука под називом „*Comparative studies on the in vitro neural differentiation of embryonic stem and embryonic carcinoma cells using expression profiling and cell interaction analysis*” (Компаративна студија *in vitro* неуралне диференцијације ембрионалних матичних и ембрионалних карциномских ћелија анализом профила генске експресије и међућелијске сигнализације). У истом периоду била је учесник и члан надзорног одбора европског оквирног пројекта „Strengthening the Research Potential of IMGGE through Reinforcement of Biomedical Science of Rare Diseases in Serbia – en route for innovation – EC-FP7-REGPOT SERBORDISinn”.

У жижи интересовања Др Милене Стевановић и у овом периоду било је проучавање улоге SOX гена у молекуларним механизмима који контролишу плурипотентност, одређивање судбине и диференцијацију матичних ћелија. Део истраживања био је усмерен и на анализу улоге сигналних путева (Sonic Hedgehog и Wnt) у регулацији експресије SOX гена и њихов утицај на пролиферацију, миграцију и инвазивност ћелија канцера.

Поред тога, део научног рада др Стевановић односи се на изучавање диверзитета савремене српске популације базираног на филогенетској анализи секвенци митохондријалне ДНК, док је део њених истраживања био усмерен и на примену флуоресцентне *in situ* хибридизације у детекцији микроделеционих синдрома.

Бавила се и истраживањем потенцијалних антитуморских својства биоактивних метаболита изолованих из биљака и гљива кроз анализу ефеката на цитотоксичност, адхезију и миграторни потенцијал ћелија канцера.

Део активности у САНУ др Стевановић је обављала у оквиру рада Националног комитета за биоетику Комисије за сарадњу с Унеском Републике Србије са седиштем у САНУ чији је члан. У оквиру ових активности са рефератом учествовала је на регионалној конференцији „*Ethical aspects of genetic studies in biomedicine*” одржаној 2010. године у организацији Савета Европе и Националног комитета за биоетику. Активно је учествовала на скупу посвећеном обележавању 10 година активности овог Комитета одржаном 2013. године, као и на семинару „*Ethical Aspects of Emerging Technologies and Genomics*”, одржаном у Београду 2015. године.

Током 2015. године организовала је у САНУ циклусни пројекат „*Гени и геном*” усмерен на најважније аспекте истраживања у области молекуларне генетике и геномике. Кроз серију предавања у којима је учествовала, представљена су најновија достигнућа у овим пољима и њихове примене. Циклус предавања имао је за циљ да ову интересантну тематику прикаже и приближи широј публици.

Др Милене Стевановић је у периоду 2010–2016 године била ментор у изради четири докторске дисертације, а била је и члан комисије за израду већег броја докторских дисертација, мастер теза и дипломских радова.

Поред научне и наставне каријере, др Стевановић је пружила допринос развоју академске и шире друштвене заједнице кроз рад у САНУ, комисијама Министарства за науку, професионалним и научним асоцијацијама, управним органима академских институција и у новије време као члан и потпредседник Националног савета за науку Републике Србије.

Члан је редакционог одбора часописа *Balkan Journal of Medical Genetics* и била је рецензент бројних научних радова у међународним часописима.

Др Милене Стевановић је у периоду од избора за дописног члана САНУ објавила 36 научних радова, од чега је 31 рад објављен у рецензираним међународним часописима. Била је пленарни или секцијски предавач на бројним домаћим и међународним скуповима, а са сарадницима је на скуповима изложила више од 60 кратких саопштења.

Према извештају Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић” (базе података SCI и WoS) радови др Милене Стевановић су цитирани у светској научној литератури 1.774 пута, а Хиршов индекс (h-индекс) је 13. У бази података SCOPUS (7. новембар 2016) пронађено је 2.012 цитата, док је Хиршов индекс (h-индекс) 14.

Српско биолошко друштво је Др Милени Стевановић доделило Платинасту повељу за изванредан и драгоцен допринос развоју и унапређењу биолошких и сродних наука (2014).

Др Милена Стевановић изабрана је за редовног члана Српске академије наука и уметности 5. новембра 2015. године.

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Научни и стручни радови

2010

Comparative analysis of SOX3 protein orthologs: expansion of homopolymeric amino acid tracts during vertebrate evolution / Marija Mojsin, Natasa Kovacevic-Grujicic, Aleksandar Krstic, Jelena Popovic, Milena Milivojevic, Milena Stevanovic // Biochemical Genetics. ISSN 0006-2928. 48 : 7-8 (2010) 612-623.

Detection of premature segregation of centromeres in persons exposed to ionizing radiation / Jovicic Dubravka, Milacic Snezana, Vukov Tanja D., Rakic Boban, Stevanovic Milena, Drakulic Danijela, Rakic Rada, Bukvic Nenad // Health Physics. ISSN 0017-9078. 98 : 5 (2010) 717-727.

Early growth response protein 1 acts as an activator of SOX18 promoter / Isidora Petrovic, Natasa Kovacevic-Grujicic, Milena Stevanovic // Experimental & Molecular Medicine. ISSN 1226-3613. 42 : 2 (2010) 132-142.

Involvement of ubiquitous and TALE transcription factors, as well as liganded RXR α , in the regulation of human SOX2 gene expression in the NT2/D1 embryonal carcinoma cell line / Milena Milivojević, Gordana Nikčević, Nataša Kovačević-Grujičić, A. Krstić, Marija Mojsin, Danijela Drakulić, Milena Stevanović // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 62 : 2 (2010) 199-210.

PBX1 and MEIS1 up-regulate SOX3 gene expression by direct interaction with a consensus binding site within the basal promoter region / Marija Mojsin, Milena Stevanovic // Biochemical Journal. ISSN 0264-6021. 425 : 1 (2010) 107-116.

Tissue-specific Forkhead protein FOXA2 up-regulates SOX14 gene expression / Jelena Popovic, Andrijana Klajn, Isidora Petrovic, Milena Stevanovic // Biochimica et Biophysica Acta (BBA) – Gene Regulatory Mechanisms. ISSN1874-9399. 1799 : 5-6 (2010) 411-418.

VEGF and TNF up-regulate, NSAID down-regulate SOX18 protein level in HUVEC / Isidora Petrovic, Gordana Nikcevic, Jelena Zaric, Curzio Ruegg, Milena Stevanovic // Central European Journal of Biology. ISSN 1895-104X. 5 : 4 (2010) 427-434.

2011

4q34.1-q35.2 deletion in a boy with phenotype resembling 22q11.2 deletion syndrome / Goran Cuturilo, Björn Menten, Aleksandar Krstic, Danijela Drakulic, Ida Jovanovic, Vojislav Parezanovic, Milena Stevanovic // European Journal of Pediatrics. ISSN 0340-6199. 170 : 11 (2011) 1465-1470.

Members of the CREB/ATF and AP1 family of transcription factors are involved in the regulation of SOX18 gene expression / Isidora Petrović, Nataša Kovačević Grujičić, Jelena Popović, A. Krstić, Milena Milivojević, Milena Stevanović // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 63 : 3 (2011) 517-525.

Regulation of the SOX3 gene expression by retinoid receptors / G. Nikčević, N. Kovačević-Grujičić, M. Mojsin, A. Krstić, T. Savić, M. Stevanović // Physiological Research. ISSN 0862-8408. 60 : suppl. 1 (2011) S83-S91.

2012

Direct PCR amplification of the HVSI region in mitochondrial DNA from buccal cell swabs / Nataša Kovačević Grujić, S. Davidović, Dijana Takić, Marija Mojsin, Milena Stevanović // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 64 : 3 (2012) 851–858.

Establishment and initial characterization of SOX2-overexpressing NT2/D1 cell clones / D. Drakulic, A. Krstic, M. Stevanovic // Genetics and Molecular Research. ISSN 1676-5680. 11 : 2 (2012) 1385–1400.

SOX genes: from basic to applicative research in biomedicine / Milena Stevanović // Ethical Aspects of Genetic Studies in Biomedicine : [proceedings of Regional Conference], Belgrade, July 1-2, 2010 / [org. by the] Council of Europe ; in collaboration with National Committee for Bioethics of UNESCO – Commission of Serbia, Serbian Academy of Sciences and Arts, Serbian Genetic Society ; [Dragoslav Marinković, Zvonko Magić, eds]. Belgrade : Serbian Genetic Society : Serbian Academy of Sciences and Arts, 2012. Pp. 81–100.
ISBN 978-86-87109-09-4

TG-interacting factor (TGIF) downregulates SOX3 gene expression in the NT2/D1 cell line / Marija Mojsin, Jelena Popovic, Natasa Kovacevic Grujicic, Milena Stevanovic // Journal of Genetics and Genomics. ISSN 1673-8527. 39 : 1 (2012) 19–27.

2013

Comparative evaluation of antimutagenic and antimitotic effects of *Morchella esculenta* extracts and protocatechuic acid / Dejan S. Stojković, Slobodan Davidović, Jelena Živković, Jasmina Glamčija, Ana Ćirić, Milena Stevanović, Isabel C. F. R. Ferreira, Marina Soković // Frontiers in Life Science. ISSN 2155-3769. 7 : 3-4 (2013) 218–223.

Construction and functional analysis of novel dominant-negative mutant of human SOX18 protein / M. Milivojevic, I. Petrovic, N. Kovacevic Grujicic, J. Popovic, M. Mojsin, M. Stevanovic // Biochemistry (Moscow). ISSN 0006-2979. 78 : 11 (2013) 1287–1292.

Објављено и у верзији часописа на руском језику.

Mycotherapy of cancer: an update on cytotoxic and antitumor activities of mushrooms, bioactive principles and molecular mechanisms of their action / Popovic Visnja, Zivkovic Jelena, Davidovic Slobodan, Stevanovic Milena, Stojkovic Dejan // Current Topics in Medicinal Chemistry. ISSN 1568-0266. 13 : 21 (2013) 2791–2806.

Тематски бпој: Medicinal chemistry from fungi and back: discovery of novel anti-fungal drugs and mycotherapy of cancer and other diseases with fungal metabolites.

Получение и изучение функционирования новой доминантно-негативной мутантной формы белка человека SOX18 / Миливојевич М., Петровић И., Ковацевич-Груджић Н., Поповић Дж., Мойзин М., Стевановић М. // Биохимия. ISSN 0320-9725. 78 : 11 (2013) 1635–1642.

Објављено и у верзији часописа на енглеском језику.

Quercetin and lithium chloride modulate Wnt signaling in pluripotent embryonal carcinoma NT2/D1 cells / Marija Mojsin, Vladanka Topalović, Jelena Marjanović, Milena Stevanović // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 65 : 1 (2013) 201–209.

The role of modern imaging techniques in the diagnosis of malposition of the branch pulmonary arteries and possible association with microdeletion 22q11.2 / Goran Cuturilo, Danijela Drakulic, Aleksandar Krstic, Marija Gradinac, Tamara Ilisic, Vojislav Parezanovic, Milena Milivojevic, Milena Stevanovic, Ida Jovanovic // Cardiology in the Young. ISSN 1047-9511. 23 : 2 (2013) 181–188.

2014

Cyclic AMP response element binding (CREB) protein acts as a positive regulator of SOX3 gene expression in NT2/D1 cells / Natasa Kovacevic-Grujicic, Marija Mojsin, Jelena Popovic, Isidora Petrovic, Vladanka Topalovic, Milena Stevanovic // BMB Reports. ISSN 1976-6696. 47 : 4 (2014) 197–202.

Дополнительная экспрессия (сверхэкспрессия) гена SOX2 влияет на нейродифференцировку полипотентных клеток-предшественников человека линии NT2/D1 / Кляйн А., Дракулич Д., Тосич М., Павкович З., Швиртлих М., Стефанович М. // Биохимия. ISSN 0320-9725. 79 : 11 (2014) 1442–1451.

Објављено и у верзији часописа на енглеском језику.

Expression analysis of SOX14 during retinoic acid induced neural differentiation of embryonal carcinoma cells and assessment of the effect of its ectopic expression on SOXB members in HeLa cells / Jelena Popovic, Danijela Stanisavljevic, Marija Schwirtlich, Andrijana Klajn, Jelena Marjanovic, Milena Stevanovic // PLoS One. ISSN 1932-6203. 9 : 3 (2014) art. no. e91852 (12 pp)

Quercetin reduces pluripotency, migration and adhesion of human teratocarcinoma cell line NT2/D1 by inhibiting Wnt/ β -catenin signaling / Marija Mojsin, Jelena Marjanovic Vicentic, Marija Schwirtlich, Vladanka Topalovic, Milena Stevanovic // Food and Function. ISSN 2042-6496. 5 : 10 (2014) 2564–2573.

SOX гени : структура, регулација експресије и функција : (приступно предавање одржано 23. априла 2010. године на III скупу Одељења хемијских и биолошких наука) / Милена Стевановић // Глас / Српска академија наука. Одељење природно-математичких наука. ISSN 0374-7956. 422 : 61 (2014) [111]–129.

SOX2 overexpression affects neural differentiation of human pluripotent NT2/D1 cells / A. Klajn, D. Drakulic, M. Tomic, Z. Pavkovic, M. Schwirtlich, M. Stevanovic // Biochemistry (Moscow). ISSN 0006-2979. 79 : 11 (2014) 1172–1182.

Објављено и у верзији часописа на руском језику.

Хумана молекуларна генетика у постгеномској ери : достигнућа и изазови / Милена Стевановић // Век технологије молекуларне генетике : зборник радова научног скупа, Нови Сад, 10. октобар 2014 / ур. Зоран Ј. Ковачевић. Нови Сад : Српска академија наука и уметности, Огранак, 2014. Стр. 147–159.

ISBN 978-86-81125-89-2

2015

Antioxidant and antiproliferative activity of chokeberry juice phenolics during in vitro simulated digestion in the presence of food matrix / Nemanja Stanisavljević, Jelena Samardžić, Teodora Janković, Katarina Šavikin, Marija Mojsin, Vladanka Topalović, Milena Stevanović // Food Chemistry. ISSN 0308-8146. 175 (2015) 516–522.

Биоетички аспекти истраживања у молекуларној генетици: достигнућа, изазови и могућност злоупотребе / Милена Стевановић // Десет година Националног комитета за биоетику UNESCO-ве комисије Републике Србије са седиштем у САНУ / Звонко Магић, Драгослав Маринковић, Владисав Стефановић, Милена Стевановић. Београд : Calibris, 2015. Стр. 25–42.

ISBN 978-86-915433-2-7

Crosstalk between SOXB1 proteins and Wnt/ β -catenin signaling in NT2/D1 cells / Marija Mojsin, Vladanka Topalovic, Jelena Marjanovic Vicentic, Marija Schwirtlich, Danijela Stanisavljevic, Danijela Drakulic, Milena Stevanovic // Histochemistry and Cell Biology. ISSN 0948-6143. 144 : 5 (2015) 429–441.

Mitochondrial DNA perspective of Serbian genetic diversity / Slobodan Davidovic, Boris Malyarchuk, Jelena M. Aleksic, Miroslava Derenko, Vladanka Topalovic, Andrey Litvinov, Milena Stevanovic, Natasa Kovacevic-Grujicic // American Journal of Physical Anthropology. ISSN 0002-9483. 156 : 3 (2015) 449–465.

SOX18 is a novel target gene of Hedgehog signaling in cervical carcinoma cell lines / Isidora Petrovic, Milena Milivojevic, Jelena Popovic, Marija Schwirtlich, Branislava Rankovic, Milena Stevanovic // PLoS One. ISSN 1932-6203. 10 : 11 (2015) art. no. e0143591 (21 pp)

The importance of early stimulation of speech and language for children with microdeletion on chromosome 22 / Marijana Rakonjac, Marina Vujović, Ljiljana Jeličić, Danijela Drakulić, Goran Čuturilo, Ida Jovanović, Milena Stevanović // Proceedings [Електронски извор] / 1st International Congress on Psychological Trauma: Prenatal, Perinatal & Postnatal Aspects (PTPPA 2015), Belgrade, 15-16 May, 2015 ; ed. Grigori Brekhman, Mirjana Sovilj, Dejan Raković. [Belgrade] : Life activities advancement center : The Institute for Experimental Phonetics and Speech Pathology, 2015. Pp. 298–303.

ISBN 978-86-89431-05-6

The overexpression of SOX2 affects the migration of human teratocarcinoma cell line NT2/D1 / Danijela Drakulic, Jelena Marjanovic Vicentic, Marija Schwirtlich, Jelena Tosic, Aleksandar Krstic, Andrijana Klajn, Milena Stevanovic // Anais da Academia Brasileira de Ciências. ISSN 0001-3765. 87 : 1 (2015) 389–405.

Transcription factor NF-Y inhibits cell growth and decreases SOX2 expression in human embryonal carcinoma cell line NT2/D1 / M. Mojsin, V. Topalovic, J. Marjanovic Vicentic, M. Stevanovic // Biochemistry (Moscow). ISSN 0006-2979. 80 : 2 (2015) 202–207.

Објављено и у верзији часописа на руском језику.

Ядерный фактор транскрипции Y (NF-Y) тормозит пролиферацию и ингибирует экспрессию фактора SOX2 в клетках эмбриональной карциномы человека линии NT2/D1 / Мойсин М., Топалович В., Марьянович Висентич Д., Стеванович М. // Биохимия. ISSN 0320-9725. 80 : 2 (2015) 249–255.

Објављено и у верзији часописа на енглеском језику.

2016

Differences in speech and language abilities between children with 22q11.2 deletion syndrome and children with phenotypic features of 22q11.2 deletion syndrome but without microdeletion / Marijana Rakonjac, Goran Cuturilo, Milena Stevanovic, Ljiljana Jelcic, Misko Subotic, Ida Jovanovic, Danijela Drakulic // Research in Developmental Disabilities. ISSN 0891-4222. 55 (2016) 322–329.

Improving the diagnosis of children with 22q11.2 deletion syndrome: A single-center experience from Serbia / Goran Cuturilo, Danijela Drakulic, Ida Jovanovic, Aleksandar Krstic, Milan Djukic, Dejan Skoric, Marija Mijovic, Igor Stefanovic, Milena Milivojevic, Milena Stevanovic // Indian Pediatrics. ISSN 0019-6061. 53 : 9 (2016) 786–789.

SOX гени: од открића до функције / Милена Стевановић // Академске беседе / ур. Мило Вуксановић. Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. Стр. [87]–107.

Приступна беседа одржана у САНУ 10. маја 2016. године. Видео снимак доступан на CD-ROM-у бр. 1 (10. мај 2016), приложеном уз књигу.

Speech and language abilities of children with the familial form of 22q11.2 deletion syndrome / Marijana Rakonjac, Goran Cuturilo, Milena Stevanovic, Ida Jovanovic, Ljiljana Jelcic Dobrijevic, Marija Mijovic, Danijela Drakulic // Genetika. ISSN 0534-0012. 48 : 1 (2016) 57–72.

Успон и достигнуће геномике / Милена Стевановић // Гени и геном / ур. Милена Стевановић. Београд : САНУ, 2016. Стр. 1–19.
ISBN 978-86-7025-714-6

Посебна издања

2015

Десет година Националног комитета за биоетику UNESCO-ве комисије Републике Србије са седиштем у САНУ / Звонко Магић, Драгослав Маринковић, Владисав Стефановић, Милена Стевановић. – Београд : Calibris, 2015. – 147 стр. ; 24 cm
ISBN 978-86-915433-2-7

2016

Osnovi manipulisanja genima / Milena Stevanović ; [ilustracije Anđelija Stevanović]. – Београд : Univerzitet, Biološki fakultet, 2016. – 188 str. : ilustr. ; 30 cm
ISBN 978-86-7078-132-0

Уреднички рад

2016

Гени и геном / уредник Милена Стевановић. – Београд : САНУ, 2016. – VIII, 101 стр. : илустр. ; 24 cm
ISBN 978-86-7025-714-6
Стр. VII-VIII: Предговор / Милена Стевановић.

Интервју

2015

Још има много посла на „читању књиге живота“ / Милена Стевановић ; [разговор водила] Оливера Поповић // Политика. ISSN 0350-4395. 112 : 36645 (16. новембар 2015) 7.

Приредила *Марина Нинић*

СЛАВКО МЕНТУС

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављених у Годишњаку CXVI за 2009, 2010, стр. 411–435)

У периоду 2010–2016, као редовни професор Факултета за физичку хемију држао је наставу из предмета Електрохемија на основним студијама и из предмета на докторским студијама: Нове физичкохемијске методе, Физичка хемија неводених средина, Кинетика електродних процеса и Хемијски извори струје. После пензионисања 2013, у својству члана САНУ, ангажован је само у докторској настави. Под његовим менторством у овом периоду 12 студената докторских студија физичке хемије одбранили су докторске дисертације. Године 2015, у коауторству са Љ. Дамјановић, објавио је уџбеник „Физичкохемијска анализа“.

Током 2010. и 2011. као представник Факултета за физичку хемију био је члан Већа научних области природних наука Универзитета у Београду.

У оквиру Одељења хемијских и биолошких наука, као важније активности у својству дописног члана САНУ могу се поменути: одржао је приступно предавање под насловом: „Електродни материјали за електрохемијску конверзију енергије“ на седници Одељења од 25. јуна 2010, (публиковано у Гласу CDXXIII САНУ); у оквиру одељењског Одбора за физичку хемију водио је пројекат „Електрокатализа у савременим процесима конверзије енергије“, финансиран од стране Фонда за научна истраживања САНУ, уз ангажовање групе сарадника са Факултета за физичку хемију; учествовао је у раду Међуакадемијског одбора за катализу, у реализацији монографије „Катализа у научним и образовним програмима и у друштвеном развоју“ (издавач Огранак САНУ у Новом Саду, 2010), у којој је написао једно поглавље; координирао је четири пројекта међуакадемијске сарадње (САНУ и академије наука Румуније, Мађарске (2 пројекта) и Чехословачке), чији су носиоци институције ван САНУ; организовао је три предавања иностраних гостујућих научника и био домаћин предавачима; у склопу прославе 175 година САНУ, организовао је научни скуп под називом „Материјали за конверзију енергије – пет година пројекта Литијум-јон батерије и горивне ћелије – истраживање и развој“. Урадио је рецензију биографија академика А. Деспића и П. Путанов, намењених за штампање у едицији САНУ „Живот и дело српских научника“.

Од 2015. је председник Одбора за физичку хемију.

У периоду 2010–2016 био је члан научних одбора 23 међународне научне конференције. Стални је члан Почасног одбора научне конференције „Central and Eastern European Conference for Thermal Analysis and Calorimetry (CEEC-TAC2)“, која се редовно одржава у земљама Источне Европе од 2011. године.

Наставио је чланство у више научних удружења: International Society of Electrochemistry (ISE), Electrochemical Society Inc., Српском хемијском друштву (члан Управног одбора), Друштву физикохемичара Србије и Друштву за истраживање материјала Србије (члан Научног одбора).

Бавио се уредничким радом као члан уредништва часописа „Гласник хемичара, технолога и еколога Републике Српске“ (од 2011), часописа „Ecologica“ (Оснивач и издавач Научно-стручно Друштво за заштиту животне средине Србије – Ecologica), и часописа „Флогистон“ (оснивач Музеј науке и технике САНУ).

У периоду 2010–2016 наставио је активан рад као рецензент бројних реномираних научних часописа: Electrochemistry Communications, Electrochimica Acta, International Journal of Hydrogen Energy, Journal of Power Sources, ChemElectroChem, Journal of Solid State Electrochemistry, Journal of Electroanalytical Chemistry, Energy and Fuels, Carbon, Journal of Alloys and Compounds, Materials Chemistry and Physics, Applied Surface Science, Physical Chemistry Chemical Physics, Ionics, Journal of Physical Chemistry, Synthetic Metals, Chemical Papers, ACS Catalysis, ACS Applied Materials & Interfaces, ACS Chemistry of Materials, Journal of Materials Chemistry A, RSC Advances, ACS Industrial & Engineering Chemistry Research, Chemical Engineering Communications, Materials Research Bulletin, Analyst, Nano, Bioresources, Journal of Thermal Analysis and Calorimetry, Reaction Kinetics, Mechanisms and Catalysis, и Thermochemica Acta.

За рецензентски рад добио је писмене захвалнице најзначајнијих издавачких кућа научне литературе: Elsevier, Springer, American Chemical Society Publications и Royal Society of Chemistry Publishing.

По избору уредника часописа „Thermal Analysis and Calorimetry“ издавачке куће Springer, уврштен је у едицију „Hot Topics in Thermal Analysis, Vol. 10 – Who is Who in Thermal Analysis and Calorimetry 2014“ (уредници I. Miklós Szilágyi, G. Liptay), (2014) стр. 184.

Посредством Факултета за физичку хемију, до краја 2010, руководио је националним истраживачим пројектом „Структура, термодинамичке и електрохемијске особине материјала за конверзију енергије и нове технологије“ а од почетка 2011. руководи националним пројектом „Литијум-јон батерије и горивне ћелије – истраживање и развој“. Од 2015. регионални је руководио међународног пројекта NATO-Science for Peace and Security Programme, Project G4925 – „DURAPEM – Novel Materials for Durable Proton Exchange Membrane Fuel Cells“.

Главне области научног рада у периоду 2010–2016 биле су:

а. развој методе сагоревања гела за синтезу једноставних и комплексних оксида и нанодиспергованих композитних електродних материјала за хемијске изворе струје типа литијум-јон у циљу добијања материјала за реверзибилну интеркалацију литијумових и натријумових јона из водених раствора;

б. карбонизација полианилинских наноцевчица ради добијања карбонских материјала обогачених азотом, примењивих као неплатински катализатори електрохемијске редукције кисеоника, носачи металних катализатора за електрохемијску редукцију кисеоника, и као електрохемијски кондензатори;

в. Примена термогравиметријске технике за контролу синтезе наноматеријала за конверзију енергије, за испитивање реакционих модела и кинетичких параметара термијске изазваних процеса у чврстом стању, као и у испитивању кинетике редукције фино диспергованих оксидних материјала у водонику;

г. електрокаталитичке особине композитних материјала метал/оксид и метал/угљеник.

Као резултат, у периоду 2010–2016 публиковао је 83 рада у часописима међународног ранга и 3 поглавља у књигама међународних издавача, 3 рада у националним научним часописима, 6 радова штампаних у материјалима међународних конференција, и 46 конференцијских саопштења штампаних у виду кратког извода. Пријавио је и шест патената од којих је пет признато. У том периоду радови су му цитирани преко 1500 пута.

За редовног члана САНУ изабран је 5 новембра 2015.

После избора на свечаној седници САНУ 11. маја 2016, одржао је приступну беседу под насловом „Секундарни електрохемијски извори енергије са интеркалатним електродним материјалима“.

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Научни и стручни радови

2009

Teorijska hemija u katalizi i elektrohemiji / Igor A. Pašti, Slavko V. Mentus // Hemijska industrija. ISSN 0367-598X. 63 : 5a (2009) 535–544.

Рад по позиву поводом 20 година од оснивања Друштва физикохемичара Србије.

2010

An investigation about the activation energies of the reduction transitions of fine dispersed $\text{CuWO}_{4-x}/\text{WO}_{3-x}$ oxide powders / M. Ardestani, H. Arabi, H. Razavizadeh, H. R. Rezaie, B. Janković, S. Mentus // International Journal of Refractory Metals and Hard Materials. ISSN 0263-4368. 28 : 3 (2010) 383–387.

DFT study of hydrogen adsorption on transition metal surfaces: relationship to electrocatalysis / I. Pašti, Z. Ristanović, N. Gavrilov, S. Mentus // Physical Chemistry 2010 : proceedings. Vol. 1 / 10th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, 21–24 September 2010, Belgrade ; [S. Anić and Ž. Čupić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2010. Str. 402–404.

ISBN 978-86-82475-17-0

The Conference is dedicated to the 100th Anniversary of the academician Pavle Savić birthday and 20th Anniversary of the Society of Physical Chemists of Serbia.

Electrical properties of barium titanate stannate functionally graded materials / Smilja Marković, Čedomir Jovalekić, Ljiljana Veselinović, Slavko Mentus, Dragan Uskoković // Journal of the European Ceramic Society. ISSN 0955-2219. 30 : 6 (2010) 1427–1435.

Electrochemical behavior of metal tungsten electrode in strong alkaline solutions: electro-analytical aspect / T. Tuvić, I. Pašti, S. Mentus // Physical Chemistry 2010 : proceedings. Vol. 1 / 10th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, 21–24 September 2010, Belgrade ; [S. Anić and Ž. Čupić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2010. Str. 274–276.

ISBN 978-86-82475-17-0

The Conference is dedicated to the 100th Anniversary of the academician Pavle Savić birthday and 20th Anniversary of the Society of Physical Chemists of Serbia.

Electrochemical behavior of silver-impregnated Al-pillared smectite in alkaline solution / Zorica Mojović, Aleksandra Milutinović-Nikolić, Predrag Banković, Slavko Mentus, Dušan Jovanović // Journal of Solid State Electrochemistry. ISSN 1432-8488. 14 : 9 (2010) 1621–1627.

Electrochemical behaviour of V_2O_5 xerogel and V_2O_5 xerogel/C composite in an aqueous LiNO_3 and $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$ solutions / I. Stojković, N. Cvjetičanin, S. Marković, M. Mitrić, S. Mentus // Acta Physica Polonica A. ISSN 0587-4246. 117 : 5 (2010) 837–840.

Тематски број: Selected papers presented at the Eleventh Annual Conference of the Materials Research Society of Serbia, YUCOMAT 2009.

First principles study of adsorption of metals on Pt(1 1 1) surface / Igor Pašti, Slavko Mentus // Journal of Alloys and Compounds. ISSN 0925-8388. 497 : 1-2 (2010) 38–45.

Gel-Combustion Synthesis : [book chapter] / Slavko Mentus // Combustion Synthesis: Novel Routes to Novel Materials / Maximilian Lackner, ed. [s. l.] : Bentham Science Publishers, 2010. Str. 55–71 (chapter 5)
ISBN 978-1-60805-656-9

Halogen adsorption on crystallographic (1 1 1) planes of Pt, Pd, Cu and Au, and on Pd-monolayer catalyst surfaces: first-principles study / Igor A. Pašti, Slavko V. Mentus // Electrochimica Acta. ISSN 0013-4686. 55 : 6 (2010) 1995–2003.

Halogen adsorption on Pt(111) and palladium monolayer electrocatalysts: DFT study / Igor A. Pašti, Slavko Mentus // ECS Transactions. ISSN 1938-5862. 25 : 23 (2010) 79–87.

Тематски број: Electrochemistry: Symposium on Interfacial Electrochemistry in Honor of Brian E. Conway : [216th ECS Meeting October 4 – October 9, 2009, Vienna, Austria] / B. MacDougall, C. Bock, E. Gileadi, S. Gottesfeld, J. Leddy, B. Scrosati, S. Trasatti, S. Morin, eds. – ISBN 978-1-60768-140-3.

Improvement of electrochemical behavior of V₂O₅ – xerogel in aqueous solution / I. Stojković, N. Cvjetićanin, M. Mitrić, S. Mentus // Physical Chemistry 2010 : proceedings. Vol. 1 / 10th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, 21–24 September 2010, Belgrade ; [S. Anić and Ž. Čupić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2010. Str. 295–297.

ISBN 978-86-82475-17-0

The Conference is dedicated to the 100th Anniversary of the academician Pavle Savić birthday and 20th Anniversary of the Society of Physical Chemists of Serbia.

Катализа у средњошколској и универзитетској настави у Србији : са освртом на универзитетску наставу у свету / Славко Ментус // Катализа у научним и образовним програмима и у друштвеном развоју Србије / ур. Паула Путанов. Нови Сад : Српска академија наука и уметности, Огранак, 2010. Стр. 27–38.

ISBN 978-86-81125-79-3

Oxidative polymerization of anilinium 5-sulfosalicylate with peroxydisulfate in water / Budimir Marjanović, Ivan Juranić, Slavko Mentus, Gordana Ćirić-Marjanović, Petr Holler // Chemical Papers. ISSN 0366-6352. 64 : 6 (2010) 783–790.

Реакция восстановления кислорода на NaX–Ag композитном электроде и ее использование для определения растворенного кислорода в водных средах / Мойович З., Йованович Л., Ментус С., Йованович Д. // Журнал Аналитической Химии. ISSN 0044-4502. 65 : 1 (2010) 79–83.

Reduction of oxygen at a NaX–Ag composite electrode and its application to the determination of oxygen in aqueous media / Z. Moiovich, L. Iovanovich, S. Mentus, and D. Iovanovich // Journal of Analytical Chemistry. ISSN 1061-9348. 65 : 1 (2010) 77–81.

Self-assembled polyaniline 12-tungstophosphate micro/nanostructures / Gordana Ćirić-Marjanović, Ivanka Holclajtner-Antunović, Slavko Mentus, Danica Bajuk-Bogdanović, Dragana Ješić, Dragan Manojlović, Snežana Trifunović, Jaroslav Stejskal // Synthetic Metals. ISSN 0379-6779. 160 : 13–14 (2010) 1463–1473.

The improvement of the Li-ion insertion behaviour of Li_{1.05}Cr_{0.10}Mn_{1.85}O₄ in an aqueous medium upon addition of vinylene carbonate / Ivana B. Stojković, Nikola D. Cvjetićanin, Slavko V. Mentus // Electrochemistry Communications. ISSN 1388-2481. 12 : 3 (2010) 371–373.

Thermal stability and nonisothermal kinetics of Folsnak® degradation process / Bojan Janković, Slavko Mentus // Drug Development and Industrial Pharmacy. ISSN 0363-9045. 36 : 8 (2010) 980–992.

2011

A kinetic study of copper(II) oxide powder reduction with hydrogen, based on thermogravimetry / Dijana Jelić, Biljana Tomić-Tucaković, Slavko Mentus // *Thermochimica Acta*. ISSN 0040-6031. 521 : 1-2 (2011) 211-217.

A rotating tungsten disc electrode in concentrated strong alkaline solutions: an electroanalytical aspect / Tamara Tuvic, Igor Pašti, Slavko V. Mentus // *Journal of Electroanalytical Chemistry*. ISSN 1572-6657. 654 : 1-2 (2011) 102-107.

Carbonized polyaniline nanotubes/nanosheets-supported Pt nanoparticles: synthesis, characterization and electrocatalysis / Nemanja Gavrilov, Marina Dašić-Tomić, Igor Pašti, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko Mentus // *Materials Letters*. ISSN 0167-577X. 65 : 6 (2011) 962-965.

Electrochemical properties of nanostructured $\text{Li}_{1.2}\text{V}_3\text{O}_8$ in aqueous LiNO_3 solution / Ivana Stojković, Nikola Cvjetičanin, Miodrag Mitrić, Slavko Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 56 : 18 (2011) 6469-6473.

Elektrohemijsko ponašanje nanostrukturnog MnO_2/C (Vulcan®) kompozita u vodenom rastvoru LiNO_3 / Milica Vujković, Nikola Cvjetičanin, Nemanja Gavrilov, Ivana Stojković, Slavko Mentus // *Hemijska industrija*. ISSN 0367-598X. 65 : 3 (2011) 287-293.

Enhancement of electrocatalytic properties of carbonized polyaniline nanoparticles upon a hydrothermal treatment in alkaline medium / Nemanja Gavrilov, Milica Vujković, Igor A. Pašti, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko V. Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 56 : 25 (2011) 9197-9202.

Hydrogen adsorption on palladium and platinum overlayers: DFT study / Igor A. Pašti, Nemanja M. Gavrilov, Slavko V. Mentus // *Advances in Physical Chemistry*. ISSN 1687-7985. 2011 (2011) article ID 305634 (8 pp)

Micro/mesoporous conducting carbonized polyaniline 5-sulfosalicylate nanorods/nanotubes: synthesis, characterization and electrocatalysis / Aleksandra Janošević, Igor Pašti, Nemanja Gavrilov, Slavko Mentus, Gordana Ćirić-Marjanović, Jugoslav Krstić, Jaroslav Stejskal // *Synthetic Metals*. ISSN 0379-6779. 161 : 19 : 20 (2011) 2179-2184.

Modification of glassy carbon properties under low energy proton irradiation / Zoran Jovanović, Ana Kalijadis, Dana Vasiljević-Radović, Marko Erić, Mila Laušević, Slavko Mentus, Zoran Laušević // *Carbon*. ISSN 0008-6223. 49 : 12 (2011) 3737-3746.

Oxidation of aniline in dopant-free template-free dilute reaction media / A. Rakić, D. Bajuk-Bogdanović, M. Mojović, G. Ćirić-Marjanović, M. Milojević-Rakić, S. Mentus, B. Marjanović, M. Trchová, J. Stejskal // *Materials Chemistry and Physics*. ISSN 0254-0584. 127 : 3 (2011) 501-510.

Platinum deposition from hydrogen-ion beam irradiated solid precursor / Z. Jovanović, I. Pašti, A. Kalijadis, M. Laušević, S. Mentus, Z. Laušević // *Materials Letters*. ISSN 0167-577X. 65 : 17-18 (2011) 2655-2657.

Sinteza gela volfram-trioksida rastvaranjem volframa u vodonik-peroksidu i promene prilikom termičkog tretiranja u oksidacionoj i redukcionoj atmosferi / Radovan Georgijević, Slavko Mentus // *Hemijska industrija*. ISSN 0367-598X. 65 : 3 (2011) 279-286.

The thermogravimetric study of silver(I) oxide reduction by hydrogen / Dijana Jelić, Jelena Penavin-Škundrić, Divna Majstorović, Slavko Mentus // *Thermochimica Acta*. ISSN 0040-6031. 526 : 1-2 (2011) 252-256.

Vodene litijum-jonske baterije sa anodnim materijalima na bazi oksida vanadijuma i katom od LiMn_2O / Ivana Stojković, Nikola Cvjetičanin, Slavko Mentus / Energija, ekonomija, ekologija. ISSN 0354-8651. 13 : 2 (2011) 94–96.

Тематски број: Међународно саветовање *Energetika 2011*, Zlatibor, 23.03. – 25.03.2011.

2012

Computational chemistry applied to problems in electrochemistry – selected examples and perspectives / I. A. Pašti, D. D. Vasić, N. M. Gavrilov, S. V. Mentus // Physical Chemistry 2012 : proceedings. Vol. 1 / 11th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, September 24–28, 2012, Belgrade, Serbia ; S. Anić and Ž. Čupić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2012. Str. 303–309.

ISBN 978-86-82475-27-9

The Conference is dedicated to Professor Ivan Draganić.

Electrocatalysis of oxygen reduction reaction on polyaniline-derived nitrogen-doped carbon nanoparticle surfaces in alkaline media / Nemanja Gavrilov, Igor A. Pašti, Miodrag Mitrić, Jadranka Travas-Sejdic, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko V. Mentus // Journal of Power Sources. ISSN 0378-7753. 220 (2012) 306–316.

Electrochemical behavior of V_2O_5 xerogel and V_2O_5 xerogel /graphite composite in aqueous solution / M. Medić, I. Stojković, M. Vujković, N. Cvjetičanin, S. Mentus // Physical Chemistry 2012 : proceedings. Vol. 1 / 11th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, September 24–28, 2012, Belgrade, Serbia ; S. Anić and Ž. Čupić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2012. Str. 330–332.

ISBN 978-86-82475-27-9

The Conference is dedicated to Professor Ivan Draganić.

High-performance charge storage by N-containing nanostructured carbon derived from polyaniline / Nemanja Gavrilov, Igor A. Pašti, Milica Vujković, Jadranka Travas-Sejdic, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko V. Mentus // Carbon. ISSN 0008-6223. 50 : 10 (2012) 3915–3927.

Microporous conducting carbonized polyaniline nanorods: synthesis, characterization and electrocatalytic properties / Aleksandra Janošević, Igor Pašti, Nemanja Gavrilov, Slavko Mentus, Jugoslav Krstić, Miodrag Mitrić, Jadranka Travas-Sejdic, Gordana Ćirić-Marjanović // Microporous and Mesoporous Materials. ISSN 1387-1811. 152 (2012) 50–57.

Nanodispersed platinum on chemically treated nanostructured carbonized polyaniline as a new PEMFC catalysts / Nemanja M. Gavrilov, Igor A. Pašti, Gordana Ćirić-Marjanović, Vladimir M. Nikolić, Milica P. Marčeta Kaninski, Šćepan S. Miljanić, Slavko V. Mentus // International Journal of Electrochemical Science. ISSN 1452-3981. 7 : 8 (2012) 6666–6676.

Oxygen reduction on potentiodynamically formed Pd/TiO_2 composite electrodes / Slavko Mentus, Andjela Abu Rabi, Danijela Jašin // Electrochimica Acta. ISSN 0013-4686. 69 (2012) 174–180.

Potentiodynamic investigation of oxygen reduction reaction on polycrystalline platinum surface in acidic solutions: the effect of the polarization rate on the kinetic parameters / Igor A. Pašti, Nemanja M. Gavrilov, Slavko V. Mentus // International Journal of Electrochemical Science. ISSN 1452-3981. 7 : 11 (2012) 11076–11090.

Switching between voltammetry and potentiometry in order to determine H^+ or OH^- ion concentration over the entire pH scale by means of tungsten disk electrode / Igor A. Pašti, Tamara Lazarević-Pašti, Slavko V. Mentus // Journal of Electroanalytical Chemistry. ISSN 1572-6657. 665 (2012) 83–89.

The influence of calcination time on the electrochemical behaviour of $\text{Li}_4\text{Ti}_5\text{O}_{12}$ / M. Vujković, I. Stojković, N. Cvjetičanin, S. Mentus // Physical Chemistry 2012 : proceedings. Vol. 1 / 11th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, September 24–28, 2012, Belgrade, Serbia ; S. Anić and Ž. Čupić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2012. Str. 453–455.

ISBN 978-86-82475-27-9

The Conference is dedicated to Professor Ivan Draganić.

Thermogravimetric study of the kinetics of Co_3O_4 reduction by hydrogen / Biljana Tomić-Tucaković, Divna Majstorović, Dijana Jelić, Slavko Mentus // Thermochimica Acta. ISSN 0040-6031. 541 (2012) 15–24.

2013

Carbonised polyaniline and polypyrrole: towards advanced nitrogen-containing carbon materials / Gordana Ćirić-Marjanović, Igor Pašti, Nemanja Gavrilov, Aleksandra Janošević, Slavko Mentus // Chemical Papers. ISSN 0366-6352. 67 : 8 (2013) 781–813.

Тематски број: Recent trends and progress in research into structure and properties of polyaniline and polypyrrole.

Contemporary research of lithium batteries / Slavko Mentus // Glasnik hemičara, tehnologa i ekologa Republike Srpske. ISSN 2232-755X. Vanredno izd. (2013) 1–9.

Тематски број: Овај број часописа објављен је поводом 50 година од оснивања Технолошког факултета у Бањој Луци. Посвећен је X Савјетовању хемичара, технолога и еколога Републике Српске и садржи пленарна и секцијска предавања.

DFT study of interaction of O, O_2 , and OH with unreconstructed $\text{Pt}(\text{hkl})$ ($h, k, l = 0, 1$) surfaces—similarities, differences, and universalities / D. Vasić, I. Pašti, N. Gavrilov, S. Mentus // Russian Journal of Physical Chemistry A. ISSN 0036-0244. 87 : 13 (2013) 2214–2218.

DFT study of platinum and palladium overlayers on tungsten carbide: structure and electrocatalytic activity toward hydrogen oxidation/evolution reaction / Dragana D. Vasić, Igor A. Pašti, Slavko V. Mentus // International Journal of Hydrogen Energy. ISSN 0360-3199. 38 : 12 (2013) 5009–5018.

Electrical characterization of multidoped ceria ceramics / M. Stojmenović, S. Bošković, D. Bučevac, M. Prekajski, B. Babić, B. Matović, S. Mentus // Ceramics International. ISSN 0272-8842. 39 : 2 (2013) 1249–1255.

Electrochemical oxidation of diazinon in aqueous solutions *via* electrogenerated halogens – diazinon fate and implications for its detection / Tamara D. Lazarević-Pašti, Aleksandra M. Bondžić, Igor A. Pašti, Slavko V. Mentus, Vesna M. Vasić // Journal of Electroanalytical Chemistry. ISSN 1572-6657. 692 (2013) 40–45.

Fluorine adsorption on transition metal surfaces : a DFT study / Igor A. Pašti, Nemanja M. Gavrilov, Slavko V. Mentus // Journal of the Serbian Chemical Society. ISSN 0352-5139. 78 : 11 (2013) 1763–1773.

Gel-combustion synthesis of LiFePO_4/C composite with improved capacity retention in aerated aqueous electrolyte solution / Milica Vujković, Ivana Stojković, Nikola Cvjetičanin, Slavko Mentus // Electrochimica Acta. ISSN 0013-4686. 92 (2013) 248–256.

Hydrothermal synthesis of $\text{Li}_4\text{Ti}_5\text{O}_{12}/\text{C}$ nanostructured composites: morphology and electrochemical performance / Milica Vujković, Ivana Stojković, Miodrag Mitrić, Slavko Mentus, Nikola Cvjetičanin // Materials Research Bulletin. ISSN 0025-5408. 48 : 2 (2013) 218–223.

Oxygen reduction reaction of Pt-In alloy: combined theoretical and experimental investigations / Igor A. Pašti, Nemanja M. Gavrilov, Miloš Baljžević, Miodrag Mitrić, Slavko V. Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 114 (2013) 706–712.

Polycrystalline platinum rotating disc electrode study of the liquid system 0.2 M LiClO₄-H₂O-DMSO in nitrogen and oxygen atmosphere / Vladimir Tanasković, Igor Pašti, Slavko Mentus // *International Journal of Electrochemical Science*. ISSN 1452-3981. 8 : 5 (2013) 6243–6251.

Рецензија / Славко Ментус // Академик Миленко Шушић : живот и дело / Бранко Ковачевић, Миљенко Перић, Светислав Љ. Марковић. 1. изд. Гуча : Основна школа ; Лучани : Центар за културу и спорт Општине Лучани, 2013. Стр. 213.

ISBN 978-86-89549-00-3

Superior capacitive and electrocatalytic properties of carbonized nanostructured polyaniline upon a low-temperature hydrothermal treatment / Milica Vujković, Nemanja Gavrilov, Igor Pašti, Jugoslav Krstić, Jadranka Travas-Sejdic, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko Mentus // *Carbon*. ISSN 0008-6223. 64 (2013) 472–486.

Synthesis and characterization of acid silver salts of 12-tungstophosphoric acid / I. D. Holdajtner-Antunović, A. Popa, D. V. Bajuk-Bogdanović, S. Mentus, B. M. Nedić Vasiljević, S. M. Uskoković-Marković // *Inorganica Chimica Acta*. ISSN 0020-1693. 407 (2013) 197–203.

The LiFe_(1-x)V_xPO₄/C composite synthesized by gel-combustion method, with improved rate capability and cycle life in aerated aqueous solutions / Milica Vujković, Dragana Jugović, Miodrag Mitrić, Ivana Stojkovic, Nikola Cvjetičanin, Slavko Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 109 (2013) 835–842.

The synthesis of single phase WC nanoparticles/C composite by solid state reaction involving nitrogen-rich carbonized polyaniline / Nemanja M. Gavrilov, Igor A. Pašti, Jugoslav Krstić, Miodrag Mitrić, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko Mentus // *Ceramics International*. ISSN 0272-8842. 39 : 8 (2013) 8761–8765.

Thermogravimetric way to test the oxidation resistance of Pt/C catalysts for fuel cells / S. V. Mentus I. A. Pašti, N. M. Gavrilov // *Bulgarian Chemical Communications*. ISSN 0324-1130. 45 : Special Edition A (2013) 64–68.

Тематски број: National Conference „Sofia Electrochemical Days 2012” (SED2012), held in Sofia in 10 – 13 December 2012. Guest Editors: Antonia Stoyanova, Reneta Boukoreshtlieva.

Towards the standardization of the I-E curves of oxygen reduction reaction on a rotating polycrystalline Pt disc electrode / S. Mentus, I. Pašti // *IPSI Transactions on Advanced Research*. ISSN 1820-4511. 9 : 1 (2013) 16–26.

Тематски број: The IPSI BgD Transactions on Advanced Research: Multi-, Inter-, and Trans-disciplinary Issues in Computer Science and Engineering / guest editors: Scepán Miljanic, Jakob Salom, and Veljko Milutinovic.

2014

Complex electrochemical investigation of ordered mesoporous carbon synthesized by soft-templating method: charge storage and electrocatalytic or Pt-electrocatalyst supporting behavior / Milan Momčilović, Marija Stojmenović, Nemanja Gavrilov, Igor Pašti, Slavko Mentus, Biljana Babić // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 125 (2014) 606–614.

DFT study of chlorine adsorption on bimetallic surfaces – case study of Pd₃M and Pt₃M alloy surfaces / Igor A. Pašti, Nemanja M. Gavrilov, Slavko V. Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 130 (2014) 453–463.

Dimethylsulfoxide as a modifier of platinum electrocatalytic activity toward oxygen reduction reaction in aqueous solutions: combined theoretical and experimental study / Vladimir Tanasković, Igor A. Pašti, Nemanja Gavrilov, Slavko V. Mentus // Journal of Electroanalytical Chemistry. ISSN 1572-6657. 714-715 (2014) 11-18.

Electrical properties of multidoped ceria / M. Stojmenović, S. Bošković, M. Žunić, J. A. Varela, M. Prekajski, B. Matović, S. Mentus // Ceramics International. ISSN 0272-8842. 40 : 7 : Pt. A (2014) 9285-9292.

Електродни материјали за електрохемијску конверзију енергије : (приступно предавање одржано 25. јуна 2010. године на V скупу Одељења за хемијске и биолошке науке) / Славко Ментус // Глас / Српска академија наука и уметности. Одељење природно-математичких наука. ISSN 0374-7956. 422 : 61 (2014) [157]-171.

Exploration of factors guiding ORR activity in boron doped ordered mesoporous carbons / Nemanja Gavrilov, Igor Pašti, Milan Momčilović, Marija Stojmenović, Biljana Babić, Slavko Mentus // Book of Abstracts / 1st Workshop [on] Materials Science for Energy Related Applications, September 26-27, 2014, Belgrade, Serbia [within] 12th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry – Physical Chemistry 2014 ; reviewers and eds. Natalia V. Skorodumova, Igor A. Pašti. Belgrade : Faculty of Physical Chemistry, 2014. Str. 34-37.
ISBN 978-86-82139-49-2

Fast sodiation/desodiation reactions of electrochemically delithiated olivine LiFePO₄ in aerated aqueous NaNO₃ solution / Milica Vujković, Slavko Mentus // Journal of Power Sources. ISSN 0378-7753. 247 (2014) 184-188.

Improved compressive strength of alkali activated slag upon heating / Irena Nikolić, Ljiljana Karanović, Ivona Janković Častvan, Vuk Radmilović, Slavko Mentus, Velimir Radmilović // Materials Letters. ISSN 0167-577X. 133 (2014) 251-254.

Influence of nitrogen and air atmosphere during thermal treatment on micro and nano sized powders and sintered TiO₂ specimens / N. Labus, S. Mentus, Z. Z. Đurić, M. V. Nikolić // Science of Sintering. ISSN 0350-820X. 46 : 3 (2014) 365-375.

Lithium vs. sodium intercalation materials in aqueous solutions / Milica Vujković, Slavko Mentus // Book of Abstracts / 1st Workshop [on] Materials Science for Energy Related Applications, September 26-27, 2014, Belgrade, Serbia [within] 12th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry – Physical Chemistry 2014 ; reviewers and eds. Natalia V. Skorodumova, Igor A. Pašti. Belgrade : Faculty of Physical Chemistry, 2014. Str. 11-13.
ISBN 978-86-82139-49-2

Наноматеријали: стање у коме физичкохемијске карактеристике материјала зависе од димензија честица / Славко В. Ментус // Флогистон. ISSN 0354-6640. 22 (2014) 63-87.

Pseudocapacitance behavior of polyaniline in aerated HCl and H₂SO₄ solutions / M. Vujković, Maja Milenković, Milutin Jevremović, Marija Gizdavić Nikolaidis, Dragomir Stanisavljev, Slavko Mentus // Physical Chemistry 2014 : proceedings. Vol. 1 / 12th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, September 22-26, 2014, Belgrade, Serbia ; [Ž. Čupić and S. Anić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2014. Str. 438-441.
ISBN 978-86-82475-30-9

Synthesis, characterization, and electrochemistry of nanotubular polypyrrole and polypyrrole-derived carbon nanotubes / Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko Mentus, Igor Pašti, Nemanja

Gavrilov, Jugoslav Krstić, Jadranka Travas-Sejdic, Lisa T. Strover, Jitka Kopecká, Zuzana Moravková, Miroslava Trchová, Jaroslav Stejskal // *The Journal of Physical Chemistry C*. ISSN 1932-7447. 118 : 27 (2014) 14770–14784.

Versatile insertion capability of $\text{Na}_{1.2}\text{V}_3\text{O}_8$ nanobelts in aqueous electrolyte solutions / M. Vujković, B. Šljukić Paunković, I. Stojković Simatović, M. Mitrić, C. A. C. Sequeira, S. Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 147 (2014) 167–175.

2015

High-rate intercalation capability of $\text{NaTi}_2(\text{PO}_4)_3/\text{C}$ composite in aqueous lithium and sodium nitrate solutions / Milica Vujković, Miodrag Mitrić, Slavko Mentus // *Journal of Power Sources*. ISSN 0378-7753. 288 (2015) 176–186.

Incorporation of Pt, Ru and Pt-Ru nanoparticles into ordered mesoporous carbons for efficient oxygen reduction reaction in alkaline media / Marija Stojmenović, Milan Momčilović, Nemanja Gavrilov, Igor A. Pašti, Slavko Mentus, Bojan Jokić, Biljana Babić // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 153 (2015) 130–139.

One-dimensional nitrogen-containing carbon nanostructures / Gordana Ćirić-Marjanović, Igor Pašti, Slavko Mentus // *Progress in Materials Science*. ISSN 0079-6425. 69 (2015) 61–182.

Reheating of zinc-titanate sintered specimens / N. Labus, S. Mentus, S. Rakić, Z. Z. Đurić, J. Vujančević, M. V. Nikolić // *Science of Sintering*. ISSN 0350-820X. 47 : 1 (2015) 71–81.

Studies on structural, morphological and electrical properties of $\text{Ce}_{1-x}\text{Er}_x\text{O}_{2-\delta}$ ($x = 0.05 - 0.20$) as solid electrolyte for IT-SOFC / M. Stojmenović, S. Bošković, M. Žunić, B. Babić, B. Matović, D. Bajuk-Bogdanović, S. Mentus // *Materials Chemistry and Physics*. ISSN 0254-0584. 153 (2015) 422–431.

Structural, morphological and catalytic characterization of neutral Ag salt of 12-tungstophosphoric acid: influence of preparation conditions / Ivanka Holdajtner-Antunović, Danica Bajuk-Bogdanović, Alexandru Popa, Bojana Nedić Vasiljević, Jugoslav Krstić, Slavko Mentus, Snežana Uskoković-Marković // *Applied Surface Science*. ISSN 0169-4332. 328 (2015) 466–474.

Structural, morphological, and electrical properties of doped ceria as a solid electrolyte for intermediate-temperature solid oxide fuel cells / M. Stojmenović, M. Žunić, J. Gulicovski, D. Bajuk-Bogdanović, I. Holdajtner-Antunović, V. Dodevski, S. Mentus // *Journal of Materials Science*. ISSN 0022-2461. 50 : 10 (2015) 3781–3794.

The effects of a low-level boron, phosphorus, and nitrogen doping on the oxygen reduction activity of ordered mesoporous carbons / Igor A. Pašti, Nemanja M. Gavrilov, Ana S. Dobrota, Milan Momčilović, Marija Stojmenović, Angel Topalov, Dalibor M. Stanković, Biljana Babić, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko V. Mentus // *Electrocatalysis*. ISSN 1868-2529. 6 : 6 (2015) 498–511.

The evidence of limitation of oxygen reduction reaction by proton diffusion in low-concentration acid solutions / S. Mentus // *Journal of Electroanalytical Chemistry*. ISSN 1572-6657. 738 (2015) 47–50.

The influence of intercalated ions on cyclic stability of $\text{V}_2\text{O}_5/\text{graphite}$ composite in aqueous electrolytic solutions: experimental and theoretical approach / M. Vujković, I. Pašti, I. Stojković Simatović, B. Šljukić, M. Milenković, S. Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 176 (2015) 130–140.

Theoretical studies in catalysis and electrocatalysis: from fundamental knowledge to catalyst design / Igor A. Pašti, Natalia V. Skorodumova, Slavko V. Mentus // *Reaction Kinetics, Mechanisms and Catalysis*. ISSN 1878-5190. 115 : 1 (2015) 5–32.

2016

A general view on the reactivity of the oxygen-functionalized graphene basal plane / Ana S. Dobrota, Igor A. Pašti, Slavko V. Mentus, Natalia V. Skorodumova // *Physical Chemistry Chemical Physics*. ISSN 1463-9076. 18 : 9 (2016) 6580–6586.

Adsorption of acetonitrile on platinum and its effects on oxygen reduction reaction in acidic aqueous solutions—combined theoretical and experimental study / Igor A. Pašti, Aleksandra Marković, Nemanja Gavrilov, Slavko V. Mentus // *Electrocatalysis*. ISSN 1868-2529. 7 : 3 (2016) 235–248.

Complex insight into the charge storage behavior of active carbons obtained by carbonization of the plane tree seed / Vladimir Dodevski, Marija Stojmenović, Milica Vujković, Jugoslav Krstić, Sanja Krstić, Danica Bajuk-Bogdanović, Bojana Kuzmanović, Branka Kaluđerović, Slavko Mentus // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 222 (2016) 156–171.

Complex investigation of charge storage behavior of microporous carbon synthesized by zeolite template / Marija Stojmenović, Milica Vujković, Ljiljana Matović, Jugoslav Krstić, Anđelka Đukić, Vladimir Dodevski, Sanja M. Živković, Slavko Mentus // *Microporous and Mesoporous Materials*. ISSN 1387-1811. 228 (2016) 94–106.

Does the sodiation of $\text{Fe}_{0.95}\text{V}_{0.05}\text{PO}_4$ indeed present an one-stage process? / M. J. Vujković, M. C. Pagnacco, S. V. Mentus // *Physical Chemistry 2016 : proceedings*. Vol. 1 / 13th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, Belgrade, 26–30 September 2016 ; [Željko Čupić and Slobodan Anić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2016. Str. 387–390.
ISBN 978-86-82475-34-7

Electrochemical lithiation/delithiation kinetics and capacity of phosphate tungsten bronze and its chemically pre-lithiated derivatives in aqueous solutions / Milica Vujković, Zoran Nedić, Pavle Tančić, Obrad S. Aleksić, Maria Vesna Nikolić, Ubavka Mioč, Slavko Mentus // *Journal of Materials Science*. ISSN 0022-2461. 51 : 5 (2016) 2481–2489.

Electrochemical properties of $\text{Na}_{1.2}\text{V}_3\text{O}_8/\text{C}$ composite in LiNO_3 , NaNO_3 and $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$ aqueous solutions / L. Radisavljević, M. Vujković, I. Stojković Simatović, S. Mentus // 13th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, Belgrade, 26–30 September 2016 ; [Željko Čupić and Slobodan Anić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2016. Str. 399–402.
ISBN 978-86-82475-34-7

Faradaic versus pseudocapacitance mechanism of charge storage in $\text{Na}_{0.95}\text{V}_{0.05}\text{PO}_4/\text{C}$ composite / Milica Vujković, Slavko Mentus // *Book of Abstracts / 2nd International Meeting [on] Materials Science for Energy Related Applications*, September 29–30, 2016, Belgrade, Serbia [within] 13th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry – Physical Chemistry 2016 ; Natalia V. Skorodumova, Igor A. Pašti, eds.]. Belgrade : Faculty of Physical Chemistry, 2016. Str. 49–53.
ISBN 978-86-82139-62-1

First principles insights in graphene functionalization for energy conversion applications / I. A. Pašti, A. S. Dobrota, N. M. Gavrilov, S. Gutić, N. V. Skorodumova, S. V. Mentus // *Physical Chemistry 2016 : proceedings*. Vol. 1 / 13th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, Belgrade, 26–30 September 2016 ; [Željko Čupić and Slobodan Anić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2016. Str. 29–36.
ISBN 978-86-82475-34-7

Pd/C-PANI electrocatalysts for direct borohydride fuel cells / Jadranka Milikić, Gordana Ćirić-Marjanović, Slavko Mentus, Diogo M. F. Santos, César A. C. Sequeira, Biljana Šljukić // *Electrochimica Acta*. ISSN 0013-4686. 213 (2016) 298–305.

Potentiodynamic and galvanostatic testing of $\text{NaFe}_{0.95}\text{V}_{0.05}\text{PO}_4/\text{C}$ composite in aqueous NaNO_3 solution, and the properties of aqueous $\text{Na}_{1.2}\text{V}_3\text{O}_8/\text{NaNO}_3/\text{NaFe}_{0.95}\text{V}_{0.05}\text{PO}_4/\text{C}$ battery / Milica Vujković, Slavko Mentus // Journal of Power Sources. ISSN 0378-7753. 325 (2016) 185–193.

Radiolitically synthesized nano Ag/C catalysts for oxygen reduction and borohydride oxidation reactions in alkaline media, for potential applications in fuel cells / Ivan Stoševski, Jelena Krstić, Jadranka Milikić, Biljana Sljukić, Zorica Kačarević-Popović, Slavko Mentus, Šćepan Miljanić // Energy. ISSN 0360-5442. 101 (2016) 79–90.

Safe trapping of cesium into pollucite structure by hot-pressing method / Mia Omerašević, Ljiljana Matović, Jovana Ružić, Željko Golubović, Uroš Jovanović, Slavko Mentus, Vera Dondur // Journal of Nuclear Materials. ISSN 0022-3115. 474 (2016) 35–44.

Секундарни електрохемијски извори енергије са интеркалатним електродним материјалима / Славко Ментус // Академске беседе / ур. Мило Вуксановић. Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. Стр. [109]–133.

Пристапна беседа одржана у САНУ 10. маја 2016. године. Видео снимак доступан на CD-ROM-у бр. 1 (10. мај 2016), приложеном уз књигу.

Sinteza i elektrohemijske osobine kompozita $\text{Na}_{1.2}\text{V}_3\text{O}_8/\text{LTX}$ kao anodnog materijala u natrijum jonskim baterijama / Ivana B. Stojković Simatović, Milica J. Vujković, Lazar J. Radisavljević, Radmila V. Hercigonja, Slavko V. Mentus // Tehnika. ISSN 0040-2176. 71 : 3 (2016) = Novi materijali. ISSN 0354-2300. 25 : 3 (2016) 355–359.

Stabilization of alkali metal ions interaction with OH-functionalized graphene *via* clustering of OH groups – implications in charge storage applications / Ana S. Dobrota, Sanjin Gutić, Ana Kalijadis, Miloš Baljžović, Slavko V. Mentus, Natalia V. Skorodumova, Igor A. Pašti // RSC Advances. ISSN 2046-2069. 6 : 63 (2016) 57910–57919.

Structural, morphological and electrical properties of $\text{Ce}_{1-x}\text{Ru}_x\text{O}_{2-\delta}$ ($x=0.005\text{--}0.02$) solid solutions / Marija Stojmenović, Milan Žunić, Jelena Gulicovski, Vladimir Dodevski, Marija Prekajski, Aleksandar Radulović, Slavko Mentus // Ceramics International. ISSN 0272-8842. 42 : 12 (2016) 14011–14020.

Surface charge storage properties of selected graphene samples in pH-neutral aqueous solutions of alkali metal chlorides – particularities and universalities / Sanjin Gutić, Ana S. Dobrota, Nemanja Gavrilov, Miloš Baljžović, Igor A. Pašti, Slavko V. Mentus // International Journal of Electrochemical Science. ISSN 1452-3981. 11 : 10 (2016) 8662–8682.

The recycling of $\text{LiCo}_{0.415}\text{Mn}_{0.435}\text{Ni}_{0.15}\text{O}_2$ cathode material from spent Li-Ion batteries / J. Senčanski, M. Vujković, I. Stojković Simatović, D. Majstorović, S. Mentus // Physical Chemistry 2016 : proceedings. Vol. 2 / 13th International Conference on Fundamental and Applied Aspects of Physical Chemistry, Belgrade, 26–30 September 2016 ; [Željko Čupić and Slobodan Anić, eds.]. Belgrade : Society of Physical Chemists of Serbia, 2016. Str. 565–568. ISBN 978-86-82475-33-0

Универзитетски уџбеник

2015

Fizičko-hemijska analiza / Slavko Mentus, Ljiljana Damjanović. – Београд : Факултет за физичку хемију, 2015. – 232 стр. : илустр. ; 24 cm
ISBN 978-86-82139-50-8

Патенти*

2008

Литијум-јонска батерија типа $\text{LiMn}_2\text{O}_4/\text{H}_2\text{O}$, $\text{LiNO}_3/\text{V}_2\text{O}_5$ са воденим електролитичким раствором / Ивана Стојковића, Игор Пашти, Никола Цвјетићанин, Славко Ментус. Завод за интелектуалну својину Р. Србије, број пријаве П-2008/0486 од 16. 10. 2008. Признат, регистарски бр. 52226, по решењу о признавању права од 3. јула 2012. Носилац патента: Универзитет у Београду, Факултет за физичку хемију.

2009

Водена литијум-јонска батерија типа $\text{Li}_{1.05}\text{Cr}_{0.10}\text{Mn}_{1.85}\text{O}_4/\text{LiNO}_3/\text{V}_2\text{O}_5$ са додатком адитива винилен карбоната (VC) / Ивана Стојковића, Никола Цвјетићанин, Славко Ментус. Завод за интелектуалну својину Р. Србије, број пријаве П-2009/0274 од 12. 6. 2009. Признат, регистарски бр. 52909, по решењу о признавању права од 30. октобра 2013. Носилац патента: Универзитет у Београду, Факултет за физичку хемију.

2011

Електролитички суперкондензатор на бази угљеничних наночестица са воденим електролитичким раствором / Немања Гаврилов, Милица Вујковић, Игор Пашти, Гордана Ћирић-Марјановић, Славко Ментус. Завод за интелектуалну својину Р. Србије, број пријаве П-2011/0565 од 16. 12. 2011. Признат, регистарски бр. 53366, по решењу о признавању права од 7. јула 2014. Носилац патента: Универзитет у Београду, Факултет за физичку хемију.

Литијум-јонска батерија $\text{LiMn}_2\text{O}_4/\text{H}_2\text{O}$, $\text{LiNO}_3/\text{Li}_{1.2}\text{V}_3\text{O}_8$ са воденим електролитичким раствором / Ивана Стојковић, Никола Цвјетићанин, Славко Ментус. Завод за интелектуалну својину Србије, број пријаве П-2011/0150 од 1. 4. 2011. Признат, регистарски бр. 53920, по решењу о признавању права од 9. јуна 2015. Носилац патента: Универзитет у Београду, Факултет за физичку хемију.

2012

Поступак синтезе композитног катодног материјала $\text{LiFe}_{0.95}\text{V}_{0.05}\text{PO}_4/\text{C}$ за секундарне литијум-јонске батерије са воденим електролитичким раствором / Милица Вујковић, Ивана Стојковић, Никола Цвјетићанин, Славко Ментус. Завод за интелектуалну својину Р. Србије, број пријаве П-2012/0243 од 7. 6. 2012. Признат, регистарски бр. 54346, по решењу о признавању права од 18. децембра 2015. Носилац патента: Универзитет у Београду, Факултет за физичку хемију.

Синтеза нанодиспергованог композита волфрам карбида и угљеника методом истовремене редукције и карбуризације WO_3 помоћу угљеничног материјала богатог ковалентно везаним азотом / Немања Гаврилов, Игор Пашти, Југослав Крстић, Гордана Ћирић-Марјановић, Славко Ментус. Завод за интелектуалну својину Р. Србије, број пријаве П-2012-0584 од 31. 12. 2012. Признат, регистарски број 54982, по решењу о признавању права од 31. августа 2016. Носилац патента: Универзитет у Београду, Факултет за физичку хемију.

Приредила *Марина Нинић*

---

* Патенти су наведени у години када су поднесене патентне пријаве.

ДЕЈАН Б. ПОПОВИЋ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављене у Годишњаку CXVI за 2009, 2010, стр. 437–469)

Дејан Б. Поповић је рођен 2. априла 1950. године у Београду. До октобра 2015. године је био запослен на Електротехничком факултету у Београду као редовни професор, а онда је паралелно са пензијом прешао у Институт техничких наука САНУ. Изабран је у звање професор емеритус на Алборг универзитету, Данска 2016. године.

2009. године је изабран за дописног члана САНУ, а 2015. за академика. 2012. је изабран за редовног члана Академије Инжењерских Наука Србије (АИНС). Маја 2016. године је одржао приступну беседу под насловом „Ентропија или негентропија: Шта је утицало на мој развој?“ која је штампана у књизи Беседе, издање САНУ.

Покренуо је пројекат сарадње САНУ и Македонске академије наука и уметности (МАНУ). Припремио је пројекат сарадње у области неурорехабилитације са Црногорском академијом наука и уметности (МАНУ). Учествовао је као представник САНУ 10. и 11. маја у Љубљани на 7th *Danube Academies Conference (DAC)* са предавањем: „*The Higher Education Institutions and SME: Translation of Knowledge to the Market*“ које се штампа у посебном издању Словеначке академије наука и уметности (CACA) и организује 8th *Danube Academies Conference (DAC)* који ће се одржати 2017. године. Члан је Управног одбора Галерије науке и технике САНУ. Председник је Управног одбора Института техничких наука САНУ.

У току 2016. године интензивно је био укључен у прославу 175 година САНУ. Био је ко-председник организационог одбора састанка „Наука, привреда и друштво у Србији“ одржаног 2. и 3. јуна. Био је ко-председник научног скупа „Тесла за сва времена“ који је одржан јула у САНУ, и аутор је прилога „Комуникације без жица: од Тесле до *Cloud-a*“ у књизи Тесла за сва времена, САНУ, 2017. Био је главни организатор и аутор каталога изложбе „Наука и техника: Реализована решења чланова Одељења техничких наука САНУ“ у Галерији техничких наука САНУ одржаној од 10. до 26. новембра. У сарадњи са колегама из Одељења техничких наука је припремио текст „Историјат одељења техничких наука САНУ у периоду од 1986. године“ који се штампа у посебној едицији САНУ.

У протеклом периоду је држао наставу и руководио низом завршних радова на Електротехничком факултету Универзитета у Београду. Учествовао је у развоју *start-up* предузећа *mBrainTrain*, Београд које се бави развојем нове технологије за снимање електрофизиолошких сигнала. Учествовао је на *COST* пројекту 1006 у области роботике

у рехабилитацији. Учествовао је на ТЕМПУС пројекту *Assisting humans with special needs: curriculum for HUMAN-TOOL interaction Network (HUTON)* и значајно допринео оформљењу и акредитацији мастер програма „Мехатроника у рехабилитацији“ на Универзитету у Београду, Новом Саду и Државном универзитету у Новом Пазару. Представник је Србије на пројекту *COST OC-2016-1 „Wearable Robots for Augmentation, Assistance or Substitution of Human Motor Functions“*.

У периоду од 2009. је био позвани предавач на двадесетак интернационалних конференција и универзитета у Европи, и учествовао у десетак комисија за преглед и оцену докторских дисертација у Европи. Био је председник или копредседник три интернационалне конференције у периоду после 2009. године и уредник зборника радова са тих конференција.

Научни резултати Дејана Поповића везани су за унапређење методологије и примене асистивних система за рехабилитацију особа са повредама или болестима сензорно-моторног система, али и другим питањима у области биомедицинског инжењерства. Од 2009. године је објавио пет уџбеника, 11 поглавља (од укупно 35) по позиву у енциклопедијским књигама, 30 радова (од укупно 90) у часописима које се налазе у бази података *ISI Web of ScienceI*, девет (од укупно 49) у другим часописима, и преко 50 радова у зборницима са међународних конференција, од чега 6 планарних предавања по позиву. Према бази *SCOPUS* преко има 2246 (1813) цитата са Хиршовим фактор $h = 30$ (26). Од овог броја има укупно 1420 (1158) цитата после 2009. године. Бројеви у заградама су без хетеро и само цитата. Од 2009. године је био ментор 2 студента ван Србије, и шест у Београду. Тренутно је ментор једном студенту у Данској и пет докторских студената у Београду.

Члан је уредничког одбора часописа *Medical Engineering and Physics* и часописа *J Neurorehabilitation*, а едитор је (*Associate editor*) *IEEE Transactions on Neural Systems and Rehabilitation Engineering*. Уредник је домаћег часописа *J Automatic Control*, који издаје Електротехнички факултет Универзитета у Београду.

Рецензент је за више од двадесет водећих часописа (*IEEE Trans on Biomed Eng, IEEE Trans on Rob and Autom, IEEE Trans on Rehabil Eng, Ann of Biomed Eng, Intern. J of Robotics, Intern J Kinesiology and Electromyog, IEEE Spectrum, Muscle and Nerve, J Neurerehabilitation, Artificial Organs, J Neuroscience*, итд.). Рецензент је и експерт Европске заједнице у пројектима *H2020* и *ERC*. као и других националних фондова (Словенија, Црна гора, Хонг Конг, Швајцарска, Немачка, Канада, итд.).

Изабран је за председника друштва за ЕТРАН 2016. године. Он је *Fellow Member EAMBES*, и *Founding Member IFESS* асоцијације. Члан је *IEEE* и *EMBS – Biomedical Engineering Society*.

Књиге и уџбеници

2014

Medicinska instrumentacija i merenja / Dejan B. Popović. – Beograd : Akademski misao, 2014. – 170 str. : ilustr. ; 25 cm.
ISBN 978-86-7466-494-0

2015

Control of movements in humans : systems and mechanisms / Dejan B. Popović, Thomas Sinkjær. – Belgrade : Academic mind, 2015. – 189 str. : ilustr. ; 25 cm. – (Edition Mechatronics / Academic mind).
ISBN 978-86-7466-547-3

2016

Metode i instrumentacija za merenje motorike / Lana Popović-Maneski, Dejan B. Popović. – Beograd : Akademski misao, 2016. – 154 str. : ilustr. ; 25 cm.
ISBN 978-86-7466-646-3

Robotics for medical rehabilitation / Dejan B. Popović. – Belgrade : Academic mind : University, School of Electrical Engineering, 2016. – 189 str. ; 24 cm.
ISBN 978-86-7466-608-1

Поглавља у књигама

2008

Control of Movement / Dejan B. Popović // Encyclopedia of Biomaterials and Biomedical Engineering / edited by Gary E. Vnek, Gary L. Bowlin. 2nd ed. New York : Informa Healthcare USA, 2008. Str. 729–739.
ISBN 978-14-200780-22

2009

Beginnings of the Societies / R. Davis, P. L. Gildenberg, G. Barolat, E. S. Krames, D. B. Popović, P. Meadows // Neuromodulation / ed. E. S. Krames, P. H. Peckham. A. R. Rezai. London : Academic Press, 2009. Str. 49–61.
ISBN: 978-0-12-374248-3

2010

Movement rehabilitation for trauma and vascular patients : traumatic brain injury and stroke / Dejan B. Popović // Neurosurgery / Christiano B. Lumenta (Herausgeber)... [et al.]. Berlin : Springer, 2010. Str. 331–336.
ISBN: 978-3-540-79564-3

2013

Customized modeling and simulations for the control of FES-assisted walking of individuals with hemiplegia / S. Došen, Dejan B. Popović // Introduction to neural engineering for motor rehabilitation // edited by D. Farina, W. Jensen, M. Akay. Hoboken, N.J : Wiley-IEEE Press, 2013. Str. 401–420.
ISBN: 978-0-470-91673-5

Diseases and injuries of the CNS leading to sensory-motor impairment / Dejan B. Popović and Thomas Sinkjær // Introduction to neural engineering for motor rehabilitation / edited by D. Farina, W. Jensen, M. Akay. Hoboken, N.J : Wiley-IEEE Press, 2013. Str. 3–20.
ISBN: 978-0-470-91673-5

Functional electrical therapy of upper extremities / M. B. Popović, D. B. Popović // Introduction to neural engineering for motor rehabilitation // edited by D. Farina, W. Jensen, M. Akay. Hoboken, N.J : Wiley-IEEE Press, 2013. Str. 477–492.
ISBN: 978-0-470-91673-5

Methods for movement restoration / Dejan B. Popović, M. B. Popović // Introduction to neural engineering for motor rehabilitation / edited by D. Farina, W. Jensen, M. Akay. Hoboken, N.J : Wiley-IEEE Press, 2013. Str. 351–376.
ISBN: 978-0-470-91673-5

Neural Prostheses for Movement Restoration / Dejan B. Popović // Biomedical Technology and Devices Handbook // edited by James Moore, Duncan J. Maitland. 2nd ed. Boca Raton : CRC Press, 2013. Str. 621–646.
ISBN-10: 1439859590
ISBN-13: 978-1439859599

2014

Motor Neuroprosthetics / Dejan B. Popović, Thomas Sinkjær // Textbook of neural repair and rehabilitation. Vol. 2 / edited by Michael Selzer ... [et al.]. 2nd ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2014. Str. 253–260.

ISBN: 978-1-107-01047-5

The robot that learns from the therapist how to assist stroke patients / M. D. Kostić, M. D. Popović and D. B. Popović // New trends in medical and service robots / editors A. Rodić ... [et al.]. [S. l.] : Springer International Publishing Switzerland, 2014. Str. 17–29. – (Mechanisms and machine science ; vol. 20).

ISBN 978-3-319-05430-8

2015

External control of movements – Chapter 24 / D. B. Popović, M. Popović // Molecular, cellular, and tissue engineering / Joseph D. Bronzino, Donald R. Peterson. New York : CRC, 2015. Str. 24.1–24.18.

ISBN 9781439825303

Foot drop stimulator / Dejan B. Popović // Handbook of biochips / editors Mohamad Sawan. New York : Springer Science+Business Media, 2015. Str. 1–12.

ISBN 978-1-4614-6623-9

DOI 10.1007/978-1-4614-6623-9_22-1

Principles of command and control for neuroprostheses / D. B. Popović // Implantable neuroprostheses for restoring function // edited by K Kilgore. Cambridge : Woodhead Publishing, 2015. Str. 45–58.

ISBN: 978-1-78242-101-6

Радови објављени у научним и стручним часописима и зборницима

2006

Stručna sekcija za biomedicinsku tehniku ETRAN-a : prvih 50 godina / D. B. Popović // Zbornik radova 50. Konferencije za ETRAN, Beograd, 6–8. juna 2006. Sv. 3. Str. 282–285.

2008

Assessment of arm motion for evidence-based rehabilitation. I / M. B. Popović, D. B. Popović, B. Mijović, L. Schwirtlih, S. Jović // Book of abstracts / Clinical neurophysiology symposium, 17 October 2008, Belgrade, Serbia. 2008. Str. 47–48.

2009

Biomechanical modeling for biologically inspired control of neural prostheses for walking / S. Došen, D. B. Popović // Proceedings / 7th IFAC symposium on modelling and control in biomedical system, Aalborg, 12.08–14.08. 2009. IFAC Workshop series. ISSN 1474-6670. 42 : 12 (2009) 359–364.

Control of prehension for the transradial prosthesis : natural-like image recognition system / Đ. Klisić, M. Kostić, S. Došen, D.B. Popović // Journal of automatic control. ISSN 1450-9903. 19 : 1 (2009) 27–31.

Detection of the „will to move“ for an ambulatory system for tremor suppression based on functional electrical stimulation / M. B. Savić, M.B. Popović, D. B. Popović // Book of abstracts / Congress of clinical neurophysiology with international participation 15. October 2009, Belgrade, Serbia. Beograd : Naucna KMD, 2009. Str. 112–113.

Electrical stimulation as a means for achieving recovery of function in stroke patients / D. B. Popović, T. Sinkjær, M. B. Popović // NeuroRehabilitation. ISSN 1053-8135. 25 (2009) 45–58.

Gait phases recognition from accelerations and ground reaction forces : application of neural networks / N. Mijailović, M. Gavrilović, S. Rafajlović, M. Đurić-Jovičić and D. Popović // Telfor journal. ISSN 1821-3251. 1 : 1 (2009) 34–36.

Influence on walking dynamics of a gait training device that is connected through a lumbar belt / J. F. Veneman, D. B. Popović, T. Keller // IEEE 11th International conference on rehabilitation robotics, Kyoto International Conf Center, Japan, June 23–26, 2009. Str. 389–394.

Moving-window dynamic optimization : design of stimulation profiles for walking / S. Došen, D. B. Popović // IEEE transactions on bio-medical engineering. ISSN 0018-9294. 56 : 5 (2009) 1298–1309.

Neurorehabilitation technologies : present and future possibilities (editorial) / T. Sinkjær, D. B. Popović // NeuroRehabilitation. ISSN 1053-8135. 25 (2009) 1–3.

Rehabilitation of the hemiparetic gait supported by two modalities of electrical stimulation : direct nerve-muscle stimulation and withdrawal reflex stimulation / E. G. Spaich, N. Mazzaro, M. J. Grey, D. B. Popović, T. Sinkjær, O. K. Andersen // Proceedings / 14th Annual conference of the international functional electrical stimulation society conference 2009, IFESS 2009, 13–17. September 2009, Seoul. South Korea : Finding evidence of recovery by stimulation, 2009. Str. 62–63.

Sensors driven functional electrical stimulation for restoration of walking in acute stroke patients / J. Kojović, D. B. Popović // Proceedings / 13th Congress of the EFNS 2009, Florence, Italien, 12–15. September 2009. European journal of neurology. ISSN 1471-0552. 16. Suppl. 3. (2009) 312.

Vision and distance based control of prehension / D. B. Popović, S. Došen, M. B. Popović // Proceedings / World congress on medical physics and biomedical engineering, Munich, Germany, 7–12. September 2009. Str. 302–305.
ISBN 978-3-642-03888-4

Walkaround® assisted walking of stroke patients / M. Đurić-Jovičić, I. P. Milovanović, N. Jovičić, D. B. Popović // Proceedings / World congress on medical physics and biomedical engineering, Munich, Germany, 7–12. September 2009. Str. 299–301.
ISBN 978-3-642-03888-4

2010

Action representation for wii bowling : classification / M. D. Kostić, D. B. Popović // NEUREL : proceedings / 10th Symposium on Neural Network Applications in Electrical Engineering, Beograd, September 23–25, 2010, Faculty of electrical engineering, University of Belgrade. Str. 23–26.
ISBN 978-1-4244-8818-6

„Assistive“ forces for the acquisition of a motor skill : assistance or disturbance? / S. Došen S, A. H. Andersen, K. E. Kannik, C. S. Klausen, L. Nielsen, J. Wojtowicz, D. B. Popović // ICABB-2010, 1st International conference on applied bionics and biomechanics, 14–16 October 2010, Venice, Italy. 1 електронски оптички диск (CD-ROM).

Cognitive vision system for the control of a dexterous prosthetic hand : an evaluation study / S. Došen, C. Cipriani, M. Kostić, M. C. Carrozza, D. B. Popović // Journal of neuroengineering and rehabilitation. ISSN 1743-0003. 7 : 42 (2010) 42–55.

Control of position of center of mass: powered Walkaround® / N. Miljković, N. Jovičić, A. Veg, D. B. Popović // Abstracts of the XVIII Congress ISEK, 16–19 June 2010. Aalborg, Denmark. Aalborg : Department of health science and technology, 2010. Str. 106.

A device for active posture assistance during over ground gait training / J. A. Veneman, N. Miljković, N. Jovičić, A. Veg, D. B. Popović, T. Keller // ICABB-2010, 1st International conference on applied bionics and biomechanics, 14–16 October 2010, Venice, Italy. 1 електронски оптички диск (CD-ROM).

Distributed low-frequency electrical stimulation delays muscle fatigue compared to conventional stimulation / N. Malešević, L. Popović, L. Schwirtlich, D. B. Popović // Muscle and nerve. ISSN 0148-639X. 42 : 4 (2010) 556–562.

An EMG based system for assessment of recovery of movement / N. Miljković, J. Kojović, M. M. Janković, D. B. Popović // Proceedings // 15th IFESS Annual Conference, Vienna, 8–12 September, 2010. Vienna : Medical University of Vienna, Center for medical physics and biomedical engineering, 2010. Str. 200–202.
ISBN 3-900928-09-5.

An EMG system for studying motor control strategies and fatigue / M. M. Janković, D. B. Popović // NEUREL 2010 : proceedings / Tenth Symposium on neural network applications in electrical engineering, September 23–25, 2010, Faculty of electrical engineering, University of Belgrade. Belgrade : Faculty of electrical engineering, 2010. Str. 15–18.
ISBN 978-1-4244-8818-6.

Learning arm/hand coordination with an altered visual input / S. D. Iftime Nielsen, S. Došen, M. B. Popović, D. B. Popović // Computational intelligence and neuroscience. ISSN 1687-5265. 5 (2010) 1–12.

Mapping of sensory representation of walking and EMG of prime joint movers : control of functional electrical stimulation / I. P. Milovanović, D. B. Popović // NEUREL : proceedings / 10th Symposium on Neural Network Applications in Electrical Engineering, Beograd, September 23–25, 2010, Faculty of electrical engineering, University of Belgrade. Str. 7–10.
ISBN 978-1-4244-8818-6

New trends in neurorehabilitation of subjects with central nervous system lesions / D. B. Popović, M. B. Popović // Zdravniški vestnik. ISSN 1318-0347. 79 (2010) 296–301.

Soft Robotics for Control of Tremorous Movement / L. Popović, S. Došen, N. Jorgovanović, T. Keller, M. B. Popović, D. B. Popović // IEEE International conference on biomedical robotics and biomechatronics, BioRob, Japan, September 26–29, 2010, The University of Tokyo, Tokyo, Japan. 1 електронски оптички диск (CD-ROM).

Wearable neural prosthesis. Restoration of sensory-motor function by transcutaneous electrical stimulation / S. Micera, T. Keller, M. Lawrence, M. Morari, D. B. Popović // 3rd IEEE and EMBS Magazine. ISSN 0739-5175. 29 : 3 (2010) 64–69.

2011

Advances in the use of electrical stimulation for the recovery of motor function / D. B. Popović, M. P. Popović // Progress in brain research. ISSN 0079-6123. 194 (2011) 215–225.

Electrical stimulation for the suppression of pathological tremor / L. Popović Maneski, N. Jorgovanović, V. Ilić, S. Došen, T. Keller, M. B. Popović, D. B. Popović // Medical and biological engineering and computing. ISSN 0140-0118. 49 : 10 (2011) 1187–1193.

Electrical stimulation for the treatment of human body : it all starts with Nikola Tesla / Dejan B. Popović // Proceedings of the 7th International symposium Nikola Tesla, 23 November 2011, Belgrade. Belgrade : Akademska misao, 2011. Str. 1–6.

Enhancing control of advanced hand prostheses using a tongue control system / D. Johansen, D. B. Popović, F. Sebelius, S. Jensen, L. N. S. A. Struijk // Proceedings // 15th Nordic-Baltic Conference on Biomedical Engineering and Medical Physics (NBC 2011) 14–17 June 2011, Aalborg, Denmark. IFMBE Proceedings. ISSN 1680-0737. 34 (2011) 253–256.
ISBN: 978-3-642-21682-4

Functional electrical therapy for hemiparesis alleviates disability and enhances neuroplasticity / I. M. Tarkka, K. Pitkänen, D. B. Popović, R. Vanninen, M. Könönen // The Tohoku journal of experimental medicine. ISSN 0040-8727. 225 (2011) 71–76.

Kinematics of gait : new method for angle estimation based on accelerometers / M. Đurić-Jovičić, N. S. Jovičić, D. B. Popović // Sensors. ISSN 1424-8220. 11 : 11 (2011) 10571–10585.

Recovery of motor function after stroke : a polymyography-based analysis / J. Kojović, N. Miljković, M. M. Janković, D. B. Popović // Journal of neuroscience methods. ISSN 0165-0270. 194 (2011) 321–328.

A soft wearable robot for tremor assessment and suppression / J. A. Gallego, E. Rocon, J. Ibáñez, J. L. Dideriksen, A. D. Koutsou, R. Paradiso, M. B. Popović, J. M. Belda-Lois, F. Gianfelici, D. Farina, D. B. Popović, M. Manto, T. D'Alessio, J. L. Pons // Proceedings of the 2011 IEEE International conference on robotics and automation (ICRA), Shanghai, China, May 9–13, 2011. Str. 2249–2254.
DOI: 10.1109/ICRA.2011.5979890

Transferring complex motor skills from an expert to a novice through robotics platforms : a new methodology to approach neuromotor rehabilitation / J. Zenzeri, A. Basteris, M. Kostić, D. B. Popović, V. Sanguineti, V. Mohan, P. Morasso // XI Congress of the Italian Society of Clinical Movement Analysis, Ferrara, 4–7 October 2010. Gait and posture. ISSN 0966-6362. 33 : 1 (2011) 51–52.

Transradial prosthesis : artificial vision for control of prehension / S. Došen, D. B. Popović // Artificial organs. ISSN 0160-564X. 35 : 1 (2011) 37–48.

2012

Clustering technique for quantitative assessment of motor function in stroke patients / N. Miljković, M. M. Janković, D. B. Popović // Proceedings // 5th European conference of the international federation for medical and biological engineering, 14–18 september 2011, Budapest, Hungary. IFMBE Proceedings. ISSN 1680-0737. 37 (2012) 753–756.
ISBN 978-3-642-23507-8

Control of robot assistant for rehabilitation of upper extremities / M. D. Kostić, M. B. Popović, D. B. Popović // Conference proceedings : 34th Annual International conference of the IEEE engineering in medicine and biology society, aug 28–sep 3, 2012, San Diego, CA. Str. 3918–3921.

The influence of heel height on gait pattern / M. Đurić-Jovičić, N. S. Jovičić, D. B. Popović // Proceedings // 5th European conference of the international federation for medical and biological engineering, 14–18 september 2011, Budapest, Hungary. IFMBE Proceedings. ISSN 1680-0737. 37 (2012) 872–875.
ISBN 978-3-642-23507-8

Is the haptic tunnel effective tool for motor learning? / M. D. Kostić, P. S. Kovačević, D. B. Popović // Proceedings / 5th European conference of the international federation for medical and biological engineering, 14–18 september 2011, Budapest, Hungary. IFMBE Proceedings. ISSN 1680-0737. 37 (2012) 761–764.

ISBN 978-3-642-23507-8

Motor neural prostheses for recovery of the walking / Dejan B. Popović // MD-Medical Data. ISSN 1821-1585. 4 : 2 (2012) 159–166.

A multi-pad electrode based functional electrical stimulation system for restoration of grasp / N. M. Malešević, L. Popović Maneski, V. Ilić, N. Jorgovanović, G. Bijelić, T. Keller, D. B. Popović // Journal of neuroengineering and rehabilitation. ISSN 1743-0003. 9 : 66 (2012) 1–29.

A multi-pad electrode EMG system for studying muscle activity during voluntary isometric contractions / M. M. Janković, N. Malešević, D. B. Popović // Proceedings / 5th European conference of the international federation for medical and biological engineering, 14–18 september 2011, Budapest, Hungary. IFMBE Proceedings. ISSN 1680-0737. 37 (2012) 773–776.

ISBN 978-3-642-23507-8

Nonlinear optimization for drift removal in estimation of gait kinematics based on accelerometers / M. D. Đurić-Jovičić, N. S. Jovičić, D. B. Popović and A. Đordjević // Journal of Biomechanics. ISSN 0021-9290. 45 (2012) 2849–2854.

A novel brain-computer interface for chronic stroke patients / N. Mrachacz-Kersting, I. K. Niazi, N. Jiang, A. M. Pavlovic, S. Radovanovic, V. Kostic, D. B. Popovic, K. Dremstrup, D. Farina // Converging clinical and engineering research on neurorehabilitation. Part II : proceedings of the 2012 International conference on neurorehabilitation (ICNR2012) 14–16 november 2012, Toledo, Spain. Str. 837–841. (Biosystems and Biorobotics ; vol. 1).

A novel hand prosthesis control scheme implementing a tongue control system / D. Johansen, D. B. Popović, L. Struijk, F. Sebelius, S. Jensen // International Journal of Engineering and Manufacturing. ISSN 2305-3631. 5 (2012) 14–21.

Principal component analysis of gait kinematics data in acute and chronic stroke patient / I. Milovanović, D. B. Popović // Computational and mathematical methods in medicine. ISSN 1748-670X. Volume 2012, Article ID 649743, 8 pages.

doi:10.1155/2012/649743

Software tool for the prosthetic foot modeling and stiffness optimization / M. Štrbac, D. B. Popović // Computational and mathematical methods in medicine. ISSN 1748-670X. Volume 2012, Article ID 421796, 8 pages.

doi:10.1155/2012/421796

Wireless distributed functional electrical stimulation system / N. S. Jovičić, L. V. Saranovac, D. B. Popović // Journal of neuroengineering and rehabilitation. ISSN 1743-0003. 9 : 54 (2012). doi:10.1186/1743-0003-9-54

2013

Drawing test for studying differences in cortical and muscle activities during the imaginary and real movements / M. Stevanović, B. Mijović, D. B. Popović // Zbornik radova 57. konferencije ETRAN, Zlatibor, 3–6. juna 2013. Beograd : Društvo za ETRAN, 2013. Str. E1.9.1–5.

ISBN 978-86-80509-68-6

Electrical stimulation of skin afferents : a method for transmitting touch from the artificial hand to the brain / M. Stevanović, M. Perović, T. Jevtić, I. Jovanov, G. Bijelić, S. Došen, D.

Farina D, Č. Vučetić, L. Popović-Maneski, D. B. Popović // Bridging mind and body : [proceedings of the] 18th IFESS annual conference 2013, 5-8 June 2013 Miramar Palace, Donostia-San Sebastián / [editors Thierry Keller, Dejan B. Popović]. Beograd : Akademski misao, 2013. Str. 131-134.

ISBN 978-86-7466-462-9

Electrooculography as a substitute of vision for control of prehension of hand assistive devices / Y. Hao, M. Controzzi, C. Cipriani, D. Popovic, X. Yang, W. Chen, X. Zheng, M. Chiara Carrozza // IEEE robotics and automation magazine. ISSN 1070-9932. 20 : 1 (2013) 40-52.

EMG and ultrasound imaging measurements of low back muscles / N. Miljković, O. Đorđević, G. Bijelić, Lj. Konstantinović, L. Schwirtlich, C. Rodriguez-de-Pablo, D. B. Popović, H. Zabaleta H // Bridging Mind and Body : [proceedings of the] 18th IFESS Annual Conference 2013, 5-8 June 2013 Miramar Palace, Donostia-San Sebastián / [editors Thierry Keller, Dejan B. Popović]. Beograd : Akademski misao, 2013. Str. 199-202.

ISBN 978-86-7466-462-9

Functional electrical stimulation (FES) for augmenting of the reaching and grasping / L. Popović-Maneski, M. Janković, T. Jevtić, N. Malešević, M. Radulović, M. Kostić, G. Bijelić, T. Keller, N. Jorgovanović, V. Ilić, D. B. Popović // Bridging mind and body : [proceedings of the] 18th IFESS annual conference 2013, 5-8 June 2013 Miramar Palace, Donostia-San Sebastián / [editors Thierry Keller, Dejan B. Popović]. Beograd : Akademski misao, 2013. Str. 195-198.

ISBN 978-86-7466-462-9

Labview aplikacija za analizu dinamskih krivih na malim lezijama u nuklearnoj medicini / M. M. Janković, A. Koljević-Marković, D. B. Popović // Zbornik radova 57. konferencije ETRAN, Zlatibor, 3-6. juna 2013. Beograd : Društvo za ETRAN, 2013. Str. E1.7.1-4.

ISBN 978-86-80509-68-6

A method for assessing the arm movement performance : probability tube / M. Kostić, M. B. Popović, D. B. Popović // Medical and biological engineering and computing. ISSN 0140-0118. 51 : 12 (2013) 1315-1323.

Multi-pad electrode for effective grasping : design / L. Popović-Maneski, M. Kostić, T. Keller, S. Mitrović, Lj. Konstantinović, D. B. Popović // IEEE transactions on neural systems and rehabilitation engineering. ISSN 1534-4320. 21 : 4 (2013) 648-654.

Muscle synergies with Walkaround® postural support vs. „cane-therapist“ assistance / N. Miljković, I. Milovanović, A. Dragin, Lj. Konstantinović, D. B. Popović // NeuroRehabilitation. ISSN 1053-8135. 33 : 3 (2013) 491-501.

Peripheral electrical stimulation as a means for achieving recovery of function / D. B. Popović // Abstract Guide, International Neuromodulation Society 11th World Congress, 8-13 June, Berlin, Germany. Berlin : INS, 2013. Str. 486-487.

Prosthetic hand sensor placement : analysis of touch perception during the grasp / B. Mirković, D. B. Popović // Zbornik radova 57. konferencije ETRAN, Zlatibor, 3-6. juna 2013. Beograd : Društvo za ETRAN, 2013. Str. E1.7.1-4 (nagrađen kao najbolji rad).

ISBN 978-86-80509-68-6

Spatially distributed asynchronous stimulation delays muscle fatigue / L. Popović-Maneski, N. Malešević, A. Savić, D. P. Popović // Muscle and nerve. ISSN 0148-639X. 48 : 6 (2013) 930-937.

Surface-distributed low-frequency asynchronous stimulation delays fatigue of stimulated muscles / L. Popović-Maneski, N. Malešević, A. Savić, T. Keller, D. B. Popović // Muscle and nerve. ISSN 0148-639X. 48 : 6 (2013) 930-937.

Third-party application for quantitative salivary gland scintigraphy / M. M. Janković, A. Koljević-Marković, S. Odalović, D. B. Popović // Proceedings of the 21st Telecommunications forum TELFOR 2013, Belgrade, 26–28 Nov. 2013. Beograd : Akademski Misao, 2013. Str. 936–939.

ISBN 978-1-4799-1419-7

2014

Advances in functional electrical stimulation (FES) / D. B. Popović // Journal of electromyography and kinesiology. ISSN 1050-6411. 24 : 6 (2014) 795–802.

Algoritam za procenu raspodele radiofarmaka u malim lezijama na dinamskim scintigrafskim snimcima (najbolji rad na ME sekciji) / M. M. Janković, V. Miler-Jerković, A. Koljević-Marković, D. B. Popović // Zbornik radova 58. konferencije za elektroniku, telekomunikacije, računarstvo, automatiку и нуклеарну технику ЕТРАН 2014, Врњачка Бања, 2–5. јуна 2014. Београд : Друштво за ЕТРАН, 2014. 1 електронски оптички диск (CD-ROM).

ISBN 978-86-80509-70-9

Biofeedback : software for processing of multiple electrophysiological signals / I. M. Jovanov, D. B. Popović // Proceedings of papers 58th International conference on electrical, electronic and computing engineering IcETРАН 2014, Vrnjačka Banja, Serbia, June 2–5, 2014. Belgrade : Society for ETRAN. 1 електронски оптички диск (CD-ROM).

ISBN 978-86-80509-70-9

Computer vision with Microsoft kinect for control of functional electrical stimulation : ANN classification of the grasping intentions / M. D. Štrbac, D. B. Popović // NEUREL 2014 : proceedings / 12th Symposium on neural network applications in electrical engineering (NEUREL), School of electrical engineering, University of Belgrade, November 25–27, 2014. Belgrade : Academic mind : School of Electrical Engineering, 2014. Str. 153–156.

ISBN 978-1-4799-5887-0

Control of robotic and prosthetic arms using an inductive tongue control system / D. Johansen, D. B. Popović, L. N. S. A. Struijk // Replace, repair, restore, relieve – bridging clinical and engineering solutions in neurorehabilitation / Proceedings of the 2nd International conference on NeuroRehabilitation (ICNR2014), Aalborg, 24–26 June, 2014. S. l.] : Springer, 2014. Str. 863–865. (Biosystems and biorobotics; no. 7).

ISBN: 978-3-319-08071-0

EMG based biofeedback with the smarting system / I. M. Jovanov, D. B. Popović // NEUREL 2014 : proceedings / 12th Symposium on neural network applications in electrical engineering (NEUREL), School of electrical engineering, University of Belgrade, November 25–27, 2014. Belgrade : Academic mind : School of Electrical Engineering, 2014. Str. 25–27.

ISBN 978-1-4799-5887-0

GammaKey system for improved diagnostics with gamma cameras / M. M. Janković, B. Pijetlović, A. Koljević-Marković, M. V. Todorović-Tirnanić, S. LJ. Beatović, V. Antić, S. Odalović, S. Sekulić, N. Jorgovanović, D. B. Popović // Computers in Biology and Medicine. ISSN 0010-4825. 50 (2014) 97–106.

Heuristic estimation of joint angles during gait from data acquired by body-worn inertial sensors / M. Petrović, D. B. Popović // Proceedings of papers international conference on electrical, electronic and computing engineering IcETРАН 2014, Vrnjačka Banja, Serbia, June 2–5, 2014 / editors Zorica Nikolić, Veljko Potkonjak. Belgrade : Society for ETRAN. 1 електронски оптички диск (CD-ROM).

ISBN 978-86-80509-70-9

Microsoft kinect-based artificial perception system for control of functional electrical stimulation assisted grasping / M. Štrbac, S. Kočović, M. Marković, D. B. Popović // BioMed research international. ISSN 2314-6141. 2014, Article ID 740469, 12 pages.

<http://dx.doi.org/10.1155/2014/740469>

Prosthetic hand sensor placement : analysis of touch perception during the grasp / B. Mirković, D. B. Popović // Serbian journal of electrical engineering. ISSN 1451-4869. 11 : 1 (2014) 1–10.

A software tool for the assessment of salivary gland function / M. M. Janković, A. Koljević Marković, S. Odalović, D. B. Popović, N. Petrović, V. Artiko // Telfor journal. ISSN 1821-3251. 6 : 1 (2014) 59–63.

Stereovision and augmented reality for closed-loop control of grasping in hand prostheses / M. Markovic, S. Došen, C. Cipriani, D. B. Popović, D. Farina // Journal of neural engineering. ISSN 1741-2560. 11 : 4 (2014) 1–14.

2015

Assessment of motor evoked potentials by electrode-arrays / N. Miljković, N. Malešević, V. Kojić, G. Bijelić, T. Keller, D. B. Popović // Medical and biological engineering. ISSN 1741-0118. 53 (2015) 857–867.

Integration of exoskeleton and electrical stimulation for neurorehabilitation / D. B. Popović // ETRAN [i] IcETRAN : proceedings of papers / 2nd International conference on electrical, electronic and computing engineering IcETRAN 2015 Silver Lake (Srebrno jezero), Serbia, June 8–11. Beograd : Društvo za ETRAN, 2015. – 1 elektronski optički disk (CD-ROM).

ISBN 978-86-80509-71-6

Recording and assessment of evoked potentials with electrode arrays / N. Miljković, N. Malešević, V. Kojić, G. Bijelić, T. Keller, D. B. Popović // Medical and biological engineering and computing. ISSN 0140-0118. 53 : 9 (2015) 857–867.

Robotics for rehabilitation : exoskeletons and prostheses for upper limbs / D. Popović, L. Popović Maneski // Informacione tehnologije : sadašnjost i budućnost / Pozvano plenarno predavanje / 20. Međunarodni naučno-stručni skup, 23–28 feb. 2015., Žabljak ; urednik Božo Krstajić. Podgorica : Univerzitet Crne Gore : Elektrotehnički fakultet, 2015. Str. 1–6.

ISBN 978-86-85775-16-1

Sensor fusion and computer vision for context-aware control of a multi degree-of-freedom prosthesis / M. Marković, S. Došen, D. B. Popović, B. Graimann, D. Farina // Journal of neural engineering. ISSN 1741-2560. 12 : 6 (2015) 066022.

doi: 10.1088/1741-2560/12/6/066022.

Validation of the acquisition system Smarting® for EMG recordings with electrode array / I. Topalović, M. M. Janković, D. B. Popović // 2nd International conference on electrical, electronic and computing engineering IcETRAN 2015 Silver Lake (Srebrno jezero), Serbia, June 8–11, 2015. Belgrade : ETRAN Society, 2015. – 1 elektronski optički disk (CD-ROM).

ISBN 978-86-80509-71-6

2016

A comparative study of virtual hand prosthesis control using an inductive tongue control system / D. Johansen, F. Sebelius, S. Jensen, B. Bentsen, D. B. Popović, L. N. Andreassen Struijk // Assistive Technology. ISSN 1040-0435. 28 : 1 (2016) 22–29.

Control of a robotic hand using a tongue control system-a prosthesis application / D. Johansen, C. Cipriani, D. B. Popović, L. N. Struijk // IEEE transactions on bio-medical engineering. ISSN 0018-9294. 63 : 7 (2016) 1368–1376.

EMG maps for estimation of muscle activities during the grasping / I. Topalović, D. B. Popović, // Zbornik radova / 60. Konferencija za ETRAN [i] 3rd International Conference on IcETRAN 2016 Zlatibor, Serbia, June 13–16, 2016. Beograd : Društvo za ETRAN : Akademska misao, 2016. 1 elektronski optički disk (CD-ROM).

Entropija ili negentropija : šta je uticalo na moj razvoj? / Dejan B. Popović // Akademske besede. Knj. 1 / glavni urednik Marko Anđelković. Beograd : SANU, 2016. Str. [137]–148.

Inductive tongue control of a robotic hand – a prosthetic application / D. Johansen, C. Cipriani, D. B. Popović, L. N. S. A. Struijk // IEEE Trans Biomedical Engineering. ISSN 0018-9294. 63 : 7 (2016) 1368–1376.

Modified internal model control for a therapeutic robot / M. D. Kostić, M. R. Mataušek, D. B. Popović // Facta Universitatis, Series: Electronics and Energetics. ISSN 0353-3670. 30 : 1 (2016) 137–144.

Muscular synergies during the grasping estimated from surface EMG recordings / A. Aleksić, I. Topalović, D. B. Popović // Zbornik radova / 60. Konferencija za ETRAN [i] 3rd International Conference on IcETRAN 2016 Zlatibor, Serbia, June 13–16, 2016. Beograd : Društvo za ETRAN : Akademska misao, 2016. 1 elektronski optički disk (CD-ROM).

Stimulation map for control of functional grasp based on multi-channel EMG recordings / L. Popović Maneski, I. Topalović, N. Jovičić, S. Dedijer, L. Konstantinović, D. B. Popović // Medical engineering and physics. ISSN 1350-4533. 38 : 11 (2016) 1251–1259.

The Use of inertial measurements units for the evaluation of spasticity : Pendulum test / M. M. Petrović, R. Čobeljić, D. B. Popović // 3rd International conference on electrical, electronic and computing engineering IcETRAN 2016 Zlatibor, Serbia, June 13–16, 2016. pp ME.1.9–12

IFESS Society: short 20-years history / D. B. Popović, T. Keller // Proceedings 20th IFESS Annual Conference, La Grande Motte, France, June 4–6, 2016. pp. 1–4.

Патенти

Functional electrical therapy systems / Dejan Popović, Thomas Sinkjær. 2002 (WO 2002085452 A1).

Nerve and/or muscle stimulation electrodes / Dejan Popović, Mortend Haugland. 2005 (WO/2005/07501).

Device for balance and body orientation support / Dejan Popović, Aleksandar Veg. 2007 (WO/2008/145669).

Device for the transcutaneous electrical stimulation of motor nerves and/or sensory nerves / Dejan Popović, Christian Rohrer. 2008, (US2008147143-A1; EP1938860-A1; DE102006058346-A1).

A tongue sensor / Daniel Johansen, Lotte N.S. Struijk Andreasen, Stig Jensen, Dejan Popović. 2011, (EP2575699 A1).

Apparatus for external activation of paralyzed body parts by stimulation of peripheral nerves / Dejan Popović, Nebojsa Malesevic, Thierry Keller. 2011 (WO2011079866).

Sensor fusion for control of upper limb prostheses : integration of myoelectric control with stereovision, augmented reality and inertial sensin / Marko Marković, Strahinja Došen, Dario Farina, Dejan Popović, Bernhard Graimann. 2013 (EP 13171671.4).

Приредила Оливера Голубовић

ДУШАН ТЕОДОРОВИЋ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављене у Годишњаку CXVI за 2009, 2010, стр. 489-511.)

Академик Теодоровић је предавао на редовним и докторским студијама Саобраћајног факултета Универзитета у Београду и докторским студијама на универзитетима у Новом Саду и Љубљани. Руководио је истраживачким пројектом „Примена метода рачунарске интелигенције у саобраћају“ који финансира Министарство науке и технолошког развоја Србије. У оквиру пројекта се, са сарадницима, бавио развојем модела и софтвера за пројектовање транспортних мрежа, управљање радом светлосних сигнала и пројектовање рута возила у дистрибутивним системима. Под менторством академика Теодоровића одбрањене су три докторске дисертације на Универзитету у Београду које се баве применама метода рачунарске интелигенције у саобраћају. Душан Теодоровић је био, током 2014. године, један од гостујућих уредника специјалног броја часописа *Transportation Research Part C: Emerging Technologies* посвећеног примени оптимизационих техника инспирисаних природом у транспортном планирању. Професор Теодоровић је био уредник и један од коаутора књиге *Routledge Handbook of Transportation*, која има 28 поглавља и коју је писало преко педесет водећих истраживача из света. Књига *The Routledge Handbook of Transportation* је крајем 2015. године објављена од стране издавачке куће *Routledge – Taylor & Francis Group*. Заједно са професором Миланом Јанићем, академик Теодоровић је коаутор књиге *Transportation Engineering: Theory, Practice and Modeling*. Књигу, обима 900 страна, је 2016. године објавила издавачка кућа *Elsevier*. Саопштио је радове на неколико међународних научних скупова (Италија, Португал, Мексико, Шпанија). Одржао је уводна предавања по позиву на националном конгресу о саобраћају Индије (2013) и националном конгресу о саобраћају Грчке (2013). Држао је предавање по позиву на *University of Western Ontario* (Канада). Члан је уређивачких одбора часописа *Transportation Planning and Technology*, *Transportation Research-Part C*, и *Transportation in Developing Economies*.

Обављао је дужност потпредседника Комисије за акредитацију и проверу квалитета високошколских установа Србије (2010). Био је члан Одбора за универзитетско образовање (2010-2015). Од 2015. године је председник Одбора за универзитетско образовање САНУ. Од 2010. године је члан је Управног одбора ИТН-а и Члан Стручног савета Архива САНУ. Такође је члан Матичног одбора за саобраћај, урбанизам и грађевинарство Министарства просвете, науке и технолошког развоја Србије.

Изабран је за члана Европске академије наука и уметности 2013. године. Добитник је награда „Витез позива“ за 2016. годину и „Верица Бараћ“ за исту годину. Изабран је за редовног члана САНУ 5. новембра 2015. године.

Библиографија

Књиге и поглавља у књигама

2012

Računarska inteligencija u saobraćaju / D. Teodorović, Milica Šelmić. 1. izd. Beograd : Saobraćajni fakultet, 2012. 210 str.
ISBN 978-86-7395-295-6

2015

Location Analysis in Transportation / D. Teodorović, Branka Dimitrijević, Milica Šelmić // Routledge Handbook of Transportation / D. Teodorović, Ed. New York : Routledge, 2015. pp. 415–428.

Queueing in Transportation Systems / D. Teodorović, Ranko Nedeljković // Routledge Handbook of Transportation / D. Teodorović, Ed. New York : Routledge, 2015. pp. 392–414.

Handbook of Transportation / D. Teodorović, Ed. New York : Routledge, 2015.

2016

Transportne mreže / D. Teodorović. 5. izd. Beograd : Univerzitet, Saobraćajni fakultet, 2016. V, 428 str.
ISBN 978-86-7395-239-0

Transportation Engineering: Theory, Practice and Modeling / D. Teodorović, Milan Janić // New York : Elsevier Science, 2016. 900 p.
ISBN 978-0-12-803818-5, eBook ISBN 978-0-12-803889-5

Научни и стручни радови

2009

Bee colony optimization (BCO) / D. Teodorović // Studies in Computational Intelligence. ISSN 1860-949X. 248 (2009) 39–60. Springer-Verlag, Berlin-Heidelberg
ISBN 978-364204224-9

Conference review SYM-OP-IS 2008 XXXV Symposium on Operational Research / D. Teodorović // Yugoslav journal of operations research. ISSN 0354-0243. 19 : 1 (2009) 209–210.

Lociranje habova za ekspres pošiljke primenom genetskih algoritama = Locating parcel express hubs using genetic algorithms / Aleksandar Čupić, D. Teodorović // Zbornik radova / XXXVI simpozijum o operacionim istraživanjima – SYM-OP-IS 2009, Ivanjica, 22–25. septembar 2009. Beograd : Matematički institut SANU, 2009. Str. 651–654
ISBN 978-86-80953-43-4

Lokacija znakova o slobodnim parking mestima u transportnim mrežama = Locating parking guidance system signs in transportation networks / D. Teodorović, Milica Šelmić // Zbornik radova / XXXVI simpozijum o operacionim istraživanjima – SYM-OP-IS 2009, Ivanjica, 22–25. septembar 2009. Beograd : Matematički institut SANU, 2009. Str. 663–666.
ISBN 978-86-80953-43-4

2010

Locating inspection facilities in traffic networks: an artificial intelligence approach / Milica Šelmić, D. Teodorović, Katarina Vukadinović // *Transportation Planning and Technology*. ISSN 0308-1060. 33 : 6 (2010) 481–493.

Parallel Bee colony optimization for scheduling independent tasks to identical machines / Tatjana Davidović, Dušan Ramljak, Milica Šelmić, D. Teodorović // *Zbornik radova / XXXVII simpozijum o operacionim istraživanjima – SYM-OP-IS 2010*, Tara, 21–24. septembar 2010. Beograd : Medija Centar „Odbrana“, 2010. Str. 389–392.
ISBN 978-86-335-0299-3

Povezivanje zajedničkih vožnji primenom metode K-means = Ride matching using K-means / D. Teodorović, Dragana Macura, Milica Šelmić // *Zbornik radova / XXXVII simpozijum o operacionim istraživanjima – SYM-OP-IS 2010*, Tara, 21–24. septembar 2010. Beograd : Medija Centar „Odbrana“, 2010. Str. 693–696.
ISBN 978-86-335-0299-3

Primena inteligencije grupe na problem lociranja inspekcijских objekata na transportnim mrežama / D. Teodorović, Milica Šelmić // *Tehnika* ISSN 0040-2176. 65 : 2 (2010) = Saobraćaj. ISSN 0558-6208. 57 : 2 (2010) 1–6.

A travel demand management strategy: The downtown space reservation system / Y. Zhao, K. Triantis, D. Teodorović, P. Edara // *European Journal of Operational Research*. ISSN 0377-2217. 205 : 3 (2010) 584–594.

2011

Application of DEA to the analysis of AGV fleet operations in a port container terminal / Danijela Pjevčević, I. Vladislavljević, Katarina Vukadinović, D. Teodorović // *Procedia – Social and Behavioral Sciences*. ISSN 1877-0428. 20 (2011) 816–825.
Саопштено на конференцији.

Bee colony optimization for the p-center problem / Tatjana Davidović, Dušan Ramljak, Milica Šelmić, D. Teodorović // *Computers and Operations Research*. ISSN 0305-0548. 38 : 10 (2011) 1367–1376.

Locating weigh-in-motion checkpoints in traffic networks using genetic algorithm / Milica Šelmić, Nikola Bešinović, D. Teodorović // *E-Society Journal : research and applications*. ISSN 2217-3269. 2 : 1 (july 2011) 55–65.

Ride matching using K-means method: Case study of gazela bridge in Belgrade, Serbia / Milica Šelmić, Dragana Macura, D. Teodorović // *Journal of Transportation Engineering*. ISSN 0733-947X. 138 : 1 (2011) 132–140.

A simulation-based methodology to compare the performance of highway space inventory control and ramp metering control / P. Edara, D. Teodorović, K. Triantis, S. Natarajan // *Transportation Planning and Technology*. ISSN 0308-1060. 34 : 7 (2011) 705–715.

Traffic congestion mitigation: Combining engineering and economic perspectives / K. Triantis, S. Sarangi, D. Teodorović, Laura Razzolini // *Transportation Planning and Technology*. ISSN 0308-1060. 34 : 7 (2011) 637–645.

2012

Bee Colony Optimizaton for Scheduling Independent Tasks to Identical Processors / Tatjana Davidović, Milica Šelmić, D. Teodorović, Dušan Ramljak // *Journal of Heuristics*. ISSN 1381-1231. 18 : 4 (2012) 549–569.

Bee Colony Optimization Approach to Solving the Anticovering Location Problem / Branka Dimitrijević, D. Teodorović, Vladimir Simić, Milica Šelmić // Journal of Computing in Civil Engineering. ISSN 0887-3801. 26 : 6 (2012) 759-768.

Dispečiranje potiskivanih sastava na mreži unutrašnjih plovnih puteva primenom optimizacije kolonijom pčela / D. Teodorović, Miloš Nikolić, Jovko Jaćimović, Katarina Vukadinović // Zbornik radova / XXXIX simpozijum o operacionim istraživanjima – SYM-OP-IS 2012, Tara, 25-28. 09. 2012. godine. Beograd : Visoka građevinsko-geodetska škola, 2012. Str. 549-552.

ISBN 978-86-7488-086-9

Fuzzy logic system for determining the number of workers on toll gates on highways / Nevena Raović, Milica Šelmić, D. Teodorović // Proceedings / [First] International Conference on Traffic and Transport Engineering ICTTE, 29-30. 11. 2012, Belgrade. Belgrade : Scientific Research Center, 2012. Str. 561-568.

ISBN 978-86-916153-0-7. Електронско издање (CD-ROM).

A model of worker planning and assignment at port container terminal / Ivana Vukićević, Danijela Pjevčević, D. Teodorović, Katarina Vukadinović, Nataša Vidić // XX International Conference on „Material Handling, Constructions and Logistics“ – MHCL'12, 3-5. 10. 2012, Belgrade. Belgrade : Faculty of Mechanical Engineering, 2012. Str. 331-336.

ISBN 978-86-7083-763-8

Otklanjanje saobraćajnih poremećaja nastalih usled nedostatka autobusa primenom optimizacije kolonijom pčela / Miloš Nikolić, D. Teodorović // Zbornik radova / XXXIX simpozijum o operacionim istraživanjima – SYM-OP-IS 2012, Tara, 25-28. 09. 2012. godine. Beograd : Visoka građevinsko-geodetska škola, 2012. Str. 553-556.

ISBN 978-86-7488-086-9

Ride Matching Using K-means Method : Case Study of Gazela Bridge in Belgrade / Milica Šelmić, Dragana Macura, D. Teodorović // Journal of Transportation Engineering. ISSN 0733-947X. 138 : 1 (2012) 132-140.

eISSN: 1943-5436.

2013

Combining Case-Based Reasoning with Bee Colony Optimization for Dose Planning in Well Differentiated Thyroid Cancer Treatment / D. Teodorović, Milica Šelmić, Ljiljana Mijatović-Teodorović // Expert Systems with Applications. ISSN 0957-4174. 40 : 6 (2013) 2147-2155.

Empirical Study of the Bee Colony Optimization (BCO) Algorithm / Miloš Nikolić, D. Teodorović // Expert Systems with Applications. ISSN 0957-4174. 40 (2013) 4609-4620.

Locating flow-capturing facilities in transportation networks: a fuzzy sets theory approach / D. Teodorović, Milica Šelmić // International Journal for Traffic and Transport Engineering. ISSN 2217-544X. 3 : 2 (2013) 103-111.

eISSN 2217-5652.

Parallelization strategies for bee colony optimization based on message passing communication protocol / Tatjana Davidović, Tatjana Jakšić, Dušan Ramljak, Milica Šelmić, D. Teodorović // Optimization. ISSN 0233-1934. 62 (2013) 1113-1142.

Transit Network Design by Bee Colony Optimization / Miloš Nikolić, D. Teodorović // Expert Systems with Applications. ISSN 0957-4174. 40 (2013) 5945-5955.

2014

Introduction to the Special Issue on „Nature-Inspired Optimization Techniques in Transport Planning and Operation“ / Bin Yu, D. Teodorović, Zhongzhen Yang // Transportation Research Part C: Emerging Technologies. ISSN 0968-090X. 43 : 3 (2014) 231-232.

Locating hubs in transport net works: an artificial intelligence approach / D. Teodorović, Milica Šelmić, Ivana Vukićević. International Journal for Traffic and Transport Engineering. ISSN 2217-544X. 4 : 3 (2014) 286–296.

A multi-objective approach to the parcel express service delivery problem / Aleksandar Čupić, D. Teodorović // Journal of Advanced Transportation. ISSN 0197-6729. 48 (2015) 701–720.

A simultaneous transit network design and frequency setting: Computing with bees / Miloš Nikolić, D. Teodorović // Expert Systems with Applications. ISSN 0957-4174. 41 (2015) 7200–7209.

2015

Bee Colony Optimization Part I: The algorithm overview / D. Teodorović, Tatjana Davidović, Milica Šelmić // Yugoslav journal of operations research. ISSN 0354-0243. 1 : 25 (2015) 33–56.

Bee Colony Optimization part II: the Application Survey / Tatjana Davidović, D. Teodorović, Milica Šelmić // Yugoslav journal of operations research. ISSN 0354-0243. 2 : 25 (2015) 185–219.

Disruption Management in Public Transit : The Bee Colony Optimization (BCO) approach / Katarina Vukadinović, Miloš Nikolić, D. Teodorović // Transportation Planning and Technology. ISSN 0308-1060. 38 : 2 (2015) 162–180.

Избор мреже линија јавног превоза применом анализе обавијања података / Милош Николић, Д. Теодоровић // Техника. ISSN 0040-2176. 70 : 3 (2015) = Saobraćaj. ISSN 0558-6208. 62 : 3 (2015) 495–500.

Rešavanje problema trgovačkog putnika metaheuristikom Optimizacija kolonijom pčela / Miloš Nikolić, D. Teodorović // Proceedings = (Zbornik radova) / 42nd International Symposium on Operations Research, SYM-OP-IS 2015, Silver Lake, Serbia, 15–18. September 2015. Beograd : Matematički Institut SANU, 2015. Str. 5–9.

ISBN 978-86-80593-55-5

Solving the Vehicle Routing Problem with Time Windows by the Bee Colony Optimization Algorithm / Miloš Nikolić, D. Teodorović, Milica Šelmić, Bruce Golden // Book of abstracts, The fourth meeting of the EURO Working Group on Vehicle Routing and Logistics Optimization, Vienna, Austria, 2015.

Vehicle rerouting in the case of unexpectedly high demand in distribution systems / Miloš Nikolić, D. Teodorović // Transportation Research Part C: Emerging Technologies. ISSN 0968-090X. 55 (2015) 535–545.

The Vehicle Rerouting Problem with Time Windows and Split Delivery / Miloš Nikolić, D. Teodorović // Proceedings of the 2nd Logistics International Conference LOGIC 2015, Belgrade, 21–23. 05. 2015. Belgrade : University, Faculty of Transport and Traffic Engineering, 2015. Str. 55–60.

ISBN 978-86-7395-338-0

2016

The bee colony optimization algorithm and its convergence / Tatjana Jakšić Krüger, Tatjana Davidović, D. Teodorović, Milica Šelmić / International Journal of Bio-Inspired Computation. ISSN 1758-0366. 8 : 5 (2016) 340–354.

Reservation System with Variable Capacity – Case Study of Serbian Railways / Milica Šelmić, Dragana Macura, D. Teodorović // International Journal of Transport Economics. ISSN 0391-8440. 43 : 1-2 (2016) 185–204.

e-ISSN 1724-2185

Уреднички рад

2014

Special Issue on „Nature-Inspired Optimization Techniques in Transport Planning and Operation“ / Bin Yu, D. Teodorović, Zhongzhen Yang // Transportation Research Part C: Emerging Technologies. ISSN 0968-090X. 43 : 3 (2014).

Zbornik radova / XLI Simpozijum o operacionim istraživanjima SYM-OP-IS 2014, Divčibare 16-19. Septembar 2014. SYM-OP-IS 2014 / D. Teodorović ... [et al.] ed. Beograd : Saobraćajni fakultet, 2014. [15], 820 str.

ISBN 978-86-7395-326-7

2015

Routledge Handbook of Transportation / D. Teodorović, Ed. New York : Routledge, 2015. – 484 str.

ISBN 978-1-138-7982-12. Садржи Увод уредника, стр. 1–5 и предговор уредника, стр. XXVII–XXVIII. Електронско издање из 2016. године: ISBN 978-1-315-75668-4

Приредила *Светлана Симоновић-Мандић*

ВЛАДИМИР КАЊУХ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављене у Годишњаку LXXXII за 1975, 1976, стр. 152–162; XC за 1983, 1984, стр. 277–288; XCV за 1988, 1989, стр. 393–412; CI за 1994, 1995, стр. 341–365, CVI за 1999, 2000, стр. 319–345; CXI за 2004, 2005, стр. 323–361; и CXVIII за 2011, 2012, стр. 339–371).

Научно-истраживачки рад. У протеклом 5. годишњем периоду (2012–2016) академик Владимир Кањух (В. К.) је наставио да руководи другом генерацијом свог научноистраживачког Тима за кардиоваскуларну патологију и Музејом (1500 експоната обдукованих срца) и Регистром урођених срчаних мана у Институту за патологију Медицинског факултета у Београду.

У САНУ руководио је пројектима: (1) Истраживање патолошко-морфолошких лезија: урођених и стечених срчаних мана (и њихове плућне циркулације), миокарда и коронарних крвних судова и (2) Лекари чланови САНУ. Затим, руководи пројектом: Патолошка морфологија и морфолошко-клиничке корелације у кардиоваскуларним болестима (укључујући и историјске аспекте) са 35 сарадника. Сарадник је у 4 пројекта САНУ: (1) Акутни коронарни синдром (истраживање вулнерабилности плака, крви и миокарда): оптимално лечење и одређивање прогностичких фактора (академик М. Остојић); (2) Скрининг карцинома простате (академик Ј. Хаџи-Ђокић); (3) Инсулинска резистенција: упоредна анализа улоге у настанку и развоју дијабетеса, атеросклерозне васкуларне болести и неуродегенеративних обољења (академик Н. М. Лалић); и (4) Срчана инсуфицијенција: унапређење превенције, дијагностике, лечења и рехабилитације (доп. чл. П. М. Сеферовић). Такође, био је сарадник у 4 пројекта МНТ Србије. Сарадник је и у интернационалним пројектима: Студија кардиоваскуларних обољења у седам земаља света и Југословенска студија прекурсора атеросклерозе код школске деце.

Доп. чл. П. М. Сеферовић је на Годишњем састанку Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ 7. децембра 2015. одржао предавање: „51 година од открића Кањухове урођене срчане мане – Небрањено трикуспидно ушће“ (постоји трикуспидно ушће али нема трикуспидне валвуле, тј. нема њених залистака, хорди и папиларних мишића).

В. К. се залагао за интернационалну афирмацију српских лекара научника: Лазе К. Лазаревића (откриће патогномичног знака код ишијаса и први светски геронтолог); Ђорђа Јоанновића (светски пионир учења о аутоагресији) и Александра Ј. Игњатовског, нашег Белог Руса (прво у свету изазивање експерименталне атеросклерозе у животиња).

У периоду 2012–2016 штампано је 166 стручно-научних радова и других библиографских јединица (од ред. бр. 1152 до 1316). 147 стручно-научних радова, могу се разврстати: 83 у целости (укључујући 7 књига и 13 поглавља у књигама других аутора али не и у зборницима) и 64 сажетака (укључујући и продужене сажетке); у Србији 93 и у иностранству 54; В. К. је био први аутор у 35 радова. Остале библиографске јединице (19) односе се на: биографије В. К. на српском и енглеском језику, рецензије, предговоре, промоције, некрологе, новинске и телевизијске (ТВ СОС) интервјуе. Остали ТВ интервјуи (РТС1, ТВ Р Српска и друге) нису уписани.

Према подацима из Google Scholar, до 1. фебруара 2017, 100 радова В. К. су цитирани 1755 пута (без цитата из студија). Н индекс је 20 а i10 индекс 30. Цитати његових радова постоје у 170 страних монографија и уџбеника.

Интересантно да је В. К. са 65 година (када се универзитетски наставници пензионишу), тј. на крају 1994. имао 513 стручно-научних радова и других библиографских јединица и 10 књига а са 87 година, на крају 2016, има 1316 стручно-научних радова и других библиографских јединица и 27 књига. Значи да је написао још 803 стручно-научна рада и других библиографских јединица и 17 књига (ауторство, коауторство и коуредништво). Наиме, званични радни век је трајао од 1956. до 1994. = 38 година а од тада до 2016. прошле су 22 године. Урадио је дакле, више него током целог званичног радног односа! То добро илуструје, и на његовом личном примеру, правилност његове борбе против дискриминације научника по узрасту (и за одлазак младих у иностранство са повратном картом).

Учешће на научним скуповима и конгресима. Лично је учествовао на 44 састанка и конгреса у Србији (не рачунајући састанке секција СЛД – за патологију, кардиологију и историју медицине) и 18 у иностранству. Извесне заједничке радове су реферисали сарадници на другим конгресима.

У Србији и САНУ:

- 4. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ, Српског фармаколошког друштва и Удружења коронарних јединица Србије „Како бити успешнији у фармакотерапији кардиоваскуларних обољења“. Београд, САНУ, 2012.

- Heart Failure, Belgrade, 2012.

- 14. конгрес Удружења патолога и цитолога Србије са међународним учешћем. Београд, 2012.

- Прослава Јубилеја „35 година Института за кардиоваскуларне болести Војводине“. Нови Сад, 2012.

- First Scientific Cardiovascular Twinning Meeting: Institute of Cardiovascular Disease of Vojvodina and Azienda Ospedaliera Lecco (Italy). Sremska Kamenica, 2012.

- Интернационални конгреси Приватне лекарске праксе Србије: 22, 2012; 23, 2013; 25, 2015, Београд.

- Симпозијум „Стремљења и новине у медицини“ – 90 година Института за патологију Медицинског факултета у Београду. Београд, 2012.

- Прослава 30 година рада Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ, Београд, САНУ, 2012.

- XIX конгрес удружења кардиолога Србије (Заједнички симпозијум удружења кардиолога: Р Српске, БиХ, Србије и Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ „Превенција кардиоваскуларних болести“). Златибор, 2013.

- Трећи конгрес о хиперлиппротеинемјама Србије. Нови Сад, 2013.

- 11th International Congress on Clinical Cardiology and Heart Failure. Belgrade, 2013.

- Serbian Diaspora Medical Conference – „Medicine Worldwide and in Serbia“. Belgrade, 2013.

- В. К.: Реч на Комеморацији за преминулог иностраног члана САНУ Хенри Н. Вагнера. II скуп Одељења медицинских наука САНУ. Београд, 2013.

- Промоција Монографије П. Петровића (In Memoriam) и З. Дурлевића „130 година Градског завода за хитну медицинску помоћ у Београду“. Београд, 2013.
- 8. српски конгрес о шећерној болести (Заједнички симпозијум Удружења за атеросклерозу Србије и 8. конгреса о шећерној болести: „Макроваскуларне и кардијалне компликације дијабетеса“). Београд, 2013.
- International Conferences of ECPD Univ. of UN: (1) International Round Table „Human resources in the health sector“, 2013. ; (2) X „The new Balkan and EU – Peace, Development, Integration“, 2014. ; (3) XI 2015. and (4) XII 2016. „Future of the world between globalization and regionalization“, Belgrade.
- 8th Basics+, 2014. ; 9th 2015. ; 10th 2016, Belgrade.
- Персонализована медицина. Академија медицинских наука Српског лекарског друштва. Београд, 2014.
- CardioS, 2012, ; 2013. ; 2014. ; 2015, Belgrade.
- Конгрес трансфузиолога Србије. Београд, 2014.
- 4. (2014.) и 5. (2016.) конгрес Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем. Београд, САНУ.
- Научни скуп САНУ „Др Аћим Медовић (1815–1893). Живот и дело, поводом 200 година од рођења“. Београд, 2015.
- Актуелности у кардиологији 5. Нишка Бања, 2015.
- Посета чланова САНУ Истраживачкој станици „Петница“, 2015.
- Симпозијум САНУ и Клиничког центра Србије „Стентовање рачви срчаних артерија“. Београд, 2015.
- 27th European Congress of Pathology (including Session on History of Pathology). Belgrade, 2015.
- 20. конгрес кардиолога Србије (Заједнички симпозијум САНУ и Удружења кардиолога Србије). Златибор, 2015.
- 1st Serbian Biomarker Symposium of Clinical Center of Serbia. Belgrade, 2016.
- Први интернационални конгрес Удружења патолога и цитолога Србије (УПЦС). Златибор, 2016.
- Прослава 50. годишњице Последипломске наставе Медицинског факултета у Београду. Београд, 2016.
- First Meeting of American College of Cardiology – Chapter of Serbia and R Srpska. Belgrade, 2016.
- В. К.: In Memoriam иностраном члану САНУ Д. А. Кулију (D. A. Cooley). IX скуп Одељења медицинских наука САНУ. Београд, 2016.
- Годишњи састанци Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ 2012–2016. (Извештаји о раду и планови рада за следећу годину и репрезентативна предавања). Београд, САНУ.

У иностранству:

- Савремени приступ превенцији, дијагностици и третману атеросклерозе. Удружење кардиолога Р Српске, Удружење за атеросклерозу Србије и КЦ Источно Сарајево – Касиндо. Јахорина, 2012.
- XVI International Symposium on Atherosclerosis. International Atherosclerosis Society (IAS). Sydney (Australia), 2012.
- XVIII World Congress of Cardiology. Dubai, 2012.
- III конгрес кардиолога Р Српске са међународним учешћем. Бања Лука, 2012.
- 1st Global Cardiovascular Educational Forum – Russian Cardiovascular Days. Moscow, 2013.
- 81st European Atherosclerosis Society (EAS) Congress. Lyon, 2013.; 82nd, Madrid, 2014.; 83rd Glasgow, 2015.
- 1. Конгрес дијабетолога Р Српске. Бања Лука, 2013.
- Интернационални симпозијум из ехокардиографије. Јахорина, 2014.

- 6th Biennial Meeting of Association for European Cardiovascular Pathology (AECVP). Paris, 2014.
- Састанак кардиолога Р Српске. Јахорина, 2015.
- National Congress of Russian Federation. Moscow, 2015. ; Ekaterinburg (including 1st Russian – Serbian Symposium), 2016.
- Састанак кардиолога Р Српске. Требиње, 2015.
- В. К.: „Haematoma dissecans aortae“ (Предавање по позиву у МАНУ). Скопље, 2015.
- Symposium on Coronary Artery Disease. Florence, 2015.
- IV конгрес Удружења кардиолога Р Српске (укључујући и приступне беседе изабраних иностраних чланова АНУ РС: В. К. и М. Остојића). Теслић, Бања Врућица, 2016.
- 7. конгрес Удружења кардиолога и ангиолога БиХ. Мостар, 2016.
- World Congress of Legal Medicine, Venice and History of Medicine, Padua, 2016.

Важнија предавања по позиву:

- Холистички приступ вулнерабилном пацијенту са атеро-тромбозом коронарних артерија (Приступна беседа у вези са избором 2008. за иностраног члана Академије наука и умјетности Р Српске). Посебна Сесија АНУ РС у оквиру IV конгреса Удружења кардиолога Р. Српске (у присуству академика: председника Р. Кузмановића и генералног секретара Д. Мирјанића). Теслић– Бања Врућица, 15. мај 2016.
- Haematoma dissecans aortae – Едно од најтешких заболувања во кардиологијата. Македонска академија наука и уметности (МАНУ). Скопје, 21. окт. 2015.
- Jesse E. Edwards, the father of the pathology of congenital heart disease (American mentor of V. K.). 27th European Congress of Pathology (Symposium „History of Pathology“). Belgrade, Sept 8, 2015.
- Hematoma (aneurysma) dissecans aortae. Morphological–Clinical Correlations. National Congress of Cardiology of Russian Federation (Plenary Session, Great Hall of Russian Academy of Sciences). Moscow, Sept. 23, 2015.
- Cholic approach to the vulnerable patient with atherothrombotic coronary disease. National Congress of Cardiology of Russian Federation (1st Russian – Serbian Symposium). Ekaterinburg, Sept. 23. 2016.
- Дисекантни хематом аорте и Марфанов синдром и
- Корелација 10 клиничких ентитета коронарне атеротромботичне болести са 8 степени њихових хистопатолошких лезија. 7. конгрес Удружења кардиолога и ангиолога БиХ. Мостар, 26. мај 2016.

Штампани радови. Цитирани су хронолошки по годинама. Заокружен број референце означава поглавље у некој књизи. Прештампане и сличне референце су у оквиру редног броја оригиналне референце, тј. нису нове референце. Знак // означава да је рад истовремено штампан на српском и енглеском језику. Радови који су само реферисани, тј. нису штампани – нису узети у обзир у овом списку.

2012

1152. Antonijević NM, Vukčević MD, Apostolović MD, Jovanović LjM, Živković ID, Kanjuh VI. Integrativni pristup profilaksi venskog tromboembolizma u ortopedskoj hirurgiji (Praktična uputstva). Poslediplomski udžbenik iz kardiologije Med. fak. Univ. u Beogradu. Izd. Integra, Udruženje za aterosklerozu Srbije i Odbor za kardiovaskularnu patologiju SANU. Beograd, 2012. Udžbenik je promovisan 9. maja 2013. u Narodnoj biblioteci Srbije.
1153. Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj, Vasiljević Pokrajčić Z (ured.). Kako biti uspješni u farmakoterapiji kardiovaskularnih oboljenja? Zbornik radova 4. naučnog skupa Odbora za kardiovaskularnu patologiju SANU u saradnji sa Srpskim farmakološkim

- društvom i Udruženjem koronarnih jedinica Srbije. Izd. Odbor za KVP SANU (V. Kanjuh), SFD (Lj. Gojković Bukarica) i UKJS (Z. Vasiljević Pokrajčić). Beograd, SANU, 9. april 2012. ; str. 1–160.
1154. Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj, Vasiljević Pokrajčić Z. Uspešnost farmakoterapije kardiovaskularnih oboljenja i rad: Odbora za kardiovaskularnu patologiju SANU, Srpskog farmakološkog društva i Udruženja koronarnih jedinica Srbije. Ibid., str. 5–13.
  1155. Gojković Bukarica Lj, Kanjuh V, Radovanović N, Radunović N. Neželjena dejstva kardiovaskularnih lekova (Memorijalno predavanje posvećeno preminulom prof. farmakologije dr Tomislavu Kažiću). Ibid., str. 15–9.
  1156. Vasiljević Pokrajčić Z, Kanjuh V, Krljanac G, Ašanin M, Mickovski N. Medikamentozno lečenje akutnog infarkta miokarda poslednjih devet godina u Srbiji. Ibid., str. 21–5.
  1157. Balint B, Kanjuh V, Obradović S, Todorović M, Ostojić G, Rafajlovski S. Optimizacija izvora matičnih ćelija za intrakoronarnu primenu: Potpora sistolne funkcije i prevencija remodelovanja leve komore posle velikog infarkta miokarda. Ibid., str. 57–69.
  1158. Radunović N, Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj, Kontić O. Farmakoterapija trudnoćom izazvane hipertenzije. Ibid., str. 89–99.
  1159. Antonijević N, Kanjuh V, Jovanović Lj, Vukčević M, Apostolović M, Živković I, Kočica M. Novi antikoagulantni lekovi u prevenciji venskog tromboembolizma. Ibid., str. 115–30.
  1160. Marković Lipkovski J, Jovović Đ, Ivanov M, Mihailović Stanojević N, Grujić Milanović J, Kanjuh V, Miloradović Z. Losartan poboljšava sliku akutne bubrežne insuficijencije kod spontano hipertenzivnih pacova. Ibid., str. 157–9.
  1161. Antonijević N, Živković I, Jovanović Lj, Milošević R, Peruničić J, Radovanović N, Koraćević G, Obradović S, Kanjuh V. Adekvatna evaluacija trombocitopenija kao preduslov uspešnog lečenja kardioloških bolesnika. Srce i krvni sudovi (Beograd) 2012; 31(4): 275-86.
  1162. Gojković Bukarica Lj, Beleslin Čokić M, Perić M, Marković Lipkovski J, Ćirović S, Nezić D, Lešić A, Kanjuh V, Heinle H. Efekti P1075 otvarača K⁺ kanala na humanoј veni safeni i unutrašnjoj grudnoj arteriji (Abstr.). Med. istraživanja (Beograd) 2012; 46 (4): 19.
  1163. Novaković R, Protić D, Radunović N, Heinle H, Kanjuh V, Leskošek Čukalović I, Jović S, Gojković Bukarica Lj. Resveratrol relaxes smooth muscles of rat uterus. Proc. 6th Central Europ Congr on Food 2012; 23-26 May, pp 2–3. Novi Sad.
  1164. Protić D, Novaković R, Spremović Radjenović S, Radunović N, Heinle H, Petrović A, Despotović S, Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj. The effect of resveratrol on the human umbilical vein without endothelium. Ibid., Abstr Book p 129 and Proceeding pp 3–4.
  1165. Novaković RB, Protić DD, Radunović NV, Kanjuh VI, Gojković Bukarica LjČ. The relaxation of non-pregnant rat uterus by wine polyphenol resveratrol (Abstr.). Eur J Clin Invest (46th Annual Sc Meeting Europ Soc Clin Invest). Budapest, Hungary, March 22–24, 2012;42 (Suppl 1): 86.
  1166. Protić D, Novaković R, Spremović Radjenović S, Radunović N, Heinle H, Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj. The effect of resveratrol and naringenin on the human umbilical vein without endothelium (Abstr.). 80th Congress of European Atherosclerosis Society(EAS). Milan (Italy), 25–28. 05. 2012.
  1167. Protić D, Novaković R, Spremović Radjenović S, Radunović N, Heinle H, Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj. The role of potassium channels in mechanism of vasodilatation of human umbilical vein induced by resveratrol(Abstr.). 6th Europ Congr Pharmacol – EPHAR (Federat. Europ Pharmacol Soc). Granada, Spain, 2012; 10 (3): 663.

1168. Novaković R, Protić D, Radunović NV, Heinle HH, Kanjuh VI, Gojković Bukarica LjČ. The wine polyphenol resveratrol relaxes smooth muscles of the non-pregnant rat uterus (Abstr.). *Ibid.*, p 659.
1169. Novaković RB, Protić DD, Radunović NV, Kanjuh VI, Gojković-Bukarica LjČ. The relaxation of non-pregnant rat myometrium by resveratrol with participation of the NO-cGMP pathway (Abstr.). *BMC Pharmacology and Toxicology*, 2012; 13 (Suppl 1): A24.
1170. Protić DD, Novaković RB, Spremović Radjenović S, Radunović NV, Heinle H, Kanjuh VI, Gojković Bukarica LjČ. The role of potassium channels in the mechanism of vasodilatation of human umbilical vein induced by resveratrol (Abstr.). 18th Sc Symp Austrian Pharmacol Soc (APHAR). Joint Meeting with Croatian, Serbian and Slovenian Pharmacological Societies. Graz, Austria, Sept 20–21, 2012. *BMC Pharmacology and Toxicology* 2012; 13 (Suppl 1):A29.
1171. Novaković A, Pavlović M, Milojević P, Stojanović I, Nenezić D, Jović M, Ugrešić N, Kanjuh V, Yang Q, He G -W. Different potassium channels are involved in relaxation of rat renal artery induced by P1075. *Basic & Clin Pharmacol & Toxicol (Nordic Pharmacol Soc)* 2012; 111(1):24–30.
- (1172). Ostojić M, Stanković I, Nedeljković I, Kanjuh V. Metabolički sindrom: Pregled savremenih shvatanja. U knj. Psihosocijalni faktori i kardiovaskularne bolesti. (Ured.: Kuzmanović R, Mirjanić D, Šećerov Zečević D). ANU RS, Naučni skupovi knj XXI, Odelj. med. nauka knj. VI, str. 41–50. Banja Luka, 2012.
1173. Kanjuh V. Morfološko-kliničke korelacije u koronarnom ishemijskom sindromu. Simp. „Savremeni pristup prevenciji, dijagnostici i tretmanu ateroskleroze“ Udruženja kardiologa R Srpske, Udruženja za aterosklerozu Srbije i Kliničkog centra Istočno Sarajevo – Kliničke i bolničke službe Kasindo, str. 5–7. Jahorina, 17. mart 2012.
1174. Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj, Antonijević N, Tatić V, Teofilovski Parapid G. Morgagni-evska korelacija deset kliničkih entiteta koronarne atero-trombotične ishemijske bolesti srca sa njihovim patološko-morfološkim supstratima. Zbornik radova i sažetaka III kongresa kardiologa R Srpske sa međunarodnim učešćem. Banja Luka 1. -3. jun 2012; str. 12-8. Preštampano u zbornicima predavanja V i VI međunarodne letnje kardiološke škole ECPD Univ. UN u Miločeru 1–5. jul 2013. i 30. jun–4. jul 2014.
1175. Kanjuh V, Parapid B, Lačković V, Šećerov Zečević D, Vulić D, Lazarević A. Velike svet-ske i srpske epidemiološke studije kardiovaskularnih oboljenja. *Ibid.*, str. 19–28.
1176. Gojković Bukarica Lj, Kanjuh V, Šćepanović R, Lazarević A, Novaković R, Protić D. Kontroverze u terapiji hipertenzije. *Ibid.*, str. 29–33.
1177. Tatić V, Kanjuh V, Rafajlovski S, Gajanin R, Balint B, Obradović S, Šušćević D. Histo-hemijska i imunohistohemijska analiza ožiljka u miokardu posle preležanog akut-nog infarkta miokarda (Sažetak). *Ibid.*, str. 44–5.
1178. Parapid B, Kanjuh V, Nedeljković S, Kirčanski BO, Marinković J, Singh NM, Stojano-vić G, Grujić M, Vukčević V, Beleslin B, Stojković S, Simić D, Nedeljković I, Milić N, Arsenović ON, Marčetić Lj, Ševc G, Pešić M, Ožegović J, Vasović O, Imširagić S, Isailović V, Kiurski M, Ostojić MČ. The Seven Countries Study: Serbia through the decades (Abstr.). *Ibid.*, str. 53.
1179. Teofilovski Parapid G, Kanjuh V, Janković R, Parapid B, Simić D, Aleksandrić S, Bele-slin B, Nedeljković I, Colić J, Ostojić MČ. Myocardial bridging in Serbian population. *Ibid.*, str. 62–3.
1180. Balint B, Kanjuh V, Obradović S, Todorović M, Rafajlovski S. Cardiac repair following application of in vivo rhug-csf primed and ex vivo processed autologous bone marrow cells (Abstr.). *Ibid.*, str. 94.

1181. Protić D, Novaković R, Spremović Rađenović S, Kanjuh V, Radunović N, Lazarević A, Heinle H, Gojković Bukarica Lj. The effect of resveratrol on the human umbilical vein (Abstr). *Ibid.*, pp 95–6.
1182. Tatić V, Rafajlovski S, Kanjuh V, Gajanin R, Šušćević D, Balint B, Obradović S. Histochemical and immunohistochemical analyses of the myocardial scar following acute myocardial infarction. *Vojnosanit Pregl.* 2012; 69(7):581–8.
1183. Rafajlovski S, Ilić R, Gligić B, Kanjuh V, Tatić V, Ristić A, Obradović S, Dinčić D, Ratković N, Romanović R, Karić J, Djenić N, Vukotić S. Uticaj lokalizacije miksoma srca na klinički tok i ishod bolesti. *Vojnosanit Pregl.* 2012; 69(3):270–6.
1184. Seferović PM, Milinković I, Ristić AD, Seferović Mitrović JP, Lalić K, Jotić A, Kanjuh V, Lalić N, Maisch B. Diabetic cardiomyopathy: ongoing controversies in 2012. *Herz* 2012; 37(8):880–6.
1185. Mihailović Stanojević N, Jovović DJ, Miloradović Z, Grujić Milanović J, Milanović S, Mitrović D, Kanjuh V, Marković Lipkovski J. Protective effects of losartan on adriamycin-induced cardiotoxicity in spontaneously hypertensive rats (Abstr.). *Europ J Heart Failure Suppl*, 2012; 11 Suppl 1.
1186. Gojković-Bukarica LjČ, Kanjuh VI, Novaković RB, Protić DD, Cvejić JM, Atanacković MT. The differential effect of resveratrol on the renal artery of normal and diabetic rats (Abstr.). 18th Scientific Symposium of the Austrian Pharmacological Society. *BMC Pharmacology and Toxicology* 2012; 13 (Suppl. 1): A 48.
1187. Kanjuh V. Neprekidno veliko interesovanje javnosti za dr Lazu K. Lazarevića, književnika, lekara-naučnika i humanistu. Zašto? Laza K. Lazarević – život i delo. Zbornik radova Naučnog skupa u SANU 2. nov. 2011. (Ured. R. Čolović i B. Dimitrijević). Beograd, SLD, 2012; str. 9–19.
1188. Kanjuh V. Harizma Laze K. Lazarevića (Uzroci neprekidnog interesovanja za njega). 22 internacionalni kongres privatne lekarske prakse Srbije. Beograd, 1–4. okt. 2012; str. 3–4.

2013

1189. Vitošević Z, Marinković S, Četković M, Štimec B, Todorović V, Kanjuh V, Milisavljević M. Intramesencephalic course of the oculomotor nerve fibers: microanatomy and possible clinical significance. *Anat Sci Int (Japanese Association of Anatomists)* 2013 March; 88 (2): 70–82.
1190. Seferović PM, Ristić AD, Maksimović R, Simeunović DS, Milinković I, Seferović Mitrović JP, Kanjuh V, Pankuwait S, Maisch B. Pericardial syndromes: an update after the ESC guidelines 2004. *Heart Fail Rev* 2013, May; 18 (3): 255–66.
1191. Tanasković I, Lačković V, Radak Đ, Knežević Ušaj S, Lačković M, Stanković V, Vulo-
vić M, Poček L, Kanjuh V. Ultrastructural characteristics of the vascular wall components of ruptured atherosclerotic abdominal aortic aneurysm. *Arch Biol Sci (Belgrade)* 2013; 65(4): 1271–8.
1192. Obrenović Kirčanski B, Mikić A, Parapid B, Djukić P, Kanjuh V, Milić N, Kovačević Kostić N, Velinović M, Seferović P, Vraneš M. A 30-year-single-center experience in atrial myxomas: from presentation to treatment and prognosis. *Thorac Cardiovasc Surg* 2013, Sept; 61 (6): 530–6.
1193. Gojković Bukarica Lj, Protić D, Kanjuh V, Heinle H, Novaković R, Šćepanović R. Cardiovascular effects of resveratrol. *Vojnosanit Pregl (Beograd)* 2013; 70(12): 1145–50.
1194. Protić D, Beleslin Čokić B, Novaković R, Kanjuh V, Heinle H, Šćepanović R, Gojković Bukarica Lj. Effect of wine polyphenol resveratrol on the contractions elicited

electically or by norepinephrine in the rat portal vein. *Phytotherapy Research* 2013; 11: 1685–93.

1195. Gojković Bukarica Lj, Marković Lipkovski J, Čirović S, Novaković R, Heinle H, Kanjuh V. Resveratrol wine polyphenol relaxes rat renal artery in diabetic rat: The role of smooth muscle voltage-sensitive potassium channels (Abstr 1620). 81st European Atherosclerosis Society (EAS) Congress, Lyon, France, June 2–5, 2013, and Gojković Bukarica Lj, Marković Lipkovski J, Čirović S, Novaković R, Protić D, Kanjuh V, Heinle H. Relaxation of rat renal artery of diabetic rat by resveratrol: involvement of smooth muscle voltage-sensitive potassium channels (Abstr). *Europ Soc for Clinical Investigation, Portugal. Eur J Clin Invest* 2013; 43:59.
1196. Marinko M, Novaković A, Stojanović I, Milojević P, Jović M, Nenezić D, Ugrešić N, Kanjuh V, Yang Q, He G-W. Nicorandil induced endothelium-independent relaxation of arterial bypass graft (Abstr PP098, p. e47). 11th Congress of European Association of Clinical Pharmacology and Therapeutics. Geneva, Switzerland. *Clin Therapeutics* 2013 August; 35 (8), Suppl.
1197. Кањух В, Гојковић Букарица Љ, Антонијевић Н, Сеферовић ЈП. Пато-хистолошке лезије крвних судова код дијабетес мелитуса типа 2 (Продужени сажетак бр. П32, стр. 56–7). Зборник Удружења ендокринолога и дијабетолога Р Српске 2013, бр. 1. Књига сажетака 1. Конгреса дијабетолога Р Српске са међународним учешћем. Бања Лука, 21–24. марта 2013. // *Patho-histologic blood vessels lesions in diabetes mellitus type 2 (extended abstract № P32, pp 58–9). Proceedings of the 1st Diabetology congress of Republic of Srpska with international participations. Banja Luka, March 21–24, 2013.*
- (1198). Шећеров Зечевић Д, Кањух В, Вулић Д, Ристић С. Ток срчаних артерија у односу на срчани мишић и атеросклероза. Монографија „Посттрауматски предиктори атеросклерозе код младих“ (Шећеров Зечевић Д, Вулић Д, Ристић С, Бургић Радмановић М, Вујковић З). Изд. АНУ РС. Бања Лука 2013, стр. 85–99.
1199. Кањух В. Рецензија Монографије „Посттрауматски предиктори атеросклерозе код младих“ (Шећеров Зечевић Д, Вулић Д, Ристић С, Бургић Радмановић М, Вујковић З). *Ibid.*, стр. 13–14.
1200. Kanjuh V, Stokić E, Gojković Bukarica Lj, Antonijević N, Kanjuh S. Klinički značaj koronarne aterotromboze: (1) progresivna i kritična stenoza lumena arterije sa smanjenim prilivom krvi u miokard i, pogubnije (2) ruptura ili erozija aterosklerotične ploče sa (ne)opstruktivnom trombozom lumena kao uzrok akutnih koronarnih sindroma (Plenarno predavanje). *Zbornik radova i sažetaka Trećeg kongresa o hiperlipoproteinemijama Srbije sa međunarodnim učešćem. Novi Sad, 3–4. okt. 2013, str. 14–21.*
1201. Antonijević N, Kanjuh V, Živković I, Jovanović Lj. Risk factors for venous thromboembolism and duration of anticoagulation therapy. *Scripta Medica (Banja Luka, R Srpska)* 2013; 44(1): 35–42.
1202. Antonijević N, Živković I, Jovanović Lj, Milošević R, Vasiljević Z, Kanjuh V. Značaj adekvatne evaluacije trombocitopenije u akutnom koronarnom sindromu // Significance of adequate evaluation of thrombocytopenias in acute coronary syndrome. *Acta Clinica (Beograd)* 2013; 13(1): 122–39.
1203. Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Apostolović M, Vukčević M, Kanjuh V. Farmakološke i mehaničke mere profilakse venskog tromboembolizma u jedinicama intenzivnog lečenja. *Anestezija i intenzivna terapija (Beograd)* 2013; 3–4(35):181–8.
1204. Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Apostolović M, Vukčević M, Kanjuh V. Aktualizacija kompleksnog problema profilakse venskog tromboembolizma u gojaznih osoba. *Srce i krvni sudovi (Beograd)* 2013; 32(1): 14–22.

1205. Kanjuh V, Nedeljković M, Antonijević N, Novaković A, Marinković S, Seferović JP. Uzroci nastanka i patološka morfologija destabilizovane i rupturirane koronarne aterotrombotične ploče (Produženi sažetak br. 55). Supl sažetaka XIX kongresa Udruženja kardiologa Srbije, Zlatibor 17–20 okt. 2013. u časopisu Udruženja kardiologa Srbije – Srce i krvni sudovi (Beograd) 2013; 32 (3): 220 (Прештампано у Зборнику predavanja Centra za kontinuiranu edukaciju Farmaceutskog fakulteta u Beogradu 2. nov. 2013).
1206. Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Peruničić J, Radovanović N, Kanjuh V. Novi antikoagulantni lekovi u prevenciji i lečenju venskog tromboembolizma (Sažetak br. 74). Ibid., str. 286.
1207. Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Matić D, Peruničić J, Radovanović N, Šarić J, Kanjuh V. Lekovi u terapiji venskih tromboembolizama u trudnoći – sa prikazom slučajeva (Sažetak br. 108). Ibid., str. 287–8.
1208. Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj, Antonijević N, Kočica M. Correlation of histopathological degrees of atherosclerosis with clinical coronary syndromes (Extended abstr). Humboldt-Club Serbia – Humboldt-Kolleg 2013. Ressourcen der Donau-Region: Möglichkeiten zur Nutzung und Zusammenarbeit. Belgrade, 2013.
1209. Kanjuh V. Matične ćelije, regeneracijska medicina i bioinženjering (Uvodno predavanje) i промоција књиге „Stem cells and tissue engineering“ (M. Pavlović, B. Balint). Edit. Springer (New York) (Abstr.). Serbian diaspora medical conference 2013. „Medicine worldwide and in Serbia“. Belgrade, May 16–18. maj.
1210. Balint B, Obradović S, Todorović M, Kanjuh V. Stem cell (auto)grafting: from basic research to clinical practice (Abstr). Ibid.
1211. Parapid B, Janković R, Alekšandrić S, Simić D, Nedeljković I, Beleslin B, Vukčević V, Nedeljković Arsenović O, Colić J, Kanjuh V, Ostojić MČ, Teofilovski G. Myocardial bridging: comparative analysis of coronary angiography and autopsy results (Abstr.). 23es Journées Europ. Soc. Française Cardiol. 2013. Arch. Cardiovascular Dis. Suppl 2013; 16–19 janvier, Paris, p. 13.
1212. Kočica MJ, Cvetković D, Šoškić Lj, Nestorović E, Đorđević A, Grujić M, Kamenov A, Kanjuh VI, Ristić M. Uloga hirurške ventrikularne restoracije u tretmanu ishemijske dilatativne kardiomiopatije, str. 57–67. / The role of surgical ventricular restoration in treatment of ischemic dilated cardiomyopathy, pp. 68–78. Acta Clinica (KCS Beograd). Ured. D. Micić. Nova era u kardiohirurgiji (gost ured. M. Ristić) 2013; 13 (3): 57–78.
1213. Kočica MJ, Cvetković D, Šoškić Lj, Nestorović E, Đorđević A, Grujić M, Kamenov A, Kanjuh VI, Ristić M. Ekstrakorporalna membranska oksigenacija kod adultnih bolesnika, str. 133–48 // Extracorporeal membrane oxygenation in adult patients, pp. 149–64. Ibid., 133–64.
- (1214). Kanjuh V. O prof. dr Đorđu Joannoviću, dopisnom članu SANU, koji je prvi i najzaslužniji srpski onkolog i svetski pionir u otkriću procesa autoagresije u medicini. U knj. S. Čikarića „Preko tmja do zvezda“. Izd. Društvo istoričara Srbije i Društvo Srbije za borbu protiv raka. Beograd, 2013, str. 480–3.
1215. Kanjuh V, Pušac M. Odbor za kardiovaskularnu patologiju SANU. Tridesetogodišnjica rada. Medici. com (Banja Luka) 2013. str. 110.
1216. Кањух В. Хенри Н. Вагнер (Henry N. Wagner, Jr.) (1927–2012). Некролог. Годишњак САНУ CXIX за 2012. Београд, 2013, стр. 625–6. (Претходно реферисано на II скупу Одељ. мед. наука САНУ 27. марта 2013).
1217. Kanjuh V. Recenzija monografije P. Petrovića i Z. Durlevića „130 godina Gradskog zavoda za hitnu medicinsku pomoć u Beogradu“. Izd. Elit Medica, 2010. In Memoriam Pavlu Petroviću. Beograd, 2013.

1218. Kanjuh V. Recenzija knjige Arčibalda Rajsa „Čujte Srbi“. Izd. Psihijatrijska klinika „Dr Laza K. Lazarević“. Beograd, 2013.
- (1219.) Кањух В. Сећања на Часлава Станојевића (Memories on Časlav Stanojević). У књ.: Проф. др Часлав Станојевић. Живот и дело. Зборник радова. Гл. и одг. уред.: С. Мучибабић. Научно-стручни скуп Математичког факултета у Београду 18. нов 2010. Изд: Унив – Математички фак. Београд, 2013, стр. 28–32 (+ 7 фотографија на стр. 283–6 и 296).
1220. Проф. др Владимир И. Кањух, академик САНУ (Биографија). Ibid., стр. 313–17.
1221. Кањух И. Владимир. Биографија. Монографија „Академија наука и умјетности Републике Српске 1993–2013“. Гл. уред. Р. Кузмановић, одг. уред. Д. Мирјанић. Бања Лука, 2013, стр. 231–2.
1222. Кањух, Владимир. (Биографија). У књ. Српски WHO IS WHO 2011–2013. Изд. Завод за уџбенике. Београд, 2013, стр. 347–8.
1223. Вуксановић М, Остојић М, Кањух В, Белеслин Б. Промоција последипломског уџбеника „Кардиологија 2011“ (Уред. М. Остојић, В. Кањух, Б. Белеслин). Изд. Завод за уџбенике. Београд, 2011. Награда за науку (медицина) Београда 2011. (примљена 2012). Трибина Библиотеке САНУ (Београд) 2013; I (1): 227–32.

2014

1224. Kanjuh V, Lalić NM (izdavači i urednici). Zbornik radova i sažetaka 4. kongresa Udruženja za aterosklerozu Srbije sa internacionalnim učešćem. Beograd, SANU i Metropol Palace Hotel, 20–23. nov. 2014; str. 1–134.
1225. Kanjuh V, Lalić NM. Udruženje za aterosklerozu Srbije 2014. Poruka učesnicima 4. kongresa Udruženja. Ibid., str. 5–8.
1226. Kanjuh V, Kostić V, Lalić NM. A. J. Ignjatovski – srpski Beli Rus koji je prvi u svetu izazvao eksperimentalnu aterosklerozu u životinja. Ibid., str. 13–21. (including Summary in English: A. I. Ignatowski – Serbian White Russian who first in the world created experimental atherosclerosis in animals, pp. 20–1).
1227. Kanjuh V. Akademik Božidar S. Đorđević organizator i tvorac moderne integralne srpske kardiologije (Beograd, 5. januar 1910. – Beograd, 11. april 1986). Ibid., str. 25–35.
1228. Kanjuh V, Kočica M, Radunović N, Lačković V, Antonijević N, Seferović J. Značaj evolucione nesavršenosti Homo Sapiens-a za kardiologiju i, posebno, za koronarnu aterotrombozu. VIII memorijalno predavanje „Akademik Božidar S. Đorđević“. Ibid., str. 36–46.
1229. Radunović N, Kanjuh V, Radak Đ. Fetalno poreklo ateroskleroze (Produženi sažetak). Ibid., str. 50–1.
1230. Balint B, Kanjuh V, Todorović Balint M, Obradović S, Ostojić G, Rafajlovski S. From apheretic prevention to the cell therapy of threatening and manifested myocardial ischemic disorders (Extended Abstract). Ibid., pp. 53–4.
1231. Novaković A, Stojanović I, Kanjuh V. Kardiovaskularna terapija: uticaj na nove biomarkere ateroskleroze (Sažetak). Ibid., str. 59.
1232. Marković Lipkovski J, Kanjuh V, Životić M, Vještica J, Ćirović S, Ležaić V, Kezić A, Naumović R. Morfološka heterogenost ćelija u intersticijumu bubrega – potencijalna uloga u incipijentnoj fibrozi (Sažetak). Ibid., str. 69.
1233. Tanasković I, Lačković V, Kanjuh V, Kočica M, Raonić J, Kanjuh S. Citohistološke karakteristike vaskularnog zida aterosklerotske aneurizme abdominalne aorte (Sažetak). Ibid., str. 70.

1234. Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Matić D, Savić N, Kočica T, Vukosavljević D, Kočica M, Jelić D, Kanjuh V. Personalizacija primene antitrombocitnih lekova u terapiji i sekundarnoj profilaksi koronarnih bolesnika (Sažetak). Ibid., str. 73.
1235. Stefanović E, Otašević P, Milojević P, Djukanović B, Laušević-Vuk L, Milovanović Z, Kanjuh V. Matrix metalloproteinase-9 expression in acute aortic dissection (Abstract). Ibid., p. 86. Štampano uz izvesne izmene i dopune i u Heart and Blood Vessels (Belgrade) 2015. ; 34 (3): 103 i Materia Medica (Zemun, Srbija) 2016. ; 32 (2): 1528-9 (bilingual Abstr.).
1236. Obradović S, Džudović B, Subota V, Antonijević N, Koraćević G, Kanjuh V. Aktivnost antitrombina, proteina C i faktora VII na prijemu je značajno niža kod pacijenata sa plućnom tromboembolijom u odnosu na pacijente sa infarktom miokarda sa ST elevacijom (Sažetak). Ibid., str. 99.
1237. Stefanović E, Otašević P, Laušević Vuk L, Jović M, Kanjuh V. Hibernating myocardium – morphological structure correlates of contractile reserve (Abstr.). Ibid., p. 101.
1238. Kanjuh V. Beograd 20–23. 11. 2014. SANU i Metropol Palace Hotel. 4. kongres Udruženja za aterosklerozu Srbije sa internacionalnim učešćem. Medici. com (Banja Luka) 2014; XI (66): 112–3.
1239. Kanjuh V. Koronarne arterije od evolucione nesavršenosti do epigenetske preopterećenosti. Internac. simp. iz ehokardiografije, na Jahorini, 14–16. mart 2014. Medici. com, Banja Luka (Naučne medicinske komunikacije). 2014; 62: 88–9.
1240. Marinković S, Lazić D, Kanjuh V, Milošević S, Tomić I, Aksić M, Starčević A. Heart in anatomy, history, radiology, anthropology and art. Folia morphol (Warsz.) 2014; 73 (2): 103–12.
1241. Balint B, Gazivoda D, Todorović Balint M, Lazić Z, Pavlović M, Kanjuh V. „Triple-way” approach to treat of dry socket: surgery and drugs plus fibrin sealant – as a biomatrix for „ultra-concentrated” platelets. Transfusion and Apheresis Science 2014.; Oct., 51: 221–2.
1242. Balint B, Kanjuh V, Todorović-Balint M, Ostojić G, Stamatović D, Obradović S, Obradović D, Pavlović M. Cobe-Spectra vs. Spectra-Optia apheresis systems – an overview of current status and a comparative research. Plenary lecture at the opening of the V Transfusion Medicine Congress of Serbia with International Participation. Beograd, Nov. 6–8, 2014. Bulletin of Transfusion Medicine (Beograd) 2014; 60 (1–2): 1–5.
1243. Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Matić D, Jelić D, Kanjuh V. Monitoring i personalizacija antitrombocitne terapije (with Summary in English). Uvodno predavanje. Ibid., str. 67-72.
- (1244.) Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Matić D, Jelić D, Kanjuh V. Personalizovana antitrombocitna terapija (with Summary in English, p 98). U monografiji Naučnog skupa AMN SLD „Personalizovana medicina”, 24. april 2014. (ured. Lj. Đukanović) 2014; 5 (3):77–98.
1245. Gojković Bukarica Lj, Novaković R, Čirović S, Kanjuh V, Heinle H, Marković Lipkovski J. (Serbia). Resveratrol, wine polyphenol induces relaxation of rat renal artery in diabetic rats (Abstr. 827, p. 143). 82nd European Atherosclerosis Society(EAS) Congress, May 31st-June 3rd, 2014. Programme book. Edit. Europ. Atheroscl. Soc. Madrid (Spain), 2014.
1246. Novaković A, Vranić A, Janković G, Stojanović I, Milojević P, Ugrešić N, Kanjuh V, Yang Q, He Guo-Wei (Serbia). Cardioprotective effect of (-) epicatechin (Abstr. 862, p. 148). Ibid., and Atherosclerosis 2014; 235 (2):e 111.

1247. Novaković A, Vranić A, Janković G, Stojanović I, Milojević P, Ugrišić N, Kanjuh V, Yang Q, He Guo -Wei. Relaxation of arterial graft induced by epicatechin (Abstr.). World Congress of Cardiology Scientific Sessions 2014, 4–7 May 2014. Melbourne, Australia. *Global Heart* 2014;9(1): e220.
1248. Marinko M, Novaković A, Nenezić D, Stojanović I, Milojević P, Jović M, Ugrišić N, Kanjuh V, Yang Q, He Guo -Wei. Mehanizam vazorelaksacije humanih bajpas graftova izazvane nikorandilom. VI Kongres farmaceuta Srbije sa međunarodnim učešćem. Beograd, 15–19. oktobar 2014. Zbornik sažetaka, str. 259. // Mechanism of Vasorelaxation Induced by Nicorandil in Human Bypass Grafts, *Ibid.*, p. 260.
1249. Marinko M, Novaković A, Nenezić D, Stojanović I, Milojević P, Jović M, Ugrišić N, Kanjuh V, Yang Q, He Guo-Wei. Role of cyclic GMP in K⁺ channel activation by nicorandil in human bypass grafts. 3rd Congress of Physiological Sciences of Serbia with International Participation, Abstract book, p 134. Belgrade, October 29–31, 2014.
- (1250.) Грегорић ДП. Академик Владимир Кањух. Срце на длану, стр. 132–9. У књ. „И лекари су људи“. Друго изд. ДП Грегорића. Београд, 2014. (В. Кањух промовисао књигу 5. дец. 2014.). Репринт у: Д. П. Грегорић „И лекари и новинари“ 2016, стр. 120–7.
1251. Кањух В. Промоција књиге: Б. П. Грегорић „И лекари су људи“ Хотел ИН, 11. дец. 2014. *Ibid.*, стр. 463–5.
1252. Vladimir I. Kanjuh, Belgrade, Serbia (Biography). *CardioS* 2014. 12th Intern. Congr. on Clin. Cardiol. and Heart Failure. Heart Failure Soc. of Serbia. Curriculum vitae of the speakers, p 66. Belgrade, 2014.

2015

1253. Vulić D, Kanjuh V, Ostojić M, Wong ND. (Ured.) Internacionalna monografija: Novi trendovi u prevenciji, dijagnostici i lečenju kardiovaskularnih bolesti. Izd. Evropski centar za mir i razvoj (ECPD) Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija (UN). Beograd, 2015, str. 1–365.
- (1254.) Kočica MJ, Kanjuh V, Antonijević N, Cvetković D, Šoškić Lj, Kanjuh S, Lačković V. Helikoidna ventrikularna miokardna traka Torrent-Gusap-a: Integrativni pristup u proučavanju forme i funkcije komornog miokarda sa posebnim osvrtom na međukomnomu pregradu. *Ibid.*, str. 7–48.
- (1255.) Tanasković I, Lačković V, Kanjuh V, Radak Đ, Kočica M, Raonić J, Kanjuh S. Citohistološke karakteristike vaskularnog zida aterosklerotske aneurizme abdominalne aorte. *Ibid.*, str. 177–94.
- (1256.) Antonijević NM, Kanjuh V, Jovanović Lj, Živković I, Matić D, Đorđević V, Kočica M. Venski tromboembolizam. *Ibid.*, str. 211–56.
- (1257.) Kanjuh V, Lačković V, Tanasković I, Kočica M, Antonijević N, Burazor I. Haematoma (aneurysma) dissecans aortae – jedno od najtežih oboljenja u kardiologiji i medicini. *Ibid.*, str. 285–99. Prethodno štampano u Zborniku radova i apstrakata 25. kongresa privatne lekarske prakse Srbije. Beograd, 2015. ; str. 26–35.
- (1258.) Kočica MJ, Kanjuh VI, Lačković V, Cvetković D, Antonijević N, Šoškić Lj, Grujić M, Karadžić M, Kanjuh S. Aneurizme luka aorte – savremeni aspekti etiopatogeneze, dijagnostike i terapije. *Ibid.*, str. 301–36.
1259. Čolović R, Kanjuh V, Dimitrijević B, Veljković S, Jovanović Simić J. (Ured). Dr Aćim Medović (1815-1893). Život i delo, povodom 200 godina od rođenja. Zbornik radova Naučnog skupa u SANU održanog 22. aprila 2015. Izd. SANU, naučni skupovi, Knj. CXLVIII, Odelj. med. nauka, Knj. 11. i Srpsko lekarsko društvo. Beograd, 2015, str. 1–266.

1260. Čolović R, Kanjuh V, Dimitrijević B, Veljković S, Jovanović Simić J. Uvodna reč. Ibid., str. 1–5.
1261. Kanjuh V, Čolović R, Popović Lj. Život dr Aćima Medovića. Podvizdov (Poljska), 1815 – Beograd, 1893. Ibid., str. 7–30.
- (1262.) Antonijević N, Jovanović Lj, Živković I, Kovač M, Mostić T, Matić D, Jovičić Ž, Kanjuh V. Venski embolizam u akušerstvu. U udžbeniku za posle diplomsko usavršavanje lekara na Med. fak. Univ. u Bgd.: T. Ilić Mostić „Anestezija u akušerstvu“. Izd. Medicinski fakultet (CIBID) u Beogradu. Beograd, 2015, str. 529–570.
1263. Antonijević N, Kanjuh V, Živković I, Jovanović Lj, Vukčević M, Apostolović M. Doprinos novih antikoagulantnih lekova fondaparinuksa i dabigatrana u prevenciji venskog tromboembolizma. *Srp Arh Celok Lek* 2015;143(3-4):230–6.
1264. Antonijević N, Matić D, Jovanović Lj, Dinić R, Savić N, Novaković T, Obradović S, Kanjuh V, Terzić B, Ašanin M. Lečenje krvarenja nastalog posle primene trombolitičke terapije i novih antikoagulantnih lekova (sažetak N° 114). *Srce i krvni sudovi* (Beograd) 2015;34 (3):87–8.
1265. Dubljanin J, Antonijević N, Jovanović Lj, Kanjuh V. Patogenetski mehanizmi indukcije ubrzane ateroskleroze kod pušača (sažetak N° 254). Ibid., str. 99.
1266. Novaković A, Marinko M, Vranić A, Janković G, Milojević P, Stojanović I, Nenezić D, Ugrešić N, Kanjuh V, Yang Q, He GW. Mechanisms underlying the vasorelaxation of human internal mammary artery induced by (-)-epicatechin. *Europ J Pharmacol* 2015, Sept 5;762:306–12; In addition, 2 relevant summaries has been published at Meetings of International Atherosclerosis Society (IAS) Amsterdam, 2015, and European Atherosclerosis Society (EAS), Glasgow, 2015.
1267. Marinko M, Novaković A, Nenezić D, Stojanović I, Milojević P, Jović M, Ugrešić N, Kanjuh V, Yang Q, He GW. Nicorandil directly and cyclic GMP-dependently opens K⁺ channels in human bypass grafts. *J. Pharmacol. Sc.* 2015;128: 59–64.
1268. Rajković J, Perić M, Novaković R, Nežić D, Đokić V, Živanović V, Kanjuh V, Heinle H, Gojković Bukarica Lj. Effect of potassium channel opener pinacidil on the human saphenous veins grafts from patients with type 2 diabetes mellitus (Poster 370). 83rd Europ Atheroscl Soc (EAS) Congress, March 22–25, 2015. Glasgow, UK. Programme book, p. 143, Index N° 774.
1269. Balint B, Todorović Balint M, Ljubenov M, Tarabar O, Pavlović M, Kanjuh V. Apheretic „rescue-protocol“ designed for treatment of CLL associated life-threatening hemolytic crisis. Letter to the Editor. *Transfusion and Apheresis Science*. 2015; 52 (2): 256–8.
1270. Gojkov Jovičić D, Todorović Balint M, Kanjuh V, Vučetić D, Pavlović M, Balint B. Extended platelet concentrate storage/practice – A model based on the rationalized microbial monitoring. Ibid., 53(1): 82–4.
1271. Balint B, Kanjuh V, Todorović Balint M, Petković S, Balint V, Pavlović M. Stem cell harvesting and ex vivo manipulations. *Bilt Transfuziol* (Beograd) 2015; 61 (1–2): 37–42.
1272. Balint B, Kanjuh V, Todorović Balint M, Obradović S, Trifunović Z, Rafajlovski S, Pavlović M. Harvesting, ex vivo manipulation and clinical use of mononuclear and CD34⁺ cells in the treatment of myocardial ischemia (Proširen apstrakt). *Srce i krvni sudovi* (Beograd). 2015; 34(1): 2–3.
1273. Dedović V, Milašinović D, Živković M, Mehmedbegović Z, Tešić M, Pavlović V, Ašanin M, Vukčević V, Kanjuh V, Stanković G. Impact of obesity on in-hospital mortality of ST – elevation myocardial infarction patients undergoing primary percutaneous

coronary intervention (Abstr. N° 91, Oral presentation). 11th Internat Congr on Coronary Artery Disease „From prevention to intervention“. Florence, Italy, Nov. 29-Dec. 2, 2015. Cardiology 2015; 132 (Supl. 1) : p. 53.

1274. Dobraš J, Milašinović D, Pavlović V, Jovanović Lj, Mehmedbegović Z, Vukčević V, Ristić A, Ašanin M, Kanjuh V, Stanković G. Risk profile and very long-term mortality in young STEMI patients undergoing primary PCI (Abstr. N° 129, Oral presentation). Ibid., p. 72.
1275. Dedović V, Mrkonjić I, Živković M, Milašinović D, Mehmedbegović Z, Ašanin M, Ristić A, Vukčević V, Kanjuh V, Stanković G. Impact of admission red cell distribution width on 30 days clinical outcomes in STEMI patients undergoing primary PCI (Abstr, Poster N° 280). Ibid., p. 193.
1276. Dobraš J, Milašinović D, Zaharijev S, Pavlović V, Živković I, Dedović V, Mehmedbegović Z, Vukčević V, Kanjuh V, Stanković G. Impact of periprocedural kidney injury defined by acute kidney injury network criteria on 5-year mortality after primary PCI (Abstr, Poster N° 281). Ibid., p. 194.
1277. Pavlović V, Milašinović D, Dobraš J, Mehmedbegović Z, Dedović V, Vukčević V, Ašanin M, Ristić A, Kanjuh V, Stanković G. Predictors and impact of contrast – induced acute kidney injury on 5-year mortality in STEMI patients undergoing primary PCI (Abstr, Poster N° 289). Ibid., p. 203.
1278. Mehmedbegović Z, Milašinović D, Dobraš J, Pavlović V, Živković M, Dedović V, Vukčević V, Kanjuh V, Stanković G. Framingham risk score for prediction of future mortality in patients treated with primary PCI for acute coronary syndrome (Abstr, Poster N° 301). Ibid., p. 216.
1279. Lazarević A, Šećerov Zečević D, Vulić D, Lončar S, Dobrijević N, Srdić S, Šobot N, Kovačević T, Trninić D, Šobot M, Kozić M, Vujović V, Kešelj S, Bojanić G, Lovrić M, Radanović A, Bukejlović L, Ivanović N, Prodanović V, Kanjuh V, Ostojić M. Liječenje bolesnika sa akutnim infarktom miokarda – STEMI u Republici Srpskoj. Balneoclimatologia (Niš) 2015; 39 (1): 129–30.
1280. Kanjuh V, Balint B, Novaković A, Simjanoski S. Giovanni Battista Morgagni (1682–1771) i početak korelacije obdukcijskih i kliničkih nalaza u kardiologiji (Predavanje po pozivu). Ibid., str. 431–8.
1281. Akademik Vladimir Kanjuh o privatnoj lekarskoj praksi u Srbiji i njenom Udruženju. Radovi i apstrakti 25. kongresa privatne lekarske prakse u Srbiji 2015. Beograd, 2015, str. 5.
1282. Vladimir I. Kanjuh. Belgrade, Serbia (Biography) p. 66. 13th Internat. Congr. Clin. Cardiol and Heart Failure. CardioS 2015. April 24–25, 2015. Belgrade, Serbia.
1283. Kanjuh V. Recenzija posle diplomskog udžbenika „Hirurgija aorte“ (Redaktor L. Davidović), str. 594. Zavod za udžbenike. Beograd, 2015. i Promocija u Beogradu, SANU, 27. nov. 2015.

2016

1284. Kanjuh V. Đorđe Joannović – First Serbian oncologist – scientist (On the occasion of the 75 anniversary of his tragic death). Arch Oncol (Sremska Kamenica, Serbia). 2008; 16 (1–2): 18–21 (Reprint) // Превод са енглеског оригинала на српски (С. Кањух и В. Кањух): Ђорђе Јоанновић – Први српски онколог-научник (Поводом 75. годишњице од његове трагичне смрти). Serbian Pathologists, Cytologists Association (SPCA) and European Society of Pathology (ESP): 1st Internat. Congr. of Serbian Pathologists and Cytologists Association „Pathogenesis is the soul of pathology“, 21–23 April, 2016. Zlatibor, Serbia, Final Programme, pp. 18–21 и 12–14.

1285. Academician prof. Vladimir I. Kanjuh, (1929), M. D., PhD., cardiovascular pathologist (Biography). Ibid., p. 15.
1286. Ristić AD, Simeunović DS, Đukić P, Kočica M, Božić V, Vujisić Tešić B, Milinković I, Živković I, Kanjuh V, Seferović PM. Differential diagnosis and management of chronic pericarditis in the context of 2015 ESC guidelines on pericardial diseases. *Srce i krvni sudovi* (Beograd) 2016; 35 (1): 32–5.
1287. Кањуџ В. Из историје српске кардиологије: Божидар С. Ђорђевић (1910–1986), Николај Н. Аничков (1885–1964), Александар Ј. Игњатовски (1875–1955). Промоција Зборника радова и сажетака 4. конгреса Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем. Београд, 20–23. нов. 2014. (уред. Владимир Кањуџ, Небојша М. Лалић). Изд. Удружење за атеросклерозу Србије. Београд, 2014. Трибина Библиотеке САНУ, Београд, 2016; IV (4): 73–80.
1288. Кањуџ В. Живот, рад и дело др Аћима Медовића. Промоција књиге Др Аћим Медовић (1815–1893). Живот и дело. Зборник радова Научног скупа поводом 200 година од рођења (Уређивачки одбор: Радоје Чоловић, Владимир Кањуџ, Брана Димитријевић, Снежана Вељковић, Јелена Јовановић Симић). Београд, САНУ и Српско лекарско друштво, 2015. Ibid., стр. 261–76.
1289. Aviel-Ronen S, Burazor I, Imazio M, Goitein O, Parelman M, Shelestovich N, Sušak S, Radovanović N, Kanjuh V, Barshack I, Adler J. Cardiac metastatic tumors: a rare entity in the spotlight (poster, abstr.). XXXI Intern. Congr. Intern. Acad. Pathol. (IAP) and 28th Congr. European Society Pathology (ESP). Sept. 25–29, 2016, Cologne, Germany.
- (1290.) Bumbaširević V, Lačković V, Kanjuh V. Građa i razvoj kože. U udžb.: Đ. Karadaglić Dermatologija, Prvi tom, poglavlje 8, str. 77–99. Izd. Đ. Karadaglić. Beograd, 2016.
1291. Antonijević NM, Jovanović LJ, Terzić BM, Kovač MK, Ilić Mostić TŽ, Živković ID, Matić DM, Lasica RM, Ranković IV, Radovanović NL, Ašanin MR, Kanjuh VI. Anti-coagulation in pregnancy and puerperium: With a focus on the benefits and risks of the applications of vitamin K antagonists on the prevention of mechanical heart valves thrombosis. *Hospital pharmacology (International Multidisciplinary Journal - IMDJ)*, Beograd, 2016; 3 (1): 328–40.
1292. Novaković R, Radunović N, Rajković J, Đokić V, Petrović A, Ivković B, Čupić V, Kanjuh V, Heinle H, Gojković Bukarica LJ. Wine polyphenol resveratrol inhibits contractions of isolated rat uterus by activation of smooth muscle inwardly rectifying potassium channels. *Veterinarni glasnik* (Beograd) 2016; 70 (3-4): 121-9.
1293. Rajković J, Perić M, Novaković R, Nežić D, Djokić V, Živanović V, Kanjuh V, Heinle H, Gojković Bukarica LJ. The effect of pinacidil on human saphenous veins obtained from the patients with and without diabetes mellitus type 2. (Abstr.). 84th Europ. Atheroscl. Soc. (EAS) Congress. Innsbruck, Austria, May 29–June 1, 2016.
1294. Кањуџ В, Лалић НМ (Уред.). Зборник радова и сажетака 5. конгреса Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем, 8–10. нов. 2016, САНУ, Београд. Изд. САНУ и Удружење за атеросклерозу Србије. Београд, 2016.
1295. Кањуџ В, Лалић НМ. Удружење за атеросклерозу Србије: Пет конгреса у САНУ и меморијална предавања „Академик Божидар С. Ђорђевић“ и „Проф. др Александар Ј. Игњатовски“. Ibid., стр. 9–13.
1296. Kanjuh V, Lapis K, Lačković V, Teofilovski Parapid G, Tanasković I, Antonijević N, Kočica M. Repercussions in pathology of different embryonal origin, histology, and vascularization between thoracic and abdominal aorta. Ibid., стр. 21–30.

1297. Teofilovski Parapid G, Kanjuh V, Labudović Borović M, Janković R, Virmani R, Danchin N, Simić DV, Ostojić MČ, Parapid B. The Belgrade autopsy study of myocardial bridges: hypertension – friend or foe (Abstr.). Ibid., стр. 62.
1298. Танасковић И, Лачковић В, Кањух В, Исеновић ЕР, Кочица М, Радак Ђ. Ултра-структурне карактеристике процеса аутофагије у ћелијама атеросклеротског плака(Апстр.). Ibid., стр. 64–5.
1299. Ђокић В, Рајковић Ј, Новаковић Р, Јанковић Ражнатовић С, Кањух В, Гојковић Букарица Љ. Значај калијумових канала у одржавању васкуларног тонуса (Апстр.). Ibid., стр. 66.
1300. Гојковић Букарица Љ, Кањух В, Новаковић Р, Рајковић Ј, Ђокић В, Цвејић Ј, Марковић Липковски Ј, Хеинле Х. Кардиоваскуларна дејства црвеног вина и биљног полифенола ресвератрола (Апстр.). Ibid., стр. 68.
1301. Новаковић Р, Марковић Липковски Ј, Ћирић С, Кањух В, Ђокић В, Рајковић Ј, Хеинле Х, Гојковић Букарица Љ. Вазодилатација бубрежне артерије ресвератролом и калијумови канали – модел дијабетеса (Апстр.). Ibid., стр. 69.
1302. Коџица М, Цветковић Д, Грујић М, Караџић М, Шошкић Љ, Лаčković М, Вуковић И, Лаčković В, Вучићевић В, Канђух В. Atherosclerosis of the ascending aorta and arch (Abstr.). Ibid., стр. 73.
1303. Новаковић А, Кањух В. Нови лекови у терапији атеросклеротичних дислипидемија (Апстр.). Ibid., стр. 74.
1304. Стојковић С, Јуричић С, Добрић М, Белеслин Б, Недељковић М, Орлић Д, Вукчевић В, Станковић Г, Дикић М, Томашевић М, Александрић С, Милашиновић Д, Живковић М, Дедовић В, Кањух В. Хроничне тоталне оклузије коронарних артерија: савремене индикације, терапијске могућности и дуготрајна прогноза (Апстр.). Ibid., стр. 80–1.
1305. Антонијевић Н, Јовановић Љ, Живковић И, Дубљанин Ј, Обрадовић С, Вуко-сављевић Д, Кочица М, Милошевић Р, Перуничић Ј, Кањух В. Разлика у инфламационим маркерима и коагулационим факторима између младих и старих болесника са инфарктом миокарда (Апстр.). Ibid., стр. 82.
1306. Parapid B, Danchin N, Nedeljković Arsenović O, Obrenović Kirčanski B, Blackburn H, Jacobs D, Adachi H, Menotti A, Kromhout D, Nissinen A, Moschandreas J, Ostojić MČ, Kanjuh V. Healthy parents' boys live longer and healthier: lessons on cardiovascular risk from the Seven countries' study (Abstr.). Ibid., стр. 93–4.
1307. Танасковић И, Лачковић М, Глувић З, Тодоровић В, Кањух В. Корелација улоге васкуларних глатких мишићних ћелија у атеросклерози и коарктацији аорте (Апстр.). Ibid., стр. 97.
1308. Ђерић Д, Кањух В, Павловић С. Отолошке манифестације атеросклерозе и системских обољења (Апстр.). Ibid., стр. 98.
1309. Kanjuh V, Pušac M. Beograd, SANU, 8-10. nov. 2016. 5. kongres Udruženja za ateroskleroza Srbije sa internacionalnim učešćem. Medici. com 2016; XIII (78): 100–1.
1310. Кањух В, Лалић НМ. 5. конгрес Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем. Потцењивање улоге холестерола. Атеросклероза и дијабетес мелитус. Зашто нека деца која се баве спортом изненада умиру? Дентон А. Кули In memoriam. ТВ СОС, 1. дец. 2016, репризе 4. и 29. дец. 2016. (Уред. – новинар Д. П. Грегорић).
1311. Kanjuh V. Predgovor za knjigu Jovana Prokopljevića „Medicina u karikaturi“. Beograd, 2016; str. 13–14 i promocija 8. nov. 2016. na Svečanom otvaranju 5. kon-

- gresa Udruženja za aterosklerozu Srbije sa internacionalnim učešćem. SANU, Beograd, 2016.
1312. Кањух В. Дентон Артур Кули (Denton Arthur Cooley) 1920–2016. *Medici. com* 2016; XIII (78): 98–100.
  1313. Трошељ С. Интервју: Владимир Кањух. Реган је одликовао Кулија, Буш га похвалио. Наш академик и кардиоваскуларн патолог говори о колеги Дентон Артуру Кулију, који је недавно преминуо у Хјустону, његовим подвизима, врцавом духу, сарадњи са српским кардиолозима и чланству у САНУ. Дневни лист „Политика“. Београд, недеља 18. децембар 2016.
  1314. Vladimir I. Kanjuh, Belgrade, Serbia (Biography). Heart Failure Society of Serbia. 14th International Congress on Clinical Cardiology and Heart Failure. *CardioS* 2016, p. 21. Belgrade, Serbia.
  1315. Kanjuh Vladimir. Akademik, univerziteti profesor (Biography). Oxford's Book. Successful People of Serbia. Encyclopedia. Biografska enciklopedija ličnosti u Srbiji od međunarodne, nacionalne i regionalne važnosti. Izd. Oxford Book Media Solutionis Ltd. Beograd, 2016; str. 160–1.
  1316. Ђукановић Љ. Академик Владимир Кањух. Члан Академије медицинских наука Српског лекарског друштва од 1976. Члан Српске академије наука и уметности од 1974. Иностранци члан Академије наука и умјетности Републике Српске од 2008. Почасни члан Мађарске академије наука од 2016. Професор Медицинског факултета Универзитета у Београду. У књ. Биографије дугогодишњих чланова Академије медицинских наука Српског лекарског друштва (Гл. уред. Љ. Ђукановић). Изд. Акад. мед. наука СЛД. Београд, 2016. стр. 369–73.

Ко-ауторство или ко-уредништво у научним монографијама, последипломским уџбеницима и зборницима радова са научних скупова

1. Antonijević NM, Vukčević MD, Apostolović MD, Jovanović LjM, Živković ID, Kanjuh VI. Integrativni pristup profilaksi venskog tromboembolizma u ortopedskoj hirurgiji (Praktična uputstva). Poslediplomski udžbenik iz kardiologije Med. fak. Univ. u Beogradu. Izd. Integra, Udruženje za aterosklerozu Srbije i Odbor za KVP SANU. Beograd, 2012. Udžbenik je promovisan 9. maja 2013. u Narodnoj biblioteci Srbije.
2. Kanjuh V, Gojković Bukarica Lj, Vasiljević Pokrajčić Z (urednici). Kako biti uspešniji u farmakoterapiji kardiovaskularnih oboljenja? Zbornik radova 4. naučnog skupa Odbora za kardiovaskularnu patologiju SANU u saradnji sa Srpskim farmakološkim društvom i Udruženjem koronarnih jedinica Srbije. Izd.: Odbor za KVP SANU (V. Kanjuh), SFD (Lj. Gojković Bukarica) i UKJS (Z. Vasiljević Pokrajčić). Beograd, SANU, 9. april 2012.; str. 1–160.
3. Kanjuh V, Lalić NM (izdavači i urednici). Zbornik radova i sažetaka 4. kongresa Udruženja za aterosklerozu Srbije sa internacionalnim učešćem. Beograd, SANU i Metropol Palace Hotel, 20–23. nov. 2014; str. 1–134.
4. Vulić D, Kanjuh V, Ostojić M, Wong ND. (Ured.) Internacionalna monografija: Novi trendovi u prevenciji, dijagnostici i lečenju kardiovaskularnih bolesti. Izd. Evropski centar za mir i razvoj (ECPD) Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija (UN). Beograd, 2015, str. 1–365.
5. Čolović R, Kanjuh V, Dimitrijević B, Veljković S, Jovanović Simić J. (Ured.). Dr Aćim Medović (1815–1893). Život i delo, povodom 200 godina od rođenja. Zbornik radova Naučnog skupa u SANU održanog 22. aprila 2015. Izd. SANU (naučni skupovi, Knj. CXLVIII, Odelj. med. nauka, Knj. 11. i Srpsko lekarsko društvo). Beograd, 2015, str. 1–266.

6. Кањух В, Лалић НМ (Уред.). Зборник радова и сажетака 5. конгреса Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем, 8–10. нов. 2016, САНУ, Београд. Изд. САНУ и Удружење за атеросклерозу Србије. Београд, 2016, стр. 1–128.
7. Уређивачки одбор Српске енциклопедије (26 чланова међу којима је и В. К.). Српска енциклопедија, Том II, В – Вшетечка. Матица Српска, САНУ, Завод за уџбенике. Нови Сад – Београд, 2013, 1–980.

Тематика штампаних радова и књига

- Атеротромбоза. Корелација 10 клиничких ентитета коронарне атеротромботичне болести са 8 степени њихових хисто-патолошких налаза. Руптура плоче. Холистички приступ. Инфаркт миокарда. Значај DMT2. Стентовање коронарних артерија. (Сарадници: Н. М. Лалић, П. Сеферовић, Г. Станковић и др.).
- Матичне ћелије и регенерацијска медицина у лечењу инфаркта миокарда (Б. Балинт, В. Татић и др.)
- Примена концепције F. Torrent Guasp-а о „Миокарду комора као отвореној траци између отвора плућне артерије и аорте“ у ресторативној хирургији код увећања и проширења срца (М. Кочица и др.).
- Плућни венски тромбоемболизам и значај отвореног овалног отвора. Између „Сциле и Харибде“ – коагулације (тромб) и крвављења у кардиологији и неурологији (у светлости нових лекова). (Н. Антонијевић и др.).
- Експериментална кардио-фармакологија: дејства извесних фармака на васкуларни тонус – нарочито код аорто-коронарних венских (вена сафена) и артеријских (унутрашња грудна артерија) графтова. Биолошко дејство ресвератрола. (Љ. Гојковић Букарица, А. Новаковић и др.).
- Дисекантни хематом аорте и Марфанов синдром. Атеросклеротична абдоминална анеуризма. Разлике и различита патологија аорте изнад и испод дијафрагме. (В. Лачковић, И. Танасковић, К. Лапиш и др.).
- Тумори срца и перикарда – нарочито миксоми. (С. Рафајловски, Обреновић Кирћански Б, Буразор И.)
- Еволуционе несавршености Homo Sapiens-а од значаја за медицину и, посебно, кардиологију.
- Миокардни мостови. (Д. Шећеров Зечевић, Г. Теофиловски Парапид и др.).
- Српске и светске епидемиолошке студије кардиоваскуларних обољења. (Б. Парапид и др.)
- Историја српске и иностране медицине: А. Медовић, Л. К. Лазаревић, Ђ. Јоановић, Б. С. Ђорђевић, А. Ј. Игњатовски, Н. Н. Аничков, Ј. Б. Моргањи, Ј. Е. Едвардс, С. Ваксман, Д. А. Кули и др. (Р. Чоловић, С. Кањух).

Одреднице Српске енциклопедије. В. К. је члан Уређивачког одбора САНУ и Матице српске за Српску енциклопедију и председник њене Стручне редакције за медицину (Љ. Гојковић-Букарица, Н. М. Лалић, Р. Чоловић, М. Игњатовић, С. Кањух); стоматологију (Д. Ђукановић); фармацију (Д. Крајновић) и ветеринарску медицину (Ч. Русов). Изашла је и трећа књига (Други том, слово В) 2013.

В. К. је написао следећих 19 одредница: ВАГНЕР, Хенри Н (стр. 36); ВАКСМАН, Селман А (67); ВАСИЉЕВИЋ ПОКРАЈЧИЋ, Зорана (133); ВАСИЋ, Милан (141); ВАШЉИВОСТ (172); ВЕЛИКЕ БОГИЊЕ (210–1, са С. Симјаноским); ВЕЛИЧКОВИЋ, Михајло (241); ВЕНАЧНЕ АРТЕРИЈЕ (254–5, са С. Кањух); ВЕНЕРОЛОГИЈА (256–7); ВЕНСКИ ТРОМБО-ЕМБОЛИЗАМ (266–7, са Н. Антонијевићем); ВИНАВЕР, Аврам Јосиф (404); ВИШЕСТРУКА ТРУДНОЋА (478, са С. Кањух); ВИШЊИЋ ФРАЈНД, Марија (481); ВУЗЕВСКИ, Војислав (718–9); ВУЈИСИЋ ТЕШИЋ, Босиљка (828); ВУЈИЋ, Владимир Ф (830–1); ВУКОВИЋ, Жарко (901); ВУКОТИЋ, Милија (921–2); ВУЛИЋ, Душко (933).

Рад у уредништвима медицинских часописа

„Војно-Санитетски преглед“ (од 2005. један од уредника); „Срце и крвни судови“ – Часопис Удружења кардиолога Србије (помоћник главног уредника до априла 2016.); „Acta Clinica“ Клиничког центра Србије (члан Издавачког савета); „Yugoslavica physiologica et pharmacologica acta“ (Editorial Board); „Acta Facultatis medicae naissensis“ (Editorial Council од 6. јула 2003); „Acta biologiae et medicinae experimentalis“ (члан Уређивачког одбора), Acta су измештена из Приштине у Косовску Митровицу; „Scripta Medica“, Banja Luka (члан Интернационалног саветодавног одбора); „Билтен за трансфузиологију“ (Члан Научног одбора одн. Издавачког савета); „Medical Data – Medical Review – Медицинска ревија“ (члан Editorial Advisory Board – Издавачког Савета, од оснивања 2009).

Универзитетска настава. В. К је наставио да предаје на Последипломској настави кардиологије Медицинског и Фармацеутског факултета у Београду. Ко-руководи предметима: (1) Нормална и патолошка морфологија и ембриологија кардиоваскуларног система са генетиком и (2) Кардиоваскуларна патологија урођених срчаних мана. Био је и члан релевантних испитних комисија и комисија за одбрану две докторске дисертације.

Уз академика Б. С. Ђорђевића и проф. др С. И. Недељковића био је оснивач и организатор Последипломске наставе на Медицинском факултету у Београду и 27. априла 2016. организовао је Прославу њене 50. годишњице. Са изабраним Уредничким одбором (П. Сеферовић, Г. Станковић, С. Нешковић, А. Ристић), пише књигу „50 година Последипломске наставе на Медицинском факултету у Београду“.

Као председник Програмског савета Међународне летње кардиолошке школе у Милочеру Европског центра за мир и развој Универзитета Уједињених нација (ECPD Univ. UN), организовао је наставу од оснивања Школе 2009 до 2016. Предаје о морфолошко – клиничким корелацијама у кардиологији, одржавајући и посебна оригинална интерактивна наградно-такмичарска предавања.

Као члан Академског савета и Научно-стручног већа ECPD Univ. UN учествовао је и у другим наставним активностима и на четири међународне друштвено-политичке конференције.

Рад и функције у САНУ и Србији

Председник Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ. Одбор је својеврсна „кровна институција“ српских кардиолога. Броји 46 чланова (12 из САНУ, 19 из Србије изван САНУ и 15 значајних кардиолога из иностранства). Покровитељ је Удружења за атеросклерозу Србије и коорганизатор многих кардиолошких састанака и других активности.

Члан је 4 друга одбора САНУ: Одбор за туморе уrogenиталног система (академик Ј. Хаци-Ђокић), Одбор за мултидисциплинарна истраживања шећерне болести (академик Н. М. Лалић), Одбор за ендокринологију и утицај природних фактора (академик Д. Мицић) и Одбор за хуману репродукцију (академик Н. Радуновић). Делегиран је од САНУ у Уређивачки одбор Српске енциклопедије. Руководи једним Пројектом и члан је у 4 пројекта САНУ. Редован је (реизабран) члан Матице Српске у Новом Саду. Делегат је у Скупштини Друштва Србије за борбу против рака од 8. новембра 2010.

Председник је Удружења за атеросклерозу Србије од 2001, одржао је 5 конгреса у САНУ (4. 2014. и 5. 2016.) и организовао меморијална предавања у част академика Божидара С. Ђорђевића, творца интегралне модерне српске кардиологије и Александра Ј. Игњатовског, српског Белог Руса, који је први у свету изазвао експерименталну атеросклерозу животиња.

Члан је: Удружења патолога и цитолога Србије; Удружења кардиолога Србије: био председник радних група за кардиопатологију, атеросклерозу, молекуларну биологију и педијатријску кардиологију; Члан управних одбора: Фонда Србије „За Ваше

срце" и Удружења за срчану инсуфицијенцију Србије. Члан је Српског лекарског друштва, његове Академије медицинских наука и специјалистичких секција за патологију, кардиологију и историју медицине (био члан Управног одбора).

Члан је Конзилијума за урођене срчане мане одраслих Института за кардиоваскуларне болести „Дедине" од 2008.

Копредседник је Савеза српских и грчких лекара и био потпредседник Друштва српско-грчког пријатељства. Члан Стручног савета Приватне лекарске коморе Србије и потпредседник Научног савета Задужбине „Андрејевић".

Рад и функције у иностранству

Visiting Professor – Member of „The Jesse E. Edwards Registry for Cardiovascular Diseases", Saint Paul, USA; Member of Advisory Councils: European Atherosclerosis Society (EAS) and National representative of Serbia in the International Atherosclerosis Society (IAS), као председник Удружења за атеросклерозу Србије; био Member of Advisory Board of Europ Soc Pathol (представник Србије). Члан European Society of Cardiology, International Society and Federation of Cardiology, European Association for Cardiovascular Pathology, Mediterranean Association of Cardiology and Cardiac Surgery, L'Union Médical Balcanique. Member of the Scientific Board of the Fondation „F. Torrent – Gusap".

Остварио је успешну сарадњу свог Одбора за КВП САНУ са Одбором за КВП АНУ РС (чији је В. К. инострани члан), преко председнице академика Д. Шећеров Зечевић и секретара Д. Вулића доп. чл. АНУ РС и са Одељењем медицинских наука Мађарске академије наука (академик Мађарске академије наука Карољи Лапиш, инострани члан САНУ).

Признања и награде у 2012–2016

Награда за науку (медицина) Града Београда за 2011. годину (додељена 2012.) за коуредништво (М. Остојић, В. Кањух, Б. Белеслин) и допринос од 16 поглавља (125 страница) у последипломском уџбенику „Кардиологија", стр. 1–1360.

Највећа Награда Српског лекарског друштва „Велики Печат" 2014. (додељена 2015.).

Избор за Почасног члана Мађарске академије наука 2. маја 2016.

Избор за првог Почасног члана Удружења патолога и цитолога Србије 23. април 2016. Златне медаље: Удружења кардиолога Руске Федерације 24. септ. 2015. и Удружења кардиолога и ангиолога БиХ 26. маја 2016. Златна повеља Академије медицинских наука СЛД „У знак признања за изузетан допринос раду Академије" и 40. годишње чланство (од оснивања 1976).

Захвалнице: Института за кардиоваскуларне болести Војводине, Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ, Фонда „Андрејевић" и Приватних лекара Србије.

Приредила *др Снежана Кањух*

ЂОРЂЕ РАДАК **редовни члан**

(Допуна биографије и библиографије објављене у Годишњаку CXVI за 2009, 2010, стр. 513–566)

Општи и васкуларни хирург; Редовни професор хирургије на Медицинском факултету Универзитета у Београду; Управник Клинике за васкуларну хирургију Института за кардиоваскуларне болести „Дедиње”; Шеф катедре за васкуларну хирургију са ангиологијом на Медицинском факултету у Београду.

Медицински факултет у Београду је завршио са просечном оценом 9,70. Усавршавао се као млади хирург, добитник стипендије Немачке владе (DAAD), код чувеног проф. Vollmar-a. Стечена знања је уградио у развој Института за кардиоваскуларне болести Дедиње, где је окупио и мотивисао групу младих хирурга са научним амбицијама. Ђ. Радак изведе годишње око 600 васкуларних операција, а тим који је формирао годишње уради око 2.000 артеријских реконструкција и око 300 ендоваскуларних интервенција, са резултатима на нивоу великих светских центара.

Специјализацију из опште хирургије (1986), као и ужу специјализацију из васкуларне хирургије (2002) завршио је са одликом. Магистрирао је и докторирао на експерименталној атерогенези. Прошао је успешно кроз сва наставна звања, од демонстратора анатомије до редовног професора хирургије.

Ђорђе Радак је највеће интересовање стручне јавности изазвао увођењем еверзионе ендартеректомије каротидних артерија (1993), као револуционарно нове методе, пролазећи кроз фазу раног скептицизма околине до потпуног прихватања и највеће серије операција у Европи (преко 14.000). Учествовао је у првим трансплантацијама јетре и панкреаса. Покренуо ендоваскуларну хирургију – уградња стент-графта због анеуризме торакалне аорте (2004), и прве „хибрид“ процедуре у лечењу мултиплих лезија супрааорталних и периферних артерија (2013), применом ендоваскуларне у комбинацији са отвореном васкуларном хирургијом. Дизајнирао је и увео у свакодневну употребу Базу података за проспективно праћење резултата лечења.

Био је ментор за преко 30 магистеријума, докторских дисертација и радова уже специјализације. Практично је обучио више од 60 васкуларних хирурга из земље и иностранства. Reviewer је у „Journal of Vascular Surgery”, „Angiology” и другим часописима са високим импакт фактором. Био је продекан Медицинског факултета у Београду (2002).

Публиковао је више од 850 радова. База Scopus приказује више од 195 радова публикованих у целини у часописима са импакт фактором.

Објавио је 105 поглавља у међународним књигама и домаћим монографијама. Уредник је у 8 књига. Једини је аутор 3 књиге које су специјализанти хирургије прихватили као „букваре“ хируршке технике: „Хируршки приступи артеријама“, „Реваскуларизација мозга“ и „Каротидна хирургија“.

Према званичним подацима Универзитетске библиотеке у бази података Science Citation Index и Web of Science пронађено је више од 1600 цитата (уз 1307 „on behalf“ цитата), а у бази Scopus преко 950 цитата. Хиршов индекс (h-index) је 16.

Публиковао је иновативне научне радове покушавајући да резултате добре хирургије оплемени базичним истраживањима, да превенира компликације и приближи се третирању геномских, протеомских и метаболичких узрока атеросклерозе и анеуризматске болести.

Био је члан борда у European Society for Vascular and Endovascular Surgery, до 2006. године и International Union of Angiology (IUA), од 2002. године. Председник Секције за ангиологију и васкуларну хирургију Српског лекарског друштва је био од 2002. Редовни је члан Академије медицинских наука СЛД и члан Научног већа Академије. Актуелни је председник Удружења за васкуларну медицину Србије.

Борђе Радак је главни истраживач и координатор великог броја националних и међународних пројеката. Изабрани актуелни Научни пројекти које води Ђ. Радак су:

1. Интегративни научно-истраживачки пројекат „Каротидна болест у Србији: патолошка динамика, превенција, дијагностика и иновативни терапијски поступци“ бр. III41002 (2011–2015) Министарство за науку и просвету Србије.
2. Пројекат САНУ: „Електронска анализа текстуре плака у превенцији и лечењу рестенозе након каротидне ендартеректомије“ (2010).
3. Asymptomatic Carotid Surgery Trial II – ACST II (Проф. Радак је координатор, а Клиника Дедиње је „Платинасти центар“ са највећим бројем пацијената у Европи).
4. Carotid Artery Aneurysms, Serbian Multicentric Study of Long Term Results, прелиминарни резултати су објављени у Annals of Vascular Surgery, 2007. године. База података за детекцију анеуризми церебралних артерија у болесника са симултаном каротидном болешћу.
5. Practical Use of Near-Infrared Spectroscopy in Carotid Surgery. Интраоперативни NIRS мониторинг у кардиоваскуларној хирургији (Angiology, 2014).
6. Vein Consult Program (VCP I и II), са International Society for Phlebology.
7. Detect now 1 и 2: Screening са квантификовањем бола као раног симптома венске болести (Angiology, 2014).
8. A Randomised Prospective Study to Evaluate the value of Noninvasive Stress test to Predict Perioperative Cardiac Complications – DECREASE 2. Мултицентрична рандомизирана студија (Don Poldermans et al. 2002).
9. Safety profile of innohep versus subcutaneous unfractionated heparin in elderly patients with impaired renal function treated for acute deep vein thrombosis – IRIS trial, мултицентрична рандомизирана међународна студија.
10. Carotid Database, клинички пројекат за проспективно пређење раних и удаљених резултата каротидних реконструкција, али и природног тока каротидне болести у склопу CardiMed: Cardiovascular precision medicine by systems level molecular and clinical data integration у сарадњи са Imperial College of Science, Technology and Medicine, London.

Хируршки и научни рад Ђ. Радака допринели су пропульзивном развоју наше васкуларне хирургије, који је запажен је у интернационалним оквирима.

За редовног члана Српске академије наука и уметности изабран је 5. новембра 2015. године.

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Књиге и поглавља у књигама

2009

Дубине васкуларне хирургије : разговори са Ђорђем Радаком / [разговор водио] Милош Јевтић. – Београд : Београдска књига, 2009. – 114 стр. – (Колекција Одговори ; књ. 174)
ISBN 978-86-7590-235-5

2010

Cerebrovaskularne bolesti / Svetomir P. Ivanović, ur. – Podgorica : Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2010. – 598 str. : ilustr. ; 26 cm. – (Posebna izdanja / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti ; knj. 75. Odjeljenje prirodnih nauka ; knj. 33)
ISBN 978-86-7215-254-8

Из садржаја: Ђ. Радак писац поглавља: Lečenje karotidne bolesti / Ђорђе Radak, 171–190; Indikacije za rekonstrukciju vertebralne arterije / Ђорђе Radak, 191–201; Rekonstrukcija vertebralne arterije / Ђорђе Radak, 203–212.

Hirurgija : za studente stomatologije / Ђорђе Radak ... [et al.] ; [priređivači] Ђорђе Radak, Goran Vučurević, Nenad Ilijevski. – 1. izd. – Pančevo : Stomatološki fakultet, 2010. – X, 12–276 str. : ilustr. ; 25 cm

ISBN 978-86-85701-10-8

Из садржаја: Ђ. Радак писац поглавља: Antikoagulantna terapija / B. Čalija, Ђ. Radak, 56–63; Bolesti arterija / Ђ. Radak, G. Vučurević, P. Gajin, 102–105; Ateroskleroza / Ђ. Radak, D. Nenezić, G. Vučurević, N. Ilijevski, 110–118; Aneurizmataska bolest / Ђ. Radak, P. Gajin, 124–127; Cerebrovaskularna bolest / Ђ. Radak, 120–123; Hirurgija jetre / Ђ. Radak, 225–234.

2011

Cerebrovaskularna bolest / Ђ. Radak, N. Ilijevski // Kardiologija / urednici Miodrag Ostojić, Vladimir Kanjuh, Branko Beleslin. – Beograd : Zavod za udžbenike, 2011. Str. 1140–1147.

ISBN 978-86-17-16561-9

Color duplex ultrasonography in diagnosis of venous disorders in gynecology and obstetrics / S. Radak, N. Aleksić, J. Kolar, A. Mitrašević, Ђ. Radak // Ultrasound in Obstetrics and Gynecology : what is new? / Nebojša Radunović, ed. – Belgrade : Novi Astakos, 2011. Str. 183–188.

ISBN 978-86-88525-02-2

Ultrasonographic Criteria and Treatment Options for Ascending Superficial Vein Thrombophlebitis in Pregnancy / Ђ. Radak, P. Matić, D. Jocić, S. Babić, S. Tanasković, N. Aleksić, S. Radak, P. Gajin // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk, Belgrade, 2011 / [urednik Nebojša Radunović]. – Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Str. 221–225.

ISBN 978-86-88525-03-9

2012

Ghrelin, Obesity and Atherosclerosis / E. Sudar, S. Soskic, B. L. Zarić, Z. Rasić-Milutinović, K. Smiljanić, Ђ. Radak, D. P. Mikhailidis, M. Rizzo, E. R. Isenović // Ghrelin: Production, Action Mechanisms and Physiological Effects / Hiromasa Yamada, Kintaro Takahashi, eds. – New York : Nova Science Publishers, Inc. 2012. Str. 111–126.

ISBN 978-1-61942-400-5

Eversion Carotid Endarterectomy in Patients with Near-Total Internal Carotid Artery Occlusion – Diagnostic Modalities, Indications and Surgical Technique / Ђ. Radak, S. Tanasković // Vascular Surgery / D. Yamanouchi, ed. – Rijeka : InTech, 2012. Str. 73–84.

ISBN 978-953-51-0328-8

DOI: 10.5772/26089

Karotidna hirurgija / Đorđe Radak. – Beograd : Medicinski fakultet Univerziteta, 2012. – 350 str. : ilustr. ; 24 cm
ISBN 978-86-7117-336-0

Specijalna dijagnostika erektilne disfunkcije: ispitivanje vaskularne funkcije penisa / Đ. Radak, P. Gajin // Muška seksualna funkcija i poremećaji / [glavni urednik] Dragoslav T. Bašić ; [kourednici] Jovan B. Hadži-Đokić, Edoardo Austoni. – Niš : Medicinski fakultet Univerziteta, 2012. Str. 171–177.
ISBN 978-86-6265-003-0

Vaskularna hirurgija penisa / Đ. Radak, P. Gajin // Muška seksualna funkcija i poremećaji / [glavni urednik] Dragoslav T. Bašić ; [kourednici] Jovan B. Hadži-Đokić, Edoardo Austoni. – Niš : Medicinski fakultet Univerziteta, 2012. Str. 267–271.
ISBN 978-86-6265-003-0

2013

Национални водич добре клиничке праксе за дијагностиковање и лечење каротидне болести / [израдила] Републичка стручна комисија за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе, Министарство здравља Републике Србије ; [уредник Горан Милашиновић ; руководилац радне групе за израду водича Ђорђе Радак]. – Београд : Агенција за акредитацију здравствених установа Србије 2013. – 43 стр. : табеле ; 30 см. – (Клинички водич ; #11,#2013)
ISBN 978-86-6235-015-2

Национални водич добре клиничке праксе за дијагностиковање и лечење анеуризматске болести трбушне аорте / [израдила] Републичка стручна комисија за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе, Министарство здравља Републике Србије ; [уредник Горан Милашиновић ; члан радне групе за израду водича Ђ. Радак]. – Београд : Агенција за акредитацију здравствених установа, 2013. – 58 стр. : табеле ; 30 см. – (Клинички водич ; #17,#2013)
ISBN 978-86-6235-012-1

Национални водич добре клиничке праксе за дијагностиковање и лечење акутних и хроничних обољења вена / [израдила] Републичка стручна комисија за израду и имплементацију водича добре клиничке праксе, Министарство здравља Републике Србије ; [уредник Горан Милашиновић ; члан радне групе за израду водича Ђ. Радак]. – Београд : Агенција за акредитацију здравствених установа, 2013. – 49 стр. : табеле ; 30 см. – (Клинички водич ; #12,#2013)
ISBN 978-86-6235-011-4

Morphometric Model of Abdominal Aortic Aneurysm and the Significance of Structural Changes in the Aortic Wall for Rupture Risk Assessment / M. Labudović Borović, S. Borović, Đ. Radak, J. Marinković-Erić, V. Maravić-Stojković, D. Vučević, Z. Stojić, Z. Milićević, M. Čolić // Aortic Aneurysms / Daniel Fischhof, Franz Hatig, eds. – New York, Nova Science Publishers, 2013. Str. 81–119.
ISBN 978-1-62618-458-9

Revascularization with silver-coated polyester grafts in management of prosthetic graft infection : Long term follow-up / Đ. Radak, N. Ilijevski, D. Nenezić, P. Popov, P. Matic, P. Otašević // Advancing of the cardiovascular surgery published in the romanian scientific press, 2002–2012, Vol. 3 / V. Cadea, L. Droc, F. Calinescu, eds. – Bucuresti : Academiei Oamenilor de Stiinta din Romania, 2012. Str. 360–370.
ISBN 978-606-8371-72-6

Silver-coated polyester grafts in prevention of prosthetic graft infection / Đ. Radak, N. Ilijevski, D. Nenezić, P. Popov, P. Matić, P. Otašević // Advancing of the cardiovascular surgery published in the romanian scientific press, 2002-2012, Vol. 2 / V. Cadea, L. Droc, F. Calinescu, eds. – Bucuresti : Academiei Oamenilor de Stiinta din Romania, 2012. Str. 348–356.

ISBN 978-606-8371-71-9

Српска енциклопедија. Том 2, В-Вшетечка / [главни уредници Чедомир Попов, Драган Станић]. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности : Завод за уџбенике, 2013. – 978 стр. : илустр. ; 31 cm

ISBN 978-86-7946-121-6

Из садржаја: Васкуларна Хирургија / Ђ. Радак, стр. 150.

Visceral Artery Aneurysm / P. Popov, Đ. Radak // Aortic Aneurysm : recent advances // C. Amalinei, ed. – Rijeka : InTech, 2013. Str. 63–85.

ISBN 978-953-51-1081-1

DOI: 10.5772/45988

2014

Како видим професора Лазара Давидовића / Ђорђе Радак // Пут у хирургију : разговори са Лазаром Давидовићем / [разговор водио] Милош Јевтић. – Београд : Београдска књига, 2014. Стр. 9–11. – (Колекција Одговори / [Милош Јевтић] ; књ. 197)

ISBN 978-86-7590-327-7

2015

Urgentana medicina : za studente stomatologije / [glavni urednici] Đ. Radak, G. Vučurević. – 1. izd. – Pančevo : Stomatološki fakultet, 2015. – 341 str. : ilustr. ; 25 cm

ISBN 978-86-85701-29-0

2016

Артеросклероза – чињенице, превенција, лечење / Ђорђе Радак // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. 4 : 4 (2016) 77–80.

Излагање на Трибини Библиотеке САНУ, Београд, 24. новембра 2015. године. Представљање књиге: Зборник радова и сажетака / 4. Конгрес удружења за артеросклерозу Србије са интернационалним учешћем, Београд, 20–23. Новембар 2014.

Citohistološke karakteristike vaskularnog zida aterosklerotske aneurizme abdominalne aorte / I. Tanasković, V. Lačković, V. Kanjuh, Đ. Radak, M. Kočica, J. Raonić, S. Kanjuh // Novi trendovi u prevenciji, dijagnostici i lečenju kardiovaskularnih bolesti / [urednici Duško Vulić ... et al.]. – Beograd : Evropski centar za mir i razvoj (ECPD) Univerziteta za mir Ujedinjenih nacija, 2016. Str. 177–195.

ISBN 978-86-7236-090-5

Каротидна хирургија, 360 секунди самоће / Ђ. Радак // Академске беседе. ISSN 2466-5134. 1 (2016) 167–184.

Из садржаја: Ђорђе Радак : биографија, стр. 333-337.

Приступна беседа на свечаном скупу новоизабраних редовних чланова Српске академије наука и уметности, 10–12. маја 2016, Београд, Свечана сала САНУ. У прилогу публикације су 3 CD-а са аудиовизуелним снимком догађаја.

Радови у домаћим и међународним часописима

2009

Frequency and characteristics of metabolic syndrome in patients with symptomatic carotid atherosclerosis / M. Maksimović, H. Vlajinac, Đ. Radak, J. Maksimović, P. Otasević, J.

Marinković, J. Jorga // Revista médica de Chile versión impresa. ISSN 0034-9887. 137 : 3 (2009) 329–336.

<http://dx.doi.org/10.4067/S0034-98872009000300002>

2010

10-year stroke prevention after successful carotid endarterectomy for asymptomatic stenosis (ACST-1) : a multicentre randomised trial / A. Halliday, Harrison M, Hayter E, Kong X, Mansfield A, Marro J, H. Pan, Peto R, Potter J, Rahimi K, Rau A, Robertson S, Streifler J, Thomas D, Asymptomatic Carotid Surgery Trial (ACST) Collaborative Group (Đ. Radak) // The Lancet. ISSN 0140-6736. 376 : 9746 (2010) 1074–1116.

doi: 10.1016/S0140-6736(10)61197-X

Angiofollicular lymphoid hyperplasia-an unusual cause of axillary artery pseudoaneurysm / Đ. Radak, S. Tanasković, G. Vučurević, N. Aleksić, D. Oprić, N. Ilijevski // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 24 : 6 (2010) 823 e1–e4.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2010.02.015>

Anksioznost i depresivnost kod pacijenata sa kardiovaskularnom oboljenjima – uzrok ili posledica? / N. Sikanić, J. Radojković, Đ. Radak, M. Ilić // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 44 : 1 (2010) 26–31.

Chronic hepatitis C, insulin resistance and vascular disease / A. Trpković, E. Stokić, Đ. Radak, Z. Gluvić, M. Haidara, P. D. Mikhailidis, E. Isenović // Current Pharmaceutical Design. ISSN 1381-6128. 16 : 34 (2010) 3823–3829.

DOI: 10.2174/138161210794455067

Color Doppler sonographic evaluation of flow volume of the internal carotid and vertebral arteries after carotid endarterectomy / A. Mitrasinović, S. Radak, J. Kolar, N. Aleksić, P. Otasević, M. Popović, Đ. Radak // Journal of Clinical Ultrasound. ISSN 0091-2751. 38 : 5 (2010) 238–243.

DOI: 10.1002/jcu.20670

Dacron or ePTFE graft for above-knee femoropopliteal bypass reconstruction. A bi-centre randomised study / L. Davidović, N. Jakovljević, Đ. Radak, M. Dragas, N. Ilić, I. Koncar, D. Marković // Vasa. ISSN 0301-1526. 39 : 1 (2010) 77–84.

Eversion Carotid Endarterectomy Versus Best Medical Treatment in Symptomatic Patients with Near Total Internal Carotid Occlusion : A Prospective Nonrandomized Trial / Đ. Radak, S. Tanasković, N. Ilijevski, L. Davidović, J. Kolar, S. Radak, P. Otasević // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 24 : 2 (2010) 185–189.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2009.07.010>

Extracranial internal carotid artery pseudoaneurysms after kinking reconstruction / P. Popov, S. Tanasković, S. Babić, D. Nenezić, Đ. Radak // Vascular. ISSN 1708-5381. 18 : 6 (2010) 356–362.

doi:10.2310/6670.2010.00056

Inflamacija kao prediktor restenoze unutrašnje karotidne arterije nakon everzione endarterektomije / Đ. Radak, S. Tanasković, P. Matić, N. Aleksić, S. Babić, P. Popov, N. Ilijevski // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 44 : 1 (2010) 47–53.

The internal thoracic artery as a transitional type of artery : a morphological and morphometric study / M. L. Borović, S. Borović, M. Perić, P. Vuković, J. Marinković, V. Todorović, Đ. Radak, V. Lacković // Histology and Histopathology ISSN 0213-3911. 25 : 5 (2010) 561–576.

DOI: 10.14670/HH-25.561

Коарктација трбушне аорте – приказ прва три случаја у нашој литератури / П. Гајин, С. Танасковић, Д. Ненезић, Н. Илијевски, Ђ. Радак // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 138 : 7–8 (2010) 489–493.

doi:10.2298/SARH1008489G

Premošćavanje antikoagulantne terapije u perioperativnom periodu / N. Aleksić, B. Čalija, J. Kolar, S. Radak, A. Mitrašinić, S. Tanasković, M. Miličić, Ђ. Radak // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 44 : 1 (2010) 21–34.

Relationship between sociodemographic, anthropometric and biochemical characteristics and degree of peripheral arterial disease / M. Maksimović, H. Vlajinac, Ђ. Radak, J. Marinković, N. Djurić, J. Jorga // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 138 : 9–10 (2010) 584–589.

DOI: 10.2298/SARH1010584M

Relationship between education and atherosclerotic disease risk factors in patients with peripheral arterial disease / M. Maksimović, H. Vlajinac, Ђ. Radak, J. Marinković, J. Maksimović, J. Jorga // International Angiology. ISSN 0392-9590. 29 : 4 (2010) 348–354.

Ресекција тромбозираниог предимензионираног стент-графта у феморалној артерији постављеног због артериовенских фистула насталих услед прострелних рана / Ђ. Радак, С. Танасковић, Д. Ненезић, Г. Вучуревић, П. Попов, П. Гајин, С. Бабић, Н. Алексић, М. Миличић, П. Матић, Н. Илијевски // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 138 : 3–4 (2010) 233–235.

DOI: 10.2298/SARH1004233R

Tasc II Konsensus – klasifikacija lezija aortoiličnog regiona i izbor lečenja / S. Babić, P. Gajin, S. Tanasković, P. Popov, N. Ilijevski, P. Matić, Ђ. Radak // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 44 : 3 (2010) 4–8.

2011

Aktivnost alfa naftil butirat esteraza u humanom karotidnom plaku različite morfologije / D. Vučević, Ђ. Radak, P. Gajin, T. Radosavljević, D. Mladenović, I. Milovanović, Z. Stojanović, M. Zec // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 45 : 4 (2011) 56–65.

Association of MMP-8 promoter gene polymorphisms with carotid atherosclerosis : Preliminary study / T. Djurić, A. Stanković, I. Končar, Ђ. Radak, L. Davidović, D. Alavantić, M. Živković // Atherosclerosis. ISSN 00219150. 219 : 2 (2011) 673–678.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.atherosclerosis.2011.08.025>

Ateroskleroza i efekti oksidacije lipoproteina male gusine u patogenezi ateroskleroze / M. Obradović, D. Nikolić, B. Dobutović, E. Sudar, S. Šoškić, S. Tanasković, M. Boljević, B. Mušicki, Ђ. Radak, E. Isenović // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 45 : 4 (2011) 66–72.

Carotid endarterectomy should be performed early after a cerebral ischemic event in order to be most effective / Ђ. Radak // Vojnosanitetski Pregled. ISSN 0042-8450. 68 : 2 (2011) 166–169.

DOI:10.2298/VSP1102166R

Cerebrovaskularna bolest / Ђ. Radak, S. Babić, S. Tanasković, P. Matić, N. Ilijevski // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 45 : 2 (2011) 41–44.

Chronic cerebrospinal venous insufficiency in multiple sclerosis: fact or fiction!? / Ђ. Radak, J. Kolar, Ž. Antoni, D. Sagić, S. Tanasković, S. Babić, N. Ilijevski // CardioVascular and Interventional Radiology. ISSN 0174-1551. 34 : 5 (2011) 1115–1116.

DOI:10.1007/s00270-011-0238-3

Color Duplex Sonography in the Detection of Internal Carotid Restenosis After Carotid Endarterectomy / N. Aleksić, S. Tanasković, S. Radak, A. Mitrašinić, J. Kolar, S. Babić, P. Otašević, Đ. Radak // Journal of Ultrasound in Medicine. ISSN 0278-4297. 30 : 12 (2011) 1677-1682.

<http://www.jultrasoundmed.org/content/30/12/1677.full.pdf+html>

Da li je CREST studija prekretnica u preciziranju indikacija za lečenje karotidne bolesti dilatacijom sa stentom? / Đ. Radak, P. Jovanović // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 45 : 1 (2011) 17-21.

Десни аортни лук уз аберантно одвајање леве поткључне артерије – приказ болесника / Г. Вучуревић, С. Танасковић, Н. Илијевски, В. Ковачевић, В. Кеџмановић, Ђ. Радак // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 139 : 9-10 (2011) 666-669.

DOI: 10.2298/SARH1110666V

Edem ekstremiteta nakon ortopedskih intervencija. Dijagnostički problem u rehabilitaciji / Ž. Damjanović, R. Kostić, D. Rondović, Đ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 45 : 4 (2011) 51-55.

Endovascular aortic repair – initial experience in the Serbian bi-centric study / L. Davidović, Đ. Radak, I. Končar, D. Sagić, M. Čolić, I. Banzić // European Surgery. ISSN 1682-8631. 43 : 5 (2011) 302-308.

DOI: 10.1007/s10353-011-0022-2

Extended time of cold ischemia and its influence on the physiological function of human adult pancreatic islets / D. Nikolić, Đorđević P.B., Đ. Radak, V. Lačković, Bajčetić Miloš I., Milić Gordana, D. Gostiljac, M. Ilić, Raketić Nevenka, Stojiljković Vesna, Grubor Nikica M., M. Jovanović, Latinčić S.M. // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 63 : 4 (2011) 1007-1013.

DOI:10.2298/ABS1104007N

Giant aneurysm of the aberrant right subclavian artery (arteria lusoria). Images in vascular medicine / N. Ilijevski, D. Nenezić, P. Popov, D. Sagić, Đ. Radak // Vascular Medicine. ISSN 1358-863X. 16 : 2 (2011) 157-158.

doi:10.1177/1358863X11398520

Inflammation as a marker for the prediction of internal carotid artery restenosis following eversion endarterectomy-evidence from clinical studies / S. Tanaskovic, E. R. Isenović, Đ. Radak // Angiology. ISSN 0003-3197. 62 : 7 (2011) 535-542.

doi: 10.1177/0003319710398010.

Internal jugular vein compression by sternocleidomastoid muscle in patient with spasmodic toracollis and multiple sclerosis / S. Tanasković, N. Aleksić, S. Babić, V. Kovačević, Ž. Antonić, Đ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 45 : 2 (2011) 46-49.

Missed dissection as a result of the ascending pharyngeal artery arising from the internal carotid artery / S. Babić, A. Mitrasinović, P. Gajin, N. Ilijevski, Đ. Radak // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 25 : 5 (2011) 701 e5-e8.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2011.02.009>

Morphofunctional characteristics of endothelial cells in coronary atherosclerosis / V. Lačković, I. Tanasković, Đ. Radak, V. Nešić, Z. Gluvić, M. Lačković, B. Ašanin, S. Radović, V. Stanković, J. Đurić, J. Nešić, V. Kanjuh // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 63 : 4 (2011) 921-932.

doi:10.2298/ABS1104921L

Opšte osobine i efekti grelina na kardiovaskularni sistem / E. Sudar, E. Stokić, D. Nikolić, B. Dobutović, M. Obradović, S. Tansković, Đ. Radak, E. Isenović // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 45 : 4 (2011) 15–29.

Regulation of Inducible Nitric Oxide Synthase (iNOS) and its Potential Role in Insulin Resistance, Diabetes and Heart Failure / Sanja S. Soškić, Branislava D. Dobutović, Emina M. Sudar, Milan M. Obradović, Dragana M. Nikolić, Jelena D. Djordjevic, Djordje J. Radak, Dimitri P. Mikhailidis, Esma R. Isenović // *The Open Cardiovascular Medicine Journal*. ISSN 1874-1924. 5 (2011) 153–163.

doi: 10.2174/1874192401105010153

Renal Tumor with Tumor Thrombus in Inferior Vena Cava and Right Atrium : The Report of Five Cases with Long-term Follow-up / Đ. Radak, P. Milojević, S. Babić, P. Matić, S. Tanasković, V. Vukotić, T. Pejčić, J. Hadži-Djokić // *International Urology and Nephrology*. ISSN 0301-1623. 43 : 4 (2011) 1033–1038.

DOI: 10.1007/s11255-011-9937-6

Role of estrogen and estrogen receptors in cancer pathology / V. Mandusic, Đ. Radak, M. Markicevic, M. Perović, M. Obradović, Dimitri P. Mikhailidis, Esma R. Isenović // *Endocrinology Studies*. ISSN 2038-9515. 1 : 1 (2011) 19–23.

DOI: 10.4081/es.2011.e5

Simultaneous stenting of the left main coronary stem and internal carotid artery in a hemodynamically unstable patient / D. Sagić, Ž. Antonić, M. Stanišić, N. Ilijevski, P. Milojević, D. Mašulović, Đ. Radak // *Vojnosanitetski Pregled*. ISSN 0042-8450. 68 : 8 (2010) 712–715.

doi:10.2298/VSP1108712S

Surgical reconstruction for unilateral iliac artery lesions in patients younger than 50 years : Long term follow-up / Đ. Radak, S. Babić, N. Ilijevski, D. Jocić, N. Aleksić, P. Gajin, S. Tanasković, B. Lozuk, P. Otašević // *VASA*. ISSN 0301-1526. 40 : 6 (2011) 474–481.

doi: 10.1024/0301-1526/a000151.

Therapeutic Choice for the Treatment of Subcranial Positioned Bilateral Kinking of Internal Carotid Artery with Dissection : Case Report / S. Babić, Đ. Radak, S. Tanasković, N. Ilijevski // *Neurosurgery*. ISSN 0148-396X. 21 : 2 (2011) 125–127.

doi: 10.1097/WNQ.0b013e31820f1981

Tretman akutnog tromflebitisa površinskih vena donjih ekstremiteta / Đ. Radak, B. Crnokrak // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 45 : 4 (2011) 77–86.

Tok bolesti i rizik od rupture AAA / R. Aščerić, M. Ilić, Đ. Radak, D. Sagić, N. Ilijevski // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 45 : 2 (2011) 23–27.

Učestalost pojave aneurizme abdominalne aorte u bolesnika sa diabetes mellitusom / P. Popov, S. Babić, S. Tanasković, B. Lozuk, Đ. Radak // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 45 : 1 (2011) 4–12.

2012

Are the carotid kinking and coiling underestimated entities? / Đ. Radak, S. Babić, S. Tanasković, P. Matić, V. Sotirović, P. Stevanović, P. Jovanović, P. Gajin // *Vojnosanitetski Pregled*. ISSN 0042-8450. 69 : 7 (2012) 616–619.

doi:10.2298/VSP110722001R

The association of ACE I/D gene polymorphism with severe carotid atherosclerosis in patients undergoing carotid endarterectomy / A. Kolaković, M. Živković, Đ. Radak, T. Đurić, I. Koncar,

L. Davidović, D. Dinčić, D. Alavantić, A. Stanković // Journal of the Renin-Angiotensin-Aldosterone System. ISSN 1470-3203. 13 : 1 (2012) 141–147.

doi: 10.1177/1470320311423271

Chronic Cerebrospinal Venous Insufficiency in Multiple Sclerosis: Fact or Fiction!? Comment on Dr. Jim Reeker's Reply / Đ. Radak, N. Ilijevski // CardioVascular and Interventional Radiology. ISSN 0174-1551. 35 : 5 (2012) 1248–1248.

DOI: 10.1007/s00270-011-0276-x

Cytochemical characteristics and the role of cellular nonspecific esterases in atherogenesis / D. Vučević, Đ. Radak, I. Milovanović, T. Radosavljević, D. Mladenović, M. Stanković // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 46 : 3 (2012) 24–35.

Citoheмиjska analiza alfa naftil acetat esteraze u ateroskleroznim lezijama humane karotidne arterije / D. Vučević, Đ. Radak, D. Kovačević, I. Milovanović, T. Radosavljević, D. Mladenović, S. Kovačević, L. Mascarelli Maričić // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 46 : 2 (2012) 33–43.

Comparison of sclerotherapy, laser and radiowave coagulation in treatment of lower extremity teleangiectasias / B. Tepavčević, P. Matić, Đ. Radak // Journal of Cosmetic and Laser Therapy. ISSN 1476-4172. 14 : 5 (2012) 239–242.

doi: 10.3109/14764172.2012.723806

A Case of Extrinsic Chronic Cerebrospinal Venous Insufficiency in a Patient With Multiple Sclerosis / Đ. Radak, S. Tanasković, D. Sagić, Ž. Antonić, J. Kolar // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 26 : 3 (2012) 419.e5–419.e6

<http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2011.08.021>

Distribution of Risk Factors in Patients with Premature Coronary, Supra-Aortic Branches and Peripheral Atherosclerotic Disease / Đ. Radak, S. Babić, M. Perić, P. Popov, S. Tanasković, D. Babić, P. Otasević // Medical Principles and Practice. ISSN 1011-7571. 21 : 3 (2012) 228–233.

DOI:10.1159/000334617

Emergency carotid endarterectomy following one-stage contralateral carotid endarterectomy and coronary artery bypass grafting within one day / P. Gajin, S. Tanasković, D. Nenezić, P. Matić, N. Ilijevski, Đ. Radak // Italian Journal of Vascular and Endovascular Surgery. ISSN 1824-4777. 19 : 2 (2012) 117–118.

Epidemiology of chronic venous disorders in geographically diverse populations : Results from the Vein Consult Program / Rabe E., Guex J. J., Puskas A., Scuderi A., Fernandez Quesada F., Alberti T., Andercou A., Giurcaneanu C., Puskas A., Dinh Thi Thu H., Le Nu Thi Hoa H., Escotto Sanchez I., Escudero J.R., Guex J.J., Hoyos A.S., Kazim Y., Swidan A., Kecelj Leskovec N., Planinsek Rucigaj T., Larisa C., Liptak P., Matyas L., Paocharoen V., Pargalava N., Radak Dj., Maksimović Z., Saveliev V., Scuderi A., Yuwono H.S. // International Angiology. ISSN 0392-9590. 31 : 2 (2012) 105–115.

Eversion Carotid Endarterectomy-Our Experience After 20 Years of Carotid Surgery and 9897 carotid Endarterectomy Procedures / Đ. Radak, S. Tanasković, P. Matić, S. Babić, N. Aleksić, N. Ilijevski // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 26 : 7 (2012) 924–928.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2011.09.011>

Feasibility of semi-quantitative assessment of left ventricular contractile reserve in dilated cardiomyopathy / P. Otasević, N. Tasić, R. Vidaković, S. Bosković, Đ. Radak, B. Đukanović, L. Angelkov, N. Kostić, Z. Caparević, Z. Vasiljevic-Pokrajčić // Journal of Clinical Ultrasound. ISSN 0091-2751. 40 : 7 (2012) 405–409.

doi: 10.1002/jcu.21903

Hibridna vaskularna hiruška procedura: tehnika i anestezioški pristup – prikaz slučaja / D. Unić-Stojanović, M. Jović, S. Tanasković, D. Sagić, S. Babić, T. Ivošević, Đ. Radak // Serbian Journal of Anesthesia and Intensive Therapy. ISSN 2217-7744. 34 : 1/2 (2012) 141–145.

Inverse production of IL-6 and IL-10 by abdominal aortic aneurysm explant tissues in culture / D. Vučević, V. Maravić-Stojković, S. Vasilijic, M. Borović-Labudović, Ivana Majstorović, Đ. Radak, M. Jevtić, P. Milosavljević, M. Colić // Cardiovascular Pathology. ISSN 1054-8807. 21 : 6 (2012) 482–489.

doi:10.1016/j.carpath.2012.02.006

Importance of sentinel diagnosis in procedure of surgical treatment skin melanoma / D. Lukić, J. Bandić, Z. Janjić, Đ. Radak, Z. Tacevic, P. Lazić, N. Babić // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 46 : 3 (2012) 49–55.

Internal jugular vein duplication : A further truncular malformation in a patient with multiple sclerosis / Đ. Radak, S. Tanasković, S. Marinković, Z. Antonić, J. Kolar // Phlebology. ISSN 0268-3555. 27 : 4 (2012) 194–196.

doi: 10.1258/phleb.2011.011027

Initial and Long-Term of Endovascular Therapy for Chronic Total Occlusion of the Subclavian Artery / S. Babić, D. Sagić, Đ. Radak, Ž. Antonić, P. Otašević, V. Kovačević, S. Tanasković, D. Ružičić, N. Aleksić, G. Vučurević // CardioVascular and Interventional Radiology. ISSN 0174-1551. 35 : 2 (2012) 255–262.

Klinički značaj otkrivanja i nadoknade deficita antitrombina u vaskularnoj hirurgiji / E. Strugarević, B. Čalić, P. Jovanović, Đ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 46 : 2 (2012) 25–32.

Клинички значај рестенозе унутрашње каротидне артерије након каротидне ендартеректомије / Ђ. Радак, С. Танасковић, С. Бабић, Н. Алексић // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 140 : 7–8 (2012) 528–532.

doi: 10.2298/SARH1208528R

Конгенитална интерупција доње шупље вене : приказ болесника / П. Матић, Г. Вучуревић, В. Ђулејић, Н. Илијевски, Ђ. Радак // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 140 : 5–6 (2012) 359–361.

doi: 10.2298/SARH1206359M

Long-Term Follow-Up of Endovascular Treatment for Trans-Atlantic Inter-Society Consensus II Type B Iliac Lesions in Patients Aged < 50 Years / Đ. Radak, S. Babić, D. Sagić, Ž. Antonić, V. Kovačević, P. Stevanović, S. Tanasković, V. Sotirović, P. Otašević // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 26 : 8 (2012) 1057–1063.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2011.09.008>

Methodology of monitoring cardiovascular regulation / T. Bojić, Đ. Radak, B. Putniković, D. Alavantić, E. R. Isenović // Vojnosanitetski Pregled. ISSN 0042-8450. 69 : 12 (2012) 1084–1090.

doi: 10.2298/VSP110707019B

Morphological and haemodynamic abnormalities in the jugular veins of patients with multiple sclerosis / Đ. Radak, J. Kolar, S. Tanasković, D. Sagić, Ž. Antonić, A. Mitrašinović, S. Babić, D. Nenezić, N. Ilijevski // Phlebology. ISSN 0268-3555. 27 : 4 (2012) 168–172.

doi: 10.1258/phleb.2011.011004

Неинфламаторна аортоилијачна анеуризма са опструкцијом уретера и последичном хидронефрозом – приказ болесника / С. Бабић, Ђ. Радак, П. Матић, В. Ковачевић, Д. Јоцић // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 140 : 1-2 (2012) 91–93.
doi: 10.2298/SARH1202091B

Patofiziologija gojaznosti / B. Dobutović, E. Sudar, S. Soskić, M. Obradović, D. Nikolić, Z. Gluvić, E. Stokić, Ђ. Radak, E. R. Isenović // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 46 : 1 (2012) 43–54.

Prevalence of the Metabolic Syndrome in Patients with Carotid Disease According to NHLBI/AHA and IDF Criteria : a Cross-section Study / M. Maksimović, H. Vlajinac, Ђ. Radak, J. Marinković, J. Jorga // BMC Cardiovascular Disorders. ISSN 1471-2261. 12 : 2 (2012) 1–7.

doi:10.1186/1471-2261-12-2

Risk Factors for Chronic Venous Disease / H. Vlajinac, Ђ. Radak, J. Marinković, M. Maksimović // Phlebology. ISSN 0268-3555. 27 : 8 (2012) 416–422.

DOI: 10.1258/phleb.2011.011091

The sex-specific association of Met62Ile gene polymorphism in P-selectin glycoprotein ligand (PSGL-1) with carotid plaque presence : preliminary study / M. Živković, A. Kolaković, Ђ. Radak, S. Radak, D. Dinčić, T. Đurić, A. Stanković // Molecular Biology Reports. ISSN 0301-4851. 39 : 6 (2012) 6479–6485.

DOI: 10.1007/s11033-012-1475-5

Simultane karotidne i koronarne operacije bez upotrebe vantelesnog krvotoka – naše iskustvo / P. Milojević, S. Mićović, Ђ. Radak, P. Vuković, B. Đukanović // Acta chirurgica Iugoslavica. ISSN 0354-950X. 19 : 59/3 (2012) 69–72.

doi: 10.2298/ACI1203069M

Surgical Treatment of Carotid Restenosis After Eversion Endarterectomy. Serbian Bicentric Prospective Study / Ђ. Radak, L. Davidović, S. Tanasković, I. Končar, S. Babić, D. Kostić, N. Ilijevski // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 26 : 6 (2012) 783–789.

doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2012.01.021>

Terapija postoperativne atrijalne fibrilacije / D. Unić-Stojanović, S. Babić, M. Jović, Ђ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 46 : 2 (2012) 16–24.

Technical Strategy in a Patient with Symptomatic Thoracic Artery Aneurysm Near the Origin Of the Left Subclavian Artery and Left Internal Thoracic Artery Coronary Graft / S. Babić, Ђ. Radak, V. Sotirović, D. Unić-Stevanović, D. Babić, P. Popov, D. Sagić // Journal of Cardiac Surgery. ISSN 0021-9509. 27 : 6 (2012) 725–727.

doi: 10.1111/jocs.12018

Treatment of Infected Pseudoaneurysm of Femoral Artery after Vascular Closure Device Deployment : A Practical Solution / P. Matic, S. Babić, S. Tanaskovic, D. Jovic, Ђ. Radak // Case Reports in Vascular Medicine. ISSN 2090-6986. ID 292945 (2012) 1–4.

<http://dx.doi.org/10.1155/2012/292945>

Ultrazvučno praćenje hemodinamskih parametara kod simptomatskih i asimptomatskih bolesnika sa visokostepenom karotidnom stenozompre i posle karotidne endarterektomije / A. Mitrašinić, J. Kolar, S. Radak, D. Nenezić, I. Kuprešanin, N. Aleksić, S. Babić, S. Tanasković, D. Mitrašinić, Ђ. Radak // Vojnosanitetski Pregled. ISSN 0042-8450. 69 : 5 (2012) 399–404.

doi: 10.2298/VSP1205399M

Хирушко лечење рестенозе унутрашње каротидне артерије након еверзионе ендартеректомије / Ђ. Радак, С. Танасковић, М. Вукотић, С. Бабић, Н. Алексић, Ј. Колар, П. Попов, Д. Ненезић, Г. Вучуревић, П. Гајин, Н. Илијевски // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 140 : 9-10 (2012) 577-582.

DOI: 10.2298/SARH1210577R

Zapaljenski proces u aterogenezi : nove činjenice o starom plamenu / D. Vučević, Ђ. Radak, T. Radosavljević, D. Mladenović, I. Milovanović // Medicinski pregled. ISSN 0025-8105. 65 : 9-10 (2012) 388-395.

doi:10.2298/MPNS1210388V

2013

Anatomy and Radiology of the Variations of Aortic Arch Branches in 1,266 patients / G. Vučurević, S. Marinković, L. Puskas, I. Kovačević, S. Tanasković, Ђ. Radak, A. Ilić // Folia Morphologica. ISSN 0015-5659. 72 : 2 (2013) 113-122.

doi: 10.5603/FM.2013.0019

The analysis of influence of tumor localization on late diagnosis and treatment in patients with skin melanoma / D. Lukić, P. Lazić, Ђ. Radak // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 47 : 1 (2013) 45-49.

Body mass index and primary chronic venous disease – Cross-sectional study / H. Vlajinac, J. Marinković, M. Maksimović, P. Matić, Ђ. Radak // European Journal of Vascular and Endovascular Surgery. ISSN 1078-5884. 45 : 3 (2013) 293-298.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ejvs.2012.12.011>

Comment of the article „Screening for significant atherosclerotic renal artery stenosis with a regression model in patients undergoing transradial coronary angiography/intervention“ / S. Babić, D. Nežić, Ђ. Radak // Journal of Zhejiang University. SCIENCE B. ISSN 1673-1581. 14 : 1 (2013) 761-762.

Comprehensive Morphometric Analysis of the Internal Thoracic Artery with Emphasis on Age, Gender and Left-to Right Specific Differences / M. Labudović Borović, S. Borović, J. Marinković-Erić, V. Todorović, N. Puškaš, M. Kočica, Ђ. Radak, V. Lačković // Histology and Histopathology. ISSN 0213-3911. 28 : 10 (2013) 1299-1314.

DOI: 10.14670/HH-28.1299

Duplication of the superior vena cava associated with atrial termination of the left hepatic vein / M. Milosavljević, S. Marinković, Ђ. Radak, M. Četković, G. Vučurević, D. Trifunović // Phlebology. ISSN 0268-3555. 28 : 7 (2013) 369-374.

doi: 10.1258/phleb.2012.011156

Endovascular treatment of Thoracic Aortic Diseases / L. Davidović, M. Jeftić, Ђ. Radak, D. Sagić, I. Marjanović, I. Končar, M. Čolić, S. Rusović, Ž. Antonić // Vojnosanitetski Pregled ISSN 0042-8450. 70 : 1 (2013) 32-37.

doi: 10.2298/VSP1301032D

Everziona karotidna endarterektomija. Iskustvo sa 10.000 operacija / Ђ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 47 : 3 (2013) 23.

Health-related quality of life among patients with symptomatic carotid disease / H. Vlajinac, J. Marinković, M. Maksimović, N. Kocev, J. Vasiljević, D. Backović, Ђ. Radak // Postgraduate Medical Journal. ISSN 0032-5473. 89 : 1047 (2013) 8-13.

doi:10.1136/postgradmedj-2012-131005

Is the routine Screening for significant Atherosclerotic Renal artery stenosis during Coronary angiography/intervention indispensable? / S. Babić, D. Nežić, Đ. Radak // Journal of Zhejiang University. SCIENCE B. ISSN 1673-1581. 14 : 1 (2013) 83.

doi: 10.1631/jzus.B1200240

Korelacija između aktivnosti alfa naftil acetat esteraze i različitog stepena suženja humane karotidne arterije / D. Vučević, Đ. Radak, D. Kovačević, I. Milovanović, T. Radosavljević // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 47 : 1 (2013) 21–33.

Network Topology Reveals Key Cardiovascular Disease Genes / A. Sarajlić, V. Janjić, N. Stojković, Đ. Radak, N. Pržulj // PLoS One. ISSN 1932-6203. 8 : 8 (2013) e71537 (11 str)

doi: 10.1371/journal.pone.0071537

Patofiziološki mehanizmi angiogeneze u aterogenezi / D. Vučević, Đ. Radak, I. Milovanović, T. Radosavljević, D. Mladenović // Medicinski pregled. ISSN 0025-8105. 66 : 7–8 (2013) 297–306.

doi:10.2298/MPNS1308297V

Patološke elongacije karotidnih arterija : etiopatogeneza i kliničke manifestacije / S. Stanić, V. Sotirović, Đ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 47 : 2 (2013) 37–43.

Patološke elongacije karotidnih arterija: dijagnostika i hirurško lečenje / S. Stanić, V. Sotirović, Đ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 47 : 2 (2013) 43–49.

Primary Repair of Internal Carotid Artery Aneurysm Secondary to Kinking and Cystic Medial Degeneration / D. Nenezić, S. Tanasković, Đ. Radak, S. Babić, P. Gajin // Vascular and Endovascular Surgery. ISSN 1538-5744. 47 : 4 (2013) 304–309.

doi: 10.1177/1538574413481119

Quality of life in chronic venous disease patients measured by short Chronic Venous Disease Quality of Life Questionnaire (CIVIQ-14) in Serbia / Đ. Radak, H. Vlajinac, J. Marinković, M. Maksimović, Z. Maksimović // Journal of Vascular Surgery. ISSN 0741-5214. 58 : 4 (2013) 1006–1013.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jvs.2011.08.003>

Regarding: „Mystery of Chronic Cerebrospinal Venous Insufficiency : Identical Venographic and Ultrasound findings in patients with MS and Controls“ / Đ. Radak, N. Ilijevski, S. Tanasković // American Journal of Neuroradiology. ISSN 0195-6108. 34 : 6 (2013). e70 (1 str)

doi: 10.3174/ajnr.A3563

Re: Doppler Ultrasound Examination of Multiple Sclerosis Patients and Control Participants : Inter-observer Agreement and Association with Disease / Đ. Radak, S. Tanasković, N. Ilijevski // European Journal of Vascular and Endovascular Surgery. ISSN 1078-5884. 46 : 6 (2013) 734–736.

<http://dx.doi.org/10.1016/j.ejvs.2013.09.010>

Relationship between Abdominal Obesity and Other Cardiovascular Risk Factors : Cross Sectional Study of Patients with Symptomatic Carotid Disease / M. Maksimović, H. Vlajinac, Đ. Radak, J. Marinković, J. Maksimović, J. Jorga // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN:0370-8179. 141 : 7–8 (2013) 460–465.

doi: 10.2298/SARH1308460M.

Relationship Between High-Sensitivity C-Reactive Protein and Risk Factors in Patients With Peripheral Arterial Disease, A Cross-Sectional Study / M. Maksimović, H. Vlajinac, Đ. Radak, J. Marinković, J. Jorga // Angiology. ISSN 0003-3197. 64 : 3 (2013) 230–236.

doi: 10.1177/0003319712440303

Sex Differences in Cardiovascular Risk Factors in Patients with Symptomatic Carotid Disease / M. Maksimović, H. Vlajinac, Đ. Radak, J. Marinković, J. Maksimović, J. Jorga // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 141 : 11–12 (2013) 758–763.
doi: 10.2298/SARH1312758M

Status Update and Interim Results from the Asymptomatic Carotid Surgery Trial-2 (ACST-2) / ACST-2 Collaborative Group, A. Halliday, R. Bulbulia, W. Gray, A. Naughten, A. den Hartog, A. Dalmestri, C. Wallis, S. le Conte, Đ. Radak, S. Macdonald // European Journal of Vascular and Endovascular Surgery. ISSN 1078-5884. 46 : 5 (2013) 510–518.
DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ejvs.2013.07.020>

Surgical treatment of portal hypertension / S. Babić, S. Tanasković, V. Sotirović, Đ. Radak // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 47 : 1 (2013) 33–39.

Ultrastructural Characteristics of the Vascular Wall Components of Ruptured Atherosclerotic Abdominal Aortic Aneurysm / I. Tanasković, V. B. Lačković, Đ. Radak, S. Knezević-Usaj, M. Lacković, V. Stanković, M. Vulović, L. Pocek, V. Kanjuh // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 65 : 4 (2013) 1271–1278.
doi:10.2298/ABS1304271T

2014

Carotid angioplasty and stenting is safe and effective for treatment of recurrent stenosis after eversion endarterectomy / Đ. Radak, S. Tanasković, D. Sagić, Ž. Antoniće, S. Babić, P. Popov, P. Matić, Z. Rančić // Journal of Vascular Surgery. ISSN 0741-5214. 60 : 3 (2014) 645–651.
<http://dx.doi.org/10.1016/j.jvs.2014.03.288>

Comment on „How specific are venous symptoms for diagnosis of chronic venous disease?“ authored by Van der Velden S, Shadid N, Nelemans P, Sommer A. / Đ. Radak, S. Babić // Phlebology. ISSN 1286-0107. 21 : 3 (2014) 83.

Changes in Hypothalamus-Pituitary-Adrenal Axis Following Transient Ischemic Attack / Đ. Radak, I. Resanović, E. Isenović // Angiology. ISSN 0003-3197. 65 : 8 (2014) 723–732.
doi:10.1177/0003319713503487

Compressive syndrome of internal jugular veins in multiple sclerosis : does it matter? / Đ. Radak, S. Tanasković, Z. Antoniće, J. Kolar, N. Aleksić, N. Ilijevski // Phlebology. ISSN 0268-3555. 29 : 2 (2014) 98–104.
doi: 10.1258/phleb.2012.012037

Chronic venous disease : Correlation between ultrasound findings and the clinical, etiologic, anatomic and pathophysiologic classification / P. Matić, H. Vlajinac, J. Marinković, M. Ž. Maksimović, Đ. Radak // Phlebology. ISSN 0268-3555. 29 : 8 (2014) 522–527.
doi: 10.1177/0268355513497360

Copeptin level after carotid endarterectomy and perioperative stroke / V. Maravić-Stojković, Lj. Lausevic-Vuk, M. Obradović, P. Jovanović, S. Tanasković, B. Stojković, E. Isenović, Đ. Radak // Angiology. ISSN 0003-3197. 65 : 2 (2014) 122–129.
doi:10.1177/0003319712473637

Does the Endovascular Era Affect the Clinical Negligence? Letter to the Editor / S. Babić, Đ. Radak // Journal of Vascular Medicine & Surgery. ISSN 2329-6925. 2 : 2 (2014) 130.
DOI: 10.4172/2329-6925.1000130

Endovascular treatment of symptomatic high-grade vertebral artery stenosis / Đ. Radak, S. Babić, D. Sagić, S. Tanasković, V. Kovačević, P. Otašević, Z. Rančić // Journal of Vascular Surgery. ISSN 0741-5214. 60 : 1 (2014) 92–97.
doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.jvs.2014.01.023>

Factors Related To Venous Ulceration : A Cross-Sectional Study / H. Vlajinac, J. Marinković, M. Maksimović, Đ. Radak // *Angiology*. ISSN 0003-3197. 65 : 9 (2014) 824-830.

doi:10.1177/0003319713508218

Genotype CYP2C19 Effects on Therapeutic Response During Clopidogrel Treatment in Patients with Carotid Artery Stenosis / D. Backović, M. Kovač, B. Calija, E. Strugarević, Đ. Radak, Lj. Rakicević, J. Kusic-Tisma, D. Radojković, S. Ignjatović // *Thrombosis Research*. ISSN 0049-3848. 133 : Suppl 3 (2014) S79.

Health-Related Quality of Life Among Patients With Peripheral Arterial Disease / M. Maksimović, H. Vlajinac, J. Marinković, N. Kocev, T. Voskresenski, Đ. Radak // *Angiology*. ISSN 0003-3197. 65 : 6 (2014) 501-506.

doi: 10.1177/0003319713488640

Incidence and distribution of extravascular compression of extracranial venous pathway in patients with chronic cerebrospinal venous insufficiency and multiple sclerosis / Đ. Radak, N. Ilijevski, J. Kolar, D. Sagić, Z. Antonić, S. Tanasković, N. Aleksić, S. Babić, P. Otasević // *Phlebology* ISSN 0268-3555. 29 : 7 (2014) 476-479.

doi: 10.1177/0268355513486638

Inflamatorni markeri i periferna arterijska bolest / M. Maksimović, H. Vlajinac, Đ. Radak, I. Marinković, I. Jorga // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 48 : 2 (2014) 60.

Infrarenal Abdominal Aorta Aneurysm : A Rare Cause of Anterior Nutcracker Syndrome with Associated Pelvic Congestion / B. Lozuk, S. Tanasković, Đ. Radak, S. Babić, V. Kovacević, P. Matić // *Annals of Vascular Surgery*. ISSN 0890-5096. 28 : 1 (2014) 263 e17-e20.

doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2012.11.019>

Intracranial Aneurysms in Patients With Carotid Disease : Not So Rare As We Think / Đ. Radak, V. Sotirović, S. Tanasković, E. Isenović // *Angiology*. ISSN 0003-3197. 65 : 1 (2014) 12-16.

doi:10.1177/0003319712468938

In situ revascularisation for femoropopliteal graft infection : Ten years of experience with silver grafts / P. Matić, S. Tanasković, S. Babić, P. Gajin, D. Jocić, D. Nenezić, N. Ilijevski, G. Vučurević, Đ. Radak // *Vascular*. ISSN 1708-5381. 22 : 5 (2014) 323-327.

doi:10.1177/1708538113504399

Levels of Presepsin and Midregionproadrenomedulin in Septic Patients with End-Stage Renal Disease after Cardiovascular Surgery : 1-year Follow up / V. Maravić-Stojković, Lj. Lausevic-Vuk, M. Jović, M. Filipović, B. Stojković, E. Isenović, Đ. Radak, B. Djukanović // *Journal of Clinical & Experimental Cardiology*. ISSN 2155-9880. 5 : 4 (2014) 307.

<http://dx.doi.org/10.4172/2155-9880.1000307>

Link Between Oxidative Stress and Acute Brain Ischemia / Đ. Radak, I. Resanović, E. Isenović // *Angiology*. ISSN 0003-3197. 65: 8 (2014) 667-676.

doi:10.1177/0003319713506516

Management of Chronic Venous Disease by General Practitioners in Serbia : A Cross-Sectional Study / I. Dunić, H. Vlajinac, J. Marinković, M. Maksimović, Đ. Radak // *Postgraduate Medicine*. ISSN 0032-5481. 126 : 2 (2014) 134-141.

doi: 10.3810/pgm.2014.03.2749

Metabolic syndrome and restenosis of carotid artery / M. Maksimović, H. Vlajinac, Đ. Radak // *Vojnosanitiski Pregled*. ISSN 0042-8450. 71 : 3 (2014) 298-300.

doi: 10.2298/VSP120531036M

Network wiring of pleiotropic kinases yields insight into protective role of diabetes on aneurysm / A. Sarajlić, V. Gligorićević, Đ. Radak, N. Pržulj // Integrative Biology (Camb), ISSN 1757-9694. 6 : 11 (2014) 1049–1057.

doi: 10.1039/C4IB00125G

Practical Use of Near-Infrared Spectroscopy in Carotid Surgery / Đ. Radak, V. Sotirović, M. Obradović, E. Isenović // Angiology. ISSN 0003-3197. 65 : 9 (2014) 769–772.

doi:10.1177/0003319713508642

Percutaneous angioplasty of internal jugular and azygous veins in patients with chronic cerebrospinal venous insufficiency and multiple sclerosis: early and mid-term results / Đ. Radak, J. Kolar, D. Sagić, N. Ilijevski, S. Tanasković, N. Aleksić, J. Marinković, A. Mitrasinović, S. Radak, S. Babić, P. Matić, H. Vlajinac // Phlebology. ISSN 0268-3555. 29 : 6 (2014) 367–375.

doi: 10.1177/0268355513481766

Perioperative disseminated intravascular coagulation following the surgery of abdominal aorta aneurismal disease / J. Ranković-Ničić, E. Strugarević, S. Tanasković, B. Čalića, D. Bajčetić, S. Babić, V. Sotirović, P. Matić, P. Gajin, P. Popov, D. Jocić, P. Jovanović, M. Jovanović, G. Vučurević, N. Ilijevski, D. Nenezić, M. Jović, Đ. Radak // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 48 : 1 (2014) 32–35.

Rare Case of Associated Congenital Anomalies-Ectopic Left Kidney with Pelvic Presentation and Descending Thoracic Aorta Coarctation / S. Tanasković, G. Vučurević, S. Micović, D. Jocić, S. Babić, V. Kovacević, Đ. Radak // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 28 : 2 (2014) 493.e15–493.e19

doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2013.04.027>

The role of the carotid database in prospective survey of patients with carotid atherosclerosis unsuitable for surgical or endovascular treatment / Đ. Radak, S. Tanasković, S. Babić, V. Sotirović, P. Gajin, D. Jocić, P. Matić, P. Jovanović, B. Ložuk, G. Vučurević, D. M. Nenezić, P. Popov, S. Sretenović, N. Ilijevski // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 48 : 1 (2014) 51–53.

Simultaneous hybrid carotid stenting and coronary bypass surgery versus concomitant open carotid and coronary bypass surgery : a pilot, feasibility study / S. Micović, S. Bosković, D. Sagić, Đ. Radak, M. Perić, P. Milojević, D. Nežić, O. Đokić, B. Dukanović // European Journal of Cardio-Thoracic Surgery. ISSN 1010-7940. 46 : 5 (2014) 857–862.

doi: 10.1093/ejcts/ezu009

Синдром плавих прстију као могућа компликација анеуризме абдоминалне аорте – приказ два болесника / П. Попов, С. Танасковић, В. Сотировић, С. Бабић, Д. Ненеzić, Ђ. Радак // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 142 : 3–4 (2014) 229–232.

DOI: 10.2298/SARH1404229P

Stenting Versus Endarterectomy for Restenosis Following Prior Ipsilateral Carotid Endarterectomy: An Individual Patient Data Meta-analysis / Fokkema M, Vrijenhoek JE, Den Ruijter HM, Groenwold RH, Schermerhorn ML, Bots ML, Pasterkamp G, Moll FL, De Borst GJ; TREAT CARE Study Group: Alric P, Attigah N, Beyar R, Böckler D, Branchereau P, Dorigo W, Domenig CM, Eskandari MK, Jain KM, Mansour A, Pomposelli FB, Pulli R, Đ. Radak, Rosenwasser RH, S. Tanasković, Tjoumakaris SI, Vos JA, Whisenant J // Annals of Surgery. ISSN 0003-4932. 261 : 3 (2015) 598–604.

doi: 10.1097/SLA.0000000000000799

A tailored approach to operative repair of extracranial carotid aneurysms based on anatomic types and kinks / Đ. Radak, L. Davidović, S. Tanasković, I. Banzić, P. Matić, S. Babić, D.

Kostić, E. Isenović // The American Journal of Surgery. ISSN 0002-9610. 208 : 2 (2014) 235–242.

doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.amjsurg.2013.10.025>

Thrombolysis of Occluded Femoropopliteal Graft with Locally Delivered Human Plasmin / D. Nenezić, Đ. Radak, D. Jocić, P. Gajin, S. Tanasković, A. Novaković, P. Matić // Српски архив за celokupno lekarsvo. ISSN 0370-8179. 142 : 5–6 (2014) 342–346.

doi: 10.2298/SARH1406342N

Urgent carotid endarterectomy in patients with acute neurological ischemic events within six hours after symptoms onset / P. Gajin, Đ. Radak, S. Tanasković, S. Babić, D. Nenezić // Vascular. ISSN 1708-5381. 22 : 3 (2014) 167–173.

doi: 10.1177/1708538113478760

Vacuum-Assisted Closure Therapy for Groin Vascular Graft Infection / P. Matić, D. Jocić, S. Tanasković, P. Gajin, D. Nenezić, Đ. Radak // Wounds. ISSN 1044-7946. 26 : 1 (2014) E1–E4.

2015

Anesthetics and Cerebral Protection in Patients Undergoing Carotid Endarterectomy / M. Jović, D. Unić-Stojanović, E. Isenović, R. Manfredi, O. Cekić, N. Ilijevski, S. Babić, Đ. Radak // Journal of Cardiothoracic and Vascular Anesthesia. ISSN 1053-0770. 29 : 1 (2015) 178–184.

doi: <http://dx.doi.org/10.1053/j.jvca.2014.05.019>

Anesthesia for carotid endarterectomy: where do we stand at present? / D. Unić-Stojanović, Đ. Radak, T. Gojković, P. Matić, Lj. Ranković, M. Jović // Signa Vitae. ISSN 1334-5605. 10 : 2 (2015) 22–35.

http://www.signavitae.com/wp-content/uploads/2015/12/Signa-Vitae-%C2%BB-Anesthesia-for-carotid-endarterectomy_-where-do-we-stand-at-present_-%C2%BB-Print.pdf

Benefits and Risk of Endovascular Treatment in Patients with Proximal Vertebral Artery Stenosis / S. Babić, M. Nešković, S. Tanasković, D. Sagić, Ž. Antonić, Đ. Radak // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 49 : 3 (2015) 38–45.

Benefits of L-Arginine on Cardiovascular System / E. Sudar Milovanović, M. Obradović, A. Jovanović, B. Zarić, S. Zafirović, A. Panić, Đ. Radak, E. Isenović // Mini-Reviews in Medicinal Chemistry. ISSN 1389-5575. 16 : 2 (2016) 94–103.

DOI: 10.2174/1389557515666151016125826

Chronic Venous Disease and Comorbidities / P. Matić, S. Jolić, S. Tanasković, I. Soldatović, N. Katsiki, E. Isenović, Đ. Radak // Angiology. ISSN 0003-3197. 66 : 6 (2015) 539–544.

DOI: 10.1177/0003319714541988

Copper and zinc concentrations in atherosclerotic plaque and serum in relation to lipid metabolism in patients with carotid atherosclerosis / N. Tasić, D. Tasić, P. Otasević, M. Veselinović, V. Jakovljević, D. Djurić, Đ. Radak // Vojnosanitetski Pregled. ISSN 0042-8450. 72 : 9 (2015) 801–806.

doi:10.2298/VSP140417074T

Correlation between pulpal and carotid arteries blood flow in two age groups / B. Dželetović, N. Aleksic, Đ. Grga, T. Savic-Stankovic, I. Milanović, Đ. Radak // Serbian Dental Journal. ISSN 0039-1743. 62 : 3 (2015) 130–136.

DOI: 10.1515/sdj-2015-0014

Correlation of carotid artery disease severity and vasomotor response of cerebral blood vessels / I. Krdžić, N. Čovićković-Šternić, N. Katsiki, E. Isenović, Đ. Radak // Angiology. ISSN 0003-3197. 66 : 5 (2015) 481–487.

DOI: 10.1177/0003319714538312

Dijetetski suplementi u ishrani – znanje i stavovi lekara / N. Krcunović, N. Vasiljević, Đ. Radak, M. Maksimović // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 49 : 2 (2015) 29–32.

Effect of Statins on Rates of Long-Term Cardiovascular Events and Restenosis Following Carotid Endarterectomy / V. Athyros, N. Katsiki, A. Karagiannis, Đ. Radak // *Current Vascular Pharmacology*. ISSN 1570-1611. 13 : 2 (2015) 223–225.

DOI: 10.2174/1570161112666141017123000

High sensitivity C-reactive protein and cardiovascular risk prediction / A. Trpković, J. Stanimirović, I. Resanović, P. Otasević, D. Jevremović, Đ. Radak, E. Isenović // *Current Pharmaceutical Analysis*. ISSN 1573-4129. 11 : 1 (2015) 60–65.

DOI: 10.2174/1573412910666140822003911

Hybrid Procedure for a Descending Thoracic and Subclavian Artery Aneurysm in a Patient with Previous Abdominal Aortic Surgery : Case Report / Đ. Radak, S. Tanasković, D. Unić-Stojanović, M. Jović, S. Babić, D. Sagić // *Српски архив за целокупно лекарство*. ISSN 0370-8179. 143 : 7–8 (2015) 464–466.

DOI: 10.2298/SARH1508464R

Hybrid Procedures in Treatment of Peripheral Arterial Disease / M. Matković, V. Joković, N. Ilijevski, Đ. Radak // *Medicinska Istraživanja*. ISSN:0301-0619. 49 : 3 (2015) 34–39.

Intracardiac Extension of the Inferior Vena Cava Leiomyosarcoma with Budd-Chiari Syndrome : Case Report / P. Matić, G. Vučurević, S. Babić, S. Tanasković, B. Ložuk, D. Sagić, Đ. Radak // *Српски архив за целокупно лекарство*. ISSN 0370-8179. 143 : 1–2 (2015) 71–73.

Doi. 10.2298/SARH1502071M

Iron concentrations in atherosclerotic plaque and serum in patients with carotid atherosclerosis / N. Tasić, D. Tasić, M. Veselinović, V. Jakovljević, Đ. Radak // *Acta Physiologica Hungarica*. ISSN 0231-424X. 102 : 2 (2015) 143–150.

DOI: 10.1556/036.102.2015.2.5

Is it Possible That This Patient is Asymptomatic? The Role of Multidetector CT Angiography in Detection of Ulcerated Plaques in Patients with Asymptomatic Carotid Stenosis : Case Report / S. Tanasković, S. Babić, N. Aleksić, P. Matić, P. Gajin, D. Jocić, Đ. Radak // *Српски архив за целокупно лекарство*. ISSN 0370-8179. 143 : 9–10 (2015) 615–618.

Doi: 10.2298/SARH150615T

Oxidative Stress in Pathophysiological Conditions / M. Obradović, N. Bogdanović, Đ. Radak, E. Isenović // *Current Vascular Pharmacology*. ISSN 1570-1611. 13 : 2 (2015) 226–228.

DOI: 10.2174/1570161113999150311153109

Oxidized low-density lipoprotein as a biomarker of cardiovascular diseases / A. Trpković, I. Resanović, J. Stanimirović, Đ. Radak, A. Mousa Shaker, D. Čenić-Milosević, D. Jevremović, E. Isenović // *Critical Reviews in Clinical Laboratory Sciences*. ISSN 1040-8363. 52 : 2 (2015) 70–85.

<http://dx.doi.org/10.3109/10408363.2014.992063>

Pharmaceutical therapy of chronic venous disease / Đ. Radak, V. Sotirović // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 49 : 1 (2015) 33–35.

Quality of life after peripheral bypass surgery : A 1 year follow-up / H. Vlajinac, J. Marinković, S. Tanasković, N. Kocev, Đ. Radak, D. Davidović, M. Maksimović // *Wien Klin Wochenschr*. ISSN 0043-5325. 127 : 5–6 (2015) 210–217.

DOI: 10.1007/s00508-014-0663-9

A rare case of large isolated internal iliac artery aneurysm with ureteral obstruction and hydronephrosis : Compression symptoms are limitation for endovascular procedures / D. Nenezić, S. Tanasković, P. Gajin, N. Ilijevski, A. Novaković, Đ. Radak // Vascular. ISSN 1708-5381. 23 : 2 (2015) 170-175.

doi:10.1177/1708538114533963

Regarding „Significant long-term predictors of reintervention following percutaneous subclavian artery revascularization“ / S. Babić, Đ. Radak // Journal of Vascular Surgery. ISSN 0741-5214. 61 : 6 (2015) 1657.

doi:http://dx.doi.org/10.1016/j.jvs.2014.12.066

The Relationship between Insulin Resistance and Cardiovascular System Disorders / D. Vučević, B. Jorgačević, T. Radosavljević, Đ. Radak // Medicinska Istraživanja. ISSN 0301-0619. 49 : 3 (2015) 5-16.

Re: 'Management of Extracranial Carotid Artery Aneurysm' / Đ. Radak, S. Tanasković // European Journal of Vascular and Endovascular Surgery. ISSN 1078-5884. 51 : 1 (2015) 157.

DOI: http://dx.doi.org/10.1016/j.ejvs.2015.09.029

Risk factors for symptomatic chronic venous disorders : Results from the international Vein Consult Program / Đ. Radak, V. Sotirović // Medicographia. ISSN 0243-3397. 37 : 1 (2015) 85-91.

Surgical treatment of VA stenosis in the endovascular era / S. Babić, Đ. Radak // Journal of Neurosurgery. ISSN 0022-3085. 123 : 6 (2015) 1611.

DOI: 10.3171/2015.4.JNS15360.

Uloga azot-monoksid sintaza u stanjima ishemije mozga tokom karotidne endarterektomije / N. Bogdanović, M. Obradović, N. Jasnić, B. Spremo-Potparević, D. Unić-Stojanović, Đ. Radak, E. R. Isenović // Medicinska istraživanja. ISSN 0301-0619. 49 : 1 (2015) 40-46.

2016

Antiplatelet Therapy in Carotid Artery Stenting and Carotid Endarterectomy in the Asymptomatic Carotid Surgery Trial-2 / A. Huibers, A. Halliday, R. Bulbulia, G. Coppi, G. J. de Borst, on behalf of the ACST-2 Collaborative Group (Đ. Radak) // European Journal of Vascular and Endovascular Surgery. ISSN 1078-5884. 51 : 3 (2016) 336-342.

DOI: http://dx.doi.org/10.1016/j.ejvs.2015.11.002

Bilateral Eagle Syndrome with Associated Internal Carotid Artery Kinking and Significant Stenosis / Đ. Radak, S. Tanasković, V. Kecmanović, S. Babić, P. Popov, P. Gajin // Annals of Vascular Surgery. ISSN 0890-5096. 34 : july (2016) 271.e15-271.e18.

DOI: http://dx.doi.org/10.1016/j.avsg.2016.01.015

Carotid Surgery Today : an Update after 14.000 Carotid Endarterectomy Procedures / Đ. Radak, N. Ilijevski, N. Đukić // Vojnosanitetski Pregled. ISSN 0042-8450. 73 : 5 (2016) 472-479.

DOI: 10.2298/VSP160305060R

Clinical acceptability study of once-daily versus twice-daily micronized purified flavonoid fraction in patients with symptomatic chronic venous disease : a randomized controlled trial / A. Kirienko, Đ. Radak // International angiology. ISSN 0392-9590. 35 : 4 (2016) 399-405.

Controversial question : Can varicose vein surgery prevent extension of venous reflux with time? / Đ. Radak, S. Tanasković // Medicographia. ISSN 0243-3397. 38 : 2 (2016) 195.

Copeptin Levels Do Not Correlate With Cross-Clamping Time in Patients Undergoing Carotid Endarterectomy Under General Anesthesia / Unić D. Stojanović, E. Isenović, M. Jović, V. Maravic-Stojkovic, M. Miljkovic, T. Gojković, B. Milicic, N. Bogdanović, Đ. Radak // *Angiology*. ISSN 0003-3197. 67 : 10 (2016) 951–960.

DOI: 10.1177/0003319716629322

Gender-Specific Association between Angiotensin II Type 2 Receptor-1332 A/G Gene Polymorphism and Advanced Carotid Atherosclerosis / A. Kolaković, A. Stanković, T. Đurić, M. Živković, I. Koncar, L. Davidović, Đ. Radak, D. Alavantić // *Journal of Stroke & Cerebrovascular Diseases*. ISSN 1052-3057. 25 : 7 (2016) 1622–1630.

The impact of Facial Lipofilling on Patient-Perceived Improvement in Facial Appearance and Quality of Life / B. Tepavčević, Đ. Radak, M. Jovanović, S. Radak, D. Kisić Tepavčević // *Facial Plastic Surgery*. ISSN 0736-6825. 32 : 3 (2016) 296–303.

DOI: 10.1055/s-0036-1582233

Influence of CYP2C19*2 Gene Variant on Therapeutic Response During Clopidogrel Treatment in Patients with Carotid Artery Stenosis / D. Bačković, S. Ignjatović, Lj. Rakičević, J. Kusić-Tišma, D. Radojković, B. Čalića, E. Strugarević, Đ. Radak, M. Kovač // *Journal of Medical Biochemistry*. ISSN 1452-8258. 35 : 1 (2016) 26–33.

DOI: 10.1515/jomb-2015-0009

Lifestyle Changes and Medical Therapy in Slowing the Growth of Small Abdominal Aortic Aneurysm / M. Nešković, N. Đukić, S. Tanasković, S. Babić, P. Matić, D. Nenezić, Đ. Radak // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 50 : 1 (2016) 10–14.

The mechanism of procedural stroke following carotid endarterectomy within the Asymptomatic Carotid Surgery Trial 1 (ACST-1) / A. Huibers, G. J. de Borst, Thomas D.J., Moll F.L., R. Bulbulia., A. Halliday, on behalf of ACST-1 Collaborative Group (Radak Đ.) // *Cerebrovascular Diseases*. ISSN 1015-9770. 42 : 3–4 (2016) 178–185.

DOI:10.1159/000444651

Protective Role of Diabetes Mellitus on Abdominal Aortic Aneurysm Pathogenesis : myth or reality? / Đ. Radak, S. Tanasković, N. Katsiki, E. Isenović // *Current Vascular Pharmacology*. ISSN 1570-1611. 14 : 2 (2016) 196–200.

DOI: 10.2174/1570161113666150529125127

Plaque Echolucency and the Risk of Ischaemic Stroke in Patients with Asymptomatic Carotid Stenosis Within the First Asymptomatic Carotid Surgery Trial (ACST-1) / A. Huibers, G. J. de Borst, R. Bulbulia, H. Pan, A. Halliday, on behalf of the ACST-2 Collaborative Group (Radak Đ.) // *European Journal of Vascular and Endovascular Surgery*. ISSN 1078-5884. 51 : 5 (2016) 616–621.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ejvs.2015.11.013>

Re: 'Management of Extracranial Carotid Artery Aneurysm' / Đ. Radak, S. Tanasković // *European Journal of Vascular and Endovascular Surgery*. ISSN 1078-5884. 51 : 1 (2016) 157.

DOI: <http://dx.doi.org/10.1016/j.ejvs.2015.09.029>

Relationship between pain and CEAP C categories of chronic venous disease / Đ. Radak, S. Tanasković, H. Vlajinac, J. Marinković, M. Maksimović // *Angiology*. ISSN 0003-3197. 67 : 7 (2016) 670–675.

DOI: 10.1177/0003319715613179

Rivaroxaban vs Dabigatran : A New Era in Venous Thromboembolism Treatment / Đ. Radak, N. Đukić, M. Nešković, S. Babić, S. Tanasković // *Medicinska istraživanja*. ISSN 0301-0619. 50 : 1 (2016) 14–20.

„Summer Dizziness“ as a Neglected Phenomenon of Antihypertensive Drug Overuse in Patients With Carotid Disease : A Hypothesis / Đ. Radak, S. Tanasković // *Angiology*. ISSN 0003-3197. 67 : 9 (2016) 797-798.

doi: 10.1177/0003319715618482

Treatment of stump complications after above-knee amputation using Negative-pressure Wound Therapy / S. Babić, S. Tanasković, B. Ložuk, D. Samadžić, P. Gajin, Đ. Radak // *Српски архив за целокупно лекарство*. ISSN 0370-8179. 144 : 9-10 (2016) 503-506.

Vocal Cord Paralysis as the First Sign of Spontaneous Carotid Dissection in a Patient With Extracranial Internal Carotid Artery Aneurysm / P. Popov, R. Chapot, S. Tanasković, B. Vekić, V. Sotirović, N. Ilijevski, Đ. Radak // *Vascular and Endovascular Surgery*. 50 : 1 (2016) 52-56.

DOI: 10.1177/1538574415627698

Саопштења на научним скуповима објављена у целини

2012

Mogućnosti torakalne električne bioimpedance u anesteziologiji i intenzivnom lečenju / P. Stevanović, Đ. Radak, S. Babić, G. Vučurević, M. Jović, R. Šćepanović, R. Perunović, D. Stojanović, D. Stevanović, V. Živanović // *Zbornik simpozijuma „Hemodinamski monitoring“*. Godišnji sastanak Udruženja anesteziologa i reanimatologa Republike Srpske, Banja Luka, 06-08. april 2012. Str. 122-133.

2014

Changes of hemodynamic parameters in vertebral arteries in functional test positions in patients with vertebrobasilar insufficiency and cervical spondylosis : Poster Presentation / S. Vasić, J. Kolar, N. Sremčević, Đ. Radak // *International Journal of Stroke*. ISSN 1747-4930. 9 : S3 (2014) 309-310.

Special Issue: 9th World Stroke Congress, 22-25 October 2014, Istanbul, Turkey

DOI: 10.1111/ij.s.12367

2015

Karotidna hirurgija – što jednostavnije to bolje / Đ. Radak // *Dostignuća i kontraverze u vaskularnoj hirurgiji* / [6.] Dani Klinike za vaskularnu i endovaskularnu hirurgiju KCS, Beograd 9. oktobar 2015. ; rukovodioci simpozijuma Živan Maksimović, Lazar Davidović i Nikola Ilić. – Beograd : Medicinski fakultet, Klinika za vaskularnu i endovaskularnu hirurgiju KCS, CIBID, 2015. Str. 11-14.

ISBN 978-86-7117-457-2

Приредила *Кристина Игњатовић Јововић*

НЕБОЈША РАДУНОВИЋ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављене у Годишњаку CXVI за 2009, 2010, стр. 567–604)

Професор Небојша Радуновић је Начелник Одељења за хуману репродукцију Института за гинекологију и акушерство Клиничког центра Србије. Од 2001. до 2011. године је био шеф катедре за последипломске студије из хумане репродукције, као и руководиолац наставе на енглеском језику за гинекологију и акушерство на Медицинском факултету у Београду. Од 2011. године шеф је катедре за гинекологију и акушерство. Од 2005. до 2009. године био је председник Стручног већа за медицинске науке Универзитета у Београду и председник Националне комисије за перинаталну медицину Министарства здравља Републике Србије.

Др Радуновић одржава интензивне контакте са установама у којима је боравио и без прекида учествује у мањим заједничким међународним пројектима омогућавајући тако даље усавршавање својим сарадницима у врхунским међународним центрима: *Kings Kolege School of Medicine* у Лондону – проф. др К. Nicolaides, *Hopital Cochain* у *Port Royal*-у – проф. др Hanrion и *Hopital Necker* – проф. др Y. Dumez у Паризу, *Icahn School of Medicine at Mount Sinai* у Њујорку – проф. др R. Berkowitz и *Yale University School of Medicine* у Њу Хејвену (New Haven) – проф. др J. C. Lockwood. Активан је у раду Удружења за Хуману репродукцију, под чијим окриљем се сваке године одржавају курсеви из хумане репродукције и ембриологије са учешћем међународних предавача. Као резултат развијене међународне сарадње на његов позив бројни предавачи из европских центара (Париз, Лондон, Брисел, Атина, Солун, Истанбул, Рим, Фиренца) и САД одржали су уводна предавања у САНУ а неколико њих је промовисано за гостујуће професоре МФ у Београду.

До сада је био ментор 21 докторске дисертације (коментор у 5) и ментор 12 магистарских теза као и 8 субспецијализација из области перинаталне медицине и хумане репродукције. Већина кандидата који су докторирали или магистрирали под руководством Небојше Радуновића препознати су стручњаци у тим областима. Такође, академик Радуновић је написао уџбенике и помоћне уџбенике за све области којима се бави и тиме омогућио едукацију младих на матерњем језику.

Др Радуновић је од 1986. до 2015. године као главни истраживач водио 6 националних пројекта финансираних из средстава Републичке заједнице за науку СР Србије. Пети у том низу пројекта је започет 2010. године, а финансиран је средствима Републичке заједнице за науку СР Србије - Изучавање пато-физиолошких процеса код

ембриона и фетуса у трудноћама насталим асистираном репродукцијом и усавршавање поступака за њихово правовремено откривање (175064). Од 2010. године у оквиру САНУ води истраживачки пројекат Изучавање фетоплацентног развоја у трудноћи насталој асистираном репродукцијом.

У оквиру професионалних активности др Радуновић је члан уредништва међународних часописа: Gynecology Obstetrics & Reproductive medicine GORM, Анкара, Турска, Acta Medica Saliniana, Босна и Херцеговина, Члан уредништва националног часописа Српски Архив. Уз то је и стални уредник едиције Новине у перинаталној медицини, и едиције Хумана репродукција.

Оснивач је и почасни председник Удружења за перинаталну медицину југоисточне Европе Founding Fellow SEESPM. Председник је националног удружења за Перинаталну медицину Србије, националног удружења за Хуману репродукцију и председник међународног удружења Mediteranean Association for Ultrasound in Obstetrics and Gynecology. Почасни члан је у националним удружењима за перинаталну медицину Грчке, Турске, Румуније и Македоније, члан борда удружења European Society of Human Reproduction (ESHRE) и члан борда светског удружења Foetus as a Patient. Члан је Светске асоцијације за перинаталну медицину и Европске асоцијације за перинаталну медицину. Ванредни је члан медицинске академије Српског лекарског друштва од 2004. године и редовни члан Светске академије наука и уметности од 2005. године.

Др Небојша Радуновић је више од 70 пута позван да држи предавања и курсеве на универзитетима у свету (САД, Јапан, Русија, Турска, Грчка, Румунија, Италија, Француска, Алжир, Тунис, Мароко, Хрватска, Босна и Херцеговина, Македонија) и одржао је предавања по позиву на 75 међународних састанака из области перинаталне медицине, ултразвучне дијагностике, хумане репродукције и инфертилитета. Организатор је 7 националних конгреса Перинаталне медицине и једног међународног конгреса MED-UOG – Mediterranean Association for Ultrasound in Obstetrics and Gynecology.

За резултате у научном раду у области перинаталне медицине и хумане репродукције добио је више националних и интернационалних признања, међу којима се истичу престижне интернационалне медаље „William Lily“ коју је добио 2014. године и „Saban Sifai“ коју је добио 2011. године, као и национална медаља „Никола Хаџи-Николић“ Српског лекарског друштва, коју је добио 2014. године.

Увођењем сопствене технике интраутерусних трансфузија фетусу знатно је повећана успешност лечења фетусних анемија, чиме је академик Радуновић стекао велики углед у целом свету. Резултати које је постигао су препознати од колега, па је позиван за аутора у бројним глављима међународних енциклопедија и приручника, у којима се разматрају проблеми пренаталне и перинаталне медицине, као и хумане репродукције и инфертилитета.

За редовног члана САНУ је изабран 5. новембра 2015. године.

Објављени радови

Поглавља и прилози у књигама

2010

Ћелија i njena okolina : kako ih „vidimo“ / Lela Šurlan, N. Radunović, Vesna Stanković // Imidžing u humanoј reprodukciji / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2010. Str. 13–19.

Embrioskopija : IVF embrion pod stalnim nadzorom / N. Radunović, Lela Šurlan, Vesna Stanković // Imidžing u humanoј reprodukciji / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2010. Str. 146–151.

Imidžing – bezbrojne tehnike i stvarna svrha / N. Radunović // Imidžing u humanoј reprodukciji / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2010. Str. 11–12.

Nivo leptina u serumu i folikularnoj tečnosti kao mogući prognostički marker in vitro fertilizacije / Tatjana Tošić, Slobodanka Đukić, N. Radunović // Imidžing u humanoј reprodukciji / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2010. Str. 169–170.

Sonografija u tretmanu infertiliteta / N. Radunović // Imidžing u humanoј reprodukciji / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2010. Str. 53–72.

2011

Антикоагулантна терапија код трудница са срчаним обољењима / Н. Радуновић, Љиљана Гојковић-Букарица, Игор Пилић, С. Лазаревић, Владимир Кањух // Будућност кардиоваскуларне терапије : зборник радова / 3. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ и Српског фармаколошког друштва, Београд, 4. април 2011 ; Владимир Кањух, Љиљана Гојковић-Букарица, ур. Београд : Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ : Српско фармаколошко друштво, 2011. Стр. 33–36.
ISBN 978-86-87907-08-9

Da li sastojci folikularne tečnosti ukazuju na kvalitet jajne ćelije i kvalitet embriona = Follicular Fluid – Predictor of the Embryo Quality? / Jelena Stojnić, N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Str. 23–40.

Dijabetička ketoacidoza / Nenad Šulović, N. Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2011. Str. 152–154.

Empty follicle syndrome – unusual entity / Tatjana Tošić, N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Str. 99–121.

Текст на српском језику.

Endometrijalni ciklus / Zoran Vilendečić, N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Str. 65–68.

Folikulogeneza – mesto ranih nepovoljnosti / Tatjana Tošić, N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Str. 47–51.

Herpesna infekcija i Varicella zoster / Dušan Vukolić, N. Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2011. Str. 131–133.

Imunološki hidrops fetusa – urgentno stanje / N. Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2011. Str. 159–163.

Intra-amnijalna infekcija / Dušan Vukolić, N. Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos, 2011. Str. 129–130.

Izjednačen sistem procene embriona / Lela Šurlan, Aleksandar Krstić, Biljana Macanović, Sanja Vuletić, Vesna Stanković, N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Str. 123–125.

Кардиоваскуларна дејства резвератрола / Љиљана Букарица, Владимир Кањух, С. Јовић, Ј. Цвејић, А. Петровић, Драгана Протић, Радмила Новаковић, С. Лазаревић, Н.

Радуновић // Будућност кардиоваскуларне терапије : зборник радова / 3. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ и Српског фармаколошког друштва Будућност кардиоваскуларне терапије, Београд, 4. април 2011 ; Владимир Кањух, Љиљана Гојковић-Букарица, ур. Београд : Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ : Српско фармаколошко друштво, 2011. Стр. 37-41.

ISBN 978-86-87907-08-9

Mehanizmi feto maternalne razmene / N. Radunović, Ljubinka Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Београд : Novi Astakos, 2011. Стр. 27–34.

Molekularni uticaj progesterona na implantaciju u endometriјumu, uspostavljanje i održavanje trudnoće / N. Radunović, Olivera Kontić-Vučinić, Nenad Šulović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Београд : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Стр. 233–239.

Omics – veza između sistemske „HD“ biologije i perinatologije / Lela Šurlan, N. Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Београд : Novi Astakos, 2011. Стр. 11–14.

Osnovi urgentne perinatologije : uvod / N. Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Београд : Novi Astakos, 2011. Стр. 9–10.

Plućna embolija / Nenad Šulović, N. Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Београд : Novi Astakos, 2011. Стр. 150–151.

Sex cross-talk : Nastanak i opstanak polnosti / Lela Šurlan, Aleksandra Korać, N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Београд : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Стр. 11–18.

Uticaj metaboličkog okruženja na kvalitet oocita / embriona = Follicular fluid from single biochemical markers to metabolomics / N. Radunović, Tatjana Tošić // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Београд : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Стр. 41–46.

Strategija za kontrolisanu ovarijalnu hiperstimulaciju pre in vitro fertilizacije / Jelena Micić, Aleksandar Ljubić, N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Београд : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Стр. 85–92.

Voda i elektroliti / N. Radunović, Ljubinka Radunović // Urgentna stanja u perinatalnoj medicini [= Urgency in Perinatal Medicine] / N. Radunović, ur. Београд : Novi Astakos, 2011. Стр. 20–26.

Volume Sonography – Basic Principles / N. Radunović // Ultrasound in obstetrics and gynecology : what is new? / N. Radunović, ed. Belgrade : Novi Astakos, 2011. Стр. 15–26.

Volume Sonography and fetal cardiovascular system / N. Radunović // Ultrasound in obstetrics and gynecology : what is new? / N. Radunović, ed. Belgrade : Novi Astakos, 2011. Стр. 171–182.

What is role of motile sperm organelle morphology examination? / N. Radunović // Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Београд : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Стр. 59–64.

Značaj analize rezultata vantelesne oplodnje / Vesna Stanković, Lela Šurlan, N. Radunović, Ivan Tulić, Aleksandar Ljubić, S. Vidaković, Svetlana Spremović, Jelena Stojnić, Jelena Micić

// Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. Str. 207-208.

2012

Alfa fetoprotein kao biomarker i prediktor nepovoljnih perinatalnih ishoda sa osvrtom na literaturu / Milena Šterić, N. Radunović // Imaging i biomarkeri : perspektive i očekivanja / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 211-212.

Biohemijski markeri pretermanskog porođaja / Nenad Šulović, N. Radunović // Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. Str. 51-57.

Biologija ekstraćelijskog matriksa i prevremeni porođaj / N. Radunović, Tatjana Tošić // Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. Str. 34-50.

Biomarkeri – od moćnih alatni do blasta – kako naći pravu meru? / Lela Šurlan, N. Radunović // Imaging i biomarkeri : perspektive i očekivanja / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 16-19.

Dokazana vrednost posteljice u teoriji genomskog imprintinga / D. Lončar, N. Radunović // Epigenetske kontraverze humane reprodukcije : povratak u budućnost / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2012. Str. 32-37.

Embrioskop – novo sredstvo u asistiranoj reprodukciji / N. Radunović // Novine u humanoј reprodukciji : gde smo danas? / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 80-82.

Endokrini i parakrini mehanizmi humane placente i fetalnih membrane u prevremenom porođaju / N. Radunović, Tatjana Tošić // Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. Str. 65-68.

Epigenetika i asistirane reproduktivne tehnologije – od nepoznavanja do dijaloga / N. Radunović, Lela Šurlan // Epigenetske kontraverze humane reprodukcije : povratak u budućnost / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2012. Str. 9-15.

The Evidence value of the placenta in the genomic imprinting theory / D. Lončar, N. Radunović // Epigenetske kontraverze humane reprodukcije : povratak u budućnost / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2012. Str. 32-37.

Farmakoterapija prevremenog porođaja / K. Ilić, I. Maćenovski, N. Radunović, Tatjana Tošić // Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. Str. 149-160.

Фармакотерапија трудноћом изазване хипертензије / Н. Радуновић, Владимир Кањух, Љиљана Гојковић-Букарица, О. Контић // Како бити успешнији у фармакотерапији кардиоваскуларних обољења? : зборник радова / 4. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ у сарадњи са Српским фармаколошким друштвом и Удружењем коронарних јединица Србије, Београд, 9. април 2012. ; Владимир Кањух, Љиљана Гојковић Букарица, Зорана Васиљевић Покрајчић, ур. Београд : Интегра : Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ : Српско фармаколошко друштво : Удружење коронарних јединица Србије, 2012. Стр. 89-99.

Hematološki poremećaji tokom intrauterusnog razvoja / N. Radunović // Humana reprodukcija : izabrana poglavlja: bazična medicina, ginekologija, perinatologija / N. Radunović, ur. Beograd : Medicinski fakultet Univerziteta, 2013. Str. 501–513.

Imunološki poremećaji tokom intrauterusnog razvoja / N. Radunović // Humana reprodukcija : izabrana poglavlja: bazična medicina, ginekologija, perinatologija / N. Radunović, ur. Beograd : Medicinski fakultet Univerziteta, 2013. Str. 514–520.

Invazivne dijagnostičke metode u fetalnoj medicini / N. Radunović // Humana reprodukcija : izabrana poglavlja: bazična medicina, ginekologija, perinatologija / N. Radunović, ur. Beograd : Medicinski fakultet Univerziteta, 2013. Str. 485–491.

Klinički značaj funkcionalnih i endometriotičnih cisti kod pacijenata uključenih u postupke asistirane fertilizacije / Z. Vilendić, N. Radunović // Novine u humanoј reprodukciji : gde smo danas? / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 121–125.

Нежељена дејства кардиоваскуларних лекова / Љиљана Гојковић-Букарица, Владимир Кањух, Нинослав Радовановић, Н. Радуновић // Како бити успешнији у фармакотерапији кардиоваскуларних обољења? : зборник радова / 4. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ у сарадњи са Српским фармаколошким друштвом и Удружењем коронарних јединица Србије, Београд, 9. април 2012. ; Владимир Кањух, Љиљана Гојковић Букарица, Зорана Васиљевић Покрајчић, ур. Београд : Интегра : Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ : Српско фармаколошко друштво : Удружење коронарних јединица Србије, 2012. Стр. 15–19.

Od normogeneze do onkogeneze i natrag : gde su okviri i granice? / Lela Šurlan, N. Radunović // Novine u humanoј reprodukciji : gde smo danas? / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 63–68.

Patofiziološki mehanizmi prevremenog porođaja / N. Radunović, Nenad Šulović // Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. Str. 16–18.

Posteljica iz programa asistirane reprodukcije / D. Lončar, N. Radunović // Novine u humanoј reprodukciji : gde smo danas? / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 158–162.

Predikcija prematuriteta kod blizanačkih trudnoća nastalih postupkom vantelesne oplodnje – da li biomarkeri imaju značaj? / Jelena Micić, L. Tulić, J. Dotlić, J. Antonijević, Lela Šurlan, Vesna Stanković, N. Radunović // Imaging i biomarkeri : perspektive i očekivanja / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 204–206.

Programiranje miometriјuma – novi concept funkcionisanja miometriјuma u trudnoći / Zoran Vilendečić, Milena Šterić, N. Radunović // Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. Str. 27–33.

Sono embriologija – prvih deset nedelja gestacije / N. Radunović // Imaging i biomarkeri : perspektive i očekivanja / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. Str. 11–15.

Uloga grlića materice u nastanku prevremenog porođaja / N. Radunović, Milena Šterić // Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. Str. 19–26.

2014

Biološki činioci koji utiču na krajnji ishod ART-a / N. Radunović, Tatjana Tošić // *Od gameta do fetusa* / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2014. Str. 14–17.

Osnovi sonoembriologije – ultrazvučni pregled tokom prvih 10 nedelja gestacije / N. Radunović // *Sonografija u perinatalnoj medicini* / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2015. Str. 9–14.

2015

Sonografija uloga u asistiranju reprodukciji / N. Radunović, Tatjana Tošić // *Implantacija embriona : molekularni, ćelijski i klinički značaj* / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2015. Str. 55–60.

Osnovi prenatalne medikamentozne terapije / N. Radunović // *Perinatološki nadzor „od embriona do novorođenčeta“* / N. Radunović, ur. Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2015. Str. 108–112.

Радови објављени у домаћим и страним часописима

2008

Heterotopic pregnancy / Srboľjub Milićević, Zoran Vilendečić, Milan Dokić, N. Radunović, S. Stamenović, Aleksandar Stanković, Aleksandar Ljubić // *Journal of obstetrics and gynaecology*. ISSN 0144-3615. 28 : 4 (2008) 458–459.

The role of antioxidant vitamins in hypertensive disorders of pregnancy / Olivera Kontić-Vučinić, Milan Terzić, N. Radunović // *Journal of perinatal medicine*. ISSN 0300-5577. 36 : 4 (2008) 282–290.

Two cases of immature teratoma with positive reproductive outcomes / Srboľjub Milićević, Rajka Argirović, N. Radunović, Zoran Vilendečić, Darko Plečaš, Miroslava Pervulov, Ljiljana Mirković, Milica Berisavac, Vladan Bošković // *European journal of gynaecological oncology*. ISSN 0392-2936. 29 : 2 (2008) 186–187.

2009

Altered response of human umbilical artery to 5-HT in gestational diabetic pregnancy / Miroslav Radenković, N. Radunović, Paja Momčilov, Leposava Grbović // *Pharmacological Reports*. ISSN 1734-1140. 61 : 3 (2009) 520–528.

Assisted reproductive technology and intrauterine inseminations in Europe, 2005 : results generated from European registers by ESHRE : ESHRE. The European IVF Monitoring Programme (EIM), for the European Society of Human Reproduction and Embryology (ESHRE) / Andersen A. Nyboe, V. Goossens, S. Bhattacharya, A. P. Ferraretti, M. S. Kupka, J. de Mouzon, K. G. Nygren, O. Glazheni, M. Candeur, S. Kyurkchiev, B. Radaković, K. Rezabek, K. Erb, A. Tiitinen, T. Shojaei, K. Bühler, B. Tarlatzis, J. Urbancsek, H. Bjorgvinsson, E. Mocanu, G. Scaravelli, V. Lejins, Z. Gudleviciene, S. Lazarevski, T. M. Simić, C. Lambalk, J. t. Hazekamp, W. Kuczyński, C. Calhaz-Jorge, V. Korsak, N. Radunović, L. Marsik, T. Tomaževic, J. Hernandez, P. O. Karlstrom, M. Weder, M. Isikoglu, V. Veselovsky, R. Baranowski // *Human Reproduction*. ISSN 0268-1161. 24 : 6 (2009) 1267–1287.

Intramuscular fetal corticosteroid therapy : short-term effects on the fetus // Ivana Babović, Snežana Plešinac, Jasna Opalić, V. Devrnja, I. Pavlović, Zorana Radojičić, Darko Plečaš, Nebojša Radunović, Aleksandar Ljubić // *Fetal diagnosis and therapy*. ISSN 1015-3837. 25 : 1 (2009) 98–101.

Intramuscular fetal corticosteroid therapy : short-term effect on maternal-fetal Doppler velocimetry / Ivana Babović, Snežana Plešinac, Jasna Opalić, Igor Pilić, Zoran Radjojičić, N. Radunović, Aleksandar Ljubić // Clinical and experimental obstetrics & gynecology. ISSN 0390-6663. 36 : 4 (2009) 248-250.

Krioprezervacija gameta, ovarijalnog i testikularnog tkiva i embriona / Lela Šurlan, N. Radunović // Acta Clinica. ISSN 1451-1134. 9 : 3 (2009) 235-254.

Kvantitativna analiza lamelarnih tela u plodovoj vodi kao pokazatelj zrelosti pluća fetusa = Quantitative analysis of lamellar bodies in amniotic fluid as fetal pulmonary maturity indicator / Vesna Ljubić, N. Radunović, Aleksandar Stefanović, Jasna Opalić // Vojnosanitetski pregled. ISSN 0042-8450. 66 : 2 (2010) 113-115.

Osnove lečenja neplodnosti / N. Radunović // Acta Clinica. ISSN 1451-1134. 9 : 3 (2009) 13-42.

2010

Could sonographic evaluation of the yolk sac in early In vitro pregnancy predict development of some medical disorders during pregnancy / M. Marjanović-Cvjetičanin, N. Radunović // Journal of Maternal-Fetal and Neonatal Medicine. ISSN 1476-7058. 23 : 1 (2010) 437-438.

Invasive diagnostic procedures and fetal pain / N. Radunović // Journal of Maternal-Fetal and Neonatal Medicine. ISSN 1476-7058. 23 : 1 (2010) 629-630.

Ultrasound measurement of amniotic cavity surface in the first trimester as an indicator of the final outcome of pregnancy // Z. Popivoda, N. Radunović, D. Kljakić, G. Globarević, D. Radonjić, S. Raicević // Journal of Maternal-Fetal and Neonatal Medicine. ISSN 1476-7058. 23 : 1 (2010) 555-556.

2011

The Effect of Resveratrol on the Human Umbilical Vein Without Endothelium / Dragana Protić, Radmila Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, Ljiljana Gojković-Bukarica // Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology. ISSN 1742-7843. 109 (2011) 102.

Expression of progenitor markers in correlation with NCAM in human fetal kidney / S. Z. Čirović, J. Z. Marković-Lipkovski, G. Mueller, S. B. Tatic, D. Dundžerović, N. Radunović, C. Mueller // Virchows Archiv. ISSN 0945-6317. 459 (2011) S258-S258.

Ghid de management al nașterii spontane premature : Identificarea nașterii spontane premature, diagnosticul rupturii premature de membrane înainte de termen și mijloace preventive pentru nașterea prematură / Gian Carlo Di Renzo, Lluís Cabero Roura, Fabio Facchinetti, European Association of Perinatal Medicine-study group on „Preterm Birth”: Aris Antsaklis, Gregor Breborowicz, Eduard Gratacos, Peter Husslein, Ronnie Lamont, Anton Mikhailov, Nuno Montenegro, N. Radunović, Mike Robson, Stephen C. Robson, Cihat Sen, Andrew Shennan, Florin Stamatian, Yves Ville // Obstetrica și Ginecologie. ISSN: 1220-5532. 59 : 1 (2011) 1-10.

Guidelines for the management of spontaneous preterm labor: identification of spontaneous preterm labor, diagnosis of preterm premature rupture of membranes, and preventive tools for preterm birth / Gian Carlo Di Renzo, Lluís Cabero Roura, Fabio Facchinetti, Aris Antsaklis, Gregor Breborowicz, Eduard Gratacos, Peter Husslein, Ronnie Lamont, Anton Mikhailov, Nuno Montenegro, N. Radunović, Mike Robson, Stephen C. Robson, Cihat Sen, Andrew Shennan, Florin Stamatian, Yves Ville // Journal of Maternal-Fetal and Neonatal Medicine. ISSN 1476-7058. 24 : 5 (2011) 659-667.

Resveratrol Relaxes Smooth Muscles of Rat Uterus / Radmila Novaković, Dragana Protić, N. Radunović, Helmut Heinle, Jelena Cvejić, Ljiljana Gojković-Bukarica // Basic & Clinical Pharmacology & Toxicology. ISSN 1742-7843. 109 (2011) 104–105.

2012

Fetal free thyroxine concentrations in pregnant women with autoimmune thyroid disease / Svetlana Spremović-Radenović, A. Gudovic, G. Lazovic, J. Marinkovic, N. Radunović, Aleksandar Ljubić // Journal of Clinical Endocrinology and Metabolism. ISSN 0021-972X. 97 : 11 (2012) 4014–4021.

Guidelines for the management of spontaneous preterm labor : Identification of spontaneous preterm labor, diagnosis of preterm premature rupture of membranes, and preventive tools for preterm birth / Gian Carlo Di Renzo, Lluís Cabero Roura, Fabio Facchinetti, Aris Antsaklis, Gregor Breborowicz, Eduard Gratacos, Peter Husslein, Ronnie Lamont, Anton Mikhailov, Nuno Montenegro, N. Radunović, Mike Robson, Stephen C. Robson, Cihat Sen, Andrew Shennan, Florin Stamatian, Yves Ville // Archives of Perinatal Medicine. ISSN 1505-0580. 18 : 4 (2012) 187–199.

Online ISSN 1505-0610

NCAM polysialylation as potential initiator of differentiation and proliferation of renal progenitors in human fetal tissue / S. Ćirović, J. Tadić, N. Radunović, C. Mueller, G. Mueller, J. Markovic-Lipkovski // Virchows Archiv. ISSN 0945-6317. 461 : 1 (2012) S216–S217.

2013

Assisted reproductive technology in Europe, 2009 : Results generated from European registers by ESHRE / A. P. Ferraretti, V. Goossens, M. Kupka, S. Bhattacharya, J. De Mouzon, J. A. Castilla, K. Erb, V. Korsak, A. Nyboe Andersen, H. Strohmer, K. Bogaerts, S. Kyurkchiev, H. Vrcic, M. Pelekanos, K. Rezabek, K. Erb, M. Gissler, D. Royere, K. Bühler, B. C. Tarlatzis, G. Kosztolanyi, H. Bjorgvinsson, E. Mocanu, G. Scaravelli, V. Lokshin, M. Aarås, Z. Gudleviciene, S. Lazarevski, V. Moshin, T. M. Simić, J. T. Hazekamp, R. Kurazawa, C. Calhaz-Jorge, I. Rugescu, V. Korsak, N. Radunović, T. Tomazevic, J. H. Hernandez, P.-O. Karlström, M. Weder, C. Lambalk, V. Veselovsky, R. Baranowski // Human Reproduction. ISSN 0268-1161. 28 : 9 (2013) 2318–2331.

The effect of resveratrol on contractility of non-pregnant rat uterus: the contribution of K(+) channels / Radmila Novaković, Bojana Ilić, Bojana Beleslin-Čokić, N. Radunović, Helmut Heinle, R. Šćepanović, Ljiljana Gojković-Bukarica // Journal of physiology and pharmacology. ISSN 0867-5910. 64 : 6 (2013) 795–805.

Perinatal outcome of singleton pregnancies following in vitro fertilization / Jelena Stojnić, N. Radunović, K. Jeremić, B. Kastratović Kotlica, M. Mitrovic, I. Tulic // Clinical and Experimental Obstetrics and Gynecology. ISSN 0390-6663. 40 : 2 (2013) 277–283.

2014

The different effects of resveratrol and naringenin on isolated human umbilical vein : the role of ATP-sensitive K+ channels / Dragana Protić, Bojana Beleslin-Čokić, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, R. Šćepanović, Ljiljana Gojković-Bukarica // Phytotherapy research. ISSN 1099-1573. 28 : 9 (2014) 1412–1418.

doi:10.1002/ptr.5145.

Fetal and maternal plasma homocysteine levels during the second half of uncomplicated pregnancy / N. Radunović, Charles J. Lockwood, Olivera Stanojlović, Milena Šterić, Olivera Kontić-Vučinić, Nenad Šulović, Dragan Hmčić, William E. Ackerman // Journal of Maternal-Fetal and Neonatal Medicine. ISSN 1476-7058. 28 : 11 (2014) 1–6.

<http://dx.doi.org/10.3109/14767058.2014.951626>

Pregnancy and delivery after vesico ileocystoplasty / Olivera Vučinić, G. Kovacevic, N. Sulovic, Ljudmila Kovačević-Vukolić, Dušan Vukolić, N. Radunović // *Clinical and experimental obstetrics & gynecology*. ISSN 0390-6663. 41 : 6 (2014) 727-729.

2015

Effects of the polyphenol resveratrol on contractility of human term pregnant myometrium / Radmila Novaković, N. Radunović, J. Marković-Lipkovski, S. Čirović, Bojana Beleslin-Čokić, Bojana Ilić, B. Ivković, Helmut Heinle, L. Živanović, Ljiljana Gojković-Bukarica // *Molecular Human Reproduction*. ISSN 1360-9947. 21 : 6 (2015) 545-551.

Fetal and maternal plasma homocysteine levels during the second half of uncomplicated pregnancy / N. Radunović, Charles J. Lockwood, Olivera Stanojlović, Milena Sterić, Olivera Kontić-Vučinić, Nenad Sulović, Dragan Hrnčić, William E. Ackerman // *Journal of Maternal-Fetal and Neonatal Medicine*. ISSN 1476-7058. 28 : 14 (2015) 1244-1249.

Лош одговор на подстицање овулације током поступка вантелесне оплодње [=Poor ovarian response to stimulation for in vitro fertilization] / Светлана Спремовић-Раденовић, Јован Била, Александра Гудовић, Снежана Видаковић, Милан Докић, Н. Радуновић // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 143 : 5/6 (2015) 354-361.

Maternal hemodynamic influence on uteroplacental oxygen distribution during cesarean section / J. Tomanović Koković, N. Radunović, D. Filimonović, L. Nejković, L. Arsenijević, L. J. Mirković, V. Koković // *Clinical and Experimental Obstetrics and Gynecology*. ISSN 0390-6663. 42 : 5 (2015) 610-613.

Middle cerebral artery Doppler in prediction degree of fetal anemia and the best timing for the second intrauterine intravascular transfusion in red cell alloimmune disease / I. Babović, S. Plešinac, Z. Radojičić, O. Antonović, R. Sparić, D. Plečas, N. Radunović // *Clinical and Experimental Obstetrics and Gynecology*. ISSN 0390-6663. 42 : 6 (2015) 792-796.

The Role of Potassium Channels in the Vasodilatation Induced by Resveratrol and Naringenin in Isolated Human Umbilical Vein / Dragana Protić, N. Radunović, Svetlana Spremović-Radenović, V. Živanović, Helmut Heinle, A. Petrović, Ljiljana Gojković-Bukarica // *Drug Development Research*. ISSN 0272-4391. 76 : 1 (2015) 17-23.

doi: 10.1002/ddr.21236

2016

Assisted reproductive technology in Europe, 2012: Results generated from European registers by ESHRE / C. Calhaz-Jorge, C. De Geyter, M. S. Kupka, J. De Mouzon, K. Erb, E. Mocanu, T. Motrenko, G. Scaravelli, C. Wyns, V. Goossens, O. Gliozheni, H. Strohmer, E. Petrovskaya, O. Tishkevich, C. Wyns, K. Bogaerts, I. Antonova, H. Vrcic, D. Ljiljak, K. Rezabek, J. Markova, J. Lemmen, K. Erb, D. Söritsa, M. Gissler, A. Tiitinen, D. Royere, A. Tandler-Schneider, M. Uszkoriet, D. Loutradis, B. C. Tarlatzis, J. Urbancsek, G. Kosztolanyi, H. Bjorgvinsson, E. Mocanu, G. Scaravelli, V. Lokshin, V. Ravil, Z. Gudleviciene, G. B. Lopes, V. Moshin, T. M. Simic, D. Vukicevic, L. B. Romundstad, R. Kurzawa, C. Calhaz-Jorge, A. R. Laranjeira, I. Rugescu, B. Doroftei, V. Korsak, N. Radunović, S. N. Tabs, T. Tomazevic, I. Virant-Klun, J. H. Hernandez, J. Antonio Castilla Alcalá, C. Bergh, M. Weder, C. De Geyter, J. M. J. Smeenk, M. Gryshchenko, R. Baranowski // *Human Reproduction*. ISSN 0268-1161. 31 : 8 (2016) 1638-1652.

Радови представљени на домаћим и међународним научним скуповима

2009

Koji vam je procenat? : Upotreba i razumevanje IVF statistike / Lela Šurlan, Vesna Stan-ković, Ivan Tulić, N. Radunović [: usmeno saopštenje] // *Novosti u humanoј reprodukciji*

2009. / 4. Simpozijum sa međunarodnom učešćem, Beograd, Hotel Continental, 27–28. novembar 2009. [: zbornik apstrakata] ; N. Radunović, Aleksandar Ljubić, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2009. Str. 46–47.

Prenatalno (fetalno) poreklo infertiliteta [: saopštenje po pozivu] / N. Radunović // Novosti u humanoј reprodukciji 2009. / 4. Simpozijum sa međunarodnom učešćem, Beograd, Hotel Continental, 27–28. novembar 2009. [: zbornik apstrakata] ; N. Radunović, Aleksandar Ljubić, ur. Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2009. Str. 13–14.

2011

Антикоагулантна терапија код трудница са срчаним обољењем / Н. Радуновић, Љиљана Гојковић-Букарица, Игор Пилић, С. Лазаревић, Владимир Кањух // Будућност кардиоваскуларне терапије : зборник радова / 3. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ и Српског фармаколошког друштва Будућност кардиоваскуларне терапије, Београд, 4. Април 2011 ; Владимир Кањух, Љиљана Гојковић-Букарица, ур. Београд : Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ : Српско фармаколошко друштво, 2011. Стр. 33–35.

ISBN 978-86-87907-08-9

Dejstvo rezveratrola na humanu umbilikalnu venu = Cardiovascular effects of novel propafenone analogs / Dragana Protić, Radmila Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, Ljiljana Gojković-Bukarica, Vladimir Kanjuh // Abstracts der wissenschaftlichen Beiträge zur 25. Jahrestagung der Deutschen Gesellschaft für Arterioskleroseforschung e.V. vom 24–26. März 2011 im Heinrich-Fabry-Institut in Blaubeuren. Kreislaferkrankungen in Klinik und Praxis. Perfusion (Offizielles Organ der Deutschen Gesellschaft für Arterioskleroseforschung). pp. 121.

Кардиоваскуларна дејства резвератрола / Љиљана Гојковић-Букарица, Владимир Кањух, С. Јовић, Ј. Цвејић, А. Петровић, Драгана Протић, Радмила Новаковић, С. Лазаревић, Н. Радуновић // Будућност кардиоваскуларне терапије : зборник радова / 3. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ и Српског фармаколошког друштва Будућност кардиоваскуларне терапије, Београд, 4. Април 2011 ; Владимир Кањух, Љиљана Гојковић-Букарица, ур. Београд : Одбор за кардиоваскуларну патологију САНУ : Српско фармаколошко друштво, 2011. Стр. 37–41.

ISBN 978-86-87907-08-9

Patologija koronarne aterotromboze (Definicija, etiopatogeneza, značaj i holistički pristup) / Vladimir Kanjuh, S. Lastić Maletić, Miodrag Ostojić, Nebojša Lalić, N. Radunović // Publikacija III međunarodne letnje škole Evropskog centra za mir i razvoj Univerziteta za mir Ujedinjenih Nacija o kardiovaskularnim bolestima. Miločer, 27. jun – 1. jul 2011. (poseban separat, str. 1-7) i CD referata II internacionalnog kongresa Privatne lekarske prakse Srbije, Beograd, 4. oktobar 2011. Str. 292–294.

Potassium channels are involved in the vasodilatation of human umbilical vein by resveratrol / Dragana Protić, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Vladimir Kanjuh, Helmut Heinle, Ljiljana Gojković-Bukarica // Atherosclerosis Supplements. 12 : 1 (2011) 143, Abstract 680.

Садржи апстракт радова представљених на: 79th European Atherosclerosis Society Congress: „EAS 2011, Gothenburg“. Доступно на: <http://www.atherosclerosis-supplements.com/>

Rezveratrol relaksira glatke mišiće uterusa pacova / Radmila Novaković, Dragana Protić, N. Radunović, Helmut Heinle, Ljiljana Gojković-Bukarica, Vladimir Kanjuh // Zbornik sažetaka radova / 13. Kongres farmakologa [i] 3. Kongres kliničke farmakologije Srbije sa međunarodnim učešćem, Palić, 5–8. oktobar 2011. [S. l. : s. n., s. a.] Str. 125.

Електронско издање, CD-ROM.

2012

The effect of resveratrol and naringenin on the human umbilical vein without endothelium / Dragana Protić, Radmila Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, Vladimir Kanjuh, Ljiljana Gojković-Bukarica // 80th European Atherosclerosis Society Congress ; Milan, 25–28.05. 2012.

The effect of resevratrol on the human umbilical vein / Dragana Protić, Radmila Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, Vladimir Kanjuh, N. Radunović, A. Lazarević, Helmut Heinle, Ljiljana Gojković-Bukarica // Zbornik radova i sažetaka / III kongres kardiologa Republike Srpske sa međunarodnim učešćem, Banja Luka 1–3. jun 2012. Str. 95–96.

The effect of resveratrol on the human umbilical vein without endothelium / Dragana Protić, Radmila Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, A. Petrović, S. Despotović, Vladimir Kanjuh, Ljiljana Gojković-Bukarica // Proceedings of 6th Central European Congress on Food, Novi Sad, Serbia, 23–26 May, 2012 : supplement / [Jovanka Lević, ed.]. Novi Sad : Institute of Food Technology, 2012. Str. 3–4.

ISBN 978-86-7994-029-2

Фармакотерапија трудноћом изазване хипертензије / Н. Радуновић, Владимир Кањућ, Љиљана Гојковић Букарица, Оливера Контић // Како бити успешнији у фармакотерапији кардиоваскуларних обољења? : Зборник радова // 4. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ у сарадњи са Српским фармаколошким друштвом и Удружењем коронарних јединица Србије. Београд, САНУ, 9. април 2012. Београд : САНУ, 2012. Стр. 89–99.

ISBN 978-86-87907-12-6

Нежељена дејства кардиоваскуларних лекова (Меморијално предавање посвећено преминулом проф.др Томиславу Кажићу) / Љиљана Гојковић Букарица, Владимир Кањућ, Нинослав Радовановић, Н. Радуновић // Како бити успешнији у фармакотерапији кардиоваскуларних обољења? : Зборник радова // 4. научни скуп Одбора за кардиоваскуларну патологију САНУ у сарадњи са Српским фармаколошким друштвом и Удружењем коронарних јединица Србије. Београд, САНУ, 9. април 2012. Београд : САНУ, 2012. Стр. 15–19.

ISBN 978-86-87907-12-6

The relaxation of non-pregnant rat myometrium by resveratrol with participation of the NO–cGMP pathway / Radmila B. Novaković, Dragana Protić, N. Radunović, Vladimir Kanjuh, Ljiljana Gojković-Bukarica // BMC Pharmacology and Toxicology. ISSN 2050-6511 13 : 1 Supplement (2012) A24.

The relaxation of non-pregnant rat uterus by wine polyphenol resveratrol / Radmila B. Novakovic, Dragana Protić, N. Radunović, Vladimir Kanjuh, Ljiljana Gojković-Bukarica // European Journal of Clinical Investigation. ISSN 0014-2972. 42 : suppl. 1 (2012) 86.

Resveratrol relaxes smooth muscles of rat uterus / Radmila Novaković, Dragana Protić, N. Radunović, Helmut Heinle, Vladimir Kanjuh, I. Leskošek-Čukalović, S. Jović, Ljiljana Gojković-Bukarica // Proceedings of 6th Central European Congress on Food, Novi Sad, Serbia, 23–26 May, 2012 : supplement / [Jovanka Lević, ed.]. Novi Sad : Institute of Food Technology, 2012. Str. 2–3.

ISBN 978-86-7994-029-2

The role of potassium channels in the mechanism of vasodilatation of human umbilical vein induced by resveratrol (Abstr.) / Dragana Protić, Radmila B. Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, Vladimir Kanjuh, Ljiljana Gojković-Bukarica // 18th Sc Symp Austrian Pharmacol Soc (APHAR). Joint Meet with Croatian, Serbian and Slovenian

Pharmacol Soc. Graz, Austria Sept 20–21. 2012. // BMC Pharmacology and Toxicology. ISSN 2050-6511 13 : 1 Supplement (2012) A29.

The role of potassium channels in mechanism of vasodilatation of human umbilical vein induced by resveratrol / Dragana Protić, Radmila Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, Vladimir Kanjuh, Ljiljana Gojković-Bukarica // 6th European Congress on Pharmacology – EPHAR (Federat. Europ Pharmacol Soc), Granada, Spain, 2012, 10 (3), P663 (1 str.).

Доступно на: https://bps.conference-services.net/resources/344/3046/pdf/EPHAR2012_0574.pdf

Wine polyphenol resveratrol relaxes human umbilical vein / Dragana Protić, Radmila Novaković, Svetlana Spremović-Radenović, N. Radunović, Helmut Heinle, Ljiljana Gojković-Bukarica // European Journal of Clinical Investigation. ISSN 0014-2972. 42 : suppl. 1 (2012) 86.

The wine polyphenol resveratrol relaxes smooth muscles of the non-pregnant rat uterus / Radmila Novaković, Dragana Protić, N. Radunović, Helmut Heinle, Vladimir Kanjuh, Ljiljana Gojković-Bukarica // 6th European Congress on Pharmacology – EPHAR (Federat. Europ Pharmacol Soc), Granada, Spain, 2012, 10 (3), P659 (1 str.).

Доступно на: https://bps.conference-services.net/resources/344/3046/pdf/EPHAR2012_0390.pdf

2014

Značaj evolucione nesavršenosti Homo sapiens-a za kardiologiju i, posebno, za koronarnu aтеротромбозу : VIII меморијално предавање „Академик Боžидар S. Ђорђевић“ / Владимир Канђух, М. Коџица, Н. Радуновић, Весна Лаџковић, Н. Антонијевић, Ј. Сеферовић // Зборник радова и сажетака / 4. Конгрес Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем, Београд, 20–23. новембар 2014. ; Владимир Кањух, Небојша М. Лалић, ур. Београд : Удружење за атеросклерозу Србије, 2014 Str. 36–46.

ISBN 978-86-917541-1-2

Fetalno poreklo атеросклерозе [: produženi sažetak] / N. Radunović, Vladimir Kanjuh, Ђ. Radak // Зборник радова и сажетака / 4. Конгрес Удружења за атеросклерозу Србије са интернационалним учешћем, Београд, 20–23. новембар 2014. ; Владимир Кањух, Небојша М. Лалић, ур. Београд : Удружење за атеросклерозу Србије, 2014 Str. 50–51.

ISBN 978-86-917541-1-2

Остали радови

Војин Шуловић : (1923-2008) / Н. Радуновић // Живот и дело српских научника / Владан Д. Ђорђевић, ур. Београд : САНУ, 2010. Стр. 505-595. (Биографије и библиографије / САНУ. II Одељење. Одбор за проучавање живота и рада научника у Србији и научника српског порекла ; 12 : 12).

ISBN 978-86-7025-535-7

Живот и дело академика Војина Шуловића / Н. Радуновић // Етика и ХИВ : Скуп одржан у САНУ, 02. децембра 2008. године / Миодраг Чолић, Викторија Цуцић, Драган Илић, ур. Београд : САНУ, 2010. Стр. 1-8. (Научни скупови / САНУ. Одељење медицинских наука ; 132 : 10).

ISBN 978-86-7025-531-9

Свето Суша : (1925-2013) : (некролог) / [Драган Мицић, Н. Радуновић] // Годишњак / САНУ. Одељење медицинских наука. 120 (2014) 463–465.

Уреднички рад

2009

Novosti u humanoј reprodukciji 2009. / 4. Simpozijum sa međunarodnom učešćem, Beograd, Hotel Continental, 27-28. novembar 2009. [: zbornik apstrakata] ; N. Radunović, Aleksandar Ljubić, ur. – Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2009. – 74 str. Садржи и позив на учешће уредника, стр. 5. ISBN 978-86-88525-00-8

2010

Imidžing u humanoј reprodukciji / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos, 2010. – 171 str. Садржи и: Introduction / N. Radunović. ISBN 978-86-88525-00-8

2011

Ultrasound in obstetrics and gynecology : what is new? / N. Radunović, ed. – Belgrade : Novi Astakos, 2011. – 312 str.

Садржи и: Preface / Nebojša Radunović. ISBN 978-86-88525-02-2

Urgentna stanja u perinatalnoj medicini = Urgency in Perinatal Medicine / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos, 2011. – 263 str.

ISBN 978-86-88525-01-5

Od ćelije do čoveka = From Cell to Human : cross talk / N. Radunović, ur. – Beograd : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2011. – 270 str.

Садржи и: Crosstalk-From Cell to Human = Razgovor ćelije i čoveka / N. Radunović. ISBN 978-86-88525-03-9

2012

Epigenetske kontradikcije humane reprodukcije : povratak u budućnost / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2012. – 131 str.

ISBN 978-86-88525-03-9

Prevremeni porođaj : nova saznanja / N. Radunović, ur. – Beograd : Udruženje za perinatalnu medicinu, 2012. – 262 str.

ISBN 978-86-88525-05-3

2013

Humana reprodukcija : izabrana poglavlja: bazična medicina, ginekologija, perinatologija / N. Radunović, ur. – Beograd : Medicinski fakultet Univerziteta, 2013. – 689 str.

ISBN 978-86-7117-407-7

Imaging i biomarkeri : perspektive i očekivanja / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. – 211 str.

ISBN 978-86-88525-08-4

Novine u humanoј reprodukciji : gde smo danas? / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2013. – 230 str.

ISBN 978-86-88525-09-1

2014

Od gameta do fetusa / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2014. – 186 str.

ISBN 978-86-88525-11-4

2015

Implantacija embriona : molekularni, ćelijski i klinički značaj / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2015. – 151 str.
ISBN 978-86-88525-13-8

Perinatološki nadzor „od embriona do novorođenčeta“ / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2015. – 248 str.
ISBN 978-86-88525-12-1

Sonografija u perinatalnoj medicini / N. Radunović, ur. – Beograd : Novi Astakos : Udruženje za humanu reprodukciju Srbije, 2015. – 168 str.
ISBN 978-86-88525-10-7

2016

Рађање или одумирање Србије / Н. Радуновић, ур. – Београд : САНУ : Удружење за хуману репродукцију Србије : Удружење за перинаталну медицину Србије, 2016. – 186 стр.

Садржи и: Уместо увода / Н. Радуновић, стр. 9. ISBN 978-86-7025-689-7

Приредила *Светлана Симоновић-Мандић*

ДУШИЦА ЛЕЧИЋ-ТОШЕВСКИ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављених у Годишњаку CXVI за 2009, 2010; стр. 605–653)

У периоду од децембра 2009. до децембра 2016. године професор др Душица Лечић Тошевски наставила је рад у Институту за ментално здравље (ИМЗ) у Београду, као директор и шеф Одсека за истраживање и едукацију. Директор је Колаборативног центра Светске здравствене организације (СЗО) за едукацију у области менталног здравља којем је, после анализе рада, 2013. године, продужена номинација за следећи мандат од четири године. Поред постојећих одсека које је основала, у Институту је основала и одсеке за треће доба, психотерапију, судску психијатрију, пренаталну и репродуктивну психијатрију.

Посебну пажњу посветила је младим сарадницима (обновила је стручни кадар за више од 50%) и кроз билатералну сарадњу омогућила им усавршавање под њеним менторством у познатим центрима (Лондон, Милано, Луисвил) и великом броју међународних школа (Берлин, Лондон, Оксфорд, Страсбур, Минск, итд). У периоду од 5 година била је ментор у 6 докторских дисертација (коментор у 2), док су 3 пред одбраном, и 5 субспецијализација (из психотерапије и судске психијатрије).

Изабрана је, по други пут, за шефа Катедре психијатрије Медицинског факултета у Београду. Поново је изабрана за националног координатора за ментално здравље Светске здравствене организације (СЗО). Као национални представник учествовала је у припреми Новог акционог плана за ментално здравље СЗО у складу са програмом ЕУ „Здравље 2020“ (усвојен 2013). Члан је Радне групе СЗО за припрему нове МКБ-11 класификације поремећаја личности (као један од 11 чланова из целог света).

Национални координатор је пројекта САНУ и међународног, мултицентричног пројекта „Коморбидитет депресије и дијабетеса – међународно испитивање клиничких путева“ (2013–2017), у којем учествује 17 земаља као и студије Утицај социоекономских фактора на суицид у Европи која је укључила 33 земље. У САНУ је руководила пројектом „Преваленца посттрауматског стресног поремећаја у постпарталном периоду и веза са пластичношћу хипоталамо-питуитарне осовине“ (2010–2013). Од 2016. године координатор је пројекта САНУ Јавно здравље у Србији.

Руководилац је пројекта Министарства науке „Темперамент и структура симптома поремећаја личности“ (МПНТ, бр. 175013, 2011–2017). Била је руководилац пројекта „Димензије личности, квалитет родитељства и злостављање деце – трансгенерацијско преношење трауме“ (МПНТ, бр. 145027, 2006–2010).

Наставила је активности у Светској психијатријској асоцијацији (СПА) у којој је 2015. године изабрана за ко-председавајућег Комитета за публикације.

У новембру 2015. године поново је изабрана за председника Удружења психијатара Источне Европе и Балкана.

Учествовала је као предавач, организатор и председавајући на великом броју међународних и националних конгреса и симпозијума. Организовала је у Београду два међународна конгреса ко-спонзорисана од стране Светске психијатријске асоцијације: „Психијатрија у свету који се мења“ у априлу 2012. године и „Путеви и раскршћа психијатрије“ 12–15. октобра 2016. године, у сарадњи и под покровитељством САНУ. Организовала је и два Форума: 12–13. априла 2013. године у САНУ – Коморбидитет психијатријских и соматских поремећаја и VI Форум Института за ментално здравље и Први међународни преглед психијатрије од 5–7. јуна 2014. године.

Библиографија од децембра 2009. године укључује следеће: 63 рада на JCR (ISI); 4 рада у бази Медлајн; 9 радова у осталим међународним часописима; уредник једне међународне књиге; поглавље у једном међународном уџбенику; 9 поглавља у међународним књигама; коуредник два допуњена издања уџбеника психијатрије; 4 националне књиге и 2 приручника; 16 радова у националним часописима; 115 извода у зборницима међународних конгреса; изводи и саопштења са националних конгреса. Руководилац је Радне групе за два Национална водича добре клиничке праксе (депресија, шизофренија). Уредник је и преводилац и седме књиге, и рецензент иностраних часописа и књига. У наведеном периоду одржала је 17 предавања по позиву у иностранству и велики број предавања по позиву на разним скуповима у Србији. Према подацима Универзитетске библиотеке „Светозар Марковић“, до априла 2015. године у базама података Science Citation Index и Web of Science пронађено је 684 цитата, а у бази Scopus 710 цитата. Хиршов индекс (h-index) у априлу 2016. био је 13.

На Самиту лидера одржаном у Лондону 14. априла 2014. године добила је Сократов орден као руководилац најбољег регионалног Института у науци и едукацији и Повељу за Светског лидера у Хјустону, августа 2015. и за Инспиративног лидера 2016. године.

Професор др Душица Лечић Тошевски за дописног члана САНУ изабрана је 5. новембра 2009. године, а за редовног 5. новембра 2015. године.

ОБЈАВЉЕНИ РАДОВИ

Књиге, уџбеници, практикуми

2010

Prevenција samoubistva i samoubilačkog ponašanja mladih : priručnik / [urednici Zagorka Bradić, Dušica Lečić Toševski]. – Beograd : Institut za mentalno zdravlje, 2010. – 109 str. : table ; 24 cm

„Priručnik je nastao u okviru programa 1802-08 'Unapređenje zdravlja posebnih grupacija stanovništva', projekat - 05 'Prevenција samoubistva i nasilja kod mladih' ...“

ISBN 978-86-82277-58-3

Psihijatrija : udžbenik za studente medicine / urednici Miroslava Jašović Gašić, Dušica Lečić Toševski. – 2. izd. – Beograd : Medicinski fakultet Univerziteta, Centar za izdavačku, bibliotečku i informacionu delatnost – CIBID. – XIX, 294 str. : table, graf. prikazi ; 31 cm

ISBN 978-86-7117-192-2

Из садржаја: Predgovor / M. Jašović Gašić, D. Lečić-Toševski, 1; Psihofiziološki (psihosomatski) poremećaji / D. Lečić-Toševski, S. Draganić Gajić, O. Vuković, 195–199; Psihoterapija / M. Latas, D. Lečić-Toševski, 279–291.

– 3. изд., 2014, 304 str. – (Libri medicorum)

2012

Antipsihotici : 60 godina kliničke prakse / Dušica Lečić-Toševski, Čedo Miljević, Cvetana Crnobarić. – [Beograd : Hemofarm, 2012]. 90 str. ; 22 cm

Na nasl. str.: Institut za mentalno zdravlje, Beograd [i] Medicinski fakultet, Univerzitet u Beogradu.

Nacionalni vodič dobre kliničke prakse za dijagnostikovanje i lečenje depresije / [izradila] Republička stručna komisija za izradu i implementaciju vodiča dobre kliničke prakse, Ministarstvo zdravlja Republike Srbije ; [urednik Goran Milašinović; Rukovodilac radne grupe za izradu vodiča Dušica Lečić Toševski]. – Beograd : Agencija za akreditaciju zdravstvenih ustanova, 2012. – 59 str. – (Klinički vodič ; 1, 2011)

ISBN 978-86-6235-000-8

2013

Национални водич добре клиничке праксе за дијагностиковање и лечење шизофреније / [израдила] Републичка стручна комисија за изradу и имплементацију водича добре клиничке праксе, Министарство здравља Републике Србије ; [urednik Надежда Човиковић Штернић ; Руководилац радне групе за изradу водича Душица Лечић Тошевски]. – Београд : Министарство здравља Републике Србије, 2013. – 54 стр. – (Клинички водич ; 20, 2013)

ISBN 978-86-83607-86-0

2016

Disasters – Mental health Context and Responses. Psychosocial Consequences / N. Christodoulou, J. Mezzich, G. Christodoulou, D. Lečić-Toševski, eds. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2016. – 355 str.

ISBN 978-1-4438-8944-5

Поглавља у књигама

2010

Praktikum iz psihijatrije / Sanja Totić Poznanović i Aleksandar Damjanović. – 1. izd. – Beograd : Medicinski fakultet Univerziteta, 2010. – 124 str. ; 21 cm

ISBN 978-86-7117-277-6

Из садржаја: Predgovor urednika / Miroslava Jašović Gašić, Dušica Lečić Toševski, 3-4.

– 2. изд. 2011. – (Libri Medicorum) ISBN 978-86-7117-346-9

2011

Many faces of personality disorders / D. Lečić-Toševski // Honorary Volume in honor of Professor George N. Christodoulou / C. Kittas, E. Lykouras and G. Papadimitriou, eds. – Athens : University of Athens, Betamedarts, 2011. Str. 200–206.

Recenzija / Dušica Lečić-Toševski // Alkoholizam i narkomanija : razumeti i pobediti zavisnost / Goran Lažetić. – Beograd : Institut za mentalno zdravlje, 2011. Str. 5–6.

ISBN 978-86-82277-59-0

2012

Suicide and disaster / D. Lečić-Toševski, M. Pejović Milovancević, S. Popović Deusić // Suicide from a Global Perspective / A. Shrivastava, M. Kimbrell, D. Lester, eds. – New York : Nova Science Publishers, 2012. Str. 127–134. (Psychology of emotions, motivations, and actions series).

ISBN 978-1-61470-965-7

2013

Person centred medicine and subjectivity / M. Botbol, D. Lečić-Toševski // *Interdisciplinary Applications of the Person-Centered Approach* / Jeffrey H. D. Cornelius-White, Renate Motschnig-Pitrik, Michael Lux, eds. – New York : Springer-Verlag, 2013. Str. 73–82.
ISBN 978-1-4614-7143-1

2015

Role of Glutamate in Aggression / Č. Miljević, A. Muniza, Lečić Toševski D. // *Modulators of Glutamatergic Signaling as Potential Treatments for Neuropsychiatric Disorders* / Z. Pavlovic, ed. – New York : Nova Science Publishers, 2015. Str. 1–16.
ISBN: 978-1-63483-522-0

2016

Personality disorders / C. Robert Cloninger, Dragan M. Svrakić, Nigel C. Lester, D. Lečić-Toševski, N. Koldobsky, M. Botbol // *Person Centered Psychiatry* / Juan Mezzich, Michel Botbol, George Christodoulou, C. Robert Cloninger, Ihsan Salloum, eds. – Heidelberg : Springer International Publishing, 2016. Str. 427–444.
ISBN 978-3-319-39722-1
DOI 10.1007/978-3-319-39724-5

Person-Centred Prevention in Psychiatry / Nikos G. Christodoulou, D. Lečić-Toševski, R. Kallivayalil // *Person Centered Psychiatry* / Juan Mezzich, Michel Botbol, George Christodoulou, C. Robert Cloninger, Ihsan Salloum, eds. – Heidelberg : Springer International Publishing, 2016. Str. 223–234.
ISBN 978-3-319-39722-1
DOI 10.1007/978-3-319-39724-5

Preface / Christodoulou NG, Mezzich J, Christodoulou GN, D. Lečić-Toševski // *Disasters – Mental Health Context and Consequences* // George N. Christodoulou, J. Mezzich, Nikos G. Christodoulou, D. Lečić-Toševski, eds. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2016. Str. X–XIV
ISBN 978-1443889445

Рат и мир у психијатрији / Душица Лечић Тошевски // Академске беседе. ISSN 2466-5134. 1 (2016) 203–220.

Из садржаја: Душица Лечић-Тошевски : биографија, стр. 345–350.
Приступна беседа на свечаном скупу новоизабраних редовних чланова Српске академије наука и уметности, 10-12. маја 2016, Београд, Свечана сала САНУ. У прилогу публикације су 3 CD-а са аудиовизуелним снимком догађаја.

Staze i putevi medicine / Norman Sartorius ; [preveli sa engleskog Milutin Kostić, Dušica Lečić Toševski ... et al.]. – Beograd : Clio : Institut za mentalno zdravlje, 2016. – 137 str. : ilustr. ; 23 cm

ISBN 978-86-7102-524-9

Д. Лечић-Тошевски преводилац, уредник и писац поглавља. Превод дела: Pathways of Medicine. Из садржаја: Psihijatrija u svetu koji se menja / Dušica Lečić Toševski, 9–13.

Subjectivity, intersubjectivity and psychological functioning / M. Botbol, D. Lečić-Toševski // *Person Centered Psychiatry* / Juan Mezzich, Michel Botbol, George Christodoulou, C. Robert Cloninger, Ihsan Salloum, eds. – Heidelberg : Springer International Publishing, 2016. Str. 61–66.

ISBN 978-3-319-39722-1

DOI 10.1007/978-3-319-39724-5

The spiral of trauma and its consequences / D. Lečić-Toševski, B. Pejušković, O. Vuković // Disasters – Mental Health Context and Consequences // George N. Christodoulou, J. Mezzich, Nikos G. Christodoulou, D. Lečić-Toševski, eds. – Newcastle : Cambridge Scholars Publishing, 2016. Str. 237–248.

ISBN 978-1443889445

Владимир Ф. Вујић : (1894–1953) / Д. Лећић-Тошевић, О. Вуковић // Живот и дело српских научника / уредник Владан Д. Ђорђевић ; [превод на енглески језик Весна Новаковић]. – Београд : САНУ, 2016. Стр. 119–149. – (Биографије и библиографије / Српска академија наука и уметности ; књ. 15. II одељење, Одбор за проучавање живота и рада научника у Србији и научника српског порекла ; књ. 15)

Радови у домаћим и међународним часописима

2009

Mental health care of children and adolescents in Serbia – past steps and future directions / M. Pejović Milovančević, M. Popović Deusić, D. Lečić-Toševski, S. Draganić Gajić // Epidemiologia e Psichiatria Sociale. ISSN 1121-189X. 18 : 3 (2009) 262–265.

Odnos agresivnosti i suicidalnosti kod pacijenata sa afektivnim poremećajem / B. Lukić, I. Peruničić, V. Mandić-Maravić, D. Lečić-Toševski // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 41 : 1/2 (2009) 17–27.

Stresogeni životni događaji i unipolarna depresija / S. Bokonić, D. Lečić-Toševski, I. Peruničić, J. Pavlov-Sofronijević, J. Bokonić, N. Jovanović // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 41 : 1/2 (2009) 5–16.

2010

Correlation analysis confirms differences in antioxidant defence in the blood of types I and II schizophrenic male patients treated with anti-psychotic medication / Č. Miljević, A. Nikolić-Kokić, S. Z. Spasić, M. Milosavljević, D. Blagojević, D. Lečić-Toševski, D. J. Jones, B. M. Spasić // Psychiatry Research. ISSN 0165-1781. 178 : 1 (2010) 68–72.

DOI 10.1016/j.psychres.2008.10.038

Difficult treatment of difficult patient / D. Lečić-Toševski, M. Divac Jovanović, D. Svrakic // Personality and Mental Health. ISSN 1932-8621. 4 : 3 (2010) 233–236.

DOI: 10.1002/pmh.134

Experience of human rights violations and subsequent mental disorders - a study following the war in the Balkans / S. Priebe, M. Bogić, R. Schcroft, G. M. Galeazzi, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, M. Roughton, M. Schutzwohl, D. Ajduković // Social Science & Medicine. ISSN 0277-9536. 71 : 12 (2010) 2170–2177.

DOI 10.1016/j.socscimed.2010.09.029

Institute of Mental Health – leader in Serbian mental health care / D. Lečić-Toševski // Public Service Review. ISSN 1472-3395. 19 (2010) 144–145.

Lipid status, anti-oxidant enzyme defence and haemoglobin content in the blood of long-term clozapine-treated schizophrenic patients / Č. Miljević, M. Nikolić, A. Nikolić-Kokić, D. R. Jones, V. Niketić, D. Lečić-Toševski, M. B. Spasić // Progress in Neuro-Psychopharmacology & Biological Psychiatry. ISSN 0278-5846. 34 : 2 (2010) 303–307.

doi :10.1016/j.pnpbp.2009.11.024

Mental health care in Serbia / D. Lečić-Toševski, S. Draganić Gajić, M. Pejović Milovančević // *International Psychiatry*. ISSN 2056-4740. 7 : 1 (2010) 13–15.

Metrorrhagia during treatment with Risperdal Consta / Č. Miljević, D. Lečić-Toševski // *British Journal of Psychiatry*. ISSN 0007-1250. 1.Feb. 2010. e-letter.

Морално расуђивање зависника од алкохола / И. Младеновић, И. Димитријевић, Д. Лечић-Тошевски // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 138 : 7/8 (2010) 456–461.

doi: 10.2298/SARH1008456M

Mental disorders following war in the Balkans: a study in 5 countries / S. Priebe, M. Bogić, D. Ajduković, T. Francisković, G. M. Galeazzi, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, D. Wang, M. Schützwohl // *Archives of General Psychiatry*. ISSN 0003-990X. 67 : 5 (2010) 518–528.

doi: 10.1001/archgenpsychiatry.2010.37

Personality and psychopathology of university students / Dušica L. Toševski, Milica P. Milovančević, Saveta D. Gajić // *Current opinion in psychiatry*. ISSN 0951-7367. 23 : 1 (2010) 48–52.

doi: 10.1097/YCO.0b013e328333d625

Reducing treatment gap for mental disorders: a WPA survey / V. Patel, M. Maj, Flisher AJ, De Silva MJ, Koschorke M, Prince M, D. Lečić-Toševski ... [et al.] // *World Psychiatry*. ISSN 1723-8617. 9 : 3 (2010) 169–176.

DOI: 10.1002/j.2051-5545.2010.tb00305.x

Specifičnosti strukture ličnosti i socijalne karakteristike politoksikomana sa akutnom psihotičnom epizodom / M. Zdravković, D. Lečić-Toševski // *Psihijatrija danas*. ISSN 0350-2538. 42 : 2 (2010) 169–185.

The structure of posttraumatic stress symptoms in survivors of war: Confirmatory factor analyses of the Impact of Event Scale / N. Morina, F. H. Boehme, D. Ajduković, M. Bogić, T. Francisković, G. Galeazzi, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, M. Popovski, M. Schützwohl, U. Stangier, S. Priebe // *Journal of Anxiety Disorders*. ISSN 0887-6185. 24 : 6 (2010) 606–611.
DOI 10.1016/j.janxdis.2010.04.001

2011

Burnout syndrome among physicians – the role of personality dimensions and coping strategies / B. Pejušković, D. Lečić-Toševski, S. Priebe, O. Tošković // *Psychiatria Danubina*. ISSN 0353-5053. 23 : 4 (2011) 389–395.

http://www.hdbp.org/psychiatria_danubina/pdf/dnb_vol23_no4/dnb_vol23_no4_389.pdf

Burnout syndrome in physicians of different specialties – general practitioners, psychiatrists and surgeons / B. Pejusković, D. Lečić-Toševski, S. Priebe // *World Psychiatry*. ISSN 1723-8617. 10 : 1 (2011) 78.

DOI: 10.1002/j.2051-5545.2011.tb00015.x

A classification based on evidence is the first step to clinical utility / P. Tyrer, M. Crawford, R. Mulder, R. Blashfield, A. Farnam, A. Fossati, R. Y. Kim, N. Koldobsky, D. Lečić-Toševski, D. Ndeti, M. Swales, L. A. Clark, M. G. Reed // *Personality and Mental Health*. ISSN 1932-8621. 5 : 4 (2011) 304–307.

DOI: 10.1002/pmh.189

Дуцорцов синдром : приказ болесника / С. П. Деушић, Д. Лечић-Тошевски, М. Пејовић-Милованчевић, С. Драганић-Гајић, О. Алексић-Хил, Ј. Радосављевић-Кирићански // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 139 : 9/10 (2011) 681-684.
doi: 10.2298/SARH1110681P

Integrativna interpersonalna psihoterapija poremećaja ličnosti / M. Divac-Jovanović, D. Lečić-Toševski // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 43 : 1 (2011) 47-64.

Mental health promotion: A conceptual review and guidance / G. Christodoulou, R. Jenkins, T. Tzipas, N. Christodoulou, D. Lečić-Toševski, J. Mezzich // European Psychiatric Review. ISSN 17581-362. 4 : 1 (2011) 9-11.

Modifikovana psihodinamska psihoterapija poremećaja ličnosti - dileme i izazovi / D. Lečić-Toševski, M. Divac-Jovanović // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 43 : 1 (2011) 65-82.

Обим савремених психофармакотерапијских могућности : актуелно остваривање у Србији / С. Ђукић-Дејановић, Д. Лечић-Тошевски, Г. Михајловић, М. Боровчанин, И. Симић-Вукомановић // Selected papers of the 1st international congress „Hospital psychiatry – medico-deontological and legal themes“ / guest editor Srđan Milovanović. – Beograd : Srpsko lekarsko društvo, 2011. Стр. 10-13.
(Српски архив за целокупно лекарство. Suppl, ISSN 0354-2793 ; год. 139, Supl. 1)

Optimalna distanca – psihoanalitički aspekti / L. Kostić, D. Lečić-Toševski // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 43 : 2 (2011) 177-186.

Perinatalno mentalno zdravlje / S. Nikolić, Č. Miljević, D. Lečić-Toševski, A. Misojčić // Acta Medica Semendrica. ISSN 0354-2785. 14 : 24 (2011) 131-140.

Procena faktora rizika za posttraumatski stresni poremećaj kod ratnih veterana bivše Jugoslavije / M. Milosavljević, B. Drakulić, C. Crnobaric, I. Peruničić, D. Lečić-Toševski // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 43 : 2 (2011) 141-153.

Psychological perspective in psychiatry for the person / M. Botbol, Y. O. Alanen, D. Lečić-Toševski, M. Schmolke // International Journal of Person Centered Medicine. ISSN 2043-7730. 1 : 1 (2011) 134-136.

DOI: <http://dx.doi.org/10.5750/ijpcm.v1i1.34>

The rationale for the reclassification of personality disorders in the 11th revision of the International Classification of Diseases (ICD-11) / P. Tyrer, M. Crawford, R. Mulder, R. Blashfield, A. Farnam, A. Fossati, R. Y. Kim, N. Koldobsky, D. Lečić-Toševski, D. Ndeti, M. Swales, L. A. Clark, M. G. Reed // Personality and Mental Health. ISSN 1362-1706. 5 : 4 (2011) 246-259.

DOI 10.1002/pmh.190

A rare case of male hysteria – hemiparesis successfully treated with amitriptyline / D. Č. Miljević, S. M. Kecojević, C. Crnobaric, D. Lečić-Toševski // Psychiatria Danubina. ISSN 0353-5053. 23 : 3 (2011) 281-284.

http://www.hdbp.org/psychiatria_danubina/pdf/dnb_vol23_no3/dnb_vol23_no3_281.pdf

Reasons for not receiving treatment in people with posttraumatic stress disorder following war / J. Janković Gavrilović, I. Vidaković, A. Matanov, M. Schützwohl, D. Ljubotina, D. Lečić-Toševski, S. Priebe // The Journal of nervous and mental disease. ISSN 0022-3018. 199 : 2 (2011) 100-105.

doi: 10.1097/NMD.0b013e3182083db5

Reclassifying personality disorders / P. Tyrer, M. Crawford, R. Mulder; on behalf of the ICD-11 Working Group for the Revision of Classification of Personality Disorders (Dušica Lečić-Toševski) // *The Lancet*. ISSN 0140-6736. 377 : 9780 (2011) 1814–1815.
DOI 10.1016/S0140-6736(10)61926-5

Should the same antidepressant be administered if a depressive episode recurs? / D. Lečić-Toševski, Č. Miljević // *Medicographia* No 107. ISSN 0243-3397. 33 : 2 (2011) 175.

WPA template for undergraduate and graduate psychiatric education / A. Tasman, J. Kay, P. Udomratin, R. Alarcon, R. Jenkins, A. Lindhardt, R. Fahrner, O. Gureze, Y. Hirayasu, D. Lečić-Toševski, D. Stein // Online template. 2011. [60 str].

(http://www.wpanet.org/uploads/Education/Template_for_Undergraduate_and_Graduate/WPA-Template-rev.pdf).

2012

Asertivnost kod adolescenata sa anksioznim poremećajima – povezanost sa dimenzijama ličnosti, socijalnom zrelošću i sociodemografskim karakteristikama / Ž. Košutić, V. Dukanac, Z. Bradić, M. Mitković, V. Mandić-Maravić, M. Pejić, M. Mitić, A. Peulić, I. Raković, D. Lečić-Toševski // *Psihijatrija danas*. ISSN 0350-2538. 44 : 1 (2012) 47–59.

A case of pregabalin intoxication / Č. Miljević, C. Crnobaric, S. Nikolić, D. Lečić-Toševski // *Psychiatriki*. ISSN 1105-2333. 23 : 2 (2012) 162–165.

Factors associated with mental disorders in long-settled war refugees: refugees from the former Yugoslavia in Germany, Italy and the UK / M. Bogic, D. Ajduković, S. Bremner, T. Francisković, Gian Maria Galeazzi, A. Kucukalic, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, M. Schützwohl, D. Wang, S. Priebe // *The British Journal of Psychiatry*. ISSN 0007-1250. 200 : 3 (2012) 216–223.

DOI: 10.1192/bjp.bp.110.084764

Integrativni pristup u psihijatriji - značaj za edukaciju mladih lekara / A. Peljto, D. Pešić, D. Lečić-Toševski // *Psihijatrija danas*. ISSN 0350-2538. 44 : 2 (2012) 191–200.

Lečenje depresije – nacionalni vodič dobre kliničke prakse / D. Lečić-Toševski, S. Đukić-Dejanović, M. Pejović-Miloyančević, C. Crnobaric, Č. Miljević, Ž. Spirić, G. Mihajlović, A. Damjanović, A. Nedić, B. Čabak, A. Stanojević, S. Simić // *Psihijatrija danas*. ISSN 0350-2538. 44 : 2 (2012) 171–189.

Long-Term Impact of War on Healthcare Costs: An Eight-Country Study / Sabes-Figuera R, McCrone P, M. Bogić, D. Ajduković, T. Francisković, N. Colombini, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, M. Schützwohl, S. Priebe // *PLoS ONE*. ISSN 1932-6203. 7 : 1 (2012) e29603. [7 str].

DOI10.1371/journal.pone.0029603

Mental Health Promotion : Guidance and Strategies / G. Kalra, G. Christodoulou, R. Jenkins, V. Tsiapas, N. Christodoulou, D. Lečić-Toševski, J. Mezzich, D. Bhugra // *European Psychiatry*. ISSN 0924-9338. 27 : 2 (2012) 81–86.

DOI 10.1016/j.eurpsy.2011.10.001

Mental stress-induced ischemia in patients with coronary artery disease : Echocardiographic characteristics and relation to exercise-induced ischemia / J. Stepanović, M. Ostojić, B. Beleslin, O. Vuković, A. Djordjević Dikić, V. Giga, I. Nedeljković, M. Nedeljković, S. Stojković, V. Vukčević, M. Dobrić, Z. Petrašinović, J. Marinković, D. Lečić-Toševski // *Psychosomatic Medicine*. ISSN 0033-3174. 74 : 7 (2012) 766–772.

DOI 10.1097/PSY.0b013e3182689441

Поремећаји прилагођавања болнички лечених адолесцената : студија надгледања / С. Поповић-Деушић, М. Митковић, М. Пејовић-Милованчевић, Д. Лечић-Тошевски, С. Драганић-Гајић, О. Алексић-Хил, Ј. Радосављевић-Кирћански // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 140 : 5/6 (2012) 344–349.
doi: 10.2298/SARH1206344P

State of psychiatry in Serbia – problems, advances and perspectives / D. Lečić-Toševski, S. Draganić Gajić, M. Pejović Milovančević // International Review of Psychiatry. ISSN 0954-0261. 24 : 4 (2012) 341–346.
DOI 10.3109/09540261.2012.699450

Tianeptine's effects on spontaneous and Ca²⁺-induced uterine smooth muscle contraction / Z. Oreščanin-Dušić, Č. D. Miljević, M. Slavić, A. Nikolić-Kokić, D. Blagojević, D. Lečić-Toševski, M. B. Spasić // Acta Physiologica Hungarica. ISSN 0231-424X. 99 : 2 (2012) 140–147.
DOI 10.1556/APhysiol.99.2012.2.7

2013

Burnout, quality of life and emotional profile in general practitioners and psychiatrists / S. Vičentić, A. Milovanović, D. Lečić-Toševski, A. Damjanović, B. Dunjić Kostić, Aleksandar A. Jovanović // WORK: A Journal of Prevention, Assessment and Rehabilitation. ISSN 1051-9815. 45 : 1 (2013) 129–138.
DOI: 10.3233/WOR-121484

Co-occurrence of Major Depression Episode and Post-Traumatic Stress Disorder among survivors of war. How is it different from either condition alone? / N. Morina, D. Ajduković, M. Bogić, T. Fransicković, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, L. Morina, M. Popovski, S. Priebe // The Journal of Clinical Psychiatry. ISSN 0160-6689. 74 : 3 (2013) 212–218.
DOI 10.4088/JCP.12m07844

Course of posttraumatic stress disorder following war in the Balkans: A one-year follow-up study / S. Priebe, J. Janković Gavrilović, S. Bremner, D. Ajduković, T. Francisković, G. Neri, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, M. Schützwohl, M. Bogić, A. Matanov // Psychological Medicine. ISSN 0033-2917. 43 : 9 (2013) 1837–1847.
DOI 10.1017/S0033291712002681

Depression with Psychotic Features in a Child with SLE: Successful Therapy with Psychotropic Medications – case report / M. Pejović-Milovančević, M. Miletić, S. Popović-Deusić, S. Kircanski-Radosavljev, T. Minić, S. Draganić-Gajić, D. Lečić-Toševski // European Child & Adolescent Psychiatry. ISSN 1018-8827. 22 : 4 (2013) 247–250.
DOI 10.1007/s00787-012-0330-5

Depressive symptoms, exposure to aggression and delinquency proneness in adolescence : impact of two decades of war and political violence on adolescent mental health / M. Pejović-Milovančević, S. Popović-Deusić, I. Peruničić, J. Radosavljev-Kirćanski, D. Lečić-Toševski, S. Draganić-Gajić, M. Jovičić, M. Mitković // Archives of Biological Sciences. ISSN 0354-4664. 65 : 1 (2013) 47–55.
doi: 10.2298/ABS1301047P

Effect of atypical antipsychotics on antioxidant enzyme activities in human erythrocytes (in vitro study) / Č. Miljević, A. Nikolić-Kokić, M. Nikolić, V. Niketić, B. M. Spasić, D. Lečić-Toševski, D. Blagojević // Human Psychopharmacology: Clinical and Experimental. ISSN 0885-6222. 28 : 1 (2013) 1–6.
DOI 10.1002/hup.2272

Lokus kontrole psihijatarata – poređenja unutar i izvan specijalnosti / M. Mitković, V. Mandić-Maravić, M. Kostić, A. Munjiza, N. Jovanović, D. Todorović, D. Pešić, A. Peljto, A. Misojčić, A. Repac, D. Lečić-Toševski // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 45 : 1 (2013) 43–55.

Mental health law in Serbia – an important step toward destigmatization / D. Lečić-Toševski, S. Draganić Gajić, M. Pejović Milovančević, S. Djukić Dejanović // International Psychiatry. ISSN 1749-3676. 10 : 3 (2013) 65–66.

http://www.rcpsych.ac.uk/pdf/PUB_IPv10n3.pdf

PTSD in Serbian community – seven years after trauma exposure / D. Lečić-Toševski, B. Pejusković, T. Miladinović, O. Tosković, S. Priebe // Journal of Nervous & Mental Disease. ISSN 0022-3018. 201 : 12 (2013) 1040–1044.

doi: 10.1097/NMD.0000000000000051

Полни диморфизам и специфичности психофармакотерапијског режима код жена / С. Драганић-Гајић, Д. Лечић-Тошевски, М. Пејовић-Милованчевић, С. Поповић-Деушић, Г. Гајић // Српски архив за целокупно лекарство. ISSN 0370-8179. 141 : 1/2 (2013) 116–121.

doi: 10.2298/SARH1302116D

Psihijatri i društvene mreže – iskustva i stavovi / V. Mandić-Maravić, M. Mitković, M. Kostić, A. Munjiza, N. Jovanović, D. Todorović, D. Pešić, A. Peljto, A. Misojčić, A. Repac, D. Lečić-Toševski // Psihijatrija danas. ISSN 0350-2538. 45 : 1 (2013) 31–42.

Psychological problems in patients with type 2 diabetes – Clinical considerations / Ž. Stanković, M. Jašović-Gašić, D. Lečić-Toševski // Vojnosanitetski pregled. ISSN 0042-8450. 70 : 12 (2013) 1138–1144.

doi: 10.2298/VSP1312138S

Psychological Symptoms as Long-Term Consequences of War Experiences / S. Priebe, J. Janković Gavrilović, S. Bremner, D. Ajduković, T. Francisković, G. M. Galeazzi, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, M. Schützwohl, M. Bogić // Psychopathology. ISSN 0254-4962. 46 : 1 (2013) 45–54.

DOI 10.1159/000338640

Recovery from posttraumatic stress symptoms: A qualitative study of attributions in survivors of war / D. Ajduković, M. Bogić, T. Francisković, J. M. Galeazzi, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, M. Schützwohl, S. Priebe. // PLOS ONE. ISSN 1932-6203. 8 : 8 (2013) art. no. 70759 [12 str].

DOI 10.1371/journal.pone.0070759.

Subjective quality of life in war-affected populations / A. Matanov, D. Giacco, M. Bogić, D. Ajduković, T. Francisković, G. M. Galeazzi, A. Kucukalić, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, M. Schuetzwohl, S. Priebe // BMC Public Health. ISSN 1471-2458. 13 : 624 (2013) 1–10.

DOI 10.1186/1471-2458-13-624

Trauma and suicidality in war affected communities / J. Janković, S. Bremner, M. Bogić, D. Lečić-Toševski, D. Ajduković, T. Francisković, G. M. Galeazzi, A. Kucukalić, N. Morina, M. Popovski, M. Schutzwohl, S. Priebe // European Psychiatry. ISSN 0924-9338. 28 : 8 (2013) 514–520.

DOI 10.1016/j.eurpsy.2012.06.001

The utilization and perceived usefulness of health care and other support services by people exposed to traumatic events related to the war in the Balkans / T. Francisković, Z. Suković,

Z. Tovilović, D. Ajduković, M. Bogić, A. Kučukalić, D. Lečić-Toševski, N. Morina, M. Popovski, S. Priebe // *Acta Medica Academic*. ISSN 1840-1848. 42 : 1 (2013) 4–14.
DOI: 10.5644/ama2006-124.65

2014

Cerebellar cognitive affective syndrome presented as severe borderline personality disorder / D. Pešić, A. Peljto, B. Lukić, M. Milovančević, S. Svetozarević, D. Lečić-Toševski // *Case Reports in Medicine*. ISSN 1687-9627. (2014) art. no. 894263 [4 str].
DOI 10.1155/2014/894263

Child is father of the man: child abuse and development of future psychopathology / D. Lečić-Toševski, S. Draganić Gajić, M. Pejović Milovančević, S. Popović Deušić, N. Christodoulou, M. Botbol // *Psychiatriki*. ISSN 1105-2333. 25 : 3 (2014) 185–191.

Common variant at 16p11.2 conferring risk of psychosis / Steinberg S, de Jong S, Mattheisen M, M. Pejović Milovančević, D. Lečić-Toševski, Collier DA, Stefansson H, K. Stefansson // *Molecular Psychiatry*. ISSN 1359-4184. 19 : 1 (2014) 108–114.
DOI 10.1038/mp.2012.157

Linking Child Maltreatment History with Child Abuse Potential : Relative Roles of Maltreatment Types / M. Mitkovic-Voncina, D. Lečić-Toševski, M. Pejović-Milovančević, S. Popović-Deušić // *Archives of Biological Sciences*. ISSN 0354-4664. 66 : 4 (2014) 1681–1687.
doi: 10.2298/ABS1404681M

Mental Health Issues Among Medical Students in Serbia – Challenges and Perspectives / D. Lečić-Toševski, S. Draganić-Gajić, M. Pejović-Milovančević, M. Kostić, O. Vuković // *Psihijatrija danas*. ISSN 0350-2538. 46 : 2 (2014 [št. 2015]) 173–185.

Psychopathology and resilience in relation to abuse in childhood among youth first referred to the psychiatrist / M. Pejović Milovančević, L. Tenjović, V. Išpanović, M. Mitković, J. Radosavljev Kirčanski, T. Minčić, V. Miletić, S. Draganić Gajić, D. Lečić-Toševski // *Vojnosanitetski preglod*. ISSN 0042-8450. 71 : 6 (2014) 565–570.
doi: 10.2298/VSP1406565P

Relationship of suicide rates to economic variables in Europe : 2000-2011 / Konstantinos N. Fountoulakis, W. Kawohl, Pavlos N. Theodorakis, Ad J. F. M. Kerkhof, A. Navickas, C. Höschl, D. Lečić-Toševski, E. Sorel, E. Rancans, E. Palova, G. Juckel, G. Isacsson, H. Korosec Jagodic, I. Botezat-Antonescu, I. Warnke, J. Rybakowski, J. Michel Azorin, J. Cookson, J. Waddington, P. Pregelj, K. Demyttenaere, L. G. Hranov, L. Injac Stevovic, L. Pezawas, M. Adida, M. Luisa Figuera, M. Pompili, M. Jakovljević, M. Vichi, G. Perugi, O. Andreassen, O. Vukovic, P. Mavroggiorgou, P. Varnik, P. Bech, P. Dome, P. Winkler, Raimo K. R. Salokangas, T. From, V. Danileviciute, X. Gonda, Z. Rihmer, J. Forsman Benhalima, A. Grady, A. Katrine, K. Leadholm, S. Soendergaard, C. Nordt, J. Lopez-Ibor // *The British Journal of Psychiatry*. ISSN 0007-1250. 205 : 6 (2014) 486–496.
DOI: 10.1192/bjp.bp.114.147454

Responsible (Low-Risk) Drinking-A Model Intended to Reduce Harmful Alcohol Consumption in Serbia / I. Mladenović, G. Lazetić, D. Lečić-Toševski // *Journal of Substance Abuse & Alcoholism*. ISSN 2373-9363. 2 : 3 (2014) art. no. 1022 [3 str]
<http://www.jsmedcentral.com/SubstanceAbuse/substanceabuse-2-1022.pdf>

Type D personality in patients with coronary artery disease. / O. Vuković, D. Lečić-Toševski, M. Jasović-Gasić, A. Damjanović, M. Zebić, D. Britvić, J. Stepanović, A. Djordjevic-Dikic, B. Beleslin, M. Ostojić // *Psychiatria Danubina* 26 : 1 (2014) 46–51.
http://www.hdbp.org/psychiatria_danubina/pdf/dnb_vol26_no1/dnb_vol26_no1_46.pdf

2015

Brain structural abnormalities in patients with major depression with or without generalized anxiety disorder / E. Canu, M. Kostić, F. Agosta, A. Munjiza, Ferraro MP, D. Pešić, M. Copetti, A. Peljto, D. Lečić-Toševski, M. Filippi // *Journal of Neurology*. ISSN 0340-5354. 262 : 5 (2015) 1255–1265.

DOI 10.1007/s00415-015-7701-z

Depression in Adolescence, Negative Life Events and Sense of Coherence / Ž. Košutić, M. Mitković Vončina, M. Lazarević, Z. Bradić, M. Aleksić, I. Raković Dobrosavljić, A. Peulić, S. Jahović, D. Todorović, D. Pešić, M. Milosavljević, D. Lečić-Toševski // *Psihijatrija danas*. ISSN 0350-2538. 47 : 2 (2015) 165–175.

Development of and international schedule for the assessment and staging of care for dementia / Semrau M, A. Burns, S. Djukic-Dejanovic, D. Eraslan, C. Han, D. Lečić-Toševski ... [et al.] // *Journal of Alzheimer's Disease*. ISSN 1387-2877. 44 : 1 (2015) 139–151.

DOI: 10.3233/JAD-141599

The INTERPRET-DD study of diabetes and depression: a protocol / Lloyd C, Cimino L, A. Alvarez ... D. Lečić-Toševski, N. Lalić ... [et al.] // *Diabetic Medicine*. ISSN 0742-3071. 32 : 7 (2015) 925–934.

DOI: 10.1111/dme.12719

Past, present, and future steps in child abuse and neglect issues: the Serbian journey / M. Pejović-Milovančević, M. Mitković Vončina, D. Lečić-Toševski // *European Child & Adolescent Psychiatry*. ISSN 1018-8827. 24 : 1 (2015) 121–124.

DOI 10.1007/s00787-014-0630-z

Risperidone Induced Amenorrhea Resolved by Paliperidone / D. Č. Miljević, C. Crnobarić, M. Milosavljević, D. Lečić-Toševski // *Journal of Psychiatry*. ISSN 2378-5756. 18 : 2 (2015) 1–4.

doi: 10.4172/Psychiatry.1000224

Sex Differences in Autism Spectrum Disorders: Does Sex Moderate the Pathway from Clinical Symptoms to Adaptive Behavior / V. Mandić-Maravić, M. Pejović-Milovančević, M. Mitković Vončina, M. Kostić, O. Aleksic-Hil, J. Radosavljev-Kircanski, T. Minčić, D. Lečić-Toševski // *Scientific Reports* 5. Online ISSN 2045-2322. (2015) art. no. 10418 [8 str]

doi:10.1038/srep10418

Suicide during Years of Stress - Serbian Experience / D. Lečić-Toševski, O. Vukovic, B. Pejuskovic // *Psihijatrija danas*. ISSN 0350-2538. 47 : 1 (2015) 19–27.

Treatment of pathological gambling – integrative systemic model / I. Mladenović, G. Lazetić, D. Lečić-Toševski, I. Dimitrijević // *Psychiatria Danubina*. ISSN 0353-5053. 27 : 1 (2015) 107–111.

http://www.hdbp.org/psychiatria_danubina/pdf/dnb_vol27_no1/dnb_vol27_no1_107.pdf

2016

The cumulative effect of genetic polymorphisms on depression and brain structural integrity / M. Kostić, E. Canu, A. Federica, A. Munjiza, I. Novaković, V. Dobričić, T. Pekmezović, V. Miler Jerković, F. Pilar, D. Lečić-Toševski, M. Filippi // *Human Brain Mapping*. ISSN 1065-9471. 37 : 6 (2016) 2173–2184.

doi: 10.1002/hbm.23165

Defense mechanisms in „pure“ anxiety and „pure“ depressive disorders / O. Čolović, D. Lečić-Toševski, I. Peruničić Mladenović, M. Milosavljević, A. Munjiza // *Journal of Nervous and Mental Diseases*. ISSN 0022-3018. 204 : 10 (2016) 746–751.

doi: 10.1097/NMD.0000000000000559

Efficacy and tolerability of trazodone retard monotherapy: Results of the Serbian non-interventional study / Č. Miljević, D. Lečić-Toševski. Trazodone Study Group Serbia // International Journal of Psychiatry in Clinical Practice. ISSN 1365-1501. 20 : 3 (2016) 133-140.
DOI: 10.1080/13651501.2016.1199809

Glutathione S-transferase deletion polymorphisms in psychotic and bipolar disorders with early onset: a case control study / M. Pejović Milovančević, V. Mandić Maravić, Coric V, M. Mitković Vončina, M. Kostić, A. Savić Radojević, M. Ercegovac, M. Matić, A. Peljto, D. Lečić-Toševski, T. Simić, Plesa M. Ercegovac // Laboratory Medicine. ISSN 0007-5027. 47 : 3 (2016) 195-204.

Doi: 10.1093/labmed/lmw017

Multicomponent treatment in a Day Hospital for Adolescents – a case of good practice / Z. Bradić, Z. Košutić, M. Mitković Vončina, S. Jahović, D. Todorović, V. Mandić Maravić, A. Peulić, I. Raković, M. Milosavljević, M. Aleksić, D. Lečić-Toševski // Psychiatric Services. ISSN 1075-2730. 67 : 9 (2016) 943-945.

Doi: 10.1176/appi.ps.201600089

<http://dx.doi.org/10.1176/appi.ps.201600089>

Perinatal complications, environmental factors and autism spectrum disorders / V. Mandić Maravić, M. Pejović Milovančević, T. Pekmezović, M. Plješa Ercegovac, M. Mitković Vončina, D. Lečić-Toševski // Medicinski podmladak. ISSN 2466-5525. 67 : 4 (2016) 20-25.

Doi: 10.5937/mp67/12844.

Posttraumatic Stress Disorder after Vaginal Delivery at Primiparous Women / M. Milosavljević, D. Lečić-Toševski, O. Vuković, M. Kostić, A. Peljto, I. Soldatović, M. Olff // Scientific Reports 6. Online ISSN 2045-2322. (2016) art. no. 27554 [7 str].

Doi: 10.1038/srep27554.

Relationship of suicide rates with climate and economica variables in Europe during 2000-2012. / N. F. Fountoulakis, I. Chatzikosta, K. Pasiadis, P. Zanis, W. Kawohl, F. M. Kerkhof, A. Navickas, C. Hoschl, D. Lečić-Toševski ... [et al.] // Annals of General Psychiatry. ISSN 1744-859X. 15 : 19 (2016) 1-6.

Doi: 10.1186/s12991-016-0106-2

Serbian language version of the Modified Checklist for Autism in toddlers, Revised, with follow up: Cross/cultural adaptation and assessment of reliability / M. Carakovac, J. Jovanović, M. Kalanj, N. Rudić, O. Aleksić Hil, B. Aleksić, I. B. Villabos, H. Kasuya, N. Ozaki, D. Lečić-Toševski, M. Pejović Milovančević // Scientific Reports 6, Online ISSN 2045-2322. (2016) art. no. 38222 [5 str].

doi:10.1038/srep38222

Приредила Кристина Игњатовић Јововић

ЈАСМИНА ГРКОВИЋ-МЕЈЦОР

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављене у Годишњаку CXVI за 2009, 2010; стр. 655–667)

Од избора за дописног члана 2009. године обавља низ дужности у САНУ: председник је Старословенског одбора САНУ; члан Одбора за етимологију САНУ; члан Одбора за српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија САНУ; члан Издавачког одбора САНУ; члан Одбора за универзитетско образовање САНУ; члан Извршног одбора Огранка САНУ у Новом Саду; представник САНУ у Националном савету за научни и технолошки развој за област друштвених и хуманистичких наука. Члан је Управног одбора фонда „Ђорђе Зечевић“ (за унапређење и заштиту ћирилице); члан Одбора Одељења за књижевност и језик Матице српске; члан Управног одбора Матице српске; секретар Његошевог одбора Матице српске.

Главни је и одговорни уредник часописа *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*; члан редакције часописа *Slověne. International Journal of Slavic Studies* – од његовога оснивања (Институт славјановедения, РАН, Русија), члан редакције часописа *Wiener Slavistisches Jahrbuch* – од његовога обнављања (Harrassowitz Verlag Wiesbaden), члан редакције часописа *Лингвистика и антропологија* (Иркутск, Русија, у припреми). Члан је Стручне редакције (област филологија / лингвистика) за израду *Српске енциклопедије*. Руководи пројектом *Историја српског језика* (Министарство за науку и технолошки развој Републике Србије) и пројектом *Речник српског језика XII–XVIII века* (Матица српска).

Учествовала по позиву у раду низа научних скупова у САНУ и научних конференција у земљи и иностранству (Беч, Брно, Велико Трново, Загреб, Иркутск, Солун, Херцег Нови, Цирих итд.). Председник организационог одбора међународне конференције *Diachronic Slavonic syntax: Language contact vs. internal factors* (Нови Сад, 2013). Написала, приредила и уредила више књига, у земљи и иностранству. Објављивала радове у земљи и у иностранству, у истакнутим часописима и у угледним центрима (Београд – САНУ, *Јужнословенски филолог*, Завод за уџбенике, Вукова задужбина; Нови Сад – Огранак САНУ, *Анали*, Матица српска, *Српска енциклопедија*, *Српски биографски речник*, *Зборник МС за филологију и лингвистику*, *Летопис МС*, Издавачка књижарница Зорана Стојановића; Бања Лука – АНУРС, Софија – Българска академия на науките, Кирило-Методијевски научен център, Велико Търново – Универзитетско издателство „Св. Кирил и Методиј“, Москва – *Slověne. International Journal of Slavic Studies*, Брно – *Studia etymologica Brunensia*, Љубљана – *Slavistična revija*, Сапоро, Јапан – Hokkaido University; Минхен, Берлин, Беч – Wiener Slawistischer Almanach.

За редовног члана САНУ изабрана 5. новембра 2015. Приступна беседа: *Обрасци заклињања у историјској перспективи: лингвистички и когнитивни увиди.*

Посебна издања

Историјска лингвистика : когнитивно-типолошке студије / Јасмина Грковић-Мејџор. – Сремски Карловци ; Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013. – 390 стр. ; 23 см. – (Библиотека Theoria).
ISBN 978-86-7543-269-2

Преводилачки, приређивачки и уреднички рад

2010

Diachronic Slavonic syntax : Gradual changes in focus / edited by Björn Hansen, Jasmina Grković-Major. – München ; Berlin ; Wien : Gesellschaft zur Förderung slawistischer Studien, 2010. – 208 str. : ilustr. ; 22 cm. – (Wiener Slawistischer Almanach. Sonderband. Linguistische Reihe, ISSN 0258-6827 ; 74).

ISBN 978-3-86688-096-2

Предговор уредника: стр. 5–6.

Прилози о српском предвуковском књижевном језику / Александар Албијанић ; превела с енглеског Јасмина Грковић-Мејџор. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике : Вукова задужбина ; Нови Сад : Матица српска, 2010. – 122 стр. : илустр. ; 24 см. – (Студије о Србима ; књ. 21).

ISBN 978-86-17-16279-3

Српске и јужнословенске теме / Герхард Невекловски. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике : Вукова задужбина ; Нови Сад : Матица српска, 2010. – 221 стр. : илустр. ; 24 см. – (Студије о Србима ; књ. 18).

Стр. 218–220: Поговор редактора / Милорад Радовановић, Јасмина Грковић-Мејџор.

Теорија дијахронијске лингвистике и проучавање словенских језика / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Милорад Радовановић. – Београд : САНУ, Одељење језика и књижевности, 2010. – 278 стр. ; 24 см. – (Српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија / Српска академија наука и уметности ; књ. 4).

Предговор уредника: стр. 7–8.

Стр. [43]–61: Когнитивни аспекти развоја транзитивности / Јасмина Грковић-Мејџор.

ISBN 978-86-7025-508-1

2013

Miklosichiana bicentennialia : зборник у част двестоте годишњице рођења Франца Миклошича / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Александар Лома. – Београд : САНУ, Старословенски одбор, 2013. – 490 str. : tabele ; 23 cm. – (Посебна издања / Српска академија наука и уметности ; књ. 675. Одељење језика и књижевности, Старословенски одбор, ISSN 0352-1850 ; књ. 58).

ISBN 978-86-7025-619-4

Теолингвистичка проучавања словенских језика / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Ксенија Кончаревић. – Београд : САНУ, Одбор за српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија, 2013. – 535 стр. ; 24 см. – (Српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија / Српска академија наука и уметности, Одељење језика и књижевности ; књ. 5).

ISBN 978-86-7025-618-7

2016

Српски језик и његове норме : (дијахроно-синхрони аспекти) / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Владислава Ружић. – Нови Сад : Филозофски факултет, Одсек за српски језик и лингвистику, 2016. – 343 стр. : илустр. ; 24 см. – (Едиција Лингвистичке свеске ; 10).

ISBN 978-86-6065-358-3

Српски молитвеник : споменица Милану Решетару : 1512-1942-2012 / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Виктор Савић. – Београд : САНУ, 2016. – 156, 279 стр. : факс. ; 34 см. – (Вансеријска издања / Српска академија наука и уметности. Одељење језика и књижевности. Фонд „Ђорђе Зечевић“ за унапређење и заштиту ћириличног писма ; књ. 1).

Стр. 9–14: Милан Решетар / Јасмина Грковић-Мејџор, Виктор Савић.

Стр. 117–121: Српски молитвеник из 1512 / Јасмина Грковић-Мејџор, Виктор Савић.

ISBN 978-86-7025-717-7

Студије и чланци

2009

Александар Младеновић, Историја српског језика : одабрани радови, Београд, Чигоја штампа, 2008 : [приказ] / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 52 : 1 (2009) 263–268.

Exemplis discimus / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за класичне студије. ISSN 1450-6998. 11 (2009) 315–320.

Кантакузин, Димитрије / Јасмина Грковић-Мејџор // Српски биографски речник. 4, И-Ка / [главни уредник Чедомир Попов]. Нови Сад : Матица српска, 2009. Стр. 812–813.

ISBN 978-86-7946-037-0

Осветљавање словенско-византијских културних веза : приказ Девог међународног симпозијума Трновска књижевна школа, Велико Трново, 2009. / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за класичне студије. ISSN 1450-6998. 11 (2009) 281–283.

Павле Ивић као оснивач пројекта Историја српског језика / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 52 : 1 (2009) 61–66.

The Romance Balkans : Collection of papers presented at the Internacional conference The Romance Balkans, 4-6 November 2006, Belgrade, 2008 : [приказ] / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 52 : 1 (2009) 268–272.

2010

Допринос Александра Младеновића проучавању историје српског језика / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 53 : 1 (2010) 11–15.

О глаголима аудитивне перцепције у старословенском / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за класичне студије. ISSN 1450-6998. 12 (2010) 37–46.

О конструкцији акузатива с партиципом : (типолошки и когнитивни аспекти) / Јасмина Грковић-Мејџор // Јужнословенски филолог. ISSN 0350-185X. 66 (2010) 187–204.

О прасловенским формулама заклињања у старосрпским повељама / Јасмина Грковић-Мејџор // Susret kultura : zbornik radova. Knj. 1 / Peti međunarodni interdisciplinarni simpozijum [1. decembar 2009, Novi Sad]. Novi Sad : Filozofski fakultet, 2010. Str. 451–461.

ISBN 978-86-6065-040-7

О раду Његошевог одбора : говор на промоцији Његошевог зборника Матице српске, Нови Сад, 8. окт. 2010 / Јасмина Грковић-Мејџор // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 186 : 486 : 5 (2010) 874–876.

Појам здравља у индоевропским језицима : приступно предавање дописног члана Јасмине Грковић-Мејџор одржано је у Огранку САНУ 19. маја 2010. године // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. 6 (2010 [шт. 2011]) 26–37.

The role of syntactic transitivity in the development of Slavic syntactic structures / Jasmina Grković-Major // *Diachronic Slavonic syntax : Gradual changes in focus* / edited by Björn Hansen, Jasmina Grković-Major. München ; Berlin ; Wien : Gesellschaft zur Förderung slawistischer Studien, 2010. (Wiener Slawistischer Almanach. Sonderband. Linguistische Reihe, ISSN 0258-6827 ; 74). Str. 63–74.

ISBN 978-3-86688-096-2

Српска енциклопедија. Том 1. Књ. 1, А-Беобанка / [главни уредници Чедомир Попов, Драган Станић]. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности : Завод за уџбенике, 2010.

Одреднице Јасмине Грковић-Мејџор : Абецеда, стр. 30; Аглутинација, стр. 47; Азбука, стр. 83; Алфавет, стр. 177; Апостоли, стр. 277; Балтословенски прајезик, стр. 530.

ISBN 978-86-7946-078-3

Српска ћирилица / Јасмина Грковић-Мејџор // Србија - културна спона Истока и Запада / главни и одговорни уредник Чедомир Попов. Нови Сад : Матица српска, 2010. Стр. 165–166.

ISBN 978-86-7946-063-9

Превод књиге на енглески и немачки:

Serbian Cyrillic Alphabet / Jasmina Grković-Mejdžor // *Serbia - the cultural bridge between East and West* / editor in chief Čedomir Popov. Novi Sad : Matica srpska, 2010. Str. 165–166.

ISBN 978-86-7946-064-6

Das Serbische kyrillische Alphabet / Jasmina Grković-Mejdžor // *Serbien - kulturelle Brücke zwischen Ost und West* / verantwortlicher Chefredakteur Čedomir Popov. Novi Sad, Matica srpska, 2010. Str. 181–182.

ISBN 978-86-7946-071-4

2011

Александар Младеновић : (1930–2010) / Јасмина Грковић-Мејџор // Годишњак САНУ за 2010. ISSN 0351-0336. 117 (2011) 637–639.

Датив + инфинитив: праиндоевропско порекло и словенски развој / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 54 : 1 (2011) 27–44.

The development of predicative possession in Slavic languages / Jasmina Grković-Major // *The grammar of possessivity in south Slavic languages : Synchronic and diachronic perspectives* / ed. Nomachi Motoki. Sapporo : Slavic Research Center Hokkaido University, 2011. (Slavic European Studies ; 24). Str. 35–54.

ISBN 978-4-938637-66-8

Отисци језичке прошлости у делима Лазе Костића / Јасмина Грковић-Мејџор // Лаза Костић / уредник Љубодраг Симовић. Београд : САНУ, 2011. (Научни скупови ; књ. 133. Одељење језика и књижевности ; књ. 23) 59–68.

ISBN 978-86-7025-537-1.

О формирању српске редакције старословенског језика / Јасмина Грковић-Мејџор // Ђурђеви ступови и Будимљанска епархија : зборник радова / [одговорни уредник Бранислав Тодић]. Берање : Епископија Будимљанско-никшићка : Полимски музеј Берање ; Београд : Филозофски факултет, Институт за историју уметности : ЈП Службени гласник : Православни богословски факултет, Институт за теолошка истраживања, 2011. Стр. 43–51.

ISBN 978-86-86563-95-8

ISBN 978-86-519-1420-4

Развој предикативне посесије у српском језику / Јасмина Грковић-Мејџор // Граматика и лексика у словенским језицима : зборник радова с међународног симпозијума : (Матица српска 14. септембра, Институт за српски језик САНУ 15. и 16. септембра 2010) / главни уредник Срето Танасић. Нови Сад : Матица српска ; Београд : Институт за српски језик САНУ, 2011. Стр. 361–377.

ISBN 978-86-82873-32-7

Свети Сава и језик средњовековне писмености / Јасмина Грковић-Мејџор // Голија. ISSN 1800-587X. 8 : 15 (2011) 21–25.

Напомена: Голијски сабор културе организатор је академије Свети Сава и Светосавље одржане 10. јуна 2011. године у Никшићу.

Semantika glagola čulne percepcije u staroslovenskom jeziku / Jasmina Grković-Mejdžor // Slavistična revija. ISSN 0350-6894. 59 : 1 (2011) 11–20.

Синтакса инфинитива у „Животу деспота Стефана“ Константина Филозофа / Јасмина Грковић-Мејџор // Търново и идеята за християнския универсализъм / Девети международен симпозиум Велико Търново, 15–17 октомври 2009. Велико Търново : Универзитетско издателство „Св. св. Кирил и Методиј“ [итд.], 2011. (Търновска книжовна школа ; 9). Стр. 436–456.

Скрипторије и штампарије код Срба у средњем веку / Јасмина Грковић-Мејџор // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 187 : 488 : 5 (2011) 925–940.

Српска енциклопедија. Том 1. Књ. 2, Београд – Буштрање / [главни уредници Чедомир Попов, Драган Станић]. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности : Завод за уџбенике, 2011.

Одреднице Јасмине Грковић-Мејџор : Брзопис, стр. 536–537; Буквари; стр. 646; Булатова; стр. 658.

У спомен на академика Александра Младеновића / Јасмина Грковић-Мејџор // Славистика. ISSN 1450-5061. 15 (2011) 35–39.

2012

Образац српског „боли ме глава“ као синтаксички архаизам / Јасмина Грковић-Мејџор // Глас / Српска академија наука и уметности. Одељење језика и књижевности. ISSN 0351-7365. 419 : 28 (2012) 43–60.

On Proto-Slavic oath formulas / Jasmina Grković-Mejdžor // Slověne : International journal of Slavic studies. ISSN 2304-0785. 1 : 1 (2012) 7–26.

On the development of the future tense in Old Serbian : Groundwork / Jasmina Grković-Mejdžor // Theory and Empiricism in Slavonic diachronic linguistics / edited by Ilona Janyšková, Helena Karlíková. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2012. Стр. 413–422.

ISBN 978-80-7422-185-9

О функционалности раслојености српскословенског језика / Јасмина Грковић-Мејџор // Средновековни текстове, автори и книги : сборник в чест на Хайнц Миклас. Кирило-Методијевски студии. ISSN 0205-2253. 21 (2012) 288–299.

Проф. др Милорад Радовановић / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 55 : 1 (2012) 9–12.

Развој футура у старосрпском језику / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 55 : 1 (2012) 83–104.

Средњовековно језичко наслеђе Босне и Херцеговине / Јасмина Грковић-Мејџор // Језик и писмо у Републици Српској : [зборник радова] / приређивач Слободан Реметић. Бања Лука : Академија наука и умјетности Републике Српске, 2012. (Научни скупови ; књ. 24. Одјелјење књижевности и умјетности ; књ. 13). Стр. 17–35.
ISBN 978-99938-21-43-4

Функционалностилске одлике предговора и поговора из штампарија Ђурђа Црнојевића и Божидача Вуковића / Јасмина Грковић-Мејџор // Српско језичко наслеђе на простору данашње Црне Горе и српски језик данас : зборник радова / Међународни научни скуп, Херцег Нови, 20–23. априла 2012. године. Никшић [и др.] : Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори [и др.], 2012. Стр. 27–36.
ISBN 978-9940-580-09-4

2013

О синтаксичкој архаизацији у „Животу деспота Стефана“ Константина Философа: партикула *да* / Јасмина Грковић-Мејџор // [Научни скуп] Професор доктор Гордана Јовановић, [Деспотовац, 15. јун 2013. године] / [приредио Живојин Андрејић]. Рача : Центар за митолошке студије Србије : Народна библиотека „Радоје Домановић“ ; Деспотовац : Народна библиотека Ресавска школа, 2013. (Митолошки зборник ; 29). Стр. 135–147.
ISBN 978-86-83829-49-1

Поводом Миклошичеве студије о реченицама без субјекта / Јасмина Грковић-Мејџор // *Miklosichiana bicentennialia* / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Александар Лома. Београд : САНУ, Старословенски одбор, 2013. (Посебна издања ; књ. 675. Одељење језика и књижевности, Старословенски одбор, ISSN 0352-1850 ; књ. 58). Стр. 293–310.
ISBN 978-86-7025-619-4

Прилог историји лексичко-семантичке групе *-grǣx-* / Јасмина Грковић-Мејџор // Теолингвистичка проучавања словенских језика / уредници Јасмина Грковић-Мејџор, Ксенија Кончаревић. Београд : САНУ, Одбор за српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија, 2013. (Српски језик у светлу савремених лингвистичких теорија ; књ. 5). Стр. 369–388.
ISBN 978-86-7025-618-7

Српска енциклопедија. Том 2. В–Вшетечка / [главни уредници Чедомир Попов, Драган Станић]. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности : Завод за уџбенике, 2013.
Одреднице Јасмине Грковић-Мејџор : В, стр. 33; Вуканово јеванђеље, стр. 866–867; Врана, Јосип, стр. 744.

2014

Историјска лингвистика : откривање слике света / Јасмина Грковић-Мејџор // *Анали Огранка САНУ у Новом Саду*. ISSN 1452-4112. 10 (2014) 17–21.

О преводилачком умећу Солунске браће: стсл. *клатн сл.* / Јасмина Грковић-Мејџор // *Свети Ђирило и Методије и словенско писано наслеђе : 863–2013* / [уредници Јованка

Радић, Виктор Савић]. Београд : Институт за српски језик САНУ, 2014. (Старословенско и српско наслеђе ; 1). Стр. 169–185.
ISBN 978-86-82873-49-5

Слободан Павловић, Узроци и механизми синтаксичких промена у српском језику. Сремски Карловци – Нови Сад : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013 : [приказ] / Јасмина Грковић-Мејџор // Јужнословенски филолог. ISSN 0350-185X. 70 (2014) 350–359.

2015

Грч. повнѣрѣ у старословенском преводу Јеванђеља / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 58 :2 (2015) 25–34.

Историјска лингвистика: когнитивно-типолошке студије. Сремски Карловци : Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013 : [реч аутора] / Јасмина Грковић-Мејџор // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. 3 : 3 (2015) 162–166.

О једној архаичној црти Вуковог језика : апсолутни номинатив / Јасмина Грковић-Мејџор // Вук Стефановић Караџић / уредник Нада Милошевић-Ђорђевић. Београд : САНУ, 2015. (Научни скупови ; књ. 156. Одељење језика и књижевности ; књ. 27). 159–168.
ISBN 978-86-7025-673-6

On the semantic development of OCS влѣд- / Jasmina Grković-Mejdžor // Etymological research into Old Church Slavonic / edited by Ilona Janyšková, Helena Karlíková. Praha : Lidové noviny, 2015. (Studia etymologica Brunensia ; 18). Стр. 149–157.
ISBN 978-80-7422-381-5

Синтагма, Матија Властар; са српскословенског језика превела Татјана Суботин-Голубовић, уредник Коста Чавошки. Београд: САНУ, 2013 / Јасмина Грковић-Мејџор // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. 3 : 3 (2015) 124–128.

Супстандардне црте као показатељ језичке промене у току / Јасмина Грковић-Мејџор // У простору лингвистичке славистике / уредници Људмила Поповић, Дојчил Војводић, Мотоки Номаћи. Београд : Филолошки факултет Универзитета, 2015. Стр. 293–303.
ISBN 978-86-6153-364-8

У спомен на професорку Јелку Ређеп / Јасмина Грковић-Мејџор // Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор. ISSN 0350-6673. 81 (2015) 243–245.

Hagiographia Slavica, Беч, 2013. : [приказ] / Јасмина Грковић-Мејџор // Зборник Матице српске за филологију и лингвистику. ISSN 0352-5724. 58 : 1 (2015) 227–232.

2016

Интердисциплинараност Миклошичевог рада / Јасмина Грковић-Мејџор // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. 4 : 4 (2016) 159–163.

Lidia Federica Mazzitelli, The expression of predicative possession : A comparative study of Belarussian and Lithuanian. Berlin, Munich, Boston : De Gruyter Mouton, 2015. (Studia typologica ; 18) / Jasmina Grković-Mejdžor // Baltic Linguistics. ISSN 2081-7533. 7 (2016) 221–231.

Обрасци заклињања у историјској перспективи : лингвистички и когнитивни увиди / Јасмина Грковић-Мејџор // Академске беседе. ISSN 2466-5134. 1(2016) 225–234.

Основна подручја интересовања академика Пипера / Јасмина Грковић-Мејџор // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. 4 : 4 (2016) 291–295.

Родољубни живот Јована Стерије Поповића / Јасмина Грковић-Мејџор // Оснивачи Друштва српске словесности : у част Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу / уредник Мило Вуксановић. Београд: САНУ, 2016. Стр. 29–37.

ISBN 978-86-7025-708-5

Формуле с именицом вѣра у старосрпском језику / Јасмина Грковић-Мејџор // Slavische Geisteskultur : Ethnolinguistische und philologische Forschungen. Teil 2 : zum 90. Geburtstag von N. I. Tolstoj. Frankfurt am Main [u.a.], 2016. (Philologica Slavica Vindobonensia ; 2) 43–57.

ISBN 978-3-631-65280-0

Хиландарска повеља Стефана Немање у светлу српске средњовековне диглосије / Јасмина Грковић-Мејџор // Стефан Немања-преподобни Симеон Мироточиви. Беране : Епископија Будимљанско-никшићка, Манастир Ђурђеви Ступови ; Београд : Институт за историју уметности, Филозофски факултет : Институт за српски језик САНУ, 2016. Стр. 189–198.

ISBN 978-86-6427-048-9 (ИИУ)

Приредила *Оливера Голубовић*

МИРО ВУКСАНОВИЋ

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављене у Годишњаку CXVI за 2009, 2010, стр. 677–697, CXVII за 2010, 2011, стр. 567–618)

Изабран је за дописног члана САНУ, на предлог Одељења језика и књижевности, 5. новембра 2009. године. За редовног члана САНУ, на предлог истог Одељења, изабран је 5. новембра 2015. године. Овде су сажети подаци за његову радну биографију у поменутом временском распону.

Објавио је одабране романе, са избором из критика где се најбоље огледа рецепција књига у којима су речи главни јунаци. У збиркама приповедака и другим прозним (кратким) формама потврдио је своју склоност ка мозаичком начину казивања. Слично би се могло рећи и за огледе о писцима у књизи *Клесан камен*. У путописној приповести с прологом Владимира Ђоровића и епилогом Иве Андрића дао је потресну и лично доживљену слику времена након троверског рата у Босни и Херцеговини. У два књигама су одабрани његови одговори на новинарска питања, па се и ту види ангажованост и актуелност запажања академика Вуксановића, и као писца и као интелектуалца.

Покренуо је 2010. Антологијску едицију *Десет векова српске књижевности* у којој су до 2016. објављена 72 тома и која је награђена као „најдалекосежнији подухват у српском издаваштву“. Као главни уредник ове јединствене Едиције, са својим сарадницима из српских књижевних центара, значајно је допринео да се јасније назначи корпус српске литературе од Светог Саве и усмене књижевности до наших савременика. Уређује и Едицију *Матице* где по позиву дају књиге водећи српски писци, критичари, есејисти и историчари књижевности. Обе едиције излазе у Издавачком центру Матице српске чији је оснивач и директор. Приредио је научна издања књига неколико писаца. Уредник је *Његошевог зборника Матице српске*. Приредио је два издања антологије текстова о Његошу и дигитализовано уникатно издање свих 11 првих издања Његошевих књига. У Библиотеци Матице српске био је управник од 1988. до пензионисања (са 45 година радног стажа) 2014, откад је председник Управног одбора ове установе у којој је покренуо и био уредник неколико серија књига, а посебно је значајан вишетомни каталог највеће збирке старих српских књига у нашој земљи. Вуксановићев управнички рад у најстаријој српској библиотеци националног значаја илуструје чињеница да је њен електронски каталог, будући да има милионски број записа, основа Виртуелне библиотеке Србије (систем COBISS), да има велику дигиталну библиотеку, сређен систем заштите културних добара, остварен склад традиције и модерног. Главни је уредник библиографије Иве Андрића, највећег таквог српског издања када је реч о једном аутору.

Од 2011. је управник Библиотеке САНУ, која је одговарајућим законом одређена за један од центара републичког библиотечног система, приступила је систему COBISS, стекла право да добија књиге по свом избору из откупа Министарства културе, а реновиране су просторије за кориснике и запослене. Трибина Библиотеке коју уређује премештена је у Свечану салу и постала видан знак САНУ. Покренуто је 2013. годишњак Трибине са текстовима изговореним на приказивању књига и научних зборника.

Као уредник за област установа културе и науке члан је Уређивачког одбора *Српске енциклопедије* коју издају САНУ, Матица српска и Завод за уџбенике. Од 2003. је члан Уређивачког одбора *Српског биографског речника*. Написао је више од 150 лексонских прилога и редиговао такве текстове из своје уредничке надлежности.

Као председник или члан организационих одбора учествовао је на двадесетак научних скупова у САНУ и другде (о Лази Костићу, Његошу, Филипу Вишњићу, Стевану Сремцу, Сими Матавуљу, Иви Андрићу, Бранку Ћопићу, Меши Селимовићу, Скендеру Куленовићу, Сретену Марићу, Бошку Петровићу, Новици Тадићу, Ранку Јововићу...). Уређивао је и рецензирао научне зборнике, књиге и библиографије. После избора у САНУ казивао је стотинак беседа поводом значајних датума и догађаја у Србији, Црној Гори и Републици Српској.

Одржао је 12. маја 2016. приступну беседу у САНУ „Балада о најдражој речи“. Уредно је прву књигу *Академских беседа*, са уводним текстом о историјату беседа од 1886. до 2016, као и књигу *Оснивачи Друштва српске словесности* (у част Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу).

Члан је Одбора за проучавање историје књижевности САНУ (од 2010) и Одбора за етимолошки речник САНУ (од 2012). Био је члан Управног одбора Задужбине Милоша Црњанског (до 2012), члан Управног одбора Задужбине Иве Андрића (од 2010, а председник је од 2016), председник Управног одбора Института за српски језик САНУ (2010–2016), члан Националног савета за културу (од 2011, председник 2014–2015) и Извршног одбора Матице српске (до 2014).

Активно делује у Огранку САНУ у Новом Саду као члан Извршног одбора (од 2011) и Уредништва *Анала*, те као организатор годишњих округлих столова *Српска књижевност данас* (објављена су три зборника, а циклус се завршава крајем 2017. истоименом књигом 20 аутора).

После избора за дописног члана САНУ, добио је награде и признања: Награду „Ђура Даничић“ (2009), Статуету Бранка Радичевића (2010), Награду „Стојан Новаковић“ (2012), *Повељу за животно дело* Удружења књижевника Србије (2012), *Повељу Другог програма Радио Београда* (2013), Националну награду „Јанко Шафарик“ (2014), *Захвалницу* Филолошког факултета у Београду (2014), *Споменицу* Галерије Матице српске (2014), *Вељкову голубицу* за приповедачко дело (2015) са округлим столом (2016), *Округли сто „Књижевно дело Мира Вуксановића“* поводом Награде „Светозар Ћоровић“ (2015) и једанаест захвалница од установа културе и удружења (2010–2016).

Библиографија академика Мира Вуксановића има 2.134 записа у систему COBISS, а о његовом књижевном раду објављено је шест књига, два зборника и 287 приказа, огледа и расправа.

Књиге

Романи

2011

- Семољ гора : азбучни роман у 878 прича о ријечима / Миро Вуксановић. – Београд : Београдска књига, 2011. – 487 стр. ; 21 см. – (Одабрани романи Мира Вуксановића)
Садржај идентичан са садржајем претходних издања из 2000. и 2001. год.

- Семољ земља : азбучни роман о 909 планинских назива / Миро Вуксановић. – Београд : Београдска књига, 2011. – 561 стр. ; 21 см. – (Одабрани романи Мира Вуксановића)
Садржај идентичан са садржајем претходних издања из 2005. и 2006. год.
- Семољ људи : азбучни роман у 919 прича о надимцима / Миро Вуксановић. – Београд : Београдска књига, 2011. – 653 стр. ; 21 см. – (Одабрани романи Мира Вуксановића) Садржај романа идентичан са садржајем издања из 2008. год.
С а д р ж а ј: [Семољ људи] (5–518). – О романима Семољ гора, Семољ земља и Семољ људи : (одломци) / приредио Милан Тасић (519–585): Анонимни саговорници / Ново Вуковић (521). А уместо приче / Светозар Кољевић (522). Бисер / Милка Ивић (522). Богзна шта је наше ту / Александар Јерков (522–523). Вансеријски роман / Чедомир Мирковић (523). Велелепна књига / Матија Бећковић (523–524). Велика пирамида / Ново Вуковић (524). Вилајетски предео / Михајло Пантић (524–525). Витраж, приповедни / Никша Стипчевић (525). „Врати ми се, анђеле!“ / Светозар Кољевић (525–526). Вук и Доситеј, Његош и Љубиша, Бећковић и Вуксановић / Славко Гордић (526–527). Вук, Бећковић, Вуксановић / Слободан Калезић (527). Вуксановићев радикални подухват / Милован Данојлић (527–528). Вук семољски / Жељко Сладојевић (528). Гејзир / Славко Гордић (528–529). Гледање светлости / Никша Стипчевић (529). Делови заборављене бајалице / Александар Јерков (529–530). До у сам корен / Михајло Пантић (530). Доместикација непознатог / Александар Јерков (531). Допринос поступку прерушавања / Марко Неђић (531–532). Древно искуство / Петар Пијановић (532). Дупло дно / Михајло Пантић (532–533). Ђавољник, пашино--- / Јован Делић (533–534). Ђиласнути / Светозар Кољевић (534–535). „Енциклопедијска парадигма“ / Јован Делић (535). Етимолошки кључ / Жељко Сладојевић (535–536). Живописни сусрети ишчезлог и савременог / Светозар Кољевић (536). Животна гнезда / Мирослав Егерић (536–537). Задатак језичким стручњацима / Милка Ивић (537). Изненађење / Славко Гордић (537). Имагинарна гора / Лидија Томић (537–538). Импресионира разноликост / Јован Делић (538–539). Јединство књижевног значења / Марко Неђић (539); Јединство садржине и облика / Марко Неђић (539–540). Кључне речи имагинарног и стварног : из одлуке НИН-овог жирија (540–541). Књига ван серије / Мирослав Егерић (541). Контраст / Радивоје Микић (541–542). Круг / Милан Живановић (542). Лабудова пјесма / Драган Копривица (542). Лавиринт / Драган Драгомировић (542–543). Лалић, Вуксановић / Радомир В. Ивановић (543). Лирско у азбучним романима / Саша Радојчић (543). Љубав семољска / Драган Копривица (543–544). Љубиша би рекао--- / Радомир В. Ивановић (544). Магија драматургије / Чедомир Мирковић (544–545). Магични приповиједни космос / Желидраг Никчевић (545). Мало друкчије / Васо Милинчевић (545). Матица живота / Жарко Ђуровић (545–546). Мементо / Михајло Пантић (546). Модерно просветљење баштине / Светозар Кољевић (546). Мозаик / Чедомир Мирковић (547). На Вуковом путу / жири Награде за уметност Вукове задужбине (547). Најразличитији прозни облици / Марко Неђић (547–548). Не може се дочитати / Слободан Калезић (548). Невјероватан ланац прича / Ново Вуковић (548). Непоновљиви микронаративни облици / Душан Маринковић (549). Непрегледни хоризонти / Саша Шмуља (549); Његовање демонских сила / Саша Шмуља (549–550). Његов (пишчев) „семољски мјерник“ / Радомир В. Ивановић (550). О елементарном / Јован Делић (550–551). Од комичног до најдубљег трагичког тона / Александар Јерков (551–552). Одговорност према језику / Мирослав Егерић (552). Одумирање раскоши / Драган Копривица (552–553). Онамо / Матија Бећковић (553). Опевана реч / Миломир Петровић (553). Оригинална прича / Ново Вуковић (553–554). Оригинално, поетски / Василије Калезић (554). Осветљени семољски народ / Милош Петровић (554). Очинкан хљеб / Ђиљана Лукић (554–555). Павић, Вуксановић / Слободан Калезић (555). Памтивек / Мићо Цвијетић (555–556). Плејада преодјевених старих ријечи / Софија Калезић-Ђуричковић (556). Поигриште српског језика / Момир Војводић (556). Покретање вјечних питања / Драган Копривица (556–557). Помало је таквих / Иван Негришорац (557–558). Попут „сујеве-рица“ / Бранко Јовановић (558). Постмодерни етнороман / Иван Негришорац (558–559). Праскава асоцијативност / Славко Гордић (559). Преломна књига / Радивоје Микић (559). Према запретаној причи / Драган Копривица (559–560). Примикање граници / Радомир В. Ивановић (560). Прича у једну ријеч, а из ње цијела прича / Исак Калпачина (560–561). Прожимање менталног и амбијенталног / Слободан Калезић (561). Пројекат азбучних романа / Иван Негришорац (561–562). Пунозначно / Божидар Ковачек (562). Рађање заборављене лексике / Ненад Грујичић (562). Разноврсна стилска средства / Саша Радојчић

(562–563). Раскошно и тескобно / Франја Петриновић (563). Раскрил / Славко Гордић (563). Реч „потоплена“ у животну материју / Радивоје Микић (564). Реч у реч / Лидија Томић (564). Речи причају сопствену повест / Милован Данојлић (564–565). Речнички модел ради приповедања / Стојан Ђорђић (565). Роман као змијска кошуљица / Драшко Ређеп (565). Рудници за дијалектологе / Милија Станић (566). Рушење граница поезије и прозе / Јован Делић (566). Сажимање / Зоран М. Мандић (566). Самородна логика језика / Мирослав Егерић (567). Свака реч је главна / Милан Живановић (567). Све се дешава у језику / Саша Радојчић (567). Све што други заборављају / Тодор Живаљевић Велички (567). Светац на Семољу / Драган Копривица (568). Семантичка сугестивност / Зоран М. Мандић (568). Семо / Јован Ћирилов (568). Семољанима је лако / Јадранка Пешти (569). Семољска и „Лелејска гора“ / Милорад Радов Блечић (569). Сизифовски посао / Зоран Ђерић (569–570). Симбиоза епског, лирског и драмског тона / жири Награде „Миротслављево јеванђеље“ (570). Синтеза / Јован Делић (570–571). Смело трагање уназад / Владимир Гвозден (571). Смијех са горчином / Драган Копривица (571). Споменик језику / Милутин Булатовић (571). Стварно нађени рукопис / Ненад Вуковић (572). Стварност вишег реда / Петар Пијановић (572–573). Стилско умеће писца / Александар Јерков (573). Струка, наука, ентузијазам / Светозар Радоњић Рас (573–574). Тајна веза / Петар Пијановић (574–575). Тајновити јунаци / Ратко Божовић (575). Талог туђих култура / Ненад Вуковић (575). Творачка узајамност / Стојан Ђорђић (575–576). Тон шаманске магије / Саша Шмуља (576). Топоними као утеха / Младен Весковић (576–577). Трактат о сликарству / Симиша Јелушић (577). Три приче три пута дневно / Ратко Божовић (577). Тумач вербалних шифри / Александар Јерков (578). Тумач именовања / Драган Копривица (578). Ћутање на северцима историје / Мирослав Егерић (578–579). У вилиној гори / Исак Калпачина (579). У запаћку / Драгољуб Стојадиновић (579). У земљи чуда / Тихомир Брајовић (579–580). Универзално штиво / Младен Весковић (580). Ушушкавање ријечи / Зорица Радуловић (580). Фабулативна комбинаторика / Петар В. Арбутина (581). Фантазмагорија усмене традиције / Лидија Томић (581). Филтер времена / Бранко Пиргић (581–582). Хибридни роман / Јован Делић (582). Хумористички поглед на свијет / Драган Копривица (582). Целина од фрагмената / Чедомир Мирковић (582–583). Чаролија / Саша Радојчић (583). Читанке за све узрасте / Саво Стевовић (583). „Чобан прође кроз шуму...“ / Милосав Мирковић Буца (584). Чудесна филолошка компетенција / Иван Негришорац (584). Џада / Ново Вуковић (584). Ш / Милуника Митровић (584–585). Шире значење основе / Жарко Ђуровић (585). Шума завичајног језика / Момчило Параушић (585). – Селективна библиографија / приредила Марија Јованцаи (587–633). Белешка о аутору (635–638).

2013

- Бихпоље : поратна путописна приповест с прологом Владимира Ћоровића и молитвом Иве Андрића / Миро Вуксановић. – 1. изд. - Зрењанин : Агора, 2013. – 207 стр. ; 22 см. – (Библиотека „Календар“ ; књ. 53)
С а д р ж а ј: Пролог / Владимир Ћоровић (5–13). – 1. Обале (15–26); 2. Близакније (27–39); 3. Рудост (41–53); 4. Храм (55–64); 5. Именик (65–83); 6. Поље (85–100); 7. Браћа (101–115); 8. Повратак (117–125); 9. Мине (127–135); 10. Икона (137–149); 11. Јабука (151–172); 12. Мраковица (173–189); 13. Дах (191–197). У улици Данила Илића / Иво Андрић (199–201). Белешка о писцу (203–205).

Приповетке и прозне минијатуре

2012

- Змеја и волк / Миро Вуксановић ; [перевел с сербског Андрей Базилевский ; рисунки Данило Вуксановић]. – Москва ; Белград : Гаракс, 2012. – 149 стр. : илустр. ; 24 см. – (Библиотека „Сербско-руски круг“ ; 3) На спор. насл. стр.: Змија и вук. – Упоредо срп. текст и рус. превод.
С а д р ж а ј: Немужити језик = Немой язык (5–51): [Прва књига Мојсијева, глава 3] = [Первая книга Моисея, глава 3] (6–7). - Душа предака = Душа предков (9–29): Душа предака = Душа предков (10–11); Сен = Тень (10–11); Куку, Тодоре! = Худо, Фёдор! (12–13);

Обнављање зла = Обновление зла (12-13); Гуја у недрима = Змея за пазухой (14-15); Пољубац = Поцелуй (14-15); Трава живота = Трава жизни (16-17); Беда живота = Убожество жизни (16-17); Страх = Страх (18-19); Очи = Глаза (18-19); Говор = Речь (20-21); Терање зла = Изгнание зла (20-21); Аждаја = Дракон (22-23); Спашавање сунца = Спасение солнца (22-23); Хитлер = Гитлер (24-25); Снага = Сила (24-25); Змија младожења = Змея-жених (26-27); Неспримница = Непринятая (26-27); Тајна = Тайна (28-29); Немушти језик = Немой язык (28-29). - Змијске кошуљице = Змеиная кожа (32-51): Змијске очи = Глаза змеи (32-33); Пресвлачење очију = Линька глаз (32-33); Звечка = Погребок (34-35); Древна прича = Старинный рассказ (34-35); Зубобоља = Зубная боль (36-37); Кашика = Ложка (36-37); Змијски сан = Змеиный сон (38-39); Парење = Спаривание (38-39); Дим = Дым (40-41); Клетва = Проклятье (40-41); Знак = Знак (42-43); Писка = Писк (42-43); Сплет = Сплётка (44-45); Гнездо = Гнездо (44-45); Глава = Голова (46-47); Лед = Лёд (46-47); Ујед = Укус (48-49); Реч = Слово (48-49); Зао глас = Злой голос (50-51); Кошуљица = Кожа (50-51). - Вучји трагови = Волчьи следы (53-141): Ојачар и чобанин = Трубочист и пастух (54-55); Пастирска душа = Пастушья душа (57-85): Дабог = Даждьбог (58-59); Кривељан = Колченог (58-59); Роми Даба = Хромой Бес (60-61); Путовање душа = Переселение душ (60-61); Дабин кључ = Чёртов ключ (62-63); Вучје божанство = Волчье божество (62-63); Хртови Светог Саве = Борзые Святого Саввы (64-65); Мирни вук = Мирный волк (66-67); Чобанин = Чабан (66-67); Пастир на дрвету = Пастух на дереве (68-69); Пастирска душа = Пастушья душа (68-69); Вуци и Свети Сава = Волки и Святой Савва (70-71); Вучја стопа = Волчья стопа (70-71); Вучје ферије = Волчьи каникулы (72-73); Вучје вериге = Волчьи цепи (72-73); Други свет = Иной мир (74-75); Гробник = Гробник (74-75); Глог = Терновник (76-77); Тражење вукодлака = Поиски вурдалака (76-77); Пасји покров = Собачий саван (78-79); Вучји ход = Волчьи скитания (78-79); Вучари = Волчари (80-81); Вукова вечера = Волчий ужин (80-81); Свођење невесте = Умыкание невесты (82-83); Сватови = Сваты (82-83); Чаројице = Колядовщики (84-85); Вучје кумство = Волчье кумовство (84-85); Вучја јазбина = Волчье логово (87-105): Вучји настанак = Волчья родословная (88-89); Тотем = Тотем (88-89); Име = Имя (90-91); Вучји хранилац = Волчий кормилец (90-91); Вучетина = Волчья шапка (92-93); Кум = Кум (92-93); Мирење = Примирение (94-95); Амајлије = Амулеты (94-95); Вучја глава = Волчья голова (96-97); Вучја уста = Волчья пасть (96-97); Непоменик = Непоминаемый (98-99); Неспраћен = Незагнаный (98-99); Вучји језик = Волчий язык (100-101); Вучја јазбина = Волчье логово (100-101); Скотна вучица = Брюхатая волчица (102-103); Сусрет = Встреча (102-103); Отров = Отрава (104-105); Зле душе = Злые души (104-105); Питоми вукови = Ручные волки (107-141); Искуство = Опыт (108-109); Правда = Правда (108-109); Вучје пилатице = Волчьи вопросы (108-109); Вучји шушањ = Волчий шорох (110-111); Вучји крст = Волчий крест (110-111); Вучје уши = Волчьи уши (112-113); Вучји страх = Волчий страх (112-113); Вучја душа = Волчья душа (114-115); Вучја слова = Волчьи буквы (114-115); Вучји знак = Волчий знак (116-117); Вучица = Волчица (116-117); Страх = Страх (118-119); Глас смрти = Голос смерти (118-119); Вучја вера = Волчья вера (120-121); Питоми вукови = Ручные волки (120-121); Вучји реп = Волчий хвост (122-123); Небојша = Бесстрашный (122-123); Вучји затвор = Волчья тюрьма (124-125); Вучја срећа = Волчье счастье (124-125); Вукодер = Волкодав (126-127); Стрвина = Падаль (126-127); Вучја казна = Волчья кара (128-129); Копиле = Нагульная (128-129); Сахрана = Похороны (130-131); Опрез = Осторожность (130-131); Вучји траг = Волчий след (132-133); Поука = Поучение (132-133); Вијање = Вой (134-135); Самоћа = Одиночество (134-135); Љубав = Любовь (136-137); Порукe = Заказ (136-137); Вучји афоризам = Волчий афоризм (138-139); Презиме = Фамилия (138-139); Признање = Признание (138-139); Пријатељска = Дружески (140-141). О аутору = Об авторе (143).

2016

- Повратак у Раванград : биографске приповести с прологом и писмом својих ликова / Миро Вуксановић. – 3. допуњено изд. – Сомбор : Вељкови дани : Градска библиотека „К. Бијелички“ ; Нови Сад : Академска књига, 2016. – 239 стр. ; 20 см. – (Библиотека Вељкова голубица ; књ. 9)

Садржај приповести идентичан са садржајем издања из 2007. год.

С а д р ж а ј : [Повратак у Раванград] (5-209). – Додатак (211-235): Самоук (213-230); „Сину“ је четрдесет (231-235). Белешка о писцу (237-239).

Огледи и записи

2011

- Класан камен : огледи и записи / Миро Вуксановић. – 1. изд. – Београд : Завод за уџбенике, 2011. – 251 стр. ; 21 см. – (Библиотека Нова дела)

С а д р ж а ј : Класан камен (7–19); Опис читања „Моста на Жепи“ (9–19). – Око десетерца (21–87); Насамом с Његошем (23–37); Крст Обрадов више Горе Црне (38–43); Петар II Петровић Његош о црногорским Ускоцима (44–59); Кључне речи Филипа Вишњића (60–63); Јакобсон, Геземан и Грета Сикора о Танасију Вућићу (64–76); Вук и Сомборци : уводни текст (77–87). – С Лазом Костићем (89–139): Лаза Костић Допуне Вуковом „Рјечнику“ (91–95); Лаза Костић и Симо Матавуљ (96–104); Речи Симе Матавуља (105–113); Тајна небеснице Лазе Костића (114–119); Милош Црњански о Лази Костићу (120–126); Вељко Петровић о Лази Костићу (127–133); Венац за Лесковца (134–139). – Међу својима (141–240): Орфелин (143–151); Српска Црња и Сумраковац (152–157); Препарандијски запис: Исидорин венац (158–165); Уметнички парадокси Владана Деснице (166–170); Мали крстови Скендера Куленовића (171–178); Портрети шест пријатеља Меше Селимовића (179–191); Дурмиторски вијенац Милана Дединца (192–200); Писмо Александру Тишми (201–207); Сретен Марић међу својима (208–223); Дневничке белешке о Бошку Петровићу (224–240). Напомене (241–245). Белешка о писцу (247–[250]).

2014

- Дананоћник : записи, коментари, изреке, мале приче, песме у прози, есејчићи, сећања и разни осврти / Миро Вуксановић. – Београд : Досије студио, 2014. – 253 стр. ; 22 см

2015

- Силазак у реч : о (српском) језику и (својој) поезији / Миро Вуксановић. – Нови Сад : Академска књига, 2015. – 176 стр. ; 21 см. – (Библиотека Мозаик)

С а д р ж а ј : Азбука (5–18): О језику, поетично (7–11); О поезији, понесено (13–18). – Језик (19–35): Раст (21); Моћ (21–22); Река (22); Слив (22–23); Растоке (23); Пучина (23–24); Недоношчад (24); Гнезда (24–25); Прегршт (25); Слојеви (25–26); Потисак (26); Неспоразуми (26–27); Полен (27); Чувари (27); Свођење (28); Предак (28); Политика (28); Кућа (28–29); Лет (29–30); Жртве (30); Журба (30–31); Дијалекат (31); Родило за причу (31–32); Наследник (32); Целина (33); Записник (33); Превод (34); Тајне (34); Петњица (35); Родослов (35). – Реч (37–51): Човек (39); Слобода (39–42); Коп (42); Кап (42); Силазак (43); Расковник (43); Једначине (43–44); Жеђ (44); Само живот (44–45); Знак (45); Тестамент (46); Чип (46); Заблуда (46–47); Морачник (47); Памћење (47–48); Густина (48); Лик (48); Бежање (48–49); Увек лепа (49); Одјек (49); Метафора (49–50); Кључ (50); Дно (50); Међаш (51). – Писац (53–95): Нарамак (55); Облик (56); Омладак (56); Служење (56); Наречја (57); Свуда (57); Биће (57–58); Глодање (58); Све (58); Дух (58–59); Рука (59); Јунак (59); Мука (59–60); Завођење (60); Мит (60); Светларник (60); Сат (61); Тамооци (61); Жанр (61–62); Обред (62–63); Зло (63); Суштина (63–64); Уточиште (64); Кованица (64); Штуцање (65); Родитељи (65); Име (65–66); Нијансе (66); Монолози (66–67); Налик (67–68); Сач (68); Далеко било (68); Опет (68–69); Савез (69); Потрагљивнице (69–71); Далеко (71–73); Акценат (73–74); Смирење (74); Калем (74); Опкољавање (75); 2.706 (75); Превеза (76); Женски (76); Почетак (76); Онамо (77); Страхови (77); Развод (77); Мало човечанство (77–78); Дружчије (78); Замах (78); Поступак (78–79); Закљоњени (79); Послушници (79–80); Дарови (80); Врата (80); Проналазак (80); Укљесавање (81); Глашање (81–82); Омиљеници (82); Изоравање (82–83); Пртина (83–84); Беочузи (84); Очи у очи (84); Хењ (84–85); Магле (85); Ишчашења (85); Притоке (86); Магнет (86); Равнотежа (86–87); Особе (87); Каптирање (87–88); Једноставно (88); Дружчије (88); Враћања (89); Бројеви (89); Идеал (89–90); Катанац (90); Острва (90–91); Перје (91–92); Калауз (92–93); Обилје (93); Бихпоље (93–94); Дананоћник (94); Два ока (94); Поднаслов (94–95). – Семол (97–127); Мноштво (99); Ау! (99); Сеча (100); Листање (100); Музика (100–101); Окућнице (101); И капаће! (101–102); Вода (102); Лазине (102); Чуке (102–103); Пут (103); Ћутња (103); Свака нам је (104); Жеља (104); Главнина (104–105); Правично (105–106); Именица (106); Оријентира (106); Сито (107); Бесана (107–108); Залет (108–114);

Привиди (115); Два речника (115); Врљавост (115–116); Све по реду (116–117); Споразум (117–118); Јатимце (118); Прочитавања (118–120); Повезивање (120); Мистично коло (120–121); Песме у прози (121); Хербаријум (121–122); Ланац (122); Носталгија (122–123); Модели (123); Крстови (124); Кантарско јаје (124); Стопници (124–125); Тридесет (125–126); Трострукост (126); Три (126–127). – Гора (129–140); Сан (131–133); Зазивање (133); Употреба (133); Процијеп (134); Цеста (134); Разлика (135–136); Сневање (136); Глава (136–137); Била--- (137–139); Лица (139); Повратак (140). – Дукља (141–149); Немој (143); Црнопис (143–144); Пусула (144); Еуровићи (145); Замућено (145); Уназад (145); Силом и милом (146); Засмејавање (146); Умњаци (146–147); Заплакивање (147); Два (147–148); Нормално (148); Сједи ту! (148–149). Библиографија (151–166). Напомена (167). Белешка о писцу (169–171).

Разговори

2011

- Семољ Мира Вуксановића / [разговоре водио] Милош Јевтић. – Београд : Београдска књига, 2011. – 275, [18] стр. : фотогр., факс. ; 21 см. – (Колекција Одговори ; књ. 177).

С а д р ж а ј : [Факсимили писама] (5–8); [Био-библиографска белешка о Миру Вуксановићу] (11–13); Први разговор, децембар 1995. године (15–48); [Фотографије] (49–98); Други разговор, април 2000. године (99–165); [Фотографије] (167–194); Опет каже Миро Вуксановић, лето 2007. године (195–275); [Факсимили рукописа Мира Вуксановића] ([279–286]); Сен ([279]); Лед ([279]); Немушти језик ([280]); Ацгам ([281]); Газап ([281–282]); Капац ([282]); Окланути ([283]); Пажит ([283–284]); Проносак ([284]); Руња ([284–285]); Савитак ([285]); Семољ ([285–286]); Сига ([286]).

Приређене књиге

2012

- Српски рјечник или азбучни роман : књижевни делови првог и другог издања (1818, 1852) / Вук Стеф. Караџић ; приредио Миро Вуксановић. – Нови Сад : Издавачки центар Матице српске, 2012. – 555 стр. ; 24 см. – (Антологијска едиција Десет векова српске књижевности ; књ. 107)

2013

- Дигитализована прва издања : (у 11 књига на 1508 страна) / Петар II Петровић Његош ; [уредник Миро Вуксановић]. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2013. – 11 књ.

Публикације су израђене у једном примерку у комплету и поклоњене Андрићевом институту у Вишеграду, 29. новембра 2013, на дан откривања споменика Његошу у Андрићграду, а поводом 200-годишњице рођења.

- [1]: Пустиняк цетински / списао у Црној гори на Цетинју 1833. године [владика црногорски Петар Петровић]. – [4], 43 стр.
Приређено према изд. из 1834.
- [2]: Лієк ярости турске. – 23 стр.
Приређено према изд. из 1834.
- [3]: Ода ступљња на престол Фердинанда I императора аустрискога и краља маџарскога и пр. и пр. и пр. / спјвао владика црногорски П. П. Њгош. – [6] стр.
Приређено према изд. из 1835.
- [4]: Три дана у Триесту : у мјесцу јануарију 1844. – [6] стр. Приређено према изд. из 1844.
- [5]: Луча микрокозма / одъ владыке црногорскога Петра Петровића Њгоша. – 81 стр.
Приређено према изд. из 1845.
- [6]: Огледало србско. – [4], II, 510, [16] стр.
Приређено према изд. из 1845.

- [7]: Горскій віенаць : историческо событіє при свршетку XVII вієка / сочиненіє П. П. Н. владыке црногорскога. – [4], II, 510, [16] стр.
Приређено према изд. из 1847.
- [8]: Кула Ђуришића и Чардак Алексића : 1847 године / [владика црногорски П.П.Њ]. – 36 стр.
Приређено према изд. из 1850.
- [9]: Лажни цар Шћепан Мали : историческо збитије осамнајестого вијєка / његове свијетлости Петра Петровића Његоша, владыке и господара Црнегоре. – 205 стр.
Приређено према изд. из 1851.
- [10]: Слободіяда : епійскій спѣвъ у десетъ пѣсама : посмртный остатокъ владыке црногорскога Петра Петровића Његоша / (издао [и приредио] Л. П. Ненадовићъ). – [4], 215, [20] стр.
Приређено према изд. из 1854.
- [11]: Његошева Биљежница. – 209 стр.
Приређено према изд. из 1956.
- Милован Ђилас / приредио Миро Вуксановић. – Нови Сад : Издавачки центар Матице српске, 2013. – 507 стр. ; 24 см. – (Антологијска едиција Десет векова српске књижевности ; књ. 67)
  - Његош, два века / [приредио] Миро Вуксановић. – Београд : Vukotić media, 2013. – 493 стр. : илустр. ; 25 см

2016

15. Миодраг Булатовић / приредио Миро Вуксановић ; предговор Матија Бећковић. – Нови Сад : Издавачки центар Матице српске, 2016. – 407 стр. ; 24 см. – (Антологијска едиција Десет векова српске књижевности ; књ. 84)
16. Његош довијек / [приредио] Миро Вуксановић. – Допуњено изд. – Београд : Vukotić media, 2016. – 493 стр. : илустр. ; 25 см

Уреднички рад

Издања САНУ

17. Библиографија Иве Андрића : (1911–2011) / аутори Љиљана Клевернић (координатор) ... [и др.] ; главни уредник Миро Вуксановић. – Београд : Задужбина Иве Андрића : Српска академија наука и уметности ; Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2011. – 1078 стр.
18. Трибина Библиотеке САНУ = The SASA Library Forum / уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2013–
19. Српска књижевност данас / уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Српска академија наука и уметности, Огранак, 2014 –
  - [1] Српска поезија данас : округли сто. – 2014. – 63 стр.
  - [2] Српска проза данас : округли сто. – 2015. – 62 стр.
  - [3] Српска књижевна критика и есејистка данас. – 2016. – 126 стр.
20. Библиографија радова академика Наде Милошевић-Ђорђевић : у част осамдесет година живота / Гордана Радојчић-Костић ; уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2015. – 110 стр. ; 24 см. – (Библиографије / Српска академија наука и уметности ; књ. 17. Одељење језика и књижевности ; књ. 5)
21. Јован Скерлић данас / уредник Миро Вуксановић. – Београд : САНУ, 2015. – 211 стр. ; 24 см. – (Научни скупови / САНУ ; књ. 151. Одељење језика и књижевности ; књ. 26)

22. Академске беседе. Књ. 1 / уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. – 375 стр. : илустр. ; 24 cm
23. Оснивачи Друштва српске словесности : у част Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу / уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. – 109 стр. : илустр. ; 25 cm

Издања Матице српске

24. Његошев зборник Матице српске. – Нови Сад : Матица српска, 2010 – Уредник Миро Вуксановић од бр. 2 (2014).

Издања Библиотеке Матице српске

25. Годишњак Библиотеке Матице српске. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1977 – Уредник Миро Вуксановић од 1989. до 2014.
26. Вести : гласило Библиотеке Матице српске / главни уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1992 – Уредник М. Вуксановић до бр. 90 (2014).
27. Библиографија књига у Војводини = Vajdasági könyvek bibliográfiája = Bibliografia kniž vo Vojvodine = Bibliografia cărților din Voivodina = Библиография књижкох у Војводини / главни уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1995 – Уредник М. Вуксановић од 1995. до 2013.
28. Ћирилске рукописне књиге Библиотеке Матице српске / уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1988 – (16 књ.) Уредник М. Вуксановић (од књ. 2 до књ. 15).
29. Трагови / уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1991 – (10 књ.)
30. Каталог старих и ретких књига Библиотеке Матице српске / главни уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1994 – (8 књ.)
31. Каталог легата Библиотеке Матице српске / главни уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1995 – (5 књ.)
32. Посебна издања / уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 1996 – (6 књ.)
33. Каталог посебних збирки Библиотеке Матице српске / главни уредник Миро Вуксановић. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2013 – (1 књ.)

Издања Издавачког центра Матице српске

34. Едиција Матица / уредништво Миро Вуксановић, Славко Гордић, Миливој Ненин. – Нови Сад : Издавачки центар Матице српске, 2007 –
[1] Летопис / Стеван Раичковић ; [уредник и приређивач Миро Вуксановић]. – 2007. – 248 стр.
[2] Кад будем млађи / Матија Бећковић. – 2007. – 140 стр. Кад будем млађи / Матија Бећковић. – 2. допуњено изд. – 2008. – 142 стр. Кад будем млађи / Матија Бећковић. – 3. изд. – 2010. – 142 стр.

- [3] Вавилонски изазови : о сусретима различитих култура у књижевности / Светозар Кољевић. – 2007. – 241 стр.
  - [4] Поезија у огледалу критике / Новица Петковић. – 2007. – 181 стр.
  - [5] Ни снови, ништа--- / Павле Угринов. – 2007. – 252 стр.
  - [6] Писма српским писцима / Мирослав Јосиф Вишњић. – 2007. – 230 стр.
  - [7] Вештачки младеж : три кратка нелинеарна романа о љубави / Милорад Павић. – 2009. – 157 стр.
  - [8] Есеји : психолошке и религијске теме / Владета Јеротић. – 2009. – 135 стр.
  - [9] Свето и проклето / Стеван Тонтић. – 2009. – 89 стр.
  - [10] Прича о приповедачу : оглед из аутофикције / Милован Данојлић. – 2009. – 283 стр.
  - [11] Из другог угла : огледи о српској књижевности / Ксенија Марицки Гађански. – 2009. – 215 стр.
  - [12] Паралеле и укрштања / Радован Вучковић. – 2009. – 243 стр.
  - [13] Радост препознавања / Нада Милошевић-Ђорђевић. – 2011. – 250 стр.
  - [14] Господска улица = Herrengasse : (бањалучка трилогија, 2) / Ранко Рисијевић. – 2010. – 266 стр.
  - [15] Гладна гора / Момир Војводић. – 2010. – 169 стр.
  - [16] Скерлићев критички дух / Мирослав Егерић. – 2011. – 203 стр.
  - [17] Сродници / Светлана Велмар-Јанковић. – 2013. – 306 стр.
  - [18] „Титаник“ у акваријуму : 6. мај 2007 – 6. мај 2013 / Љубомир Симовић. – 2013. – 203 стр.
35. Српска књижевна критика / уредништво Миро Вуксановић, Славко Гордић, Миљивој Ненин. – Нови Сад : Матица српска, 2008.
- [1] Историја српске књижевне критике : 1768–2007. Том 1 / Предраг Палавестра. – 456 стр.
  - [2] Историја српске књижевне критике : 1768–2007. Том 2 / Предраг Палавестра. – Стр. 457–907.
36. Антологијска едиција Десет векова српске књижевности / главни и одговорни уредник и покретач Миро Вуксановић. – Нови Сад : Издавачки центар Матице српске, 2010

Прво коло (јун 2010)

- [1] Свети Сава / приредио Томислав Јовановић. – 229 стр. – (Књ. 1)
- [2] Поезија Дубровника и Боке которске / [приредила] Злата Бојовић. – 349 стр. – (Књ. 111)
- [3] Доситеј Обрадовић / приредила Мирјана Д. Стефановић. – 455 стр. – (Књ. 15)
- [4] Јован Стерија Поповић / приредио Сава Дамјанов. – 451 стр. – (Књ. 28)
- [5] Петар II Петровић Његош / приредио Миро Вуксановић. – 419 стр. – (Књ. 30)
- [6] Једноставни облици народне књижевности / приредила Марија Клеут. – 281 стр. – (Књ. 6)
- [7] Борисав Станковић / приредио Марко Недић. – 401 стр. – (Књ. 51)
- [8] Иво Андрић. 1 / приредио Славко Гордић. – 365 стр. – (Књ. 55)
- [9] Милош Црњански. 1 / приредио Миљивој Ненин. – 459 стр. – (Књ. 58)
- [10] Антологија српског песништва : (XI–XX век) / [приредио] Миодраг Павловић. – 393 стр. – (Књ. 110)

Друго коло (јул 2011)

- [11] Захарија Орфелин / приредио Боровој Чалић. – 395 стр. – (Књ. 13)
- [12] Јован Скерлић / приредио Предраг Палавестра. – 439 стр. – (Књ. 109)
- [13] Лаза Костић / приредио Љубомир Симовић. – 441 стр. – (Књ. 38)
- [14] Петар Кочић / приредио Светозар Кољевић. – 275 стр. – (Књ. 50)
- [15] Исидора Секулић / приредила Слободанка Пековић. – 467 стр. – (Књ. 52)
- [16] Симо Матавуљ / приредила Драгана Вукићевић. – 363 стр. – (Књ. 41)
- [17] Милован Видаковић / приредио Радослав Ераковић. – 341 стр. – (Књ. 20)
- [18] Стеван Сремац / приредио Горан Максимовић. – 465 стр. – (Књ. 42)
- [19] Иво Андрић. 2 / приредио Славко Гордић. – 503 стр. – (Књ. 56)
- [20] Милош Црњански. 2 / приредила Горана Раичевић. – 501 стр. – (Књ. 59)

Треће коло (јун 2012)

- [21] Стефан Првовенчани, Доментијан, Теодосије / приредила Љиљана Јухас Георгиевска. – 433 стр. – (Књ. 2)

- [22] Лирске народне песме / приредила Љиљана Пешикан Љуштановић. – 335 стр. – (Књ. 7)
- [23] Српски рјечник или азбучни роман : књижевни делови првог и другог издања (1818, 1852) / Вук Стеф. Караџић ; приредио Мило Вуксановић. – 555 стр. – (Књ. 107)
- [24] Бранко Радичевић / приредила Татјана Јовићевић. – 287 стр. – (Књ. 32)
- [25] Јован Јовановић Змај / приредила Тања Поповић. – 483 стр. – (Књ. 36)
- [26] Драгиша Васић / приредио Марко Недић. – 391 стр. – (Књ. 54)
- [27] Иво Андрић. 3 / приредио Славко Гордић. – 485 стр. – (Књ. 57)
- [28] Милош Црњански. 3 / приредила Горана Раичевић. – 621 стр. – (Књ. 60)
- [29] Растко Петровић / приредила Бојана Стојановић Пантовић. – 421 стр. – (Књ. 62)
- [30] Антологија Богдан Поповић / приредио Предраг Палавестра. – 493 стр. – (Књ. 108)

Четврто коло (април 2013)

- [31] Стара српска поезија, записи и натписи, аренге / приредио Томислав Јовановић. – 457 стр. – (Књ. 5)
- [32] Симеон Пишчевић / приредила Мирјана Д. Стефановић. – 407 стр. – (Књ. 14)
- [33] Светолик Ранковић / приредио Радослав Ераковић. – 307 стр. – (Књ. 46)
- [34] Јован Дучић / приредио Бојан Чолак. – 523 стр. – (Књ. 48)
- [35] Владан Десница / приредио Жељко Милановић. – 435 стр. – (Књ. 64)
- [36] Лирско-епске народне песме / приредила Марија Клеут. – 267 стр. – (Књ. 9)
- [37] Војислав Илић / приредила Зорица Хаџић. – 371 стр. – (Књ. 44)
- [38] Књига о Змају / Лаза Костић ; приредио Миливој Ненин. – 455 стр. – (Књ. 112)
- [39] Бранислав Нушић / приредио Јован Љуштановић. – 525 стр. – (Књ. 47)
- [40] Милован Ђилас / приредио Мило Вуксановић. – 507 стр. – (Књ. 67)

Пето коло (април 2014)

- [41] Џиво Гундулић / приредила Злата Бојовић. – 375 стр. – (Књ. 12)
- [42] Вељко Петровић / приредио Ђорђе Деспић. – 415 стр. – (Књ. 53)
- [43] Бранко Ћопић / приредио Стојан Ђорђић. – 433 стр. – (Књ. 69)
- [44] Књига о Његошу Исидоре Секулић / приредила Слободанка Пековић. – 305 стр. – (Књ. 113)
- [45] Михаило Лалић / приредила Лидија Томић. – 535 стр. – (Књ. 68)
- [46] Ђорђе Марковић Кодер / приредио Драган Бошковић. – 307 стр. – (Књ. 29)
- [47] Меша Селимовић / приредио Јован Делић. – 535 стр. – (Књ. 66)
- [48] Десанка Максимовић / приредио Станиша Тутњевић. – 403 стр. – (Књ. 63)
- [49] Павле Угринов / приредио Ненад Шапоња. – 379 стр. – (Књ. 76)
- [50] Душан Радовић / приредио Петар Пијановић. – 393 стр. – (Књ. 72)

Шесто коло (април 2015)

- [51] Данило II, Данилов ученик, Григорије Цамблук, Јефимија, Данило III, Стефан Лазаревић, Андоније Рафаил, Константин Филозоф, Јелена Балшић, Никон Јерусалимац / приредио Томислав Јовановић. – 289 стр. – (Књ. 3)
- [52] Епске народне песме / приредила Љиљана Пешикан Љуштановић. – 483 стр. – (Књ. 8)
- [53] Атанасије Стојковић. Јоаким Вујић / приредила Драгана Грбић. – 383 стр. – (Књ. 21)
- [54] Лукијан Мушицки / приредила Мирјана Д. Стефановић. – 161 стр. – (Књ. 22)
- [55] Лаза Лазаревић / приредила Снежана Милосављевић Милић. Јанко Веселиновић / приредио Мирко Ђукић. – 527 стр. – (Књ. 40)
- [56] Драгутин Илић / приредио Владимир Гвозден. – 303 стр. – (Књ. 43)
- [57] Бошко Петровић / приредио Славко Гордић. – 319 стр. – (Књ. 70)
- [58] Васко Попа / приредио Драган Хамовић. – 275 стр. – (Књ. 73)
- [59] Стеван Раичковић / приредио Мирослав Максимовић. – 363 стр. – (Књ. 77)
- [60] Александар Поповић / приредио Јован Љуштановић. – 269 стр. – (Књ. 80)
- [61] Иван В. Лалић / приредила Соња Веселиновић. – 255 стр. – (Књ. 86)
- [62] Слободан Селенић / приредио Марко Недић. – 331 стр. – (Књ. 87)

Седмо коло (април 2016)

- [63] Герасим Зелић. Викентије Ракић. Сава Мркаљ / приредили Боривој Чалић, Исидора Поповић. – 327 стр. – (Књ. 18)
- [64] Нићифор Нинковић. Прота Матеја Ненадовић / приредио Милисав Савић. – 329 стр. – (Књ. 25)
- [65] Сима Милутиновић Сарајлија / приредио Душан Иванић. – 405 стр. – (Књ. 26)

- [66] Јаков Игњатовић / приредила Снежана Милосављевић Милић. – 445 стр. – (Књ. 31)
- [67] Ђура Јакшић / приредио Душко Певуља. – 429 стр. – (Књ. 35)
- [68] Момчило Настасијевић / приредила Биљана Мичић. – 251 стр. – (Књ. 61)
- [69] Миодраг Булатовић / приредио Миро Вуксановић ; предговор Матија Бећковић. – 407 стр. – (Књ. 84)
- [70] Живојин Павловић / приредио Бојан Јовић. – 361 стр. – (Књ. 88)
- [71] Јован Христић / приредила Бојана Стојановић Пантовић. – 231 стр. – (Књ. 89)
- [72] Бранко Миљковић / приредио Радивоје Микић. – 227 стр. – (Књ. 91)

Прилози у периодици и књигама

2011

- 37. Беочуг по беочуг, Настасијевићи / Миро Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025- 5939. – Год. 187, књ. 488, св. 1/2 (јул-авг. 2011), стр. 139–143.
Говор на отварању манифестације „Дани браће Настасијевић“, Горњи Милановац, 9. септ. 2010.
- 38. Беочуг по беочуг, Настасијевићи / Миро Вуксановић // Слово Ћирилово. – ISSN 1820-2454. – Год. 8, бр. 8 (2011), стр. 31–35.
Говор на отварању манифестације „Дани браће Настасијевић“, Горњи Милановац, 9. септ. 2010.
- 39. Беседа о Арсенију Гаговићу / Миро Вуксановић // Архимандрит Арсеније Гаговић и његово доба / [уредник Раденко Пејовић]. – Подгорица : Удружење Пивљана, 2011. – Стр. 3–6.
- 40. Длан писмености : (уз читање 12 књига Одабраних дела Љубомира Симовића, Београдска књига, 2008) / Миро Вуксановић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. – Бр. 6 (за 2010 [шт. 2011]), стр. 51–53.
- 41. Имао је више у малом прсту, него многи у глави / Миро Вуксановић // Дан. ISSN 1450-7943. – Год. 13, бр. 4322 (12. феб. 2011), стр. XII.
- 42. Јакобсон, Геземан и Грета Сикора о Танасију Вућићу / Миро Вуксановић // Слово. ISSN 1800-6140. – Год. 8, бр. 33 (2011), стр. 76–86.
- 43. Како сам (и зашто) писао романе о речима / Миро Вуксановић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. – Бр. 6 (за 2010 [шт. 2011]), стр. 19–23.
- 44. Кључне речи Филипа Вишњића / Миро Вуксановић // Филип Вишњић - међаш усмене и уметничке поезије / [уредници Славко Гордић, Мато Пижурица]. – Нови Сад : Матица српска, 2011. – Стр. 9–11.
- 45. Мали крстови Скендера Куленовића / Миро Вуксановић // Споменица Скендера Куленовића / уредник Милосав Тешић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2011. – Стр. 215–220.
- 46. Мали оквир за велику антологију / Миро Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. – Год. 187, књ. 487, св. 4 (април 2011), стр. 633–635.
Говор на промоцији првог кола Антологијске едиције Десет векова српске књижевности, Београд, 2. дец. 2010.
- 47. Мека прича о тврдом времену / Миро Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. – Год. 187, књ. 487, св. 5 (мај 2011), стр. 956–958.
Приказ књиге: Ранко Рисојевић: Господска улица, Нови Сад, 2010.

48. Милош Црњански о Лази Костићу / Миро Вуксановић // Лаза Костић / уредник Љубомир Симиовић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2011. – Стр. 107–111.
49. Na dušak / Miro Vuksanović // Još me ima / Dragomir Ćulafić. – Bar : Kulturni centar, 2011. – (Biblioteka Barski ljetopis). – Стр. 18.
50. Научни есеји Милке Ивић / Миро Вуксановић // Глас / Српска академија наука и уметности. ISSN 0351-7365. – Том 418, књ. 27 (2011), стр. 27–30.
Говор на комеморативном скупу поводом смрти Милке Ивић, Београд, САНУ, 14. мај 2011.
51. О песнику, о Ранку, о Јововићу / Миро Вуксановић // Не окрећи главу од мене, Господе : зборник радова о песничком делу Ранка Јововића / [уредник Јован Делић]. – Нови Сад : Orpheus ; Плужине : Центар за културу, 2011. – (Едиција Зборници / Orpheus). – Стр. 26–29.
52. Сонетни вијенац Милана Ф. Ракочевића / Миро Вуксановић // На извору Вукова језика : зборник радова са VI научног скупа Жабљак, 30–31. јун 2009 / [уредник Ненад Вуковић]. – Подгорица : Фондација Вукове задужбине Жабљак-Шавник-Плужине, 2011. – Стр. 179–182.
53. Столетни Андрићев библиографски круг : (1911–2011) / Миро Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. – Год. 187, књ. 488, св. 6 (дец. 2011), стр. 1158–1162.
Говор на промоцији књиге „Библиографија Иве Андрића“, Нови Сад, 18. окт. 2011.
54. Требјешки / Миро Вуксановић // Од млинара до барда / Будо Симоновић. – Подгорица : Унирекс ; Београд : Макарије, 2011. – Стр. 238–242.

2012

55. Данојлић као књижевно полуострво / Миро Вуксановић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. – Бр. 7 (за 2011 [шт. 2012]), стр. 30–32.
56. Задужбинар Сава Текелија / Миро Вуксановић // Арад кроз време : [зборник радова са Тринаестог симпозијума [Арад кроз време] у Араду 2011. године]. – Темишвар : Савез Срба у Румунији, 2012. – Стр. 15–21.
57. Књига која слави књигу / Миро Вуксановић // Приручник за љубитеља књиге / [приредио] Александер Ајерланд ; [превод Оливера Кривошић]. – Нови Сад : Библиотека Матице српске, 2012. – Стр. 5–9.
58. Књига пред књигама / Миро Вуксановић // Српски рјечник или азбучни роман : књижевни делови првог и другог издања (1818, 1852) / Вук Стеф. Караџић. – Нови Сад : Издавачки центар Матице српске, 2012. – Стр. 7–37.
59. Мост од векова / Миро Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. – Год. 188, књ. 489, св. 3 (март 2012), стр. 400–401.
Говор на промоцији књиге „Српска енциклопедија“, Београд, САНУ, 31. јан. 2012.
60. Паклена варница Новице Тадића / Миро Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. – Год. 188, књ. 489, св. 1/2 (јан.-феб. 2012), стр. 179–185.
In memoriam.
61. Паклена варница Новице Тадића / Миро Вуксановић // Кад помислим на себе, кришом се прекрстим : зборник радова о песничком делу Новице Тадића / [уредник Јован Делић]. – Нови Сад : Orpheus ; Плужине : Центар за културу, 2012. – (Едиција Зборници). – Стр. 19–24.

62. Педесет записа / Мир Вуксановић // Глас / Српска академија наука и уметности. ISSN 0351-7365. – Том 419, књ. 28, (2012), стр. 89–97.
Одломак из рукописа „Сенке лета”.
63. После три антологијска кола / Мир Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. – Год. 188, књ. 490, св. 3 (септ. 2012), стр. 405–407.
О Антологијској едицији Десет векова српске књижевности.
64. Разговор о Рату / Мир Вуксановић // Годишњак библиотека Срема. ISSN 1450-5592. – Бр. 12 (за 2011 [шт. 2012]), стр. 63–64.
О Ратку Чолаковићу.
65. Старосно подмлађивање / Мир Вуксановић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. – Бр. 7 (за 2011 [шт. 2012]), стр. 159–160.
Поводом књиге „Временска неподударност биолошког и хронолошког старења у Црној Гори” Драгутина П. Вукотића.
66. Угаоници од књига / Мир Вуксановић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. – Год. 88, књ. 489, св. 4/5 (април-мај 2012), 641–645.
О Антологијској едицији Десет векова српске књижевности.

2013

67. Беседа о Никши / Мир Вуксановић // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. – Год. 1, бр. 1 (2013), стр. 197–199.
68. Данојлић дозива реч / Мир Вуксановић // О нечујном и невиделом. – Нови Сад : Orpheus ; Плужине : Центар за културу, 2013. – (Едиција Зборници). – Стр. 9–11.
69. [Драган Стојков мале предмете...] / Мир Вуксановић = [Dragan Stojkov portrays small objects...] / Miro Vuksanović // Драган Стојков / [превод Персида Бошковић и Зоран Пауновић]. – Нови Сад : Галерија Бел арт, 2013. – Стр. 100.
Упоредо срп. текст и енгл. превод.
70. Дурмитор и Дурмиторци у Вуковом Рјечнику из 1852 / Мир Вуксановић // На извору Вукова језика / [уредник Ненад Вуковић]. – Подгорица : Фондација Вукове задужбине Жабљак-Шавник-Плужине, 2013. – Стр. 143–150.
71. Задужје Петру Кочићу / Мир Вуксановић // Змијање. – Год. 1, бр. 1 (2013), стр. 14–15.
72. Иво Андрић о Вуковом Српском рјечнику / Мир Вуксановић // Свеске Задужбине Иве Андрића. ISSN 0352-0862. – Год. 32, св. 30 (авг. 2013), стр. 144–154.
73. Књига / Мир Вуксановић // Зона библиона / [приредио] Миленко Стојичић. – Бања Лука : Народна и универзитетска библиотека Републике Српске, 2013. – (Библиотека Антологија). – Стр. 293–296.
74. Књига све даља / Мир Вуксановић // Mons Aureus. ISSN 1451-3846. – Год. 11, бр. 40 (2013), стр. 152–153.
Говор на отварању изложбе „Издања библиотека у Србији”, Народна библиотека, Смедеро, 6. јун 2013.
75. Крст и грб Динка Давидова / Мир Вуксановић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. – ISSN 1452-4112. – Бр. 8 (за 2012 [шт. 2013]), стр. 134–136.
76. Крст Обрадов више Горе Црне / Мир Вуксановић // Његош, два века / [приредио] Мир Вуксановић. – Београд : Вукотић медиа, 2013. – Стр. 14–17.

77. Крст Обрадов више Горе Црне / Миро Вуксановић // Свевиђе. ISSN 1800-5209. – Год. 10, бр. 86 (2013), стр. 10–14.
  78. [Ми смо међу великим сликама Драгана Стојкова...] / Миро Вуксановић = [We are amongst the great paintings of Dragan Stojkov...] / Miro Vuksanović // Драган Стојков / [превод Персида Бошковић и Зоран Пауновић]. – Нови Сад : Галерија Бел арт, 2013. – Стр. 110.
Упоредо срп. текст и енгл. превод.
  79. Миљенице око Андрића / Миро Вуксановић // Ex Ponto / Иво Андрић ; слике Драган Стојков. – Београд : Vukotić media, 2013. – Стр. 9–16.
Упоредо срп. текст и енгл. превод.
  80. Његошева два века мука, на оба света / Миро Вуксановић // Његош, два века / [приредио] Миро Вуксановић. – Београд : Vukotić media, 2013. – Стр. 9–13.
  81. О сликарству Драгана Стојкова / Миро Вуксановић // Драган Стојков / [превод Персида Бошковић и Зоран Пауновић]. – Нови Сад : Галерија Бел арт, 2013. – Стр. 100.
  82. Обрадовани крст : четири певања у „Горском вијенцу“ / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 59 (15. јун 2013), стр. 23.
  83. Отварање капије / Миро Вуксановић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. – Бр. 8 (за 2012 [шт. 2013]), стр. 132–133.
Приказ књиге: Светлана Велмар-Јанковић: Капија Балкана, Београд, 2011.
  84. Писац који је јединац : (у два гласа) / Миро Вуксановић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. – ISSN 1452-4112. – Бр. 8 (за 2012 [шт. 2013]), стр. 17–19.
Увод у разговор с Душаном Ковачевићем, Нови Сад, 7. нов. 2012.
  85. Три сликара у жаркаријуму / Миро Вуксановић // Поетски одзив злу : лик и дјело Жарка Ђуровића / Велизар Бошковић. – Подгорица : Унирекс, 2013. – Стр. 350–351.
  86. У тихом океану речи / Миро Вуксановић // Његош, ријеч скупља два вијека / [уредници Александар Б. Лаковић, Голуб Јашовић, Часлав Николић]. – Крагујевац : Удружење писаца Крагујевца, 2013. – (Библиотека Луча ; књ. 1). – Стр. 11–16.
Говор поводом књиге „Његош, два века“, Београд, 17. окт. 2013.
  87. Хронологија Његошевог живота и рада / М. [Миро] Вуксановић // Његош, два века / [приредио] Миро Вуксановић. – Београд : Vukotić media, 2013. – Стр. 479–492.
  88. [Црна Гора у сну] / Миро Вуксановић // Црна Гора себе разговара / Манојло Вукотић. – 2. допуњено изд. – Београд : Vukotić media, 2013. – Стр. 78–81.
  89. Šta ćemo s Njegošem / Miro Vuksanović // Blic. ISSN 0354-9283. – God. 19, br. 6038 (1. dec. 2013), str. 19.
- 2014
90. Бесједа књижевника Мира Вуксановића // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 112–113.
  91. Ватре на Паносу / Миро Вуксановић // Глас / Српска академија наука и уметности. ISSN 0351-7365. – Том 421, књ. 29 (2014), стр. 91–95.

92. Врг / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 370.
93. Vuk je pred nama / Miro Vuksanović // Blic. ISSN 0354-9283 . – God. 20 (6. april 2014).
94. Густиш / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 369.
95. Драгутин с Милованом и Мирком / Миро Вуксановић // Око свевидеће : поема у славу српског војника извиђача Драгутина Матића / Милован Витезовић. – Београд : Интерпрес, 2014. – Стр. 7–8.
96. Екаво господство / Миро Вуксановић // Књига о Мићи : сећања на једно постојање. – Београд : З. М. Јовановић, 2014. – Стр. 29–30.
97. Жртвоване речи : (поводом НИН-ове награде Семолъ земљи) / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 367–368.
98. Жуђеница / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 368.
99. Жциу / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 369.
100. Иво Андрић о Вуковом „Српском рјечнику“ / Миро Вуксановић // Вук Стефановић Караџић и Иво Андрић или Андрић на Вуковом путу : зборник радова [са научног скупа одржаног у Херцег Новом 12. и 13. окт. 2012] . – Херцег Нови : СПКД Просвјета, 2014. – Стр. 59–69.
101. Књига ведрине / Миро Вуксановић // Биљежница из преображаја / Јанко Јелић. – Београд : Чувари, 2014. – Стр. 3.
102. Књига пуна као око : (о књизи Милорада Р. Блечића) / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 228–230.
103. Лепота Хајдинових мостова / Миро Вуксановић // Изградња. ISSN 0350-5421. – Год. 68, бр. 5/6 (2014), стр. 300.
104. Магнетна поља доброте : (поводом књиге „Висови Нова Вуковића“) / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 220–222.
105. Насамо с поезијом : (о књизи Рајка Џаковића) / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 241–243.
106. Његошева два века мука, на оба света / Миро Вуксановић // Његошев зборник Матице српске. ISSN 1821-4843. – Бр. 2 (2014), стр. 51–54.
Говор на свечаној академији „Два века Његоша“, Београд, САНУ, 6. нов. 2013.
107. Опет ћемо пред Његоша / Миро Вуксановић // Његошев зборник Матице српске. ISSN 1821-4843. – Бр. 2 (2014), стр. 7–10.

108. Рецензија / Миро Вуксановић // Медитерански свјети са мајстором приповедачем / Драгана Радојичић. – Београд : Етнографски институт САНУ, 2014. – (Посебна издања ; књ. 82). – Стр. 230.
Одломак.
109. Реч о Библиотеци САНУ / Миро Вуксановић // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. – Год. 2, бр. 2 (2014), стр. 67–68.
110. Семол / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 305.
111. Сочица / Миро Вуксановић // Удружење Дурмитораца / [приредио] Саво Микић. – Београд : Удружење Дурмитораца, 2014. – Стр. 235–238.
112. [Тотални геноцид Динка Давидова] / Миро Вуксановић // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. – Год. 2, бр. 2 (2014), стр. 189–191.

2015

113. Велереч / Миро Вуксановић // Књижевно огледало Чедомира Мирковића / приредио Јован Јањић. – Београд : Удружење књижевника Србије, 2015. – (Колекција Зборници ; књ. 1). – Стр. 105–108.
114. [Данас, кад имамо пред собом...] / Миро Вуксановић // Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор. ISSN 0350-6673. – Књ. 81 (2015), стр. 257–259.
Надређени ств. насл.: Са представљања едиције Десет векова српске књижевности у Задушници Илије М. Коларца у Београду, 28. маја 2015. године
115. Доброта у заклону : о годишњици смрти Добрице Ћосића / Миро Вуксановић // Вечерње новости. – Год. 62 (23. мај 2015), стр. 31.
116. Исписивање са дна / Миро Вуксановић // Антологија боемске поезије / [приредио] Ратко Чолаковић. – Београд : Интерпрес, 2015. – (Библиотека Посебна издања ; књ. 31). – Стр. 243.
117. Исти а друкчији Матавуљ / Миро Вуксановић // Књижевне новине. – Год. 67 (мај–јун 2015), стр. 3.
118. Језичка дуга Стевана Сремца / Миро Вуксановић // Вечерње новости. – Год. 62 (21. нов. 2015), стр. 17.
119. Кућна елегија и коментар / Миро Вуксановић // Светло из очеве колибе : зборник радова о песништву Селимира Радуловића / [уредник Јован Делић]. – Нови Сад : Orpheus ; Плужине : Центар за културу, 2015. – Стр. 18–20.
120. Мала моја / Миро Вуксановић // Вечерње новости. – Год. 62 (19. септ. 2015), стр. 17.
О песми Бранка Ћопића.
121. [На самом крају прошле године...] / Миро Вуксановић // Трибина Библиотеке САНУ. – Год. 3, бр. 3 (2015), стр. 54–56.
О књижи Владете Јеротића „Дарови наших рођака. 5“, Београд, 2013.
122. Негована духовитост / Миро Вуксановић // Трибина Библиотеке САНУ. – Год. 3, бр. 3 (2015), стр. 141–142.
О поезији Матије Бећковића.

123. О једном ретком јубилеју : (уз Пето коло у десет књига, 2014) / Миро Вуксановић // Зборник Матице српске за књижевност и језик. ISSN 0543-1220. – Књ. 63, св. 1 (2015), стр. 247–250.
Надређени ств. насл.: Пет кола Антологијске едиције Десет векова српске књижевности Издавачког центра Матице српске.
124. Палавестра / Миро Вуксановић // Свеске Задужбине Иве Андрића. – Год. 34, св. 32 (авг. 2015), стр. 351–355.
125. Самоук / Миро Вуксановић // Домети. ISSN 0351-0425. – Год. 42, бр. 162/163 (2015), стр. 14–21.
126. „Сину“ је четрдесет / Миро Вуксановић // Домети. ISSN 0351-0425. – Год. 42, бр. 162/163 (2015), стр. 7–10.
Беседа приликом примања Награде „Вељкова голубица“, Сомбор, 11. дец. 2015.
127. Срећан сусрет у речима / Миро Вуксановић // Реч врата отвара / [разговоре водио] Милош Јевтић. – Београд : Београдска књига, 2015. – Стр. 9–11.
128. Српски рјечник у Горском вијенцу / Миро Вуксановић // Вук Стефановић Караџић / уредник Нада Милошевић-Ђорђевић. – Београд : САНУ, 2015. – (Научни скупови ; књ. 156. Одељење језика и књижевности ; књ. 27). – Стр. 179–184.
129. Schreibtisch Лазе Костића / Миро Вуксановић // Домети. ISSN 0351-0425. – Год. 42, бр. 162/163 (2015), стр. 11–13.

2016

130. Балада о најдрагој речи / Миро Вуксановић // Академске беседе. Књ. 1 / уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. – Стр. 235–241.
131. Билећка захвалница / Миро Вуксановић // Књижевно дело Мира Вуксановића. [Књ.] 1. – Нови Сад : Академска књига, 2016. – Стр. 291–294.
132. Билећка реченица / Миро Вуксановић // Књижевно дело Мира Вуксановића. [Књ.] 1. – Нови Сад : Академска књига, 2016. – Стр. 37–46.
Говор приликом примања награде „Светозар Ђоровић“, Билећа, 21. септ. 2002.
133. Дан Библиотеке САНУ, у част Стојану Новаковићу / Миро Вуксановић // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. – Год. 4, бр. 4 (2016), стр. 127–128.
134. Десет векова српске књижевности : поводом седмог кола Антологије / Миро Вуксановић // Братство. ISSN 1451-2386. – Бр. 20 (2016), стр. 155–158.
135. Детаљи за аутопортрет Атанасија Николића / Миро Вуксановић // Оснивачи Друштва српске словесности. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. – Стр. 41–48.
136. Киш је Нађ / Миро Вуксановић // Венац од трња за Данила Киша / [приредио] Миливоје Павловић. – Београд : Службени гласник, 2016. – (Библиотека Уметност и култура. Колекција Посебна издања). – Стр. 327–328.
137. Ко је вера, а ко је невера / Миро Вуксановић // Православље. ISSN 0555-0114. – Бр. 1174 (15. феб. 2016), стр. 6–7.

138. Монументални однос према историји / [забележио] З. Шакотић // Дан. ISSN 1450-7943. – Год. 18, бр. 6301 (12. авг. 2016), стр. XI.
Садржи изводе из беседе Мира Вуксановића.
139. Насамо с Његошем / Миро Вуксановић // Његош довијек / [приредио] Миро Вуксановић. – Београд : Vukotić media, 2016. – Стр. 9–17.
140. О приступним беседама српских академика / Миро Вуксановић // Академске беседе. Књ. 1 / уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. – Стр. 17–27.
141. Срби и Велики рат / Миро Вуксановић // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. – Год. 4, бр. 4 (2016), стр. 195–198.
Приказ књиге: Срби и Први светски рат 1914–1918, ур. Драгољуб Р. Живојиновић, Београд, 2015.
142. Точило : (из Семољ горе, 753. прича) / Миро Вуксановић // Књижевно дело Мира Вуксановића. [Књ.] 1. – Нови Сад : Академска књига, 2016. – Стр. 9.
143. Хронологија Његошевог живота и рада / Миро Вуксановић // Његош довијек / [приредио] Миро Вуксановић. – Београд : Vukotić media, 2016. – Стр. 479– 492.
144. Човек даровитости / Миро Вуксановић // Нова Зора. ISSN 1512-9918. – Бр. 49/50 (2016), стр. 297–298.
О Светозару Кољевићу.

Одреднице у Српској енциклопедији

145. Српска енциклопедија. Том 1. Књ. 2, Београд-Буштрање. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности : Завод за уџбенике, 2011. – 690 стр. : илустр. ; 31 см
М. Вуксановић је аутор одредница: Бећир, Јово (109–110); Бјеладиновић, Петар (197–198); Божовић, Башо (302–303); Божовић, Машан (305–306); Божовић, Савић (307); Божовић, Тодор (307–308); Бошковић, Бајо (458–459); Бошковић, Блажо (459); Бошковић, Михајло (463); Бошковић, Ристо (466); Братоножић, Милош (511); Булатовић, Петар (661); Бућић, Богдан (684); Бућић, Мина (684).
146. Српска енциклопедија. Том 2, В-Вшетечка. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска академија наука и уметности : Завод за уџбенике, 2013. – 978 стр. : илустр. ; 31 см
М. Вуксановић је аутор одредница: Вишњић, Јевто (479); Влаховић, Лазар (541); Влаховић, Миро (542); Војводић, Лакић (638–639); Врбица, Машо (774); Вујадиновић, Новак (820–821); Вујовић, Петар (846); Вукашиновић, Вукота (872); Вуковић, Гавро (898–899); Вуковић, Тодор (910); Вукомановић, Бутор (912); Вукотић, Божидар (917); Вукотић, Вукадин (917); Вукотић, Душан (918–919); Вукотић, Ђикан (919–920); Вукотић, Јанко (920–921); Вукотић, Марко (921); Вукотић, Петар (922–923); Вукотић, Стеван (923); Вукотић, Стево (923); Вулетић, Саво (932); Вућић, Танасије (942); Вучинић, Милутин (950–951); Вучићевић, Матеј (960).

Уреднички уводници

2013

147. Трибина Библиотеке САНУ / уредник Миро Вуксановић. – Год. 1, бр. 1 (2013). – Београд : Српска академија наука и уметности, 2013.
Уводне речи уредника М. Вуксановића: Uvod = Foreword (7–10); На почетку (63–64); Жива реч, радост препознавања (79–80); Сентандрејски крстови и бечки грбови (89–90); Капија

над ушћем (99–100); Три уплетаја Костића и Симовића (105–107); Планина премрежена именима (123–124); Мост од векова (136–137); Надмено и занемарено (153–154); Камени праг (161–162); Од архонта до цара (169–170); Кључ од језика (177–179); Око једне реченице (191–192); Птице око крагуја (207–209); Слободан и правда (217–218); Књига великог срца (227–228); Поново на Голом отоку (233–234); Увек међу биљкама (245–246); Лекари са свих страна (251–252); Свуда с Матијом (259–260); Интелигенција у саобраћају (269); О Сентандреји (273).

2014

148. Српска поезија данас : округли сто / [уредник Миро Вуксановић]. – Нови Сад : Српска академија наука и уметности, Огранак, 2014.
Уреднички уводник М. Вуксановића (7–9).
149. Трибина Библиотеке САНУ / уредник Миро Вуксановић. – Год. 2, бр. 2 (2014). – Београд : Српска академија наука и уметности, 2014.
Уводне речи уредника М. Вуксановића: Математичар (10–11); Мешин тестамент (17–18); Коте Стојана Новаковића (25–26); Највећи и најмањи садржилац (37–38); Свети Сава и анђели (51–52); Кључне речи о Ромима (61–62); Повратак у корен (79–80); Молекуларни појмовник (89–90); Миланковић, Даљ, Коички, климатске промене (99–100); Књига за даљек пут (103–104); Живојиновић: кључне речи (123–124); Лепота Хајдинових мостова (137–138); Сродности мисли и времена (159–160); Од Орфелина до „Филолога“ (171–172); Гени и тајне (193–194); Од Ивића до Ломе (209–210).

2015

150. Јован Скерлић данас / уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2015.
Увод / М. В. [Миро Вуксановић] (7–8).
151. Српска проза данас : округли сто / [уредник Миро Вуксановић]. – Нови Сад : Српска академија наука и уметности, Огранак, 2015.
Уреднички уводник М. Вуксановића (7–9).
152. Трибина Библиотеке САНУ / уредник Миро Вуксановић. – Год. 3, бр. 3 (2015). – Београд : Српска академија наука и уметности, 2015.
Уводне речи уредника М. Вуксановића: Папића гумно и „Сињајевина“ (10); Књига за дуго памћење (19–20); Писменица (31–32); На слово В, око имена Вук (57–58); Пример академика Станковића (69–70); Женска рука село чува (77–78); Повратак из заборав (91); Дан Библиотеке и прва годишта Трибине (105–106); Староправила (119–120); Повратак у Византију (133–134); Сабирање знања и искуства (143–144); До корена речи (155–156); Крст и реч (167–168); Из доба селенија и сиротињства (185–186); Књига и песма о простати (193–194); Детелић, зборници (207–208); Демографија у библиографији (221–222).

2016

153. Оснивачи Друштва српске словесности : у част Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу / уредник Миро Вуксановић. – Београд : Српска академија наука и уметности, 2016.
Уводник / Миро Вуксановић (9–13).
154. Српска књижевна критика и есејистика данас : округли сто / [уредник Миро Вуксановић]. – Нови Сад : Српска академија наука и уметности, Огранак, 2016.
Уреднички уводник М. Вуксановића (7–9).
155. Трибина Библиотеке САНУ / уредник Миро Вуксановић. – Год. 4, бр. 4 (2016). – Београд : Српска академија наука и уметности, 2016. Уводне речи уредника М. Вуксановића: Наслови Душана Ковачевића (11–12);

Јединствен речник (25–26); Научно о настанку научног дела (35–36); Византолози академику Максимовићу (53–54); Хиљадугодишњи сусрети с Венецијом (61–62); Импресивни конгресни именик (73–74); Брига о матерњем језику (81–82); О Петру С. Јовановићу (103–104); (Не)оправдан страх од науке (111–112); Два институтска издања (141–142); Бањска повеља и Миклошич (153–154); Национална стратегија као жеља (169–170); Књига свих Срба (181–182); Казне цара Душана (205–206); Уочи Великог рата (221–222); Завичај и туђине (237–238); Сремац као дијалектални пример (245–246); Аћим Медовић међу Србима (261–262); Живојиновићева трилогија (277–278); Годишња сабирања (289–290).

Интервјуи, изјаве

2011

156. Бескрај завичаја / разговарао Иван Луковац // Голија. ISSN 1800-587X. – Год. 8, бр. 15 (2011), стр. 34–41.
157. Дело као океан / [разговор водила] Јованка Симић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 57 (19. јан. 2011), стр. 18.
158. Матица у Српској на правом путу / Миро Вуксановић ; [разговор водила] Александра Рајковић // Глас Српске. ISSN 1840-1155. – Год. 68, бр. 12499 (21. април 2011), стр. 27.
159. Ово је доба шкртог језика / [разговор водио] Бане Ђорђевић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 58 (26. јун 2011), стр. 15.
160. Уздизање читалаца / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 58 (16. април 2011), стр. 25.
Изјава о значају објављивања дела светске литературе.

2012

161. Вуков „Рјечник“ у новом издању / [разговор водила] Александра Рајковић // Глас Српске. ISSN 1840-1155. – Год. 69, бр. 12848 (14. јун 2012), стр. 24.
162. Има ли ко да нас чује / Мирјана Сретеновић // Политика. ISSN 0350-4395. – Год. 109, бр. 35460 (28. јул 2012), стр. 2.
Садржи изјаву Мира Вуксановића о статусу Националног савета за културу.
163. Jezik je mera stvari / [razgovor vodila] T. [Tatjana] Nježić // Blic. ISSN 0354-9283. – God. 18, br. 5604 (16. sept. 2012), str. 27.
164. Мит о нашем инату / [разговор водила] Јованка Симић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 59 (16. септ. 2012), стр. 3.
165. Поглед унатраг и око себе / Милован Данојлић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. – Бр. 7 (за 2011 [шт. 2012]), стр. 33–43.
Одговори на питања Мира Вуксановића, Нови Сад, 1. јун 2011.

2013

166. Republika Srpska je jedino sklonište Srba! / [razgovor vodila] Andrijana Pisarević // Press. ISSN 1840-4391. – (6. јун 2013).
167. Сами себи копамо реч / [разговор водио] Драган Богутовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 59 (7. април 2013), стр. 13.
168. Србија не сме да поклекне у борби за Косово / разговарала Ведрана Кулага // Глас Српске. ISSN 1840-1155. – Год. 70, бр. 13096 (5. април 2013), стр. 16.

169. Тренд у мегатренду / [разговор водио] Драган Јовићевић // НИН. ISSN 0027-6685. – Бр. 3282 (21. нов. 2013), стр. 56.

2014

170. Занемогло нам је чојство и јунаштво / Миро Вуксановић ; [разговор водио] Александар Дунђерин // Демони одлазе. Књ. 2, Разговори и полемике на почетку 21. века / Александар Дунђерин. – Београд : „Филип Вишњић“, 2014. – (Библиотека Албатрос ; књ. 181). – Стр. 130–159.
171. Предводио савремену српску књижевну елиту / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 60 (21. авг. 2014), стр. 15.
Изјава о Предрагу Палавестри.
172. Речи долазе без најаве / [разговор водио] Драган Богутовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 60 (18. мај 2014), стр. 19.

2015

173. Вук као заштићени сведок / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 62 (8. окт. 2015), стр. 15.
174. Наша ћирилица за Брисел није европска вредност / Миро Вуксановић ; [разговор водила] Драгана Матовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 62 (23. авг. 2015), стр. 3.
175. Питање / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 62 (30. окт. 2015), стр. 15.
Изјава поводом Међународног сајма књига у Београду.
176. Разговор са Миром Вуксановићем / разговор водио Владимир Јерковић // Годишњак Српске читаонице „Лаза Костић“ у Сомбору. ISSN 2466-3794. – Год. 1, бр. 1 (2015), стр. 93–99.
177. Ризничар српских речи / Миро Вуксановић ; [разговор водио] Градимир Аничич // Политика. ISSN 0350-4395. – Год. 112, бр. 36608 (10. окт. 2015), стр. 8.
178. Svaki pisac koji hoda mora na Sajam doći / Miro Vuksanović // Danas. – God. 19, br. 6602 (27. okt. 2015), str. 6.
Изјава поводом Међународног сајма књига у Београду.
179. Трајан белег знања и мудрости / [разговор водила] Радмила Лотина // Дневник. – Год. 73, бр. 24698 (25. окт. 2015), стр. 12.
Разговор са Миром Вуксановићем поводом Међународног сајма књига у Београду.

2016

180. Андрић за сва времена / М. Н. М // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (24. дец. 2016), стр. 14.
Садржи и изјаву Мира Вуксановића.
181. Владари писане ријечи на једном мјесту / [разговор водила] Александра Маџар // Глас Српске. ISSN 1840-1155. – Год. 73, бр. 14012 (12. април 2016), стр. 20–21.
182. Генерација / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (11. март 2016), стр. 15.
Изјава поводом уручења награде „Меша Селимовић“ Милисаву Савићу.

183. Давидов обрачун са Николићем / Б. [Бранислав Ђорђевић] // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (27. феб. 2016), стр. 15.
Садржи и изјаву Мира Вуксановића.
184. Десет векова српске књижевности / Зоран Радисављевић // Политика. ISSN 0350-4395. – Год. 113, бр. 36780 (3. април 2016), стр. 10.
Садржи и изјаву Мира Вуксановића поводом седмог кола Антологијске едиције „Десет векова српске књижевности“.
185. Доброта / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (8. феб. 2016), стр. 13.
Изјава о Данилу Николићу.
186. Интелектуалац / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (31. мај 2016), стр. 15.
Изјава о Светозару Кољевићу.
187. Истина / Миро Вуксановић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (4. јун 2016), стр. 1.
Изјава о Радославу Братићу.
188. Књижевност чува српски језик / [разговор водила] Ж. Ј. [Живана Јањушевић] // Дан. ISSN 1450-7943. – Год. 18, бр. 6181 (12. април 2016).
189. Критичко издање Андрићевих дела / З. Р. [Зоран Радисављевић] // Политика. ISSN 0350-4395. – Год. 113, бр. 37043 (24. дец. 2016), стр. 12.
Садржи и изјаву Мира Вуксановића.
190. Миро Вуксановић / [разговор водио] Милош Јевтић // Кутија за памћење / Милош Јевтић. – Београд : Радио-телевизија Србије, 2016. – (Едиција Опредељени звук). – Стр. 63–66.
191. Миро Вуксановић председник УО Задужбине Иве Андрића / [забележио] З. Р. [Зоран Радисављевић] // Политика. ISSN 0350-4395. – Год. 113, бр. 36863 (27. јун 2016), стр. 13.
Изјава М. Вуксановића.
192. Повлађују сумњивом укусу / Б. Ђ. [Бранислав Ђорђевић] // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (15. септ. 2016), стр. 15.
Приказ округлог стола „Српска књижевна критика и есејистика данас“, САНУ, Огранак у Новом Саду, 2016. – Садржи и изјаву Мира Вуксановића.
193. Поштен човек је данас ружно паче / [разговор водио] Бранислав Ђорђевић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. – Год. 63 (9. април 2016), стр. 18, 31.
194. Прво обраћање за јавност / Миро Вуксановић // Свеске Задужбине Иве Андрића. ISSN 0352-0862. – Год. 35, св. 33 (авг. 2016), стр. 343–344.
Поводом именовања за председника Управног одбора Задужбине Иве Андрића.
195. Трајан белег знања и мудрости : академик Миро Вуксановић председник Задужбине Иве Андрића / [забележила] Р. Л. [Радмила Лотина] // Дневник. ISSN 0350-7556. – Год. 73, бр. 24910 (25. јун 2016), стр. 10.
Изјава М. Вуксановића.

Приредиле *Слађана Субашић и Марија Јованцаи*

КОСТА ЧАВОШКИ

редовни члан

(Допуна биографија и библиографија објављених у Годишњаку CXI за 2004, 2005 стр. 685–735 и Годишњаку CXVIII за 2011, 2012 стр. 645–665)

У периоду после 2009. године, академик Коста Чавошки је наставио започете активности. Његов најзначајнији рад се одвијао у оквиру Одбора за изворе српског права, којим практично руководи, и то припрема IV тома капиталног издања Душановог законика новије редакције који садржи 13 преписа Законика. За ово издање извршене су опсежне припреме, снимљени су сви преписи, велика већина их је рашчитана, написане су све уводне студије и обављени други послови. Овај, четврти том преписа Душановог законика новије редакције објављен је у две свеске 2015. године.

Важан стручни посао који је по избору за дописног члана САНУ обавио Коста Чавошки била је израда нацрта Закона о САНУ, а потом и нацрт Статута САНУ на темељу овог Закона. Налази се на дужности уредника Српске енциклопедије за друштвено уређење, право и политикологију.

Изабран је за редовног члана САНУ 5. новембра 2015. године.

Књиге и поглавља у књигама

2011

Страначки плурализам или монизам : обнова и затирање послератне опозиције / Војислав Коштуница, Коста Чавошки. – 3. изд. – Београд : Службени гласник : Досије студио, 2011. – 442 стр. ; 19 см. – (Библиотека Политика и друштво ; 78).

ISBN 978-86-519-1022-0 ; ISBN 978-86-6047-058-6.

Садржај: Страначки плурализам или монизам : обнова и затирање послератне опозиције: стр. 79–152; Важнија спорна питања у сукобима између Комунистичке партије и опозиционих странака: стр. 205–254; Напуштање идеје страначког плурализма: стр. 257–434.

2012

Макијавели [= Machiavelli] / К. Чавошки. – 2. доп. изд. – Нови Сад : Orpheus, 2012. – 306 стр. – (Библиотека Капитална издања).

Садржи и: О аутору: стр. [309]. ISBN 978-86-7954-111-6.

2013

Анатомија једне чистке : изгон са Правног факултета у Београду 1973–1975 / К. Чавошки. – Београд : Службени гласник, 2013. – 397 стр. – (Библиотека Уметност и култура. Колекција Отпори и забране).

ISBN 978-86-519-1741-0.

Садржај: Увод: стр. 9–11; Расправа о нацрту уставних амандмана и забрани Анала Правног факултета у Београду: стр. 13–32; Кривични прогон Косте Чавошког: стр. 33–38; Почетак прогона и расписивање конкурса за реизбор: стр. 39–56; Злехуда судбина Александра Стојановића: стр. 57–70; Избацивање Косте Чавошког: стр. 71–84; Прогон Војислава Коштунице: стр. 85–94; Закључно разматрање: стр. 95–102; Прилози: стр. 103–104; Расправа о нацрту уставних амандмана и забрани Анала Правног факултета у Београду: стр. 105–134; Кривични прогон Косте Чавошког: стр. 135–170; Почетак прогона и расписивање конкурса за реизбор: стр. 171–228; Злехуда судбина Александра Стојановића: стр. 229–298; Избацивање Косте Чавошког: стр. 299–372; Прогон Војислава Коштунице: стр. 373–374; Закључно разматрање: стр. 395–397.

Злоупотреба историје у Хaгy = Misuse of History in the Hague / К. Чавошки. – Београд : Catena mundi, 2013. – 195, 191 стр. – (Библиотека Српско становиште ; 1 : 3).

ISBN 978-86-6343-008-2.

Садржај: ПРЕДГОВОР = PREFACE: стр. 7–14; КРИТИЧКА АНАЛИЗА РАДОВА РОБЕРТА Ј. ДОНИЈЕ И ПАТРИКА Ј. ТРЕНОРА И СЕЦЕСИЈА У ОКВИРУ БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ = CRITICAL ANALYSIS OF THE WORKS OF ROBERT J. DONIA AND PATRICK J. TREANOR AND SECESSION WITHIN THE FORMER YUGOSLAVIA AND BOSNIA AND HERZEGOVINA: стр. 15–16; КРИТИЧКА АНАЛИЗА РАДОВА РОБЕРТА Ј. ДОНИЈЕ = CRITICAL ANALYSIS OF THE WORKS OF ROBERT J. DONIA. I Увод = I Introduction: стр. 17–21; II Очигледне грешке = Evident Mistakes: стр. 22–37; III Прикривање и прећуткивање битних чињеница = III Hiding and Withholding Relevant Facts: стр. 38–72 (71); IV Погрешне, пристрасне и злонамерне квалификације IV Erroneous, Biased and Malevolent Characterisation: стр. 73–100 (77–98); V Закључак = V Conclusion: стр. 101–108 (99–105); КРИТИЧКА АНАЛИЗА РАДОВА ПАТРИКА Ј. ТРЕНОРА = CRITICAL ANALYSIS OF THE WORKS OF PATRICK J. TREANOR. I Увод = I Introduction: стр. 110–116 (107–113); II Извори = II Sources: стр. 117–123 (114–118); III Намерно избегавање аналогија када се оне намећу = III Deliberate Avoidance of Obvious Analogies: стр. 124–130 (119–126); IV Избегавање битних чињеница = IV Avoidance of Relevant Facts: стр. 131–147 (127–141); V Избегавање примереног одређења и погрешне квалификације = V Avoidance of Appropriate Characterisation and Mischaracterisation: стр. 148–155 (142–149); VI Прећуткивање питања уставности = VI Ignoring Issues of Constitutionality: стр. 156–159 (150–152); VII Закључак = VII Conclusion: стр. 160–161 (153–154); СЕЦЕСИЈА ДРЖАВА ЧЛАНИЦА У ОКВИРУ БИВШЕ СФР ЈУГОСЛАВИЈЕ, ПОСЕБНО БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ = SECESSION OF MEMBER STATES WITHIN THE FORMER YUGOSLAVIA, IN PARTICULAR OF BOSNIA AND HERZEGOVINA: 162–167 (155–1160); ЖИВОТОПИС = CURRICULUM VITAE: 168–169 (161–164); ПРЕДЛОГ ТУЖИЛАШТВА ДА СЕ ОДБАЦИ ЕКСПЕРТСКИ ИЗВЕШТАЈ КОСТЕ ЧАВОШКОГ = PROSECUTION MOTION TO EXCLUDE THE EXPERT REPORT OF KOSTA ČAVOŠKI: 170–179 (165–174); ОДГОВОР НА ПРЕДЛОГ ТУЖИЛАШТВА ДА СЕ ОДБАЦИ ИЗВЕШТАЈ КОСТЕ ЧАВОШКОГ = REPLY TO THE OFFICE OF THE PROSECUTOR'S MOTION THAT KOSTA ČAVOŠKI'S REPORT BE EXCLUDED: 180–182 (175–178); ОДЛУКА О ПРЕДЛОГУ ТУЖИЛАШТВА ДА СЕ ОДБАЦИ ЕКСПЕРТСКИ ИЗВЕШТАЈ КОСТЕ ЧАВОШКОГ = DECISION ON PROSECUTION MOTION TO EXCLUDE THE EXPERT REPORT OF KOSTA ČAVOŠKI: стр. 183–195 (179–191).

2014

Велеиздаја / К. Чавошки. – Београд : Catena mundi, 2014. – 302 стр. – (Библиотека Српско становиште ; 2 : 2).

ISBN 978-86-6343-021-1.

Садржај: Предговор: стр. 5–6; I: ХУДА СУДБИНА КОСОВА И МЕТОХИЈЕ. Косово и Метохија сто година после ослобођења: стр. 9–22; Велеиздаја: 23–31; Превара и обмана: стр. 32–39; Србија се одрекла својих сународника: стр. 40–41; Ескимски пси и српски главари: стр. 42–44; Превара у међународним односима: стр. 45–47; Говор на протестној шетњи Демократске странке Србије: стр. 48–49; Жртвовање дела народа зарад бољитка већине: стр. 50–52; Посртање елите: стр. 53–55; Вучићевих пет минута: стр. 56–58; Почетак новог прогона: стр. 59–61; Обмана о статусној

неутралности: стр. 62–64; Преговори под уценом: стр. 65–67; Докле досеже обмањивање бирача?: стр. 68–70; Од Велике Србије до велеиздаје: стр. 71–73; Гурање као злочин: стр. 74–77; Нада и очајање: стр. 78–80; Обмањивање косметских Срба: стр. 81–83; Како по Миодрагу Јовановићу треба писати да би се објављивало у иностранству?: стр. 84–94; II: УСТАВНОСТ БРИСЕЛСКИХ СПОРАЗУМА. Нове државне границе: стр. 97–104; Срамно изврдавање и довијање Уставног суда: стр. 105–127; Предлог за оцену уставности и законитости парафираног „Првог споразума о принципима који регулишу нормализацију односа“ између Владе Републике Србије и Владе самозване државе косметских албанаца: стр. 128–136; Предлог за оцену уставности и законитости плана за примену Бриселског споразума: стр. 137–142; Повреде поступака поводом оспоравања уставности Бриселских споразума: стр. 143–153; Предлог за оцену уставности и законитости споразума о телекомуникацијама: стр. 154–165; Неуставност Бриселског споразума: стр. 166–174; III: ПРОТИВПРАВНО ПОСТУПАЊЕ У БЕОГРАДУ И ХАГУ. Стручно мишљење: стр. 177–180; Злоупотреба оставке: стр. 181–183; Хашке убице и њихови саучесници у Србији: стр. 184–186; IV: УСТАВНИ ПОЛОЖАЈ ВОЈВОДИНЕ. Преношење на Војводину прерогатива суверене државе: стр. 189–200; Подржављење Војводине под „демократском“ влашћу: стр. 201–214; V: НАЦИОНАЛНО ПИТАЊЕ, СРБИ У ЦРНОЈ ГОРИ И САМОПОРИЦАЊЕ. Злоупотреба националног питања у духу марксизма: стр. 217–241; Затирање Српства у Црној Гори: стр. 242–251; У освит црногорских избора: стр. 252–262; Интегрална српска културна политика у „Духу самопорицања“ Мила Ломпара: стр. 263–268; VI. МОЈИ САВРЕМЕНИЦИ. Човек вредан сећања: стр. 271–281; Један од петорице усправних: стр. 282–289; Непролазна уметност: стр. 290–298. – Садржи и текстове претходно објављене у часописима: Геополитика, Глас САНУ. Одељење историјских наука, Летопис Матице српске и Луча и зборника радова *Друштвено-политичка и научна мисао и делатност Симе Марковића, Заштита идентитета српског народа у Црној Гори и Уставно-правни положај српског народа у Црној Гори*.

Да ли судије штите издају? : прилог историји српског правосуђа / К. Чавошки. – Београд : Catena mundi, 2014. – 285 стр. – (Библиотека Прехутано слово ; 3 : 7).

ISBN 978-86-6343-036-5.

Из садржаја: Издаја се исплати: стр. 7–23; Немоћ Аврамовићеве „реторике“: стр. 24–29; Одговор на тужбу Симе Аврамовића: стр. 40–87; Одбрана од оптужбе за увреду: стр. 173–186; Завршна реч: стр. 189–195; Допуна завршне речи: стр. 196; Жалба на пресуду: стр. 212–243; Задивљујући рекорд нашег правосуђа: стр. 261–268; Прикривања и кривотворења другостепених судија: стр. 271–281.

2015

Моћ и превласт : Тукидидова политичка мисао / К. Чавошки. – Београд : Catena mundi, 2015. – 215 стр. – (Библиотека Наша Европа ; 1 : 1).

ISBN 978-86-6343-048-8

Садржај: Реч унапред: стр. 5–9; Увод: стр. 11–23; Антрополошки песимизам: стр. 24–37; Туше: стр. 38–49; Правда и политичка моћ: стр. 50–68; Полис и закони: стр. 69–75; Демократија: стр. 76–105; Перикле: стр. 106–119; Stasis: стр. 120–139; Атински империјализам: стр. 140–160; Дијалог на Мелу: стр. 161–183; Закључак: стр. 184–189; Додатак: Плутархово разумевање делотворности закона: стр. 193–214.

Никола Милошевић : карактер као судбина / К. Чавошки. – Београд : Catena mundi, 2014. – 124 стр. – (Библиотека Српско становиште ; 3 : 9).

ISBN 978-86-6343-060-0.

Садржај: Либерални политички поредак: стр. 17–20; Образовање Демократске странке: стр. 21–26; Настанак Српске либералне странке: стр. 27–30; Новац у политици: стр. 31–37; Излагање на неравноправне изборе: стр. 39–50; Слободан Милошевић: стр. 51–66; Вук Драшковић: стр. 67–75; Зоран Ђинђић: стр. 77–83; Српски либерали: стр. 85–94; Америчка политика према Србији и Србима: стр. 95–97; Теорија ограниченог суверенитета: стр. 99–100; Облик владавине: стр. 101–102; Антрополошки песимизам: стр. 103–106; Начелност у политици: стр. 107–110; Сналажење у практичној политици: стр. 111–114; Жртва насиља: стр. 115–116; Судбина писца: стр. 117–118; Карактер као сметња успеху: стр. 119–121.

2016

Велеиздаја у вишеструком поврату / К. Чавошки. – Београд : Catena mundi, 2016. – 246 стр. – (Библиотека Српско становиште ; 4 : 2).

ISBN 978-86-6343-066-2.

Садржај: Непрестано попуштање на вересију: стр. 9–11; Преговори у Бриселу – једносмерна улица: стр. 12–14; Национално понижење: стр. 15–17; Ново понижење Србије: стр. 18–20; Страшљиви Тома из Бајчетине: стр. 21–23; У сусрет уставним променама: стр. 24–38; „Европски пут“ Србије под уценом: стр. 39–41; Судије на стубу срама: стр. 42–46; Вучићева гладна година: стр. 47–49; Додатним условима никад краја: стр. 50–52; Споразум са самозваним Косметом: стр. 53–55; Понижење Србије: стр. 56–58; Избеглице – жртве западних вредности: стр. 59–61; Велеиздаја у вишеструком поврату: стр. 62–68; Амерички расизам: стр. 69–71; Ко је кога преварио? : стр. 72–74; Улазак у НАТО на мала врата: стр. 75–79; Велика дипломатска „победа“: стр. 80–82; Страни слуга без алтернативе: стр. 83–85; Глупост и памет у политици: стр. 89–96; Новине у судској пракси: стр. 97–102; Lex individualis за „Београд на води“: стр. 103–106; „Невладине“ организације: стр. 107–109; Полиграф и избори: стр. 110–112; Хашки трибунал – наказа од суда: стр. 115–121; Лаж и превара у политици: стр. 122–124; Царство таме, неправде и лажи: стр. 125–154; Јупитер и волови II: стр. 155–159; Кобна мрежа Хашког трибунала: стр. 160–221; Научни пројекат од националног значаја: стр. 225–230; Правно филозофска мисао Радомира Д. Лукића: стр. 231–237; Тековина за сва времена: стр. 238–243.

Прилози у књигама и часописима

2011

Затирање српства у Црној Гори / К. Чавошки // Хришћанска мисао. ISSN 1820–5038. 1–4 (2011) 25–26 ; 39–40.

Има и у: Геополитика. ISSN 1451–0111. 44 (септембар 2011) 32–36 ; Заштита идентитета српског народа у Црној Гори : округли столови и савјетовања у 2011. години : зборник радова / [организатор] Српски национални савјет ; [Момчило Вуксановић, ур.]. Подгорица : Књижевна задруга Српског народног вијећа, 2012. Стр. 270–279. ISBN 978-9940-27-041-4.

Нове државне границе / К. Чавошки // Хришћанска мисао. ISSN 1820–5038. 5–8 (2011) 5–7.

2012

Александар Фира : (1929–2011) / К. Чавошки // Годишњак / САНУ за 2011. годину. ISSN 0351–0336. 118 (2012) 689–693.

Велеиздаја / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 48 (јануар 2012) 32–35.

Вучећевих пет минута / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 69 (децембар 2013) 31.

Жртвовање дела народа зарад бољитка већине / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 67 (октобар 2013) 30.

Злоупотреба оставке / К. Чавошки // Хришћанска мисао. ISSN 1820–5038. 1–4 (2012) 51–52.

Интегрална српска културна политика у „Духу самопорицања“ Мила Ломпара / К. Чавошки // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 188 : 490 : 3 (2012) 511–515.

Има и у: Дух самопорицања : у сенци туђинске власти / Мило Ломпар. 3. допуњено изд. Нови Сад : Orpheus, 2012. Стр. 641–647. ISBN 978-86-7954-112-3.

Један од петорице усправних / К. Чавошки // Кијук: мудра птица љубави / [Бранимир Нешић, Бошко Обрадовић, ур.]. Београд : Српски сабор Двери : Catena Mundi, 2012. Стр. 124–131. (Библиотека Путовође ; 1 : 4).

ISBN 978-86-7964-034-5

2. изд. 2014. ISBN 978-86-6343-030-3

Има и у: Нова Зора. ISSN 1512-9918. 37/38 (2013) 24–29.

Јован Рашковић. Човек вредан сећања / К. Чавошки // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 188 : 489 : 6 (2012) 952–960.

Непролазна уметност / К. Чавошки // Луча. ISSN 0354-7787. 21 2 (2012) 71–76.

Приказ књиге: Александар Саша Петровић: „Соко“, Зрењанин, 2011.

Подржављење Војводине под „демократском“ влашћу / К. Чавошки // Глас / САНУ. Одељење историјских наука. ISSN 0351-4765. 420 : 16 (2012) 543–553.

Посртање елите / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 68 (новембар 2013) 9.

Реч на сахрани Бранке Петровић / К. Чавошки // Призор. ISSN 1451-2041. 11 (2012) 36–37.

Реч на сахрани Михаила Марковића / К. Чавошки // Како је говорио Михаило Марковић / Станислав Стојановић, ур. Београд : Београдски форум за свет равноправних, 2012. Стр. 241–242.

ISBN 978-86-83965-38-0.

Статус Срба у Црној Гори / К. Чавошки // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 188 : 490 : 4-5 (2012) 671–679.

Стручно мишљење / К. Чавошки // Хришћанска мисао. ISSN 1820-5038. 1–4 (2012) 17–18.

О против-правним поступцима судова у Београду и Хашког трибунала.

2013

Александар Фира (1929–2011) : in memoriam / К. Чавошки // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. 8 (2013) 152–155.

Ескимски пси и српски главари / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 63 (мај 2013) 25.

Злоупотреба националног питања у духу марксизма / К. Чавошки // Друштвено-политичка и научна мисао и делатност Симе Марковића : зборник радова са научног скупа одржаног 28. марта 2012. године / Александар Костић, ур. Београд : САНУ, 2013. Стр. 23–41. (Научни скупови / САНУ. Одељење друштвених наука ; 140 : 34).

ISBN 978-86-7025-609-5

О природи, смислу и сврси устава / К. Чавошки // Фондација „Миодраг Јовичић“ : првих дванаест година : (2000–2012) / Јовица Тркуља, прир. Београд : Досије студио : Фондација „Миодраг Јовичић“, 2013. Стр. 42–49.

Реч на додели награде „Миодраг Јовичић“, 16. октобар 2001. године. ISBN 978-86-6047-124-8

Плутархово разумевање делотворности закона / К. Чавошки // Нова Зора. ISSN 1512-9918. 35/36 (јесен–зима 2012/2013) 93–109.

Превара и обмана / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 59 (јануар 2013) 20–23.

Превара у међународним односима / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 64 (јун/јул 2013) 31.

Срамно изврдавање и довијање Уставног суда / К. Чавошки // Нечасни мук Уставног суда поводом Косова и Метохије / Борис Милосављевић, ур. Београд : Фонд „Слободан Јовановић“, 2013. Стр. 7–35; 123–155; 182–197.
ISBN 978-86-914191-5-8

Србија се одрекла својих сународника / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 62 (април 2013) 37.

У освит црногорских избора // Уставно-правни положај српског народа у Црној Гори, Подгорица, Издавачка задруга Српског народног вијећа, 2013. Стр. 17–26.

2014

Велико веће довитљивих људи : Излагање на јавној расправи у Уставном суду Републике Србије одржаној 24. јуна 2014. године / К. Чавошки // Печат. ISSN 1820-712X. 324 (јуни 2014) 64–69.

Глупост и памет у политици / К. Чавошки // Сведок. ISSN 1450-8133. 950–951 (октобар 2014) 13–16.

Да ли судије штите издају? / К. Чавошки // Печат. ISSN 1820-712X. 307 (фебруар 2014) 64–69.

Докле досеже обмањивање бирача? / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 73, април 2014) 9.

Задивљујући рекорд нашег правосуђа / К. Чавошки // Печат. ISSN 1820-712X. 317 (мај 2014) 66–68.

Како по Миодрагу Јовановићу треба писати да би се објављивало у иностранству / К. Чавошки // Хришћанска мисао. ISSN 1820-5038. 1-4 (2014) 43–46.

Комунистичка партија и држава српског народа / К. Чавошки // Catena mundi : српска хроника на светским веригама. Књ. 2 / [приредио Предраг Р. Драгић Кијук]. 2. изд. Београд : Catena mundi, 2014. Стр. 592–597.

ISBN 978-86-6343-017-4

3. изд. ISBN 978-86-6343-039-6 (исте године)

Нада и очајање / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 75 (јун 2014) 15.

Национално понижење / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 80 (новембар 2014) 17.

Непрестано попуштање на вересију / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 78 (септембар 2014) 11.

Ново национално понижење / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 81 (децембар 2014) 11.

Од Велике Србије до велеиздаје / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 74 (мај 2014) 30.

Обмана о статусној неутралности / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 71 (фебруар 2014) 9.

Почетак новог прогона / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 70 (јануар 2014) 19.

Преговори под уценом / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 72 (март 2014) 23.

Преговори у Бриселу – једносмерна улица / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 79 (октобар 2014) 11.

Пут од лажног изговора до преседана / К. Чавошки // Тајна осиромашеног уранијума : последице НАТО бомбардовања Србије / Бранимир Нешић, Никола Маринковић, прир. Београд : Catena mundi, 2014. Стр. 193–199. (Библиотека Прећутано слово / Catena mundi : 2 ; 3).

ISBN 978-86-6343-015-0

Радомир Лукић као историчар политичке мисли / К. Чавошки // Легенде Београдског универзитета. [Св. 2], Хуго Клајн, Веселин Чајкановић, Радомир Д. Лукић, Војин Матић : зборник предавања одржаних у Универзитетској библиотеци у периоду 2006–2008 / Марија Вранић Игњачевић, Драгана Столић, прир. Београд : Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“, 2014. Стр. 360–363.

ISBN 978-86-7301-066-3

Федерализовање Југославије / К. Чавошки // Catena mundi. Књ. 1. Српска хроника на светским веригама / Предраг Р. Драгић Кијук, прир. 2. изд. Београд : Catena mundi, 2014. Стр. 862–866.

ISBN 978-86-6343-016-7

3. изд. ISBN 978-86-6343-038-9 (исте године)

Хашке убице и њихови саучесници у Србији / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 77 (август 2014) 29.

2015

Амерички расизам / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 92 (новембар 2015) 13.

„Београд на води“ – тријумф приватног интереса над јавним, и то не домаћег него страног / К. Чавошки // Сведок. ISSN 1450-8133. 984–985 (јун 2015) 2–3.

Велеиздаја у вишеструком поврату / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 91 (октобар 2015) 14–16.

Вучићева гладна година / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 85 (април 2015) 19.

Додатним условима никад краја / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 86 (мај 2015) 4.

„Европски пут“ Србије под уценом / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 83 (фебруар 2015) 9.

Избеглице – жртве западних вредности / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 90 (септембар 2015) 9.

Ко је кога преварио? / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451–0111. 93 (децембар 2015) 15.

Косово и Метохија сто година после ослобођења / К. Чавошки // Први балкански рат 1912–1913 [= The First Balkan War 1912–1913] : историјски процеси и проблеми у светлости стогодишњег искуства [= historical processes and problems in the light of the centennial experience] / Михаило Војводић, ур. Београд : САНУ, 2015. Стр. 379–388. (Научни скупови / САНУ. Одељење историјских наука ; 147 : 35).

ISBN 978-86-7025-658-3.

Полибијево разумевање улоге Тихе у историјским збивањима / К. Чавошки // Глас / САНУ. Одељење историјских наука. ISSN 0351-4765. 425 : 17 (2015) 73–84.

Морално посртање Уставног суда / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 84 (март 2015) 10-11.

Невладине организације / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 88 (јул 2015) 9.

Одбрана отаџбине као злочин / К. Чавошки // Казивања о Србима кроз векове од Светог Стефана Немање и Светог Саве до данас / Богдан М. Златар, прир. Београд : Драслар партнер, 2014. Стр. 664-673.

ISBN 978-86-7614-304-7

Понижење Србије / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 89 (август 2015) 30.

Споразум са самозваним Косметом / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 87 (јун 2015) 9.

Страшљиви Тома из Бајчетине / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 82 (јануар 2015) 23.

У сусрет уставним променама / Мирјана Стефановски, К. Чавошки // Развој правног система Србије и хармонизација са правом ЕУ : прилози Пројекту 2014 : колективна монографија / Радмила Васић, Ивана Крстић, прир. Београд : Правни факултет Универзитета, Центар за издаваштво и информисање, 2015. Стр. 35-45.

ISBN 978-86-7630-566-7.

Хашки суд и међународно право / К. Чавошки // Казивања о Србима кроз векове од Светог Стефана Немање и Светог Саве до данас / Богдан М. Златар, прир. Београд : Драслар партнер, 2015. Стр. 674-682.

ISBN 978-86-7614-304-7

Хашки трибунал – наказа од суда / К. Чавошки // Говор мржње као злочин против човечности / Војислав Шешељ. Београд : Српска радикална странка, 2015. Стр. 5-9.

2016

Велика расправа / К. Чавошки // Конкордат у скупштини Краљевине Југославије / Милорад Д. Средојевић. – Београд : Српска књижевна задруга, 2016. Стр. 5-10. (Посебна издања / Српска књижевна задруга, Београд).

ISBN 978-86-379-1311-5.

Велика дипломатска „победа“ / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 96 (јун-јул 2016) 37.

Веронаука нас подсећа ко смо / К. Чавошки // Православље. ISSN 0555-0114. 1173 (фебруар 2016) 7.

Има и у: Зборник радова / Округли сто Смисао и циљеви Верске наставе и Грађанског васпитања у савременом образовном систему, Београд, 2016. ; Милан Радуловић, Славко Гордић, ур. Београд : Задужбина „Доситеј Обрадовић“, 2016. Стр. 47-48.

Ескимски пси и српски главари / К. Чавошки // Хришћанска мисао. ISSN 1820-5038. 1-6 (2016) 42.

Јупитер и волови / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 98 (мај 2016) 20-21.

Комунистичка партија Југославије и косовско питање / К. Чавошки // Catena mundi. Књ. 3. О националном идентитету Срба / Бранимир Нешић, Срђан Петровић, гл. ур. Београд : Catena mundi, 2016. Стр. 668-677.

ISBN 978-86-6343-070-9

Лаж и превара у политици / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 97 (април 2016) 22.

Лоши глумци и добри преваранти / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 101 (октобар-децембар 2016) 19.

Научни пројекат од националног значаја / К. Чавошки // Трибина Библиотеке САНУ = The SASA Library Forum. ISSN 2335-0121. 4 : 4 (2016) 215-219.

Нове невоље у Цркви / К. Чавошки // Збиља. ISSN 0354-8066 26 : 317-318-319 (јануар-фебруар-март 2016) 21.

Новине у судској пракси. Прећутно одбацивање приговора / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 95 (фебруар 2016) 24-25.

Полиграф и избори / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 94 (јануар 2016) 31.

Слава и бесмртност / К. Чавошки // Академске беседе. ISSN 2466-5134. 1 (2016) 245-256.

Судије на стубу срама / К. Чавошки // Хришћанска мисао. ISSN 1820-5038. 1-6 (2016) 19-20.

Улазак у НАТО на мала врата / К. Чавошки // Геополитика. ISSN 1451-0111. 96 (март 2016) 18-19.

Успостављање и потоњи развој косовске аутономије / К. Чавошки // Catena mundi. Књ. 3. О националном идентитету Срба / Бранимир Нешић, Срђан Петровић, гл. ур. Београд : Catena mundi, 2016. Стр. 223-233.
ISBN 978-86-6343-070-9

Уреднички рад

2011

Декларација о геноциду Независне државе Хрватске над Србима, Јеврејима и Ромима током Другог свјетског рата = Declaration on the genocide committed against the Serbs, Jews and Roma by the Independent State of Croatia during the Second World War / Пета међународна конференција о Јасеновцу, 24-25. мај 2011. Бања Лука = The Fifth International Conference on Jasenovac, May 24-25, 2011 Бања Лука ; К. Чавошки, Смиља Аврамов, Василије Крстић, ур. – Бања Лука : Удружење Јасеновац – Доња Градина, 2011. – 62 стр.
ISBN 978-99938-880-8-6.

Истина о случају мр Зорана Чворовића / К. Чавошки, Владимир Димитријевић, ур. – Београд : Фонд истине, 2011. – 401 стр. – (Библиотека Братољубље / [Фонд истине] ; 4).
Садржи и: Право на истину / К. Чавошки. ISBN 978-86-85153-10-5.

Видовдански устав = Saint Vitus' Day Constitution : примљено на VIII скупу Одељења друштвених наука од 18. октобра 2011. године / Александар Фира ; К. Чавошки, ур. – Београд : САНУ, 2011. – VIII, 243 стр. – (Посебна издања / САНУ. Одељење друштвених наука ; 669 : 105).
ISBN 978-86-7025-568-5 ; ISSN 0354-494X.

2013

Синтагма = The Syntagma / Матија Властар ; са српскословенског језика превела Т. Суботин-Голубовић ; К. Чавошки, ур. – Београд : САНУ, 2013. – XXV, 435 стр. – (Извори српског права / САНУ. Одељење друштвених наука ; 18).

ISBN 978-86-7025-617-0. Примљено на IV скупу Одељења друштвених наука од 2. априла 2013. године на основу рецензија академика Мирјане Живојиновић, дописног члана Јасмине Грковић-Мејџор и др Биљане Марковић.

2015

Законик цара Стефана Душана [= Codex Imperatoris Stephani Dušan]. Патријаршијски, Борђошких, Попиначки, Текелијин, Сандићев, Ковиљски, Београдски, Режевићи, Карловачки, Вршачки, Грбальски, Богишићев и Јагићев рукопис / К. Чавошки, Ђорђе Бубало, ур. – Београд : САНУ, 2015. – XVIII, 652 стр. – (Извори српског права / САНУ. Одељење друштвених наука ; 4 : 1).

Садржи и: Уз четврту књигу преписа Душанова законика / К. Чавошки ; Стр. XI–XII.

ISBN 978-86-7025-652-1.

Законик цара Стефана Душана [= Codex Imperatoris Stephani Dušan]. Патријаршијски, Борђошких, Попиначки, Текелијин, Сандићев, Ковиљски, Београдски, Режевићи, Карловачки, Вршачки, Грбальски, Богишићев и Јагићев рукопис / К. Чавошки, Ђорђе Бубало, ур. – Београд : САНУ, 2015. – XVIII, 652 стр. – (Извори српског права / САНУ. Одељење друштвених наука ; 4 : 2).

ISBN 978-86-7025-653-8.

Приредила *Светлана Симоновић-Мандић*

МИХАИЛО ВОЈВОДИЋ

редовни члан

(Допуна биографија и библиографија објављених у Годишњаку СХVI за 2009, 2010, стр. 709–725)

Академик Михаило Војводић је рођен 1938. године. На Одељењу за историју Филозофског факултета у Београду је дипломирао, магистрирао и докторирао. Извесно време је провео на специјализацији у Француској. На Филозофском факултету је прошао кроз сва наставничка звања од асистента до редовног професора. Био је и управник Одељења за историју Филозофског факултета, шеф Катедре за Општу историју новог века и декан Факултета. Бавећи се историјском науком истраживао је у разним домаћим и европским научним центрима и учествовао је на многим скуповима у земљи и иностранству. Написао је велики број научних студија, расправа и огледа од којих је извесне објавио у америчким, француским, пољским и руским публикацијама. Посебно га је интересовала општа и национална историја 19. и почетка 20. века и, у том оквиру, Југоисточна Европа и развитак Источног питања. Значајан број радова посветио је спољној политици Србије тога времена, њеном односу према великим силама и суседним земљама, и улози појединих личности у политици, пре свега великог српског научника, државника и дипломате Стојана Новаковића. Аутор је и двадесетак већих историографских дела, међу којима су, поред осталих: Србија у међународним односима крајем XIX и почетком XX века; Изазови српске спољне политике; Србија и балканско питање (1875–1914); Путеви српске дипломатије; Петроградске године Стојана Новаковића и др. За књигу Стојан Новаковић (СКЗ, Београд 2012, 430 стр) добио је два висока признања: награду „Владимир Ћоровић“ и награду Вукове задужбине. Поред наведених дела, објавио је и једанаест књига српске дипломатске грађе из састава обимне збирке докумената посвећене спољној политици Србије 1903–1914. коју је објавила САНУ. У оквиру своје делатности у САНУ председник је Косовско-метохијског одбора и Српско-руског одбора САНУ за историју, а био је и организациони председник неколико научних скупова. Уредник је и два броја Косовско-метохијског зборника, затим два броја Зборника са научног скупа посвећеног српско-руским односима а исто тако и зборника радова посвећеног Првом балканском рату. Послове заменика секретара Одељења историјских наука је обављао од 22. априла 2015. до 24. фебруара 2016. године, када је изабран за секретара Одељења. За редовног члана САНУ је изабран 5. новембра 2015.

Објављени радови

2010

Vremena se menjaju, u Skoplju i na Šar-planini nekad bio najčistiji srpski svet [: intervju] / Mihailo Vojvodić // Svedoci istorije : razgovori s povodom : (2002–2005) / Dobrica Gajić. Beograd : Centar za unapređivanje pravnih studija ; Sopot : Skupština opštine, 2010. Str. 197–203. (Biblioteka Dijalog ; 1).

ISBN 978-86-7546-050-3

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique exterieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 1/1, 1/14. јануар – 15/28. март 1908. године : из фондова Архива Србије / М. Војводић, Љиљана Алексић-Пејковић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2010. – 760 стр.

Садржи и предговор приређивача: Стр. 9–11. ISBN 978-86-7025-522-7.

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique exterieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 1/2, 16/29. март – 31. мај/13. јун 1908. године : из фондова Архива Србије / М. Војводић, Љиљана Алексић-Пејковић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2010. – Стр. 761–1416.

ISBN 978-86-7025-523-4.

An important contribution to contemporary historiography : Dušan T. Bataković's Trilogy on Kosovo and Metohija / M. Vojvodić // Balcanica. ISSN 0350-7653. 40 (2010) 207–211.

Јован Ристић / М. Војводић // Србија и Порта : после бомбардања Београда : успомене Јована Ристића / Никола Мирков, гл. ур. Београд : Радио телевизија Београд, 2010. Стр. 5–16.

ISBN 978-86-6195-000-1.

О националном раду Љубомира Ковачевића / М. Војводић // Глас / САНУ. Одељење историјских наука. ISSN 0351-4765. 164 : 414 : 15 (2010) 43–53.

Општи поглед на дело Миомира Дашића / М. Војводић // Дјело академика Миомира Дашића у огледалу стручне и научне критике : округли сто, гимназија „Панто Малишић“, 16.07.2009. / Добрило Аранитовић, прир. Бијело Поље : Пераз, 2010. Стр. 7–14.

ISBN 978-86-7792-257-3

Предговор / М. Војводић // Стогодишњица Карађорђевог устанка : архивска грађа / Љубодраг Поповић, прир. Аранђеловац : Фонд „Први српски устанак“, 2010. Стр. 7–8. (Библиотека Извори / [Фонд „Први српски устанак“] ; књ. 2).

ISBN 978-86-86011-25-1.

Русско-сербские отношения периода Восточного кризиса 1875–1878 гг. в сербской историографии / Михайло Войводић // Россия и Сербия глазами историков двух стран. Санкт-Петербург : Алетея, 2010. Стр. 114–128.

ISBN 978-5-91419-365-9

Serbia and the First Balkan War : Political and Diplomatic Negotiations / M. Vojvodić // Balkan Cultural Legacies : Historical, Literary and Fine Arts Perceptions / Jelena Milojković-Đurić, ed. – New York : Columbia University Press, 2010. pp. 227–247. (East European Monographs).

ISBN: 9780880336741

La Serbie et la France : Les relations économiques de 1896 à 1906 / M. Vojvodić // La Serbie et la France: une alliance atypique : relations politiques, économiques et culturelles, 1870–1940 / [sur la direction par] Dušan T. Bataković. Belgrade : ASSA, Institut des Études balkaniques, 2010. Str. 147–165. (Éditions spéciales / ASSA. Institut des Études balkaniques ; 104). ISBN 978-86-7179-061-1

Српска енциклопедија. Том 1, Књ. 1, А–Беобанка / [Чедомир Попов, Драган Станић, гл. ур.]. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : САНУ : Завод за уџбенике, 2010.

ISBN 978-86-7946-078-3

Акерманска конвенција / М. Војводић. Стр. 99.

Алексић Пејковић Љиљана / М. Војводић. Стр. 164.

Батаковић Душан / М. Војводић. Стр. 628.

Стојан Новаковић / Михаило Војводић // Наша прошлост. ISSN 0550-4317. 10 (2010) 9–19.

Стојан Новаковић о савезу балканских држава / М. Војводић // Глас / САНУ. Одељење историјских наука. ISSN 0351-4765. 164 : 414 : 15 (2010) 175–188.

2011

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique extérieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 2/1, 1/14. јуни – 15/28. јули 1908. године : из фондова Архива Србије / М. Војводић, Љиљана Алексић-Пејковић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2011. – 547 стр. ISBN 978-86-7025-546-3.

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique extérieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 2/2, 16/29. јули – 23. септембар/6. октоба 1908. године : из фондова Архива Србије / М. Војводић, Љиљана Алексић-Пејковић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2011. – Стр. 549–1243.

ISBN 978-86-7025-547-0.

Љубомир Стојановић о свом путу по Македонији и Старој Србији 1890. године / М. Војводић // Вардарски зборник. ISSN 1450-8486. 8 (2011) 23–32.

Оснивање друштва Светог Саве / М. Војводић // Братство. ISSN 1451-2386. 15 (2011) 11–19.

Српска енциклопедија. Том 1. Књ. 2, Београд-Буштрање / [Чедомир Попов, Драган Станић, гл. ур.]. – Нови Сад : Матица српска ; Београд : САНУ : Завод за уџбенике, 2011.

ISBN 978-86-7946-097-4

Бољевић-Вулејковић Војислав / М. Војводић. Стр. 361.

Булатовић Момир / М. Војводић. Стр. 661.

Српско-руски односи од почетка XVIII до краја XX века = Serbian-Russian Relations from the beginning of the 18th to the end of the 20th Century : примљено на IV скупу Одељења историјских наука од 27. априла 2011. године / Међународни научни скуп, 23–25. 9. 2010., Београд ; М. Војводић, ур. – Београд : САНУ, 2011. XII, 377 стр. (Научни скупови / САНУ. Одељење историјских наука ; 136 : 34).

ISSN 0352-6194 ; ISBN 978-86-7025-5678.

Место Русије у спољној политици Србије (1878–1908) = The Position of Russia in Serbian Foreign Policy (1878–1908) / М. Војводић // Српско-руски односи од почетка XVIII до краја XX века = Serbian-Russian Relations from the beginning of the 18th to the end of the

20th Century : примљено на IV скупу Одељења историјских наука од 27. априла 2011. године / Међународни научни скуп, 23–25. 9. 2010., Београд ; М. Војводић, ур. – Београд : САНУ, 2011. Стр. [135]–144. (Научни скупови / САНУ. Одељење историјских наука ; 136 : 34).

ISSN 0352-6194 ; ISBN 978-86-7025-5678.

2012

Из анексионе кризе : меморандум српске владе / М. Војводић // Глас / САНУ. Одељење историјских наука. ISSN 0351-4765. 420 : 16 (2012) 351–370.

О првим историчарима у ЦАНУ (поводом најновије књиге Миомира Дашића: О историчарима Црногорске академија наука и умјетности: прилог историји историографије Црне Горе, Подгорица, ЦАНУ, 2011) / М. Војводић // Зборник Матице српске за историју. ISSN 0352-5716. 85 (2012) 152–157.

Реч на промоцији књиге „О историчарима Црногорске академије наука и умјетности“ академика Миомира Дашића / М. Војводић // Гласник Одељења друштвених наука – ЦАНУ. ISSN 0350-5472. 21 (2012) 417–426.

Стојан Новаковић у служби националних и државних интереса / М. Војводић. – Београд : Српска књижевна задруга, 2012. – XII, 416 стр. – (Српска књижевна задруга ; 104 : 700. Штампано о 120. годишњици Српске књижевне задруге. ISBN 978-86-379-1212-5

Чедомир Попов: Грађанска Европа / М. Војводић // Анали Огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. 7 (2012) 161–165.

2013

Један поглед на Стојана Новаковића / М. Војводић // Српски књижевни лист. ISSN 2334-6000. 4 : 109 (април 2013) 6.

Лондонска мировна конференција 1912–1913 / М. Војводић // Голија. ISSN 1800-587X. 10 : 18 (2013) 4–7.

Славенко Терзић, Стара Србија: драма једне цивилизације / М. Војводић // Задужбина. ISSN 0353-2739. 25 : 95 (мај 2013) 10.

Српски језик на Косову и Метохији данас [=Serbian Language in Kosovo and Metohija Today] : (социолингвистички и лингвокултуролошки аспект) / Митра Рељић ; М. Војводић, ур. – Београд : САНУ ; Косовска Митровица : Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2013. – 363 стр. – (Посебна издања / САНУ. Одељење историјских наука. Међуодељенски одбор за проучавање Косова и Метохије ; 673 : 30).

ISSN 0352-1834 ; ISBN 978-86-7025-622-4. Монографија је настала у оквиру рада на пројекту „Опис и стандардизација савременог српског језика“.

Стојан Новаковић и Вуково дело / М. Војводић // Задужбина. ISSN 0353-2739. 25 : 95 (мај 2013) 6.

2014

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique exterieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 3, 24. септембар/7. октобар – 31. децембар 1908/13. јануар 1909. године : из фондова Архива Србије и Архива Југославије / М. Војводић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2014. – 1001 стр.

ISBN 978-86-7025-630-9.

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique extérieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 4, 1/14. јануар–31. март/13. април 1909. године : из фондова Архива Србије и Архива Југославије / М. Војводић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2014. – 1001 стр.

ISBN 978-86-7025-631-6.

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique extérieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 5/1, 1/14. април – 31. август/13. септембар 1909. године : из фондова Архива Србије и Архива Југославије / М. Војводић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2014. – 765 стр.

ISBN 978-86-7025-634-7.

Документи о спољној политици Краљевине Србије = Documents sur la politique extérieure du Royaume de Serbie : 1903–1914. Књ. 3, св. 5/2, 1/14. септембар – 31. децембар 1909/13. јануар 1910. године : из фондова Архива Србије и Архива Југославије / М. Војводић, прир. ; Василије Крстић, ур. – Београд : САНУ, Одељење историјских наука, 2014. – Стр. 768–1315.

ISBN 978-86-7025-635-4.

Мисија Николе Пашича в Петербурге в 1908 / Михайло Войводић // Из истории Сербии и русско-сербских связей : 1812–1912–2012. Москва : Изд. центр Института славяноведения РАН, 2014. Стр. 165–176.

Из напомене: В сборник вошли доклады конференции 7–8 июня 2012 г. „Россия и Сербия. 1812–1912–2012“, проходившей в рамках третьего заседания Комиссии историков России и Сербии. Работы посвящены ключевым моментам сербской истории за 200 последних лет и истории русско-сербских отношений – от Первого сербского восстания до наших дней... Из содерж.: Игнатъев Р.Н. „Последние времена“ и традиционное общество в Сербии и России (1812–1912–2012); Чуркина И. В. Русские славянофилы и афера Матии Бана; Кович М. От Сан-Стефано к Берлину: сербский вопрос в переговорах между Россией, Австро-Венгрией и Великобританией; Радоевич М. Сербские левые и Советская Россия. „Туманы“ Драгиша Васича; Гуськова Е. Ю. Переговорный процесс в Косове и Метохии 2006–2007 гг. и Россия; Запись беседы Н. С. Хрущева с Иосипом Броз Тито и др.

ISBN 978-5-7576-0313-1

Неколико година је прошло... / М. Војводић // Трибина Библиотеке САНУ = The SASA Library Forum. ISSN 2335-0121. 2 : 2 (2014) 35–36.

Излагање приликом представљања књиге Стојан Новаковић у служби националних и државних интереса. Заједнички наслов: Коте Стојана Новаковића.

Stojan Novaković et la politique étrangère de la Serbie / M. Vojvodić // Balcanica. ISSN 0350-7653. 45 (2014) 229–266.

2015

Андреј Митровић : (1937–2013) : (некролог) / М. Војводић // Годишњак / САНУ. 121 (2015) 447–452.

О улози Анексионе кризе у заостравању односа између Србије и Аустро-Угарске / М. Војводић // Православни свет и Први светски рат : зборник радова међународног научног скупа : [Београд, 5–6. децембар 2014. године] / Владислав Пузовић, ур. Београд : Православни богословски факултет Универзитета, Институт за теолошка истраживања, 2015. Стр. 468–474.

ISBN 978-86-7405-164-1

Први балкански рат 1912–1913 [=The First Balkan War 1912–1913] : историјски процеси и проблеми у светлости стогодишњег искуства / М. Војводић, ур. – Београд : САНУ, 2015. – 399 стр. – (Научни скупови / САНУ. Одељење историјских наука ; 147 : 35).

Садржи и увод уредника: стр. 9–12. ISBN 978-86-7025-658-3.

Економски чиниоци националне стратегије Србије уочи Првог балканског рата [=Economic factors of the Serbian national strategy on the eve of the First Balkan War] / М. Војводић // Први балкански рат 1912–1913 [=The First Balkan War 1912–1913] : историјски процеси и проблеми у светлости стогодишњег искуства / М. Војводић, ур. Београд : САНУ, 2015. Стр. [15]–24. (Научни скупови / САНУ. Одељење историјских наука ; 147 : 35).

ISBN 978-86-7025-638-3

Само својим путем : Стојан Новаковић у скупштинском и јавном животу Србије 1905–1915. / М. Војводић. – Београд : „Филип Вишњић“, 2015. – 338 стр.

ISBN 978-86-6309-053-8

The Serbian Parliament on Austro-Hungarian policy towards Serbia prior to 1914 / М. Vojvodić // The Serbs and the First World War : 1914–1918 : proceedings of the International Conference held at the Serbian Academy of Sciences and Arts Belgrade, 13–15. 6. 2014. / Dragoljub R. Živojinović, ed. Belgrade : SASA, 2015. Стр. [115]–127. (Scientific Meetings / SASA. Department of historical sciences ; 149 : 36).

ISBN 978-86-7025-659-0

Срби о Французима – Французи о Србима [=Les Serbes à propos des Français – Les Français à propos des Serbes] / Јелена Новаковић, М. Војводић, Paul-Louis Thomas, Љубодраг Ристић, Милош Ковић, Љиљана Ђурић, Бранка Гератовић-Ивановић, ред. одб. – Београд : Филолошки факултет : Друштво за културну сарадњу Србија - Француска, 2015. 285 стр.

ISBN 978-86-6153-237-5

Србија и Турска уочи Првог балканског рата (очекивања српских политичара) / М. Војводић // Глас / САНУ. Одељење историјских наука. ISSN 0351-4765. 425 : 17 (2015) 255–262.

Српска академија наука и уметности... / М. Војводић // Трибина Библиотеке САНУ = The SASA Library Forum. ISSN 2335-0121. 3 : 3 (2015) 177–181.

Издавање приликом представљања свеске 5 серије *Косовско-метохијски зборник*. Заједнички наслов: *Крст и реч*.

Српски парламент о политици Аустроугарске према Србији уочи Првог светског рата / М. Војводић // Срби и Први светски рат 1914–1918 : зборник радова са међународног научног скупа одржаног 13–15. 6. 2014. / Драгољуб Р. Живојиновић, ур. Београд : САНУ, 2015. Стр. [127]–140. (Научни скупови / САНУ. Одељење историјских наука : 150 : 37).

ISBN 978-86-7025-666-8

Стојан Новаковић / М. Војводић // Срби 1903–1914 : историја идеја / Милош Ковић, прир. Београд : Clio, 2015. Стр. 466–486. (Polis / [Clio, Beograd]).

ISBN 978-86-7102-499-0

2016

Берлински конгрес – после тридесет година : (српски поглед) / М. Војводић // Академске беседе. ISSN 2466-5134. 1 (2016) 273–287.

Беседа је изговорена у Свечаној сали САНУ, 13. маја 2016. године. У прилогу публикације су 3 CD-а са аудиовизуелним снимком беседе.

Беседа о Стојану Новаковићу / М. Војводић // Трибина Библиотеке САНУ = The SASA Library Forum. ISSN 2335-0121. 4 : 4 (2016) 128–135.

Изговорено на прослави Дан Библиотеке САНУ, 5. маја 2015. године, посвећеној научнику, државнику и председнику Српске краљевске академије Стојану Новаковићу (1842–1915–2015).

Милорад Екмечић (1928–2015) / М. Војводић // Рад Матице српске. ISSN 0350-042X. Посебно изд. (2016) 341–342.

Оцене руско-српских односа у светлу анексионе кризе / М. Војводић // Србија и Русија 1814–1914–2014 / међународни научни скуп, 13–14. октобар 2014., Београд ; М. Војводић, ур. – Београд : САНУ, 2016. – Стр. [139]–143.

Приручник модерне историје [: предговор] / М. Војводић // Историја новог века : 1492–1815 / Васиљ Поповић. Београд : Српска књижевна задруга, 2016. Стр. [VII]–IX. ISBN 978-86-379-1317-7

Пут и судбина дипломатских списа Краљевине Србије / М. Војводић // Трибина Библиотеке САНУ = The SASA Library Forum. ISSN 2335-0121. 4 : 4 (2016) 226–231.

Србија и Русија 1814–1914–2014 / међународни научни скуп, 13–14. октобар 2014., Београд : примљено на VII скупу Одељења историјских наука од 30. септембра 2015. године ; М. Војводић, ур. – Београд : САНУ, 2016. – 426 стр. – (Научни скупови / САНУ. Одељење историјских наука ; 155 : 38).

ISBN 978-86-7025-706-1

Стојан Новаковић : (Шабац 1842 – Ниш 1915) / М. Војводић // Српска академија наука и уметности : 175 година : 1841–2016 / Душан Оташевић, ур. Београд : САНУ, 2016. – Стр. 143. (Галерија САНУ ; 138).

Академик Војводић је био и рецензент књиге.

ISBN 978-86-7025-702-3.

Приредила *Светлана Симоновић-Мандић*

МИЛАН ЛОЈАНИЦА

редовни члан

(Допуна биографије и библиографије објављених у Годишњаку СХИ за 2004, 2005; стр. 765–783)

Архитекта Милан Лојаница рођен је 8. 1. 1939. у Београду. Отац Милош (породично порекло Херцеговина*), рођен је у Крагујевцу 1895. године, а након школовања (Etudés à l'Ecole Polytechnique) у Паризу један је од оснивача послератне мреже међународне телеграфије у Краљевини СХС. Мајка Надежда, после гимназијског школовања у Крагујевцу, била је државни службеник. Брат Александар, по образовању хемичар, познати је дизајнер накита у Мелбурну (Аустралија). Полубрат Шарл (по мајци Marie Rebrain), ратни пилот, живео је у Паризу. Супруга Радмила (Маша), дипл. инж. архитектуре, просветни је радник. Син Владимир, дипломирани инжењер архитектуре, редовни је професор на Архитектонском факултету у Београду.

Милан Лојаница основну школу (1946–1950), гимназију (1950–1957) и Архитектонски факултет (1957–1962) завршио је у Београду са најбољим успехом. Током школовања учествовао је у многим ваншколским и пратећим активностима: вајарска школа – атеље проф. Спасића, литерарна секција проф. Боре Стојковића и др. Од 1956–1957. године члан је клуба младих писаца Београда (сусрети: Ерих Кош, Драган Јеремић, Оскар Давичо, Бранко Миљковић, Миодраг Булатовић и др.). Објављивао је поезију у листу „Младост“ и учествовао на разним литерарним трибинама, бавио се драматургијом, режијом, и другим културним активностима. На фестивалу културних активности омладине Југославије у Сарајеву 1957. добио је прву награду за драматургију и режију. Пре матуре, као изузетни таленат, полагао је пријемни испит на Ликовној академији у Београду, коју потом, напушта да би завршио гимназију. Учествовао је на неколико савезних радних акција у периоду 1954–1958 (Хидроцентрала „Нови

---

* Српска породица потиче из Херцеговине – Невесиње, од херцеговачког ускока Хаџи-Лоје који се по повратку са хаџилука, (после поклоњења Христовом гробу) истакао својим учешћем у херцеговачким устанцима у крви угушеним 1875. године. Хаџи-Лојини синови, звани по њему „они Лојини“ или Лојанице, због претеће одмазде разбеже се по Црној Гори и Србији а један од њих Сима Лојаница се настани у Ужицу где је живео са породицом – три сина и две кћери, од којих је само један именом Милан са својом женом Маријом из крагујевачке трговачке породице добио једног сина Милоша, кога ће, кад још као дете остане без оба родитеља, школовати стриц Андреја, иначе српски просветар и књижевник, песник и сатиричар. Милош ће потом имати три сина Шарла, Александра и Милана, а Милан ће имати сина јединца – Владимира, од њега унуче Лену и Марка.

Винодол", мелиорација корита реке Црне у Пелагонији, Македонија, изградња Београдског сајмишта, аутопут Загреб-Љубљана). При том добија више похвала и звање ударника за доприносе на пољу образовања и деловања у различитим областима културе и уметности.

Уписао је Архитектонски факултет у Београду 1957. године. Био је иницијатор и један од покретача поновног оснивања Клуба младих архитеката на истом факултету и његов први председник (заједно са М. Обрадовићем, Р. Радовићем и М. Таталовићем пише програм рада и реализује низ активности новог КМА). Клуб приређује низ изложби (студентски пројекти, дипломски радови и др.). У сарадњи са групом професора припрема и реализује програме за стручне екскурзије (Холандија, Данска, Шведска, Грчка, Египат, Италија итд.) и започиње публицистичку делатност коју ће касније у овом Клубу развити Машић, Крунић, Удовички, Давид. Пише текстове, приказе и коментаре актуелних збивања у области архитектуре и објављује у листу „Видици“ и „Студент“ где је и члан редакције културне рубрике.

После низа запажених учешћа на изложбама Архитектонског факултета започиње још као студент учешће на јавним конкурсима за архитектонско-урбанистичка решења. Године 1961. заједно са колегама са факултета (С. Вујанац и Н. Боровница) својим решењима осваја, у конкуренцији реномираних архитеката из праксе и својих професора високи пласман – другу награду на републичком конкурс за моделе – прототипе стамбене изградње у Србији.

Завршне године студија провео је у атељеу проф. Станка Клиске (и његових сарадника доцента арх. Миодрaга Пантовића и Уроша Мартиновића и асистента арх. Ивана Антића и Милана Митровића). Дипломирао је 1962. године, са оценом 10 на задатку туристичко место „Јаз“ код Будве (рад је у избору редакције угледног стручног часописа „Архитектура и урбанизам“, са уредником проф. Оливером Минићем на челу, као најбољи дипломски рад генерације публикован исте године).

У периоду 1963–1967. запослен је у Институту за архитектуру и урбанизам у Београду (директор Милорад Мацура) као секретар Одбора за функционалитет (председник Одбора је био знаменити проф. Милан Злоковић).

Године 1965. најпре као хонорарни а потом као стални сарадник биран је за асистента на Архитектонском факултету у Београду на Катедри за пројектовање у студију проф. Уроша Мартиновића.

После неколико запажених учешћа и освојених награда на јавним конкурсима за архитектонско-урбанистичка решења широм Југославије (Београд, Загреб, Љубљана, Црна Гора) са групом колега Боровићем Јовановићем и Предрагом Цагићем 1966. године осваја прву награду на конкурс за архитектонско-урбанистичко решење Јулино брдо у Београду и започиње пројектовање и реализацију тог београдског стамбеног насеља. Следи потом низ све развијенијих професионалних активности.

Након повратка са светског конгреса Интернационалне Уније архитеката у Мадриду-УИА 1975 године, на Архитектонском факултету заснива предмет „Процес пројектовања“, а после избора за доцента па потом за ванредног и редовног професора, поред овог предмета руководи и сопственим студијом за пројектовање као и последипломском наставом – област становање и теорија форме. Упоредо са овим бави се истраживањима која објављује у стручној публицистици, на изложбама и стручним скуповима у земљи и иностранству. Добија низ професионалних и друштвених награда и признања.

Значајне професионалне награде и друштвена признања

Награда удружења универзитетских професора и научника Србије, 2010; Повеља АСА за животно дело у архитектури, 2011; Награда Инжењерске коморе Србије за животно дело (ИКС), 2015. Низ освојених награда и признања на домаћим и међународним конкурсима за архитектонско-урбанистичка решења појединих мултифункционалних објеката и урбаних целина.

Јавна предавања, изложбе и значајне активности

- Двеста година архитектонске модернизације Србије. Музеј примењене уметности, Београд. – 2004. година /предавање/.
- О односу архитектуре и ликовне уметности у делу и педагошком деловању проф. Ђорђа Илића. Коларчев народни универзитет, Београд. – 2004. година /предавање/.
- Куће у шумадијском пределу. Етнографски музеј, Београд. – 2004. година /предавање/.
- Архитектура Србије у последњој деценији XX века. Изложба Савеза архитеката Србије у Чешкој, Пољској, Италији, Грчкој, Мађарској и Молдавији током 2004. год.
- Како читати дело академика, архитекте Ивана Антића. Комеморативни скуп у САНУ. – 2005. година.
- Европске архитектонске релације. Поводом отварања изложбе арх. Бориса Подреке у Галерији САНУ. – 2005. година.
- Имагинаријум или о суштини архитектонског стваралачког поступка. О односу рационалних и креативних аспеката у настојању архитектонског дела, према теоријама процеса пројектовања и истраживањима из личног искуства. /Циклус предавања у оквиру програма докторских студија на Архитектонском факултету у Београду/. – 2005. година.
- Моја архитектура, предавање у оквиру циклуса „Најистакнутији српски архитекти“. Библиотека града Београда. – 2006. година.
- О сопственом делу – портрет Милан Лојаница. Телевизијска емисија: РТС, Градологија Студио Б. – 2006. година.
- „Зодчество“, смотра светске савремене архитектуре у уметничкој галерији „Мањез“, Москва, октобар 2006. године.
- New Direction in the Architecture in the Beginning of the Third Millennium, презентација селекције радова из 12 земаља средње и југоисточне Европе, Фиренца- Италија, новембар-децембар 2007. године.
- Савски амфитеатар-могућност урбаног развоја Београда. Поводом обнове иницијатива о силаску града на реке, сходно идејама са међународног конкурса архитеката из 1986. године и пројекта САНУ с почетка деведесетих. Дворана урбанистичког завода града. – 2007. година.
- Архитектура у нашем времену – уводни реферат на I конгресу инжењера и архитеката Србије. Сава Центар, 31. 01. 2008. Београд.
- Увећање – цртежи, проф.Спасоје Крунић архитект, OZONE, Београд. Обраћање М. Лојанице на отварању изложбе „Похвала руци и трагању за духом облика“. – новембар 2011.
- In memoriam : професору архитекти Божидару Петровићу, комеморација одржана 08.02.2013. године на Архитектонском факултету у Београду.
- Изложба „Архитектура на маргинама : О цртежу у архитектури...“ Доб/хол велике сале Дома Омладине, Београд, 8–17. април 2013. године.
- Концепција идејне основе архитектонских решења усмерених на хармонизацију односа између изграђених структура и затечених природних и историјских карактеристика долине Ибра – изложено на конференцији „Хидроелектране на Ибру“ у организацији конзорцијума SECI ENERGIA, Милано, Италија. – Београд, новембар 2013. године.
- О архитектури и Великој награди Савеза архитеката Србије – свечаност поводом 30 година доделе овог признања, 25. 11. 2013. /предавање на отварању скупа/.
- Садржинске, методолошке и стилске карактеристике у делу Александре Мокрањац „Антологија архитектуре и цивилизације“ поводом представљања књиге у Дому културе „Браћа Стаменковић“. – Београд, јуни 2013. године.
- Да ли под појмом архитектура још увек сви подразумевамо исто, уводна реч на међународној конференцији под насловом „О архитектури“ одржаној 9–11. децембра 2013. године у САНУ.
- Ликовни језик архитектуре – обраћање поводом отварања међународне изложбе у Галерији науке и технике САНУ. – 2013. година. /учешће на изложби/.

- Изложба Савремена српска архитектура, Галерија Библиотеке града Београда у Кнез Михаиловој улици. – 2013. године.
- Анализа просторног плана посебне намене подручја „Београд на води“ и израда документа „Примедбе, сугестије иницијалног Одбора САНУ“, октобар 2014. САНУ изнела 22 странице примедба на пројекат „Београд на води“, 6. новембра 2014. године. Савски амфитеатар–комплет нацрт, 10. 2014. године.
- Академик Олга Јеврић, члан ОЛМУ-САНУ, уводно излагање за комеморативни скуп, 9. мај 2014. године.
- Идеје и концепти у личном опусу – предавање одржано на Годишњој конференцији Инжењерске коморе Србије на Златибору поводом доделе награде за животно дело ове асоцијације. – 13. новембар 2015. година.
- Саопштење о ставу групе истакнутих стручњака поводом пројекта „Београд на води“ упућено Градској скупштини, Урбанистичком заводу града и Извршном одбору САНУ. – јуни 2015.године.
- Члан жирија на конкурс за архитектонско-урбанистичко решење Блока 18 на Новом Београду. – мај-јуни 2016. године.
- Текст „Извори и Воде“ поводом отварања изложбе Душана Љубојевића у Галерији Куће Ђуре Јакшића у Скадарлији, Београд. – мај 2016. године.
- Текст о делу академика Петра Омчикуса – поводом академских беседа у САНУ, – мај 2016. године.
- Синтезни приказ историјата Одељења ЛМУ – текст за симпозијум посвећен 175-години континуитета САНУ. – новембар 2016. године.

Значајне иностране активности и контакти

- Студијски боравак у Немачкој (Минхен, Франкфурт, Берлин) по позиву Linder group. Arnstorf, Germany, поводом пројектовања и изградње великих пословних центара. Саопштења и прикази пројекта за комплекс у Рајићевој у Београду. Упознавања, искуства са значајних актуелних, тематски сродних пројеката групе данас водећих архитеката света Ханса Холајна, Пијана и Роџерса, Жан Нувела, Фостера, Герија и др. – април 2005.
- Сусрети са архитектама из Москве /Союз архитекторов/ поводом учешћа на међународној изложби „Токови светске савремене архитектуре“ у Москви. – октобар, 2006.
- По позиву Schindler-Ebikon, Switzerland, упознавање програмских новина и резултата постигнутих на великим грађевинама у Луцерну, базелу и Цириху. Приказ својих пројеката и дискусија. – 2007.
- Саопштења о својим пројектима и реализованим делима у Häfele-Austria g.m.b.h. Salzburg и упознавање искустава са пројектима арх. Стирлинга, Херцога и де Маурона, групе Un Studio и др. У Вазенхофу, Салзбургу и Штудгарту, новембар 2008. године.

Активности и функције

У годинама 2004–2005. учествује у настави на програмима магистарских и докторских студија из области архитектонске организације и обликовања простора – процес пројектовања, такође у менторском вођењу кандидата и комисијама за оцену менторских и докторских радова. Члан већа за доделу Велике награде Савеза архитеката Србије.

Милан Лојаница за дописног члана САНУ изабран је 30. октобра 2003. године, а за редовног 5. новембра 2009. године.

За председника Одбора за Речник појмова ликовних уметности и главног уредника изабран је 2006. године. Године 2007. изабран је за представника Одељења САНУ у Одбору за Општу енциклопедију српског народа Матице српске и САНУ, за члана

Редакције Првог тома Српске енциклопедије, за област култура, ликовна уметност и архитектура изабран је 2007. године, а за секретара Одељења ликовне и музичке уметности САНУ 10. марта 2011. године, потом и 14. марта 2017. године. На тој дужности је до данас. Главни уредник је I и II тома Речника појмова ликовних уметности и архитектуре. Члан је Одбора САНУ за истраживања у области науке и уметности и члан је Председништва САНУ.

Објављени радови

Студије, чланци и видео записи

2003

Конструкција и језик архитектуре – пут науке и уметности / М. Лојаница // Политика. Култура, уметност, наука. ISSN 0350-4395. 32331 (8. 11. 2003.) Б3.

Куће Боже Петровића / М. Лојаница // Изградња. ISSN 0350-5421. 57 : 1/2 (2003)

2004

Једна установа са мисионарским циљем : реч на отварању изложбе 50 година Института за архитектуру и урбанизам Србије / Милан Лојаница // Архитектура и урбанизам. ISSN 0354-6055. 14/15 (2004) 9–10.

2005

Врхунски градитељ : сећање Иван Антић (1923–2005) / М. Лојаница // Политика. ISSN 0350-4395. 102 : 33085 (13. децембар 2005.) 16.

Milan Lojanica : [intervju] / razgovor vodila Dijana Milašinović Marić // Forum +. ISSN 1451-6578. 49 (2005) 80–91.

2006

Kako čitati delo arhitekta Ivana Antića? : (reč na komemorativnom skupu posvećenom akademiku Ivanu Antiću, održanom u SANU 28. marta 2006.) / Milan Lojanica. Forum +. ISSN 1451-6578. 51 (2006) 100–102.

Округли сто „Архикултура – могућности размена у средњоевропском простору“ [Видео снимак] : округли сто поводом отварање изложбе архитекте Бориса Подреке : Свечана сала САНУ [тј. Галерија САНУ], 5. април 2006. / [учествују Милан Лојаница, Борис Подрека, Емил Брикс, Зоран Гаврић ; округли сто води Љиљана Благојевић ; представљање учесника Рада Маљковић]. – [Б. м. : б. и.], 2006. – 1 DVD (85 мин) : звук, боја ; 12 см.

2007

Кућа архитекте Боже Петровића / Милан Лојаница // Божидар Петровић, архитекта : Кућа је наша велика суштина : Српска академија наука и уметности, Галерија науке и технике, Београд, април 2007. / [уредник Александар Маринчић ; фотографије Станко Костић ; превод Загорка Штавлјанин] = Božidar Petrović, architect : The Home is our Large Essence : [Gallery of Science and Technology SASA], Belgrade, April 2007 / [editor in chief Aleksandar Marincić ; photograph by Stanko Kostić ; translation Zagorka Štavljanin]. – Београд : Галерија науке и технике САНУ = Belgrade : Gallery of Science and Technology SASA, 2007. Стр. 6–7. – (Галерија науке и технике САНУ = Gallery of Science and Technology SASA ; бр. 2)

ISBN 978-86-7025-433-6

Моја архитектура / М. Лојаница // Архитектура. ISSN 1452-9750. 117 (септембар 2007) 4–6.

Текст је редакцијска интерпретација неких делова аудио-визуелног записа са предавања које је Милан Лојаница одржао у Библиотеци града Београда 27. 02. 2007. године у оквиру циклуса „Моја архитектура“.

Шумадијска рапсодија : изложба дела арх. Боже Петровића у Галерији науке и технике САНУ / М. Лојаница // Политика. Култура, уметност, наука. ISSN 0350-4395. 104 : 33567 (21. април 2007.) 4.

2010

О говору архитектонских идеја и облика : (поводом сродности и разлика између архитектуре и других уметности) / Милан Лојаница // Глас. Одељење ликовне и музичке уметности. ISSN 0352-6720. 416 : 9 (2010) [1]–14.

Приступна академска беседа одржана на Свечаном скупу Српске академије наука и уметности 27. маја 2010. године.

2011

Autorska pozicija u projektovanju [Video snimak] : (2006) / arhitekt profesor Milan Lojanica ; [urednici] Zoran Lazović, Vladan Đokić. – Beograd : Arhitektonski fakultet, 2011. – 1 DVD : zvuk, boja ; 12 cm

ISAN: 0000-0002-E78C-0005-5-0000-0000-M

Богдан Богдановић : (1922–2010) : некролог / Милан Лојаница // Годишњак / Српска академија наука и уметности. ISSN 0351-0336. 117 (2011) 651–654.

О говору архитектонских идеја и облика / Milan Lojanica. Forum +. ISSN 1451-6578. 56 (2011) 70–72.

Поводом сродности и разлика између архитектуре и других уметности / М. Лојаница // Академија архитектуре Србије : рад – дела – коментари / Слободан – Гиша Богунковић, ур. – Београд : Академија архитектуре Србије, 2011. Стр. 244–249.

Из садржаја: Милан Лојаница : биографија, остварења, библиографија, стр. 137–139.

ISBN 978-86-914761-0-6

Рецензије / Милан Лојаница, Зоран Лазовић, Борислав Петровић // У идејама : инспирације, концепти и пројекти / Милош Комленић. – Београд : Архитектонски факултет, 2011. Стр. 173–186.

ISBN 978-86-7924-042-2

2012

In memoriam : Професору архитекти Божидару Петровићу / М. Лојаница // Архитектура и урбанизам. ISSN 0354-6055. 36 (2012) 94–95.

Обраћање у име више генерација професора Архитектонског факултета и низа генерација архитеката Србије. Комеморација одржана 8. фебруара 2013. на Архитектонском факултету у Београду.

Милорад Бата Михаиловић (1923–2011) : некролог / Милан Лојаница // Годишњак / Српска академија наука и уметности. ISSN 0351-0336. 118 (2012) 703–704.

Arhitektura Beograda : 1950–2012 / Mihajlo Mitrović ; [tehnički crteži i fotografije autora ; vinjete Bogdan Bogdanović, ilustracije M. Lojanica ... et al.]. – Beograd : Službeni glasnik, 2012. – 173 str. : ilustr. ; 25 cm. – (Posebna izdanja / Službeni glasnik)

ISBN 978-86-519-0965-1

Из садржаја: Stambeno naselje „Julino brdo“ / M. Lojanica, P. Cagić, B. Jovanović, str. 54; Stambena zgrada / M. Lojanica, str.109; Stambeni blok 19a / M. Lojanica, P. Cagić, str 110–111.

2015

Боље са речником у рукама него без њега / Милан Лојаница // Трибина Библиотеке САНУ. ISSN 2335-0121. 4 : 4 (2016) [26]–31.

Реч на представљању књиге, Речник појмова ликовних уметности и архитектуре. Том 1, А-Ђ на Трибини Библиотеке САНУ, Београд, 3. фебруара 2015. године; говорили Милан Лојаница, Љиљана Стошић, Драгољуб Којчић [уводна реч уредника Мира Вуксановића].

О речнику појмова из области ликовне и музичке уметности / Милан Лојаница // Анали огранка САНУ у Новом Саду. ISSN 1452-4112. 11 (2015) 15–20.

2016

Верујем у ефекат организованог деловања инжењерске коморе Србије : [интервју] / М. Лојаница [разговор водио] Тихомир Обрадовић // Гласник инжењерске коморе Србије. ISSN 1452-3477. 11 : 37 (2016) 28–35.

Интервју поводом доделе награде за 2015. годину Инжењерске коморе Србије за животно дело.

Уреднички рад

2014

Речник појмова ликовних уметности и архитектуре. Том 1, А-Ђ / [аутори Драгомир Ацовић ... и др.] [главни уредник М. Лојаница]. – Београд : САНУ : Завод за уџбенике, 2014. – 623 стр. : илустр. ; 30 см

ISBN 978-86-17-17923-4

Предговор / Милан Лојаница, стр. 9–19.

2015

Љубица Цуца Сокић и њено доба : 1914-2009-2014 : зборник радова учесника истог научног скупа одржаног у САНУ 9. децембра 2014. поводом стогодишњице рођења академика Љубице Цуце Сокић / главни и одговорни уредник Милан Лојаница. – Београд : САНУ, 2015. – 159 стр.; 24 см. – (Научни скупови / Српска академија наука и уметности ; 154. Одељење ликовне и музичке уметности ; књ. 9)

ISBN 978-86-7025-668-2

У прилогу 1 електронски оптички диск (DVD)(56 мин)

Из садржаја: Поводом обележавања стогодишњице рођења Љубице Цуце Сокић / Милан Лојаница. стр.8–9. [Уводни реферат на научном скупу посвећеном 100-годишњици рођења уметнице].

На крају пута / Дејан Деспић ; уредник Милан Лојаница. – Београд : САНУ, 2015. – 392 стр. ; 24 см. – (Посебна издања / Српска академија наука и уметности ; књ. 681. Одељење ликовне и музичке уметности ; књ. 12)

ISBN 978-86-7025-681-1

Конкурси, пројекти и реализације

2004

Хотелско-пословни комплекс између улица Кнез Михаилове, Краља Петра, Узун Миркове и Тадеуша Кошћушког, Београд / Милан Лојаница, коаутор Владимир Лојаница ; урбанистички услови архитекта Милица Јоксић, Урбанистички завод Београд ; програмски и инвестициони аспект компанија ABD d.o.o. – Пројектовано 2004–2009 ; изведено 2009–2017.

2004–2006. год. 17 нацрта и модела за фазу Генерални пројекат; 2006. год. Урбанистички пројекат; 2007–2008 Главни пројекат I фазе; 2009. год. дозвола за почетак реализације комплекса;

2014. трансформација наменских структура пословног дела Центра, коауторство „Pro-aspekt“ Београд; 2015. реализација главног пројекта за I фазу изградње; 2016. реализација пет ивичних грађевина са историјским репликама у улици Краља Петра и Узун Мирковој (погледати пројекте и реализације за 2016.годину)

2005

Брана „Првонек“ код Врања, решење за просторно уређење и обликовање језерског приобаља и регионалног спортско-рекреативног центра уз корито реке / идејни пројекат Милан Лојаница ; сарадња Институт „Јарослав Черни“, Београд. Пројектовано 2005.

Кућа Зарић у улици Аугуста Цесарца на Дедињу у Београду, зграда и вртни део-завршни пројекти и реализација ансамбла / Милан Лојаница, Владимир Лојаница. – 2005.

Публиковано у „Европјанин“, март 2004.године.

Пословно-стамбени комплекс на угаоном простору Блока 19а на Новом Београду / М. Лојаница. – Београд : Републички конкурс за архитектонско-урбанистичко решење. Награђени рад.

2006

Концертна дворана и централни хол зграде САНУ у Кнез Михаиловој улици у Београду : идејно програмско-просторно решење / М. Лојаница у сарадњи са Arhi.pro d.o.o. – 2006. Моделски приказ 2009. године; изведено 2010. год.

2007

„Пасарела“ хотелско-пословни центар Чукарице, Пожешка улица у Београду : идејно, архитектонско-урбанистичко решење / М. Лојаница. – 2007.

Централна зона града Бара (Црна Гора) / М. Лојаница. – Бар : Међународни конкурс за архитектонско-урбанистичко решење и пост-конкурсна фаза пројекта, 2007.

Рад у врху пласмана заједно са Швајцарском групом архитеката Acebillio (Барселона), коауторство арх. В. Лојаница.

2011

Студија ликовно-просторних и пејзажних карактеристика амбијената Ибарске долине у којима се планира изградња 10 хидроелектрана / М. Лојаница. – 2011.

Нацрти за макросторни дизајн и архитектонске облике хидроелектрана Градина и Бела Глава.

2014

Урбанистичко–архитектонско решење аутобуске и железничке станице Нови Београд и пословно комерцијалног комплекса у блоку 42 / Милан и Владимир Лојаница. – Београд : Јавни конкурс. 2014. – 1. награда.

2016. година : пројекат прве фазе реализације првонаграђеног конкурсног рада (у коауторству са арх. В. Лојаницом и сарадњу пројектних атељеа „Про-Аспект“ д.о.о. и „Про-Инг“ Нови Сад) ; Анекс пристанишне зграде Аутобуске станице у подмостовљу УНП-а у улици Антифашистичке борбе на Новом Београду (развија наведеног првонаграђеног конкурсног рада – у сарадњи са архитектонским бироом ЦИП, Београд).

2015

Урбанистичко–архитектонско решење за три централна трга у Београду / М. Лојаница ; сарадник Владимир Лојаница и студио „Pro-aspekt“ Београд : Јавни конкурс, 2015. – 3. награда.

Архитектонско–урбанистичка и идејно–програмска решења градске аутобуске и железничке станице на Новом Београду / М. Лојаница ; коаутор Владимир Лојаница. – Београд : Планска разрада првонаграђеног конкурсног решења, 2015.

2016

Пројекти и реализација ентеријера и екстеријера Хотелско-пословног комплекса у Рајићевој улици у Београду / М. Лојаница ; коаутор Владимир Лојаница и студио „Pro-aspekt“ Београд, 2012–2106.

Приредила *Кристина Игњатовић Јововић*

ПЕТАР ОМЧИКУС

редовни члан

(допуна библиографије објављене у Годишњаку СХИХ за 2012, 2013, стр. 559–606)

Петар Омчикус био је члан ван радног састава САНУ од 1994; за дописног члана изабран је 1. новембра 2012. године; за редовног члана Српске академије наука и уметности изабран је 5. новембра 2015. године.

Интервјуи, изјаве и текстови

(Избор)

1964

Људска фигура долази до пунијег изражаја ... : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Д. А. // Политика. ISSN 0350-4395. 61 : 18313 (27. септембар 1964) 20.

1965

Корчуланска и париска платна / Петар Омчикус ; [разговор водио] Н. Г. // Политика експрес. ISSN 0032-3381. 3 : 619 (1. октобар 1965) 8.

1968

Омчикус повезује Корчулу са светом : [интервју] / Л. Давичо // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19537 (25. фебруар 1968) 19.

1970

Sur ma spirale / Pierre Omcikous // Opus International. ISSN 0048-2056. 18 (jun 1970) 17–20.

Vela Luka : un contact actif / Pierre Omcikous, Kossa Bokshan // Opus International. ISSN 0048-2056. 18 (jun 1970) 29–30.

1972

Угрожена околина човека : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] М. Поповић // Политика експрес. ISSN 0032-3381. 10 : 2785 (23. октобар 1972) 10.

1973

Корчуланац у Паризу : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Ж. Милутиновић // Илустрована политика. ISSN 0019-2570. 16 : 765 (3. јул 1973) 30-31.

„Многи су потонули на булеварима...” : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Љубомир Тешић // Борба. ISSN 0350-7440. 52 (15. септембар 1973) 9.

1975

„Виноградар“ критикује свет : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Д. М. // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 23 (2. јул 1975) 23.

1976

Сликари као фудбалери / Петар Омчикус ; [разговор водила] Милка Лучић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22627 (2. октобар 1976) 19.

Сликар стално слика једну слику / Петар Омчикус ; [разговор водио] Слободан Недељковић // Борба. ISSN 0350-7440. 55 (11. септембар 1976) 13.

1977

Једно поређење... са париским ликовним животом / Петар Омчикус // Политика. ISSN 0350-4395. 74 : 22721 (8. јануар 1977) 14.

1978

Да ли је то побуна : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Стеван Станић // НИН. ISSN 0027-6685. (5. новембар 1978) 30-31.

Једна заблуда / Петар Омчикус // Књижевна реч. ISSN 0350-4158. 7 : 112 (10. децембар 1978) 3.

Лажна слика / Петар Омчикус ; [разговор водила] М. Живковић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23380 (6. новембар 1978) 13.

Ми нисмо као Шпанци : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Хранислав Ради-војевић // Политика експрес. ISSN 0032-3381. (8. јануар 1978).

1979

Карактер на опасној жици : Петар Омчикус о свом прилазу личностима чије портрете слика / [разговор водила] Миња Челар Марјановић // Политика експрес. ISSN 0032-3381. 17 : 5398 (17. март 1979) 12.

Повратак портрета : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] М. Влајић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 27 (15. март 1979) 17.

Систем који не прокишњава / Петар Омчикус ; [разговор водио] Душан Величковић // НИН. ISSN 0027-6685. (25. март 1979) 39.

1980

Где ли је оно узбуђење / [разговор водио] Стеван Станић // НИН. ISSN 0027-6685. 30 : 1545 (10. август 1980) 37-38.

Голорук пред хлебом и морем : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водила] Миња Челар Марјановић // Политика експрес. ISSN 0032-3381. 18 : 5986 (2. новембар 1980) 12.

Крајње сумњиве дуње : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] М. Марић // Дуга. ISSN 0350-6215. 6(33) : 175 (8. новембар 1980) 52–53.

Петар Омчикус о себи / [разговор водио] Младен Срђан Воларевић // Градац. ISSN 0351-0379. 7 : 33 (март-април 1980) [5]–16.

Razgovor sa Petrom Omčikusom / Pančevac. ISSN 0031-0662. (22. novembar 1980).

1981

Осећам дакле сликам : [интервју] / Петар Омчикус [разговор водио] Ж. М. // Илустрована политика. ISSN 0019-2570. 24 : 1164 (24. фебруар 1981) 44–45.

1982

Pariz za mene nije bio mit već škola : [intervju] / Petar Omčikus ; [razgovor vodila] Olga Kurjak-Pavičević // Intervju. ISSN 0352-0307. 34 (17. septembar 1982).

1983

Kakav pejzaž takvi ljudi : [intervju] / Petar Omčikus ; [razgovor vodio] Đorđe Matović // Pobjeda. ISSN 0350-4379. 39 : 6360 (19. avgust 1983) 7.

Лутања бившег декадента / Петар Омчикус ; [разговор водио] Милан Дамњановић // НИН. ISSN 0027-6685. 34 : 1703 (21. август 1983) 30–32.

Nisam serijski proizvođač : [intervju] / Petar Omčikus ; [razgovor vodio] Mirko Galić. Danas. ISSN 0351-8221. (7. jun 1983).

1987

Korčulanske baterije za pariške magle / Petar Omčikus ; [razgovor vodio] G. Benić // Slobodna Dalmacija. ISSN 0350-4662. 44 : 13267 (30. oktobar 1987) 9.

1989

Нећу себе да шпијунирам : [интервју поводом ретроспективе у МСУ] / Петар Омчикус ; [разговор водио] С. Станић // НИН. ISSN 0027-6685. 2012 (23. 7. 1989) 35–37.

1990

О лутању и зидању Петра Омчикуса : од бунтовничке једанаесторице до награде из фонда Владислава Рибникара / Петар Омчикус ; [разговор водио] Стеван Станић // НИН. ISSN 0027-6685. 2044 (4. 3. 1990) 35–37.

1992

Спирала живота / Петар Омчикус ; [разговор водио] Дарко Рибникар // Политика. ISSN 0350-4395. 89 : 28123 (23. 1. 1992) 17.

1993

Рефлексије експресионизма / Петар Омчикус ; [разговор водио] Здравко Вучинић. Интервју. ISSN 0352-0307. 319 (1. 10. 1993) 34–35.

1996

Људи су покварили море : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Лука Мичета // НИН. ISSN 0027-6685. 2374 (28. 6. 1996) 44–45.

1998

Завирити иза слике : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Андреј Тишма // Дневник. ISSN 0350-7556. 57 : 18587 (25. 10. 1998) 10.

Одбрана слике : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] И[ван] Растегорац // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 51 : 981 (1. 10. 1998) 3.

Сликарство без компромиса : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Лука Мичета // НИН. ISSN 0027-6685. 2487 (27. 8. 1998) 36–38.

Сликам исту слику : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водила] Јелена Мајсторов // Политика. ISSN 0350-4395. 95 : 30477 (28. 8. 1998) 23.

1999

Петар Омчикус / Дејан Стојановић // Разговори. – Београд : Књижевна реч, 1999. – 173 стр. ; 21 см. – (Библиотека Хоризонти).

2000

Срби су велики народ : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Жарко Ракић // Политика. ISSN 0350-4395. 97 : 31108 (4. 6. 2000) 22.

2001

Преживети Париз : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Љубиша Ставрић // НИН. ISSN 0027-6685. 2638 (19. 7. 2001) 31–33.

2002

Сећање на Мићу Поповића / Петар Омчикус // Призор. ISSN 1451-2041. [1] (2002) 66.

2004

Šljiva kao slikarski model / Petar Omčikus // Slikarstvo kao neracionalna sreća : pariski razgovori sa slikarima / [razgovore vodila] Branka Bogavac. – Beograd : Pešić i sinovi, 2004. Str. 89–111. – (Biblioteka Testament ; knj. 12). ISBN 86-7540-041-1

2005

Зачарани сликарски круг / Петар Омчикус ; [разговор водила] Марија Ђорђевић // Политика. ISSN 0350-4395. 102 : 32779 (8. фебруар 2005) 17.

2006

„Ми смо сликари---“ : [интервју] / Петар Омчикус, Коса Бокшан ; [разговор водио] Мома Димић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 182 : 478/3 (септ. 2006) 437–465.

2007

Будућност се скупо плаћа : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Андреј Тишма // Дневник. ISSN 0350-7556. 65 : 21683 (25. јун 2007) 12.

2008

Дуго путовање у непознато / Петар Омчикус, Коса Бокшан ; [разговор водио] Горан Чворовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 55 (17. октобар 2008) 35.

2009

Naša galerija / Petar Omčikus // Svet pića. ISSN 1450-779X. 12 : 32/33 (2009) 86–87.

2011

Volim život takav kakav je : [intervju] / Petra Omčikus // Ilustrovana politika. ISSN 0019-2570. (30. 12. 2011).

Да нисам сликар био бих музичар : [интервју] / П. Омчикус // Политика Online (22. 6. 2011).

Моје платно нема краја / Петар Омчикус ; [разговор водио] Горан Чворовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 58 (19. април 2011) 32.

Медитеран на Дорћолу : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Саво Поповић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 58 (18. септембар 2011) 15.

Стално сликам једну слику – живот : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водио] Саво Поповић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 58 (18. јун 2011) 25.

2012

Čitač duše : [intervju] / Petar Omčikus ; [razgovor vodila] Sonja Ćirić // Vreme. ISSN 0353-8028. 1115 (17. мај 2012).

Опстајемо на инату / Петар Омчикус ; [разговор водио] Горан Чворовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 60 (4. новембар 2012) 3.

2013

Будимо се из метежа / Петар Омчикус ; [разговор водио] Горан Чворовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 60 (7. мај 2013) 12.

Српски народ мисли и то је његова предност / Петар Омчикус ; [разговор водио] Горан Чворовић // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 61 (22. децембар 2013) 3.

2016

Из морнарице сам побегао авионом : [интервју] / Петар Омчикус ; [разговор водила] Милица Димитријевић // Политика Online (12. 2. 2016).

Треба нам више бунта / Петар Омчикус ; [разговор водила] Миљана Краљ // Вечерње новости. ISSN 0350-4999. 63 (22. април 2016).

Изложбени каталози

1951

Izložba jedanaestorice : umetnička galerija ULUS, Beograd, 14. – 29. aprila 1951. / G. Aleksić // Beograd : ULUS, [1951]. [6] str. ; 21 cm.

1965

Petar Omčikus : Salon Moderne galerije, Beograd 2. X 1965. – 22. X 1965. / [priprema kataloga Božica Čosić ; prevod predgovora Ivanka Marković]. – [Beograd : Moderna galerija, 1965]. – [20] str. : ilustr. ; 21 cm.

1977

Peinture violente : Pierre Omcikous / René de Solier. – Paris : Grand Palais, 1972. – 27 str. : ilustr. ; 22 cm.

Petar Omčikus : portreti : Galerija Grafički kolektiv, Beograd / [fotografije Milena Maoduš]. – Beograd : Galerija Grafički kolektiv, [1977] (Beograd : Škola za industrijsko oblikovanje). – [16] str. : ilustr. ; 32 cm.

1980

Omčikus Petar '80 : 55 slika : [Hala V beogradskog sajma, 23. X – 9. XI 1980.] / [urednik Petar Vasić ; design Mile Grozdanić ; fotografije Branko Belić i Milena Maoduš]. – Beograd : Beogradski sajam, 1980. – [4] str. : ilustr. ; 48 cm.

Petar Omčikus : [Galerija Centra za kulturu „Olga Petrov“ Pančevo, 11. 11. – 5. 12. 1980.] / [urednik Sava Glavonić]. – [s. l. : s. n.], 1980. – [10] str. : ilustr. ; 23 cm.

1983

Petar Omčikus : [Galerija Doma omladine Titograd, 5. 8. – 20. 8. 1983.] / [urednik Branislav Sekulić]. – Titograd : Dom omladine „Budo Tomović“, 1983. – [16] str. : ilustr. ; 24 cm.

1986

Slikarstvo zrele strasti : Savremena galerija centra za kulturu „Olga Petrov“ Pančevo, 16. maj – 1. jun 1986. / autori koncepcije Svetlana Mladenov, Sava Stepanov ; izlagači Jožef Ač, Kosa Bokšan, Branko Filipović-Filo, Andrej Jemec, Zlatko Keser, Milan Konjović, Ferdinand Kulmer, Petar Mazeo, Mliorad[Milorad] Bata Mihailović, Edo Murtić, Petar Omčikus, Đuro Seder, Milica Stevanović, Gabrijel Stupica. – Pančevo : Savremena galerija centra za kulturu „Olga Petrov“ Pančevo, 1986. – [22] str. : ilustr. ; 22 x 23 cm.

1989

Petar Omčikus : retrospektiva / [organizacija izložbe Muzej savremene umetnosti Beograd ; koncepcija izložbe Ješa Denegri, Petar Omčikus, Zoran Gavrić]. – Beograd : Muzej savremene umetnosti, 1989. – 168 str. : ilustr. u boji ; 24 x 22 cm.

1998

Петар Омчикус / Чедомила Карановић = [Petar Omčikus / Čedomila Karanović ; аутор поставке Петар Омчикус ; аутори фотографија Никола Живковић ... и др. ; превод на француски Иванка Павловић]. – Београд : Галерија Српске академије наука и уметности, 1998. – 281 стр. : илустр. ; 24 cm. – (Галерија Српске академије наука и уметности ; 92).

Petar Omčikus : od sećanja do sadašnjosti : galerija Zepter, Beograd, 3. septembar – 5. oktobar 1998. – Beograd : Galerija Zepter, [1998]. – 1 presavijen list, [6] str. : ilustr. ; 29 cm

Петар Омчикус : слике и скулптуре : Галерија Огранка САНУ у Новом Саду, Платонеум, Нови Сад, октобар 1998. – Нови Сад : Српска академија наука и уметности, Огранак, 1998. – [4] стр. : илустр. у бојама ; 20 cm. – (Издање / Српска академија наука и уметности, Огранак ; 19).

Петар Омчикус : октобар-новембар 1998. / [концепција изложбе Надежда Јовановић]. – Нови Сад : Галерија ликовне уметности - поклон збирка Рајка Мамузића, 1998. – 1 пресавитак (6 стр.) : илустр. у боји ; 23 cm.

2001

Petar Omčikus, crteži : Galerija Haos, Beograd, 22. maj – 15. jun 2001. – Beograd : Galerija Haos, [2001]. 1 presavijeni list, [6] str. : ilustr. ; 21 cm.

2003

Fenomen voda : Galerija Beograd, 12.06–12.07.2003 / Kosa Bokšan, Petar Omčikus ; [autor izložbe i teksta Zdravko Vučinić ; prevod na francuski Veljko Nikitović ; fotografije Vladimir Miladinović ... et al.]. – Beograd : Galerija „Beograd“, 2003. – [64] str. : ilustr. ; 26 x 22 cm.

ISBN 86-84393-01-5

Из садржаја: Delo nedohvatnih raspona : fenomen vode u slikama Petra Omčikusa i Kose Bokšan: str. [3–10].

2005

Crteži i grafike : Kosa Bokšan, Petar Omčikus, Ante Marinović : Galerija Haos : 23. maj – 11. jun 2005 / Ješa Denegri ; urednik Borka Božović ; translated by Jelena Kiš. – Beograd : Galerija Haos, 2005. – (2) pres. lista : ilustr. ; 20 cm.

Kosa Bokšan, Petar Omčikus, Ante Marinović : Zlatno oko, Centar za vizuelnu kulturu, Novi Sad, septembar 2005. / [urednik Sava Stepanov ; fotografije Pavle Jovanović]. – Novi Sad : CZVK Zlatno oko, 2005. – [8] str. : ilustr. ; 15 x 21 cm.

2007

Косара Бокшан, Петар Омчикус = Kossa Bokchan, Pierre Omcikous / [текст каталога Срето Бошњак ; превод Милена Цветковић, Нада Донков ; фотографије Иван Радовић]. – Ниш : Галерија савремене ликовне уметности, 2007. – 69 стр. : репродукције ; 27 cm.

ISBN 978-86-7740-026-5

Петар Омчикус : цртежи и скулптуре : Галерија ликовне уметности Поклон збирка Рајка Мамузића, 21. јун – 1. јули 2007. / [уредник, текст, поставка Лазар Марковић ; фотографије Владимир Миладиновић]. – Нови Сад : Галерија ликовне уметности Поклон збирка Рајка Мамузића, 2007. – 1 пресавијен лист (6 стр.) : илустр. ; 22 cm.

ISBN 978-86-85365-13-3

2009

Petar Omčikus = Pierre Omcikous : svetlosna zbivanja = evenement limiere, [Galerija „Atrijum“, Biblioteka grada Beograda] / [glavni urednik Jovan Radulović ; prevod na francuski Vladimir André Čejović ; fotografije Branko Belić]. – Beograd : Biblioteka grada Beograda, 2009. – [60] str. : reprodukcije ; 30 cm.

ISBN 978-86-7191-169-6

2011

Likovni umjetnici članovi Crnogorske akademije nauka i umjetnosti : izložba povodom obilježavanja 40. godina rada CANU : Umjetnički paviljon ULUCG, Podgorica, oktobar 2011. = The painters and sculptors members of the Montenegrin academy of sciences and arts : exhibition on the occasion of the 40th anniversary of MASA founding : art Pavilion of ULUCG, Podgorica, oktobar 2011 / [autor postavke Ljiljana Zeković ; predgovor Olga Perović ; urednici Olga Perović, Pavle Pejović ; prevod na engleski jezik Darja Marija Vuletić ; fotografija Lazar Pejović ; dizajn i priprema Branka Vujović]. – Podgorica : Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2011. – 99 str. : ilustr. ; 24 X 21 cm. – (Katalozi = Catalogues / Crnogorska akademija nauka i umjetnosti ; knj. = vol. 7. Odjeljenje umjetnosti = Department of Arts ; knj. = vol. 2).

ISBN 978-86-7215-280-7

Из садржаја: Petar Omčikus: str. 58–64.

Petar Omčikus : od 11-21 novembra, umetnička galerija ULUS, Beograd. – [b.m.] : [b.i.], [b.g.]. – [6] str. : ilustr. ; 19 cm.

Петар Омчикус : изложба слика : Универзитетска галерија, Крагујевац, 24. 11. '11 – 15. 01. '12. = Petar Omčikus : exhibition of paintings : University gallery, Kragujevac, 14. 11. '11 – 15. 01. '12. / [текст Сретко Дивљан ; превод Ивана Балшић ; репродукције Недо Фарчић, Бранко Белић]. – Крагујевац : Универзитет, 2011. – [42] стр. : репродукције ; 27 cm.

ISBN 978-86-81037-33-1

Петар Омчикус: стр. [33-35]. – Студије о Петру Омчикусу: стр. [36].

2012

П. Омчикус : портрети / [одговорни уредник Душан Оташевић ; фотографије Владимир Миладиновић ; превод на француски Morgana Bevenja, Pascal Paul Donjon-Varničić]. – Београд : САНУ, 2012. – 335 стр. : илустр. ; 24 cm. – (Галерија Српске академије наука и уметности ; 125).

ISBN 978-86-7025-573-9

2016

Petar Omčikus : Galerija Rima, Kragujevac, 20. april – 15. maj 2016. / [tekst Nevena Martinović ; prevod Ksenija Todorović ; fotografije radova Vladimir Popović, Ninko Radosavljević]. – Kragujevac : Galerija Rima, 2016. – 59 str. : ilustr. u bojama ; 24 cm.

ISBN 978-86-88255-36-3

Илустрације књига

2003

Analgésie : les cicatrices d'amour et de révoltes : poèmes / Stevan Lee Mraovitch ; dessins de Petar Omčikus. – Lausanne : L'Age d'Homme, 2003. – 79 str. : crteži ; 21 cm.

ISBN 2-8251-1839-7

2012

Stogodišnjica maratona u Srbiji / Vesna Repić Ćujić ; [ilustrator Petar Omčikus]. – Beograd : Fondacija Kosara Bokšan i Petar Omčikus, 2012. – 124 str. : ilustr. ; 28 cm.

ISBN 978-86-89119-01-5

2014

Zapisi iz Pariza / Goran Ćvorović ; ilustracije Petar Omčikus. – Beograd : Arte, 2014. – 189 str. : ilustr. ; 21 cm. – (Biblioteka Priče / [Arte]).

ISBN 978-86-6415-004-0

Приредила *Кристина Игњатовић Јововић*

МИЛОВАН ДАНОЈЛИЋ **редовни члан**

(Допуна библиографије објављене у Годишњаку ССХХII за 2015, 2016, стр. 505–540)

ПРИЛОЗИ У ПЕРИОДИЦИ, МОНОГРАФИЈАМА И ЗБОРНИЦИМА

1954

Бранко В. Радичевић, Земља (Београд, Младост, 1954) : [приказ] / Милован Данојлић // Лист младих. ISSN 2217-4087. 4 : 6 (1954).

Владета Вуковић, Са гочких стаза (Крушевац : писац, 1954) : [приказ] / Милован Данојлић // Лист младих. ISSN 2217-4087. 1 : 5 (1954).

Да ли је Млада култура још млада / Милован Данојлић // Лист младих. ISSN 2217-4087. 4 : 1 (1954).

Запис из воза / Милован Данојлић // Студент. ISSN 0039-2693. 19 : 13 (1954).

Изломљена месечина / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 3 : 30 (1954).

Miroslav Antić, Plavo nebo (Novi Sad, Matica srpska, 1954) : [приказ] / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 9 : 40 (1954) 6.

Михаило Лалић, Зло прољеће (Београд, Ново поколење, 1953) : [приказ] / Милован Данојлић // Лист младих. ISSN 2217-4087. 4 : 4 (1954).

Обећање / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 10 : 44 (1954).

Одрицање / Милован Данојлић // Лист младих. ISSN 2217-4087. 1 : 5 (1954).

Оправдање корака / Милован Данојлић // Студент. ISSN 0039-2693. 19 : 18 (1954).

Песма за кондуктерку број 345 / Милован Данојлић // Тимок. ISSN 0350-9931. 10 : 22 (1954).

Песма плавих винограда / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 3 : 27–28 (1954).

Писмо мајци после заклетве / Милован Данојлић // Крила армије. ISSN 0023-4672. 7 : 264 (1954).

Плави акорд / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 2 : 24 (1954).

Poema Stojanka, majka Knežopoljka / Milovan Danajlić // Polet : srednjoškolski list za književnost i umetnost. 2 : 1 (1954) 1–5.

Pozdrav sa crvene katarke / Milovan Danajlić // Polet : srednjoškolski list za književnost i umetnost. 1 : 10 (1954) 581.

Уливају снагу / Милован Данојлић // Лист младих. ISSN 2217-4087. 4 : 6 (1954).

Урођенички псалми / Милован Данојлић // Видици. ISSN 0506-8797. 2 : 9 (1954).

1955

Андре Жид, Лоше оковани Прометеј (Београд, Нолит, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 4 : 36 (1955).

Bez sluha za poeziju / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 916 (1955).

Напомена: О kritičaru Gavrilu Vučkoviću povodom ocene knjige Slavka Vukosavljevića Moja jedina mladost.

Вељко Петровић, Изданци из опалена грма (Нови Сад, Матица српска, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Наш весник. ISSN 0465-9155. 2 : 71 (1955).

Virginia Volf, Izlet na svetionik : [приказ] / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 936 (1955).

Vladan Desnica, Proljeće u Badrovcu : [приказ] / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 933 (1955).

Gustav Flaubert: Izabrana pisma : [приказ] / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 932 (1955).

Добро је, рече дављеник / Милован Данојлић // Радник. 6 : 276 (1955).

Dragoslav Grbić, Septembar : [приказ] / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 903 (1955).

Edgar Allan Poe, Odabrana dela : [приказ] / Milovan Danajlić // Omladina. ISSN 1821-3588. 909–910 (1955).

И крв је, мој брате, Србија, да простиш : о књижевном стваралаштву Оскара Давича / Мића Данојлић // Лист младих. ISSN 2217-4087. 2 : 6 (1955).

Оскар Давичо, Настањене очи : [приказ] / Мића Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 4 : 34 (1955).

Осуђени на себе : о судбини издавања неких књига / Милован Данојлић // Наш весник. ISSN 0465-9155. 2 : 71 (1955).

Предворја светлости ; Псалам осми ; Зимски реквијем ; Случајан хватам тренутке / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 4 : 37 (1955).

Prolog / Milovan Danajlić // Korijen. ISSN 1512-5459. 1 : 3-4 (1955) 93–95.

Рабиндранат Тагоре, Градинар : [приказ] / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 4 : 40–41 (1955).

Северно море / Милован Данојлић // Студент. ISSN 0039-2693. 18 : 23 (1955).

Сећања / Милован Данојлић // Савременик. ISSN 0036-519X. 12 (1955) 598–600.

Сима Пандуровић, Дворана младости : [приказ] / Милован Данојлић // Наш весник. ISSN 0465-9155. 2 : 31 (1955).

Слободан Марковић, Седам поноћних казивања у кључаоницу : [приказ] / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 4 : 38 (1955).

Солилоквијум ; Белешке о метаморфози – Велимиру Лукићу ; Сонет – из циклуса Северно море / Милован Данојлић // Наш весник. ISSN 0465-9155. 2 : 91 (1955).

Тин Ујевић, Жедан камен на студенцу : [приказ] / Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 4 : 37 (1955).

Топла присутност једног песника : о Стевану Раичковићу / Видици. ISSN 0506-8797. 3 : 15–16 (1955).

Urođeničke pesme / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 1 : 1 : 1 (1955) 30–33.

1956

Божидар Ковачевић, Заустављени талас : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Божо Милачић, Сузе и звијезде : књижевни разговори (Загреб, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 17 (1956) 4.

Buđenja / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 2 : 3 : 11 (1956) 1462–1463.

Вељко Петровић, Земља (Нови Сад, Матица српска, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 11 (1956) 4.

Вера Обреновић-Делибашић, Зоре над махалама (Сарајево, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 18 (1956) 4.

Вишња Стахуљак, Сјене на прагу (Загреб, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 18 (1956) 4.

Војислав Кузмановић, Петар на пијеску (Загреб, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 18 (1956) 4.

Dani za pesnika / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 2 : 10-11 (1956) 3.

Дмитриј Наркисовић Мамин-Сибирјак, Приваловски милијуни, Ријека, 1955 : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 17 (1956) 4.

Исто: Стварање. ISSN 0039-422X. 11 : 6 (1956) 434–436.

Добриша Цесарић, Голи часови (Нови Сад, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 17 (1956) 4.

Epilog / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 2 : 2-3 (1956) 20.

Зајед. ств. насл.: Damari Milovana Danajlića.

Иван Дончев, Миротворци (Загреб, Култура, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 12 (1956) 4.

Иван Сламниг, Алеја послуже свечаности : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Исидора Секулић, Говор и језик културна смотра народа (Београд, Просвета, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 11 (1956) 4.

Istina Vojislava Kuzmanovića : [приказ] / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 2 : 2-3 (feb-mart 1956) 12.

Напомена: Vojislav Kuzmanović, Petar na pijesku, Zagreb, 1955.

Један песнички биланс : о Десанки Максимовић / Милован Данојлић // Наш весник. ISSN 0465-9155. 2 : 95 (1956).

Књига о Стерији (Београд, Српска књижевна задруга, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Милан Богдановић, О Крлежи (Нови Сад, Матица српска, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 12 (1956) 4.

Миливоје Перовић, Големаши (Београд, Минерва, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 11 (1956) 4.

Miodrag Bulatović, Đavoli dolaze, (Nolit, 1955) : [приказ] / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 2 : 4-5 (1956) 6-7.

Мира Алечковић, Зашто грдиш реку (Београд, Космос, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 11 (1956) 4.

Мирко Божић, Неиспакани (Загреб, Зора, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 11 (1956) 4.

Nebinova balada / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 2 : 2-3 (1956) 20.

Зајед. ств. насл.: Damari Milovana Danajlića.

Недеља у малој улици / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 53 : 15479 (14. јун 1956); Политика за децу, 191.

Ноћ / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 132 : 377 : 6 (јун 1956) 548.

Обележја / Милован Данојлић // НИИ. ISSN 0027-6685. 6 : 278 (20. април 1956) 8.

Подневна поноћ / Милован Данојлић // Савременик. ISSN 0036-519X. 5 (1956) 532-533.

Радоња Вешовић, Гајтан воде у долини, Цетиње, 1956 : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 17 (1956) 4.

Растко Петровић, Бурлеска господина Перуна бога грома : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 17 (1956) 4.

Роберт Луис Стивенсон, Др. Џекил и г. Хајд (Београд, Нолит, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Самјуел Батлер, Едгин и поново у Едгину (Београд, Нолит, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Слободан Марковић, Ведри утопљеник (Београд, Нолит, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Стале Попов, Скрпљен живот (Сарајево, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 18 (1956) 4.

Сунце из једног града / Милован Данојлић // Наш весник. ISSN 0465-9155. 3 : 112 (1956).

Хајнрих Харер, Седам година на Тибету (Нови Сад, Матица српска, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Чедо Прица, Анђео ватре (Загреб, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

Џејн Остин, Менсфилд парк (Београд, Нолит, 1955) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 7 : 16 (1956) 4.

1957

Andre Malraux, Nada : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 52 (1957) 4.

Богдан Миљевић, Кораци (Чачак, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 32 (1957) 4.

Божидар Станчић, Немири (Загреб, Развитак, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 33 (1957) 4.

Borislav Radović, Poetičnost, (Beograd, 1956) : [приказ] / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 3 : 4 : 1 : 3 (1957) 607-612.

Владислав Петковић Дис, Песме : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 37 (1957) 4.

Vukašin Mićunović, Stvari, (Cetinje, 1956) : [приказ] / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 3 : 4 : 1 : 5 (1957) 926-928.

Два сонета о дрвету : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 56 (1957) 4.

Драгослав Грбић, Споменик у парку : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 52 (1957) 4.

Душан Симић, Ујутру се теже умире (Суботица, Минерва, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 32 (1957) 4.

Завршна песма или песма свих бројева / Милован Данојлић // Младост. ISSN 0026-7031. 2 : 57 (1957).

Златко Томичић, Досегнути ја (Загреб, Ликос, 1956) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 33 (1957) 4.

Змајева преписка / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 57 (1957) 4.

Иван Кушан, Узбуна на зеленом врху : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 34 (1957) 4.

Иван Раос, Гандамада : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 33 (1957) 4.

Иван Раос, Књига о Тагуартима : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 33 (1957) 4.

Jedinica / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 3 : 4 : 1 : 5 (1957) 844.

Кијавица / Милован Данојлић // Јеж. ISSN 0021-6917. 922 (02. 03. 1957).

Марино Зурл, Распјевана младост : [приказ] / Милован Данојлић // НИН. ISSN 0027-6685. 321 (24.02.1957) 9.

Месечина на Камалу : [приказ] / Милован Данојлић // Живот. ISSN 0514-776X. 10 : 9 (1957) 176.

Миодраг Борисављевић, Међу људима : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 34 (1957) 4.

Миодраг С. Лалевић, Категорије речи српскохрватског језика : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 35 (17. 02. 1957) 3.

Михаило Реновчевић, Симела Шолаја : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 35 (1957) 4.

Nedoumica / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 3 : 8-10 (1957) 6.

Одлазак у зору / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 57 (1957) 4.
Приказ књиге: Павле Угринов: Одлазак у зору, Сарајево, 1957.

Ostrvo / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 3 : 8-10 (1957) 6.

Павле Ђоновић, Умрли шетач : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 35 (1957) 3.

Песник и теме / Милован Данојлић : [приказ] / Милован Данојлић // Војводина. ISSN 0504-6785. 2 (1957) 2-3.

Напомена: О схватању смрти у поезији О. Давича.

Петар Џацић, Иво Андрић, Београд, 1957 : [приказ] / Мића Данојлић // Радник. ISSN 0481-6846. 8 : 402 (1957) 4.

Поподне нашег Обломова / Милован Данојлић // Јежев календар. (1957) 60.

Пут до наде/ Милован Данојлић // Млада култура. ISSN 0462-9558. 6 : 58 (1957).

Reči za sunce / Milovan Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 3 : 8-10 (1957) 6.

Стјепан Михалић, Телећи одресци : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 33 (1957) 4.

Тајне / Милован Данојлић // Младост. ISSN 0026-7031. 2 : 62 (1957).

Тодоровић – Милићевић – Васић, На ушћу (Б. м., 1957) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 41-42 (1957) 4.

Флорика Штефан, Како сам се родила : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 36 (1957) 4.

Хусеин Тахмишчић, Будна вртешка, Народна просвјета, Сарајево, 1956 : [приказ] / М. Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 133 : 379 : 4 (1957) 382.

Хусеин Тахмишчић, Људе нисам видео : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 8 : 36 (1957) 4.

Четири песме / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 133 : 380 : 1-2 (1957) 15-17.

1958

Бројке / Милован Данојлић // Стварање. ISSN 0039-422X. 13 : 12 (1957) 929–930.

Večernji ulazak u sobu / Mića Danajlić // Polja. ISSN 0032-3578. 4 : 36 (1958) 3.

Изненадно пролеће на Калемгдану / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 9 : 63 (1958) 4.

Isidora i mladi / Milovan Danajlić // Polet : srednjoškolski list za književnost i umetnost. 5 : 9 (1958) 541–543.

Како сам био бог / Мића Данојлић // Жежев календар. (1958) 193–194.

Како спавају трамваји / Милован Данојлић // Пионири. ISSN 1821-3596. 15 : 2 (1958) 4.

Мало камена и пуно снова (Јуре Каштелан, Загреб, Ликос, 1957) : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 9 : 63 (1958) 3.

Нацрт за један лични предизборни плакт / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 9 : 64 (1958) 7.

Непронађена светлост ; Чекање ; Ноћна врата ; Недеља / Милован Данојлић // Сусрети. ISSN 0562-7117. 6 : 2 (1958) 130–132.

Отворена врата / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 55 : 16172 (25. мај 1958) додаток: Култура–уметност, II : 15.

Pavle Popović, Kamena šuma, (Novi Sad, 1957) : [приказ] / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 4 : 5 : 2 : 7 (1958) 1006–1007.

Prva elegija ; U sumrak hladnih trava ; Srećan sam zbog istine koja se / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 4 : 5 : 2 : 8-9 (1958) 1089–1091.

Сећање на Камал / Милован Данојлић // Живот. ISSN 0514-776X. 7 : 10 : 1 (1958) 46.

Тужна прича са путовања / Мића Данојлић // Ветрењача. ISSN 2334-8895. 4 : 16 (1958) 4–5.

Фуруница јогуница / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 5 : 5 (1958) 144–145.

1959

Где је Цица / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16494 (11. јун 1959) додаток: Политика за децу, 20 : 347.

Два сапуна / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16506 (25. јун 1959) додаток: Политика за децу, 20 : 349.

Детињство Крсте Пепе / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16595 (8. октобар 1959) додаток: Политика за децу, 20 : 363.

Дрхтај виђења ; Шетња ; Јесења тамница / Милован Данојлић // Савременик. ISSN 0036-519X. 5 : 8-9 (1959) 853–854.

Здравица ; Зора у Бранчићима ; Пролеће ; Вечерњи распуст ; Руке на столу ; Сан у родној кући ; Јутарња рапсодија сунцу ; Опрштај ноћи ; Предвече почетком марта ;

Kako spavaju jedan sat i jedan internat / Milovan Danajlić // Djeca za djecu. 6 : 52 (1959) 14.

Из малог мозга / Милован Данојлић // Студент. ISSN 0039-2693. 23 (28. 12. 1959) 14–15.

Јединственост смрти ; Балада о дрвећу ; Насртај пожара ; Пролази Гордана ; Неразмршени вид / Милован Данојлић // Књижевност. ISSN 0023-2408. 16, 28 : 5 (1959) 423–425.

Како спава племе Рогогу / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16547 (23. април 1959) додатак: Политика за децу, 20 : 355.

Како спавају возови / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16454 (23. април 1959) додатак: Политика за децу, 20 : 340.

Како шета стари професор / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16547 (23. јул 1959) додатак: Политика за децу, 20 : 353.

„Лепи“ и „ружни“ људи / Милован Данојлић // Видици. ISSN 0506-8797. 7 (05. 06. 1959) 44–45.

Марији из горњих села / Милован Данојлић // Живот. ISSN 0514-776X. 12 : 9 (1959) 495–496.

Ноћне тужалке / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 135 : 383 : 5 (1959) 421–423.

Ноћни повраци / Милован Данојлић // Могућности. ISSN 0544-7267. 6 : 8 (1959) 646–651.

Облаци над тргом / Милован Данојлић // Сусрети. ISSN 0562-7117. 7 : 3 (1959) 208–212.

Povratak ; Dobardan ; Veče Makedonije ; Prolećna ; Noć pored prozora u Borbi / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 5 : 6 : 2 : 8-9 (1959) 968–971.

Prva elegija / Milovan Danojlić // Almanah Saveza književnika Jugoslavije : za 1958-1959 : poezija-proza. (1959) 80–81.

Prvi stražilovski susret : (odlomci iz razgovora) : učesnici u diskusiji na I Stražilovskom susretu održanom u Sremskim Karlovcima i Novom Sadu, 1959.: Petar Džadžić, Milosav Mirković, Mića Danojlić ... [i dr.] // Polja. ISSN 0032-3578. 5 : 42 (1959) 8–9.

Разболео се Пепо Крста / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16607 (22. октобар 1959) додатак: Политика за децу, 20 : 365.

Стевина географија / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16464 (7. мај 1959) додатак: Политика за децу, 20 : 342.

Тајни живот пчеле Маристеле / Милован Данојлић // Жежев календар 1959. (1959) 129–130.

Топло свануће ; Прво јутро сећања ; Бели сан ; Путник беспућа / Милован Данојлић // Стварање. ISSN 0039-422X. 14 : 9 (1959) 675–678.

Шта сунце вечера / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16565 (3. септембар 1959) додатак: Политика за децу, 20 : 358.

Шта сунце руча / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 56 : 16541 (6. август 1959) додатак: Политика за децу, 20 : 354.

1960

Бајка о крапинцу / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 57 : 16682 (25. фебруар 1960) додатак: Политика за децу, 22 : 383.

Bdim / Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 6 : 44 (1960) 5.

- Valjajte burad / Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 6 : 48 (1960) 5.
- Веселје прозеблх ствари / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 57 : 16700 (11. фебруар 1960) додатак: Политика за децу, 22 : 381.
- Duša mi na suvu, ko ribu / Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 6 : 44 (1960) 5.
- Zidarska tuga / Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 6 : 48 (1960) 5.
- Izgorelo leto / Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 6 : 44 (1960) 5.
- Како спавају трамваји ; Догађај на улици ; Недеља у малој улици / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 7 : 8-9 (1960) 196-197.
- Мамина дужност / Милован Данојлић // Весела свеска. ISSN 0352-6976. 8 : 7 (1960) 16.
- Odlazak / Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 6 : 44 (1960) 5.
- Откуда име највећој београдској палати / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 7 : 12 (1960) 289.
- Палом граничару / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 7 : 10 (1960) 225.
- Повратак ватрогасних кола / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 57 : 16682 (21. јануар 1960) додатак: Политика за децу, 22 : 378.
- Proglas otroške republike / Milovan Danojlić // Otrok in družina. ISSN 0030-6681. 9 : 9 (1960) 267.
- Simboli suštine / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 6 : 7 : 2 : 11 (1960) 1295-1299.
Приказ књиге: Branko Miljković, Vatra i ništa, Beograd, 1960.
- Трава / Милован Данојлић // Задружни календар 1960. (1960) 168.
- U somrak hladnih trav ; Slovo noći ; Iz malih možgan / Milovan Danojlić // Naši razgledi. ISSN 0547-3276. 9 : 17 (1960) 396-397.
- Ципеле Радована Павловића / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 57 : 16688 (28. јануар 1960) додатак: Политика за децу, 22 : 379.
- Шта је коме дојадило ; Шта су између осталог радили стари Словени ; Како спавају један сат и један интернат ; Песма једне ноћи / Милован Данојлић // Жежев календар 1960. (1960) 135-137.
- 1961
- Aksam yalnizligindan balad / Milovan Danojlić // Sesler. ISSN 0351-3777. 2 : 5 (1966) 108-112.
- Annenin ödavi / Milovan Danojlić // Sevinç. ISSN 0351-4935. 11 : 4 (1961) 8.
- Балада о дручкџије настављеној ноћи / Милован Данојлић // Видици. ISSN 0506-8797. 13 : 100 (1966) 13.
- Белешка о патњи / Милован Данојлић // Видици. ISSN 0506-8797. 9 : 57-58 (1961) 4.
- Деђа pesma tišine / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 7 : 7 : 1 (1961) 94-96.
Приказ књиге: Stevan Raičković, Družina pod suncem, Beograd, 1960.
- Дошљаци / Милован Данојлић // Данас. ISSN 1821-438X. 1 : 1 (1961) 17.

Zloupotrebljeni lirizam / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 7 : 7 : 2 (1961) 243–244.
Приказ књиге: Božidar Timotijević, Srebno brdo, Beograd, 1969.

Како шета стари професор / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 8 : 12 (1960) 305.

Majsko jutro / Milovan Danojlić // Ciciban. ISSN 0350-8870. 8 (1961) 210–211.

Nove pesme Slavka Mihalića / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 7 : 7 : 3 (1961) 374–375.

Приказ књиге: Slavko Mihalić, Darežljivo progonstvo, Zagreb, 1960.

Samoa mladosti / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 7 : 7 : 4 (1961) 482–484.

Приказ књиге: Velimir Lukić, Čudesni predeo, Beograd, 1961.

Узводно / Милован Данојлић // НИИ. ISSN 0027-6685. 11 : 538 (30. април 1961) [9].

1962

Annenin ödavi / Milovan Danojlić // Birlik. ISSN 0352-4035. 19 : 458 (1962) 58.

Branko V. Radičević, Plava linija života : [приказ] / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 8 : 10 (1962) 1268–1269.

Далек, свет увек / Милован Данојлић // НИИ. ISSN 0027-6685. 12 : 590 (28. април 1962) 10.

Dobrota lipe / Milovan Danojlić // Danas. ISSN 1821-438X. 2 : 35 (1962) 10.

Мартовско сунце / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 9 : 3 (1962) 65.

Надо, Гистав: Да је ... / превео Милован Данојлић // Пионири. ISSN 1821-3596. 15 : 2 (1958) 4.

Негативна критика / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 59 : 17651 (25. новембар 1962) 15.

O kritici i nepoeziji, povodom poezije / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 8 : 8-9 (1962) 952–958.

Povodom krajputaša, ili--- / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 8 : 8 : 10 (1962) 1268–1269.

Pred putovanje ; Poslednja milost pejzaža ; Ravnodnevice ; Neka usni mrak... ; Iako sam dugo plakao... ; Stablo u gradu / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 8 : 8 : 12 (1962) 1448–1449.

Prepevi iz Bodlera/ Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 8 : 8 : 7 (1962) 805–813.

Садржај: Putovanje ; Nepraviljivo ; Praskozorje ; Pesma jeseni.

Славко Михалић, Годишња доба, Загреб, 1962 : [приказ] / Милован Данојлић // Савременик. ISSN 0036-519X. 8 : 7 (1962) 80–83.

1963

Ал' тирјанству стати ногом за врат : поводом Његошеве прославе, 1963 / Милован Данојлић // НИИ. ISSN 0027-6685. 13 : 661 (8. септембар 1963) 1.

Вампири и зеленаши Милована Глишића / Мића Данојлић // Приповетке / Милован Ђ. Глишић. Београд : Просвета, 1963. (Библиотека Просвета. Коло 4 ; 80). Стр. 5–12.

- Volite li Nastasijevića? / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 3 : 9 : 9 : 1 (1963) 124-127.
Приказ књиге: Momčilo Nastasijević, Sedam lirskih krugova, Beograd, 1962.
- Güneş ne yer akşamlik / Milovan Danojlić // Sevinç. ISSN 0351-4935. 14 : 1 (1963) 11.
- Два сапуна / Милован Данојлић // Пионири. ISSN 1821-3596. 19 : 36 (1963) 4.
- Дечје поеме Александра Вуча / Мића Данојлић // Пет петлића ; Сан и јава храброг Коче / Александар Вучо. Београд : Просвета, 1963. (Библиотека Просвета. Коло 2 ; 37). Стр. 5-11.
- Драинац данас / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 60 : 17804 (1. и 2. мај 1963) 6.
- Змај данас и овде / Мића Данојлић // Децо моја свеколика : песме / Јован Јовановић-Змај. Београд : Просвета, 1963. (Библиотека Просвета. Коло 2 ; 27). Стр. 5-12.
- Zmaj danas i ovde : (za prvog čitaoca) / Mića Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 9 : 5 (1963) 658-663.
- Јевтушенко и завидљивци / Милован Данојлић // НИН. ISSN 0027-6685. 13 : 654 (21. јул 1963) 9.
- Једна неинтелигентно схваћена посвета / Милован Данојлић // НИН. ISSN 0027-6685. 13 : 655 (28. јул 1963) 10.
- Ка стварном разумевању дечје песме / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 139 : 392 : 2-3 (1963) 117-128.
- Lastovke pred pomladjo ; Dogodek na cesti / Milovan Danojlić // Pionir. ISSN 0350-977X. 7 (1963) 206-207.
- Молитва за почетак краја / Милован Данојлић // Данас. ISSN 1821-438X. 2 : 46 (1963) 9.
- Париске белешке / Милован Данојлић // НИН. ISSN 0027-6685. 13 : 658, 659 (18. август 1963) 8 ; (25. август 1963) 9.
- Програм пролећа / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 15 : 203 (1963) 4.
- Радоња Вешовић, Крчаг на вјетру (Београд, 1963) : [приказ] / Милован Данојлић // Савременик. ISSN 0036-519X. 17 : 7 (1963) 79-80.
- Реч-две о Препелици у руци / Мића Данојлић // Препелица у руци : и друге сличне приповетке / Вељко Петровић. Београд : Просвета, 1963. (Библиотека Просвета. Коло 2 ; 36). Стр. 5-12.
- Реч уз Ненадовићева Писма из Италије / Мића Данојлић // Писма из Италије / Љубомир Ненадовић. Београд : Просвета, 1963. (Библиотека Просвета. коло 4 ; 79). Стр. 5-11.
- Романи - Милутин Ускоковић: Чедомир Илић : [приказ] / М. Д. [Милован Данојлић] // Борба. ISSN 0350-7440. 28 : 325 (24. нов. 1963) 10.
- Среда / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 60 : 17729 (14. фебруар 1963) додатак: Политика за децу, 25 : 355.
- Сунце у априлу / Милован Данојлић // Полетарац. ISSN 0032-2547. 8 (1963) 1.
- Traktat o poltroneriji / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 9 : 11 (1963) 1279-1299.

Tuga van polja gravitacije / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 9 : 11 (1963) 1358–1366.

Приказ књиге: Oskar Davičo, Snimci, Beograd, 1963.

Шта човек да ради / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 60 : 17785 (11. април 1963) додатак: Политика за децу, 25 : 363.

1964

Анатомија дана ; Друга елегија ; Покушај буђења / Милован Данојлић // Књижевност. ISSN 0023-2408. 19 : 38 (1964) 371–372.

Bio je to drug / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 10 : 5 (1964) 701–745.

Напомена: о песничком делу Косте Абрашевића.

Догађај на улици ; Два сапуна / Милован Данојлић // Полетарац. ISSN 0032-2547. 6 (1964) 14–15.

За и против Настасијевића / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 29 : 66 (8. март 1964) 10.

Напомена: О есеју Мухарема Первића у издању песама Момчила Настасијевића.

Избор из дела / Коста Абрашевић ; приредио Милован Данојлић. Београд : Нолит, 1964. 150 стр. – (Живи песници).

Коста Абрашевић / приредио [и предговор написао] Милован Данојлић. Београд : Нолит, 1964. – 150, [9] стр. : илустр. ; 20 см. Стр. 9–47.

Nedel'a v malej ulici / Milovan Danajlić // Naši pionieri. ISSN 2217-3315. 20 : 5 (1964) 3.

О једној мање познатој Андрићевој књизи : уз Сабрана дела Иве Андрића : [приказ] / Мића Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 29 : 31 (2. феб. 1964) 8.

Приказ књиге: Иво Андрић: Стазе, лица, предели, Београд, 1963.

Приповетке Ђуре Јакшића / Мића Данојлић // Приповетке / Ђура Јакшић. Београд : Просвета, 1964. Стр. 7–14.

Реч о песмама Живадина М. Стевановића // Песме мога завичаја / Живадин М. Стевановић ; предговор написао Мића Данојлић. Крагујевац : [б. и.], 1964. Стр. 3–5.

Улица / Мића Данојлић // Књижевност. ISSN 0023-2408. 19, 38 : 1 (1964) 13–16.

1965

Balada za oboleli deo bića ; Uoči nove godine ; Jasan trenutak iz šetnje ; Zbog svih samih stvari ; Naotično nadanje ; Ponoćni miris ; Balada iz jutarnje samoće ; Balada beskućnika / Milovan Danajlić // Forum. ISSN 0015-8445. 4 : 8 (1965) 41–46.

Első elégia / Milovan Danajlić // Dolgozók. ISSN 0416-2277. 18 : 3 (1965) 11.

Где су почетак и крај света / Мића Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 62 : 18481 (18. март 1965) додатак: Политика за децу, 27 : 641.

Живот пре подне / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 30 : 43 (14. фебруар 1965) 10.

Од чега је направљен ветар / Мића Данојлић // Титоградска трибина. ISSN 0040-8204. 6 : 230 (1965) 11.

Pamflet protiv lične nesreće / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 11 : 7 (jul 1965) 888-902.

Шездесетогодишњица Жан-Пол Сартра / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 30 : 237 (29. август 1965) 11.

1966

Александар Вучо, Позив на маштање, Београд, 1965 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 31 : 7 (9. јануар 1966) 13.

Балада за утринската самотија / Милован Данојлић // Студентски збор. ISSN 0350-4816. 17 (25. новембар 1966) 29-30.

Balada iz večernje samoće ; Balada o očima ; Balada o prećutanom bolu ; Balada preostalog vremena ; Balada o neproživljenom danu / Milovan Danojlić // Kolo. ISSN 0023-2920. 4 : N. s. 6 (1966) 498-502.

Блажо Шћепановић, Златна шума, Београд, 1966 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 31 : 243 (4. септембар 1966) 9.

Зборови за песната на една птица ; Учество во тгата ; Значење на тагата / Милован Данојлић // Разгledi. ISSN 0034-0227. 8 : 8 (1966) 763-765.

Иван Раос, Вјечно жалосни смијех : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 31 : 42 (13. фебруар 1966) 10.

Лубенице / Милован Данојлић // Полетарац. ISSN 0032-2547. 1 (1966) 15.

Мартовско сунце / Милован Данојлић // Пионир Кекец. 23 : 9 (3. март 1966) 4.

Мудрост лудости : о Еразму Ротердамском / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 31 : 49 (20. фебруар 1966) 12.

Од чега је састављен ветар / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 63 : 18893 (12. мај 1966) додаток: Политика за децу, 28 : 609.

Радован Зоговић, Артикулисане ријечи, Београд, 1965 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 31 : 84 (27. март 1966) 11.

Шта човек да ради / Милован Данојлић // Полетарац. ISSN 0032-2547. 3 (1966) 15.

1967

Антологија српског љубавног песништва, Београд, 1967 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 32 : 302 (2. новембар 1967) 14.

За дрво везана улична вага / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 64 : 19211 (30. март 1967) додаток: Политика за децу, 29 : 745.

Заљубљени мачак ; Воз ; Балада луталице ; Зашто Вуксан не може да спава / Милован Данојлић // Недељне новости. ISSN 2217-3927. 2 : 15 (1967) 16.

Јакови по свету / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 64 : 19480 (28. Децембар 1967) додаток: Политика за децу, 29 : 782.

Језик Александра Поповића / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 32 : 14 (15. јануар 1967) 12.

Крлежино знање / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 32 : 48 (19. фебруар 1967) 11.

Норман Мајлер, Амерички сан, Загреб, 1967 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 32 : 270 (1. октобар 1967) 11.

Ограда на крају Београда / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 64 : 19204 (23. март 1967) додатак: Политика за децу, 29 : 744.

Први пролећни дан / Милован Данојлић // Весела свеска. ISSN 0352-6976. 15 : 13 (1967) 2.

Шта човек да ради / Милован Данојлић // Политика експрес. 5 : 1215 (7. септембар 1967) 13.

1968

Александар Вучо, Алге, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 312 (9. новембар 1968) 10.

Александар Поповић, Гардијски потпоручник Рибанац, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 291 (19. октобар 1968) 14.

Александар Солжењин, Одјел за рак, Ријека, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 284 (12. октобар 1968) 10.

Бела Ахмадулина, Грозница, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 242 (31. август 1968) 11.

Васко Попа, Споредно небо, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 256 (14. септембар 1968) 12.

Добрица Ерић, Славуј и сунце, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 298 (26. октобар 1968) 10.

Драгослав Михаиловић, Кад су цветале тикве, Нови Сад, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 360 (28. децембар 1968) 10.

Жагубица / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19749 (26. септембар 1968) додатак: Политика за децу, 30 : 820.

Зуј мухе / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19506 (15. фебруар 1968) додатак: Политика за децу, 30 : 789.

Кад снег--- / Милован Данојлић // Побједа. ISSN 0350-4379. 25 : 2715 (1968) 14.

Кичевске песме / Милован Данојлић // Браничево. ISSN 0006-9140. 14 : 1 (1968) 48-49.

Клодел : поводом 100-годишњице рођења / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 116 (17. август 1968) 12.

Марамбо / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 219 (10. август 1968) 11.
Напомена: О Војиславу М. Јовановићу, са текстом писма В. Јовановића упућеног аутору чланка.

Михаил Афанасевич Булгаков, Мајстор и Маргарита : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 236 (24. август 1968) 11.

Нецад Ибришимовић, Угурсуз, Сарајево, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 319 (16. новембар 1968) 10.

Овца / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19721 (29. август 1968)
додатак: Политика за децу, 30 : 816.

Песма одустајања / Милован Данојлић // НИН. ISSN 0027-6685. 18 : 933 (24. новембар 1968) 15.

Предграђе / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19506 (25. јануар 1968) додатак: Политика за децу, 30 : 786.

Пушка која никог није убила / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19485 (4. јануар 1968) додатак: Политика за децу, 30 : 815.

Света Лукић, Савремена југословенска литература : 1945–1965, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 263 (21. септембар 1968) 12.

Скендер Куленовић, Сонети, Нови Сад, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 249 (7. септембар 1968) 10.

Слободан Селенић, Мемоари Пере Богаља, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 33 : 346 (14. децембар 1968) 9.

У опери / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19714 (22. август 1968) додатак: Политика за децу, 30 : 786.

Шта ради миш по киши / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 65 : 19499 (18. јануар 1968) додатак: Политика за децу, 30 : 785.

1969

Aleksandar Vučo : izbor iz kritike / Dušan Matić, Milovan Danojlić ... [et al.] // Polja. ISSN 0032-3578. 15 : 133–135 (1969) 27.

Бено Зупанчић, Измаглица, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 114 (20. април 1969) 15.

Богдан Чиплић, Лек од смрти, Нови Сад, 1969 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 126 (10. мај 1969) 11.

Богданка Малешев, Три романа, Београд, 1969 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 140 (24. мај 1969) 13.

Зоран Петровић, Село Сакуле, Нови Сад, 1969 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 107 (19. април 1969) 9.

Изгнанички стихови / Пол Клодел ; превео с француског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 145 : 403 : 3 (март 1969) 313–319.
Надређени ств. насл.: Превод поезије.

Изет Сарајлић, Изабрана лирика, Сарајево, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 51 (22. фебруар 1969) 9.

Јован Христић, Облици модерне књижевности, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 133 (17. мај 1969) 11.

Оскар Давичо, Трг еМ, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 30 (1. фебруар 1969) 11.

Pamflet protiv zavičaja / Milovan Danojlić // Vidik. ISSN 0506-8800. 16 : 9–10 (1969) 26–43.

Policija Miška Kranjeca / Milovan Danojlić // Rok : časopis za književnost i estetičko ispitivanje stvarnosti. 1 : 1 (1969) 12.

Пролеће / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 66 : 19941 (10. април 1969) додатак: Политика за децу, 31 : 846.

Савладано вече / Милован Данојлић // НИН. ISSN 0027-6685. 19 : 956 (4. мај 1969) 11.

Слободан Новак, Мириси, злато и тамјан, Загреб, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 44 (15. фебруар 1969) 12.

Станислав Винавер, Алајбегова слама, Београд, 1969 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 147 (31. мај 1969) 10.

Чедо Вуковић, Развође, Београд, 1968 : [приказ] / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 34 : 72 (15. март 1969) 10.

1970

Друга домовина / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 35 : 132 (16. мај 1970) 11.

Енглеско чудо : о таласу обнове у позоришном животу у Лондону / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 35 : 71 (14. март 1970) 10.

Загонетка анђелу / Јосиф Бродски ; [препевао с руског Мића Данојлић] // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 1 (јул 1970) 52–53.

Земља у поноћ / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 67 : 20278 (19. март 1969) додатак: Политика за децу, 41 : 1432.

Iz malih možganov / Milovan Danojlić // Dialogi. ISSN 0012-2068. 3 (1970) 157.

Jutarnji teren na usnama ; Valjajte burad ; Balada iz večernje samoće / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 16 : 16 : 1 (januar 1970) 60–63.

Надређени наслов: (Novije srpsko pesništvo).

Коломбини́на романа́с / Јосиф Бродски ; [препевао с руског Мића Данојлић] // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 1 (јул 1970) 57.

Ове ноћи у Србији ; У поподневном сну / Мића Данојлић // Књижевност. ISSN 0023-2408. 25, 50 : 5 (1970) 432–435.

Плач / Јосиф Бродски ; [препевао с руског Мића Данојлић] // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 1 (1970) 57–59.

Поглед са стране : (поводом студије Џ. М. Халперна о српском селу) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 4 (октобар 1970) 427–437.

Пределџ / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 35 : 99 (11. април 1970) 10.

Растављене рукавице / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 67 : 20236 (5. фебруар 1970) додатак: Политика за децу, 41 : 1426.

Северном крају / Јосиф Бродски ; [препевао с руског Мића Данојлић] // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 1 (јул 1970) 56–57.

Слутње / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 67 : 20299 (19. март 1969) додатак: Политика за децу, 41 : 1435.

Ствари / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 35 : 125 (9. мај 1970) 11.

Уметник : Вадим Сидур / Милован Данојлић // Борба. ISSN 0350-7440. 35 : 139 (11. април 1970) 11.

Успомени Т. С. Елиота / Јосиф Бродски ; [препевао с руског Мића Данојлић] // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 1 (јул 1970) 53-55.

Цена верности : (уз Признање Артура Лондона) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 5 (новембар 1970) 545-554.

Шест песама / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 146 : 406 : 2-3 (август-септембар 1970) 180-182.

1971

Балада о дрвећу / Милован Данојлић // Стражилово. ISSN 0562-1674. 2 : 3 (1971) 13.

Верлен / Пол Клодел ; препевао с француског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 147 : 407 : 4 (апр. 1971) 442-445.

Садржај: Нејаки Верлен (442-444); Неприпитомљиви (444-445).

Добри пријатељи [Сликовница] / текст П. Франсоа ; илустрације Герда ; превео с француског Мића Данојлић. – Београд : Младо поколење, 1971. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 21 см. – (Библиотека Врабац)

Завичај песме : Матија Бећковић, Рече ми један чоек, Просвета, Београд, 1970 : [приказ] / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 147 : 407 : 1 (јан. 1971) 87-96.

За одраслу децу : Александар Вучо, Момак и по хоћу да будем, Просвета, 1970 : [приказ] / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 147 : 407 : 2 (феб. 1971) 232-237.

Јаре иде на пазар [Сликовница] / текст Ани Бител ; илустрације Лисил Бител ; превео с француског Мића Данојлић. – Београд : Младо поколење, 1971. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 21 см. – (Библиотека Врабац)

Мрвице хлеба [Сликовница] / илустрације Албертина Делетај ; превео с француског Мића Данојлић. – Београд : Младо поколење, 1971. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 21 см. – (Библиотека Врабац).

Најбољи Ћопић : (Бранко Ћопић, Башта слезове боје, СКЗ, Београд, 1971) : [приказ] / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 147 : 407 : 6 (јун 1971) 661-673.

Ново Цвеће зла : преводи Николе Бертолина, издање Културе : [приказ] / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 147 : 407 : 3 (март 1971) 342-353

Ријаса на Душановцу [Звучни снимак] / музика Voki Kostić ; tekst Mića Danajlić ; [izvodi] Trio Idu dani. – Beograd : PGP RTB, 1971. – 1 EP ploča : mono ; 18 cm.

Прича о кунићу [Сликовница] / текст П. Франсоа ; илустрације Герда ; превео с француског Мића Данојлић. – Београд : Младо поколење, 1971. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 21 см. – (Библиотека Врабац).

Расткова духовна авантура : Р. Петровић, Поноћни делија, Просвета, Београд, 1970 / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. – ISSN 0025-5939. – 147 : 407 : 5 (мај 1971) 561-571.

Робинсон данас / Милован Данојлић // Робинсон Крусо / Данијел Дефо ; [превод с руског Војислава Богојевић]. Београд : Младо поколење, 1971. Стр. 290-292.

Свет између два смртна ока : Милан Комненић: Гвоздена лоза, Просвета, 1970 / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 147 : 407 : 2 (1971) 237-239.

Сунчана кутија [Сликовница] / илустрације Албертина Делетај ; превео с француског Мића Данојлић. – Београд : Младо поколење, 1971. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 21 см. – (Библиотека Врабац).

Три прасета [Сликовница] / илустрације Герда ; превео с француског Мића Данојлић. – Београд : Младо поколење, 1971. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 21 см. – (Библиотека Врабац).

1972

Балада на старински начин / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 410 : 4 (1972) 326-329.

Балада о одбеглом мачору / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 69 : 20937 (20. јануар 1972) додатак: Политика за децу, 43 : 1525.

Ветрова музика ; Где су почетак и крај света / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 19 : 3 (1962) 80-81.

Glas iz detinjstva / Milovan Danojlić // Izraz. ISSN 0021-3381. 16 : 34 : 11 (1972) 345-364. Напомена: О Ћопићевим причама из детињства и завичаја.

Доколице / Душан Радовић ; [предговор, избор и редакција Милован Данојлић]. Нови Сад : Матица српска ; Београд : Српска књижевна задруга, 1972. (Библиотека Српска књижевност у сто књига ; књ. 100). Стр. 7-29.

Жак или потчињавање : натуралистичка комедија / Ежен Јонеско ; са француског превео Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 410 : 6 (1972) 570-596.

Један нови облик : (Успон дечје књижевности. Душан Радовић) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 409 : 1 (1972) 1-27.

Садржај: Корак у страну (1-3); Почети (3-4); Разлози (4-7); Дечје доба (7-8); Педагози (9-10); Прибежиште (10-12); Мерила (12-14); Радовићев тренутак (14-15); Применљивост (15-16); Пародичност (16-19); Хумор (19-21); Игра (21-24); Доколице и којештарије (24-25); Вукова азбука (25-27).

Кратак преглед распадања / Е.[Емил] М. Сиоран ; превео с француског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 409 : 6 (1972) 573-589.

Mit csinál az ember? / Milovan Danojlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 29 : 112 (1972) 11. Олуја ; Потуцање ; Пљусак ; Септембар / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 24 : 406 (1972) 6.

Periferie / Milovan Danojlić // Bucuria copiilor. ISSN 0351-0409. 26 : 8-10 (1972) 14-15.

Песма ноћног чувара / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 69 : 21035 (27. април 1972) додатак: Политика за децу, 43 : 1539.

Песник и филозоф : Валери о Декарту / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 409 : 3 (1972) 285-288.

Подне ; Да ништа није моје ; Увече ; Преживљавање зиме / Милован Данојлић // Корац. ISSN 0454-3556. 7 : 9-10 (1972) 473-474.

Риме Љубивоја Ршумовића : Ма шта ми рече, „Радивој Ћирпанов“, Нови Сад, 1972. / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 409 : 5 (1972) 527-530.

Усамљени сјај : (уз нову књигу Миодрага Павловића) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 409 : 2 (1972) 202-208.

Четири песме / Мића Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 148 : 410 : 4 (1972) 326-329.

Садржај: Балада на старински начин (326); Зимска песма (327); За хербаријум (327-328); Предео (328-329).

Шума ; Шушањ / Милован Данојлић // Књижевност. ISSN 0023-2408. 27, 54 : 3 (1972) 212-216.

1973

Арагон песник / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 149 : 412 : 5 (1973) 481-515.

Балада о древним речима ; Хумка ; Тишина зиме ; Блесак ; Пред кишу ; Новембарска / Милован Данојлић // Савременик. ISSN 0036-519X. 19 : 37 : 6 (1973) 574-577.

Вештина ленствовања / Итало Калвино ; превео Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 20 : 5 (1973) 156.

Душан Радовић / Милован Данојлић // Савремена поезија / приредио Света Лукић. Београд : Нолит, 1973. (Српска књижевност у књижевној критици ; 9). Стр. 378-[397].

Ерићева Гружа / Милован Данојлић // Савремена поезија / приредио Света Лукић. Београд : Нолит, 1973. (Српска књижевност у књижевној критици ; 9). Стр. 629-[631].

Завичај песме / Милован Данојлић // Савремена поезија / приредио Света Лукић. Београд : Нолит, 1973. (Српска књижевност у књижевној критици ; 9). Стр. 660-[670].

Змај у нашем памћењу / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 149 : 411 : 1 (1973) 1-9.

Jedan novi oblik : opšti pregled nastanka dečije književnosti / Milovan Danajlić // Umjetnost i dijete. ISSN 0503-1575. 4 : 22 (1973) 23-33.

Корак из себе : Радомир Андрић, Бунари Радоша Модричанина, Просвета, Београд, 1973. / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 149 : 412 : 6 (1973) 686-689.

Маховина ; Јутарњи дактили ; Бршљану ; Светиљци ; Зимско двориште ; Кукурек / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 149 : 411 : 5 (1973) 461-465.

Pesma o Feđi Dobrovoljskom / Josif Brodski ; preveo Milovan Danajlić // Naši dani. ISSN 0027-8262. 20 : 401 (1973) 22.

Песме / Луј Арагон ; превео Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 149 : 412 : 2-3 (1973) 135-151.

Садржај: Фуга (135); Јуначка песма (135-137); Аполинеров гроб; Стари борац (137); Јорговани и руже (138); Ричард II четрдесете (139); Ниједна љубав срећна није (140); Поздрављам те,

Француско (141); Регрут из села (142-144); Госпођа из Шаторенара (144-145); Ослобођење; Петао (145); Угаре; Црне рибе (146); Ко камичак наред плаже--- (146-147); Молитва (147); Мириси са тавана (148-149); Попевка будућности (149-151).

Pobuna petlića : tri dečje poeme Aleksandra Vuča / Milovan Danajlić // Izraz. ISSN 0021-3381. 17 : 33 : 4-5 (1973) [297]-305.

Послови године / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 70 : 21412 (17. мај 1973) додатак: Политика за децу, 44 : 1593.

Пуж / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 70 : 21447 (21. јун 1973) додатак: Политика за децу, 44 : 1598.

Седам [и. е. шест] песама / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 149 : 411 : 5 (1973) 461-465.

Садржај: Маховина (461); Јутарњи дактили (461-462); Бршљану (462-463); Светиљци (463); Зимско двориште (463-464); Кукурек (464-465).

Слобода је предивна ствар / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 70 : 21304 (27. јануар 1973), Култура-уметност, 17 : 908.

Напомена: разговор са сарадником листа поводом примљене награде „Милош. Н. Ђурић“.

Socijalistička Republika Srbija : boje i oblici / [fotografije Stevan Bogdanović ... i dr. ; tekstovi Milovan Danajlić ... i dr.] ; [crteži Lazar Vujaklija]. – Beograd : Turistička štampa, 1973. – 179 str. : ilustr. ; 31 cm. – (Jugoslavija u slici).

Čistine / Milovan Danajlić // Forum. ISSN 0015-8445. 22 : 26 : 7-8 (1973) 166-170.

1974

Без говора на губилишту / Бејсил Бантинг ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 234.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Глас Пеја Грујовића : (белешка о Лалићевој „Ратној срећи“) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 413 : 3 (1974) 337-342.

Господари / Кинзли Ејмис ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 241.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Давичов песнички језик : (скица) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 413 : 5 (1974) 479-485.

Elegia ; Se potessi ; Si potrebbe ; Regolare in alto modo ; I consenti delle mie pene ; Il tempo e nudo ; Sole ; Non comprendendo / Milovan Danajlić // La Battana. ISSN 0522-473X. 11 : 32 (1974) 81-88.

Живот после смрти / Џорџ Макбет ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 251-252.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Zimsko dvorište / Milovan Danajlić. Sadrži i odgovore M. Danajlića na anketu Vladimira Milarica o detinjstvu // Polja. ISSN 0032-3578. 20 : 180 (1974) 13-14.

Надређени ств. насл.: Detinjstvo - poezija.

Једно тело / Елизабет Џенингз ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 248.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Кад је месингана јабука--- / Едвард Томас ; превео с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 232-233.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Како да читамо / Езра Паунд ; с енглеског превео Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 413 : 6 (1974) 659-684.

Садржај: Део први: увод (659-662); Реч-две о методу (662-664); Чему књиге? (664-667); Део други: или нешто као увод у метод (667-669); Језик (669-670); Проза (670-675); Део III: закључци, изузеци, програми учења (675-676); Француска (676-677); Енглеска (677-681); Цепљење (681-684).

Мука у ма ком врту / Елизабет Џенингз ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 247.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Novele o porazu / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 20 : 20 : 7 (jul 1974) 963-966.

Приказ књиге: Aleksandar Tišma, Mrtvi ugao, Novi Sad, 1973.

Поезија и доживљај : (Миодраг Станисављевић: Књига сенки, Слово љубве, 1973) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 413 : 2 (1974) 232-234.

Прва размишљања / Елизабет Џенингз ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 247.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Сећање на писце тридесетих година / Дејвид Дејви ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 242.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Смрт и орач / Сидни Кијз ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 240.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Stilski napor Velibora Gligorića / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 20 : 4 (april 1974) 482-488.

Приказ књиге: Velibor Gligorić, Portreti glume, Novi Sad, 1973.

Trubaduri - vrste i prilike delovanja / Ezra Pound ; s engleskog preveo Milovan Danajlić // Izraz. ISSN 0021-3381. 18 : 36 : 9 (1974) [363]-375.

Улазак у цркву / Филип Ларкин ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 243-244.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

У покрету / Том Ган ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 249-250.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Хијена која се смеје, по Хокусају / Д. Џ. Енрајт ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 238-239.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Цео дан је падала киша--- / Алан Луис ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 237.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Читајући роман / Питер Портер ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 245–246.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

Шта је шеф рекао Тому / Бејсил Бантинг ; препевао с енглеског Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 150 : 414 : 2-3 (1974) 235–236.

Ств. насл. над текстом: Из новије енглеске поезије.

1975

Бојко-Стобојко [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Веверица Крчкалица [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Видра Видосава [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Вукица и лептир [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Дамјан и Риђа [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Две песникиње : Иванка Удовички: Путањама могућности, Матица српска, 1974. : Радмила Лазић: То је то, Просвета, 1974. / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 416 : 3 (1975) 280–282.

Заборава меца [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Ивица и Марица : (према причи Браће Грим) [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Избор из Аполинерове поезије : Ред и пустолина, превео Никола Бертолино, БИГЗ, 1974. / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 415 : 6 (јун 1975) 701–705.

Јежић Боца [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Ка ширим оквирима поезије : Миодраг Павловић: Поезија и култура, Нолит, Београд, 1974. / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 415 : 3 (март 1975) 336–339.

Коза и вук : (према причи Шарла Пероа) [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Миодраг Павловић, Поезија и култура, Београд, 1974 / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 415 : 3 (1975) 336–339.

Мома и Тома [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Неопрезни зечић [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Нешташно јаре [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Никола и Жућа [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Пет песама / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 416 : 6 (1975) 1091–1093.

Садржај: Боли ме све што се мрзне (1091); Поједите нас, звезде (1092); У чекаоници (1092); Ветар (1092); Озвездана вода (1093).

Поезија Езре Паунда / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 415 : 6 (јун 1975) 639–674.

Садржај: II. Почети; Имажизам; Улога митологије; Версификација; Хју Селвин Моберли (645–654); III. Преводилац; пошта Сексту Проперцију (655–660); IV. Cantos (660–671); V. Уместо закључка (671–673); Библиографија: стр. 673–674.

Почетак буне против језика (Оскар Давичо: Ритруали умирања, Београд, Нолит, 1974) / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 415 : 6 (јун 1975) 693–697.

Прво пливање [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Prepoznavanja / Milovan Danajlić // Forum. ISSN 0015-8445. 14 : 30 : 9 (1975) 341–347.

Ружица и Снежана : (према причи Браће Грим) [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Светлана и лијан [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Сунчица и лане [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Сунчица и Меда [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Urođeničke pesme / Milovan Danajlić // Delo. ISSN 0011-7935. 21 : 5-6 (1975) 848–850.

Хиспаноамеричка поезија : Светлости Кордиљера, изабрала и приредила Љиљана Павловић-Самуровић, превели Радоје Татић, Радивој Константиновић и Бранислав Прелевић, Рад, Београд, 1974. / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 416 : 1-2 (1975) 180-181.

Храбро магаре [Сликовница] / превео и приредио Милован Данојлић. – Београд : Београдски издавачко-графички завод, 1975. – [16] стр. : илустр. у бојама ; 12 см. – (Сликовнице Мајушнице).

Четири збирке песама / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 151 : 415 : 5 (1975) 581-587.

Приказ збирки песама: Јован Зивлак, Вечерња школа (Просвета, 1974); Новица Тадић, Присуства (Просвета, 1974); Ибрахим Хаџић, Оформити јединствену животињу (Просвета, 1974); Предраг Чудић, Општа болница (Дом омладине Београда, 1974).

1976

Блескови / Шарл Бодлер ; са француског превео Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 152 : 417 : 1 (1976) 42-62.

Висораван / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22528 (24. јун 1976) додатак: Политика за децу, 47 : 1703.

Инсекти / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22549 (15. јул 1976) додатак: Политика за децу, 47 : 1711.

Kabak / Milovan Danajlić // Birlık. ISSN 0352-4035. 32 : 1789 (1976) 14.

Књига на стази / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 152 : 418 : 6 (1976) 677.

Ледници / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 152 : 418 : 6 (1976) 678.

Моје огољено срце / Шарл Бодлер ; са француског превео Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 152 : 417 : 1 (1976) 62-88.

Мотет / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 152 : 418 : 6 (1976) 678.

Песма о здравом животу / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22625 (30. септембар 1976) додатак: Политика за децу, 47 : 1722.

Пламичак кроз прозор / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22660 (4. новембар 1976) додатак: Политика за децу, 47 : 1727.

Поговор / Милован Данојлић // Робинсон Крусо / Данијел Дефо. Београд : Нолит, 1976. Стр. 219-222.

Поговор / Милован Данојлић // Чича-Томина колиба / Харијета Бичер Стоу. Београд : Нолит, 1976. Стр. 141-[143].

После кише / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22549 (12. август 1976) додатак: Политика за децу, 47 : 1715.

Предвечерје / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22514 (10. јун 1976) додатак: Политика за децу, 47 : 1706.

Приближавање олује / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 73 : 22611 (16. септембар 1976) додатак: Политика за децу, 47 : 1720.

Proclamarea republica copilor / Milovan Danojlić // Bucuria copiilor. ISSN 0351-0409. 28 : 13 (1976) 13.

Тенцере со грав / Милован Данојлић // Развигор. ISSN 0350-4530. 1 (1976) 19.

1977

Боља и Олин = (Baile and Aillinn) / В. Б. Јејтс ; са енглеског препевао Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 153 : 419 : 1 (1977) 33-38.

Исповест лошег читаоца / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 74 : 22992 (8. октобар 1977) 17.

Јејтсови корени / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 153 : 419 : 6 (1977) 778-808.

Коњи / Милован Данојлић // Развигор. ISSN 0350-4530. 16 : 3 (1977) 24-25.

Мамина дужност / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 74 : 22775 (3. март 1977) додатак: Политика за децу, 47 : 1743.

Непродати хлеб / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 74 : 22913 (21. јул 1977) додатак: Политика за децу, 47 : 1761.

Ограда на крају града / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 24 : 10 (1977) 234.

Песме за најмлађу децу / Милован Данојлић // Мој часовник није као други / Гвидо Тартаља. Београд : Београдски графичко-издавачки завод, 1977. (Библиотека Газела ; књ. 31). Стр. [132-133].

Poslednja milost pejzaža ; Trenutak postojanja ; Urođenički psalmi ; Prvo zimsko veče ; Balada uz večernje svanućе / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 23 : 7 (1977) 158-161.

Четири елемента / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 74 : 22892 (30. јун 1977) додатак: Политика за децу, 47 : 1758.

1978

Андрић као узор / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23196 (6. мај 1978) додатак: Култура – уметност, стр. 15.

Buđenje / Fernan Uelet ; preveo Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 24 : 237 (nov. 1978) 17.

Зајед. ств. насл.: 50 megatona.

Године живота / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23210 (20. мај 1978) 15.

Žuvov grob / Fernan Uelet // Polja. ISSN 0032-3578. 24 : 237 (nov. 1978) 17.

Зајед. ств. насл.: 50 megatona.

Записи о Дучићу / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 154 : 422 : 6 (дец. 1978) 893-919.

Zemaljski prostor / Boris Pasternak ; [izbor Izet Sarajlić ; predgovor Evgenij Vinokurov ; preveli s ruskog Nikola Bertolino, Milovan Danojlić ... [et. al.]. – Sarajevo : „Veselin Masleša“, 1978. – 117 str. ; 18 cm. – (Biblioteka Svjetski pjesnici).

Izjalovljeni pokret / Fernan Uelet ; preveo Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 24 : 237 (nov. 1978) 17.

Зајед. ств. насл.: 50 megatona.

Један читалац Лотреамона / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23177 (15. април 1978) 15.

Jecaj svetlosti / Fernan Uelet ; preveo Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 24 : 237 (nov. 1978) 17.

Зајед. ств. насл.: 50 megatona.

Нешто / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23203 (13. мај 1978) 15.

Operacija / Fernan Uelet ; preveo Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 24 : 237 (nov. 1978) 17.

Зајед. ств. насл.: 50 megatona.

50 megatona / Fernan Uelet ; preveo Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 24 : 237 (nov. 1978) 17.

Зајед. ств. насл.: 50 megatona.

Печурке / / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23184 (22. април 1978) 19.

Planina / Fernan Uelet ; preveo Milovan Danojlić // Polja. ISSN 0032-3578. 24 : 237 (nov. 1978) 17.

Зајед. ств. насл.: 50 megatona.

Повратак речи / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23170 (8. април 1978) 15.

Поподне с једном речју / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23191 (29. април 1978) 15.

Седам песама / Жан-Марк Бордије ; превео М.[Милован] Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 154 : 422 : 4 (1978) 588–591.

Садржај: Сва су врата затворена ; Је ли то залет ноћи ; Недеља, дан труда ; Прећи преко травњака ; Кућа без прозора ; Повратак другом темељу ; Он ће ући.

Urođeničke pesme / Milovan Danojlić // Delo. ISSN 0011-7935. 24 : 24 : 11 (1978) 27–28. Preuzeto iz: Delo, 1955.

Хајде да растемо / Љубивоје Ршумовић ; избор и поговор Милован Данојлић. Београд : Нолит : Просвета : Завод за уџбенике и наставна средства, 1978. (Лектира за III разред основне школе ; 9).

Поговор: стр. 129–133.

Храст крај потока / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23084 (12. јануар 1978) додатак: Политика за децу, 49 : 1784.

Чекање крај пута / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 75 : 23217 (13. мај 1978) 15.

1979

Балада за побегнатиот мачор / Милован Данојлић // Развигор. ISSN 0350-4530. 18 : 4 (1979) 6–7.

Дискусија (на тему Преводна књижевност за децу и омладину) / Милован Данојлић ... [и др.] // Преводна књижевност : зборник радова Трећих београдских преводилачких сусрета, 5–9. децембар 1977. Стр. 73–83.

Dogodek na cesti / Milovan Danajlić // Ciciban. ISSN 0350-8870. 32 : 1 (1979) 31.

Друштвена улога дечје књижевности / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 155 : 424 : 5 (1979) 1282–1286.

Завичај као извориште : интервју с Милованом Данојлићем // Домети. ISSN 0351-0425. 6 : 16 (пролеће 1979) 77.

Kako sam prevodio Jejtса / Milovan Danajlić // Rukovet. ISSN 0035-9793. 49 : 3-4 (1979) 225–226.

O besedah, ki poganjajo strah v kosti / Milovan Danajlić // Problemi (Literatura). ISSN 0555-2419. 17 : 5 (1979) 95–96.

Офелија / Милован Данојлић // Градина. ISSN 0436-2616. 14 : 10 (1979) 166.

Поговор / Милован Данојлић // Хајде да растемо [Брајево писмо] / Љубивоје Ршумовић. Београд : „Филип Вишњић“, 1979. Стр. 86–91.

Поштована децо / Душан Радовић ; избор и поговор Милован Данојлић. – Београд : Нолит, [б. г.]. – 131 стр. : илустр. ; 18 см. – (Лектира за IV разред основне школе ; 8).
Поговор: стр. 123–127.

Руковет стихова / Милован Данојлић // Домети. ISSN 0351-0425. 6 : 16 (пролеће 1979) 78–80.

Садржај: Праскозорје ; Сунце у роси ; Ветровито јутро ; Извор ; Суша ; Приближавање олује ; Инсекти ; Храст крај потока ; Пуж ; Мачка ; Предвечерје ; Оклопници.

Сивац и ја : (андалузијска елегија) / Хуан Рамон Хименес ; [са шпанског превели Сања Грахек и Милован Данојлић] // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 155 : 424 : 1–2 (1979) 191–235.

Сто песама / Јован Дучић ; избор и предговор Милован Данојлић. — Београд : Слово љубве, 1979. — 181 стр. ; 18 см. — (Ex libris. Коло 1 ; 12)
Стр. 5–36: Записи о Дучићу / Милован Данојлић.

Тачка отпора / Milovan Danajlić // Dometi (Rijeka). ISSN 0419-6252. 12 : 3 (1979) 52.

Хладна грана / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 155 : 424 : 4 (1979) 737–741.

1980

Kaj so med drugim počeli stari slovani / Milovan Danajlić // Kurirček. ISSN 0350-9265. 20 : 8 (1980) 376–377.

Моћ наде / Пол Елијар ; превео Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 32 : 598 (1980) 11.

О живљеној и опеваној наивности // Милован Данојлић // Класје. ISSN 0351-4080. 2 : 2 (1980) 122–123.

Опомена Антуна Бранка Шимића : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 10 : 159 (1981) 13.

Песник језика и завичаја : са добитницима октобарских награда : [интервју] / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 77 : 24080 (18. октобар 1980) 14.

По свом најдубљем одређењу, књижевност је жива битка за смисао и лепоту : [интервју] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 32 : 602 (1980) 37-38.

Пригрлимо крст / света Тереза ; превео Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 32 : 598 (26. јануар 1980) 11.

Сивац и ја : андалузијске елегije / Хуан Рамон Хименес ; са шпанског превели Сања Грахек и Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 156 : 426 : 6 (1980) 884-913.

Слобода је пре свега слобода за оне који мисле друкчије : [интервју] / Милован Данојлић // НИН. ISSN 0027-6685. 30 : 1556 (1980) 33.

Тајна кокошке Лепосаве / Милован Данојлић // Расковник. ISSN 0486-0187. 7 : 25 (1980) 43-48.

Херцог и Андрић / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 32 : 609 (26. јул 1980) 9.

Шта може писац / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 9 : 147 (1980) 7.

Штркови / Милован Данојлић // Другарче. ISSN 0012-6632. 30 : 15 (1980) 5.

1981

Egy elesett határörnek / Milovan Danajlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 37 : 328 (1981) 28.

Касни Растко / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 10 : 179 (1981) 11.

Књига на путу / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 33 : 635 (1981) 9.

Књига у свачијим рукама / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 10 : 176 (1981) 1.

Небојшовиот вир / Милован Данојлић // Развигор. ISSN 0350-4530. 20 : 1 (1981) 20-21.

Одбрана алузије / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 11 : 179 (1982) 17.

Напомена: О слободи песничког стварања.

Opomena Antuna Branka Šimića / Milovan Danajlić // Preobraženja : slobodni stihovi - pesme o telu / Antun Branko Šimić ; izbor i predgovor Milovan Danajlić. Beograd : Slovo ljubve, 1981. (Ex libris. kolo 2 ; 21). Str. 5-14.

Песник као преводилац / Милован Данојлић // Градина. ISSN 0436-2616. 16 : 8-9 (1981) 22-32.

Pesnik kao prevodilac / Milovan Danajlić // Teorija i poetika prevođenja / priredio Ljubiša Rajić. Beograd : Prosveta, 1981. (Biblioteka XX vek ; 51). Str. 243-260.

Писац и језик / Милован Данојлић // Градина. ISSN 0436-2616. 16 : 3 (1981) 5-13.

Stevo földrajza / Milovan Danajlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 37 : 241 (1981) 23.

Ükapán kutyája / Milovan Danojlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 37 : 294 (1981) 20.
Напомена: из књиге Сенке око куће.

1982

A book in everyone's hands / Milovan Danojlić // Književna reč : međunarodno izd. 2-3 (1980) 14.

Глувна недеља / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 11 : 186-187 (1982) 17.

За мене је писање од почетка било облик живљења, начин испуњавања живота : [интервју] / Милован Данојлић // Багдала. ISSN 0005-3880. 24 : 285 (1982) 1-4.

Јесења свита / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 79 : 24804 (24. октобар 1982) 12.

Kako prihaja mrak / Milovan Danojlić // Kurirček. ISSN 0350-9265. 22 : 10 (1982) 12.

Кап после плуска / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 79 : 24516 (7. јануар 1982) додатак: Политика за децу, 53 : 1985.

Ко отпуштени рудар / Милован Данојлић // Песничке новине. ISSN 0351-4099. 6 : 2-3 (1982) 16.

A koránkelésről / Milovan Danojlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 39 : 354 (1982) 19.

Мишја рупа / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 34 : 642 (1982) 6.

Оставштина Милоша Гаковића / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 11 : 185 (1982) 9-10.

Писац и његов јунак / Милован Данојлић // Градина. 17 : 2 (1983) 85-89.

Право на алузију / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 11 : 193-194 (1982) 16.

Напомена: Поводом суђења Гојку Ђогу.

A sortálásról / Milovan Danojlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 39 : 321 (1982) 19.

Уводна реч за једну необјављену антологију / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 11 : 183 (1982).

Чишћење алата : о писцу / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 34 : 639 (1982) 38.

1983

Арагон код нас / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 35 : 663 (1983) 24.

Вечити наилазак / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 34 : 664 (1983) 17.

Госпођа из Шаторенара / Луј Арагон ; превео Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 35 : 663 (1983) 24.

Два сапуна / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 30 : 5 (1983) 151.

Доцниот Растко / Милован Данојлић // Разгледи. ISSN 0034-0227. 25 : 5 (1983) 592-600.

Dunja / Milovan Danojlić // Detinjstvo. ISSN 0350-5286. 9 : 3-4 (1983) 48.

Зајед. ств. насл.: Pesme o sreći.

Elgazolt kutyák / Milovan Danojlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 40 : 28 (1983) 24.

Књига за дете / Милован Данојлић // Културни живот. ISSN 0023-5261. 25 : 1-2 (1983) 2-8.

Моје виђење књижевности / Милован Данојлић // Књижевна критика. ISSN 0350-4123. 14 : 6 (1983) 23-28.

Napraporgo / Milovan Danojlić // Jó Pajtás. ISSN 0350-9141. 37 : 23 (1983) 12.

A parlagi pipiter mosolya / Milovan Danojlić // Jó Pajtás. ISSN 0350-9141. 37 : 5 (1983) 13.

Псалам / Милован Данојлић // Банатски весник. ISSN 1820-4325. 4 : 2 (1983) 5.

Путовање у Визант / В. Б. Јејтс ; превео Милован Данојлић // Градина. 18 : 3 (1983) 96-97.

Samomor / Milovan Danojlić // Naši razgledi. ISSN 0547-3276. 32 : 1 (1983) 29.

Сокол / Милован Данојлић // Другарче. ISSN 0012-6632. 33 : 14 (1983) 9.

Starinska pesma / Milovan Danojlić // Detinjstvo. ISSN 0350-5286. 9 : 3-4 (1983) 48.

Зајед. ств. насл.: Pesme o sreći.

Uvaha onaivnej basni / Milovan Danojlić // Nový život. ISSN 0351-3610. 35 : 3 (1983) 305-319.

Šta je pamflet? / Milovan Danojlić // Student. ISSN 0039-2693. (28. decembar 1983).

1984

Дневник по наруџбини / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 160 : 433 [тј. 434] : 5 (1984) 593-595.

Једном тиранину / Јосиф Бродски ; превео Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 13 : 243 (1984) 6.

Јудин пољубац / Милован Данојлић // Летопис Матице српске. ISSN 0025-5939. 160 : 433 [тј. 434] : 3 (1984) 247-249.

Kako spavaju tramvaji / Milovan Danojlić // Ulaznica. ISSN 0503-1362. 18 : 92-93 (1984) 73-74.

Krsta Pepo posle bolesti / Milovan Danojlić // Ulaznica. ISSN 0503-1362. 18 : 92-93 (1984) 75.

Најбоља управа / Лао Це ; превео Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 13 : 246 (1984) 2.

Пушка која никог није убила / Милован Данојлић // Змај. ISSN 0351-3637. 31 : 10 (1985) 240.

Razboleo se Krsto Pepo / Milovan Danojlić // Ulaznica. ISSN 0503-1362. 18 : 92-93 (1984) 74-75.

Hol a világ kezedete es vege / Milovan Danojlić // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 41 : 267 (1984) 23.

Šta čovek da radi / Milovan Danojlić // Ulaznica. ISSN 0503-1362. 18 : 92-93 (1984) 73.

1985

Držalice / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 1, Priče i pričanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 264–266.

Зеџ / Теџ Хџуџ ; преџео Милоџан Даноџлић // Књижеџна реч. ISSN 0350-4115. 14 : 249 (1985) 12.

Zimovnik / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 2, Pesme i pevanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 137.

Зимске ферије ; Задушнице ; Мемџнто / Милоџан Даноџлић // Књижеџна реч. ISSN 0350-4115. 14 : 252 (1985) 16.

Kiša koja nije došla / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 2, Pesme i pevanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 139.

Kraj kovčega / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 1, Priče i pričanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 271–273.

Molba / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 2, Pesme i pevanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 138.

Najbolji način / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 2, Pesme i pevanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 136.

Najbolji Ćopić / Milovan Danajlić // Delije na Bihaću / Branko Ćopić. – Sarajevo : Svjetlost : „Veselin Masleša“, 1985. (Sabrana djela Branka Ćopića ; knj. 15). Str. 395–411.

Оџлазак Душана Раџовића / Милоџан Даноџлић // Књижеџна реч. ISSN 0350-4115. 14 : 259 (1985) 8.

Песме / Јосиф Бродски ; преџео Милоџан Даноџлић // Књижеџна реч. ISSN 0350-4115. 14 : 265 (1985) 12.

Планински зеџ / Питер Дидсџури ; преџео Милоџан Даноџлић // Књижеџна реч. ISSN 0350-4115. 14 : 255 (1985) 15.

Приказната за јања / Милоџан Даноџлић // Разџигор. ISSN 0350-4530. 24 : 8 (1985) 26.

Ротквиџе / Милоџан Даноџлић // Змаџ. ISSN 0351-3637. 32 : 2 (1985) 53.

Seljak i pesnik / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 1, Priče i pričanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 261–263.

Seljački monolog / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 1, Priče i pričanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 267–270.

Ćovek i pas / Milovan Danajlić // Antologija leve strane. Knj. 2, Pesme i pevanja / [priredio] Vasa Popović. Beograd : Partizanska knjiga, 1985. Str. 135.

1986

Анџрићџев саџет / Милоџан Даноџлић // Књижеџна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 277 (1986) 2.

Афера К ; О преџводу, преџводиоџу и издаџачу Сеџба / Милоџан Даноџлић // Књижеџна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 291 (1986) 4.

Напомена: Дневник читаџоџа ; текст читан на: Radio-France Internationale, Emisija za Jugoslaviju.

Бегунџи / Милоџан Даноџлић // Књижеџне новине. ISSN 0023-2416. 37 : 715 (1986) 9.

Дневник читаоца / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 287 (1986) 4.

Напомена: О поезији Јована Дучића и о књизи Фахрије Капетановића Јовановића Вјера и страх.

Kad bih mogao / Milovan Danajlić // Republika. ISSN 0350-1337. 42 : 3-4 (1986) 254.

Лектира за ужину / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 283 (1986) 13.

Надописи / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 286 (1986) 18.

Old letters in a box ; Thunder come late ; In equilibrium / Milovan Danajlić // Relations. ISSN 0557-9201. 1 (1986) 59-65.

Otroštvo Krste Pepa / Milovan Danajlić // Kurirček. ISSN 0350-9265. 26 : 4-5 (1986) 20-21.

Писац и друштво / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 282-283 (1986) 7-9.

Приказна за белата кокошка / Милован Данојлић // Развигор. ISSN 0350-4530. 25 : 15 (1986) 14-15.

Случај Мартиновић ; Трг слободе / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 292 (1986) 5.

Напомена: Дневник читаоца ; текст читан на: Radio-France Internationale, Emisija za Jugoslaviju.

Шта да се ради ; Они / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 15 : 288 (1986) 8.

Напомена: Дневник читаоца ; текст читан на: Radio-France Internationale, Emisija za Jugoslaviju.

1987

Andrić - poète / Milovan Danajlić ; traduit du serbo-croate par Nada Petrović et Michèle Augros // Migrations. ISSN 0984-7642. 1 (1987) 34-37.

Балада о трави / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 300 (1987) 28.

Бејзил Бантинг, Шта је шеф рекао Тому / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 311 (1987) 15.

Вероисповест Мирјане Божин / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 310 (1987) 5.

Вук и Французи / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 309 (1987) 3.

Напомена: Дневник читаоца.

Динко Давидов, Огрешења, Шабац, 1986 : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 294 (1987) 26.

Иван Кушан, Прерушени просјак, Загреб, 1986 : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 303-304 (1987) 24.

Изразак Срба / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 305 (1987) 4.

Напомена: Дневник читаоца.

Један сан : о Бранку Миљковићу / Милован Данојлић // Песник. ISSN 0352-7360. 13 (1987) 2.

Јосиф Бродски, грађанин света / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 310 (1987) 5.

Мило Глигоријевић, Излазак Срба, Београд, 1987 : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 305 (1987) 3.

На истоку / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 295 (1987) 4.
Напомена: Дневник читаоца.

Огрешења / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 295 (1987) 4.
Напомена: Дневник читаоца.

Павао Павличич, Трг слободе, Загреб, 1986 : [приказ] / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 292 (1987) 7.

Прерушени просјак / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 303-304 (1987) 4.
Напомена: Дневник читаоца.

Професор није крив / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 311 (1987) 3.
Напомена: Дневник читаоца.

Радовић, пријатељ и уредник / Милован Данојлић // Пролеће : полетарац Душана Радовића. Београд : Рад, 1987. Стр. 5-6.

Расељено лице / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 307 (1987) 4.
Напомена: Дневник читаоца.

Расправа о слободи и савести / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 294 (1987) 4.
Напомена: Дневник читаоца. Прочитано на, Radio-France Internationale, Емисија за Југославију.

Свиња / Пол Клодел ; превео Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 296 (1987) 5.

Снег у Паризу / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 295 (1987) 2.

A szilvafa / Milovan Danojlic // Magyar Szó. ISSN 0350-4182. 44 : 110 (1987) 24.

Солидарност, самоћа / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 294 (1987) 4.
Напомена: Приказ књиге: Adam Zagajewski, Solidarité, Solitude [Solidarność i samotność], Fayard, 1986.

Ухођење писца / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 311 (1987) 3.
Напомена: Дневник читаоца.

Црногорци о себи ; Пријем Сеоба код француске критике / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 17 : 293 (1986) 4.
Напомена: Дневник читаоца ; текст читан на: Radio-France Internationale, Emisija za Jugoslaviju.

1988

Андрић песник / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 17 : 314 (1988) 6.

Болне ревизије / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 313 (1988) 7.
Напомена: Дневник читаоца.

Gulag, najzad / Milovan Danajlić // Književna kritika. ISSN 0350-4123. 19, 3-4 (1988) 56-57.

Есен на пазарот / Милован Данојлић // Другарче. ISSN 0012-6632. 39 : 2 (1988) 3.

Јосиф Бродскиј у Београду / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 40 : 763 (1988) 6.

Kako živi poljski miš / Milovan Danajlić ; [izbor] Rade Obrenović // Detinjstvo. ISSN 0350-5286. 14 : 4 (1988) 65.

Зајед. ств. насл.: О најмишастим и најмаћкастим песмама.

Похвала интелектуалцима / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 16 : 313 (1988) 7.

Напомена: Дневник читаоца.

Предјутарња ; Блескови ; Сонет са параде / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 40 : 749-750 (1988) 39.

Пуна празнина / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 17 : 320 (1988) 1.

Свети Јероним, покровитељ књижевника / Пол Клодел ; превод Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 40 : 766-767 (1988) 16.

1989

Anno domini ; Život u rasutoj svetlosti ; Decembar u firenci / Milovan Danajlić // Republika. ISSN 0350-1337. 45 : 7-8 (1989) 187-192.

Виола и Оливија / Вилијам Шекспир ; превео Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 788-789 (1989) 8.

Напомена: са белешком о песнику.

Емигранти су највећи родољуби : [интервју] / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 786 (1989) 6-7.

Etretat, A. D. 1987 / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 86 : 27252 (19. август 1989) 11.

Зимска еклога / Јосиф Бродскиј ; превео Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 781 (1989) 9.

Игра жмурке са животом : [интервју] / Милован Данојлић. Борба. ISSN 0350-7440. 68 : 275 (1989).

Карађоз / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 86 : 27210 (8. јул 1989) 13.

Касни Растко / Милован Данојлић // Књижевно дело Растка Петровића / уредник Ђорђије Вуковић. Београд : Институт за књижевност и уметност, 1989. (Посебна издања ; књ. 10). Стр. 81-86.

Киш и Французи / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 785 (1989) 7.

Отворено писмо Слободану Милошевићу / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 788-789 (1989) 7.

Пет песама / Милован Данојлић // Књижевна реч. ISSN 0350-4115. 18 : 345 (1989) 24.
Садржај: На обали ; Игра ; Клица ; Одломци наде ; Непостојећа земља.

Poezija / Milovan Danojlić // Likovne besede. ISSN 0352-7263. 10-11 (1989) 85.

Посланица великој лудости / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 779-780 (1989) 11.

Преглед збивања / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 779-780 (1989) 11.

Слобода је за све / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 42 : 783 (1989) 3.

Тражење излаза : гротескни дијалог / Милован Данојлић // Књижевност. ISSN 0023-2408. 44, 88 : 9 и 10 (1989) 1327-1334; 1549-1586.

1990

Бегунци / Милован Данојлић // Књижевност. ISSN 0023-2408. 45 : 89 : 5 (1990) 843.

Запис крај Берлинског зида / Милован Данојлић // Borba. ISSN 0350-7440. 69 : 4 (4.01.1990) 9.

Југовина / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 87 : 27500 (28. април 1990) [11].

Кружна балада / Милован Данојлић // Градина. ISSN 0436-2616. 27 : 1-2 (1990) [7].

Ljubavna pesma ; A zašto ne bi--- / Milovan Danojlić // Detinjstvo. ISSN 0350-5286. 16 : 1-2 (1990) 68-71.

Свануће / Милован Данојлић // Књижевне новине. ISSN 0023-2416. 43 : 800 (1990) 20.

Свети Адреј / Милован Данојлић // Демократија. ISSN 0353-6629. 16 (30. октобар 1990) 7.

Сусрети са Растком / Милован Данојлић // Политика. ISSN 0350-4395. 87 : 27596 (4. август 1990) 17.

(Библиографија дописног члана Милована Данојлића садржи прилоге у периодици, монографијама и зборницима закључно са 1990. годином, а наставак ће бити у једном од наредних Годишњака).

Приредила *Оливера Голубовић*

V НЕКРОЛОЗИ

СТЕВАН КАРАМАТА (1926–2015)

Дана 25. јула 2015. године, у свом породичном дому, у једној од најстаријих кућа у Земуну, у улици која носи име његове породице, умро је академик Стеван Карамата, редовни професор Рударско-геолошког факултета у Београду. Његовом смрћу, српска геологија је остала без једног од последњих великана друге половине двадесетог и почетка двадесет првог века.

Стеван Карамата је рођен 1926. године у Земуну, у чувеној грађанској породици из које је потекло више утицајних банкара, официра и професора. Његов стриц, академик Јован Карамата, био је велики српски математичар и професор Универзитета у Женеви. Зато се може слободно рећи да су, не само научним радом Стевана Карамате већ и самим његовим презименом, гео-науке у Србији одржавале онај стари сјај који се и данас види на првим фотографијама Београдског универзитета.

Стеван Карамата је студирао геологију у Загребу и у Београду, а докторирао је 1955. године на Рударско-геолошком факултету Универзитета у Београду, где је једну годину касније изабран за доцента. Читаву своју академску каријеру провео је на Рударско-геолошком факултету, где је био биран за ванредног (1960) и за редовног професора (1967), а на истом факултету је и пензионисан 1990. године. Током 35 година активног наставног и научноистраживачког рада, академик Стеван Карамата је био гостујући предавач на универзитетима у Цириху (Швајцарска), Леобену (Аустрија), Бенину (Нигерија), Фрајбургу и Гетингену (Немачка) и другим високошколским установама у свету.

Радио је као геолошки експерт Програма за развој Уједињених нација у експедицијама за истраживање бакра у Понтидима и антимона у масиву Мендерес у Турској, а био је и један од водећих истраживача на пројекту истраживања хидротермалних промена стена као проспекцијског критеријума у Балуџистану (Пакистан). Учествовао је на бројним међународним научним пројектима, а међу најзначајнијима су они из Међународног програма геолошке корелације (IGCP-UNESCO). Био је председник Југословенског комитета за овај Програм од 1981. до 2006. године. Академик Стеван Карамата је обавио научна усавршавања у бројним геолошким институцијама у свету, као што су: Геолошки завод Сједињених Америчких Држава, геолошки и минералогски институти у Леобену, Бечу, Дармштату, Келну, Минхену и Милтон Кејнсу, а један део својих истраживања обавио је у сарадњи са колегама из геолошких института у оквиру Мађарске, Руске и Бугарске академије наука.

За дописног члана Српске академије наука и уметности изабран је 1970. а за редовног 1985. године. У оквиру активности у САНУ био је председник Одбора за геодинамику (од 1982. године), Одбора за Косово и Метохију и Одбора за крас и спелеологију. Као члан, учествовао је у раду Одбора за геохемију, као и у активностима других одбора и тела САНУ. Био је и члан Југославенске (сада Хрватске) академије знаности и умјетности, Аустријске академије наука, Словенацке академије наука и уметности, Академије наука и умјетности Републике Српске, а од 1993. године и члан Руске академије природних наука. Почасни је члан Бугарског геолошког друштва и Друштва за физику и природне науке у Женеви, а 1995. године му је био уручен и почасни докторат *Babes Bolyai* Универзитета у Клужу (Румунија). Учествовао је у организацији многих међународних и домаћих конгреса, симпозијума и других научних скупова. Био је члан уређивачких одбора међународних научних часописа, као што су *Tschermaks Mineralogische und Petrographische Mitteilungen*, *Geologica Carpathica*, *Acta Geologica Hungarica*, *Geologica Balcanica* и Геолошки анали Балканског полуострва.

Стеван Карамата се највише бавио петрологијом, геохемијом и минералогиијом, као и везом ових геолошких дисциплина са регионалном геодинамиком и процесима образовања рудних лежишта. Током више од пола века није било места на нашем делу Балкана које није проучавао и о којем није писао. Објавио је преко три стотине публикација и један је од најцитиранијих научника из области геологије код нас. Још 1968. године, на примеру стена са Брезовице, описао је један посебан тип метаморфизма, који се данас налази у свим светским уџбеницима из петрологије метаморфних стена. Радови Стевана Карамате на проучавању петрологије и геохронологије магматских и метаморфних стена нашег подручја имају велики значај, јер се у њима налазе прве систематске одредбе старости радиометријским методама K/Ar и U/Pb. У радовима из осамдесетих година двадесетог века, Стеван Карамата је са својим сарадницима објавио прве податке о односима изотопа стронцијума и неодиимијума за наше кенозојске гранитоидне стене, што је довело до препознавања посебне групе младих гранитоида који су смештени дуж јужне маргине Панонског басена. Радови на проучавању геодинамике Балканског полуострва довели су до увођења концепта тзв. *тектоностратиграфских терана* у интерпретације геотектонске еволуције овог дела Европе, чији је геодинамички склоп тесно повезан с постанком, развојем и нестанком великог и сложеног мезозојског океана Тетиса. Резултати ових вишегодишњих проучавања интегрално су приказани у раду академика Стевана Карамате, у монографији која је објављена од стране Лондонског геолошког друштва 2006. године.

У отварању према свету и успостављању међународне сарадње академику Стевану Карамати није било премца. Његова међународна сарадња, у оно време аналогне комуникације, покривала је простор од Калгарија до Москве и од Северног мора до средње Африке. Његово име је омогућавало приступ институцијама, истраживачким групама и међународним пројектима, чак и у време највеће политичке и научне изолације наше земље, што је деведесетих година било пресудно за очување континуитета у геолошким научним истраживањима и, посебно, у стварању научног подмлатка.

Велики део своје истраживачке енергије и академске каријере академик Стеван Карамата је посветио развоју геологије и сродних научних дисциплина у српским земљама изван Србије. Он је у себи носио огроман патриотизам, толико велики и снажан да га многи нису ни разумели, а био је то најискренији и најчистији могући патриотизам, онај уз који не иде корист већ само жртва. С великим жаром је радио у Одбору за Косово САНУ, био је председник (1993–1996) и члан (од 2005) Научног савета за израду Просторног плана Републике Српске, као

и почасни председник Невладине организације за помоћ деци западног Косова „Дечија радост – Гњилане“. Одликован је Орденом Његоша II степена Републике Српске.

Академик Стеван Карамата није био само велики као геолог и професор универзитета, већ је био и једна несвакидашња личност, човек чија је близина за нас, његове ученике и сараднике, била вредност сама по себи. Говорио је четири светска језика и поседовао најшире могуће опште знање, што је било реткост и за његове савременике, па чак и за професоре старијих времена. Због те своје личне ширине, Стеван Карамата је изборио огромну репутацију српској геологији и петрологији, и у Србији и далеко изван њених граница. Овај углед исписан његовим именом јесте једно велико наслеђе због којег смо му сви захвални. Наслеђе, које већ од данас представља наш дуг онима који долазе.

Нека му је вечна слава и хвала!

Владица Цветковић, дописни члан САНУ

Милан Судар, дописни члан САНУ

ЗОРАН Ј. МАКСИМОВИЋ (1923–2016)

Овог пролећа, 16. априла, тек што је ушао у 94. годину, напустио нас је још један научни великан који је својим великим делом обележио другу половину XX и прве деценије XXI века – академик Зоран Максимовић.

Многе научне дисциплине у Србији имале су специфични развој – по правилу, на њиховом почетку појављивали су се научници који нису само покретали нове дисциплине него су их веома брзо развили за време свог радног и животног века. Једна од таквих дисциплина била је геохемија, а један од таквих научника – Зоран Ј. Максимовић. За више од пола века геохемија у Србији сазрела је у дисциплину којом се можемо поносити пред светом, јер је још одавно прешла границе наше земље, а њен оснивач постао је познат у међународним оквирима.

Рођен је у Београду, у Соколској улици број 6 на Чубури, 18. марта 1923. године, од оца Јована и мајке Данице (рођене Пањевић). Родитељи су му били пореклом из Ваљева. Отац је завршио права и био судија, а мајка – трговачку академију и радила као писар. Основну школу професор Максимовић учио је у Ужицу и Гучи, а гимназијско образовање стекао је у Чачку, где је матурирао 1941. године. Управо те године Други светски рат је захватио Србију и прекинуо његово даље школовање. Студије је започео тек са 23 године у Београду (1946), а дипломирао је минералогiju на Природно-математичком факултету у Београду 1950. године. На студијама професори су му били: академик Коста Петковић (геологија), академик Стојан Павловић (минералогija и петрографија), Миливоје Лозанић (хемија), Сретен Шљивић (физика). Још за време студија заинтересовао се за геохемију, тада непознату науку у Србији, проучавао је класична дела из геохемије на француском и руском језику и тако пронашао празно, неистражено поље за своју научну каријеру. Као студент, објавио је први рад 1948. године: „Упоредна геохемија урана и торијума са општом карактеристиком њихових лежишта у Земљиној кори“.

Као одличан студент и стипендиста Српске академије наука, постао је асистент-истраживач у Геолошком институту Српске академије наука. Ту је сарађивао са др Сергијем Лебедевим, изузетним хемичаром, што му је помогло да касније схвати хемијске процесе у природи и у геолошком времену.

Професор Максимовић је најпре радио у Геолошком институту Српске академије наука (1950–1957). За то време стекао је значајно теренско искуство проучавајући различите геолошке појаве, нарочито у западној Србији. Касније је

обављао теренска истраживања и у другим деловима Србије, у Црној Гори, Босни и Херцеговини, Словенији и Македонији, затим у Грчкој, Француској, Мађарској, на Јамајци и у Либији.

Извесно време (1954–1956) професор Максимовић је провео у Кембриџу (Велика Британија), као стипендиста Британског савета, где је радио на докторској дисертацији „Геохемија распадања ултрабазичних стена у Србији“. Ту тему, која ће му обележити читав живот, предложио му је академик Стојан Павловић. Године 1957. Максимовић је докторирао на Природно-математичком факултету у Београду. Треба истаћи да је то била прва докторска дисертација у области геохемије не само у Србији него и у Југославији. Комисију за одбрану докторске дисертације сачињавали су: Стојан Павловић, Коста Петковић, Павле Савић, Бранко Димитријевић Брандим и Вукић Мићовић. Исте године започела је универзитетска каријера Зорана Максимовића као доцента за геохемију на Природно-математичком факултету у Београду, а онда, постепено пролазећи кроз сва звања, до редовног професора геохемије 1971. године на Рударско-геолошком факултету у Београду. Пензионисан је 1988. године.

Био је шеф Катедре за петрологију и геохемију на Рударско-геолошком факултету. Дао је велики допринос образовању студената и последипломаца у области геохемије, а држао је и последипломске курсеве на Универзитету у Љубљани (Словенија). Учествовао је по позиву као предавач на многим националним и међународним скуповима, као и на универзитетима у САД, Великој Британији, Русији, Пољској, Грчкој, Мађарској и Румунији.

Најважнија научна активност професора Максимовића може се поделити у три групе: а) геохемија и минералогичка ултрамафитских стена, њихови продукти хидротермалне алтерације и површинског распадања, укључујући латеритска лежишта никла; б) геохемија и минералогичка карстних боксита и карстних лежишта никла, укључујући карстне процесе; в) геохемија животне средине, укључујући неке геомедицинске аспекте.

Још на почетку научне каријере професор Максимовић посветио је велику пажњу ултрамафитским стенама које су веома широко заступљене у Србији. Осим геолошких односа, распрострањености и хемизма тих стена, он је проучавао њихово површинско распадање и хидротермалну алтерацију изазвану терцијарним магматизмом. То је посебно изражено у његовој докторској дисертацији која чак и данас представља богати извор података и пример како треба проучавати распадање и других стена.

Професор Максимовић је открио на Балканском полуострву реликте две коре распадања на ултрамафитским стенама различите старости: доњокредну, која је била углавном разорена алб-ценоманском трансгресијом проузрокујући стварање прерађених Ni-Fe руда, и терцијарну кору, сачувану на неким местима до дебљине 40–60 метара. Пре око 60 година, у терцијарној кори распадања тих стена открио је прва латеритска лежишта никла на Балканском полуострву, на Косову и Метохији, близу Приштине. У профилима распадања нашао је никлоносне минерале из серије керолит-пимелит и испитао њихов просторни распоред и генезу. Он је обратио пажњу на време стварања никлових латерита, њихов минералогички и хемијски састав, укључујући понашање микроелемената у процесима површинског распадања. На основу тих истраживања описао је различите типове фосилног распадања ултрамафитских стена у југоисточној Европи. Истраживања минералогичке и геохемије никлових латерита у претходној Југославији и Грчкој допринела су да професор Максимовић стекне велики међународни углед.

Као резултат распадања ултрамафитских стена на Балканском полуострву нека велика магнезитска лежишта су формирана испод коре распадања. Професор Максимовић је користио микроелементе-индикаторе, углавном живу, да би одвојио магнезите хидротермалног порекла од оних створених распадањем.

Вероватно најважније поље проучавања професора Максимовића био је проблем карстних боксита и карстних лежишта никла. Он је разматрао генезу тих карстних лежишта са геохемијског аспекта, уводећи по први пут проучавање миграцију *per descensum* микроелемената у тим процесима. Нашао је да је за време бокситизације *in situ* глиновитих материјала, сакупљених у веома дренажној карстној средини, већина микроелемената мобилна, укључујући никал и елементе ретких земаља, и концентрисана на геохемијској баријери подинских карбонатних стена. Та проучавања омогућила су брзо откриће различитих аутигених никлоносних минерала и минерала ретких земаља у многим лежиштима карстних боксита у Грчкој и у претходној Југославији. Посебно треба истаћи, међутим, да је прво проучавање академика Максимовића карстног никловог лежишта било 1950. у селу Ба, у Србији, за време израде дипломског рада, и 1951. године у селу Таково. После интензивног систематског минералшког и геохемијског истраживања он је открио 1957, на оба локалитета, нови никлов минерал сличан глини који је назвао таковит. То је био први минерал из Србије који је признат у свету!

У бокситском лежишту у Грчкој открио је нови минерал из групе серпентина – алуминијски члан са никлом, назван бриндлеит у част америчког минералога др Џорџа Бриндлија (George W. Brindley). У сарадњи са др Ђ. Пантоом (Gy. Pantó), из Мађарске академије наука, која је трајала неколико деценија, академик Максимовић је открио пет нових минерала ретких земаља и два нова варијетета ретких земаља: монацит-(Nd) у Грчкој, удружен са новим варијететом – бастнезит-(La); синхизит-(Nd) у бокситима Метохије, у јужној Србији; нови варијетет Nd-гојазит у бокситима Власнице, у Босни; хидроксилбастнезит-(Nd), први нови минерал из Црне Горе, у великим лежиштима Никшићке Жупе. У бокситима Локриса, у Грчкој, Ђ. Панто и академик Максимовић затим су открили два нова минерала ретких земаља: хидроксилкарбонат-(Nd) и хидроксилкарбонат-(La).

Велики број публикација у овом научном подручју, значајни нови резултати и оригинално објашњење генезе карстних боксита донело му је значајно међународно поштовање и признавање за водећег ауторитета у тој области у свету.

Последњих деценија професор Максимовић проширио је своја истраживања у новом, данас веома популарном подручју – геохемији животне средине. Вишегодишња проучавања геохемијских процеса, нарочито површинског распадања стена, довела су до примене тог знања и искуства на решавање неких геомедицинских проблема у Србији (на пример, балканске нефропатије). Он је био први који је утврдио озбиљан недостатак селена у нашој земљи, у речним седиментима, стенама, земљиштима, житарицама и у људској популацији. Преко пројекта Српске академије наука и уметности окупио је тим истраживача на том подручју, који је успешно обрадио тај проблем повезујући геохемију животне средине, биологију и медицину. Као резултат тога, професор Максимовић је организовао три симпозијума о селену, од тога два међународног карактера са познатим светским научницима. Прилози су штампани у "Biological Trace Element Research" (1992), у посебној публикацији Српске академије наука и уметности "Conference on Selenium" (1995) и у часопису "Journal of Environmental Pathology, Toxicology and Oncology" (1998). Захваљујући пионирском раду професора Максимовића, за десетак година учињено је веома много на том пољу у Србији, што потврђује цитираност радова из наше земље.

Децембра 1998. године професор Максимовић је организовао и први симпозијум о магнезијуму, у Српској академији наука и уметности. Са сарадницима испитивао је садржај магнезијума и калцијума у пијаћој води у 65 општина у Србији и повезаност са кардиоваскуларним обољењима.

За своје доприносе геолошкој науци професор Максимовић је изабран 1974. године за дописног члана Српске академије наука и уметности, а 1985. године за редовног члана. Био је и инострани члан Мађарске академије наука (2001) и почасни члан Минералогског друштва Румуније (1997). Био је члан Минералогског друштва Велике Британије (од 1955), Интернационалне асоцијације за проучавање глина (AIPEA), Друштва за геохемију животне средине и здравље (Велика Британија) и Српског геолошког друштва.

Године 1958. створио је геохемијску лабораторију на Групи за минералогiju и петрологију Природно-математичког факултета у Београду. Иницијатор је оснивања Радне групе за геохемију Српске академије наука и уметности (1975) и дуго година њен председник. До краја живота био је председник Одбора за геохемију САНУ. У САНУ био је секретар Одељења за математику, физику и гео-науке у три мандата (1999–2011), члан многих одбора: Човек и животна средина, за Копаоник, за астронаутику; за изучавање уринарног система; за кристалографију и њену примену; за природне ресурсе; за изучавање дејства климатских фактора; за геохемију; за геодинамику Земљине коре и горњег омотача; за селен и магнезијум.

За истраживачка достигнућа, поводом стогодишњице геолошке школе и науке у Србији, добио је Орден рада са златним венцем (1980) и Платету за развој науке од Рударско-геолошког факултета. Поводом стогодишњице Српског геолошког друштва (1991) професор Максимовић добио је плакету тог друштва за научна достигнућа. Институт геохемије и аналитичке хемије „В. И. Вернадски“ Руске академије наука доделио је 2015. године академику Зорану Максимовићу захвалницу за фундаментални допринос развоју геолошких наука и руско-српску сарадњу и златну медаљу В. В. Коваљског за достигнућа у геохемијској екологији.

Године 1998, поводом 75. рођендана Зорана Максимовића, Рајка Радоичић, наш истакнути геолог, посветила му је новооткривену фосилну врсту *Zittelinae maksimovici*.

Објављених око 350 радова (велики број у реномираним међународним часописима) донело је Зорану Максимовићу велики углед у светским научним круговима. Оснивање и развој геохемије у Србији, откриће пет нових минерала и неколико нових варијетета минерала, велика цитираност у свету и признавање Максимовићевог ауторитета у појединим областима геохемије и минералогije – то су најзначајније тековине његовог импресивног научног дела које ће надживети све нас.

Оно што су му ратне године одузеле, па је касно започео студије, судбина му је надокнадила и подарила му дуг и плононосан живот. Једино није достигао оно што је његов амерички колега и пријатељ Валтер Келер (Walter Keller) остварио – живот преко 100 година.

Зоран Максимовић је био великан геолошке науке у Србији. Својим научним делом и открићима ширио је леп глас о нашој геохемији и минералогiji и подизао углед српске науке у свету.

Као мото у једној америчкој монографији из области геохемије написано је: „Стари геохемичари никада не умиру, они само постижу равнотежу“.

Академик Видојко Јовић

ТИХОМИР НОВАКОВ (1929–2015)

Иностранни члан САНУ Тихомир (Тића) Новаков, српски и амерички физичар, преминуо је природном смрћу у својој 85. години у Кенсингтону у Калифорнији у Сједињеним Америчким Државама, 2. јануара 2015. године.

Др Новаков је био водећи научник у Lawrence Berkeley National Laboratory. Рођен је у Сомбору, 16. марта 1929. године, од оца ветеринара и мајке домаћице. У средњој школи, жељан стицања знања, правио је самоиницијативно рендгенске цеви и радио апарате. Дипломирао је и докторирао из нуклеарне физике на Београдском универзитету, где је после тога предавао и радио у Институту за нуклеарне науке „Борис Кидрич“ у Винчи.

Др Новаков је отишао у САД 1963. године и радио је у Шеловој развојној компанији пре него што се запослио у Националној лабораторији „Лоренс Беркли“ (Berkeley Lab) 1972. године. Исте године основао је истраживачку групу за атмосферски аеросол из које је потекла данас доминантна истраживачка област угљеничног аеросола. Његова истраживачка група је стекла велики међународни углед и постигла је значајне резултате у проучавању хетерогених атмосферских реакција и угљеничних аеросола као језгара за кондензацију облака. Последице апсорпције сунчеве светлости у честицама угљеника одмах су иза угљен-диоксида по утицају на климатске промене. Др Новаков са сарадницима је применио спектроскопске методе, увео нове аналитичке поступке за мерење угљеничног аеросола и конструисао сада свуда у свету коришћен уређај (Aethalometer) за мерење концентрације аеросола у атмосфери.

Др Новаков био је домаћин прве међународне конференције о угљеничним честицама у атмосфери у Лабораторији Беркли, 1978. године. Серија конференција посвећених овој проблематици одржава се до данас, наизменично у Берклију и Бечу.

Од 1952. до 2013. године, др Новаков је објавио више од 150 радова у водећим међународним научним часописима. Његови радови су цитирани преко 6000 пута.

Истраживачки рад др Новаков је наставио и после пензионисања 2001. године. Најновија истраживања била су концентрисана на историјске аспекте антропогених аеросола. Активно је радио и водио младе научнике све до последњег месеца свог живота.

Тихомир Новаков био је врсни интелектуалац широких интересовања, полиглота који је поред српског и енглеског говорио мађарски, руски и немачки језик. Био је велики љубитељ опере и више од 40 година покровитељ Опере у Сан Франциску и Метрополитен опере. Његова супруга Марица (Мима) Новаков преминула је у фебруару 2014. године, у 60. години живота. Њихова ћерка Ана је професор историје уметности на Сент Мери колеџу у Калифорнији, а унука Кристина похађа докторске студије на Универзитету Калифорније у Лос Анђелесу.

После смрти академика Стевана Коичког, Одбор за физику САНУ је изгубио контакт са др Новаковим. У недостатку специфичних информација о његовом раду, у овом некрологу су у великој мери коришћени подаци које је објавио Томас Кирштетер (Thomas Kirchstetter) на интернет странама Лабораторије Беркли.

На крају, треба истаћи да је др Новаков један од првих, у данас већ многобројној дијаспори физичара, који својим успешним радом прослављају нашу земљу, нашу науку и, најзад, нашу Академију, чији су чланови многи од њих.

Зоран Радовић, дописни члан САНУ

МИЛОРАД БОЈИЋ (1951–2016)

Професор Милорад Бојић преминуо је 22. јануара 2016. године у Крагујевцу, после дуге и тешке болести, непуна три месеца по избору за дописног члана САНУ. Отишао је у тренутку када је могао још много да пружи у области технике којом се бавио, а да се са својим новим колегама у Одељењу техничких наука није честито ни упознао!

Милорад Бојић је рођен 4. јануара 1951. године у Земуну. Дипломирао је 1974. године на Машинском факултету у Београду, а магистрирао у Америци 1977. на Универзитету у Сиракузи, на њиховом Департману за механичко и ваздухопловно инжењерство. Докторирао је 1984. на Машинском факултету у Крагујевцу, на коме је провео и свој укупни радни век. Од 1985. године био је доцент, од 1990. ванредни професор, а од 1995. редовни професор, предајући студентима групу предмета из области термодинамике и њој сродних стручних дисциплина. Његова каријера универзитетског професора и научника биле је прожета непрекидном тежњом за стицањем нових знања, и успостављањем и одржавањем контаката са колегама са познатих универзитета у свету. Тако је више пута гостовао у Француској (Лион и Реунион), Швајцарској (Лозана), Јапану (Нагоја), Сингапуру и Хонгконгу. Био је веома активан као члан уређивачких одбора неколико веома значајних међународних часописа из области енергетике у издању реномиране издавачке куће *Elsevier*, као што су, на пример, *Energy International*, *Energy Conversion and Management*, *Energy and Buildings*, *Renewable Energy* и др. На почетку каријере као истраживач, а касније као руководилац, Милорад Бојић је учествовао у раду на многим пројектима које је финансирало наше ресорно министарство, Европска унија, Министарство за науку Хонгконга и др. Навешћемо наслове неких од њих, који довољно јасно илуструју области његовог деловања: Технологија зградарства у густој животној средини (Хонгконг), Одрживи развој села интеграцијом обновљиве енергетике у сиромашним европским регионима (Европска унија), Зградарство и соларни термички системи (Европска унија), Истраживање и развој кућа са нето-нултом потрошњом енергије (Србија).

У своме научном раду Милорад Бојић се бавио истраживањем оних термодинамичких циклуса који имају примену у термотехници и термоенергетици. У оквиру термотехнике радио је на проблемима грејања и климатизације зграда, обухватајући при томе не само карактеристичне проблеме чистог провођења топлоте кроз преградне зидове зграда, него и проблеме конвективног преноса

топлоте изазваног струјањем ваздуха у зградама и вртложним струјањем великих ваздушних маса ван зграда. У оквиру термоенергетике бавио се углавном соларном енергијом и другим алтернативним изворима енергије, тзв. ефектом „стаклене баште“, проблемима глобалног загревања планете, заштити животне средине и предвиђању потрошње енергије у будућности. Један од најчешћих циљева постављених у његовим радовима био је рационално управљање радом енергетских система. Да би тај циљ постигао, користио је модерне математичке методе оптимизације и вештачке интелигенције.

Резултате свога рада Милорад Бојић је публикувао у више од 400 научно-стручних радова, четири монографије и девет поглавља у књигама. Од њих, 80 публикација цитирано је близу 900 пута, а његов Хиршов фактор износи 17. За свој рад добио је многа признања и награде: почасни је професор Политехничког универзитета у Хонгконгу (2003), почасни је члан Савеза машинских и електроинжењера и техничара Србије (2003), добитник је специјалног признања издавачке куће Elsevier за допринос у одржавању постојаности квалитета часописа *Energy International* (2002) и др.

Професор Милорад Бојић је био велики ентузијаста и заљубљеник у област технике којом се бавио. Тај свој ентузијазам преносио је и на своје студенте, који су под његовим руководством радили на својим магистарским и докторским радовима. Веома често имао их је по неколико десетина код нас и у свету! Резултатима свога научноистраживачког рада, од којих су неки били пионирски, постао је познат и признат у научној јавности у свету, и тако допринео и угледу наше науке.

Академик Владан Д. Ђорђевић

ТИГРАН МЕЉКУМОВИЧ ТУРПАЕВ (1918–2003)

Академик Турпаев рођен је 1918. године у Еревану. Завршио је универзитетске студије 1941. године. Ратне године је провео на фронту, а 1946. године наставио је започету научну каријеру у Лабораторији упоредне физиологије академика Костојанца, у којој се развијао од асистента до доцента, научног сарадника, професора, шефа лабораторије. Године 1973. постаје дописни, а 1976. редовни члан Академије наука СССР-а, 1973. године директор Института биологије развића Академије наука СССР-а, а од 1975. године, врши и дужност секретара Одељења физиолошких наука Академије наука СССР-а. Он је један од водећих физиолога, представника експерименталне медицине у СССР-у, члан је више међународних научних друштава и редакција угледних руских и међународних часописа.

Основу његове научне активности чини изучавање општих законитости хуморалне и нервне регулације функција ћелије. У току више од три деценије резултати његових истраживања покретали су и давали решења многих најактуелнијих проблема из ове области у светској науци, значајних за фундаменталну и примењену биологију, фармакологију, физиологију и медицину. Не улазећи у детаље, резултати истраживања професора Турпаева могли би се сврстати у две групе:

1. изучавање биохемијских механизма процеса трансмисије нервних импулса, и
2. улога медијатора у процесу ране ембриогенезе.

У оквиру прве групе истраживања он је дао фундаментални допринос о односу медијатора и рецептора, изучавању термодинамике ових реакција и био један од првих у свету који је пре више деценија указао на природу активног центра рецептора. У том склопу истичемо његове радове у вези изоловања рецептора, посебно холинорецептора. Откривши механизме саморегулације у системима холинергичних и адренергичних процеса, Турпаев је указао на бројне хуморалне факторе, укључујући hormone, који формирају механизме саморегулације медијаторних процеса.

Друга група његових радова везана је за улогу медијатора у процесима раног ембрионалног развића, у којима он међу првима истиче значај хуморалних механизма у регулацијама ембрионалних организама пре формирања нервних

система, што је огроман допринос разумевању основних процеса регулације ћелије, ћелијске деобе, укључујући анапластичку и метапластичку трансформацију, где локални хормони постају доминантан фактор свеукупног развића.

Објавио је више од 250 оригиналних експерименталних радова и пет монографија, који поред фундаменталног имају и значајан примењени допринос за медицинску науку и праксу у домену токсикологије, онкологије и поремећаја ембрионалног развића.

Посебно истичемо напоре и активност академика Турпаева у развијању и практичној реализацији научне сарадње са нашом земљом. Иностранци члан Српске академије наука и уметности постао је 7. маја 1981. године. Бројни научни радници из Србије провели су на раду у његовим лабораторијама, а руски научници, сарадници професора Турпаева у нашим лабораторијама у раду на заједничким пројектима. Он је са совјетске стране руководио два заједничка научна пројекта, који су санкционисани договором и протоколом о сарадњи између Академије наука СССР-а и Савета Академије наука СФРЈ, а реализују се у САНУ као део дугорочног научног програма наше Академије. У овој научној сарадњи ангажовани су чланови САНУ и десетак научних радника из три института из наше земље, уз одговарајуће учешће руских научника. Резултат заједничког рада на овим пројектима је више заједничких радова објављених у међународним, руским и југословенским научним часописима.

Добитник је бројних научних и друштвених признања у Русији и иностранству. Преминуо је 2003. године.

Академик Љубиша Ракић

ДЕНТОН АРТУР КУЛИ
(DENTON ARTHUR COOLEY)
(1920–2016)

Дентон Артур Кули, највећи кардиохирург света, инострани члан САНУ и најстарији члан њеног Одбора за кардиоваскуларну патологију, умро је у свом дому у родном Хјустону у 96. години.

Рођен је 22. августа 1920. године, а преминуо је 18. новембра 2016. Био је ожењен Луизом Голдбороу Томас (Louise Goldborough Thomas), која је преминула месец дана пре њега. Имали су пет кћери.

По завршетку гимназије, завршава Предмедицински колеџ (The Texas College of Medicine у Галвестону) и студије медицине (MD degree 1944). Специјализира хирургију у чувеној „Џон Хопкинс“ болници у Балтимору, где постаје главни специјализант хирурга Алфреда Блејлока (Alfred Blalock). Асистира му 1945. године, када је овај извршио историјску прву Блејлок–Таусигову операцију код „плаве бебе“ са тетралогијом *Fallot* (којом је почела модерна кардиохирургија у свету). Провео је две године као шеф хирургије у Војној болници у Линцу, одакле је отишао као капетан. Затим, годину дана у Лондону у болници Бромптон.

У 31. години живота (1951), враћа се у САД и ради у Бејлоровом универзитету у Хјустону код шефа – пионира светске кардиоваскуларне хирургије Дебејкија (DeBakey). Вршио је, практично, скоро све тада постојеће кардиохируршке операције код одраслих, али и код деце и одојчади са урођеним срчаним манама. Аутор је многих иновација и уређаја у хирургији срца, као и за потпору срца у очекивању трансплантације.

Обавио је прву трансплантацију срца у САД, 1968. године. Уградио је куцајуће срце једне 15-годишње девојке са изгубљеном možданом функцијом, која је извршила самоубиство, 47-годишњем Еверет Томасу (Everett Thomas), који је, касније, примио и други трансплант и био способан да оде кући, живећи још око седам месеци. Због тога је био хваљен, али и критикован јер су неки сматрали да престанак рада мозга при куцајућем срцу још увек није смрт, да би срце могло да се узме за трансплантацију. У следећој години учинио је још 22 трансплантације срца, једном чак три у пет дана. У четири случаја – истовремену трансплантацију срца и плућа.

Извршио је, такође, прво у свету 1969. уграђивање тоталног вештачког срца.

Основао је Тексашки институт за срце и његов медицински часопис *Texas Heart Institute Journal*. Руководио је сарадницима личним примером, а не стро-гошћу.

У Тексашком институту за срце до 2001. учињено је 100.000 операција на отвореном срцу. Кули је надгледао око 30 операција дневно, од којих је 8–10 најтежих сам извршио.

(Ко)аутор је преко 1400 радова у часописима и 12 књига. Био је члан Њујоршке академије наука и Академије наука Тексаса.

Говорио је „срећнији сам када теже радим јер је рад привилегија и одржава човека спиритуално живим“ и „спорт ми је јако помагао у хируршком раду јер повећава издржљивост, објективно реаговање на поразе и компликације и захтева брзе одлуке“ (играо је кошарку).

Имао је велики смисао за хумор. На пример, када му је Кристијан Бернард (Christiaan Barnard) 1967. године послао телеграм да је извршио прву трансплантацију срца у свету (претекавши тиме своје америчке колеге код којих је учио), Кули му је одговорио: „Честитам за твоју прву трансплатнацију. Ја ћу ускоро публиковати мојих првих сто“. Такође, учествујући у одбрани једног случаја на суду, адвокат га је упитао: „Да ли себе сматрате за најбољег хирурга на свету?“ Кули је потврдио. Адвокат је онда наставио питањем: „Нисте ли можда нескромни?“ Кули је одговорио: „Можда, али узмите у обзир да сам под заклетвом“.

Добио је награду „Рене Лериш“, највећу почаст од Интернационалног удружења хирурга. Бивши амерички председници су га високо ценили. Роналд Реган му је доделио 1984. Председничку медаљу слободе, која представља највишу америчку цивилну награду. Џорџ Х. В. Буш, који је живео у Хјустону, говорио је да је Кули „учинио пионирске прилоге медицини и био њена легенда“, а Бил Клинтон му је 1998. уручио Националну медаљу за технологију.

Везе српских кардиолога и њихових институција са Кулијем биле су много-струке. Наш водећи кардиохирург академик Изидор Папо био је лични пријатељ Кулија и сматрао га за највећег живог кардиохирурга света.

На предлог академика И. Папа, Г. Николиша и В. Кањуха, Изборна скуп-штина САНУ је изабрала Кулија за иностраног члана САНУ, 15. децембра 1988. Из предлога се види да је до тог времена Кули „објавио 1054 стручна и научна рада у истакнутим медицинским часописима у САД и у свету, четири уџбеника и 23 поглавља у уџбеницима медицине“. Такође, и реченица „све изнето чини проф. Кулија личношћу која ће трајати и остати у историји хирургије“ – изажава предвиђање које се у потпуности остварило!

Кули је био у Београду 1996. у Институту за кардиоваскуларне болести „Дедиње“ и позитивно се изјаснио о високим стручно-научним квалитетима Инсти-тута. Урадио је тада и своју двехиљадиту операцију на отвореном срцу.

На шестој седници Савета Универзитета у Београду, 14. октобра 1996, Кулију је додељена, „за изванредне заслуге“, Велика плакета Универзитета у Бео-граду, а Медицински факултет у Београду изабрао га је за гостујућег професора.

Спасао је многе наше болеснике. Веома је ценио сарадњу кардиоваскулар-ног патолога у кардиолошком тиму. Писцу ових редова, Кули је рекао у Хјустону и поновио у Београду да „високо цени сарадњу са кардиоваскуларним патолозима и у сваком случају смрти свога болесника, темељно с њима расправи узрок смрти и да ли је при томе учинио неку грешку“.

Мајкл Дебејки, Дентон Кули, Џорџ Реул и други су представници славне “Houston Cardiologcal School”, у којој су се усавршавали и наши кардиохирурзи чла-нови САНУ: академик Нинослав Радовановић и дописни члан Милан – Бане Ђор-

ђевић, као и још 33 професора и доктора. Такође, кардиолози из САНУ: академик Миодраг Остојић, дописни члан Петар Сеферовић и још 7 професора и доктора.

Сарадња са Кулијем била је велика привилегија и част за САНУ, српске кардиохирурге, кардиологе и њихове институције.

Академик Владимир Кањух

МИОДРАГ РАДУЛОВАЧКИ (1933–2014)

Др Миодраг Радуловачки рођен је 28. априла 1933. у Парагама у Бачкој. Основну школу завршио је у Хртковцима а гимназију у Сремским Карловцима. Дипломирао је на Медицинском факултету у Београду 1959. године, где је 1968. године одбранио докторат из неурофизиологије под називом „Спавање мачака са раздвојеним мозгом“. За време студија био је демонстратор на Институту за физику од 1953. до 1958. године, а по завршетку студија асистент на Институту за физиологију Медицинског факултета у Београду од 1960. до 1967. године. У периоду 1963–1964. био је на научном усавршавању у Институту за истраживање мозга Калифорнијског универзитета у Лос Анђелесу. Од 1970. године је доцент на Институту за фармакологију Медицинског факултета у Илиноису у Чикагу, од 1976. је ванредни професор, а од 1984. редовни професор на истом Универзитету.

Његова истраживања обухватају проблеме неурофизиологије и неуроанатомије спавања у којима је дао значајне научне доприносе широко цитиране у компетентној научној литератури. Почев од изучавања подељеног мозга и улоге хипокампа у учењу и спавању код примата и мачака преко открића оригиналних метода за изучавање биохемије и фармакологије и спавања, он је дао значајан допринос не само изучавању механизма у улози трансмитера и метаболита у спавању, већ и широким могућностима фармаколошке модулације циклуса сан–будно стање и адекватнијег лечења. У том правцу спадају његови радови о метаболизму сератонина и сератонинске теорије сна коју је не само развио него и креативно кориговао. Следећа група његових радова обухвата улогу аденозина у спавању и разрада аденозинске теорије сна на молекулском нивоу. Последње две деценије истраживања др Радуловачког односе се на истраживања механизма, престанка дисања (апнеје) у току спавања као и фармаколошког лечења овог обољења. На бази бројних експерименталних студија пронашао је да блокатори периферних серотонинских рецептора смањују појаву апнеје код експерименталних животиња, што је нашло потврду у клиничкој пракси. Резултати ових клиничких истраживања реферисани на светском конгресу за изучавање спавања 2003. године, оцењени су као најзначајнији прилог у лечењу апнеје.

Проф. Радуловачки објавио је 314 радова из физиологије, фармакологије и поремећаја спавања која су цитирана више од 5000 пута по подацима ISI (Institute for Scientific Information). Поред тога он је аутор седам проналазака које је патентирао Универзитет Илиноиса.

Посебно нам је дужност да истакнемо његову перманентну везу са матицом – Универзитетом у Београду и Новом Саду. Године 1990. иницирао је летњи програм на Универзитету Илиноиса у Чикагу за најбоље студенте и асистенте са Београдског и Новосадског универзитета. У оквиру овог програма 329 студената медицинских факултета у Београду и Новом Саду и асистената провело је на стручном и научном усавршавању. Захваљујући његовим напорима, данас на Универзитету Илиноис има преко стотину студената из Србије са пуним универзитетским америчким стипендијама. До сада је на његовом Институту за фармакологију 16 студената из Србије и бивше Југославије одбранило докторате. Боравак наших студената и последипломаца обезбедила је Фондација летњег програма чији је оснивач, руководилац и иницијатор био проф. Радуловачки, а контрибутори наши истакнути исељеници који живе у Америци.

Посебно истичем његову активност у Сремским Карловцима где је основао и подржао својим средствима Институт за екологију и обновио културне споменике у граду, укључујући Карловачку гимназију. За овај свој рад проф. Радуловачки добио је признање Универзитета у Новом Саду који му је доделило титулу почасног доктора Универзитета у Новом Саду. У захвалници приликом промоције он је истакао да је поносан што види да академски подмладак из Србије може да се такмичи са најбољим у свету и да имају амбицију да у својим професијама стварају догађаје, а не да их следе.

Српска академија наука га је на предлог Одељења медицинских наука, избрала за иностраног члана 30. октобра 2003. године.

Преминуо је у Београду, 27. маја 2014. године.

Академик Љубиша Ракић

ДОБРИЦА ЋОСИЋ (1921–2014)

Те ноћи, 17. маја 2014. године, сјео је Добрица Ћосић за свој радни сто чврсто ријешен да доврши рукопис књиге с којом се у посљедње вријеме носио. Завршавати посао – то је била једна од његових радних лозинки, наслијеђена од предака. Што можеш урадити данас, не остављај за сјутра. Сјутра је непоуздано и несигурно. Сјутра је варка. Ако не завршиш за дана, пред тобом је ноћ – идеално доба за суочавање са собом и са истином.

За столом је остао до три ујутро, већ 18. маја. Био је уморан и задовољан. Рукопис је завршен. Тачка је стављена. Може да крене на заслужени починак.

Легао је који минут иза три с осјећањем човјека да је завршио овоземаљске послове. Нема недовршених рукописа; има несређених и недорађених. Била је то прва ноћ, прво јутро, да лијежи с тим необичним осјећањем.

Шта је Добрица Ћосић доживљавао у сну између три и осам 18. маја 2014. године, нико никад неће поуздано знати. Извјесно је да се у тих пет раних јутарњих сати, у сну, преселио на онај свијет. Готово истовремено стављена је тачка на посљедњи рукопис, засад тајанственог наслова и садржине, и на живот.

Да ли је могућа смрт као утопија? Стварно и могуће – тако гласи наслов једне забрањиване Ћосићеве књиге.

Са социјалним утопијама у књижевности Ћосић се опростио својим антиутопијским романом утопијског наслова – *Бајка* (1965) – и помало ироничног поднаслова – „Роман о трагању за будућим временом”; романом који је имао огромну – преломну – улогу у пишевом интелектуалном и књижевном развоју. Иза *Бајке* долазе: *Време смрти* (тетралогија, 1972–1979), *Време зла* (трилогија: *Грешник*, 1985, *Отпадник*, 1986 и *Верник*, 1990), *Време власти I* (1996) и *Време власти II* (2007), романи који већ насловима упућују на трагично доживљавање и визију историје и човјека у њој. То је доба потпуног раскида с усређитељском идеологијом и суочења не само са идеолошком, већ и са историјском лажи. Идеја револуционарног напретка показала се као горка варка, а „подвале су имале привид прогреса”. *Бајка* је била књига писана „само за себе”; „нека поамна катарза” без које писац не би могао даље да ради „на циклусу романа о људској судбини на српској земљи у овом веку”.

Тек *поамном катарзом*, којом је прошао кроз антиутопију, тек раскидом с наивним оптимизмом идеологије напретка, писац се могао креативно суочити са својим вијеком, са Првим свјетским ратом, а онда и са идеолошким драмама свога

доба. Ћосић је одмах после Корена (1954) покушавао да настави сагу о Катићима, али је доживио снажан „отпор материјала“. Морао се претходно ослободити идеолошке магле у којој је живио и којом је био заробљен. Бајка је донијела то ослобођење. Ћосић је онда могао да склапа своју књижевну визију вијека, јединствену у српској књижевности.

Већ три прва Ћосићева романа посвједочују аутентичног романијера коме је роман основни, практично једини белетристички жанр и вид комуникације са свијетом и историјом. Сваки од та три романа значи битан помак у развоју овога жанра код Срба после Другог свјетског рата. У наслову Ћосићевог првјенца *Далеко је сунце* (1951) интонациони и смисаони акценат је на лексеми *далеко*, што значи – *тешко достигну*, па и *недостижно*. То је први роман који дочарава драматичан сукоб унутар партизанског покрета и уноси сумњу у смисао жртве, проблематизујући партизански морал, пријеке судове и стријељања. У томе је – како би рекао Иво Андрић – његова човјечност. Жртва узраста до трагичне величине, а Гвозденово стријељање је најпотреснији догађај не само у овом роману. Лик младог интелектуалца Уче један је од најуспјелијих и судбински најречитијих јунака српске ратне прозе не само тога доба: Уча говори како је његов дјед једва стигао да се ожени и да роди Учиног оца, па погинуо у рату; затим се и отац врло млад оженио, стекао једнога сина и погинуо. Уча је неочеђен, па се његовом смрћу гаси лоза Живића, а око презимена Живић затитраће иронија судбине. У Учином лику историја се понавља као понављање смрти, све до затирања живота и породице. У овом лику се слуги доцније развијена и остварена трагична визија историје. Роман је преведен на тридесетак језика, а само у тадашњем Совјетском Савезу штампан је у 1.600.000 примјерака.

Корени (1954) су кратак поетски роман који уноси ток свијести, унутрашњи монолог, полиперспективизам и вишегласје у српски роман средином педесетих година; сав је у сукобима и драматичној напетости унутар породице Катић кроз коју се преламају социјално-политички потреси времена, митски сукоби међу браћом и оца са синовима, еротска драма и драма рађања, односно бездјетности и продужетка породице. *Корени* са Катићима и Дачићима постаће полазиште за романијерски подухват којим ће Добрица Ћосић од 1972. до 2007. године успоставити своју јединствену романијерску визију XX вијека. За *Корене* је Ћосић добио Нинову награду, чиме је промовисан у једног од најзначајнијих српских и југословенских романијера.

Тротомни роман *Деобе* (1961) већ ће својим насловом активирати архетип којим ће се означавати српски национални усуд кроз вјекове и времена, мада ће дочарани догађаји бити просторно и временски локализовани на Други свјетски рат и самоуништавајући национални сукоб између партизана и четника у Србији. Није случајно што ће доцнији Ћосићеви романи имати лексему *време* као кључну одредницу у својим насловима; што ће ријеч *време* одзвањати као прва ријеч свих шест књига *Пишчевих записа: Време наде* (1951–1968); *Време искушења* (1969–1980); *Време отпора* (1981–1992); *Време власти* (1992–1993); *Време пораза* (1993–1999) и *Време змија* (2000). *Деобе* су, упркос прејакој идеолошкој обојености, наговијестиле и својим обимом Ћосићеве вишетомне романе којима ће бити остварена књижевна визија историје земље и народа. Управо га је због те књижевне успјеле остварене визије историје високо цијенио један од најзначајнијих српских писаца друге половине XX вијека – Борислав Пекић. За овај роман писац је други пут награђен Ниновом наградом.

Ћосићеве стваралачке заокрете, а посебно његову богату публицистику, лакше је разумјети на фону пишчеве богате биографије. Доброслав Добрица Ћосић рођен је од оца Живојина и мајке Радмиле у селу Велика Дренова фактички

4. јануара 1922, а вољом дједа Јефtimiја официјелно 29. децембра 1921. године. Завршио је Вођарско-виноградарску школу у Александровцу, па средњу пољопривредну у Букову код Неготина, гдје ће постати скојевац и написати прве чланке. Од 1941. активан је у партизанском покрету отпора, прво као илегалца, па као комесар Расинског партизанског одреда. Од 1944. је у Београду, занесен политиком у којој је врло брзо напредовао до члана Централног комитета Комунистичке партије Србије и републичког и савезног посланика (дванаест година). Припадао је најужем кругу сарадника Милована Ђиласа који је на Ћосића оставио снажан утисак. Одлази 1952. године на Голи оток са планом да пише роман о информбировцима, али се враћа згрожен и о својим утисцима извјештава државни и партијски врх, тражећи да се прекине с методом убијања људске душе. Октобра 1956. пошао је на сусрет писаца из совјетских земаља у Будимпешту и придружио се мађарским писцима и револуционарима из „Клуба Петефи“. Ћосићеве забиљешке из Будимпеште („Седам дана у Будимпешти“) штампане су у високом тиражу листа *Борба* и послужиле су Титу у разговору са Хрушчовом у вези с интервенцијом у Мађарској. Ћосић постаје члан Комисије за писање програма СК Југославије и тада први пут долази до идеолошког сукоба и разлаза са Едвардом Кардељом. Ћосић је бранио југословенство као интегралу и трајну идеологију Југославије виђене као чврсте државне заједнице, а Кардељ је припремао конфедералистички концепт земље као привремене и пролазне заједнице. Ћосић је већ почетком шездесетих година препознао сепаратистичке тежње западних југословенских република и енергично се том концепту јавно супротставио. Каснији Титов сукоб са Александром Ранковићем и њему блиским људима видео је као резултат процеса конфедерализације и разарања Југославије изнутра и са врха. Почетком шездесетих Кардељ ће идентификовати Ћосића као кључног и опасног идејног непријатеља и припремаће његову политичку ликвидацију.

Роману *Бајка*, раскиду са комунистичком идеологијом и сукобу са Јосипом Брозом, претходила су два Ћосићева путовања. Прво је путовање с Титом на броду „Галеб“ у својству члана државне делегације која је обилазила афричке земље од 14. фебруара до 26. априла 1962. године. На „пловећем двору“ пукла је раселина у пишчевој души до самога дна: „На Галеб сам ступио као социјалист са сумњом и надом, а са Галеба сам сишао опљачкан, пребијен и понижен, бивши комунист згађен на баналност и кич пловећег двора брионског морнара, адмирала наше ескадриле мира“.

Послије овог отрежњујућег путовања сломљени комуниста осјећа снажну побуду да види Дахау и Хитлерову кућу са бункером у Бергхофу. Ту је доживио нови и другачији потрес и ново драматично сазнање о свом вијеку – вијеку који је убио и Бога и човјека. Послије та два путовања Добрица Ћосић је постао други човјек, преображен у побуњеника и критички усмјереног интелектуалца; у писца који другачије гледа на човјека и историју.

Средином шездесетих година Тито се одлучио за Кардељев концепт конфедерализације Југославије, што је водило политичкој ликвидацији Александра Ранковића као потенцијалног политичког Титовог супарника и заступника концепта чврсте федеративне државе. Добрица Ћосић се 1966. први јавно супротставио Титу, што ће се ускоро претворити у отворен политички сукоб и разлаз с политиком Савеза комуниста, Јосипа Броза и са концептом конфедерализације земље. Дефинитиван раскид се догодио на XIV пленуму ЦК Савеза комуниста Србије 1968. године, када је Ћосић критиковао национализам у политици СК Југославије, а посебно албански сепаратизам на Косову, терор над Србима и њихов прогон. ЦК Србије је прогласио Ћосића за српског националисту, оградивши се од свих његових ставова, па и оних о Косову и Албанији.

Као председник Српске књижевне задруге (1969) окупио је у Управном одбору најуглендије, критички усмјерене интелектуалце, залажући се за цјеловитост српске културе и српског културног простора, што је комунистичко руководство Србије бескомпромисно напало као стварање опозиционе партије и принудило Ћосића и Управу на оставке. Од тада Ћосић дјелује као опозициони интелектуалац, удружујући се с отпуштеним професорима Београдског универзитета и загребачким „пракасовцима“.

САНУ је изабрала Добрицу Ћосића за свог дописног члана 1970. године, у вријеме забране његове публицистичке књиге *Моћ и стрепња*, а за редовног члана 1976. године. И књига политичких есеја *Стварно и могуће* такође је забрањена (1982), али је илегално прештампавана у десетине хиљада примјерака. Претходно је власт осујетила покретање опозиционог часописа *Јавност* (1980).

У вријеме оснивања вишестраначког система остао је партијски неангажован. Јуна 1992. прихватио је дужност председника СР Југославије, а смијењен је 31. маја 1993.

Своје погледе на рјешење косовско-метохијске кризе изложио је у књизи *Косово* (2004), а књига *Пријатељи* – својеврсна „аутобиографија о другима“ – распродата је у тиражу од 100.000 примјерака. Велики успјех имала је и публицистичка, дневничка књига *У туђем веку* у којој писац свједочи о почетку XXI вијека до смрти Зорана Ђинђића, а у њеном наставку *У туђем веку 2* (2015) до 2010. године. Почетак овога стољећа и миленијума видио је као туђ и застрашујући. Ћосић је водио дневничке биљешке од 1951. године, па седам књига вјероватно најдужег дневника једнога писца гради *Личну историју једног доба*. Ћосићева публицистика ће бити незаобилазна грађа при стварању било какве озбиљне слике двадесетого и почетка двадесет првога вијека.

Добрица Ћосић је 2010. добио два признања од Русије: 18. маја у Москви награду „Пушкин“ за изузетну заслугу у књижевности, којом приликом му је уручен и „Златни витез за књижевно стваралаштво“, а 17. јуна му је у Амбасади Русије у Београду уручена медаља за борбу против фашизма, којом га је одликовао председник Медведев. При уручењу књижевне награде у Москви речено је да је почетак XX вијека обиљежио Томас Ман, а крај тога вијека Добрица Ћосић. У Француској, гдје су преведени сви Ћосићеви романи, о Ћосићу је писано као о европском Солжењичину и балканском Толстоју.

Мало је писца таквог епског замаха и такве енергије. Ћосић је књижевно успоставио епоху и иза себе оставио снажну слику XX вијека, и Србије и Срба у томе вијеку. Њему припадају заслуге што је први проблематизовао смисао жртве и партизанског морала, уздигавши жртву до трагичних висина; што је изнутра дочарао унутрашње напрслине у идеализованом партизанском покрету; што је увео полиперспективизам и тековине модерног романа у српски роман; што је активирао архетип деоба који је прихваћен као оличење националне судбине; што је први наш романсијер који је закорачио у антиутопију; што је вратио трагедију Првог свјетског рата у српску прозу остваривши четворотомно ремек дјело *Време смрти*; што је дочарао драму интелектуалаца у идеолошким маглама вијека, у судару са искушењима догме, робије и побуне; што је отворио многе табу теме и убједљиво остварио трагичну визију историје свога народа; што је књижевно успоставио епоху. Ћосићу припада признање за борбу за књижевни модернизам; за супротстављање догматизму, за часно свједочење о догађајима у Мађарској 1956. године, за спремност на жртвовање зарад истине о разбијању земље и о злочинима над Србима на Косову и Метохији, за супротстављање неприкосновеном властодршцу и за разбијање идеолошке магле.

Добрица Ћосић је живио од свога књижевног рада – његови романи су продавани у стотине хиљада примјерака. Остварио је богат и узбудљив живот испунивши безмало цио један вијек. Доживио је нестварно лијепу и лаку смрт. Сахрањен је у породичној гробници на Новом гробљу у Београду, поред супруге Божице, са којом је живио у браку од 1947. године.

Јован Делић

МИОДРАГ ПАВЛОВИЋ (1928–2014)

Миодраг Павловић, песник, есејиста, приповедач и романијер, антологичар и драмски писац, путописац и преводилац, рођен је 28. новембра 1928. године у Новом Саду. Већ наредне године сели се са породицом у Београд, где прво похађа основну школу и гимназију, а потом 1947. године уписује студије медицине, које завршава 1954. Павловићев ванредно богат стваралачки опус, развијан непрекидно пуних шест деценија, обухвата више од четрдесет песничких збирки, преко двадесет есејистичких књига, по две књиге приповедака и драма, четири романа, четири путописа, пет антологија, исто толико књига превода, као и већи број приређених књига. Његове песничке, прозне и есејистичке књиге превођене су на енглески, француски, немачки, пољски, грчки, мађарски, македонски, бугарски, словеначки и друге језике. О његовом песничком и књижевном раду објављено је десетак књига, приређено је више темата у часописима и зборницима, и организовано неколико научних скупова.

Павловићево интензивно песничко и есејистичко прегнуће, које ће и наредних деценија суштински обележити његово стваралаштво, почиње да се развија педесетих година прошлог века. Прве песме објављује 1951. године у часопису *Младост*, а своју прву песничку књигу, *87 песама*, објављује следеће, 1952. године, и за њу добија награду Удружења књижевника Србије. Већ 1953. Павловић објављује и другу збирку, *Стуб сећања*, и ови његови песнички првенци означени су у књижевној критици као прекретница у развоју послератне српске поезије, будући да су је, заједно са поезијом Васка Попе, поново вратили у оквире модерних европских песничких токова. 1956. године објављује књигу приповедака *Мост без обала*, а 1958. први пут путује у иностранство, и обилази Грчку, Крит, Свету Гору и Хиландар. Исте године објављује своју прву есејистичку књигу, *Рокови поезије*, у издању Српске књижевне задруге. Тих година драме су му на репертоару Атељеа 212 (*Кораци у другој соби*) и Народног позоришта у Београду (*Пут у извесност*). Иако му основно образовање није књижевно, и премда у истом периоду ради као лекар у Трећем дому здравља у Београду, Павловић је у том раздобљу један од најактивнијих стваралаца наше послератне литерарне генерације.

Године 1960. бива постављен за директора драме Народног позоришта у Београду, и на тој дужности остаје до 1961, када постаје вишегодишњи уредник издавачког предузећа *Просвета*, све до 1984. године. 1963. године добија „Октобарску награду града Београда“, а 1964. објављује чувену *Антологију срп-*

ског песништва од XIII до XX века у издању Српске књижевне задруге, вероватно најрелевантнију антологију српске поезије, у којој је аргументовано изнео промишљање оквира и развоја српске поезије, по први пут у нас сагледане као књижевна традиција чији континуитет обухвата осам векова. Шездесетих година у његовој поезији све изразитије почиње да се конституише један нови тип поезије изграђен на митским и историјским наносима. Тај дух европске, али и балканске духовне традиције видљив је у песничким књигама *Млеко искони* (1962), *Велика скитија* (1969), *Нова скитија* (1970), *Светли и тамни празници* (1971) и *Хододарје* (1971). За песничку књигу *Велика скитија* 1969. године добија најпрестижније песничко признање – „Змајеву награду“. У овом периоду боравиће у више махова у Италији, Француској, Енглеској, Немачкој, Холандији, Шпанији, Египту, и ова путовања одразиће се на његову културну и духовну свест, остављајући свој траг и у поезији, посебно у књизи *Хододарје*.

Седмдесетих година прошлог века Павловићева поезија окреће се ка антрополошким темама и дубљим историјским пресецима, а непосредно инспирисан Срејовићевим археолошким открићем Лепенског Вира спустиће се кроз своју песничку књигу *Певања на виру* (1977) и до неолитског доба. У исто време пише врсне књижевноисторијске и књижевнотеоријске радове, и објављује их у својим есејистичким књигама *Поезија и култура* (1974) и *Ништитељи и свадбари* (1979), те у *Поетици модерног* (1978), за коју исте године добија награду „Ђорђе Јовановић“ за допринос књижевној критици и теорији. 1978. године постаје дописни члан Српске академије науке и уметности. У овом раздобљу Павловић добија неколико књижевних признања: 1970. добија „Струшки златни венац“, а 1979. године за своју књигу *Видовница* песничку награду „Бранко Миљковић“.

Године 1981. издавачко предузеће „Вук Караџић“ објављује му *Изабрана дела* у четири тома. Своје занимање за усмену лирику 1982. године истаћи ће *Антологијом лирске народне поезије*, када објављује и свој важан лирски спев *Дивно чудо*. 1985. године постаје редовни члан Српске академије наука и уметности, а приступна беседа носи наслов *Светогорски дани и ноћи*, као и песничка књига коју ће објавити две године касније. Године 1986. за своју поезију добија награду „Раде Драинац“. Наредне године за своју изузетну есејистичку књигу посвећену антрополошким темама, *Поетика жртвеног обреда*, добија „Нолитову награду“. 1988. добија „Седмојулску награду“, а следеће године објављује песничку збирку *Улазак у Кремену*, највећим делом инспирисану путовањима и сликарском уметношћу, којој ће у свом есејистичком опусу посветити и две књиге посвећене сликарству Миће Поповића и Младена Србиновића.

Године 1991. Павловићу се додељује „Октобарска награда града Београда за целокупно стваралаштво“. 1992. за песничку књигу *Улазак у Кремену* постаје први лауреат награде „Тодор Манојловић“, 1994. у Краљеву добија „Жичку хрисовуљу“, а 1995. награду „Ramonda Serbica“. 1996. године издавачко предузеће „Просвета“ објављује му *Изабране и нове песме*, а исте године добија неколико признања: у Требињу добија награду „Јован Дучић“, у Чачку „Дисову награду“ за поезију, а за свеукупни допринос српском песништву у Бранковини му се додељује и награда „Десанка Максимовић“. Удружење књижевника Србије додељује му „Повељу за животно дело“ 1997. године, а за посебне резултате остварене у стваралачком раду на ширењу културе, образовања и науке, Културно-просветна заједница Србије додељује му 1998. године „Вукову награду“. У периоду од 1998. до 2000. године издавачка кућа „Просвета“ објављује *Сабрана дела Миодрага Павловића* у 10 књига.

Од 2000. до 2006. године интензивно се остварује као романсијер, и објављује четири романа: *Други долазак*, *Афродитина увала*, *Краљица таме* и *Бесов-*

ски вртлози. 2001. године добија награду „Круна деспота Стефана Лазаревића“, а 2003. у оквиру Рашких духовних свечаности и признање „Стефан Првовенчани“. За збирку песама *Улазак у Кремону* Павловић 2003. године добија и „Европску награду за поезију“ коју додељује немачки град Минстер. Наредне године заступљен је у првој антологији модерне српске поезије на немачком језику, *Песма помера брда*, названој управо по једном Павловићевом стиху. Године 2006. добија словеначку награду „Виленица“ за укупно песничко дело. Своју последњу песничку књигу *Рајске изреке* објављује 2007. године, а 2008. за целокупно књижевно дело добија награду „Извииска Његошева“. Исте године Његова светост патријарх српски господин Павле додељује му орден Светог Саве. 2012. године у Немачкој добија књижевно признање „Петраркина награда“. Умире 17. августа 2014. године у немачком граду Тутлингену, где је и провео последње године свог живота.

Миодраг Павловић остаће у српској књижевности дубоко уклесан као мисаони песник ванредне духовне знатижеље, културног сензибилитета и литерарне компетенције. Његова поезија носи са собом обиље литерарних, културно-историјских и цивилизацијских импликација, истичући кроз цео свој ток поетику истинских антрополошких и хуманистичких тежњи, те широких, слојевитих и консеквентних поетских продора у бит и смисао човековог позвања. Притом, Павловићево песништво је неодвојиво, безмало *органиски* везано за светску књижевну традицију елиотовски схваћену, будући да је несумњиво ослоњено на широку културолошку лепезу, утемељено на сложеној архетипској структури човековог мишљења, али и на драматичним и разноврсним облицима његове друштвено-историјске ситуације, посебне колико и универзалне.

С друге стране, критичко-есејистички опус Миодрага Павловића без премца је у српској књижевности 20. века. Притом, није у питању, мада није ни неважан, квантитативан оквир овог дела његовог стварања. У питању је понајпре један проблемски, књижевно-историјски и културолошки распон којем Павловић на свим пољима прилази са врхунском компетенцијом. Такво промишљање, које карактерише модерна теоријска аргументација, истанчан критички дух, луцидност увида, аналитичка убедљивост, смисао за синтетично обухватање књижевног и културног наслеђа, визија развоја књижевности, али и аутентично уметничко искуство и песнички нерв, пре њега у српској култури 20. века у том интензитету и замаху није било познато.

Имајући у виду и његова прегнућа на свим осталим пољима на којима се испољавао као културно, уметничко и мислеће биће, намеће се непорецив закључак да стваралаштво Миодрага Павловића остаје да сведочи о истински непроцењивом доприносу савременој српској књижевности.

Ђорђе Деспић

ПРЕДРАГ ПАЛАВЕСТРА (1930–2014)

„Моја породица је пореклом из Херцеговине. Почетком овог века (20. – М. П.) доселила се у Сарајево из Мостара, где је, такође кроз неколико генерација, живела животом писмене и школоване варошке сиротиње. Због веза које је мој стриц Јован, каснији књижевник, имао с Младом Босном и Сарајевским атентатом, у мојој породици је пажљиво негована успомена на то давно доба, на рат, на прогоне, на тамнице и заточења, пре свега на тамницу у Араду, где је мој деда Васо оставио кости за време Првог светског рата у тамошњем логору. Неки моји стричеви, мостарски Херцеговци, такође Палавестре, били су у Првом светском рату комите. Моја сарајевско-мостарска породица била је доста карактеристична за тај свет. То је била породица у којој се врло строго водило рачуна о обичајима и патријархалним односима. Славила се слава, носио се бадњак. За Ускрс фарбала су се јаја и пекли переци. Све те обичаје и ритуале мој отац је чувао с оном карактеристичном строгошћу патријархалних Херцеговаца, који највише на свету држе до образа и до неке националне и личне части.

Тај свет распао се у априлском рату 1941. године, када нам се кућа у којој смо становали дословно срушила на главу, у немачком бомбардовању 13. априла. Остали смо у подруму, без игде ичега, али живи. Морали смо у недоба почињати изнова.

Под усташком влашћу од 1941. године, моја мајка, која је била учитељица, није хтела више да ради. Она је била катољкиња, пореклом Пољкиња, али није хтела да ради за режим који је претио њеном мужу Србину, и њеним синовима, православцима. (...)

Ја сам доживео многе страхоте рата, и глад, и погроме, и бомбардовања, и претресе, и скривања; видео сам смрти и неправде, али ипак никада у себи нисам осетио ни отпор ни неповерење према људима друге вере или људима друге нације. Ма који приступ изабрали у својој вери или традицији, ми сви, поготову ако смо живели у тој Босни, знамо да ценимо такве различитости. И ако сам што из свог завичаја, у духовном смислу, понео као трајно искуство, то је управо тај однос према различитости – било да своју различитост од других бранимо, било да туђу различитост поштујемо. Моја школа толеранције, ако тако могу да кажем, у време рата и одмах после рата била је доста сурова и скупа, али се добро научила и још се памти.”

Тако је о себи, о свом пореклу и духовном формирању својевремено говорио Предраг Палавестра, књижевни критичар и књижевни историчар, есејист и уредник, академик и јавни радник, вишедеценијски посленик на пољу српске и јужнословенске књижевности и културе. У духу традиције из које је израстао, сваким написаним редом и сваком изговореном речју следио је и унапређивао хуманистички задате, основне људске вредности, слободну мисао, толеранцију, пристojност, право на критички став. Вредан и одговоран преко сваке уобичајене људске мере оставио је за собом врло обиман и слојевит стваралачки опус.

Упознао сам Палавестру с пролећа 1982. године, као управо запослен приправник београдског Института за књижевност и уметност. Дочекао ме је речима добродошлице, он, у то време већ увелико етаблиран књижевник, бивши директор те научне установе, новопримљени члан САНУ, уредник најзначајнијих часописа и престижних едиција, без било каквог трага оне извештачене предусретљивости иза које се, по неписаном правилу, крије дубока незаинтересованост, боље рећи равнодушност према раду млађих од себе, што је, сада знам, јер имам више година него што их је Предраг Палавестра у оно време имао, у знатнијој мери питање психологије старијег животног доба, а много мање карактера конкретног појединца. Напротив, све супротно од тога, разговарао је са мном као са колегом на истом послу, усредсређено, са пуном пажњом. Био је спреман да слуша, и више од тога, био је спреман да чује, јер слушати и чути нису синонимне речи; колико је око нас света који слуша али не чује, изговорене речи не допру увек до намењеног слушаоца или саговорника. Памтим тај први разговор, као да се збио јуче, посебно једну реченицу која је заувек одредила наш однос узајамног разумевања и поверења.

– Сада ћете, млади колега, прво написати да је Предраг Палавестра аутсајдер – рекао ми је тада.

– Како то мислите? – питао сам, помало затечен непосредношћу која, уверио сам се касније, није била кључна Палавестрина особина, он је са људима обично бивао на благој, уљудној дистанци. Господин, једном речју.

– Врло једноставно, у нашем послу се то подразумева – одговорио је. – Сусрет два критичара је увек сусрет две моћи које се одмеравају, понекад и гледају преко нишана.

Баш тако је рекао: „Гледају преко нишана“.

Наравно да то рано Палавестрино „упутство“ нисам послушао, на жалост оних, не баш малобројних у књижевном свету, који се радују грубим речима о другоме, док о себи, наравно, мисле све најбоље. Разумео сам тај његов изричити захтев као гест охрабрења, да мислим својом главом и да браним сопствени став. Јер, ту смо се одмах могли сагласити, критичар који нема став и који није у стању да тај став аргументује и брани не може се назвати тим именом.

Потом су минуле деценије, испуњене честим сусретима и разговорима, и сарадњом у многим приликама и поводима. На његову препоруку примљен сам у Српски ПЕН клуб, били смо чланови разних жирија и фондација („Змајева награда“ Матице српске, Фонд „Борислав Пекић...“), радили на истим пројектима, сарађивали у зборницима, били коаутори „Кратке историје српске књижевности“ на енглеском језику, расправљали о свим могућим и немогућим питањима, увек у добром тону, посебно онда када смо мислили различито, а било је и таквих случајева, наравно да их је било, не треба романтизовати ниједан људски однос. Палавестра је припадао „резервној генерацији“ наших очева која се морала изборити и сама заслужити оно што јој је по природи и вишој правди припадало, а ја сам био један од многих из „прескочене генерације“, оне са текуће траке позног, искривљеног социјализма, трениране да буде добра и послушна, саветована да

вредно учи и да не брине, да слуша шта јој старији говоре, па ће се ствари после саме по себи довести у складан поредак; деценију касније видели смо и проживели тај дуго прижељкивани утопијски ред, блиска будућност објавила се у виду море коју не може замислити ниједна песничка имагинација, макар њен поседник био и сам Данте Алигијери. Палавестрин доследни грађански став, имање и одбрана хуманистичких етичких начела, конструктивна реактуализација најбољих приноса националне, српске традиције, као и његово истрајно промовисање принципа разлике и поштовања различитости, обележио је целокупну његову стваралачку и јавну делатност, у свим институцијама и асоцијацијама којима је припадао.

Последњи сусрет са Палавестром имао сам у београдском Звездара театру, на премијери драме „Рођендан господина Нушића“ Душана Ковачевића, 10. априла 2014. Видео сам га у гужви, седео је за столом некако измакнут, за тренутак сам. Пришао сам да га поздравим, он је устао, осмехнут.

– Како сте, Предраже? – питао сам.

– Шта да вам кажем, Михајло... Добро сам, колико се може у овим годинама. Само... – застао је.

– Само... – наставио сам.

– Само, затворио сам дућан. Ето, више не радим, шта сам имао, урадио сам.

– Па немојте тако – узвратио сам. – Људи од заната увек имају нека посла.

Нема краја.

– Не, не – одговорио је одлучно, гласом којем није био потребан било какав приговор. – Затворена радња, тачка.

На вест о његовом одласку описао сам тај сусрет пријатељци. Шта то значи, упитала је, „затворио дућан“? Тако се у његовој и мојој Херцеговини каже за израђеног човека, на крају пута, кад су сви послови опослени, објаснио сам, исто је то што и „ставити кључ у браву“, исто, али мало друкчије.

Данас се не зна да је свој књижевни пут Предраг Палавестра почео као – песник. Ни он сам никада то није помињао. Истине за вољу, касније није ни остао „скривени песник“, како је у једној од својих књига назвао Иву Андрића, тумачећи великог писца управо из такве перспективе. Већ као студент Палавестра је интензивно почео да се бави критичком делатношћу, испунивши њоме све своје земаљске дане и цео свој простор мишљења. Али нека ипак остане забележен податак да у сваком критичару по вокацији постоји мање или више изражен лични афинитет према писању поезије или прозе. Тако је и са Палавестром. У зборнику књижевних радова студената Београдског универзитета под насловом „Песме приповетке есеји“, чији су уредници били Оскар Давичо и Душан Костић, а који је 1950. године објавило београдско „Ново поколење“, међу младим писцима од којих ће неки у потоњим временима постати значајна имена српске књижевности (Бранимир Живојиновић, Стеван Раичковић, Данило Николић, Радомир Константиновић), а већина остати у Земљи заборавља, Предраг Палавестра објавио је песму „Балада о бескућнику“, одломак из неког дужег лирског циклуса, означен римским бројем IV:

Скитач на цести. Вјетрови урличу.
Под снијегом куће клекнуле уз пут.
Далеко негдје туђи војници вичу,
А мјесец – фењер пробија се жут.

Корак и станка... испред куће сваке
У прозор мрачан скитач завирује
И само руку сјенке, чудно лаке,
Играју брзо док поноћ мирује...

Чудно се сјаје очи бескућника.
Од сјаја тога и вјетар постаде благ.
Тај сјај се рађа у оку побједника
За којим кривудава отеже се траг.

Остављајући поезију као песник, Палавестра јој се потом посветио као критичар, да би касније круг свог интересовања проширио на интегрално разумевање и тумачење српске књижевности, на трагу најбоље школе националне академске критичке праксе. У основи, критички и књижевноисторијски рад Предрага Палавестре поклапа се са глобалним преображајима српске критичко-интерпретативне мисли у другој половини 20. века, од импресионизма, преко критике позитивизма и прихватања нових методолошких концепција (формализам, структурализам, нови историзам), до грађења аналитичког контекста у којем се чува и стално обнавља друштвена, критички корективна функција књижевности. Оглашавајући се најпре као дневни критичар, и делујући на том пољу више деценија, Палавестра се временом све више окретао писању синтетичких студија, посвећених историји српске књижевности минулог столећа, потом Младој Босни, Иви Андрићу, делима савремених писаца и, посебно, питањима стваралачког ангажмана, односно позитивног деловања креативног појединца у средини којој припада, при чему се доминантан значај даје етичким категоријама слободе и одговорности. Из тих категорија изведен је и кључни, ауторски скован појам „критичка књижевност“.

Посебно је важна и књижевно вредна Палавестрина мемоаристика, обавезујућа су и његова истраживања српске фантастике као и сачињене антологије, али је круна његовог рада свакако исцрпна „Историја српске књижевне критике 1–2“, настала после дугогодишњег истраживања те духовне дисциплине, односно уређивања истоверсне капиталне едиције београдског Института за књижевност и уметност. У низу критичара који су у периоду модернистичке еманципације српске књижевности знатно допринели успостављању њеног поетичког и аксиолошког система, Предраг Палавестра издвојио се ширином погледа, систематичношћу приступа, развијеном и реализованом склоношћу ка уопштавањима и најистрајнијим праћењем нових књижевних појава, остајући најдуже од свих припадника свог нараштаја на „књижевном попришту“. Гледано исцела, са разлогом се може рећи да књижевнокритички и књижевноисторијски опус Предрага Палавестре, склопљен од књига критика, студија, монографија и прегледа појединих епоха представља обимну, разуђену и мозаично целовиту историју српске књижевности од модерне с почетка до постмодерне с краја 20. века.

Поводом 80 година од оснивања Српског ПЕН центра (1926) Палавестра је објавио историју тог клуба. Приликом обележавања јубилеја (2006) на промоцији сам прочитао текст:

Треба приповедати о времену. Предраг Палавестра – један од обновитеља, дугогодишњи председник, а потом почасни потпредседник Српског ПЕН-а – свом разуђеном опусу, махом посвећеном тумачењу модерног стваралачког искуства што нам га је у наслеђе оставио 20. век, прикључио је низ необично писаних књига за које се, одмах, и без двоумљења, може рећи да представљају интелектуалну реконструкцију, анализу и рекапитулацију минулог, не нарочито срећног доба, виђеног оком непосредног учесника, а поузданог сведока. Палавестра је, и иначе, током своје каријере књижевног критичара и књижевног историчара увек настојао да књижевност не види као оделит, себи довољан језички феномен, већ је ту уметност превасходно посматрао као сведочанство и рефлекс живота који нам се збива, као поље у којем се прелама и до новог, симболичког изражаја

долази дух једног времена, па је, отуда, све што је читао и све о чему је писао увек постављао у један шири, каткад друштвени, каткад историјски, а вазда етички и хуманистички одређен контекст, надахнуто нам приповедајући о времену у којем је живео, или о временима која су непосредно претходила нашем добу, условљавала га и некако унапред одређивала црним аманетом.

Тако смо, одскора, у прилици да у књигама „Некропоље” и „Крлежа у Београду” читамо Палавестрина сведочанства о томе како су се у смутном, идеологијом оптерећеном добу формирали, како су живели, како су деловали, како су се довијали, а увек на губитку били многи знани и мање знани писци из нашег, српског, балканског и медитеранског дела Европе. Ко је пажљиво читао, а таквих је на срећу било, лако је могао уочити да се у Палавестриним књигама онај који приповеда никада не истура у први план, никада не тврди да је одмах све знао и да му је све било јасно онда кад ником ништа није било јасно, нити се упиње да докаже како је његово виђење истине једина истина света, што је, досећате се, пословична, да не рекнем хронично дијагностична особина свих оних који једног дана у свом животу одлуче да пишу мемоаре. А таквих, хвала Богу, има. Ко год да мало мисли, свако са собом вуче, макар у глави, некакве мемоаре којима мора и оправдати и образложити и, у односу на друге, повластити сопствени живот, учинити га изузетним. Предрагу Палавестри то није потребно, нити му је то намера, за њега је писање о другом најбољи начин да осмотри и себе, а у томе, у тој методи, признаћете, има нечег непоткупљиво отменог, нечег достојанственог и господственог, што је данас, како год и увек, у књижевним пословима и стварима пре реткост него уобичајена појава, пре изузетак него правило.

Елем, док је срца у човеку, треба приповедати о времену, па Предраг Палавестра свом опусу додаје и књигу коју је само и једино он могао написати, „Историју српског ПЕН-а”, летопис дуг равно осамдесет година, цео један људски живот који се протеглао уздуж 20. века, и докопао се, у бодром стању, првих година новог столећа. Нећу објашњавати зашто је само и једино Палавестра могао написати „Историју српског ПЕН-а”, то ће лако и брзо постати јасно сваком ко се лати те књиге. Рећи ћу само да ми се, као неком ко је непосредно пратио њено настајање, и који ју је читао и прочитавао заједно са аутором, неколико пута, чини да је њоме, „Историјом Српског ПЕН-а”, Палавестра испунио један виши задатак, један налог што га пред нас поставља култура и књижевност којој припадамо, те да бисмо показали да је и код нас било баш онако како је било, као и другде, у Србији, на Балкану, у Средњој Европи и на Медитерану.

Како је широко познато, ПЕН је најстарије и најугледније светско удружење писаца и других слободномислећих људи које окупља чланове из стотинак држава савременог света. ПЕН је основан у Лондону 1921. године, и за све време континуираног деловања био је и остао организација чији се смисао базира на одбрани основних људских права, чувању слободе говора, размени хуманистичких идеја, подстицању креативних иницијатива, супротстављању свим видовима идеолошких и режимских репресија...

Српски ПЕН центар је, као један од најстаријих европских и светских ПЕН клубова, основан 1926. године. Његов први председник био је тадањи најугледнији српски теоретичар књижевности и универзитетски професор Богдан Поповић, а први секретар тада млада, но већ потврђена књижевница Исидора Секулић. Већ у првим годинама свог рада ПЕН је снажно афирмисао идеје толеранције и интелектуалне трансмисије, како у непосредном, тако и у ширем европском окружењу, окупљајући најзначајнија списатељска и друга имена ондашње Србије и Југославије. Организацијом чувеног конгреса у Дубровнику 1933. године, на којем је грађанска Европа осудила појаву фашизма, Српски ПЕН дао је непосредан, кон-

кретан допринос европској историји 20. века. Његова активност замрла је 1941. године, да би после двадесетогодишњег прекида рада била настављена почетком 60-их година, уз подједнако учешће старих чланова (на пример, Иве Андрића), и нових, у међувремену стасалих писаца (на пример, Предрага Палавестре). Радећи увек у сенци подозрења, а каткад и отвореног сумњицења и оспоравања, одбијајући да буде експонент или филијала било чијих политичких становишта или интереса, Српски ПЕН се у другој половини 20. века формирао као либерална, непопулистичка асоцијација која снажно делује на пољу унапређења националне књижевности и културе, увек виђене у њеном ширем, европском и светском контексту, а оглашава се сваки пут када се у јавности догоди неки инцидент који није у складу са општепрокламованим начелима кодираним у Повељи Међународног ПЕН-а.

Реконструкцији и опису дуге, нажалост, дисконтинуалне историје Српског ПЕН-а посвећена је истоимена књига Предрага Палавестре, свакако најагилнијег члана те организације у другој фази њеног рада. Дугогодишњи дужносник и приврженик ПЕН-а и учесник многих догађаја од значаја за националну културну историју која се добрим делом формирала или барем преламала у ПЕН-у, Предраг Палавестра дао је својом „Историјом Српског ПЕН-а“ драгоцен допринос виђењу и анализи многих чињеница и детаља из ближе или даље прошлости српске културне средине. Тим чињеницама и детаљима би, у супротном, претио потпун заборав или, још горе, мањкава, површна интерпретација. Мада је у поднаслову књиге нагласио како је реч о личном сведочењу, а то сведочење, како рекох, у другом делу заиста има дискретну, отмену мемоарску црту, Предраг Палавестра се по правилу најпре ослањао на документ, а тек потом, у његовом евентуалном недостатку, на речи непосредних, поузданих сведока. У прегледно, функционално и сажето писаном штиву, чија је жанровска неухватљивост њена прва врлина (и историја, и мемоари, и хронологија, и збирка докумената, и културолошка студија) читалац заправо прати промене српске и европске културе које се у већини случајева релационирају према политичким кретањима и од њих зависе, па се тако јасно види и како је ПЕН од некадашње организације са дипломатском функцијом (што се потврђује и чињеницом да су многи угледни чланови ПЕН-а градили дипломатске каријере: Јован Дучић, Милан Ракић, Иво Андрић, па све до данас), у међувремену постао елитна интелектуална групација усредсређена на питања културне размене и, посебно у случају Српског ПЕН клуба, на ширење дела националне књижевности, подстицање превода и, када код затреба, на одбрану слободе мишљења и стварања.

Стога би се могло закључити да књига Предрага Палавестре улази у ред интелектуалних прегнућа и стваралачких резултата који имају прворазредни значај за данашњу српску културу, и служе јој на част. „Историју српског ПЕН-а“ је најпре помни снимак деловања једне репрезентативне организације која је и у најтежим временима бранила углед и интересе српске културе, како пред домаћим тако и пред страним политичким моћницима, постојано разграђивала стереотипе, демантовала лажи и полуистине, апеловала на савест, промовисала темељне моралне вредности, али је та „Историја“, уједно, у коначном исходу, заправо важан исечак опште српске културне историје. Оне историје без које не бисмо били то што јесмо.

И на послетку:

Критичку и стваралачку делатност Предрага Палавестре, према свему реченом, одликује стапање две аналитичке перспективе: аксиолошке (критичке у ужем значењу тог појма) и књижевноисторијске (дело у времену). Када се, пак, говори о Палавестрином критичарском стилу, ваља приметити да се у његовим слојевима

чувају трагови „еволуције метајезика“ и методолошких етапа послератне српске критике (те се управо зато може поистоветити са глобалним правцем њеног „развоја“), све до пројекције једног новог, Палавестри тако важног, плуралистичког, еклектичког, синтетичког критичког опредељења. Све те фазе, којима је Предраг Палавестра присуствовао и у чијем је обликовању непосредно учествовао (што је податак достојан сваке пажње и респекта) конститутивни су делови његовог критичког израза. Предраг Палавестра, понекад, попут импресионистичких критичара, воли да књижевно дело пореди са делима из визуелних уметности, и то његовој фрази даје једну чисту књижевну боју (на трагу београдске академске есејистичке праксе), а понекад, у маниру скоријих времена, настоји да позивањем на становишта најразличитијих методолошких оријентација створи интегралну (мозаичну) слику анализираних предмета, градећи аналитички модел „критичке биографије“.

Аксиолошки план Палавестрине критике има упориште у српској књижевно-критичкој традицији (критичари 19. века, потом Јован Скерлић), а додатно је профилисан у критичаревом дугогодишњем (интелектуално, грађански, друштвено обојеном) настојању да опише, развиди и вреднује дела српске књижевности која су настала у културном и политичком контексту прве и друге Југославије. Као и за већину критичара из тога раздобља и за Предрага Палавестру нарочито је важна социјална функција књижевности, при чему се естетичка компонента дела не занемарује, али се, прећутно, негира њена ексклузивност. (Између дела са испољеним критичким тоном и дела које је окренуто истраживању и проширивању могућности језичког израза, уколико су та дела, претпоставимо, подједнако естетски успела, Палавестра ће, увек и непогрешиво, изабрати оно прво.) Такав начелни вредносни став до посебног изражаја је дошао у његовој концепцији „критичке књижевности“ којим је, према ауторовом схватању, обухваћен доминантни (више духовни, него поетички) ток српске књижевности 70-их и 80-их година минулог столећа. Књижевност је у таквом тумачењу узимана као снажан морални, стваралачки коректив друштвене стварности, при чему је у први план избијала критичарева вера у снагу и одговорност уметничког деловања речима. Књижевност је, у интерпретацији Предрага Палавестре, неодвојива од свога хуманистичког ангажмана па, у ширем смислу, и од своје друштвене мисије. Данас, када је тај књижевни модел (а сагласно томе и његов критички опис, то јест, критика настала у симултаном праћењу таквог модела) већ историзован, може се, боље него у време његовог настанка, уочити превелика зависност естетичке компоненте стварања од њеног друштвеног (то јест: идеолошког) окружења као и „вишак дедукције“ у критичком методу. (Са нестанком таквог окружења књижевна дела губе примарни фон читавања и ако у себи немају још неку значењску и естетску димензију по правилу нестају из читалачког видокруга, одлазе у депо Музеја књижевне историје.)

Предраг Палавестра је, како год да се гледа, по сили времена последњи значајни представник оне генерације српских тумача књижевности која се изборила за слободу мишљења и уметничког стварања у идеолошки ригидним друштвеним околностима друге половине 20. века. Његов укупни рад сав је у знаку разумевања, тумачења и систематизације књижевности доба којем је као учесник, сведок и тумач припадао. Памтићу га као часног интелектуалца, блиског саговорника и узорног старијег колегу који је увек налазио речи разумевања и подршке за оне који су дошли после њега. У њему је српска књижевност имала поузданог проучаваоца, уједно и ангажованог ствараоца и посленика спремног да своју радну и креативну енергију усмери према колективним прегнућима и реализацији великих, општедруштвено и културно значајних пројеката, попут

капиталне едиције „Српска књижевна критика“ београдског Института за књижевност. Као дугогодишњи председник и активни члан Српског ПЕН-а Предраг Палавестра доследно се држао темељних етичких принципа, доприносећи афирмисању српске књижевности у свету, истовремено промовишући њене вредности и бранећи њен углед у турском историјском времену, ненаклоњеном уметницима и уметности. За крај, ваља навести још један његов критички став, уобличен и изговорен у освит последњег балканског рата, 1989. године, који нам између осталог говори да се и овде и другде друштвени, па и уметнички односи и опште ствари споро, трагично споро мењају, ако се имало мењају:

„Срећна су само она друштва у којима писци и интелектуалци могу бити непослушни и када се њихове идеје остварују онако како су их они сами припремили. Тамо где се критички духови прогоне и онемогућују, ту нема ни људске среће ни слободе. Чак и тамо где се оствари правда и истина већине, критички дух мора да иде даље, да тежи ширим просторима и већим висинама. Управљачи светом никад неће моћи ни да затоме ни да задовоље критичку свест интелигенције, јер ће машта и мисао слободе увек ићи испред владајуће праксе. Исто тако, сви мислећи слојеви у народу и друштву морају схватити и прихватити своје време, ако хоће да остану у свом језику. Критички дух интелигенције не упреже се ни у чија кола, али свака кола може извући из блата. Власт без опозиције није владање него принуда; грађанска непослушност интелигенције није израз мржње и непријатељства, него добре воље и тежње за још бољим светом.“

Како онда, тако и данас.

Михајло Пантић

СВЕТОЗАР КОЉЕВИЋ (1930–2016)

Тешко је – из неких недокучивих разлога почесто и немогуће – онима који нам много значе рећи шта нам и колико значе; још је теже то рећи онда кад више не могу да нас чују. Тада, можемо само да покушамо да то кажемо другима – а уверен сам, у овом случају, да је моја прича налик на многе приче оних који су имали привилегију и част да их озаре племенитост, доброта и мудрост Светозара Кољевића. Такве приче по правилу су ослоњене на чињенице, оне које најбоље сведоче о постигнућима, дOMETИМА и остварењима; чињенице су, међутим, чак и онда када су издвојене из једне истински импресивне биографије, јадне и немоћне онда када треба да посведоче о људској величини онога о коме би да нам нешто кажу. Но како другог начина можда ипак нема, остаје ми да покушам да из сасвим личног угла управо кроз чињенице покушам да насликам једну могућу скицу за портрет Светозара Кољевића (или, једноставно, Професора, како су га многи осло-вљавали, са великим почетним словом које се могло чути и у говору).

Из родне Бања Луке, у коју се увек враћао, и то тако и толико да се неретко чинило да из ње никад није ни отишао, пут га је одвео на студије англистике у Загреб, а потом и у Београд; промена места студирања била је последица стицаја околности, али је вансеријски даровитом студенту омогућила да из обе академске школе покупи и усвоји, а потом надогради и оплемени, оно најбоље. Рано је, дакле, стекао, и трајно задржао навику да своју даровитост, знање и енергију проверава и усавршава у најзахтевнијим срединама; стога је некако сасвим природно било да магистрира баш у Кембриџу, и баш код чувеног Дејвида Дејчиза, чије је име за англисте широм света деценијама било синоним за историју енглеске књижевности – за писање магистарског рада под његовим менторством била је, осим академских врлина, потребна и храброст. Било је то 1957. године, а само две године касније у Загребу ће одбрани докторат, да и на тај начин покаже да у Кембриџу није губио време. (Губљење времена одиста није спадало у Професоро-ве омиљене активности; кад бисте код њега свратили, обично сте га затицали над отвореном књигом (и графитном оловком, којом је у њој исписивао белешке), с укљученим рачунаром, или на неки други начин очигледно заокупљеног радом коме је посветио читав свој живот, и у коме је дословно до последњег тренутка младалачки искрено уживао.

То уживање је као мало ко умео да пренесе на своје читаоце и, нарочито, слушаоце; у свом предавачком и педагошком раду (започетом и кроз дуги низ

година настављеном на Филозофском факултету у Сарајеву, где је прошао сва звања од асистента до редовног професора) учио је студенте не само како да читају Шекспира, Дикенса и Џојса, него и како да о њима креативно размишљају и, коначно али изнад свега, како да буду бољи људи. Закључимо ли да је због тих, и многих других својих особина, био омиљени професор, биће то тек бледуњав покушај да се дочарају љубав, поштовање и дивљење које су према њему осећале генерације и генерације студената (дабоме, и сарадника) у Сарајеву, Новом Саду, Никшићу, Бања Луци, Српском Сарајеву, Београду и другде, у Блумингтону, Оксфорду, Лондону, Нотингему, Бирмингему, Шефилду, Глазгову. И на Харварду. Ово говорим из прве руке, као неко ко је имао срећу (проистеклу из несрећних хирова историје) да као Професоров асистент (каква је тек то почаст била) прати његова предавања на Филозофском факултету у Новом Саду. И да на њима „преписује“ и учи вештину очаравања слушалаца, овладавања њиховом пажњом, и отварања сасвим нових погледа на свет, неретко и нових светова: та магија речи остваривала се кроз реторику која јесте била плод искуства, али се истовремено осећало и да је урођена, заснована и на упадљивом глумачком дару, и на осећају за музику реченице, и на префињеном хумору, али пре свега на оном што су те реченице носиле у себи: дакле, на споју огромне ерудисије и луцидних аналитичких способности које су у каткад сасвим неочекиваним обртима знале да светлошћу спознаје осветле и најтајновитија, тумачењима најнедоступнија књижевна дела. Трагови те светлости остајали су на озареним и осмехнутим лицима студентата дуго након Професорових предавања.

Исту светлост носе у себи и хиљаде страница које је исписао Светозар Кољевић. Стога је сваки покушај да се једним синтетичким погледом сагледа опсег, домет и значај његове научне и књижевнокритичке делатности – макар и само у области англистике, на коју ћу се ја ограничити – лак и у исто време тежак задатак. Лак због тога што је реч о научном опусу који нуди мноштво повода за дуге приче и подробна размишљања, а тежак зато што је тешко одредити шта је то што се и у овако кратком подсећању мора споменути, а шта тешка срца прећутати.

Најсигурније је, свакако, за основне координате размишљања узети три кључна сегмента тог опуса – три књиге у којима се Светозар Кољевић бави прерасходно промишљањем енглеске прозе (али не само енглеске, јер ту је и америчка и светска; и не само прозе, јер ту су и поезија, па и драмска литература).

Онима који познају Професорову префињену иронију, наслов његове прве књиге, *Тријумф интелигенције*, може зазвучати младалачки наивно-оптимистички. Но и овај наслов је ироничан: реч је о Пировој победи интелигенције, у којој је изгубљено много тога што је можда и вредније. „Тријумф интелигенције у модерном роману“, закључује млађани писац ове књиге, објављене 1963. године, а написане коју годину раније, „не манифестује се искључиво у оних неколико стваралачких подвига, него исто тако и као трагични тријумф интелигенције над уметношћу, над животом, стварањем и комуницирањем.“ Да би доказао ову тезу, да би указао на поразе у победама, аутор књиге *Тријумф интелигенције* храбро посеже за неким од заиста највећих тријумфа модерне уметности романа, делима Дејвида Херберта Лоренса, Олдоса Хакслија, Хенрија Џејмса, Вирџиније Вулф, Вилијама Фокнера и Џејмса Џојса – да споменемо само неке од најзначајнијих.

Већ у овој студији веома су уочљиве неке од одлика које ће касније израсти у драгоцене врлине критичког промишљања књижевности у делима Светозара Кољевића. Пре свега, одабрана дела посматрана су у контексту који далеко надилази конкретне хронолошке и географске оквири њиховог настанка. Њихово постављање у контекст европске, а по потреби и светске књижевне традиције,

омогућава како целовитије и дубље сагледавање тих дела, тако и потпуније разумевање њиховог правог значаја и смисла.

Такав приступ водио је успостављању прецизних естетских критеријума и доношењу јасних вредносних судова, често на веома храбар начин различитих од оних преовлађујућих. И као што се није устегао од новог вредновања дела потврђених класика модерног доба, није наш Професор зазирао ни од критичарских ауторитета: често је умео да необоривим аргументима оспори канонизоване ставове неког од неприкосновених, прослављених тумача литературе. На темељима такве смелости искристалисан је један од најдрагоценијих принципа Професоровог рада у области науке о књижевности, начело које каже да, што више расте значај коментара о једном књижевном делу, то се више умањује значај и смисао постојања самог дела. Светозар Кољевић се држао тог принципа, па је готово по правилу бирао она дела чија судбина не зависи од исцрпности коментара, и о њима размишљао не са жељом да их догматски непоколебљивим тумачењем учини незанимљивим, већ с намером да их „откључа“, или, како је сам често говорио, „отвори“. „Није битна рационална једначина на коју се дело може свести“, записао је Професор, „ма како она била суптилна, компликована, и сама по себи тачна, већ су битни снага и значај његове уметничке комуникације, у крајњој линији читаочев доживљај или низ доживљаја.“ Заснован на таквом принципу, Професоров приступ никада се није одликовао хладном лабораторијском аналитичношћу сведеном на суво књижевнотеоријско сецирање дела; у његовим текстовима увек је у првом плану живи, узбудљиви, емотивно обојен дијалог с делом и писцем, остварен кроз спој замашне ерудиције и специјалистичког знања с једне, и луцидне импресионистичке врцавости с друге стране.

Видљиво је то и у разматрању велике комичке традиције у књизи *Хумор и мит*, традиције која почиње Сервантесом, а у Енглеској је настављају Филдинг и Стерн, Бернс и Бајрон, Хенри Џејмс и Џејмс Џојс, те Едвард Морган Форстер. Поред чињенице да сви они „отеловљују бескрајну збуњеност животом“, као њихову кључну одлику аутор издваја „наглашени осећај анархоидности искуства и стварности, потребу да се послуже неким јачим митским оквиром смисла који никад до краја не могу прихватити, и који врло често постаје предмет њихове пародије.“ Таква полазна идеја нуди могућност изузетно обухватног посматрања тоталитета књижевне традиције: синхронијског, с новим вредновањем дела поменутих стваралаца, као и дијахронијског, у коме се поред разраде и откривања нових аспеката утицаја и повезаности на које је раније већ указивано (попут, на пример, поетичке споне између Лоренса Стерна и Вирџиније Вулф) откривају и неке нове везе – као што је, на пример, пародијски контекст као важан основ литерарне сродности двојице тако различитих песника као што су Роберт Бернс и Томас Стернс Елиот.

Оригинални контекста придодата је и вазда присутна Професорова спремност и способност да ироничним обртом на нов начин осветли општепознату чињеницу, удахне јој живот и примора је да нас поведе новим правцем размишљања. Тако, пишући о Сервантесу, подсећа да је истина „да су у Шпанији шеснаестог века јеретици горели чешће него у другим цивилизованим европским земљама, али то не значи само да је било више оних који су спремни да пале, него и оних који су били спремни да горе за своја уверења.“ Такав приступ, дакако, води ка многобројним оригиналним и капиталним закључцима. Тајну Дикенсове трајне привлачности и савремености, једну од великих загонетки савремене науке о књижевности, аутор студије *Хумор и мит* објашњава специфичношћу односа између сликовног и апстрактног изражавања у Дикенсовим делима, и закључује да „Дикенсова виталност (...) својом гротескном метафориком раздражује онај начин

мишљења који би хтео да интелектуално, морално и друштвено фиксира човека у свету у којем живи."

Управо Чарлс Дикенс са својим делом представља можда најзначајнију спону између дела *Хумор и мит* и наредне англистичке књижевне студије Светозара Кољевића, објављене 1988. године под насловом *Хирови романа*. Реч је о неоспорно најамбициознијем и најзначајнијем делу својеврсне трилогије, студији у којој аутор разматра „древни дијалог живота и уметности, од Дефоа до Руждија”.

На темељима обимног посла обављеног у претходне две књиге, али и нових истраживања, остварен је замашан подухват. Иза наслова *Хирови романа* крије се особена историја енглеског романа – и то не сколастичка и фактографска, већ селективна историја, представљена кроз најзначајније писце и дела, као историја идеја, уметничких форми и поступака. „Крајња величина неког огромног уметничког дела”, истиче аутор *Хирова романа*, „може се мерити богатством и разноликошћу његовог духовног постојања у културној историји.” А ова књига је смело заснована управо на таквим, огромним делима, која у њој добијају изузетно компетентног и оригиналног тумача.

Јер, *Хирови романа* откривају све врлине критичког аналитичко-синтетичког приступа Светозара Кољевића, у пречишћеном облику и у пуној зрелости. Пре свега, поново пада у очи оригиналност одабране критичке визуре, у којој ће, на пример, роман *Оркански висови* бити сагледан као дело у коме је величанствена љубавна прича саграђена на сасвим особеној етици насиља и бруталности, а Дикенсова *Велика очекивања* као „иронична романса” смештена у свет наглавце изврнутог система вредности.

Мултидисциплинарни приступ, присутан и у претходним двама књигама, овде је најучљивији и најделотворнији: често се преплићу чисто литерарне и шире егзистенцијалне, тачније антрополошке и филозофске теме. То преплитање засновано је на темељном познавању културе и преовлађујућег духа епохе којој разматрано дело припада, као и свега најзначајнијег што је раније писано о одабраном писцу и делу. Стил и метод излагања у пуном су складу с оштрином и оригиналношћу критичких запажања, па се читалац ове, као и других студија Светозара Кољевића, осећа као да чита роман – није нимало претерано рећи да критички текстови овог аутора умеју да буду знатно занимљивији од дела о којима пише. Кољевић је писац који презире досадну академску уштогљеност, и не зазира од анегдоте, или духовите карактерне скице. Никад, међутим, не посеже за њима зато да би на површан и плитак начин критички текст учинио привлачнијим – напротив, такви кратки излети у „романсирану биографију” увек су у прецизној и јасној функцији потпунијег осветљавања писца и дела. При том, овај аутор непогрешиво уме да у густом и сложеном ткању модерног романа пронађе управо ону нит која расплиће и отвара дело. О томе, поред читалаца његових студија, могу да посведоче и генерације студената које су имале привилегију и задовољство да их лавиринтима велике литературе води професор Светозар Кољевић.

Ваља на крају истаћи и то да три англистичке књиге Светозара Кољевића чине целину, с учљивом еволуцијом мисли, чврстом заједничком окосницом и целиовитим заокружењем, чиме доприносе утиску о истински значајном научном опусу – капиталном и по опсегу, и по дубини истраживања и увида, и по трајној актуелности која непрестано позива на нова читања. Поврх свега, својим делима у овој области Светозар Кољевић није задужио само српску англистику: та дела имају значај у много ширим размерама промишљања књижевности у контексту европске, па и светске литерарне традиције. То потврђују и подаци о раду професора Кољевића на угледним светским универзитетима, као и чланци које је објавио у значајним светским публикацијама – али понајвише, ипак, његове књиге. О

дубини и свеобухватности критичког приступа сведоче у тим делима Тристрам Шенди, Оливер Твист, и Стивен Дедалус, као и Санчо Панса, Родион Раскољников и Антонија Буденброк. Али и Краљевић Марко.

Они који су имали среће да познају Светозара Кољевића памтиће га као драгог и доброг, скромног а великог човека. Осетиће то на многим страницама његових књига и они који ће га у годинама које долазе упознавати кроз дела која је написао: њима, и свима нама, научни опус академика Светозара Кољевића остаће трајни извор надахнућа за многа будућа истраживања и духовне узлете.

Зоран Пауновић

СВЕТЛАНА ВЕЛМАР-ЈАНКОВИЋ (1933–2014)

Светлана Велмар-Јанковић потицала је из београдске грађанске породице: отац Владимир Велмар-Јанковић, књижевник, мајка Милица, књижевни преводилац, ћерка министра Велисава Вуловића. Факултетско образовање (француски језик и књижевност) стекла је у Београду. У београдској издавачкој кући „Просвета“ била је вишегодишњи секретар и уредник часописа *Књижевност*, а од 1971. до одласка у пензију члан је уређивачког колегијума као уредник едиције савремене југословенске прозе и есејистике. У „Просвети“ је покренула и више година уређивала културну библиотеку *Баштина*. Од 2007. до 2013. године била је председник Управног одбора Народне библиотеке, била је вишегодишњи члан одбора за награду из области уметности Вукове задужбине све до смрти, те Одбора за именовање улица у Београду... За дописног члана САНУ изабрана је 2. новембра 2006, а за редовног на изборној Скупштини 5. новембра 2009. године.

Њено жанровски веома разуђено дело обележавају књиге приповедака, романа и есејистике. Романи: *Ожиљак* (1956; друго, прерађено издање 1999); *Лагум* (1990); *Бездно* (1995); *Нигдина* (2000); *Востаније* (2004). Збирке приповедака и записа: *Дорћол* (приповетке, 1981, допуњено издање 2006); *Врачар* (приповетке, 1994, допуњено издање 2007); *Гласови* (приповетке, 1997); *Књига за Марка* (приповетке, 1998); *Очаране наочаре: приче о Београду*, 2006; *Седам мојих другара* (приче за децу, 2007); *Записи са дунавског песка* (2016, постхумно). Књиге есеја: *Савременици* (1968); *Уклетници* (1993); *Изабраници* (есеји, 2005); *Сродници* (1013). Сећања: *Прозраци* (романсирана биографија 2003); *Прозраци 2* (2015, постхумно). Молитве: *Светилник* (1998). Дrame: *Кнез Михаило* (1994); *Жезло* (књига драма, 2001). Монографија: *Капија Балкана; брзи водич кроз прошлост Београда* (2011). Светлана Велмар-Јанковић је написала предговор за енглеско издање прве иностране културне и књижевне историје Београда – David A. Norris, *Belgrade. A Culural and Literary History*, "Cities for Imagination", Oxford, 2008.

Књижевне награде: „Исидора Секулић“, „Иво Андрић“, „Меша Селимовић“, „Ђорђе Јовановић“, „Бора Станковић“, награда Народне библиотеке Србије за најчитанију књигу у 1992. години, НИН-ова награда за роман године *Бездно* (1995), награда „Невен“, награда „Политикиног забавника“, награда „6. април“ за животно дело о Београду, и друге.

Превођена је на енглески, француски, немачки, руски, шпански, италијански, грчки, бугарски, мађарски и кореански језик. Роман Светлане Велмар-Јанковић *Dans le noir* (*Лагум*, у преводу Алена Капона) уврштен је 1997. године међу двадесет најбољих књижевних дела француских и страних аутора који су те године објављени у Паризу, када је добио назив „српски Доктор Живаго“. Децембра 2001. године одликована је високим орденом Витеза Легије части за допринос јачању француско-српских културних веза.

После првих радова, штампаних у листовима и часописима, објавила је роман *Ожиљак* (1956), који је био добро примљен од критике, а нешто касније и књигу есеја о новијим писцима *Савременици* (1968), на основу које је стекла запажено место међу српским критичарима. Према оцени академика Предрага Палавестре критички огледи Светлане Велмар-Јанковић писани су лепим и мирним стилем одмерене и неговане грађанске отмености. Посебно су запажени њени приступи песмама Растка Петровића, Милоша Црњанског, Ристе Ратковића и Миодрага Павловића, а такође и у тумачењима занемарених књижевних радова Пере Тодоровића и Милете Јакшића, те поетике Владислава Петковића Диса, Васка Попе и Ивана В. Лалића.

После раног романа *Ожиљак* (1956) прошло је више година док се Светлана Велмар-Јанковић није огласила као прозни писац мајстор у романсирању историје и историзирања романа, као приповедач историје и садашњости Београда са наглашеним урбаним сензибилитетом који суверено влада познавањем историјских прилика од почетка деветнаестог века до краја двадесетог, са пуном свешћу шта је грађански сталеж у том времену значио за Београд да буде и остане град. Од самог почетка зарањања у историјску прозу и трагања за суштином прошлости и трајања која се рефлектује у актуелној савремености, она је сагледала Београд као „капију Балкана“ све до наших дана. Овај дубоки траг у српској прози започела је књигом приповедака *Дорћол*, која је у српску књижевност вратила тему Београда. За њим следи и њен роман *Лагум*, књига о уништеном грађанском свету „који је морао да прође кроз лагуме, влажне и мрачне ходнике, да би се некако домогао светлости и ваздуха“ (Чедомир Мирковић). За њен роман *Бездно* истакнуто је да у њему „виртуозно евоцира језик једне минуле епохе користећи интимни и интроспективни стил дневничког епистоларног казивања. Таквим наративним укрштајем створено је ово дело које још једном осведочава пуну зрелост српског романа“ (Петар Пијановић). Васа Павковић указује да у овом роману Светлана Велмар-Јанковић испољава снагу да „на основу обимних читања историографских извора, али и на основу властите поетске осећајности, осећаја за 'прозирност времена', те раритетног познавања прошлости српског народа“, кроз епизоде о Вуку, Даничићу, Кости Цукићу, Гарашанину, Бану, М. Ђ. Милићевићу, Јаши Игњатовићу, Метерниху, Манцинију и Кошуту подари овом делу „ореол историјске фреске“.

Једно од стожерних дела српске прозе 20. века многи с правом сматрају књигу приповедака Светлане Велмар-Јанковић *Дорћол*. Реч је о јединственој прозној укрштеници са именима београдских улица, ослоњеној на старе жанрове *житија* и *разглаголствија* (*разговоре са мртвима на ономе свету*), као и на мемоаристику коју је својим *Мемоарима* окрунио Прота Матија Ненадовић. Из ове књиге проистекла су сва њена потоња прозна дела у којима је романсирала историју: *Лагум*, роман у којем изванредно функционишу више историјских презентација зумираних у чаробну реч њене поетике – *сад*, која помаже да се складно укрштају свевишности онострани и оностраности, да се начине јединствени резови који пресецају токове времена, како прошлих, тако и оних који управо трају. Из *Дорћола* су проистекли роман *Бездно* и роман о Карађорђу. Кнез Михаило у истоименој драми

онај је из житија које чине окосницу књиге *Дорћол*, исписаног у поглављу: „Улица Васе Чарапића или Васина улица”: „Ћутљив и ћудљив, бронзани кнез остаје загладан у сметове измешаних прошлости”.

У оваквом романсирању историје Светлане Велмар Јанковић у првом плану нашла су се лирска раскршћа танане комуникације светлости и сенки, историјског и неисторијског памћења, очигледне и неочигледне стварности. Најузбудљивије странице ове прозе настале на самој „непојамној међи ишчезавања”, посвећене су „расветљеној празнини”, „тмастим расветљењима”, „безданима призрака”, клобуцима светлости изван сваке стварности којима се стиже до нестварног, док се не осети дах избледеле и густе пустоши прошлости у којој превладава силна проливена крв и „прогрушала тама”.

У приповеткама и романима, од почетка до краја стваралачког века, од књиге приповедака *Дорћол* до књиге *Капија Балкана* (2011), Светлана Велмар-Јанковић је подизала грандиозни споменик Београду. Учила нас је како ваља волети и поштовати свој главни град, на особит начин упознавала нас је са његовом историјом.

У монографији о Београду, користећи се посве отвореним наративом историзирања романа и романсирања историје, она нам Београд открива час као тесну и разваљену, час као раскошну и тријумфалну капију историје на размеђи истока и запада, севера и југа, свакако као најпрозрачнији прозор окренут према најчешће тмастом и вазда брдовитом и неочекиваном Балкану. Овим делом показала је упечатљиво да је Београд кључна копча Европе и Балкана, да је то остао да буде, у наглашеној мери, и ових наших турбулентних дана. Да је реч о граду који је до јуче био моћан „бедем хришћанства”, којим се Европа увек поносила када би Турци бивали побеђени, а увек одрицала када би они били победници. Београд се открива као призма поимања историје читавог српског народа, његове судбине кроз векове, његових исијавања у предасима ратова, између тридесет и седам освајања и рушења феникса који има снаге да увек изнова сине, да створи генерације грађанства које, попут палимпсеста, остављају значајне трагове и вредном баштином обележавају величанствено трајање града-лабуда на ушћу Саве у Дунав.

Светлана Велмар-Јанковић је поставила себи велике захтеве, оне којима је вековима тежила епска народна песма као својеврсни облик памћења историје народа, да искаже суштину историје, оно што је „вредно памћења”. У том и таквом настојању остварена је срећна симбиоза епске и историјске истине у својеврсној историјској прози. Оно што је ново и јединствено у њеном прозном делу јесте, пре свега, приступ, начин препуштања токовима историје, како њеној матици тако и њеним приобалним успореним токовима и рукавцима. Она се, према потреби и изазовима, преобраћа у водича, путника, сапутника, некад тек шетача, али увек у том времеплову остаје неко ко непогрешиво прати оно најважније у прошлости – цивилизацијску раван историје.

Миодраг Матицки

ЈАНОШ БАЊАИ (1939–2016)

Јанош Бањаи је био несумњиво један од најзначајнијих личности науке о књижевности у нашем региону. Детињство је провео у Фекетићу, гимназију је завршио у Суботици. Универзитетску диплому је стекао на Катедри за мађарски језик Филозофског факултета у Новом Саду и то као члан прве генерације студентата дотичне катедре (Катедра је иначе основана 1959). Овде је почела и његова универзитетска каријера, био је асистент оснивача Катедре, наиме Ервина Шинкоа. Докторску дисертацију је писао о животном делу специфичног мађарског песника, Милана Фишта са насловом *Структура поезије Милана Фишта*. Одбранио је дисертацију 1974. У истом раду је осим посебних одлика и поетичких извора датог песништва истраживао естетску културу изабраног раздобља. Поред тога, тематизовао је и опште проблеме теорије лирике, тако је анализирао проблематику лирског субјекта, лирске ситуације, структуре темпоралности, природу поетског језика и то поводом поетике слободног стиха. Касније је посветио студије таквим значајним песницима као што је Ендре Ади, Атила Јожеф, Шандор Вереш, Јанош Пилински, Агнеш Немеш Нађ. Изузетно добро је познавао песничко дело Дежеа Тандорија, знаменитог мађарског песника. Јанош Бањаи је истраживао и поетику прозе (Миклош Сенткути, Шандор Мараи, Имре Кертес, Петер Естерхази, Петер Надаш итд.) ипак, морамо приметити да његово интересовање показује доминацију поезије, мада је он сам писао и новелу и роман.

Јанош Бањаи је детаљно познавао српску књижевност, пратио је догађаје преводилаштва, као и динамику српско-мађарских односа. Матица српска је уз његово вођство планирала објављивање *Зборника радова о српско-мађарским књижевним и културним везама*, чија би се тематика односила на период од прекретнице XIX и XX века до тридесетих година XX века. Бањаи је писао поговор за књигу Данила Киша *Kétegyek kora (Епоха скепсе)*; (то је ионако књига која је настала на основу његовог селекцијског рада), писао је студију о преводима песника Ђерђа Петрија од стране Данила Киша, надаље, писао је о романима Алаксандра Тишме, Владимира Тасића, о есејима Давида Албахарија, итд. Пред смрт радио је на довршавању књиге која је требало да буде посвећена савременим делима српске књижевности, али је рад остао у рукопису.

Јанош Бањаи је увек поклањао пажњу делима која су настала у оквиру мађарске културе; о томе сведоче његове многобројне књиге. Мањинску литературу је описивао на основу позиције заштићеног губитника (дотична

књига се и појавила на српском језику са насловом *Заштићени губитник*) посебно тематизујући релације мањина и глобализације. Његов основни став је да судбина мањина зависи од капацитета стварања високе културе, способности одржавања континуитета стварања вредности, склоности размишљања у пољима отворености. Посебно помињемо да је Јанош Бањаи посветио читаву књигу ранијем члану САНУ, Имреу Борију. Осим научне делатности бележимо и његове вредне учинке у пољу есеја и критике. Заправо, он је неговао једну посебну врсту критике са аспектима валоризације и херменеутике. У многим његовим текстовима налазимо сучељавање мањинске културе са дефицитима критике.

Уређивачку делатност је започео у студентском часопису *Индекс* (1962–1966), био је главни уредник тог часописа. Био је главни уредник и таквих часописа војвођанске мађарске културе као што је *Uj Symposion* (1967–1969), и *Híd* (1976–1984). Као уредник оставио је дубоке трагове, формирао је начин мишљења и утицао на перцепцију књижевног дела, те се један од најзначајнијих периода часописа *Híd* везује управо за њега. Реализовао је вредносне обрасце који су били привлачни за целокупну мађарску културу, и детерминисао оријентацију у војвођанској књижевној култури. Бележимо и чињеницу да је подигао ранг ликовне рубрике истог часописа, и то не случајно, јер се бавио и тумачењем ликовних дела, штавише, треба рећи да је написао неколико фундаменталних текстова о ликовној уметности (Јожеф Ач, Имре Шафрањ). Једном ствараоцу (Ђерђ Б. Сабо) је посветио и монографију, што показује широки дијапазон његове мисли.

Од 1983. године био је главни уредник издавачког предузећа Форум, од 1987. директор Издавачке куће Форум. Од 1992. водио је Катедру за мађарски језик и књижевност, где је предавао Теорију књижевности и Историју естетике. Од 1998. године био је гостујући професор у Сегедину. Од 2000. до 2011. водио је Катедру за хунгарологију на Филолошком факултету Универзитета у Београду.

Јанош Бањаи је био дописни члан Српске академије наука и уметности и почасни члан Академије за књижевност и уметност Сечењи при Мађарској академији наука у Будимпешти, као и потпредседник Међународног друштва за хунгарологију (International Association of Hungarian Studies). Добитник је више награда у земљи и у иностранству: 1972 – Награда критичара, 1975 – Књижевна награда „Корнел Сентелеки“, 1998 – Књижевна награда *Híd*, 1999 – Награда књига године, 2001 – Награда „Атила Јожеф“, 1999 – Награда „Аладар Комлош“, Награда *Pro Literatura*, 2004 – Награда за есејистичко стваралаштво „Агнеш Немеш Нађ“, 2006 – Награда за животно дело, Награда „Тибор Дери“.

Корнелија Фараго

МИЛОРАД ЕКМЕЧИЋ (1928–2015)

Милорад Екмечић био је професор Опште историје новог века на Филозофским факултетима у Сарајеву и Београду, гостујући професор на иностраним универзитетима, и сарадник више научних установа. Деценијама се бавио темама које су се односиле на српско национално ослобођење. Проучавао је националну и општу историју новог века, односе међу југословенским земљама и народима од 18. до 20. века, политику великих сила на балканском простору. Чинио је и извесна значајнија хронолошка улажења у претходно време. Неуморно је трагао за новим изворима у фондовима архива свих југословенских земаља као и многих у свету. Био је зато трајно посвећен архивским истраживањима, као и упознавању одговарајуће литературе настале на тим основама. Анализирао је и бескрајно много историографских, политичких, књижевних, социолошких и филозофских радова који су се тицали европских земаља. Ретко се у нашој историјској науци могао наћи такав пример природног уношења српске историје у рамове општих збивања и скоро невероватно разоткривена дубина спољних утицаја на балканске просторе, првенствено на српске земље, у чему су се могли открити узроци збивања и наслутити будућност. Његова дисертација *Устанак у Босни 1875–1878. године*, која је доживела више издања, наговестила је области којима ће усмерити своје научно опредељење. Током година настали су његови научни радови, од истраживачких минијатура до великих синтеза које су се махом на њихове резултате ослањале. У књизи *Ратни циљеви Србије 1914*. Екмечић је наступио са идејом о томе да је Први светски на Балкану био религиозни рат. Он је био један од аутора монографије *Историја Југославије* у којој је разрадио већ раније постављену тезу о томе да је у југословенској историји религија била вододелница нација. Капитално двотомно дело *Стварање Југославије 1790–1918*. замишљено као историја националних покрета који су створили заједничку, дакле јединствену државу, било је синтеза његових истраживачких радова. Настале су потом и друге његове значајне књиге: *Радови из историје Босне и Херцеговине XIX века; Срби на историјском раскршћу; Огледи из историје; Револуција 1848. и Балкан; Дијалог прошлости и садашњости*. Напокон, 2007. године појавило се прво издање његовог животног дела под насловом *Дуго кретање између клања и орања – Историја Срба у Новом веку (1492–1992)*. Био је то његов научни тестамент у коме је изнео историју српског народа у последњих пет векова од његовог присилног померања крајем средњег века са свог животног простора као европског народа на границе

светских империја. То је дело препуно оштроумних оцена, али и суморног погледа у будућност. Свему овоме треба додати и мноштво Екмечићевих расправа, огледа из методологије, критичких осврта, излагања на конгресима историчара и научним скуповима, интервјуа и изречених оцена о савременим збивањима. Његови текстови представљају заправо логичан спој правог богатства приређених чињеница добијених архивским истраживањима и консултовањем огромног броја мањих или већих објављених радова европских аутора. Екмечић је због тога јединствен по богатој подлози која му је послужила за његово аналитичко расуђивање или синтетички начин излагања. Оригинална тумачења и бриљантни закључци исказани једноставним али изражајним језиком, зрачили су код њега посебном свежином. Екмечић је добитник великог броја награда, признања и одликовања, између осталог Двдесетседмојулске награде Босне и Херцеговине за науку, НИН-ове награде за публицистику, Специјалне Вукове награде, награде Српске књижевне задруге за животно дело, Признања за науку града Београда, награде „Печат времена“ за науку и друштвену теорију. Био је и члан више академија наука – Српске академије наука и уметности, Црногорске академије наука и уметности, Академије наука и уметности Босне и Херцеговине, Академије наука и уметности Републике Српске, Словенске академије наука у Москви.

Академик Михаило Војводић

БОРИСЛАВ ЈОВАНОВИЋ (1930–2015)

Средином новембра 2015. године преминуо је академик др Борислав Јовановић, један од последњих великана *послератне генерације* археолога у Србији. Припадао је групи водећих археолога са простора југословенских земаља, који су својим радовима у другој половини XX века оставили дубок траг у проучавању млађе праисторије западног и централног Балкана. Рођен је у Кавадарцима (Македонија) 22. јуна 1930. године. Животни пут Борислава Јовановића у младости није био лак, будући да је већ крајем II св. рата остао без оба родитеља. Основну и средњу школу завршавао је у Скопљу, Краљеву и Новом Саду. После завршене гимназије, 1950. године уписао је студије на Катедри за археологију Филозофског факултета у Београду, на којој је праисторијску и античку археологију тада предавао први школовани археолог у Србији, професор Милоје Васић. Дипломирао је на Филозофском факултету 1955. године са високим просеком, што му је омогућило добијање стипендије за постдипломске студије из праисторијске археологије. Дисертацију *Појава и развој енеолита у Југославији* одбранио је 1964. године на Филозофском факултету. Неколико година касније, делове дисертације објавио је у књизи под насловом *Металургија енеолитског периода Југославије* (Београд, 1971). У Археолошком институту у Београду радио је од 1959. до 1995. године и прошао је сва звања од асистента до научног саветника. У овој установи био је директор од 1978. до 1986. године. У времену од 1995. до 1999. године затичемо га на положају председника Српског археолошког друштва. На предлог Историјског одељења, постаје дописни члан САНУ 2003. године и редовни члан САНУ 2009. године. Такође је био члан престижног Немачког археолошког института (Deutsches Archäologisches Institut) са централом у Берлину и члан угледног Друштва за историју археометалургије (The Historical Metallurgy Society) у Лондону.

Научна каријера Боре Јовановића била је уско везана за *златно доба* Археолошког института, односно време када је ова установа била покретач и организатор неколико великих археолошких пројеката у Србији, нарочито током последње три деценије постојања социјалистичке Југославије. То је било време када су сарадници Археолошког института руководили или били координатори археолошких радова на великом броју локалитета, организованим претежно у сарадњи са музејима и заводима за заштиту споменика културе у Србији. Посебан добринос проучавању материјалне и духовне културе праисторијских заједница на тлу

Србије дали су сарадници Археолошког института предвођени Бором Јовановићем, у оквиру истраживања више значајних налазишта из млађе праисторије (Гомолава и Јаково-Кормадин у Срему, Падина и Хајдучка воденица у Ђердапу, Фафос код К. Митровице, Рудна Глава код Мајдампека, Војловица код Панчева, Трњане код Бора, Атеница код Чачка, Пећине код Костолца и други).

Борислав Јовановић је био савестан и вредан археолог који је оставио преко 200 мањих и већих научних радова, неколико веома запажених студија и неколико монографија. Посебно бисмо издвојили његове научне прилоге и студије који су проистекли током и након систематских истраживања вишеслојног праисторијског насеља Гомолава код Хртковаца, на обали Саве. Праисторијска Гомолава је под руководством колеге Боре Јовановића, Николе Тасића и Богдана Брукнера, дуги низ година (1965–1985), била својеврсна огледна археолошка школа за велики број праисторичара из Србије, који су у то време ретко били у прилици да учесвују у ископавању једног вишеслојног насеља у широком откопима. Ова три угледна праисторичара и касније академика задужили су српску археологију, поред осталог, и сјајном књигом *Праисторија Војводине* (Нови Сад, 1974), која је, и после 40 година од издажења, на списку обавезне литературе студентима археологије. Студиозно обрађена богата археолошка грађа из насеља с краја бакарног доба на Гомолави објављена је у обимној монографији *Гомолава – насеље касног енеолита* (Нови Сад–Београд, 2002), коју је Бора Јовановић потписао заједно са музејским саветником Јелком Петровић из Музеја Војводине. Још једна монографија са Гомолаве (*Гомолава – Млађе гвоздено доба*, Нови Сад–Београд, 1988) изашла је из пера колеге Јовановића, писана заједно са његовом млађом сарадницом из Музеја Војводине, Маријом Јовановић, музејским саветником. Археологија источних Келта на Балкану, после Ј. Тодоровића, добила је у Бори Јовановићу новог промотера у Србији. Материјалну и духовну културу келтског племена Скордиска обрадио је у више научних радова код нас и у иностранству, а по значају се издваја опширна студија о келтској (латенској) култури, објављена у *Праисторији југославенских земаља*, књига V (Сарајево, 1987). Мада археологија бронзаног и старијег гвозденог доба није била у сфери уског интересовања колеге Јовановића, пружио је запажене радове о тумулу степских одлика из Војловице код Панчева и некрополи са урnama из бронзаног доба у Трњанима код Бора. Заједно с колегиницом М. Ђукнић из музеја у Чачку истраживао је и монографски обрадио две *кнежевске хумке* касноархајског периода из Атенице на периферији Чачка (*Илирска кнежевска некропола у Атеници*, Чачак, 1966).

Највећа признања на пољу археолошке науке Бора Јовановић је добио захваљујући пионирским истраживањима у области археометалургије у Србији, и то најпре у иностранству, а затим и у нашој земљи. Стрпљивим радом више година на Рудној Глави код Мајдампека (1968–1985), са скромном археолошком екипом из Музеја рударства и металургије у Бору, открио је најстарији рудник бакра на Балкану и повезао са винчанском културом. О овом јединственом, и археолошки сигурно потврђеном, праисторијском руднику у Србији држао је предавања на неколико међународних скупова из археометалургије у свету и писао у неким од водећих археолошких часописа у иностранству. Српску праисторију је обогатио запаженом монографијом под насловом *Рудна Глава: Најстарије рударство бакра на Централном Балкану*, Бор–Београд, 1982, и организовањем међународног скупа у Д. Милановцу 1990. године под насловом: *Ancient Mining and Metallurgy in South East Europe*. Саопштења са овог скупа, у његовој редакцији, објавио је Археолошки институт у Београду, 1995. године.

Борислава Јовановића памтићемо као врло скромног човека, ситне конституције, високог чела и продорног, умног погледа, са благим, помало сетним

осмехом на лицу. Готово при сваком сусрету са млађим колегама непрестано је причао о новим истраживањима или о новим могућностима тумачења праисторијских налазишта у Србији. Највише следбеника Бора Јовановић је имао у млађој генерацији праисторичара из Археолошког инсититута, а као његови настављачи на пољу археометалургије појавила се у новије време читава група младих археолога са Београдског универзитета.

Милош Јевтић

ДРАГОЉУБ ЖИВОЈИНОВИЋ (1934–2016)

Драгољуб Живојиновић био је професор Опште историје новог века на Филозофском факултету у Београду, претходно прошавши кроз сва наставна звања, школован на нашим и америчким универзитетима, током своје каријере израстао је у историчара модерног формата и одличног познаваоца наших и иностраних архива. Био је писац историје с дубоким смислом за повезивање општих збивања и националне историје, склон да и највећим међусобицама у прошлости присуствује као хладни посматрач с пристojне временске удаљености. Његово научничко интересовање било је изузетне ширине. Где год се кретао по свету увек је настојао да се обавести о архивским фондовима и да дође у посед драгоцене изворне грађе. Из ње су проистекле његове монографије, студије, научне расправе које покривају временски простор од неколико последњих векова све до данашњих дана. Ретко је ко од научника тако темељно проучио политику неколико великих европских и прекоморских сила чија је улога била огромна у међународним односима. Ради се о Ватикану, САД, Великој Британији, Италији и Француској. Покривајући дуги временски период, њихову политику представио је у континуитету и с дубоким познавањем политичких, економских и дипломатских карактеристика. Најдуже се, међутим, бавио једном темом и увек јој се враћао, великој, значајној теми коју је представљао Први светски рат, а што је напoкон потврдио организујући и велики научни скуп посвећен стогодишњем јубилеју тог рата, чиме се бавио управо последњих година живота. Чинило се да је Живојиновић ту налазио многе одговоре, па чак и кад би у својим истраживањима одлутао у области за које се мисли да су од тога рата доста далеко. Штавише, он је у њему налазио упориште из којег је могао проникнути у многе процесе дужег трајања који су долазили из дубине 19. века или дати оцeне пре свега о великим покретима или односима међу народима или државама, а да не говоримо колико му је то могло помоћи да боље разуме и касније време. Примера ради, једна од његових првих великих студија *Америка, Италија и постанак Југославије*, која је објављена још седамдесетих година а урађена на основу грађе из угледних архивских установа, Вашингтона, Рима, Београда и других, показала је да је већ тада Драгољуб Живојиновић успео да проникне у један значајан временски простор који није био оивичен само годинама светског рата, нити његовом непосредном предисторијом и директним последицама него је био шири од тога, тако да је могао оставити у резерви безброј малих и крупнијих тема којима би потом могао прилазити наору-

жан великим знањем и искуством историчара који је решио нека крупна питања на светској сцени.

Из његовог пера настало је затим, током времена, више мањих и већих расправа, студија и монографија које су одличан прилог познавању светских збивања током рата, али и изван ратног бојишта, нарочито у последњим годинама рата и у време одржавања мировне конференције, и као прилог разумевању настанка нове југословенске државе који се одвијао у каткада драматичним околностима. Посебно је међутим показао да су победници у том рату диктирали стварање једног новог поретка у којем се припремало нестајање вековима негова-ног евроцентризма за рачун новог међународног механизма у којем први пут Сједињене Америчке Државе, збацивши са себе одору прекоморског изолационизма, улазе у један европски рат који се тако претворио у светски и постају незаобилазан фактор одлучивања на највишем нивоу. Заједничка евро-америчка сагласност о стварању југословенске државе је одличан пример за то. Драгољуб Живојиновић је био носилац многих награда и признања, затим и члан наших и међународних научних удружења, и редовни члан Српске академије наука и уметности.

Академик Михаило Војводић

ОЛГА ЈЕВРИЋ (1922–2014)

Име академика Олге Јеврић је један од репера развоја српске скулптуре током друге половине двадесетог и на почетку овог века. Крупни су доприноси којима је она обогатила нашу и ширу југословенску уметничку средину, доносила јој интернационалну афирмацију и придруживала нас својим делом европским и светским токовима савремене уметности.

Када је још 1974. као прва жена скулптор у историји Српске академије наука и уметности, била изабрана за дописног члана Одељења ликовне и музичке уметности ове установе, њено име је већ било овећано домаћом и веома угледном међународном репутацијом.

Заправо, све је почело средином 50-тих, после њених првих изложби које су најавиле долазак једне нове, веома смеле уметничке личности која се одважно упуштала, као мало ко раније, у радикално другачије оријентације у области ликовне уметности код нас. Та смелост отворила јој је врата Венецијанског бијенала где су 1958. похвале њене скулптуре изненађујуће звонко одјекнуле. А онда, уследио је низ изложби – у Торину, Падови, Лондону, свуда такође са снажним одјеком међународне ликовне средине која је реаговала на особеност и свежину идеја младе уметнице. Потом је дошао период дуготрајног студиозног рада, развоја и стално нових потврда једне специфичне и препознатљиве поетике, једне методе рада и резултата који, у сталном успону без падова, у деценијама које су следиле, ево све до данас нису губиле своју убедљивост и актуелност.

Искорак у свет апстрактне уметности и суштина подвига Олге Јеврић везани су за избор специфичних тема и за идеју разлагања традиционалне монолитне скулпторске форме у скупине облика и њихових међупростора. Ти облици сугеришу стање драматичног набоја и евоцирају некакву исконску снагу под којим је и сама материја настала у тренуцима фаталних ерупција после којих су огромни остаци окамењеног тла остали да лебде у простору пркосећи гравитацији.

Тајна Олгиног подвига је у томе што је успела да кроз скупине облика, распете или распршене између везивних структура, дочара сугестивне метафоре осећања напетости, тескобе или потиснуте наде, карактеристичне за есенцијална стања људске душе и самог људског постојања. Темама и концептима ове скулптуре значајно доприносе и избор материјала, технологија рада и занат којима се идеје реализују, а који такође представљају иновације и изуме ове уметнице.

Све заједно, стваралаштво Олге Јеврић обележава јединствена радозналост, активизам и снажна индивидуалност. У многоме за ово је заслужан образовни профил уметнице и њена мисаоност, интелектуални фонд на који се упирала и који је доприносио њеној укупној харизми. Прихваћена и подржана од великана старијих генерација, па и својих исписника, а посебно од уметничког подмлатка који је за њу имао изразито, готово митско уважавање, она је своје ангажовање усмерила и на шире поље културних активности и делатности. Веома је важан њен упоран, вишедеценијски рад на великим пројектима САНУ из области лексикографије ликовних уметности, а када је недавно била, већ у својој 91-ој години живота, као још увек један од најактивнијих чланова свог Одељења, упустила се и у приређивање своје, треће по реду ретроспективе и реализацију сталне поставке свог легата у САНУ.

Олга Јеврић – то је један живот уметношћу обузет, без остатка уметности посвећен и њоме у целини испуњен. И када је у раној младости о уметности само сањарила и када је у зрелој доби кроз њу пуним једрима пловила и када се у својим позним годинама, преосталим делићима својих плућа једва за живот држала, свака мисао, свака емоција, на гранама и огранцима уметности је била и ту се појила. Спремна на потпуно жртвовање, на улог без остатка, на аскетско лишавање, све на једну карту и тако до последњег даха.

Олга Јеврић није радо говорила о свом делу, а када би је неко директно упитао шта представљају њене скулптуре нерадо и помало оклевајући одговорила би да представљају – *јединство супротних сила*.

И лични живот Олге Јеврић, чини се, носио је ту идеју јединства супротности, односно идеју превазилажења супротности. Њено нежно биће опседале су горостасне теме, њено крхко тело хватало се у коштац са претешким комадима грубог материјала, њене нежне руке хрлиле су рапавим површинама тактилно и визуелно опорих материјала. Хтела је да у сирову, што сировију материју, унесе смисао и дух и да је оплемени. У материји је трагала за духом, у духу за материјом. Баш као што то оличава и назив њене последње ретроспективне изложбе из 2012, пред њом је као загонетка стајала идеја о *материји духа*.

Име академика Олге Јеврић, по особености дела припада најужем кругу уметника са овог тла чији су доприноси историји развоја пластичног језика убедљиви и евидентни не само у нашој средини него и у ширим регионалним, европским, па и светским размерама. О томе сведочи и недавна изложбена поставка њених дела у галерији Института „Хенри Мур“ у Лидсу, одржана постхумно 2016. године, као и изузетно позитивна критика *Гардијана* и бројна афирмативна реаговања енглеске културне јавности.

Академик Милан Лојаница

ТОМЕ СЕРАФИМОВСКИ (1935–2016)

Скулптор Томе Серафимовски представља несумњиво изузетну појаву у новијој историји македонске ликовне уметности: његово схватање скулптуре, супротстављено доминантној струји у овој области током друге половине двадесетог века, и доследно спроведено у целокупном опусу, говори о личности која је имала снаге и чврсте убеђености да опстоји на својим ставовима и да на тим темељима створи обимно и трајно дело. Томе Серафимовски је рођен 14. јула, у Зубовцу у Македонији. У Сплиту је 1957. завршио Школу примењених уметности, одсек вајарства. Своје ликовно образовање Серафимовски је наставио 1957. године у Загребу, на Академији за ликовне уметности, на којој је дипломирао 1963. у класи професора Антуна Аугустинчића. Боравио је у Паризу у јануару 1966. као стипендиста владе Француске. Од почетка 1970. па све до 1987. године живи и ради у Гостивару и Охриду. Учествоје на многим колективним, а организује и самосталне изложбе. Активно учествује на многим југословенским и македонским конкурсима и ствара велики број споменика. За иностраног члана Српске академије наука и уметности изабран је 2003. године. Поред низа учешћа на групним поставкама уметничких дела из Легата САНУ имао је и две самосталне изложбе у Галерији САНУ у Београду и то под насловом *Скулпуре и цртежи*, 2002. године и *Балканско сазвежђе* 2012/2013 године. Културно окружење, надовезано, свакако, и на личне предиспозиције, усмерило га је ка фигуративној традицији и неговању једног, пре свега, миметички оријентисаног израза. Боравак у Паризу – где је био помоћник-извођач у атељеу аргентинске уметнице Алисије Пеналбе – није утицао на промену његових схватања, већ га је, напротив, учврстио у њима: он одлучно одбацује све облике истраживања у модерној уметности и настоји да се својим стваралаштвом надовеже на традицију европске скулптуре на преласку између деветнаестог и двадесетог века, на тенденције које су дошле до израза са Роденом, Бурделом и Мајолом. Резултат ових ставова су његове многобројне јавне скулптуре посвећене историјским личностима: ту доминира један мало шире схваћени реализам, обогаћен слободнијим третирањем фактуре и пропраћен повременим склоностима ка умереној стилизацији облика. Мада је, кроз цео свој опус, окренут пре свега ка монументалном, овај уметник негује и камерну пластику, и даје у том домену неке вредне резултате: његови актови, нарочито они рађени у ониксу, пуни су једноставне радости и зраче згуснутом животном енергијом. Успешне тренутке постиже Серафимовски и у портретима својих

савременика: Крлеже, шпанског песника Рафаела Албертија, француског песника Гилвика; у њима је понекад оштро потенцирана карактеристичност лика прожета фином психолошком изнијансираношћу и дубином. Ипак, историја је основна средина у којој Серафимовски смешта своје ликове. У почетку су то фигуре из македонске прошлости, ствараоци који припадају епохи препорода, из друге половине деветнаестог века – песници, културни прегаоци, усамљеници којима је било писано да се боре са мраком око себе и са мраком у себи. Али, за Серафимовског, после извесног времена, то постаје претесан круг: убрзо он прелази на шире поље – схвата да је Балкан један јединствени простор где ратови и револуције теку упоредо са процесима у културном развоју који траже, слично као и војевања, лични подвиг и спремност за жртву. И, вођен таквом мишљу, он за своје скулптуре изабира личности које се издижу својим делом и подвигом изнад изравнавајућег тока времена. Тако, у његовом парку скулптура, у једном унутрашњем дворишту у Македонској академији наука и уметности, као у неком идеалном врту историје, стоје и опстају, заједно – Његош и Скендербег, Јахја Кемал и Рига од Фере, Вук Караџић и Људевит Гај, Доситеј Обрадовић и Јернеј Копитар, Свети Климент Охридски и Евлија Челебија.

Влада Урошевић

У Годишњаку СХХII у некрологу Петру Миљанићу поткрале су се три словне грешке, које уз дубоко поштовање успомене на поч. академика Петра Миљанића, овом приликом исправљамо:

– на стр. 645, пасус 2, прва реченица гласи:

„Електроинжењер, метеоролог, конструктор најтачнијих инструмената за мерење струје и електричне снаге који се користе у скоро свим националним и другим врхунским мерним лабораторијама у свету.“

треба:

„Електроинжењер, метролог, конструктор најтачнијих инструмената за мерење струје и електричне снаге који се користе у скоро свим националним и другим врхунским мерним лабораторијама у свету.“

– на стр. 646, пасус 2, друга реченица гласи:

„Канадске компаније Guildline и MeasurementInternational, америчка компанија Rotek, и немачка компанија Hamburger Electric производе мерне уређаје према његовим изумима.“

треба:

„Канадске компаније Guildline и Measurements International, америчка компанија Rotek, и немачка компанија Hamburger Elektronik производе мерне уређаје према његовим изумима.“

VI
ПРИЛОЗИ

**УСТАНОВЕ СА КОЈИМА ЈЕ СРПСКА АКАДЕМИЈА
НАУКА И УМЕТНОСТИ УСПОСТАВИЛА РАЗМЕНУ
ПУБЛИКАЦИЈА У 2016. ГОДИНИ**

L'École normale supérieure, Bibliothèque des Lettres et Sciences humaines, Париз,
Француска

VII ОГРАНАК САНУ У НОВОМ САДУ

Уводна реч председника Огранка

Академик Милева Првановић и дописни члан Јанош Бањаи преминули су у фебруару 2016. а академик Светозар Кољевић преминуо је у мају 2016.

Јубиларна 2016. година за САНУ и њен део Огранак САНУ у Новом Саду протекла је успешно у свим доменима активности; САНУ је радно, кроз велики број манифестација, прославила 175 година од оснивања Друштва српске словесности 1841. године. Потребно је посебно истаћи две свечане манифестације, реализоване кроз Огранак. То су посета чланова САНУ манастирима Фрушке горе у мају и свечана академија посвећена оснивачима Друштва српске словесности, Јовану Стерији Поповићу и Атанасију Николићу у новембру.

Такође, значајне активности у раду Огранка су организација неколико конференција и округлих столова, читав низ квалитетних предавања на Трибини Огранка и изложби у Галерији Огранка, а свако треба навести и нове активности Огранка у домену музичке уметности.

Промовисане су четири књиге академика чланова Огранка (и једна у Београду у оквиру мастер-клас предавања), а три академика из Огранка су у склопу заједничког програма беседа одржали своје беседе у Свечаној сали САНУ.

На Трибини Огранка одржано је 11 предавања и 5 промоција књига као и два концерта, а у галерији Огранка је одржано 10 изложби (међу којима је и изложба уврштена међу 10 најквалитетнијих у Србији у 2016. години).

Међународна научна конференција "FDA-16 Fractional derivatives and applications" (организатор академик Т. Атанацковић у коорганизацији са Факултетом техничких наука), одржана у Огранку и на ФТН-у у Новом Саду, окупила је најзначајније научнике из области којима је посвећена. Академици Богољуб Станковић и Теодор Атанацковић добили су посебна признања на конференцији.

Такође су успешно, у просторијама Огранка, одржане међународне конференције: „Loess2M – Modelling and Mapping” (организатор дописни члан САНУ С. Марковић у коорганизацији са ПМФ-ом у Новом Саду) и "Applications of generalized functions in General relativity, Stochastics, Mechanics" (академик С. Пилиповић у коорганизацији са ПМФ-ом у Новом Саду).

Одржани су и једнодневни и дводневни научни скупови: „Преканцерозна стања и чиниоци ризика” (у коорганизацији са Академијом медицинских наука СЛД-а), „Фиктивне и реалне топографије” (у коорганизацији са Националним саветом мађарске националне мањине и Мађарском академијом наука) и научни симпозијум „Др Илија Огњановић-Абуказем (1845–1900). Живот и дело” (у коорга-

низацији са Научним друштвом за историју здравствене културе Војводине, Матицом српском и Друштвом лекара Војводине – СЛД).

Одржана су и два округла стола: округли сто „Српска књижевна критика и есејистика данас“, у организацији академика М. Вуксановића, одржан је у Огранку а разговор и закључци су објављени као посебна публикација: „Наука и друштво“ св. 5, „Српска књижевна критика и есејистика данас“, коју је приредио академик М. Вуксановић. Округли сто „Вредновање у науци“ одржан је у свечаној сали Универзитета у Новом Саду а коорганизатори су, поред Огранка САНУ у Новом Саду, Матица српска и Универзитет у Новом Саду.

Као значајан куриозитет наводимо уручење Међународне књижевне награде „Милован Видаковић“ турском књижевнику и нобеловцу Орхану Памуку у просторијама Огранка.

Међу активностима ИО Огранка истичемо наставак и проширење сарадње са Владом Покрајине Војводине као и са руководством града Новог Сада. Уз велику подршку покрајинског секретара за науку и високо образовање, секретара за културу, као и градоначелника Новог Сада, постигнут је споразум о финансирању реконструкције зграде са циљем повећања енергетске ефикасности и лепшег изгледа зграде Платонеума, који је под заштитом Завода за заштиту споменика културе града Новог Сада.

Такође истичемо сарадњу са Факултетом уметности у Новом Саду. Потписан је протокол о сарадњи, који је омогућио значајна унапређења активности Галерије и музичког програма Огранка.

Чланови Огранка се истичу својим активностима у оквиру САНУ. Истичемо само неке (а и њима не наводимо све активности): академик Миро Вуксановић активан је у оквиру Библиотеке САНУ, Трибине САНУ и Андрићеве задужбине; академик Драган Шкорић у оквиру Одбора за село; академик Јасмина Грковић-Мејџор члан је више академијских одбора и Националног савета за науку; академик Тибор Варади активан је у оквиру Одбора за права ромске мањине. Такође, неколико чланова Огранка активни су као професори на Универзитету у оквиру разних стручних тела факултета и Универзитета и Матице српске.

Награђени чланови из Огранка су академици: Милева Првановић, постхумно награђена, Миро Вуксановић, награђен са неколико награда, Теодор Атанацковић, Богољуб Станковић, Зоран Ковачевић, Тибор Варади, Миљко Сатарић, Стеван Пилиповић.

Проблеми организовања рада академика у просторијама Огранка су решавана додатном набавком намештаја и новом ИТ опремом. Напоменимо да је средствима САНУ обављено кречење просторија Огранка.

У складу са налазима ревизорске Комисије, у оквиру закона дати су откази закупцима у згради Платонеума. Просторије које су биле под закупом намењене су члановима Огранка у складу са потребама и у значајној мери повећавају могућности чланова Огранка да у квалитетно новим условима унапреде своје делатности.

Истичемо значајне научне и књижевне активности наших чланова. То се јасно може видети из извештаја које су сви чланови Огранка добили на увид. Додуше, неколико чланова Огранка није предало извештаје о раду.

Током године чланови Огранка су публиковали око 40 радова у еминентним међународним и домаћим часописима, 6 књига и зборника радова и неколико монографских чланака. Сем тога, учествовали су на око 40 међународних и домаћих научних скупова, где су махом држали предавања по позиву. Објављено је пет публикација, од којих су четири самостална издања Огранка, захваљујући средствима Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност.

У Огранку су одржана два састанка ИО САНУ (у марту и новембру) и једна седница одељења САНУ.

Чланови Огранка су радили на 9 индивидуалних пројеката које делимично финансира и Покрајински секретаријат за високо образовање и научноистраживачку делатност. Радови пријављени у извештајима чланова Академије оправдавају ова средства када су тематски везани за пројекте који су финансирани.

Током протекле године одржано је 9 састанака Извршног одбора и 2 састанака свих чланова Огранка. Стручна служба Огранка у прилично отежаним условима била је ажурна и поуздана. Веома смо задовољни радом службеника Огранка.

Рад Библиотеке је био отежан одласком на боловање библиотекара, као и боловањем књижничара. Планира се реорганизовање рада Библиотеке и санирање подрума у којем је смештен значајан библиотечки инвентар.

Материјално-финансијско пословање је успешно захваљујући доброј сарадњи са службама САНУ као и додатним средствима Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност, чиме је обезбеђен несметан рад Трибине, издавачка делатност и одржавање научних скупова.

Закључак

Као председник Огранка САНУ у Новом Саду желим посебно да захвалим председнику академику Владимиру Костићу на изванредном доприносу у раду Академије у целини, тиме и Огранка САНУ у Новом Саду, на великом ангажовању у организовању активности САНУ и наступима којима је подигао углед Академије на ниво који приличи Српској академији наука и уметности.

Истичем такође своје задовољство сарадњом у ИО САНУ, сарадњом са члановима Огранка и радом служби Огранка. Посебно захваљујем члановима Извршног одбора Огранка на сарадњи за добробит рада САНУ и Огранка САНУ у Новом Саду.

САСТАВ ОГРАНКА СРПСКЕ АКАДЕМИЈЕ НАУКА И УМЕТНОСТИ

1. ИЗВРШНИ ОДБОР

Председник
академик *Стеван Пилиповић*

Потпредседник
академик *Милорад Радовановић*

Секретар
академик *Теодор Атанацковић*

Чланови Извршног одбора
академик *Миро Вуксановић*
академик *Јасмина Грковић-Мејџор*

Изабрани за период од четири године
24. марта 2015 – 24. марта 2019.

2. ЧЛАНОВИ ОГРАНКА

Огранак у свом саставу има 20 чланова, и то 16 редовних и 4 дописна члана.

Дана 12. фебруара 2016. године преминула је академик Милева Првановић, 21. фебруара 2016. преминуо је дописни члан Јанош Бањаи, а 29. маја 2016. преминуо је академик Светозар Кољевић.

Комеморативни скупови посвећени академику Милеви Првановић, дописном члану Јаношу Бањаију и академику Светозару Кољевићу одржани су на Природно-математичком факултету у Новом Саду, Филозофском факултету у Новом Саду и у Огранку САНУ у Новом Саду.

Одељење за математику, физику и гео-науке

Редовни чланови: Војислав Марић, Стеван Пилиповић, Миљко Сатарић, Богољуб Станковић и Олга Хаџић.

Дописни члан: Слободан Марковић.

Одељење хемијских и биолошких наука

Редовни чланови: Душан Чампраг и Драган Шкорић.

Дописни члан: Велимир Попсавин.

Одељење техничких наука

Редовни чланови: Теодор Атанацковић, Ђорђе Ђукић и Душан Миловић.

Дописни члан: Драгутин Зеленовић.

Одељење медицинских наука

Редовни чланови: Зоран Ковачевић и Нинослав Радовановић.

Одељење језика и књижевности

Редовни чланови: Миро Вуксановић, Јасмина Грковић-Мејџор и Милорад Радовановић.

Одељење друштвених наука

Редовни члан: Тибор Варади.

Одељење ликовне и музичке уметности

Дописни члан: Милан Марић.

3. РАД ОГРАНКА

Извршни одбор

Радом Огранка руководи Извршни одбор Огранка, на чијем је челу председник Огранка. Извршни одбор Огранка радио је у саставу: председник академик Стеван Пилиповић, потпредседник академик Милорад Радовановић, секретар академик Теодор Атанацковић и чланови – академици Миро Вуксановић и Јасмина Грковић-Мејџор.

Током године одржано је 9 седница (11. јануара, 15. фебруара, 16. марта, 31. марта, 19. маја, 18. августа, 3. октобра, 27. октобра и 28. децембра).

Током године у Огранку су одржане и две седнице Извршног одбора САНУ (31. марта и 9. новембра).

Скуп чланова Огранка

Током године одржана су 2 скупа свих чланова Огранка (43. скуп 31. марта и 44. скуп 19. маја).

* * *

Активност Огранка одвијала се и у шест комисија, Редакционог одбора и Уредништва часописа „Анали Огранка САНУ у Новом Саду“

Комисија за издавачку делатност: академик Милорад Радовановић, председник, и чланови: академик Светозар Кољевић (до 29. маја), академик Теодор Атанацковић, дописни члан Слободан Марковић и Милан Мразовић, секретар.

Одржане су четири седнице у 2016. години (25. фебруара, 28. септембра, 18. октобра и 12. децембра), на којима су разматрани захтеви за штампање публикација Огранка и остварење плана издавачке делатности. Одобрavano је штампање припремљених рукописа, као и износ хонорара сарадника на припреми публикација Огранка. Дана 12. децембра сачињен је предлог плана издавачке делатности за 2017. годину.

Комисија за Галерију „Платонеум“: академик Војислав Марић, председник, и чланови: академик Миро Вуксановић, дописни члан Милан Марић и Катарина Барајевац, секретар. На основу извештаја о конкурс и предлога Стручног савета галерије, Комисија је на седници одржаној 28. децембра сачинила предлог плана рада Галерије за 2017. годину.

Комисија за библиотеку, документацију и архиву: академик Милорад Радовановић, председник, академици Олга Хаџић и Миљко Сатарић, чланови, и Милан Мразовић, секретар. Чланови Комисије су се у току године више пута неформално састајали и договарали о попуњавању фонда Библиотеке, прихватању поклона књига од појединаца и институција и о другим питањима везаним за рад Библиотеке Огранка.

Комисија за културно-уметничке активности и научну трибину: академик Миљко Сатарић, председник, чланови: академици Миро Вуксановић, Јасмина Грковић-Мејџор, Светозар Кољевић (до 29. маја), Војислав Марић, дописни члан Велимир Попсавин и Катарина Барајевац, секретар. Одржана је седница 28. децембра, на којој су разматрани припадни предлози за рад Трибине Огранка и сачињен је предлог плана предавања за 2017. годину.

Комисија за материјално-финансијска питања: дописни члан Велимир Попсавин, председник, и чланови: академици Теодор Атанацковић и Драган Шкорић и Бојан Јоргић, секретар. Чланови Комисије се током године нису састајали због тога што није постојала потреба за састанком са посебним предлозима.

Комисија за интернет презентацију Огранка: академик Теодор Атанацковић, председник, чланови: академици Зоран Ковачевић и Олга Хаџић и Бојан Јоргић, секретар. Чланови Комисије су се у току године више пута неформално састајали и решавали проблеме око ажурирања веб-сајта Огранка. Настављена је сарадња са Виртуалним градом, на чијем сајту се најављују дешавања у Огранку, као и сарадња са порталом Култура и Радиом 021, на чијим сајтовима се такође најављују дешавања у Огранку.

Уредништво часописа „Анали Огранка САНУ у Новом Саду“: академик Зоран Ковачевић, главни и одговорни уредник, чланови: академици Теодор Атанацковић, Миро Вуксановић, Светозар Кољевић (до 29. маја), дописни члан Слободан Марковић и Милан Мразовић, секретар.

Редакциони одбор часописа „Анали Огранка САНУ у Новом Саду“: академици Јасмина Грковић-Мејџор, Војислав Марић и Милорад Радовановић.

Одлуком Извршног одбора са 5. седнице одржане 19. маја 2016. године Редакциони одбор часописа „Анали Огранка САНУ у Новом Саду“ и Уредништво часописа „Анали Огранка САНУ у Новом Саду“ спојили су се у Уређивачки одбор часописа „Анали Огранка САНУ у Новом Саду“. Утврђено је да је академик Зоран Ковачевић, главни и одговорни уредник часописа, дописни члан Слободан Марковић, заменик главног и одговорног уредника, а чланови су академик Теодор Атанацковић, академик Миро Вуксановић, академик Јасмина Грковић-Мејџор, академик Светозар Кољевић (до 29. маја), академик Војислав Марић и академик Милорад Радовановић.

Чланови Уредништва часописа су се током године више пута консултовали, а на састанку одржаном 28. децембра разматрани су пристигли прилози за *Анале* за 2016. годину, предлагане су актуелне теме које би биле занимљиве широј јавности и изнети су предлози за побољшање рубрика и постојећег садржаја *Анала*.

4. НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД

А. Индивидуални пројекти

Настављен је рад на научноистраживачким пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Детаљни извештаји са финансијским показатељима приказани су у Билтену Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности за 2016. годину.

Чланови Огранка САНУ радили су на 10 индивидуалних пројеката:

- *Експресија неопластичног програма ћелије*, руководилац пројекта академик Зоран Ковачевић;
- *Квалитативна и нумеричка анализа неких класа диференцијалних и диференцијалних једначина*, руководилац пројекта академик Војислав Марић;
- *Асимптотско понашање уопштених функција, теорија и примена*, руководилац пројекта академик Богољуб Станковић;
- *Нелинеарна анализа у фазиструктурама*, под овим називом је рађена следећа тема: *Психолошке детерминанте предузетничке оријентације у сервисном сектору*, руководилац пројекта академик Олга Хаџић;
- *Једначине са сингуларитетима кроз методе функционалне анализе*, руководилац пројекта академик Стеван Пилиповић;
- *Испитивање начина наслеђивања отпорности сунцокрета према новим расама воловода*, руководилац пројекта академик Драган Шкорић;
- *Проблеми функционисања и решавања математичких модела који описију кретање, стабилност и оптимални облик еластичних и вискоеластичних штапова*, руководилац пројекта академик Теодор Атанацковић;
- *Биофизика протеина у живим ћелијама*, руководилац пројекта академик Миљко Сатарић;
- *Развој и биомедицинска испитивања потенцијалних антитуморских агенса (Ф-130)*, руководилац пројекта дописни члан Велимир Попсавин;
- *Реконструкција палеоклиме на територији Србије током квартара*, руководилац пројекта дописни члан Слободан Марковић.

Б. Активност чланова

Чланови Огранка били су врло активни у оквиру одговарајућих одељења, комисија и одбора у САНУ. Подаци о њиховој делатности садржани су у одељен-

ским извештајима, *Билтену* Фонда САНУ за истраживања у науци и уметности и у документацији Огранка САНУ у Новом Саду. Још једном, истакнимо да је више чланова Огранка укључено у рад највиших и најзначајнијих тела у Министарству просвете, науке и технолошког развоја (академик Грковић-Мејџор), као и у Министарству културе Републике Србије. Такође више чланова су активни као професори на универзитету у оквиру разних стручних тела факултета и универзитета.

5. ИЗДАВАЧКА ДЕЛАТНОСТ

Током године објављене су следеће публикације:

1. *Анали Огранка САНУ у Новом Саду за 2015. годину*, бр. 11 (главни и одговорни уредник Зоран Л. Ковачевић), страна 136, тираж 300.
2. *Хроника Огранка САНУ у Новом Саду за 2016. годину*, бр. 5 (главни и одговорни уредник Стеван Пилиповић), страна 12, тираж 300.
3. *Српска књижевна критика и есејистика данас* (уредник Мило Вуксановић), страна 126, тираж 300.
4. *Образовање за модерну пољопривреду* (уредник Драган Шкорић), страна 172, тираж 300.
5. *HELIA*, vol. 39, no. 69/2016 (уредник Драган Шкорић), страна 137.

Наведене публикације су објављене углавном захваљујући средствима Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност. Публикације под редним бројевима 1, 2, 3 и 4 су самостална издања Огранка САНУ у Новом Саду а публикација под редним бројем 5 објављена је као суиздање Огранка и друге установе.

У припреми се налазе публикације *Анали Огранка САНУ у Новом Саду за 2016. годину*, бр. 12 (главни и одговорни уредник Зоран Л. Ковачевић) и *Хроника Огранка САНУ у Новом Саду за 2017. годину*, бр. 6 (главни и одговорни уредник Стеван Пилиповић).

6. БИБЛИОТЕКА И ДОКУМЕНТАЦИЈА

Библиотека

Током године у Библиотеци Огранка примљено је 106 публикација. Грађа се прибавља разменом и поклоном. Ажурира се каталожка обрада публикација из претходних година.

Фондове Библиотеке су користили академици, сарадници и запослени у Стручној служби.

Документација

Урађена је припрема за штампу *Хронике* бр. 5 у електронској форми.

У књижном фонду евидентирано је 85 књига и радова академика.

Прикупљено је и евидентирано 470 јединица новинске грађе из прошле и текуће године. Евидентирана је новинска грађа академика Мира Вуксановића из 2006. године за период јануар–март са 228 јединица. Сви бројеви су додати у каталог.

Урађен је попис књига у кабинету академика Светозара Кољевића. Један број књига и радова је узет за допуну његове документације.

Завршени су обрада, сигнирање и евиденција фотоса из 2015. (30 дешавања са 259 фотоса) и из текуће године 24 дешавања са 218 фотоса. Откуцани су каталожки листићи.

Пружене су услуге из фонда документације екипи РТВ Војводине за снимање документарног филма о академику Александру Тишми и гђи Јелени Попов за израду књиге интервјуа академика Чедомира Попова.

Ради што квалитетније презентације и очувања документације фонда, започето је снимање оригинала који се налазе на чувању у документацији. Сви оригинали ће бити доступни у електронској форми.

Евидентирано је 66 јединица рукописне грађе и откуцани су каталожки листићи.

У техничкој грађи је евидентирано 9 компакт-дискова.

У размену је послато 6 наслова издања Огранка.

7. НАУЧНИ И ЈАВНИ СКУПОВИ, ТРИБИНЕ, ИЗЛОЖБЕ, ЈАВНЕ МАНИФЕСТАЦИЈЕ У ОГРАНКУ

Јавне манифестације одржане у Огранку биле су разноврсне и могу се поделити у две групе:

- а) манифестације у организацији Огранка,
- б) манифестације у организацији Огранка и других установа.

А. Манифестације у организацији Огранка

Т р и б и н е

- Предавање академика Зорана Поповића: „Наномагнетизам“ (24. фебруар);
- предавање проф. др Вање Станишића: „Писмо као колективно памћење“ (18. март);
- предавање академика Николе Хајдина: „Сусрети са ствараоцима“ (23. март);
- предавање проф. др Александре Пижуре: „Савремени алати у дигиталној обради слике са изабраним применама од медицине до уметности“ (30. март);
- предавање проф. др Рајне Драгићевић: „Лексика српског књижевног језика данас“ (20. април);
- предавање академика Марка Анђелковића: „Генетички полиморфизам и његов адаптивни значај“ (27. април);
- предавање дописног члана Слободана Марковића: „Климатске промене током последњих милион година: Ритам Миланковићевих циклуса“ (11. мај);
- предавање дописног члана Слободана Вукосавића: „Електроенергетика – проблеми и перспективе“ (8. јун);
- предавање дописног члана Велимира Попсавина: „ Природни производи као основа за развој нових антитуморских агенаса“ (21. септембар);
- предавање проф. др Миливоја Алановића: „Српски језик у светлу контрастно-типолошких истраживања“ (7. децембар).

Промоције

- Промоција књиге академика Милорада Радовановића: *Фази лингвистика*, о књизи су говорили академик Јасмина Грковић-Мејџор, академик Предраг Пипер и аутор (6. април);
- промоција књига академика Мира Вуксановића: *Силазак у реч* и зборника радова *Књижевно дело Мира Вуксановића* (I, II), о књигама су говорили господин Драган Бабић, књижевни критичар, господин Ненад Станојевић, књижевни критичар, а академик Вуксановић је казивао одломке из књиге *Силазак у реч* (13. април);
- промоција књиге академика Зорана Ковачевића: *Сусрет и сукоб са науком*, о књизи су говорили дописни члан САНУ Слободан Грубачић, проф. др Драган Проле, проф. др Ратко Божовић и аутор (25. мај);
- промоција књиге: *Законик цара Стефана Душана, књига IV*, о књизи су говорили академик Јасмина Грковић-Мејџор и проф. др Ђорђе Бубало (28. септембар);
- промоција књиге: *Љубица Цуца Сокић и њено доба 1914–2009–2014*, зборник радова, о књизи је говорила проф. емеритус Ирина Суботић (5. октобар).

Округли столови

- Дана 14. септембра 2016. године одржан је округли сто са темом „Српска књижевна критика и есејистика данас“. Поздравна реч: академик Стеван Пилиповић, председник Огранка САНУ у Новом Саду. Реч уредника: академик Мило Вуксановић. Саопштења: проф. др Милан Радуловић, проф. др Саша Радојчић, доц. др Соња Веселиновић, др Игор Перишић и мр Марко Паовица. Разговор и закључци су објављени као посебна публикација: „Наука и друштво“ – свеска 5 „Српска књижевна критика и есејистика данас“.

Изложбе

- Изложба „Млади долазе“, Александра Илић: „Натрон“. Изложбу је отворио Љубомир Вучинић, академски сликар (17. март);
- изложба „Уметничка збирка САНУ, ликовни уметници академици“. Изложбу је отворио Владимир С. Костић, председник САНУ (14. април);
- изложба Ирфан Хандукић: „Графика“. Изложбу је отворио Данило Вуксановић, академски сликар (23. јун);
- изложба Лидија Среботњак Пришић: „Цртеж, слика, дигитална графика“. Изложбу је отворила Сања Којић Младенов, историчар уметности (8. септембар);
- изложба Горан Деспотовски: „Мртва вода“. Изложбу је отворила Славица Попов, историчар уметности (3. октобар);
- изложба Нина Тодоровић: „Архитектура сећања“. Изложбу су отворили мр Босиљка Зиројевић Лечић, редовни професор на Академији уметности у Новом Саду и мр Мирослав Шилић, доцент на Академији уметности у Новом Саду (10. новембар);
- изложба Олга Оља Ивањицки: „Сазвежђе“. Изложбу је отворила Сузана Спасић, директор Фонда Олге Оље Ивањицки (1. децембар).

Музички програм

- Концерт камерне музике Исидоре Жебељан. Извођачи: академик Исидора Жебељан, клавир, и Жебељан ансамбл (2. новембар);
- концерт Милана Миладиновића: „Реситал – предавање”. Извођач: Милан Миладиновић, клавир (23. новембар).

Б. Манифестације у организацији Огранка и других установа

Научни скупови

- Научни скуп: „FDA – 16 Фракциони изводи и примене”. Организатори: Факултет техничких наука Нови Сад и Огранак САНУ у Новом Саду (17–19. јула);
- научна конференција: „Loess2M – Modelling and Mapping”. Организатори: Огранак САНУ у Новом Саду, „Loess Focus Group of International Union for Quaternary Research” и Природно-математички факултет Универзитета у Новом Саду (26–29. августа);
- научни скуп „Савремени принципи у третману тумора надбубрежне жлезде” у организацији проф. др Радована Цвијановића. Организатори: Академија медицинских наука, Огранак за Војводину и Огранак САНУ у Новом Саду (20. септембар);
- научна конференција: „Applications of generalized functions in General relativity, Stochastics, Mechanics”. Организатори: Огранак САНУ у Новом Саду и ПМФ, Нови Сад (28. октобра – 1. новембар);
- научни скуп: „Преканцерозна стања и чиниоци ризика”. Организатори: Академија медицинских наука СЛД-а – Огранак за Војводину и Огранак САНУ у Новом Саду (15. новембар);
- научни скуп: „Фиктивне и реалне топографије”. Организатори: Огранак САНУ у Новом Саду, Национални савет мађарске националне мањине, Мађарска академија наука (9–10. децембар);
- научни симпозијум: „Др Илија Огњановић – Абуказем (1845–1900). Живот и дело”. Организатори: Научно друштво за историју здравствене културе Војводине, Матица српска, Огранак САНУ у Новом Саду и Друштво лекара војводине – СЛД (22. децембар).

Трибине

- Предавање проф. др Робера Мишамбледа: „Припитомљено насиље. Контрола младалачке агресивности од средњег века до данас”. Организатори предавања су: Огранак САНУ у Новом Саду и Академска књига (15. јуни);
- књижевно вече: „Разговор о савременој данској поезији”. Организатори вечери: Огранак САНУ у Новом Саду и Друштво књижевника Војводине (30. август);
- предавање проф. др Винћенца Костиглиола „Различитости здравствених система у данашњој Европи”. Организатори предавања су: Огранак САНУ у Новом Саду и Српско лекарско друштво (16. септембар);
- уручење Међународне књижевне награде „Милован Видаковић” турском књижевнику и нобеловцу Орхану Памуку. Награду је доделио Међународни фестивал прозе PROSEFEST. Организатори су: Културни центар Новог Сада и Огранак САНУ у Новом Саду (20. децембар).

И з л о ж б е

- Колективна изложба калиграфских радова ученика и наставника „На путу Захарија Орфелина“. Изложбу је организовало Удружење војвођанских учитеља (19. јануар);
- Музеји Србије, десет дана од 10 до 10 – „Народни вез – традиција као инспирација“ – изложба Народног музеја Зрењанин (12. маја – 21. маја);
- Изложба слика и скулптура MEDICI PRO ARTE XXV ANALE. Изложбу је организовало Друштво лекара Војводине Српског лекарског друштва – уметничка секција (19. октобар).

О к р у г л и с т о л о в и

Матица српска, Огранак САНУ у Новом Саду и Универзитет у Новом Саду заједнички су организовали округли сто на тему „Вредновање у науци“, који је одржан 11. октобра 2016. године у амфитеатру централне зграде Универзитета у Новом Саду. Уводничари на округлом столу били су академик Теодор Атанацковић, проф. др Душан Николић и проф. др Љиљана Пешикан Љуштановић. Модератор округлог стола био је академик Стеван Пилиповић. Учешће у дискусији узели су чланови Већа округлог стола, као и присутни чланови академске заједнице. С обзиром на то да је вредновање у науци тема која актуелно окупира велику пажњу истраживача у Србији, надамо се да предложена решења и сугестије могу пружити значајан допринос у тражењу адекватног решења за бројне недоумице које се јављају у овој области.

Посета чланова САНУ Сремским Карловцима и фрушкогорским манастирима (из белешке)

Дана 31. маја организована је посета чланова САНУ Сремским Карловцима и фрушкогорским манастирима према утврђеном програму: долазак у Сремске Карловце и пријем код епископа сремског г. Василија у Владичанском двору и посета Ризници. Обилазак манастира Гргетег и Крушедол. После обиласка манастира одржан је пригодан скуп посвећен јубилеју „500 година од краја свете лозе Бранковића“. Скупу су се обратили владика Василије и академик Момчило Спремић. Поздравну реч у част јубилеја, 175 година САНУ, одржао је председник Академије Владимир С. Костић. Свечани ручак, у организацији САНУ, уприличен је у просторијама манастира.

Свечана академија посвећена оснивачима Друштва српске словесности господи Јовану Стерији Поповићу и Анастасију Николићу

Дана 9. новембра у Огранку је одржана Свечана академија посвећена оснивачима Друштва српске словесности: Јовану Стерију Поповићу и Атанасију Николићу. Беседе су говорили академик Јасмина Грковић-Мејџор „Родољубни живот Јована Стерија Поповића“ и академик Миро Вуксановић „Детаљи за аутобиографију Атанасија Николића“. Уводна излагања су одржали председник САНУ, академик Владимир С. Костић и председник Огранка САНУ у Новом Саду, академик Стеван Пилиповић. У уметничком делу програма учествовали су хор Универзитета у Новом Саду, диригент проф. Богдан Ђаковић, проф. Милица Стојадиновић, првакиња Опере СНП-а и водитељка др Исидора Поповић.

Посете Огранку

Дана 1. марта, Огранак САНУ у Новом Саду посетио је господин Chen Yong Ning, секретар кинеске амбасаде, са супругом. У Огранку су их примили академик

Стеван Пилиповић, председник, академик Драган Шкорић и дописни члан Слободан Марковић. Разговарало се о могућностима проширења научне сарадње. Академик Драган Шкорић је предложио два конкретна могућа пројекта за научну сарадњу, а дописни члан Слободан Марковић је изнео своја искуства стечена у сарадњи са Кинеском академијом наука. Договорено је да треба унапредити билатералну сарадњу, повећати број пројеката, а господин Chen Yong Ning ће се заложити код надлежних да се то и оствари. Академици Пилиповић и Шкорић су извели госте на ручак.

Дана 2. марта, Огранак су посетили академик Владан Ђорђевић и проф. др Јово Јарић. У Огранку су их примили академици Стеван Пилиповић, председник и Теодор Атанацковић, секретар. Том приликом академик Владан Ђорђевић поклонио је Огранку САНУ у Новом Саду фото-апарат марке Nikon. У име САНУ и Огранка САНУ, академици Пилиповић и Атанацковић захвалили су академику Владану Ђорђевићу. После уприличеног научног састанка и излагања академика Ђорђевића, са договором о будућем раду, посета је завршена пригодним ручком.

Дана 22. априла, господин Лазар Димитријевић је посетио Огранак како би Огранку поклонио слику „Асоцијације у ентеријеру“, димензије 65 x 47 cm, уље на платну, 2015. и књигу „Вермерова светлост“. Примео га је академик Теодор Атанацковић, секретар Огранка, и у име Огранка захвалио му на поклону.

Дана 15. јула у 11.00 сати, Огранак су посетили покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, проф. др Зоран Милошевић и госпођа Јелена Ковачевић Сударов. Примили су их академици Стеван Пилиповић, председник, Милорад Радовановић, потпредседник, Теодор Атанацковић, секретар Огранка и Катарина Барајевац, помоћник управника послова. Разговарало се о наставку сарадње ове две институције. Покрајински секретар је обећао већу материјалну подршку Огранку, а председник Огранка је рекао да је обавеза САНУ учествовање у науци и култури ове земље, као и да су за САНУ посебно важне области од националног интереса. Понудио је покрајинском секретару сву помоћ коју САНУ може да пружи. Договорена су два састанка током августа ради даљих разговора о текућим проблемима.

Дана 2. септембра Огранак САНУ у Новом Саду посетио је господин Филип Г. Кент, управник Универзитетске библиотеке у Мелбурну. У Огранку га је примио академик Теодор Атанацковић, секретар Огранка. Разговарало се о могућности сарадње две институције.

Дана 6. октобра Огранак је посетио инострани члан САНУ Жан-Пол Блед заједно са др Војиславом Павловићем и ма Вељком Станићем из Балканолошког института САНУ. У Огранку их је примио академик Теодор Атанацковић, секретар Огранка и упознао их са историјатом и радом Огранка.

Седнице Одељења САНУ одржане у Огранку

Одељење историјских наука – 28. септембра.

8. САРАДЊА ОГРАНКА СА ДРУГИМ ИНСТИТУЦИЈАМА И ДАРОДАВЦИ

С а р а д њ а

Током године настављена је сарадња са институцијама из области науке и културе.

Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој – у јуну 2005. године потписан је Протокол о сарадњи између Српске академије наука и уметно-

сти – Огранак у Новом Саду и Извршног већа Аутономне Покрајине Војводине, на основу којег су суфинансирани значајни пројекти из Плана рада Огранка. Средства су наменски трошена за научноистраживачки рад, издавачку делатност, научне трибине, обнављање књижног фонда и опремање Огранка.

Дана 30. августа у Огранку је одржан радни састанак у вези са реновирањем зграде „Платонеум“. Састанку су присуствовали академици Стеван Пилиповић, председник Огранка, Милорад Радовановић, подпредседник, Теодор Атанацковић, секретар, покрајински секретар за високо образовање и научноистраживачку делатност, проф. др Зоран Милошевић, покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе са верским заједницама, господин Мирослав Штаткић, члан Градског већа за културу, господин Далибор Рожић, отац Милош Стојановић, секретар Црквене општине Нови Сад, господин Синиша Јокић, директор Завода за заштиту споменика културе града Новог Сада, госпођа Весна Срданов, начелник Градске управе за културу, госпођа Нела Милишић, помоћник покрајинског секретара за високо образовање и научноистраживачку делатност, госпођа Катарина Барајевац, помоћник управника послова у Огранку САНУ, господин Милан Мразовић, технички секретар ИО Огранка и госпођа Јелена Ковачевић Сударов. На састанку је договорено да ће у реновирању зграде Платонеума, у којој је смештен Огранак САНУ, заједнички учествовати Град и Покрајина. Активности на овом пројекту, чија инвестициона вредност износи 10,5 милиона динара, обухватиће радове на фасади и унапређењу енергетске ефикасности (замени прозора, спољних врата и капије зграде). Представници покрајинске и градске власти сачиниће заједнички споразум у коме ће бити прецизирани сви детаље ове сарадње. Техничка документација је у великој мери припремљена и чека се завршна реч Завода за изградњу града, Завода за заштиту споменика културе града Новог Сада, као и сагласност Српске православне цркве. Такође ће бити састављен протокол о сарадњи свих учесника пројекта: инвеститора, Огранка САНУ у Новом Саду, и ЗИГ-а који ће организовати све потребне делатности као што су процес јавне набавке и реализација читавог низа техничких питања у вези са реновирањем. Наглашено је да у обнови зграде „Платонеум“ учествује и Српска академија наука и уметности, која је обезбедила средства за кречење унутрашњих просторија зграде.

Универзитет у Новом Саду и Матица српска – реализован је први у низу планираних округлих столова под називом „Вредновање у науци“ у организацији Универзитета у Новом Саду, Матице српске и Огранка САНУ у Новом Саду.

Академија уметности – 2. јуна у Огранку је одржано свечано потписивање Протокола о сарадњи између Огранка и Академије уметности у Новом Саду. Током године је одржано више састанака између председника Огранка, академика Стевана Пилиповића и декана Академије уметности у Новом Саду, професора Синише Бокана. Договорено је и проширење Савета за галерију „Платонеум“ стручним лицима из области музике.

Академија медицинских наука СЛД-а и Огранак САНУ у Новом Саду су наставили сарадњу током године. Састанци са представницима Лекарског друштва Војводине били су уприличени у више наврата.

Медији – током године одржано је више састанака са представницима медија.

Огранак је у разним видовима своје делатности наставио сарадњу са Библиотеком Матице српске, Градском библиотеком у Новом Саду, као и са осталим научним и културним институцијама у земљи.

Д а р о д а в ц и

Током године Огранку су уметничка дела поклонили: Александра Илић, Лазар Димитријевић, Ирфан Хандукић, Лидија Среботњак Пришић и Владимир Јокановић.

9. СЕКТОР ОГРАНКА

Огранак има једанаест запослених: помоћника управника послова, библиотекара-документалисту, ликвидатора-благајника, техничког секретара ИО Огранка (од 18. маја 2015. запослен на одређено време), техничког помоћника у библиотеци и документацији-дактилографа, руковаоца грејања, климатизације и телефонске централе (од 1. децембра 2014. године запослен на одређено време), архивског помоћника-дактилографа, возача (од 1. јуна 2015. запослен на одређено време), радника на централи-портира, курирку-спремачицу и сервирку-спремачицу.

Радови у Огранку

Током године унутрашње просторије зграде Огранка САНУ у Новом Саду су окречене (око 80%) и урађено је неопходно текуће одржавање. Такође је прибављен део неопходних рамова и постаментата за галерију. Наведени радови и набавке урађени су захваљујући средствима САНУ.

10. СРЕДСТВА ОГРАНКА – ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

Активност Огранка се финансира преко САНУ. Средства се уплаћују наменски. Академске награде члановима Огранка и исплате запосленима рачуноводство САНУ уплаћује на њихове текуће рачуне. САНУ такође врши исплату већих режијских трошкова Огранка. Остали текући трошкови у Огранку подмирују се из месечних уплата САНУ и додатних средстава Огранка.

Огранак је добио средства за делатност од Покрајинског секретаријата за науку и технолошки развој. Из тих средстава су финансирани научно-истраживачки рад, издавачка делатност, трибине, предавања, обнављање књижног фонда и опремање Огранка САНУ. Приходи и расходи Огранка су приказани у Прегледу прихода и расхода Српске академије наука и уметности за 2016. годину.

Прилив средстава Огранка од 1. јануара до 31. децембра је следећи:

САНУ – пренос средстава за материјалне трошкове	2.200.000,00
I Свега САНУ:	2.200.000,00
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој по уговору	2.000.000,00
Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој по уговору	2.600.000,00
Остала средства	755.145,02
II Свега	5.355.145,02
I+II УКУПНА СРЕДСТВА	7.555.145,02

VIII ОГРАНАК САНУ У НИШУ

ОСНИВАЊЕ И КОНСТИТУИСАЊЕ ОГРАНКА САНУ У НИШУ

ОСНИВАЊЕ ОГРАНКА

Огранак Српске академије наука и уметности у Нишу основан је 16. септембра 2016. године. Председник Српске академије наука и уметности, академик Владимир С. Костић, на Универзитету у Нишу свечано је отворио Огранак САНУ у Нишу. Оснивање Огранка САНУ у Нишу представља један од значајнијих корака у развоју САНУ и неопходан услов унапређивања научних истраживања и уметничког стваралаштва од виталног интереса за друштвени, економски, културни развој Ниша, јужне и југоисточне Србије – без којег нема равномерног и успешног развита Републике Србије.

Након оснивања, 16. септембра, одржана је прва седница Скупа чланова Огранка САНУ у Нишу, на којој је академик Владимир С. Костић, председник САНУ, још једном подвукао значај оснивања Огранка САНУ у Нишу, најавио израду и усвајање Правила Огранка САНУ у Нишу и избор првог руководства Огранка.

КОНСТИТУИСАЊЕ ОГРАНКА САНУ У НИШУ

На другој, кандидационој седници Скупа чланова Огранка САНУ у Нишу, одржаној 4. новембра 2016. године, у просторијама Огранка на Универзитету у Нишу, којом је председавао академик Владимир С. Костић, председник САНУ, изабрано је руководство Огранка, тј. чланова Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу:

- академик Нинослав Д. Стојадиновић изабран је за председника Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу
- дописни члан САНУ проф. др Милорад Митковић изабран је за потпредседника Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу
- дописи члан САНУ проф. др Владимир Ракочевић изабран је за секретара Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу
- академик Никола Хајдин, пређашњи председник САНУ, проглашен је за почасног председника Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу.

Мандат првог руководства Огранка САНУ у Нишу траје четири године.

Избором првог руководства, Огранак САНУ у Нишу је конституисан и званично је започео са радом. Академик Владимир С. Костић је истакао да је избор руководства Огранка „први корак једног дугогодишњег сна који данас постаје реалност“.

Након конституисања, Огранак САНУ у Нишу је истог дана, 4. новембра, и суштински почео са радом јавним предавањем академика Владимира Костића, председника САНУ, на тему *Паркинсонова болест: где, када, како?*, одржаним у Великој сали Универзитета у Нишу.

ЈАВНА ПРЕДАВАЊА, ТРИБИНЕ, ПРОМОЦИЈЕ

- Ниш, 6. октобар 2016.

ОМАЖ посвећен преминулом професору др Мирољубу Стојановићу, некадашњем заменику управника Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу и начелнику Одсека језика и књижевности.

Учесници: академик Градимир Миловановић, управник Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, проф. др Недељко Богдановић, проф. др Јордана Марковић, др Мирјана Илић и проф. др Надежда Лаиновић Стојановић

Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Универзитет у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу.

- Ниш, 26. октобар 2016.

Јавно предавање

Тема: *Академски плагијат – повреда моралног права другог аутора: регулатива и санкције*

Предавач: проф. др Душица Павловић, Универзитет у Нишу, Медицински факултет

Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Универзитет у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу – Форум за примењену етику.

- Ниш, 4. новембар 2016.

Јавно предавање

Тема: *Паркинсонова болест: када, где, како?*

Предавач: академик Владимир С. Костић, председник Српске академије наука и уметности

Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Универзитет у Нишу.

- Ниш, 8. децембар

Циклус јавних предавања *Зашто нам је потребно хуманистичко образовање?*

Тема: *О позиву историјске социологије: разумевање предисторије савремених друштава*

Предавач: др Драган Тодоровић, Универзитет у Нишу, Филозофски факултет

Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Универзитет у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу.

- Ниш, 5. децембар

Јавно предавање

Тема: *Cell rheometry with a narrow-gap rotational rheometer*

(Ћелијска реометрија помоћу ротационог ускоканалног реометра)

Предавач: Dr. Andreas Wierschem, Institute of Fluid Mechanics Friedrich-Alexander, Universität Erlangen-Nürnberg (FAU) Erlangen, Germany
Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Универзитет у Нишу.

- Ниш, 10. децембар
12. састанак пројектног тима, пројекат III 41017:
Виртуелни коштано-зглобни систем човека и његова примена у претклиничкој и клиничкој пракси
Организатори: Медицински факултет Универзитета у Нишу, Огранак Српске академије науке и уметности у Нишу, Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду.

ИЗЛОЖБЕ, КОНЦЕРТИ

- Лесковац, 20. децембра 2016, Лесковачки културни центар
Изложба и концерт
Српска модерна уметност кроз призму годишњице Милоја Милојевића и Саве Шумановића
Организатори: Огранак САНУ у Нишу, Универзитет у Нишу, Факултет уметности Универзитета у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Лесковачки културни центар, СОКОЈ – Организација музичких аутора Србије, Галерија слика „Сава Шумановић“ Шид.

ОБЈАВЉЕНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Уметност и контекст: религија у уметничким делима
Зборник радова са научног симпозијума. Приредили: др Драган Жунић, Сава Стаменковић, Биљана Ђирић. Ниш: Огранак САНУ у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, 2016.

Традиционална естетска култура 9: простор.
Зборник радова са научног симпозијума. Приредио и предговор написао: др Драган Жунић. Ниш: Огранак САНУ у Нишу, Факултет уметности Универзитета у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, 2016.

Становништво југоисточне Србије 5: одлив мозга – узроци и последице по национални развој и идентитет
Зборник радова са научног скупа. Приредио и предговор написао: др Љубиша Митровић, професор емеритус. Ниш: Огранак САНУ у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2016.

Становништво југоисточне Србије 6: социјални и здравствени проблеми становништва југоисточне србије – с посебним освртом на положај остарелих
Зборник радова са научног скупа. Приредио и предговор написао: др Љубиша Митровић, професор емеритус. Ниш: Огранак САНУ у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Филозофски факултет Универзитета у Нишу, 2016.

Публикације у припреми

Традиционална естетска култура 10: медији

Зборник радова са научног симпозијума. Приредио и предговор написао: др Драган Жунић. Ниш: Огранак САНУ у Нишу, Факултет уметности Универзитета у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу (2017).

Глобални и регионални аспекти мигрантске кризе и друштвене последице одлива мозга по развој Србије и Балкана.

Зборник радова са научног скупа. Приредио и предговор написао: др Љубиша Митровић, професор емеритус. Ниш: Огранак САНУ у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Филозофски факултет Универзитета у Нишу (2017).

АКТИВНОСТ РУКОВОДСТВА ОГРАНКА САНУ У НИШУ

Радни састанак академика Нинослава Д. Стојадиновића, председника Огранка САНУ у Нишу, са руководством Огранка САНУ у Новом Саду одржан је 28. децембра. Разговор је вођен о искуствима Огранка у Новом Саду у планирању, организацији и реализацији научних, уметничких, едукативних и осталих активности, о професионалном и јавном ангажману, и о могућностима и облицима сарадње два огранка САНУ.

Седнице Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу

Прва седница: 8. новембар

Дневни ред:

1. Договор у вези са радом Огранка САНУ у Нишу, и подела задужења
2. Разно

Друга седница: 6. децембар

Дневни ред:

1. Усвајање Записника са Прве седнице Извршног одбора Огранка САНУ у Нишу
2. Информација председника о разговорима у САНУ
3. Договор о активностима Огранка САНУ у Нишу
4. Разно

Све активности Огранка САНУ у Нишу, након оснивања, конституисања и званичног почетка рада, биле су усмерене на обезбеђивање органског преласка са начина рада Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу на нови, виши организациони ниво, облике рада и стандарде предвиђене Статутом САНУ и Правилима Огранка САНУ у Нишу, а у складу са искуствима добре праксе САНУ. Стога је новоосновани Огранак САНУ у Нишу и започео са радом, након оснивања 16. септембра 2016. године, како организовањем и реализацијом сопствених, нових активности, тако и заједничком реализацијом програмски предвиђених и већ започетих активности Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, од којих ће оне најповољније оцењене бити саставни део предлога за израду Програма рада Огранка САНУ у Нишу за следећу годину.

IX

ЦЕНТАР ЗА НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКИ РАД САНУ И УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ

Управник Центра:
академик Градимир Миловановић

Заменик управника:
проф. др Драган Жунић

Пројекти у току

- *Изучавање ендемске нефропатије у југоисточној Србији*
- *Истраживање ендемске нефропатије и тумора уротелијума у Србији*
- *Рани предиктори исхода код оболелих од исхемијског можданог удара: биомаркери исхемијског можданог удара*
- *Епидемиолошке карактеристике обољевања од неуролошких болести*
- *Типолошко проучавање српских говора на југоистоку Србије*
- *Језичка култура јавног живота*
- *Дијалектолошка истраживања српског језичког простора*
- *Промоција и популаризација науке о језику код младих – српски, бугарски и румунски језик у светлу језичке интерференције*
- *Књижевни и културни живот на југоистоку Србије у 19. и 20. веку*
- *Енциклопедија Ниша*
- *Традиционална естетска култура Срба*
- *Становништво југоисточне Србије – друштвена и културна динамика*
- *Социо-културне прилике и емоционални пролеми омладине у време транзиције*
- *Насеља и становништво југоисточне Србије: 13-19. век*
- *Унапређивање интердисциплинарне сарадње у области когнитивних наука*
- *Могућности и стање научних истраживања у Србији*
- *Музичко наслеђе, савремено стваралаштво и образовање укуса*

Научноистраживачки рад у Центру одвијао се, у складу са плановима и програмима појединих одсека, кроз реализацију истраживачких пројеката (теренска и теоријска истраживања), организовање међународних и домаћих научних скупова, јавних трибина и предавања, кроз програме промоције и популаризације науке, публиковање научних радова и кроз сопствену издавачку делатност, тј. публиковање и промоцију резултата истраживања и научних радова саопштених на научним скуповима у организацији Центра, као и кроз организовање изложби уметничких радова и концерата уметничке музике.

Током године Центар је, у складу са планом и програмом рада, реализовао следеће активности:

Научни скупови

- Семинар уролога: *Новине у дијагностици и терапији карцинома простате*; организатори: Универзитет у Нишу, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Уролошка секција СЛД и Подружница СЛД у Нишу (1 април);
- Научна конференција VI: *Глобални и регионални аспекти мигрантске кризе и друштвене последице одлива мозгова по развој Србије и Балкана*; организатори: Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Филозофски факултет Универзитета у Нишу – Центар за социолошка истраживања (28. мај);
- Међународни научни скуп: *Уметност и контекст: миграције*; организатори: Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, Удружење грађана „Литера“ Ниш (2. септембар).

Јавна предавања, трибине, промоције

Обележавање јубилеја *Сто десет година „Српског дијалектолошког зборника“ 1905-2015*; организатори: Српска академија наука и уметности, Библиотека САНУ, Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу (14. март).

Циклус предавања *Зашто нам је потребно хуманистичко образовање (Хуманиора 2016)*; организатор: Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу (5. април–18. мај): *Зашто нам је потребно образовање из логике?* предавач: др Драшко Бјелица, Филозофски факултет Универзитета у Нишу; *Asking Too Many Questions: зашто је природним научницима неопходно хуманистичко образовање?* предавач: др Бојан Благојевић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу; *Образовање за грађанина и образовање за стручњака*; предавач: др Зоран Димић, Филозофски факултет Универзитета у Нишу; *Зашто су социологија и глобологија потребне као студије на савременом универзитету?* предавач: др Љубиша Митровић, професор емеритус Универзитета у Нишу; *Срж социологије, интелигенција и настава социологије*; предавач: др Драгољуб Ђорђевић, Машински факултет Универзитета у Нишу.

Промоција зборника *Жене, рат, уметност* (Ниш: Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, 2015); учесници: др Ваља Седефчева, рецензент, Сава Стаменковић, приређивач, Јелена Младеновић, приређивач; организатори: Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу и Удружење грађана „Литера“ Ниш (4. мај).

Римски Видовдански храмови Краљевине Србије – заборављена архитектура павиљона „Србија“; предавач: проф. арх. Слободан Данко Селинскић, Универзитет у Новом Саду (6. јун).

On generalized invertibility of operators; предавач: Chunyuan Deng, South China Normal University, Guangzho, China (2. септембар).

Spacelike slant geometry on spacelike submanifolds of codimension two; предавач: Handan Yildirim, Istanbul University (5. септембар).

Recent progress on Moore-Penrose inverse, group inverse and core inverse; предавач: Jianlong Chen, Department of Mathematics, Southeast University, Nanjing, China (20. септембар).

Measures of noncompactness and applications; предавач: Eberhard Mllkowsky, Државни универзитет у Новом Пазару (20. септембар).

Изложбе

Изложба радова студената Факултета уметности Универзитета у Нишу поводом „Недеље студената“ (21–25. април).

Изложба радова награђених студената Департамента за графички дизајн Факултета уметности Универзитета у Нишу (5–30. мај).

„Збрајалице“ – међународни универзитетски уметнички пројекат, изложба графика малог формата (1–13. јун).

Концерти

Концерт српских аутора, у оквиру недеље прославе Дана Универзитета у Нишу; Ђорђе Милошевић, виолончело; Бојана Димковић, клавијро; програм: Василије Мокрањац, Милоје Милојевић, Иван Бркљачић, Милорад Маринковић, Марко Алексић, Драгана Јовановић.

Енциклопедијски рад

- *Енциклопедија Ниша: образовање и наука* (седми том)
- *Енциклопедија Ниша: здравство и медицина* (осми том)

Континуирана едукација (КМЕ)

Континуирана медицинска едукација *Биомедицинска етика* обухвата следећа јавна предавања: *Ментална економија у транзицији*; предавач: др Грозданко Грбеша, Медицински факултет Универзитета у Нишу и *Наговор на биоетику*; предавачи: др Марко Трајковић, Правни факултет Универзитета у Нишу, др Хрвоје Јурић, Свеучилиште у Загребу, Филозофски факултет, Република Хрватска.

Напомена о раду Центра за период 1. 10–31. 12. 2016. године

Новоосновани Огранак САНУ у Нишу започео је са радом 16. септембра 2016. године заједничком реализацијом програмски предвиђених и већ започетих активности Центра за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу, као и организовањем и реализацијом сопствених активности. Стога, наиме, због суорганизаторски предузетих активности, долази до извеснога преклапања у Извештају о раду Огранка САНУ у Нишу и допуњенога Извештаја о раду Центра. Све заједничке активности Огранка у Нишу и Центра за научно истраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу наведене су у одељку VIII. Огранак у Нишу.

IX РЕГИСТАР ИМЕНА

- Авакумовић Војислав 51
Авакумовић Јован Ђ. 29
Аврамовић Драгослав 51
Аврил Адолф 73
Ајала Франциско Ј. 15
Акијама Хироши 60
Албахари Давид 23
Алексејев Михаил Павлович 60
Алексић Анта (Антоније) 73
Алексић Стојанка 20
Алиханов Абрам Исакович 60
Алковић Коста 73
Аљанчић Слободан 29
Анастасијевић Драгутин 29
Андерсон Вајат 15
Андрејевић Андреја 73
Андоновић Милан 73
Андрејевић-Кун Ђорђе 29
Андрејевић Милета 60
Андрић Иво 29
Анђелић Татомир 29
Анђелковић Марко 9, 13, 81, 87, 96, 103,
139, 144, 206, 225, 237
Анђус Радослав 29
Антић Иван 29
Антонијевић Драгослав 29
Апостолски Михаило 58
Аралица Стојан 29
Аргези Тудор 61
Арновљевић Војислав 29
Арновљевић Иван 51
Арсин Басара Светомир 27
Артоболовски Иван Иванович 61
Асакова Јишинори 139
Асколи Грацидио 73
Атанацковић Теодор 16, 82, 122, 150,
152, 206, 567, 568, 569, 570, 575, 576
Аугустинчић Антун 58
Ацић Радослав 14, 138
Бабић Анто 51
Бабић Љубомир (Ђалски Ксавер Шандор)
51
Бабић-Ђорђевић Гордана 51
Бајд Тадеј 219
Бакић Војислав 73
Бакуљев Александар Николајевич 61
Балинт Бела 20, 160, 172, 240
Бан Матија 30
Бањаи Јанош 51, 547
Барановић Крешимир 52
Барбулеску Илије 61
Баркан Омер Лутфи 61
Бартон Дерек 61
Бартош Милан 30
Баста Данило 24, 87, 183, 187, 237
Бат Џон Александер Тин маркиз од 73
Беговић Мехмед 30
Безсонов Пјотр Алексејевич 73
Белић Александар 30
Белић Бранислава Брана 208
Белић Јован 30
Бенац Алојз 58
Бенс Норман 61
Бенш Адолф 61
Берар Виктор 61
Берже Андре 12
Берза Михаи 61
Берић Берислав 30
Бернар Жан 61
Беровић Радивоје 30
Бећковић Матија 22, 82, 86, 94, 97, 179,
180
Бијелић Јован 30
Билимовић Антон Д. 30
Благојевић Милош 30

Благојевић Обрен 30
 Блануша Данило 58
 Блашковић Диониз 61
 Блед Жан-Пол 27
 Бобжињски Михал 61
 Богдан Јоан 61
 Богдановић Богдан 52
 Богдановић Борислав 61
 Богдановић Димитрије 30
 Богдановић Недељко 580
 Богдановић Милан 30
 Богишић Валтазар 30
 Богуновић Владимир 30
 Божић Бранко 30
 Божић Иван 52
 Божић Мирко 58
 Божић Светислав 28, 195, 199
 Бојић Милорад 52, 150, 509
 Божовић Борислав 31
 Божовић Иван 13
 Бојовић Злата 23, 125, 172, 178, 179, 235,
 240, 412
 Бокрис Џон 61
 Болдвин Џејмс Марк 61
 Бори Идре 31
 Борић Душан 31
 Боројевић Славко 31
 Борхграв Емил 73
 Бошковић Јован 31
 Бошковић Стеван 31
 Бошковић Стојан 31
 Бошњаковић Владимир 31
 Бранка Виторе 61
 Брановачки Данило 31
 Браун Максимилијан 61
 Брауницер Герхард 61
 Браше Жан 61
 Брашован Драгиша 52
 Брен Едмонд 61
 Брецељ Богдан 58
 Брикнер Александер 61
 Брин Жан 62
 Бритн Бенџамин 62
 Бродел Фернан 62
 Броз Јосип Тито 80
 Брок Олаф 62
 Брукнер Богдан 31
 Брусина Спиридон-Шпиро 52
 Бручи Рудолф 31
 Бубало Ђорђе 231, 231, 436, 573
 Бугарчић Бојан 86, 93, 151, 182, 217, 234
 Будиловић Антон Семјонович 73
 Будимир Милан 31
 Будмани Петар 52

Бузников Генадиј Алексејевич 62
 Буковац Влахо 52
 Букуров Бранислав 58
 Букуров Станислав 52
 Булић Фране 52
 Бумбаширевић Владимир 19, 164
 Бумбаширевић Марко 20, 82, 94, 171, 233
 Бумбаширевић Живојин 31
 Бурас Хараламбос 62
 Буријан Рихард 52
 Бурмов Тодор Стојанов 73
 Бутозан Васо 52
 Вавилов Сергеј Иванович 62
 Вагнер Хенри Н. 62
 Вајан Андре 62
 Вајс Паул 62
 Ваксман Селман 62
 Валдони Пјетро 62
 Вален Роберт Жане 62
 Валтровић Михаило 31
 Ваљавец Матија 73
 Вамбери Армин 62
 Варади Тибор 24, 99, 183, 186, 229, 253,
 256, 566, 568
 Варићак Владимир 52
 Васиљев Александр Александрович 62
 Васиљевић Алимпије 73
 Васиљевски Василиј Григорјевич 62
 Васић Драгиша 52
 Васић Милоје 32
 Ватерболк Тјалинг 27
 Вацлик Јан 74
 Ведел Жорж 62
 Велес Егон 62
 Величковић Владимир 28
 Величковић Душан 52
 Велмар-Јанковић Светлана 32, 543
 Велте Дитрих Х. 12
 Вељковић Стојан 74
 Вентури Франко 62
 Верешчагин Василиј Васиљевич 74
 Вернер Јоахим 62
 Верон Марсел 62
 Вес Јулиус Е. 62
 Веселовски Александр Николајевич 63
 Вета Анђело 74
 Видић Бранислав 15
 Видмар Јосип 58
 Видовић Емануел 52
 Видоески Божићар 63
 Визел Торстен 21
 Вили Клод 63
 Виноградов Александр Павлович 63

- Виноградов Виктор Владимирович 63
 Виноградов Иван Матвејевич 63
 Витковић Гаврило 74
 Виторовић Драгомир 32, 100, 139, 141, 211
 Влада Јонела-Валентина 219
 Владимиров Василиј Сергејевич 61
 Влаисављевић Вељко 21
 Влајић-Поповић Јасна 213
 Војводић Михаило 9, 26, 83, 189, 192, 206, 223, 230, 246, 437, 550, 556
 Војновић Иво 52
 Војнович Владимир Николајевич 23
 Вокотопулос Панајотис 27
 Волков Мстислав Васиљевич 63
 Вороњец Константин П. 32
 Воук Вале 52
 Вузовски Војислав 63
 Вујановић Божидар 32
 Вујевић Павле 32
 Вујић Владимир 52
 Вујић Михаило 32
 Вујић Никола 74
 Вујичић Стојан 63
 Вукасовић Вулетих Вид 52
 Вукасовић Павле 32
 Вукдраговић Михаило 32
 Вукићевић Никола Ђ. 74
 Вукобратовић Миомир 32
 Вуковић Сава 52
 Вукосавић Н. Слободан 17, 97, 150, 151, 152, 158, 226, 240
 Вукотић Драгутин 20
 Вуксановић Миро 22, 82, 84, 87, 94, 96, 122, 176, 179, 180, 214, 223, 228, 234, 237, 241, 246, 254, 274, 403, 567, 568, 569, 570, 571, 573, 575
 Вукчевић Драган 84
 Вулић Никола 32
 Вуловић Светислав 32
 Вуњак-Новаковић Гордана 16
 Вучетић Антоније 52
 Вучинић Вејн 63
 Вучић Вукан Р. 17
 Вучић Новица 32

 Гавриловић Богдан 32
 Гавриловић Загорка 58
 Гавриловић Славко 32
 Галето Диониђи 63
 Галис Арне 63
 Галоа Пјер Мари 63
 Гарашанин Милутин 32
 Гарашанин Милутин 33

 Гашић Мирослав 9, 13, 96, 139, 141, 142, 205, 206
 Гвозденовић Недељко 33
 Герзић Зоран 53
 Гершић Глиша-Гига 33
 Гијмен Роже 21
 Гледстон Вилијам Едвард 74
 Глигорић Велибор 33
 Говен Огист 63
 Голубовић Оливера 316, 402, 497
 Горјановић Крамбергер Драгутин 53
 Грабар Андре 63
 Гранић-Филарет Бранко 33
 Графенауер Бого 58
 Грденић Драго 15
 Грегоар Анри 63
 Греков Борис Дмитријевич 63
 Грингард Пол 15
 Грицкат-Радуловић Ирена 33
 Грковић-Мејџор Јасмина 22, 121, 176, 206, 223, 228, 233, 246, 295, 568, 570, 573, 575
 Грозданов Цветан 27
 Грот Константин Јаковљевич 74
 Грубачић Слободан 23, 95, 99, 172, 173, 177, 216
 Грујић Јеврем 74
 Грујић Радослав 53
 Грујић Сава 74
 Грчев Леонид 218
 Гурвич Жорж 63
 Гусаков Владимир 218
 Гускова Јелена 27
 Гутман Иван 13, 83, 126, 127, 139, 142
 Гушић Бранимир 53

 Давидов Динко 26
 Давсон Хју 63
 Дамњановић Милан 11, 132, 463
 Данеш Јиржи 63
 Даниловић Војислав 33
 Данојлић Милован 23
 Дарби Вилијам 63
 Дворжак Антоњин 64
 Де Губернатис Анђело 74
 Дедијер Владимир 33
 Делић Јован 523
 Демус Ото 64
 Дени Ернест 64
 Дероко Александар 33
 Деспић Александар 33
 Деспић Дејан 27, 194, 197, 198, 451
 Деспић Ђорђе 527
 Дестунис Гаврил Спиридонович 74

Дешнер Карлхајнц 64
 Дивал Ноел 27
 Диверже Морис 64
 Дигве Ејнар 64
 Дил Шарл 64
 Димитријевић Сава 74
 Димић Љубодраг 26, 83, 93, 95, 189, 192, 230
 Динић Михаило 33
 Дитур Жан 64
 Добровић Никола 33
 Добросављевић Слободан 33
 Докић Лазар 74
 Домин Карел 64
 Дорошевски Витолд 64
 Доти Пол 64
 Драгашевић Јован 74
 Драгнић Алекс 64
 Драгичевић Рајна 213
 Драгићевић Шепић Милена 93
 Дражић Драгутин 33
 Дринов Марин Стојанов 74
 Дробњаковић Боривоје 53
 Друе Анри 74
 Дујчев Иван 64
 Дучић Јован 33
 Дучић Нићифор 33
 Душанић Слободан 34

 Ђаја Иван 34
 Ђелинео Стефан 53
 Ђермановић Мај 256
 Ђермановић Рајко 256
 Ђорђевић Андра 34
 Ђорђевић Антоније 16, 152, 154
 Ђорђевић Божидар 34
 Ђорђевић Владан 34, 87, 90, 166, 227
 Ђорђевић Владан 16, 139, 150, 152, 153, 232, 246, 510
 Ђорђевић Димитрије 58
 Ђорђевић Драгутин Ј. 53
 Ђорђевић Живојин 34
 Ђорђевић Јован 34
 Ђорђевић Јован 74
 Ђорђевић Милан 53
 Ђорђевић Пера (Петар) П. 34
 Ђорђевић Тихомир Р. 34
 Ђукић Ђорђе 16
 Ђуран И. Милош 14, 83, 148
 Ђурђев Бранислав 34
 Ђурић Војислав Ј. 34
 Ђурић Војислав М. 34
 Ђурић Димитрије 75
 Ђурић Зоран 17, 155, 156, 159, 160

Ђурић Милан 34
 Ђурић Милош 34
 Ђурић Михаило 34
 Ђуричић Богдан 35
 Ђуричић Илија 35
 Ђуришић Милутин 35

 Еванс Артур Џ. 75
 Еверит Вилијам Н. 65
 Егер Рудолф 65
 Едвардс Џеси 65
 Екмечић Милорад 35, 549
 Елезовић Глиша (Глигорије) 53
 Ердеј-Груз Тибор 64
 Ердељановић Јован М. 35
 Ерцеговац Марко 35
 Ерцеговац Милош 18
 Есканд Леополд 64

 Жариков Вилен Андрејевич 64
 Жебељан Исидора 28, 84, 99, 195, 199, 201, 204, 252, 253, 574
 Жежељ Бранко 35
 Живановић Јован 53
 Живановић Тома 35
 Живковић Миленко 53
 Живковић Петар Ј. 53
 Живојиновић Драгољуб 7, 35, 85, 100, 188, 211, 228, 234, 555
 Живојиновић Мирјана 26, 89, 96, 100, 189, 191, 194
 Живојиновић Светислав 53
 Жујовић Јован М. 35
 Жунић Драган 95, 581
 Жупанич Нико 53
 Жупанчић Отон 35

 Завадски Силвестер 64
 Закитинос Дионисиос 64
 Закић Борислав 53
 Зарић Зоран 53
 Захрадник Карел 64
 Здравковић Стеван 75
 Зеје Жак 65
 Зеленовић Драгутин 17, 110
 Зеленовић Радослав 93
 Зенкевич Лав Александрович 64
 Зепос Панајотис Ј. 65
 Зечевић Ђорђе 174, 176, 180, 207, 260, 261, 397,
 Зечевић Милош 75
 Зечевић Секула 193, 207, 260, 261
 Зима Лука 75
 Зимоњић Дражен 15
 Златарски Георгиј Николов 65

- Злоковић Берислав 21
 Злоковић Ђорђе 16, 153, 207
 Зоре Луко 53
 Зрнић Ненад 35
 Зубати Јозеф 65
- Ибровац Миодраг 35
 Иванић Момчило 53
 Ивановић Љубомир 53
 Ивата Масајуки 25
 Ивачковић Светозар 75
 Ивашкевич Јарослав 65
 Ивић Александар 10, 130
 Ивић Милка 35, 86, 174, 180
 Ивић Павле 35, 86, 175
 Ившић Стјепан 53
 Игњатовић Јаков (Јаша) 53
 Игњатовић Јововић Кристина 364, 393, 453, 462
 Икономидис Николаос 65
 Илић Јован 75
 Иналџик Халил 65
 Ирби Полин 75
 Исаковић Антоније 35
- Јагић Ватрослав 36
 Јакац Божидар 58
 Јакобсен Арне 65
 Јакобсен Пер 23
 Јакобсон Роман Осипович 65
 Јаковљевић Стеван 36
 Јакшић Владимир 75
 Јамакава Тамио 21
 Јанков Слободан 213
 Јанковић Љубица 36
 Јанковић Милован 75
 Јанковић Никола 27
 Јанић Милан 97, 152, 157, 212
 Јањић Завиша 11, 127, 134
 Јастребов Иван Степанович 65
 Јеврић Олга 36, 557
 Јевтић Иван 28, 126, 195, 199, 200, 212, 233
 Јевтић Милош 553
 Јеленковић Бранислав 12, 128, 135, 223
 Јенихен Манфред 24
 Јенко Даворин 36
 Јеротић Владета 22
 Јиречек Константин Јозеф 65
 Јоанновић Ђорђе 54
 Јовановић Богољуб 75
 Јовановић Борислав 36, 551
 Јовановић Владомир 75
 Јовановић Драгољуб 54
- Јовановић Ђорђе 36
 Јовановић Змај Јован 36
 Јовановић Јован Јероним 75
 Јовановић Љубомир 36
 Јовановић Милован 36
 Јовановић Милоје-Михаило 75
 Јовановић Морски Милан 36
 Јовановић Паја 36
 Јовановић Петар С. 36
 Јовановић Радмило 54
 Јовановић Слободан 36
 Јованцаи Марија 425
 Јовић Видојко 11, 82, 95, 127, 128, 131, 138, 207, 246, 247, 506
 Јовичић Милорад 54
 Јовичић Миодраг 36
 Јовчић Димитрије 36
 Јорга Никола 65
 Јосимовић Емилијан 75
 Јосиф Енрико 37
 Јосифовић Младен 37
 Јуранџић Јанко 58
- Кадлец Карел 65
 Кајзер Шарл 65
 Калев Вјекослав 59
 Калић Јованка 26
 Калопер Немања 12
 Каљевић Љубомир 75
 Каназир Душан 37
 Каниц Феликс 75
 Кањух Владимир 18, 82, 94, 161, 162, 323, 515
 Кањух Снежана 342
 Капица Пјотр Леонидович 65
 Карамата Јован 37
 Карамата Стеван 37, 100, 499
 Карас Франк 15
 Кардељ Едвард 37
 Касен Рене 65
 Касу Жан 65
 Кацер Фридрих 54
 Кашаи Тибор 21
 Кашанин Радивој 37
 Кедров Бонифациј Михајлович 65
 Керимов Џангир 65
 Кидрич Франце 37
 Кин Отмар 65
 Киш Данило 54
 Клајн Иван 22
 Клаус Вацлав 25
 Клерих Љубомир 37
 Клуге Ролф Дитер 23
 Кмећ Јан 37

Кнежевић Зоран 11, 85, 127, 133, 137, 223, 233, 277
 Ковачевић Благоје 54
 Ковачевић Душан 22, 82, 94, 173, 174, 179, 226, 227
 Ковачевић Зоран 18, 162, 233
 Ковачевић Љубомир 37
 Ковачевић-Којић Десанка 25
 Ковачевић Ристо Н. 75
 Когој Фрањо 59
 Коен Сејмур 15
 Козлов Валериј Васиљевич 18
 Коички Стеван 37
 Којић Бранислав 37
 Којић Милош 17, 151, 157
 Колендић Петар 37
 Коломбо Антонио 21
 Колс Џон 65
 Кољевић Светозар 37, 537
 Кондаков Никодим Павлович 65
 Кондорели Луиђи 65
 Кондураки Емилијан 66
 Конев Илија 66
 Конески Блаже 59
 Конрад Ђерђ 23
 Константиновић Зоран 38
 Коњевић Никола 11, 125, 130, 136, 137, 211
 Коњовић Милан 38
 Коњовић Петар 38
 Коран Војислав 38
 Коренс Карл 66
 Кос Милко 54
 Косановић Богдан 54
 Косановић Саво 75
 Космач Цирил 59
 Костић Александар 25, 84, 93, 183, 186, 187, 229
 Костић Владимир 9, 19, 81, 82, 88, 89, 90, 92, 93, 95, 98, 99, 100, 151, 163, 182, 214, 215, 216, 217, 218, 220, 223, 224, 228, 229, 232, 243, 244, 246, 247
 Костић Лаза 38
 Костић Миливоје 38
 Костић Мита (Димитрије) 38
 Костић Ненад 15
 Костић Слободан 38
 Костренчић Марко 59
 Котарбињски Тадеуш 66
 Кош Ерих 38
 Кошанин Недељко 38
 Крајндлер Артур 66
 Крањец Мишко 59
 Крбек Иво 54
 Крек Грегор 76
 Крестић Василије 25, 82, 84, 94, 178, 188, 189, 190, 205, 207
 Кривокапић Зоран 20, 82, 90, 160, 170
 Крлежа Мирослав 38
 Крсмановић Велибор 15
 Крстић Ђорђе 76
 Крстић Милан 38
 Крстић Никола 76
 Крумбахер Карл 66
 Кршинић Франо 59
 Кујунџић Милан (Абердар) 38
 Кузмановић Марко 84
 Кулаковски Платон Андрејевић 76
 Куленовић Скендер 38
 Кули Дентон 66, 513
 Кулиш Пантелејмон Александровић 76
 Кулчињски Станислав 66
 Куљбакин Степан 38
 Кумануди Стефан 76
 Кунадис Антони 18
 Курепа Ђуро 38
 Курепа Милан 54
 Курилович Жежи 66
 Курушима Хидесабуру 66
 Кустурица Емир 84, 95
 Кухач Фрањо Ксавер 76
 Кухељ Антон 59
 Кшижановски Јуљан 66
 Лаврич Божидар 54
 Лавров Пјотр Алексејевич 66
 Лазарев Виктор Никитич 66
 Лазаревић Ђорђе 38
 Лазаревић Лаза К. 54
 Лаију Ангелики Е. 66
 Лакасањ Антоан 66
 Лакроа Алфред 66
 Лалић Иван В. 54
 Лалић Михаило 39
 Лалић Небојша 19, 161, 162, 167
 Ламански Владимир Иванович 76
 Ламброс Спиридон 76
 Лапиш Карољи 20
 Латковић Оливера 213
 Ласкарев Владимир Д. 39
 Ласкарис Михал 66
 Лауер Рајнхард 23
 Леже Луј 76
 Лекич Жан 66
 Леко Марко 76
 Лековић Војислав 19, 167
 Лемерл Пол 66
 Лена Пјер 13

- Леонов Леонид Максимович 66
 Лер-Сплавински Тадеуш 66
 Лескин Аугуст 66
 Лесковац Младен 39
 Лечић-Тошевски Душица 19, 82, 90, 160, 161, 169, 223, 226, 381
 Лиан Камиј 67
 Лихачов Дмитриј Сергејевич 67
 Личеноски Лазар 54
 Лозанић Сима 39
 Лојаница Милан 9, 27, 187, 194, 197, 198, 206, 233, 249, 445, 558
 Лома Александар 22, 93, 172, 175, 206, 227, 244
 Лубарда Петар 39
 Лукић Радомир 39
 Луковић Милан Т. 39
 Лутовац Милицав 39
 Лутославски Витолд 67
 Љубић Шиме 76
 Мавер Ђовани 67
 Маглић Богдан 12
 Мазон Андре 67
 Мајер Владимир 67
 Мајков Аполон Александрович 76
 Мајкснер Фрањо 76
 Мајор Мате 67
 Макабе Тошијаки 18
 Мак Конел Харден 67
 Максимовић Десанка 39
 Максимовић Зоран 39, 85, 126, 211, 503
 Максимовић Иван 39
 Максимовић Љубомир 9, 26, 81, 82, 94, 188, 189, 190, 191, 214–218, 246
 Малецки Антони 76
 Малро Андре 67
 Манојловић Гавро 54
 Маргулис Александер 20
 Маретић Томислав 39
 Маринковић Драгослав 13, 95, 139, 141, 143
 Маринковић Јосиф 54
 Маринковић Ранко 59
 Мариновић Јован 76
 Маринчић Александар 39
 Марић Војислав 10, 129, 226, 569, 570
 Марић Звонко 39
 Марић Лука 59
 Марић Љубица 39
 Марић Милан 28, 568, 569, 195
 Марић Растислав 54
 Марић Сретен 39
 Марјановић Милосав 10, 128, 226
 Марковић Б. Слободан 12, 128, 136, 216, 239
 Марковић Миодраг 26, 87, 99, 193, 231, 246, 247
 Марковић Михаило 40
 Мартиновић Нико 54
 Мартиновић Петар 40
 Матавуљ Симо 40
 Мате Жорж 67
 Матељевић Миодраг 12, 99, 128, 135, 137
 Матић Душан 40
 Матичек Роналд Гросарт 21
 Матковић Петар 56
 Матици Миодраг 545
 Мацура Милош 40
 Мацура Слободан 14
 Машић Никола 76
 Медаковић Дејан 40
 Медаковић Милорад 76
 Медовић Аћим 76
 Мезеи Стеван 54
 Межински-Миловановић Јелена 233, 246, 247, 249
 Меје Антоан 67
 Мекензи Дејвид 67
 Мекули Есад 59
 Мелик Антон 54
 Менделјејев Дмитриј Иванович 67
 Менер Владимир Васиљевич 67
 Ментус Славко 14, 139, 140, 141, 146, 223, 291
 Месингер Федор 10, 128, 129
 Мештровић Иван 40
 Мијатовић Чедомиљ 40
 Мије Габријел 67
 Микешин Михаил Осипович 77
 Миклошич Франц 40
 Микусињски Јан 67
 Миланковић Богдан 54
 Миланковић Милутин 40
 Милаш Никодим 55
 Милер Инго 18
 Милин Радивој 40
 Милинковић Снежана 179, 228, 177
 Милицевац Живан 40
 Милић Мирко 55
 Милићевић Милан Ђ. 40
 Милковски Зигмунд 77
 Милку Штефан 67
 Миловановић Градимир 9, 11, 83, 95, 100, 124, 127, 132, 137, 205
 Миловановић Ђорђе Н. 77
 Миловић Душан 16

Милојевић Боривоје Ж. 40
 Милојевић Милош 77
 Милорадовић Софија 253
 Милојковић-Ђурић Јелена 26
 Милосављевић Миодраг 40
 Милосављевић Предраг Пеђа 41
 Милосављевић Слободан 14, 96, 139, 140, 146, 212
 Милош Чеслав 67
 Милошевић-Ђорђевић Нада 22, 82, 84, 174, 179, 241
 Милошевић Никола 41
 Милуновић Мило 41
 Милутиновић Драгутин (Драгиша) С. 77
 Милчински Јанез 59
 Миљанић Огњен 211
 Миљанић Петар 41
 Миркин-Гецевич Борис 67
 Мирковић Мијо 55
 Митковић Милорад 10, 20, 82, 95, 170, 161, 579
 Митровић Андреј 55
 Митровић Бранислав 28, 198, 256
 Митровић Душан 55
 Митровић Митар 41
 Митровић Момчило 55
 Митровић Љубиша 581, 582, 584
 Мићовић Вукић М. 41
 Михаиловић Драгослав 22, 82, 94, 95, 179, 207, 253, 255
 Михаиловић Коста 41
 Михаиловић Љубодраг 55
 Михаиловић Милорад Бата 59
 Михаиловић Михаило Љ. 41
 Мицић Драган 9, 19, 83, 161, 165, 206
 Мишковић Војислав 41
 Мишковић Јован 41
 Мјасников Александр Леонидович 67
 Младеновић Александар 41
 Младеновић Милош 55
 Мојленграхт Ејнер 67
 Мокрањац Василије 41
 Мокрањац Стеван Ст. 55
 Момзен Теодор 77
 Монтел Пол 68
 Монтићели Ђорђо 68
 Моравчик Ђула 68
 Мота Пиетро 68
 Мразовић Милан 569, 577
 Мршуља Богомир 55
 Мука Арношт К. 68
 Мур Хенри 68
 Мурат Марко 41

Мурко Матија 55
 Мусић Аугуст 55
 Назор Владимир 41
 Наливкин Дмитриј Васиљевич 68
 Нарочници Алексеј Леонтијевич 68
 Нахтигал Рајко 55
 Невекловски Герхард 24
 Недељковић Душан 41
 Ненадовић Љубомир П. 41
 Ненадовић Мирослав 42
 Нешић Димитрије 42
 Нешић Ђорђе 42
 Нидерле Лубор 68
 Никетић Светозар 77
 Николајевић Ђорђе 77
 Николајевић Светомир 42
 Николић Андра 42
 Николић Пантелија 16, 154
 Николиш Гојко 42
 Нинић Марина 275, 282, 289, 303
 Нинчић Момчило 55
 Новак Виктор 42
 Новак Грга 59
 Новаков Тихомир 68, 507
 Новаковић Бојан 213
 Новаковић Стојан 42
 Новиков Сергеј Петрович 12
 Нодио Натко 55
 Нориндер Харалд 68
 Нушић Бранислав 42
 Њич Казимјеж 68
 Обен Мишел 68
 Оболенски Димитриј 68
 Обрадовић Зоран 13, 137, 211
 Обрадовић Илија 42
 Обрадовић Никола 42
 Овчиников Јуриј Анатољевич 68
 Оганесјан Јуриј Цолакович 12
 Огњановић Илија (Абуказем) 77
 Олшак Вацлав 68
 Оман Емил 68
 Омчикус Петар 28, 455
 Опалек Казимјеж 68
 Остојић Миодраг 19, 163, 226
 Остојић Тихомир 55
 Острогорски Георгије 42
 Оташевић Душан 28, 93, 99, 194, 196, 198, 207, 233, 243, 244, 247, 250, 251
 Охоцимски Дмитриј Јевгењевич 68
 Оцић Часлав 9, 24, 90, 95, 97, 99, 123, 183, 185, 187, 206, 215, 216, 223, 227

Павић Армин 77
 Павић Милорад 42
 Павлов Тодор Димитров 68
 Павловић Војислав 93
 Павловић Драгољуб 42
 Павловић Драгољуб (Дража) 42
 Павловић Ђорђе 42
 Павловић Живко Г. 42
 Павловић Миливој 55
 Павловић Миодраг 43, 525
 Павловић Петар С. 43
 Павловић Стеван 77
 Павловић Стојан 43
 Палавистра Предраг 43, 529
 Памук Орхан 85, 95, 178, 262
 Пантелић Душан 43
 Пантелић Ђорђе 77
 Пантелић Стеван Р. 77
 Пантић Владимир 43
 Пантић Мирослав 43
 Пантић Михаило 536
 Пантић Никола 43
 Панто Ђерђ 12
 Пантовић Милорад 43
 Панчић Јосиф 43
 Папазоглу Фанула 43
 Папо Изидор 43
 Пастер Валери-Радо Луј 68
 Пауновић Зоран 541
 Пачу Јован 77
 Пекић Борислав 55
 Перен Франсис 68
 Перић Живојин 55
 Перић Миљенко 14, 139, 144, 185
 Перичић Властимир 55
 Перовић Драго 55
 Перовић Сава 43
 Перт Арво 28
 Петановић Радмила 14, 139, 140, 147
 Петковић Владимир К. 43
 Петковић Владимир Р. 43
 Петковић Коста 43
 Петковић Михаило К. 77
 Петковић Сава 44
 Петрановић Герасим 77
 Петровић Бошко 16
 Петровић Бошко 44
 Петровић Вељко 44
 Петровић Војислав 44
 Петровић Гајо 59
 Петровић Горан 23, 177, 208, 213
 Петровић Емил 68
 Петровић Златибор 44
 Петровић Зора 55
 Петровић Љ. Зоран 9, 17, 154, 205, 212, 226, 229, 246
 Петровић С. Зоран 15
 Петровић Мита (Димитрије) 56
 Петровић Михаило 44
 Петровић-Рађеновић Драгана 89, 257
 Петровић Сава 56
 Петровић Светозар 44
 Петровић Чедомир 18
 Петровски Борис Васиљевич 69
 Петронијевић Бранислав 44
 Петронијевић Милан 77
 Пећинар Миладин 44
 Пецић Јосиф 77
 Пешикан Митар 44
 Пешко Предраг 19
 Пивко Светополк 44
 Пијаде Моша 44
 Пикано Еуђенио 21
 Пикар Пјер Шарл 69
 Пико Емил 77
 Пилар Ђуро 56
 Пилиповић Стеван 9, 10, 11, 81, 127, 131, 211, 215, 217, 218, 233, 234, 565, 567, 568, 570, 571, 573, 575, 576, 577
 Пинтер Харолд 69
 Пипер Предраг 9, 22, 86, 174, 179, 206, 228, 241
 Пипин Александар Николајевич 78
 Плашка Рихард 69
 Племељ Јосип 56
 Побједоносцев Константин Петрович 78
 Подрека Борис 28
 Поленаковић Момир 19, 21
 Поленаковић Харалампије 59
 Поливка Јиржи 69
 Полит-Десанчић Михаило 78
 Помпеју Димитрије 69
 Попа Васко 59
 Попов Чедомир 44
 Поповић Александар 69
 Поповић Богдан 44
 Поповић Бранко 44
 Поповић Велибор 207
 Поповић Владислав 45
 Поповић Дејан 17, 82, 93, 97, 99, 151, 152, 159, 160, 215, 255, 305
 Поповић Ђорђе 77
 Поповић Зоја 18
 Поповић Зора 207
 Поповић В. Зоран 9, 17, 81, 83, 93, 152, 212, 216, 217, 218
 Поповић Зоран Д. 18
 Поповић Јован (Стерија) 56

Поповић Љубомир Љуба 59
 Поповић Људмила 213
 Поповић Миодраг Мића 45
 Поповић Павле 45
 Поповић Петар 45
 Поповић Петар Ј. 56
 Поповић Стеван В. 78
 Поповић Стеван Д. 78
 Поповић Стеван Р. 78
 Попсавин Велимир 14, 121, 139, 148, 240
 Потије Пјер 69
 Првановић Милева 45, 100, 121, 126
 Предић Урош 45
 Прелог Владимир 69
 Премерштајн Антон 56
 Пријатељ Круно 58
 Продановић Јаша 45
 Прусинер Стенли Б. 15
 Пују Жан 69
 Пулски Ференц 78
 Пупин Михајло 56
 Путанов Паула 45
 Пушин Никола А. 56

 Радак Ђорђе 19, 93, 160, 168, 223, 343
 Радакришнан Сарвепали 68
 Радић Душан 45
 Радић Ђорђе 78
 Радмиловић Велимир 17, 93, 99, 150, 158, 237
 Радовановић Војислав 56
 Радовановић Милорад 10, 22, 172, 175, 567, 568, 569, 570, 573, 576, 577
 Радовановић Милутин 45
 Радовановић Мирослав 45
 Радовановић Нинослав 19, 166, 370, 376, 514, 568
 Радовановић Светолик 45
 Радовић Зоран 11, 99, 134, 206, 508
 Радовић Иван 56
 Радојевић Мира 96
 Радојичић Ђорђе Сп. 45
 Радојичић Милош 56
 Радојичић Никола 45
 Радојичић Светозар 45
 Радонић Јован 46
 Радосављевић Александар 46
 Радуновић Небојша 19, 83, 160, 161, 168, 223, 365
 Радуловачки Миодраг 69, 517
 Раичковић Стеван 46
 Рајичић Станојло 46
 Рајт Џорџ Хенрик фон 69
 Ракић Зоран 232, 245

Ракић Љубисав (Љубиша) 18, 99, 161, 215, 512, 518
 Ракић Милан М. 46
 Ракић Пашко 20
 Раковец Иван 59
 Раковић Бранко 46
 Ракочевић Владимир 12, 95, 127, 136, 239, 579
 Рамачандра Рао Нагеса Чинтамани 15
 Рамбо Алфред 69
 Рамовш Фран 56
 Рамон Гастон 69
 Рачки Фрањо 56
 Рашка Карел 69
 Рашковић Јован 59
 Реји Џемс 69
 Рељић Радомир 46
 Реметић Слободан 213
 Рендић Иван 78
 Ренијерис Марко 78
 Решетар Милан 46
 Рибар Бела 60
 Рибникар Слободан 46
 Ригер Франтишек Ладислав 78
 Рикалин Николај Николајевич 69
 Ристић Јован 46
 Ристић Јован 46
 Ристић Милан 46
 Ристић Момчило 16, 89, 110, 153
 Рјепин Иља Јефимович 69
 Розамбер Андре 69
 Розвадовски Јан 69
 Розен Стенли 69
 Росандић Тома 46
 Рош Жан 70
 Рош Мирко 46
 Руварац Димитрије 56
 Руварац Иларион 46
 Ружичић Никанор 78
 Ружичић Урош 46
 Ружичка Лавослав 70
 Румјанцев Валентин Витаљевич 70
 Рутар Симон 56

 Сабо Имре 70
 Савић Димитрије 47
 Савић Кирило 56
 Савић Павле 47
 Саичић Радомир 14, 95, 98, 139, 147
 Салтиков Никола Н. 47
 Самарџић Радован 47
 Сапори Армандо 70
 Сарих Милоје 47
 Сатарић Миљко 11, 121, 133, 223, 271

Саундерс Овен Алфред 70
 Сејбин Алберт 70
 Секерис Константин 70
 Секулић Исидора 47
 Селенић Слободан 56
 Сели Иштван 47
 Селимовић Меша 47
 Сендов Блавест 12
 Сентаготаи Јанош 70
 Сентклараји Јене 78
 Серафимовски Томе 70, 559
 Сестан Ернесто 70
 Сеферовић Петар 20, 82, 94, 161
 Сиборг Глен Теодор 70
 Симић Мајкл (Михаило) 70
 Симић Мирослав 20
 Симић Чедомир 47
 Симовић Љубомир 22, 82, 88, 97, 173, 179, 180
 Симоновић-Мандић Светлана 322, 379, 436, 443
 Синдик Илија 56
 Сједов Леонид Иванович 70
 Сјенкјевич Хенрих 70
 Сјерпињски Вацлав 70
 Скарић Владислав 56
 Скерлић Јован 57
 Скок Петар 57
 Скороход Валериј Владимирович 17
 Скрјабин Константин Иванович 70
 Славковић Јован 57
 Смирнова Сергејевна Енгелина 27
 Смирнов Владимир Иванович 70
 Смичиклас Тадија 57
 Собољевски Алексеј Иванович 70
 Сокић Љубица 47
 Солжењицин Александар 70
 Спасић Алекса Н. 78
 Спасић Милован 78
 Спасовић Владимир Данилович 78
 Спекторски Евгеније В. 57
 Сперански Михаил Несторович 71
 Спремић Момчило 26
 Спригс Ричард 71
 Служић Владимир 47
 Служић Иван 47
 Србиновић Младен 47
 Срејовић Драгослав 47, 132, 207, 233, 246, 261, 526
 Сремац Стеван 47
 Сретеновић Сава 78
 Срећковић Пантелија (Панта) С. 47
 Станковић Богољуб 10, 82, 97, 127, 128, 138, 565, 566, 568, 570
 Станковић Горан 20, 160, 171, 240
 Станковић Синиша 48
 Становчић Војислав 24, 183, 184, 187, 204, 240
 Станојевић Станоје 48
 Станчић Светислав 57
 Стевановић Андра Ј. 48
 Стевановић Боривоје 48
 Стевановић Борислав 48
 Стевановић Владимир 14, 125, 139, 140, 141, 144, 206, 215
 Стевановић Милан 20
 Стевановић Милена 14, 96, 99, 139, 140, 145, 223, 224, 237, 283
 Стевановић Милица 28
 Стевановић Михаило 48
 Стевановић Петар 48
 Стевановић Тодор 28
 Стеле Франце 57
 Степанов Сава 233
 Стефановић Владисав 48, 100, 287, 289
 Стефановић Димитрије 7, 22, 77, 79, 82, 84, 114, 181, 186, 207, 208, 234, 460, 461
 Стефановић Ђорђе 48
 Стефановић-Караџић Вук 84, 175, 232, 246, 264
 Стефановић Милутин 48
 Стефановић Станоје 48
 Стијовић Ристо 48
 Стипетић Владимир 25
 Стипчевић Никша 48, 179, 228, 405
 Стирикович Михаил Адолфович 71
 Стојадиновић Нинослав 9, 10, 17, 81, 82, 95, 97, 150, 152, 156, 206, 579, 582
 Стојаковић Мирко 48
 Стојановић Димитрије 78
 Стојановић Н. Милан 16
 Стојановић Илија 48
 Стојановић Љубомир 48
 Стојановић Сретен 49
 Стојанчевић Владимир 25, 187, 189, 190, 230, 231
 Стојилковић Станко 14
 Стругар Владо 26
 Ступица Габријел 60
 Субашић Слађана 425
 Суботић Гојко 25, 95, 189, 190, 191, 193, 194, 204, 234, 240, 244, 246
 Суботић Ирина 196, 233, 243, 573
 Судар Милан 11, 128, 134, 501
 Сундечић Јован 78
 Сурутка Јован 49
 Суша Свето 49

Табаковић Иван 49
 Тадић Јорјо 49
 Тадић Љубомир 49
 Тамбора Анђело 71
 Танасић Срета 213
 Танопулос Василис 21
 Тарановски Теодор В. 49
 Тартаља Марино 60
 Тасић Никола 25, 189, 190, 204, 207, 240, 552
 Тасовац Сениша 57
 Татаркјевич Владислав 71
 Тахиаос Антоније 23
 Теодоровић Душан 17, 82, 97, 152, 157, 223, 317
 Теокарис Периклис 71
 Терзин Александар 49
 Терзић Славенко 26, 188, 189, 193, 240, 440
 Термије Пјер 71
 Тесла Никола 49, 159, 209, 226, 227, 232, 246, 250
 Тешић Живојин 49
 Тешић Милосав 22, 172, 173, 209, 237
 Тибке Вернер 71
 Тиене Гаetano 21
 Тијер Анри 79
 Тирлиман Бруно 71
 Тителбах Владислав 79
 Тице Емил 79
 Тишлер Миха 15
 Тишма Александар 49
 Ткалац Игњатијевић Имре 79
 Тодоровић Доброслав 57
 Тодоровић Коста 49
 Тодоровић Милева Мица 60
 Тодоровић Стеван 49
 Тодорчевић Стево 11, 127, 132
 Токарев Сергеј Александрович 71
 Толстој Лав Николајевић 71
 Толстој Никита Илич 71
 Толстој Светлана Михајловна 23
 Томек Вацлав 71
 Томић Јован Н. 49
 Томић Миодраг 49
 Томовић Рајко 49
 Топаловић Мита (Димитрије) 79
 Тополињска Зузана 23
 Торбар Јосип 79
 Торгов Игор Владимирович 71
 Трајковић Властимир 28
 Трајковић Никола 208, 260, 261
 Трапезников Вадим Александрович 71
 Тривунац Милош 50
 Трнски Иван 79
 Тројановић Сима 57
 Тула Франц 79
 Турилов Анатолиј Аркадјевич 27
 Туроман Јован 50
 Турпаев Тигран Мељкумович 71, 511
 Тутузас Павлос 21
 Тутунџић Панта 50
 Тућан Фран 57
 Туцаков Јован 50
 Туџић Никола 57
 Ћелић Стојан 50
 Ћирковић Сима 50
 Ћопић Бранко 50, 174, 208, 209, 238, 260, 419
 Ћоровић Владимир 50
 Ћосић Добрица 50, 519
 Ћудина Ђакомо 79
 Ћулум Јован 50
 Ћурчић Слободан 26, 223, 231
 Убавкић Петар 79
 Увалић Радивој 57
 Угринов Павле (Поповић Василије) 50
 Угрумов Михаил Вениаминович 21
 Унгер Феликс 21
 Урисон Ги 71
 Урошевић Атанасије 50
 Урошевић Влада 24, 560
 Урошевић Сава 50
 Успенски Фјодор Иванович 71
 Фараго Корнелија 548
 Фармаковски Владимир 50
 Фел Онор 71
 Ферјанчић Божидар 50
 Фикер Фридберт 71
 Филиповић Иван 79
 Финжгар Алојзиј 60
 Фира Александар 50
 Фисковић Цвито 60
 Флајнер Томас 25
 Флашар Мирон 57
 Флорински Тимофејев Дмитријевић 71
 Фол Александар 71
 Фонтен Рене 72
 Форо Ласло 13
 Фортунатов Филип Фјодорович 72
 Фракноји Вилмош 72
 Франгеш Михановић Роберт 57
 Фролов Константин Васиљевић 72
 Фуке Фердинанд Андре 79

Хабермас Јирген 25
 Хавранек Бохуслав 72
 Хадзидакис Манолис 72
 Хадрович Ласло 72
 Хаждеу Богдан П. 79
 Хајдин Никола 16, 104, 152, 220, 224
 Халперн Бернар 72
 Хандке Петер 24
 Харват Јозеф 72
 Харвуд Роналд 23
 Харитос Панајотис 72
 Хатала Мартин 79
 Хауптман Људмил 57
 Хауптман Харалд 27
 Хафнер Станислав 72
 Хаџи-Ђокић Јован 19, 95, 161, 164, 323, 341
 Хаџи Јован 57
 Хаџиселимовић Хајрудин 60
 Хаџић Антоније 78
 Хаџић Олга 10, 129, 568, 569, 570
 Хвостов Владимир Михаилович 72
 Хегедушић Крсто 57
 Херак Милан 72
 Хербут Федор 11, 127, 128, 130, 237
 Херцег Јанош 52
 Ходел Реберт 24
 Хлитчијев Јаков М. 51
 Хорак Јиржи 72
 Хофман Феликс 79
 Христић Стеван 51
 Христић Филип 79
 Хујер Олджих 72
 Хунгер Херберт 72
 Чајлингер Антон 13, 84, 88, 90, 211, 215, 217
 Цар Марко 57
 Цветко Драготин 60
 Цветковић Владица 12, 93, 128, 135, 138, 501
 Цветковић Драгош 9, 10, 127, 129, 137
 Цвијић Јован 49, 82
 Цвитер Фран 60
 Цицин Николај Васиљевич 72
 Црквењаков Радомир 14
 Црногорац Коста 79
 Чавошки Коста 24, 87, 183, 186, 216, 223, 427
 Чазов Евгениј Иванович 21
 Чајкановић Веселин 57
 Чалић Душан 60
 Чампраг Душан 13, 138, 142, 568
 Чарота Алексијевић Иван 24
 Чековић Живорад 13, 96, 99, 139, 143, 226
 Челебоновић Марко 51
 Черноуско Феликс Леонидович 18
 Чобелић Никола 51
 Чолић Миодраг 19, 161, 165, 206, 216
 Чоловић Радоје 19, 82, 87, 166, 237, 246
 Чомски Ноам 25
 Чремошник Грегор 57
 Чубриловић Васа 51
 Чулиновић Фердо 57
 Чумић Аћим 79
 Џамоња Душан 60
 Џаџић Петар 58
 Џонсон Даглас 72
 Џурова Аксинија 23
 Шантић Алекса 58
 Шапчанин Милорад Поповић 79
 Шарчевић Младен 93
 Шафаревич Игор Ростиславович 12
 Шахматов Алексеј Александрович 72
 Шаховић Ксенофон 51
 Швикер Јохан Хајнрих 80
 Швракић Драган 20
 Шиђански Душан 25
 Шијачки Ђорђе 11, 130
 Шили Ендре 13
 Шилјак Драгослав 17
 Шишић Фердо 58
 Шишманов Иван Д. 72
 Шкорић Драган 13, 82, 88, 91, 125, 139, 140, 141, 143, 225, 234, 570, 571, 576
 Шкроб Никола 60
 Шљивић Бранко 58
 Шолаја Богдан 14, 82, 83, 139, 142, 145
 Шолохов Михаил Александрович 73
 Шопов Ацо 60
 Шостакович Дмитриј Дмитријевич 73
 Шпалдон Емил 73
 Штампар Андрија 51
 Штраус Иван 28
 Штрекељ Карел 58
 Штросмајер Јосип Јурај 80
 Шуберт Габријела 23
 Шулек Богослав 80
 Шуловић Војин 51
 Шумановић Сава 581
 Шурмин Ђуро 58
 Шушић Веселинка 18, 163
 Шушић Миленко 51

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

061.12(497.11)

ГОДИШЊАК / Српска академија наука и уметности ; главни и одговорни уредник Димитрије Стефановић. – 1887, књ. 1 – Београд (Кнез Михаилова 35) : Српска академија наука и уметности, 1888 – (Београд). – 24 cm

Годишње. – Варијантни наслов: Годишњак за... /Српска академија наука и уметности ISSN 0351-0336 = Годишњак – Српска академија наука и уметности

COBISS.SR-ID 15962370